V. Buch.

Die Çūfik.

- 1. Inhalt und Aufgaben der Çūfik.
- 2. Ideenkreis, Eigenschaften und Benehmen der Çūfīs.
- 3. Lehrer und Schüler.
- 4. Unterweisung in der Çüfik
 - a) der Gottesbegriff.
 - b) der Weg zu Gott.
 - c) Stufen und Standörter der Annäherung.
 - d) Erleuchtung, Verzückung und Gnadengaben.
- 5. Aufnahme unter die Çūfīs.
- 6. Gottesfreunde und Geheimbündler.
- 7. Derwische, Sekten und Ketzer.
- 8. Çüfische Predigten und Gedichte.
- 9. Buchstaben- und Qorandeutung.
- 10. Çüfische Ausdrücke.
- 11. Fragen, Excurse und Bruchstücke.

Inhalt und Aufgaben der Çüfik.

2812. Spr. 872. 2) f. 31 - 108.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser f. 31a:

ك"حلُّ مقاصد الرعاية للحارث بن اسد للحاسبي، أملاء الشيخ ابي محمد، عبد العزيز بن عبد السلام ابن ابى القاسم السُلمِي الشافعي،

قال الشيخ ... ابو محمد عبد العزيز : "Anfang f.31 . . . الشافعي رحم مُعْلِيًا . . . التحمد لله الذي لا تنتم الصالحات الا به وصلى الله على سيدنا محمد وآله والمحابه

Dann folgt sofort das Werk selbst, in welchem der Verf. Elharit ben esed elmohasibi abū 'abdallāh elbaçrī † 248/859 die von dem Caft zu beobachtenden Punkte (الرعاية) erörtert: seine Verpflichtungen gegen Gott, die Selbstprüfung, das Bekämpfen der Scheinheiligkeit, der Selbstgefälligkeit und des Hochmuths u. s. w. Das vorliegende ist aber nicht das Grundwerk selbst, sondern die Erläuterung seiner Hauptsätze, von 'Abd el'azīz ben 'abd essalām essulami + 660/1262 (No. 294); sie ist in ungezählte Abschnitte (نصل) eingetheilt.

فصل في حسن الاستماع الى كل ما امر العباد 310 بالاستماء البد

فصل فيما يجب رعايته من حقوق الله تعالى 32 فصل فيما يتقرب به الى الله تعالى 324 فصل في تعرف الجاهل المغرور غرته 33 فصل في ابتداء المسير الي الله 344

فصل في بيان محاسبة النفس على الاعمال السالفة 354 والمستانفذ

فصل في رتب مشقة التقوي والمحاسبة الناس 366

486

أ فصل في بيان المنازل في رعاية التقوى

فصل فيما يجب على العبد اذا وقف على المصل 500 الاعمال واولاها

فصل في بيان الاخلاص والهياء 51b u. s. w. Zuletzt: 91b فصل فيما ينفى به الكبر فعمل في ترك الكبر على الفشائ والتباس الكبر 93٠ بالبغض لله والغضب لله

فصل في الحسد والتنافس 946 فصل في النهي عن الغرة 96b

[الغرّة اعتماد القلب على ما لا ينبغي ان يعتمد عليه] فصل في الغرة بانواع دينه 98° (in 12 نوع): فصل في سيرة المريد في نومه ويقظته 105°

[ينبغى للمريد اذا اراد النوم ان يجدد التوبة] ووثق بالسلامة من هذه المفاسد: Sohluss f.1084: في غالب الامر وانما يحصل له نلك بعد تجربة نفسه في الوعظ والتذكير والدعاء الى الله تعالى مع غلبة السلامة عليه في ذلك،

Abschrift im J. 859 Du'lq. (1455). - Collationirt. HKh. III 6480 und V 10140 (das Grundwerk).

> Lbg. 676, 4, f. 2. 11-21. Format etc. und Schrift wie bei 1).

Dasselbe Werk. Titel fehlt, geht aber aus der Ueberschrift hervor. Enthält nur ungefähr die erste Hälfte. F. 21b entspricht Spr. 872, f. 66a, 16. — Auf f. 2b folgt 2a; dann fehlen 4 Bl. (= Spr. f. 33b, 3 bis 41a, 9).

(Auf f. 22 u. 23 Gedichtstücke, auch von وقيس المجنون; f. 23° ein längeres Gedicht, anfan-ما ابصرت مقلتي من بعدكم حسنا : (gend (Basit): ولا استلذت جفونى بعدكم وسنا

Das Ende des Verse fehlt hier überall wegen Beschädigung des Randes.)

We. 1728, 6, f. 117b-119 enthält aus demselben Werk ein Stück über Scheinheiligkeit (البياء), in mehreren Abschnitten.

2813. Spr. 1172.

8vo, 19 Z. (20³/₃ × 15; 14¹/₂ × 9^{cm}). — Zustand: stockfleckig, auch wurmstichig. — Papier: gelb, ziemlich stark, etwas glatt. — Titel und Verfasser f. 33^a:

هذا تختصر مقاصد الرعاية الشيخ جمال الدين ابي المحاسن بوسف البرغمي ثم الصفدي رحمد الله

الحدد لله الذي احرى قلوب اوليايه: Anfang f.33° بنيران محبته . . . وبعد فهذه نبذة ملخصة من مختصر مقاصد الرعاية في علم الاخلاص ومحاسبة النفوس . . . وسبيته النهاية في اختصار مقاصد الرعاية و

Auszug aus demselben Werk, von Jüsuf elbargamī escafadī ģemāl eddīn abū 'lme-hāsin. Die Abschnitte haben meistens dieselben Ueberschriften. — Schluss f. 62°: يا عبادي الذين اسرفوا على انفسهم ... انه هو الغفور الرحيم (Sura 39, 54).

Schrift: ziemlich gross, an sich dentlich, vocallos, aber durch Feuchtigkeit und Zusammenkleben der Blätter oft beschädigt, abgescheuert, verwischt und verblasst. Stichwörter roth. — Abschrift im Jahre 1099 Saw. (1688). Nach f. 40 fehlt 1, nach f. 44 2 Bl.

2814. We. 1728. 4) f. 80% 81%

 8vo , 15 Z. $(18 \times 18^{1}/_4; 14^{1}/_2 \times 11^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel fehlt. Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الكر الأمام المحاسبي رحم Anfang: الحمد لله في فيركناب الرعاية عشر خصال وقال جربها اهل المحاسبة الدخ

In einer anderen Schrift zählt derselbe Elmohasibi 10 Eigenschaften auf, die zum Heile führen. — Schluss: ومن اعتادهن سعد نسال الله أن يمن علينا بالعمل بهن

Schrift: gross, flüchtige Gelehrtenhand, vocallos, auch fehlen oft diakritische Punkte, schwierig. — Abschrift im J. 813/1410 (s. f. 112*).

2815, Pm. 199.

 $8^{*\circ}$, c. 19-22 Z. (Text: $14 \times 11^{\mathrm{cm}}$). — Zustand; etwas unsauber, auch fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich dünn und glatt. — Titel und Verfasser: s. Anfang.

هذا كتاب شرح المعرفة وبذل Anfang: النصبحة للامام العارف بالله ابي عبد الله المحارث بن السد المحاسبي رحمة قال ابو عبد الله ما استعان احد على نفسه واحراز دينه بمثل المراقبة وبها نالوا الحياء من الله وهي باب المعرفة وهي اربع خصال النخ

Derselbe Verfasser führt in diesem Werkchen aus, dass das Achtgeben auf sich die Thür
der Erkenntniss sei: es komme auf viererlei an:
Erkenntniss Gottes und des Teufels und des
eigenen Selbst und des Wandels vor Gott.
Die Abhandlung bricht hier bei dem 3. Punkte,
der Selbsterkenntniss, ab mit den Worten:
اعداء اعدائك من ابليس وإنما يقوي عليك ابليس الإبها

Schrift: gross, dick, flüchtig, vocallos. — Abschrift c. 1200/1785.

2816. We. 1676.

127 Bl. 4°, 15 Z. (25 × 17; 18 × 11¹/2°m). — Zustand: wasserfleckig und wurmstichig; die ersten Blätter, bes. Bl. 1, beschädigt. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: rothbrauner Lederbd; der vordere Deckel fehlt. — Titel und Verfasser f. 1°:

الجزؤ الاول من كتاب قوت القلوب في معاملة المحبوب ووصف طريق المريد الي مقام التوحيد لابي طالب محمد بن على بن عطية المكي الحارثي

الحمد للد الاول الاولي قبل : Anfang f. 1 الحمد الدول الاولي قبل : • مدا الكون والمكان عن غير اول ولا بداية . . . هذا كتاب قوت القلوب . . . تصنيف الشيخ ابي طالب . . . المكي رة يشتمل على سبعة واربعين فصلا الخ

Dies Werk des Mohammed ben 'all ben 'ațija elmekki elhăriti abu țălib † 886/996 enthält eine ausführliche Unterweisung, was der Gläubige zu thun hat, namentlich in Bezug auf Gebet, Fasten u. s. w., was er vermeiden muss und wie er die religiösen Satzungen aufzufassen hat, um durch die rechte Herzensbildung Gott näher zu treten. Es zerfällt in 48 Abschnitte (zum Theil mit Unterabtheilungen), deren Uebersicht f. 2—4 gegeben ist.

في ذكر الآم القرانية التي فيها ذكر المعاملة 1. f.5° في ذكر الآي التي فيها ذكر اوراد الليل والنهار 50 فى ذكر عمل المريد في اليوم والليلة الرخ 60. فى ذكر ما يساحب من الذكر وقراءة الآي النخ 70 في ذكر الادعية المختارة بعد صلوة الصبح فيه كتاب معرفة الزوال وزيادة الظل الخ 30 ،10 في ذكر الليالي المرجز فيها الفصل المز في ذكر محاسبة النفس ومراعاة الوقت 23. في ذكر ماهية الورد للمريد الم 24. فيه كتاب تعريف النفس وتصريف مواجيد العارفين. 25. فيد كتاب ذكر مشاهدة اهل المراقبة 26. فيه كتاب اساس المريدين 27. فيه كتاب ذكر تفصيل خواطر القلب الرخ 88٠ فيد كتاب العلم وتفصيله واوصاف العلماء الم 31. 115 فيه شرح مقامات اليقين واحوال الموقنين واصل .32 مقامات اليقين الخ فيه كتاب شرح مبانى دعايم الاسلام الح 33. فيه كتاب تفصيل الاسلام والايمان الح 34. فيه كتاب السنة وشرح فضايلها الخ 35. فية ذكر جمل الشريعة وعرى الايمان النخ 36. فيه كتاب ترتيب الاقوات بالنقصان منها او بويادة الووات. 39 فيه كتاب الاطعمة وما جمع الاكل من السنن النخ فبه كتاب فرايض الفقر وفصايله الح 41. فيه كتاب الامام ووصف الامامة والماموم 43. فيه كتاب الاخوّة في الله المر 44.

فيه كتاب ذكر التزويج في فعله وتركه ايهما افصل .45 ومختصر احكام النساء في ذلك 46. فيه كتاب ذكر دخول الحمام فيه كتاب الصنابع والمعايش والبيع الدخ 47.

Die Zählung der Abschnitte ist im Text f. 26 ff. nicht ganz richtig.

Dieser erste Theil des Werkes hört hier auf in dem 31. Abschnitte, mit den Worten f. 127*: الي اوسط المقامات ومن ادنى طبقات امحاب اليمين الي اعالي اواسط الاعليين

Die Handschrift ist ganz desect und falsch gebunden. Die Blätter folgen so: 1—8; 1 Bl. fehlt; 9—17; 92; 1 Bl. fehlt; 28—35; 1 Bl. fehlt; 46—55; 36—44; 3 Bl. fehlen;

66-71; 45; grosse Lücke von c. 60 Bl.; 56-65; 18-27; 72-91; 93-127.

Schrift: ziemlich gross, vergibt, gleichmässig und gefällig, wenig vocalisirt, öfters fehlen diakritische Punkte; Ueberschriften hervorstechend gross. Die oberen Zeilen der Seiten, die durch Wasserslecke beschädigt, sind meistens später nachgeschrieben. — Abschrift c. 700/1800.

HKh. IV, 9636.

2817.

Stücke desselben Werkes:

- 1) Spr. 851, 15, f. 100^b—105^a, enthält Auszüge aus Abschn. 1. 5. 3. 23. 25. Anfang: الجد لله وسلام . . . وبعد فهذه لطائف التقطناها الح علم شرّ الشرّين فامعن في الهرب منه : Schluss علم شرّ الشرّين فامعن في الهرب منه :
- 2) Spr. 851, 16, f. 1056—1134. Der 27. Abschnitt, mit der Ueberschrift د" أساس الريدين
- 3) Spr. 851, 17, f. 113^b—120^b. Der 32. Abschnitt, mit der Ueberschrift "د" آلتوبة F. 120^b—128 allerlei Bruchstücke über Reue, Selbstverleugnung u. s. w.
- 4) Spr. 851, 18, f. 123—125^a. Der 39. Abschnitt, mit der Ueberschrift الأقوات Ein ähnliches Werk wird das ihm beigelegte علم القلوب sein.

2818. Spr. 887.

161 Bl. 800, 17Z. (15×101/2; 111/2×80m). — Zustand: vielfach fleckig u. unsauber. — Papier: gelb, ziemlich glatt u.dick. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f.14: هذه الكراريس ملخصة من كتاب الأشارات الألهبية لابي حيان في علم السلوك ورقبة التصوف وحسن الحقى، التربية ورقبق المناجات واتباع رضى الحقى، Der Verfasser heisst ausführlicher:

على بن محمد بن احمد بن العباس التوحيدي الصوفي أبو حيّان

اللهم طهرنا من ذنوبنا ونقنا :Anfang f.1^b: من عيوبنا واطلعنا على غيوبنا الرخ من عيوبنا واطلعنا على غيوبنا الرخ Auszug aus einem çüfischen Werke des 'Ali ben mohammed ben 'alı ettauhidı

abū kajjān † $^{400}/_{1010}$, welches von Gebet und

Ermahnung zur Frömmigkeit handelt. Es ist nicht in Kapitel oder Abschnitte getheilt, sondern in einzelne Stücke mit gewissen Ueberschriften. العبق بارج الرضا 80٪ وكسوف الصوء وخلوف النوء 6.5٠ حِواب كتابٌ مستخبر من الاشارات الالهية أَيْنَ وَلَيْتُ ﴿28 ; ربيع المهزولينِ امخت الدار خالية من قطّانها 19 28 384 صياقل الانفس الصدية في تهذيب الاخلاق ختبت النبوة 440 زمن القي السمع وهو شهيد 41° 496 خطيرة الرضوان وسجف الغفران العدوة القصوي 530 ; مناط الربوبية وقاع العبودية 500 فصايل شهر رمصان 60° ; الشوق والاخبار والاستخبار 57° الكاس الدهائي *68 ; الشكية بلية 64b 726 الخيش البهشوش والطبيب المقشوش

مسخورا منه مصحولا عليه: Schluss f. 76b: عليه مسخورا منه مصحولا عليه . . . ولا منجا منه الأبد الشكر والثناء الحسي لمن المرة اليه . . . ولا معبود سواه وصلى الله على سيدنا الخ Schrift: ziemlich klein, gewandt, deutlich, fast vocallos.

Ueberschriften roth.

Abschrift (cf. f. 159°) etwa vom Jahre 934/1697, von عبد القادر بن ابراهبم بن محمد بن بدر المقدسي الشافعي الشاف

Spr. 882, 2 auch ist.

2819. Spr. 832.

290 Bl. 4°, 17 Z. (26¹/2×18; 20¹/2×13°m). — Zustand: durch u. durch fleckig, unsauber; Bl. 2 schadhaft. Bl. 1 u. 289 halb durchgerissen. — Papier: dick, gelblich, glatt. — Einband: schöner Halbízbd. — Titel f. 1ª (von neuerer Hand) und in der Unterschrift:

كتاب تهذيب الاسرار

HKh. hat noch den wenig passenden Zusatz: في طبقات الاخيار

Verfasser f. 1 (von neuerer Hand):

عبد الملك بن أبي عثمان الواعظ الخركوشي

so in der Vorrede f. 36, 6. Ausführlicher heisst er: عبد الملك بن ابي عثمان محمد بن ابراهيم

الخركوشي النيسابوري الواعظ ابو سعد

Seine Kunje ist ابوسعيد (und nicht ابوسعد wie bei HKh.): أخبرنا ابوسعد الواعظ ضائلة العربينا ابوسعد الواعظ Nach dem Bismilläh folgt f. 2ª das Verzeichniss der Kapitel.

الحبد لله :(An fang f. 3° unten (1. Kapitel) الذي لا جسن الاشياء الآ ان يكون هو اولها . . . أما بعد فان شيخا من ارباب هذه القصة التمس متى ان اخرج له صدرا من مذاهب اهل التصوف واختلافهم في حقيقة هذا الاسم وآدابهم وسيرهم في اقوالهم وافعالهم واختلافهم في حقيقة سياحتهم ومصاحبتهم ومعاشرتهم واحوالهم وملبسهم ومأكلهم ومشربهم ومشتق كل فعل من ذلك من آية محكمة او ستة ماثورة او حكاية عن السلف مروية، الخ

Darstellung des Çūfismus in 70 Kapiteln, von 'Abd elmelik ben moh. ben ibrāhīm elliarkūśi ennīsābūrī abū sa'd † 406/1015 (407) verfasst und von einem Zuhörer herausgegeben. Das Vorwort ist als 1. Kapitel gerechnet.

- في اختلاف أهل الصفوظ في معنى النصوّف 4. Kap. f. 4 واقاويل مشايخ الصوفيّة فيد
- فى ذكر الملامتيّة وصفاتهم وشعارهم والفرس 12° . 3 بين الصوفية وبينهم فى الاقوال والاحوال والافعال وما قيل فيهم'
- في ذكر المعرفة وما قبيل فيها 4. 134
- في ذكر الشوي 6. 25 ، في ذكر المحبة وشرايطها 5. 20
- في ذكر الأنس وما قبيل فيه ⁴8. 31 ; في القرب ^{48. 7.}
- ى د كر اليقين 35 ،10 ; في د كر المشاهدة 35 ،9
- في ذكر المقامات 41. 45 ; في ذكر التوبغ 41. 41.
- في ذكر المورع °14. 50 ; في ذكرً المواقبة °13. 47
- في ذكر الصبر 16. 56 ; في ذكر الزهد 15. 58
- في ذكر الرضاء بهرِّ القضاء 😘 17. 60
- في ذكر الخوف *67 .19 ; في ذكر التوكّل *18. 62
- في ذكر حقايق الاحوال 43. 73 ; في ذكر الرِجاء 41. 20.
- في ذكر الجوع 43.80 ; في ذكر الفقر والغني "75.
- في ذكر الشَّهوات ونخالفنا الهوي الشَّهوات ونخالفنا الهوي
- في ذكر مطالبة الصدق 26.90 ; في ذكر الاخلاص 87 ، 25.
- في ذكر العبودية وحقيقتها 27. 95
- في ذكر مستنبطاتهم من القرآن والسنن 976 .28
- فى ذكر حسن الخُلْق 40. 106 ; فى ذكر الانب 29. 104
- فى ذكر الصدّيق والفاروق وذي النورين 41.110 وأمير المومنين علي بن أبي طالب رَوْ وأمير المومنين علي بن أبي طالب رَوْ واقتداء هذه الطايفة بهم رَمْ

قصول من الكلام تشتيل على ذكرهم معا 112°. 82. في ذكر العبادات 38. 118 في ذكر آدابهم في الاكل واحوالهم فهم 34. 125 في ذكر آدابهم في اللِبْس واحوالهم فيه 85. 126^b في ذكر بعض آدابهم في صبتهم سفرا وحصرا 36. 129 واحوالهم في اسفارهم في ذكر السخاء والمواساة وبذل المعروف 37. 188 فى ذكر الصيا**نة 149**° 39. غ ذكر الايثار \$38. 144 في ذكر الكسب والاختلاف فيد بين اهل 40. 158 العرأف واهل خراسان في ذكر الوحدة والانفراد 41. 156° في ذكر الذكر وفضله واحوالهم فيه 42. 160b فى ذكر الفواسة *44. 166 ; فى ذكر الاشارة *43. 164 في ذكو السّماع 45. 171^b فى ذكر سماع القران والانزعاج فيه 46. 175 فى ذكر السماع س حيث السامع لأس حيث القايّل 178 . 47. في ذكر الوجد 48. 179b في ذكر بعص ما انتهي التي من الهواتف 182. 49. فى ذكر الفرق *51. 195 ; فى ذكر الكرامات *50. 185 بين كرامات الاولياء ومعجزات الانبياء عم في ذكر الدلايل على جواز كون الكرامات للاولياء 196 . 52. في ذكر من لم يظهر الكرامات 53. 198^b في ذكر المسائل التي اختصت بها هذه الطايفة 199 .54. كالجمع والتفرقة والقبص والبسط الح فى ذكر ادعيتهم 212° .56 ; فى ذكر وصايام \$ 55. 207 في ذكر من اجيبت دعوته منهم 57. 215b في ذكر آدابهم في التزويج 58. 220° في ذكر الالفاظ المتداولة فيما بين الصوفية 429 .59 ممّا له اصل في الكتاب والسنّة في ذكر الحياء 60. 232b في ذكر حسن الظنّ بالله عز وجلّ 61. 237b في ذكر التفكّر 41. 238 ; في ذكر الصهب 42. 238 في ذكر تواضعهم وفنايهم عن انفسهم 64. 244 في ذكر التهجم وثوابه وصفته 65. 247b في ذكر الدنيا وبعض صفاتها وامثالها وما 256. قيل فيها وفي نمها فى ذكر انواع الحكم والمواعظ والحكابات 67. 266 فى ذكر مكاتباتهم 68. 275° في ذكر احوالهم عند مفارقة الدنيا 69. 280b في ذكر بعض ما بلغني من رؤيا أهل الصفوة 283°، 70.

Schluss f. 289°: الموارد فما فعل المردن الجنة تم الح الله تعالى بك قال قلت بع لا اله الآ الله فاوردني الجنة تم الح Schrift: gross, rundlich, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften grösser. Die Kapitelzählung im Index vorn und im Text selbst ist ungleich, hört in letzterem auch von f. 189° an gauz auf. — Abschrift im Anfang d. J. 348/1444 von الحاج عيسي بن ادريس بن خليل بن اقبغا الشيباني

HKb. II 3772.

F. 1° enthält eine Notiz aus dem تبيين المحارم des المصافحة um ⁹⁹⁰/₁₅₈₂ tiber الامام سنان المكي d. i. Handschlag bei Aufnahme unter die Çūfis und auch sonst. — F. 289° Qacide des حمد الشافع in 17 Versen (Anfang: خبين نار نفسي).

2820. Spr. 882.

Format etc. und Schrift (vocalieirt) wie bei 1). — Titel und Verfasser f. 88°:

علقته من تهذيب الاسرار تصنيف . . . ابي سعد عبد الملك الخ

قال ابو سعد الواعظ رحمة فمن الفروف Anfang: بين الصوفية والملامتية النخ

Auszüge aus demselben Werke; f. 83—94 betreffen die ersten 8 und den Anfang des 9. Kap., f. 95° und 98° mit Ueberschriften das 58. und 59. Kap. Es sind hier hauptsächlich Anekdoten erbaulichen Inhalts zusammengestellt, wie es scheint, zum Privatgebrauch.—Schluss f. 100°: دقيقة العنى تلوح في الفهم لا يسعها العبارة، وصلى الله الخ

Auf f. 101° steht ein kurzes Gebet.

2821. Spr. 851. 5) f. 22-28b.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift und Verfasser oben zur Seite:

د" مناهج العارفين للشيخ ابي عبد الرحن السلمي Der Verfasser heisst vollständiger:

محمد بن الحسين بن موسى السُلَميّ النيسابوري الصوفي ابو عبد الرحين

النصوّف له بداية ونهاية ومقامات فاوله : Anfang التوفيق والتنبّه من سنة الغفلة وترك مألوفات النفس الج Kurze Darstellung der Çüfik, von Mohammed ben elhosein ben müsä essulami + 413/1022.

Schluss f. 286: ما من الله به على اهل صفوته وعزيز برّه انه سمبع نجيب وصلى الله الرخ من كريم فضلة وعزيز برّه انه سمبع نجيب وصلى الله الرخ (HKh. VI 18068 ist ein anderes Werk.)

2822. Spr. 744.

306 Bl. 8vo, (23-24) 19 Z. (19¹/₅ × 14²/₈; 15¹/₂-16 × 11^{om}). — Zustand: wurmstichig, besonders Anfang und Ende. An den Rändern vielfach ausgebessert. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: brauner Europäischer Lederband. Titel u. Verfasser fehlt jetzt, weil verklebt. Es stand f. 1^a von neuerer Hand so:

رسالة قشيري في النصوف

Voran gehen vier eigens gezählte Blätter: f. 4b u. 1a Verzeichniss der Kapitel; f. 2 u. 4a Verzeichniss besprochener Personen (nach dem Kap. f. 8a ff.); f. 1b Verzeichniss cufischer Ausdrücke (nach dem Kap. f. 36b ff.); f. 3b kurze Notiz über den Verf.; derselbe heisst ausführlich: عبد الكريم بن هوازن بن عبد اللك بن طلحة ابن محيد القشيري النسانوري الصوفي الشافعي جيال الاسلام ابو القاسم

قال الاستاذ جمال الاسلام . . . : Anfang f. 1 أ القشيري رحمه الحمد لله اللي انفرد جلال ملكوته وتوحد جمال جبروته . . . هذه رسالة كتبها الفقير الي الله عز وجل عبد الكريم بن هوازن القشيري الي جماءة الصوفية ببلدان الاسلام في سنة ۴۳٠ أما بعد رضى الله عنكم فقد جعل الله هذه الطايفة صفوة أوليايه وفصلهم الم

Sendschreiben des 'Abd elkerim ben hawāzin ben 'abd elmelik elqościrī abū 'lqāsim, geb. 876/986, gest. 465/1072, aus dem Anfang des J. 487/1046, an sämmtliche in den Ländern des Islām lebenden Çūfis, um der in seiner Zeit fast völlig in Verfall gerathenen Çūfik

neuen Aufschwung zu verschaffen. Es zerfällt in 52 ungezählte Kapitel, denen eine lange Vorrede, worin auch noch 2 Kapp., voraufgeht. فصل في بيان اعتفاد هذه الطايفة في مسليل الاصول 4.3° فصل فصول تشتمل على بيان عقايدهم في مسايل 34 التوحيد ذكرناها على وجه الترتيب 8. باب في ذكر مشايخ هذه الطريقة الخ باب تفسير الفاظ تدور بين هذه الطايفة الرخ 86 إلحال 38° , المقام 37° , الوقت 38° , والهيبنة والانس 404 والقبض والبسط 894 إلجع والتفرقة 420 ,التواجد والوجد والرجود 400 الغيبة والحصور 45°, الفناء والبقاء 48°, الفناء والبقاء 46°, الصحو والسكر 46°, الله والشرب 46°, والذوق والشرب 460 , الصحو والسكر 460 والستر والنجلي 470 , المحو والاثبات 470 والحاضرة والمكاشفة والمشاهدة البوادة والهجوم 49° , اللوايج والطوالع واللوامع 48° والقرب والبعد 50% والتلوين والتمكين 49% ,الخواطر 52° , النَّفُس 52° , الشريعة والحقيقة 51° ,علم اليقين وعين اليقين وحق اليقين 534 [.الستر 54 ، النفس 53 ، الوارد 53 ، والمخلوظ والعولة 610 , المجاهدة 594 , التوبة 554 ِالصبت *70، الزهد *68، الورع *65، التقوي *63 ,الحيرن 80% ,البرجماء 76% ,المحبوف 18% الخشوع والنواضع 830 , الجوع وترك الشهوة 81⁶ والحسد 890 ,مخالفة النفس وذكر عبوبها 870 والشكر 99 والتوكّل 93 والقناعة 91 والغيبة 90 والثعيبة 90 والتوكّل و90 والقناعة و91 والغيبة و90 والشكر الرضا 109، المراقبة 107، الصبر 104، اليقين 101 الاستقامة 116 ، الأرادة 113 ، العبودية 111 ,الحياء °121, الصدق °119, الاخلاص °117, الىفىنىرۇلا 127° ,الىدىرە 124° , الىحىزىلا 123° والمجود والسخاء 139°, المحلق 136°, الفراسة 130°, الدعاء 147°, الولاية 145°, الغيرة 142 ,الادب 158°, النصوف 156°, الفقر ,التوحيد°166 ,الصحبة°164 ,احكامهم في السفر°161 ,احوالهم عند الخروج من الدنيا 1690 الشوف 1830 , البحبّة 177° , المعرفة 174 ,حفظ قلوب المشايخ وتركه الخلاف عليهم 186 1876 واثبات كرامات الاولياء 196º والسماع الوصية للمريدين 227 ، رؤيا القوم 2200.

Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, deutlich, vocalisirt. Die Ueberschriften größer. F. 1—16. 18—24. 27 von etwas späterer Hand, dick, flüchtig, vocallos. F. 235 in neuerer Zeit richtig ergänzt, unschön. Die Foliirung Arabisch. — Abschrift c. 700/1300.

HKh. III 6271.

2823.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Spr. 746.

193 Bl. 4°, 21 Z. (25½/3×17½; 19×13cm). — Zustand: fleckig; der Rand öfters ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Halbfranzband.

Titel f. 1°: رسالة القشيرى. Der Schluss وفاه، bört aber auf mit den Worten: المسالة [محمد الله وعونه]

Schrift: a) f. 1—87: gross, krāftig, gewandt und gefāllig, vocallos, mit grossen Ueberschriften. Collationirt. Die Blätter folgen so: 1—11, 15—20, 13, 14, 21, 78, 84, 80—83, 79, 85, 12, 22—40, 54—76, 41, 42, 86, 87, 43—45, 77, 46—53. Abschrift c. 1000/1581. — b) f. 88—183: flüchtig, nicht gerade undeutlich, vocallos, ziemlich gross und dick, ungleich. Abschrift c. 1750. — c) f. 184—193: etwas rundlich, deutlich und gleichmässig, vocallos. Abschrift c. 1820.

2) Spr. 745.

349 Bl. 4to, 15 Z. (23 × 14; 16 × 8^{cm}). — Zustand: sehr wurmstichig; der Rand oft ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich dünn, glatt. — Einband: brauner Europäischer Lederband.

Titel u. Verfasser, Anfang u. Schluss (bis zu den Worten بالعفو موصوف) ebenso. — Dem Anfang geht eine kurze Riwaje vorher.

Schrift: ziemlich gross, gut, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. Der Text in blauen, rothen und Goldlinien eingerahmt; zu Anfang ein Frontispice. — Abschrift vom J. 1115 Ragab (1703). — Collationirt im J. 1132 Ramadän (1720). — Arabische Foliirung, dabei f. 101 übersprungen.

HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

3) Pet. 531.

188 Bl. 8^{ve}, 21 Z. (21¹/₂ × 16¹/₂; 16¹/₂ × 11¹/₂^{cm}). — Zustand: lose im Deckel; der Seitenrand bis etwa f. 80, dann auch am Ende, fleckig, der obere gegen Ende wasserfleckig. — Papier: gelblich, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken.

Titel u. Verf., Anfang u. Schluss ebenso.

Schrift: ziemlich klein, geläufig, etwas rundlich, vocallos. Ueberschriften roth. Bl. 2 etwas später (um العند العند) ergänzt in grösserer Schrift. — Abschrift im J. 1185 Dullligge (1772) von احمد بن محمد الانبراني.

F.1 enthält u.A. ein Gebet von الغزالي, und eine Notiz über die القصيدة العينية des السهيلي.

F. 188 enthält die Angabe, dass الحاج درييش des Exemplar der تكية عبد الله بن des الحاج عبد الله بن des المحري القادري العيدروسي im J. 1206/1791 wermacht habe (وقف); dann eine Notiz aus der التزمذي des Imām ألتزمذي betr. eine Vision des مجموعة الاحاديث لافاده (die 4 Imāme vor Gottes Thron am Jüngsten Tage); ferner eine Stelle aus صدر الدين محمد القونوي des شرح للديث محمد القونوي des Lobpreisens Gottes.

4) We. 1649.

219 Bl. 4°, 15 Z. (25 × 17; 19 × 12¹/4°m). — Zustand: lose Blätter und Lagen; ziemlich unsauber, auch fleckig; am Rande zu Anfang und zu Ende ausgebessert, besonders f. 219; nicht frei von Wurmstich. — Papier: gelb, grob, dick, glatt. — Einband: guter brauner Lederdeckel mit Klappe, in einem Futteral von Pappe mit Lederseiten.

Titel fehlt. Erste Hälfte des Werkes. Geht bis zu Ende des باب المراقبة (= Spr. 744, 1, f. 109°).

Schrift: gross, dick, gefällig, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 600/1397. — Collationirt.

5) Spr. 747.

110 Bl. 4¹⁰, 23 Z. (22 × 15; 16¹/₂ × 10^{cm}). — Zustand: fleckig, unsauber, der Text zum Theil abgescheuert. Der Rand öfters ausgebessert. Wurmstichig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Halbfranzband.

Titel fehlt. Ein Stück desselben Werkes (= Spr. 744, f. 140^b, 8-218^a, 13). F. 101 bis 110 gehört unmittelbar vor f. 1-100.

Schrift: kräftige Gelehrtenhand, ziemlich gross, etwas flüchtig, aber nicht undeutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 1000/1891.

6) We. 1810, 7, f. 65-68*. Einige Auszüge aus demselben Werk. Das Vorhandene beginnt f. 65°, Z. 3 mit einigen Versen, zuerst: ليس في القلب والقواد جميعا موضع فارغ لغير الحبيب und schliesst f. 684: لقد توفيتك وما على وجه الارص احب التي منك

7) Pm. 224, 4, f. 26b-29b.

Format etc. und Schrift (12 Z., vocalisirt, [Text: $11 \times 7^{1/2^{cm}}$) wie bei 2).

Ein Stück aus demselben Werk. Titel fehlt; er ist etwa: فوايد حاتم الصم. Anfang: وتأمَّل في حكاية سيدنا أن حاتم الأصمَّ كان من أمحاب Aufzählung der 8 Vortheile — شقيف البلخى الخ des Umgangs mit dem frommen Saqıq elballı. فوجدت الكتب الاربعة تدور على هذه :Schluss الفوايد الثمانية فمن عمل بها كان عاملا بهذه الكتب

2824. We. 1650.

313 Bl. 46, 15 Z. $(22 \times 15^{1})_{2}$; $14 - 15 \times 10^{\text{cm}}$). — Zustand: lose Lagen und Blätter; vielfach wasserfleckig; Bl. 58, 65, 108, 129, 130, 240 beschädigt; nicht ganz ohne Wurmstich. - Papier: gelb, meistens stark, glatt. - Einband: Pappdeckel mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1°:

«" أحكام الدلالة على تحرير الرسالة للامام ابي القسم القشيري

so auch in der Vorrede f. 2ª. - Verfasser:

رین الدین ابو جیی زکریاء بن محمد بن احمد بن زكرياء الأنصاري الشافعي

قال الشيخ . . . زين البلة :Anfang f. 1 والدين . . . الانصاري الشافعي،

الحمد لله الذي يسر سبيل السالكين على العارفين . . . وبعد فان الرسالة في علم التصوف للامام . . . القشيري . . . نما اعتنى بها ذوو الحِدّ والاجتهاد الح

Ausführlicher gemischter Commentar zu Elqoseiri's Abhandlung, enthaltend Wortund Sinn-Erklärung, von Zakarijja ben mohammed elançari † 926/1520 (No. 1369) im J. 898/1488 vollendet. Er giebt den Text nach ابو الفتاج محمد بن الزين Verschiedenen, darunter .عبد المعطي بن محمود بن عبد العلي اللاخمى (4 | welcher + أبي بكر بن الحسين المراغي

und ابو الخير احمد بن ابي سعيد العلاء ihn von ابو العباس الصالحي عن ابي الفضل dieser von جعفر بن علي الهمداني عن ابي طاهر السلفي عن ابي المحاسن عبد الواحد بن اسماعيل الروياني überkommen bat.

Der Commentar beginnt f. 2° so: بسم الله الرحمن الرحيم أي ابتدي والاسم مشتق من السمو وهو العلو وقيل من الوسم . . . الحمد لله بدا بالبسملة وبالجدلة اقتداء بالكتاب العزيز . . . الذي تفرد من بين الموجودات جلال ملكونه اي ملكه العظيم النخ

Das hier zuletzt behandelte Kapitel ist f.306°: باب الصدي ، هو الحكم المطابق الواقع ويقال غير ذلك كما سياتي

تاجر صدوق لان صدقه : طSchluss f. 3124: جمله على اظهار العيوب والنصح في المعاملة . . . وبهذا يكثر رزقه قال الله تعالي ومن ينق الله يجعل لم مخرجا وبرزقه من حيث لا يحتسب والله اعلم

Es liegt hier also die erste Hälfte des Commentars vor. Es fehlen

nach f.58 10 Bl. (= TextWe.1649, 27b, 1bis 33a, 9),

68 14 , (Ibid. 38^a, 6 bis 43^a, 14),

70 44 bis 54 Bl. (Ibid. 44b, 4 bis 72a, 2),

80 80 Bl. (Ibid. 774, 5 bis 954, 12),

88 2 , (, 100b, 5 , 102a, 1),

, 129 8 , (, 124b, 11 , 128a, 11),

230 1 , (, 185, 4 , 185, 6),

, 238 1 , (, 190b, 2 , 191a, 5),

, 239 8 , (, 191b, 5 , 196a, 6),

240 10 , (, 196b, 3 , 202b, 7),

" 298 15 " (=TextSpr.744,1,f.116*-121b). Es fehlen also im Ganzen 143 bis 153 Bl. an diesem Bande.

Schrift: gross, krāftig, deutlich, vocallos. Der Grundtext roth (an wenigen Stellen grün). — Abschrift von im J. انحسن بن زاهر الفاردري الانصاري الشافعي

Collationirt. - HKb. III 6271. I 145.

Andere Commentare sind von:

1014/1606. † على بن سلطان محمد القاري الهروي (1

1024/1616. + عمر بن عبد الوهاب بن ابراهيم العرضى (2

.1044/₁₆₈₄ + على بن ابراهيم بن احمد بن على الحلبي (3 (المحاسن السنية من الرسالة القشيرية .u.d.T)

2825. We. 1583.

1) f. 1-88b.

89 Bl. 8°, 11 (13) Z. (18×12³/4; 12-12¹/2×8¹/2-9³m). Zustand: sehr fleckig und auch oft wasserfleckig am Rande. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1a:

الحمد لله على ما انعم والصلاة : Anfang f. 1b: الما بعد فان اجل ما والسلام على حبيبه . . . الما بعد فان اجل ما استصحب المكلف في الدنيا ونفعه في العقبي بعد كلام الله ورسوله ما سلك به سبيل التقوي الخ

Blatt 1 ist, da der Anfang der Handschrift fehlt, ergänzt worden und zwar von der Hand des bekannten Fälschers; es ist das Alles unrichtig, sowol Titel, als Verf., als Anfang.

Der Verf. des vorliegenden Werkes, in welchem übrigens الغزالي einige Male citirt wird (z.B. f.6^b; 50^b,8; 78^a,3), lebt nach d.J. ⁷⁰⁹/₁₈₀₉: denn er erwähnt f. 45^b, 7 den in diesem Jahre gestorbenen ابن عطاء الله الاسكندري.

Die von dem Werke zuerst vorhandenen Worte sind hier f. 2°, 1: يوثرون على انفسهم ولو كان براي الله الي تاج وهو الولاية والي المعراج وهو الغاية والتي دليل وهو الهداية المخ

Es ist von dem Verhältniss des Königs zu den Unterthanen die Rede; f. 3 ff. handelt von (Lachen und Weinen und) Musik und Lebensfreuden und dass der Çūfi sie aufgeben müsse und berührt verschiedene Eigenschaften, die demselben nothwendig sind. Von f. 10° an findet dann eine Eintheilung in Kapitel mit besonderen Ueberschriften statt. Dieselben beginnen in der Regel mit Qoranversen und mit Aussprüchen Mohammeds, bringen dann aber weiterhin auch Aussprüche und Ansichten Anderer, kleine Geschichten, die Bezug haben, etc.

Die Ueberschriften der — übrigens ungezählten — Kapitel sind diese: عباب فى ذكر المخوف 10° 110 باب المواقبة 16° ; باب الصبر 15° باب الصبر فصل في الارادة 19^b ; فصل في العبودية 19^a فصل في الاستقامة 20^b فصل في الاستقامة 20^a وصل في الاستقامة 20^a فصل في المكو^a 24^a; فصل في المكو^a (die Ueberschrift ausgelassen) وفصل أف الفتوة 30^a نصل الجوع وترك الشهوة 27^b فصل التوكل 34^a; فصل القناعة 33^a; فصل الحسد 35^a فصل التوكل 44^a; فصل القناعة 33^a; فصل الحسد 35^a فصل التوكل 43^a; فصل ما ينجي من ضغطة القبر وعذابه وفتنته 31^a فصل ما ينجي من ضغطة القبر وعذابه وفتنته 31^a.

ومن عرف الشيطان فعصاه : Schluss f. 88° الدنيا وعرف الحق الدنيا فرفضها وعرف الآخرة فطلبها تم الكتاب

Nach dem obigen Verzeichniss der Kapitel scheint hier ein Auszug aus der الرسالة القشيرية vorzuliegen; die Reihenfolge der Kapitel von f. 10° an ist dieselbe wie dort f. 73° ff.; sie wird dann aber f. 27° unterbrochen und frühere Kapitel des Grundtextes nachgeholt. Der Verfasser hat manche Kapitel kurz zusammengezogen, namentlich zu Anfang, und dort auch Manches aus späteren Theilen des Grundtextes untergebracht; so steht f. 2°, 1 (s. oben) in Spr. 744, f. 123°.

Allein das vorliegende Werk ist doch nicht bloss ein Auszug aus dem bezeichneten Werke, sondern enthält in seiner 2. Hälfte (etwa von f. 50b an, wo zuerst ein längeres Gebet دعاء الغرال aus dessen الغزال العلوم mitgetheilt wird) allerlei Notizen und Geschichten, meistens ohne bestimmte Ueberschriften, mit ethischem Inhalt.

Schrift: klein, gewandt, gleichmässig, (ziemlich incorrect), von f. 14 an stark vocalisirt. Ueberschriften meistens hervorstechend gross. — Abschrift um 900/1404 von خمد بن عبد القادر بن حمزة.

Ausser dem Anfang fehlt etwas nach f. 2 (die erste Zeile auf f.3^a ist, um das Fehlende zu verdecken, hinzugefalscht), 7, 9 und 13.

2826. Spr. 875.

58 Bl. 8°°, 11 Z. $(18^1/2 \times 13; 12 \times 7^1/2^{cm})$. — Zustand: wurmstichig, fleckig, der Rand oft ausgebessert. —

Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: brauner Lederband mit schwarzem Rücken. — Titel f. 2^a oben am Rande verstümmelt. Er ist:

تتاب منازل السايرين

Verfasser f. 2ª oben am Rande: عبد الله الانصاري. Titel und Verfasser ebenso in der Unterschrift. Der Verfasser heisst ausführlicher:

عبد الله بن محمد بن على الهروى الانصاري الحنبلي الصوفي ابو اسمعيل

الحمد لله الواحد الاحد القيوم : Anfang f. 2b الصمد اللطيف القريب اللي امطر على سراير العارفين درايم الكلم . . . وبعد فان جماعة من الراغبين في الوقوف على منازل السايرين الي الحق عز اسمه من الفقراء من اهل هرالا والغرباء طال على مسألتهم اياي زمانا أن ابين لهم في معرفتها بيانا الخ

Vollständige Uebersicht über die Çüfik und deren Entwicklungsstadien, von 'Abdallah ben mohammed ben 'alı elherewī elançārı abū ismā'ıl † 481/1088. Das Werk zerfällt in 10 قسم mit je 10 مقام, und diese sind einbegriffen in 3 رتبة, deren 1. رتبة, die 2. حصوله على المشاهدة الجاذبة 3, die 3. دخوله في الغربة الي عين التوحيد في طريق الغناء'

البدايات . 10 ألبدايات . 1 ألبدايات . 1 أقسم 10 أقسم 3. والبدايات . 1 ألاودية . 6 ألاصول . 5 ألاخلاف . 4 ألمعاملات . 8 ألاحوال . 7 ألفهايات . 8 ألاحوال . 1 ألبهايات . 1 أقسم . 1 ألبيقظة * 1 ألبيقظة

2. 8° التوبة, 8. 9° الخاسة, 4. 10°,

رالاعتصام 12° 7. 12° , التذكر 11° 6. 11° , التفكر

.السماع 13° 10. 13° الرياضة 9. 12° , الفرار 8. 12°

رالحزن 1. 13° . قسم الابواب f. 13° قسم 2. الحزن 13° 1. 13° قسم 1. 13° , الخشوع 13° 1. 14° . الاشفان الأمان المان المان

ر الورع ما 15° 7. 14 ألزهد ما 6. 14° , الاخبان 5. 14° ألورع ما 7. 15°

. الرغبة 10. 17° , الرجاء 16° 9. 16° , التبتّل 8. 15°

الرعاية 1. 17° قسم المعاملات f. 17° قسم 3

رالتوكل °7. 20 , الاستقامة °6. 19 , التهذيب و 5. 19

. النسليم °22 ، 10 , الثقة « 9. 21 ، التفويض « 8. 21 . النسليم « 9. 21 ، الثقة « التفويض « 9. 21 ، النسليم « التفويض « 9. 21 ، النسليم « التفويض « 9. 21 ، النسليم » (التفويض « 9. 21 ، التفويض » (9. 21 ،

الصبي 1. 22° قسم الاخلاق 1. 22° قسم 4. والحياء 4. 24° , الشكر 8. 24° , الرضاء 2. 28° الحلق 7. 26 ، الايثار 6. 25 ، الصدف 5. 25 . الانبساط °10. 28 ، 10 , الفتوَّة °9. 27 ، التواضع °8. 27 القصد 1. 29° قسم الاصول 4. 28° قسم 5. 2. 29 مالارادة 3. 29 العزم 4. 30 العزم العرم الأرادة 3. 29 الأرادة 3. 29 الأرادة 3. 29 العرم العرب المالات الم الذكر 31 ، 7. 31 ، الأنَّس 4. 81 ، 6. اليقين 5. 30 8. 32° الفقر 9. 32°, الفقر 10. 32° 6. قسم الردية f. 33b قسم الردية 1. 33b قسم الردية البصيرة 4. 34 ، الحكمة 3. 34 ، العلم 2. 34 الالهام م 7. 36 ، 10 التعظيم ه 35 ، 6. الفراسة م 5. 35 8. 36° الطمانية 9. 37° الطمانية 10. 73° السكينة رانحية 1. 38° . 1. قسم الاحوال 4. 38° £ قسم 7. 2. 39° الغيرة , 3. 89° الغيرة , 4. 40° الغيرة , 4. 40° , الدهش *7. 41 , الوجد *6. 41 , ما العطش 5. 40° الذرق 42 ، 10. 10 ,البَرَق 42 ، 9. الهيمان 41 ، 8. اللحط 1. 43° قسم الولايات 42° قسم 8. واللحط 1. 43° والسرور 4. 44 ، الصفاء 4. 44 ، الوقت 2. 43 ، والغربة 3. 45° , النَّقَس 6. 45° , السرِّ 5. 45° 8. 46 والغيبة 9. 47 ,الغيبة 10. 47 ,الغرى 8. 46 . 9. قسم الحقايق f.48° قسم الحاشقة f.48° قسم الحقايق 2. 48° الحيوة 4. 49° المعاينة 3. 49° المشاهدة 4. 49° رالسكر م. 50° , البسط 6. 50° , القبص 7. 50° , .الانفصال 9. 51° ,الاتصال 9. 51° , الصحو 10. 52° المعرفة £ . 52 قسم النهايات £ £ . 1. 52 قسم النهايات 2. 53° الغناء 3. 54° البقاء 4. 54° الغناء و2. التجويد °7. 56 ,الوجود °6. 55 ,التلبيس 5. 54 , 8. أنتوحيد °9. 57 , الجمع °9. 56 , التفريد °8. 56 وقد اجبت في سالف الازمان : Schluss f. 58°:

وقد اجبت في سالف الازمان : Schluss f. 58°: سالف التلث عن توحيد الصوفية بهذه القوافي الثلث (Sari')

ما وحدد الواحد من واحد الذكل من وحده جاحد توحيد من ينطق عن نعته عارية ابطلها الواحد توحيده اياه توحيده ونعت من ينعتد لاحد

Schrift: gross, kräftig, gefällig, ziemlich stark vocalisirt, gleichmässig. Rothe Ueberschriften. — Abschrift von حمد شاكر بن الشيخ سلطان حمد الدهلوي im Jahre 838 Ragab (1430). Arabische Foliirung. F. 13 doppelt gezählt. — Zwischen den Zeilen und auch am Rande viele Glossen, die zum Theil dem Commentar des عبد الرزاف الكاشي entlehnt sind.

F. 1^b ein Excurs über die 10 Sinne, innerlich u. äusserlich je 5. Die Schrift läuft theils queer, theils längs über die Seite.

HKh. VI, 12920.

2827.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) We. 1673.

51 Bl. S^{vo}, 11 Z. (15×10¹/₂; 11×8^{cm}). — Zustand: wassersleckig u. unsauber. — Papier: gelb, dick u. glatt; zum Theil grob und weniger gelb u. glatt. — Einband: schwarzer Lederbd mit Klappe. — Titel ausführlich:

Anfang und Schluss und drei andere Blätter sind von neuerer Hand ergänzt: nämlich 1-7. 14. 21. 38. 44-51.

Schrift: klein, sein, weit, gut, vocallos. Ueberschriften hervorstechend gross. Die Ergänzungsschrift ist gross, rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1000/1591 (resp. 1100/1588). — Am Rande bisweilen Glossen, zum Theil auch (f. 11^b—12^a) zwischen den Zeilen.

2) Pm. 443.

35 Bl. 8°°, 21 Z. (21°/4×14; 15°/2×8°/4°сш). — Zustand: nicht ganz sauber, besonders an den Ecken fleckig; zu Anfang und am Ende ist der Rand ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Bin band: Pappbd mit Lederrücken. — Titel fehlt; steht aber auf dem ungezählten Vorblatt von ganz neuer Hand. Etwas anders in der Unterschrift f. 35°: مقامات الهروي المسماة منازل السايرين

Schrift: klein, weit, gleichmässig, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Bl. 1—14 von etwas späterer Hand ergänzt in grösserer, kräftigerer, gewandterer Schrift: darin einige Lücken, hauptsächlich für Ueberschriften und Stichwörter. — Abschrift im Jahre 1110 Sawwäl (1699) von

منصور بن شمس الدين السندوسي

3) Spr. 882, 10, f. 79—82. Format etc. wie bei 9.

Titel etc. fehlt. Ein Stück aus dem Anfang des Werkes. Das Vorhandene beginnt mit den Worten der Vorrede: العبد وبين الحق الف مقام من نور F. 80° unten beginnt die Uebersicht des Inhalts. Dann fehlen 4 Bl.; f. 81. 82 enthalten: 2. قسم Kap. 8 bis 3. قسم Kap. 7 (nicht ganz).

2828. Spr. 876.

58 Bl. 8°°, 17 Z. (183/4 × 141/2; 12 × 8°m). — Zustand: ziemlich gut; doch im Anfang nicht ganz sauber; überhaupt nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken. — Titel f. 1°;

Der Titel des Grundwerkes steht noch einmal mit grosser Schrift f la oben. Auf dem Vorblatt steht von neuer Hand als Verfasser (des Commentars):

شرح منازل السايرين للشيخ عفيف الدين التلمساني

Commentar zu einzelnen Stellen oder auch Wörtern desselben Werkes; er ist mit cher ganz aufgenommene Text mit eingeführt. Die Vorrede des Werkes f. 1—4° ist ganz wie in dem Grundtext.

Die Erklärung beginnt zu dem 1. Kapitel des 1. قبل الله قبل الله قبل الله قبل الله قبل الله عن وجل قبل النها اعظكم بواحدة ... قلب العبد ش استشهد بلاية ولما كان واعظ الله في القلب واحد فقل بواحدة واما امرنا الله واحدة وهي تأثير الاسم النخ Manche Kapp. sind ohne Erklärung aufgenommen.

دن الاسقاط والاثبات ساقطان : Schluss f. 58b في هذا التوحيد وصلى الله على خير خلقه الخ

Ob der Commentar von dem oben angegebenen سليمان بن على التلمسانى عفيف الدين † 690/1291 verfasst sei, ist sehr fraglich; die Angaben bei HKh.VI 12920 p.131 sprechen dagegen.

Schrift: ziemlich klein, geläufig, deutlich, fast vocallos, bisweilen auch ohne diakritische Punkte. Ueberschriften zum Theil roth. — Abschrift c. 1000/1591. — Collationirt.

Völlig verbunden; die Blätter folgen so: 1-4, 6, 7, 11-17, 53, 52, 18-22, 44-48, 23-25, 41, 28, 29, 26, 27, 30-32, 49, 55, 43, 42, 56, 50, 35-40, 57, 33, 54, 8-10, 5, 51, 34, 58,

2829. Lbg. 615.

102 Bl. $8^{*\circ}$, 19 Z. $(21 \times 15^{1/2}; 15 \times 9 - 9^{1/2^{\circ m}})$. — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1^a :

6 شرح منازل السائرين للشيخ عبد الله الهروى Verfasser fehlt.

الحمد لله ولتى النعم والاحسان : Anfung f. 1b ومُولى التوفيف والايمان . . . وبعد فهذا املاء وجيز صغير الحجم غزير العلم على كتاب منازل السائرين الخ

Gemischter Commentar zu demselben Werk. Beginnt: بسم الله قال بعض العارفين لما الحجم طهر العالم من كانت الاسماء ... الرحمن الرحيم طهر العالم من العدم ... الحمد هو اظهار صفات المحمود ... لله اي الذات المطلقة ... الواحد وجعله وصفا له تصريحا ... الاحد الذي وحدانيته لا باعتبار مضايف له الح

ولا رسم لشيء في الحضرة : Schluss f. 102b: الحمية ولا التي والا لم تكن احدية والحمد للم وحدة

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. Grundtext anfangs roth, dann bloss roth überstrichen. — Abschrift c. 1100/1688.

2830. Pet. 238.

Format etc. u. Schrift wie bei 2) (202/3×15; 15×10cm).

Titelüberschrift fehlt; aber aus der Unterschrift ersichtlich, dass dies Stück entnommen ist dem Commentar des حمد بن ابراهيم † 971/1668 zu demselben Werk.

واعلم أن العامة من علماء هذه :Anfang الطريقة والمشيرين الي هذه الطريقة . . . اتفقوا على أن النهايات لا تصحيح البدايات الخ

فيكون المراد أن واحدا مع : Schluss f. 23b تباين الارادتين الي آخر ما قال من مطنبة المقال

2831. Spr. 822.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; nach Spr. S45, 3, f. 47^b (Unterschrift):

بديع الانتفاث في شرح القوافي النلاث

هذه القوافي التلات للشيخ الكامل :Anfang ابي عبد الله المروزي الانصاري قدس الله روحه ونور ضريحه المذكورة في آخر رسالته المساة بمنازل السايرين المشتملة على تعريف الف مقام وواحد في آخر باب التوحيد،

Der Name des Verf. des Grundwerkes ist nicht richtig. Es handelt sich um Erklärung dreier Verse, die sich am Ende des Werkes فازل السايرين finden und das Einheitsbekenntniss betreffen. Der erste derselben lautet:
ما وَحَدَ الواحدَ من واحد الذكل من وحده جاحدُ

Die Erklärung ist von يوسف بن عبد الله بن um مراه والله بن und beginnt f. 12°:
اعلم ان القاءمة في معرفة التوحيد الذاتي قولهم التوحيد الغام النوات القدم المؤلف und schliesst f. 13°:

Das Werkchen ist im J. 744/₁₈₄₈ verfasst. Spr. 845, 3, f. 45^b—48 dasselbe Werk. Pm. 82, 3, S. 123—125 dasselbe. (S. 125 Mitte noch ein Excurs über الترحيد.)

u.s.w. wie bei No.2829 ولا رسم لشيء في الحضوة

Commentare zu diesem Werke sind noch zu erwähnen von:

- 1) عبد الرزاق الكاشاني (1 † ⁷⁸⁰/₁₈₃₀.
- تخمل بن محمد الكرّكزيني (1342 † 743/1342 بن محمد بن محمد بن محمد بن محمد بن السافرين (1342 بن محمد بن مح
- نجمد بن ابي بكر آبن قيم الجوزية (3)
 u. d. T. مدارج السالكين.
- 4) الطوسى † ⁸⁹¹/₁₄₈₆, u. d. T. خمد التباركاني الطوسى .
- 5) عبد الرعوف بن تاج العارفين المناوي † 1081/1622. Ein Auszug aus dem Werk von عائشة عاششة + 922/1616.

2832. We. 1812.
3) f. 37^b-48^a.

Format etc. u. Schrift (21 Z.) wie bei 2). — Titelüberschrift u. Verfasser:

ك" منهج الألباب في التصوف للغزالي so auch in der Unterschrift.

الحمد للم اللطيف بعبادة الرؤف : Anfang بعبدة لردة التي معادة . . . وبعد يقول العبد . . . احمد بن محمد بن محمد الطوست تاب الله عليه ا ان اشرف احوال الانسان واعلاها وافصل صفته واسناها معرفة الآفاق ثم معرفة الانفس ثم معرفة الله تعالي الخ

Anweisung zur Çūfik, in 6 Abschnitten, von Ahmed ben mohammed ben mohammed elgazzāli ettūsī † 520/1126.

فصل .1	38*	في البداية واحوال المبتدى
فصل .2		في التجريد ومراتبه
المال .8	40	في الذكر ونتايجه
فصل .4	43b	في آفات الاعضاء وفوايدها
فصل .5	46b	في الفقر واقسامه
فصل .6	47b	في الصوفي واقسامه وانتهائه

ولا ينتهي هو الي شيء سوى : Schluss f. 48° الله وهو المراد من خلقه الاكوان وبه كمال الوجود' تم Abschrift vom Jabre 1076 Sawwāl (1666).

HKh. VI 13266 (nur der Titel).

2833. Lbg. 964.

Format (c. 30 Z., Text $16^{1}/_{2} \times 11^{cin}$) etc. u. Schrift (etwas kleiner, gedrängter) wie bei 1). — Titel f. 61^a:

لطايف الفكر وجوامع الدرر

so auch im Vorwort f. 62b. — Verfasser f. 61a:

احمد بن محمد بن محمد الطوسى

Ein çüfisches Werk desselben Ahmed elgazzālī über die Religions-Principien und die Grundsätze der Çüfik, in 3 Kapiteln.

فى اصول الدين؛ اعلم أن صحة الاعتقاد الح 62 باب. 1 فى قواعد علم الطريقة؛ أعلم أن أول الطريق 67 باب. 2 فى قواعد علم لاقيقة؛ أعلم وفقك توفيق العارفين 71 باب. 3

وليكتف بهذا المقدار من علم : Schluss f. 78^b: وليكتف بهذا المقدار من علم المناهج والفتوح 'تم الحقيقة ال هو روح الروح وبه تجعل المناهج والفتوح 'تم Abschrift im Jabre 1109 Dū'lga'da (1698).

2834. Spr. 872.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt. Nach der Vorrede: كاسر. الجالس. Verf.: s. Ansang.

قال الاستان العلامة أبو العباس :Anfang أحمد بن محمد الصوفي الصنهاجي رحم، قد استخرت الله تعالى في جمع فصول من محاسى الكلام الصادرة عن أهل الالهام تسهّل على المريد صعوبة طريقه Uebersicht der für die Çūfis erforderlichen Eigenschaften, von Ahmed b. mohammed b. mūsā eççanhāģī elandalusī abū 'l'abbās ibn el'arīf † 586/1141, in 12 ungezählten Abschnitten. 1486 ألما المعرفة حجتى فالعالم يستدل المعرفة حجتى والعارف يستدل بي

فصل الارادة حلية العوام المنطقة المنط

وان يصعم في ميزان الصالحات: تصعم في ميزان الصالحات الخرما الخرما الخرما الخرما المنا الله جواد تريم فهذا آخر ما اردنا ان نذكره في شرح كيفية سلوك طربيق الآخرة وقد وفينا بالمقصود وصلى الله . . . التي يوم الدين تم Abschrift im J.859,5. Ďū'lhigge (1455). — Collationirt. HKh. V 11499.

2835.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Spr. 1961, 6, f. 56b-73°.

8vo, 21 Z. (17×11; 12¹/₂×6^{cm}).—Zustand: ziemlich gut.— Papier: gelb, ziemlich stark u. glatt.— Titel u. Verfasser fehlt.—Abschrift v.J. 1134 Rabī' II (1722).

2) Mq. 123, 4, f. 50—64^a.

8vo, 13 Z. (Text: 11¹/₂×8¹/₂cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark.

Titel und Verfasser fehlt, steht aber in der Vorrede. Anfang wie bei Spr. 872, 5. Das Werk hört hier auf in dem Abschnitt بنصل فلارادة والتوبة المخ mit einem längeren Gedicht des Verfassers, dessen Anfang (Motaqārib): الاقل لمن يدّعي حبّنا ويزعم أن الهوي قد علق Schrift: ziemlich gross, gut, gleichmässig, fast vocallos. — Abschrift c. 600/1387.

3) Pm. 15, 10, S. 92-106.

Format etc. und Schrift wie bei 6).

Titel und Verfasser am Seitenrande.
Anfang und Schluss wie bei Mq. 123, 4.

2836. Lbg. 122.

205 Bl. 4to, 18-25 Z. (261/2×18; 201/2-21×12-15cm). Zustand: nicht ganz sauber, auch wasserfleckig oben im Rücken und wurmstichig, besonders am unteren Rande. Bl. 1 und 2 beschädigt und ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe. — Titel und Verfasser fehlt, steht aber von neuer Hand auf dem 1. Vorblatt, nämlich:

كا الغنية للشيخ عبد القادر الكيلاني Nach der Vorrede:

الغنية لطالبي طريف الحف

Der Verfasser heisst ausführlicher:

عبد القادر بن ابي صالح موسى بن عبد الله بن جدى الحسنى الحيلانى والحيلى والكيلانى الحيى الدين ابو محمد وابو صالح (noch ausführlicher Pm. 363, 1).

الحدد الد الذي [حدده] يفتنح كل :Anfang f. 1 الحدد التج على كتاب وبذكره يصدر كل خطاب ... أما بعد فقد التج على بعص الاسحاب وشدد في الخطاب في جمع هذا الكتاب المن

'Abd elqādir ben abū çālih mūsā ben 'abdallāh elkīlānī (und elģīlānī und elģīlī) muhjī eddīn, geb. 471/1078 (470), gest. 561/1166, giebt hier eine ausführliche Erörterung und Begründung der religiösen und gesetzlichen Vorschriften, zum Zweck der Erkenntniss Gottes; mit daran geknüpften erbaulichen Betrachtungen (المعادة). — Das Werk ist in ungezählte Kapitel und Abschnitte getheilt und beginnt f. 24: باب فنبدأ فنقول الذي يجب على من يريد الدخول باب فنبدأ فنقول الذي يجب على من يريد الدخول ودي السلام أن يتلفظ بالشهادة بن الناهارة فلها فرائص وسنن النا الطهارة فلها فرائص وسنن النا الطهارة فلها فرائص وسنن الناهادة وده weiter f.2ª unten:

بكتاب الادب 11° u. s. w. 11° كتاب الزكوة 4° 20° و 20° عناب في آداب التخلاء والاستنجاء 20° a. s. w. 41° كتاب في معرفة الصانع 41° خصل في بيان مقالة الغِرَق الصالة عن طريق الهدي كتاب في الاتعاظ بمواعظ القران والالفاظ 71° النبوية في مجالس

71^b Sura 16, 100 جلس; 76^b Sura 27, 30 مجلس 83^b Sura 24, 31 فصل; 96^b Sura 49, 13 مجلس 110^a Sura 71, 11

باب في ذكر فصل الشهور والايام المباركة، 111⁶ ا

باب في الصلوات الخمس وبيان ارقاتها النج 186° (der Anfang fehlt, s. unten) 186° باب في التصوّف (طعم المبتدي في هذه الطريقة النخ 187° باب في محبة الاخوان والصحبة مع الاجانب النخ 196° باب يشتمل على بيان المجاهدة والتوكل وحسن 196° الخلق والشكر والصبر والرضى والصدق

وقيل اذا طلبت الله بالصدي : Schluss f. 205⁴ اعطاك مرآة تنبصر فينها كل شيء من عجائب الدنيا والآخرة؛ تم

HKh. IV, 8646 (unvollständig).

2837. Spr. 830.

215 (216) Bl. 8°°, 19 Z. (211/4 × 15; 14 × 9°m). — Zustand: wurmstichig, sehr wasserfleckig, oft ausgebessert. — Papier: bräunlich, stark, ziemlich glatt. — Einband: Halbfzbd. — Titel u. Verfasser auf Vorblattb:

هذا كتاب فتوج الغيب لسيدنا ... عبد القادر الكيلاني

Dem Werke ist eine Persische Uebersetzung oder auch Umschreibung beigegeben, die wahrscheinlich von dem Sohn des Verfassers, عيسى بن عبد القادر ابو محمد وابوعبد الرجن شرف الدين herrührt. Daher ist der Titel auf Vorbl. auch richtig: شرح فتوح الغيب.

Anfang des Grundwerkes (Vorblatt b): الحمد لله رب العالمين أولا وآخرا ظاهرا وباطنا عدد خلقه وعداد كلماته . . . أما بعد فان نعم الله على العباد كثيرة متواترة في أناء الليل واطراف النهار الخ

'Abd elqādir elkīlānī giebt in diesem Werke Verhaltungsregeln für die Gläubigen und Çūfīs. Dasselbe zerfällt hier, soweit es vorhanden, in 78 (im Ganzen kleine) مقالة. 'Gegen das Ende hin ist für die Zahl derselben im Text Platz gelassen, sie steht aber am Rande. Anfang einiger الله عنه وارضادي).

لابد لكل مومن في سائر احواله ثلثة اشياء 6.4 مقالة 1.5 اذا رايت الدنيا في ايدي اربابها 12 مقالة 5. بينتها واباطيلها

ينبغى للمومن أن يشنغل أولا بالفرايض 143^b مقالة .48 فاذا فرغ أشتغل بالسنن

اذا غنى العبد عن الخلف والهوي 163^b مقالة .56 والنفس والارادة والاماني

كلَّ مومى متكلف بالتوقف والتفتيش 179 مقالة .65 عند حصور الاقسام

الذين بدخلون الاسواف من اهل الدين 199 مقالة .72 والنسك في مخرجهم الى اداء اوامر الله

لاهل المجاهدة والمحاسبة واولي العزم 210 مقالة. 78 عشر خصال

Nach f. 215 fehlt der Schluss.

Schrift: ziemlich klein, Persische Hand, an sich ziemlich deutlich, aber durch Wurmstiche, Flecke, Ueberkleben, Abscheuern der Seiten sehr oft schwer leserlich. — Abschrift c. 1100/1668. — Collationirt. — Arabische Foliirung; das vorderste Blatt ist ungezählt und Bl. 9 übersprungen. Die Blattfolge ist: 2—7. 1. 8. 10—73. 84. 75—78. 85. 80—83. 74. 79. — HKh. IV 8927.

2838. We. 1675.

109 Bl. Kl. -8vo, 15 Z. (16¹/₂ × 11; 10¹/₂ × 6^{cm}). — Zustand: nicht fest im Einband; f. 9—11. 60. 61 ganz HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

lose. Nicht ganz sauber; der Rand etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Dassel be Werk (Grundtext). Titel, Verfasser u. Anfang ebenso. Es bricht ab mit den ختار لك الاعلى والاسنى والانفع والاصليح وانت: Worten: تابى فان قلت كيف يصتى ابتلاء المراد مع هذا التقسيم

Schrift: Persischer Zug, klein, fein, weit, gefällig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. Text in rothen Linien. Die Angabe und Ueberschrift der einzelnen Kläsfehlt hier überall. — Abschrift um 1120/1708.

2839. Pm. 363.

63 Bl. 8°°, 21 Z. $(20^{1/2} \times 14^{1/2}; 15^{1/2} \times 7^{1/2}$ °m). — Zustand: im Ganzen gut, doch ist der Rand der ersten Blätter unten fleckig; Bl. 3 u. 8 sind lose. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband.

Dasselbe Werk (Grundtext). Titelüberschrift f. 1b: كا فتوح الغيب من كلام الشيخ . . . محيي الدين ابي محمد عبد القادر الجيلي ابن صالح بي عبد الله بن جيبي الزاهد بن محمد بن داود بن موسى بن عبد الله محص بن حسن المثنى ابي امير المومنين حسن بن امير المومنين على رة Anfang ebenso. Die Zahl der einzelnen Maqalen ist bis f. 54° am Rande in rother Schrift angegeben; von da an nicht mehr und es fehlen von der nächsten an auch die zu Anfang jeder derselben stehenden Worte: قال رضي الله عنه وارضاء, es ist aber Platz dafür gelassen. Die bei Spr. angegebene 72. Maqale steht hier f. 57*; die 77. كمن مع الله عن وجل : wurde danach so anfangen f. 59b كان لا خلف مع الخلف كان لا نفس فاذا كنت مع الله المر Ob das dann noch Folgende mit verschiedenen Lücken noch eine besondere Maqule oder mehrere oder überhaupt nicht sei, ist nicht er-Das Ganze schliesst hier f. 60b so: ثم خفى صوته ولسانه متلصف بسقف حلقه ثم خرجت روحه الكريمة رضوان الله عليه واعاد علينا من بركاته وختم لنا خير ولجميع المسلمين والحقنا بالصالحين غير خزايا ولا مفتونين والحد لله رب العالمين،

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. — Abschrift c. 1150/1787.

3

We. 270, 2, f. 197—224 enthält bei demselben Titel und Anfang Auszüge aus dem Werke; es schliesst: الاحمر الكبريت الاحمر وكبير العقر فرصوان الله عليه وعلى كل مومن مؤيد الله عز وجل وصل الى هذا المقام

Lbg. 935, 2, f. 36—6° enthält einige Abschnitte (في الزهد والمعرفة وتحو ذلك) aus Werken desselben Verfassers. Format etc. u. Schrift wie bei 1).

2840. Lbg. 492.

66 Bl. 4°, 19 Z. (24×17; 16×10°m). — Zustand: gut. — Papier: gelb, ziemlich glatt und stark. — Einband: rother Lederband mit Klappe. — Titel fehlt; nach der Vorrede f. 1°:

قطب العارفين ومقامات الابرار والاصفياء والصديقين

Verfasser fehlt; nach der Vorrede:

ابو القاسم عبد الرحمن بن يوسف ابن عبد الرحمن البجائي

الحمد لله الذي رفع السموات : Anfang f. 1 ابو القاسم بغير عمد يري ودحي الارص بقدرته . . . قال ابو القاسم . . . البجائي رحم أما بعد يا اخى فقد انصرفت همتى لوضع هذا الكتاب لمن جهل معناء الخ

Ein in 3 قطب und viele ungezählte Abschnitte eingetheiltes çüfisches Werk, von 'Abderrahman ben jüsuf ben 'abderrahman elbejää abü 'lqasim gemal eddin um ⁵⁸⁰/₁₁₈₄, worin er über Erkenntniss des Wesens Gottes, über die Mittel, durch Vertiefung in Gott demselben näher zu kommen und durch Selbstveredlung das Paradies zu gewinnen, handelt. Er hat dasselbe im J. 577 Moh. (1181) vollendet.

قطب. آ f. 1^b. فصل فى معرفة الله تعالي عوف المعرفة الله تعالي فصل فى معرفة الموجودات والفرق بين الصفات ²b الازلية والصفات المجددة

فصل في نفي القبلية والبعدية عن الله تعالى 80 u. s. w.

فصل في العلق 11b ; فصل في النزول 11b

واعلم رحمك الله ان حقّ عرف مولاه تهيّئ للقاه النخ 12 أقطب. 2 فصل واعلم أن الدنيا تحبة واختيار للخلايق 13^a فصل فان كان العبد مستغرقا في حبّ الدنيا 13^b س. s. w.

فصل في الفكر 32° ; فصل في اصل العبادة 32° فصل في فوايد القران

فاعلم يا اخى ان الجنة سراج العارفين 38° قطب. قطب. قصل واعلم ان السفر الي جنة المعارف 48° فصل واعلم... ان جنة المعارف تحاكي جنة النعيم 36° فصل ولا يوصف نعيم العارفين بمولاهم 36°

فصل في مشاهدة الحال والغيبة عنه في حال الوهلة 64^b فصل في مشرف الهمم التي الله فصل في السفه وبيان اهله فصل في السفه وبيان اهله فصل في العلم النافع والفرق بيين علم 67^b اللسان وعلم القلب

فصل في مقام العارف مع الله في الارادة 60° u. s. w.

فصل فى استغراف العارف فى بحر الجود والالطاف 61⁶ فصل فى رؤيذ العارف نفسه فصل فى مقام العارف فى الفقر والغنى 62⁴

فصل فى المرور على الصراط المصروب على 62⁶ طهر عاهات النفوس

فصل في بيان علة الجسر الاول والثاني المخ 630

فقد وضعت لك ايها الاخ الكريم ما : *Schluss f.66 يزيل عنك جهلك ان كان لك قلب ونصحتك فيه جهدي؛

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1240/1824 (sehr incorrect).

2841. Lbg. 1045.

Svo, 24-25 Z. (20×15; 14×91/2cm). — Zustand: etwas fleckig, nicht ohne Wurmstich. — Papier: gelb, dünn, etwas glatt.

قدا الفصل منقول من 5" قطب العارفين EinigeAbschnitte aus demselb. Werk. Titelقدا الفصل منقول من 5" قطب العارفين البجائى
الجمال الدين ابي القاسم عبد الرحمن البجائى
المحمل في شرح الكلام . . . القران عمل الحقيقة المخ
عو كلام الله تعالى على الحقيقة المخ
باب في التقوي با اخى مفتاح كل خير المخ 24°

ما فيد مزدجر حكة بالغة فما : *Schluss f. 27 ما فيد مزدجر حكة بالغة فما : *Schluss f. 27 ما فيد مزدجر

Also über Gotteswort d. h. den Qoran und über Frömmigkeit und Ergebung.

Die aufgenommenen Stücke entsprechen: $f.23^{a} = Lbg.492$, 8^{a} ; $23^{b} = 33^{a}$; $24 = 38^{a}$; $25 = 29^{a}$; $26 = 30^{b}$. 31^{a} . 32^{b} .

Schrift: magrebitisch, klein, gedrängt, etwas blass, vocallos. — Abschrift um 1150/1727.

F. 27^b leer. F. 28^b—30 enthält eine längere Stelle aus حلّ الرموز ومفتاح الكنوز von عبد العزيز بن عبد السلام

2842. Lbg. 306.

46 Bl. 8°°, 22 Z. (21¹/2×12; 15¹/2×7¹/2-8°m). — Zustand: in der oberen Hälfte wasserfleckig, stellenweise auch am unteren Rande; hie und da ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1ª (verblasst u. später nachgemalt):

بهجد الطائفد

wozu nach der Vorrede noch hinzukommt: بالله العارفة Verfasser f. 14 oben:

محييي الدين بن العربي الحاتى الطائي الاندلسي

Dies ist gefälscht; aus dem Lehrbrief, der über dies Werk ausgestellt ist an ابو ابراهیم استحق بن تحمود بن ابي لکویه البُرُوجِرُدي im ابو النجیب تحمود بن تحمد الوجیهی اللّزي im J.604 Çafar (1207) geht hervor, dass Letzterer dasselbe gelesen hat bei dem Verfasser ضیاء الدین المعدی الوجیهی الله و عمر عمّار بن محمد بن عمّار البدلیسی الصوفی (wozu nach Lbg. 127 noch ابو یاسر book) 2001/1194.

الحمد لله الفرد القديم الواحد : Anfang f. 16 المائفة الطائفة الطائفة بهجة الطائفة بالله العارفة وبذلك وسمتها وبها سبيتها الخ

Ein in ungezählte فحل eingetheiltes çūfisches Werk des 'Ammār ben mohammed ben 'ammār elbadlisī dijā eddīn abū 'omar (und abū jāsir), um 590/1194 am Leben.

نصل فان قيل ما الواقعة قيل في حادثة الغيب الخ ⁶1.1 أ فصل قال كل يوم لم تعص الله فيه فهو عيد ⁶6 أ فصل في حقيقة المسكنة ⁶7 فصل لما كوشف بحد نور النبوظ شرف ما للفقر ⁶7 أ فصل الفقر في الحقيقة سرّ الغني ⁶9 أ فصل القول فيما يتعلق بالحقيقة من اسرار الجُمْعة ⁶11 أ فصل في المجالسة ⁶10 ; فصل في الذكر ⁶13 أ

فصل فى العلماء بالله وصفتهم 28° ; فصل فى السلوك 30° فصل فى الصحبة والصاحب والمصحوب 31° فصل فى الصحبة الادب 31° فصل والمراد من محبة الخلف حصول معرفة الادب 31° فصل فى العلم المشاهدة والعبودية عصل فى محبة الانسانية والعبودية

فصل في حال خاتم الاولياء فصل في صفة احوال القلب مع الرب 44° فصل قيل فهل للقلوب منتهى 45°; فصل في ترقى القلب 44°

من هو فى مقام القهر واللطف : Schluss f. 46° والكل فى تصرّف خاتم الاولياء وهو ولي الله ومن بعده فى مقام ولي حق الله وفى مقام الحق' تم

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, gut, fast vocallos, etwas verblasst. Die Ueberschriften treten nicht besonders hervor. — Abschrift c. 603/1206. — Nicht bei HKh.

2843. Spr. 892.

40 Bl. 8°°, 15 Z. $(19^1/2 \times 14^1/2; 15 \times 9^1/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.8°a:

كتاب مواقف الغايات في اسرار الرياضات ebenso in der Unterschrift. - Verfasser:

محيى الدين ابو العباس لحمد بن الصالح المقري البي الحسن على بن يوسف القرشي البوذي

قال الشيخ الامام العالم . . . محيى Anfang f. 1 . . . البوني رحم التحمل لله الذي رفع المحب استار الاسرار عن حقايف بصاير المقربين . . . وبعد فان جماعة من المحبين الصادقين المخلصين الحالصين رغبوا الي ان ابيس لهم كيفية الرياضات وترتيب اسرارها في اطوار الموجودات وما سرّ البدايات منها والنهايات الخ

Der Verf. Ahmed ben 'alı ben jüsuf elbünt muhjı eddin abü 'l'abbās † 622/1226 giebt hier eine Charakteristik der Çufts in 3 Stufen und eine Darstellung der von ihnen durchzumachenden Entwicklung. Die Frommen, sagt er, zerfallen in 3 Klassen: والمريدون والعارفون والعارفون بالاجسام والقلوب والمريدون بالنفوس والعرارواح والعارفون بالعقول والاسرار'

تقسم 1 Demgemäss ist das Werk getheilt in 3 رياضات السالكين (1 مناقل وغير مناعل: f.6 أ (in 2 Stufen: 10 مناقل وغير مناعل: 9 أ (in 3 Stufen: 10 مناصات المويدين (2 مناصات الموافيين (3 مناصات العارفين (3 مناصلت (3 مناصلت

فى فهم معنى سلوك اسماء الله : 8chluss f. 40b الله واياكم الحسني فتدبّره ان شاء الله تعالى نفعنا الله واياكم بما علمنا وتم علينا وعليكم انوار ما الهمنا وجميع المسلمين اجمعين هذا آخر كتاب مواقف الغايات . . . والحمد لله ربّ العالمين . . . والحمد الله ربّ العالمين والحمد الله ربّ العالمين . . . والحمد الله ربّ العالمين والحمد الله وينا الله وينا

Schrift: gross, auffällig vornüberliegend, deutlich, gleichmässig, fast vocallos. — Abschrift c. 1150/1727.

HKh. VI 13354.

2844.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Pm. 80, 4, S. 38-85.

8vo, c. 18—23 Z. (Text: 14¹/₂—15¹/₂ × 11¹/₂^{em}). — Zustand: unsauber und fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Der Titel S. 38 oben am Rande, aber die erste Hälfte desselben ist jetzt zur Unleserlichkeit verwischt. — Anfang und Schluss wie bei Spr. 892.

Schrift: gross, rundlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 900/1484.

Nach S. 41 feblt 1 Blatt.

2) We. 1733, 2, f. 5-36.

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, deutlich, vocallos. Stichwörter schwarz überstrichen. — Abschrift im J. 1120 Gom. I (1708) von خبد الخليلي.

Blatt 87 leer.

2845. Spr. 768.

217 Bl. 8°°, 21 (—25) Z. (21½×15; 15½×11°m). — Zustand: im Anfang etwas unsauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1°:

كتاب عوارف المعارف

لشهاب الدين عمر بن محمد السهروردي

Systematische Uebersicht der Çüfik, von 'Omar ben mohammed essuhrawardi † 682/1284 (No. 2078), in 63 Kapp., deren Uebersicht die Vorrede giebt.

	2. 42.74.4.4				•
1. Kap. f.3		U.		- 10	في منشآ
I. Kap. 1.5		~	استوت	حموم	C
			_		

في تخصيص الصوفية جحسن الاسماع ٢٠ ، 2.

فى بيان فصيلة علم الصوفية والاشارة 11° " 3. التي نموذي منها

في شرح حال الصوفية واختلاف طريقهم 180 . . 4.

في ذكر ماهية التصوف في 5. م

في ذكر تسميتهم بهذا الاسم 23°

في ذكر شرح رتبة المشيخة الله الله الله الله الله

فى خصايص اهل الربط فيما يتعاهدونه 42° " 15. بستهم

في حال من ياكل من الفتوح ما 56% و 20.

فى القول فى السماع تاذبا واعتناء 74° , 25. فى ذكر تفاصيل الاخلاني 88° , 88°

في آداب اعمل الخصوص والصوفية فيه 110° ، 35.

في احوال الصوفية في الصُّوم والافطار 125° " 40.

فى ذكر فضل قيام الليل أو 185 " 45. "

في ذكر العبل جميع النهار وتوزيع الاوقات 149° س

فى الله مع الشيخ 51. " 154⁶ ق. 55. يا الله مع الشيخ في الله ما 170⁶ ق. 55. يا الله ما 170⁶ تا 170.

في معرفة الانسان نفسه ومكاشفات 1734 ، 56.

الصوفية من دلك

فى لاكر اشارات المشايخ فى المقامات 195 , .60 ab. على الترتيب

فى ذكر الاحوال وشرحها 61.Kap. 2024 فى شرح كلبات من اصطلاح الصوفية 2094 مشيرة الى الاحوال

في ذكر شيء من البدايات والنهايات وحدتها 212 ، 63.

قد احب فلانا فاحبوه : *Schluss f. 217 فيحبه اهل السماء ويوضع له القبول في الارض تم

Schrift: ziemlich klein, im Ganzen fein, deutlich, ungleich, zum Theil sehr flüchtig, vocallos. — Abschrift im J. 1001 Ramadan (1593). — Collationirt. — Nach f. 138 fehlen 2 Bl. — HKh. IV 8401.

Glossen (تعليقات) zu dem Werke sind von:

- 1) على بن محمد المجرجاتي السيد الشريف (1 + 816/1418.
- 2) ابوبكر بن احمد بن ابي بكر باعلوي الشتى (2 + 1058/1648)

Auszüge von:

- 1) حمد بن عبد الله بن محمد الطبري محت الدين † 694/1296
- على بن ابراهيم بن احمد بن علي الحلبى (2 ملى بن ابراهيم بن احمد بن الحلين الحلين الحين الدين الد

2846.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Pm. 19.

280 Bl. 4°, 19 Z. (23¹/2×16; 18×11¹/2°m). — Zustand: am Rande und auch sonst oft fleckig (auch wasserfleckig) und unsauber; der Rand öfters ausgebessert, bes. zu Anfang; das letzte Blatt sehr schadhaft u. ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: rothbrauner Lederbd.—Titel auf dem ungezählt. Vorblatt von ganz neuer Hand:

هذا عوارف المعارف وهو يشتمل على قواعد طريقة الصوفية ووصاياهم وآذابهم

Verfasser fehlt. F. 280° am Rande biogr. Notizen über ihn.

Der Anfang fehlt, 2 Bl. Das Vorhandene beginnt in der Inhaltsangabe mit Kap. 6.

Ausserdem fehlen nach f. 4 3 Bl., nach f. 128 4 und nach f. 134 2 Bl. — Zu Anfang folgen die Blätter so: 1—29. 34. 30—33. 35 ff. Einige fehlende Blätter sind ergänzt: f. 98—100. 135—142. 173.

Schluss wie bei Spr. 768.

Schrift: blass, gross (allmälig etwas kleiner), etwas rundlich und ein wenig flüchtig; die Ueberschriften hervorstechend gross, zum Theil roth nachgemalt. Wenig vocalisirt und zwar nachträglich. F. 93 ff. kleiner und gedrängter und gleichmässiger, vocallos (erst später etwas vocalisirt), um 800/1397 abgeschrieben. F. 185 ff. und 178 klein, gewandt, gleichmässig, vocallos (doch 173 später ziemlich stark vocalisirt): um 1100/1688 abgeschrieben. — Am Rande oft Verbesserungen und Bemerkungen.

Absohrift im Jahre 683 Rabī' II (1285) von

2) Pm. 352.

163 Bl. 4°, 27 Z. (23°/3×16°/2; 19°/2×12°m). — Zustand: im Anfang wasserfleckig am Rande; auch sonst nicht ohne Flecken; ziemlich stark wurmstichig und daher öfters ausgebessert, besonders gegen Ende in der oberen Hälfte der Blätter. — Papier: gelb, dick, ziemlich grob, etwas glatt. — Einband: brauner Lederband. — Titel f. 1° von späterer Hand. Verfasser (unrichtig):

ابو النجيب السهروردي

Schrift: gross, kräftig, gedrängt, etwas flüchtige Gelehrtenhand, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter hervorstechend gross. Im Anfange grössere und weitere Schrift derselben Hand. Bl. 1 von recht später Hand (dick, rundlich, gross) ergänzt; Bl. 168 kleiner, gewandter. Abschrift c. 900/1484.

3) Spr. 767.

299 Bl. 4¹⁰, 17 Z. (26²/₃ × 17; 18 × 8¹/₂-9¹/₂cm). — Zustand: wurmstichig, zum Theil fleckig und am Rande ausgebessert. — Papier: bräunlich (auch gelblich), ziemlich dünn, glatt. — Einband: Pappe mit Lederrücken. — Verfasser f. 1ⁿ ausführlich:

ابو نصر شهاب الدين عمر بن محمد بن عبد الله بن سعد بن الحسين بن القاسم بن عبد الله بن عبد الرحمن بن القاسم بن محمد بن ابى بكر الصديق

Die zu Grunde liegende ältere Handschrift ist sehr lückenhaft und enthält im Ganzen nur 165 Blätter, also ein wenig mehr als die Hälfte. Das Uebrige ist in neuerer Zeit ergänzt. Der ältere Theil umfasst f. 20—23. 51—58. 60—65. 67—81. 90—105. 107—112. 115—132. 135—137. 147—152. 155—192. 194. 209. 212—215. 217. 227—232. 234—242. 245—247. 250—256. 258—264. 267—269. 274—276.

Schrift: klein, fein, hübsch, gleichmässig, deutlich, fast vocallos. Ueberschriften roth, Die Ergänzung ist gross, kräftig, gewandt, gleichmässig, deutlich, vocallos, etwas rundlich. Besonders zu dem älteren Theile sind Glossen am Rande und zwischen den Linien zugeschrieben, in kleinerer Schrift, gewöhnlich Persisch. — Abschrift der Ergänzung im Jahre 1259 Moharram (1848) von etwas, die des älteren Theiles um

2847.

Stücke desselben Werkes sind enthalten in:

1) Spr. 851, 4, f. 184—214.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. — Ueberschrift f. 184:

الباب السابع والعشرون في ذكر فتوح الاربعينية

und f. 214:

في كيفية الدخول في الاربعينية

Kapitel 27 u. 28. Vgl. Spr. 768, f. 79—85.

Schluss f. 214:

وليعلم أن الامر كالسلسلة : التاتم بفعل الرضا المنا الرضا المنا المن

2) We. 1634, 5, f. 61b-100.

Format etc. und Schrift wie bei 1. Der Rand ziemlich oft beschrieben. — Titelüberschrift:

الباب الثامي والعشرون من كتاب عوارف المعارف

Es ist das 28. Kapitel (vgl. Spr. 768, في كيفية الدخول في الإبعينية f. 82–85) und handelt في كيفية الدخول في الإبعينية Es ist darunter die 40 tägige Zurückgezogenheit und Enthaltsamkeit (Fasten) des angehenden Çüft verstanden. - Wo dies Kapitel aufhört, ist hier nicht erkennbar. Es ist aufgenommen hier ob vollständig, ist fraglich - in eine cūfische Abhandlung über die Einsamkeit des angehenden Çüft, über die Zustände, Zwecke und Folgen derselben: der Titel würde also sein: ق الخلوة ", Es kommen darin auch f.75° die 10 Bedingungen derselben (شروط الخلوة) vor, die Ibn el'arabī aufstellt; ferner werden einzelne Begriffe wie wie auch das Hingelangen , الرضا , الصبر , المراقبة zu Gott (الوصول) und verschiedene Stationen auf dem Wege dahin erörtert.

Daran schliesst sich f. 856 ein Abschnitt: فصل في آداب الشيخ مع اصحابه وتلامذته اهم الآداب ان لا يتعرض الصادي للتقدم على قوم الخ فصل في ذكر وصف العقل اعلم ان العقل هو 46.9 لسان الروح وترجمان البصيرة فقال الحصر انى حصرت : 400 Schluss f. 1006 كمدا صغم حيث علم هذا الدعاء واوحي الله اليه وكنت عنده فتعلمته مين علمه اياه

Einen eigentlichen Abschluss hat diese Abhandlung nicht.

2848.

Ibn el'arabi.

Der beruhmteste, vielseitigste und bedeutendste oufische Schriftsteller ist Mohammed ben 'alı muhjı eddin ibn el'arabi + 638/1240 (No. 808). In Spanien gebürtig, hatte er sich durch Studienreisen im Orient eine sehr umfassende Gelehrsamkeit angeeignet und suchte an verschiedenen Stätten wissenschaftlicher Regsamkeit durch Vorträge und Schriften unermüdlich zu wirken. Die Zahl seiner Werke, die zum Theil von beträchtlichem Umfange sind, beläuft sich auf etwa 250; sie betreffen fast alle diese oder jene Seite der Çūfik und selbst wenn er andere Fächer behandelt, thut er dies von cufischem Standpunkt aus. Es ist schwer, dem Fluge seiner Phantasie zu folgen; seine Begriffsbestimmungen sind oft unfassbar, seine Vorstellungen von einer Ueberschwenglichkeit, die fast an Verrücktheit streift. Er ist oft von einer Tiefe und Innigkeit der Empfindung, die zur Bewunderung hinreisst und entzückt; aber gewöhnlich verliert er sich in Abstractionen, deren eine die andere überbietet, und die Schönheit der Darstellung und die Formvollendung seiner Sprache kann nicht für das Dunkel der Gedanken entschädigen, worin sich der Leser verliert. Sein zu unbegreiflicher Höhe geschraubter cufischer Standpunkt brachte ihn vielfach mit der Orthodoxie in Conflict und trug ihm einen Hass ein, der ihm selbst im Grabe keine Ruhe gönnte. Nach einem arbeitsamen Leben, das ihm der Anfechtungen viel, der Anerkennung wenig gebracht hatte, war er hochbetagt, im 75. Jahre, aus dem Leben geschieden und in Qāsijūn bei Damaskus begraben. Aber seine Lehren schienen den an dem Herkömmlichen festhaltenden Gläubigen allmälig nicht bloss Neuerungen zu enthalten, sondern ein Angriff und ein Frevel gegen die Religion selbst zu sein, und die fanatisirte Menge riss seine Gebeine aus der Erde, verbrannte sie und zerstreute die Asche im Winde. Aber er fand auch wieder begeisterte Anhänger in früherer und späterer Zeit, die seine Ansichten zu begreifen und zu erläutern sich eifrigst bemühten. Die Verfolgungen, welche er erlitten, haben seiner Bedeutung und seinem Ansehen als Vertreter der cufischen Richtung keinen Abbruch gethan.

Obgleich seine Werke nicht alle das Gesammtgebiet der Cüfik behandeln, sondern auch einzelne Seiten derselben, schien es mir doch zweckmässig, die in grosser Anzahl auf der Kgl. Bibliothek vorhandenen Schriften hier übersichtlich zusammenzustellen, nicht aber in den einzelnen Abtheilungen dieses Buches zu besprechen. Einige nicht ausschliesslich cüfische Werke sind bereits in anderen Abtheilungen dieses Werkes besprochen; dies wird mit anderen der Art auch weiterhin geschehen. Voraufgeschickt ist eine Anzahl von (meistens) kleineren Schriften, welche die Ansichten des jedenfalls ausserordentlichen Mannes theils bekämpfen, theils in Schutz nehmen.

Endlich sei noch erwähnt — s. auch No. 808 —, dass er in der Regel Ibn el'arabī heisst, dass aber, nach der Randbemerkung in We. 347, f. 105b, Ibn 'arabī richtiger ist, während sein älterer Landsmann حمد بن عبد الله بن محمد الله بن محمد الله بن محمد الله بن محمد الله بن المالكي القاضى ابو بكر ألفاضى ابو بكر القاضى ابو بكر القاضى ابو بكر Ibn el'arabī genannt ist.

2849. Spr. 790.

250 Bl. 410, 19 Z. (271/4×17; 181/2×10cm). — Zustand: wurmstichig, der Rand öfters fleckig und ausgebessert; fast lose im Deckel. — Papier: gelb, ziemlich dünn, glatt. — Einband: rothbrauner Lederband. — Titel f. 1a (so auch f. 3a Vorrede):

كتاب القول المنبيّ عن ترجمة أبن عربي Vorfabser f. 1a (und 237a):

شمس الدين محمد بن زين الدين عبد الرحمن ابن محمد بن ابي بكر الساخاوي الشافعي ابو الخير

الحمد لله ناصر دينه القويم وناشر : Anfang f.1 وبعد فهذا اعلامه بالكشف عن سبيله المستقيم . . . وبعد فهذا كتاب مرشد أن شاء الله للصواب جمعت فيه الالفاظ والنصوص المنتقد بها علىصاحب الفتوحات والفصوص الخ

Dies Werk des Mohammed ben 'abd errahman ben moh. ben abū bekr ben 'otman essahāwā eśśāfi'i śems eddin abū 'lhair, geb. 881/1428, gest. 902/1496, bekampft die cūfischen Ansichten u. Lehren des Ibn el'arabi und ist speciell gegen dessen grosse Werke und ist speciell gegen dessen grosse Werke الفصوص u. الغنوحات gerichtet. Der Verf. schickt eine lange Vorrede in 8 Abschnitten (فصل) vorsuf.

- في التاويل في التاويل الماء على 1. في التاويل
- ف صنيع الاثنة في اعلام هذين الكتابين 8 فصل .2
 وما اشبههما من هذا القبيل وما اشبههما من هذا القبيل وما اشبههما من هذا القبيل وما الشبههما من الما الشبه وما الم
- فى كونها لِـم تـرك مما يجوزه ويحل 15⁴ فصل.3 الاماكن مستورة ً
- فيما اجتمع لي من مذاهب الناس فيه 18 فصل .4 وبيان المعتمد منها حسن الايراد والتوجيه'
- في سرد شيء من كلماته العزيفة ومعانيه 430 فصل 5. المبتدعة المحرفة الخ
- في تجريد اسماء من نسب الي هذه النحلة 27ª فصل .6 او كان معتقدا في بعضهم لكوند مثله النخ
- فى الاعتدار عن معتمدهم ليتميزوا عن منتقدهم 35 فصل . 7. فى الاعدل فى الحكم عليه وعلى امثاله 36 فصل . 8

لقصد السلامة من التكفير واحتماله

Das eigentliche Werk beginnt f. 37a Mitte, mit chronologischer Aufzählung derer, die die Ketzereien des ابن العربي bekämpft haben; zuerst: معين الدين ابو بكر محمد بن عبد الغنى ابن نقطة أبن ابي بكر البغدادي الحنبلي ابن نقطة أو 629/1282. Er führt bei den Einzelnen ihre Todesjahre an. Es kommen mehrere längere Gedichte des Inhalts vor. So f. 69a. 70a. 71b von سيف الدين عبد الله السعودي عبد الله السعودي † 736/1395 und f. 177b u. 184a zwei Gedichte von المهيل بن ابي بكر بن عبد الله اليمنى ابن المقرى † 837/1438, deren erstes betitelt ist:

.(241 Verse) الحجّة الدامغة لرجال الفصوص الرايغة

فان ارادوا بالحلول والانحاد :*Schluss f. 237 ما ذكرناه فقد ظهر بطلانه وان ارادوا غيره فلا بدّ من البيان ليتمكّن الاثبات او النفي؛

F. 237^b — 245^b einige Nachträge zu dem Werke, wahrscheinlich vom Verf. selbst: woran sich f. 245^b — 250 noch einige auf den Gegenstand und den Verfasser bezügliche Fragen schliessen, nebst den Antworten Verschiedener, und Erörterung anderer dahin gehöriger Fragen.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gewandt, deutlich, vocallos, aber incorrect. — Abschrift c. 1200/1785.

Der Abschreiber (المبيض) der hier in später Abschrift vorliegenden Handschrift ist (nach der Unterschrift f. 237°): عبد العزيز بن عمر أبي عمر أبي فهد الهاشمي المكي الشائعي الشائعي الشائعي الشائعي المكي الشائعي المكلي الشائعي الملكي الشائعي الله بين فهد الهاشمي المكلي الشائعي الشائعي الله بين فهد الهاشمي المكلي الشائعي الشائعي الله بين فهد الهاشمي المكلي الشائعي الشائعي الملكي ال

2850. Spr. 490.

(Auch bezeichnet als Spr. 792.)

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift f. 4°:

هذه رسالة تستى تنبيد الغَبِى فى تنزيد ابن العربى تاليف الامام . . . جلال الدين الاسيوطى

اللهم صلّ وسلّم وبارك على سيدنا محمد : Anfang ... مسئلة في ابن عربي وما حاله وفي رجل امر باحران كتبه وقال انه اكفر من اليهود والنصاري ومن ادّعي ان لله ولدا فما يلزمه في ذلك التجواب اختلف الناس قديما وحديثا في ابن عربي ففرقة تعتقد ولايته الخ

Vertheidigung des Ibn el'arabi gegen den Vorwurf der Ketzerei, von Gelal eddin essojūti † 911/1505.

Schluss f. 94 (Hafif):

خلاف الشناع عنه ولكن ليس يخلو من حاسد انسان تمت الرسالة حمد الله وحسن توفيقه الخ Nach f. 5 fehlt etwas. — HKh. II 3629.

We. 1868, 5, f. 46-52 dasselbe Werk. Anfang und Schluss ebenso. Abschrift vom J. 1076/1665.

2851. We. 1545.

Format etc. und Schrift (etwas enger) wie bei 1). — Titelüberschrift und Verfasser f. 55°:

هذه الرسالة في الردّ على منكرى الشيخ الأكبر ابن العربي لعلى بن ميمون

Die Abhandlung ist daher auch f. 59b, Z. 2 v. u. betitelt:

الحمد لله الذي وفق الصالحين من :Anfang عباده لمعرفته بفصله ... وبعد يقول ... على بن ميمون المغربي لما شاء الله تعالي بحلولي ببلاد الشام سنة اربع وتسعماية سمعت عن بعض من لا خَلاى له من اهل الاهواء والغتي الزاعمين بدعوي العلم الخ

Vertheidigung des Ibn el'arabī. Der Verfasser 'Alī ben meimūn elmagribī † 917/1511 erzāhlt, wie in Syrien und speciell in Damask eine fanatisch feindliche Stimmung gegen denselben unterhalten werde; wie er bei seinem Aufenthalt daselbst im J. 904/1498 erst nach Auskunft des عبد القادر بن عبر الصفدي seine Grabstätte aufgefunden — s. S. 22 — und sich dort im Glauben gestärkt habe, etc. Er giebt zugleich einige Notizen über dessen Leben und Schriften, berührt auch sein Verhältniss zu 'Omar ibn elfärid. Er hat die Abhandlung im J. 909/1508 verfasst.

ان جعلنا من الحبين لاوليائه :Schluss f. 59b . . . المحشورين تحت لواء محمد نبيهم مع النبيين والصديقين . . . وصلي الله الخ

Abschrift v. J. 933 Śa'bān (1527). — HKh. II 3629.

2852. We. 1545.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titel fehlt. Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله ولى التوفيف والصلاة والسلام: Anfang.
. . . وبعد فيقول الفقير . . . على بن عطيخ الملقب بعَلوان الشافعي خادم مولف هذه الرسالة الميمونية تغمد الله مؤلفها بالرحمة والرضوان وقفت على مؤلف مستقل

مشتمل على فتاري متعددة تظاهر بعصهم مع بعض على اطلاف القول بكفرة مغرين سلطان ذلك الزمان على العلاكم المخ

In Bezug auf eine Schrift, welche eine Zusammenstellung von vielen Gutachten giebt, in welchen die Abhandlung des Ibn meimün zu Gunsten des Ibn el'arabi der Ketzerei bezichtigt und der Verfasser der Regierung als der strengsten Bestrafung werth bezeichnet wird, vertheidigt 'Alı ben 'aṭijje 'alawān † 986/1580 (No. 1935) den Verfasser und nimmt diejenigen in Schutz, die sich für Ibn el'arabi aussprechen. Wer den inneren Sinn seiner Ansichten erfasse, nicht aber bloss bei der äusseren Einkleidung derselben stehen bleibe, könne ihn nicht für einen Ketzer ausgeben, wofür denn auch verschiedene Autoritäten, besonders auch Essojüṭi, angeführt werden.

لقد نصر الفريقين وهدي : Schluss f. 60b الي خير النجدين جعلنا الله في بركاته واعاد علينا من آثار نفحاته في الدارين امين' Bl. 61 leer.

2853. Lbg. 295. 69) f. 595—608.

Format etc. und Schrift wie bei 1). In der oberen Hälfte sehr fleckig; Bl. 607 im Text etwas beschädigt. — Titelüberschrift f. 595b:

نين الرسالة الوجودية في نيل مسئلة الشهودية .Verfasser; s. Anfang

الحمد لله الذي عرفنا بوجوده : Anfang f. 595b وشرفنا بشهوده ... أما بعد فيقول ... على بن سلطان محمد القارى الى لما كتبت الرسالة المسالة عرتبة الوجود ومنزلة الشهود وتبينت فيها ضلالة طرق اهل الالحاد المخ

'Ali ben sultan mohammed elqārī giebt hier einen Anhang und eine weitere Begründung seiner in der Abhandlung 68) gegen die Irrthümer des Ibn el'arabī und seiner Anhänger vorgebrachten Ansichten, zum Theil durch Randbemerkungen eines Gegners, der jene in Schutz HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

nahm, veranlasst, zum Theil durch ein Fetwä eines Türken, das sich zu ihren Gunsten aussprach, zum Theil auch durch Angriffe, welche ياشافي in einer Abhandlung gegen 'Omar ibn elfärid gerichtet hatte. Indem er also diesen vertheidigt, erörtert er verschiedene çüfische Begriffe, um dann den ketzerischen Standpunkt des Ibn el'arabi zu erweisen, wobei er doch in gewisser Hinsicht seine Bedeutung anerkennt.

2854. WE. 124.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt.

الحدد لله قابل توبة عبده الذا تاب: "Anfang f.164 . . . أما بعد فقد سالني من اجابته على فرص عين الخ

Behandelt Sura 10, 90, setzt aus einander, was unter "Glauben" zu verstehen sei, und vertheidigt den Ibn el'arabi wegen der gegen ihn gerichteten Vorwürfe des Unglaubens.

الهمنا فهم منطق الحكمة : Schluss f. 169°: الحكمة الحكمين وعبادة اثار صنع القدرة يا ارحم الراحمين Abschrift vom Ende des J. المامين

Es ist dies Stück abgeschrieben aus dem Buche des باشا مصطفى باشا. Dieselbe Stelle behandelt ein Anhang f. 169°—170°, entlehnt dem von الجامي verfassten Commentar zu den الفصوص.

2855.

Ueber die Lehrsätze des Ibn el'arabī handelt auch الشيخ عبد العزيز, in Spr. 772, f. 1796—181° aber in Persischer Sprache. — Ein Fetwā (des عبد الله بن عمر البيضاوي † 685/1286) über die Frage, ob man ihn studiren dürfe, We. 1686, f. 446 unten.

Gegen ihn gerichtet sind ferner die Schriften:

رحت علاء الدين البخاري والشمس البساطي (1 von denen على بن محمد البخاري علاء الدين عمد um 828/1420 lebte und محمد بن احمد بن عثمان im J. 842/1438 starb.

Von Ersterem wird auch die Schrift فاضحة الملحديين (gegen Ibn el'arabi) erwähnt.

- تسفيه الغبى في تكفير ابن العربي von تسفيه الغبى في تكفير ابراهيم الحلبى † 956/1649
 (gegen Essojūţī, No. 2850).
- عن اعتقاد اسلام فرعون (3) تنزية الكون عن اعتقاد اسلام فرعون (3 حمد بن محمد العري زين العابديين سبط المَوْصَفي سلام فرعون (3 سلام فرعون)
 سلام فرعون (3 سلام فرعون)
- 4) برسائل في الرق على محيى الدين ابن العربي, von مرسائل في الرق على محمد بن بدر الدين الشرنبابلي الشرنبابلي

2856. Spr. 777.

254 Bl. 4°, 22-23 Z. (26×16; 20×10°m). — Zustand: wurmstichig, zum Theil ausgebessert. — Papier: bräunlich, gelb, grün, blau, ziemlich dünn, glatt. — Einband: rother Lederband. — Titel f. 1°a:

الجزء الاول من فتوحات المكية

Ausführlicher in der Vorrede:

ر" الفتوحات المكّبّة في معرفة الأسرار المالكية والملكية

Verfasser nicht angegeben.

Ibn el'arabī hat dies grosse Werk Mekkische Offenbarungen betitelt, weil ihm das Meiste davon in Mekka, bei dem Umgang um die Ka'ba, offenbart worden sei. Er hat es daselbst im J 629/1281 vollendet. Es zerfällt nach der Dībāge, woran sich die Inhalts-

tibersicht f. 8—20^b schliesst, in ein Vorwort f. 20^b—37^b, und in 6 Abschnitte (فصل), welche 560 Kapitel enthalten, nebst einem Schlusswort. Die Eintheilung des ganzen Werkes ist folgende:

آ. المعارف (in 73 Kapiteln) فصل أنها المعارف

- فى معرفة الروح الذي اخذت من تفصيل 6.38 باب. 1 نشأته ما سطرته فى هذا الكتاب وما كان بينى وبينه من الاسرار'
- فى معرفة مراتب الحروف والحركات من العالم 41° باب. 2 وما لها من الاسماء الحسنى ومعرفة الكلمات التى توهم التشبية ومعرفة العلم والعالم والمعلوم (in 3)
- في تنزيه الحق عمّا في طتي الكلمات 16º باب.8 التي اطلقت عليه في كتابه وعلى لسان رسوله عمّ من النشبيه والتجسيم
- في سبب بدء العالم ونشئه ومراتب 81^b باب.4 الاسماء الحسنى في العالم
- فى معرفة اسرار بسم الله الرحمن الرحيم 84 باب.5 من جهة ما لا من جميع وجوهه
- في معرفة دور الفلك واول منفصل فيها المع 113 باب. 10
- فى معرفة العلم العيسوي ومن اين جاء 144 باب. 20 والى اين ينتهى الخ
- في معرفة الطبقة الأولي والثانية من 178 باب.30 الاقطاب الركبانية
- في معرفة شخص تحقف في منزل الانفاس 189 باب. 34 فعاين فيها اسرارا اذكرها
- فى معرفة علم منزل مجاور لعلم جزوري 40.0 باب. 40 من علوم الكون وترتيبه وغرايبه واقطابه
- فى معرفة قوله صغم الى لاجد نفس الرجى 244 باب. 49 من قبل اليمن ومعرفة سرّ هذا المنزل ورجاله
- في معرفة رجال الحيرة والحجز 248 باب. 50
- في معرفة السبب الذي يهرب منه المكاشف 252 باب. 52 من حصرة الغيب الى عالم الشهادة
- فى معرفة ما يلقى المريد علي نفسه من :باب.53 وطايف الاعمال قبل وجود الشيخ
- فى معرفة العناصر وسلطان العالم العلوي :باب.60 على العالم السفلى المرِّ
- فى معرفة بقاء الناس في البرزخ بين الدنيا والبعث : باب. 63 في معرفة اسرار الطهارة

:باب.69	في معرفة اسرار الصلاة
؛ باب. 70	في معرفة اسرار الزكولا
:باب.72	في معرفة اسرار الحمج ومعرفة مناسكه وآيات
	بينه المكرّم وما أشهد في الحق عند
	 طوافي بالبيت من اسرار الطواف
: باب.73	في معرفة عدد ما جحمل من الاسرار للمشاهد
	عند المقابلة والانحراف وعلى كم ينحرف
	من المقابلة
<u>ئوم (، 2</u>	(Kapitel 74—189): في المعاملات
؛ باب ،74	في ترك التوبة: باب. 75 ; في التوبة
؛ باب .80	
: باب .90	في العزلة في معرفة اسرار الفرايض والسنن
: باب . 100	في معرفة مقام الخوف واسراره
: باب. 110	في معرفة اسرار المحشوع والمحصوع
: باب .120	في معرفة مقام الشكر واسراره
؛ باب .130	في العبودية واسرارها
: باب .140	في معرفة مقام الحرية واسرارها
: باب. 144	في معرفة مقام الفكر وأسراره
: باب . 150	في معرفظ مقام الغيرة واسراره
: باب ،160	في معرفة مقام الرسالة الملكية
: باب .170	في معرفة مقام الصحبة واسرارة
ـم:باب. 176	في معافذ احوال القوم عند الموت على قدر مقاماته
: باب .177	في معرفة مقام المعرفة على الاختلاف الذي
100	بين الصوفية فيها والمحققين
: باب .180 180	في معرفة الشوى والاشتياق واسراره
: باب .186	في معرفة مقام خرق العادات
: باب .189	في معرفة صورة السالك
فصل 3.	(Kapitel 190—269): في الاحوال
: باب .190	في معرفة المسافر واحواله
؛ باب .198	في معرفة النَقَس وأسواره
: باب .200	في معرفة الوصل واسراره
: باب .210	في معرفة المكاشفة واسرارها
: باب ،220	في معرفة الفناء واسراره
: باب ،230	في معرفة الغربة واسرارها
: باب .240	في معرفة الانس واسراره
: باب. 250	في معرفة الرقي لمن شرب واسراره
: باب .260	في معرفة القرب واسراره
بن: باب ،269	فمعرفة علم اليقين وعين اليقين وحق اليق

غ البنازل :(Kapitel 270 – 383) نصل 4. في معرفة منول القطب والامامين من : باب. 270 المناجاة المحمدية في معرفظ منزل مالى واسراره من المقام الموسوى : باب .280 في معرفة منزل مناجاة الجماد ومن حصل فيه: باب . 285 حصل نصف الحصرة المحمدية والموسوية في معرفة منزل تقرير النعم من الحصرة الموسوية : باب .290 في معرفة منزل سبب انقسام العالم العلوي : باب 300. في الحصرة المحمدية في معرفة منزل الصلصلة الروحانية من الحصرة : باب .310 في معرفة منزل تسبير القبصتين وتمييرها : باب 320. في معرفة منزل ذهاب المركبات الى البسايط: باب .328 عند السبك وهو من الحصرة المحمدية في معرفة منول القمر من البدار الهلال وهو: باب.330 من الحصرة المحمدية في معرفة المنزل الذي منه خبا رسول الله صعم : باب .340 لابي صياد ما خبا وهو من الحضرة الموسوية في معرفة منزل سرين من اسرار قلب الجمع : باب 348. والوجود وهو من الحصرة المحمدية في معرفة منزل النجلي الاستفهامي ورفع الغطا: باب. 350 عن المعانى وهو من الحصرة الحمدية من اسم الرب في معرفة منزل الظلمات المحمودة والانوار: باب. 360 المشهودة والحاق مورليس من اهل البيت باهل البيت وهو من الحصرة المحمدية في معرفظ منزل المزيد وسرّ وسرّين من اسرار: باب 370. الجود والتبدل وهو من الحصرة المحمدية في معرفة منزل العلماء ورثة الانبياء وهو: باب. 380 من الحصرة المحمدية في معردة سنرل العظمة الجامعة للعظمات : باب .383 وهو من الحصرة الاختصاصية في البنازلات : (Kapitel 384—461) فصل 5. في معرفة المنازلات الخطائية وهو من سرّ قوله: باب .384 وما كان لبشر أن يكلُّمه الله الله وحيا أو من وراء حجاب وهو من الحصرة الحمدية في معرفة منازلة زمان الشيء وجوده اللا: باب. 390 انا فلا زمان لى والا انت فلا زمان لك فانت زمانى وانا زمانك

فى معرفة منازلة اليد يصعد الكلم الطيّب: باب.397 والعمل الصالح يرفعه

في معرفة منازلة من طهر لي بطنت له : باب .400 ومن وقف عند حدي اطلعت عليه

في معرفة منازلة وأنّ الي ربك المنتهي : باب. 410 فاعتزوا بهذا الرب تسعدوا

في معرفة منازلة التخلص من المقامات : باب. 420

في معرفة منازلة أن حيرتك أرصلتك التي : باب. 430

فى معرفة منازلة اشتد ركن من قوي قلبه: باب. 440 بمشاهدتى

فى معرفة منازلة من تبت لظهوري كان لي: باب. 450. سجانى كان به لائ وهذا الحقيقة والاول مجاز

فى معرفة منازلة الاسلام والايمان والاحسان : باب .460 واحسان الاحسان

فی معرفة منازلة من استدلت علیه حجاب :باب.461 كتفی هو من صنایتی لا یعرفه احد ولا یعرف احدا

ق المقامات: (Kapitel 462-560)؛ فصل

في معرفة الاقطاب الحمديين ومنازلهم : باب. 462

في معرفة الاثنى عشر قطبا وهم الذين : باب. 463 يدور بهم فلك العالم

فى معرفة حال قطب كان منزله وما خلقت : باب. 470 الجي والانس الله ليعبدون

فى معرفة حال قطب كان منزلة وآتيناه الحكة صبيّا : باب. 480

فى معرفة حال قطب كان منزله ومن يعمل :باب.487 من الصالحات من ذكر او انثى وهو مومن فلنحيينه حيولا طيبة

فى معرفة حال قطب كان منزله كبر مقتا : باب. 490 عند الله ان تقولوا ما لا تفعلون

في معرفة حال قطب كان منزله ومن يقل: باب. 500 منهم اني اله من دونه فذلك نجزيه جهنم

فى معرفة حال قطب كان منزله ساصرف عن : باب .510 آياتي الذين يتكبرون في الارض بغير الحق

فى معوفة حال قطب كان منزله حتى اذا فرغ :باب .518 عن قلوبهم قالوا ما ذا قال ربكم قالوا الحق وهو العلى الكبير

في معرفة حال قطب كان منزله انما يستجيب : باب 520 الذين يسمعون

في معرفة حال قطب كان منزله يستخفون: باب. 530. من الناس ولا يستخفون من الله وهو معهم الديثبتون ما لا يرضى من القول

فی معرفة حال قطب كان منزله ولو انهم :باب. 540. صبروا حتى تخرج اليهم لكان خيرا لهم

فى معرفة حال قطب كان منزله فلما تجلّي: باب. 550. ربّه للحبل جعله دكّا وخرّ موسى صعقا

فى معرفة اسرار وحقايق من منازل تختلفة : باب. 559 وهذا الباب هو كالمختصر لابواب هذا الكتاب لكل باب فيه قولنا ومن ذلك وفيه زيادة ثلثة أو أربعة

في وصيّة حكيّة شرعيّة الهية ينتفع بها المريد : باب. 560. والواصل وهو آخر ابواب هذا الكتاب

Das Schlusswort: خاتمة الكتاب تعويذات مذكوره والعيق مشهوره

In diesem Bande liegt der erste Theil des Werkes vor.

مقدمة الكتاب قلنا ربما :Die Vorrede beginnt وقع عندي ان اجعل في هذا الكتاب اولا فصلا في العقائد المؤيّدة بالادلّة القاطعة والبراهيين الساطعة الح

Er enthält ausserdem Kapitel 1-52 und die Ueberschrift des 53. Kapitels.

Sohrift: Persische Hand, ziemlich gross, gewandt, deutlich, etwas rundlich, gegen Ende etwas kleiner, vocallos. Ueberschriften roth. Collationirt, am Rande bisweilen Zusätze und Verbesserungen. Die Ueberschriften der einzelnen Abschnitte standen längs am Rande, sind aber durch Beschneiden meistens fortgefallen. — Abschrift c. 1200/1785. HKh. IV 8914.

2857. Spr. 781.

341 Bl. 8°°, c. 19-22 Z. (21¹/₃×15; 15-16×10°m). — Zustand: an mehreren Stellen, besonders auch im Anfang, fleckig. — Papier: gelb, ziemlich dick, glatt. — Einband: schöner Halbfzbd.

Dasselbe Werk, 2. Band, umfassend Kap. 31-68. (Kap. 54 f. 149a; 60 f. 178b; 68 f. 247b.) Titel u. Verfasser f.1a ganz kurz.

Schrift: gross, kräftig, rundlich, öfters ohne diakritische Punkte, vocallos, gleichmässig. Ueberschriften roth. — Abschrift im Jahre 1007 Ramadān (1599) von نبي كحمد بن محمد بن محمد بن علي بن يوسف البصروي الحنفي

2858. We. 1624.

178 Bl. Folio, 45 Z. (31×20½; 24×14½cm). — Zustand: im Ganzen gut. Bl. 1 unten am Text beschädigt. Im Anfang, auch weiterhin besonders f. 40. 58. 105. 170, fleckig. Bl. 50—60 oben am Rande wasserfleckig. Bl. 11—20 am Seitenrand ausgebessert. — Papier: gelb, zieml, starku. glatt.—Einband: brauner Lederbd mit Klappe.

Dasselbe Werk, 1. Band. Er geht bis in das 69. Kapitel, welches f. 140° beginnt und in viele رفع, dann auch رمول, eingetheilt ist; es hört in dem Abschnitt auf, welcher überschrieben ist: f. 178° وصل في فصل الماموم يفوت بعض الصلاة Titel fehlt. Verfasser fehlt, steht aber unmittelbar vor dem eigentlichen Anfang. — Bl. 10° ist aus Bl. 9°, 4 bis ult. wiederholt.

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, gut, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

2859. Pet. 650. 2) f. 95-224.

4to, 37 Z. (29⁸/₄ × 19¹/₂; 24 × 13^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, bis auf einige Flecken; die 2 letzten Blätter etwas beschädigt. — Papier: weisslich, zieml. stark u. glatt.

Dasselbe Werk, 1. Band. Er geht bis in das 49. Kapitel; die letzten Worte sind: فاضاف. Titel und تفعل الاذلال البهم فزادوا بذلك كبرباء. Titel und Verfasser von späterer Hand ganz kurz. Nach der Unterschrift ist dies der 1. von 11 Theilen.

Es fehlt nach f. 214 und 222 je ein Blatt.

Schrift: klein, sehr gleichmässig, gut, gewandt, vocallos; die Ueberschriften roth. — Abschrift um 1100/1688.

2860. We. 1625.

161 Bl. 4°, 25-27 Z. (24 × 15¹/2; 15¹/2 × 8°m). — Zustand: lose Lagen. Die untere Hälfte (mehr oder weniger) wasserfleckig; Bl. 22. 23. 38-42. 81. 86. 87 besonders fleckig. Bl. 70 oben ausgebessert; Bl. 128. 129 unten am Rande beschädigt. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken.

Dasselbe Werk, 1. Bd. Enthält Kap. 1-34. Titel und Verfasser fehlt. Der Anfang fehlt, 41 Blätter. Das Vorhandene beginnt f. 3°, 1 etwa in der Mitte des 1. Kap. mit den Worten: خول لي في صورة العلم الاعم

Das Vorhergehende ist von der Hand des in diesen Handschriften oft begegnenden Fälschers auf Bl. 1^b u. 2 ergänzt; derselbe hat aber f. 1^b bis 2^a, 13 von der langen Einleitung nur (mit geringen Auslassungen) den Anfang des Werkes, entsprechend We. 1624, f. 1^b-2^a, 27. Dann giebt er auf f. 2^b, 14-25 den Anfang des 1. Kapitels, hat darin aber viel fortgelassen. Zeile 15-18 ist in der That der Anfang (= We. 1624, f. 16^a, 3 v. unten bis f. 16^b, 2); Zeile 19-25 entspricht We. 1624, f. 17^a, 14-29 (mit manchen Auslassungen). — Bl. 161 ist von derselben Hand wie Bl. 1. 2 ergänzt und zwar richtig.

Schrift: klein, gedrängt, in der ersten Hälfte etwas vornüberliegend, gleichmässig, gefällig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688.

2861. We. 1626.

184 Bl. 8°°, 19 Z. $(20^3/4 \times 15; 13^1/2 \times 8^1/3^{cm})$. — Zustand: gut, aber nicht ganz ohne Flecken. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken.

Ein Band desselben Werkes, enthaltend Kap. 51 bis in das 68. Kap., wovon es etwa 2 Drittel umfasst. Es hört auf mit dem Abschnitt باب الاغتسال من الحيض. Titel u. Verfasser fehlt.

Schrift: gross, weit, schwungvoll und gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. Bl. 1—8 und das Schlussblatt f. 184 von späterer Hand in etwas kleinerer, gefälliger Schrift ergänzt. — Abschrift c. 1200/1785.

2862. We. 1630.

26 Bl. 4'°, 27 Z. (27'/3 × 18; 19-20 × 13°m). — Zustand: im Anfang etwas unsauber, auch am Rande fleckig; der Rand im Anfang und am Ende ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Halbfranzband mit vergoldetem Rücken.

Ein Stück desselben Werkes, und zwar Ende des 53. Kapitels (von den Worten an: الدار مغلق فاذا بشخص قد دخل على وسلم الذي bis zur Mitte des 63. Kap. (bis zu den Worten: وفيه يقول النبي صقم اعبد الله كانك تراه اي تخيله . Titel f. 1° ganz kurz oben am Rande von späterer Hand. Verfasser fehlt.

Schrift: gross, stattlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 900/1494.

2863. We. 1627.

167 Bl. 8°°, 21 Z. (20°/₃ × 15¹/₂; 15 × 10°m). — Zustand: im Ganzen ziemlich gut; im Anfang etwas lose im Einbande; nicht ganz frei von Wurmstichen. — Papier: gelb, ziemlich glatt und stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Ein Stück desselben Werkes. Es beginnt hier im 72. Kapitel mit dem Abschnitt f. 1°: فاصول الاحاديث النبوية und enthält auch Kap. 73 f. 27° ff. In diesem langen Kapitel werden eine Menge Fragen erörtert; die Wendung dazu ist: فان قلت في الفصل . . . فلنقل Dieser Erörterungen sind hier 155; die letzte f. 166°: ما معنى المغفرة التي غفر الله لنبينا صعم وقد بشر

Titel u. Verfasser, schwarz auf dunkelrothem Grunde, f.1": جزؤ من الفتوحات المكية للشيخ محيى الدين ابن العربي

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, geläufig, deutlich und gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Von f. 136^b an bis zu Ende ist die Schrift von anderer Hand, kleiner, regelmässiger und gefälliger. — Abschrift des Stückes von f. 136^b an von مصطفى بن حمد نسبت المعاملة على المعاملة ال

An der Handschrift fehlt der Anfang und zwar 66 Bl.; um dies zu verdecken, sind die ersten Zeilen der jetzt ersten Seite mit dicker rother Farbe bestrichen und als Titel verwendet.

2864. Spr. 778.

220 Bl. 4¹⁰, 29 Z. (27 × 16¹/₂; 20 × 9¹/₂cm). — Zustand: sehr wurmstichig, der Rand öfters ausgebessert. — Papier: gelblich, dünn, glatt. — Einband: schöner Hlbfzbd.

Ein Band desselben Werkes, und zwar Kap. 73 bis 177 Ueberschrift. (Er enthält den 3. Theil f. 1—101, Kap. 73, den 4. f. 102—189, Kap. 74—157, den Anfang des 5. f. 190—220, Kap. 158—176.) — Der Titel f. 1° oben in der Ecke ganz kurz von neuerer Hand; Verfasser fehlt.

Schrift: klein, zierlich, gleichmässig, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Bl. 1 u. 2 von persischer, sehr kleiner Hand ergänzt. In der Mitte folgen die Blätter so: 67. 69. 68. 70 ff. — Abschrift c. 1150/1727.

2865. Spr. 779.

380 Bl. Format etc. und Schrift wie bei Spr. 778. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Ein Band desselben Werkes, unmittelbare Fortsetzung von Spr. 778, und zwar:

1) f. 1—205, enthaltend Kap. 177—269. Theil 5 geht bis f.133, Kap.177—198, 43. فصل; Theil 6 f. 134—205, Kap. 198, 44. فصل bis Kap. 269.) — Dann ist eine Lücke, umfassend Kap. 270—284.

2) f. 206 — 380, d. h. Kap. 285 — 340 (nicht ganz zu Ende). — Nach f. 374 fehlen mehrere Blätter (Kap. 337 Schluss, 338 und 339), nach f. 379 1 oder 2 Bl. — Der dritte Band dieser Handschrift hat mit f. 206 begonnen.

2866. Spr. 782.

144 Bl. 8°c, 17 Z. (14³/₄ × 10; 11¹/₂ × 6¹/₃cm). — Zustand: an mehreren Stellen, besonders Anfang und Ende, fleckig und unsauber. — Papier: gelblich, ziemlich dick, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken.

Ein Band desselben Werkes, enthaltend Kap. 186 bis Kap. 198, 32. Abschnitt (dies Kapitel enthält 50 Abschnitte). Titel fehlt; doch steht f. 1° oben in der Ecke:

Schrift: klein, gleichmässig, rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1150/1727.

Lücken nach f. 1. 4. 5. 6. 7. 11.

2867. We. 1628.

169 Bl. 4°, 25-26 Z. (26¹/2 × 19; 21 × 13¹/2°m). — Zustand: lose im Einband; nicht recht sauber und öfters fleckig, auch nicht ganz frei von Wurmstich. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Pappbd mit Lederrücken.

Ein Band desselben Werkes, umfassend Kap. 328—360. Von Kap. 328 fehlt der Anfang; f. 1° beginnt: قلا فرق بين من يتصدى Titel عبرها الخ يكن له غيرها الخ auf dem Vorblatt von neuer (Türkischer) Hand:

فتوحات مكية قطعة سي در Es beginnt Kap. 329 f. 3°, 330 f. 6°, 340 f. 46°, 350 f. 100°, 360 f. 155°. Schrift: gross, krāftig, gefāllig, gleichmāssig, fast vocallos. Ueberschriften hervorstechend gross. — Abschrift von الجبل حيدر بن حسين بن حيدر الفارسي الجبل حيلوني im J. 717 Śa'bān (1817). — Collationirt.

Es ist von dieser Handschrift der 5. Band, von dem jedoch zu Anfang 110 Bl. fehlen.

2868. We. 1629.

281 Bl. Folio, 23 Z. (32½ × 24; 24 × 18°m). — Znstand: am oberen Rande wasserfleckig (besonders in der 2. Hälfte; und desgleichen am unteren in der 2. Hälfte) und besonders gegen Ende; nicht wenig wurmstichig, oft ausgebessert am Rande. Bl. 1 oben schadhaft und ebenso Bl. 2 ff. unten im Rücken ausgebessert. — Papier; gelb, glatt, dick. — Einband: schwarzer Lederband.

Ein Band desselben Werkes, enthaltend Kap. 348 Schluss bis 397. Titel f. 1° oben in der Ecke ganz kurz. Es beginnt Kap. 350 f. 4°, 360 f. 59°, 370 f. 174°, 380 f. 227°, 390 f. 267°, 397 f. 280°.

Schrift: gross, weit, stattlich, deutlich, vocallos, öfters auch ohne diakritische Punkte. Ueberschriften in grösserer Schrift. — Abschrift c. 600/1397. — Es ist der 4. Band dieser Handschrift, aber nur die 2. Hälfte.

2869. Spr. 780.

356 Bl. Folio, 33 Z. (30²/₃ × 21¹/₃; 24¹/₂ × 14¹/₃cm). — Zustand: etwas wurmstichig, fleckig, stellenweise ausgebessert. — Papier: gelb, dünn, glatt. — Einband: rother Lederband mit dunklem Rücken.

Der letzte Band desselben Werkes, von Kapitel 384 an bis Ende. Titel fehlt. F. 75^b beginnt das 6. فصل. Nach f. 108^b Mitte ist eine grosse Lücke im Text; er springt von Kapitel 487 sofort zu Kapitel 518 über: es fehlen Kapitel 488—517. — Schluss f. 356^b: غير ضائين ولا مصلين قال الشيخ رَهِ انتهاء الباب على ما امكن من الإنجاز والاختصار وهذا هو الاصل خطّى ظنى لا اعمل التصنيف مسودًة اصلا والحمد لله رب العالمين من تصانيفي مسودًة اصلا والحمد لله رب العالمين

Schrift: ziemlich gross, etwas weitgezogen, rundlich, deutlich, vocallos, uncorrect. Ueberschriften roth. F. 1—27 und 344—356 sind von neuerer Hand ergänzt, rundlich, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1150/1737 (die Ergänzung um 1256/1840).

2870. Lbg. 907.

44 Bl. 46, 25 Z. (26¹/₂ × 17¹/₂; 19¹/₄ × 18^{em}). — Zustand: ziemlich unsauber, auch fleckig, am Rande bisweilen ausgebessert. — Papier: gelb, auch bräunlich, glatt, dick. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel und Verfasser fehlt.

Ein Stück aus demselben Werke und zwar: 1) f. 44 beginnt im 88. Kapitel (نفسه بالعزيز الكريم وقد تال الخ und geht bis zu ونافلة الزكوة اعطت في الانسان البركة im 89. Kapitel.

- 2) f. 18 43 beginnt im 406. Kapitel (لو ظهرنا للشيء كان سوانا الحخ) und geht bis in den Anfang des 450. Kapitels. Es sind aber Lücken nach f. 18. 21. 30. 39.
- 3) f. 1—17 enthält eine grosse Anzahl von نوسية und gehört in das letzte (560.) Kapitel des Werkes. Die hier vorhandene erste ganz احذر يا ولي ان تربيد علوا الخ : 1.23 الما الصيف فانه قد ثبت الخ : 1.15 الصيف فانه قد ثبت الخ : 1.15 Nach f. 8. 14 fehlt etwas.

Schrift: klein, schön, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften hervorstechend gross. — Abschrift c. 1050/1640.

2871.

Stücke aus demselben Werke und zwar:

- 1) WE. 119, 23, f. 188—194*, aus dem 2. Kap., nämlich f. 188*: مان من علوم الكشف الخيالي وعالمة المتصل به المخ فان لم يصبها وابل فطل bis zu den Worten: فان لم يصبها وابل فطل
- 2) WE. 119, 21, f. 149—175. Enthält Kap. 7. 9 (f. 155^b), 10 (160^a), 11 (165^b), 12 (172^a) ganz oder theilweise. Die Titelüberschrift الباب الثاني من الفتوحات ist unrichtig.
- 3) Pm. 224, 12, f. 171—186°. Enthält Kap. 8 (ق معرفة الدرص التي خلقت من بقية الخ). F. 186°–190 çūfische Kleinigkeiten, darunter ein Gebet دعاء حفظ الايمان) دعاء حفظ الايمان).
- 4) Pm. 441, 2, f. 30 ^{b} —32. (8 ^{ve}, 25 Z.; $20 \times 13^{\text{l}}/_{2}$; $16 \times 11^{\text{cm}}$.) Enthält Kap. 196, 40. Abschn. (في المجلّى والحفي من الانفاس) und f. 31. 32 Kapitel 176.

- 5) Pet. 519, f. 258b. Ein Stück aus Kap. 412.
- 6) Pet. 684, f. 34b. 35°, Ueber Lesung der Anfangsworte der 1. Sura, nebst Ansicht des القونوى darüber
- 7) Lbg. 935, 9, f. 70—74°. Enthält das 153. Fragstück eines Kapitels und zwar über التحقق التجلى u. s. w. und zuletzt über الرادة und الهاجس und الارادة Collationirt.

2872. Spr. 490.

Format etc. wie bei 34).

Verschiedene Auszüge, darunter:

- a) f. 197 ff. das 8. Kap. aus den الفتوحات المكية Ausserdem:
- كمال الدين الدميري nach الهدهد b) f.196 "über
- c) f. 199°—199° eine Anekdote und ein Gedichtstück (die Gesundheit betreffend): letzteres dem على بن ابي طالب beigelegt.
- d) f.1996-2016 Abschnitte über Qoränstellen: 1996 فصل من عيون التشابه والحروف المبدلات 2006 فصل في الحروف الزوايد، والنواقص 2006 فصل في المقدم والمؤخر 2018
- e) f. 201^b—216. Etwas aus كتاب روص المناظر; die) فتوج الغيب لعبد القادر الجيلاني ferner aus المفترق والمتفق aus " 203 ; (الناس اربعة رجال Stelle des انس بن مالكه; 2036—205° Kleinigkeiten; 205° 10 Ansichten (حكمته) über die Bedeutung des Spruches لا الله محمد رسول الله 205b ein Stück aus den Sitzungen (مجالس) des uber 209° 209 ; احمد بن صدقة ابن الصيرفي الشافعي الخصر عم ; 209 von den 11 Zeichen des Glückes, nach den Aussprüchen Mohammeds; 210° Aus-زابن الحِوزي des كتاب المدهش züge aus dem 211b (wol eben daher) geschichtliche Angaben von Hungersnoth u. Scuchen (في الجذب وعموم الموت); 212^b (eben daher) von Erdbeben u. Todesfällen (في الزلازل والأموات); 214 aus einem anderen Werke: über den Vorzug des النووي vor النووي vor den übrigen الشافعي vor den übrigen Imamen; 215 Wünsche von Prophetengenossen,

dass sie etwas anderes als Menschen wären; 216° über den Glückwunsch an Verstorbene: Heil dir, dass du ein Vogel des Paradieses geworden bist! und Mohammeds Unwillen darüber.

2873. Spr. 299.

41 Bl. 8°°, c. 35-41 Z. (21¹/2×14¹/2; c. 18×9-12°°).— Zustand: wasserfleckig, besonders in der unteren Hälfte, auch unsauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken. — Titel und Verfasser fehlt.

Ein Collectaneenheft, allerlei Notizen, zum Theil auch Verse und Gedichte. Die Schrift läuft entweder über die ganze Seite fort, oder über die Hälfte oder etwa zwei Drittel derselben; der sogewonnene breitere Rand ist dann in ein, zwei, auch drei Columnen mit schräglaufenden Reihen beschrieben. — Die hauptsächlichsten Stücke sind:

- 1) Stellen aus dem كُ الفتوحات المكية, und zwar f. 3°, 12 aus Kap. 5; 2° aus Kap. 29; 3°, 34 aus Kap. 39; 8°. 9°. 10°. 23°. 24° andere Stellen.
- 2) f. 2° etwas aus كُ المنتخب في فضل الحج (Traditionen).
- 3) f.3b—7a über die Trefflichkeit der Śa'bān-Nacht (را في بعص فصل ليلة النصف من شعبان).

 Beginnt mit Sura 44, 1—9. Die verschiedenen Stellen dieser Nacht f. 5b oben.
- die auch , الوطيفة الزروقية f. 8th Inhalt der الروقية, die auch genannt wird هراب البركات ووطيفة الفوز والنجاة
- 5) f. 9^a eine Tabelle der Buchstaben in 3×11 Fächern, nebst kurzen Sätzen, nach dem Alphabet, als Spiel zur Enträthselung der Zukunft.
- 6) f. 10^b. 11^a Verzeichniss der Schriften des ابراعيم بن حسن الكوراني † 1101/₁₆₉₀.
- صدر الدين des (دعاء التوحيد) des (ماء التوحيد) مدر الدين

F. 26^b von demselben ein Excurs über die Stufen, auf denen die Seele zu Gott gelangt. F. 30^b. 31^a von demselben eine kürzere مرصية.

9) f. 24^b. 25^a ein Brief an einen Freund vom J. ¹⁰⁸⁷/₁₆₇₆.

10) f. 25^b. 26^a die Kräfte der "schönen" Namen Gottes (خواص اسماء الله الحسنى), von جلال الدين التبريزي.

11) f.27^b—29^a theologische Qaçıde, betitelt:

مادحة الازل وساتحة النزل
Der hier nicht genannte

Verfasser ist حمد بن على الشناوي † 1028/₁₆₁₉.

73 Verse lang, mit Glossen am Rande und zwischen den Zeilen.

12) f. 29b. 30a ein Stück der الاوايل: Aufzählung von Dingen und Personen, die zuerst dies oder das waren oder thaten. Fängt an: أول ما خلف الله نور نبيتك يا جابر

13) f. 29 am Rande: ein kleines Stück aus اتحاف ما جسن فيما جري علي الالسي von (falsche Traditionen). Zuerst: آخي الطبّ الكيّ ليس حديث

14) f. 34° — 39° biographischer Artikel über عيسي بن محمود بن محمد بن الساخي الشيخ عيسي وفي بن محمود بن محمد بن وفي الحميد الحم

15) f. 40 ein längeres çüfisches Gedicht (auf 2, Wäfir): der Anfang fehlt. Der zuerst vorkommende Vers ist:

وافنى جسمه شغفا وحبا وتم لقلبه ما صتح عندي

16) f. 41^b ein Gebet, in 40 kurzen Anrufsätzen an Gott bestehend, deren jeder mit يا und einem Namen Gottes anfängt. Diese Namen heissen الاسماء الادريسية, und das Gebet kann betitelt werden: الاسماء الدريسية. Es fängt an (in der 2. Columne zur Seite): الله الأله المناك لا الله الأله المناك الشيء حلالة الرفيع جلالم الني يا ربّ كل شيء ... يا آلم الالهة الرفيع جلالم الني الربّ كل شيء ... يا آلم الالهة الرفيع جلالم الني الربّ كل شيء ... يا آلم الالهة الرفيع جلالم الني الربّ كل شيء ... يا آلم الالهة الرفيع الشيفة الح الشيفة الح الشيفة الح الشيفة الح الشيفة الح الشيفة الح المماكك الشيفة الح المماكك الشيفة الح المماكك الشيفة الح المماكد الله المماكد المماكد الله المماكد المماكد الله المماكد المماكد الله المماكد المماكد الماكد المماكد المما

des ابن ابي الدنيا entnommen, giebt über Entstehung, Wirkung und Mittheilung dieser Namen und dieses Gebetes Auskunft.

Der Sammler dieses Bandes lebt in der ersten Hälfte des 12. Jahrhdts. (um 1120/1708).

Schrift: im Ganzen klein, gedrängt, aber gefällig und deutlich, nur dass ausser den Vocalen auch nicht selten diakritische Punkte sehlen. Das Meiste scheint gegen Ende des 11. Jahrhdts. geschrieben zu sein (um 1097/1686).

2874. Pet. 598.

44 Bl. 8°°, 19 Z. (18 × 13; 12 × 8¹/2-9°°). — Zustand: nicht ganz sauber, etwas fleckig und zu Ende ein grösserer Wasserslecken im Rücken. — Papier: gelb, glatt, dünn (in der 2. Hälfte stark). — Einband: brauner Lederband. — Titel f. 1°:

شرح مشكلات الفتوحات المكية وفترج الأبواب المغلقات من العلوم اللدنية

so auch im Vorwort f. 2a. - Verfasser:

عبد الكريم بن ابراهيم بن عبد الكريم الكيلاني

'Abd elkerım ben ibrāhım ben 'abd elkerım elkılānı (oder elgili) um 820/1417 erläutert hier schwierige Stellen des كُ الْفَتْرِحَات الْمُيّة besonders das inhaltreiche 559. Kapitel, welches gleichsam der Inbegriff der Çūfik ist. Seinem Zwecke gemäss hat er selbst den Text geordnet.

قال الشيخ الامام وق "Es beginnt f. 2" unten ونفعنا بعلوم امين الباب التاسع والخمسون بعد الخمسمائة في معرفة اسرار وحقايق مختلفة من منازل مختلفة اراد بالاسرار اللطايف الالهية التي اودعها الله في ذوات الموجودات . . . لله في خلقه نذير يعلمهم انه البشير اراد وق بالنذير والبشير الحقيقة المحمدية الكلية التي هي موجودة بجزئياتها في كل شيء . . . وهو السراج الذي سناه يبهر البابنا المنير اي والحقيقة الحمدية هي النور الذي يقع به التمييز الن والحقيقة الحمدية الكلية والحقيقة الحمدية هي النور الذي يقع به التمييز الن

والعقول من حيث ادلتها . Schluss f. 36*

قاصرة عن ادراك هذا العلم لطموس عين الفهم يعنى الفهم يعنى وكونه صعم قبل وجود آدم ودريته مما لا يدركه العقول لطموس طريقة الفهوم الموقوفة على الادلة فافهم فقد شرحت لك جميع ما حواه الباب العاشر من الفتوحات المكية والله الموفق لا رب غيره والحمد لله اولا وآخرا . . . وصلى الله على سيدنا النخ

Schrift: ziemlich klein, gewandt, deutlich u. gleichmässig, fast vocallos; der Grundtext roth. Die Ergünzung, sehr ähnlich, aber etwas gedrängter, liegt vor in f. 1-19. 28-30. — Abschrift c. 100/1888.

2875. We. 1559.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. Verfasser fehlt; nach der Unterschrift:

قاله . . . علي بن احمد بن محمد البعلي الاصل الشامي المولد والمنشأ الشافعي الملهب الاشعري الاعتقاد عفى عنه المولد والمنشأ الشافعي الملهب المسافعي المامية الما

تحمدك يا واجب الوجود ونشكرك :Anfang يا مانيج الخير والجود . . . وبعد فقد وقع السؤال عن عبارة وقعت في اول خطبة فتوحات سلطان العارفين . . . ابن عربي وهي قوله الحمد لله الذي اوجد الاشياء من عدم وعدمه فكتب عليه الائمة الاعلام الخ

Erörterung der aufgeworfenen Frage, ob der Anfang des Werkes الفتوحات المكية des Ibn el'arabi ketzerisch sei oder nicht.

وان يجنبنا العصية والعناد :Schluss f. 11 بعباد وزين العباد ورين العباد وحسبنا الله . . . والمحمد لله المخ

مصباح الهداية F. 10 enthält eine Stelle aus dem مصباح الهداية des الشيخ علوان tiber das Zusammenverrichten zweier Gebete im Krankheitsfall u.dgl. F.11^bleer.

Einzelne Stellen aus dem Werk (الفتوحات الح) angeführt oder besprochen: Mo. 35, f. 107° (über الخواطر الخيسة); We. 1818, f. 46° (über Kap. 198, Abschn. 27); Spr. 299, f. 2. 3°. 8°. 9°. 10°. 23°. 24°. Spr. 490, f. 197°; 851, f. 90–97.

2876. WE. 116.

73 Bl. 8°°, 21 Z. (20 × 15; 16¹/2 × 12¹/2 – 13¹/2 cm). — Zustand: etwas unsauber. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt; er ist (nach der Vorrede):

vollständiger aber (nach Pm. 53, f. 1b):

فصوص الحِكَم في خصوص الكِلَم Verfasser: s. Anfang.

قال الشيخ... محبى الملة والدين: "Anfang f.1 العربي العربي العربي الحاتمي الله محمد بن علي بن العربي الحاتمي الاندلسي رق الحمد لله منزل الحكم على قلوب الكلم باحدية الطريق الامم من المقام الاقدم ... أما بعد فاني رايت رسول الله صقم في مبشرة اريتها في العشر الاخر من محرم سنة ١٢٧ بمحروسة دمشق وبيده صقم كتاب فقال لي الخ

Ibn el'arabi hat dies Werk, in welchem er das Wesen und die eigentliche Bedeutung der in verschiedenen Typen in die Erscheinung getretenen 27 Hauptpropheten in ebenso vielen Abschnitten behandelt, im J. 627 Moh. (1229) verfasst, und zwar in Folge einer ihm damals*) in Damaskus zu Theil gewordenen Erscheinung des Propheten. Die Zahl der Abschnitte hatte, derjenigen des Alphabetes entsprechend, eigentlich 28 sein sollen. Die Form der Ueberschriften ist immer so wie beim 1. Abschnitt:

حكمة الاهية في كلمة ادمية

So der 2.: كبة نفتية في كلبة شيثية u. s. w. Der 27.: حكبة فردية في كلبة محمدية

لا يقال فيد يسع نفسه ولا : Schluss f. 73b: لا يقال فيد يسعها فافهم والله يقول الحقّ وهو يهدي السبيل والحمد لله وحده وصلي الله الح

Schrift: ziemlich gross, gewandt, deutlich, fast vocallos. — Abschrift von الحاج ابراهيم بن اسماعيل الحابي المحاميل الحابي im J. 997/1589. — HKh. IV 9073.

^{*) —} und nicht im Jahre 657, wie in Spr. 772, f. 2b mit Buchstaben steht —

2877.

Dasselbe Werk in:

1) Pm. 291.

219 Seiten 8vo, 15 Z. $(18^{1/2} \times 12^{1/2}; 11^{1/2} \times 7^{1/2^{em}})$. — Zustand: im Ganzen ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel fehlt; doch steht auf der Rückseite هذه الفصوص لابن العربي والشرح المهروي صاحب التصانيف والتآليف وهذا الكتاب بخط الشارح المؤلف

Dieser Titel ist insofern unrichtig, als hier nicht ein Commentar vorliegt, sondern bloss der Text. Der Anfang fehlt, und zwar 19 Bl. Das Vorhandene beginnt S. 1: بواطنهم لهذا الله (= Pm. 41, 2, S.117, Z.15). Schluss wie bei WE. 116.

Schrift: etwas blass, ziemlich kleine Gelehrtenhand, flüchtig, doch gleichmässig, vocallos, oft auch ohne diakritische Punkte, nicht leicht zu lesen. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 900/1494.

Am Raude von S. 218 steht eine kurze biographische Notiz über den Verfasser.

Nach S. 42 fehlt 1 Blatt. Auf S. 191 folgt noch 1914.

2) Lbg. 935, 5, f. 21^b—56^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

Titel und Verfasser fehlt. Anfang und Schluss wie bei WE. 116.

3) Mo. 23, 1, f. 1-77.

141 Bl. 8ve, 11 Z. (16¹/₃ × 12; 9 × 6cm). — Zustand: schlecht; mehrere Blätter beschädigt; Bl. 3 – 58 wasserfleckig. — Papier: ziemlich stark, gelb, glatt. — Einband: Pappband mit Ledorrücken und Klappe.

Titel fehlt, steht von späterer Hand f. 1^a oben am Rande. — Voll von Lücken und kaum zur Hälfte vorhanden. Die Blätter folgen so: 65; Lücke; 7; Lücke; 1.66.67.2; grosse Lücke; 59-64; grössere Lücke; 3-6; Lücke; 8-48.70-77.49-57; Lücke; 68.69; Lücke; 58; Lücke. Vom 1. Abschnitt ist nur das Ende, der 11.16.—24. sind ganz vorhanden, die meisten nur zum Theil oder gar nicht.

Schrift: klein, ziemlich gut, deutlich, etwas vocalisirt. Am Rande öfters Bemerkungen. — Abschrift c. 1100/1688.

4) Spr. 772.

181 Bl. 4to, 13 Z. (26¹/₂×15¹/₂; 16×8^{cm}). — Zustand: sehr wurmstichig; der Rand oft ausgebessert. — Papier: gelb, dünn, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken.

Titel und Verfasser, Anfang und Schluss wie bei WE. 116.

Schrift: gross, kräftig, deutlich, gleichmässig, vocallos; Ueberschriften roth. Ueberall (besonders im Anfang) am Rande und zwischen den Zeilen Glossen und Bemerkungen, in kleinerer Schrift. — Abschrift c. 1100/1598.

F.1 unten enthält kurze Notiz über den Verf.; ibid. oben ein Zeugniss, dass das Werk nichts gegen das mohammed. Gesetz Widerstreitendes enthalte.

F. 1796—1814 ein Persisches Schreiben des الشبخ عبد العزيز über die Lehrsätze des Ibn el'arabı.

5) Lbg. 359, 1, f. 1—93.

147 Bl. 8°°, 23 Z. (21 × 15¹/2; 14 × 9°m). — Zustand: nicht ohne Flecken, besonders zu Anfang. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: brauner Lederband mit Klappe, in Futteral.

Titel und Verfasser, Anfang und Schluss ebenso.

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, gefällig und deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift vom J. 1182 Gom. II (1720). — Bl. 94 leer.

6) We. 1227.

109 Bl. 8°°, 17 Z. $(16^1/2 \times 11; 11^1/2 \times 6 - 6^1/2^{cm})$. — Zustand: lose im Deckel; im Anfang unsauber. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: rothbrauner Lederdeckel mit Klappe. — Titel u. Verfasser von neuerer Hand.

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. Text in rothen Linien. — Abschrift im J. 1147 Rabi' II (1784) von عبك القادر.

7) Pm. 41, 2, S. 98-269.

4°, 25 Z. (22×15¹/2; 15×8°m). — Zustand: ziemlich gut, doch oben am Rücken fettsleckig, unten am Rande etwas wassersleckig. — Papier: gelb, glatt, dünn.

Titel und Verfasser fehlt: doch gilt für dies Werk der Titel links in der Mitte der dem Text-Anfang auf S.1 vorhergehenden ungezählten Seite: فصوص الحكم للشيخ تحيي الدين العربي Anfang und Schluss wie bei WE. 116.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1150/1737.

Beim Paginiren sind ausgelassen S. 161 u. 241-249.

8) Spr. 773, 2, f. 31^b-98.

Format etc. u. Schrift (Text: 15¹/₂-17×9¹/₂cm) wie bei 1. Vorhanden vom 2. Abschnitt an bis zu Ende. Am Rande häufig mit Glossen u. Noten versehen.

Pm. 231, 3, S. 34 steht unter der Ueberschrift: من كلام ابن عرب [عربى .] محيي الدين das Verzeichniss der 27 Abschnitte dieses Werkes.

2878. We. 1226.

54 Bl. 8°°, 15-18 Z. $(21^1/2 \times 14^1/2; 13-14^1/2 \times 8-8^1/2^{em})$. — Zustand: im Ganzen ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser f. 1°a:

كتاب فكوك الفصوص لصدر الدين محمد بن اسحف بن على بن يوسف الملطي القونوى تلميذ امام العارفين محيى الدين ابن عربي (Für يخمد muss es بن على heissen)

الحمد لله الذي اطلع من مشارق : Anfang f.1 في المحمد الله الذي الله الذي الموس الواره الباهرة . . . وبعد فان كتاب فصوص الحكم من انغس مختصرات تصاليف شيخنا . . . وهو من خواتم منشاءته واواخر تنزلاته الخ

Mohammed ben ishāq elqōnawī † 678/1274 (672) — No. 1471 —, ein begeisterter Schüler des Ibn el'arabī, hat auf Wunsch Verschiedener, die sich für die çūfische Richtung interessirten, die Erklärung der Schwierigkeiten und des verborgenen Sinnes der Ausdrücke dieses Werkes übernommen, obgleich er sich von dem Verfasser desselben nur die 总由这 hatte erklären lassen. Aber da er in dessen Ansichten und Lehren eingeweiht war, verstand er sich zu einer Erläuterung des Textes, nicht aber sich wörtlich an denselben haltend oder ihn sprachlich behandelnd, sondern den Inhalt desselben ins Klare setzend.

Er schickt vorauf eine Erörterung über den Begriff von المحكمة الكتاب اعلم: ألا المحكمة الفض عبارة عن خاتمة فتف الله بنور ارشاده فهمك ... أن الفض عبارة عن خاتمة علوم كل مرتبة من المراتب المذكورة في هذا الكتاب المخ

Zn dem Werke selbst beginnt er f. 4° so: فك ختم الفص الادمي واما اختصاص هذه الكلمة الآدمية تحصرة الالوقة فذلك سبب الاشتراك في احدية الجع الح

وخلف الطير من الطين : Schluss f. 53° الطيع علي واحياته بالنفح وابراء الاكمة والابرص والاطلاع علي ما ياكل الناس في بيوتهم وما يذخرون وانزال المايدة فافهم وال يشر الله ما التمس بيانه من اسرار مستندات حكم الفصوص وفك ختومها . . . فلنختم بقولنا الحمد لله ولى الافصال والانعام والحمد لله وسلام على عباده . . . وحسبنا الله دو الجلال والاكرام

Schrift: im Ganzen klein, ziemlich fein, geläutige Gelehrtenhand, ziemlich deutlich. Stichwörter und Ueberschriften roth. Bl. 1 von späterer Hand in guter Schrift ergänzt. — Abschrift um ⁸⁹⁹/1419 von خصر بن يعقوب HKh. IV 9180 (الفكوك في مسندات حكم الفصوص).

F. 53^b u. 54 ein Stück eines Abschnittes aus einem rhetorischen Werk über النجنيس التام.

2879. Lbg. 935.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Ein Stück desselben Werkes. Der oben am Rande stehende Titel: كتاب الفكوك للجيلى ist fehlerhaft, richtig aber der am Seitenrand f. 56°: ك" الفكوك في مسندات حكم الفصوص لصدر الدين القونوى Bricht in dem 10. وستر ab mit den Worten: سبق العلم ورجهم ومقتصاء وتضعيف ذلك او عدمه

اسعد Bemerkungen zu diesem Commentar hat البلخى النقشبندي verfasst.

2880. Pm. 53.

335 u. 4 Bl. 8vo, 19 (16—18) Z. (21¹/₄×14; 16×10^{cm}). Zustand: ziemlich gut, doch nicht frei von schadhaften Stellen, Wurmstichen u. Flecken. Der Rand bisweilen ausgebessert. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: schöner Halbfrzbd mit Klappe u. Goldverzierung. — Titel f. 1^a in Goldverzierung:

auf Vorblatt b: شرح الفصوص للجندي مؤيد الدين الجَندي

Verfasser f. 1a in goldverzierter Rosette:

الشيخ محيى الدين ابن العربي رحّة Dies ist der Verfasser des Grundwerkes; der des vorliegenden Werkes (nach f. 6°):

مؤيد الدين بن محمود بن صاءد بن محمد الصوفي الحاتمي الجندي

حمد الحمد احق محامد الحق : Anfang f. 1 الما بعد فان كتاب واحمدها في مجامع الصدف . . أما بعد فان كتاب فصوص الحكم في خصوص الكلم من منشاات هذا الكامل الحاتم مفخر بنى طى الح

Von den verschiedensten Seiten aufgefordert, einen Commentar zu diesem schwer verständlichen Werke zu schreiben, hat Moejjed ed din ben mahmūd ben çā'id elhātimī elģenedī, um ⁶⁹⁰/₁₂₉₁ am Leben, lange geschwankt, ob er diesem Ansuchen Folge leisten solle. Er war sich der Schwierigkeiten mannigfachster Art, die in dem Werke selbst liegen, wohl bewusst und spricht ausführlich darüber. Endlich aber unterzog er sich doch der Aufgabe.

Er schickt dem Commentar eine Einleitung vorauf, die er تبهيد nennt, f. 4b. Danach hat صدر الدين محمد القوني [القونوي] sein Lehrer ihm die Vorrede (خطبة) des Werkes erklärt und ihm damit das Verständniss des Ganzen erschlossen, wie der Verfasser des Grundwerkes selbst diese seinem Lehrer. Darauf hat er den Commentar der Vorrede aufgeschrieben u. darin die allgemeinen Sätze, Grundregeln u. Haupt-واودعت فيم مجملات القواعد :geheimnisse behandelt والصوابط الكلية وامهات الحكم والاسرار العلية الالهية Von der Fortsetzung des Commentars hielten ihn allerlei Umstände ab; späterhin hat er auf besonderes Drängen, und zwar nach dem Tode seines Lehrers im J. 678/1274, wiederum einen Theil des Commentars vollendet, verliess aber vor Beendigung des Ganzen Bagdad, bis er dann zuletzt, wieder nach geraumer Zeit, sein Werk zu Ende brachte.

Er schickt seinem Commentar noch eine 142 Verse lange Qaçide vorauf, welche er قصيدة غميمية nennt, die voller rhetorischer Künste steckt und çüfischen Charakter trägt. Sie beginnt f. 6^a (Tawil):

مؤیدُ لا تقنع مشهود شاهد فقی غیبه اقصی مقاصد قاصدِ und schliesst $f.~10^{a}$:

فحمدا له بَدُّا وعودا وعائد اليه جميع الحدد من كل حامد

Der Commentar selbst beginnt f. 10° unten: قال الشيخ رق وارضاه به منه الحمد لله منزل الحكم على قلوب الكلم . . . بالقيل الاقوم محمد وآله وسلم قل العبد في خطبة الكتاب ستة عشر كلمة لفظية تحتوي على مثلها مباحث كلية وأن استلزمت مباحث اخري صمنية تفصيلية على ما سيرد عليك ذكرها . . . الأول منها المحمد وفيه عشرة احاث يتصمن العاشر منها عشرة الحمد وتعريفه علم ايدك الله بروح منه أن الحمد بعوف التحقيق تعريف الحمود بنعوت الكمال وذكرة للمخاطب بما هو عليه من الفضايل الخ

Nach Beendigung der Erklärung der Einleitung (الخطبة) beginnt die des Werkes selbst f. 60% وارضاء بد مند له فص حكمة الهية في الحكمة واما كلمة آدمية قد سبق الكلام في الفص. والحكمة واما اختصاصها بآدم فهو ان كل واحدة من الحكمة والكلمة حقيقة ظاهرية الاحدية الجمعية الكمالية الكلية . . . قال الشيخ رة لما شاء الحق اصاف رة المشيئة الي الاسم الحق لكون هذه المشيئة متعلقة بالاجاد الخ

فص حكمة : "beginnt f. 321 فص حكمة المحمدية قال العبد قد قدمنا في شرح فردية في كلمة محمدية قال العبد قد قدمنا في شرح فهرس الفص علة استناد هذه الحكمة الكلية الفردية الخ

ورضى نفسه ومداد كلماته : Schluss f. 335° وارتة الاكمل وسلي الله على خاتم الرسل والانبياء ووارثة الاكمل في خصوص ختمية خاتم الاولياء المحمدييين وعلى خاتم الولاية العامة المطلقة روح الله وكلمته وخاتم الاولياء اجمعيين والحمد لله معادا ابد الابدين والحمد الهدين والحمد المدين والمدين والمدي

Der Text wird satzweise ganz mitgetheilt und eingeführt mit den Worten قال الشيخ, während der Commentar mit قال العبد beginnt.

Schrift: klein, Gelehrtenhand, gleichmässig u. deutlich, fast vocallos. Ueberschriften hervorstechend gross. Nach f. 59 ist eine Lücke; sie ist auf f. 60—65. 65^A. 65^B. 65^C. 65^D ergänzt; desgleichen nach f. 67 eine Lücke, ergänzt auf f. 68—75. 75^A. 75^B, und nach f. 147, ergänzt auf f. 148—153. 153^A. 153^B in grösserer, kräftigerer, gleichmässigerer Schrift. — Abschrift c. 1100/1688.

Am Rande bisweilen Bemerkungen. — Arabische Foliirung. — HKh. IV 9073 p. 427.

Auf den Vorblättern a u. b u. c Rückseite steht, ohne Ueberschrift, ein Stück über das Verhältniss von Körper und Geist.

2881. Spr. 774.

33 u. 302 Bl. 4°, 20 (25) Z. (25×17; 17×11cm). — Zustand: sehr wurmstichig, der Rand öfters ausgebessert. — Papier: gelblich (bräunlich), ziemlich dünn, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel u. Verfasser f. 1° (von späterer Hand):

شرح فصوص الحكم لقيصري

Der Verfasser heisst nach der Vorrede:

داود بن محمود بن محمد القيصري

الحمد لله الذي عين الاعيان Anfang f. 1°: العين عين الاعيان المقدس الاقدم وقدرها بعلمه في غيب ذاته وتتم ولطف برش نور التجلي عليها وانعم . . . وبعد يقول العبد الصعيف داود بن محمود بن محمد القيصري اتجمح الله مقاصده في الدارين لما وققني الله تعالى وكشف انوار اسراره ورفع عن عين قلبي اكتمة الصهداني الحق في التائيد الرباني باعلام رموزه والتوفيق الصهداني الح

Ausführlicher Commentar des Dāwūd ben mahmūd ben mohammed elqaiçarī elqarā-mānī errūmī elhanefī, um 740/1889 am Leben, zu demselben Grundwerk. In der Vorrede sagt der Verf., dass der Verkehr mit عبد الرزاق بن جمال الدين ابي الغنايم القاشاني † 780/1880 ihn veranlasst habe, diesen Commentar zu schreiben, mit Voraufschickung einer langen Einleitung über die Hauptpunkte des Werkes, mit dem allgemeinen Titel:مقدمات شرح فصوص الحكم oder specieller, nach f. 26 unten:

مطلع خصوص الكلم في معانى فصوص الحكم

الصاحب غياث Das Werk ist gewidmet dem الدين امير محمد بن الصدر السعيد الشهيد رشيد الدين

Die Einleitung, in 12 فصل, handelt:

- فى الوجود وانه هو الحق فصل 1. فصل 1. فصل 1. فصل 2. فصل 2. فصل الله وصفاته تعالى فى المطاهر في 12 فصل 3. الاسمائية والتنبية على المطاهر في 12 فصل 1. الاسمائية
- في الجوهر والعرص على طريف اهل الله 16ª فصل 4. في بيان العوالم الكلينة والحضرات الخمس الالهينة 19ª فصل 5. فيما يتعلف بالعالم المثالي
- فيما يتعلق بالعالم المثالي 21° فصل 6. في مراتب الكشف وانواعها اجمالا 23° فصل 7.

- في ان العالم هو صورة الحقيقة الانسانية 26 فصل .8
- في بيان خلافة الحقيقة المحمدية وانها °27 فصل .9 قطب الاقطاب
- في بيان الروح الاعظم ومراتبه واسمايه 29ª فصل 10. في العالم الانساني
- في عود الروح ومظاعرة اليه تعالي عند 30 فصل 11. القيامة الكبرى
- في النبوة والرسالة والولاية 12. فصل 12.

Es folgt dann, mit neuer Foliirung, der Commentar selbst, der, nach dem Bism., f. 16 الحمد لله ربّ العالمين . . . قول الشيخ و قالم الحمد لله منزل الحكم على قلوب الكلم شروع فيما جب على جميع العباد من الحمد لله والثناء عليه ولذلك صدر الحق تعالى كتابه العزيز بقوله الحمد لله المخ

Der Commentar folgt den einzelnen Stellen des Textes; derselbe ist ganz darin enthalten.

ويهدي سبيله للمتوجّهين :Schluss f. 3016 اليع والطالبين وهو الموفق الي الرشاد ومنه المبدأ والمعاد، وهذا آخر ما اردنا بيانه والحمد لله الخ

Schrift: ungleich, zum Theil ziemlich klein, zum Theil gross, deutlich, vocallos, ziemlich gut. Der Grundtext im Anfang roth, nachher überstrichen. — Abschrift c. 1160/1737, von عالم .

HKh. V 12259. — IV 9073 p. 427 (aber falsch).

F. 302 ف ein kleiner persischer Abschnitt: فصل در شرح اصطلاح اهل تصوّف

2882.

Dasselbe Werk in:

1) Lbg. 679, 1, f. 1-282°.

287 Bl. Schmal-4°, 31 Z. (28¹/2×10¹/4; 24×7cm). — Zustand: am oberen und unteren Rand etwas wasserfleckig, mehr aber am Rücken. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: rother Lederbd mit Klappe.

Schrift: Türkische Hand, klein, deutlich, vocallos. Grundtext roth überstrichen. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1061 Ďū'lhigge (1651) von عبد الرحيم بين الحاج محمد القنوي الشهير بعارت امامي زاده

Arabische Foliirung, dabei Bl. 168 ausgelassen.

Inhaltsverzeichniss auf den Vorblättern f. 26-36. — Die Vorblätter 1 und 2a enthalten einige Artikel aus dem الجرجاني des كا النعريفات.

2) Spr. 773, 1, f. 1-30.

98 Bl. 4°, c. 19—23 Z. $(24^{1}/_{2} \times 16; 18 \times 11^{1}/_{2}$ em und von f. 31° an: $15^{1}/_{2} - 17 \times 9^{1}/_{2}$ em). — Zustand: zum Theil etwas fleckig u. am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: schöner Halbfzbd.

Ein Stück desselben Commentars. Titel und Verfasser f. 1 unten:

was in Betreff des Verfassers nicht richtig ist. Von der Vorrede des Commentars ist nur die letzte Seite f.1° vorhanden; dann folgt der Commentar, welcher hier nur den ersten Abschnitt behandelt.

Schrift: klein, gewandt, gleichmässig, vocallos, oft ohne diakrit. Punkte. Ueberschriften roth.—Abschrift c. 900/1494.

3) Lbg. 880, 21, f. 906-93.

Format (31–38 Z., Text $19 \times 8^{1/2^{cm}}$) etc. u. Schrift wie bei 2. — Papier: blau und röthlich.

Der Anfang der Einleitung desselben Werkes. Bricht in dem 1. Abschnitt mit den Worten ab: والعماء المصل واذا اخذت بشرط.

(F. 95°. 96° über Sura 16, 124 u. 25, 47. 48 (nach Elbeidāwi); 97°—99° Sura 6, 159; 96°. 97° der 39. Abschnitt eines juristischen Werkes في العنف وحزيد الاصل ; 100° über die Monatsnamen. 101°. 102° Türkisch.)

2883. Spr. 776.

266 Bl. Hoch-8vo, 17 Z. (23 × 13; 16 × 7¹/2^{cm}). — Zustand: sehr wurmstichig, schadhaft. — Papier: brāunlich, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: schöner Halbfrzbd. — Titel f. 1^a oben in der Ecke:

كتاب شرح الفصوص الحكمية

Verfasser (f. 1ª u.) f. 266a:

مولانا عبد الرحمن بن احمد جامى

الحمد لله الذي زين خواتم اولي : Anfang f.1 الهمم بفصوص نصوص الحكم . . . أما بعد فاعلم ان الحكم الفايصة من الحق سجانه على قلوب كمل عبادة وخلص عبيدة على انواع الخ

Ausführlicher gemischter Commentar des 'Abd errahman ben ahmed elģāmī † 898/1498 zu demselben Grundwerk, aus verschiedenen Commentaren zusammengestellt, mit eigenen

والله يقول الحق بلسان العبد: *Schluss f. 266 وهو يهدي السبيل اليه وينصب الدليل عليه لقد وقف للفراغ عن فك ختام هذه الفصوص . . . العبد المتذلل بالشخوص . . . عبد الرحمن بن احمد الجامي الح

Schrift: ziemlich klein, Persischer Zug, vocallos, ge-fällige Hand. Der Grundtext überstrichen. Am Rande Verbesserungen, im Anfang anch viele Glossen. Vorangeht f. 1^a ein Index der 27 Abtheilungen. — Abschrift Ende des J. ¹⁰⁶⁴/₁₈₅₄. — Nach f. 120 fehlen 24 Bl.

HKh. IV 9073 p. 426.

2884. Lbg. 732.

316 Bl. 8°°, 15 Z. (17¹/4×12; 11×7°m). — Zustand: ziemlich gut, doch ist der Rücken nicht frei von Wurmstich und öfters ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Lederband mit Klappe (mit Zeug überzogen). — Titel auf dem Vorblatt:

شرح الفصوص لابن العربي

Verfasser f. 1a: بالي افندي. Er heisst genauer:

بالى خليفة الصوفيوي

الحيد لله على دين الاسلام وعلى توفيق : Anfang f.1 ه الإيمان والصلوة على محمد عمّ وعلى آلة العظام واصحابه الكرام

Das ist die ganze Vorbemerkung zu dem gemischten Commentar des Bäll efendi oder Ball halife eççüfijewi † 960/1558 zu demselben Grundwerke. — Derselbe beginnt: الكحمد لله منزل الحكم على قلوب الكلم ولما انزل الله تعالى الحكم على قلب الشيخ . . . باحدية الطريق الامم انزالا ملتبسا باتحاد الطريق المستقيم في اصل الدين الخوالشيء لا يقال فيه اي في : 316 ثالوي الحق في قلب مرتبة اطلاقه . . . وفي مرتبة الاله عبده غير طهوره في مرتبة اطلاقه . . . وفي مرتبة الاله المحدود وغير تلك المراتب فالامر واحد قافهم والله يقول الحق وهو يهدى السبيل؛

Schrift: Türkische Hand, klein, gedrängt, vocallos. Grundtext roth überstrichen. — Abschrift c. 1150/1737. Arabische Foliirung. — HKh. IV 9073 p. 428.

2885. WE. 117.

209 Bl. 8°°, 17 Z. (21 × $14^{1}/_{3}$; $14^{1}/_{2}$ × $7^{3}/_{4}$ °°). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich stark, glatt. — Einband: rothbrauner Lederbd mit Klappe. — Titel fehlt; er ist nach der Vorrede: کاشف الاسرار. Ver fasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي جعل الانسان : Anfang f. 1^b: ميزابا بجر علومه . . . أما بعد فيقول خادم الفقراء . . . على بن الشيخ محمد القسطموني على بن الشيخ محمد القسطموني من لما جرت ينابيع فيوضى وطلعت شموس روحي من مشارق وجودي الخ

Gemischter Commentar des 'Alı ben mohammed elqastamūnī zu demselben Grundwerk; derselbe ist im J. 1081/1670 in السكدار verfasst. Der Text mit قال الشيخ eingeführt.

الحمد Der Commentar beginnt f. 3° Mitte: لله منزل الحكم، الحمد تنزيه الشيء عن الناقص بلسان المقال والمحال ويكون بمعنى حامد ومحمود المخ لا سيّما عبدك القربي واجعلهم : *Schluss f. 197 قربي يوم تنادي، تمّن الكتاب

Schrift: klein, regelmässig, deutlich, vocallos. Die Einführungsworte قال الشيخ und die Ueberschriften der 27 Abtheilungen roth. Der Text in rothen Linien. — Abschrift im J. 1125/1713.

Dem Werke ist eine Nachschrift angefügt, die mit den Worten schliesst: وافطار صوم الصائم فيبدأ من آية ياتجافي جنوبه

2886. Pm. 567.

125 Bl. 8°°, 26 Z. (19¹/2×14; 16¹/2×10¹/2^{cm}). — Zustand: ziemlich gut; der untere Rand etwas wassersleckig, überhaupt nicht ganz frei von Flecken. — Papier: gelb, stark, glatt. — Ein band: brauner Lederbd. — Titel f.1° von ganz neuer Hand unvollständig; ausführlich im Vorwort f.1°;

جواهر النصوص في حل كلمات الفصوص Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي بذاته ثبتت : Anfang f.1b الاعيان . . . اما بعد فيقول . . . عبد الغنى النابلسى نسبا الحنفى مذهبا القادري مشربا . . . هذا شرح مختصر وضعته على كتاب فصوص الحكم الذي صنفه . . . الما رايت شروحه مغلقة العبارات المخ

Gemischter Commentar des 'Abd elganī ben ismā'īl ibn ennābulusī † 1148/1780 zu demselben Grundwerk. Er schickt ein Vorwort voraus — f. 16: وعلم الفهر وعلم الشهود الخ ضلاتة علم القول وعلم الفهم وعلم الشهود الخ das hauptsāchlich von dem Zweck der Çūfik handelt. Der Commentar selbst beginnt f. 26: بسم الله الرحمن الرحيم لما كانت علوم الشهود والالهام تنزلات معانى القران . . . التحمد لله ويقال في الحمدلة كما قيل في البسملة . . . منزل بسكون النون وكسر الزاي اسم فاعل من انزل الخ

Er behandelt bloss die 3 ersten Abschnitte, deren 3. (فص حكمة سبوحية) f. 41° beginnt. Die letzten Textworte sind hier f. 45° في حقب Der Comقومه من الثناء عليهم بلسان الذم' فانه كله بتمامه ماسك : 45° في الاستدارة على طريقة موزونة'

Schrift: magrebitisch, klein, gleichmässig, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift c. 1150/1737.

2887.

1) Pet. 683, 13, f. 183° — 185° . (Text: $14^{1}/_{2} \times 6^{\circ}$.)

A hmed ben soleimān kemāl bāsā zāde † 940/1583 behandelt hier 2 Stellen aus den الفصوص u. الفصوصات des Ibn el'arabī. Dies Stück beginnt: المحترر في هذه الصحيفة المقرر على وفق الشريعة الشريفة المتا وجدة آل فرعون في البتم :Die erste Stelle ist

عند الشجر سباة فرعون موسى " Die zweite Stelle عند الشجر سباة فرعون موسى " فقبضة اي الحق طاهرا ومطهرا ليس فيه شيء من الخبث " Schrift: Persische Hand, klein, deutlich, vocallos.

2) We. 1818, 5, f. 47-49. Format etc. und Schrift (30 Z.) wie bei 3.

Aus dem Commentar eines Ungenannten (zwischen 800/₁₃₉₇ — 1000/₁₅₉₁) zu dem ك" الفصوص Titel und Verfasser fehlt.

اختلف فى الوجود الذي ترتب عليه :Anfang اختلف فى الوجود الذي ترتب عليه المكنة الخ وال لا تمايز : Schluss f.49 اثار الماهية المكنة الخ فى الخارج فهو فى الذهن وان شئت قلت العلم انتهي Es ist eine Abhandlung über die absolute Existenz.

2888. WE. 118.

121 Bl. 4to, 19 Z. (22 × 143/4; 141/2-151/2 × 81/2cm). — Zustand: nicht ohne Wurmstiche; an einigen Stellen ausgebessert. — Papier: bräunlich, glatt, dünn. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe. — Titel u. Verfasser f. 1*:

نقد النصوص في شرح نقش الفصوص للمحقف السامي مولانا عبد الرحمن بن احمد الجامي

الحمد لله الذي جعل صفايح قلوب : Anfang دوي الهمم قابلة لنقش فصوص الحكم . . . أما بعد اين كلمة جند است از نصوص ارباب خصوص الح

Ibn el'arabī hat sein فصوص الحكم selbst in einen Auszug gebracht u. d. T. نقش الفصوص.

Zu diesem liegt hier der Persische Commentar des 'Abd errahmān elģāmī † 898/1498 vor, mit einer langen Vorrede (f. 3—28b). Der Commentar zu dem 1. فص (f. 28b) beginnt: فص الشي خلاصته وزبدته وفص الخاتم ما يرتين به الخاتم ظلالة. IV 13968, 13964.

2889. мо. 22.

92 Seiten 8°°, 15 Z. (15¹/2 × 10³/4; 10¹/2 × 7-7¹/2°m). — Zustand: etwas lose im Deckel; der Anfang etwas schadhaft und beschmutzt. — Papier: ziemlich stark, glatt, gelblich. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt; er ist:

شرم نقش الفصوص

Verfasser fehlt; es ist 'Abd errahmän elgamī.

الحمد لله الذي جعل التوحيد Anfang S. 1: الحمد لله الذي جعل التوحيد في قلوبنا كنقش الفصوص وبين حقايق الحكم بمحكمات النصوص . . . وبعد فلما رايت النفوس مايلة عن المرار الولاية الخ

Commentar zu dem نقش الفصوص, im J. 891 Ram. (1486) in arabischer Sprache vollendet. Er erklärt nicht die Worte des Textes, sondern dessen Inhalt und Zusammenhang.

اعلموا ايها الاخوان زين :Er beginnt S. 1 so: الله قلوبكم بالعرفان ان نبينا الكامل الخاتم صعّمر الله قلوبكم بالعرفان ان القلب :Schluss S. 92 متوجد البك ولا فيص الا من لديك والحمد لله الرخ Schrift: klein, gedrängt, vocallos, geläufig, deutlich.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Abschrift c. 1000/1591.

2890. We. 1850. 2) f. 45-78.

 8vo , 17 Z. (19 × 13 $^3/_4$; 14 × $7^3/_4$ °m). — Zustand: im Anfang (u. zu Ende) fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark.

Dasselbe Werk. Titel u. Verfasser fehlt. Der Anfang fehlt; das Vorhandene beginnt in dem 4. Abschnitt mit den Worten: باعتبار ظهوره باعتبار ظهوره المكاني المطافر المخاني المطافر المحانية المطافر المحانية المطافر المحانية المطافر المحانية المحانية

Schrift: ziemlich gross (jedoch ungleich), deutlich, vocallos. Der Grundtext roth überstrichen, die Ueberschriften roth. In der Mitte folgen die Blätter so: 65. 69—76. 66—68. 77. 78. — Abschrift im J. 1000 Śa'bān (1592) von ربراهيم الادهمي.

2891. We. 1753.

38 Bl. 4°, 17 Z. (22 × 15°/s; 16¹/2 × 11°m). — Zustand: zum Theil fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt: s. nachher. Verfasser: s. Anfang.

الحبد لله البنعالي عباً يقول :Anfang f. 1b الله البنعالي عباً يقول الفقير الي الله الغالمون علوا كبيرا . . . وبعد فيقول الفقير الي الله الغنى مسعود بن عهر المدعق بسعد التفتازاني . . . لما رايت اباطيل كتاب الفصوص انطقني الحق على هذا النسف

كتاب الفصوص صلال الامم وزين القلوب نقيص الحكم الح

Mas'ūd ben 'omar ettaftāzānī sa'd eddīn † ⁷⁹¹/₁₈₈₉ widerlegt hier die von Ibn el'arabī in seinem خاس الحكم vorgebrachten Irrlehren. Als Titel dieser Schrift steht f.1b oben am Rande:

Eine Schrift mit diesem Titel legt HKh. IV 8687 dem علاء الدين محمد البخاري † 841/1487 bei; ob also der Titel richtig sei, ist doch fraglich.

اعلم ان الله: "Das Werk selbst beginnt f. 1 الله المات المناد المناد ويتن لهم سبيل الرشاد المن

Nach allgemeinen Betrachtungen beginnt die Polemik gegen Ibn el'arabī f. 4^a: ثم اهلم المعظمي النخ الفصوص لقد تجاهر بالوقاحة العظمي النخ

Sie bricht hier f. 26° ab mit den Worten: وذلك الكار لما ثبت اله مات علي الكغر بالنصوص القاطعة المذكورة في اثنتين وعشرين سورة من القران وباجماع الامّة في كل عصر وزمان '

Schrift: Türk. Hand, klein, gedrängt, deutlich, vocallos. Absohrift (nach f. 38b) im J. 1135/1723 von حسب روسجيقي

2892. We. 1753. 2) f. 1^b-6^a.

Am Rande steht eine kleine Abhandlung, deren Titel f. 16 zur Seite und 64 unten ist: كتاب الحق المبين لخطأ من خطّأ العارفين Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله المتجلي باسمائه وصفاته : Anfang f.1 الحمد لله المتجلي باسمائه وصفاته : المعترف بالتجز . . . ابو بكر بن احمد بن داود النقشبندى . . . لما رايت هذا الكتاب المنسوب لرئيس المحققين في المعقول المدعو بالتفتازاني . . . اردت ان ابين توحيد الخالف الخ

Diese Schrift des Abū bekr ben ahmed ben dāwūd ennaqsbandī ist gegen das soeben besprochene Werkchen des Ettaftāzānī gerichtet und weist die unrichtige Auffassung der Einheit der Existenz [وحدة الوجود] bei diesem nach und dass er in Folge dessen Unrecht gegen Ibn 'arabī habe. Uebrigens verweist er auf sein grösseres Werk صفوة التغاسير.

بذات الله وصفاته وكلمة الحكمة : Schluss f.6° وسمّيت هذه صالة الحكيم اينما وجدها التقطها وسمّيت هذه الرسالة كتاب الحق . . . العارفين و المسالة كتاب ال

Schrift: zieml.gross, rundlich, vocallos. — Abschrift c. 1200/1785.

2893. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1). Die Schrift ist durch Wassersiecke und Zusammenkleben der Blätter oft verwischt und so beschädigt, dass sie nicht lesbar ist, besonders Bl. 559 ff. 574. 592. — Titel f. 554°:

المرتبة الشهودية والمنزلة الوجودية

Der Verfasser nennt die Abhandlung f. 595b:

مرتبة الوجود ومنزلة الشهود

aber f.610°, letzte Zeile, so wie oben (nur steht & statt). Verfasser: s. Anfang. الحمد لله الذي أوجد : Anfang f. 554b . . . الأشياء شرّها وخيرها . . . وبعد فيقول . . . على بن سلطان محمد القارى انه ورد سؤال من صاحب حال مصمونه أنه قال بعض جملة المطرّعة الخ

Nachdem 'Ali elgārī + 1014/1606 (No. 1931) die Bedeutung des Einheitsbekenntnisses (التوحيد) ausführlicher erörtert, sagt er, die Erkenntniss Gottes sei zwar für Alle nothwendig, aber sehr verschieden, und geht nun dazu über, die Auffassung der Cüsis von Gottes Wesen genauer zu besprechen. Dies führt ihn dann zu dem Hauptzweck dieser Schrift: einer Widerlegung der Ansichten, welche Ibn el'arabi in seinem vorgebracht hat. Dies thut er so, dass er Abschnitt für Abschnitt des Werkes mit seinen Bemerkungen begleitet. الأول قوله في فص آدم عم : Er beginnt f. 5694: والم للحق سبحانه بمنزلة انسان العيب للعيبي ومحظوره طاهر ومحلوره باهر لانه سبحانه قبل ابداء آدم عم بل قبل ابداء العلم كان بصيرا الم

Daran schliesst sich f. 587° ff. eine Würdigung Ibn el'arabi's an, bei welcher Gelegenheit der Verf. f. 592° ff. ein grosses Stück (78 Verse) aus einer darauf bezüglichen langen Qaçıde des عند المعيل بن ابي بكر ابن المقري † 887/1488 mittheilt, deren Anfang: الا يا رسول الله (= Spr. 790, f. 177°).

واختلاف بعض الارآء صار : Schluss f. 594b سببا لهذه الفتنة وسائر انواع البلاء فنسال الله حسن الحاتمة اللاحقة الطابقة للسعادة . . وسجان ربك رب العزة عمّا يصفون . . . والحمد لله رب العالمين

Abschrift im J. 1176 Rab. I (1762). HKh. IV 9072, p. 430.

Commentare zu dem Werke (كُ الْفُصُوصِ) sind noch von جبد الله الرومي البوسنوي المالية أولام الله الرومي البوسنوي عبد اللطيف بن بهاء الدين بن عبد اللطيف بن بهاء الدين بن عبد اللهائي البهائي البهائي المعلى البهائي الحمد بن يوسف منلا حاجي الحصكفي von الحمد بن يوسف منلا حاجي الحصكفي الحمد المحمد المحمد بن يوسف على بن نصوح المعروف بنوعي المحروف بنوعي المعروف بنوعي

2894. Mq. 43.

142 Bl. 8vo, 17 Z. (18¹/₂ × 13¹/₂; 18¹/₂ × 10^{cm}). — Zustand: nicht recht sauber; der obere Rand wasserfieckig. — Papier: weisslich, ziemlich stark u. glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel u. Verfasser fehlt; auf der Innonseite des Vorderdeckels nuter den Titeln von Schriften, die in diesem Sammelbande enthalten sind, steht richtig:

كتاب عنقاء مُغْرِب في معرفة ختم الأولياء وشمس المَغْرِب للشيخ محيى الدين ابن العربي

Anfang so wie bei WE. 120.

Dies im Jahre 595/1199 (f. 8") verfasste Werk in Reimprosa, welche öfters mit Gedichten untermischt ist, sollte eigentlich den Titel oder auch كا الكشف والكتم في معرفة الخليفة والختم ك" سدرة المنتهى وسر الانبياء في معرفة الخليفة وختم الاولياء bekommen, der alsdann durch den obigen ersetzt worden ist, welcher f. 94 u. 124 noch den Zusatz ونكتنا سب الشفافي القرن اللاحف بقرن المصطفى . Es behandelt das Verhältniss des Menschen als Mikrokosmos zum Makrokosmos. Ueber diesen im ersten Abschnitt (تبيين الغرص الن auseinandergesetzten Inhalt s. bei WE. 120. -Es zerfällt in eine Menge ungezählter Abschnitte, deren Ueberschriften in dieser Handschrift nicht alle deutlich hervortreten. Einige derselben sind: f.1b تبيين الغرص من هذا الكتاب 54 وصف حال بعد حال وارتحال 56 حكمة تعليم من عالم حكيم

فصل وهذه الاشارات كلها راجعة الي النسخة الصغري⁹⁶ u. s. w. الحم الحيط الذي لا يسمع لموجه غطيط في معرفة ¹⁴^b

الذات والصفات بكرة صهيا في لجنة عميا وي معرفة داته جلت عن الادراك الكوني والعلم الاحاطي الخ محاضرة ازلينة على نشاة ابدية محاضرة ازلينة على نشاة ابدية وهذا التجلي الاقدس ولا فلما وقع هذا الكلام الانفس في هذا التجلي الاقدس واعلم ان النبيون المرسلون والعارفون والعارفون والعارفون المرجان الاوفى في اللولؤة الاولي الكشف وعلم ان الاوفى في اللولؤة الاولي المرجان الاوفى في اللولؤة الاولي المرجان الاوفى في اللولؤة الاولي العمل منه

Die Abschnitte f. 24°—29 haben alle die mit الوائد anfangende Ueberschrift, dann f. 30° bis 34° die mit الوائد اللوائد, von 1 bis 10; zuerst: مرجانة اللوائد اللوائد خط الانسان منها انسلاخه المراهة على الاطلاق من غير اختلاف folgen, فصل على الاطلاق من غير اختلاف folgen, deren letzter f. 40°: فصل الشار الي الحجر الاسود

Aber der Schluss fehlt (s. bei WE. 120). Das Vorhandene schliesst f. 446: ولما كان دو الحجة (Lbg. 1010, 1, f. 47°, 16).

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, deutlich, fast vocallos; Stichwörter roth oder roth überstrichen. — Nach f. 42 fchlt 1 Bl. In der ersten Hälfte, besonders zu Anfang, stehen zwischen den Zeilen öfters Türkische Glossen. — Abschrift c. 1100/1689. — HKh. IV 8374.

2895. WE. 120.

68 Bl. 8°°, 13 Z. (20 × 15; 14¹/2×10°m). — Zustand: fleckig, nicht recht fest im Deckel. — Papier: gelblich, etwas glatt, dick. — Einband: brauner Lederband mit Klappe, etwas schadhaft.

Dasselbe Werk. Titel u. Verf. f.3° bloss: كتاب عنقاء مغرب لحيى الدين ابن العربي

Anfang f. 3° (Ṭawīl): حمدت الاهي والمقام عظيم خابدي سرورا والفؤاد كظيم . . . أما بعد حمد الله الذي . . . أما بعد حمد الله الذي الحمد وتمم تقدم والصلاة التي ختم بها الحمد وتمم

تدبر اتها الحبر اللبيب امورا قالها الفطن المصيب

Der Inhalt wird f. 4b so anseinandergesetzt: تبيين الغرص من هذا الكتاب كتا الفنا كتابا روحانيا وانشاء ربانيا سيّيناه بالتدبيرات الالاهية في اصلاح الملكة الانسانية تكلمنا فيه على ان الانسان عالم صغير مسلوح عن العالم الكبير فكلّ ما ظهر في الكون الاكبر فهو في هذا العين الاصغر . . . فجعلت هذا الكتاب لمعرفة هذين المقامين ومنى تكلمت على مثل هذا فانما انكر العالمين ليتبين الامر للسامع في الكبير الذي غيرفه ويعقله ثم اصاهيم بسرّه المونع في الانسان الذي ينكره وجهله فليس غرضي في ما أصف من هذا القين معرفة ما ظهر في الكون واتّما الغرض معرفة ما ظهر في هذا العين الانساني الشخص الادني في في الأنساني الشخص الادني، فحقف نظرك ايّها العاقل الحق

F. 60^b—61^b (auch f. 62^b und 63^a) fremde Schriftzeichen, aus dem Arabischen verdreht, deren Tabelle am Ende des Werkes f. 65^a.

وعند انقضائه : Schluss des Werkes f. 64b القضائه : وجود ختم اوليايه عند فناء العدد الوتر المذكور في Darauf — Darauf (Tawil), deren letzter: وما مثله الدسخيص واتنى عجبت له من كامل وهو مختصرً

Schrift: ziemlich klein, gewandt, nicht ganz correct, zum Theil flüchtig, vocallos. — Abschrift im Anfang des J. 1185/1771 von عبدر بن محمد.

Es folgt dann f. 66. 67° eine Betrachtung über den Vers: انا الموجود فاطلبني تجديل وان تطلب سواي لم تجديل

2896.

Dasselbe Werk in:

1) Pm. 733, 5, S. 40-98.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). Etwa von S. 62 an sehr fleckig.

Unterhalb des Titels steht von derselben Hand bemerkt, dass dies Werk auf die Bitte des ابو جيبى ابن ابي بكر الصنعاري verfasst sei. Anfang S. 41 nach dem Namen des Verfassers, als Ueberschrift für das Folgende — s. auch We. 1693 —: الوعاء المختوم على السر المكتوم. Und der Anfang (حمدت الاهي الح) und der Schluss wie bei WE. 120.

Abschrift vom J. 1136 Rab. I (1723). - Collationirt.

2) Lbg. 1010, 1, f. 1-47b.

61 Bl. 4¹⁰, 21 Z. (22¹/₂×16; 17×9¹/₄^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, aber oben und unten am Rande wassersleckig. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel und Verfasser f. 1° ausführlich. Anfang wie bei WE. 120. Nach dem bei Mq. angegebenen Abschnitte (f. 40°) folgen hier noch einige, zuerst: 41° فصل ولما كانت المبابعة لهذا الامام u.s.w.; zuletzt: 46° اللولوة اللاحقة بالياقوتة السابقة Schluss wie WE. 120, ohne die Verse.

Schrift: gross, kräftig, rundlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift im Jahre 1168/1765 von جمعة بن حاجى الشافعي القادري

2897. We. 1693.

19 Bl. Queer-8°°, 23 Z. (18¹/2×9; 16—16¹/2×7em). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelblich, auch strohgelb, ziemlich stark, meistens glatt. — Binband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f. 1² (von ganz später Hand):

سفينة كتاب عظيم للشيخ الاكبر and f. 1^b Ueberschrift (von derselben Hand): تاليف الشيخ الاكبر

خال الشيخ الامام . . . محيى الدين Anfang: خال الله . . . ابن العربي الطاي الحاتمي الاندلسي اعاد الله علينا وعلى المسلمين من بركاته امين امين امين

Darauf folgt sofort als Ueberschrift zu dem Folgenden: الوعاء المانختوم على السر المكتوم حمدت الهي والمقام عظيم الخ

2 Ueberschrift: تنزل روم امین باشراف صبح مبین رحيف مختوم مزاجه تسنيم 4^b Ueberschrift: und andere Ueberschriften auf mehreren der übrigen Blätter. Es wird dadurch der Schein erweckt, als lägen hier verschiedene kleine Abhandlungen vor, und zwar wie der Titel angiebt, von Ibn el'arabi. - Dies ist unrichtig. Es liegen hier 11 ganz von derselben älteren Hand beschriebene Blätter und 8 nur theilweise beschriebene Blätter vor (von dem ganz beschriebenen Bl. 9 abgesehen); letztere 8 von der Hand des oft erwähnten Fälschers. Jene 11 aun enthalten Theile des Werkes عنقاء مغرب des Ibn el'arabi und sind, damit die einzelnen Stücke als kleine Abhandlungen erscheinen möchten, im Anfang oder am Ende aus dem Werke selbst richtig mit dem dazu gehörigen Anfang oder Schlussstück versehen. So kommt es, dass diese Ergänzungsblätter alle (ausser Bl.9) nur zum Theil beschrieben sind. Es entspricht:

Bl. 1b, 8 bis 2a ult. = Mq. 43, 1, f. 1a, 1 bis 1b, 12. 4^b, 6 » 6^a, 4. 2^և » 4^ո 46 64 8^a, 7 » 9b, 2. 14b, 8 » 17b, 10. 6b » 94, 8 19ⁿ, 2 > 22^b, 13. 94,9 » 110 25b, 12 » 30b, 2. 116 144 15^b 31ⁿ, 16 » 33ⁿ, 1. 146 35b, 2 × 36b, 15. 16* 17ª 39ⁿ, 6 × 40ⁿ, 12. 184 19ª

Im Ganzen ist also etwa $^2/_5$ des Werkes hier vorhanden.

Schrift: klein, gefällig, zierlich, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften und Stichwörter meistens roth. Die Schrift der ergänzten Blätter ist ähnlich, aber etwas gedrängter. — Abschrift c. 1000/1591 (resp. 1200/1785).

2898. We. 1767. 1) f. 1-40.

74 Bl. 8vo, 27 Z. (21×15; 15¹/₂×9¹/₃e^m). — Zustand: ziemlich gut, obgleich nicht ganz frei von Flecken. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel und Verfasser f. 1^a:

كتاب البرق اللامع المغرب في شرح عنقاء مغرب لقاسم بن ابى الفضل السعدى الجوذي الحلبي

الحمد لله الذي جعل المعانى ارواح : Anfang . . . الكلمات الموضوعة في الرقوم والحروف اجساما . . . وبعد فقد سالني من اثف به من الاخوظ وله الي الشيخ ميل ومحبد ان اشرح كتاب عنقاء مغرب الخ

Gemischter Commentar des Qāsim ben abū 'lfaḍl essa'dı elģūli elĥalebī † 982/1574 (über 100 Jahre alt, in Mekka) zu demselben Werke des Ibn el'arabı. Der Verfasser hat die Aufforderung, einen Commentar dazu zu verfassen, zuerst abgelehnt, dann aber, in Folge zweier Träume, derselben entsprochen. In dem Vorwort führt er f. 2° unten ein lobendes Urtheil des خيد الدين الفيروزابادي † 817/1414 über den Verfasser an, dann f. 2° giebt er auch selbst ein von ihm verfasstes Lobgedicht auf ihn.

قال حمدت Der Commentar beginnt f.3° so: قال حمدت والحمد في عرف التحقيق تعريف المحمود بنعوت الكمال . . . الهي المعبود حتف واختلف العلماء في اسم الذات . . . والمقام الذي انفردت به الربوبية الخ

Das Werk ist hier nicht zu Ende, sondern bricht ab bei den Worten f. 40°: ق تسكين وهو ليري الراكب . . . أن الأوليل أي الخلف ليس بساكن كما يري الراكب . . . أن الأوليل أي الخلف الأول من الروح والعقل والنفس لما بمعنى المسبوتية

Schrift: klein, gewandt, gleichmässig, deutlich, vocallos. Grundtext roth (auch gelb), von f.21^b an in schwarzer Schrift, roth überstrichen. Nach f. 32 ist eine Lücke.

Abschrift c. 1000/1591. — HKh. IV 8374.

2899. We. 1622.

96 Bl. 8°°, 15 Z. (17²/3 × 12¹/2; 12 × 8¹/2°m). — Zustand: die ersten 20 Blätter oft am Rande oder am Rücken ausgebessert, dazu fleekig u. unsauber, hernach im Ganzen ziemlich gut, jedoch in der oberen Hälfte wasserfleckig, besonders gegen Ende. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1°:

كتاب تذكرة الخواص وعقيدة اهل الاختصاص

(ebenso im Vorwort f. 3a). - Verfasser:

ابو عبد الله محمد بن على بن عربي الحاتمي الطائي الاندلسي الاشبيلي

Dasselbe am Rande in kürzerer Fassung.

بسم الله الرحمن الرحيم ابتدي : An fang f.1b وبنوره نهندي ولا حول ولا قوة الا بالله العزيز الحكيم . . . أما بعد فقد سالنى من تعتر على مسالته وتجريم لدي طلبته ان اقيد له معتقدي وما ادين الله به من التوحيد والتعويذ وتجريد التفريد وابين له اثر الصانع في الابداع والانشاء فاستخرت الله النخ

Der Verfasser will hier, von Freunden aufgefordert, ein System der Glaubensanschauungen, wie sie die Cufis haben, geben, weil er dies für ein zur Stärkung des Glaubens verdienstliches Es giebt, sagt er, verschiedene Glaubensbekenntnisse und Erklärungen und verschiedene Standpunkte, von denen aus dieselben richtig sein können; er wolle sich an die Ansichten der Orthodoxen und der ihnen unter den cufischen Meistern Aehnlichen halten und sich möglichst deutlich ausdrücken. Nachgelesen habe er die Werke der Sachverständigen und im Umgange mit Kundigen hinlängliche Belehrung und Anweisungen erhalten. Er theilt sein Werk nicht in Kapitel oder Abschnitte mit bestimmten Ueberschriften; die Hauptsätze desselben werden فصل ,وصل ,اصل oder (اعلموا auch) اعلم durch eingeleitet.

Das Werk selbst beginnt f. 3° unten:

اعلم انه لا يعرف معاني تجايب هذا الجر الا ساحه الخ
اصل ما نحن بصدده ما روي ابن عمر رآ 6.4°
قال قال رسول الله صعم ان بنى اسرائيل
افترقوا على احدى وسبعين فرقة الخ

فنسال الله المنان بفصله ان : Schluss f. 94°: ... جقف نسبتنا من طايفة اهل السنة والجماعة ... وان لا يجعلنا من نقص لهم عهدا بمنّه ويمنه ... ولنقبص الآن عنان القلم ... بعد السلام ... على ممدّ الهمم ... محمد وصبه وسلم

Dann beschliesst er durch ein unmittelbar folgendes Gedicht — eine Apostrophe an den Leser — das Werk; der letzte Vers f. 94^b (Monsariß):

ومن اتاه الحبيب كشفا لم يدر ما لذة الرقاد

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

In dem Werke kommen ziemlich viel (längere) Gedichtstücke vor. — HKh. II 2806.

Von derselben Hand folgt, unmittelbar nach der Unterschrift, ein längeres Gedicht cüfischen Inhalts (37 Verse) f. 95°, das ohne Ueberschrift so beginnt (Wäfir):

اشاهدكم وقد حجب العذول واعرفكم وقد جهل الجهول

2900. We. 1868.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. Er ist:

رسالة كند ما لا بت مند, Verfasser fehlt,

الحدد المرت العالمين . . . سألت : Anfang f. 89° العالمين . . . سألت : Anfang f. 89° اليها المريد المسترشد عن كنه ما لا بدّ منه فاجبتك في هذه الاورات . . . اعلم ايها المريد . . . ان الرزق من الله لا يعلم الا بتعريفه اياك بذلك الخ

Ibn el'arabī setzt hier aus einander, was der Çūfī durchaus glauben und thun müsse, in mehreren ungezählten Abschnitten. Die Sätze beginnen theils mit عبية, auch bloss mit وعليك , theils und meistens mit وعليك , theils und meistens mit فصل وعليك بكظم الغيظ فانه دليل على سعة الصدر الج 42° فصل وعليك بالاحسان 42° فصل وعليك بالاحسان 42° فصل وعليك بالاحسان 42° فصل وعليك بالزهد والاستغفار فصل وعليك بالزهد وقلة الرغبة في الدنيا Schluss f. 44° فصل وعليك بالنظر فيها واحسنوا ان الله بحب المحسنين المحسنين المحسنوا والله م بالنظر فيها واحسنوا ان الله بحب المحسنين Abschrift v. J. 1076 Dū'lq. (1666).— HKh. III 6809.

2901. Pet. 195.

4to, 17 Z. $(24^{1}/_{2} \times 16^{1}/_{2}; 16^{1}/_{2} \times 8^{1}/_{2}^{cm})$. — Zustand: etwas uneauber. — Papier etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; nach dem Vorwort f. 26^a, 3:

كتاب الإسرا، الي المقام الأسرا،

قال سيّدنا . . . كيبي الدين : Anfang f. 25b البن العربي . . . الحمد للم الذي سلخ نهاره من ليلم المظلم . . . أما بعد فاني قصدت معاشر الصوفيّة اهل المعارج العقليّة والقامات الروحانيّة الخ

Ibn el'arabī giebt hier eine Anweisung für die Çūfis, zu Gott zu gelangen. Das Werk ist in gereimter Prosa, mit Versen untermischt, und zerfällt in Kapitel.

صفة الروح الكتيّ 27° ; عين اليقين 27° ; سفر القلب 26° العقل والاهبة للاسراء 28° ; الحقيقة 27° ساء الوزارة والاجسام 29° ; النفس المطميّنة 29° ساء الوزارة والاجسام 29° ; النفس المطميّنة 30° ساء العابة 35° ; سماء العابة 35° ; سماء الشرفة العليّ 45° ; بماء القصاء 34° ; سدرة المنتهي 37° مناجات اوتادي 45° ; مناجات قاب قوسين 45° مناجات الرياح وصلصلة الجرس وريش الجناح 48° مناجات الرياح وصلصلة الجرس وريش الجناح 48° مناجات الاحبار ببعض 50° ; حصرة اوجي 50° مناجات الاحب 50° ; ما حدّ لي من الاستار

مناجات التشريف والتنزية والتعريف والتنبية أ53 مناجات التقديس 53° مناجات التقديس 54° مناجات التقديس 54° مناجات السيطة أ56° مناجات السيطة أ56° مناجات السيطة أ57° مناجات الدرة البيضاء أمناجات المارات انفاس النور أكدمية 58° والاشارات الادمية 58° والاشارات الادمية 58° والاشارات العيسوية 50° والاشارات العيسوية 50° والاشارات اليوسفية 50° والاشارات 10° و

قال السالك ثم قيل لي قف : Schluss f. 61b هنا ولا تبرح٬ وقد اعطيتك البفتاج فبن شاء فليفتح والحمد لله على ما منح والصلوة على محمد الخ

Schliesslich sagt der Verf. noch, dass in diesem Werke alle Prosa und Poesie von ihm sei, ausser 4 (namhaft gemachten) Versen.

HKh, I 639.

2902.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Spr. 860, 3, f. 21-48^a.

Format etc. u. Schrift (Text: 12¹/₂ × 9¹/₂cm) wie bei 1.

Titel und Verfasser, Anfang und Schluss ebenso.

2) We. 1632, 1, f. 1-53b.

82 Bl. 8°°, 15 Z. (16°3/3×13; 11×8¹/2°m).—Zustand: der obere Rand etwas wasserfleckig; überhaupt etwas fleckig und nicht recht sauber; Bl. 1 (auch 2) beschädigt und ausgebessert. — Papier: gelb, zum Theil anch strohfarbig, glatt, ziemlich dünn. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe. — Titel fehlt. Verfasser stoht ziemlich ausführlich im Anfang.

Es folgt hier noch f. 536 ein Gebet des Verfassers, das als Anhang an das obige Werk anzusehen ist; es beginnt: القايم بذاتك المحيط بصفاتك والمجتلي باسمائك المخ ويستهلكني في عين معارف : 65 أ. 566 وعجبة كذلك فانت ولتي ذلك ولا حول . . . وسلم تسليما كثيرا التي يوم الدين،

Schrift: klein, fein, gut, gleichmässig, vocalisirt.
Ueberschriften (stehen nur im Anfang) roth.— A bachrift
im J. 966 Rab. II (1559) von احمد بن محمد البزوري

2903. Spr. 834.

74 Bl. 8°°, 23 Z. (21 × 14³/3; 15¹/2 × 9¹/3°m). — Zustand; ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1°:

كتاب النجاه من جب الاشتباه في شرح مشكل الفوائد من كتابي آلإشراء والمشاهد

الامام اسمعيل بي سودكين :Verfasser

الحمد لله ربّ العالمين جميع :Anfang f. 1 الحمد لله ربّ العالمين جميع : ما بعد فسلام الله ورحمته وبركاته عليكم يا اخواني في الله تعالى الخ

Erklärung der beiden Werke des Ibn el-'arabı, deren eines كتاب الاسراء الخ (s. No. 2901), das andere سالة مشاهد الاسرار الرية, betitelt ist, von Ismā'īl ben saudekīn ben 'abdallāh ennuri elmiçri elhanefi sems eddin abu 'ttāhir, geb. $\frac{578}{1182}$ (577), † $\frac{646}{1248}$, seinem Schüler, verfasst nach der demselben von seinem Lehrer vorgetragenen Deutung; was er aus eigenem Ermessen zugethan hat, ist als solches besonders bezeichnet. Er hat dabei das erstere Werk ganz aufgenommen und dem Texte da, wo es nöthig schien, eine Erklärung beigegeben; derselbe ist mit قوله eingeführt, die Erklärung mit isl. Bei dem 2. Werke jedoch hat er sich beschränkt auf Erwähnung der Hauptpunkte: (على ذكر المشاهد التي هي قطب معارف الكتاب وما عداها فانما هو مقدمة وتمهيد وفوايد في مناقب الشيخ عبد، العزيز المهدوي). Das Uebrige sei deutlich und brauche keinen Commentar. hat das 2. Werk von dem 1. geschieden durch eine besondere خطبة.

باب سفر القلب Der Commentar beginnt zu dem باب سفر القلب عرجت من بلاد الاندلس اربد . 80 f. 8 بيت القدس قوله رة الاندلس مشتق من الدلس وهو التعبير والقدس التطهير .

وتحل بالموافقة: Schluss des Commentars f.74b والحمد لله والحمد لله على ما منح به . . . وكان فصل الله عليك عظيما وصتى الله على سيدنا المخ

Diese Handschrift enthält nur dies Werk; das im Titel versprochene zweite soll, nach der Unterschrift, in dem anderen Bande folgen: dieser fehlt jedoch.

Schrift: klein, gleichmässig, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Incorrect. — Abschrift c. 1215/1800. HKh. V 12061.

2904. We. 1506.

167 Bl. 4¹⁰, 19 Z. (24¹/₂ × 17; 19 × 12¹/₂cm). — Zustand: fast lose im Deckel; wurmstichig; fleckig und im Ganzen unsauber. Bl. 1 ausgebessert (und auch sonst). — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Dasselbe Werk. Titel f.1° ebenso. Verfasser f.2° ausführlich. Der in Spr. 834 enthaltene erste Theil, mit demselben Anfang und Schluss, steht hier f.1—118. Der zweite in diesem Werke behandelte Theil ist betitelt:

رسالة مشاهد الاسرار القدسية ومطالع الانوار الالهية

(ebenso auch in dem Vorwort f. 120b). Er ist ebenfalls mit Commentar versehen und beginnt الحمد لله على ما جاد به من : (nach d. Bism.) و f. 119° كنوز المعارف الالهية . . . وبعد فانه قد تهد فيما تقدم من شرح مشكل الاسراء الى المقام الاسرا جمل من القواعد الح Das Grundwerk ist hier nicht dem ganzen Umfange nach mitgetheilt; der Verfasser beschränkt sich auch hier, nach f. 120b, auf Besprechung der المشاهد, daher Anfang und Schluss des Grundwerkes bei Seite gelassen sind. Es zerfallt in 14 مشهد, deren Uebersicht f. 120 ff. اشهدني الحقّ بمشهد نور الوجود : f. 121b مشهد . 1 :Der Commentar dazu - وطلوع نجم العيان' انها قال نور الوجود للمطابقة لان النور يظهر نفسه المن Die 14 مشهد beginnen alle mit den hier überstrichenen Worten, dann folgt die genauere Bezeichnung.

الصخية والجد 8. 147° ; السباق والدعاء 7. 146°

الحيرة والعدم 10. 155°; الانهار والرتب 151° 11. 157° الحيرة ولا 157°; الالوهية ولا 157° 13. 157° إلالوهية ولا 13. 161° الحياح والعدل 14. 162°; العياد والفردانية Von 5 bis 14 sind hier die Ueberschriften etwas abgekürzt; z.B. bei 11 für: النور الالوهية وطلوع انجم الا

فانظر حذرهم من الزلل : *Schluss f. 167 مخافة الفوت فإن اردت انوارهم واسرارهم فاسلك آثارهم والحمد لله حق حمده النخ . . . ترى دلايل للرحمن شاهدة ان لا اله ولا معبود الآ هو

Schrift: gross, gefällig, deutlich, gleichmässig, fast vocallos, sorgfältig. Ueberschriften hervorstechend gross. — Abschrift c. 1000/1891. — Collationirt. — HKh. V 12061.

2905. We. 1833.

329 Bl. 8°°, 19 Z. (21¹/2 × 14¹/2; 14¹/2 × 9°°). — Zustand: soust gut, aber f. 66—89 und besonders von f. 127 an in der oberen Hälfte wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: brauner Lederband mit Goldverzierung und Klappe. — Titel f. 1°:

شرح المشاهد القدسية لتكميل دايرة الختم الموصوف بالولاية المحمدية لحمد ابن العربي

ست عجم بنت النفيس بن ابي :Verlasser القاسم بن طرز البغدادية

الحمد لله الاول قبل الاكوان : Anfang f. 1b.
المالوفية الآخر بعد انقصاء الازمان الفلكية . . . الما بعد فانه لما سبق لي في العلم وهب العليم بارادة شان اختصر الله تعالى فيه من مواد المماثلين الخ

Ausführlicher Commentar (mit قوله und القول) zu dem so eben besprochenen Werke von einer Frau, Namens 'Ogm, Tochter des Ennesis ben abū 'lqāsim, aus Bagdād; sie sagt von sich, dass sie ganz ungebildet sei, aber durch höhere Erleuchtung in einer einzigen Nacht aus ihrer Unwissenheit in sprachlichen und sonstigen Dingen, deren ein Erklärer bedarf, zu der erforderlichen Einsicht und den nöthigen Kenntnissen gelangt sei. Zur Absassung dieses Werkes hat sie eine Vision des Versassers veranlasst.

قال الشيخ رحد : Anfang des Werkes selbst f.3 و التحمد الله رب العالمين اقول ان مفتحه بالحمد واجب واعلانه به لكال امره . . . قوله حمد إنية لا حمد هوية اقول مراده به خصوص نفسه بالحمد مع اتصافه بمجموع الوجود . . . قوله حمدا منزها عن النماء موجودا قبل الماء معتليا عن الصفات والاسماء اقول ان قوله حمدا تكرار وفايدته تاكيد الحمد المخ

Der weitere Anfang des Grundwerkes ist f. 5°: يكون قدوة لجميع المحامد المتفق عليها والمختلف فيها ومادة لالفاظها ومعانيها الخ

Vom Grundtext sind nur die der Erklärung bedürftigen Sätze mitgetheilt.

Schluss des Textes hier f. 260°: وان عملته فلكت وكن على حذر ولا تفارف الامر

وان لم : Schluss des Commentars f. 260 الم التاني هلكت وان لم تتثل هذا الامر الثاني وان لم تتثل هذا الأمر الثاني وان لم تتثل هذا الثاني وان لم تتثل هذا الأمر الثاني وان لم تتثل هذا الثاني وان لم تتثل هذا الأمر الثاني وان لم تتثل الأمر الثاني وان لم تتثل هذا الأمر الثاني وان لم تتثل هذا الأمر الثاني وان لم تتثل هذا الثاني وان لم تتثل وان لم تتثل هذا الثاني وان لم تتثل ا

Die dann noch folgende längere Nachschrift schliesst f. 262^a:

حتى اذا قابلها استعبر لا يملك دمع العين من حيث جري والحمد لله . . . والسلام على سيد المرسلين . . . والختص تحقيقة اليقين محمد النبى وآله وهجمه اجمعين

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift im J.1153 Çafar (1740) von عبل بن خليفة الحموى.

F. 263, 264 leer. — HKh. V 12061.

Einen Commentar zu diesem Grundwerk hat ربين العابدين بن عبد الروف أبن المناوي القاهري † 1022/1618 verfasst.

2906. Pm. 41.

 4to , 29 Z. $(22 \times 15^{\text{1}/2}; 16^{\text{1}/2} \times 10^{\text{cm}})$. — Zustand: ziemlich gut, obgleich nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Titelüberschrift (nach d. Bism.) S. 270:

كتاب التدبيرات الالهية في اصلاح المملكة الانسانية

ebenso im Vorwort S. 271. — Verfasser (S. 270):

الشيخ الاكبر ... محيى الدين محمد بن على أبن العربي

Anfang S. 270: الخمد لله الذي استخرج الانسان من وجود علمه الي وجود عينه في اول ابداعه HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

جوهرة . . . أما بعد حقف الله سرّى حقايف الوصال وجعلك من الساجدين له في الغدة والاصال المز

Ibn el'arabī weist in diesem Werke die göttliche Führung in den einzelnen Ständen der menschlichen Gesellschaft nach als hinauslaufend auf Herbeiführung des Einheitsbekenntnisses. Es ist eingetheilt in تعبيد, Vorwort und 21 Kapitel nebst Schlusswort, deren Uebersicht S. 278.

تمهيد الكتاب اعلم وفقك الله لطاعته الدخ 272 مقدمة الكتاب التصوف صافاك الله المر عجيب 274 في وجود الخليفة الذي هو مَلِك البدن 279 باب. 1 واغراض الصوفية رم وتعبيرهم عنه وهو الروح الكلي

في الكلام على ماهيته وحقيقته 284 باب. 2

في اقامة مدينة الجسم وتفاصيلها الدخ 285 باب. 3

فى ذكر السبب الذي لاجله وقع الحرب 289 باب. 4 بين العقل والهوي

في الاسم الذي يخص الامام وحده في صفاته الرح 292 باب .5

في العدل وهو قاضي المدينة القايم باحكامها 300 باب. 6

في ذكر الوزير وطفاته وكيف يكون 301 باب.7

في الفراسة الشرعية والحكمية على 308 باب. 8

في معرفة الكاتب وصفاته وكتبه 310 باب. 9

في المشددين والمعاملين واحجاب الجبايات النخ 315 باب. 10

في رفع الجبايات الي الحصرة الالهين 316 باب.11

في السفراء والرسل الموجهين التي الثايريين النبخ 318 باب .12

في سياسة القواد والاجناد ومراتبهم 319 باب. 13

في سياسة الجيوش والحروب وترتيبها الدخ 321 باب. 14

في في كرالسرّ الذي يغلب بداء هذا عنه المدينة 322 باب. 15.

في ترتيب الغذاء الروحاني على فصول السّنة 324 باب. 16.

في خواص الاسرار المودعة في الانسان 329 باب.17

في معرفة افاصة العقل نور اليقين الدخ 336 باب. 18

في الحجب المانعة من ادراك عين القلب الملكوت 337 باب. 19

في اللوح المحفوظ الذي هو الامام المبين 337 باب. 20

فى اسباب الزفرات والوحيات والتحرك 338 باب. 21 عند السماء

في الوصية للمريد وهو على فصول 399 الخاتمة في الكسب والتوكل 342 ; في الاكل والشرب 342 في السعى التي المساجد 344 ; في الصحبة 343

في المحواطر 345

وانما ينقطع هذا بالذكر :Schluse S. 346 وانما ينقطع ما كان في جانب الحق عنك بالعلم والله اعلم تم

Schrift: klein, kräftig, etwas rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften und einzelne Sätze roth. S. 828 beim Zählen ausgelassen. — Abschrift i.J.1137 Çafar (1724) von طاهر بي عساف بي خالد الجميلي بلدا الشافعي القادري

HKh. II 2762 (nach ihm hat das Werk 17 Kapitel; dann sind Kap. 18-21 4 Unterkapitel des 17.).

S. 346 ein çüfisches Gedicht, 45 Verse lang, wol von إبن العربي, anfangend (Kāmil):

هذا المقام وهذه اسراره رفع الحجاب فاشرقت انوازه

S. 347 ein kleines Gedicht über Reichsein in Gott. — S. 348 u. 349 einige kleine Gebete, darunter auch eins gegen Augenschmerzen.

2907

Dasselbe Werk in:

1) We. 17, 3, f. 103-121.

8°°, 28 Z. (Text: 148/4—151/2 × 71/2—10cm). — Zustand: ziemlich gut, doch öfters am Rande fleckig, besonders f. 113 ff. Der Rand und die Bemerkungen darauf haben durch Beschneiden etwas gelitten. — Papier: gelb, ziemlich stark, wenig glatt.

Titel und Verfasser fehlt. — Vom Ende des 13. Kap. an bis zu Ende. Das Vorhandene beginnt (von der hinzugefälschten 1. Zeile abgesehen) f. 103°: فاذا جاء العدو عن يمينك وجد المخوف باجناده الخوف باجناده الخ

Schrift: ziemlich klein, etwas rundlich, ungleich, vocellos. Ueberschriften zum Theil roth. Am Rande stehen viele Verbesserungen. — Abschrift angeblich von نعد الرحمي البسطامي im J. 931/1694. Dies iat aber falsch; diese Notiz rährt von der Hand des Fälschers her. Sie ist vielmehr um das J. 1160/1737 zu setzen.

2) Glas. 71.

21 Bl. 46, 15–16 Z. $(22^{1}/4 \times 15^{1}/3; 13-14 \times 9^{1}/2^{cm})$. — Zustand: gut. — Papier: golb, glatt, stark. — Einband: Kattunband mit Lederrücken.

Titel fehlt. Anfang wie bei Pm. 41, 3. Bricht ab im 3. Kap. mit den Worten f. 214: الا ارباب دولتك المتحققون حقائقك والمختصون بك وها هوا

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gewandt, vocallos. Stichwörter und Ueberschriften größer; für beide öftere Platz galassen, so f. 8b. — Abschrift c. 1200/1786.

3) We. 1190, 3, f. 106-107.

8vo, c. 25 Z. (20 × 14; $16^{1/2}$ × $10^{1/2}$ cm). — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark.

Titelüberschrift f. 106° (auch f. 1°): من الفراسة الحكمية للشيخ محيى الدين ابن العربي اعلم يا اخبي وفقك الله وايانا : Anfang f. 106° ان احسن الهيئات واعدل النشات الخ

Physiognomische Bemerkungen, in denen die einzelnen Körpertheile durchgegangen werden; zuletzt der Fuss behandelt. — Dies Stück ist entlehnt dem soeben besprochenen Werke: s. Pm. 41, 3, S. 304, Z. 5 bis S. 306, Z. 15.

Schrift: ziemlich gross, rundlich, etwas flüchtig, doch deutlich, vocalles. — Abschrift c. 1840.

F. 108 über einige einfache Heilmittel. F. 109. 110 leer.

4) Glas. 220, 2, f. 19-24.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Bruchstück ohne Anfang u. Ende, ohne Titel u. Verfasser. Darin steht hier f.19", Z.14 ff. ein Stück aus كا التدبيرات الالهية des Ibn el'arabī, nämlich das Schlusswort (= Pm.41, 3, S.339 – 344), woran aber das Ende fehlt; ausserdem fehlt nach f. 21 ein Blatt.

2908. WE. 166.

84 Bl. 8°°, c. 23 Z. (21¹/2×16; 16¹/2×10°m). — Zustand: ziemlich gat, doch besonders im Anfang etwas unsauber. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: Pappe mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1° von späterer Hand, abgekürzt; ausführlich nach d. Vorrode f.2°, 3:

رسالة مواقع النجوم ومطالع اهلة الاسرار والعلوم Vorfassor f.1° u. 2°: أبن العربي

الحمد لله الحتى القيّوم المقسم : Anfang f. 2° العقل السليم بمواقع النجوم . . . أما بعد فيا ذا العقل السليم والنصف باوصاف الكمال والتنميم الخ

Ibn el'arabī hat dieses Werk für den عبد الله الحبشى الحزانى البمنى im J. 595 Ram. (1199) verfasst, nachdem er von المرسية nach thergesiedelt war. Nach dem Einleitungskapitel f. 3°, welches über den Anlass zur Abfassung desselben berichtet. folgt das Work

selbst, welches in 3 مرتبة mit je 3 فلك getheilt ist. Von diesen 9 فلك sind das 1. 4. 7. اسلامية نقط نقط sind das 2. 5. 8. المانية (und zugleich (نفسانية), das 3. 6. 9. فلك المسانية (und zugleich فلك), das 3. 6. 9. فلك المسانية (المسانية). Die 3 ersten فلك وحانية ألبدايات Werden bezeichnet als مواقع تجوم البدايات Die Inhalts
die 6 übrigen als مطالع الحلة النهايات Die Inhalts
übersicht des Werkes ist diese:

f.4b	المرتبة الأولى في توفيف العناية
$4^{\mathfrak{b}}$ (نلک 1 ، فلک)	الموقع الاول التوفيقي
(فلكي .2) 94	المطلع الاؤل الوفاقتي
9 ⁶ (3. خلک)	المطلع الاقل الآلتي الالهتي
10b	المرتبة الثانية في علم الهداية
(فلک .4) 114	الموقع الثاني العلمي
(نلک .5) 18^	البطلع الثاني العياني
(فلک .6) 20 ^b	المطلع الثاني الآلي والهلالي
21 ^b	المرتبة الثالثة في عمل الولاية '
(فلك .7) ²¹	الموقع الثالث العملي
(ذلك 8. ﴿ 44 (فلك	المطلع الثالث المخلقي
رفلکه (9. غلکه)	المطلع الثالث الآلي والالهي
ولَم 77°	خاتمة الكتاب مواقع نجوم ومطالع
	ترضي مقامات وترتب ادلة

[darin zuletzt f.83°: [مواقع النجوم الفرقانية

التى ارصى الله سجانه بها : Schluss f. 84* : بها عباده واوصى حلى وعلا لهم بها السبيل الموصلة اليم والله واوصى التهي والاملاء الربانى الروحانى قد علم كل قلب مشربه . . . ولا قوّة الله بالله العلى العظيم وحسبنا الله في كل موطن تمت

Schrift: ziemlich klein, rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift um das J. 1100/1688 von حسن بن صالح بن غانم بن راشد بن مالح بن غانم بن راشد بن دردد. Collationirt. — HKh. VI 13 352.

2909. Lbg. 769.

123 Bi. 8ve, 21 Z. $(21^{1}/_{4} \times 16; 15^{1}/_{2} \times 9^{3}/_{4} - 10^{1}/_{2}^{em})$. — Zustand: zieml. gut, doch nicht ohne Flecken; bes. am Ende ist der obere Rand wasserfleckig. — Papier: gelb, grob, zieml. stark, wenig glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel u. Verfasser f. 1a (von späterer Hand):

شرح مواقع النجوم للقاشاني⁴ والاصل لحيى الدين ابن العربي

الحمد لله وحده ولا شيء قبله :Anfang f. 1b ولا شيء بعده . . . أما بعد فهذه عبارات شريفة علقتها على الرسالة الموسومة بمواقع النجوم الرخ

Gemischter Commentar des Elqābānī d. i. 'Abd errazzāq ben abū 'lganāim † 780/1880 (s. No. 872) zu demselben Werk.

Nach Erklärung des Bismilläh und was dazu gehört, beginnt derselbe f. 3° so: مقول قال وهو كما مر راسا براس واذا اضيف الحمد الي اسم الله . . . التحتى بالحياة التامة وهو وجوده لنفسة . . . القيوم أي الثابت الباقي القائم بنفسة النخ

Geht aber nur bis gegen Mitte des Abschnittes الفلك الرابع bis zu den Worten: والبرق لاهل العلم وهم اهل الاختصاص الالهي الجامعين للمقامات كلها وهم اهل؛

(= WE. 166, f. 16^a, Zeile 6).

Schrift: ziemlich klein, gefällig, deutlich, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift c. 1100/1688.

2910. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 19a: كتاب مقام القربة

(nach Lbg. 765, 2: كتاب القربة). Verf. ungenannt.

Nach einer Vorbemerkung f. 19^a, deren Anfang: اعلم رحمك الله ان مقام القربة هو مقام الولاية الكبري المخ beginnt das Werk selbst f. 19^b so: الحمد لله مخصص من شاء من عباده بخصايص علوم الالهام المنابعة النابعة ال

Ibn el'arabi handelt hier über die Geistesverfassung, die nothwendig ist, um Gott zu nahen.

قعند ذلك يقف العارف بد : Schluss f. 23° العارف بعض الغرض عند حدّه والله المرشد لا ربّ غيره التهي بعض الغرض المرت بالمساعد الموافق والحمد للد وحده تم 12708. HKh. VI 12708.

Lbg. 765, 2, f. 8-12. Format etc. und Schrift wie bei 1).

Dasselbe Werk. Titel f.84: كتاب القربة (aber am Schluss: مقام القربة). Verfasser fehlt. Anfang (ohne die Vorbemerkung) und Schluss wie bei WE. 119, 4.

2911. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 6^a (und auch in der Unterschrift):

كتاب العظية

محيى الدين أبن العربي . Verf. f. 6a:

الحمد لله مبدع المثانى: Anfang f. 6b: الحمد لله مبدع المثاني ومودع المعاني في المغاني المخ

اتما الصباح والمساء لمن تقيّد : Schluss f. 14* المخطمة المخ الصفة لي عناب العظمة المخ HKh. V 10314.

2912.

Dasselbe Werk in:

1) Lbg. 359, 2, f. 95-107.

Format (21 Z., Text $15^{1/2} \times 9^{1/2^{cm}}$) etc. u. Schrift (etwas grösser und weiter) wie bei 1.

Titel f.95° (unrichtig): كَ الْشَارِات. Verf.: كرا الأشارات. Verf.: كيالدين حمدين على الطائي لخاتي الاندلسي nicht ganz richtig; gemeint ist ohne Zweifel der bekannte Ibn el'arabı. Anfang u. Schluss wie bei WE. 119, 2.

2) Lbg. 765, 1, f. 1—7.

12 Bl. 4°, 21 Z. $(25^{1}/_{2} \times 18^{1}/_{4}; 19 \times 12^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Klappe.

Titel, Anfang und Schluss wie bei WE. 119, 2. Verfasser fehlt.

Schrift: gross, kräftig, deutlich, vocallos. Collationirt, am Rande oft Verbesserungen. — Abschrift c. 1200/1785.

2913. Spr. 853.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel fehlt. Er ist: کتاب الانوار

s. Lbg. 676, 1. Nach HKh. I 1426 ist dies Werk auch betitelt: الانوار فيما يفتح على صاحب الخلوة من الاسرار

Verfasser fehlt: a. Anfang,

الحمد للة رب العالمين . . . فلا العربي . . . فقال الشيخ . . . محيى الدين . . . ابن العربي . . . التحمد للة واهب العقل ومبدعة وناصب الشرع ومشرعة . . . اجبت سؤالك ايها الكريم . . . في كيفية السلوك الى رب العزة تقدّس الخ

In dieser Abhandlung, deren Titel im Vorwort nicht angegeben, beantwortet Ibn el'ar abt verschiedene an ihn gerichtete Fragen über den Weg zu Gott, das Verweilen bei ihm und Anschauen desselben, und was Gott dem Pilger sage, und die Rückkehr von ihm.

الاخ الكريم ان الطرق شتي وطرق الحق مفردة الح الاخ الكريم ان الطرق شتي وطرق الحق مفردة الح فليعمل العاملون وفي هذا :Schluss f. 976 فليعمل المتنافسون وصلي الله على سيدنا الح فليتنافس المتنافسون وصلي الله على سيدنا الح HKb. V 9912. III 6000.

2914.

Dasselbe Werk in:

1) Lbg. 676, 1, f. 1. 3—5.

28 Bl. 8°°, 27 Z. (201/2×131/2; 15×10°m). — Zustand: fleckig, ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel u. Verfasser f. 1° von späterer Hand: كا رسالة الانوار من مؤلفات الشيخ محيى الدين الخ Der Anfang der Abhandlung fehlt, ist aber richtig ergänzt; an f. 1° schliesst sich an f. 5°. 5°. Darauf fehlt 1 Bl. (= Spr. 853, 5, f. 90°, Z. 2 bis f. 91°, Z. 12). Dann folgt f. 4; Lücke von 2 Bl. (= Spr. f. 93°, 4 bis 97°, 8); f. 3°. Schluss wie bei Spr. 853, 5.

Schrift: magrebitisch, ziemlich klein, gut, fast vocallos. Stichwörter roth. F. 1 von Türkischer Hand, klein, gewandt, ohne Vocale, auch öfters ohne diakritische Punkte. — Abschrift c. 1000/1591.

2) Lbg. 964, 4, f. 82^a-88.

Format etc. und Schrift (etwas weniger gedrängt) wie bei 2. — Ueberschrift:

كتاب الخلوة للشيخ الاكبر تحيى الدين ابن العربي (der Titel unrichtig).

Anfang u. Schluss wie bei Spr. 853, 5. Abschrift im J. 1118 Gom. I (1706).

3) Lbg. 935, 7, f. 66^{a,b}. Format etc. und Schrift wie bei 1.

Schluss desselben Werkes. Titel und Verf. (kurz) oben am Rande. Enthält den Text in Spr. 853, 5, f. 95*, 10 bis Ende. Collationirt.

2915. WE. 115.

129 Bl. 8°, 25 Z. (21 × 15¹/2; 15¹/2 × 10°m). — Zustand: gut. — Papier: gelblich, etwas glatt, stark. — Einband: guter rother Lederband mit Klappe. — Titel und Verfasser f. 1°a:

ك" شرح الخلوة المطلقة للعارف بالله عبد الكريم الجبلى اليمنى، والمتن للشيخ محيى الدين ابن العربي الاندلسي وسماء الاسفار عن رسالة الانوار فيما يتجلى لاهل الذكر من الاسرار،

احمد الله تعالى الذي نقر :Anfang f. 1b فاعلم قلوب العارفين بنبراس معرفته . . . أما بعد فاعلم ان الله سجانه وتعالى لما حجب خاصة حصرته وخلاصة محبّته ججاب غيرته الخ

Gemischter Commentar des 'Abd elkerIm elgili, um 820/1417 am Leben, zu demselben Werk. (Die Bemerkung auf f. 3°, dass derselbe noch 887/1482 gelebt habe, ist unrichtig.) Er beginnt f.17°: التحمل المان المحمل في مرتبتى الجمع والفرق خالص لله المطلق عن الكمال في مرتبتى الجمع والفرق خالص لله المطلق عن حيث ذاته ان عبارة عن قايم بنغسه والا فين حيث صفاته المخ

والمواهب في حصول ما تعطش له: فSchluss f.128 والمواهب من فواته وعدم الوصول اليه يتعلق به دايما ابدا ولمثل هذا فليتنافس الدا ولمثل هذا فليتنافس المتنافسون وصلى الله على مولاناً النخ

Daran schliesst sich als خاتمة الكتاب die Qaçide des أبو مدين † ⁵⁸⁹/₁₁₉₈, deren Anfang: استغفر الله مجرى الفلك في الظلم

Schrift: ziemlich klein, rundlich, geläufig, deutlich, vocallos. Der Grundtext roth. Das Ganze in rothen Linien eingerahmt. — Abschrift im Jahre 1149/1737 von ابراهيم بن احمد الجلوني

2916. Spr. 851. 2) f. 8-13.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel überschrift f. 8a:

كتاب الخلوة للامام . . . بن العربي الطائي

الحمد لله الذي الهم الصفوة : Anfang f.8°: من عباده اتخاذ الخلوات . . . أما بعد فاذك سالت ايها الولي العارف . . . ان اقيد لك صورة الاستعداد الجامع الكلتي الخ

Ibn el'arabī erörtert hier, was der Çūfi unter dem Zustand der "Einsamkeit" zu verstehen habe.

بيان وايضاح سئلت عن الخلوة المطلقة 90 باب فيما ينبغى ان يكون عليه صاحب الخلوة 90 باب ذكر الخلوة المطلقة 100 مفة بيت الخلوة وحاله فيها وشروطها 120 خلوة الهدهد المنازية 120 خلوة المنازية الهدهد المنازية المنازية

واسماء الصفات كالحتى والقيوم: Schluss f. 13b: والمحمد لله المخ ويكفيك هذا القدر من التبيين والحمد لله المخ HKh. V 10097.

F. 14^a handelt u. a. vom Wollen الارادة und dem Satze: الريد ان لا اريد.

2917.

Dasselbe Werk in:

1) We. 1843, 3, f. 17-22°. Format etc. und Schrift wie bei 2).

Titel und Verfasser, Anfang und

Schluss ebenso.

F. 22b enthält von späterer Hand einige gufische Verse, deren erster:

ولدت أبي من قبل التي والمها وانكحتها اباه قبل التوالد nebst Erklärung.

2) Lbg. 676, 2, f. 3. 6. Format etc. und Schrift wie bei 1).

Ein Stück aus demselben Werk. Titel fehlt. F. 3^a Mitte beginnt mit dem Kapitel باب فيما ينبغى الرخ. Dieses Blatt entspricht Spr. 851, 2, f. 9^b, Z. 22 bis f. 10^b, Z. 2. Dann fehlt ein Blatt. Bl. 6 enthält den Schluss des Kapitels (= Spr. f. 11^b, Z. 5 bis f. 12^a, Z. 19).

2918. WE. 119.

16) f. 92b-104b.

Format etc. wie bei 1). - Titel f. 92h:

كتاب انشاء الجداول والدوائر

Ausführlicher f. 93ª in der Vorrede:

انشاء الدواير الاحاطيّة على الدقايق على مضاهاة الانسان للخالف والخلايف في الصور الحسوسة والمعقولة والخلايق وتنزيل الحقائف عليه في انابيب الرقائق

Verfasser ungenannt.

الحمد لله الذي خلف الانسان :Anfang f.92b على صورته . . . أما بعد فان الله سجانه لما عرفنى حقايف الاشياء على ما هي عليه في دواتها الخ

In dieser Schrift, welche nach Pet. 327*, 3, f. 19* an 'Abd alläh elhäbesi gerichtet ist, handelt Ibn el'arabi über die erhabene Stellung des Menschen in der Schöpfung und im Urbeginn, ehe er noch leiblich gebildet war; ferner über den Begriff des Wissens, über Gottes Eigenschaften und Namen und deren Wirken in der Welt. Darin f. 101b: 'باب سبب بدء العالم ونشئنه

وما هي عليه بوجود الاكوان ' : Schluss f.104 . . . وما هي عليه بوجود الاكوان ' تم فاتحقق هذا الفصل المختصر . . . والله المرشد للصواب تم HKh. I 1358.

2919.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Pet. 327°, 3, f. 19-23.

S^{vo}, 21 Z. (18 × 12⁸/₄; 13 × 8¹/₈c^m). — Zustand: lose Blätter; etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband fehlt; lose im Pappdeckel zus. mit 1. 2. Titel und Verfasser f. 19° zur Seite: رسالة الحبشي الله الحبشي لعبد الله الحبشي Anfang und Schluss ebenso.

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos; der Text in rothen Linien eingerahmt. — Abschrift von لعبد العروي um 1100/1688. Nach f. 19 u. 21 sind Lücken.

Auf f. 23 stehen, ausser Kleinigkeiten, 4 Verse von الشيخ البكري zum Lobe des Kaffes (با قهرة تذهب هم الفتى).

2) We. 1633, 1, f. 1-18.

102 Bl. 8vo, 17 Z. (15¹/₂ × 10¹/₂; 11 × 6^{cm}). — Zustand: nicht recht fest im Einband; ziemlich unsauber. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Schrift: Türkische Hand, geläufig, etwas hintenüberliegend, nicht undeutlich, vocallos. — Abschrift v. J. 276/1568. Nach f. 1 fehlt 1 Bl.

3) Lbg. 1029.

13 Bl. 8°°, 19 Z. (18 × 13¹/2; 13¹/2 × 10°m). — Zustand: etwas wasserfleckig, auch nicht ohne Wurmstich. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Klappe.

Titel f. 1° von späterer Hand: انشاء الدوائر Verfasser ziemlich ausführlich. Anfang wie bei WE. 119, 16. Das Vorhandene bricht f. 7° ab mit: باب الجدول الهيولاني (WE. 119, 16, f. 99°, 7).

Schrift: kleine Gelehrtenhand, gedrängt, kräftig, ziemlich deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1000/1591.

F. 8 enthält ein Stück aus العلوم العلوم Aussprüche über السار الطهارة enthaltend. — F. 9 giebt die Uebersicht eines Werkes über Hochmuth und Demuth (الكبر والتواضع), in 25 Abschnitten und Schlusswort. — Dann f. 9b—10der 1. Abschnitt في تفسير الكبر والتكبر والاستكبار F. 10b—11a Aussprüche Mohammeds über Kleidung (في اللباس). — F. 12b. 13a Beispiele für den Buchstaben, in den verschiedenen Fällen seiner Aussprache.

4) Mq. 122, 34, f. 281—286.

8vo, 15 Z. $(18 \times 13^1/4; 13 \times 9^1/2^{cm})$. — Zustand: unsauber u. fleckig. — Papier: gelb, glatt, dick.

Ein Stück desselben Werkes. Titel und Verfasser von späterer Hand f. 281° oben:

كتاب انشاء الدواير للشيخ الكبير رآ

Anfang wie bei No. 2918. Vorhanden das erste Viertel des Werkes, das Weitere fehlt. Die hier letzten Wörter f. 286، فعدم العالم العالم يكن في وقت لكن الوهم يتخيل ان بين

Schrift: ziemlich gross, kräftig, flüchtig, vocallos, bisweilen fehlen auch diakrit. Punkte. — Abschrift c. 800/1897.

2920. WE. 119.

Format etc. wie bei 1). - Titel f. 67b:

كتاب الحق

الدين الدين العربي الدين العربي الدين العربي

الحمد للذات الواحدة من : Anfang f. 67^b: جميع الوجود . . . أما بعد فان النظير من حيث النعت والوصف قد يوجد في جميع الموجودات الم

Betrachtungen des Ibn el'arabi über das wahre Wesen Gottes.

فلنقبض العنان ونقوم لاسباغ: Schluss f. 71^a: فلنقبض العنان ونقوم لاسباغ الطهور ومناجات الرحمن والحمد لله الرجمين والحمد الله الرجمين والحمد الله الرجمين والحمد الله الرجمين والحمد الله الرحمين والحمد الله الرجمين والحمد الله الرجمين والحمد الله المداركية المداركية

2921. Spr. 783.
3) f. 43-48.

8vo, 19 Z. (Text: 11¹/₂ × 8¹/₈cm). — Zustand: fleckig, unsauber. — Papier: bräunlich, ziemlich glatt, stark. — Titel und Verfasser f. 43^a:

ك" نُسْخُلا الحقّ للشيخ (ابن العربي Am Rande)

الحمد لله الذي جعل الانسان : Anfang f. 48b الكامل معلم الملك . . . أما يعد فاق الله تعالى لما اوجد العالم اوجده على ثلاثة انواع من الايجاد المخ

Diese Schrift des Ibn el'arabi handelt von der Schöpfung überhaupt, dann besonders von der des Menschen, von dem Lichte zu seiner Linken und der Finsterniss zu seiner Rechten, von der Benennung der Wesen durch ihn, seiner Stellung zu den Engeln, von den 5 verschiedenen Körper-Arten, von dem Menschen als Stellvertreter Gottes auf Erden, von dessen Macht über die Engel ausser Iblis, von dem Wesen und der Macht des Iblis.

Das Vorhandene bricht so ab f. 47^b: خاخذ بصادمه مصادمة الصدّ فلهذا رقعت الاباية منه Der Schluss fehlt (= Pm. 15, 5, S. 56, Z. 6 ff.). F. 48 enthält einige Zeilen von neuerer Hand, scheinbar das Ende dieser Schrift gebend, was falsch ist.

Schrift: sehr klein, gefällig, gleichmässig und gut, vocalisirt. — Abschrift c. 200/1397. — HKh. VI 13763.

2922.

Dasselbe Werk in:

1) Pm. 15, 5, S. 50-56. Format etc. und Schrift wie bei 1).

ك" نسخة الحق لابن عربي عربي Titelüberschrift: كن نسخة الحق الابن عربي Anfang wie bei Spr. 783, 3. Schluss: لا شخالفة حكم لنهى حكم وانتهي الغرص والله يتولانا واباكم بما يتولى به عباده الصالحين وصلى الله الح

2) Lbg. 676, 3, f. 6b-10. Format etc. und Schrift wie bei 1).

Titel ebenso. Verfasser fehlt. Anfang und Schluss wie bei Pm. 15, 5.

3) Lbg. 1015, 1, f. 1-7.

28 Bl. 8°°, 21 Z. (18 × 13; 14²/₃ × 11^{cm}). — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel f. 1b ebenso. Verfasser etwas ausführlicher. Anfang u. Schluss wie bei Pm. 15, 5.

Schrift: ziemlich gross, aber ungleich, deutlich, ziemlich stark vocalisirt; Hauptsätze roth. — Abschrift um ⁹⁷⁰/₁₅₆₂ (f. 23°) — f. 19° im J. ⁹²⁰/₁₅₂₀: dagegen No. 1744 — von بكر بن ابراهيم بن صحمد بن حسن البكري الويم بن صحمد بن ابراهيم بن المحمد بن المقدسي الحنبلي . — Collationirt im J. ¹⁰⁶⁷/₁₆₅₇.

F. 7^a unten bis 8^a enthalten çüfische Verse, hauptsächlich von ابن العربي.

2923. WE. 119.

Format etc. wie bei 1). - Titel u. Verfasser f. 104b:

كتاب عقللا المستوفز لابن العربي

الحمد لله الذي افتنج وجود : Anfang f.104b السوي بالارواح المهينة المخلوقة بل المبدعة من فيص السجات الما بعد فان الله تعالى علم نفسه فعلم العالم المخ Ibn el'arabi handelt hier in einer Anzahl (ungezählter) Kapitel von den Schöpfungen der höheren und niederen Welt, wie sie sich in den Geistern, dem Verstand, dem göttlichen Thron, den Gestirnen und der Erde und der Entstehung des Menschen zeigt. Zuerst:

باب في نظم ما جعتوي عليه هذا الكتاب 105⁶ من ذكر العالم العلوي والسفلي

باب فى خلف الارواح 106 ; باب الكمال الانسانى 106 ، 107 . الكمال الانسانى 107 ، 107 . المحال فى خلف العقل 107 . اباب فى الاستحالات 118 ; باب خلف الدنيا 115 ، باب فى النكاح والتوالد 120 ، باب فى النكاح والتوالد 120 ، باب فى النكاح والتوالد 120 ،

Schluss f. 123b:

عينى ولست بغير لكم فكن بي انتا (HKh. IV 8215 ist ein anderes Werk.)

2924.

Dasselbe Werk in:

1) Spr. 854, 1, f. 1-36b.

185 Bl. 8vo, 17 Z. $(15^{i}/_{3} \times 10^{i}/_{2}; 11^{i}/_{2} \times 7^{cn})$. — Zustand: etwas unsauber. — Papier: gelblich, ziemlich stark u. glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel f.1a: كتاب العقلة. Verfasser im Anfang ausführlich. Anfang u. Schluss ebenso.

Schrift: klein, deutlich, gleichmässig, geradestehend, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 899 Ram. (1494) von تحمد بن ابي اليسر الشافعي القوصي (Als Jahr der Abschrift steht bloss ۹۹ نسنة).

2) Lbg. 886.

13 Bl. 8°°, 25 Z. (21 × 15¹/2; 14¹/2 × 10°m). — Zustand: hauptsächlich am oberen Rande fleckig; der Seitenrand zum Theil ausgebessert. Bl. 1 im Text etwas schadbaft. — Papier: gelblich, glatt, meistens ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Titel f. 1": كتاب عقلة المستوفر Verfasser ausführlich. An fang ebenso. Schluss f. 13"؛ بل جاء بهم من قبورهم التي جهنم اعادنا الله تعالى منها جاء نبي الرحمة سيدنا صعم امين الحدد لله رب العالمين (Einige Zeilen vor dem bei WE. angegebenen Schluss.)

Schrift: klein, geläufig, nicht undeutlich, fast vocallos. Das Stichwort باب roth. — Abschrift um العربي von der Abschrift des احمد البناء المياطي

3) Lbg. 633.

20 Bl. 8°°, 25 Z. (20 × 14; 15 × 9°°). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Titel und Verfasser f. 1°: غقلة العلماء للشيخ محيى الدين ابن عربى Der Titel in der Unterschrift bloss كلقة

Schrift: ziemlich gross, gut, gleichmässig, etwas vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688

Anfang und Schluss ebenso.

2925. Spr. 1961.

8vo, c. 20 Z. (16¹/₂ × 11¹/₄; 11¹/₂ × 7^{cm}). — Zustand: am unteren Rande fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel fehlt; s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist:

تحيى الدين ابن العربي

الحمد لله الذي جعل العلم مفتاح :Anfang المحتمد الجنة . . . وبعد فهذا كتاب مستى بتخفظ السفرة الى حضرة البررة مشتمل على عشرة ابواب وفصول نعوذ بالله عن الاشتغال بالفصول النخ

In diesem Werke, welches in 10 Kapitel zerfällt, erörtert Ibn el'arabī die Entwicklungsstufen, welche der Çūft durchzumachen hat, um zur höheren Erkenntniss Gottes vorzudringen, von der Reue zum Glauben, zur Selbstentsagung, zur Liebe u. s. w.

; في الاعتقاد 2. 226 ؛ في التوبة 2. 224 باب. 1. ; في الشوق 5. 226 ; في الحبة 4. 226 كل خلاص 3. 225 ولا خلاص 4. 226 كل ي في كيفية الرياضات 227 ; في العشف 227 . 18. 230 في بيان المخلوق وآدابها وشروطها 330 كل يفية الذكر ; في صفة المريد 310 . 231 . وضل في كيفية الذكر . في بيان المعرفة والمقام والحال وتفسير بعصها 237 . 10. 237

على القول الثابت في الحياة . Schluss f. 238b المدنيا وفي الآخرة اللهم استجب اللهم استجب اللهم استجب اللهم استجب والحمد للم اولا وآخرا والصلاة والسلام على رسوله باطنا وظاهرا وعلى آله النخ

Schrift wie bei 14). Am Rande oft Verbesserungen und Zusätze und Bemerkungen.

HKb. II 2592.

2926.

Dasselbe Werk enthalten in:

1) Pm. 84, 1, S. 1-51.

71 Seiten 8°°, 11 Z. $(19^{1}/_{2} \times 14; 13 \times 7^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ganz sauber. Das 1. Blatt am Rücken ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: schöner Halbſzbd.

Titel ebenso. Verfasser S. 1: الشيخ الاكبر محيى الدين العربي

Schrift: gross, weit, stattlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

2) We. 1860, 10, f. 41b-42.

Format etc. und Schrift wie bei 9).

Titel und Verfasser fehlt. Anfang wie bei Spr. 1961, 16. Bricht ab gegen Ende des 4. Kapitels, mit dem Verse:

احبك لا ارجو بذلك جند ولا اتقى نارا وانت مرادي

3) We. 1636, 1, f. 1b-15.

66 Bl. 8°°, 15 Z. (16³/4×12; 14×10¹/2°m). — Zustand: die obere Hälfte (und noch mehr) wasserfleckig, ausserdem ziemlich unsauber; die Blätter unten durch einen Nagel durchlöchert; Bl. 1 ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله الذي انطق كل شيء : أما بعد فهذه رسالة بتسبيحه والصلوة على رسوله . . . أما بعد فهذه رسالة مرتبة على عشرة ابواب وفصول ومسماة بتحفة السفرة التي حصرة البررة لشطار الطريقة كاشف اسرار الحقيقة مهبط انوار القدسية خادم الحصرة قوام الملة والدين أبى الفضل محمد بن عبد الحميد بن أبى الفضل محمد بن عبد الحميد بن شيخ المشايخ البسطامي قدس الله ارواحهم لمية المشايخ البسطامي قدس الله ارواحهم Dann folgt das 1. Kapitel.

Dieser Anfang weicht von dem des soeben besprochenen Werkes etwas ab. Der Titel ist derselbe, als Verfasser ist Mohammed ben 'abd elhamid ibn elbistämi qiwām eddin angegeben. HKh. I 2592 citirt das Werk mit denselben Aufangsworten, legt es aber einem Jelāl eddīn ahmed bei. — Indessen scheint es doch nichts weiter als das Werk des Ibn el'arabī zu sein: es hat ganz dieselbe Ein-

HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

theilung und auch denselben Schluss. (Eine Abkürzung desselben ist es nicht.)

Schrift: ziemlich gross, Türkischer Zug, weit, deutlich, vocallos. Ueberschriften zum Theil roth. — Abschrift c. 1100/1688. — Nach f. 7 fehlt 1 Bl.

4) We. 1634, 1, f. 3b-25.

100 Bl. 8vo, 17 Z. (16²/₃×10¹/₂; 11¹/₂×7^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe.

Titel f.3": ر" محفة السفوة الح. Verf. fehlt. Anfang und Schluss wie bei We. 1636, 1.

Schrift: gross, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift vom J. 1154 Rab. II (1741).

F. 1—3° enthalten Aussprüche und Gebete, darunter eines, das ابراهيم التيمي gelernt hat von الخصر und das المسبعات genannt wird; ausführlicher wird darüber gehandelt in 5) f. 98° ff.

2927. Pm. 80.

85 Seiten S^{vo}, 17 Z. (17³/₄×13; 10¹/₂×8^{cm}). — Zustand: unsauber und fleckig, bes. am Ende. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Ledorrücken. — Titel (von späterer Hand, auf der Vorseite):

الحيد لله الذي حجبنا عنه غيرة ان يعرف :Anfang له كنه بدا نورا ... أما بعد فانه من استوهب من الواهب

Ibn el'arabī handelt hier von der Liebe zu Gott, den verschiedenen Stufen derselben und gleichsam den "Vorhängen", welche dem Strebenden den Zutritt wehren. Das Werk ist in viele ungezählte Abschnitte getheilt, deren jeder mit جب العلم المحافظة المحافظة والجلوة والجلوة والحافظة والحافظة والحافظة والحافظة والحافظة والحافظة والحافظة والحافظة المحافظة ال

لم يطلب الوصال ان طلب :Schluss S. 22 الوصال لم يرد ما اراد المحبوب فهو مغلوب "محبوج" تم

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, etwas vocalisirt. Seite 1 ähnlich ergänzt. — Abschrift c. 1000/1591.

HKb. III 6094.

2928.

Dasselbe Werk in:

1) Lbg. 935, 8, f. 666—70°.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Titelüberschrift: كتاب الحجب لحبي الدين
Collationirt.

2) Mq. 427, 4, f. 25^a-27.

Format etc. und Schrift (Text: 16 × 9cm) wie bei 3).

Titelüberschrift: الرسالة الشريفة. Verfasser fehlt. Anfang wie bei Pm. 80, 1. Bricht ab, fast zu Anfang des (5.) Abschnittes الصحو, mit den Worten: لصاحبها على شيء لم يبلغ وقته كما قبل

3) Pm. 84, 3, S. 65-71.

 8vo , 17 Z. $(19^1/2 \times 14; 15^1/2 \times 9^{cm})$. — Zustand: fleckig, besonders S. 70. 71. — Papier etc. und Schrift wie bei 2), aber gedrängter, kräftiger.

Titel u. Verf. fehlt. An fang wie bei Mq. 427, 4. Bricht ab in dem (2.) Abschnitt جياب الحب mit den Worten: خلاف قول الآخر وكلما يفعل المحبوب محبوب Für die Ueberschriften der Abschnitte ist Platz gelassen.

2929. We. 1618.

59 Bl. S^{vo}, 19 Z. $(20 \times 14^4/_3; 14^1/_2 \times 9^3/_4 - 10^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch nicht frei von Flecken f.13 ff.; der untere Rand wasserfleckig, besonders in der Mitte des Werkes. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel und Verfaßer f. 1^a von späterer Hand:

كتاب وصف تجلي الذات المنسوب الي . . . الشيخ الاكبر محيى الدين ابن عربي

الحمد لله الذي حجبنا عنه غيرة : Anfang f.1^b ان يعرف له كنه بدأ نورا فاستتر عن الابصار بنوره وظهر فاحتجب عن البصاير بظهوره فاندرج النور في النور الخ

Dies Werk hat ganz denselben Anfang wie die zuletzt besprochenen (Pm. 80, 1 ff.) und doch ist der Inhalt und der Schluss verschieden. — Der Verfasser ist fraglich, daher in obigem Titel steht "beigelegt dem Ibn el'arabi". HKh. erwähnt dasselbe nicht. Wahrscheinlich

liegt hier eine Fälschung vor. — Der Verfasser erörtert in einer Menge Fragesätze in mystischem Sinne die verschiedenen Weisen, in denen Gott sein Wesen offenbart. Die ersten derselben sind: f.1^b المناه في معنى قوله سجان الله اعلم ان هذا المناه في معنى قوله سجان الله اعلم ان هذا المناوعة الله المناوعة المناوعة الله المناوعة المناوعة الله المناوعة الله المناوعة الله المناوعة الله المناوعة الله المناوعة المناوعة الله المناوعة المناوعة المناوعة الله المناوعة الله المناوعة المنا

مسئلة في معنى قول الحمد لله ' قال الله تعالى "2 آمرا وقل الحمد لله

مسئلة في التوحيد للامام الغزالي؛ اعلم أن الحق 2b تعالى هو المنفرد بالافعال

Der letzte:

فايدة للامام العارف الوارث المحمدي قدس سرّه 56° في معرفة التعلق. والتحقيق والتخلق، وworan sich schliesst die Besprechung der Gottesnamen, mit Hinzufügung von وافتقارك اليه من حيث الجمع zuerst: مما يجوز ان يكون على الحدّ المشروع ... الرحمي افتقارك اليه في محصيل الاسم بجهلة منك الحري

مسئلة سئل الامام على بن ابي طالب . . . هل 490 عرفت الله بمحمد ام عرفت محمدا بالله الخ مسئلة الشيخ حدد الدد قدس سعلا بدو الداض 450

مسئلة للشيخ حيى الدين قدس سرة لا يلزم للراضي 59⁴ بالقصاء أن يرضى بالكفر والمعاصي والخنالفات الخ

فان ما هنا هي عين المقصى :Schluss f. 59⁶ الله سجانه الا ان تجعل ما زايدة نحينتن يجوز لك والله سجانه تعالى اعلم تم الكتاب

Schrift: ziemlich gross, gewandt, deutlich, wenig vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. Von f.53 an ähnlich ergänzt; die Ueberschriften und Stichwörter (bis auf der ersten Seite oben) hier schwarz und kaum hervortretend, bisweilen aber schwarz überstrichen. — Abschrift e. 1100/1688.

Dasselbe Werk liegt in We. 1646 vor; aber der Text weicht namentlich gegen Ende von einander ab, besonders insofern als die Reihenfolge der Hauptsätze oft verschoben ist; ausserdem fehlt Manches, was in We. 1646 steht. Dieser Mangel rührt nicht daher, dass in der Ergänzung (f. 53 ff.) Manches fortgelassen wäre, sondern findet sich, ebenso wie die Textverschiebung, auch schon früher. So ist im Ganzen f. 50°, 2 bis 51°, 3 = We. 1646, 82°, 13 bis 86°, 7. Die Stelle 86°, 7 bis 88°, 9 ist ausgelassen;

 51^{b} , $3-6 = 88^{b}$, 9 bis 89^{a} , 1; 51^{b} , 7 bis 52^{a} , 2 = 94^{b} , 6 bis 95^{b} , 3; 52^{a} 6 bis 56^{a} , $11 = 98^{b}$, 5 bis 108^{b} , 5; 56^{a} , 11 bis 59^{b} , 2 = 89^{a} , 6 bis 94^{a} , 12.

Vgl. HKh. II 2461. III 6028 (التجليات الألهيات); beide Werke sind verschieden.

2930. We. 1646.

116 Bl. 8°°, 13 Z. (15³/4 × 10¹/2; 10¹/2 × 7°m). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ganz sauber und nicht frei von Flecken; am oberen Rande wasserfleckig; ausserdem ist von den letzten Blättern (113—116) die obere Hälfte abgerissen; Bl. 61—68 in der oberen Hälfte durchgerissen und zusammengeklebt. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser, Anfang und Schluss fehlt. — Im Anfang fehlt 1 Blatt; f. 1°, 1 = We. 1618, f. 1°, 10. Der vorhandene Text hört f. 116° so auf: فايدة من علامة الولتي اذا طال عمرة كثر عامه كثر تواضعه واذا زاد فقرة زاد سخاؤه واذا زاد علمه كثر تواضعه فايدة من كتاب التنوير ايضا الاستقامة خير من الف

Der Text ist im Ganzen, wie es scheint, ausführlicher und reichhaltiger als in We. 1618.

Schrift: ziemlich gross, gewandt u. gefällig, deutlich, ziemlich stark vocalisirt. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688. — Collationirt. — Nach f. 7 fehlt 1 Blatt.

2931. Pm. 185.

Format etc. und Schrift wie bei 3). — Titel fehlt, steht in der Vorrede f. 12ª:

الحمد لله على ما الهم وعلمك ما لم :Anfang تكن تعلم . . . أما بعد فاني استخرت الله تعالي . . . بمنزل آل اميذ بالطايف في زيارتنا الخ

Auf den Wunsch zweier Freunde, des عبد الله بن بدر الدين بن عبد الله الحبشى الحراني und des حمد بن خالد الصدفي التلمسانى, von Ibn el'arabī bei einem Besuch in bei seiner Wallfahrt im J. 599 Gom. I (1203) verfasst, als Wegweiser zur Seeligkeit. Er handelt

darin über Kennzeichen und Zustände der Art höherer Çūfis, welche Abdāl heissen. Das Werk ist eingetheilt in eine Anzahl ungezählter Abschnitte. 12° فصل الحكم نتيجة الحكة والعلم نتيجة المعرفة الخ فصل لما شغف الزاهد بترك دنياء الخ فصل كان لنا بمرشانة الزيتون ببلاد الاندلس الخ فصل في العرب العميت على قسمين الخ فصل في العزلة العزلة سبب لصمت اللسان الخ فصل في الجوع الجوع هو الركن الثالث الخ فصل في السهر السهر نتيجة الجوع الخ

أل Schluss f. 17 (nach einigen Versen auf ألك Kāmil): لاستعمال هذه الاركان وينزلنا واياكم منازل الاحسان انه الولى المنان

HKh. III 4619.

F. 17^b ein Excurs über Definition der Çūfik und über den Unterschied zwischen dem Namen und den übrigen Gottesnamen.

2932.

1) Mq. 43, 5, f. 104-106.

Format etc. und Schrift wie bei 4.

Dassel be Werk, 2. Hälfte. Titel u. Verf. fehlt. Beginnt, nach einer kurzen Vorbemerkung: اعلمان اعماد هذا الطريق الاسنى وقواعده اربعة اشياء المخ mit dem Abschnitt في الصبت u. hört auf mit dem Vers: ما بين صبت واعترال دايم والجوع والسهر السريع الحال

2) Mq. 427, 3, f. 23—25° (8°°, 21 Z.).

Ebenfalls die zweite Hälfte, ohne die Vorbemerkung. Schluss wie bei Pm. 185, 4.

2933. Spr. 878.

8°°, c. 22-24 Z. (Text: 15 × 11°m). — Zustand, Papier, Einband wie bei 1). — Titel fehlt; nach der Unterschrift f. 37b:

شجون المشجون وفتون المفتون ...
Verfasser fehlt; nach HKh.: آبن العربي

Anfang fehlt. F. 3° beginnt im 1. Kapitel des Werkes, mit den Worten: مع الغفلة عن F. 3° der Abschnitt: المخالفة في الافعال الح تحقيق اعلم ان المتأمل بهذا الحديث الح Ibn el'arabi handelt hier in 3 Kapiteln von dem Streben nach Selbstveredlung durch Selbstbezwingung.

في العبل والعامل أيا من هو معى والاقرب التي المع 2. Kap. 12 في المعبول أن سجان من أوجد من العدم 29 3. Kap. 29 موجودا المخ

Schluss f. 376: والكل ناظر وان والكل آخر، تمر، رفع الزمان فلا حدود فكل اول والكل آخر، تمر، Schrift: f. 3-11° gross, ungleich, unangenehm, nicht gerade undeutlich, vocallos. F. 11° unten ff. kleiner, blass, ziemlich flüchtig, vocallos. Nach f. 25 scheint eine Lücke zu sein. — Abschrift im J. 1084 Dü'lqa'da (1674) von الحاج عبد الرحيم بن الحاج تحمد الرديني Collationirt. — HKh. IV 7422.

2934. Lbg. 935.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

كتاب الشواهد

Verfasser (am Rande): محيبي الدين

الحمد لله رب العالمين . . . هذا Anfang: الحمد لله رب العالمين . . . هذا الحق في القلب كتاب ينصمن ما ياتي به شواهد الحق في القلب من العلوم الالهية والوصايا الربانية بلسان الحكمة الخ

Ibn el'arabi behandelt hier in vielen ungezählten Kapiteln, die alle mit باب شاهر eingeführt werden, die im Herzen vorhandenen Beweisgründe für Gottes Wesen, die, auch wenn das Stadium des Erschauens vorüber ist, im Herzen bleiben.

74° باب شاهد الاشتراك في التقدير

بب ساعد السجدتين اياك اعنى فاسعى يا جاره 14° 74° الانوار والظلمات التوبيخ

باب شاهد الغيرة الوزراء الامر الحفق والجلى م55 باب شاهد الرباني العلم الحت العناية م55 باب شاهد السؤال القدرة الذكر المنذ العبادة م65 الشكر المنذ العبادة م65 السبك والتشجير

باب شاهد السلب، الغيب، الوفا، الباطن، 76⁶ باب شاهد الحيوة، تنبل البوبية، المغالبة، الوكالة، 77⁶

وبوحي العسل في حق روحكه : "Schluss f. 77 وبوحي اللبن في حق من يبلغه كلامك ولا يراك فانه ازجى وارجى وانجى استوفي الوارد' والحمد لله الرخ Collationirt. — HKh, V 10236.

Lbg. 359, 4, f. 137—147. Format etc. und Schrift wie bei 2).

Dasselbe Werk. Titel f. 137 ebenso. Verfasser wie bei Lbg. 359, 3, aber unrichtig.

2935. We. 1632.

Format etc. und Schrift wie bei 1). Besonders am oberen Rande und im Rücken stark wasserfleckig. Bl. 60 in der Mitte durchgerissen und ausgebessert. — Titel fehlt; nach dem Vorwort f. 62^a:

ر" الاتحاد الكونى في حضرة الاشهاد العينى بمحضرة الشجرة الانسانية والطيور الاربعة الروحانية Verfasser: s. Anfang.

يقول . . . ابن العربى . . . هذا Anfang: كتاب كريم وخطاب جسيم كتبت به قال قدس الله سرّه من انتقاصى الى كمالي من انحرافي الى اعتدالي

Nachdem der Verfasser 2 Gedichte voraufgeschickt, beginnt die Abhandlung selbst, in welcher er, wie er f. 62° sagt, den بالو الفوارس سنان anredet. Sie beginnt f. 62° وصلي الله علي الروف الرحيم الي المثالث والمثاني والمشار اليه في المثاني ومد في فاني احمد الله الذي سواني وعدلني المخالف المنافي المنافي المنافي المنافي وعدلني المنافي المنافي وعدلني المنافي المنافي وعدلني المنافي المنافي وعدلني المنافي وعدلني المنافي المنافي وعدلني المنافي المنافي وعدلني المنافي المنافي وعدلني المنافي المنافي وعدلني المنافي المنافي

Ibn el'arabī handelt hier von der Menschheit überhaupt und dem Urverstand, der Urseele und Materie und dem allgemeinen Körper (الجسم الكلي). Die Abhandlung ist in Reimprosa, mit Gedichten untermischt.

خطبة الشجرة الكلية الموصوفة بالمثلية؛ 656 خطبة العقاب المالك 680 ;خطبة المطوقة الورقاء 660 خطبة الغراب الحالك 71° ;خطبة الغريبة العنقاء 70°

فاحث فيها حث العاقل : Schluss f. 72b الطالب تجاة نفسه والسلام عليك ورحبة الله وبركاتة HKh. V 9757.

> Lbg. 935, 11, f. 77a-80b. Format etc. und Schrift wie bei 1).

Dasselbe Werk. Titel steht am Rande und in der Unterschrift. Verfasser (in der Unterschrift): حيى الدين. — Collationirt.

2936.

Spr. 2005, f. 34ⁿ-36ⁿ. Abhandlung des Ibn el'arabi, betitelt: كبيباء السعادة

über die vorzüglichsten Eigenschaften der Formel: لا الله الله محمد رسول الله . Anfang: سؤال سال احد السادات الاخوان . . . عن معاني فصايل HKh. V 10999.

2937. We. 1633.

5) f. 56 - 61a.

8vo, 17 Z. $(15^{1/2} \times 10^{1/2}; 10^{1/2} \times 6^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. - Papier: gelb, glatt, stark. - Titel und Verfasser f. 56a:

الافادة لمن اراد الاستفادة

لمحيي الدين ابن العربي الحاتمي الطائي الاندلسي

حصر امهان المعارف وعدم حصر ما :Anfang f.56b ينتهى اليد المولدات من العوارف امر الله تعالى نبيد صعم النز

Ibn el'arabi erörtert hier die 3 Grundwissenschaften, deren eine von Gott handelt ohne dessen Beziehungen zu den zwei Welten, die andere von der von dem Verstande aufgefassten Welt, die dritte von der wahrnehmbaren Welt, nebst Angabe, in wie viele einzelne Wissenschaften jede derselben zerfällt. Der Anfang ist auffällig.

وليس الا ما ذكرناه والامر الا : Schluss f. 60b كما فصلناه وشرحناه والله قد افصر لنا في المقال فلم الحمد على عموم الافضال كما له على كل حال . . . فانه كثير العطاء والامداد كملت الرسالة و

Schrift: ziemlich gross, gefällig, vocallos. Einzelne Satze roth. - Abschrift c. 1150,1737. - Collationirt.

2938. WE. 119. 6) f. 31b -44".

Format etc. und Schrist wie bei 1). - Titel f. 31b;

كتاب الفَهْوَانِيَّة منزل المنازل

Verfasser ungenannt.

الحمد لله الذي نقم العقول : Anfang f. 31b: بعلوم الرباضات وهذبها . . . أما بعد فأن الله تعالى

Ibn el'arabi bespricht hier die sämmtlichen Stationen, die der Mensch durchzumachen hat, um zur höheren Erkenntniss Gottes zu gelangen. Er bespricht unter anderen darin das : في الوحدانية أ1. f. 33° منزل الرموز في منازل منها منزل الاستواء من العماء 43. f. 33 رَق مَنَارِل مِنْهَا مِنْزِل البرازِيخِ 3. f. 34^b ; ومِنْزِل التَّمِثُّل ب في منازل منها منزل الرينة الالهيم 4. f. 36b (في منازل منها منزل الذكر ومنزل السلب 5. f. 36b ثم انتقال عنه الى الشاهد : *Schluss f. 44 الالهيظ التي لا تتقيّد بالمكان ولا يحكم عليه الآن الله اعلم تم الكتاب

HKh. III 6426 (" الهو) scheint verschieden zu sein.

2939. Spr. 788.

30 Bl. 8vo, 10 Z. $(20^{1}/2 \times 14^{1}/2; 14^{1}/2 \times 11^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. - Papier: gelb, stark, etwas glatt. -Einband: Pappbd mit Lederrücken. - Titel u. Verf. f. 1n:

كتاب الموازنة للشيخ الأكبر محيى الدين ... أبي عربي البخ

قال . . . الحمد للم الكاشف : Anfang f. 1 لطائف الاسرار لارباب الهمم والابصار . . . وَبعد فالنظر في هذا العلم الذي حن بصدده نظران نظر بواسطة الامثال المصروبة للنظار ونظر في الحكمة الالهية التي هي ينبوع الانوار وكلاهما نظر للعقل البخ

Der Inhalt dieser Schrift des Ibn el'arabi geht auf die "Vergleichung" zwischen den zwei Welten (بين العالمين) von cüfischem Standpunkt aus.

حتى يهتدي اليها من غير تعليم :Bchluss f.30° يسير وهكذا هذا والله ولى التوفيف ونعم الرفيف٬ تمت المز

Schrift: gross, weitläufig, deutlich, vocallos. - Ab-.ungefāhr um 1800 , درویش عثمان schrift von

2940. Pm. 23. 4) S. 53 — 79.

8vo, 27 Z. (Text: 16×11cm). — Zustand: ziemlich gut; das Papier ist seiner Breite wegen öfters am Rande umgebogen. An den oberen Rand S.77-79 Papier angeklebt. Papier: gelb, stark, glatt. - Titelüberschrift u. Verf.: ر" في نعت الأرواح الشيخ الاكبر محيى الدين النح | لما جعل لهذه المعارج احكاما النح

الحمد لله الذي اخرج ارواح العارفين :Anfang من كتم العدم وسيرهم في ميادين القدم . . . أما بعد فان اخواني سالوني ان اذكر شيئا من نعت الارواح النخ

Darstellung, wie der Geist von Gott geschaffen und durch welche Stationen er gehen muss, um zur Erkenntniss Gottes zu gelangen, und die verschiedenen Ansichten über das Wesen des Geistes, wie auch Erörterung über Verhältniss von Geist, Herz und Verstand. Diese Abhandlung des Ihn el'arabī zerfällt in mehrere ungezählte ¿¿i., ohne besondere Ueberschriften.

حتى يعتبر بهذا القدر من كيدها :Schluss كرمكرها ويهتدي به الي فندون غيبها كتم الكتاب Schrift: klein, gedrängt, gleichmässig, fast vocallos.

Abschrift im Jahre 1109 Moharram (1697) von محمد بن محمد بن يوسف بن محمد الحراني

2941. We. 1619.

14 Bl. 8vo, 13 Z. (16×11; 11×7¹/_{2^{cin}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband. — Titel und Verfasser f. 1^a:}

رسالة ترتيب السلوك الى مالك الملوك لحيى الدين ابن العربي

الحمد لله رب العالمين وصلى الله ... Anfang f.16: ... الحمد لله رب العالمين وصلى الله ... الماحد فهذه نبذة في ترتيب السلوك الي ملك الملوك الح

Weg zu Gott. Diese Abhandlung des Ibn el'arabi zerfällt in Vorwort, 3 فصل, Schlusswort.

في حقيقة الوصول التي الله تعالى؛ 1^b المقدمة أ

في سير المريد من ظاهره الي نفسه المعبر "3 فصل .1 عنه في الشريعة وهو اتباع الصراط

ق سير المريد من نفسه الي قلبه المعبر 6 فصل .2
 عنه بالطريقة وهي التخلف بالخلف

في سيره من قلبه التي ربه المعبر عنه بالحقيقة 84 فصل . 8 وهو احو ما سوي الله

[في آداب المحلوة] من لم يتيسر له شيخ 12 التحاتمة واراد دخول الحلوة

Schluss f. 14a: نسال الله تعالى ان جبعانا الله تعالى ان جبعاناه من رقاء بفضله الى المقام الاسنى . . . وعلمناه من لمن علما بمنه وكرمه أمين وصلى الله على سيدنا الح Schrift: gross, kräftig, rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Text in rothen Linien. — Abschrift im J. 1238 Śawwāl (1823) von عبد الغنى الميدانى

2942. We. 1868.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser fehlt: s. unten.

الحمد لله الذي هدانا لهذا وما كنّا :Anfang لنهتدي لولا أن هدانا الله لما قال الله تعالي لنبيّه صقم وانذر عشيرتك الاقربين النخ

Es ist hier bloss der Anfang der Abhdlung des Ibn el'arabi vorhanden, deren Titel f.38a, 10:

Einen Commentar zu den schwierigen Stellen des Werkes hat العادر بن عبر القادر بن عبر القادر بن عبر القادر بن عبر المرعني + الدرعني + الدرعني المرعني

2943. We. 1632.

Format etc. und Schrift wie bei 4). — Titeliberschrift f. 81^a:

الأعلام فيما بنى علية الأسلام،
 وصية محلاة في فصل الصلاة،

Verfasser nach dem Bism. (ausführlich):

محيى الدين . . . ابن العربي الم

اعلم ايدك الله تعالي بروح منه ان :Anfang في معنى الصلاة ثلاث معانى الخ

Auskunft über die Grundlagen des Islam. Zerfällt in 4 ziemlich kurze رصية, deren 1. betrifft das Gebet; die 2. f. 81° unten Almosen (اعلم . . . ان الزكاة مبنية على اربع اقسام : Anfang) وهو عبارة عن الأمساك : .die 3. f.81 oben Fasten (Anf وهو ينقسم الى قسمين); die 4. f.81 unten Wallfahrt (اعلم . . . ان الحج هو الحج الى البيت العتيق : Anf.) ففي حج الارواح الاشباح وروايح :"Schluss f.82

نسيم روم الاروام وفي التلويم ما يغني عن التصريم، تم

2944. WE. 119. 14) f. 786 - 83n.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 78b:

كتاب الاعلام باشارات اهل الالهام تحيي الدين ابن العربي . Verf. f. 786;

هذا كتاب الاعلام باشارات اهل الالهام: Anfang f.78b سالنا في تقييده بعض من يكرم علينا من الاخوان النح

Ibn el'arabi behandelt hier die Eigenschaften und das Wesen Gottes in mehreren ungezählten Kapiteln. - F. 78° نى الروية; ز في التوحيد °79 ; في الكلام °79 ; في السماع °78 . في اشاراتهم 81 ; الحبّ 800 ; المعرفة 804

ما قيدت منها الله ما سمعتد : Schluss f. 83*: . . . وجملتها مايتان وبصعة وستون كلمة والحد لله الح

2945. WE. 119. 13) f. 75a - 78n.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 75a: كتاب الغنا في المشاهدة واشارات ممايتعلق برحيق الله

Verfasser (ungonannt): آبن العربي

الحمد لله الذي قدر وقضا :Anfang f. 75° وحكم فامصى ورضى وارضى . . . أما بعد فاق الحقيقة الالهية تتعالى أن تشهد بالعين الم

Ibn el'arabi behandelt hier die Erkenntniss des göttlichen Wesens.

تشهد لك لعدم الاحاطة : Schluss f. 78° والله المرشد لا ربّ سواء انتهى ما قدر لنا أن نورده من هذا المنزل والله اعلم والحمد لله وحده البخ 2946. WE. 119. 12) f. 71b - 75a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 71":

كتاب مرانب علوم الوهب

ابن العربي: (Verfasser (ungenannt)

الحمد للد منقم الفهوم وفاتح : Anfang f. 71b مغالف العلوم . . . أعلم ايها السالك بالهمة العليا ومزاحم الروحانيات العلا الجز

Von den Stufen der Inspirationswissenschaften. والنحق بالرجال انه المولى بذلك :"Schluss f.75 والقادر عليه انتهى المقدر من هذا المنزل من الفتوحات المكيّة والحدد للم ربّ العالمين والعاقبة للمتّقين ولا عدوان الا على الظالمين وصلَّى الله على من لا نبتي بعده سيدنا محمد . . . الى يوم الدين وحسبنا الله ونعم الوكيل HKh. V 11751. 10330.

2947. WE. 119.

28) f. 221b - 227a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 2216: كتاب في الأزل

أبن العربي . Verfasser ibid

الحمد للم الدايم الذي لم: Anfang ibid.: ينزل عاطف الابد المعقول على الازل . . . أما بعد فان الناس قد أجرى الله على السنتهم لفظة الازل الخو

Ibn el'arabi behandelt hier den Sinn des Wortes Ewigkeit (ازل).

نقد مشى في الازل ما فيه غنية :"Schluss f. 227 ومقنع لذى قلب سليم عنم . . . والحمد لله وحده النح HKh. V 9812.

2948. WE. 119.

24) f. 194a - 202a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrieben:

مها جاء في تفسير آية الكرسي؟

قال الغزالي حجة الاسلام ابو حامد رة Anfang: هو اسم للموجود الحقّ الجامع للصفات الالهينة الح

Ibn el'arabi behandelt hier zunächst den Thronvers (Sura 2, 256).

Daran schliesst sich f. 196b—202a eine Anzahl von Fragen (مسئلة), von denen eine die 9 verschiedenen Arten des Geistes (75) erörtert.

2949. WE. 119.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel f.134^a (so auch in der Vorrede):

كتاب اشارات القرآن في عالم الانسان ابن العربي :(Verfasser (ungonannt)

الحد لله مرسل العوارف ومنزل : Anfang f. 134° الطايف . . . أما بعد فهذا كتاب سميته . . . واوضحتها في معارج واسراءات وعرش رحمانيات واستواءات الخ

Tiefere Betrachtung der Suren des Qorān, theils einzeln, theils mehrere zusammengefasst, von Ibn el'arabi. — Schluss f. 1486: شاسعا عن المواجهة والتلقي جعلت هذه الاشارات كالصلة لكتاب التنزلات في اسرار الطهر والصلاة "تتت

Es schliesst sich daran, f. 1486, eine Erörterung desselben Verf., über den Satz des Qorān (7, 155) درحمتی وسعت کل شیء: in wie fern darin auch الغصب begriffen sei.

2950. WE. 119.

18) f. 124ⁿ—133^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 124ⁿ:

کتاب السبعة وهو کتاب الشان

(Noch der Verreder الشاب الذي المحدود عدم المحدود المحدود

(Nach dor Vorrede: کا ایام الشان). Verfasser f. 124*: ابن العربي

Voran steht ein çüfisches Gedicht, 26 Verse, dessen Anfang (Ṭawīl):

اقول وروح القدس ينفث في النفس بلق وجود الحق في العدد الخمس

الحمد لله العلي الشان العظيم: Anfang f.124 السلطان . . . أما بعد فهذا كتاب ستينه . . . وهو ما يحدث في اصغر يوم في العالم من الاثار الالهيّنة الخ

Ueber Wesen und Bedeutung der Wochenzeit und Wochentage, und wofür in höherem Sinne jeder derselben bestimmt sei.

فان هذه الخجالة لا محتملها لصيف: Schluss f.133 الخجالة لا محتملها لصيف: والحمد لله النخ الله النخ HKh. V 10211 (كتاب الشان)

2951. Pm. 2.

155 Seiten 8°, 19 Z. (21 × 15; 13¹/2 × 9°m). — Zustand: ziemlich gut, vom Anfang, besonders S. 13. 14, abgesehen. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel (auf der Vorseite des Werkes und im Vorwort S. 8):

تنترل الاملاك للاملاك في حركات الافلاك

تحيي الدين ابن العربي Verfasser:

الحمد لله الذي وصف الانسان :Anfang S.1

ثم استمرّ للود مند حصرتي يبدي فيظهرما اريد على الدوامُ Ibn el'arabi handelt hier zunächst von der göttlichen Sendung, nicht durch Engel, sondern durch Menschen, und von der Stellung

der göttlichen Sendung, nicht durch Engel, sondern durch Menschen, und von der Stellung und den Verpflichtungen der Gesandten. Dann erörtert er ausführlich die in den 5 Gebeten der Gläubigen liegenden Geheimnisse und die damit verbundenen Pflichten. — Das Werk zerfällt in 55 Kapp., deren Uebersicht S.3—7.

في ذكر اسم هذا الكتاب وشرحه مجملا S.7 باب.1

في بيان تنزل الاملاك على قلوب الاولياء 10 باب. 2

في معرفة سبب وضع الشريعة في العالم 15 باب.5 ومعنى قوله تعالى قال لو كان في

ومعدى فوته تعاني فن دو فن ي الارض ملائكة يمشون مطمئتين الخ

في بيان السيب الذي دعاني ان اخص 23 باب.10 في هذا الكتاب من العبادات الصلوات الخمس دور، غيرها

في معرفة اسرار الاستجمار 40 باب.20

في معرفة اسرار طهارة الثوب والبقعة الصلوة 53 باب. 30

في معرفة اسرار السجود وما يختل به 70 باب.40

فى اختصاص الظهر بيوم الخميس ومن هو 131 باب. 50. الامام فيد وما يظهر فيد من الانفعالات

فى معنى قولة والله ين هم على صلوتهم دائمون 152 باب. 55. Schluss S. 154:

ولأستحذ رجال مسلمون دمي يرون اقبح ما بانونه حسنا

Schrift: ziemlich gross, kräftig, etwas rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift von عناية الله السامغاني عناية الله السامغاني im Jahre 1093 Çafar (1682). — HKh. II 3656.

2952. Pet. 601.

142 Bl. 8^{ve}, 11 Z. (15½×10³/4; 10½×7½cm). — Zustand: nicht fest im Einband; im Anfang unsauber und am Rande stark wasserfleckig. Der Rand bisweilen ausgebessert. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: rother Lederband. — Titel f. 1^a:

٤٣ توهيد التوهيد

Verfasser ausführlich.

قال الشيخ الاكبر . . . فصل : Anfang f. 1 الفيخ الاكبر . . . فصل الميقين محرفة اليقين محرفة اليقين محل العلم في الخلد و في كل حال بوعد الواحد الاحد الم

Einige Abschnitte:

في معرفة الصبر 6° ; في معرفة ترك اليقين 4° .6 في معرفة الصبر 8° .8 في مقام ترك العبودية 48° ; في مقام الفتوة 48° . في مقام الفتوة 48° . في مقام الادب 48° في مقام الادب 48° . في مقام الادب 48° . في مقام السعادة 418° .

فلا تكونى من الجاهلين :Schluss f. 142b نفعنا الله تعالي بالعلم وجعلنا من اهله أمين ولا جعلنا ممن سعي خيره في حف غيره والله اعلم بالصواب ولا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم'

Schrift: klein, gewandt, etwas gedrängt, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Für die Ueberschriften ist an vielen Stellen Platz gelassen, wie f. 21^b ff.

عبد الكريم بن محمد الصالحي Abachrift von عبد الكريم بن محمد الصالحي im Jahre 999 Rabī' II (1591).

F. 1 wird die Einkleidung in den Çūfīorden kurz besprochen.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL, IX.

2953. Pet. 515.

85 Bl. 8vo, 19 Z. (20¹/₂ × 14; 15 × 9¹/₂cm). — Zustand: im Deckel zum Theil lose. Nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1^a (von neuerer Hand):

كتاب التدقيق في بحث التحقيق للشيخ الاكبر محيى الدين ابن العربي

الحيد لله وسلام على العباد الذين : Anfang f.1 الحيد السلام عليكم اخواني . . . قدس الله ارواحهم وطهر اشباحهم . . . اعلموا انى انما اردتكم الدخ

Ibn el'arabi bezeichnet f. 4° dies Werk selbst als eine عداية, Anleitung zum Hingelangen zu Gott dadurch, dass der Mensch sich selbst klar wird über sein Wesen, seine Zwecke, seine Stellung zur Welt und zu Gott. — Es ist in eine Anzahl (ungezählter) فصل getheilt, ohne besondere Ueberschriften.

فصل وبهذا تفهم أن الاختلاف حسب غلبة الصفات 11 المطوية كلها ومن ذلك

فصل فقد بيّنت لك أن الله سجانه جعل جميع 13° صفاته ترجع إلى صفتين وجميع صفات الخلف

فصل استكشف ما قدّمت لك مها معناه ان 20^b العالم باسرة انسان كبير وروحة الانسان الكامل u. s. w. — Zuletzt:

فصل واذا فهمت هذه الفصول فلتفهم آداب الدعاء *73 مجملا ومفصلا وسأشير لك الى ذلك

فصل فقد استبان لك مكرّرا ان كنت تفهم ان 80° الحلافة هي الظهور بمراتب الوجوب والامكان

فصل قد اخبرتك أن الكون ينقسم كلّه التي ظاهر ⁸¹ وباطن وقد سني الله سبحانه الباطن بالامر والظاهر بالخلف

فكان خليل الله محصا من : Schluss f. 85 اللاص حيث هو حبيب الله محصا واتي بمفاتج خزاين الارص والسماء وهذا مفترص فيه عنان الشان بافصتح من هذا اللسان في هذا الزمان والله اعلم وحسبنا الله الح

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, vocallos. Die Bezeichnung der Abschnitte meistens roth. F. 1—16 ist von derselben Hand, aber flüchtiger und meistens grösser und gröber. — Abschrift c. 1100/1688.

2954. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 886: كتاب قسم الألهى باسم الربائي Verfasser ungenannt.

الحمد لله رب العالمين والعاقبة : Anfang f. 83b للمتقين . . . أما بعد فان الله جلّ اسمه اقسم في كتابه العزيز على أمور كثيرة الخ

Ibn el'arabi behandelt hier die verschiedenen Weisen, in denen Gott bei sich selbst schwöre.

1. باب 85 الد بالربوبية على صورة تحصيل الايمان 85 باب في قسم الله بالربوبية على انفاذ سوال التقرير 87 باب على المشركين يوم القيمة

فى قسم الله بالربوبية على انفاذ حكم الحشر 89 باب. 3 الروحاني والجسماني

فى قسم الله بالربوبية على ضمان الرزق بالجنة 89 ياب. 4 والصمير يعود على المذكور

في قسم الله بالربوبية على قدرته : (فصل in 5) 90° باب. 5 ونفوذها تبديل الخلف خلق آخر خير منهم

النفوذ الاقتداري لا يسبق : Schluss f. 92°: النفوذ الموجودات بالحقّ تم الموجودات بالحقّ تم الله. HKh. III 6270.

2955. We. 1796.

8°°, 21 Z. (21 × 15; $14^{1}/_{2}$ - $15^{1}/_{2}$ × 11- $11^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titelüberschrift f. 17°:

هذه المضاددة في علم الظاهر والباطن

Verfasser fehlt, doch steht oben am Rande links, von derselben Hand wie der Titel u. das Uebrige, الشيخ محيى (das Uebrige ist durch Beschneiden des Blattes fortgefallen),

للشيخ محيى الدين ابن عربي

الحمد لله ذي الحكمة الباهرة Aafang: الخمد الله ذي الحكمة الذي المطاهرة الباطنة والطاهرة الرخ

Der Verfasser spricht von den Gegensätzen, die sich in der Natur, im Wesen des Menschen und der Begriffe, im Innern und Aeussern und überall zeigen und von denen Gott selbst nicht frei sei. Er lässt nun, um eine Seite des Gegenstandes zu behandeln, sein Aeusseres u. Inneres sich in ihrer Gegensätzlichkeit gegen einander aussprechen. Er beginnt damit so f. 19° unten: فابين ظاهري ينكر على باطنى حسدا منه اذ السرّ فيه وباطنى ينكر على ظاهري تجبا وتيها عليه مما ذيه فقال ظاهري لباطنى اخرج الى عندي لتري ما في ظواهري من المظاهر والامر والنهي والتفصيل والايات فتعذريني ... وقال باطنى لظاهري في الظهور كشف الستور وفي كشف الستور قصم الظهور ولكن ادخل انت الي عندي لتشهد انت ما في الباطن من المعاني البواطن المحاني البواطن المحاني المعاني المعا

افهم السر في التصادد من حكمة : Schluss f.26° الله في المظاهر ففي التصادد سر بليغ وقد تبدي لكل ناظر دقف تحقف معني لطيفا في طيّ رمز مرموز طاهر' تمت

Schrift: gross, kräftig, etwas rundlich, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im Jahre 1117 Sa'bān (1705). Der Abschreiber fügt schliesslich noch einige Verse zum Lobe des Wissens und Aufforderung zu baldiger Busse und Gebet hinzu.

2956. We. 1632.

8°°, c. 32 Z. $(17^{1/2} \times 13^{1/2}; 16^{1/2} \times 12^{1/2}$ °m). — Zustand: wasserfleckig, bes. am oberen Rande u. im Rücken. — Papier: gelblich, glatt, dünn. — Titel u. Verfasser f.72°:

٤٣ الغايات فيما ورد من الغيب في تفسير
 بعض الايات لمحيى الدين ابن العربي

الحمد لله الذي الهب عنا : Anfang f. 73° الله تعالي الحن الله تعالي الحن ان ربنا لغفور شكور اعلم ايدك الله تعالي بروح منه ان الرجال ما سميت رجالا الا لهنهم وهمهم لانها ريش اجتحة وجوده فمن خرب طاهره من الاعمال وخرب باطنه من الادب فهو الي الخروج اقرب الرخ

Ibn el'arabi knupft hier çufische Erörterungen an einige Qoranstellen. Zuerst Sura 20, 19. Zuletzt f. 80°, 13 v. u. die Worte in Sura 21, 34: كل في فلك يسبحون

يخفى القصابا ويغطى على وجوة : Schluss f.80° ... فختم للخايف وللحوق فافهم ... والفتاح من الملك الوهاب في ختم الكتاب تبصرة لاولى الالباب واليه المرجع والمآب وصلى الله المخ

Schrift: ziemlich gross, sehr gedrängt u. eng, vocallos, deutlich; geht fast bis an den äussersten Rand. — A bschrift von عمر بن زين بن على بن محمود العربي (das Datum ist durch Beschneiden des Blattes fortgefallen).

2957. We. 1631.

Format $(20^{1}/_{2} \times 15^{1}/_{4}; 15^{1}/_{2} \times 9^{1}/_{2}^{em})$ etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

Ein Sendschreiben des Ibn el'arabi an einen Freund in Mekka, cufischen Inhalts. Dasselbe beginnt: الحبد لله الذي تؤجني بتاج العزة بعد الخصوع . . . أما بعد فان الله تعالى لها النزلني في حرمة واطلعني على حرمة الخ Es ist im Jahre 600/1203 verfasst und zerfällt in mehrere سالة, mit eigenen Ueberschriften, Betrachtungen enthaltend, zu denen ihn der Anblick der Ka'ba u. der Umgang um dieselbe veranlasste. الرسالة الالهية توسل بها عبد الله اليها ونزل بها عليها 1056 الرسالة القدسية توسل بها عبد الحي ونزل بها عليها 108 الرسالة الاتحادية توسل بها عبد العليم اليها الم 1106 الرسالة الربانية توسل بها عبد الشكور اليها الن 1130 السالة المشهدية توسل بها عبد البصير اليها الح 116 الرسالة الفردوسية توسل بها عبد السميع اليها الن 119 الرسالة العذرية توسل بها عبد الودود اليها الم 121 البسالة الوجودية توسل بها عبد القادر اليها الع 124

وتصديق الكلام وقضى ربك : Schluss f. 125° الأشارة انتهت ان لا تعبدوا الا اياه لنفى للحود وهنا بهله الأشارة انتهت الرسالة والسلام عليك ورحمة الله وبركاتم والحمد لله امين الله . 111 6705 (رباح الرسائل الخ)

2958. Spr. 1958. 2) f. 61-78.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 61°: الدرّة الفاخرة في ذكر من انتفعت بهم في الأخرة " ورسالة روح القدس في مناصحة النفس" في مناصحة النفس" لسيذي محيى الدين . . . ابن العربي . . .

ارسلها من مكلا حرسها الله سنلا ست مايلا الي الشيخ العارف . . . عبد العزيز بن ابي بكر القرشي المهدوي نزيل تونس في بلاد المغرب

قال سيّدنا ... ابن العربي ... من العبد : Anfang الصعيف الناصح ... التي ولبّه في الله تعالى واخيه الركن الوثيف ابني محمد عبد العزيز ... أما بعد يا اخي فان النصح اولى ما تعامل به رفيقان وتسامر به صديقان الخ

Ibn el'arabī giebt in diesem Sendschreiben, welches er im J. 600/1208 von Mekka aus an einen Freund in Tunis, Namens 'Abd el'azīz ben abū bekr elqorest elmahdawī gerichtet, Auskunft über seine Seelenstimmungen und sein Ringen nach Erleuchtung.

: Das Werk bricht ab mit den Worten f.78º اخاف والله يا ولتى نفسى وعلى من هو مثلي ان ينقل اسمه من ديوان المومنين الله HKh. III 6157.

2959. WE. 119. 1) f. 1-6^a.

227 Bl. 8°°, 25 Z. (21¹/2×16; 15×10°m).—Zustand: ziemlich gut; doch der Rand oben stellenweise, besonders im Anfang und Ende, wasserfieckig. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titelüberschrift f. 1°:

كتاب الجلالة

Verfasser nicht angegeben.

الحمد لله بالله حمدا لا تعلمه :Anfang f.1b الاسرار . . . أما بعد فاتى ذاكر فى هذا الكتاب بعض ما تحوي عليه الجلالة من الاسرار والاشارات الدخ

Ibn el'arabi erörtert, hier den geheimen Sinn und die Kraft des Wortes الجلالة (Hoheit). Das Werk ist in mehrere فصل (ohne besondere Ueberschriften) getheilt.

فيدًا بعض ما في الجلالة من الجلالة :Ende f.6^a فيدًا وهذه الخرص الذي إعطاء الوقت والحجد لله وحدة تمت

Schrift: ziemlich gross, kräftig, rundlich, vocallos; nicht immer gleichmässig. — Abschrift c. 1750.

HKh. V 10023.

Der ganze Band enthält 28 kleinere Abhandlungen cufischen Inhalts, fast alle von Ibn el'arabi. Ein Verzeichniss derselben f. 227°.

2960. Pm. 15.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift (nach dem Bismilläh):

جواب عن مسالة السجة السوداء وهي الهيولي؛

ابن العربي :Verfasser fehlt; nach HKh

واذا قد ذكرنا العقل الاول وهو اول Anfang: واذا موجود والنفس الكلية وهي اول منفعل عن العقل النخ

Çüfische Abhandlung über die Materie, von Ibn el'arabī.

وسنذكر طرفا من الامور التي :Schluss S. 26 وكل بها الارواح التي لهذه الافلاك في الجزء الذي فيم الجواب عن الارواح أن شاء الله تعالي، تمت المسايل الثلاث والحمد لله الخ

Unter den 3 Fragen, die am Schlusse erwähnt werden, ist ausser der vorliegenden noch die in No.1 dieses Bandes und die dort schon erwähnte ر" في العقل الاول zu verstehen.

HKh. III 7007.

2961. Lbg. 935.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Sehr wasserfleckig. — Titel u. Verfasser (auch am Rande):

رسالة النشأنَيْنِ العربي لحيى الحربي العربي

لبارينا العظمة والجلال والتقديس Anfang: والتنزية ولنا والإجلال ولرسوله السيد . . . العصمة والتنزية ولنا التردد بين الحمد والصلاة وبين الوهب والصلات الم

Ueber Verhältniss und Verbindung der beiden Schöpfungen, der geistigen und der körperlichen (الروحانية والجسمانية).

Schluss (Kamil):

تبصر وجودا لا يوال منزّلا سرّ الحيوة على يدي شؤبوبه فهذه نبذ من اسرار مقامها العلىّ وموردها الشهى والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته ً

Collationist

Vielleicht HKh. VI 13447 (المولد الجسماني والروحاني).

2962. WE. 119. 5) f. 23⁵-31⁵.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 194: كتاب مفاتيم الغيب

Verfasser ungenannt.

الحمد لله المنفرد بعلم المفاتيج الأول : Anfang f. 23° المنعوت بها ... أما بعد فإن المفاتيج تعلو بعلو مغاليق غيبها

Ibn el'arabi erörtert hier die Geheimnisse des göttlichen Wesens.

ولا من المفاتيج الا ما اوضحته لك : *Schluss f. 27 فانهيج وعلى الله قصد السبيل وانتهي بعض ما يعطيه هذا المنزل جكم الاجباز والكتم' والحمد لله وحدة الخ

Daran schliesst sich ein Fragesatz (المسئلة)

Uber die Zahl der المراتب und المجالي und المحروش und Beantwortung desselben. — Dann ein Stück العقايد , das beginnt f. 27% من كتاب صفوة العقايد ما دام الانسان حيا جب عليه رعاية احكام الشريعة وهو الحقيقة المطابق للواقع : «1.31% وهو الحقيقة المطابق للواقع : «1.31% والله اعلم من جبيع الوجوة ليستفيد ويقيد غيرة والله اعلم HKh. VI 12515.

2963. WE. 119.

9) f. 56a - 60b.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 56°: كتاب المحل الى معرفة ماخذ النظر في الأسماء والكنايات الألهيظ الواقعة في الكتاب العزيز والسنة Verfasser ungenannt.

الحمد لله هو نفس الحمد : Anfang f. 56^b . . . أما بعد على ما تقرر في قلب كل من به توحد . . . أما بعد فهذا كتاب تكلمنا فيه على ما وقع في القران الحقيمة والشريعة الخ

Ueber die im Qoran vorkommenden Namen Gottes handelt Ibn el'arabī in dieser Schrift, einer Einleitung zu seinem Werke (f. 56°): الشويعة والخيات فيما وقع في القوان بلسان (vgl. No.2226).

والله يعصم ويقى في الوقت والمآل :Schluss انه على كلّ شيء قدير والحمد لله وحدة وصلّي الخ HKh. V 11686 (cf. VI 12789).

2964. WE. 119.

10) f. 614-676.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 61°: کتاب النقباء

Verfasser ungenannt.

الحمد لله وسلام على عبادة الذين : Anfang f.61° اصطفى اله بعد حفظ الله سراير اخواننا الاصفياء فانه لما كانت ارواح مكرمة في اجساد مطهرة الخ

Ibn el'arabī behandelt hier in mehreren ungezählten Kapiteln die 12 نقیب d. h. geistlichen Führer der Çüfis.

باب الاشارة بقوله تعالي وبعثنا منهم اثنى عشر نقيبا 61⁶ باب حال قطب النقباء وهو الاول

n. s. w.

وقد لرِّحنا لك بالغرض المقصود : Schluss f. 67b والله يقول الحقّ وهو يهدي السبيل والحمد لله وحدة

2965. We. 1735.

8°°, 16 Z. $(20^1/3 \times 14^1/2; 15 \times 10^{cm})$. — Zustand: durch und durch wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, wenig glatt. — Titel und Verfasser f. 7°a:

كا وسائل السائل للشيخ الاكبر

تلاقي الشيخ . . . شمس الدين : Anfang f. 76 الدين الدربي . . . قال رحم سمعتم يقول ما معناه النظرة الالهية لا يقف قدامها شيء بل تخرق وتنفذ جمعية تحققة والنظرة الطبعية مقيدة بالخوف والتفرقة 14 النظرة النفرقة 16 النفرقة 16 النفرة 18 ال

Enthält Definition çüfischer Begriffe. Es sind Antworten des Ibn el'arabi auf Fragen, die ihm sein Schüler Ibn saudekin vorlegt, zum Theil auch auf Fragen Anderer. Eine Menge Fragen sind eingeleitet durch وسايل. Es scheint, dass das Wort وسايل in der Titelüberschrift verändert ist aus

ينبغى ان تعرف وبين طرفي :Sohluss f. 29^b المسالة نكتة خفية قل ان يطلع عليها والله اعلم تنت

Schrift: gross, kräftig, gefällig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737. — Collationirt.

2966. Lbg. 359. 3) f. 108-136.

Format etc. und Schrift wie bei 2). — Titel f. 108^:

(تاج التراجم: angegeben) angegeben) (تاج التراجم: Verfasser: محمد بن على الدين محمد الطائي الخاتمي الاندلسي

Hior ist خمد بن einmal zu streichen; ein Sohn des Ibn el'arabī heisst allerdings محمد, aber nicht رمحيي الدين, sondern سعد الدين.

الحمد لله رب انعالمين والعاقبة : Anfang f.108 للمتقين . . . اعلموا اخواننا المحاب الهمم والترقى في الدرجات العلما والإكم اخاطب ومعكم اتكلم المخ

Ibn el'arabi erörtert in dieser Schrift, zu erbaulicher Belehrung, eine grosse Menge çūfischer Begriffe, die alle mit باب ترجمة القهر eingeführt werden. Zuerst f.110b بباب ترجمة القهر dann إباب ترجمة القهر التعريف, الاجابة, الفترج, الكبرياء للعدل الثبات التعريف الرق التجابة الهادي معرفة الرق التجاب الهادي معرفة الرق التجاب الهادي معرفة الرق التجاب الهادي

اشارة التنوعات حقايق الاحكام: Bchluss f.136 . . . ولا خير الاحكام والله الموفق . . . ولا خير الا خيره وهو حسبى ونعم الوكيل

Die Unterabtheilungen der einzelnen Kapitel sind mit اشارة bezeichnet.

Abschrift im J. 1132 Du'lga'da (1720).

2967. Spr. 990.

12 Bl. 8°°, 11 Z. (16³/₄ × 12¹/₂; 11¹/₂ × 8^{cm}). — Zustand: unsauber u. fleckig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel f. 1°:

كتاب ترجمان الالفاظ المحمدية ابن العربي Verfasser f. 1ª am Rande:

الحمد لله وسلام على عباده : Anfang f. 16 بمرح المنا بشرح اللبنا بشرح اللفاظ التى تداولها الصوفية الخ

Kurze Erklärung çüfischer Ausdrücke. Ibn el'arabī sagt, er habe sich auf das Allerwichtigste beschränkt. — Beginnt f. 2° mit: الهاجس يعبّرون به عن الخاطر الاول الح سر السر ما انفرد به الحق عن العبد' تم und schliesst المرابعة المرابعة الحق عن العبد' تم العبد الحق عن العبد المرابعة المرابعة

Schrift: klein, gefällig, gut, vocalisirt. Die Stiehworte roth überstrichen. — Abschrift c. 700 (670). — Collationirt. — HKh. I 816 (اصطلاحات الصوفية).

2968.

Dasselbe Werkchen ist enthalten in:

1) Pm. 199, 12, f. 224-232a.

8vo, 14-18 Z. (Text: $12^{1}/_{2} \times 7^{1}/_{2}^{cm}$). — Zustand; ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, glatt.

Titel u. Verfasser fehlt. Anfang wie bei Spr. 990. Bricht etwa 3 Seiten vor dem Schluss ab mit dem Artikel اللي.

Schrift: ziemlich gross, flüchtig, vocallos. Die Stichwörter überstrichen. — Abschrift c. 1200/1785. F. 226^b. 232^b. 233^a leer.

2) Pm. 80, 2, S. 23-34.
Format etc. und Schrift wie bei 1).

Titel und Verfasser fehlt. Anfang und Schluss wie bei Spr. 990. — Seite 34 ist von späterer Hand ergänzt.

3) Mq. 119, 25, f. 410 — 412.

 8vo , 15 Z. (18 × 12; $11 \times 7^3/4^{cm}$). — Zustand: die obere Hälfte (und 412 auch unten am Rande) wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark.

Titel fehlt. Hier liegt (nicht ganz) die erste Hälfte des Werkes vor. Das Vorhandene hört auf mit dem Artikel الاثبات.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1638.

2969. We. 1633.

8°°, 13 Z. $(15^{1/2} \times 10^{1/2}; 10 \times 7^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel f.40°:

رسالة المقتنع في ايضاح السهل الممتنع

so auch in der Untersehrift f. 554. - Verfasser f. 404:

محيى الدين أبن العربي

قال الشيخ . . . ابن العربي . . . ؛ *An fang f. 40 . . . مَمَن نشأ ما قسما وخرج عن كل ارض وسما . . . اللي اوليائي في الله الاصفياء . . . أما بعد فاني احمد الله الذي خلقني قبل ان يخلقني . . . أما بعد أما بعد فانه واجب على كل من صفت مشاربه الح

In dieser Abhandlung behandelt Ibn el'arabī den geheimen Sinn der Buchstaben. فهذا يا اخوان ما تيسّر نكره على : Schluss f. 55° الله وبركاتم تت لسان المولى والسلام الطيب . . عليكم ورجة الله وبركاتم تت

Schrift: klein, etwas rundlich, deutlich, fast vocallos. Text moistens in rothen Linien, Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688. — Tabelle über die vorgekommenen orklärten Buchstaben und deren Sinn f. 55^b.

2970. WE. 119.

3) f. 14b-19a

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 14n:

کتاب الحروف النلائظ التي انعطفت اواخرها على اوايلها

Verfasser nicht genannt.

الحمد لله فاتح الغيوب وشارح: Anfang f.14b العدور . . . أما بعد فهذا منزل شريف يعطيك من المعارف الالهية الوجودية الخ

Ueber die 3 Buchstaben ن و , von Ibn el'arabi. — Schluss f. 18b: ولم تتفعل الالف بالواويين لما ذكرناه هكذا واو فنحقق هذه الحكم، وانتهى الغرص والحمد لله وحده الخ

HKh. III 6383. 7041.

We. 1633, 3, f. 22-384.

8°°, 11 Z. $(15^{1}/2 \times 10^{1}/2)$; $10 \times 7^{\text{cm}}$). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark.

.كُ الميم والواو والنون: Dasselbe Werk. Titel محمد بن على بن احمد بن العربي النخ: Verfasser محمد بن على بن احمد بن العربي النخ ist falsch). Anfang u. Schluss ebenso.

Schrift: ziemlich gross, weit, deutlich, etwas vocalisirt. Text in rothen Linien eingefasst. — Abschrift c. 1100/1688.

2971. WE. 119.

25) f. 2024 - 2074.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 202ª:

كتاب الألف وهو كتاب الأحدية

ابن العربي: Verfasser f. 202ª:

احدية حمد الواحد : Anfang f. 202^b في وحدانيت وحدانية حمد الاحد في احديته . . . أما بعد فإن الاحدية موطن الاحد الخ

Ibn el'arabi behandelt hier den Buchstaben i als Repräsentanten der Einheit. ويخفى اسمة فى جميع المراقب : Schluss f. 207^b
. . . والبعنى للالف مثل الواحد فلهذا سبيناه كتاب الالف وقد نجز الغرض . . . على قدر ما اقتصاه كتل المخاطب حين سال والحمد لله وحده المخاطب الله وحده المخاطب عين سال والحمد لله وحده المخاطب الله وحده المخاطب بدين سال والحمد المها

2972. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 208°: کتاب الباء وهو مفتاح دار الحقیقة

Verfasser ibid.: آبن العربي

قال من تعزّ على مسئلته : Anfang f. 208 . . . في الحقايف الالهية والرقايف الروحانية . . . فقلت الحمد لله بالله فائه اثبت لعيني . . . فهلت الحمد لله بالله فائه اثبت لعيني . . . ظهور سلطانه . . . أما بعد يا ولى ابقاك الله فائك قلت لي انه قيل لك الاشياء طهرت بالباء والباء فيها امر ما الح

Ueber die geheimen Kräfte des Buchstaben , von Ibn el'arabī.

والله يفتنح قفل هذه الابواب : Schluss f. 214b والفصول . . . والسلام الطيب المبارك عليكم ورحمة الله وبركاته والحبد لله وحده النخ الله (1981 - 1844 لله وحده النخ

F. 214^b Mitte und 215^{a,b} verschiedene Bemerkungen und Verse çüfischen Inhalts.

2973. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f.216°:

كتاب الباء وهو كتاب الهو

Verfasser ibid.: آبن العربي

يا من هو بلا هو' الحمد لله حمد : Anfang f. 216b كتاب الياء الصماير المخصوص بالسراير . . . أما بعد فهذا كتاب الياء وهو كتاب الهو كتبنا به الي اهل الاشارات والحقائق الح

Dies Werk des Ibn el'arabi über die geheime Kraft des Buchstaben ب wird beschlossen durch einige مناجات (Gebetsunterredungen mit Gott). لكن الغرض من هذا الكتاب: «Schluss f. 221b هذه الزيدة المختصرة التي ظهرت؛ وقد نجز الغرض والحمد لله وحده ونسال الله التوفيق والسلوك من اقوم طريق وحسبنا الله ونعم الوكييل النج HKh. V 10632.

2974. Spr. 1933.

 8vo , 13 Z. (Text: c. 13×8^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich dick u. glatt. — Titel f.146*:

Anfang f. 1466: اللهم يا حتى يا قيوم بك تحصنت Anfang f. 1466: فاحمى يا قيوم بك تحقيقة برهان حرز امان بسم الله الخ فاحمى جماية كفاية وقاية حقيقة برهان حرز امان بسم الله الخ Eine Gebetsperikope, von Ibn el'arabi. Schluss f. 1514: في الفردوس في الله على الله على سيدنا محمد . . . تسليما كثيراً كميراً وصلى الله على سيدنا محمد . . تسليما كثيراً Schrift: ziemlich gross, rundlich, vocallos, weitläufig. Abschrift c. 1800.

2975. Lbg. 578.

3 Bl. 8vo, 15 Z. (15 × 9¹/₂; 10 × 5¹/₂cm). — Zustand: etwas fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich glatt u. stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Dasselbe Werk. Titel f. 14: الدَوْر الأعلا والدُرّ الأعلا

Verfasser etwas ausführlicher. Anfang f. 1b: اللهم صلّ على الذات المُطلّسمة والغيب المطمطم لاهوت الحال الموت الوصال . . . اللهم صلّ به منه فيه عليه يا عظيم Alsdann wie bei Spr. 1933, 12. Schluss ebenso.

Nach f. 1 fehlt etwas.

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Das Stichwort all (مولال) roth. — Abschrift c. 1100/1688.

2976. We. 1607.

22 Bl. 8^{ve}, 19 Z. (19³/₄ × 14¹/₃; 15¹/₉ × 10^{cm}). — Zustand: lose Blätter und Lagen; nicht recht sauber, besonders gegen Ende; Bl. 21 und besonders 22 unten am Rande und im Text beschädigt. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappdeckel. — Titel f.1^a:

شرح الدور الاعلى والكنز الاغلى Verfasser feblt: a. Anfang.

الحمد لله العلى الاعلى [الفتاح] : Anfang f. 1b: اللذي وهب لاحبابه الدور الاعلى . . . أما بعد فيقول اللذي وهب لاحبابه الدور الاعلى . . . قد التافلاتي الخلاتي مفتى القدس . . . قد اقترح على اخوان صدى وصفا شرح الدور الاعلى البخ

Gemischter Commentar zu dem الدور الاعلى des Ibn el'arabi, von Mohammed ben mohammed elmagrebi ettäfeläti elhalläti (oder auch elhalülati) elmäliki † 1191/1777. Derselbe ist nach der Vorrede f. 2ª betitelt:

الدر الاغلى بشرح الدور الاعلى

Der Verfasser schickt eine Einleitung voran, in der er über die besonderen Eigenschaften und Wirkungen dieses Gebetes (ورد), über Lebensumstände des Verfassers und dessen Textüberlieferung und über die Namen Gottes redet. Dieselbe beginnt f. 2°: المقدمة في ذكر خواصم المحربة عند اهل التحقيق منها انحبة والعزة في القلوب والحفظ من قرين السوء الخ

اللهم وان كان : Der Commentar beginnt f. 3 : . . . يا حق اتوب اليك من حبل الوريد قربا معنوبا . . . يا قيوم الموصوف بالحياة التي لا يجوز عليها موت . . . يا قيوم القايم بنفسه لا يفتقر لغيره الخ

ولنمسك عنان البراع في ميادين : Schluss f. 22^a البيان وفيما قصدناه من العقود كفاية لذوي العرفان . . . ما ترنمت النفوس الرضية بتلاوة الدور الاعلى الذي اسراره غير متناهية'

Der Verfasser hat nach der Unterschrift sein Werk beendet im J. 1182 Gom. II (1768).

Schrift: gross, kräftig, rundlich, deutlich, vocallos. Grundtext roth, vocalisirt. — Abschrift vom Jahre 1226 Ramadan (1811) von معيد معيد.

Nach f.21 fehlen 8 Bl. (=We. 1615, f. 33b, 2 bis f.47a, 4).

2977.

Derselbe Commentar ist enthalten in:

1) We. 1615.

47 Bl. 8°°, 15 Z. $(16 \times 10^{1}/2; 11^{1}/2 \times 6^{1}/2^{em})$. — Zustand: im Anfang unsauber, dann an mehreren Stellen fleckig. Bl. 1. 10. 17. 18 ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Schrift: klein, deutlich, gleichmässig und gefällig, vocallos. Grundtext roth. F. 1—9. 25. 26 von späterer Hand, etwas grösser und rundlich, ergänzt; ebenso f. 17 und 18 oben. — Abschrift im J. 1191 Ďū'lqa'da (1777) von حسن بن داكرمان العالحي.

2) We. 1616, 1, f. 1-45.

97 Bl. 8°°, 11 Z. $(16^{1}/_4 \times 11^{1}/_4; 13^{1}/_2 \times 9^{1}/_2^{cm})$. — Zustand: unsauber, auch fleckig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe.

Titel und Verfasser fehlt. Anfang und Schluss wie bei We. 1607.

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift im J. 1232 Rab. I (1817) محمد بن عبد الرحيم بن عمر الدمشقى الشافعي البكري القادري الخلوتي)

2978. Lbg. 572.

SBl. 4¹⁰, 23 Z. (23¹/₃×14¹/₂; 17×8¹/₂^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: strohgelb, glatt, dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe. — Titelüberschrift f. 1⁵:

الحمد لله وكفي وسلام على عباده : Anfang f.14: هـ المعروفي وسلام على عباده كم الفاسى المغروبي المعروبي المعروبي المناوبين الي السادة العارفين الخ

Es ist nicht ein Commentar zu dem Werke des Ibn el'arabī, sondern ein dem Mohammed elfāsī in seiner Jugend von einem Çūfi dictirtes Werkchen, in welchem die Anweisung gegeben wird, wie die in dem Grundwerk liegenden geheimen Kräfte als Mittel, um dies oder jenes zu erreichen oder zu verhüten, verwendet werden können, wenn gewisse Stellen daraus so oder so oft, mit Qorānstellen verbunden, gebetet werden.

انه غافز الزلات ومقبل العثرات : Schluss f. 8b: ... والحمد لله رب العالمين . . . والحمد لله رب العالمين . . .

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, etwas flüchtig, fast vocallos. Textstellen roth überstrichen. — Abschrift von حاجي داود im J. 1242/1896.

2979. We. 1833.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Zustand: sonst gut, nur in der oberen Hälfte die Spur von Wasser-flecken. — Titel und Verfasser f. 265° (u. f. 1°):

كتاب العبادلة للشيخ الاكبر (ابن العربي .d. h.)

الحمد لله بحمد الحمد فانه :Anfang f. 265 . . . هذا كتاب اوفى فله المقام الاخلص الاصفى . . . هذا كتاب ذكرنا فيه ما نطقت به السنة العبادلة عند تحققهم بما حققهم به الحق في سرايرهم الخ

Der Verfasser stellt in diesem Werke eine grosse Anzahl von Männern Namens 'Abdallah zusammen und führt cufische Aussprüche und Ansichten von ihnen an.

عبد الله بن عبد الله بن محمد، : 4266 عبد الله بن عبد الله بن عبد الله بن الحضواة الالهية الاسم واول ما ظهر من الحضواة الالهية الاسم واول ما ظهر من الحروف الباء واول ما ظهر من الموجودات الجوهرالخ عبد الله بن عبد الرحمن بن البراهيم عبد الله بن عبد البر بن يونس عبد الله بن اسباط بن عبد المنتقم : 428 عبد الله بن يوسع بن عبد المالي المتعالي 1294 عبد الله بن يوسع بن عبد العالي المتعالي 1298 عبد الله بن عبد الرحمن بن عبد الدهر 3296 عبد الله بن عبد الرحمن بن عبد الدهر 3296 عبد الله بن عبد الرحمن بن عبد الدهر 3296 عبد الله عبد عبد المالية المالية المالية الله بن عبد الرحمن بن عبد الدهر 3296 عبد الله عبد الله بن عبد الله بن عبد المالية المالية المالية الله بن عبد الرحمن بن عبد الدهر 3296 عبد الله بن عبد المالية المالية الله بن عبد المالية ال

قالوا عند مجيء زيد فكل : Schluss f. 329b

Das Werk zerfällt in 12 kleine Hefte (جزء). HKb. V 10293.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

2980. Spr. 789.

78 Bl. 8°°, 25 Z. (201/2 × 131/2; 141/2 × 91/2°m). — Zustand: am Rande grosse Wasserslecken. — Papier: gelblich, ziemlich dünn, glatt. — Einband: schöner Halbfrzbd. — Titel f. 1°:

هذا الكتاب تاليف سيدي محيى الدين العربي في الطبيق

Bl. 1 ist von neuerer Hand ergänzt. Der Titel und der Anfang sind fraglich, der Verfasser (ابن العربي) richtig, da er sich f. 5^a auf sein Werk الفتوحات المكيّة beruft. Nach der Unterschrift kann man dies Werk auch unter die Vermahnungen (الرصايا) rechnen.

الحمد لله الهادي الي سواء الطريق: "Anfang f.1 . . . أما بعد فاق طريقة القوم عالية المنار رفيعة المقدار الخ

Ibn el'arabi giebt hier einen Commentar zu einem seiner Werke, worin er nachweist, dass und wie der Schüler eines Meisters bedürfe, der in allen Stücken ihm Anweisung und Belehrung gebe, um zur richtigen Erkenntniss Gottes und Befolgung seiner Gebote und Verbote zu gelangen. Dieser Commentar ist der Fassungskraft der Leser angepasst, nicht eigentlich dem Wesen des Gegenstandes selber entsprechend: sonst würde man ihn nicht verstehen, heisst es in der Vorrede. - Vom Text sind nur die der Erklärung bedürftigen Sätze mitgetheilt. Die Erklärung beginnt f. 5.: واما قوله وان يتصدف في مشيه التي الشيخ أس فذلك ليؤدي واجبا تعين عليه لان الوارث للرسول عم ينزل منزلة البسول . . . ثم قال ويمشى وعليه الكلة والمسكنة والانكسار لان رسول الله صعم امرنا أن نأتي الجمعة بهذ، الصفة الحر

: Der zuletzt mitgetheilte Satz des Textes ist f. 77° ثم قال واذا رايت بعض الاولياء قد اخفى حاله عن الناس ويظهر لهم خلاف حاله فاياك ان تنبه احدا من الخلف عليه'

واما من قال ما : Schluss des Werkes f.78 ان يتقدّمه رايت شيئًا الآ رايت الله معم فلا بدّ ان يتقدّمه العلم بالله والله سجانه وتعالي اعلم تمت هذه الوصايا . . . والحمد لله الذي لا ربّ غيره وصلي الخ

Schrift: klein, gleichmässig, gefällig, deutlich, vocallos. Der Text roth überstrichen. Collationirt. — Abschr. c. 1750.

2981. We. 1702.

2) f. 15-24.

S^{*o}, 17 Z. $(15^2/3 \times 11^1/2; 11 \times 7^1/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut; die Blätter sind alle zur Seite umgebogen, um zu dem Format des Bandes zu passen. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Titel f. 15³:

قال . . . ابن العربي Anfang f. 156: . . . العربي التحمد لله الذي خلع على عباده اهل العناية اسهاءه الحسنى . . . أما بعد فاقول بعد الحمد لله . . . الحمد لله الذي هدانا لهذا الخ

Ibn el'arabi spricht über die Einkleidung und Aufnahme durch dieselbe in den Çūfi-Stand überhaupt, über die Gründe und die damit verbundene Gesinnung und Folgen, und zählt diejenigen auf, von denen er selbst und seine Meister und Vorgänger eingekleidet seien, bis zurück auf Mohammed und Gabriel.

فتخيلوا أن الانسان لا يجوز : Schluss f. 24° أن يلبس الا من شيخ واحد ولم يقل بذلك احد من الناس والله الموفق لا رب غيره والي ههنا انتهي الخرقة المذكورة والوصية فيد على مولفه

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, vocallos. Am Rande Zusātze und Verbesserungen. — Abschrift von im Jahre ألحاج تحمد الكردي.

2982.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Pm. 553, 9, f. 44°-45°.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

Nach der Unterschrift hat dies Werk وعمر شاه بن محمد البظفري bei dem Verfasser gelesen und es abgeschrieben im Jahre 633 Śawwāl (1236). Nach seiner Abschrift ist es dann weiter abgeschrieben.

Darauf folgen noch f.46° obere Hälfte verschiedene Bemerkungen çüfischen Inhalts von Ibn el'arabī.

2) Pm. 158, 3, f. 23b-30a.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. (Die Schrift ist vocallos).

Titel f. 23b: رسالة) في لبس الخرقة وارسال العذبة Titel f. 23b: كالبس الخرقة وارسال العذبة والعدم والمده والمده عبد القادر رحم ما ذا اخذ عنم العلم بالله والادب تمت النسبة

Am Rande allerlei Bemerkungen, auch Verse.

3) Lbg. 1010, 2, f. 47b-53h.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

Titel: رسالة الخرقة وهي لباس التقوي. Verfasser ausführlich. Anfang und Schluss wie bei No. 2981.

4) Lbg. 964, 5, f. 89-94.

8vo, 23 Z. (Text: 15 × 9^{cm}). — Zustand: etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark.

Schrift: dieselbe wie bei 1, aber etwas grösser und bis 93^a weniger flüchtig. — Abschrift im Jahre 1091 Sawwāl (1680) von عمر بن على ابن السكرى.

2983. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser f. 133°:

نسبة خرقة الشيخ الكامل الحقف . . . أبن العربي

نسبتنا فى الخرقة قال لبستها بمكّة : Anfang f.133° في الخرقة قال لبستها بمكّة : جاء الكعبة المعطمة سنة تسع وتسعين وخمس ماية من يد يونس بن جيمي بن ابى البركات الهاشمي العبّاسي البخ

Ibn el'arabī berichtet hier über seine Aufnahme unter die Çūfīs an verschiedenen Orten, zuerst im J. ⁵⁹⁹/₁₂₀₈ in Mekka, dann in Mosul und in Sevilla.

نسبة اخري، لبست الخرقة ايصا بالموصل سنة ٢٠١ الرخ 1330 نسبة اخري، وليستها ايصا باشبيلية من يد ابي 133⁶ القاسم عبد الرحمن بن على الرخ

2984. We. 1731.

8°°, 25 Z. $(19^3/4 \times 14^2/3; 17^1/2 \times 10^{em})$. — Zustand: gut. — Papier: gelblich, ziemlich dünn, etwas glatt.

F. 150 unten schadhaft und ausgebessert. — Titel fehlt; nach der Vorrede (f. 129b unten):

منهاج العارف والمتقى ومعراج السالك المرتقى

Verfasser fehlt; nach Spr. 785 ist es Ibn el'arabī.

وبعد الاسباب التي يتقرب بها : Anfang الي الله تعالى ثلاثة اعتقاد وعلم وعمل الخ

Ein çūfisches Gedicht über das Hingelangen zu Gott in 1007 Versen (Ṭawil), das daher auch sur Gott in 1007 Versen (Ṭawil), das daher auch الفية ابن العربي betitelt werden kann. Anfang (f. 130°): وقي بي مقامًا من فناء الي البقا فيا لي قصد في نعيم ولاشقا Es zerfällt in viele ungezählte Abschnitte; zuerst التوبة التوحيد والاخلاص التقوي الصدق العبادة العبادة والمعرفة المعرفة العبادة العبادة النعيرة التفصيل بين الحبة والمعرفة المعرفة آفات العارفين الاستقامة السماع كر اختلاف المشايخ في السماع الدعاء المعاع الدعاء الدعاء الدعاء المعاع الدعاء الدعاء الدعاء الدعاء الدعاء الدعاء الدعاء الدعاء الدعاء المعاع الدعاء الدعاء الدعاء المعاء الدعاء الدعاء

Schluss f. 1511:

ولمي ولخلف الله اجمع ابنغي من الله رضوانا وعونا موقفا

Schrift: ziemlich gross und stark, etwas rundlich, deutlich, vocallos, gleichmässig. Die Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1200/1785.

F. 129 anthalt ein kurzes Gebet.

2985.

Dasselbe Werk in:

1) Glas. 93.

29 Bl. 8°°, 18-19 Z. (20¹/2×14; 14-15×9-9¹/2°™). Zustand: stellenweise fleckig und unsauber. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Kattunband mit Lederrücken. — Titel f. 1ª ebenso, aber mit المنتقى (statt مناه), auch im Vorwort.

Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, deutlich, fast vocallos. Ueberschriften roth, fehlen an einigen Stellen. Nach f. 27 fehlt 1 Blatt. — Abschrift im J. 1075 Ram. (1665) von تحمد بن احمد بن صلح الرصاص.

Auf f. 1^a eine längere Erörterung über die Bedeutung des Wortes الوحي.

2) Spr. 785.

23 Bl. 8°°, c. 14-16 Z. $(18^{1}/_{3} \times 13^{1}/_{2}; 14-15 \times 11^{cm})$. — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken. — Titel f.1°:

منظومة للشيئ محيى الدين أبن العربي

Schrift: ziemlich gross, rundlich, vocallos, unschön, aber deutlich. — Abschrift c. 1200/1785.

2986. Lbg. 1010.

3) f. 53b-60.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: ر" المعشرات الميمومة على ترتيب حروف الهجاء لسيدي أبد، العربي

Çüfische Gedichte, 29 Strophen zu je zehn Versen, in alphabetischer Folge; jede Strophe beginnt und schliesst mit demselben Buchstaben. Die Versmaasse sind verschieden. Anfang: انظر الد لللغف من مداول اسماء وكونه عين كل عين اجزائى Schluss fehlt; vom Buchstaben ي sind nur 8 Verse vorhanden.

Bl. 61° ist der Schluss einer Abhandlung (wahrscheinlich auch des إلين العربي); zuletzt: يقتصيه العالم لذاته وهو آخر باعتبار حكمه الذي يقتصيه العالم لذاته وهو آخر ما اردناه مما اوردناه والله سبحانه يقول الحق الخلا Von derselben Hand. — Darauf noch einige Fragen des تُميّل بن زيد an den Haltfen 'Ali, betreffend die Erklärung des Begriffes خالفة الحقيقة

2987. Lbg. 880.
3) f.11^b. 12^a.

4to. Schrift ebenso, u. auch queerlaufend, wie bei 2). Titel fehlt. Er ist etwa:

تجالمة في شرح بعض ابيات لابن العربي Verfasser nach der Unterschrift:

جلال الدين الدواني

حمد الحمد للمعبود الحق لكل عبد : Anfang ... أما بعد فهذه عجالة كتبتها بالتماس بعض الاخوان الخ

Gelāl eddīn eddewānī † 908/₁₅₀₂ erörtert den Sinn der Verse des Ibn el'arabī: كنا حروفا عاريات منقلة متعقلات في ذري ذي ذري

انا انت فيه وبحس انت وانت فان واللل في هوفان فسل عن واصله وهذا المسطور المترجم عنه بعض دقايق :Schluss

وهذا المسطور المترجم عنه بعض دويف على المسطور المترجم عنه بعض دويف المنطق المناطق المناطقة ال

المطالب العالية للفخر الرازي aus المطالب العالية للفخر الرازي der 15. Abschnitt: في بيان ان النفس بعد مفارقة

10*

2988. Pm. 78.

68 Seiten 8°°, 11 Z. (20×13¹/3; 14¹/2×7°m). — Zustand: zieml.gut. — Papier: etwas gran, glatt, zieml.stark. — Einband: rother Lederbd. — Titel S.3 (im Vorwort): كنسنية في كشف حقايق الأنسانية في كشف حقايق الأنسانية وكشف حقايق الأنسانية وكسنية وكسن

تحمدك حمدا يليق بجلال كنهك ... الشيخ حيى الدين أما بعد لما تاملت بقول لخاني الطائق... الشيخ حيى الدين وفيك كتاب فيه كل مسطّر الا فأتّح عنك الله ان شئت ان تقري فا ثم الا انت فافهم اشارتى فظاهرك الدنيا وباطنك الاخري فا ثم الا انت فافهم اشارتى فظاهرك الدنيا وباطنك الاخري لا تطافع العالم النخ الخطاب للانسان الكامل لكونه جامعا لحقايق العالم النخ وشرفك بالصورة الباطنية لقوله : Schluss S. 67

وسرده بالصورة الباطنية لقولة : Scaluss 5.67: تعالى لقد خلقنا الانسان في احسن تقويم تبت

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. Text in rothen Doppellinien. — Abschrift 1229/1814. Auch wol erst um diese Zeit verfasst.

2989. We. 1733.

129 Bl. 8°°, 21 Z. $(21 \times 15^2/3; 16^1/2 \times 11^1/2^{cm})$. — Zustand: zieml. gut. — Papier: weisslich, zieml. stark, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f.1°:

رسالة الفتح المبين شرح بيتين لسيدى محيى الدين Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي فترج لاوليائه : Anfang f. 1b المواب المعارف . . . وبعد فيقول فقير ذي اللطف والاحسان الحمد لخالدي النقشبندي الاجدي أبن سليمان قد سالني بعض الاخوان . . . ان اشرح هذين البيتين الخ

Ahmed ben soleiman ellialidi erklärt hier 2 Verse des Ibn el'arabī:

العبد حقّ والربّ حقّ فليت شعري من المكلّف ان قلت عبد فالعبد ميت او قلت رب فما يكلّف اعلم ان كلام الاولياء الكرام ككلام الانبياء عمّ :Beginnt ايعصى ربنا جبرا فالرمه وقطع : 4 القرطاس . . . وهذا آخر ما رقمه اليراع على القرطاس . . . والصلالا والسلام على سيدنا محمد المخ

Schrift: gross, rundlich, vocallos. — Abschrift vom Verfasser selbst im Jahre 1266/1850.

2990. We. 1853.

46, 17 2. (281/s × 161/2; 161/2-171/2 × 10cm). — Zustand: ziemlich gut, doch im Anfang nicht ohne Flecken. — Papier: gelblich, etwas grob, stark, etwas glatt. — Titelūberschrift f. 196: منا شرح البيتين الذين الدين ا

الحمد لله الذي بذكره يندفع الرعب :Anfang عن قلوب الابرار . . وبعد قال مظهر الحقايف . . . الشيخ الاكبر . . . بذكر الله الذكر في طريف الله لا يختص بالقول فقط بل يعمّ جميع الحركات المخ

Commentar des Mohammed eppüräni zu den 2 Versen des Ibn el'arabi:

بذكر الله تزداد الذنوب وتنكشف الرزايل والعيوب وترك الذكر افصل كل شيء وشمس الذات ليس لها مغيب

Das Werk beschäftigt sich hauptsächlich mit ausführlichen Erörterungen über das الذكر.

مقصود الحق من العالم وما فوق : Schluss f. 27b

Schrift: ziemlich gross, breit, deutlich, fast vocallos.

Der Grundtext roth, andere Stellen roth überstrichen. —
Abschrift von عدر العطائي um 1200/1785.

2991. Pet. 689.

Format etc.u. Schrift wie bei 3).—Titel fehlt; nach f.66°, 2: وبدة الغايدة في الجواب عن الابيات الواردة

الحمد لله رب العالمين . . . : Anfang f. 65^b

Eine kleine Schrift des الشيخ عبد الغنى النابلسى, auf Veranlassung eines Freundes geschrieben, der um Erklärung von 4 Versen des Ibn el'arabī gebeten, deren erster:

صلاة العصر ليس لها نظير لجمع الشمل فيها بالحبيب

'Abd elgani ibn ennābulusi † 1143/1730 giebt hier die Erklärung in 10 Versen desselben Metrums und Reimes, deren erster:

صلاة أي دعاء العبد حالا وقالا للاله المستجيب

Worauf er, auf weiteres Bitten, noch eine ausführlichere Erklärung in Prosa giebt. — Schluss f. 72b: وفي المشافهة ما ليس في المراسلة والله الولتي المخ

احمد بن عبد القادر بن عبر الدوعني العادر بن عبر الدوعني † 1052/₁₆₄₂ und عبد الرحمن العيدروسي † 1192/₁₇₇₈ haben schwierige Verse des Ibn el'arabī erklärt.

2992. WE. 27.

13 Bl. 8°°, 19 Z. (20 × 14¹/₄; 14 × 9¹/₂cm). — Zustand: fast ganz wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken.

Titel fehlt. Verfasser fehlt; aber aus verschiedenen Stellen (z. B. f.7^b, Z.12 und dem Bücher-Verzeichniss f.10^a) geht hervor, dass es Ibn el'arabi ist, aus dessen Werken hier einige Stücke zusammengestellt sind.

- 1) ein längeres Gebet, dessen Anfang hier fehlt, wovon das Vorhandene f. 1° beginnt: بك وابتهج السرور بسروره منك الخ (es schliesst f. 2°) واهل المغفرة وصلى الله الخ
- 2) f. 2b-4a ein Gebet, mit dem Anfang: لجنابه und Schluss: الجيد بغير نهاية ولا تحديد والحمد للد رب العالمين
- 3) f. 4°-7° ein Gedicht in verschiedenen Metren über die Buchstaben-Geheimnisse, mit kurzer Vorbemerkung: المالي المالي المالية المالية على بعض اسرار الحروف المنظفة على بعض اسرار الحروف المنظفة شهدت بذلك السي الحقاظ المالية المالية اللفاظ شهدت بذلك السي الحقاظ Auf jeden Buchstaben kommen etwa 3-4 Verse. Es sind im Ganzen 100 Verse. Zuletzt:

فاصطبر بالله واحذره يخذل العبد اذا لم يقف und eine kurze Nachschrift in Prosa, deren Schluss: ولكن عين معينا . . . ويفهمنا كلام اوليائه وكرمه واخصائه بمنه وكرمه

اقول وانا محمد بن Anfang: اقول وانا محمد بن العربي الحاتمي وهذا لفظى استجزت الله تعالى واجزت الله تعالى واجزت للسلطان الملك المطفر بهاء الدين غازي بن الملك العادل . . . واولاده ولمن ادرك حياتي الرواية عنى Eine Igaze des Ibn el'arabi an den Sultan, seine Söhne und alle Uebrigen: die Hauptsache

Schrift: zioml.klein, gefällig, dentlich, vocallos. Abschr. von عبد الرزاق بن أبراهيم بن نظام الدين الكوكباجي im J. المارات بن المارات بن المارات بن المارات بن المارات بن المارات بن المارات المارات

2993.

1) Pm. 66, S. 271-280.

Zwei çūfische Abhandlungen des Ibn el'arabī, entnommen seinem المكترة u. handelnd: كل الفتوحات المكترة u. handelnd: في اسرار جمعية الهيكل القالبي واطواره : S. 271 في اسرار جمعية الهيكل الروحي القلبي القلبي واطوار اسرار التشريح العرفانية المودعة في الهيكل الصوري الولادة في الهيكل الصوري الروحية في الهيكل الصوري الروحية في الهيكل الصوري الروحية في الهيكل الصوري الرسالة التشريحية الهيكل التشريحية الهيكل الموري الرسالة التشريحية الهيكل الموري الرسالة التشريحية الهيكل الموري الرسالة التشريحية الهيكل الموري المورية ال

2) Lbg. 1015, 3, f. 20^b—28. Format etc. und Schrift wie bei 2).

Excurse aus Werken des Ibn el'arabī und Anderer, darunter f. 23b über die Seele; f. 24a bis 25a aus dem كُ فَكُ الأوزار عن عُنُق الأنوار des صفى الدين ابو منصور bis 26a الخواص وعقيدة اهل الاختصاص على الغربى des ابن العربى (vgl. No. 2899).

Nach f. 26 ist eine Lücke.

Abschrift theils im J. 970/1562 (f. 23a), theils 973/1565 (f. 25a), theils nach 939/1632 (f. 26a).

3) Pet. 610, 2, f. 27b-30b.

Verschiedene Stellen aus Ibn el'arabī: tiber Verhalten zu Gott, dem Propheten, den religiösen Pflichten, z. B. wie der Çūfī beten solle.

2994. Spr. 783.

48 Bl. 8°°, 11 Z. $(17 \times 12^{1}/_{2}; 11^{1}/_{2} \times 7^{2}/_{3}^{\text{cm}})$. — Zustand: unsauber, fleckig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: schöner Hlbfzbd (zus. gebunden mit Spr. 990). — Titel und Verfasser f. 1°a:

كتاب الجلال والجمال للشيخ

الحمد لله العظيم جلاله المهوب : Anfang f. 1b جماله . . . أما بعد فان الجلال والجمال منا اعتنى بهما المحققون الم

Besprechung der Bedeutung von الخيال und المجال von c

von c

ser ist الشيخ المدين المدين القونوي, worunter wahrscheinlich Ibn el'arabi zu verstehen ist, vielleicht aber مدر الدين القونوي. Nach f. 2 fehlen 4, nach f. 3 1 Bl., nach f. 15 der Schluss. Das hier Vorhandene schliesst f. 15 b عن الغرص من ذكري تفصيل هذه الآيات تعليم كدان الغرص من ذكري تفصيل هذه الآيات تعليم Schrift wie bei Spr. 990.

Pm. 185, 8, f. 61°—74°.

Format (19 Z.) etc. und Schrift wie bei 6).

Dasselbe Werk. Titel u. Verfasser f. 61°:

كتاب الاشارات للشيخ

Anfang ebenso. Der bei Spr. angegebene Schluss steht hier f. 73°, 9; es folgt dann noch 1 Seite Text; der Schluss hier ist: سنان الاشياء فاعلم ذلك وقد تبين المقصود فلنقبص العنان والله ينفعنا واياكم بالعلم وجعلنا من اهله عمل الح

F. 74^b—77^a fast nur Persische Kleinigkeiten; arabisch ist f. 76^b ein kleiner Excurs über den Satz: كنت كنزا مخفيا فاحببت ان اعرف.

2995. Pm. 15.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; er ist etwa:

مجالة (رسالة oder) في التوجه الاتم

Versasser fehlt; wahrscheinlich: ابن العربي

الحمد لله المنعم على الصفوة من :Anfang عباده بمزيد الاجتباء . . . أما بعد فهذه عجالة تتصمى التعريف بكيفية التوجه الاتم الاولي لحق الحق جل وعلا وكيفية تخليص العزيمة وتحرير المطلب الم Abhandlung über die vollkommenste Annäherung an Gott und wie dieselbe zu erreichen. Voraufgeschickt ein Vorwort S. 28: المقدمة الذي عليها تقرير كيفية التوجّه الاعلى وشرايطه ولوازمه فصل في كيفية التنقيل في مراتب: Dann folgt S. 31: الذكر ولوازمه

يطول ذكر انواعها فكيف تعينها :Schluss S. 36 وبيانها والحمد لله وحده تمت

2996. Pm. 15.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Vorsasser sehlt.

الحدد لله الظاهر بوجوده في مراتب شهوده : Anfang المنجلي باطلاقه في عين تقييمه . . . وبعد فاعلموا ان المعلومات ثلاثة لا رابع لها وهو الوجود المطلف الخ

Çūfische Abhandlung, vielleicht von Ibn el'arabī verfasst. Der Titel könnte sein: را في البرزخ الاعلى oder auch النساء النساء النساء النساء والتعلق مرتبة النساء النساء والتعلق oder auch المائية النساء المائية والقطة اعتدال الدائية وبيان مرتبة النساء من نلك

فصل في منزلة مبايعة النبات للقطب 48 فصل فصل فضل فضل المناد والماء ومنزلتها في الوجود 48 فقال ان بورك من في النار وهو حولها :Schluss فافهم والله يقول الحق . . . وحسبنا الله ونعم الوكيل

2997. Spr. 853.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين . . . : Anfang f. 97° الخمد لله رب العالمين والعقل والنفس اخلاقا الن

Der Verfasser ist wahrscheinlich Ibn el'arabı. Er bespricht zuerst die Eigenschaften
des Geistes (الروح), des Herzens (القلب), des
Verstandes (العقل) und geht dann f. 98b auf
die der Seele (النفس) genauer ein, ihre tadels-

werthen Eigenschaften aufzählend (oft mit der Formel anfangend: ومن عيوبها) und die Heilung derselben angebend.

يعتبر بهذا القدر من كيدها : Schluss f. 104° ومكرها ويهدي به الى فنون عيروبها تمت

2998. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 450: كتاب الجواب المستقيم عن ما سال عند الترمذي الحكيم

Verfasser ungenannt.

سالت اتبها الاخ الولي الحميم : Anfang f. 45^b ان اشرح لك المسايل الروحانية الرخ

Der Verfasser, wahrscheinlich Ibn el'arabi, beantwortet hier auf Wunsch eines Freundes eine Anzahl von religiösen Fragen, welche Mohammed ben 'ali ben elhosein ettirmed'i † 820/932 in seinem Werke ختم الاولياء (HKh. III 4683) aufgeworfen hatte.

سال الحكيم الترمذي رحمه : « Worauf die Antwort منازل الأولياء ' worauf die Antwort منازل الأولياء ' واربعون الف لكل منزل خصوص المخ ما معنى المغفية : Die letzte Frage, die 155., f.55 التى قد غفر لنبينا عم وقد بشر سائر النبيين ايضا بالمغفرة وبشراه بالمغفرة اعلام بالستر : Schluss f. 55 من غير مشاهدة والله سجانه اعلم والحمد للة الخ

2999. We. 1633.

8°°, 17 Z. $(15^1/2 \times 10^1/2; 10^1/2 \times 6^1/4^{cm})$. — Zustand etc. und Schrift wie bei 5). — Titel f. 71°:

الرسالة القدسية التي اشار بها بعض العارفين بالله تعالي في السلوك Verfasser fehlt.

اعلم ايها الطالب ارشدنا الله :Anfang f. 71b واياك سبيل الصواب أن المومنين العارفين بالله قسمان أهل الاستدلال والبرهان وأهل المشاهدة والعيان المخ

Erörterung von allerlei cufischen Begriffen, vielleicht von Ibn el'arabi.

بالاصالة عند اهل الطريقة: *Schluss f. 78 : بالاصالة عند اهل الطريقة : من المحققين المجاهدين في الله حق المجاهدين عند Bl. 79-80 leer.

3000. Pm. 9.
5) 8. 93-126.

Format (c. 35 Z.) etc. und Schrift wie bei 2). — Titel fehlt; nach der Vorrede S. 93 unten und S. 129:

نفايس العِرفان من انفاس الرحمن Verfasser feblt.

الحمد لله نافيخ ارواح العلوم الالهية :Anfang في صور انوار الفهوم اللدنية . . . وبعد فهذه علوم لا يعلمها علماء الستر والوقوف البخ

In diesem Werk, dessen Verfasser vielleicht Ibn el'arabi ist, wird ausgeführt, dass der göttliche Odem allen Dingen und Begriffen verliehen ist; ihn in denselben erkennen führt dahin, das Wesen Gottes zu begreifen. Zu dem Zwecke geht der Verfasser die einzelnen Odems-Aeusserungen durch; er führt eine Unzahl derselben auf. Jeder seiner Hauptsätze beginnt mit wis und einem Zusatze.

نفس ابام الله من وجه التحقيق على الله الله من وجه التحقيق S.94 unten; نفس البقا المطلق S.95 ; نفس العراف u. s. w. Zuletzt: نفس نفس حصرة الله في غيب العارف ; نفس علم الله بالذات نفس ذهب أوأن الصحو والسكر . . . على ما لا يصح احتجابه فيه كما يستحيل ظهورة بوجه من الوجوة نفس

Das Werk ist hier nicht zu Ende.

S. 130 u. 131 sind leer.

3001. Pm. 15.

172 Seiten 8ve, 25 Z. (21 × 15; 15 × 10¹/₂cm). — Zustand: nicht ganz fest im Einband; im Ganzen ziemlich gut. — Papier: gelblich, zieml. stark u. glatt. — Einband: brauner Lederbd. — Titelüberschrift (nach dem Bism.):

جوابءن مسئلة الزمردة لخضراء والياقوتة لخمراء ووبءن مسئلة النفس الكلية

اعلم أن الله تعالى غيرور على :Anfang جلالته وحصرته ولهذه الغيرة حرم الغواحش البخ Çüfische Abhandlung über die Allseele. Der Verfasser ist, wie ich glaube, Ibn el'arabī. Schluss S. 11: برتيب الاسماء ترتيب والا كيف كان يصبح هذا الترتيب كمل الجواب حمد الله . . . والحمد لله على كل حال

Schrift: klein, deutlich, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. نامان (nach 8.49 u.56), von بن على الرسول بن الحمل بن على القادري الحنفي القادري الحنفي الحادري الحنفي القادري الحنفي (Collationist.

Voraufgegangen ist dieser Abhandlung eine über den Urverstand: پُ فَي الْعَقَلِ الْأُولِ .

3002.

1) Pm. 9, 1, S. 1. 2.

233 Seiten 8°°, 29 Z. (201/4×14; 17×11cm). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: weisslich, stark, otwas glatt. — Einband: schöner Halbfrzbd mit Klappe.

Titel fehlt. — Anfang (nach dem Bism.): الحمد لله واضع حيطة الوهم وفاصل وجودات الفهم . . . خطبة ثانية الحمد لله واضع الحيطات الابية مظاهر طواهر الواحدات العددية . . . خطبة ثالثة الحمد لله الذي استوي باحاطة محمول

Es liegt hier der Anfang eines çüfischen Werkes vor, und zwar eines vielleicht von Ibn el'arabī verfassten. Dieser Anfang enthält 3 法此本, welche hier vorhanden sind.

Schrift: klein, blass, nicht ganz deutlich, vocallos. S. 2 ist stark abgescheuert. — Abschrift c. 1200/1785.

2) We. 1631, 8, f. 183. 184. Format etc. und Schrift wie bei 5.

Enthält einige Stellen aus dem Werke الكمالات الالهامة., das Verhältniss des Menschen zu Gott, in Betreff seiner Vervollkommnung, hetreffend; und desgleichen eine Stelle aus المعادة المعادة

3003. Pm. 9. 2) S. 3-75.

 8vo , c. 28-32 und von S. 52 an 20-21 Z. (Text $18^{1}/_{2}-19\times 12^{1}/_{2}$ und von S. 52 an $18-18^{1}/_{2}\times 11^{\text{cm}}$). — Zustand: nicht recht sauber, an einigen Stellen fleckig, auch ausgebessert, so S. 3-5 am Rande. Nicht frei von Wurmstichen. — Papier: gelb, dick, etwas glatt.

Titeltiberschrift S. 3: التاصيل والصورة. Das Wort والصورة bezieht sich schwerlich auf dies Werk, sondern auf das S. 189—232 enthaltene. S. 129 ist als Titel angegeben:

- Verfasser fehlt, ist aber wahrscheinlich Ibn el'arabi.

بسم الله واعون بالله واتوكل على الله :Anfang والحمد لله ولا حول ولا قوة الا بالله وسجان من شرف العالم بالعالم . . . وبعد فقد ورد الخبر وحميم الكشف والنظر ان الله خلف العرش ارباعا قدرةً منه واتساعا الخ

Der Verfasser erörtert zuerst, dass der Thron Gottes vierfach sei: Thron der Natur (عرش الطباع), Reich der Phantasie (ملكوت الخيال), Thron des Zwanges (عالم الاجاب والوجوب). Dann spricht er von dem Bereich, für welchen jeder dieser Throne maassgebend ist, und theilt die Zeit in Beziehung auf dieselben auch in 4 Perioden (bis auf Adam, Idris, Noah, Abraham). Von diesen Voraussetzungen aus sucht er dann die Offenbarung Gottes in Raum u. Zeit zu deuten.

Das Werk zerfällt in eine Menge Abschnitte — die jedoch nicht فصد genannt werden — mit Ueberschriften. Zuerst: S. 5 إليصاح وانشراح ; تنزيل وتفصيل 6 إنقطر واستبصار 8 ينفر واستبصار 9 ينظر واستبصار 18 ينوبع و ينظر واستبصار 29 ينظر واستبصار 29 يتحديل وتحديل 29 ينظر واستبصار 29 يتحديل وتحديل الحق الحق 39 ينفين المنزول الي ظاهر هذا الكون المفصول 33 ينفين المنزول الي ظاهر هذا الكون المفصول 33 ينفين وماهية وتصور وكيفية 35 يحقيقة النواء المعقود 26 يقيقة الميزان 66 يحقيقة الميزان 56 يحقيقة الميزان 57 يحقيقة الحيات 72 إلحاق ولحاق 57 إلحاق ولحاق 57 إلحاق ولحاق 57 يتحقيق حقيقة الحقاية 72 إلحاق ولحاق 58 يحقيقة الحيات 57 يتحقيق حقيقة الحيات 57 يتحقيق الميزان 58 يحقيقة الحيات 57 يتحقيق حقيقة الحيات 57 يتحديل المعترون المحترون المحترون الحيات 58 يحقيقة الحيات 58 يتحديل 58 يتحديل كليان 58 يتحديل 58 يتحديل 58 يتحديل 58 يتحديل 59 يتح

لا بتحكم احكام او تادي راي :Schluss S.75 بابداع والي هذا انتهي القول حول ذي القوة والحول . . . فهو المهتدي ومن يصلل فلن تجد له وليّا مرشدا وحسبنا الله فنعم الوكيل وعلى الله فتوكلوا ان كنتم مومنين

Schrift: bis S. 51 klein, sehr gedrängt, deutlich und gefällig; von S.51 unten bis Ende allmälig grösser u. flüchtiger, fast vocallos. Die Ueberschriften meistens hervorstechend gross. — Abschrift v. J. 611/1243 (S. 129). — Nicht bei HKh.

3004. Pm. 9.

Format etc. u. Schrift (34 Z.) wie bei 2) (in der ersten Hälfte, und noch kleiner). — Titel fehlt. Er könnte sein:

ترجمة المقامات الماية

Verfasser fehlt.

الحدد الله الذي نور قلوب العارفين بانوار :Anfang المعارف الالهية . . . وبعد فانتم فسيح الله مراحكم . . . استخرت الله في استخراج لآلي من الحكم الوبانية النخ

Der Verfasser, wahrscheinlich Ibn el'arabi, behandelt die Seelenzustände der Çūfis, nach den 8 Seiten ihrer Bedeutung, ihres Wesens und ihres Zieles (العقلة وقايقها وقايقها وقايقها وقايقها النقطة هي انتباه النفس من سنة الغفلة بداعية الموطلة اليقطة هي انتباه النفس من سنة الغفلة بداعية الموطلة ... Dann الاوبة ; التوبة ; نفس المحاسبة المحاسبة والمواونة ... وقايته العطاء المطلق من قيود المحاسبة والموازنة ... وغايته العراف موصوف العقر الحقيقي من حر الازل المسلوب عن الطفيس والمستحيل بطرق النقص اليه تمن المقامات المائة المطفيس والمستحيل بطرق النقص اليه تمن المقامات المائة المحاسبة والمستحيل بطرق النقص اليه تمن المقامات المائة

3005.

- 1. Von Ibn el'arabi's Aufnahme unter die Çūfis ist die Rede Spr. 863, f. 79. Ein wirksames Gebet desselben in Spr. 2005, f. 13°. Eine Persische Abhandlung von ihm in Mq. 118, f. 13. 14°. Sein Ausspruch: Sein ist Einbildung und diese ist Wesenheit, in Pm. 224, f. 87°. Seine Ansicht über die Wirksamkeit der 7 Imāme in Spr. 807, f. 53°.
- 2. Andere çüfische Schriften des Ibn el'arabī sind: 1) الدرة البيضاء (2 ; تلقيج الانهان (1);

 ; روح القدس (3 ; في لكر مقام العلم الاعلى ;

 ; رباح الرسائل ومنهاج الوسائل (5 ; روح القياس (4)
 شمس الطريقة (7 ; سجنجل الارواح ونقوش الالواح (6);

 ; العقد المنظوم والسر المختوم (8 ; في بيان الشريعة والحقيقة ;

 ; الر" الغوثية (10 ; كتاب الغوامص والعواصم (9);

 (11) الفتوحات المدنية (12 ; فتتج الغاسى (11);

 HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

(16) ; المبادي والغايات في اسرار الحروف المخ (15) مشكوة العقول (18) ; مراتب التقوي (17) ; مرآة العارفين ; الموفد في المسائل الاعتقادية (19) ; المقتبسة من نور المنقول

مفتاح المقاصد ومصباح المراصد (20

المقصد (الاسمى) الاسنى في الاشارات (21

3006. Lbg. 286.

75 Bl. 4°, 17 Z. $(25^{1}/_{2} \times 15; 17^{3}/_{4} \times 9^{1}/_{2}^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut; an der oberen Ecke schadhaft. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1° abgekürzt; ausführlicher im Vorwort f. 3°:

منتخب المرصاد في سلوك العباد

Verfasser f. In: الغزالي, was nicht richtig ist.

الحمد لله الذي خلف الارضين :Anfang f. 2b والسموات وجعل النور والظلمات . . . وبعد فهذا كتاب وجيز في علم التصوف انتخبته الخ

Auszug aus dem

ك" مرصاد العباد من المبدأ الى المعاد

نجم الدين ابو بكر [بن] عبد الله بن محمد الله بن الله بن محمد بن شاهاور الاسدي الرازى المعروف بابن الداية

Das Original ist Persisch. — Das von 'Abd allāh ben mohammed ben 'abdallāh errāzī neģm eddīn abū bekr ibn eddāje (häufiger bloss dāje) † 654/1256 verfasste und hier von einem Unbekannten ins Arabische übersetzte Werk ist eingetheilt in Vorwort und 3 hol (mit im Ganzen 24 Kapiteln). Zu Anfang des Vorwortes und jedes Kapitels steht ein bezüglicher Qorānvers und eine Tradition. Nach dem Vorwort f. 3° folgt die Inhaltsübersicht. Das Ganze ist eine Einleitung zur Çūfik.

- اصل .1 (in 16 Kapp.): في المعاش
 - في تعلق الروح بالقالب ١٦٠ باب. ١

في تصغيم القلب بالطريقة 22° باب. 5

11

في تلقين الذكر 416 باب. 10. في التجليات 526 باب. 526 في التجليات في الوصول 56° باب. 56° باب. 56° باب. 3. في الوصول 3. في المعاد 1. في المعاد 1. في معاد النفس اللوامة الظالمة 58° باب. 1. وتصوف العبد بالنيابة والخلافة "Schluss f. 75° يكون بلا كان بواسطة الاله والله اعلم بالصواب . . . والحمد لله جزيل الثواب

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth, Stichwörter roth überstrichen oder in grösserer Schrift. — Abschrift c. 1150/1787. — HKh. V 11805.

3007. Spr. 888.

134 Bl. 4¹⁰, 21 Z. (26 × 17¹/₂; 21 × 14¹/₂cm. — Zustand: im Ganzen ziemlich gut, doch mehrfach unsauber und besonders fleckig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Halbfrzbd. — Titel f. 1^a:

كتاب منارات السايرين الي حصرة الله ومقامات الطايرين بالله

ebenso in der Vorrede f. 2^a u. im Schlusswort f. 134^b oben. Verfasser f. 1^a:

أبو بكر بن محمد بن شاهاور الرازي المشهور،

الحمد لله المتوحد في ذاته المتفرد : Anfang f.1 في معاته . . . أما بعد فيقول العبد الفقير الي الله تعالي أبو بكر بن محمد بن شاعاور عبد الله الاسدي الرازي المشهور بداية اعانه الله علي ما نوي . . . قد التبسني بعض خلص المحابي الخ

Derselbe Verf., dessen Name hier etwas abweichend und kürzer ist, hat um 650/1252 auf Wunsch von Freunden dies Werk arabisch verfasst, welches seinem vor 32 Jahren abgefassten Persischen Werke مرصاد العباد ähnlich die çūfische Lehre übersichtlich und vollständig darstellen soll. Es hat Vorrede (خاتخة) und Schlusswort (خاتخة) und behandelt in 10 Kapiteln, jedes in ziemlich vielen Abschnitten — im Ganzen 60 —, die Zustände und Geistesverfassung der Çūfis (مقامات العارفين). (In die ser Handschrift zerfällt das Werk in 10 جزء وأطوت العارفين), jeder in mehrere Kapitel.)

فاتحة الكتاب اعلم أيدك الله بروم منه واحياك بنوره الإ 4.2 أ في مقام المعرفة (in 3 Kapp.): جزء .1 في مقام التوحيد :(4. — 6. Kap) جزء .2 جزء .2 3. جزء .3 (7. —16. Kap.): في مقام النبوة في مقام الولاية (.17.—22. Kap.) جزء .4 جزء .4 في مقام الانسان : (.23. -25. Kap جزء .5 جزء .5 جزء .5 في مقام الخلافة : (.26.—28. Kap.) خزء .6 المختضة بالانسان في مقام الانسان : (29. 41. Kap.) خزء .7 جزء .7 عند رجوعه الى رته في مقام النفس ومعرفتها :(42. Kap.) جزء .8 ع. جزء .72 (43: -56. Kap.): جزء .9 جزء ومقاماته في التصفية في معرفة الروح ومقاماته: (.57. — 60. Kap) جزء .10 جزء .10 جزء Das 60. Kap. 99ª في مقام الحـ بند زالم اقبة 104° , الحبة 100° , الفتوة 199°; [السماء 113 , الصحبة 111 على zuletzt: 111 [قال الله تعالى سنريهم اباتنا في الآفاني : Anf. أ 126 الخاتمة واذا وجد سهوا نادي عليه : Schluss f. 1346 وابداه کما قدل (البسيط) صم إذا سمعوا خيرا ذكرت به وان ذكرت بسوء عندهم اذنوا والحمد لله وحده النخ

Schrift: gross, ungelenk, rundlich, ziemlich deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 900/1494. — Collationirt. — Die Blätter folgen so: 1—90. 93. 94. 91. 92. 95—126. 129. 128. 127. 130—134. — HKh. VI 12905.

3008. Pm. 151.

131 Bl. 8vo, 21 Z. (17¹/₂ × 13; 13 × 8³/₄cm). — Zustand: im Ganzen nicht recht sauber; zu Anfang und dann besonders von f. 82 an in der oberen Hälfte wasserfleckig. F. 131° oben im Text beschädigt. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken.

Dasselbe Werk. Titel, Verfasser und Anfang ebenso. Nach f.10 fehlen 6-8 Blätter; statt dessen ist das leere Blatt 11 eingeschoben. Nach f.131 fehlt der Schluss, wol nur 1 Blatt. Das Vorhandene hört f. 131 auf mit den Worten: نادیت نفوسهم بخطاب ارجعي الي ربکه لالک نادیت نفوسهم بتجلي جمالک الي حضرة جلالک Das darauf folgende وهدیتهم بتجلي جمالک الي حضرة جلالک ist gefälscht und steht auf einigen ausradirten Worten.

Das 7. Kap. hat hier 4 Abschnitte (= Spr. 29.—32. Kap.), das 8. 10 (= Spr. 33—42), das 9. 2 (= Spr. 43. 44 und ausserdem noch 45.—56.), das 10. 2 (= Spr. 57. 58., letzteres hier in 13, 33, 33, 36. worin das 59. u. 60. Kap. enthalten).

Schrift: ziemlich klein, gewandt u. gefällig, im Ganzen gedrängt, vocallos. Ueberschriften roth. F. 1—9 ergänzt, etwas kleiner, deutlich, vocalisirt. — Abschrift c. 1100/1688. Collationirt.

3009. We. 1568.

118 Bl. 8°°, 19 Z. (21 × 15¹/3; 16-16¹/2 × 11°m). — Zustand: ziemlich gut; doch die ersten Lagen lose und der obere Rand im Anfang wasserfleckig. Auch sonst nicht ohne Flecken. F. 46. 49. 67 durchgerissen. — Papier: weiselich, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Titel fehlt. Auf der Innenseite des Vorderdeckels steht oben in der Ecke von anderer Hand:

Auf dem Schnitt unten steht jedoch: النتها الشائي Gemeint ist offenbar dasselbe Werk. Es ist verschieden von dem gleichbetitelten We. 1590. Der Verfasser heisst f. 51° ausführlicher:

Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt f.1°, 1: وانظر هل من خالف غير الله يرزقكم من السماء المخاوض وان من الارض نفسك ومن السماء قلبك الخ

Dass dies Werk ein Auszug aus einem cüfischen Werke sei, welchen 'Alī ben 'abd allāh ben 'abd elģebbār eśśādīlī † 656/1258 gemacht hat, erhellt aus den vielen Stücken, aus denen es besteht, und die fast alle mit قال في eingeführt sind und die ausserdem in fortlaufender Weise gewisse religiöse Themata behandeln. Ein solches Stück (in welchem von Gottes Allmacht und dem Verhältniss des Menschen zu demselben die Rede ist) beginnt f.14: قال يعلم ما يلج في الارض وما يخرج منها وما ينزل

Einige andere Stücke:

وقال رق من اجل مواهب الله الرضا بمواقع القصاء 13° والصبر عند نزول البلاء

وقال رَوْ الادكار اربعة ذكر تذكره وذكر تذكر به 23°

وقال رَهَ منارِلُ السايلين ثلثة سايل يسال عن 31ª التصديق بتحقيق القرب

وقال رَةَ افصل ما يسال العبد من الله خيرات ⁴39 الدين ففي خيرات الدين خيرات الآخرة الدين ففي خيرات الدين

وقال رَوْ مراتب الاولياء اربعة مرتبة في القربة *82 ومرتبة في الملك

وقال رَةَ رايت في النوم كانى اخاصم ثلثة رجال \$90 Schluss f.118 لودخل الصالح الذي هو بدل النبي: \$20 ألا تجالا له منه في اقل بحر من هذه الابحر لغرق فيه غرقا لا تجالا له منه فهذه عبرة من بيان طريقي الخصوص والعبوم تم حمد الله الخ

F. 51^a beginnt mit dem Bismilläh und der Angabe des vollständigen Namens des Verfassers. Es fängt hier also gewissermaassen die 2. Hälfte des Werkes an. Auffällig, dass in derselben öfters wörtliche Wiederholungen aus der 1. Hälfte stattfinden; so entspricht f. 23^a, 1 bis 24^a, 8 f. 57^b, 14 bis 58^b ult.; f. 39^b, 6—15 = 69^a, 15 bis 69^b, 2; f. 44^b, 4 bis 45^a, 9 = 59^b, 4 bis 60^b, 6.

Schrift: gross, rundlich, unschön, aber deutlich, fast vocallos. Das einführende Wort وقال (meistens) roth. — Abschrift um 1200/1786. Dieselbe ist nach einem Exemplar, das datirt ist vom J. 897 Gom. I (1492), angefertigt von محمد بن الحاج ابي بكر الخباز

Nach f. 8 ist eine Lücke. - Nicht bei HKh.

3010. We. 1757.

107 Bl. 87°, 21 Z. (20½×15; 14×9½/5°m). — Zustand: ziemlich gut, doch wasserßeckig am unteren Rande u. im Rücken oft ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pppbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1°:

ebenso im Vorwort f. 2b. - Verfasser:

الحمد لله الذي فنرج بمفاتيج :Anfang f. 1b الغيوب اقفال القلوب . . . وبعد فلما كانت المعاذى جواهر والالفاظ اصدافها الرخ

'Abd essalām ben ahmed ben gānim elmoqaddesi 'izz eddīn um 660/1262 erörtert in den vielen ungezählten Abschnitten dieser Schrift die çūfischen Ansichten. Er sagt, dass es eine Menge von Wörtern gebe, deren etwas tiefer liegender Sinn sehr Vielen entgehe. Diesem Uebelstande will er durch dies Werk abhelfen. Es zerfällt in viele ungezählte فعلم المناه المنا

فصل وقد لمع من هذه النكتة لمعة باهية 6.3 فصل واعلم أن السالك أذا صدق في توبته الرخ 5 فصل واعلم أنك لا تصل الي منازل القربات حتى 5 تقطع ست عقبات

u. s. w. - Zuletzt:

فصل واعلم أن السماع عبارة عن الاصوات الحسنة 26° والنغمات المطربة

فصل واما الصرب بالدف والرقص فصل المرب بالدف والرقص فصل اعلم ان القلوب اوعية والآنان اوكية 30^b فصل واعلم ان الاجساد تنموا بنماء الاقوات أعلم فصل واعلم ان طايفة متن عدموا العقل أعلى واعلم ان هذه الاوصاف الشريفة لا تكون 34^a

الا لمن شرفت اوصافه

Schluss:

وا خيبة الآمال أن أقصيتنى عن بابهم وأ خيبة الآمل

Nach dem Ende des Werkes kommt sofort f. 36° ein Gebet بالك مائي, dessen Anfang: اللهم انى اسالك بالله فانك انت المسؤل الني und Schluss: يا ذا الجلال والاكرام انك على كل شيء Dann folgt die Unterschrift. — Am Ende jedes Abschnittes kommen Gedichte des Verf. vor.

Schrift: klein, gedrängt, deutlich, etwas vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift vom J. 994 Gom. I (1586).

(حل الرموز وكشف الكنوز) HKh. III 4594

3011.

Dasselbe Werk vorhanden in:

1) Spr. 833.

80 Bl. 8°°, 15 Z. (17°/3×13°/2; 13×9°/2°m). — Zustand: unsauber und fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel und Verfasser (ganz kurz), Anfang und Schluss ebenso.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gewandt, wenig vocalisirt. Rothe Ueberschriften. Bl. 40. 41 unschön ergänzt. — Abschrift im J. 851 Śawwāl (1447). — Collationirt.

2) Lbg. 236.

38 Bl. 8°°, 25 Z. $(20^1/_3 \times 14^1/_2; 14^1/_4 \times 10^1/_9$ cm). — Zustand: etwas fleckig, nicht fest im Einband. — Papier: gelb, dick, etwas glatt. — Einband: Pappbd mitLederrücken.

Schrift: zieml.gross, kräftig, gedrängt, deutlich, etwas vocalisirt. — A bschrift im J. 932 Dū'lq. (1526) von عمر بن محمد العبادي الشافعي الراهيم بن محمد بن عبد العزيز بن محمد العبادي الشافعي Collationirt. — Die Arabische Foliirung ist von 86—122.

3) Spr. 845, 5, f. 56^b—72.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

Der Titel: ك" الكنوز وحل الرموز والمفاتيج hier unrichtig. An manchen Stellen abgektirzt. Anfang wie bei We. 1757, 1. Schluss: غابوا وبالسكر فيك طابوا وصرحوا بالهوي وفاهوا

4) We. 1654.

62 Bl. 8°°, 15 (u. von f. 41 an 25) Z. $[19^{1}/_{2} \times 14^{1}/_{2};$ $12 \times 9^{1}/_{2}$ (u. $15 \times 9^{1}/_{2} - 10)^{cm}$]. — Zustand: Bl. 1-40 wasserfleckig. — Papier: gelb, auch bräunlich, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe.

Schrift: gross, breit, gefällig, etwas vocalisirt. Stichwörter roth. Von f. 41 an zuerst klein, eng, rundlich, später grösser. — Abschrift c. 1000/1591 (u. 1200/1785).

5) Pm. 40, 2, S. 80—151.

Format etc. und Schrift wie bei 1. — Titel bloss نالرموز — Abschrift vom J. 1031 Śa'bān (1622).

6) We. 1109, 1, f. 1—110.

167 Bl. 8vo, 10-12 Z. (17²/₃ × 13¹/₄; 12¹/₂ × 9^{cm}). — Zustand: etwas fleckig u. unsauber, auch am oberen Rand wasserfleckig (gegen Ende). Bl. 1 ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: schwarzer Lederbd mit Klappe.

Hört vor dem Schluss auf in einem Gedicht mit dem Verse:

القانتين المخبتين لربهم الناطقين باصدى الاقوال

Schrift: gross, aber ungleich, deutlich, nicht recht gefällig, vocallos. Bl. 2-4 steif ergänzt. — Abschr. c. 1100/1688.

7) Spr. 794.

37 Bl. 8°°, 23 — c. 29 Z. $(20 \times 13^{1}/_{2}; 15 \times 9^{cm})$. — Zustand: fleckig, unsauber, wurmstichig. - Papier: gelblich, zieml. dick u. glatt. - Einband: Pappbd mit Kattunrücken.

Der Verf. f. 1ª (u. f. 1b nach dem Bism.): عز الدين بن عبد السلام الحز

was unrichtig ist, aber oft vorkommt.

Schrift: klein, vocallos, allmälig flüchtiger u.ungleichmässig. F.1-7 schlecht ergänzt. - Abschrift c. 1100/1688.

8) We. 1815, 2, f. 17-58.

8°°, 16 Z. $(18^{1}/_{2} \times 14; 13^{1}/_{2} \times 11 - 12^{cm})$. - Zustand: ziemlich gut. - Papier: gelb, glatt, stark.

Der Verfasser ist hier mit Unrecht beigenannt. — Vorhanden nur zwei Drittel des Werkes; f. 58b vorletzte Zeile = We. 1757, 1, f. 24°, Z. 5. Die Bemerkung ist falsch. انتهى ولله الحمد ist falsch.

Schrift: gross, breit, deutlich, fast vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift um 1100/1688. — Collationirt. Bl. 32b leer, aber am Text fehlt nichts.

9) Pm. 82, 2, S. 29—120.

Format etc. und Schrist wie bei 1.

Schluss mit dem Gedicht, das S.119 anfängt: نعب الرجال وحال حول حالم ناس من الاوباش والاندال Abschrift vom Jahre 1141 Ragab (1729).

S. 121 einige Traditionen; S. 122 über die drei Stufen des اليقين und dessen Kennzeichen.

10) Pet. 519.

54 Bl. 8vo, 21 Z. $(19 \times 13^{2}/3; 14 \times 8^{1}/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. - Papier: gelblich, glatt, etwas dunn. - Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, rundlich, deutlich, vocallos. Text in rothen Linien. - Abschrift im J. 1181 الحاج محمد الرسام ابن الشيخ على von (1767) Sa'bān

F. 1ª Formular eines gerichtlichen Documents über Eigenthumsrechte.

3012. Spr. 881.

2) f. 31 -- 65^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift f. 31ª (und auch in der Vorrede):

كتاب الفتوحات الغيبية في الاسرار القلبية Verfasser: s. Anfang.

غال الشيخ الامام . . . عنر الدين : "Anfang f. 31 عبد السلام بن الشيخ الامام احمد بن الشيخ غانم المقدسي الحبد لله مالك الحمد حقم وصلواته على محمد ... وبعد فإن لقلوب الخواص في جمار الغيوب الحو

Dieser çufische Tractat desselben Verfassers zerfällt in 24 فصل ohne besondere Ueberschriften.

جلست يوما في خلوة سرى النخ 31b فصل 1. خلوت يوما من الايام في خلوة فكرى الح في 39 فصل 6. لما رايت الاقدار ترهكني حكمها النخ 48 فصل 12. كنت في البداية اجدا في العزوبة عذوبة الح و 57 فصل .18 الهي انك امرتنا بالوصية الخ 64 فصل 24.

وان الساعة آتية لا ريب فيها : Schluss f. 65 -Nicht wenig er وإن الله يبعث من في القبور' bauliche Verse beigemischt. Nicht bei HKh.

We. 1706, 8, f. 31b-36b. Dasselbe Werk. Die Eintheilung ist hier in 20 فصل; das 20. fängt so an wie bei Spr. das 24.

3013. Spr. 872. 1) f. 1-29b.

177 Bl. Kl.-8vo, 14-16 Z. $(15 \times 11^2/3; 11 \times 8^1/9 - 9^{cm})$. Zustand: nicht ohne Wurmstich. - Papier: gelb, stark, etwas glatt. - Einband: schöner Halbfrzbd. - Titel f. 1a und auch f. 28a ult. und f. 28b:

الفوائد في اختصار المقاصد

Verfasser f. 1a:

عز الدين بن عبد السلام المصري

الحمد لله رب العالمين وصلى : Anfang f. 1 الله على سيدنا محمد وآله وصحبه وسلم

Dann sofort das Werk selbst, das in eine Menge قاعدة , فايدة zerfällt. 'Izz eddin 'abd el'azīz ben 'abd essalām † 660/1262 (No. 294) giebt hier eine Anweisung des Verhaltens, was zu thun und zu lassen sei, um des dereinstigen Lohnes theilhaftig zu werden. f.1b

فصل في بيان المصالح والمفاسد

فصل فيما يعرف به مصالح الدارين ومفاسدهما 20 فصل فيما تبنى عليه المصالح والمفاسد

فصل في الوسايل للمصالح والمفاسد اسباب المن 30

فصل في اعمال القلوب المعارف والاحوال والنيات والمقصود 44° فصل في مراتب القرب 27° ; فصل في بيان الفصايل 45°

وليس من كفر قبل موته بلحظة : Schluss f. 28ª كمن اقام على الكفر يوما أو شهرا أو مائلة عام والله أعلم وصلى الله المز

Schrift: kräftig, ziemlich grosse Gelehrtenhand, etwas flüchtig, aber deutlich, vocallos. Collationirt. — Abschrift von خمد الجمي بن محمد بن احمد الفقاعي الرفاعي im J. 859 Ďū'lhigge (1455).

F. 29^a ein Spottgedicht auf مصر in 14 Versen (Tawil). Anfang:

يقولون لى هلا نهصت الى العلى فالذَّعيش الصابر المتقنَّع

F. 29^b. 30^a ein Traum des الشيخ ابو الحارث nebst paränetischer Nutzanwendung.

3014. We. 1589.

30 Bl. 8°c, 14-15 Z. (20 × 14¹/2; 13¹/2-14 × 8¹/2cm). — Zustand: nicht ganz sauber, etwas fleckig. Bl. 30 lose. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: rothbrauner Lederband. — Titel f. 1°:

ك" اوصاف الأَشْراف في السير والسلوك

so auch im Vorwort f. 2b. - Verfasser:

نصير الدين الطوسى

يقول العبد . . . محمد بن على الجرجاني : Anfang بعد حمد الله تعالي على الائه وشكرة على جزيل نعمائك . . . فأنى قد تصفحت اكثر كتب من سبقنى زمانا في فنون العلم فلم اجد كلاما الخ

Uebersetzung des so wie oben betitelten Persischen çüfischen Werkes des Naçır eddin ettüsi † 672/1273, von Mohammed ben 'ali elgorgāni, um 780/1880 am Leben. Er hatte schon folgende Werke desselben Verf. übersetzt: 1. كا السامي الاقتباس في المنطق . و الاخلاق النامرية المناصول في الاصول في الاصول في الاصول في الاصول في الجبر والقدر . و النجوم في النجوم .

Die Uebersetzung dieses Werkes beginnt f. 1b unten: قال تغمده الله ... بعد حمد الله تعالى والصلوظ على رسوله محمد وآله انّى بعد تحرير الكتاب الموسوم بالاخلاق الناصرية في بيان الاخلاق الكريمة

والسياسات المرضية على طريقة الحكماء الماضين اردت المن ارتب مختصرا في سير الاولياء الح

Es ist auf Anrathen des حمد بن بهاء الدين verfasst und behandelt die Çūfik in ihren verschiedenen Stadien, den Anfang, die begleitenden Umstände und Voraussetzungen, den Fortschritt und das Ziel und Resultat derselben. Es zerfällt in Vorrede und 6 Kapitel, jedes in 6 فصل, ausser dem letzten Kapitel. Die Vorrede f. 2^b giebt die Uebersicht über die Eintheilung. In dem Werke selbst beginnt jedes mit einer Qoranstelle.

في مبدأ الحركة وما لا بدّ للحركة منه £3 باب.1 [في الايمان في الثبات في النيّة و في الصدي في الانابة في الاخلاص]

فى ازالة العوايق وقطع الموانع من السير والسلوك 7° باب. 3. فى السيّر والسلوك في السيّر والسلوك

غى ذكر احوال تقارن السالك فى الانتهاء الى المقصد 170 باب. 4. [قى الارادة ، فى الشوق ، فى المحبة ،

في المعرفة ' في اليقين' في السكون]

ولا كل ما ينطق به أو يتوهم : Schluss f. 25° او يعقل بل ينتفى الجميع واليه يرجع الامر كله وهذا آخر ما اردنا ايراده فلنقطع الكلام حامدين لله ومصلين على رسوله وعترته الطاهرين والحمد لله رب العالمين

Schrift: ziemlich klein, gefällig, deutlich, fast vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688.

HKh. I 1487 (bloss das Persische Original erwähnt).

3015. Mq. 123.

81 Bl. 8°°, 15 Z. (19 × 14; 13 × 8¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe. — Titel und Verfasser f. 2°a:

کا النصوص لصدر الدین محمد بن اسحف القونوی

الحمد لله الذي أبان بمستقرات: Anfang f.2b: العمد الذي أبان بمستقرات علم اليقين وعينة وحقة ودرجاته الخ

Dies Werk des Mohammed ben ishāq elqōnawī çadr eddin † 678/1274 behandelt die Hauptsätze der Çūfik in 15 (ungezählten) Abschnitten, welche نق benannt sind. Zuerst: أهن شريف هو أول النصوص الواجب تقديمه أهن الخف من حيث اطلاقه اللهاتي الخومين النصوص الالهية أن العلم الوحداني الذاتي من حيث المعدد

ومن تفاريع ما ذكرناه من النصوص ايضا أن 54 الحكم من كل حاكم على كل محكوم

نصشريف جدا علم التعلقة للقاعبارة عن صورة علمه بنفسه 22 نصشريف جدا اعلم التمرة التنزية العقلي هو تمييز للقا 23 نصشريف كينونة كلشي في شيء انما يكون حسب الحل 23 نص شريف من اشرف النصوص واجلها واجمعها 23 لكليات اصول المعرفة الالهية والكونية علم ال اطلاني اسم الذات

نص هو آخر النصوص اعظم الشبه والحجب 32° التعددات الواقعة في الوجود

فيظهر بعصها بعصا جسب العصادة ... Schluss f. 33°: الغلبة والمغلوبية المشار اليها انفا نافهم والله اعلم تم Schrift: zieml. gross, gut, weit, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 800/1307. — Collationirt. HKh.VI 18822 (كا النصوص في تحقيق طور المخصوص)

Lbg. 935, 14, f. 103b—110a.

Format etc. und Schrift wie bei 1. — Sehr wasserfleckig, der Text an mehreren Stellen, besonders auf den letzten Seiten, beschädigt.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser, Anfang und Schluss ebenso.

3016. Spr. 804.

108 Bl. 8°°, 25 Z. (21×15; 16¹/2×9¹/2°m). — Zustand: im Ganzen ziemlich gut, doch zum Theil beschmutzt u. fleckig. Bl. 21. 23. 27—29 stark beschädigt. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel fehlt; er ist:

شرح نصوص القودوى

Verfasser fehlt, aber nach der Unterschrift f. 1076:

نور الدين علي بن شهاب الدين احمد بن علي بن احمد المهايمي،

Anfang fehlt; das Vorhandene beginnt f. 1° im Schlusse des 1. فصل des Vorwortes.
2. فصل f. 1° Mitte: اعلم ان f. 1° فصل جمهور العارفين اقتصروا الخ

في رفع الشبهات؛ وفيم اعتراضات . f. 5 فصل . 3

Schrift: ziemlich klein, gewandt, deutlich, vocallos. Der Text roth überstrichen, f. 33 — 36^a überhaupt roth. F. 1—32 von einer kleinen, gewandten, flüchtigen, nicht grade undeutlichen Hand vocallos ergänzt. — Abschrift vom J. 1089 Ragab (1678).

Ein anderer Commentar ist verfasst von عبد الكريم بن أكمل الدين بن عبد الكريم العدنى $\frac{1055}{1645}$.

3017. We. 1662.

122 Bl. 8°°, 21 Z. (21×15¹/4; 15×10-11°m). — Zustand: nicht ganz fest im Einband; am Rande und auch sonst öfters fleckig, bes. in der vorderen Hälfte. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser f. 1° und in der Vorrede:

عذا كتاب الشيخ صدر الدين القونوى رة وهو النفحات الالهية القدسية

الحمد لله رب العالمين والصلاة : Anfang f. 2b: الحمد لله رب العالمين والصلاة : . . وبعد فقد قال . . . صدر الدين القونوي ان [انى d.i.] اشرح في هذا الكتاب مما يتعلق بارباب احوال الصوفية وفي كلام الوحدانية . . . اعلم ان الله واحد احد فرد صمد منزه ازلا وابدا امره واحد انما يقول له كن فيكون له الحكم والارادة النخ واحد انما يقول له كن فيكون له الحكم والارادة النخ

Diese Seite ist von späterer Hand ergänzt, aber unrichtig. So kann dies grössere Werk nicht angefangen haben; der Verfasser wird vielmehr über Veranlassung, Plan und Ausführung desselben gesprochen haben. Auch steht das folgende Blatt mit dem obigen Text, von dem hier nur noch zwei Zeilen fehlen, ausser Zusammenhang. Dazu kommt, dass mit Bl. 3 eine neue vollständige Papierlage beginnt; es fehlt vorher also mindestens eine Lage, d. h., von dem Titelblatt abgesehen, neun Blätter.

Also der Anfang fehlt. Derselbe ist nach HKh.VI 13921: المجد لله بلسان المرتبة . . . وبعد فلما المجدد المرتبة النبي صقم انه قال ان لربكم في ايام دهركم نفحات من رجمته الا فتعرضوا لها . . . وانا اذكرها بجملتها

Der vorhandene Text beginnt f. 3° so: شيئة الثبوت عبارة عن تصوّر معلومية كل شيء في علم الحق ازلا وابدا الخ

Çadr eddin elqonawi giebt in diesen Anwehungen des göttlichen Geistes, deren er gewürdigt worden, ein System der Çüfik. Die einzelnen (ungezählten) Abschnitte sind fast alle mit is bezeichnet. Zuerst:

منازله الالهيم بقيد وترقى وترويم وتلقى وتقرب 4.5 وتحبّب وكشف تبديل بتسويم وتعديل سبوحيّ سابق على النفث الروحي والبراف اللوحي'

مئسلة من كتاب علم العلم' سبب الجهل بالشيء 156 هو اثر حكم ما به يمتاز الح

نفحة تتصمى التعريف حقيقة العلم 16ª

نفحة الاهية كلية بوارد ورد في اواخر صفر سنة 17^b ثلاث وستين وستمائة

نفحة الاهية تختص بسر العلم والخبرة والغرى بينهما 25^b وان معرفة الاشياء قبل وقوعها وكيف تكون علما

عند والمحت عند المحبوب والمحت المحبوب والمحت المحت المحت المحت المحت المحت المحتاد ال

نفحة بلسان المناجات

نفحة الاهية تتضمى جملة من اسرار السلوك 990 والسفر وسر البطون والظهور والجمع والتفصيل في المراتب الالهية والكونية وما بينهما من الاسماء والصفات والنسب والاضافات

نفحة الاهيظ بوارد شريف يتصمن كشف سر 102° التذكر الانساني والنسيان وسر التدبر والتفكر وسبب محلا اضافة التدبر الي الحق سجانه الح

نفحة عظيمة تتضمن المجزاة الكلية الاصلية ومنبعها °107 من الجناب الالهي ومحتدها وانواعها وتفاصيلها' (كتاب) In diesem Abschnitt sind viele Briefe enthalten.

Der Schluss des Werkes fehlt. Das zuletzt Vorhandene ist f. 122b: لاننى اطلعت فيهما على عرفت انه اسرار وعلوم جمعة من جملتها اننى عرفت انه واحد احد ليس كمثله شيء وهو السميع البصير،

Schrift: ziemlich gross, etwas flüchtig, zum Theil sehr stark vocalisirt, bis f. 6^a die meisten einzelnen Wörter von einander durch rothe Punkte (obenstehend) getrennt. Ueberschriften roth. Der fehlerhafte Text oft am Rande verbessert, bes. in der ersten Hälfte. — Abschrift c. 1180/1737.

3018. WE. 167.

50 Bl. 8°°, 15 Z. (18 × 13; 11¹/2-12¹/2×8cm). — Zustand: lose Lagen; an einigen Stellen etwas unsauber. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken u. Klappe. — Titel u. Verfasser f. 1a:

كتاب بستان العارفين في التصوّف من تصانيف السيد . . . الرباني

لحیی الدین ابي زکریا يحيی بن شرف بن مری بن حسن بن حسين بن محمد النواوي

الحمد لله رب العالمين وله الثناء: Anfang f.1b. الحسن الجميل . . . أما بعد فهذا مختصر لطيف يحتوي على علم شريف موضوعا لهداية المتعبدين

Eine kurze Anleitung zur Gottseligkeit, von Jahjā ben seref ennawāwī † 676/1277, welcher sein Werk aber unvollendet hinterlassen hat. Er handelt zuerst über الاخلاص (Hingabe in frommer Gesinnung), dann über die Absicht (النيّة), die besser als die That selbst sei, führt dann die Glaubensgrundlagen, in 26 Traditionen (nach رابو عمرو عثمان بن عبد الرجي المعروف بابن الصلاح denen er noch 3 hinzufügt, an; spricht f. 11° باب في نفايس منثورة (F. 23° في حقيقة الاخلاص والصدي الح. 40° باب في ذكر كرامات الاولياء ومواهبهم

Das Vorhandene schliesst f. 42a: النولي الله الحلم والحدد لله الخلال الولي ان يتقيد بمذهب من اوجبها والله اعلم والحد لله الخلال الم Nach f. 41 fehlen mehrere (wahrscheinlich 8) Blätter. Schrift: dick, flüchtig, unschön, nicht undeutlich, vocallos. Die Ueberschriften roth. — Collationirt. — Abschrift von ابراهيم الشافعي im Jahre 877/1472. — HKh. II 1819.

3019. We. 1660.

70 Bl. 8°°, 21 Z. (20¹/2×14³/4; 15×10°m). — Zustand: einige Lagen lose; am unteren Rand und im Rücken wasserfleckig und öfters, bes. Bl. 1 und 70, ausgebessert. — Papier: gelb (auch röthlich und grün), stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1ª und auch in der Unterschrift f. 70°:

كالم عيون الحقايف

Verfasser (s. auch Anfang):

داوود الشاذلي الاسكندري

قال سيدنا ومولانا . . . داود بن : Anfang f.1b باخلا الشاذلي السكندري . . . جاء في الحديث انما الاعمال بالنيات وانما لكل امرئ ما نوي فعلي حسب همتك في نيتك ارتقاء درجتك عند عالم سريرتك المخ

Der Verfasser dieses Werkes, welches in kurzen Sätzen das ganze Gebiet der Çūfik behandelt, ist Dāwūd ben bāhalā essikandarī eśśād'ilī; so heisst er auch Pm. 417, f. 2°. In der Unterschrift heisst er Dāwūd elmāhalī (الماخلي) und wird Nachfolger des Tāģ eddīn ibn 'aṭā allāh † 709/1309 genannt. Vielleicht ist er derselbe mit Dāwūd ben 'omar ben ibrāhīm essikandarī eśśād'ilī elmālikī † 752/1832, jedenfalls aber Zeitgenosse. Das Werk ist von einem Schüler oder Freund herausgegeben, daher alle Sätze mit آون beginnen. Der erste Satz beginnt f. 2°: الولي له وتوران نور جعنب به ونور يدفع به 'نور بسط وعنق الخنوران نور جعنب به ونور يدفع به 'نور بسط وعنق الخنوران نور جعنب به وتور يدفع به 'نور قبض وعنق الخنورات المعالية ونور قبض وعنق الخنورات المعالية والمعالية وا

ومن لم يعلم من اين ياتيه : Schluss f. 70b رزقه القى في اوديلا الاسباب والله اعلم بالصواب

Schrift: ziemlich gross, kräftig, breit, gleichmässig, deutlich, vocallos; die Stichwörter meistene roth überstrichen. — Abschrift vom J. 1002 Sa'ban (1594).

Die Blätter folgen so: 1-21; Lücke von 9 Bl.; 42-61. 22-41. 62-70.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

3020. Pm. 199.

238 Bl. 8°°, 15 Z. (16¹/2×12¹/2; 12¹/2×9¹/2°m). — Zustand: nicht ganz sauber, zum Theil fleckig, bes. f. 85; Bl. 1 unten im Text beschädigt u. der Rand ausgebessert. — Papier: gelb, stark u. glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f. 1° (u. richtiger im Vorwort f. 2°):

ر" تذكرة المُريد الطالب المَريد

(im Titel الطَلَب المريد) - Verfasser f.1ª (u. zu Anfang): محمد بن المشبخ بن ابي سالم بن ابي عبد الدالاظعالى نسبا الشافى مذهبا البسطامى طلبا الصوفي طريقة العارف مشربا

und (nach dem Bismilläh) f. 1b:

الشيخ الامام . . . ابو عبد الله محمد بن الشيخ . . . شهاب الدين ابي العباس احمد بن محمد بن ابي الفتح بن ابي عبد الله الاطعاني البسطامي

الحمد لله وسلام على عباده . . . أما بعد Anfang: اعلموا ايها المريدون الصادقون . . . أنّ صدف طلبكم حرّك عندي أن اكتب لكم رسالة الخ

Ueber allerlei für den Çūfi wichtige Punkte, deren richtige Auffassung zur Erkenntniss Gottes führt, handelt hier Mohammed ben ahmed ben (eśśeih oder) mohammed elhalebi ibn eliţanī (oder ibn eliţanī) elbistāmī † 807 Dū'lq. (1405); er hat sein Werk im J. 797 Ragab (1395) vollendet. Es zerfällt in Vorwort, 11 Kapp.u. Schlusswort, deren Uebersicht f. 2 steht.

فى احتياج المريد الي الشيخ أ.2 المقدمة فى فصل الذكر والذاكرين وفوايده أ.5 باب. 1 فى شرايط الذكر وآدابه أ.3 باب. 3 فى معرفة الخواطر وتمييزها أ.4 باب. 3 فى مراتب الذكر واقسامه وما يتعلق بذلك أ.4 باب. 4 فى دُكر طرف من واقعات القوم أ.5 باب. 5 باب. 5

في ذكر لمعند من مشاهدة الانوار التي 61° باب. 6 ياها السالك الذاك

في ماهية النفس وتزكيتها 64° باب. 7

فى معرفة القلب وتصفيته 10° باب. 8

في الروح واحواله 9. باب 74^b

في الاشارة الي المقامات وتداخلها في أربع 81 باب.10

12

في ذكر وصايا مفيدة جامعة من كلام *85 باب.11 الشيوخ العارفين وصية الشيوخ سهل بن عبد الله التستري، *85 قال لا تعرض عن اعرضت عنه تكبرا واستصغارا وصية الشيوخ ابي السعود، اعلم يا اخى *86 وصية الشيوخ عبد القادر الكيلاني، اوصيك *88 بتقوي الله وحفظ طاعته وصية من كلام الشيوخ ابي النجيب السهروردي، *89 من اراد ان يثبت له قدم في طريق الحق وصية الشيوخ شهاب الدين السهروردي، *90 يا بني اوصيك بتقوي الله وخشيته وصية اخري له ولقد وصينا الذين اوتوا *92 وصية اخري له ولقد وصينا الذين اوتوا *92 الكتاب من قبلكم

فى ذكر آدابهم اذا وقع منهم كدر وما يعتمدونه لازالته 95° الحاتمة وان يجعله خالصا لوجهم الكريم : Schluss f. 98° وان ينفعنى به وجميع احبابي والعمابي والمسلمين

Schrift: ziemlich gross, doch nicht ganz gleichmässig, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift um ⁹⁴⁶/₁₅₃₉ (s. bei 2).

Nach f. 39 fehlt etwas. F. 81b ist überkopf geschrieben. HKh. II 2847 (wo im Titel steht لطلب المزيد).

3021. Pm. 199. 6) f. 172-207.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 1724: تذكرة الشفيق في معرفة الطريق

elienso in Vers 10. - Verfasser fehlt.

Anfang f. 172b:

ا الحمد لله مفيص الخير وباعث الرسل لدفع الصير v وبعد فالمرء الى الآداب مفتقر لخدمة الاسحاب

Anweisung zur Çūfik, verfasst nach dem letzten Verse im J. 809/1406. Reģez-Gedicht in etwa 1060 Versen und vielen ziemlich kurzen Abschnitten, deren Inhalt immer durch einen Reģez-Vers angegeben ist. Sie beginnen fast alle mit في القبل في So zuerst: f. 1734

القول في وطايف المريد في خدمة الشيخ بلا تجريد القول في ذكر ثباب القوم وانها غالبة في السوم 174

Die letzten Abschnitte: f. 206^b القول في الروح وفي بيانها وافترقت كل الوري في شانها 206^c القول في السرّ وفي بيانه واختلفت ارواحهم في شانه ^d Schluss f. 207^b:

تم حمد الله نظم التذكرة موزونة ابياتها محاررة سادس شوال نهار الجمعة عام أضح للهجرة المتبعة Abschrift im J. 946 Moh. (1589). — Nicht bei HKh.

3022. We. 1591.

8°°, 17 Z. (20°/3 × 15; 15 × 11°m). — Zustand: ziemlich gut; die untere Ecke wassersteckig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel f. 34° in der Angabe des Gesammt-Inhaltes der f. 34 ff. folgenden 10 Gedichte über 10 Wissenschaften; zuerst:

منظومه في علم التصوّف

Verfasser fehlt; aber nach der (richtigen) Angabe auf f. 34^a Mitte (von späterer Hand) ist es:

تاليف الفاصل أبن الشحنة

Anfang f. 34^b (Vers 1 u. 3):

الحمد للم المهيمي الصمد الواحد القيوم والفرد الاحد وبعد فالسلوك ذو منازل عالية صافية المناهل

Eine kurze Darstellung der Çūfik in 102 Reģez-Versen, von Abū 'lwelīd ibn eisihne † 815/1412 (No. 1820). — Schluss f. 37b:

وقد، وفا علم السلوك في مائة عروسة تجلى على خير فئه Schrift: ziemlich gross, breit, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1150/1737.

3023. We. 1602.

42 Bl. 8°°, 17 Z. $(17^1/_2 \times 18^1/_2; 13^1/_2 \times 10^1/_2^{cm})$. — Zustand: fast ganz wasserfleckig. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappbd. — Titel f. 1° (von späterer Hand):

وهذه رسالة في احكام الصوفية

Er ist vielmehr (nach dem Vorwort) oder Unterschrift). — Verfasser: s. Anfang und vollständiger in der Unterschrift.

اما بعد حمد الله تعالى والصلوة : Anfang f.1 المام والسلام على رسوله محمد وآله قال شيخنا الامام . . . زين الحق والدين ابو بكر الخوافى الخراساني . . . فهذه وصية لاسحابي واولادي الذين تابوا الى الله وقصدوا سلوك طريق اولياء الله الح

Rathschläge des Zein eddin abū bekr elliawāfī um 826/1422 zur Richtschnur für diejenigen, welche Busse gethan haben und sich zur Cüfik wenden wollen. Eine vollständige Erörterung der Stufen und Stationen hält der Verf. nicht für nothwendig, sondern nur Hervorhebung der Hauptpunkte. Diese werden mit المناب والما الله تعالى بالشرايط الثلاثة... ومنها انهم بعد ان دخلوا في زمرة التايييين... المناب النهم بعد ان دخلوا في زمرة التايييين. العلم العلم الهرمنها انهم بعد ان دخلوا في زمرة التاييين. العلم ومنها انهم بعد ان حليهم ان جصلوا من العلم الهرمنها انهم جب عليهم ان جصلوا من العلم الهرمنها انهم بعد الهرمنها الهرمنالها الهرمنها الهرمنالها الهرمنها الهرمانها الهرمانها الهرمانها الهرمانها الهرمانها الهرمانها الهرمانها الهرم

ومنها انهم اذا قصدوا الانقطاع والتبتّل في الخلوة "30 ومنها انهم اذا شاهدوا شيئا في الواقعة التي "32 في اليقظة أو بين النوم واليقظة

واعمل انت على الترتيب : Schluss f. 42b فاني ما كتبت على التبويب وانت شاهدت حالي وتوزع بالي اسال الله توفيق العمل بمقتصا ما لي ولكم ولجميع الطالبين حرمة سيد المرسلين الخ

Nach der Unterschrift hat der Verfasser ابو بكر محمد بن علي المدعق بابن اللخوافي das Werk (الوصايا) im J. 825 Gom. I (1422) vollendet zu Jerusalem.

Schrift: gross, kräftig, weit, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift nach der des Verfassers. — Collationirt. — HKh. VI 14259. (Er nennt das Werk: زين الدين الدين الدين الدين القدسية (عدم المحمد بن محمد المحمد الم

3024. Lbg. 659.

16 Bl. 4to, 19 Z. (25¹/₂ × 15¹/₂; 17¹/₂ × 8³/₄c^m). — Zustand: zieml.gut; etwas lose im Einband; die obere Ecke ein wenig beschädigt. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f. 1^a von späterer Hand:

کا الناموس الاعظم والقاموس الاقدم
 ف معرفة قدر النبق صقم للكيلاني

الحمد لله الذي نور الوجود : "Anfang f. 1 الباطن . . . أما بعد فانى سألت وارد التحقيف . . . عن سرّ الالوهية وحقيقة الربوبية والعبودية الم

Von dem umsangreichen Werke, in welchem 'Abd elkerım elkilanı (= elgılanı, elgılı), um 826/1428 am Leben, die Geheimnisse des

göttlichen Wesens, welche in dem Propheten Mohammed offenbar geworden, von cüfischem Standpunkt aus behandelt hat, liegt hier das 11. Heft vor mit dem Specialtitel:

سرّ النور المتكمن في معنى قوله صعّم المؤمن مرآة المومن

Es zerfällt in Vorwort, 2 Kapitel und Schlusswort, und behandelt den Ausspruch des Propheten: der Gläubige ist ein Spiegel des Gläubigen; der Anschluss an Mohammed führe zum Heil, der an den Teufel, seine Liste und Lüste aber zum Verderben.

فيها مسائل تصون اعتقاد الناظر في هذا : f.3^a المقدمة الكتاب من الزيغ والارتياب

في ذكر الحقيقة المحمدية : (فصل 2 in 2 باب. 1 في ذكر الحقيقة الغرازيلية : (فصل 2 in 2 باب. 2 في ذكر الحقيقة الغرازيلية : (فصل 2 in 2 الحاتمة في شرح قولة صعم المؤمن مرآة المؤمن 15° الحاتمة حتى تنجلي ذاتك جميع : 61 ألحالي المرآة ما لها من تلك الحاسن الظاهرة في تلك المرآة المشيودة على النمام والكمال . . . تمت

Schrift: ziemlich gross, gefällig, deutlich, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1200/1785. — Collationirt. — HKh. VI 13528.

3025. We. 1814.
3) f. 19-22. 34-44. 50-69.

8vo, 25 Z. Zustand etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 34^a (und so auch im Vorwort):

ك" قواعد الصوفية

Verfasser f.34°: محمد العري الواسطي Ausführlicher: محمد بن عمر بن احمد الواسطي العمري الشافعي العموفي ابو عبد الله شمس الدين

يقول . . . الواسطي . . . الحجد لله : Anfang f.34 المتخرت رب العالمين حمدا يوافى نعم . . . وبعد فقد استخرت اللم تعالي في جمع فصول تتعلق بامر النصوف الح

Darstellung des Çūfismus, von Mohammed ben 'omar ben ahmed elwäsifi el'omari sems eddin, geb. ⁷⁸⁶/₁₃₈₄, † 849 Sa'b. (1445), in einer Menge ungezählter Abschnitte. عمل آخر في ذكر اعمل الصفة وذكر اسمائهم 464 وما كانوا عليه من الاخلاق الرصية والمقامات السنية خاتمة نفيسة تختم بها هذا الكتاب 524 بيان الكشف عن دوّي من ادّعي الحبة 524 فيان معنى الحبة Schluss f. 526:

... يقول همل جزاء من انعمت :Schluss f. 52b عليم بالتوحيد الا الجنة وعذا ما يسر الله به والحمد لله على نعبة الاسلام الخ

Dann folgt noch f. 52° unten ein Nachtrag, der sich in seiner Handschrift vorgefunden hat; zunächst ein kurzes Gebet; f. 53° allerlei auf Çüfismus bezügliche Bemerkungen, über خاب المناه besonders über das Verdienstliche des الذكر Daran schliesst sich f. 40–44, mit der Aufschrift: مناه وألم بناه وألم بناه وألم بناه وألم المناه وألم المناه وألم المناه وألم المناه والله المام المناه المناه والله المام والله والله المام والله والله المام والله والله المام والله والله والله والله المام والله والل

Völlig verbunden. Die Blätter folgen so: 34-36, 19-22, 37-39, 54-61, 68, 69, 50, 51, 62-67, 52, 53, 40-44,

3026. We. 1661.

36 Bl. 8°°, 23 Z. (21 × 15¹/4; 16¹/2 × 11°m). — Zustand: wasserfleckig, besonders am Rande, und auch sonst unsauber. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: brauner Lederbd, abgescheuert. — Titel u. Verfasser f. 1°:

كتاب ارتقاء الرتبة باللباس والصحبة على ثلثمائة وستين طريقة من لباس اعل الحقيقة لابي الفتح الحميد بن بدر الدين ابي عبد الله المحمد بن نور الدين ابي الحسن علي بن تقى الدين ابي التقا صالح بن عثمان بن محمد بن عمر بن عبد الرحمن ... ابن ابي الوفي [الوفا]

فان قلت ما معنى قوله تعالى: "Anfang f.1 أ منكم من يبريك الدنيا ومنكم من يبريك الآخرة وتكور لفظها في الكتاب والسنة . . . قلت تكلم الناس في هذا المعنى كثير واحسى ما قالوا هو هوي كامن في القلب جميل الانسان علي جميع متاعها الخ

Der obige Anfang (unmittelbar nach dem Titel) zeigt, dass hier nur ein Stück aus einem Werke vorliegt, in welchem eine Darstellung der cüfischen Ansichten gegeben ist. Die Wendung فان قال . . . قالت oder فان قال . . . قالت wird darin ziemlich oft gebraucht. Der Verf. Mohammed ben moh. ben 'all ben çālih ibn abū 'lwefā abū 'lfath lebte um 880/1475; f. 9a erwähnt er sein Werk.

Der erste hier vorhandene Abschnitt ist ohne Ueberschrift; er handelt في حبّ الدنيا oder auch في حبّ الدنيا النفوس؛ النفوس ثلثة النفس الامارة 5.2 . في الشهوات في الحياة 6.3 ; بالسوء النح ن الحياة 6.3 ; بالسوء النح u. s. w. Recht ausführlich wird gehandelt von Musik f. 18 أن السماع قل ابو على الدنان ان السماع قل العوام لبقاء نفوسهم وكل من كانت نفسه حيام على العوام لبقاء نفوسهم وكل من كانت نفسه حية وقلبه ميت فهو عامي ونو قرأ الف كتاب النح كناب النح للعائد؛ يقال اعتزله وتعزنه بمعنى النب

فیسلم له دینه ودیناه ویقل :Schluss f. 36^a دنبه ویرضی بذنک ربه ثانیها عزلهٔ العابدین نیکون علی اعبه فی تحقیق اعماله ا

Schrift: ungleich, im Ganzen gross, flüchtig, nicht undeutlich, fast ganz vocallos. — Abschrift c. 1150, 1737.

HKh. 1 447 ist ein anderes Werk.

F. 36^a unten und 36^b ein Gebet mit den "schönen Namen" Gottes.

3027. Mq. 282.

199 Bl. 8°°, 11 Z. (17¹/₂ × 13¹/₃; 11¹/₂ × 7¹/₂ − 8^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ganz sauber und am Rande öfters wasserseckig. Bl. 1 u. 2 am Rücken ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: schwarzer Lederbd mit Klappe. — Titel u. Versasser s. 1°:

عتاب فيه فوايد من شرح التعرف لهذهب اهل التصوف

لعلى بن احمد بن محمد بن احمد المنوفي

الحمد لله والصلوة والسلام على : Anfang f. 1^b: روبعد فهذه اوراق فيها فوايد جمعها كاتب هذه الحروف . . . المنوفي الشافعي . . . من شرح الامام . . . علاء الدين ابني الحسن على بن اسمعيل بن يوسف القونوي الشافعي المسمي حسن التصرف لتصنيف الشيخ . . . ابني بكر محمد بن الحاق بن ابراهيم بن يعقوب البخاري الكلاباذي المسمي بالتعزف لمذهب اهل التصوف واسئل الله النفع به وحسبنا الله ونعم الوكيل واسئل الله ونعم الوكيل

Allerlei Notizen, entlehnt dem Commentar des 'Alı ben ismā'ıl ben jūsuf elqonawī, geb. 668/1269, gest. 729/1329, dessen Titel حسن التصرف في شرح التعرف ist, zu dem Werke des Mohammed ben ishāq ben ibrāhīm elkelābād'ī elhanefī abū bekr, † c. 390/1000, welches betitelt ist: التعرف لمذهب اهل التصرف. Der Sammler 'Alı ben alimed ben moliammed ben alimed elmenāfī (um 880/1476 lebend) hat in einer Menge ungezählter Sätze (فائده) hauptsächlich allerlei auf Çūfik bezügliche Ansichten und Fragen erörtert.

فايدة لام :Das Werk selbst beginnt f.1° so التعريف في الحمد لله قبيل انها لاستغراق الجنس وقيل لتعريف الماهية الخ

Die Notizen zum 1. Kap. des Grundwerkes فايدة قالت طائفة سميت الصوفية صوفية: beginnen f.5b لصفاء اسرارها ونقاء آثارها تريد بنقاء الاثار طهارة الظاهر الخ

: Die letzte Notiz handelt über Musik f.195° في السماع من حيث فيدة السماع من حيث اللغة اعلم مما هو منتفق على حوازه الخ

فان لم يكن كذلك وجب : "Schluss f. 198 عليه ترك ذلك وللقوم في السماع فنون من الكلام يطول ذكرها والحمد لله وحده كاخر الفوايد الخ

Schrift: kleine gedrängte Gelehrtenhand, ziemlich stark vocalisirt, gleichmässig. — Autograph des Verf., im J. 882 Ram. (1477). — Collationirt.

Nach f. 9 feblen 11 Blätter Text; statt dessen sind 2 leere Blätter eingeheftet, welche jetzt mit 10. 11. foliirt sind. Vgl. HKb. II 3083.

F. 199 enthält einige Stellen aus dem Persischen Commentar zu dem کا النعزف.

3028. Spr. 808.

52 Bl. 8°°, 21 Z. (201/2×151/3: 141/2-15×9°m). Zustand: gut. - Papier: gelblich, glatt, stark. - Einband: Papped mit Kattunrücken. - Titel u. Verfasser f.1°:
كافظ الصوفيظ عناب قوانين حكم الاشراق الى كافظ الصوفيظ في جميع الآفاق

لحمال الله المالي المحمد ابي المواهب الشائلي المحمد بن احمد بن المحمد التونسي: Ausführlicher الشائلي الوقائي جمال اللهن ابو المواهب

الحمد لله الحكيم العليم الرَّوف :Anfang f.1 الحمد الموقع العليم على طريق القوم طرق خاطرها خاطرها خاطرها خاطرها خاطرها خاطرها خاطرها في هذه الأوراق الم

Ein die Grundsätze der Çūfik behandelndes Werk des Mohammed ben ahmed ben mohammed ettänist elwefāī ģemāl eddīn [çafī eddīn] abū 'lmewāhib † 882/1477. Es zerfüllt in Vorrede, 14 قانون und Schlusswort. تشتمل على معنى الحكمة عند الحكماء : 6.3 القدمة ومعناها عند اهل الباطر.

التاييد في مقامات التوحيد f.3b قانون 1. التوبة بمعانى الربة وفيه تقرير وتحذير 6 قانون 2. الحلاس وفيه علامات ودلالات بميزها صاحبها 8 تانون . 3 الصدي وفيه مقامات وحالات 8^b قانون .4 96 قانون 5. المراقبة وفيه لوايح وسوايح المحبنة وفيه نفحات ولمحات 10° قانون 6. 12 قانون .7 الصلت وفيه تقرير وتحذير الفقر وفيم تحقيف وتدقيف 130 قانون 8. 15 قانون . 9 البيا وفيه ترقيف وترويف وبروق المعرفة وفيد مشاهد وشواهد 17 قاذون 10. الفنآ وفيه مزارع ومشارع 21° قنون .11 22 قانون 12. البقآ وفيد قواعد وفوايد 23° قانون 13. الولاية العامة وفيه ضوابط وروابط الولاية الخاصة وفيه فتم طلسم الكنوز 24 قانون .14 خاتمة 44b في الوصية للقلوب الزكية المرضية

Das Werk ist in gereimter Prosa, oft mit kurzen Versstücken vermischt. Schluss f.46" (fehlerhaft): غمن بقبره فليدع لله دعوة رحمة عسي يستجابها

Schrift: gross, krāftig, deutlich, vocallos, gleichmāssig. Ueberschriften roth, auch farbig. — Abschrift von بن على الاحمدي im J. 1115 Çafar (1703).

3029.

Dasselbe Werk ist enthalten in: 1) Pm. 212.

121 Bl. 8vo, 15 Z. (15×101/2: 15×62/3cm). - Zustand: ziemlich gut, an einigen Stellen ausgebessert. - Papier:

gelb, stark, glatt. - Einband: Pappbd mit Lederrücken. Titel f. 1a und im Vorwort f. 4b ebeuso (aber الى كافة für الى كل Verfasser f. 1° (ausführlich) ebeuso. Schluss hier mit einem Gebete, dessen Hanptsätze mit الاهي beginnen; مع العافية الى الابد بدوام المدد على : "zuletzt f.119

Schrift: gross, weit, gewandt u. gleichmüssig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. - Abschrift im J. 1097 Sa'ban (1686). - Collationirt.

توالي المُدُد وسلام على الموسلين والحِد لله رب العالمين الو

2) We. 1795, 1, f. 1-19.

128 Bl. 8ve, 15 Z. (17 × 121/2: 12 × 9cm). - Zustand: etwas unsauber, auch wasserflockig. - Papier: gelb, glatt, dick. - Einband: Pappbd mit Lederrücken.

Titel und Verfasser f. 1ª (dreimal): كتاب الحكم لابي المواهب الشانلي

Weiter unten steht der ausführliche Titel. Anfang ebenso. Das Werk geht hier nur bis und hört f. 19b mit قانون des 6. قانون وفنا النفس عن الحظوظ والاعراض ؛ den Worten auf:

Schrift: ziemlich gross, kräftig, breit, deutlich, vocallos. Ueberschristen und Stichwörter roth. - Abschrift c. 1100, 1688. - Bl. 20 leer.

3) Pm. 553, 4, f. 20a-35b.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Titel: كا التصوف والسلوك. Verfasser ausführlich. Anfang und Schluss ebenso, aber das Werk ist hier doch nicht unerheblich abgekürzt.

3030. Pm. 553.

5) f. 36b-40b.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel feblt; er ist etwa: رسالة في النصوف

محمد بن احمد بن محمد التونسي .Verfasser الشاذلي الوفائي ابو المواهب

الحد لله الذي من والاه توزّه ومن اصطفاه : Anfang صفاه ... أما بعد فإن الخف سجانه انزل الكتب السماوية الغ

Derselbe Verf. behandelt hier die Hauptpunkte der Çūfik. F. 38" unten kommt ein Gebet مناجات المبيد في خلوات التفييد ,des Lehrlings vor und ein anderes f. 39. Dann f. 39. ff. über den höchsten Namen Gottes in einigen Suren (36, 2. 3 u. s. w.).

البصير البرّ القايم الدايم عنا آخر :Schluss ما اخترته من كلام سهل رة ولم اترك منه الا ما هو لمنع بعض الامراض وقد قدر عذا والحمد للد وحده

3031. Pm. 547 1) f. $1-32^a$.

54 Bl. 8vo, 27 Z. $(20^2/_3 \times 15; 13^1/_2 \times 9^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken, besonders zu Ansang. - Papier: gelb, glatt, stark. - Einband: rothbrauner Lederband. - Titel und Verfasser f. 1a:

د" قواعد الطريقة في لجع بين الشريعة والحقيقة لشهاب الدين أحمد البرنسي ءُرِفَ بنرَرُوف

الحمد لله رب العالمين والصلوة Anfang: اما بعد فيقول العبد . . . علي بن حسام الدين٬ لما رايت كتاب قواعد الطريقة . . . للشيخ . . . شهاب الدين احمد البرنسي . . . كتابا حسنا النخ

Das Werk des Ahmed zarrūq + 899/1498 (No. 2239), Regeln der Çüfik betitelt (تمهید [تاسیس oder] قواعد التصوف واصوله) ist zwar schr brauchbar, aber der Stoff im Werke zerstreut und nicht recht geordnet. Daher hat es 'Ali ben husam eddin elmottagi elhindi † 977/1569 (No. 2726) in 8 Kapitel und Schlusswort gebracht: so liegt es hier vor. ge- قاعدة Jedes Kapitel ist in viele ungezählte theilt. Um nichts von dem Grundwerke verloren gehen zu lassen, hat er auch noch die kurze Dibäge desselben vorangestellt. Sie beginnt: الحمد لله كما جب تعظيم مجده والصلوة . . . وبعد فالقصد بهذا المختصر وفصوله تمهيد قواعد التصوف واصوله على وجه جمع بين الشريعة والحقيقة الم في اشتقاف لفظ التصوف وماخذ من الحديث f.1 باب . 1 في العلم وآدابه 2. باب 2 في السير والسلوك وما يتعلف به 96 باب. 3

Schrift: klein, gut, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1017 كان الخاج معدل بن الحاج معدل بن عبد الحسين البصري الشافعي الاشعري in Elbaçra. — Collationirt. — HKh. IV 9612 (cf. II 2348).

Pm. 40, 1, S. 1-78.

239 Seiten 8°°, 20 Z. (201/2×15; 151/5×10cm). — Zustand: die obere Hälfte (und mehr) stark wassersleckig, der Text östers dadurch beschädigt. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: schöner Halbfrzbd mit Klappe.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser fehlt. Anfang und Schluss wie bei Pm.547,1.

Schrift: ziemlich klein, gewandt, gleichmässig, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter hervorstechend gross. — Abschrift im J. 1031 Rab. I (1622) von دنظام بن محمد بن نظام. — Collationirt.

Nach S. 1 fehlt 1 Blatt. S. 79 leer.

3032. Spr. 809.

59 Bl. 8^{ve}, 21 Z. $(17^3/4 \times 13^1/2: 12^1/2 \times 9^1/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch f. 30—39 ein grosser auch den Text beschädigender Flecken. — Papier: gelb, zieml. stark, glatt. — Ein band: Pappbd mit Kattunrücken. — Titel f.1^a:

كتاب تاييد الحقيقة العلية وتشييد الطريقة الشاذلية

so auch Vorrede f. 1b. - Verfasser:

الجلال السيوطي

الحمد لله وسلام علي عباده :Anfang f. 16 الذين اصطفي' أعلم وفقنى الله واياك أن التصوّف في نفسه علم شريف رفيع قدره الرخ

Die Çūfik, sagt Essojūți, sei eine hochstehende Wissenschaft, aber entstellt durch Viele, die sich angeblich der Lehre zugethan erklären, ohne im Grunde Çūfīs zu sein, ohne rechte Einsicht davon zu haben: diese irren und beirren bloss und werfen Nachtheil auf das Ganze. Davon handelt dies Werk. Es ist getheilt in eine Menge (ungezählter) فصل (meistens ohne Ueberschrift). Anfang der ersten فصل:

الاصل في علم الحقيقة احاديث وآثار 10 منها حديث عمر في سؤال جبريل عن الاحسان 20 منها ما اخرجه الطبسي في ترغيبه 20 منها ما اخرجه الديلمي في مسند الفردوس 30 منها ما اخرجه الديلمي

Er bespricht unter Anführung seiner Quellen das Wesen der Çüfik, f. 46 ff.; ferner (f. 76 ff.) das Verhältniss derselben (علم الحقيقة) zu der Rechtswissenschaft (علم الشريعة), den hohen Rang, den die Çūfis einnehmen (unmittelbar nach den Propheten), den Unterschied zwischen (f. 10b ff.) علماء الباطي und den علماء الظاهر und worin ihr Wissen besteht, die verschiedenen Stufen der Çūfis (f. 176 ff.), und was der Gegenstand und das Ziel ihres Wissens und ihrer Bestrebungen sei. F. 27b ff. behandelt ihre (في العقيدة التي أجمع عليها الصوفية) Glaubenssätze bespricht ihr System, widerlegt verschiedene Einwände und Vorwürfe und handelt f. 52b: الا تحاد wo unter) في الا تحاد والدليل على بطلانه zu verstehen ist: اتحاد العبد مع الله تعالى) und . في ذكر الحلول والدليل على بطلانه والرد عليهم : £6.5 f

غيري في الواقعة انه الربّ : Schluss f. 56° النفس والهوي المعبود فيحب عليه ان يجتنب طاعة النفس والهوي ويكثرها بالمجاهدة والرياضة ولا يظن نلك المحال والله اعلم٬ تم جمد الله المرخ

Schrift: klein, deutlich, gewandt, gleichmässig, vocallos, collationirt. Die Aufschriften (مسئلة , فصل etc.) roth. Abschrift um نصمئلة , — HKh. II 2361.

Es schliesst sich daran f. 56° — 57° ein Regez-Gedicht von 67 Versen, über die Kleidung der Çüfis, ohne Ueberschrift, anfangend: القول في ذكر اثياب القوم والها غالية في السوم

S. No. 3021 (f. 174°).

F. 58^b ein Stammbaum der العشرة المبشّرين und 59^e des ابن حنبل.

3033. Lbg. 451.

25 Bl. 8°°, 17 Z. (18×12¹/2; 12¹/2×9°m).— Zustand: nicht recht sauber, auch wasserfleckig am Rande. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1° (und auch im Vorwort f. 3°):

رسالة الاخوان من اهل الفقد وحملة القران Verfasser: s. Anfang.

الحيد لله ذي الحيد والجود الاحسان : Anfang f.1^b ... وبعد يقول ... على بن ميمون بن أبي بكر بن على بن ميمون بن أبي بكر بن الي بكر بن الماعيل بن أبي بكر بن على بن سليمان بن يحيى . . . بن على بن أبي طالب . . . المغربي . . . كورد على في أواخر العشر الأول من جمادى الأولى سنة خمس عشرة وتسع مائذ بالصالحيذ المذكورة رجلان من بلاد حاحا (?) من المغرب الاقصى المن المخرب الاقصى المن

'Alī ben meimān elmagrebī † 917/1511 hat im J. 901/1496 Fās verlassen; erst im J. 915/1509 erhālt er durch einen Besuch — er wohnte in der Nähe von Damaskus — Nachricht von seinen dortigen gelehrten Freunden. Er beschliesst, denselben eine çūfische Abhandlung zu schicken, um sie für die Glaubensauffassung zu gewinnen, die er durch die Belehrung von Seiten des المنافقة عناه المنافقة عناه المنافقة والمنافقة المنافقة المنافق

ى قولما تتعالى الصم عند المجن والناس الا ليبعبدون (3) في قولما تتعالى وما خلقت المجن والانس الا ليبعبدون (3

في قوله تعالى وما امروا الانبيعبدوا الله تحلصين (4

في قوله تعالى أن النفس لامارة بالسؤ (5)

في قوله تعليُّ أنَّ الشيفان لكم عدة فاتخذوه عدوا (8

فى قولِم تعالى فالد تغزنكم الحباة الدنيا ولا يغرنكم (7 بالله الغرور

Diese Eintheilung tritt aber nicht deutlich hervor. Das Vorhandene schliesst f. 23b: وأعوذ بك ضمى شرق مر جبلتب عليد ثم يمصى نسبيمد Oh die folgenden Seiten noch dazu gehören, ist fraglich, aber möglich; dann ist nach f. 23 eine grössere Lücke, und der Schluss des Ganzen

würde sein f. 25°: اللهم اجعلنا . . . اللهم الله النخ من الهادين المهديين . . . ولا ترمنا مكرك وصلى الله النخ Schrift: ziemlich grosse Gelehrtenhand, etwas flüchtig, vocallos. — Abschrift c. 950/1543. — Vgl. No. 2545.

3034. Spr. 814.

66 Bl. 8°°, 17 Z. (18 × 13¹/4: 12¹/2 × 8¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut, im Anfang unsauber. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel und Verfasser Vorblatta;

تناب مبادى السالكين الي مقامت العارفين السيدي علي بن ميمون المغربي

الحمد لله الذي خلف : Anfang Vorblatt الخمد الذي الخبا الطالب الانسان ولم يكن شيئا مذهورا . . . وبعد النها الطالب على عنت رقبته من عقاب ربه واليم عذابه الخ

Ibn meimūn † 917/1511 geht davon aus, dass der Islām auf fünf Pfeilern beruhe (الشهادة وافعة التملاة وابت الركة وتعوم رمضان وج البيت) u. behandelt dann die Verpflichtung des Gläubigen, seine 7 Glieder zu hüten (حفظ لجوارح السبعة), näml.: السمع والبصر واللسان والبيدان والبدن والفرج والرجلان im Einzelnen, um seinen religiösen Pflichten nachzukommen. — Schluss f. 13 وننك بشرط الخلاس على اللسن والحمد لله الذي على ما تقدم في فصل الكلام على اللسن والحمد لله الذي هدانا لهذا ونساله بفصله ان ينفعنا واباك . . . ويغفر لنا ولوالدينا ولكافة الحلينا ولمشدئخنا . . . وصلى الله المخ

Schrift: klein, flüchtig, doch deutlich, vocallos, collationirt. Rothe Stichwörter. — Abschrift c. 1150 1737.

Arabische Foliirung, das Titelblatt (nebst Anfang) nicht mitgezählt.

HKh. V 11300.

3035. Spr. 1992.

18 Bl. 8vo, 15 Z. (17×11¹ 2: 12¹ 2×9^{cm}).—Zustand: unsauber, besonders am Rande fleckig.— Papier: gelb. glatt, ziemlich dünn.— Einband: Pappband mit Kattunrücken.— Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

[قال] سيدنا ومولان Anfang f. 1°: التحمد الم ابو يحيى زكرياء الانصاري الشافعي . . . التحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين . . . الما بعد فهذا مختصر في التحوف وستيته بالفتوحات الالهبية في نفع ارواح الذات الانسانية مشتمل على عشر فصول المخ

Kurze Darstellung der Çūfik in 10 Abschnitten, von Zakarijjä ben mohammed elançārī † 926/1520 (No. 1369).

في بيان تعريف التصرّف وموضوعه 1.1 فصل. 1 في بيان اركان التصوف والطريف الى الله تعالى 2° فصل. 2 في بيان التوحيد والايمان والاسلام 6° فصل. 3 في بيان العلم اللدني وعلم اليقين وحقه واصله 7° فصل. 4 في بيان الالهام والوحي والفراسة 6° فصل. 5 في بيان الخراصرة والكشف والمكاشفة 9° فصل. 5 في بيان الشريعة والحقيقة والطريقة 6° فصل. 7 في بيان الخواطر 10° فصل. 9 في بيان كيفيذ اخذ العهد وليس الخرقة 11° فصل. 10

Das 8. فصل fehlt hier im Text und auch der Ueberschrift nach. Nach der Inhaltsangabe f.1^b sollte es handeln قادة والشقادة والشقادة والشقادة والشقادة المعادة والشقادة والشقادة المعادة والشقادة المعادة والشقادة المعادة والشقادة المعادة ا

وتلقين الذكر

ويهديها الشيخ الي حضرة النبي: Schluss f.13b: صغم وسائر الانبياء وسائر الصالحين والمسلمين اجمعين ' Schrift: gross, rundlich, unschön, vocallos. — Abschrift c. 1900/1785.

3036.

Dasselbe Werk enthält:

1) We. 1750, 3, f. 41-43^a.

 8vo , c. 29 Z. $(20^{1}/_{2} \times 14^{1}/_{2}; 19 \times 14^{\text{cm}})$. — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark.

Titel und Verfasser fehlt. Anfang und Schluss wie bei Spr. 1992, 1. Das 8. فصل steht f. 42^b, Zeile 10 ff.

Schrift: klein, rundlich, gedrängt, vocallos. — Abschrift c. 1150/1737.

2) Lbg. 1014.

4 Bl. 8°°, 27 Z. (20¹/4 × 14³/4; 15¹/2-16 × 10°m). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel f. 1^a: ر" في النصوّف. Anfang und Schluss (bis zu den Worten: (ويهلّلا الله ما شاء) wie bei Spr. 1992, 1.

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Der Text in rothen Linien. — Abschrift vom J. 1124 Ram. (1712).

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Einen Commentar dazu hat sein Enkel ويد العابدين بن يوسف بن زكرياء † 1068/1657 u.d.T. للمنح الربانية في شرح الفتوحات الالهية.

3037. We. 1648.

145 Bl. 8°°, 21 Z. (21¹/2×16; 15×11cm). — Zustand: lose im Deckel; nicht recht sauber, öfters auch fleckig. Vorblatt u. Bl. 1. 2 unten schadhaft und ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, (ziemlich) stark. — Einband: Lederdeckel mit Klappe. — Titel und Verfasser auf dem Vorblatte (Vorderseite):

ک" منهج السالک الي اشرف المسالک المتصمنة لرسالة القشيري، تشتمل على علم الحقيقة لنور الدين على المرصفي

Titel so auch im Vorwort f. la. Verfasser vollständiger:

على بن خليل المرصفاري والمَرْصَفى المصري الصوفى نور الدين

الحجد لله: (Rückseite des Vorblattes) الحجد لله: (An fang (Rückseite des Vorblattes) الذي تعرف لعبادة حدوث كايناته فتحققوا وجودة بإجادة . . . أما بعد فلما كان الكتاب الموسوم برسالة القشيري مشتملا على مقاصد السلوك ومبانية الخ

Ein çüfischer Freund bat den 'Alt ben haltl elmarçafi nür eddin † 980/1524, dass er aus der Abhandlung des Elqoseiri das Wesentlichste aushöbe und bei den einzelnen Kapiteln derselben auch andere Werke berücksichtige, nicht zu lang und nicht zu kurz. Demgemäss hat er dies Buch verfasst, in welchem er aber, wo es nöthig schien, eine andere Anordnung befolgt. Es zerfällt in 26 فصل (deren Uebersicht f. 1ab).

في بيان اعتقاد هذه الطايفة في التوحيد أf.1 فصل .1 والمعرفة من مسايل الاصول

فى ذكر المشايخ لهذه الطريقة النج 80 فصل. 2 فى معرفة السير والترقى ومعرفة الخواطر النج 30° فصل. 5

في الزُهد والقناعة 59° فصل 10.

ى الرحمة والمختلفة فصل 13. فصل 13. فصل 13.

في الارادة والمحبنة والشوق في الارادة والمحبنة والشوق

في الم اقبة والعبودية والاستقاملا 83º فصل 15.

في الحياء والحرّية 109 فصل 20.

13

فى الولاية والفراسة 21. فصل 21. فصل 25. في معرفة احكامهم فى السماع 129° فصل 25. في النبات كرامات الاولياء وفى ذكر خروجهم 133° فصل 26. من المنبا وفى رؤيا القوم بعد الخروج منها

اللهم اعطنا ما اعطيتهم :Schluss f. 143° وامتحنا ما متحتهم ولا تحرمنا ما وهبتهم انك علي كلَّ شيء قدير بالاجابة جدير وصلي الله على سيدنا الح

Nach der Unterschrift ist das Werk vollendet im J. 891 Moli. (1486).

Schrift: ziemlich gross, gewandt, deutlich, vocallos, gleichmässig. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift von عبد القادر بن محمد العراق im J. 930 Sawwāl (1524). — Arab. Foliirung. — HKh. VI 13275.

3038. Lbg. 387.

43 Bl. 8°, 21-25 Z. (193/4×141/2; 15-18×101/2-111/2°°). Zustand: am oberen und unteren Rande wasserfleckig, weniger am Seitenrande. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1°:

كا المُقْنِع والمورد العذب لمن يشرب ويكرع لنور الدين على بن خليل المرصفي Der Titel im Vorwort ebenso.

الحمد لله الواعب الفصل لمن :Anfang f. 1 الني قد لبّا به وفزع . . . أما بعد اعلموا . . . انني قد استخرت الله تعالى في جميع محتصرا مفيدا المخ

Ein çüfisches Werk desselben Verfassers, eine Abkürzung des vorigen Werkes (zum Theil ganz dieselben Ueberschriften), in 13 Abschnitten, deren Uebersicht f. 1b. — 1. مصف f. 2a المتوبة الخلوة والعزلة 6a فصل f. 2b فصل

أن الاخلاص افراد الحق في : Schluss f. 43° الطاعة لقوله تعالى الا لله الدينُ الخالص والله اعلم'

Schrift: ziemlich gross, gewandte Gelehrtenhand, ungleich, oft flüchtig, vocallos, oft auch ohne diakritische Punkte. Collationirt.—Abschrift im J.920 Śa'bān (1514) von حمر بن احمد بن عباس الاخطابي الشافعي.

3039. We. 1643.

99 Bl. 8°°, 19(21) Z. (20×14¹/2: 13-15×7¹/2-9¹/2cm). Zustand: ziemlich gut; doch nicht frei von Flecken; das erste Blatt lose, unsauber u. eingerissen. — Papier: gelb, ziemlich stark u. glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel (von späterer Hand) f. 1ª oben:

ك" تحفة الحبيب

Nach der Vorrede f. 3":

تحفة الحبيب فيما يبهجم في رياض الشهود والتقريب

ولي الله سيدي انشيخ المحمد بن الله سيدي انشيخ المحمد ولى الله سيدي انشيخ علوان

الحمد لله الذي الحجم حرف : Anfang f. 1b: الحمد الذي الحمد الوجود بنقطة نور جماله الاسنى . . . وبعد فان احلى ما تحلت تحلاة الافهام . . . علم الربوبية المسمي بعلم الحقيقة المشتمل علي الاسرار الغامصة والمعاني الدقيقة المخ

Auf Wunsch von Freunden hat Moham-med ben 'alı ben 'aţijja elhamawı śems eddin ibn 'alawān † 954/1547 dies Werk versast, um eine gedrängte und zugleich lichtvolle Darstellung der schwierigsten Begriffe der Çūfik zu geben. — Das Werk selbst fängt an f. 3ª Mitte: بيف في المناه المناه المناه المناه المناه المناه واحدا فردا بغير ربب المن

ويكون له في الوجود الثاني: *Schluss f. 98 والاختتام ما كان في الوجود الاول فيحيقق البدء والاختتام وهذا آخر ما قصدنا ايراده في هذا الانموذج وبالله التوفيق

In dem Nachworte sagt der Verf., er habe vor, sein Werk mit einem Commentar zu versehen.

Der Verfasser ist ein Sohn des bekannten 'Alawān † 936/1529, den er öfters anführt, dessen Todesjahr er angiebt und über dessen Bedeutung als "Erneuerer" der Religion seiner Zeitgenossen er f. 69^b ausführlich spricht. Er schrieb also nach 936/1529.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, vocallos. Von f. 78 an ergänzt. Für Ueberschriften ist bis f. 77 Platz gelassen. — Abschrift um d. J. 1000/1591 [der Ergänzung vom J. 1031 Gom. II (1622)]. — Collationirt.

Nach f. 7 fehlen 2 Bl. - HKh. II 2573.

3040. Spr. 851.

19) f. 127 — 181.

 8vo , c. 22 Z. $(15^1/4 \times 10^1/2; 13 \times 8^1/2^{\text{cm}})$. — Zustand: nicht ganz sauber, oben am Rande fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel und Verfasser f. 127^{a} :

كتاب آداب الاقطاب وهي اربعون ادبا وخمسة اداب لابي الحسن على بن عبد الله بن محمد بن ابي الثناء محمود الكازواني البغدادي

(Verfasser so auch f. 166ª Mitte.)

الحمد لله وكفى وسلام على عباده Anfang: الخمد الله وزادك توفيقا الذين اصطفى . . . سالتنى رحمك الله وزادك توفيقا . . . ان اذكر لك طرفا من آداب التصوّف وقواعده الخ

Anleitung und Uebersicht der Çūfik, in 45 Kapiteln, von 'Alı ben ('abdallāh =) ahmed ben mohammed ben mahmūd elkizawānī (elkīzawānī, elkāzawānī) abū 'lhasan elhamawī elbagdādī eççūfī † 955/1548.

Mit dem Titel sind gemeint die Eigenschaften, welche die "Pole" der Çūfik, d. i. die vollkommensten Çūfis besitzen; er könnte deutlicher آداب التصرف sein.

ادب التوبة ط2. Kap. 132 ; ادب الخلق ط1. Kap. 132 ; ادب التوبة ط134 . " , 134 . " ادب الجوم ط134 . " , 134 . " ادب الجوم ط134 . " , 134 . " . " ادب الجوم ط134 . " , ادب الجوم ط134 . " , ادب الجوم المعادل ال

ادب التقوي °140 ", - د. ; ادب القناءة °136 ", 5. ", 136 ادب القناءة °5. ", 136 ادب القناءة °5.

ادب الاستقامة 40°1 " 20. " 144° ادب الرجا

ادب المراقبة "157 " 30. ; ادب السخا 152 « 25.

34. " 160^b eineLücke. ادب الفراسة nach f.160^b eine

35. " Anfang fehlt. 36.Kap. 166 ادب المحبنة

ادب السماع "175 م , 44. إدب اليقين "170 م. 40.

ادب الحركات 177^b 45. " 177

فمن دق باب كريم فتح : Bchluss f. 181° فالله تعالي يعيد علينا وعليك بركة اوليائه ويلحقنا وايك باحبابه واصفيائه امين والحمد لله رب العالمين

Schrift: ziemlich gross, ungleich, flüchtig, deutlich, vocallos. Ueberschrift (meistens) schwarz, in grösserer Schrift. — Abschrift c. 1200/1785.

F. 181° unten ein Stück aus dem Werke ناصر الدين ابو des كتاب الآداب في رياضة الاخلاق القسم تحمد بن يوسف الحسيني المدايني [المدني]

3041. Lbg. 731.

169 Bl. 8vo, 23 Z. (20²/₅ × 14³/₄; 15 × 9¹/₉om). — Zustand: in der ersten Hälfte sehr stark wasserfleckig und der Rücken so durchweg. F. 35^a. 53^a unsauber. — Papier: gelb, ziemlich stark u. glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe. — Titel und Verfasser f. 1^a:

كتاب الجواهر الخمس للسيد محمد الغوث (Der Titel so auch im Vorwort f. 2b.)

الحمد لله الاحد الصمد الفرد : Anfang f. 1^b: الما بعد الذي لم يلد ولم يولد ولم يكن له كفّان . . . أما بعد فقد قال . . . محمد بن خطير الدين بن باينريد ابن خواجه فريد العطا الما كان دولة العشق واضطرابه في ابتداء اول الحال لم ازل مجتهدا ومجدّا المخ

Der Verf. Mohammed ben hatir eddin ben bajezid elgaut' elhindi hat dies um ⁹²⁸/₁₅₂₂ verfasste Werk in reiferem Alter (im J. ⁹⁵⁶/₁₅₄₉) etwas umgeändert herausgegeben. Es behandelt die Hauptpunkte der Çūfik und ist in 5 جوه getheilt.

في عبادة العابدين وطريقتها 💮 f. 3° جوهر 1.

في زهد الزاهدين وطريقه 22° جوهر . 2

في دعوة الداعين وطريقها 34 جوهر. 3

(in Vorwort und vielen فصل).

فى اذكار الذاكريين واشتغال العارفين 114^{6 ج}وهر .4 من مشرب الشطار وطريقهما

فى ورثنا الحق وعمل المحققين وطويقه 158 جوهر .5 وأن لم يوصل اليه والمنطوق به :Schluss f.167

في كل لسان وان لم ينقل وهو الكبير المتعالي تم

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, deutlich, gefällig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1048 Ďū'lqa'da (1639). — HKh. II 1639.

F. 168b. 169 Türkisch.

Commentare u. Glossen zu dem Werke von:

1) مبغة الله بن روح الله البَوْوَجي + 1015/1606

احمد بن على بن عبد القدوس الشناوي (2)
 † 1028/1619.

3) أسالم بن احمد بن شيخان † 1046/1686 (vollendete das Werk seines Lehrers رالشناوي.

3042. Pm. 344.

381 Bl. 4°c, c. 17 Z. (22×16; 15¹/₂-16×11cm). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken; der Rand bisweilen ausgebessert (f. 23. 63. 109-112 etc., 331), anch der Rücken (f. 1-6. 8). — Papier: gelb. meistens stark, glatt. — Einband: brauner Lederbd. — Titel f. 1° u. 381°:

الرسالة العادلية في بيان الفرق والجمعة
 أوالجمع [العادلية في مذهب الصوفية

Verfasser f. 12 und ausführlicher f. 3812:

بدر الدين [محمد] بن عمر بن أحمد بن محمد العادلي الشافعي العباسي

الحمد لله الذي نؤر قلوب Anfang f. 1°: اوليائه بنور الولاية . . . وبعد اقول ان الموجب لتسطير هذه النبذة اللطيفة صديق الخ

Nachdem Mohammed ben omar ben ahmed el'adili bedreddin, um 970/1562 am Leben, weitläufig den Anlass zur Abfassung dieses Werkes erzählt - Aufforderung eines zu äussern انفرق والجمع zu äussern und Ersuchen eines Anderen, der ihm im Herzen feindlich gesinnt war, die Stelle Sura 93, 6.7. zu erklären -, beginnt er das Werk selbst, in welchem er eine Darstellung der gesammten Çufik zum Nutzen derer, die Gott suchen, geben will. Er hat das weitschweifige Werk, welches er in d. J. 971/1563 u. 972/1564 in Mekka verfasst hat, in Kapitel getheilt, die aber ungezählt sind, aus dem Text nicht überall deutlich hervortreten und ausserdem ohne Ueberschriften sind. Er beginnt f. 6° so: ارید اجعل هنا لمنازل انسايرين الى الله عز وجل باباً وعو هذا؟ اعلم يا اخبى أن السايريين الني الله عز وجل لا يسيرون الا في ضرف الحقيقة المعنوية بعدد انفاس الحلايف الرخ

يحتاج : Das nächste Kapitel beginnt so f. 13ª : يحتاج المعالية المي بيان ضهور الواحد في مراتب العدد وذلك البيان يحتاج الي باب وهو هذا اعلم يا اخى النخ

Einige andere Kapitel:

واريد ان اشرع في بيان ردع لمن لا وصل والدى الوصول النخ 48 ويلي بيان ذلك الانحاد بيان الفرق والجمع النخ 48 ويعده اجعل للجمع بيانا

ونشرع بعدها في بيان جمع الجمع بلفظ موجز الرخ 60⁶ وذلك القسم يسمّى فرق التواضع الرخ 89⁶ وبيان اتحاد الذات بالاسماء والصفات بيان لما 89⁶ بعده من الاتحادات الرخ

u. s. w. Das letzte Kapitel beginnt so f. 370°: باب في بيان ما نسب جهلي فيد من فروض الوضوء الستة الخ

ويشرح صدورنا وجفظنا : *Schluss f. 380 في ابداننا . . . ويشر لنا الخير ودقع عنا وعن ما ذكرنا كل شرّ . . . والحمد لله رب العالمين

Schrift: gross, dick, rundlich, deutlich, vocallos. Am Rande oft Zusätze u. Inhaltsangaben. — Abschr. um 1200/1785 von عبد الله انعلوي البدري السهروردي — Collationirt.

F. 381* am Rande eine سلسانة بدرية, von dem Verfasser an bis auf الحسن البصري (und von diesem auf 'Alr, dann auf Mohammed) zurückgehend, eine Liste von Haftfen, die von einander die Lehre erhalten haben.

3043. Pm. 156.

85 Seiten Svo, 21 Z. (171/3×111/2; 131/3×62/3cm). — Zustand: in der 1. Hälfte öfters fleckig u. nicht recht sauber. — Papier: gelb, stark, zieml. glatt. — Einband: brauner Lederbd. — Titel (auf der ungezählten Seite vor dem Text): كا الفتح المبين في جملة من اسرار الدين so auch im Vorwort S. 3. — Verfasser (s. Anfang):

قال الشيخ الامام . . . عبد . . . Anfang S. 1: الوهاب بن احمد بن على الانصاري الشعراني . . . الحمد لله رب العالمين والصلاة والتسليم . . . وبعد فهذه آداب واسرار جتاج الى مراعاتها كل مريد الخ

عبد الوعاب الشعراني

'Abd elwahhāb eśśa'rānī † 978/1565 (No.1365) behandelt hier die 5 Grundlagen des Islām in 7 ungezählten Kapiteln.

باب ذكر اسرار شهدة أن لا اله الا الله وان محمدا رسول الله 8.3 باب بيان آداب الوضوء واسراره 21

باب بيان آداب الغسل من الجنابة 29 باب بيان آداب الصلاة واسرارها 34

باب بيان آداب الصوم واسرارة

باب بيان آداب الحج واسراره

وان يكتب لنا فى كل خيرحظًا :Schluss S.80 ونصيبا بمنه وفصله امين وليكن ذلك آخر ما اراد الله تعالي تسطيره فى هذه الاوران والحمد لله الخ

Schrift: gross, dick, gedrängt, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1134 فتح الله بن الحاج ابي بكر بن von فتح الحاج ابي ألسافعي العادري im Auftrage des الحلدي

S. 81—85 n. a. etwas aus احياء علوم الدين; auch einige Gedichtstellen.

3044. We. 1760.

68 Bl. 8vo, 19 Z. (21 × 15; 13 × 8¹/₂cm). — Zustand: sehr wasserfleckig, besonders im Rücken und am meisten zu Anfang. Bl. 1—4 am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, grob, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel u. Verfasser f. 1^a:

٤ ارشاد الطالبين الى مراتب العلماء العاملين لعبد الوهاب بن احمد بن على الانصاري الشعراوي

(Titel ebenso im Vorwort f. 1b).

الحمد لله رب العالمين والصلاة . . . : Anfang f.1 . وبعد فهذه رسالة شريفة مشتملة على امور نفيسة ينبغى للطالب أن لا يبهمل علم شيء منها رم

Çūfische Abhandlung desselben Verfassers, Anleitung zu den Stufen der Çūfis, in 5 Abschnitten (امر).

بيان كيفية تنزل الصحف والكتب الالهية 4.1 وبيان حكمة بعثة الرسل عم بالتكاليف الالهية 4.5 بيان العلوم الكاشفة لجهل كل من ادعى العلم من الفقهاء 5.4 بيان سبب مشروعية جميع التكاليف التي جاءت 4.7 بها الرسل عم

ميزان من ذاتها وزن بها كل عمل برز على يديه 34° واعطا حقه

على ذنوب هذه المدّة كلها٬ هذا : Schluss f. 34º الذي يلزمه بعد معرفة حدود الشريعة والله غفور رحيم الخ

Nach der Unterschrift hat der Verf. dies Werk in Elqahira im J. 933 Ragab (1527) beendigt.

Im 3. Abschnitt führt er, nach seiner eigenen Zählung f.27^b, 411 verschied. Wissenschaften auf. F. 8ª erwähnt er als seine Werke:

تنبية الاغبياء على قطرة من بحر علوم الاولياء فكرت فية من علومهم نحو احد :Er sagt daselbst) وسبعين الف علم كل علم منها لا يدرك له قرار ولا يستعين الف علم كل علم منها لا يدرك له قرار ولا und f. 44°, in einer andern Schrift, sagt er von demselben Werke: فكرنا فية ثلاثة الاف علم من علوم القوم لا تعرف ايمة النحو والمعاني والبيان علما واحدا منها بقواعد النحاة)

und الدر النظيم في علوم القران العظيم Beide nicht (ذكرت فيه تحو ثلاثة الاف علم منها). Beide nicht

Schrift: kleine Gelehrtenhand, gleichmässig, vocallos, Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1122 Ram. (1710) von شرف الدين بن الحاج شرف الدين الطوخي الشعراوي (s. f. 47a). — Nach f. 28 ist eine Lücke. — Nicht bei HKh.

We. 1603.

45 Bl. 8°°, 19 Z. (20 × 14¹/2; 13 × 9°°). — Zustand: im Ganzen gut, doch ist der untere Rand (u. am Ende auch der obere) wassersleckig: bes. f. 40. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe.

Dasselbe Werk. Titel and Verfasser, Anfang und Schluss ebenso.

Schrift: klein, gewandt, ziemlich gut und gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift von شرف الدين بن تاج الدين شرف الدين بن تاج الدين ألفارف (1711). im J. 1122 Ďū'lhiģģe (1711).

3045. We. 1668.

227 Bl. 4°, 33 Z. (24³/₄ × 15¹/₃; 17 × 9¹/₂cm). — Zustand: gut, nur sind mehrere Lagen lose, besonders zu Anfang und zu Ende. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: rother Lederband mit Klappe; der Vorderdeckel lose. — Titel und Verfasser von späterer Hand f. 1° und ausführlicher f. 226^b:

كتاب المينران الشعرانية لعبد الوهاب بن احمد الشعراني

الحمد لله رب العالمين الحمد : Anfang f.1 بناميع المسلم الله الذي جعل الشريعة المطهوة بحرا يتفرع منها جميع بحار العلوم والخلجان ... وبعد فهذه ميزان نفيسة عالية المقدار حاولت فيها الجمع بين اقوال جميع المجتهدين ومقلديهم من الاولين والآخرين الى يوم القيامة المخ

'Abd elwahhāb eśśa'rānī hat das Werk verfasst, um den richtigen Glauben zu bestärken und zu fördern, dass derselbe nicht bloss mit dem Munde, sondern auch mit der That geübt Die Grundlage desselben verdankt er den Unterhaltungen und den Belehrungen seines im J. 938/₁₅₂₇. Sie ent- ابو العباس الخصر hält den Satz, dass die reine Religion, insofern sie Gebot und Verbot ist, auf 2 Stufen - und nicht, wie manche annehmen, auf 1 Stufe beruht, einer Abschwächung und einer Verstärkung. Das Gebot schliesst in sich, nach Einigen Nothwendigkeit, nach Andern Freiwilligkeit; das Verbot, nach Einigen völlige Untersagung, nach Andern Abneigung; das Erlaubte dagegen ist der Art, dass es im Belieben des Menschen steht, es zu thun oder Beiden Stufen entsprechend sind zu lassen. nun auch die Menschen in Ausführung des Gesetzes entweder stark oder schwach geartet, die Klassen Beider sind von einander abgegrenzt und gehen nicht in einander über, dies zu ändern steht in Keines Belieben. Nach dieser Maassgabe lassen sich die Ansichten und Aussprüche aller Religionsgelehrten (المجتهدين) und ihrer Anhänger (ملقدره) in Bezug auf Qorān und Tradition abwägen; aus diesen beiden fliessen alle jene, direct oder indirect. Wie jene beiden ohne inneren Widerspruch sind, so auch die darauf beruhenden und daraus abgeleiteten Ansichten.

Diese Grundansicht hat der Verfasser hier des Weiteren ausgeführt und sein Werk mit allerlei Notizen, die ihm sein Lehrer Elhidr nach obigen Mittheilungen zukommen liess, und mit Hervorhebung des hohen Standpunktes desselben, unmittelbar hinter Mohammed, beschlossen. An mehr als einer Stelle nennt er sein Werk ein originelles, zu dem Keiner ihm ein Vorbild geliefert, und sagt in der Unterschrift, er habe es im J. 966 Ramadan (1559) vollendet. Es ist in eine Menge فصل (ungezählt und zuerst ohne Ueberschriften) eingetheilt. Zuerst:

فصل ایاک یا اخی ان تتوهم ان مرتبتی المیزان ۱.3¢ اللتین سبق ذکرهما

فصل يستثنى من كون مرتبتى انشريعة على 4° الترتبب الوجوبي لا على التخيير

فصل اعلم يا اخي ان المراد بالرخصة والعزيمة 4º المذكور في الميزان

فصل ومما یوضح لک حجة مرتبتی المیزان ان ⁴4 تنظر الی کل حدیث

فصل فان قلت فمن يقول أن القياس من جملة "5 الادلة الشجية

فصل يلزم كل من لم يعهل بهذه الميزان التى ذكرناها 65 فصل ينبغي لكل مؤمن الاقبال على العهل بكل حديث 66 فصل فان قال قايل كيف الوصول الى اطلاع على 66

عين الشيعة المطهرة

فصل فان قلت فاذا انفك قلب الولى عن التقليد °7 فصل فان قلت هذا في حق العلماء باحكام الشيعة °7

فصل فان قلت أن الايمة المجتهدين قد كانوا من الكيل 70

فصل فان قلت فيم ذا أجيب من نازعني في محة 8° 8° هذه الميبان

فصل فان ادعي احد ذون هذه الميزان هل نصدقه 90 فصل المدود 10° فصل المران 10°

قصل أن أردت يا أحمى التوصول أني معرفة عدم الميزان "10" فصل في بيان تعريف قول من قال أن كل مجتهد مصيب 10º

فصل لا يلزم من تقيد كامل من الاولياء والمجتهدين 11⁶

فصل اياك يا اخي أن تطالب احداً من طلبة العلم 12 أ

فصل مما يدل على محة ارتباط جميع اقوال علماء الشريعة 13°

فصل ومما يؤيد هذه الميزان عدام انكار العلماء في كل 13° عصر على من انتقل من مذهب الي مذهب

فصل في بيان استحالة خروج شيء من اقوال 15° المجتهدين من الشريعة

فصل ان قال قايل اى فايدة في تاليف هذه الميزان 17ª

فصل فى بيان جملة من الامثلة المحسوسة لاتصال 17⁶ اقوال الايمة المجتهدين ومقلديهم بعين الشريعة المطهرة على اختلاف طبقاتهم من حضرة الوحي الى حضرة العلماء الى دخول الجنة

فصل في بيان دم الايمة من القول في دين الله 20° بالراي لا سيما الامام ابو حنيفة

فصل فى بيان ما ورد فى ذم الراي عن الشارع 21⁴ وعن اصحابه والتابعين وتابع التابعين لهم باحسان الي يوم الدين فصل فيما نقل عن الأمام مالك رق من نم الراي وما 22° جاء عنه في الوقوف على ما حدّته الشريعة المطهرة فصل فيما نقل عن الأمام الشافعي من نم الراي 22° والتبيّئ منه

فصل فيما نقل عن الامام احمد من ثم الراي 23° وتقيده بالكتاب والسنة

فصول في بعض الاجوية عن الامام ابي حنيفة رَهَ ^{24b} فصل في بيان ضعف قول من نسب الامام ابا حنيفة ²⁵ الى انه يقدم القياس على حديث رسول الله صعّم

فصل مما قررناه ان كل من اعترض على شيء 26° من اقوال الامام ابي حنيفلا رة كالفاخر الرازي فانما هو فحفاء مدارك الامام

فصل في تضعيف قول من قال ان ادلة ملحب °26 الامام ابي حنيفة ضعيفة غالبا

فصل في بيان قول من قال ان مذهب الامام انبي 28° حنيفة اقلّ المذاهب احتياطا في الدين

فصل في بيان ذكر بعض من اطنب في الثناء على ⁰28 الامام ابي حنيفة من بين الايمة علي الخصوص وبيان توسعته على الامة وسعة علمه وكثرة ورعه وعبادته وعفته وغير فلك

انتهت الفصول الموضحة للميزان ونشرع في مقصود 30° الكتاب من الجع بين احاديث الشريعة واقاويل الايمة المجتهدين ومقلديهم

فصل قال لمحققون أن للعلماء وضع الاحكام حيث 30° شاءوا بالاجتهاد حكم الارث لرسول الله صعم

فصل في بيان بعص ما اطلعت عليم من كتب 30ª الشريعة قبل وضعي هذه الميزان الشريفة

ونشرع في الجمع بين الاحاديث الشريفة وتنزيلها "32 على مرتبتى الشريعة المطهرة من تخفيف او تشديد . . . فاقول . . . من الاحاديث التي اختلف العلماء في معناها

فصل في امثلة مرتبتي الميزان الاخبار والآثار من 34 كناب الصلاة التي الزكاة

فصل في امثلة مرتبتي الميزان من الزكاة الي الصوم "38 فصل فيما يدل لمرتبتي الميزان من الصيام التي الج "39

فصل في امثلة مرتبتي الميزان من كتاب الحيم 400 الى كتاب البيع

فصل في امتلة مرتبتي الميزان من كتاب البيع الى الجراح 400

فصل في بيان امثلة مرتبتي الميزان من كتاب 43° الجراح الى آخر ابواب الفقه ولنشرع فى الجمع بين اقوال المجتهدين وبيان كيفية 45° وردها الي مرتبتي الميزان من تخفيف وتشديد مصدرين بمسايل الاجماع والاتفاق من كتاب الطهارة الي آخر ابواب الفقد وبيان تاييد الشريعة بتوجيد اهل الحقيقة وعكسد غالبا وبيان ان الايمة المجتهدين كانوا علماء بالحقيقة كما هم علماء بالشريعة؟

كتاب الطهارة اجمع الايمذالاربعة على وجوب الطهارة 45° في المباب التجاسة الجمع الايمة علي تجاسة الخمر 48° في باب اسباب الحدث اجمعوا على نقض الوضوء 50°

بالخارج u. s. w. — Zuletzt:
كتاب الكتابة٬ اتفق الايمة على ان كتابة العبد ط218
كتاب امهات الاولاد٬ اتفق الايمة الاربعة على ط219
ان امهات الاولاد

خاتمة في بيان نبذة صالحة تتعلف باسرار احكام "220 الشريعة تناسب الميزان في النفاسة من كلام شيخنا العارف بالله تعالى سيدي علي الحواص رق يطلع الناطِرُ فيها على سبب شروعية جميع التكاليف في ساير الادوار وانها كلها كالكفارة للاكلة التي اللها ابونا آدم عم من الشجرة

واستمع يا اخى نصحي وامعن : Schluss f. 226 المجتهدين النظر فيه والزم الادب مع ساير الايملا المجتهدين لياخذوا بيدك في اهوال يوم الدين والحمد لله رب العالمين وصلى الله . . . ولا فوقا الا بالله العلى العظيم

Schrift: klein, gedrängt, gleichmässig, deutlich, dieker Grundstrich, vocallos. Stichwörter roth. Der Text in rothen Linien eingerahmt, die beiden ersten Sciten in Goldlinien, f. 1^b enthält ein ziemlich schmuckloses Frontispice. — Abschrift von ابراهیم بن الحاج یوسف im J. 1075 Sa'ban (1665). — Collationirt.

HKh. VI 13495 (nicht ganz richtig).

F. 227° enthält in ziemlich grosser magrebitischer Schrift, vocallos, eine längere Stelle aus dem Commentar zu dem جَمْرة, von عبد الله بن سعد بن احمد الله بن سعد بن احمد الله بن سعد بن احمد القبرطيبي (d. i. احمد بن ابن ابي جَمْرة القبرطيبي القبرطيبي † 675/1276), welche er selbst dem ابراهيم) أم ابو العباس احمد بن عمر بن ابراهيم) in dessen Commentar zum ختصر مسلم dessen Commentar zum تختصر مسلم Metaphysik und beginnt: المتكلمين عن الكلام بعد انقصاء اعمار بعيدة الخ

Pm. 369, 7, f. 59—61. Längeres Stück aus ميزان الشعراوي, über die Zulässigkeit, aus einer Sekte zu einer anderen überzutreten.

3046. Spr. 817.

234 Bl. 8vo, 17 Z. (21¹/₃ × 15¹/₂; 15 × 11^{cm}). — Zustand: nicht ohne Wurmstiche, nicht ganz sauber. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel u. Verf. f. 2ⁿ (so auch Vorrede f. 2^b):

كتاب رسالة [لواقع] الانوار القدسية في بيان قواعد الصوفية

لعبد الوهاب بن احمد بن على بن احمد الشعراني

Es ist zu Anfang des Titels لواقع zu ergänzen, wie in der Unterschrift richtig steht. Die الانوار القدسية ist ein anderes Werk desselben Verfassers (s. We. 1670).

'Abd elwahhāb eśśa'rānī versichert zunächst seine Rechtgläubigkeit und weist jeden Vorwurf oder Verdacht des Gegentheils von sich. Alsdann giebt er als Zweck des Werkes an, sich und seine Freunde auf den richtigen Weg der Çūfis zu Gott zu bringen, erwähnt, dass er im Anfang des 10. Jhdts. mit einer Menge frommer Seihe verkehrt und zuletzt mit dem غلامة († 936/1524) und was er vorbringe, sei nur wie ein Tropfen aus ihrem Meere. Das Werk ist ein Auszug aus dem المحكية des Ibn el'arabī (No. 3047. IIKh. IV 8914). Es zerfällt in Vorrede, 3 Kapp., Schlusswort, deren Uebersicht f. 2b. 3a.

Die Vorre de trägt f.5 folgende Ueberschrift:

مقدمة تشتمل على جملة من عقايد القوم وبيان موافقتها لعقايد اهل السنة والجماعة وعلى بيان سند القوم في تلقينهم الذير وعلى سندهم في الباس الخرقة للمريد وعلى بيان جملة من آذاب الذكر على بيان جملة من آذاب الذكر الكركر وعلى الله الذكر المريد وعلى بيان جملة من أذاب الذكر المريد وعلى بيان جملة من أداب الذكر المريد وعلى بيان جملة من أداب الذكر المريد وعلى المريد والمريد وعلى المريد والمريد وال

في ذكر نبذة من آداب المريد في نفسه 1.29 باب 1. وذكر ما قاله الانهياخ في ذلك

(die meisten Abschnitte fangen mit ومن شانه an).

في بيان نبذة من الاب المريد مع شيخه 4.89 باب .2 في بيان نبذة من آداب المريد مع اخوانه 175 باب .3 في بيان نبذة من آداب القوم وشروطهم 208 الخاتمة العامة في حقّ كل احد من مريد وشيخ

كما بسطت الكلام على ذلك : Schluss f.232b أخر المنن الكبري والحمد لله ربّ العالمين وليكون للك آخر كتاب لواقت الانوار القدسية في بيان قواعد الصوفية والحمد لله الذي هدانا لهذا وما كنا لنهتدي لولا ان هدانا الله

Die Unterschrift sagt aus, dass das Werk vollendet sei Ende des Jahres 961/1654 in Elqāhira.

Schrift: ziemlich gross, geläufig, deutlich, fast vocallos. Rothe Aufschriften. Die ersten 18 Bl. von anderer, doch abnlichet, Hand. — Abschrift v.J. 1003 Çafar (1594). HKh. V 11207. Vgl. I 1413.

Ein Auszug daraus (مختصر لواقح الح) ist von حسن بن صالح بن تحمد البودغوريجموي im J. ¹¹⁶⁶/₁₇₅₃ verfasst.

3047. We. 1669.

224 Bl. 8^{ve}, 19 Z. (20 × 13: 13 × 6³/4^{cm}). — Zustand: ziemlich gut; im Anfang mehrere lose Blätter und einige Unsauberkeit, auch Flecken. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe. — Titel und Verfasser (von späterer Hand, aber richtig) f. 1^a:

كتاب الكبريت الاجرق بيان علوم الشيخ الاكبر لعبد الوهاب الشعراوي

(Der Titel so auch im Vorwort f. 1b.)

(Zu dem Anfang des Titels ist von späterer Hand hinzugefügt: كتاب] منتخب لواقح الانوار القلسية المسمى برالكبريت الخ]

الحمد لله رب العالمين والصلاة : Anfang f. 1^b: والتسليم على سيدنا . . . وبعد فهذا كتاب نفيس انتخبته من كتابي المسمي بلواقيج الانوار القدسية الذي كنت اختصرته من الفتوحات المكية خاص فهمه بالعلماء الاكابر وليس لغيرهم منه الا الظاهر الح

Derselbe Verf. hat dies gufische Werk im J. 942/1535 ausgezogen aus seinem Buche dieses aber ist ein Ausdes Ibn د" الفتوحات المكية el'arabi. — Er will darin cinen Auszug und eine Uebersicht über die güfischen Wissenschaften, die Ibn el'arabt in seinem Werke behandelt, und deren Anzahl er in seinem Werke تنبيه الاغبياء على قطرة من حر علوم الاولياء auf etwa 3000 anschlägt, geben und sagt, dass die dort behandelten Wissenschaften zu den übrigen çüfischen Wissenschaften sich verhalten wie das Gold-Elixir zu dem Golde.

Das Werk selbst beginnt dann f. 3b: فاقول ولله التوفيف قال الشيخ رحمه في الباب الثاني من الفتوحات في قوله تعالي وما علمناه الشعر وما ينبغى له اعلم أن الشعر محل الاجمال واللغز والرمز الرج

فلا الايات السماوية تذكرهم : Schluss f. 223 ولا الايات النفسانية تجبهم فلا حول ولا قولا الا بالله العلى العظيم اقول قولى هذا واستغفر الله تعالى من كل خطأ وزلل وقع من جوارحي الطاهرة والباطنة الي وقتى هذا عدد كل نرة في الوجود، Für die Unterschrift ist Platz gelassen.

Das Werk ist nicht in bestimmte Kapitel oder Abschnitte getheilt, sondern behandelt die einschlägigen Fragen in Anlehnung an Stellen in gewissen Kapiteln des كتاب الفتوحات, indem es mit وقال في الباب dieselben einführt. längste Ausführung ist dem 559. Kapitel, dem inhaltreichsten des grossen Werkes, gewidmet, f. 165 ff. Am Rande ist häufig, von derselben Hand, mit rother Dinte der behandelte Gegenstand angemerkt.

Schrift: ziemlich klein, sehr gefällig u. gleichmässig, fast vocallos. Das Stichwort orth geschrieben. Der Text roth eingefasst. — Abschrift c. 1100/1688

F. 224° enthält eine Geheimschrift, unter jedem Buchstaben des Alphabets ein gewisses Zeichen, mit der Bemerkung, dass dieselbe dem Ibn el'arabi beigelegt werde.

HKh. V 9747 (11207).

We. 1769, 5, f. 21-45. Format etc. und Schrift wie bei 1.

Ein Stück aus demselben Werke. Titel-من كلام الشيخ محيى الدين ابن العربي "überschrift: منقول الكبريت الاحمر

قال رة اعلم أن رسول الله صعم أعطى . Zuerst : Schluss f. 45 - القرآن مجملا قبل جبر عبل النخ فلحف باحداب تلك الاعمال في الدرجات الاخروية مع راحتم في دار الدنيا من التعب والله اعلم بالصواب

3048 Pet. 532.

96 Bl. 8vo, 19 (-25) Z. $(21 \times 15^{1/2}; 15-17 \times 9-10^{\circ})$. Zustand: ziemlich gut, doch nicht frei von Flecken, besonders am Rande. - Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: schwarzer Lederband. — Titelüberschrift f. 1b (von späterer Hand):

كتاب الكبويت الاحمر استلقطه (التقطته ١٠) من كتاب المواهب الشيخ الشعراني (ist zu streichen)

dann, nach dem Bismilläh von derselben Hand: نلامام الشعراني كشف الحجاب

darunter: قال الشيخ محيى الدين رة

(Das Wort الشعراني ist ausgestrichen.)

أن سرّ القدرة ما علمه الله تعالى من : Anfang f.1b كل عين في الازل من احوالها التي تظهر عليها عند وجودها فلا يحكم على شيء الا بما علمه من غيبه في حال ثبوته المخ

In dem Werke wird eine Menge theologischer Fragen von cüfischem Standpunkt aus behandelt. Die Ausichten des Seilis, d. h. des nehmen darin einen grossen Raum, أبري العربي ein; aber es werden auch die einschlägigen Meinungen Späterer berücksichtigt. Auch الشعرائي wird oft citirt, z. B. f. 2b. 5a. 20b. Dies Werk rührt also nicht von diesem her. Die zweite Angabe in dem Titel ist auch falsch; das vorliegende Werk ist von dem کشف انجاب ver-Aber das Ganze ist ein Auszug aus dem الكبريت الاحمر des Essa'rānī, bei welchem der ungenannte Verf. etwas selbständig verfahren ist, so dass er auch hier und da den eigentlichen Schöpfer des Werkes nennen konnte.

Eine Eintheilung in Abschnitte hat das Werk nicht. Die behandelten Fragen sind oft am Rande angemerkt.

لوسجد احداها ابليس لآدم لما كان: "Schluss f.95 من الملعونين ولو سجدها فرعون مرة لكان من المسلمين ولم يصر من اهل الفساد المطرودين والله اعلم بالصواب

Wie das Werk hier keinen eigentlichen Eingang hat, so fehlt ihm auch ein eigener Schluss.

Schrift von verschiedenen Zügen von derselben Hand: zuerst gross und kräftig, dann kleiner und flüchtiger, dann wieder größer, etc. Im Ganzen rundlich, vocalles, deutlich. Für Stichwörter sind oft Lücken gelassen. — Abschrift c. 1200/1785. — Collationirt.

3049. Spr. 580.

30 Bl. 8°°, 21 Z. (21¹/₄ × 15¹/₃; 18¹/₂ × 7^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1° von neuer Hand:

جلاء [ال]قلوب Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي جعل الليل والنهار : Anfang f.1 الما بعد خلفة لمن اراد ان يذكر او اراد شكورا . . . أما بعد فقد روي مسلم رحم في صحيحه عن تميم الداري ال النبي عم قال الدين النصيحة الدين النصيحة الدين النصيحة الدين النصيحة والدين النصيحة قالوا لمن يا رسول الله عم قال لله ولائمة المسلمين وعامتهم الخ

Abhandlung über Glaubens-Grundsätze, die Jedermann nöthig hat, und die zur Abschleifung der verhärteten Gemüther, besonders als Vorbereitung auf den Tod, dienen soll. Das Ganze hat ein çüfisches Gepräge. Der hier (und auch in den anderen Exemplaren des Werkes meistens) nicht genannte Verf. ist Mohammed ben pir 'alı elbirkewî + 981/1578 (No. 2132), der auch elbirgelī, elbirģelī, elbilkewī, elbūlkawī heisst. Er hat diese Abhandlung auf Wunsch eines Gönners im J. 971/1564 (Spr. 581, f. 119) verfasst, nachdem er schon früher eine ähnliche Türkisch geschrieben hatte. Der Titel ist der Vorrede entnommen, f. 2ª, wo als Zweck des Werkchens angegeben ist: لتكون صيقلا للصدور وجلاء للقلوب ونخيرة لنا يوم الدين الج Es zerfällt in folgende Abschnitte:

انك انت الغفور الرحيم : "Schluss f. 30 والتجواد الكريم والبر الرحيم ذو الفصل العظيم

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gleichmässig, zierlich, vocallos, in rothe Striche eingerahmt. Mit vielen Glossen (z. Th. Türkisch) am Rande und zwischen den Zeilen. — Abschrift von حسين بن اسماعيل بين الساعيل د. 1160/1837. — HKh. II 4138.

3050.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Pm. 414.

40 Bl. 8°°, 13 Z. (15 × 10¹/2; 11¹/2 × 7¹/4°m. — Zustand: nicht recht fest im Einband; im Ganzen nicht besonders sauber, besonders zu Ansang. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel ebenso. Versasser: البلكوي.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, nicht undeutlich, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1000/1688. — Arabische Foliirung. Auf f. 8 folgt noch 3^A.

2) Pm. 593, 3, S. 55-104.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. — Titel u. Verfasser fehlt. Auf der Seite vor dem Ansang der Handschrift steht: را في علم التصوف للبرجلي. — Collationirt.

3) We. 1724, 1, f. 1-33.

176 Bl. 8°°, 19 Z. (19°2/3 × 12°2/3; 16 × 6°1/9 — 6°2/3° m). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel ebenso. Verfasser fehlt.

Schrift: klein, gedrängt, fast vocallos. Stichwörter roth. Zwischen den Zeilen nicht selten kurze Glossen (Türkisch); auch bisweilen am Rande (und zum Theil längere). — Abschrift c. 1150/1737.

4) We. 1773, 3, f. 5b-31a.

8°°, 21 Z. $(20^{1/2} \times 14^{1/2})$; $14 \times 6^{\circ m}$). — Zustand: ziemlich gut, doch am oberen Rande wasserseckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel u. Verfasser sehlt.

Schrift: Türkische Hand, klein, gedrängt, gleichmässig, deutlich, vocallos. Zwischen den Zeilen, auch am Rande, nicht selten kurze Glossen. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1160 Rab. I (1747). — F. 31⁵—32⁵ leer.

5) Pm. 235, 1, f. 1-40.

111 Bl. 8°c, 15 Z. (19³/4×13¹/2; 14×6¹/2cm). — Zustand: am Rande wasserfleckig, auch nicht frei von Wurmstich, sonst ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1° (von späterer Hand) oben in der Ecke ebenso. Verf. fehlt.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, ungleich, vocallos. Am Rande öfters längere Glossen, bisweilen auch zwischen den Zeilen Bemerkungen. — Abschrift c. 1200/1785.

6) Lbg. 554, 5, f. 35-43.

Format $(20 \times 14^{1/2}; 15 \times 10^{cm})$ etc. u. Schrift wie bei 3. — Titel ebenso. Verfasser fehlt.

Dies ist nur ein Auszug. Anfang wie bei Spr. 580, weicht aber bald ab: الخبد لله جعل الليل والنهار... وبعد فان جلاء القلوب القاسية والمصدية لا يجليها الا الوعط القاطع المخ

ولا يدخلها الا من سلم : Schluss f. 43b النار، من العيوب وخلص من الذنوب ولو بدخول النار، اللهم اجرنا منها ببركة النبي المختبار امين،

Am Rande öfters längere Bemerkungen. — F. 43^b. 44 enthält einen längeren Excurs über Çūfik.

3051. Spr. 581.

119 Bl. 8°°, 19 Z. (21 × 16; 14¹/2-15 × 9°m). — Zustand: zicml.gut. — Papier: gelblich, glatt, zieml. stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1° oben (unrichtig): كتاب حياة القلوب. Darüber (nach der Vorrede f. 1° richtig verbessert):

كتاب ضداء القلوب

Verfasser f. 14 oben (s. Anfang): اسحف الزنجاني.

الحمد لله الذي جعل الليل لباسا : Anfang f.1b والنهار نشورا . . . وبعد فيقول العبد الجاني اسحق بن حسن النرجاذي تم النوفاتي . . . اتى اشتغلت برقة من العبد المغوب بتدريس الرسالة المستاة جلاء القلوب

Commentar zu derselben Abhandlung, von Ishāq ben hasan ezzenģānī ettūqātī im J.1095 Śawwāl (1684) vollendet. Der Text ist ganz mitgetheilt; auf längere oder kürzere Stellen desselben folgt der Commentar. Derselbe beginnt f.2° so: المناف التناف المناف التناف التناف التناف المناف ال

Schluss wie bei Spr. 580: nur mit dem Zusatz über die Zeit der Abfassung des Grundwerkes und des Commentars, dessen letzte Worte: والحبد لله على انعامه واحسانه والصلوظ على محبد وآله

Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, deutlich, vocallos. Der Text roth überstrichen. — Abschrift im J. 1129 29. Śomādā I (1717), von عثمان بن أبي بكر.

3052. Pm. 23.

244 Seiten S^{vo}, (15—)16 Z. (20¹/₂×14; 13×6¹/₃c^m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titelüberschrift:

ارجوزة في علم التصوف

Verfasser:

محمد البكري الكبير

Es ist damit wol gemeint:

محمد بن على بن محمد البكري الصديقي شمس الدين

Anfang:

باسم الاله الواسع العليم الواحد الرحمن والرحيم

Regez-Gedicht, über Çūfik in 127 Versen handelnd, wahrscheinlich von Mohammed ben 'alī elbekrī eççiddīqī † 994/1586 (No.1435).

Schluss:

واشرقت لذاته الانوار وختمت بسره الادوار

Schrift: ziemlich klein, kräftig, fast vocallos. — Abschrift von خمود بن خلیبل بن اغدهمیر um ¹⁰⁹³/₁₆₈₂ (nach S. 37).

Seite 9-11 stehen noch verschiedene Distichen, auch Einzelverse.

3053. Pm. 216.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel f.49° u. f.1°: النصوف للسيد البكري الصديقي رَوْ

Der im 1. Verse angedeutete Verfasser heisst:

مصطفى بن كمال الدين بن علي البكري الصحيقي الخلوتي

Anfang f. 49b:

ا قال الفقير للغنى مصطفى تجل ابي بكر وسبط المصطفى الحمد لله العلى الشان ما شان اهل الحب يوما شانى

Regez-Gedicht in c. 1200 Versen, die Hauptpunkte der Çüfik behandelnd, von Muçṭafā ben kemāl eddīn ben 'alī elbekrī eçciddīqī elĥalwatī † 1162/1749. Dasselbe ist eingetheilt in مقدمة, viele نصل في الروحانية '54 وصل في العولة واللازم على طالبها وأخصل في العولة أفصل في العولة أفصل في العولة أفصل في العولة أفصل في العربي والشيخ المخ فصل في اشارة الوالدين والاب والمربي والشيخ المخ فصل في اشارة نوي القربي واليتيم والمسكين المخ فصل في بعض اصطلاحات القوم فصل في الرجال الذين يحصرهم العدد والذين أولك.

; لا يحصرهم العدد Schluss f. 77b:

وما صباح بالصياء معلم وما نها معلما معلم

.الحاتمة 25

3054. Pm. 216.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 78a:

الارجوزة اللطيفة والبلغة السامية المنيفة (So nach dem viertletzten Verse.)

Nach v. 27 und der Vorrede f. 79n:

بلغة المريد ومشتهى موفق سعيد

Ein kürzeres Regez-Gedicht (214 Verse) desselben Verf., gleichen Inhalts. Anfang f. 78°: الحمد للد على التوفيق ما سار سارٍ منهج التحقيق

Schluss f. 83b:

والحمد لله على التمام في الابتدا ايضا وفي الختام

Dasselbe Gedicht in Pet. 702, 3, f.55-60.

3055. Pm. 216.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 84°: ك" البسطة التام في نظم رسالة السيوطي التام

Anfang f. 84b:

باسم الالم ابتدي ذي الجود الواحد المنزه المعبود

Ein Regez-Gedicht (in 105 Versen) von dem selben Verf., nach einer Abhandlung des Essojutt gearbeitet, Anleitung zur Çufik. Der Titel der Abhandlung ist im Gedicht nicht genannt. Auch der obige Titel kommt im Gedicht nicht vor. — Schluss: اصابها من الزمان لا ولا

3056. Lbg. 554.

8°°, 21 Z. $(20 \times 14^{1}/_{2}; 15 \times 10^{1}/_{3}$ °m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titelüberschrift:

الكاس الرائق في سبب اختلاف الطرايق ebenso im Vorwort. — Verfasser: s. Ansang.

الحمد لله الذي فتم ابواب Anfang: الحمد المحمد الذي فتم العلاية ... وبعد فيقول ... مصطفى بن كمال الدين الصديقى ... قد جري ذكر سبب اختلاف الطرايق مع محب صادق فايق المخ

Derselbe Verf. handelt über die Gründe der verschiedenen Richtungen in der Çüfik, denn es heisse: so viel Seelen, so viel Ansichten; weshalb ein Theil seine Auffassungen durch Schriften darlege, der andere nicht, und welche Partei am tiefsten eingedrungen sei. Den Hauptgrund für das Erste findet er in den verschiedenen Graden der Fähigkeit, die göttliche Erleuchtung in sich aufzunehmen.

لا لغلبتها عليه تكلم بل : Schluss f. 231b لل الغلبتها عليه تكابر والحمد لله اولا وآخوا . . . حمدا كثيرا الي يوم الدين والصلاة والسلام الح

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, gefällig, vocallos. — Abschrift im J. 1219 Gom. II (1804).

3057. We. 1683.

117 Bl. 4°, 17 Z. $(22^1/2 \times 15^1/2; 16 \times 10 - 12^{cm})$. — Zustand: nicht recht sauber, besonders im Anfang, auch nicht frei von Flecken, wie f. 50 ff. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser f.1°:

ك" تحفظ السالكين ودلالظ السايرين لنهم المقربين للشيخ محمد البكري بن السمانودي الشهير بالمنير

Der Titel so auch im Vorwort f.2". Der Verf. heisst genauer:

محمد بن حسن بن محمد بن احمد السمنودي الازهري المنبّر جمال الدين

الحدد لله الذي ازال الدرن عن قلوب : Anfang f.1 ، . . ان العارفين . . . وبعد ققد سانني بعض الحبين . . . ان اجمع شيئا مما جتاجه الراغب في سلوك الطريق الرخ

Moliammed ben liasan ben moliammed essamanūdī (häufiger als essamānūdī) elazharī elmonajjir ģemāleddīn, geb. 1099/1688, † 1199/1785, giebt hier eine Anweisung zur Çūfik. Das Werk ist auf Bitte von Freunden entstanden mit Unterstützung seines Lehrers الشمس الحفنى † 1181/1767 und zerfällt in 10 Kapitel und Schlusswort.

فى كيفية العهد والتلقين ووصية الشيخ £ £ باب .1 للمويد بعد العهد

فى الذكر وآدابه والحن علي استعماله 9 باب .2 فى آداب المريد مع شيخه 64 باب .5 فى النفوس وتقسيمها واوصافها وما يتعلق بها 91 باب .10 والاسماء التي يستعملها السالك فى كل نفس

فى شىء من مصطلح القوم مما ينبغى الوقوف 110 الخاتمة عليم اي فى بيان تفسير الفاظ تدور بين هذه الطايفة وبيان ما يشكل منها على غيره

فافهم الرموز من اللغوز تفتح : *Schluss f. 117 وفقه الله لك الكنوز وفي هذا القدر كفاية لمن وفقه الله . . . ورضى الله . . . عن سيدنا . . . السيد مصطفى البكري الصديقى . . . وعن والدينا ومشايخنا الخ

Schrift: gross, rundlich, flüchtig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter auf den ersten 41 Bl. roth, hernach schwarz, überstrichen. — Abschr. v. J. 1236 Gom. II (1821).

كذلك السالك يمر : "Zn Kapitel 10, f. 93 السبعة المذكروة في سيره على تدلك المقامات السبعة المذكروة المقام الاول منها ظلمات الاغيار ويسمى بالنفس اللوامة والثالث مقام الاسوار ويسمي بالنفس الملهمة والرابع مقام الكمال ويسمي بالنفس المطمئنة والخامس مقام الوصال ويسمي بالنفس الراضية والسادس مقام تجليات الافعال ويسمي بالنفس المرضية والسابع مقام تجليات الافعال ويسمي بالنفس المرضية والسابع مقام تجليات الاسماء والصفات ويسمي بالنفس الكاملة

3058. Pet. 568.

154 Bl. S^{vo}, 15 Z. (21¹/₂×16¹/₂; 15×9³/₄c^m). — Zustand: fast lose im Deckel. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel f. la:

vollständiger im Vorwort f. 3a:

آیات العاشقین ومسالک الصادقین درویش علی :۷erfasser f. 14:

الحمد لله الذي جعل آيات : Anfang f. 1b العاشقين للعاشقين سراجا وقاجا . . . أما بعد فقد التمس منى بعض الاخوان . . . شيئا قليلا من شراب محبة بنى نوعَى الانس والجان الخ

Unterweisung der Çūfis zum rechten Wandel u. zur Glückseligkeit, von Der wis 'Ali, welcher dies Werk im J. ¹²⁴⁰/₁₈₂₄ zu Mekka verfasst hat.

فاعلموا يا : كان مبنى هذا الكتاب قايم على الشريعة العاشقين . . . ان مبنى هذا الكتاب قايم على الشريعة المصطفوية ودائم على الطريقة المحمدية المخقد استراح لسان القلم : Schluss f. 153° من حديقة تحرير آيات العاشقين بالعجايب بالتوفيق والهداية بتلك الساعة على العمل الصالح والمطائب

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, vocalisirt. Am Rande oft Bemerkungen von grösserem Umfang und Angabe der im Text behandelten Fragen (roth). — Abschrift im J. 1241/1825 (Autograph?) — Collationirt.

Bisweilen auch Persisches darin, Verse (z. B. f. 8^a) und Prosa (z. B. f. 16^b).

3059. Spr. 698.

147 Bl. 8°°, 13 Z. (15 × 10¹/2; 10¹/2 × 6°m). — Zustand: ziemlich gut, doch der untere u. obere Rand wasserfleckig. — Papier: gelblich, glatt, zieml. stark. — Ein band: Pappe mit Lederrücken u. Klappe. — Titel u. Vorfasser f.1°:

كتاب لوازم الاسلام والايمان

لابي نصر هلال بن محمد بن نصر البقدسي

حدثنا الشيخ ابو على اسماعيل بن : Anfang f.1 بيقول موسى الزنجاني قال سمعت الشيخ ابا نصر . . . يقول الحمد لله المتوحد بدوام البقاء المتفرد بالعظمة والكبرياء . . . وما اردت بما اوردته في هذه السطور من علم احوال الصالحين ووصف مقاماتهم مباهاة باني منهم الخ

Der Glaube in theoretischer und praktischer Hinsicht von cufischem Standpunkt aus dargestellt von Hilal ben mohammed ben nacr elmoquaddesi abu nacr. Das Werk zerfällt in 3 Theile ohne besondere Ueberschriften.

1. Theil:

باب تلخيص معنى الاسلام [والايمان] (11.5°) 4.4° باب تلخيص ما يلزم الانسان من الاعمال الطاعرة والافعال 10° الباطنة جميع ما يلزم الانسان في الاسلام والايمان

الباطعة بجميع ما يلزم الانسان في السلام واليمان التخيص ما يلزم اللسان [والعين الرخ] 13^b تلخيص ما يلزم القلب من الافعال الطاهرة والذي ⁴90 يلزم القلب الاتيان به من الافعال الباطنة

يترم العلب الخيبان بد من الاختان الباعثة 31 تلخيص معنى اليقين الا 31 تلخيص معنى اليقين الله تعالى الله تعالى الله تعالى الله عنى الخيب معنى العلم الذي سلك بد الطريق الى الله تعالى الله

تلخيص الصدق والاخلاص 1.47° والخلاص 52° ; تلخيص الصدق 52° ; تلخيص الافعال التي تلزم القلب 52° ; تلخيص الافعال التي تلزم القلب 57° ; تصديف الرسول صعّم فيما أورده 57° ; تخالفنا الهوي ومجاهدة النفس 62° ; عند الاعمال زالورع 74° ; التوبد 70° ; التوبد 81° ; الومبر 81° ; الصبر 81° ; الصبر 81° ;

3. Theil: f. 93b ; الرضى أ 100 ; المحرفة والذكر أ 116 ; المعرفة والذكر أ 116 ; المراقبة أ 112 ; المحرفة والذكر تلخيص اصلاح عادات النفس أ 134

فتنقطع حسرات حين لا :Schluss f. 147b ينفع وتدعوا بالويل والثبور حين لا يسمع فشتر ولا تنفتر والله تعالى الموقّف لما يشاء كتم

Schrift: zieml. gross, rundlich, deutlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth.—Abschr. Ende des J. 1210/1796 von کحمد حکیم باشی. — Nicht bei HKh.

3060. Spr. 840.

89 Bl. 8°°, 11 Z. (20 × 13¹/2; 14 × 7¹/4°m). — Zustand: Der obere Rand zum Theil fleckig, zum Theil etwas ausgebessert, Bl. 1 unsauber. — Papier: gelblich (auch farbig), ziemlich dünn, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1°a. 77°a, 4:

كتاب بيان الأسرار للطالبين

(und Ueberschrift f. 16 bloss ابيان الاسرار).

سراج الدين عمر المبلاني :Verfasser f. 14: سراج الدين عمر الرَوْشَنِيّ :und f. 16

ميلان اسم قرية قريبة من تبريز وعمر :F. 1° am Rande). [الميلاني منسوب اليها].

الحمد لله الفادر العليم الفاطر : Anfang f. 16 الحكيم الحليم الجواد الكريم الربّ الرحيم منزل الذكر الحكيم . . . وبعدة فاعلم أن العلم أشرف مرقاة وأجلّ مرتبة وأبهي مفخرة وأربح متجرة به يتوسّل الي توحيد ربّ العالمين الخ

Dies Werk über Çüfik ist in 24 فصل eingetheilt (nach der Buchstabenzahl des Satzes لا الله تحمد رسول الله, und der Stundenzahl von Tag und Nacht). Der Verfasser heisst 'Omar elmeilānī und errausanī sirāģ eddīn. (Nach einer Randbemerkung f. 1° liegt ein Ort ميلان in der Nähe von Tabrīz).

 $f.8^{\circ}$ فصل ألى وطنه الاصلى $f.8^{\circ}$ فصل

في بيان ردّ الانسان الي اسفل السافلين 11 فصل .2

في بيان التوبة والتلقين 21 فصل 5.

في بيان الحجب الظلمانية والنورانية 36 فصل .10

في بيان طهارة المعرفة في عالم التجريد 49° فصل 15.

فى بيان الخلوة والعزلة فصل .20 فصل .20

في بيان اهل التصوّف [وهم اثنا عشر نفرا] 420 فصل .23

في بيان الحاتمة المحاتمة المحاتمة المحاتمة

علمك كاف عن المقال وكرمك : Schluss f. 76b كاف عن السؤال وصلى الله على محمد وآله اجمعين واغفر لنا ولوالدينا وللمسلمين اجمعين امين تمت

Schrift: ziemlich gross, deutlich, gewandt, vocallos.

Abschrift v. J. 1075/1664, von زبين العابدين بن خداوند

Collationirt. — Es kommen auch Persische Verse darin vor.

HKh.II 1980: Titel بيان اسرار الطالبين. Der Anfang, wie oben, angegeben. Als Verfasser genannt مولانا يوسف. In 24. Gemeint ist also gewiss das vorliegen de Werk.

3061. We. 1735.

8vo, 21 Z. (20¹/₂ × 15; 16 × 9^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber. Der Seitenrand durch Ankleben von Papier verbreitert. — Papier: gelb, glatt, stark.

:Dasselbe Werk. Titelüberschrift f. 72º كتاب اسرار الاسرار من تاليفات سلطان الاولياء الابرار ذي الهيكل الشريف النوراني سيدي الشيخ عبد القادر الكيلاني'

In obiger Titelüberschrift ist das Meiste, das ursprünglich darin gestanden, von neuerer Hand verändert; fast nur die letzten Worte: الميلانى sind ursprünglich. Es wird also wol im Titel gestanden haben, dass der Verf. gewesen sei الميلانى, von der Schule, ein Anhänger der Lehren des Elkīlānī. Offenbar sollte der Schein geweckt werden, als ob dieser der Verf. sei; das ist aber schon deshalb nicht der Fall, weil der hier öfters erwähnte خم الدين ابر بكر عبد الله بن محمد العرف بداية gestorben ist im J. 664/1256, während Elkīlānī im J. 561/1166 starb. In der Unterschrift f. 99a steht der richtige Titel.

Anfang und Schluss wie bei Spr. 840, 1. Schrift: Türkischer Zug, ziemlich klein, gefällig, breit, vocallos. Ueberschriften roth. Viels Wörter roth überstrichen. — Abschrift vom J. 1062/1652.

Am Rande bisweilen längere Bemerkungen, so besonders f.82b bis S4a; ausserdem Inhaltsangabe in rother Schrift.

3062. We. 1254.

112 Bl. 8°c, 27—33 Z. (21×13¹/2; 17-18×7-8¹/2cm). Zustand: lose Lagen u. Blätter, oft wasserfleckig, f. 42—69 oben am Rücken ein grösseres Loch. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: schwarzer Lederbd. — Titel fehlt. — Verfasser fehlt; er heisst (nach mehreren Stellen dieses Werkes):

احمد الجيزي

الحمد لله العظيم العالم الرحيم :Anfang المنعم الكريم٬ اعلم ان قلم لسان البيان بواسطة الالات الانسانية والعدة العقلية والقوق الالهية القدسية ينهى مخزونات الصماير ومكنونات السراير الخ

Ein cüfisches Werk des Ahmed elģīzī eccufi, welcher vielleicht derselbe mit Ahmed elmonāwī ist (الجيزة lag im Gebiet von المناواة). Nach Lbg. 308, f. 212 lebt dieser im (Anfang des) 11. Jhdt. - Jedenfalls lebt der Verfasser nach Essa'rāwi † 973/1565, den er z. B. f. 26b. 72^b. 106^b citirt. — Er erörtert die Anschauungen und Begriffe der Çūfīs im Einzelnen in einer wortreichen Darstellung, in 2 Abtheilungen, deren erste keine Ueberschriften der Eintheilung hat. Bei der zweiten, welche f. 82b beginnt: الحمد لله الذي جعل تقريب الخصوص في عموم البعد صورة . . . وبعد فالحقايف الالهية والدقايف الرحمانية . . . قد انتشرت واشتهرت وتشعبت الح sind einige Abschnitte angegeben f.86b. 88a. 93b. Ein Schluss ist nicht vorhanden. Zuletzt eine grammatische Erörterung f. 108b.

Bl. 109—112 gehören nicht dazu. F. 112b unten steht von der Qaçıde אוני מאלונים des לעמילונים des Anfang, 8 Verse. — Vielleicht haben diese Blätter vor dem besprochenen Werk gestanden u. f. 111a enthielte dann eine allgemeine Inhaltsangabe.

Schrift: klein, fein, gedrängt, eng, an sich deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1160/1737.

3063. Pet. 600.

59 Bl. 8°°, 15 Z. $[21 \times 15^{1}/2; 14 \times 8^{1}/2]$ (u. von f. 8 an: $17 \times 10^{1}/2)^{\rm cm}$]. — Zustand: am Rande fleckig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله الواحد الفتاح : An fang f. 1b. الشيخ الواهب المناح . . . أما بعد قال الاستاذ . . . الشيخ فاسم القادري النقشبندي الشافع الاشعري التوجيري العبادي كنت ادرس لبعض الاخوان في ربيطة شيخنا الموحوم السيد احمد القادري النقشبندي الح

Qāsim elqādirī ettuwaiģirī hat ein Werk über Çūfik verfasst unter dem Titel:

مرقاة المريدين الي طريقة العارفين Da dasselbe aber sehr kurz sei, sagt er, habe er dazu einen Commentar geschrieben unter d. Titel (f. 2^a): حياة ارواح المريدين وامانة نفس العاصين

Das Werk bricht hier ab mit den Worten f. 11^b: كما نقل الامام السنوسي في شرح العقايد، وايصا قال السنوسي في شرح العقايد،

Der Verf. gehört einer sehr späten Zeit an. Schrift: ziemlich gross, deutlich und gleichmässig, geht aber von f. 7 an in eine grössere unschöne Hand über; vocallos. — Abschrift um 1150/1737.

3064. Spr. 893.

112 Bl. 8°°, 15 Z. $(21^{1}/_{2} \times 13; 13^{1}/_{2} \times 6^{3}/_{4}$ cm). — Zustand: ziemlich fleckig. Der Rand öfters ausgebessert. — Papier: gelb, etwas glatt, ziemlich stark. — Einband: Halbfrzbd. — Titel u. Verfasser f. 1°a (von anderer Hand):

كتاب مناهج العارفين لعبد الله بن عبد الرحمن المدايني

يا ربّ يا ربّاه باسمك ابتدي : Anfang f. 2ª بك اقتدي وبنور قدسك اهتدي الخ

Dies die Çūfik behandelnde, auf Qorān, Sunna und Kunden der Prophetengenossen gestützte Werk des 'Abd allāh ben 'abd errahmān elmedāinī zerfällt in Vorrede, 20 Kapp., Schlusswort. Der Titel des Werkes nach f.3b:

العلم علمان علم المكاشفة وهو نور النخ 1.4° المقدمة 1. Kap. f.7ª في الورد في الانفاق والقناعة 2. 18ª 3. 216 في الصوم وكسر الشهوة 4. 244 في السفر والحج والغرف في التزوج والتخلي 284 في الانالا والحلم والعفو والنصيحة 65 % 10. 83* في نفى الخواطر والرياضة , 105b في التوحيد والتوكِّل واليقين (ورد أن كنتم تحبّون الله المخ ال 109 الخاتمة

وقد انتهي الكتاب المحلّي :Schluss f. 112a المقطع بالدعاء الماثور ... ونعود بك من علم لا ينفع ... وآخر دعوانا ان الحمد لله ... والسلام على عبادة ... يا ارحم الراحمين'

Die letzten Blätter folgen so: f. 105, 111, 107-110, 106, 112.

Schrift: klein, geläufig, deutlich, wenig vocalisirt; in rothen Linien eingerahmt; am Rande und zwischen den Zeilen ziemlich oft Glossen (auch Persische). Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1150/1737. — F. 1b Inhaltsverzeichniss. HKh. VI 13063.

3065. Lbg. 735.

110 Bl. 4to, 25 Z. (24 × 17; 17 × 11^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, zieml. dünn. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1^au. in der Vorrede f.3^a:

شواهد الربوبية في المناهج السلوكية (mit dem Zusatz f. 14:

في علم الكلام على طريقة الحِكْمة في التوحيد). Verfasser f. 1° und im Vorwort f. 2°:

محمد صدر الدين الشيرازي

الحد لله الذي تجتى لقلوب العارفين: Anfang f.2b: باسرار المبدأ والمعاد . . . وبعد فاقول . . . انى بفصل الله وتأييد لما كثرت مراجعتى الى علم المعانى والاسرار النغ

Çūfisches Werk des Mohammed eśśirāzi çadr eddin, eingetheilt in 5 مشهد, welche wieder in شاهد, deren Unterabtheilungen اشراق genannt werden, zerfallen.

فيما يفتقر اليم في جميع : (شاهد 5 in 5 مشهد .1 العلوم من المعاني العامة

في وجوده تعالى وانشاء النشأة الآخرة والاولى 43 مشهد .2

في النظر المختص بعلم المعاد 55° مشهد .3

فى الحشر الجسماني وما وعدة الشارع واوعد 18 مشهد .4 علية من القبر والبعث والجنة والنار وغير نلك

في النبوات والولايات مشهد .5 مشهد .5

وهو روح ولا يقوم لك الا : Schluss f. 1106

Ob das Werk hiermit zu Ende sei, ist fraglich.

Schrift: Türkische Haud, klein, gedrängt, aber ungleich, deutlich, vocallos. Ueberschriften meistens roth. — Abschrift c. 1100/1688.

3066. Pm. 231.

4to, 15 Z. (Text: 14¹/₂ × 7²/₅cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Titel fehlt, steht im Vorwort:

Worfasser: B. Anfang.

الحمد لله الذي فتن Anfang S.77: وبعد السراير بمفاتيح الدين . . . القلوب ورفع حجب السراير وجلا ابصار البصاير . . . وبعد فيقول . . . ابو بكر بن صالح الخالدي اني كنت من ابان الامر وعنفوان العمر مغترفا من كتب المتقدمين الح

Çüfische Abhandlung des Abū bekr ben çālih elhālidī, wol um ¹¹⁰⁰/₁₆₈₈ am Leben, dem 'Alī bāśā gewidmet. Zerfällt in Vorwort und 5 Abschnitte.

لما كانت المعانى جواهر والالفاظ اصدافها 8.79 المقدمة ولقد بين رسول الله صغم فى للحديث المذكور 91 فصل 1. ان ادب السلوك فى خدمة الملوك ثلثة

اعلم أن أرادة الله جامعة لجميع المرادات 99 فصل .5 اجمع أعل الشرايع والملل على عصمة الانبياء 114 فصل .5

فاطرق ثم رفع راسه وقال وكان امر الله :Schluss قدرا مقدورا وليكن هذا آخر ما قصدناه . . . والحمد لله . . . الى يوم الحشر والقيامة

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, fast vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737.

3067. Lbg. 593.

69 Bl. 8°°, 25 Z. $(20 \times 14; 15 \times 10^{1/2^{cm}})$. — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken (bes. f. 59-61. 69), auch etwas wasserfleckig. F. 1 u. 69 am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark u. glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 1°:

كتاب التعليق على وصية الأدب الستي بكشف القناع عن وجة الفاظ شبهة السَماع لعلى بن محمد الشهير بالمصري

الحمد لله الذي جعل الادب : Anfang f. 1b سببا لحصول خيري الدنيا والآخرة . . . وبعد فان علوم السلوك كثيرة لا تحصر الخ

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Gemischter Commentar zu dem "Vermächtniss der (pūfischen) Bildung", als dem Inbegriff der ganzen Çūfik. Der Verfasser des Commentars 'Alī ben molhammed elmiprī lebt um 1127/1715; er führt den Lehrer des Eśśa'rāwī, den سيدي على الخواص, häufig als Quelle an.

عليكم ايها الاخوان بالانب اي :Beginnt f.1b: الزموة فانه اشرف مكتسب وقال الامام عبد الله بن المبارك الانب اشرف اخلاق العبد . . ومنه اي من العوجاج في التوبة الخ

Die Wendung mit ومن geht durch das ganze Grundwerk bis f.55b; dann kommt die Wendung ومنه الغوار من الغفلة عن اداب التسميع ... وعن bis zu Ende.

وعن الصلاة : Schluss des Grundwerkes f. 63° النبى صَعَم . . . كلما ذكر في ليل او نهارًا

Der Verf. knüpft daran zwei lange Erörterungen (تنبیهات), die erste, nach أبن الجزري, die Zeit und Ort, an welchem am besten für Mohammed zu beten sei, in 42 Sätzen; die andere, in 40, nach einem Ungenannten, über den Nutzen dieses Betens.

والهموم وقصاء الحاجات كما : Schluss f. 69⁶ والهموم وقصاء المحاجب في الماح وكرات وهذا آخر التعليق المخ

Das Schlussblatt fehlt, von der Unterschrift nur ein Paar Zeilen.

Schrift: ziemlich gross, weit, deutlich, fast vocallos. Die Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737.

3068. Spr. 743.

28 Bl. 8°, 21 Z. $(19 \times 12^{9}/_{3}; 15 \times 10^{1}/_{2}-11^{\text{cm}})$. — Zustand: ziemlich gut, doch im Anfang fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Katturrücken. — Titelüberschrift f. 1°:

كتاب التعرف في مذهب اهل التصوّف

قال بعض الواجدين سالني بعض :Anfang f.1 من القوام السالكين العارفين عن النصوّف فاخبرته عن اقوام اعيان هذه الطايفة الخ

15

Das Werkehen ist offenbar nur ein Stück aus einem grösseren Werk über Cüfik; es ist verschieden von demjenigen, welches unter obigem محمد بن اسحف البخاري الكلاباني ابو بكر Titel + 880/990 verfasst hat. Es giebt die Definitionen Verschiedener darüber, was Çūfi und Çūfik sei; رابو القاسم الجنبد dann الحسن البصري zuerst von ابو ترأب النخشبي , رويم بن عبد الله , ذو النون المصرى فلا تعبأ بمن يلبس ثياب : etc. - Schluss f. 144: الزي من صوفت وصاف من له قلب من الاكدار قد صفى عبدالعزيز الديريني Worauf noch ein Paar Verse des † 694/1295 folgen, die aber vielleicht nicht dazu gehören. — Vgl. No. 3027.

Schrift: ziemlich gross, spitz, nur ziemlich deutlich, vocallos. Die Stichwörter roth. - Abschrift c. 1050/1640.

3069. Pet. 602.

368 Bl. 8vo, 13 Z. $(15^{1}/_{2} \times 10; 9^{1}/_{2} \times 5^{2}/_{3}$ cm). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ganz ohne Flecken (z. B. f. 110 ff.). - Papier: gelb, stark, grob, etwas glatt. - Einband: rother Lederband. - Titel u. Verfasser (von ganz neuer Hand) f. 1a:

mit der Bemerkung: ناقص الديباجة منه

Das bezeichnete Werk ist dies nicht; die Vorrede und Angabe über Zweck, Inhalt und Verfasser fehlt. Das Vorhandene beginnt f. 3ª, 1: والاحوال الحاكمة والمقامات الراسخة والمعارف اللدنية والعلوم الالهية والمنازل المشهودة والعاملات القدسية والانكار المنجم والمخاطبات المبهجم والنفتات الروحيم والقابلات الروعيد وكلما يعطيه الكشف ويشهد له الحق الصرف صمنت هذا الكتاب مما لا بد من التندبيه عليه مرتبا من الباب الأول الي آخره؟

Dies ist, wie es scheint, das Ende des Vorwortes eines cufischen Werkes, in welchem, wie ich glaube, die Hauptpunkte eines zu Grunde liegenden Werkes der Reihe nach, vom ersten bis zum letzten, einer Erörterung unterzogen werden. Dies geschieht so, dass sie jedesmal kurz mit der Wendung رمن ذلک eingeführt werden; so فمن نلك سرّ الامام المبين الامام المبين : £3. Mitte

هو الصادي الذي لا يمين ومن ذلك سر الظرف المودع في الحرف الظرف المودع في الحرف الطرف المودع في الحرف وعاء والحرف وطاء

ومن ذلك التنزيم والنزيم التنزيم تحديد المنزم 46

ومن ذلك سر البدء اللطيف وما جاء فيه من 5 التعريف منه أن العالم علامد

ومن ذلك سركن والبسملة فيمن علله قال الحلاج 60 وان لم يكن من اهل الاحتجام

ومن نلك سر الروح وتشبيهة بيوج اشرقت ارص 66 الاجسام بالنفوس

ومن ذلك سر الكيف والكم وما لهما من الحكم 60 سر الوالج في المارج ٢٠ ; سرّ طهور الاجساد سر الافتتاح بالنكاح 80 ; سر النور في الخفاء والظهور 80 10ª ; سر الدور المستدير سر النبوتين سر الاوتاد والابدال 11b ; سر اطفاء النبراس 114

Von f. 95 an steht in den Ueberschriften das Wort , gewöhnlich nicht.

Die letzten Ueberschriften sind:

ومن ذلك منزلة الامام من الانام التي المام 3586 ومن نلك الفرق بين المسيح والمسيح 3594 ومن ذلك سما من علم آدم الاسما 360ª ومه الك علم الاسرار والانوار 3.60b ومن ذلك دين الانبياء واحد ما ثم امر 361° زايد وأن اختلفت الشرايع فثم امر جامع

فلكل علم رجال ولكل مقام : "Schluss f. 363 مقال ولكل بيت اهل ومع كل صعب سهل وهذا القدر كاف في هذا الباب لمن سمع فطاب وعلم الحكمة وفصل الخطاب والحمد لله رب العالمين لا اله الا هو،

Das Ganze ist in Reimprosa, oft auch mit kurzen Gedichtstücken untermischt.

Schrift: ziemlich gross, geläufig, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. - Abschrift c. 1100/1688.

3070. Spr. 843. 1) f. 1 - 87.

89 Bl. 4to, 17 Z. $(25 \times 17; 18^{1/2} - 19 \times 11^{1/2} cm)$. — Zustand: mehrfach fleckig; der Rand öfters ausgebessert. -Papier: gelb, stark, glatt. - Einband: Halbfrzbd. -Titel und Verfasser fehlt.

An fang fehlt, 1 Bl. Das Vorhandene be-أما بعد معاشر اخوانى واهل :3 3 عنايتى معاشر اختلاف عنايتى . . . فاني لما رايت المصنّفين على اختلاف نيّاتهم مطويّة اعمارهم مكتوبة آثارهم

Ein çüfisches Werk, dessen Zweck ist, die Çüfik richtig darzustellen, gegenüber den Unrichtigkeiten der Auffassung bei manchen Schriftstellern. Ziemlich oft Verse beigebracht.

Diese Handschrift enthält den 1. Abschnitt, d. h. das erste Buch.

ق اتبات حقيقة المعرفة وبيان معانيها أ.1 باب. أ. وجوة المعرفة وبيان مدارجها ألى المعرفة وبيان مدارجها ألى المعرفة وحسن جواهرها ألى المعرفة وحسن جواهرها ألى المعرفة المعرفة على سائر العلوم ألى العرفة على سائر العلوم ألى العرفة المعرفة ألى المعرفة ألى المعرفة ألى المعرفة ألى المعرفة المع

Das Werk ist verbunden, ausserdem defect. Im Anfang fehlt 1 Bl.; es folgt 1-10; Lücke von 21 Bl.; 79-84; Lücke von 4 Bl.; 21-78; Lücke von 10 Bl.; 11-20; Lücke von 1 Bl.; 85-87.

Vorhanden von diesem Theile sind:

Kap. 1-4 Anfang.

" 10, letzte Hälfte bis 12, erste Hälfte.

Kap.13, Schluss bis 32, erste Hälfte.

- " 36 (bloss der Anfang fehlt) bis 39, 1. Hälfte.
- " 40 (bloss der Anfang fehlt).

Schluss f. 87b (Wafir):

شمامات يشم بها مريد هنيئا كلها للعارفين

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, etwas rundlich, gleichmässig, etwas vocalisirt; die diakritischen Punkte fehlen zum Theil. Ueberschriften (meistens) roth, etwas grösser. — Abschrift im J. 686 Çafar (1287) von على بن مظفر بن الغفل الواسطى

3071. Lbg. 160.
2) f. 51^b-65^a.

Format (19Z.)etc. u.Schrift wie bei 1).—Titel f.51* unten: ك" في ثواب الاعمال وفضائلها

und specieller in der Vorrede f. 516:

كفاية المتعبّد وتحفظ المتزهّد Verfasser fehlt.

الحمد لله الموقف لصالح الاعمال :Anfang ... وبعد فان اخى ابا احمد عبد الكريم ... سالنى ان اجمع له كتابا مختصرا الخ

Ein çüfisches Werk über die 4 verdienstlichen Werke: Gebet, Fasten, Almosen und Dikr (Bitte und Preis Gottes) in 4 Kapiteln.

Der Verfasser hat das Werk für den Abū ahmed 'abd elkerīm — seinen Bruder (im Glauben) d. h. einen Çūfī — verfasst, vor 740/1889.

Schluss f. 65°: حمد وآل محمد وآل الراهيم الفرد به البخارى المناويم وآل الراهيم الفرد به البخارى النواد الله المناويم وآل الراهيم وآل الراه

3072. Lbg. 808.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 33^a oben zur Seite (und so auch in der Vorrede f. 33^b):

ك" مزيل اللبس عن آداب واسرار القواعد للهس Verfasser: s. Anfang.

يقول عبد الله سبحانه : Anfang f. 33° على الخروبي الطرابلسي، الحمد لله الذي نور اسرار العارفين بانوار معرفنه . . . وبعد فلما كانت القواعد الخمس هي اصول الدين الخ

Mohammed ben 'alt elharrübs ettaräbulust behandelt hier die 5 Glaubens-Hauptsätze (قاعدة): Bekenntniss, Gebet, Almosen, Fasten, Wallfahrt, vom çüsischen Standpunkte aus, um die darin enthaltenen zur Veredlung des Herzens und zur Gottnähe sührenden Geheimnisse und die praktische Anwendung derselben den dasur nicht recht empfänglichen Zeitgenossen zum Verständniss zu bringen.

فقد حصل لك رتبة الرجال : Schluss f. 43° وانتظمت في سلك اعمل الكهال والي هذا تم ما قصدنا وبه وعدنا والله سجانه اسئل ان يوفقنا . . . وصلى الله الم

3073. We. 1635. 3) f. 57-62.

8°°, 9 (auch 5 u. 6) Z. $(16 \times 10^{1/4}; c. 10 \times 6^{1/2^{cm}})$. Zustand etc. u. Schrift wie bei 2. — Titelüberschrift (nach dem Bism.) f. 57°:

مدا علم التصوّف

Anfang: فحدّه كما قال الغزالي رحملا الله عليه تجريد القلب لله واحتقار ما سواه الح Bruchstück, kurzer Inhalt der Cūfik.

وفضل آخرون باختلاف : Schluss f. 62* الاحوال والختار لا ينافي التوكل الكسب

Am Rande viele Bemerkungen; ebenso zwischen den Zeilen. Die Bemerkung auf f. 56^b: scheint nicht scheint nicht richtig.

3074. Pm. 470.

135 Bl. 8vo, 17 Z. (21²/₃ × 16¹/₂; 17 × 11^{cm}). — Zustand: in der oberen Hälfte fleckig; auch etwas wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: schwarzer Lederband. — Titelüberschrift f.1^b:

الحمد لله رب العالمين والعاقبة : Anfang f.1b للمتقين . . . وبعد فقد جاء في الخبر أن الله تعالي خلف شجرة ولها أربعة أغصان فسماها شجرة اليقين الخ

Voraufgeschickt ist die Legende von Erschaffung des Baumes der Wahrheit und des

Propheten-Lichtes, alsdann der übrigen Wesen und Dinge in der Welt, über der Erde und auf der Erde, endlich von Austheilung der verschiedenen Eigenschaften an die menschlichen Wesen. Dann wird zuerst kurz von Erschaffung Adams und der Engel (aber nach einer anderen Auffassung als der in der Legende vorgebrachten) gehandelt, dann ausführlich vom Engel des Todes, vom Sterben, von Prüfung im Grabe, vom Jüngsten Gericht, vom Paradiese und von der Hölle, von Auferstehung, Belohnung u. Strafe, Almosen, Armuth, Elternliebe, Wissen, Frömmigkeit, Geduld, Vorzug gewisser Monate.

Dies onfische Werk zerfällt in eine Menge ungezählter Kapitel (باب في ذكر الح). Zuerst: 20 أباب في ذكر الح ; 30 خلقة آدم (بالغ غير الموت 4 ; الملائكة عتم (بالغ خلقة آدم (بالغين والحشر 17 ، سملك الموت (بالغين والخشر 17 ; عمور القرع وزلزلة الساعة (بالغين الفياء الأشياء (بر الوالدين (بالموقف (19 نصيلة العلماء (67 ; بر الوالدين (68 ; فصيلة القبر فصيلة الصلوق على محمد (69 ; فصيلة لا اله الا الله (68 باب في ما جاء في فصيلة شهر رجب (77 بالموقب وفيما فيه من الثواب العظيم

ف فصيلة شهر رمضان 49 ; في فصيلة شهر شعبان 48*

واغفر لنا الذنب العظيم : Schluss f. 82b وادخلنا ببركتك جنات النعيم برحمتك يا ارحم الراحمين والحمد لله رب العالمين تم الكتاب

Schrift: zieml. gross, gewandt, deutlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. — Bl. 84 leer. — Abschrift von منلا يوسف بن احمد im J. 1167 Śawwāl (1754).

3075. Pm. 282.

54 Bl. 8°°, 13 Z. (201/4×13; 12×7°m). — Zustand: im Ganzen nicht recht sauber; im Anfang stark wasserfleckig. — Papier: schmutzig gelb, dünn, glatt. — Einband: rother Lederband.

Dasselbe Werk. Titel fehlt, doch steht auf der Rückseite des 1. Vorblattes von ganz neuer Hand: الدرة الفاخرة للغزالي, was falsch ist. Anfang wie bei Pm. 470, 1. Das Werk ist hier etwas abgekürzt; es ist fast die ganze Stelle in Pm. 470, 1, f. 33—50°, welche der

Hauptsache nach von der Hölle handelt, hier f. 45° vor dem Kapitel باب في ذكر الجنان ausgelassen. Das hier letzte Kapitel behandelt f.51°: باب في ذكر اهل الجنة (= Pm. 470, 1, f.60°). Schluss f. 53°: باب في ذكر اهل الجنة كريم المسك اللهم ارزقنا منه بحرمة النبي محمد كريم المسك اللهم ارزقنا منه بحرمة النبي محمد وآلم اجمعين برحمتك يا ارحم الراحمين تمن Vom Schlusse des Werkes ist hier also Vieles fortgelassen.

Schrift: ziemlich kleine Gelehrtenhand, wenig vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1108 Ragab (1697) von خمد تحمد تحمد تحمد الحمد العمد العمد

F. 1b. 2a und f. 53b. 54 Persisch.

Pet. 690, 10, f. 65^b, ohne Titelangabe, enthält die ersten 9 Zeilen dieses Werkes. — Pet. 690, 11, f. 66—68 Türkisch.

3076. Pm. 15.

Format etc. und Schrift wie bei 6). — Titel S. 79: رسالة عظيمة مشتملة على اصول تشتهر عن العرف يبنون كلامهم عليها Vorfasser fehlt.

الحمد لله حمدا مسترجبا :Anfang S. 80 الحمد لله حمدا مستملة على لاجناس كمالاته . . . وبعد فهذه جملة مشتملة على اصول تشتهر عن اهل التصوف من المتاخرين الخ Die Grundbegriffe der späteren Çūfis.

Sie beginnen: كنم ألا الحق لا يدرك الحق الحق الرخ وليس المدرك منه الا باعتبار واحديث الرخ Schluss (Motaqūrīb):

فلا الحد في ذا ولا ذاك لي ولكن لك الحد في ذا وذاكا Collationirt.

3077. Spr. 1994.

42 Bl. 4¹⁰, 25 Z. (23³/₄×16¹/₂; 21×14^{cm}).—Zustand: durchaus wasserfleckig; Bl. 1 schadhaft u. ausgebessert.—Papier: gelb, auch bräunlich, stark u. glatt.—Einband: Pappbd mit Kattunrücken.—Titel u. Verfasser f. 1^a:

قال الشيخ عبد القادر رَهَ ' : Anfang f. 1 الميخ عبد القادر رَهَ ' اختبرت نفسه . . . فعاهد حبيبة بملازمة الصبر فاذا نزل به بلاء . . . ذكر ذلك العهد القديم الخ

Cufisches Werk, von dem gleichbenannten des Elktlant in Spr. 830, We. 1675 völlig ver-Der Titel oder der Verf. muss ein schieden. anderer sein. Es besteht aus einer grossen Anzahl — etwa 200 — ungezählter Sätze, in denen çüfische Zustände und Stimmungen, die Liebe des Geschöpfes zu seinem Schöpfer in ihren verschiedenen Stadien, die Regungen und Anwandlungen des Herzens etc. geschildert und dann (fast) jedesmal mit einem oder einigen Gedichtstücken belegt werden. Die Sätze beginnen so wie oben oder nuch bloss: وقال رضى الله عنه. اذا اراد الله حماية عمده : Der 2. Satz beginnt f. 1b: اذا رفع منصب الولاء في قطب فلك الارادة : Der 3. ebenda

Schluss mit 3 Fünfversen, deren Ende:

افدي بساحة نعمان وخيف مني عربا مزجت دموعي بعدهم بدمي

Schrift: klein, kräftig, gefällig, gleichmässig, fast vocallos. F. 41. 42 in grosser, etwas nachlässiger, doch ziemlich alter Schrift. — Abschrift c. 900/1494.

Auf f. 36 folgt 37h. 37h. 38 ff.

3078. Pm. 225. 3) f. 60-98.

8vo, 19 Z. (171/2×13; 15×101/2cm). — Zustand: stark fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel von späterer Hand:

مجموع الفواید شرح قصیدة' والموجود الشرح ولم یذکر القصیدة' Verfasser fehlt.

الحمد لله الكريم الوقاب الحليم التؤاب: Anfang: الذي تنوح لقوم بالوصال . . . أما بعد فانى كنت في ايام الشبوبية قد نظمت قصيدة طويلة المؤ

Der Verfasser hat in seiner Jugend eine lange Qacide verfasst und darin auch die Çūfik dargestellt. Dann hatte ihn die Anwandlung erfasst, dereinst keine Spur des Daseins von sich zu hinterlassen, und in dieser Stimmung hatte er die Papierlagen — abgesehen von denen, die unter seinen Büchern versteckt und ihm nicht zur Hand waren — abgewaschen und sein Werk also (wenigstens zum grössten

Theil) vernichtet. In späteren Jahren bat ihn Jemand um das Gedicht; seine Ansicht hatte sich geändert und er holte das noch Vorhandene hervor, worin ein Stück über Çūfik stand. Da er aber keine poetische Ader habe, auch nicht aus eigenem Antriebe, sondern nur, weil es von Gott so bestimmt worden, die Verse verfasst habe, seien dieselben nicht besonders verständlich gewesen und Jemand habe ihn um einen Commentar zu denselben gebeten. Er sei auf den Wunsch eingegangen, habe aber die Verse fortgelassen und ein eigenes Werk daraus gemacht, ziemlich kurz, weil es ihm an Zeit gebreche und dem Leser hoffentlich auch.

فاعلم : Das Werk selbst beginnt dann f.61 المعتبر بهم من اهل دين الاسلام الحيطين بعلم الكتاب والسنة م علماء تفسير وحديث وفروع وصوفية استنبطوا منها احكاما وردوا حادثا تجدد الي اصل الخوقد يحصل هذا لا بتهليل : و 97 المالية المالية المالية عنيرة من قراءة وغيرها بطريق ذكر ايضا وقد يغيب فيه من كمال انسه وحلاوة ذكر كنايم فقد تنكشف له الحقايق كنايم في لبسة خيال

Mit diesen Worten bricht die Unreinschrift ab. Das Werk hat keine äussere Eintheilung.

Der Abschreiber hat ein Paar Verse des Verfassers und ein kleines Gebet hinzugefügt.

Schrift: ziemlich gross, gleichmässig, gefällig, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1000/1494.

3079.

Ein längerer Excurs über Çūfik in Lbg. 554, f. 43b. 44. Ueber Umfang und Inhalt des cüfischen Wissens Pm. 553, f. 41b. 42. Ueber Wesen und Aufgaben der Çūfik in Mo. 35, f. 104a. Pm. 680, f. 86b. — Definition des Wortes التصرف Pm. 158, f. 30a; 185, f. 17. We. 1681, f. 80b. — Ueber den Ausspruch des 'Abd elqūdir elģilānī † 567/1171 "Mein Fuss ist auf dem Nacken jedes Frommen" handelt We. 1758, 9. Pet. 553, f. 5a. — Stellen aus Werken des Eśśa'rānī † 978/1665 kommen vor

oder sind besprochen in We. 1783, f. 38^a (aus تنبيه المغترين); We. 1796, f. 90^b (aus البرار); Pm. 159, f. 1^b, 2^a (aus البراتين والجواهر).

3080.

Einige hieher gehörende çüfische Werke sind:

- كمه بن اسحف von التعرّف لمذهب التصرّف (1 محمد بن اسحف † البخاري الكلاباني ابو بكر 180/990.
- 2) بلوغ [الجدي] المدي من اصول الهدي (2 عبد القاهر بن طاهر البغدادي التميمي ابو منصور + 429/1038.
- عبد الكريم بن هوازن القشيري عمد تحو القلوب (3) † 465/1072.
- 4) مراقى النوالي von الغزالي أو مراقى الزلفي (4
- 5) موانح الغزالي von الغزالي العشات (5 † 520/1126
- عبد السلام بن عبد الرحمن von ك" الارشاد (6) عبد السلام بن عبد الرحمن أبي برجان أبي برجان
- محمد بن الفصل الشعراني von كشف الاسرار (7 محمد بن الفصل الشعراني أدام von كشف الفتوج
- 8) ابن الحوري von منهاج القاصدين † 597/1201.
- روزبهار بن ابي von الانوار في كشف الاسرار (9) بن ابي † c. 600/1208.
- الكجويني von سلوة الطالبين (10 ملوة الطالبين (10 محمويه † 617/1220.
- 11) جم الدين الكبري von هداية الطالبين + 618/1221
- 12) منير القلوب von منير القلوب † 626/1229.
- 13) علم الهدي واسرار الاعتداء $ext{von}$ مهاب الدين $ext{von}$ السهروردي $ext{682}/1234$.
- von شمس مطالع القلوب وبدر طوالع الغيوب (14) على بن الحدين الحسن الحرالي ابوالحسن الحرالي ابوالحسن
- von demselben. بهجة الاسرار (15
- 16) كا السالكين von كا السالكين حسن بن حمد بن الحسن الحسن بن الحسن بن الحسن بن المعانى ا
- احمد بن von اللطائف الروحانية والعوارف الربانية (17 أحمد بن von اللطائف الروحانية (17 أكسى النيات الزيات

- عبد الرزاق von مصباح الهداية ومفتاح الكفاية (18 مصباح الكاشاني / 780/1880
- البدارج والمعارج (19) عبد بن محمد بن von البدارج والمعارج (19) احمد السمناني (19) + 1885.
- عمر بن von مطالع انوار التحقيق والهداية (20 عمر بن عتيق القرشي ... † ⁷⁴⁴/1848.
- 22) حمد بن الحسن بن على الاسنوبي von حياة القلوب + 764/1863
- سريجا بن von لوح العارفين وروح الصادقين (23 مريجا بن von لوح العارفين أربحه الملطي
- von demselben. الحقيقة الوصفية في طريقة الصوفية
- von مفاتيج اسرار الصون ومصابيج انوار الكون (25 um 820/1417.
- von demselben. مفتاح اسرار السعادة
- 27) مسرّة القلوب von مسرّة القلوب † 828/1420.
- ابن الجزري von منجد المقربين ومرشد الطالبين (28) † 883/1429.
- von اقتباس رفع الالتباس في بيان طريق الناس (29 حمن المقدسي بن عبد الرحمن المقدسي ألمقدسي المقدسية المقدسية الرحمن المقدسية الرحمن المقدسية المقدسي
- 30) منهج الرشاد von النحواقي الدين الدين المحواقي + 859/1455.
- von الحلاصة المرصية في سلوك طريق الصوفية (31 بن المراكب عبد الدائم الاشموني † 881/1476.
- 32) تروق الفاسي von تحصيل الفوائد لذوي الوصول (32 + 899/1494.
- um 900/1495. الله النخجواني von عداية الاخوان
- 34) بستان القلوب (34 † الدواني von العلوب (34)
- 35) أو الحسين بن محمد von منبهات القلوب † 917/1511.
- عمد بن على الدمشقى von رسائل فى التصوف (36 محمد بن على الدمشقى von بن عراق + 983/1527،
- 37) كنز الداني (von كنز الداني أحمد الكيزواني على بن احمد الكيزواني على بن احمد الكيزواني على الداني (37
- $\frac{38}{100}$ البي المحصني von قوت الارواح المحصني المحصني بين على المحصني $\frac{960}{1558}$.
- عبد النافع بن von فرج المغبون وفرح المحزون (39 مبد النافع بن على الدمشقى الدمشقى الدمشقى

- 41) ابو بكر بن سالم للصرمي اليمنى von معراج الارواح um $^{990}/_{1582}$.
- 42) عمدة الرائح في الطريق الواضح von حمدة الرملي
 42) احمد بن حمرة الرملي
- احمد بن عمر الحمامي الخلوق von تروية الارواح (43 † 1017/1608
- حقيقة زبد لبن الشريعة حركة محص سلوك الطريقة (44 حسن بن احمد بن ابراهيم باشعيب الواسطي von + 1080/1621.
- von demselben. سرور السرائر
- عبد القادر بن ابي الغيض von المواقف الالهية (46 مبد القادر بن ابي الغيض + c. 1040/1690.
- 47) نهج السعادة u. الفتوحات المدنية von dems.
- على بن ابراهيم بن احمد von رسالة في التصوف (48) على بن ابراهيم بن احمد von التحليق ال
- لوامع انوار حلية الفقر من مطالع اسرار مسافة القصر (49 von المدوعتي المدر بن عمر باعش الدوعتي + 1052/1642.
- عبد الرحمن بن ابراهيم von رسائل في النصوف (50 + أبن المعلم المعل
- ابو الوفا بن عمر بن عبد von طريق الهدى (51 أبو الوفا بن عمر بن عبد أبو المؤتني الغرضي الغرضي الغرضي العرب الغرضي العرب العرب
- خفة اولي الالباب والجواهر السنية في اصول (52) داود بن سليمان العلواني von طريقة الصوفية + 1078/1667
- 73 نحفة الملوك لمن اراد تجريد السلوك (53 + 1086/1675) احمد بن على الخلوتي + 1086/1675
- 54) موائد العرفان وعوائد الاحسان von محمد المصري von موائد العرفان وعوائد الاحسان + 1105/1693.
- وصيد الخالق الي الصوفية في سائر الآفاق (55) تصيد الخالف المحمد بن احمد بن سعيد المكي الطاهر عقيلة سائد المكاراتور.
- احمد بن عبد von ارشاد الماهر التي كنز الجواهر (56) المنهوري † المنعم بن يوسف الدمنهوري
- عبد الرحمن العيدروسي von مرقعة الصوفية (57 عبد الرحمن العيدروسي † 1192/1778

von النفاحة القدوسية بواسطة البصعة العيدروسية (58 1905/1791 + محمد بن محمد الزبيدي مرتضى

محمد بن von جوهر الالباب وبغية الطلاب (59 محمد بن محمد الشاذلي أبن الوفا

محمد بن حسين الانباري von روضة المريدين (60

على الناسخ ابو الحسن von سراج العارفين (61

von قواعد الحقائق وضوابط الدقائق (62 تار الدين بهرام بن يعقوب

على بن von كشف المحجوب لارباب القلوب (63 عثمان الغزنوي

ابو صادق بي الحسن الطبري von كشف الاسرار (64

عبد الله بن على السراج ابو نصر von لمع في التصوف (65

von مجمع البحرين في علم الحقيقة والشريعة (66 محمد بن نصر السجزي

محمد بن von الهدي والارشاد لاهل الخير والعناد (67 احبد البيكندي

كوكب الدرة في العلوم الروحانية

عبد الخالف بن von الفوز المعتبر بكنز الغرر (69 ابي القاسم المصرى

اوحد الدين الكرماني عصب مصباح الارواح واسرار الاشباح (70

كنم السعادة العرفانية في رمز السيادة الروحانية (71

كنو السعادة في شرف سعد السيادة 72) كنز القاصدين الى اسرار السعادة 73)

كنز الالواء الروحانية وسر الافراء النورانية 74)

2. Ideenkreis, Eigenschaften und Benehmen der Çūfīs

a) im Allgemeinen.

3081. Spr. 851. 9) f. 58b - 73.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser am Rande:

كتاب جوامع آداب الصوفية للشيخ ابي عبد الرحمن السلمى

محمد بن الحسين بن موسى النيسابوري الصوفي

الحمد لله الذي زين اولياءه بآداب :Anfang الظواهر والبواطي . . . ثم انه وقع لي ان اجمع شيئا من آداب ارباب الاحوال والمقدّمين من اولياء الله النخ

Ein in eine Menge Abschnitte (nicht فصل genannt) zerfallendes Werk, deren jeder mit (roth geschrieben) beginnt.

Mohammed ben elhosein ben mūsā essulami ennīsābūrī abū 'abd errahmān † 413/1022 (412) handelt hier von dem Verhalten und den Sitten der Çūfis. Zuerst f. 59b: فمن آدابهم منعهم انفسهم عن الشهوات النخ

Nicht vollständig. Der hier vorkommende letzte unbeendete Abschnitt beginnt f. 73b, 8: ومن ادابهم أن يتهموا انفسهم في كلّ الاوقات ولا يقع لهم رضا عنها الحز

F. 74° enthält ausser einigen kurzen Sentenzen das Gedicht (15 Verse) des الشافعي, das beginnt: خبت نار.

(الاداب الصوفية) HKh. I 309

3082. Pm. 686.

280 Seiten 8vo, 21 Z. $(21 \times 12^{1/4}; 14^{1/2} \times 7^{cm})$. — Zustand: gut. - Papier: gelb, stark, etwas glatt. -Einband: rother Lederband. - Titelüberschrift S.1:

> هذه لوامع الانوار في تاليف القاضي Verfasser: s. Anfang

قال القاضى الامام ابو العالى :Anfang S.1 عزير (عزينري ١) بن عبد الملك المعروف بشبدلة البغدادي رحّه

الحمد لله الذي خلف فاخترع وابتدأ فابتدع . . . ثم اصطفى منهم احباء واصفياء المخ In diesem Werke beschreibt 'Azīzī ben 'abd elmelik ben mançūr elwā'īṭ elbag-dādī elqādī ścidala (oder auch ścidala) abū 'lme'ālī † 493/1100 (494), ein Schüler des الحسين بن محبد الدامغاني ابر عبد الله um 450/1058, in ungezählten Abschnitten und Kapiteln, die verschiedenen Stufen der Liebe zu Gott, führt ihre Namen an und erläutert sie mit Anekdoten und sehr vielen kleinen Gedichtstellen.

فى فصول المحبّة ومعانيها باب فى ذكر الاخبار والآثار فى احوال المحبين 11 باب فى معرفة المحبّة عند الاصوليين وحدودها 17 عند المحققين

باب في اشتقاق الحجبة عند العرب العرباء على 19 اصول اللغويين والادباء

باب في اسماء المحبنة وصفاتها واختلاف اصحابها وفروعها 21 باب في شروط المحبنة وادلتها باب في اختلاف اساسها وتباين ادبها 215

الالفة ثم: Die 10 Stufen der Liebe sind) الصداقة ثم المودة ثم الهوي ثم الشغف ثم العشف ثم الخلة ثم الحبة ثم اليتم ثم الوله) باب الاعتذار الى ذوى الالباب

وينظر فيد بعين المحبة :Schluss S. 279

فعفؤا جميلاءن خطائي فاننى اقولكما قد قال من كان شاكيا

Schrift: ziemlich klein, gewandt, gleichmässig, vocallos; dieselbe ist viel uncorrecter als sie scheint. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift von سائلة في المحمدين الحسيب المكيدي im J. 1222 Ragab (1807). — HKh. V 11214 (الوامع انوار القلوب في جميع اسرار المحبوب).

3083. Spr. 126.

8°°, 17 Z. $(18^{1}/_{2} \times 13^{1}/_{2}; 19 \times 10^{\rm cm})$. — Zustand etc. und Schrift wie bei 1).

Ein Stück desselben Werkes. Anfang f.31°: مثيدله في كتاب له في المحبّة ثم الله الله الله اللهان من العلماء والفصلاء ذكروا ان الله تعالى اتخذ ابراهيم عمّ خليلا ومحمدا صعّم حبيبا النج HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Der Verfasser behandelt hier den Unterschied zwischen الخلّة und ناسله und den Begriff des Wortes الحبّة = Pm. 686, S. 27 ff.

وانما هو وصف على :Das Stück schliesst f. 50° على على وانما هو وصف على العبد وكلام بلسان الحيرة والعجز

3084. Spr. 828.

204 Bl. 8°°, 7 Z. (von f.179° an c.14—15 Z.) (18¹/2×14; 11×7¹/2 [15×8—9] cm). — Zustand: wurmstichig, fleckig, am Rande öfters ausgebessert; gegen Ende der untere Rand und auch ein Stück des Textes abgerissen und ausgebessert, so dass der Text (namentlich von f.181 an) an dem unteren Theile des Blattes verstümmelt ist. — Papier: gelb, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel fehlt. Es ist:

آداب المريدين في التصوف Verfasser: s. Ansang.

الحمد لله ربّ العالمين والصلوة : Anfang f.1 معلى رسوله محمد وآله اجمعين قال الشيخ الامام . . . ضباء الحق والشرع والدين حجّة الاسلام أبو النجيب عبد القاهر بن عبد الله السهروردي رحّه اعلم ارشدك الله أن لكل طالب لشيء لا بد له أن يعلم ماهيته وحقيقته حتى يتكامل له الرغبة فيه ولا يصتح لاحد أن يسلك طريق الصوفية حتى يعرف عقايدهم وآدابهم في ظاهرهم وباطنهم حتى يعرف عقايدهم وآدابهم في ظاهرهم وباطنهم

'Abd elqāhir ben 'abdallāh ben moh. ben 'abdallāh ben sa'd essuhrawardī (auch essuhruwardī) dijā eddīn (nicht śihāb eddīn, wie öfters aus Versehen steht) abū 'nneģīb ibn 'ammūje elha'nefī, geb. 490/1097, † 663/1168, behandelt hier das Wesen und Benehmen und die Glaubensansichten der Çūfīs in vielen ungezählten Abschnitten.

ق بيان الاحوال 63° ; في بيان المقامات 461° 66° 66° فصل في ذكر اختلاف المسالك 68° 68° فصل في ذكر اقاويلهم في خصل العلم 11° 68° فصل في ذكر آدابهم في تحاوراتهم 60° 60° فصل في ذكر الشطحيات 60° 60° 60° فصل في ذكر الشطحيات

الشطيح التوسع :so am Rande erklärt) في الكلام وعدم المبالاة وكلام هذه الطايفة انها يبكنون في مقام الانبساط والسكرة) فصل في ذكر آدابهم في حال البداية

آدابهم فى التزويج 183 ;آدابهم فى السماع 172 : Zuletzt : 172 أدابهم فى السوال 185 أدابهم فى السوال 185 أدابهم فى وقت البلاء 187 ;آدابهم فى وقت البلاء 187

Der letzte Abschnitt في ذكر آدابهم في الرُخَص ist wegen der Beschädigung des Textes von f. 189 an hier nicht erkennbar. (Er steht in Spr. 850, 1, f. 45^a).

وجعل حظّنا من نلك : Schluss f. 204b جمعه وحفظه دون استعماله انه عزّ اسمه قريب مجيب والله اعلم بالصواب

Am Rande u. zwischen den Zeilen stehen oft Glossen, zwischen den Zeilen gewöhnl. Persische.

Schrift: bis f. 179 ziemlich gross, weitgezogen, weitläufig, gleichmässig, stark vocalisirt. Von f. 179^b an kleiner, gewandt, deutlich, nicht gleichmässig, vocalisirt. Die Glossen noch kleiner, persischer Zug. — Bl. 1—3. 22 fehlen und sind später ergänzt. — Abschrift c. 1000/1591. — Collationirt. HKh. I 318.

3085.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Spr. 850, 1, f. 1-55.

94 Bl. 8°, 17—20 Z. $(18^1/3 \times 13^2/3; 13 \times 9^1/2^{cm})$. — Zustand: unsauber u. fleckig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

micht ganz richtig). Anfang und Schluss wie bei Spr. 828. — Ohne Glossen.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gewandte Gelehrtenhand, deutlich, vocallos. Stichwörter roth überstrichen. — Abschrift von شعبان بن اسمعيل الزرى الصوفي الشافعي im J. 865 Ragab (1461). — Collationirt. Auf f. 55° —60 kurze Gedichtstücke, Gebete und ein Gedicht des عبد العزيز الدبرينى † $694/_{1295}$ über die dem Çūfī nothwendige Bildung, anf. f. 57° :

تاتب ان قدمت على اناس واجلس مجلس الرجل الذكتي Ferner f. 59° tiber Zahl der Verse, Wörter, Buchstaben und Punkte etc. im Qoran und f. 59°—60 Einiges über Buchstabenaussprache.

2) Lbg. 160, 1, f. 1-51^a.

66 Bl. 8°°, 19 (f. 41-46 17) Z. (17¹/2 × 12¹/2; 13 × 9³/4^{cm}). — Zustand: ziemlich unsauber u. fleckig. — Papier: gelb, auch farbig, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Verfasser f. 1^b von späterer Hand.

Schrift: klein, gut, gleichmässig, etwas vocalisirt. Stichwörter roth (anfangs nicht). — Abschrift im J. 743 Gom. II (1342).

3) Spr. 845, 1, f. 1—33.

85 Bl. 8°°, c.14-16 Z. (18¹/3×13¹/2; 15-16×11-12°m). Zustand: unsauber, besonders im Anfang und am Ende, auch fleckig u. im Text schadhaft.—Papier: gelblich, stark, glatt.—Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe.

Titel und Verfasser, Anfang und Ende fehlt (= Spr. 850, 1, f. 25^b, 10 bis f. 54^a, 6). Zu Anfang fehlen 30, am Ende 1 (2) Bl.

Schrift: ziemlich gross, flüchtig, unschön, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift von (?) خمد بن أحمد بن بالبث um محمد بن أحمد بن بالبث

4) Pm. 23, 5, S. 80—166.

8°, 19-20 Z. (Text: $14^{1}/_{2} \times 9^{1}/_{2}^{cm}$). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich stark.

Titel fehlt. Verfasser steht in der Unterschrift. Zu Anfang fehlen 2 Bl.; das Vorhandene beginnt: على الولاة وان كانوا ظلمة Schluss (abweichend): منها وما بطن ووفقنا لطلب مرصياته ما خفى منها وما علن ونفعنا به وجميع المسلمين ببركته في الدنيا والآخرة بمنه وكرمه وجودة وسعة رحمته أ

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. Stichwörter schwarz überstrichen. — Abschrift im J. 1236 Moh. (1820) von درویش عبد القادر بی ملا صالح افندی Nach S. 91 fehlt 1 Blatt.

3086. Lbg. 299.

133 Bl. 4to, 19—32 Z. $(25 \times 13^{1}/2; 17^{1}/2-19 \times 8^{8}/4^{cm})$. Zustand: zieml. gut, doch nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: brauner Lederband mit Klappe und Goldverzierung. — Titel fehlt; er ist:

شرح آداب المريدين للسهروردي Verfasser feblt: s. Anfang.

الحمد لله الذي اذبنا واحسن :Anfang f. 1b بن الديبنا بتعليم كتابه . . . وبعد فيقول . . . على بن سلطان محمد الهروى القارى . . . ان هذا التعليق على بعض مغلقات كتاب آداب المريديين الخ

Dasselbe Werk mit dem gemischten Commentar des 'Ali ben sultan mohammed elherewi elqārī + 1014/1606. Er behandelt nicht bloss, wie es nach der im Anfange stehenden Stelle zu vermuthen wäre, schwierige Stellen des Werkes. In dem Vorwort giebt er biographische Notizen, zum Theil nach dem Nach-اليافعي von روض الرياحين des (تنتبت) † 768/1366, über den Verfasser, führt auch einige Proben seiner Gnadengaben (کرامات) an, erörtert dann den Satz, dass der nach Vollendung Strebende keinen eigenen Willen haben und sich in allen Dingen Gott ergeben und von ihm völlig abhängig zeigen müsse; Gott ziehe ihn an sich und die Folge sei, dass der so Angezogene nach dem Wege der Çūfis trachte, dazu bedürfe es aber gewisser Vorschriften. Somit gelit er f. 4ª zur Erklärung über: قال بسم الله الرحمين الرحيم الحمد لله رب العالمين اقتداء بكتاب الله الجيد . . . وصلواته اي انواع رحماته . . . على خاتم النبيين كما هو بداية الخلف . . . ثم قال اعلم بالخطاب العام . . . ارشدك الله اى ذلك على سبيل هداه . . . أن كل طالب لشيء أي أمر دنيوي أو اخروق . . . لا بد له اى لا فراق له ولا خلاص منه المخ

 اي لكرمه وعنايته وسعته ورحمته اي انعامه ورعايته وحمايته ووقايته أنه قريب اي بعباده مجيب اي موفق مراده وعلى ما يشاء قدير اي وبالاجابة جدير والحمد لله اولا وآخرا الم

Schrift: Persischer Zug, klein, meistens gedrängt, besonders in der 2. Hälfte, gelällig, vocallos. Der Grundtext roth überstrichen; die Eintheilung in Absohnitte tritt nicht recht hervor, doch ist dieselbe manchmal in rother Schrift angegeben. Der Text in breiten Goldlinien eingerahmt. — Abschrift im J. 1226 Dū'lhigge (1812) von

Auf den 4 Vorblättern (a-d) ein recht genaues Inhaltsverzeichniss.

3087. We. 1704.

Format etc. und Schrift wie bei 37). — Titel f. 107°:
ر" الخايف الهايم من لومة اللائم في شرايط الخلوة
Verfasser: تجم الدين الكُبْري Ausführlicher:
احمد بن عمر بن محمد الكبرى الخبوق
نجم الدين ابو الجناب

الحمد لله الذي تواضع كل :Anfang f. 107b شيء لعظمته . . . أما بعد فهذه رسالة الي الخايف الهايم من لومة اللايم الطالب بقلبه الهارب بقالبه الخ

تذهب ضياعا رزقكم الله بصيرة : Schluss f. 112a; المربح الله بصيرة انه هو الجواد الكريم الرعف الرحيم المائدة وايانا برجمة وجوده انه هو الجواد الكريم الرءوف الرحيم Abschrift im J. 1077 Gom. II (1666).

Mq. 280, 6, f. 42 ff. das 30. Kapitel aus عوارف المعارف von عوارف المعارف المعارف von عوارف المعارف das Verhalten der Çūfis im Einzelnen erörternd (في تفاصيل اخلاق الصوفية).

3088. We. 1827.

104 Bl. 4to, 21 Z. (27¹/₂ × 18; 22¹/₂ × 13^{cm}). — Zustand: unsauber, in der oberen Hälfte wasserfleckig, etwas wurmstichig. — Papier: bräunlich, stark, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel fehlt, steht aber f. 1^a von ganz später Hand u. im Vorwort f. 3^a, 17:

حفة البررة في المسايل العشرة

Verfasser fehlt; er ist nach HKh.:

شرف بن مؤيد البغدادي مجد الدين

An fang fehlt. Das Vorhandene beginnt f.2°, يتكاثر على خدمه فدي الله بماء رجوههم تراب قدمه : 2.1

Ein cufisches Werk des Seref ben elmoejjed ben abu 'lfath elbagdadı megd eddın abu sa'ıd elhanefı, um 650/1262, in welchem zunächst 10 Fragen enthalten sind, welche

seinem احمد بن على بن المهذب بن نصر الخواري Lehrer vorgelegt hat; diese Anfrage schliesst f. 3ª mit den Worten: في اصل السماع وجنسه ومن يتاهل له ويقلُّ منه أو يكثر طلبا للثواب الآجل والثناء العاجل؛ Auf diese folgt dann als Antwort das oben genannte Werk. Es beginnt (nach dem Bism.) f. 3ª so: الحمد لله الذي اطلع نور العبودية عن كمال العبادة بلواقي العناية . . . البشرية بلطايف الهداية . . . أما بعد فقد سالني بعض خلص احواني في الدين . . . عشر مسائل في في الحقيقة معظم ما جعتاج الى معرفتها الطالب الح Der Verfasser, Tag und Nacht mit Vollendung be- زبدة العوالي وحلية الامالي beschäftigt, wollte Anfangs auf Erörterung der ihm vorgelegten Fragen nicht eingehen, entschloss sich aber am Ende doch dazu. Sein Werk zerfällt, den Fragen entsprechend, in 10 Kapitel.

- في المسألة الاولي وهي ما قوله في آداب £.3 باب .1 المتصوّفة في جملة احوالهم ومعاملاتهم
- (في المسالة الثانية وهي) أن زق الصوفية 5 باب. 2 وحليتهم من حلف الراس وتقصير الثياب ولبس الازرت من الشرايط اللازمة في الطريقة أم يمكن أن لا يتشبه بهم الشارع في هذا الفق ولا يتحلّي بحليتهم البخ
- في المسئلة الثالثة وهي ما قوله في حدّ 6 باب. 3 الشيخية وحقيقتها والدرجة التي بها يساحق

- الاقتداء به وما يلزمه من رعاية جانب المريد في اول حاله وآخر امره وتصفيته وتربيته والتحرف في احواله ونفسه وامواله
- فى المسئلة الرابعة ما قولة رق فى حدّ الارادة 100 باب .4 وحقيقتها واحتياج المريد التي المراد والشرايط الماخولة على المريد ابتداء وانتهاء وما يلزمه من حقوى الشيخ وهل يجب عليه متابعة اوامره ونواهية وان كانت تخالف طاهر الشرع وحسن الظن به فيما يرى ويشاهد منه محظورا كان او مشروعا '
- في المسالة الخامسة وهي قوله ما كيفية 19° باب. 5 الخلوة والوحدة والعزوب عن الناس وما يلزمه من الاذكار فيها على اختلاف الاوقات الرخ
- في المسالة السادسة التي هي ان ما 30° باب.6 يختلج في صدره وبخطر بباله في مشاهداته وحالاته كيف يفرق بين الحقّ منها والباطلا
- في المسالة السابعة وهي قوله الخرقة التي 34 باب .7 ياخذها المتصوفة عن الشيوخ ويتبركون بها ما اصلها واسنادها وسببها وهل تراعي جهة العلق فيها ومتى يتاهل المريد لها
- فى المسالة الثامنة وهي قوله اذا نال 40 باب. 8 الدرجة العليا وبلغ المقصد الاقصى فظهرت له حالات وحدثت له مشاهدات وانكشفت له لخقايق وثبتت له الدقايق هل يمكن ان يري فى واقعاته أنه عوفى عن التكليفات واريح من المشقات وهل يجوز ان يعتقد انه بعد الرياضات والمجاهدات يصير بحال يرفع عنه الخطاب وبنحرف عنه العتاب؛
- فى المسالة التاسعة وهي قولة اذا راي مثل 44 باب. 9 هذا مرة بعد اولي وكرة بعد اخري هل يسوغ ان يحيد عن التكليفات ويميل عن المفروضات الخ
- في المسالة العاشرة وهي قوله ان الاختلاف 48 باب. 10 الى ابواب السلاطين والاختلاط مع الظلمة الملاعين هل يحطَّ عن المرتبة والدرجة الم يجوز للواصل البالغ التبسط والتوسع في معايشة الناس جملتهم المخ

Am Schlusse fehlt etwas. Das Vorhandene hört f. 58 auf mit den Worten: قال الله تعالى فويل للمصلين الذين هم عن صلوتهم ساهون وقال النبي صغم رب قايم ليس حظم من

Schrift: gross, kräftig, breit, deutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 800/1307. — HKh. II 2561.

F. 59^b enthält in grosser dicker Schrift die Namen der 7 Männer, die als die frühsten Rechtsgelehrten des Islām bekannt sind, zunächst in 2 Versen, dann mit erklärenden Bemerkungen.

3089. We. 1645.

112 Bl. 8vo, 16—18 Z. (18 × 12¹/₂; 11¹/₂ × 8¹/₂cm). — Zustand: ziemlich gut; nicht frei von Flecken, auch etwas wurmstichig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe. — Titel f. 1ⁿ:

ك" التنوير في اسقاط التدبير

so auch in der Vorrede f.26. - Verfasser f.18:

تاج الدين ابو الفصل احمد بن محمد بن عبد الكريم ابن عطاء الله

قال الشيخ . . . ابن عطاء الله : Anfang f.1^b: الملك الله المنفرد بالخلف والتدبير . . . اعلم الله المنفرد بالخلف والتدبير . . . اعلم يا اخي جعلك الله من اهل حبه واتحفك بوجود قربه الخ

Dies Werk des Ahmed ben mohammed eliskenders täg eddsn ibn atā allāh † 709/1809 handelt von der völligen Hingabe an Gott und von dem Hingelangen zu ihm; das Wichtigste sei, dass der Mensch sich los mache von der Selbstbestimmung seines Thuns und dem Ankämpfen gegen das Verhängte. Er stützt sich dabei auf Qorānverse, Traditionssprüche und Aussprüche Verschiedener.

: Der eigentliche Anfang des Werkes ist f. 2 قال الله سبحانه وتعالى فلا وربك لا يومنون حتى حكمون فيما شجر بينهم الخ

Der Verfasser behandelt zuerst die auf den Gegenstand (Hingabe an Gott und Verzicht auf freien Willen) bezüglichen drei Qorānstellen Sura 4, 68. 28, 68. 53, 24. Dann أصل اعلم أن الذي يحملك على اسقاط التدبير مع ألا والاختيار أمور الأول علمك بسابق تدبير الله فيك الخ (أمر 10) الله فيك الخ الخ فيك الخ والاختيار وباله عظيم أن التدبير والاختيار وباله عظيم وخطع حسيم

فايدة جليلة اعلم ان اكل آدم من الشجرة "21 لم يكن عنادا ولا خلافا

u. s. w.

فصل نذكر فيد امثلة التدبير مع الله تعالى 99 أ Zuletzt: 99 والمدبين مع الله وامثلة الرزي وصمان للق له

فصل يذكر فيه مناجاة الحق لعبدة على السنة 106 هواتف الحقايق في شان التدبير والرزق Die einzelnen Sätze fangen mit العبد an.

اردنا أن تختم هذا الكتاب بدعاء مناسب 111ª لما الكتاب موضوع له

اللهم Die einzelnen Sätze beginnen mit اللهم اللهم Schluss f.112b: متبعين لرسولك وارثين عنه وقايمين بالنيابة عنه وآخذين منه ومحققين به وقايمين بالنيابة عنه واختم لنا منك خير يا رب العالمين

Schrift: ziemlich gross, vocallos, deutlich. Ueberschriften zum Theil roth. — Abschrift vom J. 993 Rab. I (1585). — HKh. II 3703.

3090.

1) Spr. 1169, 1, f. 2-34*.

56 Bl. 4to, 21 Z. (27 × 18¹/₂; 20 × 13¹/₂cm), — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel f. 1^a oben von späterer Hand:

التنوير لابن عطاء الله الاسكندراني

es muss vielmehr heissen: محنصر من كا التنوير الح

Auszüge aus dem selben Werk. Das erste Stück beginnt f. 2ⁿ: نظرتم الي ما يكون في الارص (= We. 1645, f. 56ⁿ, 14).

We. f.83^b, 10. [10.] القسم الثاني من اقسام الادخار We. f.83^b, 10. F. 27^a فصل نذكر فيد امثلة التدبير Ewe. f. 99^b. F. 31^a فصل نذكر فيد مناجاة الحق We. f. 106^b. Der Schluss f.34^a wie bei We. f. 112^b angegeben.

Schrift: Anfangs schön, allmälig flüchtig und zusammengezogen, übrigens gross und stattlich, vocallos. — Abschrift c. 1000/1591.

F.1 enthält die Aufschriften, welche sich auf den Rändern befinden, die um das Dach der Schule, die الشيخونية heisst, in Elqāhira herumlaufen. Es sind deren sechs, mit erbaulichem Inhalt. Zuerst: بسم الله الرحمي الرحيم الرحيم نادية المناه به وتيمنا بذكره الرحم الرحمة الذي يبتدأ به وتيمنا بذكره الرحمة الناسمة الذي يبتدأ به وتيمنا بذكره الرحمة

2) Spr. 851, 12, f. 83. 84. 86. 87b.

Auszüge aus dem selben Werke. Sie beginnen mit dem Anfang (so wie bei We. 1645 angegeben); f. 84^b = We. f. 22^a. F. 86 u. 87 stehen mit dem Vorhergehenden nicht in unmittelbarem Zusammenhang. — Schrift wie bei 11.

3091. We. 1657. 6) f. 69^a - 84.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel fehlt: s. unten. Verfasser fehlt.

الحمد للم رب العالمين وبدأت اولا :Anfang في تعريف تسمية هذه الطايفة بالصوفية من ذوات الفقراء واشتقات هذا الاسم الخ

Ueber das Aeusserc der Çūfis, deren Benehmen und Umgang und Erklärung einer Anzahl von auf sie bezüglichen Worten und Begriffen, von einem Verfasser, der um 750/1849 lebt. Das Werk ist betitelt f. 69 Mitte: ما المالب الحالب الحرقة ومعرفة من يصلح ان 70 باب 70 يلبس الخرقة ومعرفة من يصلح ان 70 باب الحريق

غ. آداب السفر
 غ. آداب الشعود والقيام ومعبنتهما
 ع. ادب القعود والقيام ومعبنتهما

في ادب الدخول التي الرباط وكيفيته (.74°, 3 fr) باب. 4.

ق أدب المحون التي الربط وليعينه (١١٠ و ١٤٠) باب ع في أدب أكبل الطعام ومعرفته

في ادب المشي الي الدعوة ومعرفته م 76b باب. 6

في آداب السماع ومعرفة اهلم ما 77° باب. 7

في وصايا مشايخ هذه الطريقة الطريقة المالية الم

في كيفية الحبة مع القوم باب .9

فى كلمات وقعت فى حقيقة : (فصل 10 in 10) 400 باب. 10 الفقر والوجد والحبة والمعرفة والرضى والصبر والصبت

والفتوة والمروة والسخا والتواضع وحسن الخلف In diesem Kapitel hört das Werk hier auf mit den Worten f. 84b: قيل لم وكيف نلك عليه الآخرة وقال بعصهم يناجى الله في الدنيا وجاورة في الآخرة وقال بعصهم

Das 4. Kapitel scheint f. 74^b unten anzufangen, obgleich eine Ueberschrift nicht vorhanden ist; denn zwischen f. 74 u. 75 ist keine Lücke.

Die Blätter sind oft unten am Rücken beschädigt, sei es abgescheuert, sei es abgerissen und dann mit Papier ausgebessert. — Nicht bei HKh.

3092. We. 1795.

 8vo , 11 Z. (17 × 13; $11^{1}/_{2} \times 9^{cm}$). — Zustand: unsauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel f.21° (auch 21°):

ديوان العلامة القشيري

Ucber den gefälschten Titel s. unton.

Anfang f. 21 (Wafir):

الا ان المحامد بالتوالي الى الله الكريم له التعالى

Dies Gedicht, eine Lämijjet von 211 Versen, zerfällt in mehrere (ungezählte) فصل. Es schildert in dem ersten, wie ein Çüfī nicht sein soll, in den übrigen aber, wie er sein und was er thun und lassen solle.

 21°
 فصل فى ذكر احوال الصوفية القبيحة

 22°
 فصل فى ذكر احوال الصوفية الحسنة

 فصل فى احوالهم ايصا
 فصل فى بيان محافظتهم الشريعة

 فصل فى بيان صفة الشيخ
 فصل فى بيان صفة الشيخ

فصل في بيان حرمة السجود لغير الله تعالي 26° فصل في بيان حرمة الدف والرقص وغيرها 29° فصل في بيان الزامهم

Schluss f. 31b:

وشِعْرِي مثل شَعْرِى او كشِعْرَى علق الشان او سحر حلال فدامقتى بنظم قد اتتكم وقد شرحت بدامغة لللال محمدا ثم حمدا ثم حمدا على عدد الرمال لذي الكال

Der Titel dieses Gedichts ist nach dem vorletzten Verse علامانا; der weitere Zusatz drückt aus, dass dasselbe in dem Werke المنعنة الجلال weitläufiger behandelt sei; jenes ist also eine Versificirung von diesem. Dieses ist, wie aus den Glossen in Lbg. 923, f. 24b und f. 25b hervorgeht, ein Werk des حسام الدين الحسين بن على بن حجاج السغناقي حسام الدين الحسين بن على بن حجاج السغناقي Nach Anderen aber (HKh. III 4838) soll وسغنات يفاخرهم فخارا فيفخرهم بذا الكرم المعالي Nach Anderen aber (HKh. III 4838) soll وسغنات حسام الدين حسن بن شرف التبريزي (nach Lbg. 923, f. 2b) oder c. 798/1891 der Verf. sein.

Der ausführlichere Titel des Grundwerkes scheint دامغة المبتدعين وناصرة المهتدين zu sein: s. No. 1890. Uebrigens sind دامغة (auf den Schädel hauend) und دامغة (an die Zähne schlagend) Synonyma und werden leicht verwechselt: so bei Lbg. 923 in der Unterschrift und f.2b in der Notiz aus HKh.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, etwas vocalisirt, besonders zu Anfang. Ueberschriften roth, in grösserer Schrift. Abschr. v. على بن حسين السنويي im J.783 Gom. II (1381).

3093. Lbg. 923.

26 Bl. 8°°, c. 19 Z. $(20^{1}/_{4} \times 14; 14 \times 9^{1}/_{2}^{cm})$. — Zustand: wasserfleckig am oberen Rande, weniger am unteren. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einbd: Pppbd mit Ledorrücken.

Schrift: türkische Hand, ziemlich klein, vocalles. Die Grundverse grösser, vocalisirt. — Abschrift von عبد الله بن على im J. 1006 Çafar (1597).

F. 1 ein längeres Türkisches Stück; f. 26 ein Gedicht (in neueren Formen) von خضربک.

3094. We. 1728.

Format etc. und Schrift wie bei 4). — Titel und Verfasser f. 80° von späterer Hand:

(unten auf der Seite ist hinzugefügt: ک" الآداب (في النصوف لانجي بكر بن على بن محمد بن الموصلي الشبياني

(für איני פאר ist zu lesen: איני פאר וועג איני פאר ist zu lesen: איני פאר וועג איני פאר איני איני פאר איני פאר איני איני פאר אינ

الحدد لله على نعمة الاسلام وهو حسبي :Anfang وكفى وكفى قال الشيخ . . . ابو بكر . . . الشيباني . . . الحمد لله ربّ العالمين وصلى الله . . . وبعد فهذا كتاب انتقيته من كلام اهل التصوّف ينتفع به المريد المبتدى

Çüfische Lebensansichten, von Abū bekr ben äli ben 'abd alläh eśśeibānī elmauçilī eççüfī eśśāfi'i † ⁷⁹⁷/₁₈₉₄ zusammengestellt in einer Menge ungezählter Kapitel.

باب حكم الصوفي 84° ;باب الادب «20 الفقر زينته النخ ;باب التصوف 85° ; ان يكون الفقر زينته النخ ;باب مكارم الاخلاني «20 ألا 20 كلاني «20 ألا 105° يومه 106° . 106° ;باب من سال وعنده قوت يومه 106° . .باب التوبة 108° ;باب ما التصوف الا بذل الروح

وشر الطاعات طاعة تورث : *Schluss f.112 عجبا خير الذنوب ذنب اعقبه توبة وندم التايب الذي يتوب من غفلاته خير من الطبع الذي يدلّ بطاعاته ' تم كتاب الآداب بحمد الملك الوهاب

Aus dieser Unterschrift ist also die Richtigkeit des obigen Titels ersichtlich.

Abschrift ron الشافعي ادرعات الشافعي im J. 813 Ďū'lhigge (1411), zu eigenem Gebrauch.

Es folgen einige Stücke aus Werken desselben Verfassers:

und محتصر معارف القلوب سماء ستر السرّ aus معارف القلوب سماء ستر السرّ f.113° aus معارف القلوب سماء ستر السرّ aus معارف القلوب سماء ستر السرّ

3095. Pm. 225.

98 Bl. 8°°, 15 Z. (17¹/2×13; 12¹/2×9¹/2cm). — Zustand: (Anfangs) nicht recht sauber; von f.28 an im Text ein grosser Fleck und f.39 ein Loch. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser, Anfang und Schlussebenso. (Vor dem Namen des Verfassers ابو بكر steht noch عبد الله بن jedoch عبد الله بن ist schon ausgestrichen und عبد الله ist hier kein nomen proprium.)

Schrift: im Ganzen ziemlich gross, breit, gewandt und deutlich, vocallos. Viele Stichwörter roth überstrichen. Abschrift von اتحد بن سالم الدري im J. 800/1307. 3096. Spr. 854.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titel fehlt. Versasser nach f. 46b:

زين الدين الخوافي

اعلم ايها الطالب ان جناب :Anfang f. 44b الحق سجانه وتعالى اعلى واقدس من ان يصل اليه واحد مع التدنس بظلمات وجوده الرخ

In dieser Abhandlung zeigt Zein eddin elhawafi, um ⁸²⁵/₁₄₂₂, dass der Fromme sich der irdischen Begierden entschlagen müsse, damit aus seinem Herzen die Dunkelheit schwinde und er sich zum Erkennen Gottes läutere. Er verweilt etwas länger bei Besprechung des

وثبتنا اللهم على منهج متابعة :Schluss f. 46 اللهم على منهج متابعة المرسلين . . . ظاهرا وباطنا وسرًا والحمد لله رب العالمين صدرت هذه الاحرف من قلم زين الملة والدين الخوافي تنبيها لبعص الصادقين الخ

3097. Pm. 553.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Ueberschrift:

und darunter;

ذكر التجليات لسيدي أبي المواهب

Derselbe beisst aussührlicher f. 20a und 36b:

محمد بن احمد بن محمد التونسي الشاذلي الوفائي المالكي صفى الدين ابو المواهب

تجلّي الجود' انتشر الجود في العالم :Anfang فشبت اعبان الموجودات باسرها فلا زوال لها الخ

Mohammed ben ahmed ben mohammed ettünisi abū 'lmewähib çafı eddin ibn zagdūn (auch ibn zagrūn), geb. 810/1407 (820), † 882/1477, beschreibt hier, wie die Haupteigenschaften des Çūfi sich äussern. Die Hauptsätze beginnen mit جَلَي . Behandelt werden u. a.: الحيرة , السبحان المحرقة , سبحان المحرقة , سبحان المحرقة , سبحان النهرة , wo es zuletzt heisst f. 176:

فذلك منتهي القلوب فلا ينقل ولا بحصر ما يرجع به من لطايف التحف التي تليف بذلك الجناب العالي؛

Es folgt dann noch f. 17b Mitte bis 19b oben eine Art Anhang, in welchem über das dem Çüfi nöthige Wissen, unter Beibringung von allerlei Geschichten, Traditionsstellen, auch sonstigen Aussprüchen und Versen, gehandelt wird; es komme dabei auf sieben Punkte an (مدار العلم الذي تختص به اهل الله على سبع مسايل), nämlich: معرفة التجليات ومعرفة كمال خطاب الحق عبادة بلسان الشرع ومعرفة كمال الوجود ونقصه ومعرفة الانسان من جهة حقايقه ومعرفة الكشف الحيالي ومعرفة العلل والادواء

Daran schliessen sich f. 196 verschiedene çüfische Sentenzen. Dieselben beginnen: وقال الامام المحاسبي الظالم نادم وان مدحه الناس (Ueber ihn s. No. 2812).

Diese ganze Stelle von den Sentenzen an kehrt wörtlich so wieder f. 35^b, letzte Zeile bis 36^b Mitte.

3098. Pm. 159. 5) f. 29-43.

8vo, 21 Z. (21¹/₂×15¹/₂; 15×9¹/₂cm). — Zustand: im Ganzen zioml. gut.—Papier: gelb, stark, glatt.—Titel f.29^a:

رسالة ببال الاحكام في الساجّادة والخرقة والأعلام وما استكتبه من الاقوال والافعال مشايخ الاوهام

Verlasser: s. Anfang.

Ibn meimün † 917/1611 erörtert in dieser Abhandlung: welche Bewandtniss es mit der Betdecke, dem Busskleide, den Abzeichen der Çüfis habe und welch tieferer Sinn darin liege; denn das äusserliche Brauchen dieser Dinge allein mache nicht den Çüfi, wie Manche irrthümlich glauben, insbesondere Zeitgenossen des Verf. Gegen diese wendet er sich im Verlauf ausführlich.

فصل فى ذكر احوال متصوفى زماننا 48° فصل فان قلت فها الاصل فى المصافحة 41° وما صفتها وما معناها

فصل في بيان الذكر

وهو تعالى المسئول في النوبة : Schluss f. 43° المسئول في النوبة على والتبات على الكتاب والسنة الى الممات والصلوة والسلام على سيدنا محمد ... ما دامت الارص والسموات الحد لله كما هو اهله اللهم لا احصى ثناء عليك انت كما اثنيت على نفسك

Schrift: gross, deutlich, gefällig, etwas vocalisirt, Türkische Hand. — Abschrift v. J. 1123 Gom. I (1711).

F. 43^b u. A. ein Stück aus الادكار الاربعينية des فخر الدين العراقي.

3099. Lbg. 747.

264 Bl. 8°°, 15Z. (193/4×13; 13×7¹/2°m) — Zustand: im Ganzen gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: rother Lederband. — Titel f.1°a:

د" تنبيع المغترين "s

يقول مؤلفه عبد الوهاب بن : Anfang f. 1b: العالمين الحمد بن على الشعراني عفى عنه المحدد لله رب العالمين واصلي واسلم على سيدنا محمد . . . وبعد فهذا كتاب نفيس صغير المجمر كبير القدر جمعت فيه نبذة صالحة من فقه طريق اهل الله تعالي وما كانوا عليه من الزهد والورع والعلم والخشية والخوف وغير ذلك الم

'Abd elwahhāb eśśa'ranı † 978/1565 will hier seinen Zeitgenossen einen Spiegel vorhalten, wie sie nach dem Vorbilde der früheren Çüfis sein sollten. Die Hauptsätze beginnen deshalb alle mit: اخلاقهم

HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Der Anfang des Werkes selbst ist f.4° so من اخلاق السلف الصالح رم ملازمة الكتاب والسنة كلزوم الطلّ للشاخص المر

راي نفسه قد انسلخت من :Schluss f. 264 من ثوبها فاسئل اخلاق الصالحين كما تنسلخ الحية من ثوبها فاسئل الله من فصله أن ينفع به الاخوان ومن بعدهم وختم لنا ولهم بالحسنى . . . واشهد أن محمدا رسول الله وصلى الله رب العالمين وصلى الله رب العالمين

Der Anfang f. 1. 2. und das Ende f. 264 richtig ergänzt, in ähnlicher Schrift.

Schrift: ziemlich klein, gut, etwas vocalisirt. Stichwörter roth. Text in rothen Linien. — Abschrift c. 1100/1686. HKh, II 3632.

3100. Spr. 818.

24 Bl. 8°°, 24—26 Z. (20¹/4 × 14¹/2; 15¹/2 × c. 10°m). Zustand: wasserfleckig, so dass einzelne Seiten ziemlich stark verwischt sind. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappdeckel.

Auszüge aus demselben Werke. Titel f. 1^a ausführlich. Verfasser und Anfang wie Lbg. 747. Schluss f. 24^b: على مساوي اعباله النار انتهي ما سمعته من مواعظ الزبور وقصحته وادخلته النار انتهي ما سمعته من مواعظ الزبور وقد جمعت كلها في جزء فاطلبه والحمد لله رب العالمين وليكن ذلك آخر كتاب المغترين اواخر القرن العاشر وليكن ذلك آخر كتاب المغترين اواخر القرن العاشر

Schrift: gewardt, etwas flüchtig, zieml. gross, vocallos, öfters verwischt u. unleserlich.—A bschrift im J. 1090/₁₆₇₉ von محمد بن مصطفى بن محمد بن عبد الخالف المنبلي المقالمين

3101. We. 1670.

156 Bl. 8°°, 15 Z. (20¹/2 × 14²/3; 13 × 8¹/2°m). — Zustand: im Ganzen gut, von einigen Flecken (zu Anfang, am Rande) abgesehen. Der Rand oben f. 1—9 ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: guter rothbrauner Lederbd mit Klappe u. Goldverzierung. — Titel f.1°a;

ك" رسالة الأنوار القدسية في بيان اداب العبودية وسالة الانوار القدسية في بيان اداب العبودية وسالة الانوار القدسية في بيان اداب العبودية

عبد الوهاب الشعراني

Der Titel in rother, schwarzer, grüner Farbe, mit Verzierungen.

الحمد لله رب العالمين حمدا : Anfang f. 1b بهبارك يوافى نعمه . . . وبعد فلما كان يوم الاثنين المبارك سابع عشر رجب الفرد سنة احدي وثلاثين وتسعاية تحرك عندي خاطر قوي بطلب مقامات الاولياء رم الخ

In Folge einer Vision, welche 'Abd el-wahhāb eśśa'rānī im J. 931/1525 in الفسناط gehabt, hat er auf Wunsch von cüfischen Freunden dies Werk verfasst, in welchem er die Gottesverehrung und die Erfordernisse dazu behandelt. Eine grosse Auzahl von Hauptsätzen fängt in diesem Werke mit عرض شاند an. Es zerfällt in 3 Kapitel und Schlusswort.

في آداب العبودية على الاطلاق أو 1.7 باب. 1 باب. 2 في آداب طلب العلم النافع ان شاء الله تعالى أو 1 باب. 3 في آداب الفقراء والمشايخ من السلف الصالحين أو 52 باب. 3 في بيان ما خرج من مقامات السالكين بالعبودية أو 115 خاتمة

وقد قرِبنا لك طريق الادب : Schluss f. 156* فهنا الله في كل ما تجريد على يديك انتهي فافهم فهنا الله واياك ونسال الله تعالي ان جعقفنا بالعبودية انه على كل شيء قدير . . . فان الحمد الصادر من العبد ملك لله ايضا فحدد المتالا لامره فنقول الحمد لله رب العالمين التعالمين

Schrift: gross, breit, gleichmässig, gefällig, wenig vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth (selten grün). Der Text in rothen Linien eingerahmt. — Abschrift um 1100/1888. — HKh. I 1143.

3102. Pet. 527 u. 528.

359 (1-264 u. 265-359) Bl. 8°°, c. 23-26 (19) Z. (21 $\frac{1}{2} \times 15\frac{1}{2}$; $18 \times 12\frac{1}{2}-13^{cm}$). — Zustand: Pet. 527 fast lose im Deckel; im Ganzen beide ziemlich unsauber. Pet. 528 die letzten Blätter beschädigt. — Papier: gelblich, ziemlich glatt u. stark. — Einband: brauner Lederbd mit. Klappe. — Titel u. Verfasser fehlt; nach dem Vorwort f. 1°:

مشارق الأنوار القدسية في بيان العهود الحمدية لعبد الوهاب الشعراوي

الحمد لله رب العالمين واشهد : Anfang f. 1b: الحمد لله رب العالمين واشهد : . . وبعد فهذا كتاب نفيس لم يسبقنى احد التي وضع مثاله ولا اطت احدا نسم على منواله صمنته جميع العهود التي بلغتنا عن رسول الله صقم من فعل المامورات وترك المنهيات المخ

Dies Werk desselben Verfassers soll die weltlich Gesinnten aufmerksam machen, wie sie in Erfüllung ihrer religiösen Obliegenheiten viel zu wenig leisten, und ihnen Gelegenheit geben, an den einzelnen hier vorgeführten, von Mohammed den Gläubigen auferlegten, Verpflich-

tungen zu prüfen, in wie weit sie denselben genügen oder nicht, und an ihrer Selbstveredlung danach zu arbeiten. In den meisten Fällen sei es gerathen, da diese Aufgabe ihre Schwierigkeiten habe, sich der Leitung eines frommen und kundigen Seihs anzuvertrauen; die Kenntniss der Rechtsgrundsätze allein genüge dazu nicht. Jede der hier aufgeführten Verpflichtungen (عهود) ist gestützt durch zuverlässige Traditionen, da der Verf., durch Erfahrungen البحر المورود في المواتيف والعهود an seinem Werke (das die ihm von seinen Lehrern auferlegten Verpflichtungen behandelt) gewitzigt, neidische Unterstellungen in Betreff seiner Gläubigkeit von vornherein abschneiden wollte. Der Verf. bedient sich in jedem Falle, den er behandelt, des Ausdrucks أخِذ علينا العهد العام, weil Mohammed bei seinen Kanzelreden alle Gläubigen bis zur Auferstehung im Auge gehabt habe. -Das Werk zerfällt in 2 Theile, Gebot u. Verbot. Jenes zuerst behandelt, weil es im Wesen des Gläubigen liege, gehorsam gegen Gott zu sein und dessen Gebote zu befolgen, während der Ungehorsam und das Thun der verbotenen Sachen eher als etwas accidentelles (عارضة) anzusehen sei.

Das Werk selbst beginnt dann, nach dieser längeren Vorrede, f.4b.: "القسم الأول وهو قسم المامورات والله صغم ونرجو من اخذ علينا العهد العام من رسول الله صغم ونرجو من فصل ربنا الوفاء أن تخلص النية لله تعالي في علمنا وسائر أعمالنا وتخلص ساير أعمالنا من ساير الشوايب حتى من شهود الاخلاص ومن خطور استحقاقنا المخ علينا . . . صغم أن نتبع السنة المحمدية 6b في جميع اقوالنا وافعالنا المخ

u.s.w. Dieser 1. Theil behandelt 253 Verpflichtungen; die letzte f.261°: صعم ان المنافعة الخدن علينا المنافعة الخدن الاستعداد لاهوال يوم القيامة بالاعمال الصالحة الخ

فقال لي لم: *Schluss von Pet. 527, f. 264 فقال لي يكون معك شيء لا تصعد فقلت لا اطبق فقال لي يكون معك شيء من الدنيا فقلت ما معي شيء ففتح كقى اليسار فاخرج من بين اصابعي حو السفاية فقال ارمها وانت تصعد فرميتها فصعدت فالحمد لله رب العالمين

Pet. 528 enthält den 2. Theil, mit besonderem الجزؤ الثاني من العهود في قسم المناهي : Titel f. 265° وهو آخر كتاب العهود مائة واثنين وثلاثين عهدا Der Verfasser heisst hier: الشعراني.

F. 265 Anfang dieses Theiles (nach dem قسم المناهى وهي اقل من المامورات لان :(Bism.) الاصل في الوجود الطاعة اللهم الا أن يجعل الامر بالشيء نهي عن ضده فيكون من للك اكثر من المامورات اذا علمت ذلك فنقول وبالله التوفيق

Dieser Theil umfasst 132 Verpflichtungen, also unter Anschluss an den voraufgehenden Theil No. 254 — 385. Die Einleitung jedes der Verbote ist wie dort.

٢٥٢ احدُ علينا العهد . . . صعم أن لا نتدين 265 بفعا شيء من البدع المذمومة المخ ٢٥٥ اخذ . . . صعم ان لا نتهاون بتاخير 268 الاوامر الشرعية بل نبادر لفعلها

٨٥٥ اخذ . . . صعّم ان لا نبني لنا في دركات 355 هم النار مسكنا ولوقدر مفحص قطاة المؤ

والاحاديث في ذلك كثيرة مشهورة: : Schluss f.359 في كتاب الترغيب والترهيب وغيره من الكتب وفي هذا القدر كفاية والله تعالى اعلم وليكن ذلك آخر كتاب لواقي (مشارق ١٠) الانوار القدسية في بيان العهود المحمدية والله سجانه وتعالى المامون بمنه وكرمه ولطفه امين

Schrift: gross, kraftig, rundlich, flüchtig, unschön, vocallos. Stichwörter roth. Arab. Foliirung, bei der 77 und 333 beim Zählen übergangen sind. F. 105-144 von neuerer Hand, gross, gerade stehend, deutlich, vocallos. F. 30 ist noch neuer, klein u. deutlich, vocallos. - Abschrift vom J. 991 Moharram (1583). - HKh. V 12052.

3103. We. 1594.

92 Bl. 8vo, c. 23-26 Z. $(21^{1}/_{4}\times16; 16^{1}/_{2}\times11^{1}/_{2}$ cm). Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken, so besonders f. 83b. 88a. - Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser und Anfang ebenso. Enthält etwa das erste Drittel des Werkes und umfasst ungefähr 111 Verpflichtungen (die Zahl ist nur im Anfang bei jeder Verpflichtung übergeschrieben, späterhin steht sie nur dann und wann am Rande).

Die Handschrift hört hier bei Besprechung اخذ علينا العهد العام من رسول الله صعم: des Satzes اذا لم يقسم لنا جهاد أن لا ننفر من الأمور التي ورد f. 91b auf mit den Worten: انها تلحقنا الح ولو كشف للمتصوفة لراوا للك الجزء يدف ولا يزول ومن هنا استغفر الاكابر من افعالهم الحسنة وسمعته،

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. Am Rande oft Inhalteangabe. — Abschrift c. 1200/1785. — Collationirt.

F. 91^b u. 92^a eine Stelle aus الزواجر (des und f. 92b eine Stelle aus (ابن حجر الهيثمي einem Werke über Tradition, in welcher das Verdienstliche des Gebetes behandelt wird.

We. 275, 2, f. 34b eine Stelle aus demselben Werke.

3104. We. 1807. 7) f. 81 - 109.

8°°, 23 Z. (20 × 14 2 /₃; 15 × 10°m). — Zustand: ziemlich gut, doch etwas fleckig, besonders auch am oberen Rande wasserfleckig. - Papier: gelb, stark, glatt. -Titel u. Verfasser f.818:

ر" في آداب الفقراء لعبد الوهاب الشعراني Nach dem Vorwort f. 81b unten ist der Titel;

مدارج السالكين الى رسوم طريق العارفين

اقول وانا العبد الفقيم الى الله تعالى: Anfang f.81b عبد الوهاب بن احمد بن على بن احمد ابن محمد بن موسى بن مولاي بن عبد الله بن على سلطان تلمسان واحد امحاب سيدي الشيخ ابي مدين الانصاري رة الحمد لله رب العالمين واصلّى واسلم على سيدنا محمد . . وبعد فهذه رسالة لطيفة في بيان نبذة صالحة من آداب الفقراء القاصدين طريق الله المز

Cüfische Abhandlung desselben Verfassers vom Benehmen, Verhalten und Streben der Cüfis.

في سندنا بالتلقير، f.81 باب. In 5 Kapiteln: 1. باب في آداب 85° باب. 2 ; ولبس الخرقة وبيان آداب الذكر في آداب المريد مع شيخه 87 باب. 3 زالمريد في نفسه في نبذة من آداب المريد مع اخواند 102 باب. 4 في صفات المريدين الصادةين مفرق 105 باب. 5 علي جميع احوالهم ومقاماتهم

ومن نم ينتفع بروية شيخه : Schluss f. 109*: ومحبته لم ينتفع بكلام في أوراق والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم وحسبنا الله . . . وصلى الله النخ Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1200/1785. HKh. V 11659.

Dasselbe Werk ist enthalten in Pm. 157. 47 Bl. 8°, 21 Z. $(18^{1}/4 \times 12^{1}/4; 12^{1}/9 \times 6^{1}/3^{\text{cm}})$. — Znstand: ziemlich gut, doch nicht völlig sauber. - Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: schöner Halbfrzbd.

Schrift: gross, krāftig, etwas rundlich, gleichmāssig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. - Ab-فته الله بن الحاج ابي بكر von فته الله بن الحاج ابي im Auftrage des آبن صافى الحلبي الشافعي القادري احمد بي عبد الله البغدادي القادري

3105. Spr. 825. f. 192b. 193.

Format etc. u. Schrift wie bei f.159b. - Titelüberschrift: رسالة نكات الاخوان بعون الله الملك المنان Verfasser: s. Anfang.

الحمد للد رب العالمين والعاقبة . . . Anfang: اما بعد فيقول . . . محمد . . . الفاروق الجشتي . . . عذه رسانة نكات الاخوان . . . نكتة العقل ما ينجيك من الاخلاق المذمومة الى الاخلاق المحمودة، نكتة العلم الخ

Ganz kurze Aufzählung der einzelnen Punkte (نكتة), auf die es für die Çūfis ankommt, von Mohammed elfaruqi elģesti um 1000/1591. — Nicht zu Ende; bricht hier ab f.193b unten mit: نكتة حقيقة لخف العدم نكتة فناء الغناء عدم الشعور'

3106. Spr. 825. f. 162b-177b.

Format etc. u. Schrift wie bei f.1590. - Titelüberschrift: رسانة مَراجِين العشّاق من احر الاشواق Verfasser: s. Anfang.

الحمد للم الذي نور قلوب المشتاقين :Anfang

فيقول . . . محمد . . . الفاروق الاودهى الجشني جراغ دهلی . . . هذه مراجین العشاق . . . یترین بها الاعناق بعناية الله الرزاق، مرجان واعلم أن العشف يكون جيك لا يعتبر معه العاشف والمعشوق النخ

Çüfische Erörterung in einzelnen ziemlich kurzen Sätzen, Perlen genannt, über das Wesen der Liebe, das Verhältniss des Liebenden zu seinem Liebesobject, seine Freude und sein Leid im Anschauen, Vereinigt- und Getrenntsein; von demselben Mohammed elģeštī.

في السنة او في اليقظة على حسب :Schluss صفائه قال قبل كبل يعمل على شاكلته على

3107. Lbg. 398. 3) f. 13b-22.

8vo, 17 Z. $(19^{1}/_{2} \times 13; 9 \times 7^{cm})$. — Zustand: die obere Hälfte ganz wasserfleckig. - Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. - Titel fehlt; nach dem Vorwort:

Verfasser fehlt. Nach HKh.:

لحمود الاسكداري

الحمد لمن لم العظمة والكبرياء : Anfang والصلوة على سيد الانبياء . . . وبعد فهذه رسالة في تحقيق بعض ما خصه الله تعالى بالانسان الن

Mahmud eluskudārī † 1088/1628 erörtert die den Menschen verliehenen Vorzüge und Gaben in 3 Kapiteln, in çüfischen Betrachtungen. ز في التوبة ¹4b باب .2 ز في خلف الانسان ¹3b باب .1 في جمعية الانسان واحتجابه بالسر الالهي 16° باب .3

F. 196—216 oben enthält eine cufische مسية vom Verfasser.

فان الله ارحم بكم جميعا : Schluss f. 22b من هذه بآبنها فننفرت المسلمون على افصل سرور واعظم بشارة عمت

Schrift wie bei 1), aber grösser. - HKh. IV 8847.

F. 22^a unten eine längere Notiz über die auf dem Wege zu Gott. مقامات الاولياء ابانوار الذات وابدانهم بآثار الصفات . . . أما بعد

3108. Pet. 572.
4) f. 31b-36ⁿ.

Format etc. a. Schrift wie bei 1). — Titelüherschrift:

Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي اوجد العالم: Anfang f.31^b
من الغيب الي الشهادة . . . أما بعد قال الشيخ
. . . عبد الكريم بن محمد اللاهوري . . .
اعلم يا اخي وفقك الله لما يحبه ويرضي فلا بدّ
لك من ثلاثة اشياء بتوحيد ومعوفة وعبادة الخ

'Abd elkerim ben mohammed ellähöri, um 1060/1650, behandelt die dem Frommen (Çüfi) nothwendigen drei Erfordernisse.

وكان قلبي بين اصبعين من اصابع: "Schluss f.36 الرحمن يقلبه كيف يشاء والحمد لله رب العالمين

Nach der Unterschrift ist die Abfassung der kleinen Schrift vom J. 1062/1652.

3109. Pet. 572.
2) f. 25^b-28^a.

Format (Text: $13 \times 8^2/3^{cm}$) etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt.

الحمد لله الذي اطلق السنة : Anfang f. 25^b: الحبائه بانواع الحكم واطلعهم علي غوامص اسراره . . . أما بعد اعلم يا اخي ان اهل الله قد انتفت عنهم صفات Schluss — البشرية فلما حصل لهم الفناء الح وحصل لهم ذوق وازدادت محبتهم للحق عز وجل : 828.

Derselbe Verfasser behandelt hier, unter Anführung einiger bezüglicher Anekdoten, den Satz, dass der Mensch durch innig hingebende Liebe sich Gott nähere.

3110. We. 1704.

التى املاها المستاة جوهرة العلوم ودرة الفهوم التى املاها الوارد الرباني . . . أبوب بن احمد بن البوب الخلوذي الامام عصرة الشيخ الاكبر والكبريت الاحمر محبى الدبين ابن العربي الحاتمي الطائئ برسم اخيد في الله . . . احمد افندي الزيني

الحمد للم الذي انعش :Anfang f. 113b الحمد للم الذي انعش : وبعد فهذه رسالة الحبّة والوداد الواردة من حصرة القربة والاسعاد

Abhandlung des Ejjūb ben ahmed elhalwatī † 1071/1660, allerlei çūfische Anschauungen erörternd.

بيان برنامج هذه الرسالة وانمونجها أكان المنافع ومدخلها الصدي على المولي المذكور وتحرجها العدي على المولي المذكور وتحرجها القرير معنى حقيقة الجع وتقريب معنى الفرق للسمع أكان المحافظ القلب ذاكر المحافظ القلب ذاكر المحافظ ال

3111. We. 1704.

Format etc. wie bei 8). — Titel fehlt. Versasser:

نجد لله الذي جعل اولياء اركان العالم: Anfang ... وبعد فان الشيخ العارف بالله تعالى ... سيدي الشيخ سالم الذي هو من ملاحظة السوي سالم الخ

In dieser Abhandlung behandelt derselbe Verf. die Zustände und die Aufgaben des Çüft, unter Anknüpfung an ein Gedicht (40 Verse), dessen Anfang f. 73* (Basit):

يا دهر جد لي بما اهواه منك ولا

تبخل على فليس البخل من شيبي

الي محيط الحقيقة المحمدية : Schluss f. 76° والسلام تدلي الي مركزها فكان وارثا وهو المطلوب والسلام والمحمد لله . . . على سيد الموسلين المو

3112. We. 1704.
23) f. 93^a-93^b.

Formatetc, wie bei 22). — Titel s. Anfang. Verfasser: ايوب الخلوتي

الحمد لله عده فخيرة اهل الملامة :Anfang وانهم هم الاعيان وغيرهم من الامثال وهم كما قال الشيخ الاكبر . . . قوم لا يظهر على طواهرهم شيء النخ Çüfische Abhandlung desselben Verf., den Grundcharakter der Çüfis behandelnd. — Schluss f.93b: بين الروح القدسية والنفس الناطقة : الخدرة والحمد لله الخدرة والحمد لله

3113. We. 1704.

Format etc. und Schrift wie bei 61). - Titel fehlt. Versasser fehlt. Es ist:

ايوب الخلوتي

المجد لله فاتنج الغيب وكاشف الريب قدّر: Anfang المقادير وتدبر التدابير واجري القلم بما كان وما يكون النخ Abhdle desselben, Schilderung des Çuft. واسرعها فاتحا واتجاها في الدارين واكثرها :Schluss منحا وفي هنجير الوارث المحمدي والعارف الاجدي والسلام

3114. We. 1704.

20) f. 90° - 91°.

Format etc. wie bei 19). - Titels. Anfang. Verfasser:

ايوب الخلوتي

لله الذي جعل الظلمة غيبا والنور: Anfang: شهارة ... هذه ذخيرة العبادة والعبودية والعبودة وهي ثلاث مراتب في الخدمة للواحد للق جل وعلا الخ

Abhandlung desselben über Gottesverehrung in drei Abstufungen.

3115. We. 1704.

21) f. 91a - 92a.

Format etc. wie bei 20). — Titel: s. Anfang. Verfasser:

ايوب الخلوتي

Anfang:

قوموا انظروا مغرما لتج الغرام به فصار من سقمه بخفى عن النظر هذه فخمي الكنف المحتودة والمعرفة الكنف المحتودة المرض وقد المرض وقد يطلق على مرض المحبة بخصوصة المخ

 3116. We. 1704.

8) f. 72⁵-73^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 7). — Titel: a. Anfang. Verfasser ist:

الحدد لله وله فخيرة الغيرة في المحدد : Anfang على المحبوب وهل هي من الاحوال القايمة بالحب فلا تنفك منه أو منزلة من منازل الحبة وهل هي غاية أو يرتقى الحبّ عنها أذا ارتقت محبنه المخ

Abhdig desselben, von cufischem Standpunkt aus, über die Eifersucht in der Liebe u. ihre Grade u. die Heilung derselben.—Schluss f.73°: فهذا هو الدواء النافع والسلام وصلى الله على سيدنا الخ

3117. Lbg. 889.

111 Bl. 8°c, 25 Z. (21 × 15; 16 – 17 × 10¹/2°cm). — Zustand: wurmstichig, etwas fleckig, bisweilen (am Rande) ausgebessert. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Kattunbd mit Lederrückon. — Titel u. Verf. f. 1°c.

٢٠ تحفظ الابرار في ذكر شيء من فضل صحبة الاخبار
 لابي الحسن على بن عبد الله المصرى

(Der Titel so auch im Vorwort.)

الحمد للعرب العالمين والصلاة ... : Anfang f.1 في الما معالم في الما تعالى الخ

Abhandlung des 'Alī ben 'abdallāh el-miçrī, um 1076/1664 am Leben, über die Vorzüge, zu den Frommen zu gehören; Vorschriften über das Verhalten im Verkehr mit denselben, und Aufzählung der für sie erforderlich. Eigenschaften. Dieselbe zerfällt in 2 Abschnitte u. Schlusswort.

1. نصر شيء من فصل الصحبة في الله تعالى 1.1 فصل في ذكر شيء من حقوق الصحبة

Die Hauptsätze beginnen hier immer:

ومن حق الاخ على الاخ ان فى ذكر شيء من آداب القوم 9^b الخاتمة ومن آدابهم :Die Hauptsätze beginnen

ولا يقطعوا رجاء من ارتجاهم ' : Schluss f. 13 ارحم الراحين ' الهم لا تقطع رجاءنا ... واغفر زلاننا برحمك يا ارحم الراحين وهذا آخر ما يسر الله تعالى جمعه ... الحمد لله البخ

Schrift: magrebitisch, etwas blass, ziemlich gross, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. Autograph.—Abschriftc. 1075/1664 (vgl. f.79b: im J. 1100/1688).—Collationirt.

3118. Lbg. 628.

37 Bl. 8vo, 32-47 Z. $(21 \times 15; 18^{1/2}-20^{1/2} \times 12-14^{3/4})$. Zustand: ziemlich gut, doch die untere Ecke in der 2. Hälfte fleckig und auch Bl. 1 u. 2 voll Flecken, auch ausgebessert. - Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. - Einband: brauner Lederbd. - Titel und Verfasser f.1":

ر" تسلية الاحزان وتصلية الأشجان لمصطفى البكرى الصديقي الحلوتي سبط آل الحسي

(Der Titel in der Vorrede f. 2b ebenso.)

الحمد لله الذي بسابف حبه : Anfang f.1b ظهرت كوامن الحقائق . . . وبعد فيقول . . . مصطفى بن كمال الدين بن على . . . لما شاء الله تعالى يعد انقضاء زيارتنا للحرم القدسي الج

Muctafă ben kemāl eddīn ben 'alī elbekrī eççiddīqī † 1162/1749 hat in Folge einer Pilgerreise nach Jerusalem in den Jahren 1126 Śa'bān (1714) bis 1127/1715 diese Schrift in dem angefangen und im Jahre 1128 قرية الملاحة Gom. I (1716) vollendet. Sie behandelt die Liebe zu Gott, nach ihrem Entstehen, Zuständen, Wirkungen; in besondere Abschnitte ist sie nicht eingetheilt. Zuerst f. 26: اعلم ايها المريد . . . ان حبة الحبة اذا لم تبلير في ارض صالح لا تنبت

Schluss f. 37ª (mit einem langen Gedicht des Verfassers, dessen letzter Vers): كذا الآل والاحجاب ثم وتابع مدا الدهر ما لاح الهلال وادبرا

وصلى الله على سيد الاحباب . . . الى يوم الدين

والحمد لله رب العالمين

In der Unterschrift von 10 Versen giebt der Verfasser die Zeit der Abfassung des Werkes an. Es kommen viele Verse und auch längere Gedichtstücke, hauptsächlich vom Verfasser selbst, darin vor.

Schrift: gross, kräftig, rundlich, sehr gedrängt, vocallos. Sie geht in der 2. Hälfte meistens bis dicht an die Ränder und hat an einigen Stellen durch Beschneiden derselben etwas gelitten. Stichwörter roth. - Reinschrift des Originals von احد بن مصطفى بن ابى بكر بن محمد بن عبد الله الحموي im J. 1129 Dū'lhigge (1717). - Abschrift im J. 1224 Gom. II (1809) von ابراهيم رضوان الأمين.

3119. Spr. 896. 1) f. 1 - 30^a.

78Bl. 410, 23 Z. (24×159/3; 171/2×110m). — Zustand: stark fleckig, unsauber, der Text an einigen Stellen beschädigt. - Papier: gelb, stark, wenig glatt. - Einband: Pappband mit Lederrücken. - Titel u. Verfasser fehlt.

لله الذي فتق وجود الموجودات: "Anfang f.1 بقدرته . . . وبعد فقد سالني بعص الاخوان . . . ان ارسم رسالة . . . الذكر فيها كيفية الدخول في باب هذا الطريق وآداب السالكين من اهل هذا الفريق الم

Abhandlung über die zum Eintritt in die Cufik nöthigen Eigenschaften und über den Bildungsgrad der Çūfis, in ungezählten Kapiteln (und Abschnitten).

باب في بيان ما يجب على سالكي طريق الله بل "£f.2 على كل عبد الله

باب في بيان ما ينبغي للمريد السالك الحب الصادي 60 ويجب عليه في طريف القوم من اهل الله

باب في بيان كيفية التوبة والرجوع الي الله تعالى 80

باب في بيان كيفية الزهد 10°

باب في بيان كيفية التوكل 10ª

باب في بيان كيفية الرضى ومقام الراضين 11"

باب في بيان مقامات الحبين والحبوبين 12b

والله ذو الفصل العظيم والحمد : Schluss f. 30°: لله رب العالمين اولا وآخرا وطاهرا . . . ونسال الله تعالى حسن المتابعة والموافقه والمصادقة والمسالمة والمكالمة والمشاهدة بغير حجاب وهو الكريم الوهاب

Schrift: ziemlich grosse, geläufige, kräftige Gelehrtenhand, deutlich, aber unschön, vocallos. — Abschr. c. 1050/1640.

3120. Spr. 1993. 1) f. 24, 1-7.

36 Bl. 8vo, 17 Z. (181/2×131/2; 12×9cm). - Zustand: stark fleckig; der Text an einigen Stellen abgescheuert u. f.6 beschädigt. - Papier: gelb, glatt, stark. - Einband: Pppbd mit Kattunrücken. — Titel fehlt, steht im Vorwort f. 24a, 14:

مصباح الارواح

Verfasser fehlt; steht f. 24b, Z. 3; 2a, 6; 4b, 7: عبد الخالف البصري

Bei HKh. ausführlicher:

عبد الخالف بن ابي القاسم المصرى الصوفي

Anfang fehlt, wol nur 1 Blatt. Das Vorhandene beginnt f. 24°, 1: سبق نيما تقدم لي الكتب المبرفنة في علم التحقيق الخ

Ein kleines çüfisches Werk, die menschliche Schöpfungs-Entwicklung und die Zeitphasen behandelnd, von 'Abd elhäliq ben abū 'lqāsim elmiçri. Es zerfällt in 4 مُشَوَاً.

في ان النشأت الانسانية خلاصة مراتب 24 مصوأ 1. المخلولات وآخر درجات المكونات، . . .

في الادوار الدهرية التي تكرر في مقتصاها 2 مصوا .2 الانسان (دور in 4)

8. فاختلاف النشأت الانسانية في ايام الوجود... 4 مصوا ...

Dieser Abschnitt, in welchem 30 Monatstage einzeln in Bezug auf die in sie fallende schöpferische Thätigkeit Gottes behandelt werden, bricht hier ab beim 19. Tage, mit den Worten f. 7 فاذا هم قيام ينظرون اشارة التي رفع الحجاب عن فاذا هم قيام ينظرون اشارة التي رفع الحجاب عن — Das Uebrige fehlt.

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688. HKh. V 12150.

3121. WE. 124.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel f. 1696 Mitte: كتاب تحذير السالك من الوقوع في المهالك Verfasser (so auch f. 1704):

ابو العباس ابو الجود شهاب الدين أحمد بن شعبان الغرّى الشافعي الصوفى الانصاري'

الحمد لله الذي مهد : Anfang f. 170°: للطالبين طريقا والخدا . . . وبعد فقد ورد على سؤال من بعض الفقراء الصالحين والاخوان المحبين الخ

Dies Werk ist veranlasst durch eine Frage, die sich auf das frivole Verhalten mancher Çūfis zu fremden Weibern bezieht: nämlich ob dasselbe erlaubt sei oder nicht. Auf Verlangen Einiger hat Ahmed ben sa'bān elyazzī sihāb eddīn abū 'lģūd den Gegenstand etwas ausführlicher, mit allerlei Nutzanwendungen, behandelt.

Vorhanden ist davon nur eine Seite: das Uebrige fehlt.

3122. Spr. 298.

Schrift wie bei 1), aber enger und gedrängter.

Ueberschrift: من للعارفين رقم كائدة قال بعض للعارفين رقم Ein Regez-Gedicht in 63 Versen, anfangend:
القول في ذكر ثياب القوم وانها غالية في اللوم
Betrifft die Kleidung der Çūfis. — Schluss:
وهذه خاتبة الثياب والحمد للمهيمن الوهاب

Spr 809, f.56. 57 dasselbe (in 67 Versen).

3123. Mo. 80.

143 Bl. 8°, 17 Z. (15 × 10; 10¹/2 × 6¹/2°m). — Zustand: am Rande und auch am Rücken meistens wasserfleckig; im Ganzen ziemlich gut. — Papier: farbig, glatt, ziemlich dünn. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel fehlt, steht aber f. 110° zur Seite:

مر سود سود محبت نامع

dessen Richtigkeit auch aus der Aufschrift f. 115ª hervorgeht.

هو در تقسيم وجه آدم وحواء بخوان :Anfang بشناس اي خوانندهٔ خطوط وجه كريم آدم عم كه حصرت رسالت فرموده است خلف الله تعالي آدم على صورته وعلى صورة الرجي از تقسيم خط وجه حوا كه يك سطر موي سراو ست ... قامت الرحم فاخذت حقوي النخ

Ein çüfisches Werk, die Liebe Gottes zur Creatur und die des Menschen zu Gott predigend. Ein Arabischer Text mit Persischen Betrachtungen, ist eher ein Persisches Werk.

پسمنزل آخر هم از علما وزاهدان وحكا :Schluss وشهدا بعالم عشف الهي ميكشدكم أذا قتلته أنا ديته عن

Schrift: Türkische Hand, klein, hübsch, vocallos. Der Text in rothen Strichen. — Abschrift im J. 1001/1593 von مرويش علي. — Auf f. 10 u. 29 folgt noch 10⁴ u. 29⁴, die beim Foliiren übergangen waren.

F. 113 ف ein Gebet استعادة F. 114. 115 leer.

3124. Mo. 80.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift (nach dem Bismilläh):

شرح محبت نامد الهي

خلق الله تعالى آدم على صورته Anfang: وعلى صورت الرحمن يعنى حق تعالى آدمي كندو صورتى اوزرينه خلق ايتدي ودخى رحمن صورتى اوزرينه خلق ايتدي ديمكدر الخ

Derselbe Arabische Text, satzweise mit Türkischer Uebersetzung.

اذا قتلته فانا دیته یعنی قجن که :Schluss برکیمسه اولدورورم آنک قان بهاسی بن اولورم تمت

3125. We. 1539.

Format etc. und Schrift wie bei 2).

الحدد لله والصلوة على رسوله أما بعد فهذه Anfang: المجدد فقراء نبذة من الكلام من الله العزيز العلّام الي قلب احقر فقراء الانام حسن الكردى . . . فاقول . . . اعلم أن العاقل هو الذي جمى نفسه وغيره من مصار العقبي المخ

Ueber das richtige und innige Verhältniss des Çuft zu Gott, von Hasan elkurdi.

فالچل في هذا المثال امور اعتبارية : Schluss f. 44b

Auf f. 45-47 theils kürzere Gebete, theils einige talismanische Quadrate, u. dgl. F. 47 bis 51 leer.

3126. We. 237. 6) f. 22-336.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Ueberschrift: من كتاب بُغْيَة الطالبين وكنز الراغبين

اعلم يا اخى ان التوحيد بيت لا :Anfang دخول اليه الا من الابواب النخ

Aus einer Schrift über die Liebe und Vereinigung mit Gott und die Mittel dazu. In Prosa, mit kürzeren Gedichten untermischt. Dabei ein Stück, dessen Sätze der Reihe HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. 1x.

nach alphabetisch anfangen; es beginnt f. 24: اهجر منامك لتنال مناك برصاء برج لنفسك بمرصاته etc. und schliesst f. 25°: يا ليتنى متن يلوذ حماء

Das Ganze schliesst mit Beantwortung der einem Mönch vorgelegten Frage: Was die Menschen, trotz ihrer Kenntniss Gottes, von demselben entfremde? — Schluss f. 33b: رتاب الى الله من ننبه واقبل على ما يقربه الى ربّه ورتاب الى الله من ننبه واقبل على ما يقربه الى ربّه

3127. Spr. 1962.

 8vo , 17 Z. (Text $15 \times 10^{\text{cm}}$). — Zustand: fast ganz fleckig. — Papier: gelb, dick, etwas glatt.

Stück aus einem çüfischen Werke, das in mehrere فن getheilt ist. Das Bruchstück beginnt hier, fast zu Anfang eines dieser فن , so: قالت لنعيم الحقايق . . . وبعد فان هذا الفن من العلم يفتق الى اهلية واستعداد الخ

Es zerfällt in viele (ungezählte) قاعدة. Zuerst: 189° قاعدة في خصوص طايفة الصوفية وجملة امرهم Zuletzt 194° ult. قاعدة في مظاهر الشهود والمعرفة Das Weitere fehlt.

Schrift: gross, kräftig, etwas steif, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift: c. 1100/1688.

3128.

Hieher gehören auch Schriften von:

- عبد الملك بن محمد بن ابراهيم الخركوشي الواعظ (1 † 406/1015, u. d. T. شعار الصالحين
- عبد الرحمن بن نجم الدين الحنبلي ناصح الدين (2 †684/1286, u.d. T. استسعاد بمن لقى من صالحي العباد
- الششتري الششتري (3) ئالسلاميري الششتري (3) على بن عبد الله النميري الششتري (3) المقاليد الوجودية في اسرار الصوفية (4) المقاليد الوجودية في اسرار الصوفية (4)
- 4) عبد الله بن اسعد اليافعي († 768/1866, u. d. T. نشر الرجان في فضل المتحاتيين في الله من الاخوان نشر المحاسن الغالية في فضل المشايخ : und auch اولى المقامات العالية
- نعمر العمري شمس الدين (5) أحمد بن عمر العمري شمس الدين (4 vi. d. T. الانتصار لطريف الاخيار).
- 6) رضى الداهيم ابن التحنبلي رضى الدين (+ ⁹⁷¹/₁₅₆₈, u. d. T. جوم المُريد ورجوم المَريد المَريد المَريد المُريد ورجوم المَريد المَر

- را الفاكوي الفاكوي (1572, u. d. T. سياهي الاخلاف السنية في مناهي الاخلاف السنية
- ابراهيم بن تيمورخان بن توظ البسنوي (8 با 1026/1617)
 ابراهيم بن تيمورخان بن توظ البسنوي الماري
 الشوق لعلام الغيوب (8 با 1026/1617)

b) Einzelne Auffassungen und Vorstellungen der Çūfīs.

3129. We. 1721.
6) f. 90b - 96a.

Format (Text: 141/2×8cm) etc. u. Schrift (zu 17Zeilen) wie bei 1); aber nur unten wasserfleckig u. oben am Rande. — Titel u. Vorfasser fehlt: s. unten.

الحمد لله رب العالمين وسلامه :Anfang على عباده . . . قال الشيخ ابو الحسن النوري رحّه مقامات القلوب اربعة وذلك ان الله تعالي سمي القلب باسماء اربعة سماه صدراً وقلباً وفؤاداً ولباً النخ

Çūfische Abhandlung über die vierfache Stellung des Herzens zu Gott u. zur Religion. Zuerst f. 92° القلوب ثلثة الاول قلوب العصاة النخ 92°

بحور قلب العارف لا تصل العارف الي ⁹⁴⁶ Zuletzt الحر عظمة ربَّه تعالى ما لم يجاوز ثلثة ابحر بحر الربوبية وبحر المهيمنة وبحر اللاهوتية

ومطر العداوة في قلوب الظالمين : Schluss f. 96° ومطر العداوة في قلوب العاصين والله اعلم بالصواب الخ

Diese Abhandlung könnte betitelt sein: رسالة في مقامات القلوب ; vielleicht ist der im Anfang genannte ابو الحسن النوري الخراساني الصوفي الموالحسن احمد بن محمد النوري الخراساني الصوفي † 295/908 der Verfasser.

F. 96^b enthält u.A. eine Charakteristik des Çūfi.

3130. Spr. 769.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

قال الشيخ الامام ابو عبد الله محمد بن :Anfang على الكيم الترمذي رحم في صفة القلوب الفؤاد هومدينة من مدائن النور وللنور سبع مدائن اولها الفؤاد ثمّ الضمير ثم الغِلاف ثم اللباب الحرِ ثم الغِلاف ثم اللباب الحرِ

Mohammed ben 'alī ben elhosein ettirmed'ī elhakīm † 820/982 handelt hier über die Eigenschaften des Herzens, der Brust u. der Seele.

ثم الله وهو ادناهم والذي ذكرنا : Schluss f. 94 ا السابق والفصل والآخر ما دون المقتصد وهوطالم عنمت

3131. Spr. 851.
6) f. 28^b-36.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser f. 28^b am Rande:

كتاب عيوب النفس ومداواتها . تصنيف الشيرخ ابي عبد الرحمن محمد بن الحسين بن محمد بن موسي السلمي

الحمد لله اولا وآخرا وصلى الله على :Anfang كحمد باطنا وطاهرا . . . الكحمد لله الذي عزف اهل صفوته عيوب انفسهم . . . اما بعد فقد سالني بعض المشابخ . . . ان اجمع له فصولا من عيوب النفس الخ

Mohammed ben elkosein ben moh. ben mūsā essulamī ennīsābūrī † 418/1022 handelt hier von den Fehlern der Seele und wie dieselben zu heilen, in einer Menge Abschnitte, die anfangen ومن عبوبها (und dann jedesmal ومن عبوبها).

3132. Spr. 814.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser f. 54a:

كتاب كيمياء السعادة لابى حامد الغزالي

الحمد لله الذي اصعد قرالب : Anfang f.54 النفس الاصفياء بالمجاهدة . . . عنوان معرفة النفس اعلم ان الكيمياء لا تكون في خزاين العوام المخ فصل في معرفة القلب وعسكرة

Abū hāmid elgazzāli † 505/1111 führt hier aus, dass die Erkenntniss der Seele und des Herzens und der Leidenschaften, wie Zorn und Begierde, oder auch der Regungen wie Erinnerung, Nachdenken, Hochmuth etc. nothwendig sei; das vollkommene Glück beruhe auf dreierlei: قوة الغصب وقوة الشهوة وقوة العلم, und zwar zu gleichen Theilen, damit nicht die Kraft des Wissens überwiege oder zu kurz komme: dann aber entstehe Geduld, Tapferkeit, Weisheit, ferner Keuschheit und Genügsamkeit.

لانهم يصيرون الى النراب : Schluss f. 63b ويبقى هو فى العذاب نعوذ بالله من ذلك ونستجير به ... ولا حول ولا قوة الا بالله الخ

HKh. V 10998. Hier ist bloss von dem Persischen Werke die Rede, wovon dies höchstens ein Auszug sein kann, der sich dann bloss auf das 1. bezöge. Von Arabischer Bearbeitung ist da nicht die Rede.

3133. Lbg. 127.

23 Bl. 8vo, 22 Z. (21¹/₂×11¹/₂; 15¹/₂×7¹/₂^{cm}). — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pppbd mit Lederrücken.—Titel fehlt; er ist nach f.23^a, Z.10:

ك" صوم القلب

Verfasser f. 1ª von später Hand:

ابو ياسر عمار بن محمد البدليسي

Anfang f.1° (gleichfalls von später Hand): قال للشيخ ... البدليسى الحمد لله وحدة وصلى الله ... وسلم فصل في صوم القلب وافطاره علم وفقك الله لطاعته ... ان علامة من استعمله الله تعالي في العمودية بشرايط آداب اعمال القلب حصول حسن التفقد الح

Das Werk des 'Ammār ben mohammed ben 'ammār ben maṭar eśśeibānī elanda-lusī elbadlīsī abū jāsir, um 690/1194 am Leben, behandelt die Reinigung des Herzens in einer Anzahl von ungezählten Abschnitten ohne besondere Ueberschriften. — Schluss f. 23°: والله يختص برحمته من يشاء ويبين آياته للناس لعلهم يتقون والحمد لله ... وصلى الله الخ

Schrift: blass, ziemlich gross, godrängt, gut, etwas vocalisirt. Bl. 1 u. 10 in kleiner Schrift erganzt. — Abschrift vom J. 603 Du'lqa'da (1207). — Collationirt.

ابو النجيب محمود Nach einem darüber von ابن عمر بن ابي علي الارباى الوجيهى اليافقى im J. 604 Çafar (1207) ausgestellten Lehrbriefe hat er es bei dem Verf. im J. 590/1194 gelesen.

3134. Lbg. 179.

296 Bl. 8°c, 22 Z. (20×15¹/2; 14¹/2×10¹/4cm). — Zustand: am oberen Rande wasserfleckig; nicht überall sauber; nicht frei von Wurmstich. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: brauner Lederband. — Titel f. ۱a: الأرشاد الى النجاع; f. 7a: الأرشاد الى طريف النجاع النجاع. Verf. f. 1a:

عبد الله بن زيد العنسى عفيف الدين

اللهم الى معترف لك بالربوبية ولمن :Anfang f.1b

Diese Anleitung zur Seligkeit, von 'Abdallāh ben zeid ben ahmed elansī husām eddin (und 'afif eddin) im J. 632 Rab. II (1235) vollendet, ist hauptsächlich gegen die Bāţiniten (f. 82b ff.) gerichtet und zerfällt in 3 Haupttheile.

1. قسم f. 8° قسم f. 8° قسم بترك البناعي (mit Unterabtheilungen der verschiedenen Arten des Ungehorsams, der Nachtheile, welche gewisse Körpertheile und Gliedmaassen, wie Auge, Ohr, Zunge, mit sich bringen u. s. w.)

2. تهذيب النفس بحسن الخلق مع المخلوق 44 قسم (oder deutlicher f.8 ه والطاعة لله في المعاشرة مع خلقه (Ueber die zum Verkehr mit Menschen erforderlichen Eigenschaften und über die Weise des Verkehres [f. 61 hf.] u. s. w.)

تهذيب النفس بالخصوع لله في اوامره 80° قسم .3 وجبيع الطاعات

(Ueber den Gehorsam gegen Gottes Befehle auf Grund der Kenntniss der göttlichen Eigenschaften. Dieser Abschnitt zerfällt in 5 تكليف oder اصل, mit verschiedenen Unterabtheilungen.)

Den Schluss bildet ein Abschnitt f. 2896:

في ذكر اهل البيت

فقد ذكرت انى وجدانه ولم اطلق: "Schluss f. 295 القاري كذلك الروايلا فيه وليس فلك الافمواضع ندرة جدها القاري كذلك

Schrift: jemenisch, gross, kräftig, etwas rundlich, vocallos. Ueberschriften n. Stichwörter meistens roth. — Abschr. im J. 1080 Gom. I (1650) von على سي على سهيدل. على بن محمد بن على سهيدا

.3135. Pm. 23.

8°, 21 Z. (Text: 15½×8°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel fehlt; nach der Vorrede: رسالخ الأنوار. Verf. fehlt: s. Anfg.

الحمد لله رب [العالمين] الذي نور:Anfang قلوب العارفين بنور معرفته . . . أما بعد أيها اخوانى الطلاب من أهل القلوب والالباب . . . فقال . . . يونس بن محمد الشكيمي البعلبكي يونس بن محمد على هذه الرسالة الح . . . وصيتى الي من وقع نظرة على هذه الرسالة الح

Çüfische Abhandlung des Jūnus ben mohammed ben moh. eśśakimi elba'labakki, im Anlass eines Besuchs hei اتحد بن على الغسالي الحريري † 1048/1698 im J. 1016/1607 verfasst, über die 7 verschiedenen Seelenzustände u. deren Erleuchtung.

رنفس امّاره . Zerfällt in 7 Kapitel: 1. الله المّارة . كنفس المّارة . كنفس مطمئنة . 4. نفس مطمئنة . 5. نفس كاملة . 7. نفس كاملة . 7. نفس كاملة . 7. نفس كاملة . 7. نفس مرضية . 6. نفس كاملة . 7. نفس كاملة . 7. نفس مرضية . 6. نفس كاملة . 7. نفس مرضية . 6. نفس كاملة . 7. نفس مرضية . 6. نفس كاملة . 7. نفس كاملة . 7. نفس مرضية . 7. نفس كاملة . 7. نفس كام

والتحقيق والشوق واللوف والتدقيق: Schluss: والتحقيق والشوق واللوف النهي استلك ان منشأ الافاصات لاولي العلم والرغبات النه سميع قريب مجيب الدعوات امين والحمد لله . . . في جميع الحالات المخ Schrift: ziemlich klein, gut, vocallos. Stichwörter

und Uoberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1668.

3136. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 30). — Titelüberschrift: وسالة مخاطبة النفس الأمارة بالسوء عند ارادة الخبة الذاتية الى الله

ايوب الخلوتي Verfasser:

الحمد لله رب العالمين اللهم صلّ على :Anfang سيدنا . . . هذه صفة مخاطبة النفس الامارة . . . جب عليه اولا ان يُعتقد انه ليس الا عبد وهو ذاته Abhandlung des Ejjüb ben ahmed elhalwatt † 1071/1660, von den widerstreitenden Regungen der menschlichen Seele.

اعتقدت انه منك فلم التفت : Schluss f.98* اليه وها انا مجتهد في ذلك والسلام

Spr. 2005, f. 23b-25b.

Eine andere Abhdlg desselben, betitelt:

لخبرة المرض وما ينتجه من المعاني

Anfang: الحبد للم الذي اودع قدرتم في الصعفاء

S. daselbst.

3137. We. 1706.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. S. nachher. - Verfasser s. Anfang.

الحمد لله المحجب بالكمال عن ادراكه :Anfang فوي النقصان . . . وبعد فيقول خادم العباد . . . عبد الغنى بن اسمعيل الا لكل باب دار ولكل باب دليل ودار الحصرة انت بابها وطريقها . . . هذه بداية المريد ونهاية السعيد كيا جاير الطريق المستقيم الخ

Çüfische Abhandlung, die Verbindung mit Gott und namentlich die Erklärung der Ausdrücke القلب والنفس والروح unter Beziehung auf die Auffassung des الخبي الدين الرازي † 664/1256 – behandelnd, von 'Abd elgani ben ismā'il ennābulusi † 1148/1780.

هوروج نبينا محمد صغم لقوله صغم : Schluss f.43b اول ما خلف الله روحي وفي رواية نوري وهذا آخر ما اردناه

3138. Lbg. 814.

217 Bl. 4°, 25 Z. (26¹/2 × 18¹/2; 19 × 13-13¹/2cm). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken, z. B. f. 132-135; besonders am Ende wurmstichig. Bl. 1 am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Kattunbd mit Lederrücken. — Titel u. Verf. fehlt.

Anfang fehlt. Auf f.1° beginnt das 10. Kapitel des Werkes: 'متح والقلب من اعصاء البدن خلف لفعل خاص به كماله في حصول ذلك الفعل منه ومرضه ان يتعذر عليه الفعل الخ

فى علاج مرض القلب من استبيلاء النفس عليه 4.4 باب .11 فى علاج مرض القلب بالشيطان 18 باب .13 فى مكايد الشيطان التي يكيد بها ابن آدم 23° باب .13

Der Verfasser behandelt in diesem cüfischen Werke die Krankheiten des Herzens, deren Grund die Leidenschaften und besonders auch die List des Teufels sind und giebt die Mittel zur Heilung an.

Andere Kapitel sind hier nicht vorhanden, wenn nicht in den Lücken die Anfänge solcher, nebst den Ueberschriften, sieh finden. Das 13. zerfällt in eine grosse Menge von Abschnitten, die zum Theil auch wieder Unterabtheilungen haben, z. B. in مثال, f. 114 ff., deren sich daselbst 80 finden, wovon die ersten 16, der dort befindlichen Lücke wegen, fehlen. F. 181" ff. ist ein langer Schluss-Abschnitt des Kapitels darüber, dass die Kenntniss Gottes der Grund und die Hauptsache der Religion sei. welcher Gelegenheit der Verfasser sich besonders von f. 186 an über Götzendienste, auch die der früheren Zeiten, über das Christenthum und das Nicäische Concil f. 205 ff. äussert.

Der Schluss fehlt; hier ist zuletzt von der Anbetung des goldenen Kalbes Seitens der Juden die Rede; die letzten Worte f. 2176: فقال هرون يا قوم انما فتنتم به وان ربكم الرحمن فاتبعوني واطبعوا امري'

Schrift: gross, kräftig, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 900/1494. — Collationirt. — Vor f.1 fehlen 20 Bl.; nach f.9 fehlt 1, nach 39 8, nach 70 10, nach 113 4 Bl.

Der Verf. lebt nach أبن الجوزي, den er citirt. Er hat nach f.161b, 6 ein كتاب المفتاح geschrieben.

F. 64^b ff. steht eine Qaçīde, 130 Verse lang, anfangend (Kāmil):

ذهب الرجال وجال دون مجالهم زمر من الاوباش والانذال Dieselbe steht in Pm.82, 2, 119. cf. Spr. 794. 833.

3139. Spr. 847.

17 Bl. 8°°, 21 Z. $(19^{1}/2 \times 14; 13^{1}/2 \times 9^{cm})$. — Zustand: wasserfleckig, der Rand öfters schadhaft und gebessert,

wobei auch der Text beschädigt ist. — Papier: gelblich, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f.1*:

كتاب شقّ الجيوب في اسرار معانى الغيوب وتجلّي المحبوب في الله سماء الغيوب Verfassor fehlt.

الحمد لله رب العالمين في كل : Anfang f. 1b وقت وحين حمدا . . . أما بعد فقد سالني بعض اخواني من المحتبين أن أعمل له نبذة لطيفة في معرفة حقيقة القلب وسعته الخ

Çūfischer Tractat, behandelnd das Wesen des القلب (Herzens); zu dem Zwecke erörtert der Verfasser zuerst: die Erkenntniss Gottes, dann die der Seele nach ihren Theilen und Stufen, des Geistes und des Verstandes, des Wesens des Herzens und seines Geheinnisses; den Schluss macht ein Abschnitt über die Gottesnamen في معرفة اقسام الديمة وما يتعلق بها und dass das höchste Wesen sich in jedem derselben offenbart [تنتل الدات العلية عن شانها بكل اسم منها].

وإنّما تنجلي لكيل حصرة تجليّا: Schluss f. 12b: يناسب تلك لخصرة فافهم نالك والله سجّانه وتعالى اعلم الخ

Schrift: ziemlich klein, fein, hübsch, gleichmässig, vocallos. Rothe Stichwörter. — Abschrift c. 4150/1737.

3140. Lbg. 554.

 8vo , 23-24 Z. $(20 \times 14^{1}/_{2}; 15 \times 8^{1}/_{2}^{cm})$. — Zustand: zieml. gut. — Papier: weisslich, glatt, dünn. — Titel f. 328^{n} :

ر" في جهاد النفس الأمارة والرجوع الى الله تعالى Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي جعل الجهاد :"Anfang f. 329 في النفس الامّارة افصل الجهاد . . . وبعد فان النفس الامارة بالسوء هي اعظم قاطع عن حصرة الله الح

Handelt über das Ringen der Seele nach dem Hingelangen zu Gott und über den Kampf, den sie zu bestehen hat gegen den Satan, die weltliche Lust und die fleischlichen Begierden, um des rechten Glaubens in der Furcht Gottes theilhaft zu werden. لا يخفى الرحمة هي اجل : Schluss f. 336b النعم والله تعالي نعمه لا تعدّ ولا تحصى نسال الله ان يرحمنا في الدنيا والآخرة تم

Schrift: zieml. klein, gedrängt, vocallos. — Abschrift um ¹²⁷⁰/₁₈₈₄ von حشين حقى. — Am Rande oft Bemerkungen.

F. 328^b, von derselben Hand geschrieben, enthält gleichsam eine Vorrede zu der folgenden Schrift dieses Bandes. Die Aneignung des Wissens ist die Grundlage der Religion; sie muss bethätigt werden durch Gehorsam gegen Gott, der dafür belohnt; derselbe besteht im Befolgen der Gebote und der Verbote, aber aus reinem Herzen, nicht aus Furcht oder aus Trachten nach Vortheil. Die den Augen unsichtbaren Sünden erkennt die Seele; darum muss sie ringen, sie zu überwinden; ihr Lohn ist das Erschauen Gottes.

3141. Pm. 15. 9) S. 85 – 92.

Format etc. und Schrift wie bei 6). - Titel S. 85:

كشف الغيد النفسانيد ف معرفد
 الصورة الانسانيد

ebenso im Vorwort. — Verfasser S. 85:

شمس الدين محمد بن منصور بن محمد القدسى

اول ما افتتح به بعد حد من بهر الابصار :Anfang نور طهوره . . . بسط الثناء على مناقب المولي الرخ

هدانا الله واياك ايها الاخ اوضح سبيل : Schluse العارفين بمنه وكرمه انه لطيف خبير والحمد لله الح

4.34

3142. Lbg. 710.

Format (21 Z., 14×71/2cm) etc. u. Schrift wie bei 1).

Der Text nicht in roth. Linien.—Titel fehlt; nach d. Vorwort:
حبوة القلوب لها يزول بد علل الجهل والذنوب

Verfasser fehlt.

الجدالدالذي هدانا الى علم الاسلام ... وبعد Anfang: فهذه رسالة فى علم الدين جمعتها من كتب المتفقهين المخ

Dies erbauliche Werk zerfällt in 7 Kapitel.

Schluss f. 19^b: الصراط جواز الصراط الكفارة يوم التنادى،

A b s c h r. von اغْنِدي [في بلدة] اغروس A b s c h r. von نصحه الفيدي [في بلدة] im J. ¹¹⁶³/1750. — Bl. 20 leor.

3143. Pet. 690.

Format etc. u. Schrift wie bei 2). — Titel fehlt. Er iet etwa:

Verfasser fehlt: s. unten.

ومن علم الصوفية معرفة الخواطر ما :Anfang كان منها للحق ويخالف خلافه والخواطر وارد يرد على القلب في صورة الخطاب الخ

Dies ist, wie es scheint, ein Stück einer cufischen Abhandlung und erörtert die خواطر d. i. plötzliche Vorstellungen, Eingebungen, deren der Verf. viererlei aufstellt, nämlich خاطر من الملك وخاطر من الملك وخاطر من المنفس وخاطر من الملك وخاطر من المنفس وخاطر من الملك وخاطر من المنفس و المنفس وخاطر من المنفس وخلال و المنفس و المنفس

كذلك لا يمكنه التمثل بصورة :Schluss f. 25b الشيخ المتابع للنبي صعّم فيبقى المريد محفوظاً

Es folgt noch, nach einem kleinen Zwischenraum, ein Excurs über den Unterschied zwischen
الوصول und السلوك. Darunter steht, es sei entnommen der Schrift des الاردبيلي über Çüfik
(ف التصرّف): diese Notiz bezieht sich vielleicht
auch auf das soeben vorhergehende Stück.

3144. Pm. 422.

101 Bl. 8°°, 16—17 Z. (20 \times 14; 14 \times 9°°). — Zustan d: zu Anfang ziemlich unsauber, auch fleckig; Bl. 2 schadhaft

und mehrfach ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd. — Titel f. 1^a von ganz neuer Hand:

نثر الجواهر في المفاخرة بين الباطن والظاهر

In der Unterschrift steht einsach:

المفاخرة بين الباطن والظاهر

Verfasser: على الكيزواني. Derselbe heisst ausführlicher:

على بن احمد بن محمد الكيزواني الحموي الشاذلي ابو الحسن

Anfang fehlt; er ist auf f. 16 von derselben Hand, welche den Titel geschrieben hat, ergänzt und beginnt: الحبيد لله الغافر الكريم لاهل البريات جلّ شانه الخطيئات . . . الجميل على سائر البريات جلّ شانه الخطيئات . . . الجميل على سائر البريات جلّ شانه الخطيئات . . . الجميل على سائر البريات جلّ شانه ألله المعاملة angedeutet wird, der folgende dem Werke wirklich angehörige Text anschliessen: وفي الجالمة متعرف إلى الكاينات من اجزاء لحقد ولم في ذلك اي حكمة فانه ركّب الكاينات من اجزاء متصاددة وفي التصادد آيات وخلف الخلف من عناصر المخ التعادد آيات وخلف الخلق من عناصر المخ وده fehlt hier ein Stück vom Text, oder die Ergänzung auf f. 16 ist gefälscht. Allerdings fehlt vor f. 2 nur 1 Blatt.

Der Verf. geht von der Thatsache aus, dass der Körper des Menschen, aus Materie u. Geist bestehend, Gegensätze in sich schliesst, und es frägt sich, wem der Vorzug gebührt, dem Aeusseren oder Inneren des Menschen. Diese Frage wird hier als Streit zwischen beiden erörtert (von f. 5 an): die einleitende Formel ist hier: فقال باطنى لظاهري لباطنى لطاهري لباطنى لطاهري لباطنى لطاهري لباطنى لطاهري لباطنى bei dem bleibt, was er hat und keine Einigung erzielt wird. Das Ganze ist ziemlich reichlich mit Versen untermischt.

Der vielleicht richtige Verfasser 'Ali ben ahmed elkīzwānī starb im J. 955/1548 (No. 3040). Schluss f. 17b:

دقّ تحقّف معنى لطيفا في طيّ رمزي مرموز ظاهر وصلى الله على سيدنا . . . تسليما الي يوم الدين تنت

Schrift: gross, weit, gefällig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

3145. Spr. 825. f. 161-162^b.

Format etc. n. Schrift wie bei f. 159b). — Titelüberschrift: رسالة الجمع بين الدنيا والعقبى بعناية الله العليا
Verfasser: s. Anfang.

Anfang: ... العالمين والعاقبة والجشتى المابعة فيقول ... محمد ... الفاروق والجشتى أما بعد فيقول ... هذه الرسالة المكرمة في الجمع ... واعلم ان الدنيا محمودة مع العقبي من كل وجد الرخ وتائدة والدنيا محمودة مع العقبي من كل وجد الرخ وتائدة والمناف والمناف المحمودة المع والمناف المناف والمناف المناف ا

3146. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 50). — Titel a. Anfang. Verf. fehlt; es ist:

الحمد لله الذي قرب من عباده بالاجابة :Anfang وتلافاهم بالانابة عده فخيرة قولة صعم عن الدنيا انه ما نظر اليها منذ خلقها وما ورد من هذا الصرب فيها وما يذم منها وما يمدح الخ

Çüfische Abhandlung des Ejjüb elhalwatı † 1071/1660, betreffend die Frage, was das Irdische werth sei u. in wiefern es Lob oder Tadel verdiene?

وتحلّ المديح واللم ما ظهر وتجلي :Schluss للذام والمادح أن كان حجابا وشهودا فاعلم ذلك والسلام

3147. Min. 187.

f.435^b unten bis 442^b: Persisch (Qoränlesung, in 12 Kapp.).
 f. 442^b — 444^b: Persisch.

30) f. 444b, Z. 13 v. u. bls f. 445a Mitte.

Format etc. und Schrift wie bei 27). - Titel fehlt.

اعلم وفقك الله تعالي اني طفت بعض :Anfang الدنيا وجربت الامور وباشرت الاشغال وحبت الرجال الم Betrachtungen über die Vergänglichkeit und Unzulänglichkeit des Irdischen und Hinweis auf das Ewige. Die meisten Sätze beginnen mit ما رأيت. Daran schliesst sich f. 445^a, 8 ein kurzer Abschnitt: wie der richtige Çufi beschaffen sein müsse: فصل في نعت الفقير السالك طريق التصوف

3148. Lbg. 554.

 8vo , 20-22 Z. $(20\times14\frac{1}{2}; 15\times11^{om})$. — Zustand etc. und Schrift wie bei 8). — Titelüberschrift:

ره عادات الفريقين ومناجات النجاة (اننجات عادات und العادات)

Nach dem vorletzten Verse:

مرآة الكونين لقرة العين Versasser fehlt.

Anfang:

اهل الباطن اهل الروح لجميل اهل الظاهر اهل البدن الثقيل

Es ist eine Dichtung in 78 Doppelversen, die zwar auf einander jedesmal reimen, aber ohne sonst ein bestimmtes Metrum zu haben. Sie sind übersetzt aus einem Persischen مثنري und stellen die Eigenschaften der Esoteriker (اهل الطاهر) und der Exoteriker (اهل الباطن) und der Exoteriker (اهل الباطن) gegenüber. Jeder Vers beginnt in der ersten Hälfte mit jenen, in der zweiten Hälfte mit diesen Worten; nur die vier letzten nicht. — Schluss: وصلى الله على سيدنا ومولانا السلطان الهمام

3149. We. 1505.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titel und Verfasser am Rande:

تنبيه الطالبين على مقاصد العارفين لعلي الكزواني

الحمد لله الكريم الوهاب الرحيم : Anfang f.57 التواب . . . وبعد فإلى مقسم عليك ايها الناظر في هذا الكتاب وفي كمل كتاب أن تكون على بصيرة من أمرك المخ

Betrachtung über Tadel Anderer und Eigenlob: beides falle auf den Urheber selbst zurück und kennzeichne ihn als parteiisch; von 'Alī ben ahmed elkizwanı † 955/1548.

فليس بعالم ولا بعارف افهم : Schluss f. 58° . هذا المخلص فانه غريب نفيس وما فعلته عن امري والله المهدّ والموفق والحمد لله وحده'

Pm. 422, 3 enthält dasselbe Werk.

3150. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 41). — Titel fehlt; er könnte sein: دخبرة الصدى والاخلاص. Verfasser fehlt; es ist:

ايوب الخلوتى

الحد للد الذي انعش اهل الحق تحقيقته : Anfang . . . وبعد فالامر داير على الصدي في الاقوال والافعال الخ

Çūfische Abhandlung des Ejjūb elhalwatı † 1071/1660, betreffend Wahrhaftigkeit und Aufrichtigkeit. — Schluss: اليمنى السعداء والا فالحق غنى عن العالمين والسلام

3151. Spr. 769.

Format etc. und Schrift wie bei 10).

لا حول ولا قوَّة الا بالله العلى: Anfang: العظيم قال الله . . . بايها الذين امنوا اتقوا الله الخ

Behandelt, im Anschluss an Sura 5, 39, die Frage, auf welcher Grundlage die Frömmigkeit (التقوي) ruhe und wie sie sich äussere? Der Verf. scheint Essohrawardi † 682/1294 zu sein.

من مقام المجاهدة التي مقام المشاهدة : Schluss التي مقام المشاء والله نو الفصل العظيم وذلك فصل لكنّه يوتيه من يشاء والله نو الفصل العظيم . F. 80—89 beim Zählen übersprungen.

3152. Pm. 185.

Format (17-19Z.) etc. u. Schrift wie bei 6). — Titel f.472:

ك" مرانب التقوى

Verfasser f. 47° (und 25°):

(صدر الدين القونوي d. b.) له ايصا

الحمد لله الذي خص المخلصين : Anfang f. 47° في حمده وثنائه والمختصين بقربه وولائه . . . أما بعد فهذا ما سمع به الوقت والحال . . . من لطائف معنى التقى والوسيلة ودرجاتهما الخ

فراجع الي هذا المعنى فاعلم : Schluss f. 61* ناك والله يقول الحق وهو يهدي السبيل تم

HKh. V 11749. Nennt als Verfasser ابن العربي. Jedenfalls ist dies von demselben verfasst, der No. 6 geschrieben hat, denn f.48° führt er No. 6 als sein Werk an.

3153. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 46). — Titel s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist

ايوب الخلوتي

الحمد لله و هذه فخيرة الفرح .Anfang بفصل الله ورحمته وما محله من سر العبد المقرب الذي لا يدخله كون الخ

Abhdig des Ejjūb ben ahmed elhalwatı † 1071/₁₆₆₀ betr. die Fröhlichkeit des Menschen über Gottes Erhabenheit und Barmherzigkeit. Schluss: بدارتقى عن الصدية الى العندية والسلام

3154. We. 1704.

Format etc. und Schrift wie bei 51). - Titel s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist

ايوب الخلوتي

الحمد لله' هذه فخيرة الشكر Anfang: وقوله تعالى لئن شكرتم لازيدنكم ولئن كفرتم ان عذابي لشديد' وعد الشكر بالزيادة الخ HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Çūfische Abhandlung desselben Verf., die Dankbarkeit betreffend, mit Bezugnahme auf Sura 14, 7. — Schluss f. 146 فان صاحب عن الرعونات بتعالي نسبته الصحيحة الي الله من وجد الرحدة والظهور الكامل بالحق والسلام

3155. We. 1704.

Format etc. und Schrift wie bei 49). - Titel s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist

ايوب الخلوتي

الحمد لله وفره فخيرة قول بعضهم :Anfang الرضى جنّة الدنيا وباب الله الاعظم وهو في حصرة انقرب من الله الح

Çüfische Abhandlung desselben Verf., betreffend das Gott-Wohlgefälligsein als Quelle des Glücks. — Schluss: وهذا هو الرضى الذي القوم بان منه حالا ومنه مقاما والسلام

3156. Lbg. 206.

81 Bl. 8°°, 15 Z. (178/4 × 121/2; 121/2 × 9°m). — Zustand: ziemlich stark fleckig, besonders auch im Rücken; etwas wurmstichig, besonders zu Anfang. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Pappbd mit Lederrücken, nicht ganz fest. — Titel f. 1°a:

ك" المنتخب في الزهد Verfasser fehlt,

الحمد لله رب العالمين Anfang f.1^b: . . . العالمين العالم الماء الله تخبا من كتاب الزهد للامام المبجل الخ

Auszug aus dem Werke des Ibn hanbal † 241/855, welches über die Enthaltsamkeit handelt. Die Gewährsstützen sind hier fortgelassen. Zuerst f.1b wird diejenige Mohammeds besprochen, dann f.3b die des Propheten Jonas, dann 5b des Soleimän, 6b des Loqmän u. s. w. Nachdem zuerst die Propheten behandelt, kommen f. 22b ff. die ersten Nachfolger Mohammeds,

dann 25 ff. andere Fromme, wie Abu edderdā, Selmān elfārisī u. s. w., besonders auch f. 34^a 'Omar ben 'abd el'azīz.

Das Ganze enthält Charakterzüge und Aussprüche genügsam-frommer Männer.

. Schrift: klein, gut, etwas vocalisirt, zum Theil ziemlich blass. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 753
Rab. II (1352) von حمد بن محمد بن محمد بن الكركي.

3157. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 42). — Titel: s. Anfang. Vorf. fehlt; es ist: ايوب الخاوتي

الحمد لله على فخمرة جُمْدان :Anfang بحمة الجيم وسكون الميم جبل مفرد بين مكة والمدينة لاح له صقم بارقة التفريد عنده فحكم بها كشفه الصادف على السابقين من امته في كل عصر المخ

Çūfische Abhandlg des Ejjūb elhalwatı, betr. das التغريد (das für sich sein in u. mit Gott). — ولذلك كان صعّم يقول سبق المفردون بخزانتهم: Schluss المخصوصون من بين طوايف المخلوقات فاعام ذلك والسلام،

3158. We. 1771. 28) f. 135^b.

Format etc. und Schrift wie bei 27). — Titel fehlt. Verfasser: s. unten.

واعلم أن الخلوة عند السادة الصوفية: Anfang على قسمين أحدهما الخلوة الحسية الخ وأما خلوة السالك . . . فهي طريق Schluss: موصل الى هاتين الحالتين انتهى

Abhandlung über die Einsamkeit nach cufischen Begriffen. Ist ausgezogen aus dem Commentar des اسماعيل zur Traditionssammlung des Elboharī.

3159. Pm. 394. 2) f. 39⁶—42°.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift sehlt. Verfasser: s. Anfang.

اعلم انه قال آبو تميم المغربي من اختار الخلوة : Anfang على الصحبة ينبغي أن يكون خاليا من جميع الاذكار الخ In diesem Stücke wird über die Erfordernisse und Bedingungen für die Zurückgezogenheit von der Welt, wie körperliche Reinheit, Schweigen, Fasten, Entsagung etc., gehandelt.

ومنها دوام الذكر باللسان او :Schluss f. 42a بالقلب ومنها دوام السكوت وآدابها كثيرة

ازعفرانى شرح المصابيج :Nach der Unterschrift الزعفرانى ist es ein Stück des Commentars des تارعفرانى dem Werke المصابيح السنة (No. 1294, 17).

3160. Lbg. 409. 2) f. 61⁶-63.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift f.61^b (so auch f.1^a):

الحمد للد وحده مما ذكره العلماء العارفون: Beginnt . . . في الزهد في هذه الدنيا . . . وما يحصل لها من السعادة الخ

Erörterungen über Enthaltsamkeit im Leben und daraus hervorgehende Seligkeit im Jenseits, nach çüfischen Begriffen. Bricht ab mit den Worten: وتفوته للاأزة والكرامة فهذا حكم نفوس

3161. Spr. 769. 9) f. 71^b-74^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; er ist etwa:

Verfasser: s. Anfang.

قال الشيخ شهاب الدين : Anfang السهروردى رق سالنى بعض اصدقائى وققهم الله تعالي عن شرح الفقر ومكايد النفس وغرورها فقلت طفت بعض الدنيا وجزبت الامور وركبت العظام الخ

Sihāb eddīn essuhrawardī † 632/1234 behandelt in dieser kleinen Schrift, von çūfischem Standpunkt aus, die Armuth und Weltentsagung als Weg zu Gott, und giebt Vorschriften, wovor sich der "Faqīr" zu hüten habe.

اذا اراد الله بعبد خيرا بصّره بعيوب :Schluss تصلّه والحمد لله ربّ العالمين والصلوة الخ

3162. Pm. 201.

 8vo , c. 22-26 Z. (Text: $16 \times 9^{1/2^{cm}}$). — Zustand: ziemlich gut; Bl. 46-51 am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt.

Schrift: ziemlich gross, gewandt, vocallos. Das Wort نصل ist öfters ausgelassen. — Abschrift um الماني الحسنى الحسنى الحسنى الحسنى الحسنى العالمي الحسنى العالمي الحسنى العالمي الحسنى العالمي الحسنى العالمي العالمي

We. 1634, 3, f. 33b-57 ist dasselbe Werk (Anfang u. Schluss u. Eintheilung grade so), nur dass es beigelegt ist dem ابع عمرو عثمان بن ابي عمرو بن عبد الغفار الابهري الشافعي الشافعي Format etc. und Schrift wie bei 1).

3163. We. 1796.

14) f. 1365-138.

Format etc. u. Schrift wie bei 12). — Titel fehlt; er ist etwa:

ق الفقر ",

Verfasser (f. 129b):

ابن كهال باشا

الحمد لمن ذاتم تعالي بكمال الغنى :Anfang احق واولي . . . فانى سئلت في هذه اتامنى بالقاهرة الطاهرة عن الادناس عن أن الفقر مع دونم سواد الوجم في الدارين كيف كان فخر مفخر الناس فقلت في جوابد الخ Ibn kemāl bāśā † 940/1588 giebt hier Antwort auf die Frage, weshalb Mohammed gesagt, dass die Armuth sein Stolz-sei.

Bricht f. 138^b unten ab mit den Worten: وأن اشتبه على الفاضل الشريف حيث قال^c Am Rande öfters (auch längere) Bemerkungen.

We. 1824, 4, f. 6b-9.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser fehlt. Anfang wie bei We. 1796, 14. Schluss fehlt; das Vorhandene hört f. 96 auf mit den Worten: فلا يلزم تقدم الشيء على نفسه لا يقال فسر به الحدوث يلزم

F. 10° oben gehört nur scheinbar zu dieser Abhandlung (der Kustos auf f. 9° ist gefälscht); es ist der Schluss einer anderen Abhandlung; die letzten Worte sind: المامان فحقه النقصان خصوصا الى وهم النقصان خصوصا الى وهم العامد لانهم لا تقررون على دفعه وتداركه٬ تمت

3164. Spr. 825.

Format etc. und Schrift wie bei f. 105. Das Papier in der oboren Hälfte fleckig. — Titelüberschrift:

رسانة الهفلس في امان الله Verfasser a. Anfang.

الحمد لله رب العالمين والعاقبة :Anfang للمتقين . . . أما بعد فيقول . . . محمد بن . . . محمد بن العاروق والجشتى محمد بن احمد . . . الفاروق والجشتى . . . انه قد سمع بفصل الله المثل المشهور المغلس في امان الله فعليك ان تكون مفلسا عن كل شيء المخ

Erörterung des cüfischen Sprüchwortes: der Arme steht in Gottes Hut; von Mohammed ben mohammed ben ahmed elfarüquelgesti, um 1050/1640 am Leben.

ويصرب الله الامثال للناس والله بكل :Schluss شيء عليم والله يقول الحق وهوي السبيل تمت شيء عليم والله يقول الحق وهوي السبيل (Statt وهوي muss es heissen:

19*

3165. Lbg. 227.

122 Bl. 8°, 17 Z. $(18 \times 11^{1}/4; 14 \times 7^{\circ m})$. — Zustand: gut. - Papier: weisslich, glatt, ziemlich dünn. - Kinband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser f. 1:

كالفلاكة والمفلوكين نشهاب الدين احمد بور، على الدلجي

لذاته وهويته . . . وبعد فقد منحتكم يا معشر اخواني المفاليك كتابا بديع المثال المخ

Dies Werk des Ahmed ben 'als eddeldi. im J. 1210 Rab. II (1795) abgefasst, behandelt die zu den Faqīren und Çūfis zu rechnenden Armen, die mit dem Persisch-Arabischen Worte u. مفلوك genannt werden (nicht im Qāmūs). Es zerfällt in 13 فصل, deren Uebersicht f.3° u. 3°.

f.3b فصل 1. في تحقيف معنى المفلوك

في خلف الاعمال وبيان ان لا حجنة 50 فصل 2. للمفلوك في التعلق بالقصاء والقدر

في أن التوكل لا ينافي التعلق بالاسباب وأن 86 فصل 3. الزهد لا ينافي كون المال في اليدين

في الآفات التي تنشأ من الفلاكة 15 فصل 4. وتستلزمها الفلاكة وتقتصيها

في إن الفلاكة والاهمال الصف باهل العلم الح 35 فصل 5. في مَصير العلوم كمالات نفسانية وطاعة 40° فصل 6. ليس الله بعد كونها صناعة من الصنايع

وحرفة من الحرف المخ في غلبة الفلاكة والاهمال والاملاق على 51 فصل 7.

نوع الانسان

في أن الفلاكة المالية تستازم الفلاكة لخالية 530 فصل 8.

في إن التملق والخصوم وبسط اعذار الناس 55 فصل 9. . . . من احسى احوال المفلوكيين المخ

في تراجم العلماء الذين تقلصت عنهم 570 فصل 10. دنياهم ولم يحظوا منها بطائل

في مباحث تتعلق بالفصل قبله 101 فصل 11. في اشعار المفلوكيين او من في معناهم الحر ط108 فصل .12

في وصايا يستصاء بها في ظلمات الفلاكة 1186 فصل 13.

وان لم تغفر لنا وترحمنا لنكونيّ: Schluss f.121b من الخاسرين لا اله الا انت سجانك الى كنت من الظالمين،

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. - Abschrift im J. 1299 Sa'ban (1882) in Elmedina.

3166. Spr. 838. 3) f. 76. 77.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

2 Kapitel, einem grösseren Werke entlehnt, wahrscheinlich einem und demselben.

1) Die Ueberschrift des 1. (f. 76°) ist: باب في تفصيل الفقراء

في قول الله تعالى واصبر نفسك مع الذين : Anfang يدعون ربهم بالغداة والعشى يريدون وجهم الآيات هذه في تفصيل الفقراء وسبب نزولها أن النبي صعم Ueber Vorzug der اول مي امي به الفقراء Armen, mit Rücksicht auf Sura 18, 27.

2) Die Ueberschrift des 2. (f. 77°) ist: باب في فصل الملا محمد صعم

وروي عن رسول الله صعم انه قال انتم :Anfang تتمون سبعين امة انتم خيارها واكرمها على الله الم Ueber Vorzug der Landsleute des Propheten.

F. 78, 79 sind beim Zählen ausgelassen.

3167. We. 1797. 2) f. 26 - 45.

8vo, 17 Z. $(17^{1/2} \times 12^{1/2}; 13^{1/2} \times 10^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. - Papier: gelb, glatt, stark. - Titel und Verfasser f. 26a:

ك" مغالبط المغروريون لحجة الاسلام الي حامد الغزالي

قال الشيخ . . . الغزالي وَهُ : ﴿ Anfang f. 26 وَا أعلم أن الخلف قسمان حيوان وغير حيوان والحيوان قسمان مكلف ومهمل النخ

Abū hāmid elgazzālī † 505/1111 handelt hier von den Täuschungen, denen die Menschen - seien sie gläubig oder nicht - unterworfen sind und von den Ursachen derselben. Das Werk zerfällt in ungezählte Abschnitte.

فاول ما نبدأ به غرور الكفار 26b

فصل والمومنون بالسنتهم وعقايدهم 275

فصل في بيان اصناف المغرورين (صنف 4 in 4)

وانواع الغرور في طريق السلوكه : Schluss f.45° التي الله تعالى لا تحصي في مجلدات ولا تستقصى . . . وذلك مما لا رخصة في ذلك وقد يجوز اظهارها حتى لا يقع المغرور فيها وبالله التوفيق وهو حسبي . . . لا نبع بعده تم

Schrift: ziemlich gross, dentlich, fast vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1000/1591.

3168. Spr. 769.

Format etc. wie bei 1). - Titel fehlt; er ist etwa:

في غرور الخلف واستدراجهم

شهاب الدين السهروردي Verfasser:

الحمد لله الذي اصطفى اولياء المعرفته :Anfang

Šihāb eddīn essuhrawardī † 682/1234 handelt hier von den Täuschungen der Menschen über sich und ihr Verhältniss zu Gott und dass sie stufenweise, ihres äusseren Glückes und ihres Wahnes beraubt, zur Selbsterkenntniss und zur Gottseligkeit geführt werden.

وارقها في الاخوان عند المرافقة والله :Schluss الموقف والمعين الهي لا تجعلني من بابك مطرودا ولا عن طاعتك محبورا برحمتك يا ارحم الراحمين

Es schliesst sich daran f. 102^b. 102^a ein kurzes Gebet des الشيخ نجم الدين الاصفهانى الاصفهانى † ⁷²¹/₁₈₂₁, auf Eingebung des Propheten beim Erwachen aufgeschrieben.

3169. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 47). - Titel (s. Anfang): er ist etwa: في البلاء . Verf. fehlt; es ist:

ايوب الخلوتي

الحمد لله اللطيف الخفي بعباده : Anfang منهم العبد الخفى الذي خصه بطارفه وتلاده ولاده فذه لخبرة قوله صقم بينما ايوب يغتسل عريانا اذ امطر عليه جراد من ذهب فخرج وجمعة فبدت جرادة النخ

Çüfische Abhandlung, die Versuchung des Menschen behandelnd, von Ejjüb elhalwatı. ان يخلصنا من البلاء في ديننا :Schluss f.142b ودنيانا واخرانا الي العوافي التامة بتمام بركته علينا امين والسلام

3170. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 44). - Titel: s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist:

ايوب الخلوتي

الحمد لله؛ هذه نخيرة قوله صعم Anfang: كل لحم نبت من حرام فالنار اولي به مآل هذا الحكم الي انه لا بد ان تجري عليه المعاصي الخ

Çüfische Abhdlg, betreffend die menschliche Sündhaftigkeit u. Busse, von demselben Verf. Schluss f. 140b; الديموس بمن اراد الله الله وهولاء م الورثة والسلام،

3171. We. 1704.

Format etc. wie bei 10). - Titel s. Anfang. Verfasser:

ايوب الخلوتي

الحمد لله' هذه فخيرة التوبة :Anfang f.77° وهي اكسير الذنوب وكيمياء السعادة وحقيقتها الرجوع من الخلف الي النفس ومن النفس الي الحف الخ

Von der Busse und dem Wege zu Gott; Abhandlung desselben Verfassers.

فمن سافر هذا السفر فقد : Schluss f. 78b وحده كومل والد فهو السالك الابتر والسلام والحمد لله وحده ك

3172. We. 1704.

Format etc. wie bei 23). — Titel s. Anfang. Verfasser: أيوب الخلوتي

الحمد لله الذي هو يقبل : Anfang f. 93b التوبة ويغفر الحوبة عده نخيرة قولة تعالى فتوبوا الى ربكم فاقتلوا انفسكم الخ

Im Anschluss an Sura 2, 51 handelt hier derselbe Verf. von der Busse des Menschen. Schluss f. 94° (Ramal):

والذي يذكر مولا ٥٠ له في الحرب لامّة

3173. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 48). - Titel: s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist:

ايوب الخلوتي

الحداله عده فنخيرة من جرّده الحبّ : Anfang

Abhandlg desselben Verf., dass die Liebe zu Gott die Furcht abstreife. — Schluss: والحسرة في هذا القسم الثاني واقعة في خلالم والسلام

3174. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 45). - Titel: s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist:

إيوب الخلوتي

الحمد لله وله فخيرة قوله صعم :Anfang حاكيا عن موسى عم أن ربّه أوحى البديا موسى خف مما لا يخافني وكيف يسوغ الخوف من المخلوق وهو تعالى يقول في كتاب فلا تتخافوهم المخ

Abhandlung desselben Verfassers, dass die Furcht des Menschen unverträglich mit der Liebe zu Gott sei.

وخذ بالجزم في الاتحياز عن دواتهم Schluss: وخذ بالجزم في الاشتباك بهم والسلام

3175.

Eine Charakteristik der Çūfis giebt We.1721, f. 96^b; WE. 53, f. 107—108^a. — Ueber verschiedene Arten derselben We. 1794, f. 32. Unterschied derselben von praktischen Gelehrten We. 1462, f. 70^a. — Die 3 Stufen der Çūfis We. 1691, f. 88. 89. — Unterweisungen für dieselben We. 1700, f. 54^b—58. — Vom Wandel und Benehmen der Frommen Spr. 901, f. 91^b ff. Was ihr Wandel bezweckt We.1793, f. 31^b. 32. —

Züge aus dem Leben der Frommen Spr. 1982, f. 29b. 30. — Einzelnes aus ihrem Ideenkreise. Auffassung der Armuth, Pet. 485, f. 159b. Mohammeds Ausspruch über die Gründe der Armuth Mq. 115, f. 237b. — Ueber Sehen und Hören Spr. 854, f. 173b. — Ueber cüfische Seelenzustände Pet. 684, f. 127b Rand. Ueber das Herz und seine achtfache Richtung Pm. 146, S. 256—258. Ueber Wollen (85), 31) Spr. 851, f. 14au. (8) Spr. 851, f. 241. 242. Ueber Weltverachtung Mq. 280, f. 49a.

3176.

Andere Schriften dieser Art sind verfasst von:

- عبيد الله بن احمد النحوي ابو الفتيح المعروف (1 يجخجنغ um العزلة , u. d. T. العزلة ... ٢٠٠٠ العزلة ...
- 2) حمد بن محمد بن ابراهيم الحطّابي (2 tu. d. T. العزلة .
- احمد، بن الحسين بن علي البيهقي (458/1066, u. d. T. الزهد .
- 4) على بن يوسف بن عبد الله الحويني † 468/1071,
 u. d. T. السلوة
- 5) ببو حامد محمد الغزالي † 505/1111, u. d. T. الانيس في الوحدة
- موربن محمد بن عبد الله البسطامي ضياء الاسلام (5 † 570/1174, u. d. T. مزالف العزلة
- احمد بن محمد بن احمد السِمْناني ركن الدين (7 آداب الخلوة T38/1385, u. d. T. الدو المكارم
- 8) برجابن محمد اللطي زين الدين † 788/₁₃₈₆, نخلاصة التمهيد في نهاية التجريد . d. T.
- 9) القاهري التي القاهري التي التي القاهري (9 † 819/1416, u. d. T. خفة السالك المنتهي
- 10) عمر بن احمد الشقاع اللين زين الدين u. d. T. فظم الفائية في الهد والإقائية .
- 11) عبد الحواد بن شعيب بن احمد القناني (11

3. Lehrer und Schüler.

3177. We. 1743.
7) f. 40⁵ – 52ⁿ.

Format etc. und Schrift wie bei 6). - Titel fehlt. Verfasser s. Anfang.

Anfang: الشيخ الامام شيخ الاسلام وزين احمد بن احمد بن العباد . . . وقامع البدعة ابو محمد الحسن بن احمد بن العباد . . . وقامع البدعة ابو محمد الحسن بن احمد ابي البركات بن على بن احمد الرفاى قدس الله روحه امين الم الموقعة الله الموقعة الموقعة الله الموقعة الموقعة الله الموقعة الموقعة

Ueber das Verhältniss des Schülers zu seinem Lehrer in der Çūfik und über die Selbstüberwindung, die er sich anzueignen hat auf dem Wege zu Gott.

فالاجتماع بارانل الناس اتم من :Schluss f. 52a هذه الخلوة وتحن نسال الله سجانه وتعالي ان يرزقنا السلامة في ادياننا ويثبتنا على كتابه وسنة رسوله صقم تسليما

3178. Spr. 769.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). F. 94 doppelt gezählt.

من شرايط المريد ان يلازم محبة :Anfang الشيخ الذي اراده عشرين سنة او ثلثين لا يعمل عملا ولا يجتهد اجتهادا الا باشارته الخ

Dies Stück, einer Schrift des 'Omar essuhrawardī sihāb eddīn † 682/1284 (No. 2078) entnommen, handelt von der Nothwendigkeit, sich unter langjähriger Anleitung eines tüchtigen Meisters zum Çūft auszubilden, und was dazu erforderlich sei, nebst Polemik gegen die oberflächliche Auffassung dieses Verhältnisses Seitens der Zeitgenossen. والتحجرد التي الله تعالى : Schluss f. 976 والحمد بالكلية منجري وهذا القدر كاف لمن له قرجة والحمد لله حقّ حمده والصلوة على رسوله خير خلقه الله

3179. We. 1657.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel u. Verf. fehlt.

الحمد لله رب العالمين والعاقبة : Anfang f. 59 المنقين ولا عدوان الا على الطالمين آما بعد فلما شاع بين القوم . . . خطابه في كتابه في حق اهل الارادة من الفقراء الخ

Ueber den Begriff des çüfischen Schülers (العربية) und die ihm obliegenden Pflichten. — Der Verfasser lebt um 755/1354 und später (f. 63b).

واحسان جميع المحابي اين :Schluss f. 64* بيد المحال الفقير في مطان الاجابة في خلواتهم وخلف صلواتهم بالتوفيف وحسن العاقبة ان شاء الله تعالى

3180. Pm. 108.
8) S. 75-101.

Format etc. und Schrift wie bei 1) - Titel fehlt. Verfasser s. Anfang.

الحمد لله على . . . السيد على Anfang: بن ميمون الله تعالى بن ميمون المغربي . . . الما أن من الله تعالى بتمام هذا الكتاب . . . خطر ببالي الحاقه بشيء من الآداب والشروط الواجبة لله على الشيخ والمريد الخ

Ein çüfisches Werk, das über die Aufgaben und Verpflichtungen des Lehrers und Schülers handelt, von 'Alı ben meimün elmagribi † 917/1511, nach den von seinem Lehrer Ahmed ben mohammed ettünisi ettabbāsī (auch eddabbāsı) abū 'l'abbās † 980/1524 erhaltenen Regeln. Es beginnt selbst so S. 76: منافعة الموقف جوده ... وبعد فاول ما جب على الشيخ الا يقاد التربية والتعليم الا بائن السميع العليم الخ

وهذا مقصد الشيطان وهو فساد عظيم :Schluss وهذا مقصد الشيطان وهو فساد عظيم المسئول بفصله في جب الاحتفاظ من المكارم الدينية والدنيوية فهو حسبنا المخ

3181. Pm. 211.

47 Bl. kl.-8vo, 15 Z. (15 × 10¹/₃; 10 × 6cm). — Zustand: nicht recht sauber, am Rande oft wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel f. 1ⁿ (ebense im Vorwort f. 2ⁿ):

٤" الجوهر الفريد في ادب الصوفي والمريد
 للشيخ رضى الدين الغزى

Anfang f. 1b:

ا يقول راجي مدد لا ينقضى محمد هو الرضى بن الرضى الرضي الدين الجليل المنعم المانح الفصل الجزيل الكرم

Regezgedicht in 1238 Versen über Verhalten und Bildung des Çüfis und Schülers, von Mohammed ben ahmed ben ahmed ben ahmed ben 'abdallüh el'ümirl elgazzī radī eddīn ben radı eddın abū 'lfadl † 936/1628. Zerfällt in Vorwort (f.2°) u. 8 Kapp. u. Schlusswort (f.42°). 1. بالمقامات الطريقة ومعبة الدليل والرفيق 10° بالمقامات والاخلاق الجميلة والتخلق بالاخلاق الجميلة والتخلق والاحوال الجميلة والتخلق والاحوال الجميلة والتخلق والاحوال الجميلة والتخلق والاحوال الجميلة والتخليلة والتحديد والاحوال الجميلة والتحديد والاحوال الجميلة والتحديد والتحديد

فى التادب بالآداب والتهذب والتوكل والاحتساب 24^b باب .5 فى كشف القناع عن وجه حقيقة الذكر والسماع 30^b باب .6 فى تجرّع الغصص باستعمال الرخص 34^a باب .8 فى الانتقال وتنقل الاحوال 38^a

Schluss f. 44":

ومنه نسال الصلاة الدايمة موصولة منه بحسن الحاتمة

Schrift: ziemlich gross, gedrängt, gefällig, gleichmässig, etwas vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth oder grün. Der Text in rothen oder grünen Strichen eingerahmt. — Abschrift c. 1150/1787.

3182. We. 1714.

8°°, 21 Z. $(20^{1}/_{2} \times 14^{1}/_{2}; 17^{1}/_{2}-18 \times 12-12^{1}/_{2}^{cm})$. — Zustand: stark fleckig. — Papier: gelb, grob, zieml. stark, etwas glatt. — Titel von späterer Hand f.15 und im Vorwort:

الامر الدارس في الاحكام المتعلقة بالمدارس على عطية بن حسن بن عطية بن حسن بن المانعي الشانعي الشانعي

الحمد لله رب العالمين تحمده : Anfang f. 15^b: هلك المحمد العالمين تحمده ونستعينه ونستهديم . . . أما بعد فيقول . . . علي بن عطية . . . علوان الهيئي ثم الحموي مولدا ومنشأ لما كان مستهل شهر ربيع الاول النبوي سنة سبع عشر وتسعماية سنج في فكري وخطر بسري باذن مدبر امري ان ارتب رسالة النخ وخطر بسري باذن مدبر امري ان ارتب رسالة النخ (All ben 'atijja elhamawı 'alawan

'Alı ben 'aţijja elĥamawı 'alawān † 986/1629 hatte in einem Schulgebäude (das genannt wurde المدرسة العصرونية), das aus einem fast ruinenhaften Zustande ziemlich hergestellt war, Unterricht in der Çūfik an Einige ertheilt. Da trat Jemand auf und behauptete, die dort betriebene Wissenschaft sei nur ein Gefasel und werthlos. Dagegen vertheidigt er sich in dieser im J.917/1511 verfassten Schrift, in 3Abschnitten (فصل).

في المدرسة وما يتعلق بها ١٥٥ فصل ١٠

في المدرس وما يلزمه فصل 2.

في الدارس وما يتوجه عليه فصل 8.

Davon ist hier nur das 1. فصل vorhanden, aber nicht ganz zu Eude; es bricht f. 24b ab mit den Worten: لا المرس والتمريس قال صعّم انما بعثت معلماً

Schrift: klein, breit, gewandt, nicht undeutlich, wenig vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1000/1891. Nicht bei HKh.

3183. Spr. 815.
2) f. 20^b-75^b-84^a.

Queer-8v°, c. 36 Z. (Text 17 × 11 ½ cm). — Zustand: unsauber, mehrere Blätter eingerissen und schadhaft, ausgebessert. — Papier: gelb, etwas glatt, ziemlich stark. — Titel f. 21b oben (und ebenso in der Vorrede f. 23b):

كتاب الجر المورود في المواتيف والعهود Verfasser f. 216 (a. Anfang):

عبد (الله) الوهاب الشعراري

اقول وانا عبد الوهاب بن على بن احمد بن موسي بن احمد بن موسي بن عبل الله سلطان تلمسان عفى الله عنه وعن مشايخه الحمد لله ربّ العالمين واصلى واسلم على سيدنا... وبعد فهلاه عهود ومواثيق اخذت علينا من مشايخنا اللين ادركناهم في القرن العاشر بارض مصر وم تحو ماثة شيخ ذكرناهم وذكرنا مناقبهم في خاتمة كتاب الطبقات التي الفناها الح

'Abd elwahhā b eśśa'rāwi † 978/1565 (No.1365)
beklagt sich in der Vorrede über Fälschungen,
die man bei Abschriften dieses Werkes absichtlich begangen habe, um ihn in den Verdacht
des Irrglaubens zu bringen; er aber sei nicht
Schuld daran. Das Meiste der hier vorgebrachten Verpflichtungen (عهود) stamme von
folgenden zehn Lehrern her: 1. على الخواص الحال الحال المقاوي الاحمدي على المقاوي الاحمدي المقاوي الاحمدي على المقاوي المحمد بن عنان . 8 وارث مقام الشيخ ابراهيم المتبولي المحمد المناحي . 982/1526, 5. عمد بن داود . 982/1526, 5. ابو بكر الحديدي . 9. بحمد بن داود . 9. المحمد بن مصلح . 982/1526, 9. بحمد السروي . 10. و982/1526.

In diesem Werke, welches der Verfasser im J. 947 Sawwal (1541) in Micr beendigte (Lbg. 194, f. 248), handelt er von den Verpflichtungen, welche der Schüler nach allen Seiten hin gegen seine Lehrer eingeht, auf Grund unbedingten Gehorsams gegen sie. Die Zahl dieser Verpflichtungen beläuft sich auf 248*). Jede derselben beginnt mit den Worten: اخد علينا العهود. Die 1. fängt an f. 23b unten: اخذ علينا العهود وذرجو من فصل الله الوفاء أن نرى انفسنا دون كل جليس على وجه الارص ولو من بعض الصفات دون بعض فننظر الي : "Die 2. f. 26 - المحاسن ونعى عن المساوي النح اخذ علينا العهود أن لا تجيب أحدا للصحبة الخاصة بالمريديين الصادقين الابعد امتحانه بالامور المز (Die Zahl ist nicht im Text, sondern nur am Rande angemerkt.)

Das Werk, dessen letztes Blatt ergänzt ist, schliesst hier f. 75°: حالى على الله على الله الله ولا الذن سمعت ولا خطر على قلب بشر قط وليكن على آخر العهود والمواثيق وقد تمت بعون الله الملك المعبود . . . ولا نعبد الا الماه والصلوة والسلام على خير الانام . . . والحمد لله رب العالمين

Schrift: klein, eng, gelänfig, etwas flüchtig, nicht undeutlich, vocallos. F. 21^b, unten schadhaft, ist auf f. 20^b u. 21^a oben abgeschrieben, und da das folgende Blatt fehlte, ist es auf f. 22^b—25^b von neuerer Hand ziemlich gross, etwas rundlich, ergänzt. — Abschrift c. ¹⁰⁸⁵/1674 (s. f. 88^a, Rand).

HKh. II 1686. V 10840.

F.75^b unten findet sich eine Notiz über andere Werke des Verf., näml.: 1) الغبّة عن هذه الامّة (3 , فرايد القلايد في علم العقايد (5 , الجواهر والدرر (4 , الجواهر والدرر (5 , الجواهر والدرر (5)

F. 84°. 83°. 83° oben einige Lehrbriefe, deren 1. fehlt, fiber das Werk, von جمد بن حمزة الرملي الانصاري الشائعي † c. 980/1672; أحمد بن حمزة الرملي الانصاري الشائق المالكي von خاتم اللهائق المالكي بن حسن اللقائق المالكي von حمرة ألهائي الشابي بن الشابي ألهائي المالكي von حمدة ألهائي الشابي بن الشابي المالكي بن يونس النفي الشهير بابن الشلبي ألهائي الشابي ألهائي الشابي ألهائي الشابي والسابية الشابي والسابية الشابي المنابع المنابع الشابي المنابع الشابية الشابع ا

F.78 ff. u. a. allerlei Gebete auf verschiedene Tageszeiten und f.79 a. 78 das Gedicht الاستغفارة, 50 Verse lang und beigelegt dem خمد العلمي; es fängt an: استغفر الله من اثمي ومن زللي.

Der vordere Deckel enthält inwendig den Anfang des grammatischen Werkes كتاب العرامل F. 76—78° lèer.

3184. Lbg. 194.

248 Bl. 87°, c. 19—25 Z. (21 \times 15; 16—17 \times 10¹/3cm). Zustand: nicht ganz sauber; hier und da fleckig; der Rand zu Anfang und am Ende ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederband.

.ك" العهود :Dasselbe Werk. Titel f.1° bloss عبد الوهاب الشَّعْرَاوِي :Verfasser معبد الوهاب الشَّعْرَاوِي :Verfasser الحبد لله الذي خلع على اوليائه خلع انعامه . . . وبعد فهذه عهود اخذت على مشايخي الذين ادركتهم الم

Das hier vorliegende Werk ist vollständiger als Spr. 815, 2. Die Zahl der "Verpflichtungen" ist hier, in der Regel von 10 zu 10 am Rande gezählt, im Ganzen 382; die Zählung ist aber nicht genau, die Zahl ist etwas grösser. Die bei Spr. angegebene Schlussstelle steht hier f. 240b. Das Werk schliesst hier f. 247b mit den Worten: منافر علم عنور علم طلبة عنه الإمور بلسان رباني جهل ابدا لانه بيتن عن الامور بلسان رباني فيهود الكمال لا تتحصر فيكشف كل غامص وبالجملة فعهود الكمال لا تتحصر

^{*) [}Die letzte ist am Rande nicht angemerkt. No. 94 kommt zweimal vor; nicht gezählt sind nach No. 111. 119. 134. 141. 149. 167. 234. je 1, nach No. 113 2 »Verpflichtungen«; dagegen beim Zählen übersprungen u. ausgelassen No. 211 u. 224—233. So dass die Zahl genauer 247 ist.] HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Worauf der Verfasser noch f. 248 seine zehn Hauptlehrer aufzählt und die Abfassungszeit des Werkes angiebt.

Schrift: ziemlich gross, rundlich, kräftig, geläufig, deutlich, vocalisirt. Stichwörter roth. Später ergänzt in deutlicher vocalloser Schrift f. 237—239. 242—244. — Abschrift von حبد المرابط بالثغر السكندري im J. 1048 Gom. I (1633).

3185.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) We. 1593.

182 Bl. 8°c, 17 Z. $(20^{1}/2 \times 15; 13^{1}/2 \times 8^{1}/8^{cm})$. — Zustand: die untere Hälfte von f. 1—75 wasserfleckig, dann f. 78 bis c. 104 oben am Rande. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband mit Klappe.

Titel und Verfasser fehlt. Anfang und Schluss (f. 128b) wie bei Spr. 815, 2. Die Zahl der hier behandelten Verpflichtungen ist 251.— Die Gutachten u. Lehrbriefe folgen hier ebenso f. 128b ff.; das 1. ist von بنا الحبين العبين العبين العبين العبير العبير

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. F. 78b leer, aber es fehlt nichts. — Abschrift im Jahre 1063 Gom. I (1653) von على بن محمد بن على البنيم البقاعي الشافعي

2) Pet. 616.

84 Bl. 8°°, 25 Z. (201/2×15; 15-17×11°m). — Zustand: ziemlich gut; im Anfang nicht recht sauber. — Papier: gelb, etwas grob, stark, glatt. — Einband: brauner Ledorband mit schwarzem Rücken.

Titel u. Verfasser, Anfang u. Schluss ebenso. Die Zahl der Verpflichtungen ist hier 245. — Die Lehrbriefe fehlen hier.

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1087 Gom. I (1676).

F. 83^b enthält ein Gebet in 14 Versen um Fürbitte an Mohammed, anf.:

قطعت الفيافي هائم القلب مغرما لارض نبتي شرف الارض والسما

نشهد : F. 84° ein Glaubensbekenntniss, anf. ان الله موجود واجب الوجود منصف بالقدم والبقاء الخ

3) We. 1769, 3, f. 7—15
enthält einige Stellen aus demselben Werke, hauptsächlich vom Gebet, vom الذكر von der Annäherung an Gott, von Demuth u. Entsagung und anderen Verpflichtungen der Gläubigen. Zuerst: قال التوالي اقرب في جلاء الباطن من التفرق الروحاني على للزؤ للإثماني والله اعلم

4) Pm. 161, 1, f. 1-10^a.

117 Bl. 8°, 17—18 Z. (von f. 9 an 13 Z.) $[17^{1}/2 \times 13;$ $12^{1}/2-13 \times 8^{1}/2 (14 \times 11)^{cm}]$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einbd: Pppbd mit Lederrücken.

Ein Stück aus demselben Werke. Titel fehlt. Verfasser: s. Anfang. — Anfang: قال سيدي عبد الوهاب الشعرالي رة في عهود الشرفاء رمّ انفسنا العهود ان لا نري انفسنا قط على شريف الخ

Ueber die Verpflichtungen gegen die Serife. وهذا العهد من اشرف عهود هذا : Schluss f.10° الكتاب... فانك لا تجده في كتاب الله وبع التوفيق لا ربّ غيره

Sohrift: magrebitisch, gross, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1117 Moh. (1705) von حبد العلج الاندلسي

3186. Pm. 82.

125 Seiten 8vo, 19 Z. (21 \times 15 $^{1}/_{2}$; 15 \times 9 $^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einbd: hellrother Lederbd. — Titelüberschrift S.1:

Der Specialtitel des Werkchens ist nach Pm. 155:

und nach Spr. 1954, 6:

٤ موازين القاصرين

الحمد لله رب العالمين والصلوة ... Anfang: . . . والصلوة وربعد نقد دعانى داعي الشفقة على طايفة من الفقراء في هذا الزمان سموا انفسهم بالصوفية وادعوا الولاية الكبري وهم اضلّ من الانعام الخ

Die Abhandlung ist gegen solche gerichtet, die sich auf äusserliches Gebahren hin und ohne die richtige Unterweisung und Weihe zum Beruf für Çūfts ausgeben und als solche bei Anderen gelten wollen und sich oft auch Ansehen verschaffen. Sie handelt also darüber, wie der Schüler und wie der Lehrer beschaffen sein, was und wie jener zu lernen, dieser zu lehren habe u. s. w.

'Abd elwahhāb eśśa'rāwī † 973/1565 hat (nach S. 3, Z. 10) diese Abhandlung im J. 993 verfasst und so steht auch in Pm. 155, f. 3^b. Dass er wirklich der Verfasser sei, geht aus der Erwähnung mehrerer seiner Schriften hervor (S. 9. 18. 28 zweimal). Er citirt S. 14 auch sein الميزان "خ, welches er im J. 961/1554 vollendet hatte, folglich ist die Zeit der Abfassung dieser Schrift zwischen 961 und 973 zu setzen, vielleicht 973 (سبعين verlesen für تسعين) oder 963. Die Angabe bei Spr. 1954, 6, f. 78—im J. 933— ist gleichfalls unrichtig.

وقد اوضحنا لك في رسالة الانوار :Schluss فلك . . . فلينظر في بقية رسايلنا الموضوعة لبيان الآداب المتعلقة بالخلف من الملوك والعلماء والحاب الحرف وغيرهم والحمد لله . . . التي يوم الدين'

Schrift: ziemlich klein, ctwas flüchtig, nicht undeutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift vom J. 1140 Ragab (1728) von سيد ابراهيم.

3187.

Dasselbe Werk vorhanden in:

1) Pm. 155.

46 Bl. Sro, 13 Z. (151/4×10; 91/4×53/4cm). — Zustand: nicht recht sauber, auch fleckig und obon wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1° unten und auch f. 1°: الشعران الرجال. — Schrift: klein, kräftig, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

F. 30⁶—46 kleine Stellen aus verschiedenen Werken, wie الطبقات des Verf., المجوعرة الفاخرة des Elgazzālı, الاذكار des Ibn teimajja u. s. w.

2) Spr. 1954, 6, f. 77-90.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel: موازين القاصرين. - Verfasser: الشعراني القاصرين. - Abschrift i. J. 1137/1724.

3188. We. 1814.
4) f. 33. 45 – 49. 70 – 79.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel u. Verf, f. 45a:

كتاب بلوغ الارب بسلوك الادب لحمد بن سحمد بن عبد الرحمن البهنسي العقيلي النقشبندي الشافعي

الحمد للم القريب لاجابة : Anfang f. 45^b: الدعوات . . . وبعد فهذه جمل من الادب تبلغ ان شاء اللم السالك الارب الخ

Unterweisung in der çūfischen Lehre, von Mohammed ben moh. ben 'abd errahmān elbahnasī el'aqīlī † c. 1001/1592. Dieselbe beginnt f. 45^b:
اعلم عدانا الله واباك ان من طن انه يظفر برصى الله الح
اكم عدانا الله واباك ان من طن انه يظفر برصى الله الح
الحاج Verfasser behandelt darin zuerst die Obliegenheiten des Lehrers an sich und im Verhältniss zum Schüler, dann diejenigen des
Schülers (المريد) f. 49^b ff. Darauf handelt er
tiber: f. 73^b (المريد); f. 73^b (المريد);
f. 74^b إللخلوة آداب 5. 76^b (المريد); f. 76^b إنصل التوكل 6. 76^b إنصل النهد، أخاتهة ينبغى الملازمة على هذا الدعاء الخ

فاغفر لنا وارحمنا وانت خير ; Schluss f. 33° الراحمين هو الحي لا اله الا هو فادعوه تخلصين . . . سجان ربك رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين تمت

Nach der Handschrift des Verfassers abgeschrieben. -F. 33 folgt auf f. 79.

3189. Pm. 243.

77 Bl. 8°°, 17 Z. (20 × 15; 15 × 9¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich dünn. — Einband: schöner Halbfrzbd. — Titel u. Verfasser im Inhaltsverzeichniss f. 1° und in der Unterschrift f. 30°a:

آداب المريدين لتاج الدين بن زكرياء العثماني

اللهم خلصنا عن الاشتغال : Anfang f. 1 اللهم خلصنا عن الاشتغال وسالة في بيان اداب المشيخة والمريدين والطالبين وشرايطهما الح

Abhandlung über Benehmen der çüfischen Lehrer u. Schüler, von Täg eddin ben zakarijjā elot mānī ennagsbandī + 1050/1640 (No. 2186). Dieselbe ist in einige فصل eingetheilt.

فصل في آداب الله ورسوله صعم f. 1b فصل في معرفة الشييخ والولق 4. فصل في شرايط المشيخة وهي احدي عشرة شريطة ٥٠ فصل في شرايط المريد وهي احدي عشرة شريطة ٥٠ فصل في آداب المشيخة وهي اثنا عشر ادبا فصل في آداب المريد مع الشيخ 15b فصل في آداب الذكر 224

ولا تقنطوا من رحمة الله وكن : Schluss f.30 راضيا من الله ومن قصائه وقدره مقاما حمد الله تعالى تمت

Schrift: ziemlich gross, kräftig, etwas rundlich, vocallos. Ueberschriften roth. Stichwörter oft roth überstrichen. - Abschrift v. J. 1229/1814.

3190. We. 1812. 2) f. 37°.

8vo, 23 Z. (21 × 15; $17^{1/2} \times 11^{cm}$). — Zustand: der untere Rand (und Text) ist wasserfleckig. - Papier: gelb, ziemlich stark und glatt.

Schlussseite eines Werkes, dessen Inhalt, wie es scheint, ist: Anweisung für das Verhalten des angehenden Çūfis.

Da in der Unterschrift steht, es abgeschrieben habe von dem Original des بو الوفا العرضي † 1071/1660) im J. 1075/1664 und da dieser u. a. Werken auch verfasst hat: طريف البدى في التصوّف, ist es möglich, dass dies der Schluss davon ist. Die ersten Worte hier sind: مل فليطالع كتب القوم

واجتناب اللحوم كلما قل نان : Schluss احسن والله جعل الهمم متفاوتة والله الموفق الهادي، Schrift: ziemlich klein, gewandt, gleichmässig, fast

vocallos.

3191. We. 1704. 53) f. 1465-1484.

Format etc. und Schrift wie bei 52). - Titel fehlt. Verfasser fehlt; es ist:

ايوب الخلوني

تحفة الطلاب . . . وهو مولانا نعم المولي ونعم النصير البنور المشاهدة . . . وبعد فان الاخ في الله ونبيى

وصديقي . . . التمس منى رسالة من الذخاير التي جمعتها في ارقات التاقي من حصرة الفهوانية الم

Cufische Abhandlung des Ejjub elhalwati † 1071/1660, betreffend die Unterweisung des Schülers, die Zurückgezogenheit und Einkehr desselben in sich.

فمن غلب عليد عمل من اعمالها :Schluss نسب له حزق العادات فيه والحمد لله وحده الح

3192. Spr. 896. 2) f. 30b - 61.

Format etc. u. Schrift wie bei 1) (f. 61 von anderer Hand). - Titelüberschrift f. 30b:

كتاب تحفظ الطلاب ومنحة الوهاب في الآداب بين الشيخ والاحداب

Verfasser fehlt: s. unten.

الحمد لله الذي سهل منهاج : Anfang f. 30b السالكين على العارفين . . . وبعد فقد سالت ايها الاخ الوفي . . . عن مقام المشيخة وكيفية الارشاد وما يلزم الشيخ في مقام الشيخوخية والتعليم الج

Ueber das Verhältniss zwischen Lehrer und Schüler und die Erfordernisse für Beide; in mehreren ungezählten Kapiteln. Da sich der منهاج السالكين Verfasser f. 41° auf sein Buch beruft und HKh. VI 13234 ein solches von anführt, ist † أسمعيل الانقراوي المولوي vielleicht dieser der Verfasser.

باب في بيان كيفية رتبة المشيخة باب في بيان صفات المريد وما يلزمه من الآداب 38° باب في بيان شروط التوبة ولبس الخرقة وتلقين 470 الذكر وآداب كل منها

باب في بيان كيفية اخذ العهد 494 باب في بيان كيفية لبس الخوقة 51ª

باب في كيفية تلقين الذكر لا الم الا الله

باب في بيان كيفية المختصرة لاخذ العهد ولبس 59 الم الخرقة وتلقيبي الذك

لعلّ الله تعالى أن يفترله الباب ويدخله : Schluss f.61% مع الاحباب بلاحساب وهو الكريم الوهاب وهذا آخر كتاب الحمد لله الذي نور قلوب اولية Anfang: مع الاحباب بلاحساب 3193. Spr. 897.

29 Bl. 8°°, 15 Z. (17 × 10¹/2; 11¹/2 × 7¹/2°m). — Zustand: am Rande wasserfleckig, der Anfang unsauber. — Papier: gelb, etwas glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel f. la (u. Vorrede):

كتاب مقصد الطلاب فيما يلزم الشيخ والمريد من الآداب Verfasser f. 18:

محمد بن زين العابدين بن محمد الغُمْرِيّ سبط العارف بالدعلي بن خليل المرصفي

الحمد لله الذي جعل الصوفية: Anfang f.1b مفوة هذه الذي جعل الصوفية نبعد فهذه الفاظ صفوة هذه الناط الخاصية وفي النفع غزيرة فيما لا بدّ منه من الآداب الخ

Ueber die Eigenschaften und Pflichten und Beziehungen des çüsischen Lehrers u. Schülers, von Mohammed ben zein el'äbidin ben mohammed ben 'ali elbekri eççiddiqi elmiçri elgomri † 1087/1676. — Zerfällt in zwei منزج.

فى شروط الشيخ وآدابه أ.2° منزع .2 فى آداب المريد مع شيخه أ10 منزع .2

فبقيت سعادتنا على الي : Schluss f. 21b: الي على القدر كفاية لمن حقته العناية تم'
الابد وفي هذا القدر كفاية لمن حقته العناية تم'
Schrift: gross, ungelenk, deutlich, vocallos. — Absehrift von حسن بن ابني بكر الزوكاني im J. 1166

Es schliesst sich daran f. 21^b – 23^a eine على في الشائعي betreffend eine dem الشائعي † 973/1565 zur Entscheidung vorgelegte Frage, in Bezug auf gewisse Aussprache mancher Çūfīs beim الكذر und einige Manieren beim Beten.

3194. We. 1631.

Format etc. u. Schrift wie bei 5). - Titelüberschrift:

كتاب الرسوخ في مقام الشيوخ Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي جعل طريق الولاية: Anfang. سببا علي اقتلفاء آثار النبوة . . . أما بعد فيقول . . . عبد الغنى أبن النابلسي . . . هذه الرسالة كشفت فيها عن طريق الولاية التي كان عليها السلف الصالحون التي

Diese Abhandlung des 'Abd elganī ibn ennābulusī † 1148/1780 (No. 1372) betrifft das Verhältniss des Lehrers zum Schüler, mit Rücksicht auf die Observanz in früherer Zeit und auf die Missbräuche zur Zeit des Verfassers.

فانك تصل بذلك الي مقصودك :

Schluss f.193b: وتقدع به على معرفة معبودك ان شاء الله تعالي، انتهي ما ذكره الجيلي رق وقد كملت الرسالة المبارك،
Abschrift im J. 1158 Moh. (1745):

3195. Pm. 216.
5) f. 88-111.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 881: قطم القلادة في كيفية الجلوس على السجادة Ebenso im Vorwort f. 831, aber اجلاس العريد statt الجلوس Verfasser: s. Anfang.

احمد لله الذي نصب من قبل : Anfang f.88 من عباده علما موصلا اليد ... وبعد فيقول العبد الفقير ... مصطفى بن كمال الدين بن على الصديقى نسبا التخلوتي طريقة التحلفي مذعبا ... قد ورد علي وارد شريف من الحد في يوم الحد ... ان اصنف رسالة الذكر فيها بعص شروط المشيخة وصفات من قم في منصبها وكيفية اجلاس الشيخ للمويد على السجادة المح

Ueber Eigenschaften und Erfordernisse des Lehrers und Schülers der Çūfik und Pflichten und gegenscitiges Verhalten derselben, besonders auch Unterweisung des Schülers zu verschiedenen Graden, von Muçtafä ben kemäl eddin ben 'ali ecciddigi elbekri elhalwati † 1162/1749 (1161).

Darin eine längere Qaçide (65 Verse, Țawil) des Verfassers, in welcher derselbe die Kette der Lehrüberlieferung seiner Secte von Gabriel herunter bis auf ihn selbst, Glied für Glied, nachweist. Es beginnt f. 101¹¹: الا يا نديمي كم كذا النت نئيا الحالية الحالي

او غير ذلك من المقامات : Schluss f. 111b العلية التي ختها الله بالانابر وان كانوا يعتقدون في نفوسهم ذلك والله اعلم'

Abschrift v. J. 1178/1764.

3196. Lbg. 554.

8°°, 15 – 23 Z. $(20 \times 14^{1}/_{2}; 15^{1}/_{2} \times 9^{1}/_{2}^{cm})$. — Zustand: etwas fleckig und unsauber; auch wurmstichig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel f. 310°:

٢" الخلاصة الصغرى في مقاصد سالك
 الدنيا والآخرة

(chenso im Vorwort). - Verfasser f. 310a:

بدر الدين بن عمر سراج الدين العادلي العادلي الشافعي الخريثي طريقة

الحمد لله ذي الجود والاحسان : Anfang f. 310 والمحسن والكبرم والامتنان . . . أما بعد فاني جلست ذات يوم في جمع المحابي في مجلس الح

Es sei in einer Gesellschaft von Freunden, sagt Bedr eddin ben 'omar sirāg eddin el'ādilī elhoreiti (? um 970/1562: vgl. No. 3042), davon die Rede gewesen, dass der an der Hand eines Lehrers seinen Weg antretende Schüler wenig Erfolg davon habe. In Folge dessen erörtert er hier zunächst Alles, was der Anfänger thun und lassen soll; reine Liebe zu Gott müsse ihn erfüllen, den Lüsten müsse er entsagen; die Liebe aber bestehe in Reinheit des Herzens und dem Streben zu Gott hin. Alles gipfle in dem Satze: strebet, bevor ihr sterbt, und demgemäss müsse der Strebende der Welt absterben, indem er 10 erlei befolge und übe: Busse, Entsagung, Gottvertrauen, Genügsamkeit etc. Zu allem diesem führe ihn ein tüchtiger Lehrer den sichersten Weg.

مجذوب سالك وسالك : Schluss f. 318b وسالك وسالك بلا جذب وجذب بلا سلوك اللهم مجذوب وسالك بلا جذب وجذب بلا سلوك اللهم قي كاتبها فتنة القبر . . . وصلى الله على سيدنا المخ Schrift: gross, kräftig, zuerst etwas vocalisirt. Gegen

Ende kloinere Schrift. — Abschrift c. 1180/1737.

3197. Spr. 817.

Format etc. u. Sohrift wie bei 1). — Titel u. Verf. fehlt.

Anfang: الحبد لله الذي اختار لحدمته من الله الذي اختار الحدمته من اهل التوفيق . . . وبعد فان هذا ما سمح

به الفؤاد في النقيب والاستان اعلم ان اول ما جب على النقيب معرفة الطريق الذي هو واقف عليها

Einige Bemerkungen (in kurzer Abhandlung) tiber die Obliegenheiten des النقيب, dem النقيل ومرتبتها تحت : (Schluss (234°): حت تأمّل والعارف قدم الشيخ وفي هذا القدر كفاية لمن تأمّل والعارف يستنبط من هذا الكلام'

3198. Spr. 851.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift:

في ذكر شيء من البدايات

قال عمر بن الخطاب رَة على : Anfang f.14 الاعمال المنبر سمعت رسول الله صقم يقول انما الاعمال بالنيات . . قلت النية اول العمل وحسبها يكون العمل واهم ما للمريد في ابتداء امره في طريق القوم ان يدخل طريق الصوفية الح

Behandelt, was der Anfänger und die Vorgerückten in der Çūfik zu thun haben.

فانه علي غاية الاعتدال واقف : *Schluss f. 18

3199. Spr. 851.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Stück aus einem grösseren Werke, das in (ungezählte) Kapitel getheilt ist.

باب النهي عن الشاهد، ثم أن أشد الأشياء 1 88°, أواصعب الأمور استهانة النظر الي الشاهد النظر الي الشاهد ; الندم والاستغفار 89° ; كراهية الاجتماع 88°, Mitte ; الخمل والاجل 89° ; الأمل والأجل 89° ; مداومة الذكر 90° ; الورع 90° ; كراهية الاشتهار 90° .مداومة الذكر 90° ; الورع 90° ; كراهية الاشتهار 90° .مداومة الذكر 90° ; الورع 90° ; كراهية الاشتهار 90° .مداومة الذكر 90° ; الورع 90° ; كراهية الاشتهار 90° .مداومة الذكر 90° ; الورع 90° ; الورع 90° ; الورع 90° ; كراهية الاشتهار 90° .مداومة الذكر 90° ; الورع 90° ;

Anleitung für den angehenden Çüft. Dass hiermit das Werk zu Ende, ist nicht anzunehmen.

F. 90^b Mitte u. 91^a. 94—97. Stücke aus des Ibn el'arabt. F. 91^b—92^b steht aus dem نوادر الاصول في معرفة اخبار الرسول des أبو عبد الله محمد بن علي الترمذي der 213. Abschnitt. F. 93 Definition çüfischer Ausdrücke

und f. 98^b. 99^a. einige Aussprüche und eine kurze, an شبس الدين ابن سودكين † 646/₁₂₄₈ gerichtete Vermahnung (وصيّة) des Ibn el'arabī.

3200. Spr. 769.

Format etc. and Schrift wie bei 1).

قال الله سجانه وتعالى الله يَجُنّبِي اليه من: Anfang يشاء ويهدي اليه من ينيب الخلف تحجوبون عن الله تعالى سجانه ونفوسهم الامارة بالسوء المتابعة لاهوائها الخ

Abhandlung cüfischen Inhalts: weist im Anschluss an Sura 3, 174 auf die Nothwendigkeit hin, einem Meister als Führer zu Gott sich anzuschliessen und giebt Vorschriften, was dem Schüler obliege, um zu der rechten gottseligen Gesinnung zu gelangen.

جاءت الامداد الالهية والعلوم: Schluss f. 65b المداد الالهية والعلوم الله ولا حول ولا قوة الله اللخ

3201. We. 1665.

50 Bl. 8°°, c. 18 Z. (211/2×151/2; 151/2-161/2×10-11cm). Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappbd. — Titel u. Verfasser f. 1°: سالة الفضل والامنان الحافظة الاصحاب والاخوان

لعلى حراز بن العربي

الحمد لله الذي نور قلوب اوليائه : Anfang f.1 معرفته . . . وبعد فهذي رسالة لطيفة ومعلى شريفة جمعتها من كلام شيخنا . . . ابي العباس التجاني الحسنى الخ

'Alı harrāz ibn el'arabr, wol um 1200/1786 am Leben, hat diese çūfische Abhandlung auf Grund von Unterhaltungen und Mittheilungen seines Lehrers verfasst, welcher f. 13b ausführlicher heisst: معمد بن الختار بن احمد بن الختار بن احمد بن سالم النتجاني المغاري دارا ومنشأ المقصد Er theilt dieselbe in Vorwort, Hauptsache (مقصد) und Schlusswort und handelt in dem ersten von den Pflichten und dem Benehmen des Schülers gegen seinen Lehrer; in dem zweiten Stücke von den Vorzügen des Lehrers (und zwar des Abū 'l'abbās ettiģģānī) und dem segensreichen Einflusse desselben auf seine Schüler und

seine Umgebung; in dem letzten von den Vorzügen des Gebetes für Mohammed vor allen sonstigen frommen Handlungen u. theilt einige Gebete mit.

أمقدمة عادية لانواع الرشد والفلاح داعية المقددة في كرامة الشيخ ... وما خصة الله به سمحص فصله 13° كاتمة لأنواع الخير نافعة

فائد يغار ان يسمعه غيره وما : Schluss f. 36° الله ثم غيره فنزهم والسلام وهذا آخر ما يسر الله . . . ونساله سجند ان يمن علينا بالرشد والهداية . . . انك ولى والقادر عليه وصلى الله على سيدنا الخ

Schrift: gross, kräftig, rundlich, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1223 Çafar (1808) von احمد بن محمد عباس المدني البخاري. — Arab. Foliirung.

F. 37—38 die Gebete wiederholt, welche f. 28^b—30^a stehen. F. 40—41^a Zusammenstellung von Qornversen aus verschiedenen Suren. F. 41^b—48^a eine längere Predigt und f. 48—50 noch zwei Gebete.

3202. Lbg. 107.

4 Bl. 4to, 20 — 23 Z. (23¹/₂ × 16¹/₂; 20 × 11¹/₂cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, dünn, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f.l^a:

رسالة في شروط الشيخ والتلميذ

Der Specialtitel ist nach der Vorrede f.1b:

مرشد العبد لسلوك الطريق واخذ العهد Verfassor: s. Anfang.

الحمد لله الذي جعل المشايخ : Anfang f. 1b كالمصابيج . . . وبعد فيقول . . عبد المعطى بن سالم بن عمر الشبلي السمر للوي هذه رسالة في شروط الشيخ والتلميذ وفي التصوّف واركانه وفي الطريق الي الله

Kurze Anleitung zur Çūfik, von 'Abd elmo'tī ben sālim ben 'omar eśśiblī essimillāwī. Ausführlicher wird darin über die verschiedenen Arten des العبد (Vertrags-Verbindlichkeit) gehandelt.

ولا فيها متفصل من سلسلة : "Schluss f. 4 المرك النصراني وعهد البريع عهود عهد النصراني وعهد اليهودي وعهد المشرك

Damit bricht die Abhandlung hier ab.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, etwas flüchtig, aber deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1200/1785.

3203. We. 1815.

8vo, c. 18 Z. (18¹/₂×13²/₃; 15-16×12^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier etc. und Schrift wie bei 2). — Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله' قال الشيخ . . السيد : Anfang البو الحسن على بن الحسين الشيرجانى قدس الله روحه في كتابه المسمي البياض والسواد في حكم خصايص العباد في نعت المريد والعارف والمراد الباب السنون في المكر وغلط اهله وتخويفهم' قال الله عز وجل وجداركم الله نفسه' قال الواسطي في معناه لا يامن احد أن يفعل به كما فعل بابليس المخ

Von dem oben bezeichneten Werke des 'Alt ben elhosein eistrigant, das paränetischer Art und çufischen Inhalts ist und von den Eigenschaften und Kennzeichen der Schüler und Lehrer der Çufik handelt, ist hier Kapitel 60 mitgetheilt; nach der Randbemerkung auf f.60^b folgt Z.13 ff. noch Einiges aus demselben Werke.

3204. Mq. 119. 26) f. 413-415.

Format etc. u. Schrift wie bei 25),

Bruchstück aus einem Werke, die Pflichtenlehre des angehenden Çüft behandelnd. Das
Vorhandene beginnt, in Erörterung des Verhältnisses des Schülers zum Lehrer und seines
genauen Gehorsams, mit den Worten: خداناً

Es ist in ungezählte فصل eingetheilt. 413 فصل الاكل والشرب 414 ; فصل الصلاة 413 فصل المسب والتوكل 414 فصل الكسب والتوكل 414 كان تبعد ذلك وطالبد Zuletzt die Worte: فليفر من البلد وكذلك

3205. Mq. 43.

Format etc. u. Schrift wie bei 6). - Titel u. Verf. fehlt.

Anfang: والسابع دوام ربط القلب بالشيخ
بالاعتقاد والاستمداد الج

Ein Bruchstück, von der Nothwendigkeit, dass der cufische Schüler sich eng an einen Lehrer anschliesse. — Schluss f. 132°: ويدفعه عما يعوق عما العروج الحالية ألعروج الحالية العراق الع

3206.

- 1. Wie sich der Schüler zu benehmen habe, behandelt Pm. 419, f. 17. Darüber, dass er sich einen tüchtigen Meister anschaffen müsse und Kennzeichen eines solchen, We. 397, f. 144^b. 145^a. Wie er selbst zur Stufe des Meisters gelange, Pm. 224, f. 239^b—241. Eine Schülerkette (السلسلة البدرية كعمد بن عمر بن احمد العادلي عمر بن احمد العادلي عمر البحري المعري المعروي المعر
- 2. Einige in dies Fach einschlagende Schriften sind noch abgefasst von:
 - عبد الحق بن عبد الرحمن بن عبد الله الاشبيلي (1 † ⁵⁸¹/₁₁₈₅, u. d. T. تلقين المبتدي.
 - سعيد بن محمد الفرغاني الحنفي بن محمد † 699/1299,
 u. d. T. سواج المستفيد وغنيمة المفيد .
 - باراهيم آبن جماعة بدر الدين (3) تذكرة السامع والمتكلم في آداب العالم والمتعلم .u. d.T.
 - احمد بن محمد بن سليمان الزاهد شهاب الدين (4 † 819/1416, u. d. T. عداية المتعلم وعمدة المعلم ...
 - 5) على بن خليل المرصفى (5 † على بن خليل المرصفى الحسن التطلاب فيما يلزم الشيخ والمريد من الآداب
 - 6) عبد الوهاب الشعراني (6 † عبد الوهاب الشعراني (6 مدارج السالكين الي رسوم طريف العارفين
 - 7) تحمد بن تحمد الغزي بدر الدين (7 بندر الدين (1 u. d. T. الدر النصيد في آداب المفيد والمستفيد الم
- 9) مرعي بن يوسف بن ابي بكر الكرمى با الكرمى با الكرمى (1083/1624, u. d. T. روض العارفيون وتسليك المريديون
- عبد القادر بن شيرخ بن عبد الله بن شيرخ العيدروس ألعيدروس ألاء المائة ال
- 11) تحمد بن محمد الغزي ابن تجم الدين (11 u.d.T. بن محمد في الدين (12 سرحمع الحوي الغريد في الدب الصوفي والمريد

4. Unterweisung in der Cüfik.

a) der Gottesbegriff.

3207. We. 1633.

8) f. 81-102.

Format etc. u. Schrift wie bei 7). - Titel u. Verf. f. 81a;

ك" مشكاة الانوار ومصفاة الاسرار لحمد بن محمد بن محمد بن محمد الغزالي الطوسي (Beides so auch in der Unterschrift.)

قال الامام ابو حامد Anfang f.81°: . . . العزالي رحم التحمد لله فايض الانوار وفاتح الابصار . . . أما بعد فقد سالتنى ايها الاخ الكريم . . . ان ابين لك اسرار الانوار الالهينة مقرونة بتاويل ما يشير اليه طواهر الايات المتلوة والاخبار المروية

Abhdlg des Abū hāmid elgazzālī † 505/1111, betreffend das göttliche Licht, zugleich mit der (allegorischen) Deutung dahingehöriger Qorānverse und Aussprüche. Auf Wunsch eines Freundes verfasst, aber in kurzer Darstellung, weil der Verfasser zu längeren Erörterungen keine Zeit habe. Zerfällt in 3 1505.

فى بيان النور الحق هو الله تعالى وان ط82 فصل .1 اسم النور لغيرة مجاز محص النخ فى بيان المشكاة والمصباح والزجاجة ط96 فصل .2 والشجرة والزيت والنار

او لمقايسة العقل او بالنور : Schluss f. 101^b الوقت المحص كما سبق فهذا ما حصر لي في هذا الوقت . . . واستشفاف الانوار الالهية من وراء الحجب البشرية عسير غير يسير والسلام

Obgleich der Verfasser in der Vorrede f.82b die Eintheilung in 3 فصل ausdrücklich angiebt, enthält die Abhandlung doch nur obige 2. فصل 12086 und 12087. (Auch von dieser ist

HKh. V 12086 und 12087. (Auch von diesem ist angegeben in 3 نصر). Collationirt.

Lbg. 277.

23 Bl. 4°, 25 Z. $(25^{1}/_{2} \times 15; 17^{1}/_{2} \times 9^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: fast lose im Einband; an der oberen Ecke etwas HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

beschädigt. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser abgekurzt: مشكاة الانوار للغزالي.

Schrift: gross, krāftig, gefällig und deutlich, vocallos. Stichwörter roth oder rothüberstrichen. — Abschrift von um ابو بكر بن السيد حسين بانقيه Collationirt von demselben; am Rande oft Verbesserungen.

3208. Spr. 853.

Format etc. u. Schrift wie bei 7). - Titel fehlt; er ist etwa:

ر" في المعرفة

Verfasser: s. Anfang.

قال الشيخ الامام جمال الاسلام : Anfang f. 165^b وزين الدين أبو حامد محمد بن محمد بن المعرفة المعرفة العنال معرفة الحق ومعرفة الحقيقة فمعرفة الحق هي الفرار من النفس الخ

Abū hāmid elgazzālī † 505/1111 handelt hier von der Erkenntniss des Wesens Gottes und unter welchen Bedingungen dieselbe möglich sei, und welches die Kennzeichen des "Erkennenden" (العارف) seien. — Die Abhandlung zerfällt weiterhin in mehrere

فصل في حجاب العبد عن الله 171^a فصل في حقيقة الدنيا فصل في حقيقة الدنيا فصل اعلم أن الرؤية رؤيتان 171^b

u. s. w. Weiterhin:

فصل في الذكر 174°; فصل في الفناء والبقاء 174° فصل في الابتداء والانتهاء فصل في الابتداء

فصل في السكر 1774 ; فصل في البلاء 1766

Den Schluss macht eine قائدة, in der die verschiedenen Arten der Seele erklärt werden, näml.: النفس الامّارة اللوّامة الملهمة المطمئنة الراضية

وهي عبارة عن الذلّ والانكسار : Schluss f. 178ª والفاقة والافتقار والسلام عني تمت

21

3209. Lbg. 271.

70 Bl. 8°°, 13 Z. (17¹/2 × 12¹/3; 12-13 × 9°°). - Zustand: zieml. unsauber. - Papier: gelb, stark, etwas glatt. - Einband: brauner Lederbd. - Titelüberschrift f.2b:

ك" نزهة السالكين للامام الغزالي جهة الاسلام،

ولما كان حمد الله تعالى : Anfang f. 2b. ولما كان حمد الله سجانه وذكره المقام الاعلى . . . وبعد فان الله سجانه وتعالى شرف الاسلام على جميع الاديان الخ

Die Vorrede des Werkes, in deren Anfang (nach der obigen Stelle) alle Gottesnamen aufgeführt werden, geht bis f. 9b. Dann beginnt das Werk selbst f. 9b Mitte so: الحمد لله الوقاب ... وبعد فان الناب وسلك سر سبيل مسالك اولى الالباب ... وبعد فان العبد الصعيف ... تلمح في فكره ما تيسر تلوه من الكلام الخ

البيان في مسالك الايمان الايمان

الحمد لله :Dann kommt f.10° ein neuer Anfang الأول بلا بداية الآخر بلا نهاية . . . وبعد فانه لما خلف الله . . . الانسان وطلب منه علم البيان الم

Çüfische Glaubensauffassung: von Gottes Wesen; vom jüngsten Gericht (die verschiedenen Ausdrücke dafür f. 18—19); vom Paradies und der Hölle; von der Rechenschaftsablegung; die 10 Wege, um der einstigen Strafe zu entgehen f. 20° ff. Darauf: 53° من عليل وقل من ينجو من علته بعد تبلكها 57° اعلم ان لا يجب ان يتقلد القصاء الآ من

كمل فيه ثمانية وعشرون خصلة محمودة اعلم ان لا شيء افصل من الحق وبيانه والعمل به وجريانه 65° فصل مختصر في شان هذا الزمان واهله 65°

Das Ganze schliesst mit einem Gebete, dessen Schluss f. 696: بيك رب وسجان وبكم المسلون النصير وسلام على المرسلين والحد لله رب لعالمين

Dies Werk ist schwerlich von Elgazzall verfasst.

Schrift: gross, dick, rundlich, etwas vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737.

F. 1 und 70 enthalten theils andere, theils Räthsel-Verse, von späterer Hand in klein. Schrift. 3210. Spr. 1968.
5) f. 39-51^b.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel u. Verf. f. 39a:

هذه رسالة في بيان العلم اللَّدُنِيّ الحِيدِ السَّالِي العَيْرِالِي العَيْرِالِي العَيْرِالِي

الحمد لله الذي زين قلوب : Anfang f. 39^b: خواص عبيده بنور الولاية . . . [اعلم] اعانك الله ان واحدا من اصدقائنا حكي عن بعض العلماء انه انكر العلم الغيبي اللدني الذي يعتمد عليه المتصوفة الم

Ueber die tiefere mystische Erkenntniss Gottes. Elgazzālī handelt den Gegenstand in mehreren نصدا (wie es scheint, 5) ab, ohne besondere Ueberschriften. Er giebt dabei eine Uebersicht tiber die Wissenschaften tiberhaupt, die er in 2 Theile theilt الشرعى والعقلى, von denen der 1. (الشرعى, والعقلى, der andere in 3 مرتبة 2 zerfällt etc.

جتاج الى زيادة شرح يتيسر بعون : Schluss f.51⁶ الله تعالى والآن تختم هذه الرسالة فان هذه الكلمات كفاية لاهلها ومن لم يجعل الله له نورا فما له من نور تمت

HKh, III 6314. — Anders 6236 (wo er die Abhandlung mit gleichem Titel und Anfang zuschreibt dem ابو الحسن علي بن احمد بن الحسن الحسن.

3211. Pm. 185. 6) f. 25-46.

 8vo , 13 Z. (Text: $10^{1/2} \times 6^{4/2}$ cm); von f. 40 an 15—19 Z. (11 \times 8cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich (von f. 40 an: gelb), glatt, ziemlich dünn. — Titel f. 25°:

ك" شعب الايمان

Den vollständigeren Titel s. am Schluss. — Verfasser 1.25°: صدر الدين القونوي

الحمد لله الذي نور صماير : Anfang f. 25^h بعد فهذه ارباب الدين بانوار الاسلام والايمان . . . أما بعد فهذه عجالة تميط الخمار عن وجوه ابكار معان واسرار متجحة بمحاسن الفاظ نبوية وجوامع كلمات مصطفوية المخ

Çūfische Abhandlung vom Glauben und den Spaltungen darin. Es gebe deren mehr als 70; die beste habe das Einheitsbekenntniss Gottes; auch die Scheu الخياء d. i. Ehrerbietung gegen

Gott sei dahin zu rechnen. Es werden hier also die Begriffe des Glaubens, der inneren Erhebung, der Selbstveredlung u. s. w. erörtert. Als Verfasser ist hier Çadr eddin elqonawi $+ \frac{673}{1274}$, in Mq. 123, 4, f. 34° aber Sa'id ben mohammed ben ahmed elfergani sa'd eddin + 699/1299, sein Schüler, angegeben; HKh. aber nennt als solchen den Ibn el-'arabı. — Beginnt nach der Vorrede f. 26°: اعلم أن الايمان عبارة عن نور حاصل من قبل الحف المخ

ازالة احكام الغلبات وغلبات :Schluss f. 46b الاحكام يشنمل الكل وجمع الجيع والله يقول الحف وهو يهدي السبيل٬ هذا آخر كتاب تحرير **البي**ان في ت**قري**ر شعب الايمان ورتب الاحسان والله اعلم النخ

Schrift: ziemlich gross, geläufig, fast vocallos. -Abschrift c. 1200/1785. - HKh. IV 7572.

Mq. 123, 2, f. 34-41*.

8vo, c. 20-22 Z. (Text: $13^{1}/_{4} \times 9^{1}/_{2} - 10^{\text{cm}}$). — Zustand: im Ganzen gut, aber nicht frei von Flecken. -Papier: gelb, glatt, stark.

Dasselbe Werk. Titel f. 34a:

Verfasser: s. bei Pm. 185, 6. Anfang ebenso. Die Abhandlung bricht hier ab mit den Worten: مشتملة علي جميع الصور والامزجة الحشية وحقيقة

Schrift: (bis f. 35") ziemlich klein, deutlich, gleichmässig, etwas vocalisirt. Dann kleine flüchtige Gelehrtenhand, in einander gezogen, schwierig, vocallos. Der Titel von derselben Hand. - Abschrift um 800/1397, nach der Handschrift des Verfassers.

3212.Spr. 795.

78 Bl. 8vo, 15 Z. $(21^{1}/_{2} \times 12; 12^{1}/_{2} \times 7^{cm})$. — Zustand: wurmstichig, der Rand oft ausgebessert. - Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. - Einband: brauner Lederband, gut. - Titel (von neuerer Hand) f. 1ª (so auch zu Ansang der einzelnen Papierlagen, oben):

مفتاح الغيب

.صدر الدين القونوي :Verfasser fehlt. Es ist

اللهم احمد نفسك عمن امرته: Anfang f. 1b: ان يتخذك وكيلا حمدا عايدا منك اليك . . . وبعد

In diesem Werke sucht derselbe Verfasser auf wissenschaftliche Weise zur Erkenntniss des göttlichen Wesens und der darin liegenden Geheimnisse anzuleiten. Das Werk zerfällt in ungezählte Abschnitte. Es beginnt, nach einer langen Einleitung über Wesen, Inhalt u. Zweck der Wissenschaften, die in der Theologie gipfeln, فصل شهیف یشتمل علی علم عزیز خفی لطیف ش6.8° [اعلم أن الحقّ هو الوجود الحص المخ]

فصل [ولما كان الحق سجانه من حيث حقيقته] 13ª النخ النخ [في حجاب عزّه النخ] u. s. w. Zuletzt:

تتمة لهذا الفصل يتصمى صابطا شريفا كليا 64 في بيان بعض اسرار النهايات

654 فصل في سرّ الكلام واحكامه ولواحقه 696 تتمة كلية وخاتمة جامعة

الشرح لهذا الوارد بلسان الوقت والحال والمرتبة 120 قولي ما حقيقته

Mit f. 78 hört das Werk hier auf: der Schluss, etwa 32 Bl., fehlt. Die letzten Worte قبل تعينه بهذا المزاج العنصري من حيث ' f.78° sind (= We. 1663, f. 60 $^{\circ}$, Z. 6).

Schrift: Persischer Zug, klein, gefällig, gleichmässig, gut u. deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Am Rande im Anfang bisweilen kurze Glossen. Nach f. 30 fehlen 2 Bl. - Abschrift c. 1800. - HKh. VI 12581.

3213. We. 1663.

81 Bl. 8vo, 15 Z. (18×131/2; 131/2×10cm). - Zustand: ziemlich gut, der Rand nicht überall sauber; nicht frei von Wurmstichen, die aber zum Theil ausgebessert sind. -Papier: gelb, dick, glatt. - Einband: guter rother Lederband mit Klappe; dazu ein Pappfutteral.

Dasselbe Werk. Titel f. 1b:

Verfasser (ausführlich) und Anfang ebenso. finden sich in dem Text, der bei Spr. 795 fehlt, nicht. — Das Schlusswort خاتمة تتصمى وصية ومناجاة بلسان : steht f. 79° من السنة الكال؛ اعلم أن الذي يذكر في هذا الفصل الج

ولا تحجبنا في كل ما تقيمنا : Schluss f. 81*: فيم من حصرات قدسك وحلاوة شهودك وأنسك آميين آميين والحمد لله وسلام على عباده . . . ومفتاح قفل نشاتنا ورحمة الله وبركاته عم فان العلوم منها امهات اصلية وفروع تفصيلية الدخ

Schrift: klein, ziemlich weit, gefällig, gleichmässig, wenig vocalisirt. Der Text in rothen Linien. Am Rande stehen im Anfange einige längere Glossen. — Abschrift von حمد بن بابا فرج um أحمد بن بابا فرج

F. 1° und 81° stehen einige Stellen aus den عبد الرزاق des الاصطلاحات.

3214. Spr. 796.

322 BL 4to , 19 Z. $(25 \times 17; 18 \times 9^{1}/2-10^{om})$. — Zustand: etwas wurmstichig, zum Theil ausgebessert: so besonders im Anfang mehrere Blätter, unten im Text. Fast lose im Deckel. — Papier: gelb, dünn, glatt. — Einband: rother Lederband. — Titel f. 2^{b} (Vorrede) und f. 322^{a} (Unterschrift):

مصباح الانس بين المعقول والمشهود في شرح مفتاح غيب الجمع والوجود

Verfasser: شمس الدين حمد بن حمد الغناري Er heisst ausführlicher:

محمد بن حمزة بن محمد بن محمد الروساف الرومي الحنفى ابن الفنارى [وأبن الفنرى] شمس الدين

سجانك اللهم وحمدك حمدا : Anfang f.1^b التنفر عن تشلّب يرتضيه داتك . . . وبعد فان التنفر عن تشلّب ارآء علماء الرسوم بتوفر تذبذب اعواء امناء العلوم الي حدّ لا يرجي تطابق طرايقهم الخ

Commentar zu demselben Werke, von Mohammed ben hamza ben mohammed errümt ibn elfenäri (oder ibn elfeneri) sems eddin, geb. 751/1850, † 884/1480. [Der Gentilname entweder von dem Orte Fenär oder von dem Geschäft seines Vaters als Leuchtthürmer.] Das Werk ist eher eine Bearbeitung des Grundwerkes, als ein eigentlicher Commentar, doch ist der Text ganz aufgenommen.

Der Inhalt ist so vertheilt:

الفاتحة في مقدّمات الشروع :(فصل in 5) 6.3° أفي تقسيم العلوم الشرعية الالية التي 3° فصل .1 الامهات الاصلية وفروعها الكلّية

(مراتب السلوك الى الله: مراتب السلوك الى الله: (6.17° eine Tabelle über: مراتب الجملي في المهات (فصل 10 24° (in المول صحّحة الارتباطيين

التمهيد الجملي في تصحيح :(مقام 10 in) 50° فصل. الاضافات التي بين الذات والصفات

وصل في بيان ان مبدئة الحق والاحكام '97 التفصيلية التي يعرف ويقع فيها الكلام باي اعتبار حقيقته اعتبار يثبت للحق من اعتبار حقيقته من حيث هو ومرتبته التي هي الالوهية التي هي النسبة الجامعة للنسب الالهية والعلمية التي هي حقايق الكاينات

من التمهيد الجملي :(مقام 4 in 4) 996 فصل .2 في تصحيم النسبة التي بينه سجانه باعتبار اقسام اسماء الصفات وبين تكوين اعيان المكونات

خاتمة التمهيد الكلّي الجملي في بيان متعلّف 117 طلبنا بالإجمال وباي اعتبار لا يتناهي مراتب الاستكمال

Nach dieser Einleitung folgt das Hauptstück: 123 الباب الذي في تعيين كليات جهات الارتباطات المشي بينه سجانه وبين العلويات والسفليات هو المستي بباب كشف السر الكلي وايضاح الامر الاصلى (فصل 12).

فى كشف المرتبة :(اصل 16 in) 123 فصل .1 الجامعة لجميع التعينات

فى اول المراتب المنعوتة وهي 124 اصل .1 مرتبة الجمع والوجود

يتضمّن صابطا عزيزا عام الفايدة *239 فصل .5 المبتدي والمنتهي في بيان البراءة عن التخليط المذكور والتنبية على الحصور في الحقايق

في بيان ضابط في ان كل علم 253 فصل.10 من العلوم المتعلقة بالمظاهر أو الظواهر يستلزم عملا وينجر الكلام فيه الي تقسيم العلم بما عاينه ذلك العبل وما ليس كذلك

في اسرار الكلام الذي عو نسبة 256 فصل.12 بين الظاهر والمظاهر

263° (diese Ueberschrift fehlt hier; steht so Spr. 797, f. 230°): تتمة كلية وخاتمة جامعة في الانسان الكامل الذي هو اول الاوايل في التوجه الالهي الشامل٬ (in 17).

ختام الكلام يكشف سراير خواص الانسان 306

فاستجب دعاءنا با ارحم الراحمين : Schluss f.322* والحيد لله وسلام على عباده . . . وعلى امامنا ومفتاح قفل نشأتنا ورحمة الله وبركاته وحسبنا الله ونعم الوكيل

Vorauf geht ein Inhaltsverzeichniss, flüchtig geschrieben, auf 2 Blättern.

(F. 207^b fehlt die tabellarische Uebersicht: s. Spr. 797, f. 180^b).

Schrift: Persischer Zug, ziemlich gross, gleichmässig, gut, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1800. Collationirt. — HKh. VI 12581. 12154.

3215.

Dasselbe Werk in:

1) Spr. 797.

275 Bl. 8°°, 23 (25) Z. (203/4 × 15; 14 × 9°m). — Zustand: wurmstichig, vielfach ausgebessert, fleckig. Der Text ist Anfangs (am Rücken) beschädigt. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: schöner Halbfranzbd.

Titel, Verfasser (ganz kurz) und Anfang ebenso. Nach f. 255 fehlt der Rest, ist aber aus Spr. 796 (von f. 290^a, Z.18 an bis zu Ende) ergänzt. Nach f. 1 fehlt 1 Bl., nach f. 8 21 Bl. Die Arabische Foliirung geht bis 255; die fehlenden 22 Bl. sind darin mitgezählt.

Schrift: ziemlich klein, dick, gedrängt, ziemlich deutlich, vocallos. Rothe Ueberschriften. Die Schrift von f. 256 an ist Persischer Zug, klein, fein, ziemlich gut, gleichmässig, vocallos. — Abschrift um etwa 1000/1591; die Ergänzung von c. 1250/1834. — Collationirt.

2) Pm. 519.

258 Bl. 8°°, 25 Z. (20×15; 14×9¹/2°¹¹). — Zustand: der obere Rand im Anfang besonders wassersleckig, ein wenig auch am Ende oben und unten wassersleckig. Die ersten Blätter am Rande ausgebessert. Bl. 6—9 eingerissen. Nicht ganz frei von Wurmstich. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: rother Lederband.

Titel (f. 2ª vollständiger als f. 1ª), Verfasser (ganz kurz), Anfang u. Schluss ebenso.

Schrift: klein, etwas gedrängt, gefällig, deutlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift in Mekka im J. 1051 Ragab (1641). — Collationirt.

F. 258° enthält ein Stück aus Kap. 412 des Ibn el'arabi.

3216. We. 1704.

Format etc. und Schrift wie bei 62). Zum Theil fleckig. — Titel fehlt. Verfasser fehlt: s. Anfang.

قل الشيخ ...سيدي أبو الطيب الغزى : Anf. هذا ما التقطته من الكتاب الآتى ذكرة للعارف الكامل ... شمس الملذ والحق والدين محمد بن حمزة الفناري رحم

Auszüge aus dem schen Commentar des Ibn elfenārī, von Abū 'ṭṭajjih ben bedr eddin elgazzī (um المعربة المتعلقة بالحقيقة وكل ممكن كان كما ذكر واحوال ذي الصورة المتعلقة بالحقيقة وكل ممكن كان كما ذكر حالة ادري من غيرة انتهي الانتقاط '

Abschrift im Jahre 1077 Sawwäl (1667). HKh. V 12154 und besonders VI 12581.

Andere Commentare dazu sind von:

- 1) عثمان بن فتح الله الجَلْوَتي (1 + أَعُرُوتِي أَلِيهِ الْجَلُوتِي (1
- 2) عبد الرحمن افندي رحيمي البرسوي (2 um 1158/1746.

3217. Lbg. 852.

48 Bl. 8°, 16–18 Z. $(20^{1}/_{3} \times 14^{1}/_{2}; 13^{1}_{.2} \times 9^{1}/_{3}$ cm). — Zustand: ziemlich gut, der Seitenrand etwas fleckig; nicht ganz ohne Wurnstich. — Papier: gelb, dünn, glatt. — Einband: Kattunband mit Lederrücken. — Titel f. 2°:

قال . . . تاج الدين : فاخر الدين ابي بكر ابو الفصل احمد بن فاخر الدين ابي بكر محمد عبد الكريم ابن عطاء الله رقائا الها العبد اطلب التوبة من الله في كل وقت فإن الله تعالى قد قربك اليها الخ

Anleitung, zum Glück, d. h. zur Erkenntniss Gottes zu gelangen; von Ahmed ben mohammed ben 'abd elkerim eliskenderi täg eddin abu 'lfadl ibn 'atā allāh † 709/1309.

وانت الظاهر ام كيف تغيب وانت الرقيب: Schluss الحاضر والله الموفق وبه استعين وصلى الله على سيدنا الخ

Schrift: magrebitisch, klein, gleichmässig, etwas vocalisirt, in der zweiten Hälfte ziemlich blass, Stichwörter meistens roth. — Abschrift c. ¹¹⁵⁰/1737.

3218. We. 1775.

8vo, 15 Z. $(17^{9}/s \times 18^{1}/s; 11^{1}/s - 12 \times 9^{1}/s^{cm})$. — Zustand: zu Anfang und am Ende fleckig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Titel und Verfasser f. 7^a:

تقريب المرام في تهذيب الكلام للبلقيني

خلف الله تعالى الانسان على : Anfang f. 7b وخلف ورزى ولذلك ما هو عليه بحق من خَلق وخُلق ورزى ولذلك be ورزى ولذلك Schluss f. 14b وغاية الكون الاكتساب والعبر جوهر نفيس فلا تصرف منه ذرة الا في كسب ولا تكسب الا ما كلفته واذا احت النظر الي الله تعالى لا تنظر اليه الامكلفا عنه مامورا منه لتكون ناظرا اليه به والسلام

Stück einer cüfischen Abhandlung über die Möglichkeit und den Weg, zur Erkenntniss Gottes zu gelangen. Der Anfang ist hier fortgelassen. Der Titel, von späterer Hand geschrieben, ist sehr fraglich. F. 11^b erwähnt der Verfasser seinen Commentar heissen النِقْرِي wofur es aber , مواقف النُقْرَيّ muss, d. h. والجبّار بن الحسن عبد الجبّار بن † 854/965. Zu diesem çüfischen Werke führt HKh. VI 13355 einen Commentar 690/₁₂₉₁ + عفيف الدين سليمان بن على التلمساني an: ob von diesem die obige Abhandlung verfasst sei, weiss ich nicht. Ist aber Elbalqini der Verf., so ist damit wahrscheinlich 'Omar ben raslan sirag eddin + 805/1402 gemeint.

Schrift: ziemlich gross, gut, gleichmässig, vocallos. — Abschrift um 846/1442.

3219. We. 1631. 6) f. 165-177.

Format etc. und Schrift wie bei 5). — Titel und Verfasser f. 165a (auch in der Unterschrift):

كتاب مراتب الوجود لعبد الكريم الجيلى

الحمد لله الذي اعطي :Anfang f. 165b مراتب الوجود حقها على التمام والكمال . . . أما بعد فان أولي ما اعتنى به العقلاء . . . هو العلم بالله المخ 'Abd elkerım elgili, um 826/1428 am Leben (No. 2314), führt hier Folgendes aus. Die Erkenntniss des Wesens Gottes ist von höchster Wichtigkeit; sie zu erlangen durch Umgang mit Eingeweihten und Belehrung von deren Seite ist besser als durch Studium der bezüglichen Werke. Sie ist aber bedingt durch die Kenntniss der Existenz an sich; denn ohne sie kann der nicht begriffen werden, der das Vorhandene zur Existenz gebracht hat. Diese Existenz aber ist sehr mannigfacher Art; sie lässt sich in 40 Hauptstufen darstellen; sie sind der Gegenstand dieses Werkes. 167° المرتبة الأولى من مراتب الوجود هي الذات 167° اللهية المعتبر عنها ببعض وجوهها بالغيب

الالهية المعبر عنها ببعض وجوهها بالغيب المطلق وبغيب الغيب الح

المرتبة الثانية . . . في اول التنزلات الذاتية 167 المعبّر عنها بالتجلى الاول

المرتبة الثالثة . . . في النزول الثانى المعبّر 168° عنها بالواحدية الخ

عي النبات وهو الجسم 176° 38. ألمه المعدن Die 39. f. 176° النامي وهو انزل من المعدن المعدن عي الحيوان وحدة العقلاء بانه الجسم النامي الماتحرك عي الانسان وبه نمت المراتب وكمل العالم 177° Die 40. 177°

فلله درّ من عرف نفسه :Schluss f. 1774 عرف نفسه عرفته لربه والله الموفق معرفتى اياها لانه عرف ربه معرفته لربه والله الموفق للصواب والحمد لله الربح والمآب والحمد لله الربح مله المحدد الله الربح مله المحدد الله المحدد الله المحدد الله المحدد الله المحدد ال

3220. Spr. 822.

129 Bl. 8°°, 19 Z. (20¹/3 × 14¹/2; 15 × 9²/3°°). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser f. 1° oben am Rande:

نفحات القدس لسيدي عبد الغنى النابلسي Dies ist unrichtig. Anfang und Schluss wie bei We. 1631, 6.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, etwas vornüber, gewandt und gleichmässig, vocallos. Text in rothen Linien; Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1099/1888 von خيى الدين السلطي.

Versificirt ist das Werk von غرس الدين الحين الحدد الوفائي الخليلي الحدد الوفائي الخليلي und zu diesen Versen hat عبد الله البوسنوي † 1054/1644 einen Commentar verfasst.

3221. We. 1631.

Format etc. u. Schrift wie bei 5). — Titel u. Vers. f. 1784: هذه الرسالة المماركة المسملة بترلفة التمكين الحيلي لعبد الحيلي

حمد الله لصفاته توحيده : Anfang f. 178b لذاته فهو الواحد لا عن توحيد . . . أما بعد فان التوحيد عظيم شانه عالٍ مكانه الح

Derselbe Verfasser handelt hier über die Schwierigkeiten, das Wesen Gottes zu erfassen und zugleich auch über die Möglichkeit, eine Stufe zu ersteigen, auf der die Erkenntniss desselben erreichbar wird. — Schluss f. 183°: من المنافقة عند المنافقة المنافقة المنافقة المنافقة عند المنافقة وهذا آخر ما أوردناه . . . وهو آخر ما جري به القلم الاعلى لجريان الملائنا في هذه الرسانة وصلى الله الن Abschrift vom J. 1158 Moliarram (1745).

3222. Spr. 854. 2) f. 38^b-44^a.

Format etc. und Schrift wic bei 1). (Schrift etwas grösser.) — Titel fehlt. Nach der Unterschrift (u. auch f.1°): الرسالة القدسية في بيان المعارف الصوفية Verfasser: s. Anfang.

قال الشيخ الامام . . . شمس : Anfang f. 38b . . . الدين محمد بن حمزة [بن] محمد الحنفى . . . الله الذي علم بذاته جميع ما ظهر ويظهر الي الابد . . . الما بعد فاعلم اليها المتشوق الي المتطلع على حقيقة التوحيد الخ

Mohammed ben hamza ben moh. errüçäfi elhanefi ibn elfenari (oder ibn elfeneri) sems eddin, geb. 751/1350, † 834/1430, behandelt hier die çüfischen Vorbegriffe zur Erkenntniss des Wesens der Einheitslehre Gottes und führt deren 9 auf.

والصلوة على خير الخلايف الدليل: "Schluss f.44" الخيات الخلايف الحمد وآله وسحبة اجمعين تنت الي اقرب الطرايق المحمد وآله وسحبة اجمعين تنت (In der Unterschrift steht als Sohnsname), was falsch ist.)

We. 1704, 6, f. 63 - 65.

Format etc. und Schrift wie bei 5).

Dasselbe Werkchen. Titel fehlt. Verfasser ausführlich.

Auf f. 63^a eine Anfrage in 5 Versen, ob das Tabakrauchen erlaubt sei, nebst der bejahenden Antwort in 6 Versen von كمال الداير، افندى.

Ein Commentar ist zu dieser Schrift von معروف بنوعى بن على بن نصوح المعروف بنوعى verfasst.

3223. Lbg. 880.

4to, 23 Z. $(22^3/4 \times 13^4/2; 14 \times 7^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Titel und Verfasser fehlt, steht aber in der Unterschrift f. 26^b:

الرسالة النروراء للجلال الدواني

الحمد لذاته لوليه بذاته والصلوق منه: Anfang على مرتبته الجامعة جميع صفاته وبعد فهذه نبذة من الحقايف بل زيدة من الدقايف منبثة عن تشبيهات مبنية على تنبيهات الخ

In dieser kleinen Abhandlung erörtert Geläl eddin mohammed ben as 'ad eddewānī † 908/1502 verschiedene philosophische u. çūfische Punkte (z. B. Ursache und Wirkung, Einheit des göttlichen Wesens etc.). Der Gedanke zur Abfassung ist ihm unweit des Tigris (der auch انزوراء heisst) bei Bagdād durch Erscheinen 'Alī's im Traum gekommen; daher der Name derselben. Er hat sie im J. 872 Gom. II (1468) vollendet.

واشركنى في صوالح دعواتك والصلوة :Schluss والسلام على القدسيين خصوصا سيدنا الكل في الكل وآلم وهجم اجمعين والحمد لله رب العالمين

Schrift: sehr klein, gefällig, vocallos. — Abschrift im Jahre 1993/1585 von على شناسي. — HKh. III 6874 (hat cinen anderen Anfang, denselben wie Cod. Oxon. 500, 19).

3224.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Pm. 369, 2, f. 25-27.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Vorfasser fehlt.

2) Pm. 369, 10, f. 85-89.

8°°, 21 Z. (Text 14 × 7°m). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel und Verfasser fehlt. — Schrift: klein, fein, zierlich, gleichmässig, vocallos; Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1246/1830.

3) Spr. 806, 3, f. 71b. 81-83a.

Format etc. und Schrift (Text $17^{1}/_{2} \times 7^{1}/_{2}^{\text{cm}}$) wie bei 1). — Abschrift im J. 1097 Sa'bān (1686).

3225. Pm. 369.

11) f. 89b-98.

Format etc. u. Schrift wie bei 10). - Titel fehlt. In der Unterschrift steht: مشرح الزوراء . Verfasser fehlt; es ist الدوائي

اما بعد الحمد لوليد والصلوة على نبيد : Anfang فافي لما فرغت من تهذيب الرسالة الموسومة بالزوراء . . . التمس منى بعص الاصدقاء . . . ان اكتب عليها حاشية الح

Glossen zu derselhen Abhdlg, vom Verf. selbst, welcher beide zusammen hier zu einer Schrift verarbeitet hat, die er الر" الحوراء nennt. Sie beginnt so f. 90°: الحمد لذاتة لولية بذاته الوالي اي الحمد الح

فظل هائما في مهاوي الحيرة : Schluss f. 98b: الحيرة الحيرة فظل مائلا بعيدا والسلام على من اتبع الهدي
HKh. III 6113 u. 6874.

Lbg. 880, 8, f. 23b-27.

Format etc. u. Schrift wie bei 7; allein das Werk steht in schrägen Zeilen am Rande f. 23^b—26, läuft f. 27^a zum Theil in schräger Richtung, zum Theil in der von unten nach oben, und nur f. 27^b in der gewöhnlichen horizontalen.

Dieselben Glossen des Verfassers. Titel in der Unterschrift: الحوراء شرح الزوراء . Anfang wie bei Pm. 369, 11. Schluss: وفقنا لما ينفعنا والعبل وله الحمد جدا يوافي عقيد نعم ويكافي مزيد فصله وكرمه والصلوة والسلام على سيدنا الخ

3226. Spr. 806.

83 Bl. 8°°, c. 81 Z. (21¹/₉ × 12¹/₉; 16¹/₉ × 7¹/₂c^m). — Zustand: ziemlich wurmstichig, fleckig. — Papier: gelblich, etwas glatt, ziemlich stark. — Einband: schöner Halbfrzbd. — Titel fehlt. Nach HKh. III 6113 u. 6874:

تحقيف الزوراء

Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لمن هو محمود بلسان كلّ : Anfang f.1^b بن حمد بن حامد . . . وبعد فيقول . . . كمال بن محمد بن فخر بن على اللاري . . . لما كانت الرسالة . . . الموسومة بالزوراء الكاشفة عن دقايق احوال المبدأ والمعاد الخ

Commentar zu derselben Abhandlg الحوراء von Kemäl eddin ben mohammed ben fahr eddin ellari im J. 918 Gom.I (1512) vollendet. Er beginnt f.2*: سواء كان ذلك الاظهار باللسان او بغيره فان قيل التعويف المشهور للحمد هو الثناء باللسان الخ

An den Grundtext der الزوراء (Lbg. 880, 7) schliesst sich das Ende dieses Commentars unmittelbar so an: اقول وانا احوج الخلف الى الغنى الباري الكتاب وشرحه الخ

Schrift: klein, gedrängt, doch (ziemlich) deutlich, gewandte Hand, vocallos. Der Grundtext roth überstrichen. Am Rande ziemlich viele Glosson. Der Text mit rothem e, der Comm. mit س eingeführt. — Collationirt. — Abschrift im Jahre 1097/1886, in Elmedina, von عناية الله بن شيخ طالب

3227. Spr. 807.

53 Bl. 8°°, c. 25 Z. (21¹/2×15; 17×9¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappband mit Katturücken. — Titel und Verfasser f. 1°:

هذا شرح مولانا شيخ الكردى الاسنوى على النوراء وحاشيتها لمولانا جلال الدواني،

الحد لله المتوحد بجلال وحدة . . . اما بعد فاتى لما فاتى لما لا المائية وصفاته . . . اما بعد فاتى لما رايت الحواشى التي علقها الحبر . . . محمد الدوانى الخ

Commentar zu derselben Abhandlung الحوراء, von Elkurdi elasnawi im J. 1018 Ragab (1609) vollendet und dem Emir Seref han, dem Vogt im Kurdenlande, gewidmet.

Er bezeichnet darin mit قال في المتن das Grundwerk الزوراء, mit قال في الحواتي die damit verbundene Glosse الحوراء — Aufang desselben f. 2ⁿ:

بسم الله الرحمن الرحيم اما بعد الحمد نوليه اي بعد تصديقي وانعلني واعتقادي بان حقيقة الحمد . . والصلاة حاصل وتابت على سبيل الاختصاص لوليه . . . والصلاة التي هي افاضة الرحمة . . . على نبيته أي نبي ولتي الحمد . . . فاتى لما فرغت من تهذيب الرسالة الموسومة بالزوراء المشتبلة اشتمال الدال على المدلول على زبد ج زبدة الخ

Nach der Vorrede beginnt nun das Werk selbst so (f. 5"): قال فى خطبة المتن التحمد لذاته (as المرابعة المرابعة

ولم الحمد حمدا يوافي عتيد : Schluss f. 52ª: نعمد ويكافي مزيده ويدافع عنا نقمه بفصله وكرمه والصلاة والسلام على سيدنا محمد وعلى آله والمحابه وتابعيه واحبابه والحمد لله رب العالمين

Der Commentator fügt hinzu, er habe dies Werk im J. 1018/1609 vollendet, die beiden letzten Abschnitte (الختم والوصية) zu verdeutlichen aber für überflüssig gehalten.

Schrift: gross, kräftig, etwas rundlich, vornüberliegend, vocallos. Der Text überstrichen. — Abschrift von على الماني, in Halob, im J. 1123 Mollarram (1711). — Collationirt. — HKh. III 6113 (hat als Versasser شيخم الكردوي).

F.53benthält eine in Kreisen dargestellte Uebersicht der Ansicht des ابن العربي itber die 7 Imāme (الحي) العالم المريد القايل القادر الجواد المقسط) und die Beziehungen ihrer Wirksamkeit.

3228. Pm. 369.

98 Bl. Svo, 21 Z. $(20^1/2 \times 14^1/2; 15^1/2 \times 9^1/2^{cm})$. — Zustand: zieml. gut; im Rücken u. am unteren Rande wasserfleckig. — Papier: gelb, etwas glatt, mässig stark. — Einbd: Pppbd mit Lederrücken. — Titel fehlt; nach der Unterschrift:

كشف الزوراء وحاشيتها

Verfasser fehlt; wahrscheinlich der Abschreiber

الفقيه المحمود الأردبيلي

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Glosse zu demselben Werk .!.

Anfang fehlt, wahrscheinlich 8 Blätter. Das Vorhandene beginnt: ولا تظهر فان وجدها خيال محص كخيال المسحرة . . . قال في الاصل بل انما يظهر رسمها وهو ارتباط بالوجود الحق كما مر قال في الاصل تنبيم كتب في الحاشية وجم العنوان به ظاهر فان المدرك فيه معلوم المخ

Die obige Stelle des Textes steht Pm. 369, 2, f.25, Z.6; die der Glossen in Pm. 369, 11, f.92^a, Z.8.

ويكافى : Der ganze Schluss ist hier هو يكافى المرتب الشكر لان شكرتم لازيدنكم مزيد فصله وكرمة بسبب الشكر لان شكرتم لازيدنكم فالمؤيد ما سياتي والصلوة على سيدنا محمد وأله واسحابة وتابعيه واحبائه ابدا دايما كثيراً تم ما تيسر لنا من كشف الرسالة الموسومة بالزوراء وحاشيتها في يوم الجمعة من شهر رمضان سنة ١٣٠١ من الهجرة النبوية عليه الصلوة والسلام . . . اللين هم خير الانام،

Schrift: Türkische Hand, klein, deutlich, vocallos. Der Grundtext (d. h. Text mit Glosse) roth überstrichen. Abschrift vom Jahre 1202 Ramadan (1788) von الفقيم محمود الاردبيلي (f. 27b).

3229. Pm. 15.

Format etc. u. Schrift wie bei 6). - Titelüberschrift:

القول الفريد في معرفة التوحيد

so auch in der Unterschrift. - Versasser:

محمد المدءو دَمرُداش

الحمد لله الواحد الاحد الولى الحميد : Anfang: ... أما بعد فإن العبد ... دمرداش المحمدي الصوفى ... يقول قد سالني الاخ في الله الشاب ... ابن اشرخ له بعض قول بعض العارفين الخ

Çūfische Abhandlung über Einheitslehre, von Mohammed demirdas elmohammedī elgerkesī † 929/1523. Der Verf. erläutert den Satz:
من سال عن التوحيد فهو جاهل ومن اجاب عنه فهو ماحد ومن عرفه فهو مشرك ومن لم يعرف نلك فهو كافر٬

وختم ايصا نوع الانسان باكمل : Schluss S.169 موجود ... سيدنا ومولانا محمد ... وباسمه الشريف ووجوده اللطيف ... والله يقول الحق وهو يهدي السبيل تن

3230. Lbg. 398.

Format (aber 19-28 Z. u. Text $10^{1/2}-11^{1/2}\times5^{1/2}-7^{cm}$) etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; er ist etwa:

Verfasserfehlt. Uebergeschrieben ist f. 106 von ders. Hand:

الحمد لله رب العالمين وصلى الله ... Anfang: ... العمر العالم المجلل فشهدت عين جلاله بجمال ... اعلم يا اخى ان الموصوف واحده ومعانى جميع صفاته واحدة المخ

Nachweis, dass, bei der Einheit des Wesens und der Einheit aller dafür gebrauchten verschiedenen Bezeichnungen, die Erhabenheit und Schönheit in dem göttlichen Wesen ein u. dasselbe ausdrücken. Der Verfasser ist wahrscheinlich Elkāzawānī (sonst auch elkīzawānī) † 955/1648. Die so wie oben betitelte Schrift des Ibn el'arabī (Spr. 783, 1) ist verschieden. — Schluss, ebenso wie der Anfang, mit einigen Versen, deren letzter: فاستغرقتني جملتي في كلها وبقيت فيها فانيا عن ذاق

3231. Spr. 825.

8°°, 15 Z. (17¹, 2 × 11², 3; 11¹, 2 × 6², 2°m). — Zustand: wurmstichig, öfters am Rando ausgebessert; in der unteren Hälfte wasserfleckig. Bl. 105° ziemlich stark mit Dinte beschmiert. — Papier: bräunlich, stark, glatt. — Einband: brauner Lederbd, am Rücken Goldleisten. — Titel f. 105°, Z.3:

رسالة من عرف الله Verfasser sehlt: s. Ansang.

الحد لله رب العارفين والصلوة : "Anfang f. 105 والسلام . . . أما بعد فيقول شيخ محمد أبن قطب الأولياء شيخ الانقياء المتخلف باخلاق الله المتصف باوصاف الله محمد بن أحمد بن نصير المعروف بشيخ حسن محمد ابن ميانجيو ابن نصير المستفيض من مولاه النصير الغاروق الجشنى . . . أنى كنت عند شيخي رق فسال سائل ما الفرق بين القول من عرف الله كل لسانه ومن عرف الله طال لسانه والمن عرف الله طال لسانه المخ

Abhandlung des Mohammed elfaruqi elgesti über die Sätze: Wer Gott erkennt, dessen Zunge stumpft ab, und Wer Gott erkennt, dessen Zunge wird lang. Der Verfasser ist im J. 1008/1594 am Leben: s. Spr. 825, f. 277b.

كلّ لسانه اي :Bricht ab mit den Worten لسانه المقالتي والحالتي ومن هذا ما في القرآن لا ادري،

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. — Abschrift c. 1000/1691. — Arabische Foliirung.

3232. Spr. 825. f. 2146-277.

Format etc. u. Schrift wie bei f.1595. - Titelüberschrift:

هذة رسالة جواهر العلوم

Verfasser: s. Anfang.

الحدد لله الذي علم الانسان ما لم يعلم :Anfang الفاروق الحجشتى الاودهي جراغ دهلي . . . رحم الله عبدا قال امين انا نرجو ان ايدنا الله سجانه . . . وبعد نلك يقول هذه رسالة معظمة مشتملة على جواعر العلوم الحسنية الموروثة من العلماء الراسخين الوارثيين من الانبياء المرسلين . . عددعا سبعة وعشرون من الانبياء المرسلين . . عددعا سبعة وعشرون

Abhandlung desselben Verfassers aus dem J. 1003/1594, welche in 27 Sätzen (deren jeder ألجوهر genannt wird) von der wahren Erkenntniss, die den Propheten geoffenbart und von diesen weitervererbt ist, in Bezug auf Gottes Wesen und Eigenschaften in fortschreitender Entwicklung handelt. Diese 27 Stufen werden f. 218°—219° kurz aufgeführt. Dann beginnt f. 219° das Werk selbst so: المجوهر المراب في العام المقينية وظهوراتها الكشفى الورثي المتعلق بالاسماء الالهية وظهوراتها بعيورها وآثارها في المظاهر تنفصيلا واجمالا الم

Schluss (des 27. جوهر, welches handelt f. 277%: جوهر أ. المتعلق بالفردية : f. 277%: في العلم . . . المتعلق بالفردية : f. 277% قال عم من عرف نفسه فقد عرف ربه اشارة التي نلك والله يقول الحق وهو يهدي السبيل فافهم واغتنم تم والله الموفق والملهم للحق . . . هذا آخر ما اردنا بيانه في التاريخ خمسة عشر من الشهر الصغر ختم بالخير والظفر من السنة ثلث والف من الهجرة لله المحد والمنة على التوفيق والشكر لولتي الحقايق والحقيق والمتعد والمنة والمنة والمقتل والمقتل والمقتل والمنة والمنة والمتعد والمنة والمنة والمتعد والمتعد والمنة والمتعد والمتعد والمتعدد والمتعد

Nach f. 226 fehlt 227—232, und nach 233 fehlt 234, nach 256 fehlt 257.

3233. Spr. 825.

Format etc. u. Schrift wie bei f. 1596. - Titel überschrift:

رسالة الحيرة في ذات الله

Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين والعاقبة . . . Anfang: . . . المعدد أما بعد فيقول . . . محمد . . . المفاروق والجشنى والاودهي جراغ دهلي . . . هذه رسالة الحيرة في ذات الله وصفاته واسمائه بفصل الله المخ

Abhandlung desselben Verfassers über Gottes Wesen und Eigenschaften und die Verwunderung, welche dieselben hervorrufen.

فانه كالمطر الكثير في اعطاء الالوف :Schluss

3234. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 59). - Titel: s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist

ايوب الخلوتي

الحمد لله مطلق الحمد واتمه . . . Anfang: هذه فخيرة العطف بفتح العين وهو الميل الي الهجور بعد الميل عنه مشارك للعطف النحوي الخ

Abhandlung des Ejjūb ellialwatī † 1071/1660, über die göttliche Zuneigung. — Schluss: بعد وفاته وانتقاله الي البرزخ فهذا بعض ما تيشر معاني العطف الالهي جعلنا الله من اعلم والسلام

3235. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 54). - Titel fehlt: s. Ansang. Versasser fehlt; es ist:

ايوب الحلوتي

الحدد لد، هذه فخيرة الأكسير: Anfang f.157b وعلم الله الباطن الذي هو سرّه عند اوليائه المختصّين بد الخ

Abhandlung desselben Verfassers über das innere Erfassen Gottes als Ergebniss der Liebe zu ihm. — Schluss f. 1586: مبادا اشهدهم اسراره في الوجود والحمد لله وحده عبادا اشهدهم اسراره في الوجود والحمد لله وحده

3236. We. 1704.

Format etc. wie bei 31). - Titel fehlt. Verfasser:

ايوب الخلوتي

الحمد لله رب العالمين حمدا : Anfang f. 98° الحمد به نفسه . . . وبعد فقد تكلم الفقراء الخلوتية رم في معنى حسن الخلف

Abhandlung desselben Verfassers über den Begriff der "Schönheit des Wesens".

ولا يفسد جميع ذلك الا : Schluss f. 98°: الغصب ولا يصلحه الا الرضا والسلام

3237. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 39). - Titel: s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist:

ايوب الحلوني

الحمد لله المنعم على المومن الذي :Anfang سبق له الايمان . . . هذه فخيرة المكر الالهى هل يدرك المومن او هل هو مختص بالذي قام به الكفر

Abhandlung desselben Verfassers darüber, ob die göttliche "List" auch den Gläubigen (und nicht bloss den Ungläubigen) treffe.

فهو المسعد بالقرب بعد ابعاده والسلام : Schluss

3238. We. 1704.

Format etc. wie bei 17). - Titel s. Anfang. Versasser:

الحمد لله الذي وهب الموفقيين Anfang: العمل الذي وهب الموفقيين Anfang: العمل العمل بالألهام لا بمقتصى احكام العقول . . هذه فضيرة قوله صعم أن لله امرني بالمداراة كما امرني باقامة الصلوات وهل الغلظة المامور بها على الكفار والمنافقين منافية لها أو لا ومتى يجب المداراة المن

Abhandlung desselben Verfassers über freundliche und harte Behandlung in Angelegenheiten des Glaubens und Unglaubens.

وماواهم جهنم على عدم الرحمة : Schluss f. 89b بهم فانهم لا يرجمون نفوسهم والسلام والحمد للم وحده، 3239. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 11). — Titel überschrift: هذه ذبخيرة الوجود المطلق والمقبّد والوحدة والكثرة

ايوب الخلوتي Verfasser:

الحمد لله الموجود قبل كل شيء :Anfang وبعده . . . وبعد فهذه رسالة لطيفة الحجم في تحقيق الوجود المطلق والوحدة المطلقة الخ

Derselbe Verfasser handelt hier von der absoluten und beschränkten Existenz, der Einheit und Vielheit; er knüpft an ein Gedicht (35 Verse) an, dessen Anfang f. 78^b:

وجودي بربي دلّى بوجودة عليه واهداني سريعا لوصلتى Schluss f.80° المنظلوب المبرهن عليه في هذه الذخيرة : «Schluss f.80 مودع في هذه الابيات فاعرف ذلك والسلام والحد لله وحده

3240. We. 1704.
28) f. 96^a - 96^b.

Format etc. wie bei 27). — Titel: s. Anfang. Verfasser:

للحد لله المعروف بالمعروف ... هذه ذخيرة : Anfang دعاء بوسف ... وبه تخلص من السجن واعز به فيه وهو با ذا المعروف الذي لا ينقطع ابدا ولا يحصيه غيره البخ

Derselbe Verfasser erörtert hier, im Anschluss an ein kurzes Gebet Josefs, in wiefern göttliche Wohlthat und Ewigkeit zu Gottes Wesen gehöre. — Schluss f. 96b: فهو متصل منفصل غير منقطع والسلام والحدد لله وحده

3241. Pm. 505.
16) f. 48⁶-50^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). — Titelüberschrift: هذه رسالة شيخنا . . الشيخ سليمان Genauer im Vorwort f. 49":

ذريعة المومنين ووسيلة العارفين

Der Verfasser ausführlicher:

سليمان بن عبد الله الحراني

الحمد لله حمدا يليف جلاله والصلوة Anfang: الحمد . . . وبعد فهلاه وجيرة تعين معرفة المعبود ومفيض الخير والجود لخصتها لاخواني المومنين الخ

Soleimān elbahrānī handelt in dieser Schrift, welche er im J. 1101 Gom. II (1689) vollendete, von der Erkenntniss Gottes, und zwar in 6 نبط.

في معرفة سجانه على طريقة اهل 49° f. 49° نمط 1. الجث والنظر

في مطانها والله الهادي وهذا آخر :Schluss ما اردنا تحريره وحاولنا تقريره من هذه الرسالة

3242. We. 1671.

19 Bl. 8°°, 15 Z. $(21 \times 15; 14-14^{1}/_{2} \times 9-9^{1}/_{2}^{cm})$. — Zustand: die obere Hälfte wassersleckig, die untere Ecke mehrerer Blätter ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappbd. — Titel f. 1° (u. 3°):

٤" علم انوار الرقيقة بالكشف الى منازل
 الطريقة والحقيقة

Verfasser f. 1ª (von der Hand des Sohnes):

منصور الحكيم أبن محمد الحكيم الحلبي

الحمد لله الذي اوجد الوجود : Anfang f.1° واثبته بعلمه وجعله وحدة جمع وكثرة فرق وتجلي بذاته بما اوجد في علمه علما الخ

Ueber das Wesen Gottes, seine Offenbarung in den Wesen und das Verhältniss der Geschöpfe und des Menschen zu ihm und die Möglichkeit, ihn zu erkennen.

Çüfische Abhandlung, ohne Eintheilung in bestimmte Abschnitte, von Mançür ben mo-hammed elhalebī elhakım um 1110/1698.

ومن اراد الوصول فعليه :"Schluss f. 19 الي حفظ الاصول وصلى الله على سيدنا . . . الي يوم الدين . . . وهذا آخر ما تيسر علي يد الفقير الي الله . . . على ممر الليالي والايام الخ

Schrift: ziemlich gross, etwas vornüberliegend, deutlich, fast vocallos. Einige Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1124/1712 von مصطفى بن منصور.

3243. Lbg. 554.

Format (19 Z., Text $14 \times 7^{1/9^{cm}}$) etc. und Schrift wie bei 3). — Titel f. 67^n u. im Vorwort:

عذر الأثبة في نصبح الأمة Vertassor: عبد الغني النابلسي الدمشقى الحنفي الصوفي

الحمد لله الذي امر بالتقوي : . . أما بعد فيقول وهو الذي يعلم السر والنجوي . . . أما بعد فيقول . . . عبد الغنى . . . المعروف بالنابلسي . . . هذه رسالة عملتها في اصلاح علماء الشريعة والمحققين الخ

Nach Voraufschickung eines Gedichtes zum Dank an Gott für Rettung aus Fieberkrankheit geht 'Abd elgani ibn ennābulusī + 1143/1730 daran, das Verhältniss des Wesentlichen (الحقيقة) und des Gesetzlichen (الشبيعة) zu bestimmen; jenes sei Wurzel, dieses Zweig; jenes gehe auf das Herz, dies auf das Acussere, und je nachdem die Gelehrten diese oder jene Seite des Forschens und Erkennens pflegen, sagt er. suchen sie dem Volke zu nutzen, und sind nicht anzusehen als solche, die von der andern Richtung nichts kennen oder nichts wissen wollen. hat diese auf Erkenutniss des göttlichen Wesens abzielende Schrift im J. 1128 Dū'lqa'da (1716) an Einem Tage verfasst und beschliesst das Ganze mit einem zweiten Dankgedicht für Genesung.

ينتفع بها عباد الله : Schluss f. 78°: المقبلون عليه والله يتولى هداهم لانه مولاهم ولو اجرينا القلم على مداه لطالت مسافة خطاه 'Abschrift im J. 1278/1861.

3244. We. 1659.

185 Bl. 4%, c. 17—22 Z. (22×16; 15—16×9cm).—
Zustand: im Ganzen ziemlich gut, doch nicht frei von
Flecken.— Papier: gelb, stark, meistens glatt.— Einband: brauner Lederbd.— Titel und Verfasser f. 1a:
عدا كتاب اطلاق القبود في شرح مراة الوجود
لعبد الغنى النابلسي

(Titel ebenso in der Vorrede f. 2ª.)

الحمد لله الذي اظهر جمال وجهه : An fang f.1 الحمد لله الذي اظهر جمال وجهه فان هذا ابن النابلسي

الحنفى مذهبا القادري مشربا النقشبندي طريقة . . . يقول لما نصبني الله تعالى لحدمة ارباب الطرايق الخ

Commentar desselben Verfassers zu der des مراة الوجود ومرقاة الشهود Abhandlung im J. 1088 Ďā'lh. (1678) أرحد الدين النوري auf Wunsch eines Schülers desselben verfasst. Der Verf. des Grundwerkes ist 'Abd elahad elhalwati ennuri auhad eddin + 1061/1651. Er behandelt die verschiedenen Stufen in der Erkenntniss des göttlichen Wesens, und zwar in Vorwort u. 7 Kapp. Der Commentar beginnt: بسم الله الرحمين الرحيم بدأ بالبسملة في أول كتابه . . . الحمد لله اي جميع المحامد والاثنية ... الذي صور صورتنا معشر بني آدم السوية اي المعدلة المستقيمة الحر على هيئة مستعدة : Der Text geht dann weiter so لتعلق الارواح بها العلوية وافاص علينا سجال العلوم اللدنية ... أما بعد فإن افقر الموحدين عبد الاحد المتلقب باوحد الدين النوري يقول لما رايت أن الجع بين الاحكام الظاهرة الدينية وبين بعص الاعلام اللدنية لم ينكشف وجهم الخ f.9b القدمة في اثبات الواجب وفي ماهية الوجود في عالم العمى وفي سائر العوالم الكلية 23° باب 1.

في المراتب السَّت وفي الحصرات الخمس 43° باب. 2

في الارواح الكلية من العقول والنفوس 55⁶ باب. 3 الفلكية وغير ذلك

في عالم المثال المطلق والمقيد والخيال 64° باب. 4

في عالم الناسوت وفي سرّ الخلافة الربانية "76 باب. 5. للحصرة الانسانية

في تحقيق نقطة الدايرة 88 باب. 6

فى النور المحيط المشهود المقتصي 105° باب. 7 لمشاهديه وحدة حقيقة الوجود

امر عبده ان لا: Schluss des Textes f. 133b التعام يتعدي حدّه ولا يتبع ضدّه والحمد لله على الاتعام ثم الصلاة على سيدنا . . . الي يوم الحشر والنشر والقيام

والقيام بين :Schluss des Commentars والقيام بين يا الله تعالي للعرص والحساب وهذا آخر ما كتبناه بالاستخال . . . واثابنا سجانه من فصله على هذا الشرح ما نرتجيه من القبول انه اكرم مامول واجود مسؤل

Schrift: gross, grob, unschön, nicht undeutlich, vocallos. Der Text roth, auch braun, überstrichen. — Abschrift im Jahre 1151 Rab. I (1738) von حمد الراعي, nach der Unreinschrift des Verfassers. — Collationirt. 3245. We. 1756.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift und Verfasser von anderer Hand:

٤٠ هتك الاستار في علم الاسرار لعبد الغنى النابلسي

(Titel ebenso im Vorwort f. 57b u. in der Unterschrift f. 68a.)

الحمد لله الذي قطع بصمصام :Anfang f. 57b وسالة الغيرة رسم المغايرة والاغيار . . . أما بعد فهذه رسالة في التوحيد لاجل الموحد الوحيد والعاشف الفريد الخ

كنت سمعة وبصرة ويده : "Schluss f. 68 عنا فانهم ورجلة وحيث قال لك بلسانة الحق حقا فانهم الحق بفهم الحق الحق الحق ولا حول ولا قوة الا بالله تمت

Pm. 15, 11, S. 107—120.

Format etc. und Schrift wie bei 6.

Dasselbe Werk. Titel:

كا هنك الاستار في كشف علم الاسرار

Verfasser fehlt.

3246. We. 1631.

Format etc. u. Schrift wie bei 5). — Titelüberschrift:

هذه قطرة السهاء ونظرة العلهاء

chenso in dem Vorwort. - Verfasser: s. Anfang.

اللهم انا نسالك با فتاح الابواب المغلقة :Anfang . . . عبد . . . اما بعد فهذه رسالة من العبد المنكسر . . . عبد الغنى ابن النابلسى الدمشقى . . . الني جميع امة محمد صقم بقصد ارشادهم الني طريق اليقين الخ

Ueber das Wesen Gottes und die Eigenschaften des Jenseits handelt derselbe Verfasser hier in zwei (ungezählten) Kapiteln.

208° باب في حقيقة الوجود الموصل التي معرفة المعبود 210° باب في بيان حقايف الآخرة وما يرجع اليه 210° امر الانسان في دار الربح والخسران بل مشاهدين ربها رضى الله: \$\$ Schluss: f. 211° نام ورضوا عنه ذلك لمن خشى ربه والله اعلم بالصواب الخ Abschrift vom J. 1158 Moliarram (1745).

3247. We. 1719.

Format etc. u. Schrift (aber sorgfältiger) wie bei 1). Titelüberschrift und Verfasser f. 186a:

الكلمات الخواطر على الضمير والحاطر لمصطفى البكري الحسنى الحسيني

يا على يا متعال يا من لما يريده فعال :Anfang . . . أعلم ايها المريد الطالب سلوك طريق الاخيار الخ

Aufforderung, den Weg nach der richtigen Erkenntniss Gottes unermüdlich zu verfolgen, von Muctafa ben kemäleddin elbekri † 1162/1749.

Schluss f. 187^b: . . . فاشكر لمولاك على ما اولاك والصلاة والسلام . . . ما اختفى ضوء الشمس وانجلا نور الاتعار وسلم تسليما . . . ما تسامرت السمار في الاسحار، الاتعار وسلم تسليما . . . ما تسامرت السمار في الاسحار، Abschrift im Jahre 1155 Rabī' II (1742) von عبد الرحمن النيلي الشافعي الاحمدي الخلوتي aus der Handschrift des »Dieners« des Verfassers.

3248. We. 1674.

102 Bl. 8°°, 11 Z. $(15^{1}/_{4} \times 10^{1}/_{2}; 9^{1}/_{2}-10 \times 6^{1}/_{2}^{cm})$. — Zustand: zieml. gut, doch nicht ganz sauber u. nicht ganz frei von Flecken, bes. f. 63°; 20. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f. 1°:

ك" شعاير العرفان في الواح الكتمان ebenso im Vorwort f.3°. — Verfasser f.1°: سيدي محمد وفا أبو سيدي على الوفائدي الشاذلي الحمد الله ماحي السنن : Anfang f.1° . . . وبعد فان بالسنن ومكمل المنن بالمني . . . وبعد فان الشعور من تصم الكتاب المسطور وطي الرق المنشور متعذر نبيل طوله على القصور المؤ

Ein çüfisches Werk des Mohammed wefā abū 'alı elwefāī eśśād'ilı, in eine Menge ungezählter size eingetheilt, in denen der Verfasser über das Verhältniss des Menschen zu Gott, über sein Wesen und das Wesen Gottes seine Ansichten in kurzen inhaltreichen Sätzen vorbringt. Unter sind hier (Erkennungs-) Zeichen zu verstehen. Zuerst:

شعيرة الخير كل الخير في الغيبة عن الغير 66 شعيرة مفاتيح الغيب الازل اسرار امبات الكلم 66 شعيرة النور والنار بالفرق حجابي الحق شعيرة الاحى نرت الارص ومن عليها والينا يرجعون 40 شعيرة الاحى نرت الارص ومن عليها والينا يرجعون 40 شعيرة الاحمد نرت الارص ومن عليها والينا يرجعون 40 شعيرة الاحمد نرت الارص ومن عليها والينا يرجعون 40 شعيرة الاحمد نرت الارص ومن عليها والينا يرجعون 40 شعيرة الاحمد نرت الارص ومن عليها والينا يرجعون 40 شعيرة الاحمد نرت الارص ومن عليها والينا يرجعون 40 شعيرة الاحمد نرت الارص ومن عليها والينا يرجعون 40 شعيرة الاحمد نرت الارس ومن عليها والينا يرجعون 40 شعيرة النائد الارس ومن عليها والينا يرجعون 40 شعيرة الارس ومن عليها والينا يرجعون 40 شعيرة الارس ومن عليها والينا يربعون 40 شعيرة الارس ومن 40 شعيرة الارس ومن عليها والينا يربعون 40 شعيرة الارس ومن 40 شعيرة ا

شعيرة شيخك من اوجدك وانت فاقد "100 كالمان المان المان

وتجازيه بشاكلة عمله كفى :"Schluss f. 102 نفسه بنفسك اليوم عليك حسيبا من عرف نفسه فقد عرف رته والحمد لله وحده وصلى الله الخ

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift vom J. 996 Rab. II (1588) von محمود القعيمي in Haleb. — Collationirt. Arabische Foliirung. — HKh. IV 7568.

Pm. 9, 6, S. 132-186.

Format (20-22) etc. u. Schrift wie bei 2 (in der 2. Hälfte).

Dasselbe Werk. Titel ebenso. Verf. fehlt.

3249. Lbg. 554.

 8vo , 23 Z. $(20 \times 14^2/_3; 14^4/_2 \times 8^4/_2^{cm})$. — Zustand: Anfangs am Rande etwas fleekig, sonst gut. — Papier etc. und Schrift wie bei 8). — Titel u. Verfasser f.114ⁿ:

الحمد لله الذي اتقن عالم "Anfang f.116": الدرويش حكمته بحسن بديعه . . . وبعد فيقول . . . الدرويش حَقِي المولوي . . . قد احببت أن أثبت في هذه الورتات ما تعلق نظري من الاجات اللطيفة من معرفة اسرار توحيد الله وعالم حكة خلق حقيقة الانسان الح

Hosein haqqī elmaulawī elbālī (No.2358) hat çūfische Schriften, besonders die des Ibn el'arabī und des Gelāl eddīn, studirt und will daher auch ein Buch schreiben, und zwar über die Erkenntniss Gottes und die Geheimnisse seiner Einheitslehre; wobei er von çūfischem Standpunkte aus seine Eigenschaften erörtert und vom Zweck des menschlichen Daseins redet und was der Mensch zu thun habe, um zu Gott zu gelangen. Um das Wesen des Menschen richtig zu begreifen, müsse man den Inhalt und den Sinn der Wörter: Seele, Geist, Herz, Verstand und ihr Verhältniss zu einander verstehen u.s.w.; zuletzt spricht er über Art u. Zweck des Gebetes.

غالاجابة ان يبقبول الرب : "Schluss f. 153": فالاجابة ان يبقبول الرب المومئ للبيك يا عبدي وعذا موءود موجود لكل مومئ Autograph vom J. 1271 Ďū'lga'da (1855).

F. 115 u. 1256 leer; 154, 155 beim Zählen ausgelassen.

3250. We. 1799.

Schmal·S^{vo}, 12 Z. (21 × 10: 15¹/₂ × 6¹/₂^{vm}). — Zustand: lose Lagen, etwas fleekig. — Papier: gelblich, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: brauner Lederdeckel. — Titel and Verfasser f. 30^a:

عذه الرسالة البلبانية في الوحدة الطلقة المنزعة الحققة الدرسالة البلباني الشيخ عبد الله البلباني

الحمد نلم الذي لم يكن : "Anfang f. 30 تبل وحدانية قبل الا والقبل هو . . . ينبغني نك أن تعرفه بهذه الصفة لا بالعلم ولا بالعقل الخ

Çūfische Abhandlung an Mohammed elbalbānī gerichtet und nach ihm benannt, den vor dem obigen Anfang stehenden Satz erörternd: عن النبيّ صعم في بيان قوله من عرف نفسه فقد عرف ربّه "Wer sich selbst kennt, kennt seinen Herrn." Ueber die Einheit, Ewigkeit und Absolutheit des göttlichen Wesens. Dieselbe ist Pm. 89, 1 fälsehlich dem Essojūţī beigelegt: s. No. 1830.

ويسلك بهمتم ويصل به الى مقصودة : Schluss f.42b من شاء الله تعالى وفقنا الله . . . وصلى الله على سيدنا الح Schrift: zieml.gross, breit, etwas schwungvoll, vocallos. Der Toxt in rothen u. schwarz. Strichen, jede Buchstabenreihe

mit schwarzer Linie unterstrichen. - Abschr. vom J. 1251/1835.

Mq. 43, 3, f. 80—82.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

Dasselbe Werk, aber mit grosser Lücke. Anfang und Schluss wie oben.

S. auch Pm. 553, 7, f. 41^b. We. 1796, 3, f. 171^a (u. Do. 180, S. 111. 112 in Türkischer Sprache).

3251. Pm. 76.

8vo, 21 Z. (Text: 15 × (8¹/₂—) 9cm). — Zustand: am (unteren) Rande fleckig, sonst ziemlich gut. — Papier: golb, glatt, stark. — Titelüberschrift:

ر" تذكرة المتذكّر وتبصرة المتبصّر ebenso im Vorwort f. 7". — Verfasser foldt: s. Anfang.

الحمد للم الذي ليس في الوجود :Anfang الا ذاتم الاحدية الواحدية . . . وبعد [ف]يقول . . . احمد الملقّب بالمسلّم الرفاعي طريقة القادري مشربا الشافعي مذهبا الموصلي مولدا وموطناً لما كان علم التوحيد انفع العلوم واشرفها الخ

Da die vielen Werke über das Einheitsbekenntniss und über die Liebe zu Gott in der Regel zu lang sind, hat Ahmed elqadiri elmauçilī elmosallim errufā'i auf Wunsch eines Freundes sich zur Abfassung dieses kürzeren Werkes darüber entschlossen. Er behandelt den Gegenstand, von eufischem Standpunkt aus, in Vorwort, 4 Abschnitten und Schlusswort. في ما لا بد للسائك منه f. 7ª المقدمة فى معرفة النفس واقسامها وأفاتها الرخ 9ª فصل 1. فى المحمة والعارف والمعرفة 13^h فصل 2. في كيفية الذكر والتوحيد 3. قصل 21^b 36° فصل 4. في دفع انكار المنكريين على اعمل لخف العارفين "44 الحاتمة

بالاجاد والحفظ والابقاء : "Schluss f. 48" والجعون انا لله وانا اليه راجعون

Damit aber ist dies Werk noch nicht ganz zu Ende, es wird aber doch wol nur wenig fehlen, vielleicht kaum eine Seite.

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, vocallos. Ueberschriften roth. Inhalt öfters am Rande in rother Schrift. — Abschrift c. ¹¹⁵⁰/₁₇₃₇. 3252. Pm. 502.

1) f. 1-24.

120 Bl. 4°, 17 Z. $(22^{1}/_{2} \times 15^{1}/_{2}; 15^{1}/_{2} \times 10^{\rm cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, stark, rauh. — Einband: rother Lederbd. — Titel u. Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين وصلى الله: "Anfang f.1 فعده المقالة ... وبعد فانى احببت ان ابين فايدة في هذه المقالة على المجالة من غير اطالة ما ادى اليم نظري الفاتر الح

Der Verfasser sagt in seinem kurzen Vorwort, er wolle, soweit er es verstehe, ohne Bücher einzusehen, möglichst kurz, unter Hinweis auf Qoranstellen und Ueberlieferung, zur Verbesserung der Welt und der Religion, diese Abhandlung (مقالة) schreiben. Er stebt auf çüfischem Standpunkte und behandelt allerlei religiöse Begriffe, im Anknüpfen an voraufgeschickte Sätze aus anderen Werken, zu dem Zweck, auf Frömmigkeit durch richtige Erkenntniss Gottes hinzuwirken. Er beginnt: قولة أنك تشهد مقامي وتسمع كلامي وترة سلامي وانت حتى عند ربك رزوق فنقول . . . السكران الغير مومن وفي عقايد تحمد اما بالنسبة الى كلام الايمة عم فانه نو وجوة ككتاب الله فاحملوه على احسنها الرح

Der Schluss fehlt. Das Vorhandene schliesst: وإن بعض الاخبار على فرص محتها تنزل على ان قتلهم كان حياة لهم لتعقّبه وإنما قتدل لاعدايهم لتعقّبه

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, dick, rundlich, vocallos. — Abschrift c. 1200 1785.

3253. Pm. 211.

Format etc. wie bei 1). - Titel fehlt; er ist (nach dem Anfang):

ذخيرة التحقيف

الحد لله الذي جعل الانسان مظهر كماله: Aufaug

Çüfische Abhandlung: über Erkenntniss des Wesens Gottes. Am Ende fehlt etwas: das Vorhandene schliesst: ويكون أمامه الاسم المصل وحقيقة الحق الى الباضل عذا الاسم تدعو الى الرجوع عن الحق الى الباضل

3254.

1) Pet. 259, f. 153-169.

Auszug aus der çüfischen Abhandlung des حيدر بن ابراهيم بن محمد الحسنى الحسين betitelt: النفاحة القدسية في الأجوبة للجيدرية Handelt und verfasst im Auftrage des وهل كو ميرزا Handelt über das Wesen der Gottheit, das Verhältniss der Çüfis zu ihr und über die Aeusserung der göttlichen Wirksamkeit. — Abschr. v. J. 1260/1844.

2) Mo. 164, 13, f. 216b-223.

Çüfische Betrachtungen über Erkenntniss Gottes und deren Frucht bei den Menschen; von f. 221^b an Gedichtstellen ähnlichen Inhalts.

3255. We. 1658.

122 Bl. S^{vo}, c. 11-13 Z. (16¹/₂×11; 11×S^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel fehlt: er steht in der Vorrede f. 4^b:

رسالة الثبات والوجود في معرفة العلي المعبود Verfasser fehlt.

نبتدي على خيرة الله تعالى : Anfang f. 16 الله تعالى الله الله الله الله الله الله التهام في رسالة الثبات . . . وفي حق الحقيق ومعدن التصديق الح

Nach dem Vorworte, in welchem der Verfasser sagt, dass er auf briefliche Bitten dies Werk über die Glaubenssätze, das Wesen und die Erkenntniss Gottes und den Weg zu ihm verfasst habe, beginnt das Werk selbst f. 5° (nach dem Bismillāh) so: العلم العلى العلم العلى العلم العلم الفرد القديم . . . واما بعدة وصل الينا كتابك وجوابك . . . وفهمنا ما فية من اشكال اللغوز الح

Das Werk ist nicht in Kapitel oder Abschnitte getheilt. Die Hauptsätze beginnen in der Regel mit يا ايها الاخ oder mit يا ايها الطالب oder mit فيا ايها الاخ

وهذه الدايرة يتصرفها كل : Schluss f. 115^b البناء فيلسوف عالم خبير دار تاليف محمد خصر البناء السنجاري الغساني وصلي الله على سيدنا الخ HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Diese Wörter stehen neben einem Kreise, dessen Inneres Vierecke mit Zahlen enthält, und sind in kleinerer Schrift.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gewandt, deutlich (doch incorrect), fast vocallos. Stichwörter roth. Der Text in schwarzen Linien, die zum Theil etwas verziert sind. F. la steht ein etwas buntes Frontispice; f. lb steht das Bismilläh in weissen Buchstaben auf schwarzen und rothem Grunde, in kufischen Zügen; f. 116b—117b stehen ähnlich wie f. la Frontispice in Kreis- und Quadratformen, mit Qoranstellen in kufischer Schrift.—Abschrift f. 116a von ab. et al. et

Bl. 118—122 Kleinigkeiten, hauptsächlich abergläubischen Inhalts.

3256. Glas. 70.

1) f. 1b-6.

47 Bl. 8°°, 17 Z. (19 × 13¹/₂; 15 × 10°m). — Zustand: etwas fleckig und wurmstichig; am Rande ausgebessert. — Papier: bräunlich, glatt, dick. — Einband: Kattunband mit Lederrücken. — Titelüberschrift f.1°:

سرّ المرايا والصور في ذكر شيء من من مناقب خير البشر

ebenso im Vorwort. - Verfasser fehlt.

للد الشهيد على كل شئ ولا يشهده :Anfang شئ . . . أما بعد فلما كان العلم والمعرفة اسنا كل اشياء الرخ

Ein çüfisches Werk, das Wesen Gottes und des Propheten und die in diesem liegenden geheimnissvollen Kräfte erörternd, in 4 Kapiteln, deren Uebersicht f. 2° und 2°.

فى ذكر نشاة الامر الاول : (فصل 9 in 9) ق. باب .1 فى بسط الامر الاول وعجائب النشئات فى : باب .2 المجبروت والملكوت والملك

فى بسط اسرار ما اودع آدم المصطفى ودريته : باب . 4 فى السيد الصادف انسان عين الوجود : باب . 4 . . . وهو محمد رسول الله

Bricht ab gegen Ende des 1. Kapitels mit den Worten: هو البرء في الارواج والخلف في الصور نالحلق والامر الخلف فاثبت تعالى في هذه الايذ أَلا لَهُ الخلف والامر الخلف

Schrift: jemenisch, gross, kräftig, deutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 800/1397.

3257. We. 1691.

89 Bl. 4to, c. 12-13 Z. (22¹/₂×15¹/₂; c. 16¹/₂×10¹/₂c^m). Zustand: ziemlich gut, der obere Rand in der zweiten Hälfte wassersleckig. — Papier: gelb, stark, zieml. glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1*:

Verfasser fehlt.

الحمد لله الصمد الوجود : "Anfang f. 1 التوفيق القديم الابدي . . . أما بعد اقول وبالله التوفيق اول ما خلق الحلق اي حمد

Der Verfasser lebt im 12. Jahrhundert, da er f. 76^b den عبد الغنى النابلسي † 1143/₁₇₃₀ citirt.

Schluss f. 88": التلوييح فبهذا التلوييح والمآب تم كفاية والله ولتى الهداية . . . واليم المرجع والمآب تم Schrift: gross, rundlich, dick, schwungvoll, doutlich, im Ganzon blass. — Abschrift c. 1200/1785.

F. 88° unten bis 89° ein Excurs über die 3 Standorte der Gottesfreunde (الأولياء, nämlich المومنون, الابرار).

3258. Spr. 1972. f. 38-67.

8vo, 19 Z. (21 × 15¹/₂; 15 × 9¹/₂^{cm}). — Zustand: durchaus wurmstichig, so dass nicht nur der Text, sondern auch der Rand und Rücken oft gelitten haben und letztere ausgebessert worden sind. Uebrigens fast lose im Einband. — Papier: bräunlich, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 38^a:

Verfasser und Anfang fehlen.

Ein mit Persischer Vorrede versehenes Arabisches Werk, enthaltend Zusammenstellung von Stücken (in Prosa und auch in Versen) aus verschiedenen çüfischen namhaften Werken, unter des Ibn cl'arabī benutzt ist. Der Verf. lebt nach dem mehrfach citirten und benutzten عبد الوهاب الشعراني,
also nicht vor dem 10. Jahrhundert.

Das Werk handelt von den Eigenschaften Gottes und der Stellung der Çūfis zu ihm.

Die Vorrede entbehrt des Anfanges (2 Bl.). Der Arabische Text beginnt f. 39ⁿ, Zeile 4 so: قال الشيخ العارف بالله ابو القاسم عبد الكريم بن هوازن القشيري رحمه اعلموا رحمهم الله ان شيوخ عذه الطايفة بنوا قواعد امرهم على اصول محجة الخ

Das Werk bricht f. 67^b ab mit den Worten: فكل حاكم محكوم علية بما حكم بة وفية كان الحاكم من كان فتحقق هذه '

Schrift: ziemlich klein, deutlich, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth überstrichen. — Abschrift c. 1125/1713.

3259. WE. 124.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt.

Anfang f. 145": الحبد لله الذي اسعد واشقى

وامات واحيي ... وبعد فهذه رسالة فيما جب اعتقاده الرح

Çüfische Abhdlg, den Glauben betreffend, und hauptsächlich den Satz erklärend, dass Gott den Elenden glücklich, den Glücklichen elend mache, also von der Gerechtigkeit Gottes handelnd.

والتأمّل في عاقبة الافعال انها : Schluss f. 163b امره اذا اراد شيئًا ان يقول له كن فيكون وصلى الله المخ

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt.

بسم الله اي بالله طهرت :Anfang f. 47° كلوق الاشياء وبد وجدت المخلوقات فما من حادث مخلوق وحاصل مسبوق من عين واثر وغير الم

Ein Fragment, das sich mit den Eigenschaften Gottes beschäftigt und dadurch beweist, dass er allein der Preiswürdige sei. Es bespricht, unter Anführung von Qoranstellen, das Verhalten der Scheingläubigen und der Frommen, bezeichnet als ihre Aufgabe, den

Weg zu Gott innezuhalten und auf ihn allein ihr Streben zu richten und an weiter nichts sich zu kehren. — In gereimter Prosa.

Das Stück bricht hier ab mit den Worten (f. 52b): وإحوالهم شاهد فإز الصابرون على صدف المقصود (f. 52b) بقلوبهم والصادقون في العهود بارواحهم [والقانتون]

3261.

Hieher gehören auch Werke von:

- احمد بن ابراهيم بن احمد المالقى ابن صفوان († 768/1862, u. d. T. مطلع هلال الانوار الالهية
- عبد الكريم بن ابراهيم الكيلاني قطب الدين (2 um ⁸²⁰/₁₄₁₇, u. d. T. لوامع البرق الموقى und der Aus- في معنى ما وسعنى ارضى المخ zug قبس اللوامع von demselben.
- 3) عبد الله الالهي † 896/₁₄₉₁, u.d.T. زاد المشتاقين oder زاد الطالبين oder زاد الطالبين.
- 4) عبد الرحمن بن احمد التجامي † 898/1498,
 u. d. T. الدرة الفاخرة.
- أالمدري ألم المحمد بن يونس البدري (5) ألم المحمد بن يونس البدري (5) بداية على الكمالات الالهية للجيلي (1071/1660)

b) der Weg zu Gott. 3262. Spr. 851. 11) f. 790-820.

Format etc. u. Schrift (28 Z., enger u. kleiner) wie bei 1). — Titel und Verfasser am Rande:

٢٠ ترتبب السلوك في طريق الله تعالى لابي القاسم عبد الكريم بن هوازن القشيرى

قال الاستان . . . انقشيري رَمَّ جب : Anfang ان يكون العبد انجزدا عن الدنيا لا يملك شيئا النخ

Wie der Anfänger in der Çūfik seinen Weg zu Gott einzuschlagen habe, von 'Abd elkerim ben hawāzin elqościrī † 465/1072. Das Werkchen enthält mehrere (ungezählte) Abschnitte. 80b, 1 فصل انا تحقق الذكر في ذكر اللسان الخ فالذكر العبد بلسانه فيقوي همتم في الذكر العبد بلسانه فيقوي همتم في الخرار الحبد المناء الذكر في الجوار المن عمل ابتداء الذكر في الجوار المن على 80b. 8. w.

فصل وهذا الطريق الذي هو طريق الله تعالى 82° لا بدّ فيه من طول المجاهدة

فصل والمبتدئ في ابتداء أمره يجهد فيتباعد *82 عنه مقصوده

لم اعد، الى حالتي في قوة النفس :Bchluss f.82b ولم يرد على شئ يزيد، في حالي أو ينقص البتة 'تم الكتاب

3263. Pet. 41.

2) f. 96 — 120.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel f. 96°: تتاب بداية الهائة

ebenso f. 120b. - Verfasser: s. den Anfang.

Abū hāmid elgazzālī † 505/1111 geht von dem Satze aus, dass Wissen ohne Glauben von Gott entferne. Den rechten Weg zu Gott zu finden sei die Hauptsache; der Anfang dazu sei das äussere Leisten der Frömmigkeit (طاعر التقوي), das Ende dahin das innere Erfülltsein von derselben (باطن التقوي); Frömmigkeit aber sei das Befolgen der Gebote und Verbote Gottes. — Hier nun wird das Aeussere der Frömmigkeit behandelt, in zwei Hauptabschnitten (قسم) mit Unterabtheilungen.

في الطاعنا اعلم ان اوامر الله تعالى 4.97 قسم .1 فرايض ونوافل المخ

آداب النيمة م100 ,آداب الغسل 99 ,آداب الوضوء 98 آداب الصوم 109 , آداب الجمعة ط108 , 109

في اجتناب المعاصي؛ اعلم أن الدين 110 قسم .2 شطران احدهما ترك المعاصي الخ اللسان 110 , الانن 110 , العين 110

اللسان 110°, الآنن 110°, العين 110° . العين 110° . العين 110° . القول في المعاصي في القلب 114° . القول في آداب الصحبة والمعاشرة مع لخلف ولخالف

ثم اعلم انه قط لا يصفو : Schluss f. 120b لك الملك في تحلّتك . . . ثم يفوتك به الملك المقيم . . . في جوار ربّ العالمين تمّت HKh. II 1696.

3264.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Lbg. 272.

66 Bl. 8°, 11 Z. (18 × 13¹/3; 13 × 9¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut, aber nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel (von neuerer Hand) f. 1°, steht auch in der Ueberschrift f. 1°. — Verfasser fehlt.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, etwas vocalisirt. Ueberschriften roth. F. 1—17 von neuerer Hand deutlich und gleichmässig, auch vocalisirt, ergänzt. — Abschrift c. 900/1494 (resp. 1200/1785).

2) Pm. 210.

36 Bl. 8°°, 15 Z. (20¹/2 × 14¹/2; 14 × 9°m). — Zustand: wasserfleckig am Rande und auch im Rücken, besonders stark gegen Ende. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Verfasser ausführlich.

Schrift: Türkische Hand, zieml. klein, deutlich, vocallos. — Collationirt. — Abschrift im J. 1046 Dū'lqa'da (1637) von خمد بن شيخي بن محمد الشرواني الحسيني

3) We. 1579.

55 Bl. 8°°, 11 Z. (19³/4 × 15¹/2; 12¹/2 × 8¹/2 — 9°m). — Zustand: etwas unsauber, auch fleckig; der hintere Deckel lose und deshalb gegen Ende einige Blätter lose. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: rothbrauner Lederdeckel mit Klappe. — Titel und Verfasser f. 1°n von späterer Hand (aber unrichtig):

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gewandt, im Ganzen kräftig, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Am Rande, auch zwischen den Zeilen, oft Glossen. — Abschrift c. 1160/1688.

4) We. 1580.

35 Bl. S^{vo}, 21 Z. (20×15; 15×9^{cm}). — Zustand: wasserfleckig und unsauber. Bl. 1 am Rande, 28 im Text ausgebessert. — Papier: gelb, grob, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 1^a mit dem Zusatz: في علم الضاعات.

Schrift: gross, etwas vornüberliegend, gleichmässig, deutlich, etwas vocalisirt. Ueberschriften roth. Von f. 27 an ergänzt in etwas kleinerer Schrift, rundlich, vocallos. Der Text (18 × 12¹/₂ - 13¹/₂^{cm}) geht bis dicht an den Rand und hat bei einigen Blättern unten am Rande durch Beschneiden gelitten. – Abschrift c. 1100/1688 (resp. 1200/1785).

Nach f. 12 u. 16 fehlt je 1 Blatt.

5) We. 1804, 8, f. 26-58.

8°°, 13 Z. (von f.38 an 15 Z.) (16×10¹/4; 11¹/2×6¹/5°m). Zustand: nicht recht sauber; die ersten Blätter unten am Rücken beschädigt. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel f.26°: بداین الهداین وهداین الهداین وهداین الهداین وهداید النهاند. Verfasser sehr ausführlich.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, stark, gedrängt, vocallos. — Abschrift c. 1100/1688 von عبد الغفور

6) Lbg. 808, 1, f. 1-32.

497 Bl. 8°°, 28 Z. (20¹/2×15; 14¹/2×8cm). — Zustand: lose Papierlagen; etwas wurmstichig. — Papier: gelblich, dünn, glatt. — Einband: brauner Lederdeckel mit Klappe. — Titel und Verfasser f. 1ª oben zur Seite.

Ueber f. 2b-6b s. No. 1948, 2.

Schrift: magrebitisch, klein, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften meistens roth, auch Stichwörter und einige Verse so. Bl. 23^b leer, aber Text fehlt nicht. — Abschrift c. 1100/1888. (Nach f. 72^a von عبد القادر بن على im J. 1080/1888.) — Collationirt; am Rande oft Berichtigungen.

7) We. 1697.

39 Bl. 8°°, 18 Z. (17 × 12¹/2; 12¹/2 × 8°m). — Zustand: durchaus unsauber und fleckig. Bl. 1 am Rande unten ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken.

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, gut, ganz vocalisirt.
Ueberschriften u. Stichwörter schwarz, aber hervorstechend
gross. — Abschrift von عبر بن إحباد um 1000/1591. —
Am Rande stehen zieml. oft kleine Glossen u. Berichtigungen.

8) Lbg. 393, 1, f. 1—46.

68 Bl. 8°°, 15 Z. (19¹/2×11²/2; 12¹/2×5²/3°°). — Zustand: nicht fest im Einband, sonst gut. — Papier: bräunlich, dünn, glatt. — Einband: braunrother Ledorband mit Klappe und Goldverzierung. — Titel f. 1° in der Mitte, in ganz kleiner Schrift.

Schrift: klein, fein, zierlich, Nesta'līq, vocallos. Ueberschriften roth. Der Text ist in Goldstrichen eingefasst, f. lb beginnt mit einem Frontispice. — Abschrift von على بن مصطفى im Jahre 1180 Ďū'lqa'da (1767).

9) Pet. 218.

50 Bl. 8°°, 13 Z. (20 × 15; 15¹/2×10cm). — Zustand: am oberen Rande wasserfleckig; nicht überall sauber. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einbd: Pppbd mit Lederrücken.

Schrift: ziemlich gross, weit, etwas steif, deutlich, vocallos. Die Ueberschriften zum Theil roth. Bl. 25-28. 37-39. 46-50 auf gelblichem, dünnem Papier ergänzt in ähnlicher Schrift, aber fester und besser. — Abschrift c. 1800. — Collationirt.

10) We. 1578, 1, f. 1-24.

28 Bl. 8vo, 22-23 Z. (20¹/₂×14¹/₂; 15-15¹/₂×10^{cm}). Zustand: lose im Deckel, die obere Hälfte wasserfleckig; der Text dadurch oft sehr undeutlich. — Papier: gelb, ziemlich glatt, stark. — Einband: schwarzer Lederdeckel.

Der Schluss fehlt. Das Vorhandene geht bis zu den Worten f. 24^b: وإن الطامع في الاكثر (= Pet. 218, f. 47^b, 2). Es fehlen bis zum Ende 2 Blätter.

Schrift: gross, krāstig, geübt, slūchtig, zieml. schwierig, vocallos. — Abschrift im J. 1075 Gom. II (1664) von احمد بن احمد الشائعي الازهري

11) Spr. 814, 2, f. 14-53^a.

(Auch bezeichnet als Spr. 759.)

Format etc. u. Schrift wie bei 1. (Text $12^{1/2} \times 9^{cm}$.) Nach f. 19 fehlen 20 Bl.

3265. Spr. 673.

136 Bl. 8vo, c. 15-19 Z. (21¹/₂ × 16¹/₂; 16 × 10^{cm}). Zustand: am Rande (besonders dem untern) stark fleckig, ganz besonders im Anfang. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederbd. — Titel u. Verfasser f.3^a:

كتاب منهاج العابدين للامام الغزالي

حدثنى الشيخ . . . عبد : ٩٠٤ Anfang f. 30 الملك بن عبد الله . . قال املي على شيخي الامام الاوحد زين الدين شرف الائمة عماد الفرق ابو حامد محمد بن محمد بن محمد الغزالي الطوسي رق هذا الكتاب وهو آخر كتاب صنفه ولم يشتمل منه الآخواض المحابه واوله الحمد للة الملك الحكيم الجواد الكريم العزيز الرحيم الذي فطر السموات والارض . . اعلموا اخواني اسعدكم الله وايانا بمرضاته ان العبادة تمرة العلم وقائدة العمر وحاصل العبد وبضاعة الاولياء المخ

In der Vorrede sagt Elgazzālī, es sei schwierig, zur Gottseligkeit zu gelangen; er kenne den Weg dazu, und habe, um Anderen den Weg dazu abzukürzen, einige Werke verfasst (wie das كشف الاسرار und احياء علوم الدين الى الله und andere): man habe sich

jedoch weniger an sie gekehrt, indem man die darin vorgetragenen Lehren für Historien der früheren (الساطير الازلين) erklärt; er wolle daher jetzt ein nützliches, für Alle brauchbares Buch schreiben. Er bespricht dann ausführlich die Eintheilung desselben. Es ist sein letztes Werk. Dasselbe zerfällt in 7 عَقَبَة.

- عقبة العلم؛ فاقول وبالله التوفيق يا 4.7 عقبة 1. طالب الخلاص والعبادة
- عقبة التوبة ثم عليك . . . بالتوبة 10⁶ عقبة .2 وذلك لامرين
- عقبة العوائق ' ثم عليك . . . بدفع 14 عقبة .3 العوايق حتى تستقيم

(Dieser عوليق sind 4: 1) 14° الدنيا ; 15° (2) 15° النفس 4: 20° (3) (4: الشيطان 40° (3) (4: الخلف 40° (20° (18) (4: 18) (20° (18) (20° (18) (4: 18) (20° (18) (4: 18) (20° (18) (4: 18) (4: 18) (4: 18) (4: 18) (5: 18) (5: 18) (5: 18) (5: 18) (6: 18

- عقبة العوارض ثم عليك . . . بكفاية 45 عقبة .4 العوارض الشاغلة عن عبادة الله
- عقبة البواعث ثم عليك يا اخي 60 عقبة.5 بالسير اذا استقام لك الطريق
- عقبة القوادح ثم عليك يا اخى . . . 68 عقبة .6 عبد 68 عبد .6
- عقبة الحمد والشكر ثم عليك . . . 466 عقبة .7 بعد قطع هذه العقبات

انه جواد كريم فهذا ما "Schluss f. 85 وقد الآخرة وقد اردنا ان نذكره في شرح كيفية سلوك الآخرة وقد وفينا بالمقصود في نلك والحمد الله . . . ما اعتدت التي البيت وفود وبدت دراري النجوم في الليالي السود وسلم تسليما التي يوم الدين في الليالي السود وسلم تسليما التي يوم الدين

Schrift: ziemlich klein, dick, gedrängt, Türkische Hand, fast vocallos, am Rande häufig Zusätze und Bemerkungen, auch zwischen den Zeilen. — Collationirt. — Abschrift c. 1188/1726 (siehe f. 119a, unten).

HKh. VI 13243.

F. 2^b und 3^a (grösstentheils queer beschrieben) ein Stück eines juristischen Werkes (Kap. قالصلاة).

3266.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Spr. 674.

97 Bl. 4to, c. 22-24 Z. (23^t/₃ × 16; 19 × 11^t/₂cm). — Zustand: schlecht, unsauber, fleckig, nicht ohne Wurmstiche. — Papier: bräunlich, dick, etwas glatt. — Einband: schöner Halbfranzband.

Titel und Verfasser und Anfang ebenso. Im Schluss f.97b sind die Dankes- u. Segensworte nach بالقصود etwas gekürzt. Nach f. 95 fehlen 8 Bl. (= Spr. 673, f. 78b—83b, 9). F. 73b, 16 bis f. 74° oben ist f. 75°, 1 ff. wiederholt.

Schrift: gross, dick, deutlich, ohne Vocale und meistens ohne diakritische Punkte. Die Ueberschriften etwas grösser, meistens farbig. F. 1. 2. 73. 74. 97 von neuerer Hand ergänzt, ziemlich gross, eng, deutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 700/1300. — Collationirt.

2) Lbg. 349.

Schrift: zieml. gross, gewandt, deutlich, etwas vocalisirt. Ueberschriften u. Stichwörter roth. Collationirt. — Abschr. im J.⁷¹⁰,1319 von بين اجراهيم بن احمد بن احمد بن المعيل بن اجراهيم بن احمد بن المعيل بن

3) Spr. 675.

160Bl. 8ve, 17(13) Z. (173/4×13-131/2; 12×9-91/2cm). Zustand: fleckig und unsauber. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: schöner Halbfranzband. — Titel und Verfasser f. 1^a von neuerer Hand.

Schluss f. 156, in den Dankesworten etwas abweichend: بالمقصود وللحد، للدالذي بنعته تتم الصالحات وتتنزل البركات وصلى الله . . . الى يوم الموعود يوم شهادة الخ

Schrift: im Ganzen klein, fein, zierlich, etwas ungleich, aber deutlich, vocalieirt; Ueberschriften roth. Auf f. 3b folgt 4b. 4a. 5 ff. — Abschrift von عثمن بن محمد بن رافع c. 500/1494, aus einer mangelhaften Handschrift. — Collationirt.

Daran schliesst sich, von derselben Hand, ein Abschnitt, die Bekehrungsgeschichte des unfrommen, dem Trunke ergebenen مالك بن دينار, von ihm selbst erzählt f. 1576—159°, und f. 159° Mitte bis 160° eine Schilderung Mohammeds, die aber mit f. 160 nicht zu Ende ist. Sie fängt an:

4) Lbg. 662.

102 Bl. 8°c, 20-21 Z. (21°/3 × 15¹/2; 16¹/2 × 12¹/3cm). Zustand: ziemlich gut; doch am Rande etwas wasserfleckig, bes. f. 10-21 am Seitenrand und auch im Rücken. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Kattunbd mit Lederrücken. — Titel f. 1° oben am Rande in blauer Schrift:

Im Anfang fehlt 1 Blatt. Das Vorhandene beginnt mit وطريف الاقوياء.

Schrift: ziemlich gross, gewandt, kräftig, deutlich, vocallos. — Abschrift v. J. 961 Sawwal (1554).

5) Pm. 45.

136 Bl. 8°°, 17 Z. (20 × 15; 14 × 10°m). — Zustand: ziemlich gut, doch in der ersten Hälfte stark wassersleckig. Bl. 1 am Rande ausgebessert. — Papier: gelblich, auch bräunlich, stark, glatt. — Einband: schöner Halbfranzband mit Klappe. — Titel f. 1°:

منهاج العابدين الي الجنة

Anfang (von المجدد الله an) wie hei Spr. 673, 1. Schluss ebenso, bis zu dem Worte بالمقصود dann etwas kürzer: وصلى الله على خير مولود ديما اللي افضل معبود محمد صعم تسليما كثيرا

Schrift: gross, gefällig, weit, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Text in rothen Doppellinien. — Abschrift zu eigenem Gebrauch von تحمد الموز الصغير im J. 974 Rab. II (1566).

Die ersten Blätter folgen so: 1. 3-10. 2. 11 ff.

6) Lbg. 357, 1, f. 4-81^a.

160 Bl. 8°c, 23 Z. (21 × 15 ½; 16½ × 10½-11cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: rothbrauner Lederband.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, wenig vocalisirt. Stichwörter und Ueberschriften roth. — Abschrift von على بن حسين بن ملا محمود المكري im J. 1009 Ramadān (1601).

Die voraufgehenden 3 Blätter enthalten hauptsächlich: f.1° ein Gebet am Tage المار المار

7) We. 1584.

105 Bl. 8°°, c. 17—25 Z. (21×16; 15—16×9¹/2—11cm). Zustand: in der ersten Hälfte stark wasserfleckig und ziemlich unsauber. Die untere Hälfte von f. 76 übergeklebt und der Text nachgeschrieben. Bl. 1 schadhaft und ausgebessert; auch Bl. 10. — Papier: gelblich, ziemlich glatt und dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser fast ganz überklebt.

Schrift: ziemlich gross, deutlich, im Ansang etwas gedrängt, vocallos. Ueberschriften roth. Der Text in rothen Linien — Abschrift im J. 1188 Śa'bān (1769) von كات الحاج شعبان. — Arabische Foliirung.

8) Pet. 41, 3, f. 121-211.

Format (19 Z.) etc. und Schrift wie bei 1. Am Rande grössere Wasserslecken. — Titel und Verfasser fehlen; aber f. la oben steht:

منهاج العابدين للغزالي

Abschrift um ¹²⁰⁰/₁₇₈₅. — Anfangs am Rande und auch zwischen den Zeilen viele Glossen. Von f. 174^b an ist für die Ueberschriften Platz gelassen.

F. 121^a enthält, ausser einem Talisman und Kraftgebet, hauptsächlich: بيان سلسلة طرية vom Seili Elwefa herunter bis auf Mohammed geführt.

9) Spr. 673, 4, f. 119b-120b.

Enthält ein Stück aus demselben Werk (= Spr. 673, 1, f. 62^b ult. bis 64^b, 3).

3267. We. 1775.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Im Ganzen ziemlich unsauber und sleckig. - Titel u. Verfasser s. 15:

ک" بغیر الطالبین منهاج العابدین نشمس الدین البلاطنسی

الحمد لله الذي وفق من شاء من . الما بعد فان منهاج عباده لسلوك منهاج العابدين . . . اما بعد فان منهاج العابدين من الكتب التي وقع عليها في علم الدين الاجماع الخ

Auszug aus dem selben Werk, auf Wunsch von Freunden gemacht, von Sems eddin elbelätunusi (wahrscheinlich Mohammed ben mohammed), um 850/1446 am Leben. Es enthält die Hauptsätze, ist aber nicht in bestimmte Kapp. oder Abschnitte getheilt. Es beginnt f.16a: اعلم اسعدك الله . . . العلم امام العمل وان رسول الله صعّم قال طلب العلم فريضة علي كل مسلم النخ وخاتمتها لقاء الله تعالى رب : «und schliesst f. 32 العالمين بلا كيف جل جلاله عن مقالات اهل البدع والاهواء والحمد لله على ما اولى وصلى الله على سيدنا النخ

Abachr.von يوسف بن محمد بن موسى الترجمان الشافع im J. 846 Śa'bān (1442). — HKh. VI 13243, p. 211.

F. 326 u. 334 zwei Stellen aus احياء العلوم.

3268. We. 1746.

 8vo , 15 Z. ($20 \times 14^{1/2}$; $12^{1/2} \times 8^{1/2^{cm}}$). — Zustand: im Ganzen gut, doch an mehroron Stellen fleckig. Bl. 26 lose. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel u. Verf. f. 25^a :

ك" الدر الثمين شرح مقاصد منهاج العابدين تاليف الغزالي لسيدي مصطفى البكري الصديقى

الحسيني بن كمال الدين

الحمد لله رب العالمين والصلاة: Anfang f. 25° فان الكتاب والسلام على نبيه . . . أما بعد فان الكتاب الموسوم بمقاصد منهاج العابدين الجامع لشوارد رقايق دقايق الدين الذي الخيصرة العارف الرباني سيدي عبد الوهاب

الشعراني من اصله المنسوب لحجة الاسلام الح

Nach Vorstehendem ist der Auszug, den des Elgazzāli ge- منهاج العابدين aus dem الشعراني macht hat unter dem Titel: مقاصد منهاج العابدين, hier mit einem gemischten Commentar versehen von مصطفى الصديقى † c. 1162/1749 und betitelt الدر الثمين. Alles dieses ist theils falsch, theils fraglich. Blatt 25 ist - ebenso wie das Schlussblatt — von anderer Hand geschrieben als das Uebrige, und zwar von der Hand eines Mannes, der ein Geschäft daraus gemacht hat, Büchertitel, Bücher-Anfänge und Ausgänge zu fälschen, um ihnen mehr Ansehen zu verschaffen. Er hat auch hier gefälscht. Es liegt hier vor ein gemischter Commentar zu dem so eben besprochenen Auszug aus dem منهاج الطالبين. Ob der Commentar wirklich von Muctafā elbekrī sei, ist fraglich, möglich wäre es indess.

Der Anfang des Werkes fehlt hier also; die f. 26° zuerst vorkommenden Textworte nebst Commentar sind: بعد العاملين ولما اتم الله نعمته والريا المحيطين لاجر العاملين ولما اتم الله نعمته على عبده بالعلم والتوبة . . . ووفقهم لشكرة فنالوا به الدرجات في اعلا عليين احمده . . . أما بعد فو من الطروف المبنية المقتطعة عن الاصافة . . . فأن منهاج العابدين وهو الكتاب الذي صنفه الامام حجة الاسلام . . . من الكتب التي وقع عليها في علم الدين الاجماع اجابة لدعايه حيث قال ابتهلت الي من بيده الخلق والامر أن يوفقني لتصنيف كتاب الخ

Das Werk ist hier nicht zu Ende; es hört auf in Erklärung der Textworte ليهون عليك احتمال ليهون عليك احتمال (= We. 1775, f. 28°, Z. 6) mit den Worten f. 117b: من العقاب الاليم ما لا صبر عليه نعليك اذا بالتزام هذين الامرين المعينين جحمل لك فعليك اذا بالتزام هذين الامرين المعينين جحمل لك

Bl. 118 ist gefälscht, um einen scheinbaren Schluss des Werkes zu geben; während vielleicht 20-30 Blätter fehlen.

Schrift: gross, kräftig, rundlich, deutlich, fast vocallos. Grundtext roth. — Abschrift: c. 1800.

3269. Lbg. 554.

337 Bl. 8°°, 23 Z. $(19\frac{1}{2} \times 14; 15 \times 9^{cm})$. — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 1°:

تختصر من منهاج العابدين Verlasser fehlt,

الحمد لله رب العالمين والصلوة : Anfang f. 2°: وبعد قد التقطت هذه الفوايد من منهاج العابدين لسيدي العالم . . . ابي حامد تحمد بن تحمد الغزالي . . . العبادة ثمرة العلم وفايدة العبر وحاصل العبد الخ Auszug aus dem Werke Elgazzāli's.

قال الله تعالى :(عقبة .7° der 7. عالى الله تعالى الله تعالى المائن شكرتم لازيدنكم وله شرح كثير فاقتصرنا على يعن الفياد لاحل إلى يصنم الغتام بالتاليف والله اعلم

بعض الفوايد لاجل ان يصنم [يغتنم] بالتاليف والله اعلم Schrift: ziemlich klein, fein, gleichmässig, vocallos. Text in rothen Linien eingerahmt. — Abschrift c. 1200/1785. Arabische Foliirung (im ganzen Bande).

3270. Spr. 889.

107 Bl. 4°, 15 Z. $(26^{1}/_{2} \times 18; 16 \times 11^{1}/_{2} - 12^{cm})$. — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: schöner Halbfrzbd. — Titel fehlt; nach der Vorrede f. 2°, 6:

كتاب ادب السلوك Verfasser: s. Anfang.

قال عبد الهنعم بن عمر بن الماهم Anfang f.1b: حسان الغشاني الاندلسي الجلباني رحم الحمد لله الذي اطلع الانسان على سراير من الاحوال . . . أمّا بعد فانى الجمع لكم معشر السالكين في سبيل الحق ما حصر عندي الآن ممّا انطقني به ربّي من الحكة كلاما مطلقا ا

Anleitung zur Weisheit in çüfischem Sinne. Dieselbe zerfällt in 60 Wege (مشرع), die schliesslich zu Gott führen. — Die Uebersicht f. 2b—3b. — Der Verfasser 'Abd elmun'im ben 'omar ben 'abdallah ben hassan elgassani elandalusi elģiljānā abū 'lfadl † 608/1206 sagt, er habe keinen Ausdruck einem anderen Werke entlehnt. — Die 60 مشرع sind:

anderen	werke entienni	، Sind: مشرع Die 6∪
1. f.4ª	تنزيه ونظر	اطلاع واستبصار 2. f.7 ^b
3. 8 ^b	تعريف وتبصير	تنبيه وتذكير 4. 9
5. 10 ^b	التخلي والحلي	اعتبار وافتكار 6. 11 ^b
7. 13ª	خلوة وجلوة	حذر وتصرّع 14 8.
9.154	يقظة وتحرز	اصطفاء وتعليم 10.16
11. 18 ^b	قبول وتبلقى	تخصيص واستمداد 12. 20°
13. 22ª	اجتماع وملكة	تحرر ومراقبة 14. 23
15. 24 ^b	صفاء واشراق	اتصال ومشاهدة 27° 16.
17. 29b	الفاضل والمغضول	استدلال واعتراف 18. 31
19. 32b	انعام واحترام	حصور وتعتقر 20. 33 ،20
21. 34 ^b	معرفة وصفوة	استمساك وتنشك 450 .22
23. 36 ^b	بحث وتصور	نباهة وتقويم 24. 38
25. 39b	عزلة وسياسة	ردع وورع (ورع وورع 26. 41°
27. 43*	حزم وعزم	تمجيد وادراك 45 28.
29. 47ª	تحري وتبصر	مبادرة وعزيمة °30.48 مبادرة
31. 49ª	نظر وتحقيف	محاسبة ومواصلة 32. 50
33. 52 ⁿ	حرية ومجاهدة	اعتصام وتبسك 34. 53
35. 55ª	رشد وسيادة	عطاء ونسك 36. 56ª
37. 57ª	أعانة وعناية	تاييد وتنبيه 88. 58 تاييد

هداية وموهبة 40، 61^b

39. 60ª

وجل واستحياء 58.81° محاسبة وتطهير 57.80° وجل واستحياء 60.83° وكسال 60.83°

Das Werk schliesst f. 86° mit einem Gebet (تضرّع) aus dem J. 580/1184, dessen Ende so ist: والحقنا بعبادك الصالحين وصل اللهمّ على محمد سيد المسلين وعلى المحابد اجمعين والحمد لله رب العالمين؛

Bei jedem مشرع ist die Zeit der Abfassung angemerkt: sie umfasst die Jahre ⁵⁵⁹/₁₁₆₄ bis ⁵⁹⁹/₁₂₀₂. Ebenso ist auch die Zahl der einzelnen Dicta (عدن كليات) angegeben, die in jedem مشرع enthalten sind. In der Vorrede führt der Verfasser zehn Werke von sich an, deren Mehrzahl in Versen ist.

Schrift: gross, gefällig, deutlich, reich vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1000/1591.

HKh. 1 330.

3271.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Lbg. 745.

66 Bl. 4¹⁰, 19 Z. $(25^{1}/4 \times 17^{1}/4; 18^{1}/2 \times 12^{3}/4^{cm})$. — Zustand: stellenweise fleckig. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe.

Verfasser (ganz kurz) und Anfang und Schluss wie bei Spr. 889, 1.

Am Rande f. 13° ff. steht ein Excurs des تناج الحدين جعفر بن محمود بن السراج الحلبى tiber السماع (Singen der Derwische) und f. 33° ff. Verschiedenes aus Werken des ألسهروردى † 632/1234, HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

von derselben Hand, sehr flüchtig, der Text oft durch Beschneiden etwas beschädigt.

Schrift: ziemlich gross, gut, gleichmässig, vocalisirt.
Ueberschriften roth. Der Anfang ist f.3b—10b ergänzt in
gefälliger deutlicher Schrift, vocallos. F.1b—3a leer. —
Abschrift im J. 718 Rabī' I (1313) in Damaskus, von
ناصر بن أبي الفصل بن الهيني. — Collationirt.

In f. 58^b — 66 ist hauptsächlich zu bemerken f. 61 die lange Dibäge des

ك" انموزج العلوم ونتيجة المنطوق والمفهوم deren Anfang: الحمد لله الذي اطلع نجوم العلوم .قسم 10 In 10

2) Spr. 890.

69 Bl. 8°°, 21 Z. (20¹/2×14³/4; 14¹/2×9-9¹/2°m). — Zustand: stark fleckig. Bl. 1 schadhaft, doch der Text leidet nicht davon. — Papier: gelb, etwas glatt, ziemlich stark. — Einband: schöner Halbfrzbd.

Titel u. Verfasser f.1° wie bei Spr. 889, 1. Schluss etwas anders: بعبادك الصالحين برحمتك يا ارحم الراحمين وصلى الله علي سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين

Schrift: ziemlich klein, etwas breit gezogen, gleichmässig, wenig vocalisirt, Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1014/1605 (vielleicht 1094/1683).

3) We. 1692.

78 Bl. 8°°, 17-18 Z. (21¹/2×15¹/3; 16¹/3×11-11¹/2°m). Zustand: ziemlich lose im Deckel, oben am Rande fleckig, besonders in der ersten Hälfte; im Ganzen nicht recht sauber. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1a:

كتاب في النصوّف محتو على سنين مشرعاً كل مشرع تحته ثلثون ادبا وهو لطيف عظيم

الحمد لله رب العالمين وصلي : An fang f. 1 السلوك الله سيدنا . . وبعد فان قذا كتاب آداب السلوك وهو كلام مطلق وكلمات الحكمة المبصرات التحكمة المبصرات التعلمة Titol und Anfang sind von ganz später Hand ergänzt.

Das Vorhandene hört gegen Ende des 59. مشرع auf mit den Worten f. 78b: ومن نسيانها ومن خرصها ومن عقدها ومن ازدراء

Schrift: ziemlich gross, deutlich, etwas vocalisirt. Stichwörter und Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688. — Collationirt.

3272. We. 1792.

24 Bl. 8°°, 17 Z. (20³/4 × 13¹/3; 14¹/2 × 7¹/2°m). — Zustand: fleckig, besonders zu Anfang, und am Rande bisweilen ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband. — Titel und Verfasser f. 1°: حم الدين الكبري العبري الكبري الكبري

Der Titel ist رفى الطريق). (oder رسالة فى الطرق). Der Verfasser heisst ausführlicher: Ahmed ben 'omar elhaiwagi (oder elhiwagi) negm eddin elkobari † 618/1221 (s. No. 3087).

الطرق الى الله تعالى بعدد انفاس الحلايق :Anfang وطويقنا الذي نشرع في شرحه أقرب الطرق الى الله الخ

Der Wege zu Gott sind so viel wie der Athemzüge der Geschöpfe; man kann sie indess auf 3 Klassen zurückführen, nämlich:

- طيف ارباب المعاملات
- طيق الحاب المجاهدات والبياضات (2
- طريق السايرين الى الله (3

Der letztere — der der Çusts — umfasst 10 Grundbedingungen (ممل); diese werden in dieser Abhandlung besprochen, nämlich: 1. توبة: 4. الرياضة: 4. القناعة على الله 3. الزمة الذكر 6. العنلة: 5. التوجه الى الله بكلية وجوده 7. وملازمة الذكر 6. العنلة 9. اليضاء 10. الرضاء 9. المراقبة 9. الصب

ويشاهد اموالهم كمن مثله Schluss f. 4b: في الظلمات ليس بخارج منها لا برهرة المومنية ولا بثمار الولاية والنبوة والله اعلم

Schrift: ziemlich gross, gefällig, wenig vocalisirt. Ueberschriften roth. Der Text in rothen Linien eingesasst. Abschrift (nach f. 19b) im J. 1158/1743. — HKh. III 6222.

3273.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Spr. 583, 4, f. 109^b—112^b. (Auch bezeichnet als Spr. 879.)

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titel fehlt. Verfasser s. Anfang.

فناء الصفات في الصفات في الصفات في الخات التوحيد فناء الضات في الذات التوحيد فناء الذات في الذات وحده تنه وحده والحمد لله وحده تنه (Gehört wol nicht zu dem vorliegenden Werk.)

2) Spr. 853, 8, f. 130b—134a.

Format etc. u. Schrift wie bei 7). — Titel u. Verf. f.130b:

هذه رسالة في سلوك الطريف البي الله للفخر الرازي

(Der Versasser ist unrichtig.)

الحمد لله الذي انعم علينا : Anfang f. 130^b: الخمد لله الذي انعم علينا المتعرفة على الشيخ ... وهدينا للاسلام وجعلنا من المتا تحمد صعم والناسيخ المالية والدين الكبري الرازي قدس سرّة الطرق الى الله الح Schluss wie bei We. 1792, 1 (aber noch etwas erweitert). — Abschrift vom J. 1197/1783.

3) We. 1868, 4, f. 44^a—46^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1. — Titel und Verfasser fehlt.

4) Mf. 248, f. 144^b—145^b. Die Abhandlung ist hier betitelt:
مسالة كافية لطالب الحقي

5) We. 1779, 1, f. 1-2b.

115 Bl. 8°°, 27 Z. (18×121/2; 141/2×9°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, ziemlich dunn u. glatt. — Einband: Pppbd mit Lederrücken. — Titelüberschrift f. 1°: والدين الكبري الكبر

Schrift: klein, rundlich, eng und gedrängt, vocallos. Abschrift um 1150/1737.

6) Pm. 363, 2, f. 61-63a.

Format etc. und Schrift wie bei 1. - Titel und Verfasser sehlt.

7) Spr. 878, 1, f. 1. 2.

37 Bl. 8vo, 27 Z. (20¹/₄ × 15; 14¹/₂ × 9²/₃cm). — Zustand: am unteren und auch am oberen Rande wasserfleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel u. Verfasser f.1° (von neuerer Hand). Verfasser ausführlich im Anfang. Der Schluss fehlt hier; das Vorhandene hört f.2 unten auf in Besprechung des 9. المراقبة) mit den Worten: بالسوء ما لا يزول في ثلاثيين سنة بالمجاهدات والرياضات

Schrift: ziemlich klein, deatlich, vocallos. — Abschrift c. 1200/1785.

3274. We. 1806.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt. Nach der Unterschrift f. 846: عن منتهى الافكار وسبب اختلاف الامم والموضحة من الاهتداء الي الطربة الاشرف الاهم صدر الدين محمد بن يوسف بن علي الشخف بن يوسف بن علي (d. i. والقونوي ...)

الحمد لله المنعم على الصفوة من : Anfang f. 9b عباده بمزية الاحسان . . . وبعد فلما كان الناس بمقتضى القسمة العملية والاختيارات الالهية على ثلث طبقات

Abhandlung des Mohammed ben ishāq ben moh. elqōnawī çadreddīn + 678/1274 über die Erkenntniss Gottes und die Beweise für seine Existenz, über das Wesen der menschlichen Seele und die Möglichkeit, ihn zu begreifen und zu erreichen, in mehreren Abschnitten u. Fragen.

11 فصل في بيان احوال طبقات الناس في طلب العلوم أعمار اعلم ايها الاخوان . . . ان اقامة الادلة النظرية أقل في تتميم ما سبق ذكره وجود واجب ألمسئلة الاولي هل ثبت عندكم ان وجود واجب ألمسئلة الاولي

u. 8. w. الوجود امر زايد على حقيقته مسئلة كلية تتصمن عدة مسايل ما حقيقة النفس 29^b الإنجاب التناسط

الانسانية وما البرهان الدال على اثباتها الرخ المسئلة المشتملة على مسايل على ١٩٥٥

بل بالتبعية لما له وجود محقق . Schluss f. 34b: كما سبقت الاشارة اليم في بعض المذاهب المتقدمة٬ Abschrift vom J. 817 Ramaḍān (1414).

3275. We. 1806.

86 Bl. 8ve, 19 Z. (17 × 13; 13 × 10cm). — Zustand: am oberen Rando wasserfleckig; auch sonst nicht ohne Flecken und im Ganzen etwas unsauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Ledorrücken. — Titol fehlt. In der Unterschrift f. 9a:

المسالة المرشدية

u, f. 1 $^{\circ}$ (u, auf der Rückseite des Vorderdeckels) noch der Zusatz:

في احكام الصفات الالهية

Verfasser fehlt: s. unten.

الحمد لله المنعم على الصنف : Anfang f. 3°: عبالة عبالة عبالة الاحسان . . . أما بعد فهذه عجالة تتصمن التعريف بكيفية التوجه الاهم الاولي تحو الحق جل وعلا وكيفية تخليص العزيمة وتحرير المطلب حال القصد اليه والاقبال بوجه القلب عليه

Abhandlung desselben Verf., betreffend die Art und Weise, zu Gott zu gelangen, die Vorbereitung der Gesinnung dazu, die Darstellung des geradesten Weges dahin, die geheime Kraft des stillen Gebetes (الذكر) etc.; in Vorwort und 2 (ungezählten) Abschnitten.

المقدمة التي يبتني عليها تقرير الخ 80 فصل في كيفية التنقل في مراتب الذكر 50

يطول ذكر انواعها فكيف تعيينها : Schluss f.9° وبيانها فافهم والله يقول الحق المخ

Schrift: kleine geläufige Gelehrtenhand, vocallos, meistens ohne diakrit. Punkte. — Abschrift c. 1817/1614. — HKh. III 6336. Der Verf. ist nach ihm: صدر الدين القونوي

3276. We. 1678.

315 Bl. 8vo, 17 Z. (18³/₄ × 13²/₃; 13¹/₂ × 9^{cm}). — Zustand: im Ganzen gut, nicht frei von Wurmstichen. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 1^a (ebenso f. 3^b in der Vorrede):

كناب طريق الهجرتين وباب السعادتين

Verfasser f. 1ª (und zu Anfang):

شمس الدين ابو عبد الله الحمد ابن قيم الجوزية

قال الشيخ . . . ابن قيم : Anfang f. 1^b: المحمد الله الذي نصب الكاينات على ربوبيته ووحدانيته حجا . . . اما بعد فان الله سجانه غرس شجرة محبته ومعرفته وتوحيده في قلوب من اختارهم من بريته الخ

Mohammed ibn qajjim elģauzijje † 751/1850 führt hier Folgendes aus. In die Herzen der Menschen, die er vor den übrigen Geschöpfen begnadet, hat Gott gleichsam den Baum der Liebe zu ihm und des Erkennens seiner Eigenschaften und den des Glaubens gepflanzt; der Drang ihrer Liebe und Verehrung gilt also Gott und ihr Führer zu ihm ist einzig der Gesandte

desselben. So hält sich der Fromme also zu Gott in allem seinen Streben, in Liebe, Furcht, Hoffnung, Hingabe und Verehrung, und zu Molammed in allem seinen Thun, insofern er den Vorschriften seines Gesetzes nachzukommen trachtet. Dies sind die zwei Wege, die er allein einzuschlagen hat; sie führen ihn zur Pforte zwiefachen Glückes.

Das Werk ist in eine Menge ungezählter Abschnitte ohne bestimmte Ueberschriften getheilt. فصل قال الله سجانه وتعالى يا ايها 4 أ Zuerst: f. 4 الناس انتم الفقراء الى الله والله هو الغنى فصل وقولم الدرجة الثانية الرجوع الى 136 السبق بمطالعة الفصل وهو يورث الخلاص فصل والدا كان التلوث بالاعراض قيدا يقيد 146 القلوب عن سفرها الي بلد حياتها

فصل وللناس في دخول السر في القضاء الالهي 1086 طبى فندكوها

قاعدة الساير الي الله تعالى والدار "Weiterhin: 134 الآخرة . . . لا ينتم سيرة ولا يصل الي مقصوده الا بقوتين قوة علمية وقوة عملية فصل فمن الناس من تكون لد القوة العلمية 135

الكاشفة عن الطريق ومنازلها

فصل والمقصود الكلام على علل "Ferner: 220 المقامات وبيان ما فيها من خطا وصواب فصل قال وهي على الاجمال قبل ان تنتهي وجود 2206 تعظيم في القلب يمنع الانقياد لغير محبوبه

فصل في مراتب المكلفيين :(طبقة in 18 259 فصل في الدار الآخرة وطبقاتهم فيهم Darin:

الزنادة، وهم قوم اطهروا الاسلام ط966 طبقة .15 ومتابعة الرسول وابطنوا الكفر ومعاداة الله ورسله

طبقة المقلدين وجهال الكفرة واتباعهم "303 .17

طبقة الجن . . . منهم المومن والكافر 305 .18 والبر والفاجر

فصل فاذا علم تكليفهم بشرايع الانبياء 2126 Zuletzt: ومطالبتهم بها وحشرهم يوم القيامة . . . علم ان تحسنهم في الجنه

الثالث أن تزويج المومنين :Schluss f. 315 بالحور العين وتزويج الكفار بالشياطين والقول الاول اظهر الاقوال واللم اعلم

Die vor dem Titel f. 1ª stehenden Worte sind ausgestrichen, und zwar mit الجزؤ الاول من Recht; es liegt hier das ganze Werk vor. Dies geht aus f.3b, 13 ff. hervor, wo der Verf. sagt, er beginne sein Werk mit Betrachtungen über die Armuth und schliesse es mit Darstellung der verschiedenen Klassen (طبقات) der Ginnen und Menschen im Jenseits und ihrer Rangstufen im Paradiese u. in der Hölle. - Ein langes Gedicht des Verf. (105 Verse), das Glück des Paradieses betreffend, steht f.40bff. Es beginnt (Tawil): فحتى على جنات عدن فانها منازلك الاولى وفيها المختيم Der Verfasser erwähnt als sein Werk f. 152

التحفة المكية (nicht bei HKh.).

Schrift: klein, kräftig, gewandt, gleichmässig, deutlich, vocallos; auch fehlen nicht selten diakritische Zeichen. Ueberschriften meistens etwas grösser. Die ergänzten Blätter (meistens) in grosser, rundlicher, deutlicher Schrift, auch vocallos. Ergänzt sind Bl.1-15, 165-200, 310-315; wie es scheint, ist die Erganzung richtig. - Abschrift vom J. 1244 Moh. (1828) (für die ergänzten Blätter; das Uebrige d. h. der Haupttheil der Hdschr. ums J. 1000/1591). - Collationirt.

(سفر الهجرتين) HKh. III 7180

3277. We. 1779. 6) f. 25 -- 46b.

8vo, 17 Z. $(18^{1}/_{2} \times 13^{1}/_{2}; 13 - 13^{1}/_{2} \times 9^{cm})$. - Zustand: ziemlich gut. - Papier: gelb, glatt, dick. -Titel und Verfasser f. 25a:

كتاب نيد رسالة لمن يسلك طريق الله تعالي لعلى بن الحد بن ابراهيم الجازي الشافع السقطى

الحمد للع رب العالمين العالمين Anfang f. 25b. أما بعد فقد الهمني ربي وحرك وجود تامل صنعته . . . بنسطير احرف المنعم الجواد من ينبوع حكته المخ

'Alı ben alimed ben ibrahım elhigazı essaqatī, um 800/1397 am Leben, giebt hier eine Anleitung für solche, die den Weg zu Gott gehen wollen, wozu fünferlei erforderlich sei: Bussfertigkeit, Entsagung etc. Die Abhandlung ist im J. 801/1398 verfasst und zerfällt in ungezählte Abschnitte.

ولا نعة بعد كلمتي الشهادة :"Schluss f. 46 في المتقامة على حدودها واستيفاء شروطها والله الموقف والهادي لا رب غيرة ك

Schrift: ziemlich gross, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. Bl. 37^a leer, aber im Text fehlt nichts. — Abschrift im J. ³³⁶/₁₅₂₉.

3278. Spr. 802.

S^{vo}, 17 Z. (Text: $16 \times 9^2/3^{cm}$). — Zustand u. s. w. wie bei 1). Die Schrift wie bei 1), f. 28. 29^a . — Titel und Verfasser f. 29^b :

(Im Titel stand 2mal القريب, in der Vorrede f. 30° الغريب; die obige Aenderung scheint mir nothwendig.)

الحمد للم الذي خلق النسان : Anfang f. 29 . . . أما بعد فاتى اذكر في هذه الرسالة سفرا وجدتم وجدانا وسافرت فيم زمانا الح

Nach der Lectüre des كتاب الاسفار des كتاب الاسفار hat 'Abd elkerim elgili um 820/1417 den Gegenstand schon daselbst behandelt gefunden, aber mehr andeutungsweise: so will er ihn hier denn deutlicher behandeln und den Weg zur richtigen Erkenntniss Gottes zeigen.

وذلك من شفقته صعم على امنه : Schluss f. 32b: واعتنائه بهم صعم والحمد لله ربّ العالمين وصلى الله الخ

3279. Spr. 802.

32 Bl. 8vo, 21 Z. (21²/₃×16; 16×10^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel u. Verfasser fehlt eigentlich: aber f. 1^a steht oben rechts (u. in der Unterschrift):

الحجد للد الكاين في الموصوف بالاستواء: Anfang f.1 في الموصوف بالاستواء: الما بعد جل جلال ذاته بعد فراغه من خلف ارضه وسمايه ... أما بعد فان الاسفار ثلاثة لا رابع لها اثبتها الحقّ عزّ وجلّ المخ

Abhandlung desselben Verfassers. Alles was existirt, lebendige wie leblose Wesen, Gottes Wesenheiten und die ganze Schöpfung sind in ewiger Bewegung, d. h. Reise, begriffen, und nirgend ist ein Ende derselben; für den Menschen besteht diese Bewegung in der Reise von Gott her, zu ihm hin, in ihm. Dieser Reisenden sind aber verschiedene Arten, und der Zweck des Verfassers ist f. 5%: نذكر في هذه الحجالة من الاسفار التي وقفنا عليها علما وعينا وهي التي وقعت للانبياء عم والاسفار الالهية وسفر المعاني ومعرفة التنبيه على ما ينبغي من الاسفار وسفر المعاني ومعرفة التنبيه على ما ينبغي من الاسفار

Er theilt sein Werk in Reisen (سَفَر) ein. Zuerst: f. 5° (سَفَر) ein. أوهو بعض الناس f. 5° (سفر الخلق والامر 6° (سفر الناس 15° (وهو سفر الابداع 14° (سفر الروية في الايات والاعتبارات 6° (وهو سفر الابداع 24° (سفر الرصى 23° (سفر العضب والرجوع الحذر 27° (سفر الخوف 26° (سفر الغضب والرجوع ويعطي الحاجمة والقوظ والظهور : 29° (على خصمايه والله يقول الحق المخ

Schrift: ziemlich gross, kräftig, rundlich, gleichmässig, vocallos, ziemlich deutlich. Uebersehriften roth. F.28 u.29^a magrebitischer Zug, mit der gewöhnlichen Setzung der Punkte über u. i. (nicht u. i.). — Abschrift c. 1250, 1834.

3280. Lbg. 807. 5) f. 59^h-81ⁿ.

Format etc. and Schrift wie bei 3). - Titel fehlt. Er könnte nach dem Anfange sein:

وصبية

Verfasser fehlt, steht in der Unterschrift:

أما بعد حمد الله تعالى والصلوة . . . Anfang: فهذه وصية لا بحابى واولاي الذين تابوا الى الله تعالى

Verhaltungsmaassregeln für Çūfis, um zu Gott zu gelangen, von Abū bekr ben mohammed ben 'alī elliawāfī elhanefī zein eddīn, geb. ⁷⁵⁷/₁₈₅₆, gest. c. ⁸⁵⁹/₁₄₅₅; verfasst im J. ⁸²⁵/₁₄₂₂. Er geht von der Bussfertigkeit aus und erörtert von da aus die in Betracht kommenden Fragen. Dasselbe Werk No.3023.

Schluss f. 81^a: المهل بنا لعمل Schluss f. 81^a. . . بحرمة سيد المرسلين صعّم مقتضاها لي ولكم . . . بحرمة سيد المرسلين صعّم Abschrift vom J. 989 Gom. II (1533).

F. 57^b unten und 58^a ist der Anfang des Werkes wiederholt (= f. 59^b, 1 bis f. 60^a, 7).

3281. We. 1779.

Format etc. und Schrift wie bei 6). - Titelüberschrift und Verfasser:

"كشف طريق الوفا الموصلة الى قدم اهل الصفا لعلي بن محمد بن احمد بن ابراهيم الحجازي الشافعي السقطي

الحمد لله الذي خلق : Anfang f. 46b. الانسان وعلمه البيان وجعلم نسخة كاملة . . . وبعد نقد الهمت جمع شيء من كلام بعض الحققين

'Alı ben mohammed ben ahmed elhigazı essaqatı, um ⁸⁸⁰/₁₄₇₅ am Leben, behandelt in dieser Schrift das Gelangen zu Gott, was er an dem Beispiele Ibrāhīm's erläutert. Sie ist daher auch bei Lbg. 935, 1, f. 1 am Rande بالا قدم البراهيم verfasst und in einige Abschnitte ohne besondere Ueberschriften getheilt. Die Anfangsworte ganz wie bei Spr. 802, 2.

Schluss f. 57b (Monsarili):

فلا خطاب به اليه ولا مشير الى الخطاب وهذا آخر ما اراد الله جمعه . . . واختم لنا وله خير . . . وصل اللهم على النبي . . . باحسان الى يوم الدين وحسبنا الله ونعم الوكيل

Abschrift von محمد الماعيل بن اسماعيل بن الماعيل بن ال

Lbg. 935, 1, f. 1—3°.

110 Bl. 4°, 31 Z. (24¹/2×16¹/2-17; 21¹/4×13¹/2^{cm}). Zustand: wasserfleckig, besonders in der oberen Hälfte; der Rand etwas ausgebessert; der Text an einigen Stellen beschädigt. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: rother Lederband.

Dasselbe Werk. Titel und Verf. fehlt. Schrift: ziemlich klein, gut, gleichmässig, gedrängt, vocallos. — Abschrift im J. 896/1491 (nach f. 56°) von جانى بك العزيزي

3282. Lbg. 977.

83 Bl. 8 $^{\circ}$, 15-19 Z. (17 $^{1}/_{2} \times 12^{1}/_{2}$; 13 $^{1}/_{2} \times 9^{1}/_{2}$ cm). Zustand: unsauber, auch fleckig; im Anfang beschädigt

(auch im Text) und ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Ledorrücken. — Titel und Verfasser f. 1^a von neuerer Hand:

عذا الكتاب في آداب الدخول في الطريق لابن ميسون

Der Verfasser ist nicht richtig: s. unten.

الحدد لله الذي فتف رتف وجود Anfang f.1b: الموجودات بقدرته ... وبعد فقد سالني بعض الاخوان فى الله ... ان ارسم رسالة . . . اذكر فيها كيفية الدخول فى باب العاريف وآداب السالكين من اهل هذا الفريف الخ

Eine Anleitung zur Çūfik, verfasst von البراهيم بن على بن اببراهيم بن يوسف البراهيم بن يوسف المواقى البو الصفا بن البي الوف und in Kapitel u. Abschnitte getheilt. Ibrāhīm ben 'alī el'irāqī ibn abā 'lwefā, geb. 810/1407, † 887 Ġom. I (1482), behandelt zuerst das, was zu wissen jedem Çūfi und überhaupt jedem Glänbigen nothwendig ist (العلم الصرورى).

باب في بيان ما يجب على سالكي طريق الله £1.2 بل على كل عبد الله

باب في بيان كيفية التوبة والرجوع الي الله تعالى 13° باب في كيفية الزهد باب في كيفية الرهد الدهد 13° كالم

Das Werk wird beschlossen durch einen Anhang f. 25 ff. in mehreren Abschnitten

في بيان كيفية علامة المحبين والحبوبين über die Kennzeichen eines ächten Çüfi und die Stufen, welche er durchzumachen hat.

ونسال الله حسن المتابعة : *Schluss f. 45 والموافقة . . . والمشاهدة بغير حجاب وهو الكريم الوهاب

Schrift: gross, kräftig, rundlich, fast vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 898 Rab. I (1493) von محمد بن ابي بكر بن ابراهيم المعروف بابن الخبار (خليفة), einem Schüler und Vertreter (خليفة) des oben genannten Verfassers dieses Werkes; derselbe erwähnt öfters sein Werk منهاج السالكين, in welchem er die 9 Stufen der Çūfis behandelt.

F. 45^b. 46^a handeln in grosser flüchtiger Schrift von den an das Beten der 97. Sura geknüpften Verheissungen.

3283. We. 1776.

 8° , 19 Z. $(19^{1}/_{3} \times 14; 12^{1}/_{2} \times 9^{1}/_{3}^{\text{cm}})$. — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, stark, wenig glatt. — Titel (schlecht geschrieben, von anderer Band) f. 26° :

So ist der Titel gewöhnlich, er hat aber auch bisweilen (nach المحبوك noch den Zusatz (Spr. 894 hat Beides) oder so We. 1715, 7. 1666). Statt بالحلى المسبوك .We. 1641) في طريقة kommt auch vor في طريق في اسرار We. 1642, 1) oder) في علم (We. 1642, 1 (Lbg. 1012). Ausserdem heisst das Werk anch noch انقصيدة البيية und so auch in der vorliegenden Handschrift. - Der Verfasser ist 'Alī ben 'ațijja elhamawī 'alawan † 936/1530, der hier im Verse 'Alwan oder 'Olwan heisst (s. No. 1935). — Das Gedicht giebt theoretische Anweisung und praktische Verhaltungsregeln (اداب), deren Befolgung zu Gott u. zur Seligkeit führt. Es zerfällt in sehr viele Abschnitte mit Ueberschriften u. ist etwa 1250 Verse (Basit) lang.

قال الفقير الي مولاه ذي الكرم على Anfang: قال الفقير الي مولاه ذي الكرم والجرم

باب في طريق طريق وخدمة المرشد 28%; السلوك وظلب العلم والرادة وخدمة المرشد 28%; السلوك والرادة وخدمة المرشد 28%; التنزام الاوراد والاذكار 29%; باب في اصول الدين 29%. باب الرد على القدرية 29% الاشارة الى نسمات اعمل العناية والقرب المختصة باعمل الحبّ الاشارة الى لحق الشديد في السير الى الطريق السديد 57% التنبية على احوال من خلف والتحذير نهم من 57% افتعال التلف

ولا تخيب جميل الظن فيك ولا تخيب جميل الظن فيك ولا تخيب تقطع عوائدك الحسنى من النعم

Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, deutlich, vocallos. Die Ueberschriften roth oder grün. — Abschrift um ¹⁰⁵⁰/₁₆₄₀.

Nach f. 57 fehlt 1 Blatt; ebenso nach f. 58 (5 Verse nebst Unterschrift).

HKb. II 4299 (خواعر الحبوك).

Auf f. 26° steht in ziemlich schlechter Schrift vom J. 1120/₁₇₀₈ ein Gedicht, beigelegt dem طالب, Lob auf seine Herkunft.

3284.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Lbg. 1012.

37 Bl. 8°°, 20 Z. (20¹/2×15; 14¹/2-15×10°m). — Zustand: wasserfleckig; anfangs am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Schrift: ziemlich klein, gefällig, vocalisirt. Ueberschriften roth. Die Blätter folgen so: 1—10, 17, 18, 11—16, 19—37. — Abschrift von فتنح الله بن فصل jahre 994 Rab, II (1586).

F.1*ein kurzes Glaubensbekenntniss in Versen.

2) We. 1642, 1, f. 1-36a.

48 Bl. 8°°, 19 Z. (21 × 15; 13¹/2-14¹/2 × 9°m). — Zustand: fast gauz wassersleckig. — Papier: gelb, grob, zieml.stark u.glatt. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken.

Nach dem Schluss (s. bei We. 1776, 4) folgen hier noch 4 Verse: ihr Inhalt ist, dass die Verszahl des Gedichtes 2260 (was aber 1260 heissen muss) und dass dasselbe in Hamāt im J. 922 Rabi' (1516) vollendet sei.

Schrift: gross, gedrängt, gefällig, deutlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. Sie fehlen von f. 11 an, es ist aber Platz für sie gelassen. — Abschrift von تاج الدبين بن عبد الرجن بن احمد بن عبر الحلبي الشافعي im Jahre 1027 Śa'bān (1618).

3) We. 1715, 7, f. 43a-82a.

8°°, 17 Z. Papier etc. und Schrift wie bei 6. — Titel und Verfasser sehr ausführlich. — Abschrift vom Jahre 1050/1670. — Collationirt. — F. 43° das Gebet ابو القاسم الشاطبي des دعاء ختم القران.

4) Spr. 894.

24 Bl. 8vo, 29 (34) Z. (20¹/₄×14¹/₂; 16¹/₂×10¹/₂c^m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Kattunrücken.

Dem Gedicht geht ein biographischer Artikel über den Verfasser vorauf, der aber fast keine Daten giebt, sondern ihn überhaupt charakterisirt.

Schrift: zieml.gross, fein, deutlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. Bl. I von neuerer Hand ergänzt. — Abschr. von رجب بن ابراهيم الشافعي الماصري c. 1100/1688.

5) Pm. 419, 5, f. 256-60b.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. — Titel fehlt. — Abschrift um 1100/1688.

F. 61^{a u. b} allerlei Gedichtstücke; f. 61^b-63^a Gebete.

6) We. 1666.

42 Bl. 8°°, 15 Z. $(18^1/3 \times 13^1/2; 12^1/2 \times 9^1/2^{cm})$. — Zustand: unsauber u. fleckig, besonders in der 1. Hälfte; Bl. 1 ausgebessert, ebenso f. 33 unten. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: loser Pappdeckel mit Lederrücken u. Klappe. — Titel u. Verfasser ausführlich.

F. 1° bemerkt, dass der Verfasser seine Unterweisung in der Çūfik erhalten habe von بن ميمون الحسني المغربي الفاسي المغربي ا

Nach f. 26 fehlen 2, nach 28 u. 39 je 1 Blatt.

Schrift: ziemlich klein u. gedrängt, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift um 1100/1688.

F: 41^b enthält die ersten 13 Verse (Tawil) eines Gedichtes des المحافظ ابن ناصر الدين über die Haupt-Ereignisse vom Jahre 1 der Higra an. Es ist betitelt: براعث الفكرة في حوادث الهجرة

7) We. 1641.

61 Bl. 8vo, 11 Z. (19¹/₂ × 13³/₄; 14¹/₂ × 11^{cm}). — Zustand: ziemlich gut; von f. 48 bis zu Ende in der oberen Hälfte fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Schrift: ziemlich gross, weit, deutlich, fast vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1150/1737. — F. 19a Glossen am Rande und zwischen den Zeilen

F. 61^b enthält (aus dem vorliegenden Gedicht) 9 Verse (v. 44—49. 51—53), in denen über die Unsittlichkeit der Zeit geklagt wird. Sie fehlen in dieser Handschrift an der ihnen gebührenden Stelle; es fehlen ausserdem daselbst aber noch 21 Verse, ohne dass eine Lücke angedeutet wäre.

8) We. 1639, 1, f. 1-45a.

101 Bl. 8°°, 15 Z. (21 × 15; 14¹ 2 × 10¹/2^{cm}). — Zustand: im Ganzen gut; der Rücken ist an einigen Stellen etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: brauner Lederband mit Klappe.

Schrift: zieml. gross, gut, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften roth. Der Text in Goldlinien eingerahmt. — Abschrift von ابراهیم زیدی im J. 1190 Çafar (1776). 9) We. 1637, 2, f. 56^a-100. Format etc. u. Schrift wie bei 1.

Auf den Schluss f. 99°, 10 folgen noch einige Verse über Zahl der Verse des Gedichts, Zeit der Abfassung: s. bei We. 1642, 1. Daran schliesst sich von على الحلاوى, einem Schüler 'Alawān's, ein Lobgedicht auf Mohammed (auf , Basīt), dessen Anfang hier aber fehlt.

Ergänzt sind f. 85. 86. 92-96; f. 99. 100 sind in grossen groben Zügen, in ganz neuer Zeit geschrieben.

3285. Spr. 825. f. 1776-1836.

Format etc. u. Schrift wie bei f. 159b. — Titelüberschrift:

" حفظ السلوك الموصلة الى الله ملك اللوك الموصلة الى الله ملك اللوك so auch im Vorwort. — Verfasser: a. Anfang.

الحد لله رب العالمين والعاقبة ... أما بعد Anfang: فيقول ... محمد ... الفاروق الاودهي الجشتى جراغ دهلي ... هذه الرسالة المعظمة اسمها تحفة السلوك ... وقده التحفة في العلم واعلم أن الله سبحانه وتعالى قال واعلم أنه لا الله الا الله الذ

Çūfische Abhandlung des Mohammed elfūrūqī elģestī, um 1000/1591 am Leben; in 26 Sätzen (deren jeder التحفيا betitelt ist) bezeichnet er die Erfordernisse, die zu Gott hinführen. Zuerst التوبيد (d. i. التوحيد), dann الوعظ u. s. w.; zuletzt الشكر.

كما قال الله تعالى لئن شكرتم :Schluss لازيدنكم ولئن كفرتم ان عذابي نشديد،

3286. Spr. 932.

36 Bl. 8°°, 23 Z. (21×15; 15×8¹/2°11). — Zustand: ziemlich gut, obgleich nicht ganz sauber; Bl. 1 unten ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich glatt, stark. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel f. 1°a:

ولا عبالة الظمآن في تعداد شعب الأيمان وbenso im Anfang. - Verfasser f. 1a:

الصوفي شاهين بن ابي اليمن العاتكي

الحمد لله المومن الذي جعل : Anfang f. 1b: الحمد لله المومن والصلاة على عبده واستنة عقد سلك الايمان

... أما بعد فهذه تجانة الطمان ... للمبتدي من اهل طريقنا ثبتهم الله عليه واوصلهم التي حصرته واقامهم بالادب لديه امين وقد ورد في الخبر تخلقوا باخلاق الله وقال تعالى ولله الاسماء الحسني فادعوه بها الن

Ein Werk des Śāhin ben abū 'ljumn el'ātikī, um 1075/1664 am Leben, das den Anfänger über die zu Gott führenden Wege des Glaubens belehren und ihn zur vollen u. richtigen Erkenntniss Gottes bringen soll. Nicht in Kapitel oder Abschnitte getheilt. Der Verf. beruft sich hauptsächlich auf Stellen des Qoran u. der Tradition.

وظلمة للهل وهي الظلمة النفسانية على الله المحالمة الله الكلم الله المحالمين اللهم الله المسلك المحتجدة المحالمين المحتجدة المعتبدة المعتب

Schrift: ziemlich gross, rundlich, deutlich, nicht recht gefällig, vocallos. Besondere Stichworte roth. — Autograph im J. 1076, 1665.

3287. WE. 124.

172 Bl. 4to , 15 Z. $(23^{\text{l}}/_3 \times 16^{\text{l}}/_2; 16^{\text{l}}/_2 \times 9^{\text{l}}/_2^{\text{cm}})$. — Zustand: lose Lagen, nicht ohne Flecken, im Ganzen ziemlich gut. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 2^{a} (und Vorrede f. 8^{n} , 5):

كتاب السير والسلوك الي ملك الملوك

Verfasser fehlt; s. bei Spr. 852, 3. Er heisst ausführlich:

قاسم بن صلاح الدين الخاني الحلبي الصوفي

لله الذي اهبط حكمته اسرار : Anfang f. 3°: فاته من سماء العماء الي ارض الطبيعة الكلّية . . . وبعد فان سلوك طريق الحقّ من اخلاق الانبياء والمرسلين الخ

Dies Werk geht von der Nichtigkeit der Lüste dieser Welt aus und findet die einzige Aufgabe des Menschen in dem Streben nach Selbstveredlung; es zeigt, wie derselbe die Scheidewand zwischen ihm und Gott durchbrechen und die mancherlei Leidenschaften seiner (siebenartigen) Seele bekämpfen müsse, um zu Gott zu gelangen und schildert schliesslich den Gläubigen, wie er sein soll. Vorauf-HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX. geschickt ist in der Vorrede eine alphabetisch geordnete Uebersicht und Besprechung der in diesem Werk vorkommenden çüfischen Ausdrücke. Der Verfasser Qāsim elhānī † 1109/1697 (s. No. 2498) hat, wie er in diesem Werke angiebt, zu der Qaçīde (اللامية في الكلام) des التحمد بن عبد الله الزواوي الحزائري المالكي أبو العباس † 884/1479 einen ausführlichen Commentar, welcher alle Glaubenssätze der Orthodoxen umfasst, geschrieben. — Das vorliegende Werk zerfällt in Vorrede, 10 Kapitel und Schlusswort.

في بيان نم الدنيا ولدّاتها وبيان حقيقتها 19 باب .1 في للحق على سلوك هذه الطريقة وبيان فصلها 29 باب .2 في بيان الحجب التي بين العبد وربّه الخ 40° باب .5 في بيان النفس الامّارة وبيان سيرها الخ 90° باب .5 في بيان النفس الملهمة وبيان سيرها الخ 104° باب .6 في بيان النفس الملهمة وبيان سيرها الخ 102° باب .7 في بيان النفس المطمئنة الخ 100° باب .8 في بيان النفس المرضية الخ 90° باب .111 باب .9 في بيان النفس الكاملة الخ 111° باب .9

ثمّ تلازم الاحاديث ولو حديثا : *Schluss f. 126 و واحدا ثم تلازم الصلوة في الاسحار ولو ركعتين'

Ein weiterer Abschluss oder Unterschrift ist nicht da.

Schrift: gross, krāftig, rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1132/1720 (cf. f. 169a). HKh. III 7345 (bloss Titel).

3288.

Dasselbe Werk vorhanden in:

Spr. 852, 3, f. 55^a - 150^b.
 Format etc. u. Schrift wie bei 1.

قاسم الخاني Titel ebenso. Verfasser: ولا تقتدر ايها الاخ على رذها الا 150°، Schluss f. 150°؛ بالتمسك بالشريعة وصحبة العلماء العاملين وصلى الله علي الشرف الانبياء المرسلين والحمد لله ربّ العالمين تمت

Abschrift von عمر بن الحاج احمد, im J. 1115 Ragab (1703). — Collationirt.

2) Pet. 603, 1, f. 1-48.

197 Bl. 8vo, 23 Z. (21¹/₃×15; 15¹/₂×10¹/₂^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. Bl. 3. 8 lose. — Papier: gelblich, ziemlich glatt und stark. — Einband: rother Lederband.

Titel und Verfasser fehlt. Schluss wie bei Spr. 852, 3.

Schrift: ziemlich gross, gedrängt, gewandt, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Abschrift c. 1150/1737.

3) We. 1841, 1, 1-51.

104 Bl. 8°°, c. 20-23 Z. $(21^{1}/2 \times 15; 14^{1}/2-16^{1}/2 \times 11-11^{1}/2^{cm})$. — Zustand: unsauber, auch wasserfleckig am oberen Rande. — Papier: gelblich, stark, ziemlich glatt. — Einband: Lederband mit Klappe.

Titel und Verfasser fehlt. Schluss wie bei Spr. 852, 3.

Schrift: ziemlich gross, rundlich, flüchtig, ungleich, nicht undeutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift von خليل بن محمد لبدير الشافعي im J. 1199 Moharram (1784).

3289. Lbg. 554.

8vo, c. 26-32 Z. $(19^1/_3 \times 13^1/_2; 15 \times 9^3/_4$ cm). — Zustand: am Rand etwas fleckig; Bl. 56 oben beschädigt. — Papier: gelblich, zieml. stark u. glatt. — Titel fehlt; er ist:

قال الشيخ قدس الله سوّه بسم الله : *Anfang f.54 الرحيم الحمد لله افتتح كتابه بالتسمية والتحميد . . . الذي اهبط حكمته اسرار ذاته اي انزل بمقتضى علمه القديم الازلى ما تعلقت ارادته في اجباده . . . به الخ

Ein gemischter Commentar zu demselben Werke, dessen Vorwort hier aber fehlt, wol nur 1 Blatt; dagegen der Anfang des Grundtextes und des Commentars dazu beginnt auf f. 54°. Nach f. 66 fehlt das Uebrige. Das Vorhandene bricht ab mit den Worten: بالسوء اي كل قبيح باوفي بيان اوصافها على النفصيل في بابها اي في باب النفس الامارة والمقام الاول

Schrift: klein, gedrängt, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1200/1785.

3290. We. 1635.

62 Bl. 8°°, 11 Z. (16³/4×10¹/4; 12×6³/4°m). — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: weisslich, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappbd. — Titel fehlt; von späterer Hand f.1b übergeschrieben: رسالة حقى في النصوف nach der Vorrede f. 2°:

جلاء القلوب بذكر الله

Verfasser: s. Anfang. Nach f. 28b:

ابراهيم الحقق

الحمد لله وصلى الله على مصطفاه: Anfang f.1b: ومن اجتباه أما بعد قال الحقى الفقيرى رحّه لبعض احبّاء اخوانه في الله اجبت سؤالك في هذه الاوران يا محبّ الله اعلم ارشدك الله ان الطرق الى الله بعدد انفاس خلايف الله الم

Abhandlung, den nächsten Weg zu Gott lehrend, von Ibrāhīm elĥaqqī. Zerfällt in Vorwort und 10 نصل (welche dann اصل genannt sind) und Schlusswort.

المقدمة	f. 2 ⁿ	في تقدمة طريف محبة الله
فصل . 1	5.	في الاصل الاول وهو حب الله
فصل .2	6ª	التوجه البي الله
فصل .3	70	توحيد افعال الله
فصل .6	10 ^b	الصبر على الله
فصل 10.	14 ^b	الفناء في بقاء الله
بذ الخاتم	18° خات	ل طلب التوفيف من الله للتخلف

بما في جلاء القلوب من اخلاتي اهل الملة
Dieses Schlusswort ist ein Gebet; der Schluss
والحمد لك على ختم الرسالة : desselben f. 20b;

F. 15°—18° steht ein Abschnitt: الفصل السادس في الاصل السادس لشهود وحدة الوجود الله والشفقة على جميع خلق الله والشفقة على جميع خلق الله Der 6. Abschnitt des Werkchens findet sich f. 10°; dieser hier gehört offenbar dem Werke an, aber nicht als 6. Abschnitt, sondern ist anzusehen als أناخاتمة folgt.

Schrift: Türkische Hand, kräftig, rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1840.

3291. Spr. 1172.

 8re , 13 Z. $(20^{\text{l}}/_{2} \times 13^{\text{l}}/_{2}; 11^{\text{l}}/_{2} \times 6^{\text{cm}})$. — Zustand: stark fleckig, wurmstichig, öfters ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel und Verfasser f. 16^{a} :

عدة رسالة شفا القلوب الموصلة الى رضا الحبوب تاليف الحقير تراب اقدام الفقرا ... محمد بن عبد الله

حمدًا لمن نور قلوب اوليائه : Anfang f.16b بنور العرفان . . . وبعد فيقول الحقير محمد لما الفت سابقا في بعض الفنون من الفقه والاصول الرخ

Abhandlung des Mohammed ben 'abd alläh über Çüfik und den zu Gott führenden Weg. Dieselbe fängt an: القلب لله واحتقار ما سواه كما ذكره ججة الاسلام الغزالي Schluss f.32b: (وجاه)

Schrift: gross, ziemlich deutlich, ohne Vocale. — Abschrift im J. 1933/1885.

3292. Spr. 882.

Auszug eines Ungenannten aus dem Werke المحالية الحواص des Jūsuf ben 'alı ben alimed elbagdādı elbaqqāl ģemāl eddīn abū 'l'izz, einer Anleitung, den rechten Weg zu Gott zu finden. Dasselbe heisst sonst سلوك الخواص und so führt es HKh. III 7237 an, legt es aber (irrthümlich) dem على بن احمد البقالي bei. — Es zerfällt in viele (ungezählte) لفطى ذو التمسير الذي يحكم اعماله الخ المقطى ذو التمسير الذي يحكم اعماله الخ وينبغي للانسان ان يعمل الراي قبل الكلام 44° والزم الادب ايها الاخ عند استماع الكلام

u. s. w.

ينبغى للعبد ان يراعي مروته 59° كالعبد ان يراعي مروته 59° أما الغصب فانه باب عظيم من الاثم 60° أمام أيها الاخ ان اكثر الاخيار Schluss f.60° كا يكاد يتاخر عنه وهذا شيء : 60° كاله على سيدنا الخ قد جربه اهل المعاملة فافهم' وصلى الله على سيدنا الخ

3293. Pm. 394.

46 Bl. 8°°, 17 Z. (16¹/3×11; 12×6²/3°m). — Zustand: nicht recht sauber; am oberen Rande wasserfleckig. Nicht recht fest im Einband. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband. — Titel ausführlich im Vorwort f. 2°:

مرشد الطالبين الى الصراط المستقيم وموصل العاملين الى جنات النعيم ومنجيهم عن العذاب الاليم

(Abgekürzt — bloss die beiden ersten Worte — f. 1^b und auf der Rückseite des 1. Vorblattes). — Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي مجزت عن : Anfang f. 1b: تعقل ناته عقول العقلاء . . . أما بعد فاعلموا اخوانى في الدين . . . ان الانسان لم يخلف سُدّي اي مهملا لم يسال عن افعاله واقواله المرا

Kurze Anweisung zur Anbetung Gottes. Ihretwegen, sagt der Verfasser, sei der Mensch erschaffen; das irdische Leben sei die Vorstufe zum Jenseits: je nachdem man Gutes oder Böses säe, sei die Ernte. Ohne Auskunft eines Lehrers oder auch betreffender Bücher wisse man nicht, wie Gott zu verehren sei: den Weg dazu wolle er in dieser Schrift zeigen. Dieselbe zerfällt in 3 Bücher. Nach einer kurzen Vorbemerkung f. 2b, dass der Mensch bei Aneignung von Kenntnissen Gott und das künftige Leben, nicht aber irdische Vorzüge und Vortheile, im Auge haben müsse, beginnt

في الوطايف القلبية الواجبة : (f. 2^b (in 4 Kapp.) كتاب.1

- في بيان العقايد الاسلامية العقايد العقايد السلامية
 - في تخلية القلب عن المهلكات في تخلية القلب
 - غ. تحلية القلب بالمناجيات 3. 18⁶
 - في بيان شكر النعم الظاهرة والباطنة °4. 26

ويكون من تابعيه الاخيار ورثة : Schluss f.39° البرار فالحمد لله على الاختتام والصلاة على من بعثه الي كافة الانام . . . صلاة متلاحقة الى قيام القيام تمت

Dieser Schluss kann sich jedoch nur auf das Ende des 1. Buches beziehen. Das Uebrige fehlt. Der Inhalt der fehlenden 2 Bücher ist nach der Uebersicht am Ende der Vorrede f.2ª dieser: 2. كتاب (in 6 كتاب): كتاب (in 5 كتاب) كتاب (in 5 كتاب) كتاب (فصل 5 الوظايف الشرعية بين الناس : (فصل 5 منا)

Schrift: Türkische Hand, klein, gedrängt, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Für das Wort فصل ist in der Mitte und gegen Ende öfters Platz gelassen. — Abschrift um 1150/1737. — Auf den ersten Blättern am Rande u. auch zwischen den Zeilen ziemlich viele Glossen. — Die Hauptsätze beginnen in der Regel mit العربة العلى البها الولد), wozu noch ein Beiwort gesetzt wird, das aber jedesmal wechselt (wie العربيز والصالح etc.). Eine Uebersicht dieser Sätze, von ganz neuer Hand, findet sich auf der Rückseite des Vorderdeckels u. dem 2. Vorblatte. — Arab. Foliirung.

F. 1a Talismanische Verwendung des Thronverses (حساب وفق آية الكرسيّ) nebst einer daran geknüpften Berechnung.

3294. Spr. 848.

55 Bl. Schmal-S^{vo}, 15 Z. (19 × 9¹/₂; 13¹/₃ × 5¹/₄c^m). — Zustand: wurmstichig, besonders am Rande, der daher auch öfters ausgebessert ist. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1ⁿ (von neuer Hand) und f. 1^b oben:

شرح التسوية

so auch in der Unterschrift. - Verfasser fehlt.

التحمد لمن وُجد بكل ما وُجد التحمد لمن وُجد Anfang f.1b: وَمُجد بكل ما شُجد يعنى ثناء لسانى وتحبّت واخلاص جنانى وحزمت وطاعت اركانى . . . والصلوة والسلام . . . والصلوة والسلام . . . أعلم أن العقلاء من المتكلمين والحكاء قالوا أن الواجب تعالى علة موجدة للممكن . . . وليس الامر عليه كما ستسمع أن شاء الله العزيز يعنى بدان أي طالب حق كم عقلاء يعنى جماعة أرباب عقل والمحاب فكر المخ

پس درين مصايقه ومناظره تكنى ' : Schluss f.50 ها انتم هاؤلاء حاججتم فيما لكم به علم فلم تحاجون فيما ليس لكم به علم والله يعلم وانتم لا تعلمون ' تمّت' Çüfische Abhandlung, gestützt vielfach auf Ibn el'arabi, über die Ebnung des Weges zu Gott, mit ziemlich kurzem Persischen Commentar.

Schrift: Persischer Zug, an sich gut, aber ziemlich flüchtig, vocallos. Der Arabische Text roth überstrichen. Collationirt; am Rande bisweilen Glossen. — Abschrift im J. 1126 Gomādā II (1714). — Bl. 40. 44. 45 fehlen.

Es schliesst sich daran ein Artikel (f.51°-55) نى الوجود (über die Existenz), der beginnt: اعلم ان الموجود من حيث انه موجود

3295. Lbg. 364.

50 Bl. Folio, 29 Z. $(34^{1}/_{2} \times 20^{1}/_{2}; 23 \times 14^{cm})$. — Zustand: im Ganzen gut, aber die ersten 10 Bl. am Seitenrand wasserfleckig und zum Theil ausgebessert. — Papier: weisslich, ziemlich stark und glatt. — Einband: Kattunband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f.1°:

ت ثمرة لحقيقة ومرشد السالك الى اوضح طريقة لاحد بي عمر الزيلعي العقيلي شهاب الدين الى العباس

الحمد لله المنعوت بوصف : Anfang f. 16 الله المناعوت بوصف الخواني من افرد الله القدم في الخواني معاصيم الرح

Çūfisches Werk des Ahmed b. 'omar ezzeila'ī el 'aqılı abū 'l'abbas, in ungezählt. Abschnitten.

وصل شحنت سفينة اهل الجدّ الاشتياق وصل متى تستخلص حامية رياضتك وصل متى تستخلص حامية رياضتك وصل العاقل من عقل عن الله امره وصل العاقل من عقل عن الله المرك السلوك السلوك السلوك فصل في معرفة آداب السلوك وصية عليك يا اخى ببذل المجهود ورؤية عين الجود وقل فصل في معرفة آداب اوراد وطائف الليل والنهار والهار وطائف الليل والنهار وطائف الليل والنهار والهار وطائف الليل والنهار وطائف الليل والنهار والتباعى nebst Antwort; 33° des والتباعى ومال الدين محدود والتباعى والتباعى wieder 4 Fragen von ومال الدين محدود والتباعى وماله والتباعى وماله والتباعى وماله والتباعى ومال الدين محدود والتباعى والتباعى والتباعى ومال الدين محدود والتباعى والتباعى

فهذه علوم قد درست وعفا : Schluss f. 50^a: اثرها لعدم اهلها والعاملين بموجبها . . . فنسال الله تعالى الاقالة مما زلّ به القدم والطير يقرأ والغدير صحائف والربيح يكتب والغمائم تنقطُ

Schrift: gross, kraftig, deutlich und gleichmässig, vocallos. Die Ueberschriften roth, aber meistens ganz verblasst; so auch die Linien, welche den Text einrahmen. — Abschrift im Jahre 1266 Çafar (1849) von عبد الله بن احمد الحبادى الشافعي الاشعرى واللحي بلدًا

3296. We. 1799.

Format etc. u. Schrift wie bei 3). — Titel fehlt. — Verfasser ist wol derselbe wie in 3), nämlich

عبد الله البلباني

قال الشيخ قدس سرّه فيما : Anfang f. 45° المدايات كتبه جوابا لبعض اخوانه أما بعد فان المدايات مجلاة النهايات كانه قال ثِبٌ في النبهضة الح

Abhandlung über den Weg zu Gott.

واجعل لي من لدنك : Schluss f. 46b سلطانا نصيرا ينصرنى وينصر بي ولا ينصر على ينصرنى على شبود نفسي وينفى عن دبره حسى،

Zwischen jeder Zeile blaue Linien und rothe, zwischen denen ein breiter bläulicher Strich.

3297. Spr. 1820^h.

بيان الطريق وبيان السالك والسلوك والسلوك

انتهاء السلوك ابتداؤها :"Anfang f. 123 وانتهاؤها وعلاماتها الاول مع ما فيه ابتداء السلوك وانتهاؤها الظهر مع ما فيه الباطن الخ

: Vom Wege zu Gott. - Schluss f.123 لاق التفاوت بين هذه الاشياء يكون في نظر من ليس له نظر بعد فاذًا لا تفاوت بينها بل الجيع سواء عنده تمت

Abschrift vom J. 1080 Çafar (1669). — F. 124—126; Türkisch; 127. 128 leer.

3298. Lbg. 287. 2) f. 1^h-3^h.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; er ist etwa:
ر في معرفة الطريق الله

Verfasser fehlt.

الحمد لله جامع المتفرقات المان :Anfang باتحف المبار والصلات . . وبعد فالعبد يتعين عايم معرفة الطريق الي الله تعالي والتعرّف له الح Der Wege zu Gott giebt es viele; der Einsicht und den Kräften eines Jeden angemessen ist der eine oder der andere, und der Mensch kann nichts Besseres thun, als denselben einschlagen: dazu ermahnt diese kleine Schrift.

وان يوفقنا لاعمال يرضى بها عنّا بمنه: Schluss: وان يوفقنا لاعمال يرضى بها عنّا بمنه الوكيل، وكرمه وهو ارحم الواحدين والحد لله . . . ونعم الوكيل، Lbg.287, 7, f.37"—39" dasselbe Werkchen.

Mf. 248, f. 139. 140 eine Abhandlung über den Weg zu Gott ر" ضريق السلوك, in Vorwort, و" قسم, Schluss und Anhang; beginnt: الحدد للد ... اما بعد فان الطريق الى الله الورود ينقسم الح

Spr. 299, f. 26^b enthält einen Excurs des رقم نصري الحسيني الخلوتي الصديقي der Seelen zu Gott.

3299. Spr. 1961.

8°°, 21 Z. (17 × 11; $12^{1}/_{2}$ × $6^{3}/_{4}$ - $7^{1}/_{2}$ rm). — Zµstand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark.

Titel fehlt; der Verfasser nennt dies Werk öfters eine Vorrede (مقلمة). — Verfasser fehlt; er sagt f. 246a, er sei Verfasser der Abhandlung سالة الانسان الكامل, in Persischer Sprache.

Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt mit: فصل اعلم ان الموجود العلمي انّما انتصف بالادراك في حصرة العلم النخ

فصل لا يخفى على من اطلع علي ما قدمناه 424° في هذه المقدمة أن الله سجانه وتعالي يبصر الاشياء وهي على حالها في عدمها الخ

Dies Stück aus einem grösseren Werke behandelt das Wesen der Dinge und die Erkenntniss Gottes und den Weg zur Erkenntniss desselben, von çūfischem Standpunkte. Der Verfasser stützt sich auf einen Ungenannten, den er öfters anführt als قر الشيخ الشيخ الشيخ المناه mit seinen eigenen Worten, zu denen er dann einen Commentar giebt. Es scheint im Ganzen ein umschreibender Commentar zu sein, der vielfach die eigenen Auseinandersetzungen und Ansichten

des Commentators enthält. Gegen die Mitte ist es mehr eigentlicher Commentar. F. 251 ff. behandelt der Verfasser die 6 مواطن مريد) durchzumachen hat:
1) موطن الدنيا (2 ;موطن أَلَسْتُ بربّكم (3);موطن الجنّة والنار (5 ;موطن الحشر (4 ;موطن الجنّة والنار (5).موطن الكثيب خارج الجنّة (6)

Das Stück ist hier nicht zu Ende. Es schliesst f. 258b: متعلق الهمة والذكر في استجلابه على التي هي محل يجلب وهو سوء دارة اي دار الملك التي هي محل المشاهدة ودفع الحجب والظهور بالغرة واطوار الربوبية ومن Das Uebrige fehlt. — Schrift wie bei 8).

3300.

Hieher gehören noch Werke von:

- wol c.500/1106, محدم بن يوسف بن خلصون الروطتي (1) u. d.T.
- 2) حمد بن محمد الغزالي + ⁵⁰⁵/₁₁₁₁, u. d. T. القرية الي الله
- عبد الحق بن ابراهيم بن محمد العكي أبن سبعين (3 † 669/1270, u. d. T.
- 4) محمد بن اسحق القونوي † 678/₁₂₇₄, u. d. T. الر" المرشدية
- احمد بن تحمد بن عطاء الله الاسكندراني (5) † 709/1809, u. d. T. المقدس الانقى
- محمد بن عبد الله بن سعيد السلماني لسان الدين (6) روضة التعريف . 776/1874 بابن الخطيب الاشارة وقبط السلوك und بالحب الشريف
- 7) حمد بن على الحموي $um^{940}/_{1583}$, u. d. T. خمة لابيب فيما يبهاجم من رياس الشهود والتقريب
- 8) على البكري شهس الدين (um ⁹⁵⁰/₁₅₄₈, u. d. T. هداية المريد للسبيل الحميد
- براعيم تيمور خان بن حموظ القرار (9)
 براعيم تيمور خان بن حموظ القرار (9)
 برقة القلوب في الشوق لعلام الغيوب بالشوق لعلام الغيوب بالشوق العلام الغيوب بالشوق العلام الغيوب بالمراح المراح الم
- 10) خمود افندي الاسكدار (10 † 1098/1628, u. d. T. جامع الفضائل وقامع الرفائل
- منهاج السالكين . † 1042/1682, u.d.T اسمعيل الانقرادي

- حادي القلوب ,u. d. T. محمد بن الملاج الشاذلي (12) الى لقاء المحبوب
- مدارج الكال u. d. T. الحدمد الكاتني افصل الدين (13 الي معارج الوصال
- روضة العشاق ونوفة المشتاق , verf. im J. 994/1586, auch betitelt: نوفة القلب والخاطر
- . جذاب القلوب الي طريق المحبوب (15
- c) Stufen und Standörter der Annäherung.

3301. Mq. 123. 6) f. 76-81.

8°°, 19 Z. (Text: المام الموني بي 9 الموني . — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel u. Verf. f.76°: حزء فيم من كلام الشيخ الامام ابي العباس البوني . Der Titel ist:

مواقف الغايات في اسرار الرياضات Der Verfasser ausführlicher im Anfang.

قال الشيخ . . . محيى الدين : Anfang f. 76^b المقرئ ابو العباس أحمد بن الشيخ الصالح المقرئ على بن يوسف القرشى ثم البونى . . . الحمد لله الذي رفع حجب استار الاسرار عن حقايق بصاير المحققين . . . أما بعد فان جماعة من الحبين . . . رغبوا في ان ابين لهم كيفية الرياضة وترتيب اسرارها النخ في ان ابين لهم كيفية الرياضة وترتيب اسرارها النخ

Ahmed ben 'alī ben jūsuf elqoreśī elbūnī abu 'l'abbās † 622/1225 handelt hier tiber die Kasteiung und Selbsterziehung der von Gott durch 40 Vorhänge getrennten Frommen, welche erforderlich ist zur Annäherung u. Anschauung Gottes. Die Abhandlung enthält 3 Theile (مسق):

1. منافذ السالكين بالاجسام والقلوب قسم 1. قسم 1. وياضد المريدين بالنفوس والارواح قسم 1. وياضد العارفيين بالعقول والاسرار قسم 1. وياضد العارفيين بالعقول والاسرار قسم 1.

Der 2. und 3. Theil sind hier aus einem wichtigen Grunde, wie der Abschreiber sagt, fortgelassen. Das ganze Werk ist bereits in No. 2843 behandelt.

تجلّت له انوار: Bchluss (des 1. Theils) f. 81°; المرهبيات فيترقا التي درجات المريدين ولم يحصل تعليق رياضة المريدين بسبب امر مهم لا يسع ذكرة ونسال الله ان يمنّ به في نسخة اخري،

Schrift: magrebitisch (aber mit Neshī-Punktation), ziemlich gross, etwas vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift um همد بن معمد نامر الدين محمد بن ابي الحسن علي بن نامر الدين محمد بن ابي الحسن علي بن محمد بن محمد بن محمد بن محمد السلمي الشهير بابن عشاير

3302. Spr. 769.

227 (216) Bl. 8^{ve}, 11-13Z.(17²/₈×13¹/₂; 13¹/₂×9¹/₂c^m). Zustand: nicht ganz sauber, besonders im Anfang fleckig; zum Theil lose Lagen. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser f. 1^b:

رسالة الرحيق المختوم لذوى العقول والفهوم لسنة المهاب الدين السُهْرَوَرُدي

الحمد لله الذي سبق الاشياء وجودا :Anfang . . . اما بعد فإن بعض من قدمت لي صحبته . . . سالني ان املي رموزا من العلم المكنون والسر المصون الذي هو نتيجة الخدمة وشمرة الحكمة الح

'Omar ben mohammed essuhrawardī sihāb eddīn † 632/1234 erörtert in dieser Abhandlung, in mehreren (ungezählten) فصل, die verschiedenen Stationen, welche die Seele durchmachen muss, um zur richtigen Erkenntniss Gottes zu gelangen. Es kommen darin ziemlich viele Verse vor. — Schluss f. 15b:

لا تنكري حجدي هواك نانما فاك للحود عليك ستر مسبل تم الكتاب

Worauf noch eine kurze Vermahnung (وصيّة) angeschlossen wird, deren Ende auf f. 16": اقولي قولي هذا واستغفر الله الغفار لي ولك وأجماعة المسلمين انه هو الغفار الرحيم؛

Schrift: ziemlich grosse, aber flüchtige, in einander gezogene Gelchrtenhand, oft schwer zu lesen, fast ohne Vocale. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 823/1420.

3303.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Spr. 851, 1, f. 1-7.

182 Bl. 8°°, c. 22 Z. (15×10°/s; 11-12×7¹/₄cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1b zur Seite bloss: كا الرحيق الخنتوم . Versasser aussührlich.

Schrift: klein, gewandt, deutlich, vocallos. Stichworte roth. — Abschrift c. 1000/1591.

2) Mq. 123, 3, f. 42-49.

Svo, 19 Z. (Text: 13¹/₂×9¹/₂cin). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht frei von Flecken. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel f. 42ⁿ oben in der Ecke bloss: کا الرحیت

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Bisweilen fehlen diakritische Punkte. Die Ueberschriften (فصدل) roth. — Abschrift im J. 773 Ramadān (1372).

3304. Mq. 127. 4) f. $31-33^{\circ}$.

Format (c. 19-20 Z.) etc. und Schrift (aber grösser und weiter) wie bei 1). — Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد نلم رب العالمين والصلوة : Anfang الحمد نلم رب العالمين والطبير من تصانيف شيخ الشيوخ شهاب الحق والدين . . . ابي عبد اللم عمر بن محمد بن عبد اللم البكري السهروردي . . . قل قل رسول الله صغم سيروا سبق المُقرِدُون قيل من المؤدون يا رسول الله قل المستهترون بذكر الله المن

Çüfische Betrachtungen desselben Verf., an den Aussprach Mohammeds geknüpft: wandelt! vorauf sind die Absonderlichen, womit die dem stillen Gebet an Gott Ergebenen und dadurch stufenweise sich Veredelnden u. Vergeistigenden gemeint sind. Das Wandeln in diesem Sinne ist Sache des Menschen; es wird zum Fluge als That Gottes selbst, wenn der Geist von ihm die reinen Offenbarungen erhält, in der göttlichen Liebes-Erleuchtung etc. Daher der Titel dieser kleinen Schrift; sie schliesst:

Dann folgen f. 33°—34° verschiedene Stellen aus den Aussprüchen und Ansichten des Verfassers; darauf f. 34°—35° sein Vermächtniss: وصيّته للمريدين الصادقين . Es beginnt hier: سيف ينسب الى التصوف الح وقال صعّم احسنكم ايمانا احسنكم خلقا' تمت

Spr. 769, 5, f. 586—616 dasselbe Werk. (Der Anfang mit قال رسول الله النخ).

3305. Spr. 769.

Format etc. wie bei 1). - Titel u. Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين والصلوة . . . Anfang: فهذا ترجمة مقامات العارفين للشيخ السالك الشيخ شهاب الحين قدس الله سرّة و قال رحم كل هذه العلوم صفير سفير يستيقظك من رقدة الغافلين الخ

Die kleine Schrift desselben Verfassers behandelt die Annäherungs-Stationen der Çūfis und enthält Weckruse zur Frömmigkeit und innigen Hingabe an Gott; sie ist mit einer Persischen umschreibenden Uebersetzung versehen. Dieselbe folgt abschnittweise dem Arabischen Texte und beginnt (f. 74^b): مقصود شرح است ازین فصل آنست که جمیع علومي کسب کرد میشود بتعلیم وتعلم مطلوب نیست النخ

فلا تردّها في انقلاب الناكسين : Schluss f. 79b فلا تردّها في انقلاب الناكسين يا الم فارحم وانصر واعتصم وانت خير العاصمين يا الم الراحمين العالمين ويا خير الناصرين برحمتك يا ارحم الراحمين

3306. Spr. 855. f. 67-103.

8°c, 16 Z. (20¹/2×11¹/2; 16¹/2×8cm). — Zustand: wurmstichig, besonders in der ersten Hälfte. — Papier: gelb, stark und glatt. — Einband: brauner Lederband mit etwas Goldverzierung. — Titel und Verfasser f. 67°:

مناظر علية لعبد الكريم جيلي

الحمد لله ذي المناظر العليّة: Anfang f. 67b: المناظر الالهيّة والمحاضر السنيّة . . . أما بعد فان المناظر الالهيّة تحاضر جمال العلوم اللدنية النخ

'Abd elkerım elgili um 820/1417 (No. 2314) handelt hier von den verschiedenen (hundert) Stufen, in denen der Çust Gott erschaut, hebt aber bei jeder derselben den Nachtheil (25) hervor, der damit für ihn verknüpst ist und den er erst überwunden haben muss, um auf die nächst höhere Stufe zu kommen. Um überhaupt Gott erschauen zu können, sind 4 Grundvoraussetzungen (101) zu fordern, nämlich der Glaube an Gott als den Ewigen, Einigen u. s. w., an Mohammed als den vollkommensten und also den wahren Gesandten, an die Wahrheit des von ihm überbrachten Gottes-Wortes, und endlich die völlige selbstlose Hingabe im Streben nach Wahrheit.

Die ersten منظر (aber alle ohne Zahlen): 69° منظر المراقبة 69° ; منظر اعبد الله كذك تراه 69° ; منظر المبدل الله كذك تراه 69° ; منظر الشهود 70° ; منظر المبحلي على الاطلاق 70° ; منظر تجلّى الافعال 71° ; منظر الوجود 101° ; منظر المبحت 102° ; منظر الاشارة 101° ; منظر من انا 102° ; منظر وان من شيء الا عبدنا خزاينه 102° . منظر المجتر عن درك الادراك ادراك 103° ; منظر كن فيكون .

لما قال بالحز لان الله تعاني: Schluss f. 103b لا يلحقد عجز فهو الكمال المطلق والله اعلم، هذا آخر التعليق وحسبنا الله الخ

Der obige Titel ist den Anfangsworten entnommen; wahrscheinlicher ist derselbe aber المناظر الألهية, wie nach dem المناظر الألهية steht: und so steht auch We. 1631, 5, f. 164 (Unterschrift) und ganz kurz bei HKh. VI 12979, während bei We. 1631, 5, f. 138° im Titel (unrichtig) steht:

Schrift: Persische Hand, ziemlich gross und dick, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1168 Rah. I (1754) von ابو طالب الحسيني. — Collationirt. — Am Rande einige Glossen.

We. 1631, 5, f. 138—164 dasselbe Werk. Format etc. und Schrift (Text: $16^{1/2} \times 8^{1/2^{cm}}$) wie bei 1). — Ueber den Titel s. oben.

Abschrift im J. 1157 Du'lligge (1745).

3307. Spr. 855.

Format etc. und Schrift wie bei f. 67-103. - Titel und Verfasser f. 67a:

رساله اربعين مواطن مسمي بكلهات ايصا از شيخ عبد الكريم جيلي

قال الشيخ . . . عبد الكريم : Anfang f. 104 ان الكيلانى الصوفى اعدم وفقك الله تعالي ان للطائفة اختلافا كثيرا في تعريف الحال والمقام الخ

Eine Abhandlung desselben Verfassers. sei ein Unterschied, الحقام sei ein Unterschied, der sehr verschieden aufgefasst werde. Nach dem Verfasser ist der Zustand (الحال) nicht von Dauer, sondern vorübergehend, dagegen der Standort (المقام) dauernd und dem Individuum verbleibend. Geht also Jemand von einem Zustand zu einem anderen über, so giebt er den früheren auf; steigt er aber von einem Standort zu einem andern auf, so dauert die Einwirkung jenes fort. Obgleich es nun zahllose Zustände und Standorte giebt, beschränkt sich der Verfasser auf 40, welche gleichsam die Urstätten der übrigen sind, und behandelt sie in 40 Worten (کلمة), deren Uebersicht f. 104° unten und 104b oben.

ancen and 104	ооец.
1. 105ª	الزاجر ، هو خاطر الهامي الم
2. 105 ^b	الباعث هو الهام الهي
3. 106	القصد؛ هو ما يكون العمل
4. 107	الانابة على رجوع العبد
5. 107 ^b	التوبة على أقلاع العبد
6. 108b	المزهد، هو ترك الشيء
7. 109 ^b	التوكل عو ارجاعك الي الله
8.u.9. 110 ^a	التفويض والنسليم
10. 111 ^b	الرضى وهو اسم سكون العبد
س 11. 112 م	الصدى 112 ،12 الاخلاد
	النخوف 14. 113 الورع
	المحبة 16. 114 الرجاء
	الصبر 115 ما 18. الشَّوة
	السكينة 118 20. سفراك
•	N D. K. BIBL. IX.

الذكم 118 ،21 السماع 22. 120^b التوحيد 23. 125 التوحيد البحاسية 1250 24. الماقية 25. 126 السبوادة 126 ،26 واللوايج والفوايح والبوادي والبوارق والفواتج واللوامع والطوالع والسواطع البكالية ط27. 127 28. 128* التحلي الشهود 128 29. 30. 129* الوجود الفناء 129 ، 31 ، 31 32. 131 البقاء الاتصاف 33. 131 33. 34. 132ª التلوين التمكيب 132 .35 36. 132b الرجوع 37. 132^b الولاية الكال المطلق ¹³² . 38. 39. 133 العجن 40. 133^b العبودة

اذا نزل من مقام الربوبية : Schluss f. 134^a: البي مقام العبودية وهذا هو المشار اليه بختم الاولياء وبه ختمت الكتاب والله الموقف للصواب وصلى الله المخ Collationirt.

3308. We. 1750.

8°°, 21 Z. $(20^{1}/_{2} \times 14^{1}/_{3}; 16 \times 9 - 9^{1}/_{2}$ °m). — Zustand: zieml. gut. — Papier: gelb, stark, zieml. glatt. — Titel f.48°:

٤٠ تحفظ واهب المواهب في بيان المقامات والمراتب

so auch in der Unterschrift. - Verfasser:

زين الدين عبد اللطيف بن عبد الرحمن أبن غانم المقدسي الشانعي

الحمد للد الذي سلك باوليائد :Anfang سبيل الرشاد . . . وبعد فهذه تحفة الرخ

Abhandlung über die verschiedenen Stufen, auf welchen der Çūft zur Seligkeit gelangt, verfasst von 'Abd ellatif ben 'abd errahman ben gānim elmo qaddesi zein eddin abū 'lwaqt † 856/1462. Er hat sein Werk in Vorrede, 4 Standorte (مقامات) u. 6 Stufen (مراتب) getheilt. في بيان طريق اهل الله وكيفية : 1. 436 المقدمة السلوك فيه الى الله

مقام النفس وهو اول توحيد الافعال النخ 46° مقام .1 مقام القلب وهو آخر توحيد الافعال 2° مقام .2

26

مقام .3	55ª	مقام الروح وهو توحيد الصفات
مقام .4	57ª	مقام السر وهو توحيد الذات
مرتبة 1.	57b	عتف الروح من رق القلب
مرتبة .2	58ª	السير الدّائم الي جناب الرب
مرتبلا .3	58b	ظهور الاضداد في الوجود
مرتبة .4	58b	الاستغراف في حر الشهود
مرتبة .5	594	التحقف حقائف الكمال
مرتبة .6	596	التحقف بالنصر في كمال الوصول

لخاصية الاكسير يقلب عين : Schluss f. 60º الانسان ويرقيه ابد الاباد مراتب الوصول والعرفان والله المتفصل بالكرم والجود والاحسان تمت

Schrift: zieml. gross, rundlich, doutlich, vocallos. — Abschrift c. 1150/1737. — IIKh. II 2688 (nonnt als Verfasser: الرحمن البكري).

3309.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) We. 1636, 2, f. 17b-64a.

 8vo , 11 Z. $(16^3/4 \times 12; 11 \times 9^{\text{cm}})$. — Papier etc. und Zustand (nicht frei von Wurmstichen) wie bei 1. — Titel f. 16^{a} oben und 17^{b} in der Ueberschrift (unrichtig):

Schrift: gross, krāftig, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Stichwörter und Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688. — Collationirt.

F. 64^b und 65^b Aussprüche Mohammeds und Anderer über Wissen und Wissende und Erklärung des Wortes الدرة.

F. 66° Türkisch, 66° eine Monatstabelle.

2) Mq. 43, 4, f. 83b-103.

Format etc. u. Schrift (c. 18-19 Z.) wie bei 2. Titel fehlt.

3) Mq. 60, 7, f. 67-74.

 8vo , 19 Z. (18 × 12; $12^{1/2} \times 7^{1/2^{om}}$). — Zustand: zieml. gut. — Papier: gelblich, glatt, dünn. — Titel fehlt.

Bricht ab in dem 1. مقام f. 74° mit den Worten: اذ من لم يصله ميراث الانبياء ما ولد (= We. 1750, 4, f. 50°, 18).

Schrift: Türkische Hand, klein, gedrängt, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

3310. Pm. 23.
2) 8. 12-37.

8vo, 19 Z. (Text 14¹/₂ × 9¹/₂^{om}). — Zustand etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; nach der Vorrede S. 12 unten und in der Unterschrift:

زاد المساكين الي منازل السالكين

Verfassor fehlt; ist (nach Lbg. 675):

على بن احمد الكيرواني ابو الحسن

الحمد لله الذي اتصف بالبقاء : Anfang والقدم وابرز الوجود من كتم العدم . . . أما بعد فقد تذاكرت مع بعض الاخوان ممن هم على الحق اعوان في شيء من بعض كلام السلف الخ

Abhandlung des 'Alī ben alimed elkiza-wānī abū 'lhasan † 955/1458: Anweisung über die Stadien, welche zu Gott führen, nebst Er-örterung über die erforderlichen Eigenschaften des Çūfis. Der Verf. stellt eine Anzahl von Begriffen fest, die zur Selbsterkenntniss von Nutzen sind. Zur Leitung auf den rechten Weg sei dreierlei nothwendig: Kenntniss der religiösen Satzungen, Selbsterkenntniss, Kenntniss des Wesens Gottes. Dann beginnt das eigentliche Werk: الطريق الي الله تعالى كمال الشهود ولزوم الحدود Schluss (Kāmil): من ذا الذي يقوي الدا غلب الهوي السكران في المعهود من ذا الذي يقوي الدا غلب الهوي نامعهود ألم المعكران في المعهود

قال المؤلف رحم هذا الذي يشره الله . . . والله الموفق والمعين فانه قوي منين والحمد لله الم

HKh. III 6775 (الكبون für السائرين; ausserdem (الكرواني).

3311.

Dasselbe Werk:

1) Pm. 422, 2, f. 18-39^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1. Oben am Rande wassersleckig.

Titel fehlt. Verfasser fehlt, steht im Anfang. Schluss f. 37b: مقام مقام الله الله الله الله الله الله واحوالا واحوالا وهذا ما تيسر من زاد المساكين الله woran sich noch zwei längere Gedichte und einige Distichen schliessen.

2) Lbg. 675.

10 Bl. 8°°, 27 Z. $(20^1/2 \times 14^1/2; 18 \times 10^1/2^{em})$. — Zustand: wasserfleckig; Bl. 1 im Text beschädigt. — Papier; gelb, grob, wenig glatt. — Einbd: Pappbd mit Lederrücken.

Verfasser ausführlich. — Auf den Schlussvers (من ذا الذي) folgen hier noch 3 Distichen.

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1100/1688.

3312. We. 1729. 5) f. 111 – 1214.

Format etc. u. Schrift (etwas kleiner u. gedrängter) wie bei 4). — Titel f. 111° unten:

كتاب لوامع البرق المُوهن في معنى ما وسعنى سمواتى ولا ارضى ووسعنى قلب عبدي المومن

Verfasser fehlt, steht im Anfang.

الحمد لله مظهر اسمائه وصفاته : Anfang f.111 في مظهر الممل خلقه من موجوداته . . . أما بعد فيقول العبد الفاز من ظلمة نفسه التي نور قدسه ويومئد بالمبيني الحسني المعروف قديما بالبيتمائي ويومئد بالمبيدائي الشافعي مذهبا القادري طريقة ونسبا النقشبندي مسلكا ومشربا أبن الشيخ طعهة الدرخبائي خادم طريف السادة العوفية بديار دمشف الشام المحمية . . . التي وجدت كتابا عظيم الشان كريم الامتنان جليل المعاني والعرفان يذكر فيه السلوك في حصرات القرب التي الله الخ

Der Verfasser Hosein ben ta'ma ben mohammed elhosein elbeitamānī elmeidānī elqūdirī elhalwatī † 1175/1761 hat ein gutes Werk in Persischer Sprache über die verschiedenen Annäherungsstufen an Gott gefunden, dessen Verfasser sich nicht genannt hat. Er will daher dasselbe übersetzen, ihm aber eine brauchbare Vorrede voraufschicken. Dieselbe stützt sich, nach f. 112b, auf das Dieselbe stützt sich, nach f. 112b, auf das منافع الناموس الاعظم والقاموس الاقدام , um 820/1417, ist (s. No. 3024).—
Sie soll 40 Stufen (مرتبة) umfassen, und zwar die Stufen der Existenz (مراتب الوجيو).

الذات الالهيمة المعبر عنها بالغيب المطلق "112 مرتبة.1 التنزّدت الذاتية المعبر عنها بالتجلّي الاول الخ 113 مرتبة.2 Der Verfasser ist hier nur bis in die 22. Stufe gekommen, welche handelt f. 120°: للمركبات والمركبات تنقسم التي ستة اقسام. Also die übrigen Stufen und der eigentliche Haupttheil des Werkes fehlen. Der letztere sollte in 8 Kapp. bestehen, deren Uebersicht f.112° giebt. أي فنكر مجلى ظهور المعانى وبطون الصور والمبانى من القلب. 1. في فنكر مجلى ظهور المعانى وبطون الصور والمبانى من القلب. 8. في فنكر مجلى الكمال المطلق للوجود الحق من القلب. 8.

F. 119b u. 120a ist im Text eine kleine Lücke.

3313. We. 1723.

 8vo , 23 Z. $(21^3/4 \times 16$; $15-17^1/2 \times 12-13^{cm}$). — Zustand: ziemlich gut, am oberen Ende fleckig. — Papier; gelb, glatt, ziemlich stark, grob. — Titel f. 6^b :

رسالة فيض الخلاق العليم علي قلب عبده المومن السليم

ebenso im Vorwort f. 8a. - Verfasser f. 6b:

السيد حسين بن طعمة القادري . . . البيتماني . . . الميداني

بسم الله الذي به وجدت : Anfang f. 6b جبيع المكنات ... اما بعد فيقول العبد ... السيد حسين ... المعروف ... بالبيتماني الحسني الحسني . . . سبب تسطير هذه النبذة العرفانية والرسالة القلبية من مشرب علوم الذوف الوحدانية الرح

Abhandlung desselben Verfassers, in Folge einer Zusammenkunft verfasst, die er mit dem ausgezeichneten Çūfī الخندي زهراب الها المال المال

اذ للحق تعالي : "Dieselbe schliesst f. 24 وهو ما ذكرناه خمس كينونات كينونة في العمي وهو ما ذكرناه وكينمونة في العرش وهي الاستواء على العرش،

Damit ist aber die Abhandlung nicht zu Ende. Schrift: s. bei We. 1729. — Autograph d. Verfassers.

3314. Spr. 1991.

Kl.-8°°, 15 Z. (15 \times 10; 11 \times 6°/ $_3$ c°m). — Zustand: gegen Ende stark fleckig. — Papier: gelblich, grob, stark, etwas glatt. — Titel f. 32°a (und f. 32°b und Vorrede):

کتاب سراج القلوب

Verfasser f. 324:

ابو المجاهد لحمد بن محمد بن عبد الملك الاشعري التبريزي

الحمد لله على ما خص وعم من : Anfang f. 32* نعمته وصلي الله . . قال . . . التبريزي رحمه التمس منى بعص اخواني أن أملي كتابا مشتملا على ذكر مقامات العوام والخواص واخص الخواص موجزة مختصرة الح

Ahmed ben moh. ben 'abd elmelik elas'arī ettibrīzī behandelt hier ganz kurz die çūfischen Stationen (مقامات) in 41 Kapiteln. Zuerst: الزهد الجهاد العبودية الانابة التوبة الدوم السماع الذكر u. s. w. Zuletzt: الوجد الروح القلب النفس ومعرفتها الولاية

وسرَ السر ما لا اطلاع عليه : Schluss f. 47b لغير الحق فالسر الطف من الروح والروح من القلب والله اعلم بالتعواب'

Schrift: gross, kräftig, rundlich, deutlich, vocallos. الباب in den Ueberschriften roth. — Abschrift vom J. المائد الدمشقى مالب الدمشقى طالب الدمشقى

Lbg. 807, 4, f. 51^b-57^b dasselbe Werk. Format etc. und Schrift wie bei 3. - Titel steht schräg am Rande.

3315. We. 1682.

118 Bl. 8°°, 25 Z. $(21^1/2 \times 11^2/3; 16 \times 6 - 6^1/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut; Bl. 62. 63 lose. — Papier: gelb, meistens stark, ziemlich glatt. — Einband: schwarzer Lederband. — Titel f. 1° (und im Vorwort):

مكارم لخلّاق لاهل مكارم الاخلاق في شرح رسالة الحافظ المحدث جمال الدين المقدسي في انتصوف Vorfasser f. 1":

محمد بن عیسی بن کنان

الحمد لله الذي افاص النور : Anfang f. 1 مرعد فلما رايت وجلا الصدي لاهل البصاير . . . وبعد فلما رايت

رسالة الحافظ المحدث المقدسي المختصة باحوال السادة الصوفية مشتملة على اعداد مكارم الاخلاق المخ

Gemischter Commentar des Mohammed ben '1sā ibn kennān † 1168/1740 zu der Abhandlung über die Stufen, welche der Fromme ersteigen muss, um vollkommener zu werden und sich Gott zu nähern, deren Verfasser Gemāl eddīn elmoqaddesī ist.

Dieselbe zerfällt in 8 Grade (د,جة).

- درجة البدايات جمع بداية وفي أمر : (منزلة in 30) 1. f.20 كلي منطبق على افراد تخصوصة ومنازلها ثلاثون منزلة من قسم المعاملات كذا سماها الهروي (.tipe التفطن 3 ; البقطة .2 ; العبودية .1)
- 2. 11° (in 11 (منزلة 11°): درجة الأخلاق (in 11°): الرضا (ctc.)
- 3. 51° (in 10 اصل : اصل 3. 51° (in 10 الأردة 3. 51° (العبد : 10 الأردة : 3. القصد : 10 القصد : 10
- درجد الاودية سميت : (منزلة in 10) 4.70 منزلة 4.70 من هذا القسم بالاوديد لان معظم السر والسلوك انما هو فيها . . . قد يكون فيها مهالك ومخاوف الح

(1. الحكمة 3. ; العلم 2. ; الاحسان 1.)

- 5. 84 (in 10 (منزلة 10 أ 5. 84 (in 10) . (المعبرة 2. المحبدة (1. المحبدة 1.)
- 6. 99 (in 10 منزلة): درجة الولايات (nin 10): الولايات (etc.)
- 7. المحقاية : (مقام 10 أ104) (in 10 درجة الحقايق : (مقام 10 المشاهدة .2 ; المكاشفة (1. غالمكاشفة : المكاشفة (1. غالمكاشفة : (مقام 104) (1. غالمكاشفة : (مقا
- قرجة النهايات وسهيت : (منرلة in 10 أ11 8. 111 وسهيت المبلوك نهايات لانها مقامات تحصل بعد السلوك والوصول باذ.تهاء الفرب التي الله تعالي etc. (التوحيد 117 كالمعرفة 11).

وغالب ما تقدم اسرار اعمل لا :"Schluss f. 118 يجري حكمها الا لاهل السلوك سرا وهم والخاصة وخاصة لخاصةواهل التفرقة اهل التوحيد وللجد للدوحدة وصلى الله الخ

Autograph, vom J. 1152 Sa'bān (1739), ziemlich gross, schwierig, vocallos. Verbesserungen, auch Inhaltsangabe, oft am Rande. Text in rothen Linien eingefasst. Nach f. 37b, 22 gehört f. 10 und 11. 3316. Spr. 882.

9) f. 61-78.

Format etc. wie bei 1). Der Rand u. Text oben wasserfleckig. — Titel fohlt; aber in der Ecke oben (f. 61a) steht:

مقامات منازل السالكين؛ Verfasser feblt.

الحمد لله الذي فجر من اسرار :Anfang العارفين ينابيع الحكم . . . أما بعد فان جماعة من الطالبين النظر الى مقامات السالكين الواصلين الخ

Es handelt sich in diesem cüfischen Werke um من اين توغل السالكون : Beantwortung der Fragen في جار الاعمال ولم يدركوا حقايق المطلوب والمآل وان تنكشف لبصيرتهم انوار الغيوب ولم يحصلوا من حدّ الطلب على راحة المد المطلوب وكيف السلوك الى منازل الملوك Der Verfasser hat das Werk in 4 اصل eingetheilt. Er sagt f. 62 Mitte: اعلم أن الاسلام أول المقامات الدينية والايمان أول المقامات القلبية والاحسان أول المقامات الروحية والقرب أول مقامات المحبة، , الجاهدة : الايمان dem , التوبة entspricht الاسلام المحبة : القرب ، المكاشفة ، الاحسان ، 1. اصل 1. f.62°, 2.64°, 3.69°, 4. اصل Anfang fehlt. Jedes اصل zerfällt in 3 قسم, in Bezug auf die ausserdem; العارفون u. die المريدون; ausserdem in eine gewisse Anzahl von Kapp., deren jedes mit باب الوصول: ف ist f.78 باب anfängt. Das letzte علامته (وعلامته رجوعه للشرع بمتابعة العلم وتملك القيقة: Anf.)

وقد استكملنا حمد الله شرح : Schluss f. 78b الله الله الذي مسئلة السايلين وبقية الطالبين فنسال الله الذي شرح الصدور حكمته واسبغ علينا لطايف نعمته ان يستعملنا بما علمنا وان يلهمنا مثل ما اوزعنا وان يجعلها نورا ما بين ايدينا وما خلفنا ولجميع المسلمين وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين Nach f.74 feblen 2 Bl. — Das Werk ist collationirt.

3317. Spr. 1168.

Format etc. u. Schrift (c. 23-24 Z.) wie bei 1). - Ueberschrift (und im Ansang):

هذه الرسالة تاليف على بن المقرى بن عباس الشريف المسمالا بعقيلة السلوك وعقيدة الملوك في تجيد الرجال ومسالك حقايف الإبدال

الحمد لله الواحد الاحد الفرد : Anfang الصمد الذي تجلي على هياكل العارفين . . . وبعد فيقول العبد الصعيف . . . هذه عقيلة السلوك الخ

'Ali ben 'abbās ibn elmoqri behandelt in dieser Schrift die Stufen der Annäherung an Gott in 3 Abschnitten, deren jeder zehnfach ist, und die er Strassen, Rastörter und Tränkplätze nennt. Das Vorwort dazu beginnt: الما التجريد موقوف على نظر عين العناية الالهينة الحبة النورانية' . . . فللسالك على هذا عشرة مسالك ولنفسه عشرة منازل ولقلبه عشرة مناهل وللل واحد من هذه المسالك والمنازل والمناهل اشارات يتعاطيها اهل الاداب وتلمجات مكشوفة للرباب من هولاء الاحباب'

Die einzelnen Stufen sind:

مانتادیب .3 ,الاعتراف .2 ,الاصراف .1 (المسالك) (a) ,الاعترال .6 ,الخوف والابتهال .5 ,الترغیب .4 ,الباصد .7 ,الثبات .10 ,السلوک .9 ,الحاسبد .8 ,الباصد .7 ,

b) (المنازل): 1. قصد والارادة 1. (المنازل) (المنازل): 4. قطع العلاقة 4. والنوم 5. وقطع العلاقة 4. والفقر 7. والمبر 8. والمبر 9. (المبر 10. الرضا 10.

رالذوق 2. (ورود القلب منهل) اللحظ 1. (المناهل) (ع . (المناهل) (ع . (المناهل) (ع . (المناهل) (ع . (المنافل 3. التعطش 4. الشوق 5. التعطش 6. الشوق 10. التوحيد، 10. المحوبعد المحوبعد المحوبعد المحوبعد المحوبعد المحوبعد المحاود والمحاود المحاود والحاد المحاد المحاود والحاد المحاد المحا

3318. We. 1638. 2) f. 77-142.

8vo, c. 21—23 Z. (17 × 13; $13^{1/2} \times 9^{1/2}$ cm). — Zustand: durch u. durch wasserfleckig, der Text öfters beschädigt; etwas wurmstichig. Im Rücken ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel und Verfasser:

ك" مقامات العارفين للعارف بالله ابي طالب المكي

الحدد لله الذي رفع مقامات اهل : Anfang f. 77b (nur 2 Zeilen) الاختصاص وشملهم عنايته المنزهة المخ

als Verfasser ist ge- ابو طالب المكي als Verfasser ist ge- meint: مكى بن ابى طالب القيسى † 489/1047.

Dieser Name wie der Titel und der Anfang sind von der Hand des Handschriftenfälschers, der f. 77^b u. 142^b noch einige Zeilen hinzugesetzt hat, um das Fehlende des Anfangs und des Schlusses zu verdecken. In der That beginnt das Werk hier erst f.78^a mit den Worten: الخاطبة الخاصية التي خميم بها عز وجل علم وجواب اهل الاختصاص عن حقيقة الخ

Inhalt des Werkes ist Aufzählung und Besprechung der verschiedenen Standörter, welche der Çufi durchzumachen hat, um zu Gott zu gelangen. Es werden deren hier 92 aufgezählt, sind aber wahrscheinlich mehr, denn das مقام . Ende des Werkes fehlt. – Zuerst: 4 زالندم والاقلاع 5. 80°; الخشية والاشفاق 4. 79°; 6. 81° الاوبة طWeiterhin: 8. 82° التوبة 10. 84° زمقام المريديين ط11. 84 ; سر المحب مستسر المحبوب .40 ; مقام الالغة °30. 94 ; مقام الراضيين °87 .20. 60. 116 ; مقام العشق "50. 109 ; مقام السكر "102 مقام الشغف الذي هو اجاد بالحب وجدا للمحبوب مقام النتلقى 134° .80 ; مقام الاضطلام 119° .70 مقام الطمس 141° .89 ; مقام الفناء "88. 140 90. 141 ; اول مقام من مقامات البقاء 90. 141 ،90 مي غير انتقال عن مقامه ولا تغيير الكانه ولا عكس في احواله Mit dieser Ueberschrift hört das Vorhandene auf.

Das Werk enthält viele Gedichtstücke.

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, fast vocallos, nicht selten fehlen diakritische Zeichen. Ueberschriften hervorstechend gross. — Abschrift c. 700/1300.

Die Blätter folgen so: 77-84; Lücke von etwa 3 Bl.; 85-118. 120-125. 119. 126-141; 1 Bl. fehlt; 142.

3319. мо. 225.

194 Bl. 8°°, 11-12 Z. $(15 \times 10; 11-12 \times 7-8^{cm})$. Zustand: unsauber, auch fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt.—Einbd: brauner Lederbd mit Klappe. — Titel fehlt.

Enthält eine Menge von meistens kleineren Stücken in Vers oder Prosa, erbaulichen çūfischen Inhalts, mit vielen Lücken.

- 1) f. 1 Text der Sura 1.
- 2) f. 2—24 Bruchstück aus einem cüfischen Werke, die Liebe zu Gott und die Stufen der

Annäherung zu ihm behandelnd, mit vielen ermahnenden Stücken; Einiges davon rührt her von ابو سعيد الخزاز (f. 5ab). Der Anfang fehlt. Das 2. العر التمكين (f. 2a unten) behandelt قسم (f. 4a): اهل التمكين Auf Prosa-Abschnitte folgt immer ein Stück in Versen. Nach f. 9. 11. 12. 15. 16 sind Lücken.

- 3) f. 26 51 mehrere çūfische Gedichte. F. 30 مان ساب العظيم في الكريم وقدوم السيد العظيم شطنييل الكريم وقدوم السيد التقليم شطخي عند ما ذاع الخبر التم يطلع من هجر التم يطلع المربرة المنات المربرة المنات المربرة المنات المربرة من نظم الشيخ عماد الدين المربرة من نظم الشيخ عماد الدين المربرة الدين المربرة من نظم الشيخ عماد الدين المربرة المين المربرة المين المربرة المربرة
- 4) f. 51^b—69^b Prosastücke, erbauliche Erzählungen (zum Theil mit Versen untermischt) und Ermahnungen.
- 5) f.70°-74°: موعظة لابن المقري (derVerf. fehlt hier). Die Qaçide, deren Anf. الى كم تماد الخ, 49 Verse.
- 6) f.74^b-79 Ermahnung zu frommem Wandel. Alsdann f. 80-86^b çüfische kleinere Stücke.
- 7) f. 86^b—107^a meistens Gedichte çüfischen Inhalts. Darin f. 98^a eine Qaçide des ابوالعلاء المعرّي المعرّي (43 Verse lang), anfangend (Kāmil): صافت على باسْرها الدنيا وجري من الجفن القريم دما
 - 8) f.1076-127 meistens çüfische Prosastücke.
 - 9) f. 128-167a. Titel:

كتاب درر الخور في التوبة الى الملك الغفور مشتمل على معشرات الخروف في التقرب الى الرحيم الروف جمال الدين يوسف بن سعيد الكَفَرْقُوقي : Verf حرف الالف المهموز اقبل الي اوامر الهك : Anfang انعانا انهص الي خدمته يقطانا الخ

Das Gedichtstück dazu beginnt f. 129^a (Ṭawīl): افق ايها العانى بكل عناء انا رمت ان تحظى خير غناء We. 237, 13.

10) f. 168—1756. Titel: هذه محيفة انزلت من الملك العلّام على بعض الانبياء الكرام Ermahnende Offenbarung an einen Propheten. Die Hauptsätze beginnen mit يا نبتي.

- 11) f. 175^b-186. Eine وصية des حمد الباروكي des وصية gerichtet an die Brüder und abwechselnd auch an den Bruder, mit Gedichtstellen untermischt.
- 12) f. 187—191^a. Der Anfang fehlt, wol 1 Blatt. Erbauliche Geschichte des Propheten مالی, mit einigen Gedichtstellen am Schlusse. 13) f. 191—194. Titel:

حديث على ما روي عن الخصر ومعاجره وقوّته صلى الله عليه Einige Wundergeschichten von Elhidr.

Schrift: gross, kräftig, gefällig, vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1750.

3320. Spr. 771.

 4^{10} , 23 Z. (Text: $16 \times 9^{1}/_{2}-10^{cm}$). — Zustand: f. 21 etwas schadhaft und ausgebessert, etwas schmutzig, ebenso f. 22^{n} , sonst ziemlich gut. — Papier: gelblich, ziemlich dick und glatt. — Titel f. 21^{n} :

هذا كتاب الروض الأنبيق في وصول الطالبين التي مقام التحقيق،

الحمد لله الذي انزل اقوال :Anfang f. 21b الشريعة لتكليف اهل الايمان . . . أما بعد فان اعلي ما تتحلى به النفوس النفيسة الاستقامة مع الله تعالى

Der Verfasser sagt f. 23°, dass er diese Abhandlung zusammengestellt habe aus den Aussprüchen früherer Meister auf diesem Gebiete, zum Nutzen frommer nach religiöser Erkenntniss Suchender, und giebt daselbst den Titel an wie oben. Sein Zweck ist, in Kürze zu behandeln die الشروط والاركان والاداب , mittelst deren man sich Gott nähern könne; und er bespricht dabei am ausführlichsten in 7 Abschnitten das 7 fache Wesen der Seele (قالفس المامة النفس المامة أقالة عنه المامة المامة أقالة أقالة النفس المامة أقالة أقالة أقالة النفس المامة أقالة أقالة أقالة أقالة أقالة أقالة النفس المامة أقالة أقال

فى تفريف الارادة Der Schluss f. 39° ff. handelt في تفريف الارادة والمراد وبيان الاحتياج في الوصول الي الله تعالي' والله يقول : Schluss des Werkes f. 41° الحق وهو يهدي السبيل والحمد للم وحده'

Schrift: ziemlich klein, nicht undeutlich, vocallos. — Abschrift von ابراهیم بن محمد الشافعي النقشیندي (ابراهیم بن محمد الشافعي النقشیندي im J. 1238 Ďū'lqa'da (1823).

3321.

Andere Werke über dies Fach sind verfasst von:

- النقري النقري الخسن النقري (1 لا الحسن النقري (1 بحمد بن عبد الجبار بن الحسن النقري (1 بعد المواقف في التصوف (1 بعد المواقف في التحد ا
- 2) الحسين بن موسى السلمى ابو عبد الرجى (عبد بن الحسين بن موسى السلمي المحمد بن الحمد بن المحمد بن المح
- 3) التحق بن ابراهيم بن محمد السرخسى القراب $^{414}/_{1023}$, u. d. T. درجات التائبين ومقامات الصديقيد
- 4) بابو الفرج ابن الحوزي († 597/₁₂₀₁, u. d. T. مدارج السالكين
- ,686/₁₂₈₇ أمحمد بن عباس المُذَيَّسري عماد الدين (5) المقالة المرشدة في درج الولاية المفردة .u. d. T
- 6) عبد الرحمن بن ابراهيم الفزاري الفركاح (690/1291, u. d. T. لنار القبس بذات الغلس
- احمد بن احمد أبن مرزون التحميسي التلمساني (7 ليقين في شرح حديث .4 db + 842/1488, u. d. T.
 اولياء الله المتقين
- 8) بن حسام الدين البدليسي (um 900/₁₄₉₅, u.d.T. الكنز الخفى في بيان مقامات التعوفي
- 9) على بن ميمون المغربي (9 على بن ميمون المغربي (9 مبادي السالكين الي مقامات العارفين
- 10) على بن خليل المرصقى (10 + على بن خليل المرصقى (10 احسن التلقى في معرفة السير والترقي
- 11) ألا أ¹⁰⁴⁶/₁₆₃₆, u. d. T. سالم بن احمد بن شيخان † تمشية اهل اليقين على ذائقة التمكين
- 12) خسن بن على بن على المكن شمة الفوى (12 لا 176/1762 + سن بن على المكن شمة الفوى (12 لا الحقائف والاشارات التي ترقي المقامات (12 لا الحقائف والاشارات التي ترقي المقامات (12 لا المحتود المح

d) Erleuchtung, Verzückung und Gnadengaben.

3322. We. 1546.

85 Bl. 8°°, 9 Z. (20¹/3×15; 15¹/2×10-10¹/2°m). — Zustand: zieml. unsauber, am oberen Rande wassersleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel u. Verfasser fehlt, doch steht f.1b (von neuerer Hand) u. f.81b in d. Unterschrift:

كتاب لوائح الانوار في الردّ على من انكر علي العارفين لطايف الاسرار تاليف عمر بن استف بن احمد انهندي الحنفي الشبلي

Der Verfasser ist zu Anfang f. 2^b und in der Unterschrift f. 83^a ebenso angegeben.

ما تقول السادة العلماء ... في قول الشيخ : Anfang ... ابي محمد عبد الله اليافعي اليمنى نزيل الحرمين الشريفين تجلّي باوصاف الجمال فشاعمت عيون قلوب ما بد حار ذو الفكر فيا ليلة فيها السعادات والمنى لفذ بنها ليلة القدر

هل عليه في ذلك مواخذة الج

Aufgefordert, ein Gutachten darüber abzugeben, ob an 2 mitgetheilten Versen des Abd alläh eljäfi'i † 768/1866 nicht Anstoss zu nehmen sei, in denen die Nacht Elqadr als unbedeutend gegen die, in welcher sich das göttliche Wesen dem inneren Auge des Çüft offenbart, bezeichnet wird, hat Omar ben is häq ben ahmed elhindießibli elgaznewielhanefi, geb. 714/1814, † 773/1371, in diesem Werke in grosser Ausführlichkeit die Frage über das Wesen der göttlichen Offenbarung und des Innewerdens derselben, die Gründe, Zwecke und Art und Weise derselben behandelt. Er beginnt f. 26:

Das in Kunstprosa abgefasste Werk hat gleich im Aufang ein Paar Lücken, ist ausserdem in der ersten Hälfte ganz falsch gebunden. Eine Eintheilung nach Kapiteln oder Abschuitten hat es nicht. Die Blätter folgen so: 1. 2. Lücke

von 2 Bl. 22. 23. Lücke von 2 Bl. 13. 24. 25. 14-21. 26-37. 4-11. 38-85. (Die 4 fehlenden Blätter sind durch 2 leere Blätter, 3 und 12, vertreten.)

Der Verfasser rechtfertigt die Verse, indem er f.78° sich kurz so zusammenfasst: خكيف لا يستصغر عنده عنده عنده عنده عنده عنده علم والكون والكان وليلة القدر وسائر الازمان وليلة القدر وسائر الازمان عذا ما اردناه من الكلام والحد لله على الائد الحسام والصلاة والسلام الح Er fügt noch eine Unterschrift hinzu f. 81°, in der er seine Abhandlung charakterisirt und lobt; dieselbe schliesst f. 82°: ان يبارك لى جبيع منالعيها اند قريب مجيب فيها وينفع بها جبيع منالعيها اند قريب مجيب

Der Verfasser nennt öfters sein Werk eine Abhandlung (رسالة); das Wort كتاب in obigem Titel steht f. 81^b in der Unterschrift nicht.

Schrift: gross, weit, stattlich, gleichförmig, vocalisirt. Abschrift c. 800/1397. — Nicht bei HKh.

F. 1ª enthält ein kleines Gebet in Versen, aufangend: ايا من فصله غمّ البرايا الجابا

F. 83^b enthält eine Stelle aus dem 3. فق des صناير — ob Jemand Ketzer sei, wenn er unbewusst einen ketzerischen Ausdruck braucht — nebst einer Glosse dazu.

F. 84°. 85° ein Lehrbrief (اجازة) (im Auszug), den الشيخ نخر الدين, beigenannt الشيخ نخر الديل sich hat ausstellen lassen von dem Sohne des شمس الدين احمد بن محمد بن احمد بن محمد الرفاعي

3323. We. 1704.

Format etc. wie bei 12). - Titel s. Anfang. Verfasser:

ايوب الخلوتي

الحمد لله' عدة فخبرة الفتوح :Anfang وان صاحب الفتح لا يصرّه شيء لتحققه بالاسم هاه Schluss f. 81 — الالهي الوحداني الح وتسرح في مجال عباراته الارواح القدسية ويظهر فلك على ظاهره وفي باطنه ما فيه والسلام والحمد لله وحده'

Abhdlg des Ejjūb ben ibrāhīm ben ejjūb ellialwatī † 1071/1660 über die göttlich. Eingebungen.

3324. We. 1704.

 8vo , 23 Z. $(19^3/4 \times 13^4/2; 13 \times 7^{\text{cm}})$. — Zustand, Papier, Einband wie bei 1). — Titel f. 28° ;

كشف الريب عن الاستبداد من الغيب so auch in der Vorrede. - Versasser s. 284:

ايوب [بن احمد بن ايوب] القرش الخلودي

الحدد لله الذي اوصل المدد الي : Anfang f. 28^b وسالة اسرار عباده في رقايق انوار العلوم . . . وبعد فهذه رسالة معنى التى الهى نزلت الي سرّ عبد كلى تعطى المدد اللبيّ في العالم القلبيّ بالعلم الاثباتيّ والسلبيّ النخ

ويدور عليه الامر كما دار علي : Schluss f. 30b الاحاد والسلام وهذه طريقة اويس بن عامر القرني مع تلميذه فرة بن حيان . . . والحدد لله وحده وصلى الله الخ

Abhandlung desselben Verfassers, über die Nothwendigkeit der Erleuchtung zum Erkennen des geheimnissvollen Wesens Gottes.

Schrift: klein, gedrängt, deutlich, vocallos, gefällig. — Abschrift im Jahro 1077 Du'lhigge (1667) von اسمعیل بن ایوب بن احمد بن ایوب الخلوتی الحنفی (also von dem Sohne des Verfassers).

3325. We. 1704.

Format etc. wie bei 25). — Titel fehlt. Verfasser:

الحمد لله الذي اطهر على عباده Anfang: المختصين به من غيبه ما المجز الامثال . . . وبعد فقد نقل بعض الناس . . . ان الماء الذي نبغ من بين اصابعه صعّم ليس هو خرف عادة في الاصبعين البخ

Blosser Anfang einer Abhandlung desselben Verf., die im Anschluss an die Mittheilung, dass zwischen den Fingern des Propheten Wasser (Schweiss) hervorgequollen, sich über Wunder auslassen wollte.

اذا ترك العالم لا ادري فقد اصيبت :Schlussworte مقاتله واعلم ان مناط المحجزة وهذا آخر ما وجد ' HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX. 3326. We. 1704.
25) f. 94"-94".

Format etc. wie bei 24). — Titel: s. Anfang. Verfassor:

الحمد للم عذه ذخيرة قل : Anfang f. 94ª أعوذ برب الفلف يعود معناها الي انفلان العدم الثابت عن الوجود الظاهر الخ

Abhandlung desselben Verfassers, im Anschluss an Sura 113, 1 über Ekstase handelnd. Schluss: وأما علماء الكشف فانهم ارتقوا

3327. We. 1704.

Format etc. wie bei 15). — Titel fehlt. Versasser:

الحمد لله الذي من على اهل :"Anfang f. 86
النسعة بالفتوحات السنية . . . ولقد حملني علي كتابة هذه الذخيرة وهي ترسم اهل الدعوى ما بلغنى عن بعض الناس انه دخل خلوة اربعينية الخ

Abhandlung desselben Verfassers, gegen Jemand gerichtet, der durch 40 tägige Zurückgezogenheit besondere Erleuchtung erhalten zu haben vorgab. — Schluss f. 86^h: والمثوي المقام بعد التقليب سواء كان غيبيًا ام شهاديا ويقع عليد الحكم المميز له ايصا والحمد لله وحده¹

3328. We. 1704. 22) f. 92^a - 92^b.

Format etc. wie bei 21). – Titel: s. Anfang. Verfasser: ايوب الخلوتي

الحمد لله رب العالمين حمدا لا بداية :Anfang له ولا نهاية . . . هذه ذخيرة الاطلاق في المشاهدة وعين الشهود والشاهد الذي يرجع به المشاهد الرخ

Abhandlung desselben Verfassers, von dem Erschauen Gottes. — Schluss f: 920: ومنعت عن الفرق الاول بجمعه فكانت عين السلوك هذا الذخيرة والحمد لله وحده الذخيرة والحمد لله وحده

3329. We. 1704.

Format etc. wie boi 13). — Titel: s. Anfang. Verfasser:

الحمد للم الذي حياته تقوم : Anfang f. 81^b.
الاشياء وبتحياته وسلامه يذهب الفتور والاعياء . . . وبعد فهذه رسالة القربة والوصول الى حضرة الرسول واجتلاء الانوار الصمدية المنبعثة عن الذات الحمدية

Abhandlung desselben Verfassers, von der Annäherung an Mohammed u. von seinem Wesen.

Der Verfasser giebt zuerst die Ucbersicht von dem, was er behandeln will, in 3 Kapiteln und Schlusswort; das 1. Kapitel soll handeln: في ذات الحقيقة المحمدية وسبّقها للعالم كلم في الوجود في سلوك الطريق الموصل اليها على الصدور عن هذه الموارد والمعاهد والرجوع: 3. Kap: للخلق بعد مطالعة هذه المشاهد والقاصد؛

Allein es liegt nur die Eröffnung zum 1. Kap. vor: الباب الاول فاتحة هذا الباب ومقدمة فصل الخطاب 83° الباب الاول فاتحة هذا الباب ومقدمة فصل العبارات الفايقة التي : "Schluss f.84° وسلم" هي لعادات العقول خارقة والحمد لله وحده . . . وسلم وسلم المناسبة المنا

3330. Spr. 849.

i02 Bl. 8°°, 19 Z. $(20^9/3 \times 15^1/4; 15^1/2 \times 8^1/2^{cm})$. — Zustand: im Ganzen ziemlich gut, doch hat die untere Hälfte von f. 1—22 einen grossen Fettslecken. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel (in der Vorrede) f. 2°, 2:

فتح المبدي المعيد في شرح رسالة انتقال المريد Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي كشف عن Anfang f. 1b: كمد كشف عن المحمد لله النفوس سرادقات الظلمة . . أما يعد كلمة يوتى بها للانتقال من اسلوب الي اسلوب آخر الخ

Commentar zu der Abhandlung

beides von demselben Verf. Derselbe war, nach der Unterschrift, Schüler des فاسم بن صلاح الدين الخاني المائية المائية الدين الخانية المائية ا

Anfang f. 2° (das Ueberstrichene der Text): بسم الله اي ابتدي تاليفي . . . بالله تعالى . . . الرحمن اي البالغ في الرحمة الكثيرة الخ

الحمد لله مفيص النور :Der Grundtext ist الما بعد انه سالني على من يشاء من عباده . . . أما بعد انه سالني بعض الاخوان . . . عن سرّ معنى نقل الشيخ للمريد من كلمة التوحيد الي لفظ الجلالة الخ

الي ملك الملوك "Schluss des Textes f. 99 والحيد لله على التمام والصلاة والسلام على . . . سيد الانام ... على ممة الليالى والايام مدة ذكر الذاكرين وسهو الغافلين

اللهم صلّ :Schluss des Werkes f.101 على محمد وعلى آل محمد كما صليت على ابراهيم في العالمين الك حميد مجيد وحسبنا الله ونعم الوكيل الخ

Es folgt f. 102ⁿ noch eine in 8×9 Felder getheilte Tabelle, die Zustände der Scele, ihr Verhältniss zu Gott u. den verschiedenen Welten, ihre verschiedenen Stadien, die Verschiedenheit des Lichts und die verschiedenen Eigenschaften Gottes, die dabei in Betracht kommen, aufführend.

Schrift: ziemlich gross, gut, vocallos, gleichmässig. Der Grundtext roth. — Abschrift c. 1150/1737.

3331. Spr. 853.

Format etc. und Schrist wie bei 7). — Titel und Versasser sehlt. Nach der Unterschrist f. 165a:

النسمة السبتية لاحمد العلواني

قال الله تعالي انا عرضنا :"Anfang f. 161 الامانة الي آخر الآية وبعد فالامانة سرّ الله الذي حمله الانسان انه كان طلوما الخ

فيكون الله معه فى السر وبالتجلّي : *Schluss f.165 . . الذاتي الذي هو روح الكمال وحجر للجال وغاية الوصال وللجد الله على كل الاحوال سوي الكفر والصلال تمت الرسالة الح

Von Sura 33,72 ausgehend, erörtert Ahmed el'alawānī hier die verschiedenen Stufen und Stadien des Geistes und der Offenbarung des göttlichen Geheimnisses und das Verhältniss des Menschen zu Gott.

3332. We. 1634.

4) f. 586 - 596.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. - Verfasser s. Anfang.

قال أبو سعيد الخراز اجمع السلف: Anfang رَمْ على أن حدّ الفترح الرياني وكشف الموهبي لا يصلح لمن في معدد مثقال ذرة من الطعام الخ

Erörterung des Abū sa'id ahmed ben 'isā elharrāz darüber, dass göttliche Erleuchtung nur möglich sei für den, dessen Magen völlig leer von Speise ist, und wie lange Zeit erforderlich, um sich dazu fähig zu machen.

Die Abhandlung hört f. 59° auf mit den Worten: من احبّ ان يفترج الله على قلبه نور الككاء فعليه بالخلوظ وقلة الاكل

F. 59b - 61" leer.

3333. Pm. 9. 8) S. 189—232.

Format etc. und Schrist wie bei 6). - Titel S. 132:

الصور الدورانية في العلوم السريانية Verlasser fehlt.

الحمد الله خالف الانسان مراة البيان :Anfang وجامع الاعيان وموضوع الرحيم الرحمان كتابه المكنون الخ

Behandelt die verschiedenen Offenbarungsformen, durch welche das Wesen Gottes erschlossen wird. Zuerst: مصورة عاء ,صورة ابدية ,صورة الله بين ,صورة القدم ,صورة رمصان :etc. Zuletzt صورة الحدوث ,صورة القدم .صورة الحج ,صورة تنزل ذات الانسان ,صورة الصوم

فتدلي فكان قاب قوسين :Schluss S. 232 او ادنى فاوحي الي عبده ما اوحي وكذلك قال ادنى ربى فاحسى تاديبي بحمد الله وعونه

3334. We. 1708.

8°°, 17 Z. (Text: c. 16×10^{cm}). — Papier: gelb, stark, glatt.

Stück aus einem Werke, in welchem — vielleicht unter anderem — über die Möglichkeit, Gott selbst zu schauen, gehandelt wird;

es ist hauptsächlich gegen die Ansicht der Gahmiten gerichtet. Dasselbe beginnt: فصل قال المام احمد، باب بيان ما حجدت الجهبية من قوله الني ربّها ناظرة (Sur. 85, 23)؛ قال احمد ربّة فقلت لهم لم انكرتم ان اهل الجنة ينظرون الني ربهم الخ Schrift: zieml. gross, dick, breit, geläufig, vocallos, fast ohne diakritische Punkte, sohwierig. — Abschrift c. 900/1494.

3335. Spr. 845.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel überschrift f.79a:

كتاب التوحيد والمعرفة ويضاف اليهما البصيرة والمكاشفة والمشاهدة والمعاينة والحياة والالهام واليقين والغراسة لانهن من مواريثهما

المعرفة عماد الدين : Dies Stück beginnt f. 79 المعرفة عماد الدين والمكاشفة الرخ وهي نفس القرب والمكاشفة الرخ فصل في عدد المقامات ونبدأ بكتاب التفكّر لانه منبع f. 83 ه

لان التفكّر روية الذكر بالتمام : Schluss f. 85° الله والم التقامات التي اشار اليها الغزالي فمنها حب الله بطريق الكشف والمشاهدة في دار السلام وهذه تقصى حب الموت وتترك الاختيار لله تم وكمل

العلوم والاحوال وهما البضاعة التي يقع بها الاتجار المخ

Es ist ein Abschnitt aus einem grösseren Werke, und handelt hier hauptsächlich von Gotteserkenntniss und höherer Eingebung.

Abschrift von بالبث احمد بن احمد بن بالبث Abschrift von محمد بن احمد بن بالبث المادة المادة

Die Schrift wird gegen Ende des Bandes immer flüchtiger und ist öfters schwer zu lesen. Bl. 85 ist überdies schadhaft und hat einige Löcher.

3336. We. 397.

146 Bl. 8vo, 21 Z. (21³/₄×15¹/₂; 15-16¹/₂×9¹/₂-11¹/₂cⁱⁿ). Zustand: fast nur lose Lagen; ziemlich unsauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederdeckel mit Klappe. — Titel und Versasser f. 2^a:

عتاب نسمات الاسحار في كرامات الاولياء الاخيار العلى بن عطية بن الحسن المقب بعلوان الشافعي

الحمد لله الذي ايقط اهل معرفته :Anfang ... وبعد فلما كان الصالحون من دعائم الدنيا الدخ Erbauliches Werk des 'Alı ben 'aṭijja elRamawı 'alawān † 986/1629, tiber die Gnadengaben (كرامات) der Frommen handelnd. Zuerst
bespricht er die Einwürfe, welche dagegen erhoben sind und stellt den Unterschied zwischen
Gnadengaben und Wunderthaten fest. Alsdann
bringt er eine Menge auf den Gegenstand bezüglicher Anekdoten vor. — Das Werk ist in
eine Anzahl (ungezählter) فصل getheilt. Der
eigentliche Anfang ist f. 3°: ان الذي نهب اليه اهل الحق والسنة الي ان

Einige Abschnitte:

نبذة من مناقب عمر بن عبد العزيز 16⁴ نبذة من سيرة الحرجاج نبذة من سيرة الحرجاج فصل فالدخول على الحكم وما يترتّب على ذلك من الآثام 23⁴ فصل في فصايل الكعبة المشرفة زادها الله شرفا 13⁴ نبذة في الابدال 93⁶ فصل في طرف من فصل سيد الخلف صعّم 93⁶ فصل في شيء من البدع وفيد فوائد 119⁶ خاتمة مها يجب التنبية عليد ان المومن يكون خائفا 133⁴

وان يخرجنا من ظلمات انفسنا : Schluss f.1444 ووجودنا الي فسيرج جنة عرفانه وان يفرغ علينا حلل الرضا والتسليم

Schrift: ziemlich gross, gedrängt, gewandt, deutlich, vocallos. Stichwörter u. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 969 Ďū'lqa'da (1562) von عامر بن سالم بن سالم

F. 144^b. 145^a ein Stück über die Nothwendigkeit für den Çūfī-Schüler, sich einen guten Lehrer anzuschaffen und die Kennzeichen desselben. — F. 145^b u. 146^a ein Stück über بيان طريق تحقيق ذكر الوت في القلب, dass man sich an den Gedanken des Todes gewöhnen müsse, u. s. w.

Spr. 712.

38 Bl. 8°°, 25 Z. (20 × 14¹/2; 14¹/2 × 9¹/2-10°m). — Zustand: die obere Hälfte wassersleckig; auch sonst nicht überall sauber. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Dasselbe Werk, aber unvollständig. — Titel und Verfasser und Anfang ebenso.

فهنيئًا لنا اذ جعلنا من الله : Schluss f. 38° : فهنيئًا لنا النبق الكريم الشفيق واكرمنا وله الحمد حجم بيته العتيق والحمد لله وحده وصلى الله الخ

Schrift: klein, geläufig, ziemlich deutlich, vocallos. Die Stichwörter roth. Berichtigter Text, aber ohne Hinzuziehung einer anderen Handschrift. — Abschrift im Jahre 1031 Sawwāl (1622) von مندى بن عبس.

3337. Spr. 147.

Format etc. und Schrift wie bei 22). Die letzten Blätter ausgebessert. – Titel fehlt. Verfasser fehlt; es ist:

عبد القادر بن شيخ العيدروس

هذه الغايدة منقولة من كتاب الزهر الباسم: Anfang من روض الاستاذ حاتم عند الكلام على قوله في المتن،' وصل كتابكم فشرح صدر التصوّف ونوّر جهات التعوّف الخ

Ein Stück aus dem Werke النوهر الباسم Bei Gelegenheit der angeführten Stelle des Grundwerkes bespricht 'Abd el qādir ben śeih el'eiderüs † 1038/1628 einige Gnadengaben des Çūfi شهاب بن عبد الرحين und behandelt dies Thema an anderen Beispielen weiter.

كما صافح السيد على الهمداني: *Schluss f. 407 الشيخ سعيد الحبشي كما صافح الشيخ سعيد الحبشى رسول الله صغم

3338. Spr. 819.
8) f. 444-484.

8vo, 19 Z. $(20 \times 14^{1}/2; 14 \times 9^{1}/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb und auch blau, glatt, ziemlich dick. — Titel und Verfasser f. 44ⁿ:

الأجوبة عن الأَسَّالِكَة في كرامات الاولياء لمحمد بن احمد الشوبري الشافعي

الحمد لله رب العالمين والعاقبة : "Anfang f.44 للمشقين . . . وبعد فقد سئل شيخ شيوخنا . . . شمس الدنيا والدين تحمد بن احمد الشوبري الشائعي . . . ما قولكم رضى الله تعالى عنكم في الاولياء هل لهم وجود وهل كراماتهم ثابتة وهل تصرفهم ينقطع بالموت وهل يمتنع أن يقال لسيدي احمد البدوي واضرابه أنهم أولياء أم جوز ذلك المخ

Mohammed ben ahmed elhatīb essaubarī sems eddīn † 1069/1659 beantwortet hier kurz eine Anzahl von Fragen, welche die Gnadengaben der Heiligen und die Fortdauer ihrer Persönlichkeit und ihr Weiterwirken auch nach dem Tode betreffen.

نعوف بالله من شرور انفسنا وسيّات: "Schluss f. 48 الله المن المعضلات الافعال ولا حول ولا قوّة الّا بالله المن Schrift wie boi 1). — A bachrift im J. 1210 Ragab محمد بن صالح الكيلاني von محمد بن صالح الكيلاني

3339. Pm. 201.

8°°, 21 Z. (Text: 15 ½×9°m). — Zustand: zieml. gut. — Papier: gelblich, dünn, glatt. — Titel u. Ver f. fehlt; abernach der Inhaltsangabe auf der Rückseite des vorderen Deckels:

Der Name des Verf. steht auch in der Unterschrift f.64°.

الحمد للم الذي شرف اولياء «Anfang f. 54 بانواع الكرامة . . . [أما بعد] فقد جري في المجلس العالي . . . الوزير الاكرم عبد الرحمن باشا . . . الكلام على كرامات الاولياء وانها هل تنقطع بالموت وان الاولياء هل لهم تصرف في الحياة بعد الموت في البرزخ وان من اعتقد ظهور الكرامة لهم بعد الموت الوت ال التصرف حال الحياة وبعد الموت هل يكفئ

Ahmed elhamawī elhanefi † 1098/1687 behandelt hier, durch die Fragen des Grosswezirs 'Abd errahmān bāśā veranlasst, im J. 1091/1680 die Frage der Gnadengaben der Heiligen, ob dieselben auch noch nach ihrem Tode fortwirken und ob man das glauben dürfe.

ولا يمكن استقصاؤه وفى هذا : Schluss f. 63^b: القدر كفاية لمن انعن وسلم والله سجانه . . . اعلم القدر كفاية لمن انعن وسلم والله سجانه . . . اعلم Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. — Abschrift c. 1100/1698.

3340. Pet. 249. 6) f. 172^t-176.

Format etc. und Schrift wie bei 5). - Titel fehlt. F. 2° steht als solcher:
كتاب في النبات كرامات الأولياء في الحيالا وبعد الممات

Verfasser in der Unterschrift angegeben:

ابراهيم بن سحمد بن شهاب الدين بن خالد البرماوي خادم الفقراء بالجامع الازهري

الحمد لله الذي وفق العلماء لحل :Anfang المشكلات . . . وبعد فقد تكرر السؤال عما يتعلق بكرامات الاولياء في الحياة وبعد الممات والتوسل بهم وغير فلك قديما وحديثا الخ

Ibrāhīm ben mohammed ben sihāb eddīn elbermāwī † 1106/1694 behandelt hier, aus derselben Veranlassung, das Thema der vorhergehenden Schrift.

ولا أمثاله عن الخوص في هذه : Schluss f. 176b. وحسبنا المسالك وتهوره بمثل نلك والله يقول الحق . . . وحسبنا الله ونعم الوكيل وهذا آخر ما تيسر جمعه بالنقل الصحيح عن أرباب الترجيح والله تعالى أعلم بالصواب الت

3341. We. 1715. 2) f. 6-8".

8vo, c. 20-23 Z. $(21 \times 15; 16^{1}/_{2} \times 11^{cm})$. — Papier etc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift f.6ⁿ (nach d. Bism.):

اعلم أن طايفة ممن عدموا العقل :Anfang وخالفوا النقل عدلوا عن الحق وصدوه النخ

Nachweis, dass die Frommen der Gnadengaben theilhaftig sind, und nicht bloss die Propheten; einem grösseren Werke entnommen.

Daran schliesst sich, vielleicht aus demselben Werke, f. 7b ein Stück an, die Eigenschaften des Çūfis schildernd: ولقد سئلت يوما قد Es schliesst f. 8a: عن الفقير وما صفته الخ وسلك بنا مناهجهم القويمة ومسالكهم المستقيمة وصلى الله الخ

> Pet. 312, 10, f. 93-96. Format etc. und Schrift wie bei 9.

Einige Beispiele über die Entwicklungsstufen und Bildung und Gnadengaben der Çūfis.

سمعت ابي جدث عن ابيه قال :Anfang خدمت الشيخ الجليل العارف ابا عبد الله محمد ابن احمد البلخي رَة ببغداد الخ

3342.

Den ganzen Abschnitt betreffen folgende Stellen. Ueber Gottes Wesen handelt Pet. 684, f. 62b. Ueber Erkenntuiss Gottes Spr. 1108, f. 62b. — Ueber den Weg zu Gott Pm. 214, f. 58b. 59. Ueber die drei Offenbarungsstufen Gottes We. 1266, f. 70°. - Von den 7 Standörtern der Çūfis ist die Rede Pm. 224, منازل und مقامات Aufzählung der 46 منازل f. 1396. Pm. 654, f. 242" n. die der 80 مقامات We. 1564, f.63". — Ueber Gnadengaben (كرامات) We.1706, f. 8bb u. ff. Spr. 854, f. 172a. Dass dieselben auch nach dem Tode fortdauern, Spr. 300, f. 34b. - Vom Lohn der Frommen hier und jenseits Pet. 94, f. 98 ff. - Erleuchtung der Seele durch Anschluss an Gott We. 1381, f. 306-36.

3343.

In dies Fach einschlagende Werke sind noch verfasst von:

- فتوح الغيب . † ⁵⁶¹/1166, u.d.T عبد القادر الكيلاني (1
- 2) كحمد من ابي القاسم البقالي ابو الفصل († ⁵⁷⁶/₁₁₈₀,
 u. d. T. مفتاح التنزيل
- رة (3) خبد المنعم بن عمر الخُلْياني (3) ئياني (3 † 608/₁₂₀₆, مشارع الاشواق u. d. T.
- ر" الجليات . + 622/1226, u. d. T. البوني (4)
- أفتر الله بن محمد المرّجاني التونسي (5)
 باله بن محمد المرّجاني التونسي (5)
 بالفتوحات الربانية (1299, 1299, 1299, 1299)

- 6) مرجاً بن محمد الملطي زين الدين + ⁷⁸⁸/₁₃₈₆, التخلي في الخلي التخلي التخلي التحلي التحل
- محمود بن اسرائيل بن عبد العزيز أبن قضى سماونه † c. 818/1415, u. d. T.
- احمد بن ابراهيم بن محمد الحلبي ابو ذر (8 ادسير الجال فيما يقال في الحال .t .d.T. المجال فيما يقال في الحال .t .d.T.
- 9) تحمد بن محمد ابن بلال الحلمي (957/1550, u. d.T. أخمر ابن بلال الحلمي (9 ألفتو والفتوح فيما يتعلق بما نزل به الأمين والروح
- البان (من محمد ابن قصيب البان (من عمد †c. 1040/1630,
 u. d. T. قتوحات المدينة المنقرة
- 11) عبد الغني بن اسمعيل النابلسي u. d. T. الفتح المدنى في النفس اليمنى u. d. T. الفتح المكي واللمح الملكي واللمح
- ك" الملكوت. u.d.T , محمد بن عبد الله الكسائي ابوجعفر (12
- 13) أسمعيل بن هبذ الله أبن باطيش الموصلي (13 مزيل الشبهات في اثبات الكرامات . u. d. T.
- 14) أحمد بن محمد ابن سيد الناس اليعري † 734/1333, u. d. T. المقامات العليّة في الكرامات الجليّة
- عبد القادر بن حسين بن علي بن مُغَيَّزلَ (15 um ⁸⁹⁰/₁₄₈₆, u. d. T. الكواكب الزاهرة في اجتماع . الاولياء بسيد الدنيا والآخرة
- ابوالوفا بن محمد بن عمر السعدي ابن خليقة الزكي (16 لخمدية في مواعظ وكرامات الاولياء .101/1601 المحمدية في مواعظ وكرامات الاولياء .1016/1601 المحمدية في مواعظ وكرامات الاولياء .1016/1601 المحمدية في مواعظ وكرامات الاولياء .1016/1601 المحمدية في مواعظ وكرامات المحمدية في المحمدية ال
- ميزان الاستقامة .u. d. T على بن محمد الغزالي (17 لاعل القرب والكرامة
- . ألسر المصون فيما كرم به المخلصون (18

5. Aufnahme unter die Çūfīs.

3344. Spr. 743.

2) f. 14b-18h.

Formatetc, u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

رسالة في فضل الفقر والفقراء

الحمد لله عقول العبد الفقير : Anfang f. 14 بن العمد بن الراجي رحمة ربّه الجليل القدير احمد بن المحمد الطوسى تاب الله عليه سمعت من الشيخ

الصالح . . . الحاج احمد بن الحسن بن الحسين قال سمعت من شيخى وقدونى الشيخ الصالح الناسك عيسى بن الحسن السلفى الكردي الخ

Diese kleine Schrift des Ahmed ben mohammed ettüsi elgazzālā † 520/1126 handelt von der Bekleidung Mohammeds — bei Gelegenheit seiner Nachtfahrt — mit dem Gewand der Armen (ديق الفقراء), welches dann allmälig auf Abū 'lqāsim elģoneid übergegangen sei. Die Ueberlieferung dieses Vorganges wird vom Verfasser durch alle Mitglieder bis auf 'Alī ben abū ṭālib zurückgeführt, der ihn von Mohammed selbst gehört habe. Diese Einkleidung des Propheten gilt als Stiftungsact für die Cūfis. — Darauf noch 40 Traditionen über die "Armen" (No.1462). 1.Trad. f.15°: قال قال رسول الله صغم بعثت لخراب الدنيا ما بعثت قال قال رسول الله صغم بعثت لخراب الدنيا ما بعثت حرمة الفقير المومن خير عند الله من السبع حرمة الفقير المومن خير عند الله من السبع حرمة الفقير المومن خير عند الله من السبع الارضين وجبالها وما فيها والله اعلم وصلى الله الخ

3345. Spr. 769.

8) f. 68^b-71^b.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

قال سيدنا وشيخنا الصدر الكبير :Anfang ... السهروردى رحم قال البست الولد الصالح العزيز عز الدين عبد العزيز ابن الامير نجم الدين اسمعيل بن مسلمة خرقة المشايخ الصوفية النج

Nachdem der Verf., Śihāb eddīn 'omar essuhrawardī † 682/1334, angegeben hat, dass er den 'Abdel'azīz ben ismā'īl ben maslama mit dem Gewande der cūfischen Śeilie bekleidet habe und wie er selbst es von seinem Ohm بعبد القاهر السهروردي † 563/1168 und dieser von بعبد القاهر السهروردي und so fort bis auf Moliammed herab bekommen, sagt er, dass jener ihn gebeten habe um eine رصية (Vermahnung). Diese giebt er hier. Sie beginnt f.69b so: الوصية لكن شخص على قدر ما منح من الاستعدادة النج الوصية لكن شخص على قدر ما منح من الاستعدادة النج

الي أن ترفع الشمس قيد . Schluss f. 71°: رمح ثم يختم المجلس بركيعات '

Aus der Unterschrift geht hervor, dass er diese Schrift in Damask abgefasst hat.

Lbg. 144, f. 89. 96".

ابو طاعر محمد بن عالم شيخ المدعق Aufnahme des المدعن المدين علم المختاري unter die Çufis, um والمدين الشرقي ثم المختاري

3346. мо. 294.

1) f. 1-74: Persisch.

2) f. 75 - 96.

 8vo , 11 Z. $(17 \times 13^{1}/2; 11 \times 8^{1}/2^{cm})$. — Zustand: wasserfleckig u. abgescheuert. — Papier: gelb, dick, etwas glatt. — Einbd: sehr schadhafter Pappdeckel mit Lederrücken; liegt mit 1) in einem modernen Pappdeckel mit Leinwandrücken.

- 1) f. 75. Stück eines çüfischen Werkes, worin Mohammed von seiner Nachtfahrt erzählt, dass er im Himmel einen Kasten gesehen, worin die Armuth und der Bettelsack (الفقر والمرقع) eingeschlossen, und dass er diese als Geschenk von Gott für sich und seine Volksgemeinde erhalten habe. Zuerst: قال قال رسول الله صقم لها أُسْرى بى النخ
- 2) f. 76—79°. Anfang: المدين على الله العمر وصلى الله ... يقول اضعف عباد الله ... كر العمر وصلى الله ... عبد الرحيم بن ابى بكر الحدين منير الاسلام ... حجبت الشيخ جلال الدين منير الاسلام ... عبت الشيخ ... جمال الدين المح المسلمين يقول صحبت الشيخ ... حمال الدين المح المسلمين الاستاذ الخ عن سيد المرسلين ... ورسول ربّ العالمين صلى الله عليه ... واصحابه الطيبين الطاهرين اجمعين وسلم كثيرا ... واصحابه الطيبين الطاهرين اجمعين وسلم كثيرا ... واصحابه الطيبين الطاهرين اجمعين وسلم كثيرا واصحابه الطيبين الطاهرين اجمعين وسلم كثيرا واصحابه والموابقة الطيبين الطاهرين اجمعين وسلم كثيرا واصحابه الطيبين الطاهرين اجمعين وسلم كثيرا واستاذ والموابقة والطيبين الطاهرين المعلقة والموابقة وال

Schrift: ziemlich gross, gut, fast vocallos.

- 3) f. 80 (von derselben Hand) Stück aus einem Lehrbrief (اجازة), welcher dem Obigen ertheilt worden. Anfang und Ende fehlen.
- ابو عبد الله Lehrbrief des ابو عبد الله عبد الله عبد المحمد بن محمد بن محمد بن عبد الغنى الصديقى التيمى القرشى عصام الدين عبد الجليل بن محمد بن عبد الجليل ابن ابي بكر بن على السرقندي المرغيناني الرشداني ابن ابي بكر بن على السرقندي المرغيناني الرشداني im J.702 Gom. II (1303). S. auch bei f.87-96.

5) f. 86b. Lehrbrief, in welchem der Empfänger desselben: أبو ولي على بن سعد الله بن على المحبودي السبرقندي seine Lehr-Erlaubniss von Seiten seines Vaters und die diesem und dessen Vorgängern ertheilten Lehr-Befugnisse aufzählt. Ungefähr vom J. 702/1308, in kleiner gedängter Schrift.

6) f. 876—884. Lehrbrief des كحمد بن عمر المدعو بالفقير المحمودي für den obigen (bei 4) genannten 'Içam eddin um 702/1303.

7) f. 88°. 88°. Lehrbrief des شهاب الدين für den obigen 'Içām eddin um ⁷⁰²/₁₃₀₈.

8) f. 89⁶—92. Lehrbrief des كحمد بن طاهر النسفى für den أتحمد بن التحمد التح

9) f. 93—96. Anfang und Schluss fehlen; ausserdem ist der vorhandene Text meistens so abgescheuert und beschädigt, dass er sich nicht ganz lesen lässt. Das Ganze scheint gleichfalls eine (längere) Lehrerlaubniss zu enthalten, die sich ein Ungenannter bei 'Içām eddīn in Samarqand geholt hat.

10) f. 97, nicht zu der Handschrift gehörig, enthält ein Stück aus dem جامع الفتاري.

3347. Mq. 127. 5) f. 37. 38.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). Fast ganz u. gar fleckig. — Titel f. 37a:

جزؤ فيه الاجازة ونسبة الخرقة للمشايخ الصوفية والمقامت الاربعون المَعَوَّنَةِ قدس الله ارواحهم اجمعين

Darüber in der Ecke: اجازة مكية وشامية

الحمد للم الذي جلي صدور : Anfang f. 37b المومنين بنور الايمان . . . أما بعد فقد جعل الله تبارك وتعالى بلطغم وتواتر آلائم الخ

und seines ابو بكر الملتاني und seines ابو بكر الملتاني

der الحرقة, durch مركن الدين ابو الفتح فيض الله durch الحرقة, durch ركن الدين ابو الفتح فيض الله الدين الدين الدين الم (s. Mq. 127, 12) im J. 702/1308 u. 706/1806.

Autograph des الملتاني vom Jahre 785/1334.

3348. Mq. 127.

Format etc. und Schrist wie bei 7). — Titel f. 74° oben in der Ecke:

نسبة خرقة التصوف

und ausführlicher daselbst oben: نسبة الخرقة لاهل الخرقة وانتسابهم الي المتابعة بالمبايعة بالمبايعة Verfasser: s. Anfang.

قال الفقير ... أبو بكر المُلْتانى :Anfang ... اعلموا اخوانى أن الخرقة أربعة أقسام خلة ورافة وقربة وتجريد اخذتها من لفظة الخرقة فهي اربعة أحرف خاء وراء وقاف وتاء الخ

Nachdem der Verf. von çüfischem Standpunkte aus die Bedeutung des Çüfi-Kleides in zweifacher Weise erklärt, auch über Aufgabe und Stellung des Lehrers in Bezug auf den Schüler gesprochen, beginnt f. 74^b das eigentliche Werk (nach dem Bismillāh) so: الخبد لله الذي جلى صدور المومنيين يندور الايمان الخ (ganz so wie bei 5) f. 37^b).

Hier spricht der Verfasser ausführlich über die Bedingungen und Erfordernisse zur Aufnahme unter die Çūfis und speciell über die Vorstellungen und Vorschriften, die er dem سعد الدين مسعود بن محمد بن علي الهمداني gemacht, der sich an ihn um Aufnahme gewandt hatte. Die Aufnahme fand statt im J. 736 Rab. I (1335), und nun giebt der Verf. die ganze Reihe der Aufnehmenden und Aufgenommenen, von ihm selbst an [im J. 706/1306 (oder vielmehr im J. 702) zu Multan durch الدين ابو الفتح فيص الله بن محمد بن زئرياء القرشي اللتاني bis zurück auf Mohammed selbst. — Schluss f. 78b:

Vom Verfasser geschrieben im J. 741 Ramadan (1841) in Elqühira.

3349. Mq. 127.

Format etc. und Schrift wie bei 12). - Titel f.79^a (in grosser Schrift):

ذكر الذكر الأكبر بالسند العالي الاكبر لذاكر الذكر الاكبر ولذكر الله اكبر وهو ذكر الله الاكبر

und f. 794 die Ueberschrift (und ebenso 784, 8):

نسبة الذكر الاكبر ولذكر الله اكبر لا اله الا الله Verfasser (nach f. 80°, 19):

ابو بكم الملتاني

أَنْهَمَ الله جلّ جلال الله وعمّ نوال :Anfang الله لا اله الله محمدًا رسول الله . . . ثم لقن في الله لا اله الا الله محمدًا رسول الله ابا بكر وعمر وعثمان وعليها . . . ثم لقن أبو بكر الح

Derselbe Verfasser zählt hier die ganze Reihe derer auf, die bei der Aufnahme unter die Çūfis einander die Formel des Dikr mitgetheilt haben. Der Verfasser empfing sie von ركن الدين ابر الفنت فيض الله الملتاني أبر الفنت ابر الفنت فيض الله الملتاني im J. 702/1803 und von ihm erhielt sie wieder was الدين مسعود بن حمد بن علي الهمداني im J. 736 Rab. I (1335). — Schluss f. 806: باحسان الي يوم الدين والحمد لله . . . وعلى التابعين لهم باحسان الي يوم الدين مسلم على Autograph vom J. 741 Ramadān (1341) in Elgābira.

3350. ма. 121.

349 Seiten 8°°, c. 20-28 Z. $(18^3/4 \times 13^3/4)$; $14-16^1/2 \times 10-11^1/2^{cm}$). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel Seite 1:

مجموع عجيب وكتاب غريب فيه فوايد لا تحصى ومهمات جب أن تستقصى، وهو بخط العلامة أبراهيم بن على بن احمد بن بُرَيْد الديري القادري،

Der Sammler und grossentheils auch Schreiber dieses interessanten Bandes ist Ibrāhīm ben 'alī ben ahmed elhalebī eddeirī elqādiri borhān eddīn abū ishāq ibn boreid, geb. 816/1418, gest. 880/1475.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

الحمد لله رب العالمين وصلى : Anfang S.2 (1) الله . . . أما بعد قال شيخنا الجامع المسند المحدث . . . ابو محمد عبد الله جمال الدين أبن الامام العلامة الصدر الرئيس مقدم اهل الفتوي والتدريس ابي الحسن على علاء الدين بن ابي عبد الله محمد شمس الدين بن ابي الحسن على نور الدين الحنباني العسقلاذي الكناني رة ورحم سلغه الدين الحنباني العسقلاذي الكناني رة ورحم سلغه

Selbstbericht des 'Abdalläh ben 'all ben moh. ben 'all elasqalānī über seine Aufnahme in den Stand der Çūfis, nebst Angabe von der Aufnahme seiner Meister zurück bis auf den Anfang, und von seinen Lehrbefugnissen. Dieselbe geschah durch مدر اللدين تحمد بن محمد بن ابراهيم الميدومي im Jahre 752/1351 und فتح الدين ابر الحرم محمد بن محمد عن محمد بن محمد بن محمد عن محمد بن محمد بن محمد بن محمد عن محمد بن مح

Schrift: ziemlich gross, geläufig, kräftig, mit einem breiten dicken Zug am Ende jedes Wortes, vocallos. — Abschrift im J.868 Gom. I (1464) von obigem ابراهیم الدیری

- 2) S. 19. 20. Zeugniss über die Aufnahme des obigen ابراهيم الديري und seines Sohnes ابو بكر محب الدين محمد in die Gemeinschaft der Çūfis, von الدين نصر الدين المنانى الحنيلي احمد بن محمد بن ابي الفتح هاشم الكنانى الحنبلي im J. 868 Gom. I (1464) in Elqāhira.
- 3) S. 21—154. Eine grosse Anzahl von Excursen (فايدة) über allerlei Punkte aus den theologischen Fächern, aus verschiedenen Schriftstellern entlehnt, meistens von grösserem Umfang; darunter S. 86—144 Auszüge aus dem Commentar des Zein eddin el'irāqi † 806/1403 zu dem Traditionswerk des Ettirmid'i † 279/892.

Vor Seite 21 fehlen (ein oder) mehrere Blätter.

برهان الدين S. 155. Aufnahme des برهان الدين أبراهيم بن محمد بن خليل الحلبي القوف † المراهيم بن محمد بن خليل الحلبي القوف † المراهيم بن محمد unter die Çūfis. Die Reihenfolge der Meister geht zurück bis auf 'Āīśa. Eine zweite Reihe beginnt mit der Aufnahme durch جلال الدين ابو محمد عبد الله بن البسطامي im J. 782; sie bricht ab bei dem الشيخ عبس weil der Verf. sie augenblicklich nicht weiter weiss (ولم يحضرني الآن لها اتصال سلسله في لبسها)

- 6) S. 164 oben bis 165. Biographischer Artikel über من محمد بن على بن ابراهيم بن عمر بن على . . . البدوي والمي بكر بن اسمعيل بن عمر بن على . . . البدوي geb. ⁵⁹⁶/₁₂₀₀, † ⁶⁷⁵/₁₂₇₆, entnommen der Handschrift des المحافظ تقى الدين المقريزي ⁸⁴⁵/₁₄₄₁.
- 7) S. 165—168: 17 Z. (Text: 12½×11^{cm}). Excurs über den höheren Sinn [حكمة] der Nachtfahrt Mohammeds, in 11 Sätzen (قول).
- 8) S. 170—206. Hauptsächlich ein langer Excurs über die verschiedene Behandlung des Bismilläh, aus dem شرع اللهذب des Ennawawi.
- 9) S. 207—214. Ein für Mehrere zugleich, u. A. ابراهيم بن احدث الباعوني † \$70/1465, ausgestelltes Zeugniss über Aufnahme unter die Çüfts und über ertheilte Lehr-Erlaubniss Seitens einer Menge von Çüfts und Gelehrten. Das Lehr-Patent betrifft hauptsächlich theologische Werke, insbesondere das Traditionswerk des Elbohāri. Zugleich wird die Liste der Vorgänger in der Aufnahme und Lehr-Erlaubniss mitgetheilt. Der Anfang und das Ende fehlen.
- 10) S. 215-221. Gutachtliche Aeusserungen Verschiedener über allerlei theologische Fragen.
- aus dem (خوايد) aus dem عبد العظيم بن des كا الترغيب والترهيب عبد الله بن سلامة المنذري الشافعي عبد الله بن سلامة المنذري الشافعي أو الشافعي بن عبد الله بن سلامة المنذري الشافعي أو المناه (nach der Angabe auf S. 225 Mitte). Der Abschreiber بن احمد بن احمد المن العمري الحنفي und zwar um etwa 860/1456.

- 12) S. 230-256:
- a) Beantwortung einer von دمال الدين ابن الزملكاني († 127/₁₃₂₇) aufgeworfenen, das Kriegsrocht betreffenden, Frage durch تقى الدين أبن تيمية
- b) S. 239 ff. Ueber die rechtlichen Ansprüche der Juden auf einen Tempel und dessen Grund und Boden etc., durch البن تنبعية
- c) S.244. Ueb. die Erbauung eines Judentempels in einer Stadt (من الارباف), durch denselben.
- d) S. 245 ff. Von der Unzulässigkeit, Judentempel in moslimischen Ländern zu errichten.
- e) S. 254. 255. Ueber Zugeständnisse, welche 'Omar den Juden und Christen in Betreff' ihrer Gotteshäuser gemacht.
- 13) S. 257—274. Auszüge aus dem الروضتيون † 665/₁₂₆₆.
- 15) S. 289—294. Titel:
 ريحان القلوب في التوصل الى المحبوب
 Spr. 882, 1. Ist nur etwa 2/3 vorhanden;
 bricht ab im Abschnitt التلقين mit den Worten:
 للشيخ شمس الدين ابي عبد الله تحمد بن الشيخ ابي عبد الله الدمشقى القادري اعزة الله تعالى الله تعالى التعالى اعزة الله تعالى الله الله تعالى الله تعالى
- 16) S. 295—320: 11 Z. (Text: 11×7¹/₂cm). Bruchstück ohne Titel, Anfang und Ende. Im Anfang fehlen 90 Blätter. Stück aus einer Sammlung von Stellen aus Briefen oder bisweilen auch aus anderen Schriftstücken, in

Reimprosa. Die meisten Stücke sind kurz und tragen die Ueberschrift: من رفعة (oder من رفعة).

Nach S. 295 oben am Rande rührt die Schrift her von المجر شارح البخاري, d.h. أبن المجر شارح البخاري ألعسقلاتي, d.h. المجر شارح البخاري ألعدة t sie ist ziemlich gross, gewandt, etwas in einander gezogen und oft schwierig zu lesen, etwas vocalisirt. (S. 315—320 beim Paginiren ausgelassen.)

17) S. 322—326. Verschiedene Excurse, besonders aus dem والكبري الكبن التي الدين البن رجب † ⁷⁹⁵/1898 und aus dem ربي الكتاب العزيز des كا رموز الكنوز في تفسير الكتاب العزيز عز الكين ابو محمد عبد الرزاي بن رزف الله بن عبد الرزاي بن رزف الله بن (gest. um 660/1262).

الاحكام السلطانية S. 327-340. Titel: "الاحكام السلطانية We. 1258. Bricht gegen Ende des 1. Kapitels ab mit den Worten: على حكم النسب فلم النهمة طريقا الي امامته ولا سبيلا الي معارضته" يجعل النهمة طريقا الي امامته ولا سبيلا الي معارضته"

19) S. 341—349. Excurse (فوايد) aus verschiedenen Büchern, besonders aus dem († 672/₁₂₇₃) حلية الأولياء (خ ; aus مُشْيَخُة أبن الصيقل (S. 343, 346) und (S. 344) aus احياء العلوم.

3351. Spr. 882.

107 Bl. 8°, 15 Z. ($18 \times 13^2/_3$; $14^4/_2 \times 10^4/_2 - 11^{cm}$). — Zustand: nicht völlig sauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f. 1b:

كتاب ريحان القلوب؛ في التوصّل الى الحبوب، تفاؤلا من علّام الغيوب، واعلاما بانكشاف المحجوب،

ebenso im Vorwort. - Verfasser f. 16:

جمال الدين ابو المحاسن يوسف بن عبد الله بن عمر بن خصر الكوراني التمليجي

الحمد الله مانيج عطائه وكاشف: Anfang f. 1b غطائه . . . وبعد فإن بعض الاصحاب المحبين . . . سالني ان اذكر لهم شيئا من اشراط التوبة ولبس الحرقة الخ

Ueber Belehrung und Aufnahme des Schülers unter die Çūfis, von Jūsuf ben 'abd allah ben 'omar elkaurānī ettamlīģī ģemāleddīn, im J. 769 Śaw. (1368) (nach f. 7ª, 6) noch am Leben.

كما حث عليم صغّم بعبادات :Schluss f. 11 شتّى تغنى شهرتها عن ذكرها هاهنا ' والحمد للم الخ

Schrift: ziemlich gross, geläufig, unschön, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 800/1397.

Diese Schrift und andere des Verfassers sind von seinem Sohne redigirt: er redet von dem Verfasser in der 3. Person, mit den üblichen Lobeszusätzen, z. B. f. 5^a, 2. HKh. III 6751.

3352.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Spr. 845, 2, f. 34-45.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

Titel, Verfasser und Anfang fehlt. Das Werk beginnt hier mit: بأب بيان كيفية عمل المريد.

Der Text bietet (von der minderen Correctheit abgesehen) mehrere Abweichungen. F. 41^b, Z. 13—16 steht, ausserhalb des Werkes, in Spr. 882, f. 13^b, 10—12. Die Stelle Spr. 882, 1, f. 9^b, 11 bis f. 10^a, 9 fehlt hier; und der Schluss gleichfalls. Dann ist aber f. 43^b—45^a ein von dem Verf. im J. 744/1843 verfasstes Stück hinzugefügt, das als Antwort gedient hat auf die Schrift eines Philosophen, in welcher derselbe عرص بذكر محارم الاخلاق الدقولة رؤية الحال اكثر من رؤية الحلل الكثر من رؤية الحلال الكثر المناط الحلال الكثر الكثر الكثر الكثر المناط الحلال الكثر الكثر

Das Stück steht auch Spr. 882, f. 14^b, 1 bis f. 16^b, 2 für sich; aber die Stelle f. 14^b, 6 bis f. 15^a, 15 fehlt in Spr. 845, 2.

2) We. 1713, 10, f. 80-88^a.

8vo, 19 Z. (18×13¹/₄; 12×8¹/₂cm). — Zustand: nicht recht sauber, dabei fleckig. — Papier: gelb, glatt, zieml.dünn.

Titel, Anfang u. Schluss ebenso. Verf. fehlt. Auf den Schluss aber (f. 85^b, 15) folgt unmittelbar, wie zum Werke gehörig, etwas abgekürzt, das Stück, welches Spr. 882, 3 besprochen ist, und die Schrift gegen den Philosophen, f. 86^a, 6 bis f. 87^a; dann f. 87^b, 1 ff. das in Spr. 882, 2 besprochene Stück, das anfängt: عنه القراق الثلاث إلى und ebenso schliesst wie dort.

Schrift: klein, fein, gefällig, gleichmässig, fast vocallos. — Abschrift c. 1100/1688. — F. 88b. 89 leer.

3) Pet. 690, 2, f. 18-23*.

Format (19 Z.) und Schrift wie bei 1. — Zustand: lose im Einband, nicht ganz sauber. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt.

4) Mq. 121, 15, S. 289-294.

Dasselbe Werk, aber nur etwa $^2/_8$ davon vorhanden.

5) Spr. 882, 3, f. 13b-16b, 2.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. - Ohne Ueberschrift.

Ein Stück desselben Werkes. Anfang: واعلم ايها المريد الصائف أن أمهات حجبك عن مطلوبك عشر خمس ظاهرة السمع والبصر الخ

Die 3 ersten Zeilen des Stückes finden sich in Spr. 845, 2, f. 41^b, 13—16. Das Folgende, daselbst nicht vorhanden, ist als weitere Ausführung desselben anzusehen; woran sich dann die kleine Gegenschrift (gegen die Ansichten eines Philosophen) schliesst, f. 14^b, 1 bis f. 16^b, 2 (= Spr. 845, 2, f. 43^b—45^a).

3353. Lbg. 307.

20 Bl. 8vo, 17 Z. (18¹/₃ × 13¹/₂; 13¹/₂ × 9¹/₂^{cm}). — Zustand; ziemlich gut, doch nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1^a (und in der Vorrede f. 2^b und am Schluss):

ك" نرغيب المتحبين في لبس خرقة المتميزين Versasser f. 1": ابو عبد الله الطليلاني القادري

الحمد لله الهادي العزيز الذي :Anfang f. 1b لا يصل ولا يذل . . . وبعد فقد جرت قديما وحديثنا عادة كثير من اعيان العارفيين الخ

Ueber die Einkleidung und Aufnahme unter die Çūfis, mit besonderer Rücksicht auf die zu dem Çūfi 'Abd elqādir elkīlānī † 561 Rab. II (1166) in Beziehung Stehenden. Der Verfasser giebt f. 18^a die Reihe der ihn Einkleidenden zurück bis auf jenen. Dabei nennt er sioh: عبد الله الطَلْيَانِي. Am Ende verknüpft er damit Ermahnung und Gebet.

واجعلنا جبيعا متحاتين فيك : Schluss f. 20a متعاونين على ما يرضيك انك على كل شيء قدير' Vollendet im J. 813 Śa'bān (1410).

Schrift: ziemlich gross, gewandt, deutlich, etwas vocalisirt. Stichwörter roth; am Rande oft Berichtigungen und Zusätze. — Abschrift im J. 818 Śawwāl (1415). — Collationirt vom Verfasser.

Lbg. 607, 3, f. 37. Die Aufnahme des عبد الرزاق بن حبزة بن على الواعظ الحنفي im J. 825/1422 unter die Çūfis (نسبة الحرقة).

3354. Pm. 243.

Format etc. u. Schrift wie bei 5). - Titel fehlt. Er ist nach dem Inhaltsverzeichniss f. 1a;

مكاتبة ابن زروق الي كافة الفقراء Verfasser: 8. Anfang.

من عبد الله الفقير الي رحمته Anfang: من عبد الله الفقير الي رحمته الكد بن عيسى الكد بن الحمد الله حاله الي السادة الفقراء . . . سيدي عبد الله الصفراوي أما بعد فقد بلغنا منكم كتاب يتصمى كمال الوداد الخ

Schreiben des Ahmed elburnusī zarrūq elfāsī † 899/1493 (No. 2239) an die Çūfis überhaupt und speciell an 'Abd allāh eççafrāwī und
'Abd elmelik ben abū sa'īd, in welchem der
Verfasser ihren Wunsch, er möge den und den
in den Orden der Çūfis aufnehmen, als nicht
von ihm abhängig ablehnt, dagegen ihnen vorschreibt, welche 5 Eigenschaften dazu erforderlich seien, und des Weiteren darüber spricht.
Er fügt schliesslich eine مرابع المادة المادة المادة المادة المادة عليهم ولا هم جزنون
الله المادة عليهم ولا هم جزنون

الشعراني des المنن الكبري des المنت الكبري tiber das persönliche Erscheinen des الخصر.

3355. Lbg. 705.

133 Bl. 8vo, 23 Z. (21²/₃ × 15¹/₂; 16 × 9²/₃cm). — Zustand: sonst ziemlich gut, doch ist die dicke Schrift durch das Papier durchgeschlagen. Der Rand nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, stark, wenig glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt; nach der Angabe von späterer Hand auf f. 1^a:

يقول العبد . . . أحمد المدعق : Anfang f. 3b يقول العبد . . . أحمد المدعق خبر الدين الكركي المرافعي . . . التحمد للم الذي نشر الوية العارفين . . . وبعد فلما صمح النقل عن سيدنا رسول الله صمح انه قال طوبي لمن رآني الخ

Unter Anlehnung an Sura 7, 25, an die Aussprüche Mohammeds und Anderer bespricht Ahmed b. mohammed elkereki gelal eddin. um 900/1496 am Leben, die Bedeutung des Gewandes (الخبقة), welches der in den Çūfi-Orden Eintretende anlegt, sagt, dass es ihm das Streben nach Gottes Nähe und zu seinem vor ihm zu Gott gelangten Lehrer der Cüfik verleihe, nebst anderen besonderen Vorzügen, und beginnt dann f. 8ª die Aufzählung der Männer, die ihn in die Gemeinschaft der Cüfts aufgenommen haben, mit Fortführung der Reihe der Aufnehmenden bis auf Mohammed zurück, oft mit Angabe von Jahreszahlen und Lebensnachrichten. Ihn selbst hatte aufgenommen: محمد بن علی بن ابی بکر بن احمد بن ابراهیم الصديقي البكري الشافعي شمس الدين ابو عبد الله im J. 855 (nicht 955, wie mit Zahlen dasteht).

Alsdann spricht er f. 24^b ff. davon, welchen Einfluss die Anlegung des Gewandes auf den Empfänger in der Stellung zu Anderen mit sich bringe; ferner von den verschiedenen Arten der Lehrer, deren er 6 aufführt, von ihren verschiedenen Lehr- und Andachtswegen (مسلك), von den Erfordernissen ihres Berufes und ihrer Stellung zu den Schülern u. den Aufgaben dieser.

In dem Anhang (تذبيبل) f. 30; handelt er in dem Vorwort davon, welchen Weg zur Flucht vor dem Bösen und der einstigen Strafe die auserlesensten Frommen eingeschlagen haben, und bespricht dann 70 Punkte (قايدك), auf die es ankomme, mit speciellen Erläuterungen. Zuerst التصوف u. s. w. Der letzte (70.) Punkt ist f. 45b.

المتبعين لستنه بجاهه وحرمته: Schluss f. 46^b والم وصحبه وعترته وحسبنا الله وكفى وسلام علي عباده الذين اصطفى وصلى الله الخ

Nach der Unterschrift vollendet im J. 900 Ramadan (1495).

Schrift: ziemlich gross, dick, deutlich, gleichmässig, vocallos. Die Stichwörter roth, aber nicht recht erkennbar. — Abschrift c. 1200/1785. — Collationirt.

3356.

1) Spr. 2005, f. 628-63b.

Die Aufnahme des الدرويش حسين بن بين الشطارى † 1121/₁₇₀₉ in den Çūfi-Orden: von ihm selbst berichtet. Zuletzt noch einige kleine Gedichte desselben.

2) Lbg. 819, 38, f. 147-148.

8°°, 25 Z. $(21 \times 15^{1}/2; 16 \times 7^{1}/2^{\text{cm}})$. — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel fehlt.

الحمد لله الذي تقرب الي :Anfang f. 147b فقد قلوب العارفين بجميل اللطف . . . أما بعد فقد اخذ فرع الشجرة التقية الخ

Aufzählung der Reihenfolge (سلسلنه) derer, welche in den Çüfi-Orden getreten und die Förmlichkeiten beim الذكر von ihren Vorgängern erhalten haben, von المعد البكرى الصديقى † 1128/1716 an bis herab auf Mohammed.

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. - Abschrift um 1150/1737.

3) We. 1706, 1, f. 7*.

Angabe über die Aufnahme des كنه بن عقبلة † 1150/1737 in den Çūfi-Orden und Zurückführen der Reihe der Aufnehmenden bis auf Mohammed.

3357. Pm. 216.

111 Bl. 8vo, 19 Z. (213/4 × 151/2; 16 × 91/2^{rm}). — Zustand: zieml. gut; am Rande zum Theil etwas wasserfleckig. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1^au. auch im Vorwort f. 8^b:

النصحة السنية في معرفة آداب كسوة الخلوتية

Verfasser fehlt. Er ist nach f. 55^a u. 107^a derselbe, welcher Pm. 216, 2 (und 5) verfasst hat; er heiset also nach f. 89^a:

الحمد لله الذي خلع على من Anfang f. 1b: ارتضاء خلع القبول . . . وبعد فاعلم من الله عليك حسن الفهم . . . أن اللباس على قسمين طاهر وباطن

Ueber das Verfahren bei Einkleidung derer, welche in die Sekte der Halwatier (von den Çūfis) eintreten, von Muctafā ben kemāl eddīn elbekrī eggiddīgī elhalwatī † 1162/1749. Er hat ziemlich oft eigene Verse eingestreut.

والله المرجو أن ينفع بها من طالعها :Schluss من الاخوان . . . أند الملك الرؤف الحنان المنان'

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, vocallos. Stichwörter (und Ueberschriften) roth. Der Text in rothen Doppellinien eingerahmt. — Abschrift im J. 1177 Ragab. (1764) von حمد الرفاعي عمر الرفاعي

We. 413, f. 71^b giebt eine Reihe (سلسله) der Çūfīs, von obigem Muçtafā aufwärts, welche einander in ihren Stand aufnahmen; und f. 72^c desgleichen (سلسلة شاذلية), von محمد عبد عبد الرحمي التاجي الله بن محمد بن يجيي بن عبد الرحمي التاجي um 1200/1785, aufwärts bis auf

3358. We. 1702. 8) f. 1556-1646.

Kl.-8°°, 12—13 Z. $(15^2/3 \times 10^1/2; 11-12 \times 7^{cm})$. — Zustand: unsauber u. fleckig, besonders an der oberen Ecke. — Papier: gelblich, zieml. stark u. glatt. — Tite lüberschrift:

لله رب العالمين وصلى الله ... أما بعد Anfang: لله رب العالمين وصلى الله ... أما بعد وي عن جعفر الصادق انه قال اذا سالوك بِكُمُّ شدّ الاستاذ الدرويش فقل في ثمانية مراتب الاول الرضا الح

Behandelt gewisse Ceremonien bei der Aufnahme in den Çüfi-Orden. Ist hauptsächlich in Frage und Antwort.

ولا يكون كذابا ولا مغتابا ولا كثير : Schluss f.164* الاقوال في لسانه وجول وجهه عن جراير الشيطان تن

Schrift: ziemlich gross, gewandt, fast vocallos. — Abschrift (nach f. 106^a) im J. 1253/1837.

Vgl. We. 1732, 2.

3359.

1) We. 1735, 8, f. 100°-101°.

Format etc. und Schrift wie bei 7). — Titel fehlt. Anfang: اعلم ان الله سجانه وتعالى اعطى الله سجانه والنبوة التوبة والتلقين والبيعة والعلم وخرقة الوحي والنبوة الى أمين وَحَيه الرباني جبريًل الخ

Liste der Fortpflanzung der göttlichen Offenbarung von Gott an Gabriel — an Mohammed — an 'Alī — Hasan elbaçrī . . . bis herab auf Ahmed ben muçtafā und Ismā'il errūmī.

2) Pm. 199, 13, f. 233b-238 (8vo).

Titel fehlt. — Verzeichniss derjenigen angesehensten Çūfis, welche einander direct in die çūfische Lehre einweihten, nebst Angabe einiger Schüler von Einzelnen und auch deren Weiterübertragung der Lehre an Andere. Jeder dieser Namen ist in eine Art Kreis eingeschlossen. Es beginnt: من الله تعالى الي جبرئيل عم الله تعالى الي جبرئيل عم Dann beginnen die Kreise, die durch Striche mit einander in Verbindung stehen; zuerst على المي سيدنا على عدى عدى الشيخ ابراهيم بن ادريس الحلبي الحليم بن ادريس الحلبي الحليم الخليي الحليم بن ادريس الحلبي الحليم الحليم بن ادريس الحلبي الحليم الحليم بن ادريس الحليم الحليم بن ادريس الحليم الحليم الحليم الحليم بن ادريس الحليم الحليم الحليم بن ادريس الحليم الحليم الحليم الحليم بن ادريس الحليم الح

Schrift: ziemlich gross, flüchtig, vocallos. — Abschrift c. 1200/1185.

3360.

1) Mq. 658, f. 464b-473a.

Excurs über den Eintritt in die Sekte der halwatischen Çūfis: ر" فى ذكو اخد العهد بطريق اللخلوتية Dieselben leiten sich her von خلوتى; sie heissen auch القَرَبَاشَايَة, von 'Alt efendt qarabāś, einem ihrer Hauptstifter, und zwar speciell so eine besondere Sekte unter den Halwatiern.

2) Mq. 118, f. 75b. 76a.

Zwei Aufnahme-Zeugnisse in den Orden der جمال الدين محمد بن بدر الدين المنشى, an النقشبندية und (f. 77b) an منصور بن محمد المغربي المراكشي ausgestellt.

3) We. 396, f. 1b. 2a.

Einige Ansprachen, darunter eine bei Aufnahme unter die Çūfis und beim Anziehen ihres Gewandes.

Ueber Aufnahme und Einkleidung handelt Pet. 601, f. 1^a. Spr. 550, f. 23^b. — Ein Verzeichniss der von 'Alı und Selman elfarisı Eingeweihten (المشدودين) in We. 1664, f. 97^b-99.

3361.

Hieher gehören die Schriften von:

- .1.d.T. التربيدي †821/1412, u.d.T التربيدي (1 كتاب الرداد التربيدي (1 كتاب القواعد الوافية في اصل حكم خرقة الصوفية
- براهیم بن علی بن احمد آبن بُرَیْد القادری (2 t.d.T.)
 براهیم بن علی بن احمد (vgl.No.3350)
- ابن طولون (3) بحمد بن على الدمشقى ابن طولون (3) بالمرافق الشيوخ لطهارة الجوخ (4 The delay)
- 4) أحمد بن محمد بن احمد المتبولي † 1008/1594, u. d. T. نيل الاهتداء في فصل الارتداء
- 5) عبد القادر بن شيخ بن عبد الله العيدروسي † 1038/1628, الفتوحات القدسية في الخرقة العيدروسية
- شيرخ بن عبد الله بن شيرخ بن عبد الله العيدروسي (6) † 1041/1631, u. d. T. الشريفة
- را 1206/1790 أخمد بن محمد بن موتصى مرتصى التعقد الثمين في طرق الالباس والتلقين .u. d. T.

6. Gottesfreunde und Geheimbündler.

3362. Lbg. 705.
2) f. 49-90.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel u. Vers. 1.49a: دُّ الْفَتْحِ الْدُوقَ فِي الْكَلَّامِ عَلَى بعض كرامات دُّ الْفَتْحِ الْدُوقِ فِي الْكَلَّامِ عَلَى بعض كرامات سيدي ابراهيم الدسوق

لاحمد بن محمد الكركى الشافعي البرهاني جلال الدين ابي العباس

الحمد لله الذي اشرق نوره : Anfang f. 49^b في قلوب اوليائه . . . أعلموا . . . أن العبد لو اعطي بكل حرف من القرآن الف فهم النخ

Unter Bezugnahme auf die Stelle Sura 10, 63—65, die als Kernpunkt des Glaubens bezeichnet wird, erörtert Ahmed ben mohammed elkereki geläl eddin, um 912/1506 am Lieben, das Wesen des الولت, des Gott Nahestehenden, sein Verhältniss zu Gott, seine Aufgaben und Pflichten, und stellt dann f. 55^b als Beispiel eines solchen den Ibrähim eddasügi

(ابراهيم بن عبد العزيز الدسوقي القرشي الشافعي برهان الدين ابو العينيين بن ابي المجد) geb. 653 Śa'bān (1255), gest. 696/1297, hin, mit allgemeinen Erörterungen und Beibringung einer Menge Züge auch aus dem Leben anderer Çūfis.

مِن الذين انعم الله عليهم من النبيين: "Schluss f.90 والصلحين وحسن اولائك رفيقاً والصلحين وحسن اولائك رفيقاً Vollendet im J. 912 Śa'hān (1506).

3363. Spr. 1958.

16) f. 272⁵ - 279⁵.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift: دَمَابِ الْهُنَّجَلِي في تَطَوَّرِ الوَلِي، تاليفشيخ الاسلام جلال الدين عبد الرحمن السيوطي رحمه،

الحدد لله وسلام على عباده الذين اصطفى: : Anfang رفع التي سوال في رجل حلف بالطلاق أن ولي الله الشيخ عبد القادر الطحطوطي بات عنده ليلة كذا فحلف اخر بالطلاق أنه بات عنده في تلك الليلة الخ Erörterung der Frage, ob ein Gottesfreund an 2 Stellen zugleich sein könne? Aus Anlass eines Falles, da 2 Männer schworen, den frommen Ettahtüti (oder Ettahhatüti) in derselben Nacht zum Besuch bei sich gehabt zu haben, von Essojüti † 911/1605 verfasst. Dasselbe Werk führt auch den Titel:

[القول] المعتلى في تعدد صور الولى

Das Ende scheint zu fehlen. Das hier zuletzt Vorhandene ist: التطوّر باطوار مختلفة بعالم المثال وبنوا عليه المثال والمتانسوا وظهورها في صور مختلفة من عالم المثال واستانسوا بقولد تعالى فتَمَثّلَ لها بشراً للمثال واستانسوا بقولد تعالى فتَمَثّلَ لها بشراً لللها بالله VI 13147. V 12352.

3364. Lbg. 554. 6) f. 45-53.

8vo, 25 Z. (19×14; 15×10-11^{cm}). — Zustand: etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel f. 45^a und im Vorwort:

الحمد لله المتفصل من خزاين : Anfang f. 45b
كرمه وجوده خلف العقل . . أما بعد فان بعض المحصلين وهو المسمي بعبد الرحمن الملقب بجلال الدين زعم انه سئل عن مسئلة النخ

Ahmed ben hagar elheitemt † 978/1665 wendet sich hier gegen die soeben besprochene Schrift des Essojūtī. Der Verf. erörtert bei seiner Widerlegung namentlich den Punkt, dass der richtige Heilige nicht an Einen Ort gebunden sei, woher denn auch die cufischen ابدال (vom Wechseln des Ortes) ihren Namen hätten.

والعلق عليها كالرسل للملك والعلو: "Schluss f. 53 عليها والموتى كالجند فتامل انتهي فهذا ما يشره الله الدي المياء اخر تركتها خوف الصحر وحسبى الله الدخ

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. — Abschrift i.J. 1134 Gom. (1722).

F. 51 beim Zählen übergangen.

3365. Lbg. 684.

57 Bl. 8°°, 15 Z. (153/4×11; 11×6°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Lederbd mit Klappe. — Titel f.1°a u. im Vorwort f.1°:

الرسالة الحمدية في الردّعن السادة السعدية Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين والصلاة : Anfang f.1 الم رب العالمين والصلاة : . . أما بعد فهذه رسالة تتعلق بسند السيد سعد الدين الجباري وبعض مناقب له الرخ

Nachdem der Verf. in dem 1. dieses aus 5 Kapp. bestehenden Werkchens über die in der Familie Sa'd eddin elgabāwi fortgesetzte Ueberlieferung der çūfischen Lehre, von seinem Zeitgenossen على بن احمد بن عبد المحسن بن عبد القادر بن عبد المحسن عبد المحسن عبد القادر بن عبد المحسن الحباري السعدي an bis zurück auf Moliammed u. Gabriel, geredet, knüpft er Erörterungen an Sura 7, 171, woraus er den Vertrag und die Zusammengehörigkeit der Frommen mit Gott begründet. Im weiteren Verlauf erörtert der Verf. noch einige wichtige çūfische Punkte.

19 باب. 2 ; في سلسلة الطريق 1.2 باب. 1 باب. 1 في ذكر الوجه والاحوال 29 باب. 3 ; في ذكر كرامات الاولياء في الذكر والتي كم ينقسم جلتي وخفتي 34 باب. 3 فتاوى العلماء . . . المسئول عن احوال 38 باب. 5 طريقة شيخنا الشيخ سعد الدين الجباوي

في ذكر يسير من آداب المريد وما يجب 53 الحاتمة عليه من حق الطريق

انك لعلى خلق عظيم : Schluss f. 57^a فالتختم بالاية القرانية وفو ما انتهى اليه آخر الكلام في هذا المقام وصلى الله الخ

Der Verfasser hat sein Werk zu Anfang des Jahres ⁹⁷⁶/₁₅₆₈ vollendet. Vgl. No. 2184.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift im Jahre 1285 Ďū'lqa'da (1869).

3366. Lbg. 514.

5 Bl. 8vo, 21 Z. $(20\frac{1}{4} \times 15; 15 \times 9^{1}/2^{cm})$. — Zustand: im Ganzen gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: zusammen mit Lbg. 509-513. — Titel fehlt; er ist etwa:

سؤاله في القطب والاوتاد والاجباء وجوابد

Verfassor: s. Anfang. Ebense steht in der Unterschrift.

هذه صورة سؤال رفع نشيخ : "Anfang f. 1 السلام ... محمد نجم الدين الغيطى الشافعى السافعى رحم نقم بعد البسملة ... ما قولكم ... في القطب والاوتاد والاربعين النجباء والثلاثمائة ارباب الادراك في اقطار الارص بامر القطب هل لهم حقيقة موجودين ما دام الدهو والمنكر لذلك مبطل لا يعقل عليم ام لا وهل للعالم في ذلك مجال وهل لذلك دَليل في الكتاب والسنة ام لا وهل العلماء اولياء الله العامل منهم وغيرهم ام لا وهل في دل مسلم البركة ام لا وهل الاعتقاد في كل احد من الخلف واجب او مستحب او هي سنة السلف والخلف ام كيف الحال افتونا ماجورين عن ذلك الخ

Dies ist der gauze Text der hier behandelten Frage, betreffend den "Pol" der Heiligen und seiner Helfershelfer, ob sie wirklich existiren, ob an sie zu glauben sei etc., von Mohammed elgeit negm eddin † 984/1576.

ونفوص لله شانهم٬ هذا ما :Schluss f. 5^b : تيسّر الآن وجري به القلم والله سجمانه وتعالي اعلم٬

Schrift: magrebitisch, ziemlich gross, deutlich, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737.

3367. We. 1814.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. - Verfasser fehlt. Ich glaube, es ist:

عبد الوهاب الشعراني

Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt f. 23°: من هؤلاء المدعين لانهم طول عمرهم في اعمال شاقة في نفع الخلف الرخ

Es wird im Anfange nicht viel fehlen; denn schon f. 23^b kommt der Verf. auf den Zweck HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX. des Werkes zu reden. Die Abhandlung ist gegen diejenigen gerichtet, welche sich die Eigenschaften eines رلى — Gott ganz nahe Stehenden, von Gott Erleuchteten — beilegen und nachrühmen.

Der Verfasser hat dies Werkehen im Jahre ⁹³³/₁₅₂₇ geschrieben (f. 23^b, 3); eine frühere Abhandlung desselben ist betitelt: رسالة الانوار (f. 23^a, ult.). Vgl. No. 3101.

Das Vorhandene schliesst f. 32b: فعلم ان من النصيح مواخذ بذالك لانه منازع لله تعالي ' Das Ucbrige fehlt.

Verbunden. Die Blätter folgen so: 23. 30. 24-29. 31. 32.

3368. We. 1642.

S^{vo}, 23-27 Z. (21 × 14³/₄: 16-16¹/₂ × 13^{cm}). — Zustand: fast ganz wasserfleckig: Bl. 48 in der Mitte beschädigt und unten am Rande und zur Seite ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich dünn und glatt. — Titel fehlt. In der Vorrede f. 46th:

الحمد لله الذي هو اهل التقوي :Anfang واهل المغفوة وان اولياء الا المتقون . . . أما بعد فيقول احقر عباد الله علي بن حسام الدين الشهير بالمتقى هذه نبذة في معرفة الولي والواصل والمقرب وهي اسماء مترادفة متقاربة المخ

Belehrung über die Stufe, welche der Gottesfreund (الولت) einnimmt, damit derjenige, welcher diese Belehrung beherzigt, möglicherweise auch selbst zu dem Range gelange; von 'Alt ben husām eddin elmottagī † 977/1569.

فيما ورد من الايات Darin die Abschnitte: 46 فيما ورد من الايات التي وردت بلفظ الامر والتقوي 47° في الاحاديث التي وردت في فصل التقوي 47°

ويري القدرة تناجلي له من : «Schluss f. 48 » ويري القدرة تناجلي له من

Schrift: klein, gedrängt, deutlich, vocallos. — Abschrift von derselben Hand wie bei 1).

3369. Lbg. 295.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). Sehr fleckig und in dem oberen Theil des Textes sehr abgescheuert und verwischt. — Titel sehlt; er ist etwa:

Nach dem Inhaltsverzeichniss S. 4 würde er sein: العلامات البينات في فصائل بعص الآيات

was doch nur zum Theil passt. - Verfasser s. Anfang.

الحمد لله :(fast unlesbar) الحمد لله :(Aufang f. 609 (fast unlesbar) الذي زين حيد وجوده . . . أما بعد نيقول . . . على بن سلطان محمد القاري أن الله سجانه بمقتصى ذاته الملازمة لكماله من نعوت جماله المز

'Ali ben sultan mohammed elgari † 1014/1606 erörtert, dass Gott die Wesen und Dinge nicht gleich, sondern nach Stufen geschaffen habe; so entsprächen die Engel seiner Lichtschönheit als des Allerbarmers (انوار جماله الرحموتية), die Teufel aber seinem Majestäts-Weihedunkel als des Allgewaltigen. Die Menschen seien aber zwiefach, theils engelhaft, hochstrebend, theils teufelhaft, zum Niedrigen gewendet. Diese Verschiedenheit, gleichsam diesen Rangstreit (تغارت) finde man bei Allem, was erschaffen sei. Dies führt der Verfasser nun in Kürze aus, selbst bei den Suren und Qoranversen - obgleich sie alle eigentlich gleich vortrefflich seien - sei in gewisser Beziehung dies oder jenes höher stehend wegen seiner speciellen Beziehung auf Gottes Wesen: so zum Beispiel der Thronvers. Auch bei den Gelehrten und Frommen gebe es verschiedene Stufen: dies veranlasst nun den Verfasser, den Lehrer zu ermahnen, sich der höheren Erleuchtung würdig u. theilhaft zu machen durch Streben und rechten, allerlei Ketzerei fernen, Glauben. - Er verweist auf sein Werk No. 2893.

وقد ابتلى طايفة من الالحادية : Schluss f. 610b والاتحادية في هذه البلية وقد أوضحت هذه القصية في رسالتي المسماة بالمرتبة الشهودية . . . والله أعلم بالصواب Abschrift vom J. 1175 Moharram (1761). 3370. Lbg. 554.

Format etc. u. Schrift wie bei 13). - Titelüberschrift: صورة مكتوب عرص حال لولتي من الاولياء الاقطاب

الحمد لله الملك الكريم المنان والصلاة :Anfang ... وبعد حبب لي ان اجمع فوايد من كلام ساداتنا الصوفية ... من كرامات ومواعظ وفضل التلقين الح

Allerlei çüfische Betrachtungen, wie es um einen richtigen Gottesfreund stehe. — Schluss f. 1726: تنزل الرجمة على السامعين الحبين . . . ولنختم على السماء كلامنا حديث الرحمة . . . يرحمكم من في السماء كالمنا حديث الرحمة . . . يرحمكم من في السماء Die Blätter folgen so: 160. 165—172.

F. 172^b unten und f. 173 ein Excurs über die verschiedenen Arten von ممدانية (Ewigkeit).

3371. We. 1725.

8°°, 21 Z. (20 × 14; 16 × 9°°). — Zustand: zieml. gut, obgleich nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel und Verfasser f. 68°:

كتاب الكشف الغيوبي للقطب الشرنوبي الملاء منه لتلبيذه سيدي المحمد البلقيني

In der Unterschrift ist der Titel الطبقات الشرنوبية, weil darin auch von verschiedenen Klassen der Cufis die Rede ist.

الحدد لله الذي احلّ اولياء دار: Anfang f.68b المقامة . . . أما بعن فيقول . . . حدد البلقيني أنه لما اراد الله سجانه وتعالى ومنّ وتفصّل عليّ باخذ العهد على القطب الغوث سيدي آجمد بن عثمان الشرنوبي وسالته الخ

Çüfische Belehrungen, Unterhaltungen des Meisters Alimed ben 'oʻtmān eśśernūbī (um 950/1543) mit seinem Schüler Moliammed elbalqīnī um 970/1562 (f. 79°) (meistens Antworten auf dessen Fragen), hauptsächlich die 4 Pole (فتطب المعادة), d. h. Hauptsäulen ihrer Lehre betreffend, den الحمد البدوي ,احمد الرفاعي ,ابراهيم اللسوق, ihre Theilung der Erde unter sich, ihre Farbenabzeichen, ihre Wundergaben etc. Darin f. 81—91 Auskunft über die Gottesfreunde (الرلياء الله), die vom J. 1001/1592 bis 1280/1863 auftreten werden.

ثم يستغفرون الله حتى يعفو : Schluss f. 111 عن الذمي فارصيك يا مريدي لا تتبع غير طريقنا هذه . . . والله سجانه وتعالى اعلم واليه المسير' تمت

Schrift: zieml. gross, breit, gefällig, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth.—Abschrift im J. 1119/1707 von على بن محمد بن يونس القبالي الشافعي — Bl. 112 leer.

Pet. 249, 2, f. 836—117. Dasselbe Werk. Format (23 Z.) u. s. w. wie bei 1. Titel fehlt. Der Name البُلْقِينِي ist f. 836 البلقيني vocalisirt; so auch Lbg. 115, f. 222a. Auch البُلْقَيْنِي kommt vor (Lbg. 664, f. 30a, 1).

Schrift: zieml. klein, gefällig, gleichmässig, sast vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — A bschrift von تعمد بن احمد الزير الساري بلدا الصعيدي الاحمدين um المداراية المداراية المداراية المداراية المداراية المداراتة المداراتة

3372. Spr. 871.

9 Bl. 8°°, 21 Z. $(19^1/2 \times 14; 15 \times 9 - 9^1/2^{cm})$. — Zustand: nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, ziemlich dünn, etwas glatt. — Einband: Pappband. — Titel fehlt. Verfasser: s. Ansang.

الحمد لله رب العالمين والصلوة : Anfang f. 1b وبعد والسلام . . . وبعد فيقول العبد الفقير عيسي بن موسي الطولوني انى ذاكر في هذه الاورات كيفية الطلب والاستمداد والمعونة من رجال الغيب على كلّ سهم مِنْ سفر في برّ او حر او صلح او تجارة الج

Schrift: ziemlich gross, deutlich, etwas rundlich, vocallos. — Abschrift c. 1200 1785.

3373. Pet. 690. 8) f. 41-51.

Format etc. und Schrift wie bei 7). - Titel und Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي ابرز لنفوذ حكم :"Anfang f.41 الفتح النظر ملاكا . . . وبعد الى قد فصلت بابا من ابواب الفتح المكى . . . حيث منه ما يقلبه ذعن المبتدي سريعا الخ

Der Verfasser hat hier auf Wunsch eines Gönners ein Kapitel aus dem الفتح المكية, d. h. الفتح المكية des Ibn el'arabī bearbeitet, und handelt über die verschiedenen Arten der Frommen und ihrer Stellung zu Gott (und zu Mohammed), vom cüfischen Standpunkt aus.

Der Verfasser zählt auf:

 الاقطاب
 وهم الجامعون للاحوال والمقامات . . . ولا "الاقطاب"

 يكون منهم في كل زمان الا واحد وهو الغوث المخ

 الائمة
 ولا يبزيدون في كل زمان على الشيت "42 الاوتان اربعة في كل زمان احدام متصرف في جهة المشيت "42 الابدال سبعة في كل زمان فقط "42 النقباء الثنا عشر في كل زمان فقط "43 النقباء الثنا عشر في كل زمان النجباء ثمانية في كل زمان "43 التحواريون واحد في كل زمان "43 الرجبيون واحد في كل زمان "43 الرجبيون اربعون نفسا في كل زمان "43 الرجبيون اربعون نفسا في كل زمان

ثلثمائة نفس على قلب آدم 44 Dann zählt er auf: f. 44 سبعة على قلب الخليل 44 ; اربعون شخصاعلى قلب نوح 44 ه الخاتم واحد في كل زمان بل هو احد في العالم 450 ثلثة على قلب ميكايل 45 ; خمسة على قلب جبر يل 45 أ 45ª واحد على قلب اسرافيل رجال الغيب عشرة في كل زمان فقط وهم اهل خشوع 45ª ثمانية عشر نفسا هم الظاهرون بامر الله 456 450 ثمانية رجال يقال لهم رجال القوة خمسة رجال هم على قدم هؤلاء الثمانية المذكورة 450 46 خمسة عشر نفسا هم رجال الحنان 46 اربعة انفس رجال الهيبة 46b اربعة وعشرون نفسا يسمون رجال الفتح 474 سبعة انفس يقال لها رجال العُلِّي احدي وعشرون نفسا رجال التخت الاسفل ثلثة انفس يستمدّون من الحق ويمدّون الخلف 47 ولكن بلطف ولين ورحمة ثلثة انفس الهيون رحمانيون يشبهون الابدال 476

فائلة انفس الهيون رحمانيون يشبهون الابدال 47 فائلة انفس الهيون رحمانيون يشبهون الابدال 47 في وحل واحد وقد يكون امراة له الاستطالة على 47 في منام سيء سوي بينهم شجاع مقدام

رجل واحد مركب ممزج فى كل زمان لا يوجد غيره فى مقامه 48° رجل واحد وقد يكون امراة له رقايق ممتدة الي 48° جميع العوالم

رجل واحديسمي مقامه سقيط الرفرف بن ساقط العرش 48⁸ رجلان يقال لهما رجال الغنى بالله يحفظ الله بهما 48⁸ هذا المقام

شخص واحد يتكرر تقلبه في كل نفس ط86 رجال عين التحكم والزوايد وهم عشرة انفس في كل زمان 49 التنا عشر نفسا هم البدلاء ما هم الابدال وسموا ابدالا 49 رجال الاستئناف خمسة انفس وهم الحاب القلق 49 تقلقلهم الاشواق

ستذانفس م رجال الايام الستة التى خلف الدفيها العالم 49 المرامية وم الذين لا يظهروا على طواهر ما الترمما في بطونهم 50 رجال الماء وم قوم يعبدون الله في قعر الجار والانهار 50 الافراد وهم المقربون بلسان الشرع وهم رجال 50 خارجون عن دايرة القطب

المحددون وكان منهم عمر بن الخطاب رة وهم صنفان 500 منف عمر بن الخطاب ومن خلف الحجاب

فكل روح مقام معلوم وهذا : Schluss f. 51 و فكل وضح الله تعالى وشرح اتخر ما تبسّر ذكره من اصناف رجال الله تعالى وشرح

مقاماتهم واحوالهم، والله تعالى نسال ان يغيض علينا من ميامنهم وبركاتهم انه بر رحيم والحمد لله الرح F. 51° Mitte bis 51° Mitte Stück aus einer ومية. Bl. 52—54 leer.

3374. We. 1796.

الحمد لله العطي فلا مانع لما : Anfang f.117 الم العد اعطي والساتر فلا ينكشف عن من ستره غطا . . . أما بعد فيقول فقير رحمة ربه . . . عبد الله بن عبد الرحمن الطولوني الموقت بمسجد احمد بن طولون رحم سائني بعض من وجب حقد على . . . ان اضع له الغاطا قليلة المبائي . . . على الآلة التي وضعتها له المخ

Abhandlung des 'Abdallah ben 'abd erraliman ettülüni, betitelt:

د" كشف الريب وبيان الستر الغموض في العمل بدايرة رجال الغيب وبالبسيطة ذات العرص

und eingetheilt in Vorwort, 3 Kapitel und Schlusswort. Er beschreibt zuerst f.117b—119a ein von ihm erfundenes Instrument, die Himmelsrichtungen und die Lage der Ka'ba und die Tageszeit jederzeit genau zu bestimmen. Darauf behandelt er "das Verfahren mit dem Kreise der Geheimbündler" (العمل بدايرة رجال الغيب) in 7 Fragen, die er aus verschiedenen Büchern und Abhandlungen zusammengestellt hat.

فيما ورد من الاحاديث الشريفة على 119 مسئلة. و حقيقة القطبانية 121 مسئلة. و : انسادة الاولياء في حقيقة القطبانية 121 مسئلة. و : انسادة الاولياء في طبقات رجال الغيب 120 مسئلة. في معرفة الجهة التي تجتمع فيها رجال الغيب 126 مسئلة. و في معرفة الإيام التي تجتمع فيها رجال الغيب 126 مسئلة. و في معرفة طب الاستمداد . . . من 126 مسئلة . و رجال الغيب والاستمداد وقت الطلب والاستمداد

فتلك الجهات هي محمّل رجال : Schluss f.128b المتقدمة الغيب . . . فاستقبلها بعد استيفاء الشروط المتقدمة والله اعلم وهذا آخر ما فترح به علام الغيوب الرخ

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, etwas eng, gleichmässig, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737.

We. 1640, 1, f. 1-5.

133 Bl. kl.-S^{vo}, 17 Z. (15 × 10; 11¹/₂ × 7^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel fehlt.

Ein Stück desselben Werkes, nämlich 4. 6. 7. Frage (hier Kapitel genannt). Der Schluss ist ganz so wie bei Spr. 871, mit dem Zusntz, dass dies Gebet (7. Kapitel) entnommen sei der Handschrift (خطّ) des نظام الدين محمد (الحسن الخسن ال بن محمد النيسابوري (التذكرة النصيرية النصيرية).

Schrift: klein, kräftig, gefällig, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1200/1785. — Bl. 6 leer.

We. 333, 6, f. 149b-153a.

Abhdlg über einige ausgezeichnete Çūfīs und Gelehrte unter denselben, zu Ende des 11. Jhdts d. H., nebst Aussprüchen über die in Syrien mit dem Namen الابدال unterschiedenen Çūfīs.

3375. Lbg. 287.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel: s. Anfang. Er ist etwa: "فق الفتوّة . Verfasser fehlt.

باب ما ذكر في الفتوة قال سمعت ابراهيم بن :Anfang اسحق يقول . . . سئل سفيان الثوري رحم عن الفتوة فقال الفتوة العقل والحياء وراسها الحفاظ وزينتها الحلم والادب الخ

Unter الفترة sind zwar alle Tugenden edler Menschlichkeit zu verstehen, hauptsächlich aber Gottesfurcht: nur wer diese besitzt, heisst in Wahrheit فتى. Dieselben gipfeln im Gebet, und dazu fordert diese Schrift auf.

والصلاة اول فريضة فرضت على :Schluss النبى . . . وهي اول ما يسال عنه العبد يوم القيامة من عمله وهي عمود الاسلام والحمد لله وحدة الخ

3376. We. 1719.

 8vo , c. 28 Z. $(19^2/_3 \times 16; 18^1/_2 \times 13^{\text{cm}})$. — Zustand etc. und Schrift (etwas weniger gedrüngt) wie bei 1). — Titel (von spüterer Hand) f. 115^{a} :

رسالة في الفنوة. Verfasser fehlt.

الحد لله العالم بالصهاير والاسرار: Anfang f.115 . . . ان الفتوة . . . أما بعد فاعلم وفقنا الله واياك للسداد . . . ان الفتوة اصل ثابت وفرع نابت ودرجة عالية ومنقبة سامية الخ

Nach der zweifachen Schilderung, die von einem wahren فتن gegeben wird — er soll ehrenhaft, bieder, hülfreich und fromm sein — folgen verschiedene Anekdoten, in denen Züge seines Charakters enthalten sind. Die Abhdlg bricht vor dem Schlusse ab mit dem Verse (Basit): ناك الذي حسنت في الخلف سيرته وذاك يصلح الدنيا والدين

3377. We. 1640.

Kl.-8°°, 11 Z. (15 × 10; $10 \times 6^{1}/3^{\rm cm}$). — Zustand: gut; der Seitenrand zum Theil fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Titel fehlt; er ist

رسالة الغتوة Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي جعل الفتوة : Anfang f. 10^b المسلك فيها من اختصم لباس التقوي وخلعة الانبياء وسلك فيها من اختصم من عبادة الاولياء . . . أما بعد فقد روي السيد تحمد بن السيد الاعلى علاء الدين ابن الرضي عفا الله عنه انه [عن .1] مصنف هذه الفتوة ومعرفة الطرايق وادكان الشريعة٬ أعلم يا طالب الفتوة وهذه الطريق هداك الله الى مواقيت [مواقف.1] السائيين واوصلك الي منازل الواصلين واعلم يا طالب الفتوة والشد لا تتهاون فيه واركان الفتوة ان ياخذ المقراص وياخذ النقل ويتوب والشد ان يوفي حق الله تعالى الخ

In dieser Abhandlung soll der Weg angegeben werden, der zur Erlangung der الفترة — virtus — führt, deren Ziel völlige Hingebung an Gott mit dem Aufopfern der eigenen Individualität ist.

Als Verfasser ist genannt in Pet. 701, 3: in We. 1702, 3 , تحمد بن علاء الدين الرضوى während jener , محمد الرضى بن الحسين بن على السيد على الدين بن الرضى hier u. Pm. 418, 1 (wo fälschlich steht) und We. 1700, 2 und We. 1699 bloss als Rāwī bezeichnet ist, der das Werk auf Grund der Mittheilungen des Verfassers vorträgt. In We. 1699 und 1702, 3, f. 26° wird Verfasser und Schreiber der Abhandlung genannt. Der Text ist in diesen Werken durchweg fahrlässig und incorrect; in We. 1702, 3 steht sogar, der Prophet (Mohammed) habe den Mohammed erradt als Verfasser bezeichnet. - Der Inhalt des Werkes beruht auf alter Grundlage, aber die Abfassung gehört späterer Zeit an. - Von f. 55° an wird in Frage und Antwort Auskunft über die Lehre gegeben. Dieser Theil beginnt: ثم نذكر لكم هذه الطبيقة في البسط وفي اركانه وفي معرفته وفي شريعته وطريقته وحقيقته وفي عينه وفي يمينه وشماله وراسه ورجله وفي فرضه وسننه واما بعد جوز على صاحب البسط أن يكون متكم [متكلما] بالشريعة والحقيقة والطريقة والرشاد الى هداية المالك الوهاب فاعلم أن سلوك المحاب الشد والعهد أذا قالوا لك من أول مشدود التجواب أول مشدود جبرئيل المخ

ونعوذ بالله من الزيادة : Schluss f. 87° منه والنقصان ونسال الله ان يمن علينا وعليكم بجزيل منه والغفران ... وبحشرنا واياكم في زمرة الشهداء والعديقين التي جنات النعيم والحمد لله رب العالمين تمت

Schrift: ziemlich gross, weit, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift vom J. 1267/1851.

3378.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Pm. 418, 1, f. 1-55a.

85 Bl. 12mo, 13 Z. $(14^{1}/_{3} \times 9^{2}/_{3}; 10^{1}/_{2} \times 5^{3}/_{4}$ ^{cm}). — Zustand: fleckig, bes. zu Anfang, und am oberen Rand oft ausgebessert; ebenso auch der Seitenrand von f. 1. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken.

Titel fehlt, steht aber auf der Innenseite des Vorder-Deckels. Schluss wie bei We. 1640, 3 (bis zu dem Worte رائنقصان). Schrift: ziemlich klein, dick, weit, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift um ¹²⁰⁰/₁₇₈₅ von زين الدين بن خليل الاحمدي

2) We. 1700, 2, f. 5-52.

8°°, 13 Z. (16 × 10³/₄; 12 × 7°m). — Zustand: unsauber, auch fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich stark und glatt. — Titel und Verfasser fehlt.

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, deutlich, vocalisirt, Stichwörter roth. Der Text f. 5 – 13. 21^b. 22^b. 44^a in rothen Linien. – Abschrift c. 1150/1737.

F. 52^b enthält in grosser Schrift, vocallos, باب بیان احوال اهل الزنار :ein kurzes Kapitel علی طریقند الحاج بکداش

F. 54^b—58 ein Abschnitt, אולטן אוניטלא, worin hauptsächlich von den Grundlagen der Religion und des Verhaltens in Handel u. Wandel, namentlich von den verschiedenen Seiten der אוא die Rede ist, mit speciellen Anweisungen f. 58 u. 59^a.

3) We. 1702, 7, f. 97-153.

Kl.-8°°, 11 Z. (15⁹/₃×10¹/₂; 11×7¹/₂-8°°).— Zustand: im Ganzen gut.— Papier: gelblich, stark, glatt.— Titel f.97°: 5" الفتوة وعهود الشد والمواتيق وما يتعلق به وهو من كتب الشيخ عبد الله البغدادي

واما شرط الشد ان يطبخ الحلاوة: Anfang f. 97b ويفرقها بين الحاضرين ويؤديها من بلد الي بلد ومن مدينة الى مدينة ويسلمها كيف يتسلمها حاملها الخ

Dieser Anfang entspricht We. 1700, 2, f. 6², 4. — Die Wortfassung weicht oft ab und ist in der Regel erweitert.

فلما تبت المعاهدة لحمد : Schluss f. 153b عمد وحدة وق واحدة فوق واحدة فوقعت المعاهدة والمبايعة للنبي صغم والحمد لله وحده وصلى الله على من لا نبي بعده تمت

Schrift: gross, dick, rundlich, vocallos. — Abschrift vom J. 1942/1826. — F. 154. 155^a leer.

4) We. 1699.

42 Bl. kl.-8°°, 15 Z. $(15^1/2 \times 10^1/2; 11^1/2 \times 8^{cm})$. — Zustand: fast ganz lose im Deckel; nicht recht sauber, auch an manchen Stellen fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken. — Titelüberschrift f. 8° oben:

فتوة الطريق بشد والعهد

الحمد لله رب العالمين الذي : *Anfang f. 3 الما بعد لما خلق الانسان في احسن تقويم . . . أما بعد لما كان شرف علم بشرف تعليم بشرف معلومه واشرف كل عمل على قدر نوره والحمد لله الذي جعل الفتوة لباس التقوي . . . وأما بعد فقد روي محمد الرضى ابن الحسين . . . عن مصنف هذه الفتوة ومعرفة الطريق وكاتبها الفقير الي الله الشيخ اسماعيل الذي يدل على الطريقة واركان الشريعة على التحقيق وأما بعد فاعلم يا طالب الفتوة وسلوك الطريقة الخ

Von dem letzten واما بعد, an so, wie bei We. 1640, 3 angegeben ist, aber der Text zum Theil erweitert. Es fehlen daran etwa 20 Bl.; das Vorhandene geht bis zu den Worten f. 42b: ابي شيء يكون كلامك واذا سلمت صنعتك ابي شيء يكون كلامك الجواب فقل لهم بثلاث (im Ganzen = We. 1700, 2, f. 37b oben).

Schrift: ziemlich gross, breit, rundlich, vocallos Stichwörter roth. — Abschrift um 1150/1737.

5) We. 1702, 3, f. 25-55.

Kl.-8°°, 15Z. $(15^9/3 \times 10^1/2; 10^1/2 \times 5^1/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel f. 25° (von späterer Hand):

هذا كتاب الفتوة . . . في معرفة الطريف واركانه والشد والعهد وما يوليه لمن لا يعرفه تفهيما وارشادا

الحمد لله رب العالمين وافصل : Anfang f. 25^b الحمد الصلوة واتم التسليم على افصل العباد . . . والحمد لله الذي جعل الفتوة لباس التقوي وحلة الانبياء . . . أما بعد فقد روي عن النبي صغم ان محمدا الرضي بن الحسين بن علي مصنف هذه الفتوة ومعرفة الطريق واركان الشريعة على التحقيق وأما بعد فيا طالب الفتوة وسلوك الطريقة الخ

Von hier an im Ganzen so wie We. 1640, 3. Der Schluss etwas abgekürzt.

Schrift: ziemlich gross, dick, deutlich, etwas vornüberliegend, vocallos. — Abschrift um 1150/1737.

6) Pet. 340, 13, f. 61^a-70.

Zustand etc. und Schrift wie bei 7.

الحمد لله الذي خلف : "Anfang f. 61 الخمد لله الذي النور الخ

An den Ausspruch Moliammeds, dass die الفترة beruhe auf Ergebenheit gegen die Gebote

Gottes und seines Gesandten und den Anschluss an die Frommen, schliesst sich eine Erörterung, was zum الشدّ امير المؤمنين على (oder شدّ امير المؤمنين على) gehöre.

Darauf folgt f. 62b unten

كتاب العهدنامه في كيفية الشد

mit dem Anfange wie bei We. 1640, 3. Schluss f. 69°: العزة عارت هذه العزة العزة الكوا الطريقة الرخ

Endlich noch f. 69° unten ein kleiner Abschnitt: باب سؤال عن الطبيقة والشد, Fragen aus diesem Gebiete, der aber f.70° in der Mitte aufhört.

7) Pet. 701, 3, f. 13-23.

8vo, 15 Z. (Text: 13×8^{om}). — Zustand: unsauber, am Rande ausgebessert, f.23 halb abgerissen u. ausgebessert. — Papier: gelblich, dünn, glatt. — Titel f.13^b in d. Ueberschrift.

الحمد لله رب العالمين والصلاة: Anfang f. 13^b: العالمين والصلاة السيد تحمد بن السيد تحمد بن السيد علائ الدين الرضوي رق . . . كاعلم ايها طالب الاركان هداك الله الي مراتب الطالبين واوصلك الي منازل السالكين أعلم ايها الطالب ان الغتوة والاركان تمت من ابونا [ابينا] آدم عم وانتقلت الج

Der Schluss fehlt. Das Vorhandene schliesst mit Aufzählung derer, die dieser Richtung anhängen f. 23b: مرشد من هذه حسام وأخسن الله البصري وسلسلة العطارين (الحسن) بن عبد الله البصري وسلسلة العطارين

Schrift: klein, zierlich, gleichmässig, vocallos.

Dieser Text ist im Grunde nur ein Auszug. Ueberhaupt weichen die Texte aller dieser Handschriften mehr oder weniger von einander ab.

8) We. 1702, 1, f. 3^b—7. Das Schlusskapitel = We. 1700, 2, f. 46^b ff.

3379. We. 1702.

Format etc. und Schrift wie bei 4).

F.77° übergeschrieben: هذه فتوه نامه شریفه, Dieser Titel gehört aber zu f.97 ff. Die hier befindlichen Stücke enthalten:

a) ein kleines Gedicht, bezeichnet als aus 6 Vierzeilen bestehend. b) f. 78 — 86°. Ueber die Ceremonie des Haarscheerens, als Erforderniss zur الفتوة; الفتوة الفتو الفت

3380. We. 1702.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). — Titelüberschrift: هذه رساله سلمان باک [d. i. هذه رساله سلمان باک البیک

قيل لما اراد الله تعالى أن خلف Anfang: قيل لما الله تعالى أن خلقه كرة من تراب الخ

Das Stück ist zum Theil in Frage und Antwort abgefasst und bezieht sich ebenfalls auf die Ceremonie des Haarscheerens und auf das الشدّ على طبيقة سلمان قلي الشدّ على المبينة المبي

ان جل كل واحد منهم عقده : Schluss f. 91b كل واحد منهم عقده المحاضرين ولجيع المسلمين ثم يقرأ الفاتحة للنبي صعم وللحاضرين ولجيع المسلمين ثم يغرق الملح . . . ونعوذ بالله من الزيادة والنقصان الخ

Endlich f. 92—96 ein Stück, das hauptsächlich in Versen das Lob derer, die zu dem Verein der الفتوة gehören, enthält. Das erste dieser Gedichte beginnt (Tawil): سلامي عليكم انتم اشرف الامم وانتم اعز الناس في العرب والحجمً Dasselbe steht auch f. 145° ff.

3381.

- 1. Notizen und Auskunft über die Geheimbündler finden sich in Pm. 625, f. 391^b—393. Pet. 694, f. 37^b. We. 1796, f. 119^b—128. Ueber Anrufung derselben Pm. 657, f. 71^a. — Von den الابدال ist die Rede We. 1706, f. 10^b.
 - 2. Andere Werke über Geheimbündler etc. von:
- 1) عبد العزيز بن عبد السلام السلمي عز الدين († 660/1262, ر في القطب والغوث والابدال الاربعين . u. d. T.
- um عبد الرحمن بن محمد بن على البسطامي (2 عبد الغوائد وغرر العوائد وغرر العوائد وغرر العوائد وعرر العوائد وعرب العوائد وعرب العوائد وعرب العوائد وعرب العوائد وعرب العوائد وعرب العرب العر
- 4) للدين السيوطي + جلال الدين السيوطي (4 للجبر الدال على وجود القطب والاوتاد والنجباء والابدال
- ألام بن احمد بن شيخان (1046/1636, u. d. T.
 شق الجيب في معرفة اهل الشهادة والغيب
- على بن عبد الواحد بن تحمد السلجماسي (6) منظومة في مسئلة الاوتاد والابدال † 1057/1647, u. d. T.

7. Derwische, Sekten und Ketzer.

3382. Glas. 67.

1) f. 2b-4.

143 Bl. 4°c, c. 23-30 Z. (24¹/4×17¹/2; 20×9-13¹/2cm). Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe. — Titelüberschrift und Versasser:

الذريعة الي نصر الشريعة نشرف الدين اسماعيل بن ابي بكر المقريُّ

Anfang (Basīt): برغم سنة خبير المجم والعرب المست مساجدُنا للهو واللعب

Im Ganzen 162 Verse. Eine gegen die Çūfis und ihr unheiliges Treiben, besonders gegen ihr Tanzen, Lärmen und Musikmachen in und bei den Bethäusern, gerichtete Qaçīde, von Ismā'il ben abū bekr eljemenī šeref eddīn ibn elmoqrī † 887/1483. — Schluss: فباطن الارص خير من طواهوها وما لذي ارب في الغيش من ارب

Schrift: jemenisch, ziemlich gross (doch ungleich), deutlich, vocalisirt. — Abschrift c. 1050/1640.

. F.1 benthält die ersten 18 Verse der لامية الحجم des الطغرائي mit vielen Rand- u. Zwischenglossen. Auf der Rückseite des Vorderdeckels ein längeres Gebet in Versen (Küm. decurt.) von الحسين بن محمد بن على المؤيدي

Lbg. 595.

2 Bl. 4to, 26 Z. (22×14¹/₂; 17¹/₂×10^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe.

Dasselbe Gedicht. Titel f. 1° ebenso, mit dem Zusatz: بذم البدع واهلها. Verfasser: اسمعيل بن ابي بكر المقرى الشغوري

Ist hier 90 Verse lang. Schluss f. 26: ثم الصلاة على المختار سيدنا خير البرايا كذاك الآل والصحب

Schrift: magrebitisch, zieml. gross, deutlich, vocallos. Abschrift c. 1100/1888 (aus einer Handschrift, deren Schreiber das Original abgekürzt hat).

3383. Pm. 231.

1) S. 1 — 33.

128 Seiten 8°°, 21 Z. (21¹/3×14¹/3; 14¹/2×9°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel auf der ungezählten Seite vor dem Anfang des Werkes in abgekürzter und nicht ganz richtiger Form

رساله الحقيقية في طريق الصوفية

noch abgekürzter in der Unterschrift: کا الصوفیت; in dem Vorworte S. 1 unten so:

الرسالة التحقيقية لطالب الايقان في الطريقة الصوفية المحمدية لاهل العرفان

Verf. fehlt, steht aber auf der Rückseite des Vorderdeckels:

ابن كمال باشا

الحمد لله الذي هدانا لهذا وما :Anfang S. 1 كمد لله الذي هدانا لهذا وما كنا لنهتدي ... أما بعد فان بعض الطلبة والاحباب من خلصان الاخوان ... سالوني أن أرد بعض شبه الفارحين الح

Ibn kemāl bāśā † 940/1533 bekämpft die Ansicht derjenigen Rechtsgelehrten und Anderer, welche das Drehen der Derwische für Tanz und somit für unerlaubt halten und die Vertheidiger dieses Thuns für Ketzer erklären.

Er theilt die Schrift in 3 Abschnitte.

فى ابطال قولهم ان دوران اهل الذكر S.4 فصل 1. فى الذكر رقص فى ابطال قولهم أن الرقص حرام بالأجماع 8.24 فصل. 2 ولزوم بطلان قولهم أن مستحلّ الوقص كافرا

في تنفسير قوله تعالى قبل أن كنتم فصل .3 تحبون الله فاتبعوني الخ

Dies 3. فصل, von dem die Vorrede spricht, kommt im Werke selbst nicht vor. Dasselbe schliesst S. 33: فيوجب العمل دون العلم فلا يكفر جاهده فيقدم على القياس تم كتاب الصوفية

Schrift: Türkische Hand, gross, kräftig, vocallos. Am Rande stehen zu Anfang und zu Ende einige Notizen, darunter S. 33 unten ein ziemlich langes Verzeichniss von Traumdeutern (معتبرون). — Abschrift von ابراهیم بن حمد بن عمر بن بهرام بن مصطفی im J. 1092 Rab. I (1681).

3384. Lbg. 136.

108 Bl. 8vo, 21 Z. (18³/₄ × 14; 15 × 10^{rm}). — Zustand: gut. — Papier: woisslich, glatt, ziemlich stark. — Einband: schwarzer Lederbd. — Titel u. Verfasser f.1^a:

جمع الأسرار في منع الاشرار من الطعن في حق الصوفية اهل التواجد بالاذكار لعبد الغني النابلسي

Der Titel in der Vorrede f. 26 ebenso, nur steht nach الصوفية noch الاخيار.

الحجد لله وكفى وسلام . . . أما بعد الما عبل المابلسى فيقول شيخنا . . . عبد الغنى بن اسماعيل النابلسى . . . قد جانى كتاب من بعض مشايخ الصوفية . . . صورته وردت علينا اسئلة من بعض سنجف الترك وهم معترضون على اهل الطريقة بما يقع منهم في حال الذكر من رفع الصوت بالجلالة والدوران في بعض الاحيان في حال التواجد وصورتها النخ

Beantwortung verschiedener die Çūfis betreffender Fragen, betreffend das Tanzen und Herumwirbeln der Çūfis bis zur Besinnungslosigkeit und ihre Verzückung beim lauten Hersagen des Dikr; speciell mit Rücksicht auf die Çūfis der Regel des Ahmed errifā'ī und des Sa'd eddīn elģabāwī; denn den Orthodoxen sei das Alles ein Anstoss und Greuel.

'Abd elganī ibn ennābulusī † 1148/1780 behandelt dies Alles eingehend, auf Grund der anerkannt gultigen Rechtswerke bei den vier orthodoxen Sekten und unter Anführung von 30 Fetwas ihrer Hauptgelehrten; spricht zuerst f. 2b von dem نع الصوت بالذكر والتهليل, weiterhin von dem الدوران والتواجد, und kommt zu dem Schluss f. 19^a, dass Alles dies für zulässig Dann erörtert er noch und anzuschen sei. widerlegt verschiedene Sätze und Aussprüche in dem Anfrageschreiben, welche gegen das Thema gerichtet waren, bis f. 24^a; handelt f. 24^b vom Çüfismus überhaupt, 25°ff. vom Benchmen und Verhalten der Cufi-Meister; endlich f. 26 ff. spricht er von der Verzückung (التراجد) der speciell genannten Çüfi-Orden.

والطرق الي الله تعالى لا : Schluss f. 32b تنحصر والله تعالى اعلم هذا مقدار ما يسره الله تعالى لنا من البيان . . . وهو يهدي السبيل

Schrift: magrebitisch, ziemlich klein, deutlich, gleichmässig, wenig vocalisirt. Stichwörter roth, auch blau, oder in grösserer schwarzer Schrift. — Abschrift um 1270/1884 von خمد الصالح السكلاري. — Bl. 33 34 leer.

3385. Mq. 618. 4) f. 36-57.

8°°, 25 Z. (Text: 16 × 11cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, dünn, glatt. — Titel f. 36ⁿ:

٤٣ العقود اللؤلؤية في طريقة السادة المولوية

ebenso im Vorwort f. 38b. - Verfasser f. 36a:

عبد الغنى النابلسي الحنفي

الحدالة الذي قطع بسيف الحق: Anfang f. 36^b . . . ابن النابلسى دابر من استحق . . . أما بعد فيقول العبد . . . ابن النابلسي . . . هذه رسالة شرحت فيها احوال الطريقة المولوية الخ

Derselbe Verfasser behandelt hier den Glauben und den Wandel der Mewlewi-Derwische und nimmt dieselben gegen ihre Feinde in Schutz. Zerfällt in 10 Abschnitte, welche alle anfangen mit: اشتمل الحماس المولوية على

الصلاة بالجماعة على 1. الصلاة بالجماعة على 2. الموان العظيم ورواية شئ من حديث 43% فصل . الوعظ والنصيحة للاخوان الفقراء 46% فصل . الوعظ والنصيحة للاخوان المفرن 47% فصل . السماع الطيب بالالات المطربة 48% فصل . السماع الطاب بالالات المطربة 55% فصل . الطهار الطاعة والانعان باحناء الطهر 55% فصل . الادعية الشريفة لهم ولفقرايهم 48% فصل . المدايخ واقتية قذكر الاولياء المتقدمين 55% فصل . المدايخ واقتية تذكر الاولياء المتقدمين 55% فصل . المدايخ واقتية من السلمين وطايفة من الناس 56% فصل . المدايخ عليم من اهل الدين والله ولتي التوفيق المح المدايخ المدايخ

Nach der Unterschrift hat der Verfasser diese Abhandlung in drei Tagen verfasst im J. 1096 Sa'bān (1685).

Schrift: gross, etwas schwungvoll, gefällig, gleichmässig, etwas vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1150/1737.

3386. Lbg. 692.

69 Bl. 8vo, 11 Z. (19³/₄ × 13; 11¹/₂ × 7^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch die obere Ecke von f. 28 an wassersleckig; auch nicht frei von Wurmstich. — Papier; gelb, glatt, ziemlich dünn; von f. 30 an strohgelb, wenig glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titel (f. 1^a von späterer Hand und) f. 2^b im Vorwort:

مطارح الدوارين [لكشف احوال الراقصين] [مع كشف :In der Unterschrift Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي جعل العلماء : Anfang f. 1b ضياء للناس نجوم الهدي . . . وبعد فلما جثت عن المدارسة ووجدت في داري شخصا مرسلا الينا الخ

Der Verfasser hat zu Hause eine Abhandlung vorgefunden, die ein Çūft über die Zulässigkeit des Springens und Wirbeltanzes der Derwische verfasst hat. Diese begleitet er hier mit widerlegenden Bemerkungen.

الحمد لله الذي هذي على Der Grundtext beginnt: قلوب المومنين الي الايمان . . . وبعد فقد كنت السمع كلمان قبيحة . . . في حق الطائفة المتصوفة المخ

und ist in 3 فصل getheilt: 1. f. 20° فصل في جواز الذكر الذكر وران الصوفية 2. 37 ;بالآية والحديث ; في بيان حقيقة دوران الصوفية 5. 47° ; بالآية والحديث ان يرمي : 47° Er schliesst f. 59° أن يرمي الانكار عليهم تحوهم سهام الطعن والتشنيع رجعت من الانكار عليهم Derselbe ist meistens satzweise angeführt; die Bemerkungen dazu beginnen vom 1. Worte an:

فالحاصل ان الدوران والرقص: Schluss f. 59b: حرامان مذمومان واهلهما مبتدعان باطلان ان ارتبتم جرمتهما فطالعوا كتب التفاسير والاحاديث والفقهاء تم

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift c. 1200/1785.

3387. Pm. 195.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

اعلم أن بير الحمّالين فخر ولتى وكان :Anfang حمّال الامام علي كرم الله وجهه وكان يحمل للاصحاب حواجهم على ظهره وكان عابدا زاهدا الخ

Handelt von dem Altmeister und Patron der Lastträger, Namens Fahr wall (der Egenannt wird), zur Zeit des Halifen 'Ali, und führt eine Menge Fragen an die Anhänger desselben auf, welche zugleich mit den entsprechenden Antworten versehen sind. Die Sätze beginnen gewöhnlich:

: Diese çüfische Abhandlung schliesst f.16 ولا يسعى الا بالحلال ويداوم الشكر ويسلك في صنعه سلوكا جيدا وفي هذا القدار كفاية لاولى الابصار تس

3388. Spr. 851.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser am Rande:

رسالة الهلامتية لابي عبد الرحمن ^محمد بن الحسين السلمي الحمد لله الذي اختار من عباده عبادا :Anfang جعلهم اثنة في بلاده . . . سالتني وفقك الله أن أبين لك طبيقا من طرف أهل الملامتية وأخلاقهم وأحوالهم الخ

Mohammed ben elhosein essulamī † 418/1022 behandelt hier die Grundsätze und Ansichten der Sekte, die den Beinamen الملامتية haben. Er beschreibt sie (f. 48°): وهم الذين زين الله تعالى بواطنهم بانواع الكرامات من القربة والزلفة والاتصال وتحققوا في سرّ السرّ في معاني الجح حيث لم يكن للافترات عليهم سبيل حال الاحوال الح الم المحادث الم يكن للافترات عليهم سبيل حال الاحوال الح المحادث الم يكن للافترات عليهم سبيل حال الاحوال الح المحادث الم يكن للافترات عليهم سبيل حال الاحوال الح المحادث المحادث المحادث المحادث المحادث المحادث المرضاتية ويعيننا على ما فيم الصلاح للمنيانا والقادر عليما والقادر عليما والقادر عليما والقادر عليما والقادر عليما والقادر عليما المحادث والقادر عليما والمحادث والم

3389. Mq. 48.

Format (13—16 Z.) etc. und Schrift (etwas grösser und flüchtiger) wie bei 1). Nicht frei von Wurmstich. — Titel fehlt, steht aber f. المعاملة المع

Türkische Uebersetzung einer Arabischen Schrift des بنات السهروردي الشهير, zur Vertheidigung der als nicht glänbig und als Neuerer augefochtenen Çūfis. Die Uebersetzung dieses Werkes des Mohammed ben hamza essohrawardi aq sems eddin, um 860/1456 am Leben, ist von Alīben hamza, dem Bruder des Verf., so gemacht, dass sie an schwierigen Stellen eine Umschreibung und kurze Erläuterung enthält. In dem Titel ist شهاب الدين عبر السهروردي † 632/1234 entstanden.

Das Grundwerk, welches nicht in Kapitel oder Abschnitte getheilt ist, beginnt f. 73°:

يقول الملتجي الي الله الوهاب الكريم الغفور التواب محمد بن حمزة جدّه الاعلى محمد بن الشهاب السهروردي كم مد بن حمزة حليل الفدوس الله القدوس الله القدوس الله القدوس الله القدوس الله التجر الم عمد بن حمزه در باغشليجر الله التجا الجر كم محمد بن حمزه در دسي شبخ محمد بن شهاب در مشهور شبخ شهاب دسي شبخ محمد بن شهاب در مشهور شبخ شهاب الموتنى الصوفية النورية معوفة بشرف :Das Grundwerk fährt dann fort حالهم وصحة طريقتهم المبنية على الكتاب والسنة المؤيدة من الله الكريم في الفضل والمنة حرضتنى على الكتاب والسنة المؤيدة من الله الكريم في الفضل والمنة حرضتنى على ال ادواق المجموعة المخ الن ادفع عن هذه الجماعة بهذه الاوراق المجموعة المخ

Der Grundtext ist satzweise oder auch in kleineren Abschnitten von der Uebersetzung unterbrochen und durch rothe oder (meistens) schwarze Striche über dem Text bezeichnet.

فان بقى : "Schluss des Grundtextes f. 148 نقى بعد دلك ارتياب لقوم يجحدون فياتي حديث بعده يومنون رحم الله امرءا ينظر فيه بعين الانصاف عن المراء واللجاج والاعتساف امين يا رب العالمين يعنى الله رحمت ايلسون : und der Uebersetzung اول كشيه كه نظر ايده بو كتابه انصاف كزيله اعراض اترك حالده . . . تكلفله سوز سويلمكدن مستجاب قل بو دعامزي اي پروردكار عالم'

Nach f. 128 ist eine grössere Lücke.

3390. Spr. 838.

93 Bl. 8°°, 23 Z. $(20^{1}/2 \times 14^{1}/2; 14^{1}/2 \times 10 - 10^{1}/2^{cm})$. Zustand: schmutzig und fleckig. — l'apior: gelblich, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: zusammen mit Spr. 837. — Titel und Verfasser f. 2ⁿ:

شرح كتاب النصحة المرضية الى الطريقة الحمدية، تاليف الشيخ . . . شمس الدين محمد العلمي الرفاعي،

Titol ebenso f.3°, Z.6. Der Verfasser heisst ausführlicher: المخمد بن على القدسي الحنفي العلمي الرفاعي المرابي

الحمد للم الهادي الي صراطه :Anfang f. 2^b على المستقيم . . . وبعد فلما من الله علينا بفصله على العبد الحقير الحقير بالانتظام في طريق السادة الكرام الخ

Anweisung zum Çüfismus, ein theologisches Lehrgedicht, nach den Grundsätzen der Rifä'iten, von Mohammed ben 'all elqodsi elalemā sems eddin † 1018/1610 auf Bitten eines Freundes gemacht. Es beginnt (Basit):

بالجد لله بدئي في مقالاتي واستغفر الله من جُوْمي وزلاتي und schliesst f. 59°: ومنتنبي ومختتبي الله في بدئي الوجودات تعداد علم الهي ذي الوجودات

Jedem Verse folgt ein sachlicher Commentar: derselbe beginnt zu Vers 1: أبي ابتداً الحديث الوارد عنه صغم كل امرء ذي بال الرخ und schliesst f. 60°: وكذلك على ساير الانبياء

Schrift wie in Spr. 837, 1, nur flüchtiger. — Abschrift um 1000, 159).

3391. We. 1758.

الدين الحسنى الحسينى ابن الشيخ عبد القادر الكيلاني الحسنى الحسنى الحسينى ابن الشيخ عبد القادر الكيلاني الحسنى الحسنى في تحمية حماة للشيخ السيد حسن رضائي ابن الحاج عبد الرحمن الاقسرائي في حال قصائد في المدينة المزبورة في اربعة وعشرين من جمادى الاولى لسنة احدى وستين والف

الحمد لله وكفى وسلام على عماده الذين :Anfang اصطفى وشرفهم بوفاء العهود . . وبعد يقول كاتب الاذن في كتابة هذه الاجازة الشريفة القادرية المنسوبة الى ما فيه صحيح من الباس الخرقة الشريفة القادرية المخ

Rescript des الدين بن احمد الدين على الدين على Nachkommen des الدين على بن الدين على الكيلاني in Hamāt, betreffend die Bestallung des dortigen Qāḍīs السيد حسن رضائي ابن الحاج عبد الرحمن الاقسرائي zu seinem Nachfolger als Chef der Qādiriten vom Orden der Çūfīs, im J. 1061/1651.

Diese Bestallung beginnt f. 69° unten: الحمد نله ذي الملكوت المؤيد والجبروت السرمد والاسم الممخدد . . . أما بعد فقد سالني العبد الفقير . . . السيد حسن افندي ابن السيد عبد الرحمن افندي ومحبته جماعة من الفقراء والاخوان البخ

وقبل منه الاذن المعين جميعه : فلا منه الاذن المعين جميعه وحده وصلى الله على وتلقاه لنفسه قبولا شرعيا والحد لله وحده وصلى الله على سيدنا محمد . . . تسليما كثيرا دايما الي يوم الدين والحمد لله رب العالمين برحمتك يا ارحم الراحمين

3392. Lbg. 1016.

10Bl. 8°°, 24-26 Z. $(20 \times 14^4/_3; 15-16^4/_2 \times 9^4/_2-10^{cm})$. Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1°:

انوار السلوك في اسرار الملوك

ebenso im Vorwort f. 1b. - Versasser f. 1a:

عبد الغنى ابن النابلسي

الحمد لله الذي كشف عن : Anfang f. 1b.
الحق لاهله . . . أما بعد فيرقول شيخنا . . . عبد الغني بن اسماعيل . . . هذه رسالة اوضحت فيها طريق اهل المعرفة الالهية الن

Abhandlung des 'Abd elgani ibn ennābulusi † 1143/1730: Preis des Islām gegenüber anderen Religionen und Schilderung der drei Richtungen innerhalb des Islām (derer die sich an das Acussere der religionsgesetzlichen Vorschriften halten; derer die dieselben mit dem Gemüth erfassen und derer die in das eigentliche Wesen derselben mit geheinmissvollem Ahnen zu dringen suchen).

والله يشولي هذاك وهو Schluss f. 10⁶: وهو كان ولا يشولي الصالحين وفي هذا المقدار كفاية لمن وفقه الله تعالي والحمد لله وحدة وصلى الله المخ Verfasst im J. 1103 Çafar (1691).

Sehrift: ziemlich gross, kräftig, gedrängt, rundlich, vocalles. Text in rothen Linien. — Collationirt mit dem Original. — Abschrift von عبد الله بي عثمان الاراكي im J. 1124 Rab. II (1712).

3393. Lbg. 603.

50 Bl. 8°, 8 Z. $(15^3/4 \times 10; 9^1/2 \times 5^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut; Anfangs nicht recht sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband mit Klappe, nebst Futteral. — Titelüberschrift f. 1°:

ر" لسيدي الشيخ على البَيُّومي في معرفة الله من طريقة الحمرداشية مع فوائد اخر،

الحمد لله رب العالمين والعاقبة :Anfang f.1 مدهبا . . . وبعد فيقول . . البيومي الشافعي مذهبا الكردي تحلّ الدمرداشي طريقة؛ فاني حمد الله تعالي اخذت عن السيد حسين وهو اخذ عن سيدي حمد ابي عبد الرحيم الح

على بن حجازي بن محمد Der Verfasser ist على بن جازي بن محمد البيومي الخلوتي الدمرداشي

Nach Anführung der Lehrerkette (السلسلة) bis auf Mohammed herab stellt 'Alī ben higāzī elbajjāmī eddemirdāsī, geb. um 1108/1696, † 1183/1769, die Glaubensausichten der Halwati-Sekte, der Demirdāsiten, ausführlicher in dieser (im J. 1144/1781 versassten) Abhdlg dar, welche auch in Mq. 658, f. 541 erwähnt ist. — Schluss f. 49h: فأن وافق الشرع فهو خير والا فهو شر وصلى اللم النخ

Schrift: ziemlich gross, kräftig, dentlich, vocalisirt: Stichwörter roth. Text in rothen Linion eingerahmt. Am Rande öfters Bemerkungen. — Abschrift um 1170 1756 von ماليمان بن احمد.

3394. Spr. 819.

80 Bl. 8°°, 21 (29) Z. (20¹/₂×15: 16¹/₂×10^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, nur dass Bl. 9 lose. — Papier: gelblich, wenig glatt, zieml. stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel fehlt; er ist nach der Vorrede f. 1^h:

الدرة البهيظ في صورة الأجازة القادرية Verfasser fehlt; nach der Vorrode f. 11:

محمد بن صالح الكيلاني

الحمد لله الذي اختص اولياء : Anfang f. 1°: بمزيد الفصل والكرامة . . . وبعد فيقول . . . الكيلاني امده الله سجانه بمدده الرحماني وكان له عونا الخ

Eine aus verschiedenen Werken gesammelte Schrift des Mohammed ben çālih elkīlānī, um 1210/1795 am Leben, zur Erleichterung und Hülfe dienend für denjenigen, der Einem der Qādiriten eine Lehrerlaubniss geben will. Unter den Qādiriten sind zu verstehen die Anhänger der Richtung des عبد القادر الكيلاني. Ein solches Lehrbrief-Schema ist f. 12 mitgetheilt.

Die Schrift setzt systematisch auseinander, wessen die Anhänger dieser Lehre sich befleissigen, was sie als Lehrer und als Lernende thun müssen, um auf den rechten "Weg" zu kommen. Sie beginnt: الله واياف الخي ونقنى الله واياف المجرد لقلقة اللسان الح

Der Lehrbrief ist aus mit den Worten وقبل ذلك المجاز المشار اليه من المجين المشار اليه المعين وتقلده لنفسه وقبله قبولا شرعيا مرعيا وصلى الله على سيدنا الح

Das Folgende gehört nicht unmittelbar zu dieser Schrift, obgleich es auch von dem dieser Schrift, obgleich es auch von dem عبد القادر الكيلانى handelt. Zuerst (f. 13°) seine Vermahnung (قرصية): s. We. 1758, 7. Dann f. 17° ff. allerlei über seine Gnadengaben, sein Aeusseres, seine Herkunft u. s. w.; f. 21° über Bedeutung des Wortes Çüfik (التصوف) und über تلقين الذكر (Beibringen des Aussprechens der Einheitsformel); worauf der Verfasser noch den Leser um Nachsicht bittet und schliesst: النبئ ولوالدي ولوالدي ولمشايخي واصحابي ولمن احبني في الله ولجميع المسلمين امين'

Schrift: ungleich, zum Theil ziemlich gross, rundlich, etwas flüchtig, nicht undeutlich, vocallos. — Autograph des Vorfassers vom J. 1210 Gomādā I (1795).

Es folgt darauf f. 23^a Mitte ein Anerkennungs- und Dankschreiben für das Werk von عبد الوهاب السكري.

3395. Lbg. 435. 5) f. 25²-31.

Format etc. n. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: الجزء الثانى من كتاب الاصول مما الفد ورواء البو الحسين الطبري من الهادي الي الحق ومحمد بن الهادي٬ سماع سالم بن عبد الله عن على بن الحسن سمعه عن ابي الحسين الطبري

اعلم ياخى علمك الله الخير أن أمّة :Anfang تحمد صقم افترقت في اديانها واختلفت في اهوائها الرخ Eine zeiditische Schrift des Abū Thosein ettaberi, gegen die Sekten überhaupt, besonders aber gegen die Imamiten und Haswiten (اخشویة) gerichtet.

وشهادة رجل واحد اهون :Schluss f. 31 علينا من تكفير من اعتزل عليًا ومن خالفه او حاربه'

3396. Spr. 891.

128 (130) Seiten S⁷⁰, 11 Z. (20 × 14¹ 2: 13¹ 2× 7¹ 2^{cm}). — Zustand: zieml. gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, etwas glatt. ziemlich dünn. — Einhand: Pappband mit Lederrücken. — Titel u. Verfasser fehlt, s. Anfang.

الحمد لله الذي خلف قلوب بني : Aufang S.1 العبد الم مستعدّة بفيضان الانوار . . أما بعد فيقول العبد الصعيف . . . ولت الله ابن الشيخ عبد الرحيم . . . هذه فصول مشتملة على اصول الطريقة وما يتصل بها مما استفدناه من المشايخ النقشبندية والجيلانية والجشتية وسميتها بالقول الجيل في بيان سواء السبيل

Die Grundlagen der Çūfik, nach den Ansichten der Naqsbanditen, Gtläniten und Gestiten, von Walī allāh ben abd erra-hīm. [Die Gestiten haben ihren Namen von معين الدين حسن السجري الحيش بين الدين عبد القادر الجيلاني wie die Gīlāniten von حيى الدين عبد القادر الجيلاني. الدين عبد القادر الجيلاني

Das Werk ist in mehrere (ungezählte) فصل getheilt, die keine besondere Ueberschrift haben, und bei denen für das Wort فصل selbst ein leerer Raum gelassen ist. Ueber den Verf. s. No.1381.

في البيعة ما هي أواجبة ام سنّة وما الحكمة : Seite 8 في شرعها وما شرط من ياخذ البيعة الخ

- في درجات مرتبة للسالكين 19 "
- في اشغال المشايخ الجيلانية 25
- في اشغال المشايح الجشتية 38 "
- في اشغال المشايخ النقشبندية 48 ,
- u. s. w. Zuletzt: S. 110 في صفة المذكّر وكيفية الركانة وما آداب المستمعين
- في محبة المصنف وتعلمه لاداب الطريقة والسلوك S. 117

عن شيخ الطبيقة احبد :Schluss S. 128 السهرندي بسنده الطويل المذكور في مقاماته وهذا آخر ما اردنا في هذه الرسالة والحمد لله الم

Schrift: gross, Persischer Zug, deutlich, gleichmässig, vocallos. Collationirt. Die Paginirung arabisch. Auf S. 102 folgen noch ا الم ا folgen noch ا الم ا folgen noch ا الم ا الم الم الم folgen noch الم الم الم الم

3397. Spr. 844.

304 Bl. 410, 19 Z. $(29^2/3 \times 20; 18^1/9 \times 11^1/9^{em})$. — Zustand: sehr wurmstichig, am Rande öfters geslickt. -Papier: gelb, ziemlich dunn, glatt. - Einband: brauner Lederband, mit schwarzem Rücken mit Goldstreisen.

Titel fehlt. Verfasser fehlt; aus den citirten Werken (z. B. dem تاريخ اليافعي † 768/1366) ersieht man, dass er nach 768 lebt. Das Ganze scheint eine Compilation zu sein aus einer Menge namhafter Schriften, unter denen die des الغزالي und ابن العربي besonders häufig citirt werden, und enthält eine Darstellung cufischer Ansichten und Vertheidigung der Si'iten. In Kapitel oder sonstwie eingetheilt ist es nicht. Es führt die Darstellung fort, eine citirte Stelle an die andere reihend, oft von beträchtlicher Länge, u. zwar so, dass man eigentlich nicht erkennen kann, was eigene Zuthat ist. Es werden oft Stellen aus Persischen Werken mitgetheilt. giebt es zum Theil biographische Artikel von einiger Länge, zum Beispiel über ابي سينا f.13b, .f. 19b فخر الدين الرازي

Der Anfang u. das Ende fehlen; ausscrdem sind mehrere Lücken und das Werk ist verbunden. Die Blätter gehören so zusammen:

- a) 34 39, 9 33, 273 280, 290 296, 281 289. 297-304. 1-8. 226-244. Lücke.
- b) 40-100, 105-110, 101-104, 111-113, Lücke.
- c) 114. Lücke.
- d) 115-161. Lücke.
- e) 245-272, 196-212, 221-225, 213-220, 173, 174. 179. 180. 177. 178. 175. 176. 181—195. 162—172. Lücke.

Ob a - e in dieser Folge richtig sind, ist nicht ganz sicher.

Ueberschriften giebt es nicht; am Rande aber sind die behandelten Gegenstände ange-Einige davon sind:

بيان كون الله تعالى نور السموات والارص ا الحث في تحقيق صفات الله 11°; بيان الطبع 10°

الجث في إن الله فاعلا لا بطبيق المباشق 12 مسئله كفتي ما عيفناك حقّ معيفتك ذكر الفرى بين التمكن والمقام 241° زدر تصوف كويد 241° ذك يوشيدن رقعات اثيات الرموز لهذه الطايفة 112 زبيان لفظ المجية 111 اثيات در بيان مذاهب شيعه اماميّه كيسانيه زيديّه 120 الغلات اسماعيلية

ذکر فصل امام که امام اورا کویند 122b كيفيت زيارة امام على موسى الرضا رة 123b 124b ذكر علامات خروج مهدي نكر امام حسن عسكري 170°; ذكر امام على زكمي 1686 ذکر امام محمد بن حسن عسکری رق که اورا 1706 مهدى كويند

Schrift: ziemlich klein, hübsch, gleichmässig, etwas vocalisirt. Die Stichworte (Anfänge der Artikel, Angabe der benutzten Werke) meistens roth. - Abschrift um 1150,1737. — Collationirt. Am Rande ziemlich oft Glossen (nach dem Wörterbuch الصراء).

3398. WE. 124. 2) f. 126^a — 145^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; nach der Vorrede f. 127a:

رسانة التحقيف في الردّ على الزنديف

الحمد لله الذي ليس : Anfang f. 126° لاؤنيته اول ولا لآخريته آخر . . . وبعد فاني وقفت بل اوقفت على شيء من كلمات الشير . . . الشهير بصدر الدين زاده فاذا هي تحقيقات الح

بياص زاده Die Abhandlung ist gewidmet deni بياص und enthält den Commentar (aber nicht ununterbrochen fortlaufend) zu einer Abhandlung des Cadr eddin zāde. Er bekämpft darin, von çüfischem Standpunkt aus, die von dem richtigen Glauben abweichenden ketzerischen Ansichten. Die Abhandlung selbst beginnt mit Besprechung von Sura 112, 4. — Schluss f. 145a: فقصى عليه وقدر على حسب ما علم منه والله تعالى اعلم المخ

3399.

1) Mf. 248, f. 262. 263.

محمد جلال الدين الدواني Abhdlg des + 908/1502, betitelt رئ حقیق ایمان فرعون , im Anschluss an Sura 10, 90 die Ansicht des Ibn el'arabi vertheidigend, dass die Stelle von der Rechtgläubigkeit Pharaos handle. S. No. 2111 und 2799, 1 (f. 104^b. 105^a).

2) Pm. 71, 2, f. 110b-135.

 8vo , 25 Z. (Text: $16^{1}/_{2} \times 9^{2}/_{3}^{cm}$). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Titel fehlt, steht in der Vorrede f. 110^{b} unten:

التاييد والعون للقايلين بايمان فرعون

Verfasser sehlt. Er lebt nach dem s. 1174 und sonst citirten الشعراوي † ۱۳۶۵/1565.

الحمد لله الذي وسعت : Anfang f. 110^b كل شيء رحمته . . . أما بعد فقد جرت الاهواء باقوام قصروا عن سواء الطريق الخ

Die Ansicht, welche von den Orthodoxen den Çufis und insbesondere dem Ibn el'arabī vorgeworfen wird (der sie vorzüglich in seinem على vertritt), nämlich dass Pharao den rechten Glauben gehabt habe, sucht der Verfasser hier ausführlich als richtig zu beweisen. Er thut dies in 5 Excursen (مقلمة).

ان القصد بهده الرسالة دفع الطعن 1. 110 والتنكير على اولياء الله الخ

والمسابير على العزالي 2. 111° قال الامام حجة الاسلام الغزالي 3. 114° الايمان هو التصديق بالقلب "3. 114°

شروط التوبة بالنظر لحق الله تعالى 115° 4. 135 علم كون حقيقة الايمان التصديق 5. 133°

القلبي فقط الخ فقد كذب القران ولم : Schluss f. 135^b يفهم معنى قولد الان واللد المستعان الخ

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, kräftig, etwas flüchtig, gewandt, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150 1737. — Collationirt.

Vom Singen der Derwische handelt Mo. 35, f. 110. 111. -- Ueber die Sekte الحلج بكتاش We. 1700, f. 52^b und Glaubensbekenntniss des عبد القادر بن محمد البغدادي بكتاش زاده Pm. 482, f. 143^b. Gegen die Gahmiten (über Anschauen Gottes) ist gerichtet We. 1708, f.103.

3400.

Zu diesem Abschnitt gehören noch Schriften von:

- على بن عبد الله الرومي الآختيار (1 † 1199/1785, u. d. T. التفتيش في معنى لفظ درويش
- حمد بن محمد بن محمد بن عبد الرزاق (2) الحمد بن عبد الرزاق (2) الحسيني مرتضي المراض العبد العبد المراض المر
- 3) حمد بن عمر بن ابراهيم القرطبي (3)
 ناف القناع عن الوجد والسماع (1. d. T.
- 4) حسام الدين التوقاتى † c. 850/1446, u. d. T. في دوران الصوفية
- 5) الى شمس الدين محمد بن جزة um 860/1456 (desgl.).
- 6) ألا بالحق القراماني جمال الدين (6 † 1627/
- 7) المولى عرب الواعظ + 988/1531.
- . ⁹⁸⁹/₁₅₈₁ + سنان الدين بن يعقوب سنبل سنان (8
- 9) اسمعيل الانقرادي + 1042/1682
- عبد القادر بن محمد الحلبي أبن فصيب البان (10 أ ناقوس الطباع في اسرار السماع .tc. ¹⁰⁴⁰/₁₆₈₀, u. d. T
- ارشاد .u.d.T و 1044/₁₆₃₄ ثحمد بن محمد قاصيراد (11 العقول السليمة الى الاصول القويمة بابطال البدع السقيمة
- .12) +1088/1678 حسن بن احمد الرومي الخلوتي امي سنان زادة (12)
- , †1192/₁₇₇₈ عبد الرحمن العيدروسي وجيه الدين (13 تشنيف الاسماع ببعض اسرار السماع .u. d. T.
- um ⁹⁸⁰/₁₅₇₂, عمد بن محمد سبط المرصفى (14) u. d. T. داعى الفلاح الي سبيل الناجاح
- 15) سنان بن يعقبوب سنبل سنان (15 † 989/₁₅₈₁, u. d. T. المشايخ الخلوتية
- 16) المعيل الانقروبي + 1042/₁₆₃₂, u. d. T. الر" التنزيهية في شان المولوبة
- 17) بيوب بن احمد بن ايوب المخلوتي † 1071/1660, الر" الاسمائية في طريق الخلوتية المسائية في الريث الاسمائية المسائية المسائية
- 18) أو العماس (18 ألك المربي العماس (18 ألك العماس (18 تحفظ المربد في الرد على كل مخالف العنيد (18 سال العنيد المربد في المرب
- عقيلة .um ¹¹⁷⁰/₁₇₅₆, u. d. T السيد مرتضى (19 الاتراب في سند الطريقة والاحراب
- حسن بن على بن على بن منصور المكي شقة الفوق (20 الحمل السندسية على .11¹⁷⁶/1762, u. d. T. اسرار الدائرة الشاذلية

8. Çüfische Predigten und Gedichte.

3401. Spr. 900.

88 Bl. 8°°, 21 Z. (21 × 15; 14 × 7¹/3°°). — Zustand: im Anfang etwas unsauber, sonst ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, zieml. dünn. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel u. Verfasser fehlt; er ist etwa:

مجموع خطب لعبد القادر الكيلاني

الحمد لله رب العالمين وصلواته : Anfang f. 1 الخمد لله رب العالمين وصلواته كان يذكرها الشيخ . . . الكيلاني . . . ؛ يقول في كل مجلس الحمد لله رب العالمين يكرها ثلاث مرّات ويسكت في عقب كل مرّة لحظة الخ

Sammlung von 15 Predigten des 'Abd elqūdir ben mūsa elkīlānī † 561/1166 aus dem Jahre 645/1150. Vorangeht eine Notiz des ungenannten Sammlers, wie jener bei seinen Predigten zu verfahren pflegte; er sagt f.2° von ihm: ثم يشرع في الكلام بما يفتح الله عن وجل علي لسانه من فتوح الغيب من غير تقدير ولا تعبية الكلام وفي النادر من المجالس يكون قد حفظ خبرا عن رسول الله صعم أو كلمة حكمة من كلام الحكماء من جملة ما يقرأ عليه فيبدأ بذكر الله تعالى ويشرح في تفسيره كا تفسيره كا تفسيره أو كلمة فيبدأ بذكر الله تعالى ويشرح في تفسيره كا

Die Predigten beginnen alle, ausser der 1., mit dem Bismilläh und der Angabe, wann und wo sie gehalten seien. Die erste f. 2° unten: قال رمّ كالمرسنة المعروفة به مستهل الحرم سنة ofo كا تاكل كمالك المن طبقه وفصله ورحمته الترك كسبك لعبالك الرح طعامك الا من طبقه وفصله ورحمته الرك كسبك لعبالك الرح 10°. 21°. 27°. 33°. 39°. 45°. 51°. 57°. 67°. 72°. 77°. 82°. Die Anrede in denselben ist gewöhnlich: يا غلام Das Werk giebt f. 87° noch ein Stück einer Predigt desselben; es schliesst f. 88°: فيري العبد ما له وعليه اصل

Schrift: klein, gewandt, gleichmässig, breit, vocallos. — Abschrift c. 100/1688.

3402. Pet. 604.

208 Bl. 4to, 21 Z. (22 \times 16; $17^{1/2} \times 9^{1/2^{cm}}$). — Zustand: ziemlich gut; die erste Lage nicht fest im Deckel; HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

f. 7 und besonders 8 schadhaft. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: rothbrauner Lederband. — Titel und Verfasser f. 1b:

الفتح الربانى كلام الشيخ عبد القادر الكبلانى (in der Handschrift irrthümlich (الفتح , الفتح).

اللهم يا من علم عجزي عن Anfang f. 1^b: حدده اسئلک باکمل حامدیک

Auf diesen Anfang, der von späterer Hand ergänzt ist (im Ganzen 10 Zeilen), folgt noch, von derselben Hand, die nicht ganz richtige Genealogie des Verfassers; aber über Inhalt und Zweck, Eintheilung oder Titel des Werkes ist nichts gesagt. Es scheint eine Fortsetzung zu den in Spr. 900 vorliegenden Predigten zu sein, die Ergänzung (f. 1) ist wol willkürlich. Der Herausgeber ist ein jüngerer Zeitgenosse; er beruft sich zu Ende des Werkes auf einen Bericht, den ihm der Sohn über den Tod seines Vaters ('Abd elqādir) gegeben habe.

Diese Predigten hier sind in den Jahren 545/1151 (vom 3. Sawwäl an) und 546/1152 gehalten. Ihre Zahl — soweit ersichtlich — ist 55 (f.154b); von da an ist eine Weiterzählung nicht erfolgt. Die Zählung ist überhaupt nicht genau; sie ist öfters unrichtig, dann auch verändert; die 37. und 38. Sitzung wird f. 93b und 95b noch einmal gezählt, ebenso f. 136a die 51.; eigentlich wäre also die 55. f. 154b die 58. Alle tragen ein Datum; das liört nach f. 154b auf. Sie werden hier als Sitzungen (westen) bezeichnet.

- الاعتراض علي الحق . . . موت الدين 1. f. 2*
- عرتك بالله عز رجل تنجيك
- يا غلام اين عبودية الحق يا اهل هذه البلدة قد كثر النفاي فيكم 45° .20
- بعد كلام اذ الامر وانته عن النهى 30. 72°
- وحْد، الحق عز وجل حتى لا يبقى 154 .55. في قلبك من جميع الخلق الرح

31

Schluss f. 208^a: في صوته ولسانه ملتصف الله بسقف حلقه ثم مات وق وارضاه . . . وصلى الله على سيد الانبياء ومقدم الشفعاء تحمد الخ Schrift: gross, rundlich, doutlich, vocallos. Die Ueberschriften roth. Bl. 27. 60. 61 von derselben Hand ergänzt. — Abschrift vom J. 1156 Sa'bān (1743). — Collationirt. — Nach f. 9 fehlt 1 Bl.

3403. Spr. 806.

8°°, 13 Z. $(21^1/2 \times 12^1/2; 13 \times 8^1/2 - 9^{cm})$. — Zustand: wurmstichig. — Papier: gelb, ziemlich stark, nicht recht glatt. — Titelüberschrist f. 51°:

مجلس في المحبنة

قوله تعالى جبهم وجبونه' :(Anfang (f. 51b) عبد الم

Betrachtungen über die mystische Liebe zu Gott, in Form einer Predigt über Sura 5, 59. Die gewöhnlichen Anreden sind: يا اخى oder يا اخى . Es ist ein Abschnitt aus einem grösseren Werke.

اللهم رضنا بقصائك وعافنا من :Schluss f. 674: بلائك وارزقنا شكر نعائك برحمتك يا ارحم الراحمين 'Schrift: ziemlich klein, gut, gleichmässig, vocalisirt.

Abschrift c. 900/1494.

3404.

Pm. 497, 4, f. 40°. Eine Qaçide des القاسم بن المظفر بن علي الشهرزوري المرتضى † 489/1096, in 44 Versen (Hafif). Anfang: لمعت نارهم وقد عسعس الليل ومل الحادي وحار الدليل Dieselbe in Pet. 351, 3, f. 131°.

3405.

We. 1743, 1, f. 27^b. 28^a. Qaçide des (Tawil): Anfang (Tawil): خدي بن مسافر شربت بكاس الحب من قبل نشأتي سكرت بها من قبل توجد خلْقَتِي

We. 1769, 11, f. 106° von dem selben eine Qaçide in 19 Versen (Basit). Anfang: نلت العلوم ونلت العز للابد بعون مولى كريم واحد احد

3406.

1) Pm. 387, 12, f. 199^b. 200^a.

ormat etc. u. Schrift wie bei 4. — Titelüberschr

Format etc. u. Schrift wie bei 4. – Titelüberschrift: هذه مما انشدها الشيخ عبد القادر الكبلاني

Anfang (Basit):

ان ابطات غارة الارحام وابتعدت عنّا فاسرع شيء غارة الله

Eine çüfische Qaçide des 'Abd elqādir elkīlānī † 561/1166, in 29 Versen.

Dieselbe in Pet. 701, f. 1b.

2) We. 1758, 8, f. 78-79.

Die Qaçide zur Abwehr von Kummer und Bedrängniss, deren Anfang (Ṭawil): نظرت بعين الفكر في خون حصرتي حبيبا تجتي للقلوب محبتي

3) Pm. 286, f. 24b.

Eine Qaçıde (in 24 Versen), Anfang: شهدت بان الله والى ولايتى وقد من في التصويف في للخلوتي

4) Spr. 1464, f. 103.

Qaçide (in 24 Versen, Wāfir); Anfang: سقانى الحب كاسات الوصال فقلت لخمرتى تحوي تعالى Woran sich noch ein längeres Gebet schliesst.

5) Pm. 516, f. 5a.

Tahmis zu der Qaçide (19 Verse): مرضى من مريصة الاجفان علّلانى بذكرها علّلانى Dieselbe (aber dem ابن العربي beigelegt) in We.722, f. 295° u. auch in Pm. 452, f.100.

3407. Pm. 40.

Format (17-20 Z.) etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt. Er ist:

شرح قصيدة لابي مدين

Verfasser fehlt. Steht am Ende der Abhandlung S. 239:

احمد بن ابراهيم العلان ساكن مكة

الحمد للم رب العالمين . . . أما بعد : Anfang فقد قال صقم جشر المرء على دين خليله فلينظر احدكم من بخالل الرخ

In Folge des Ausspruches Mohammeds, dass ein Jeder auferstehen werde auf den Glauben des Freundes, mit dem er verkehre, empfiehlt Ahmed ben ibrāhīm eççiddīqī ibn allān † 1088/1624 als einzig richtigen Umgang den eines wahren Çūfī. Zu diesem Zwecke erklärt er hier das Gedicht des Abū madjan † 589/1198 (in 22 Versen), das denselben Gegenstand erörtert. Dasselbe beginnt (Basīṭ) S. 229:

ما لذة العيش الا تحبية الفقراء هم السلاطين والسادات والامرا أي ما لذة عيش السالك في طريقه الى مولاه الا تحبية الفقراء الخ

على سيدنا محمد الختار خير من Schluss: اوفى ومن نذر ومن اكرم الجار وهذا آخر عجالة الوقت . . . والا فنحن معترفون بالحجز والتقصير عى حقايقها وانما الاعمال بالنيات تمت

Abschrist vom J. 1032 Ďū'lqa'da (1623). — Die Verse roth überstrichen.

Dasselbe Gedicht in We. 1799, 5, f. 47^a am Rande; ausserdem in Pet. 252, f. 169^b bis 172^b mit Tahmis.

Eine andere Qaçide desselben (48 Verse, Tawil) in Pm. 185, 2, f. 64—76. Sie ist betitelt: القصيدة التخبرية التخبرية التخبرية التخبرية الدرهالنا صرفاودع مزجها عنّا فنحن اناس لا نرى المزج مذكنًا

3408.

Pm. 53, f. 6—10^a. Eine çūfische Qaçıde, voll rhetorischer Künste, von مؤيد بن محمود um 690/₁₂₉₁. Sie ist betitelt: قصيدة غيبية, steht zu Anfang seines Commentars zu dem Werke الفصوص des Ibn el'arabī, ist 142 Verse lang, u. beginnt (Ṭawīl):

مؤيد لا تقنع بمشهود شاهد . . . قاصد

3409. Lbg. 935.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: القصيدة المقيدة ديها سلوك وعقيدة ويُجّمُع الاسماء للسنى للشيخ عبد العزيز الديريني

Eine die Çūfik und das Glaubensbekenntniss behandelnde Qaçīde des 'Abd el'azīz ben alimed eddīrīnī † 694/1295 (in 61 Versen).

Anfang (Kāmil): شهدت بدائع صنعة العلام سجانه ذي العز والاكرام

Eine andere Qaçide desselben (25 Verse, Wāfir), über die dem Çūfi nothwendige Bildung, in Spr. 850, 1, f. 57°. Anfang: تاذب ان قدمت على اناس واجلس مجلس البجل الذكت

3410. Lbg. 503.

81 Bl. 8vo, 20 Z. (20 × 15; 13¹/₂ × 10^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken, Bl. 81 ausgebessert. — Papier: weisslich, glatt, stark. — Einband: Lederband. — Titel f. 2^a (Vorrede):

انس الجليس في جلو الحناديس عن سينية ابن باديس

Verfasser (in der Ueberschrift) f. 16:

ابو العباس احمد بن الحاج

الحمد لله الذي اسبغ على : Anfang f. 1° وبعد فان بعض اوليائه نعمه ظاهرة وباطنة . . . وبعد فان بعض الحابنا . . . سالني ان اشرح الفاظ القصيدة الخ

Ausführlicher gemischter Commentar zu der Qacide, deren Titel: القصيدة السينية oder (البن باديس ابن باديس ابن باديس ابن القاسم بن باديس ابن على القاسم بن باديس ابن على الم

Dieselbe beginnt f. 2b (Tawil):

الا مل الي بغداد فهي منى النفس

وحدّث بها عن من دوي باطن الرمس

الله حرف يفتنج بها الكلام . . . ومل امر من مال يميل اذا انحرف والي حرف النخ

Aufzählung der in Bagdād begrabenen Çūfis. Der Dichter, geb. ⁷⁰¹/₁₈₀₁, † ⁷⁸⁷/₁₃₈₆, hat sein Gedicht, c. 80 Verse lang, dem صلاح الدين العلائي العلائي

وافصل تسليم الاله مردد عليك له عرف ذكتي الي الرمس

وهذا ما يشر: Schluss des Commentars الله من الكلام على هذا المرام قد تم جمد الله . . . فنسال الله تعالي ان ينور بصائرنا . . . ورضى الله عن التابعين ومن تبعهم باحسان الي يوم الدين وغفر لنا الخ

Schrift: magrebitisch, ziemlich klein, zierlich, gleichmässig, vocallos. Die Grundverse roth, Stichwörter auch (zum Theil farbig). Der Text in rothen Strichen. — Abschrift im J. 1229 Sa'ban (1814).

3411. We. 1631.

Format etc. u. Schrift wie bei 1) (Text: 16¹/₂×8¹/₂cm). Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

قال شيخنا ... عبد الكريم : "Anfang 126 الجيلي ... بعد حمد الله ... هذه منظومة لم ينسج الدهر على لحم منوالها ... سبيتها بالنوادر العينية في البوادر الغيبية وبالله الاعتصام وهو حسبي وكفي

Text des çufischen Gedichtes des 'Abd elkerim elgili um 820/1417 (in 534 Versen).

Der Titel ist auch القصيدة العينية الجيلية المعالية العينية المعالية العالية العال

دُوَّاد به شمس الحَبَّة طالع وليس لنجم العَمْل فيه مواقعُ Abschrift vom J. 1157/1744.

3412. Spr. 822. 2) f. 18 - 80.

8vo, c. 25 Z. (Text: 16¹/₂ × 9^{cm}). — Zustand: etwas unsauber. — Papier: gelblich, ziemlich dick und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Commentar zu dem selben Gedicht. Titel f. 18^a und in der Vorrede:

هذه المعارف الغيبية شرح العينية الجيلية لمولانا واستاذنا تاج العارفين وقدوة المحققين الشيخ عبد الغنى النابلسي،

الحيد لله شارح صدور المومنين : Anfang f. 18b باذوار التوفيق . . . أما بعد فيقول . . عبد الغني . . . هذا شرح لطيف وضعته بالتجل على قصيدة . . . الجيلي،

Der Commentar, von 'Abd elganī ibn ennābulusī † 1143/₁₇₃₀ zu Anfang des J. 1086/₁₆₇₅ verfasst, betrifft bloss den Inhalt, bringt die Verse meistens nicht einzeln, sondern in (grösseren) Gruppen vor, und beginnt: يعني لي فؤاذ شمس الحبة الاهية طالعة فيه الخ

ونسأل الله تعالى ان ينفع :"Schluss f. 78 بكتابي هذا جميع المسلمين . . . وينغفر لنا ولاخواننا . . . واحبابنا والمسلمين اجمعين

Als Anhang folgen f. 786-80 einige Gedichte des 'Abd elgant.

Schrift: ziemlich gut, gewandt und deutlich, vocallos. Die Textworte meistens roth. — Abschrift von L. 1090/1678.

(الدرة العينية في الشواهد الغيبية) HKb. III 4945 (الدرة العينية في الشواهد الغيبية).

3413.

Derselbe Commentar liegt vor in:

1) Pm. 214.

60 Bl. 4°, 19-21 Z. (22×16; 15 (-17)×9 (-10)cm). Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband (mit Einpressungen) und Lederrücken. — Titel und Verfasser fehlt, steht aber auf der Innenseite des Vorderdeckels.

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, nicht undeutlich, vocallos. Grundverse roth. — Abschrift von احمد بن اسماعيل im J. 1137 Çafar (1724). — Collationirt.

F. 1ª und 58-60 allerlei çüfische Notizen.

2) WE. 55.

80 Bl. kl.-S^{*}°, 17 Z. (15²/₃ × 10; 11 × 6⁴/₅^{cw}). — Zustand: sonst ziemlich gut, aber voll durchgehender Flecken. — Papier: weisslich, dick, nicht glatt. — Einband: Pappband mit rothem Lederrücken und Klappe.

Nicht ganz zu Ende; die letzten Worte sind f. 80^b: ولولا كماله الذاتتي الظاهر في كل حسن لما مالت . Ausserdem fehlt f.72—79.

Schrift: klein, eng, gleichmässig, vocallos. — Abschrift um 1150/1737.

3) We. 278.

94 Bl. 4¹⁰, 17 Z. (22¹/₂ × 16; 16 × 11^{cm}). — Zustand: lose Blätter und Lagen, im Anfang etwas unsauber u. schadhaft; gegen Ende mit grossen Flecken — Papier: gelblich, ziemlich dick, glatt. — Einband: blosser Papier-Umschlag.

Titel und Verfasser fehlt. Am Anfang fehlt 1 Bl. — Das Gedicht bricht f. 93° so ab: واسمِى حقّا اسمها واسم ناتها لى أسّم ولى تلك النعوت توابع Der Commentar zu diesem (u. den vorhergehenden) Versen bricht mit den Worten ab: والناس ناس اندا تحرّك خالدا ماتوا فلا حركة لهم وليس

Schrift: gross, flüchtig, unschön, vocallos, nicht grade undeutlich. Die Verse grösser und dicker. — Abschrift etwa um 1185/1771.

Auf der inwendigen Seite des Deckels vorn stehen die ersten dreizehn Verse der Qaçīde جوهرة التوحيد; s. No. 2045, 5.

3414. We. 1718. 5) f. 53-61.

8°°, 21 Z. (19³/4 × 14; 15 × 11¹/2°m). — Zustand: fleckig.—Papier: gelb, zieml. stark, wenig glatt.—Einband: Pappbd mit Kattunrücken. — Titol f.53ª (nach dem Bism.): سلك العبين لأذهاب الغبين تسمية سيد الاولين والاخرين وحبيب رب العالمين وقايد الغز المحجلين وشفيع المذنيين حمد صعم مولانا وسيدنا أبن حبيب الصفدي؛

Der Verfasser dieser Qaçīde heisst ausführlicher (f. 53h): عبد القادر الحمدي بن عمر بن حبيب القادري الصفدي

Der Titel ist, wie in der Vorrede erzählt wird, dem Gedicht von dem im Traum erschienenen Mohammed selbst beigelegt, während der Verf. 'Abd elqādir ben 'omar ben habīb eppafadī abū 'nneģāīb † 915/1509 es früher سلك التوفيق بسواء الطريق benannt hatte. Die Qaçīde, auch تائية betitelt, ist 283 Verse lang und beginnt f. 554 (Basīt):

بالحدس بعد بسماللد بدئ كذا على التهامي صلاتي مع حياتي Schluss f. 61%:

والال مع تابع واغفر لناظمه والقارِي مع سامع وآهل الروايات Schrift: ziemlich klain deutlich u gawendt gleich-

Schrift: ziemlich klein, deutlich u. gewandt, gleichmässig, vocallos. — Abschrift vom J. 1072, 1661.

3415.

Dasselbe Gedicht ist vorhanden in:

- Pm. 553, 12, f. 50—57.
 8ro, c. 15—17 Z. (Text: 13¹/₂—14 × 9¹/₂cm). Zustand: fleckig u. zieml. unsauber. Titel u. Verf. fehlt. An fang fehlt, die ersten 31 oder 32 Verse. Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocalisirt, sehr verblasst. Am Rande einige kurze Bemerkungen. Abschrift vom J. 924 Rab. I (1518).
- 2) Pm. 553, 11, f. 46^b—49. Vorhanden sind nur die ersten 165 Verse.

8vo, c. 24—29 Z. (Text: c. 16 × 11^{cm}). — Zustand: nicht recht sauber, auch nicht frei von Flecken. — Papier: gelb, dick, glatt. — Schrift wie bei 1, nur größer und kräftiger, auch vocalisirt.

- 3) We. 1800, 1, f. 6^a-13^a.
- 4) We.1843, 1, f.1-8. Am Rande einige Glossen.

3416. We. 270.

224 Bl. 8°°, 19-21 Z. (20¹/4×15; 15×9¹/2°m). — Zustand: lose Lagen; etwas fleckig n. nicht ganz sauber; der Rand an einigen Stellen ausgebessert. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken und Klappe.

Commentar zu demselben Gedicht. Titel f. 14: هذا شرح تأثية أبن حبيب الصفدي للشيخ علوان الحموي

رَبِ يَسَر ولا تعسر' ربّ اشرح لي: Anfang f.1b صدري ويسو لي امري . . . أما بعد فإن علم السلوك فرص عين بلا خلاف على الذكور والاناث والعبيد والاشراف المخ

Der weitschweifige, auf Worterklärung sich wenig einlassende Commentar ist von 'Alı ben 'aṭijje ben hasan elhamawı abū 'lhasan alawān † 936/1529 verfasst und nach Pet. 368, f.1° betitelt: فور العبن في شرح سلك العبن في شرح العبن während HKh. III 7220 zu Anfang noch einige Worte voranstellt. Derselbe beginnt f. 16°: عنده إلله برحبته في ابتداء نظمه الله واقتداء وامتثالا الخياس بذكر اسم ربه وحمده تعبدا واقتداء وامتثالا الخياس دعوام فيها سجانك اللهم فانصرنا على القوم الكافرين دعوام فيها سجانك اللهم وتحرد وعوام فيها سجانك اللهم وتحرد وعوام الكافرين دعوام فيها سجانك اللهم

3417.

Derselbe Commentar ist vorhanden in:

1) Spr. 837, 1, f. 1—141.

165 Bi. 8^{ve}, 19 Z. (20¹/₂×14⁸/₄; 14¹/₂-15¹/₂×10-11^{cm}). Zustand: unsauber und fleckig. — Papier: gelblich, zieml. stark, wenig glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel u. Verfasser: bloss der des Grundgedichts.

Schrift: klein, flüchtig, vocallos; der Text roth. — Abschrift im J. 996/1888.

2) We. 271.

148 Bl. 8°°, 25 Z. $(20!/2 \times 15; 15!/2 \times 10^1/2^{cm})$. — Zustand: fleekig, unsauber, lose im Einbd. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe.

Titel u. Verfasser wie bei We. 270, 1. Anfang: رب اشرح لي صدري الح. Schluss: والدخلنا في عبادك الصالحين واختم لنا منك بخير وللمسلمين امين والحمد لله رب العالمين مين

Schrift: ziemlich klein, gewandt, gleichmässig, vocallos. Die Textverse rotb. F.51—58 ergänzt, etwas enger.—Abschrift im J. 1012/1603.

3) Pet. 280.

229 Bl. 8vo, 17 Z. (21 × 15¹/₂; 15 × 10^{cm}). — Zustand: etwas unsauber, Anfangs schadhaft, ziemlich lose im Einband. — Papier: weisslich, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe.

Titel wie bei We. 270, 1. Anfang: رب اشرح لي صدري . . . الحمد لله عادي من يشاء الى سبيلة . . . أما بعد فان علم السلوك الرح

Schrift: gross, dick, unbeholfen, aber deutlich, vocallos. Die Textverse roth. — Abschrift im J. 1053/1643 von جب بن الحاج محمد المكنى بابن سويمة

4) Pet. 368.

271 Bl. 8vo, 15 Z. (18¹/₂ × 14; 11 × 9^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber, etwas wurmstichig. — Papier: gelblich, dick, glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe.

Titel: نور العين في شرح سلك العين. An-

Schrift: ziemlich klein, gewandt, etwas flüchtig, wenig vocalisirt. Die Textverse meistens roth. — Abschr. c. 1150/1237.

5) Pet. 684, f. 141^b—145^b u. 149—152. Erklärung einiger Verse dieser Qaçıde.

Einige andere Qaciden desselben Dichters finden sich in We.1843, f. 8b-10b u. 1800, f.15b.

3418. We. 1639.

2) f. 45b. 46a.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Qaçıde des الشيخ علوان † 986/₁₆₂₉ (in 18 Versen). Anfang (Ramal):

كلما رمت أراما عرضت بالوجه عنّى In Vers 8 kommt der Name علوان 2mal vor mit vocallosem ل, also عَلْوَان oder . عُلُوان S. No.1935.

3419. We. 1704.

5) f. 53 - 62.

 8vo , 31 Z. ($20 \times 13^2/3$; $16 \times 7^1/2^{cm}$). — Zustand: etwas unsauber. — Papier: gelblich, dünn, glatt. — Titel f.53*:

تتاب صادحة الأزل وساحة النِزَل الشيخ المحقق ابي المواهب احمد الشناوي

احمد بن على بن عبد القدّوس :Ausführlicher الشنّاوي المصري ابو المواهب

الحمد لله المحيط الاحدي الجع: "Anfang f.53 بذاته . . . وبعد فهذه صادحة الازل وسامحة النول آل وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ما يعقلها الا العالمون الخ

Commentar des Ahmed ben 'all ben 'abd elqaddus essinnāwi abu 'lmewāhib, geb. 975/1568, † 1028/1619, zu dem cufischen Gedicht in 91 Versen, das beginnt (Kāmil):

كنه الهوية والانية نقطة هي وحدة الاطلاق والهافوت الكنه الاصل والهوية حقيقة لها السريان Er beginnt:

فانا لله نزل وانا الهه حكمنا راجعون :Schluss وكل شيء هالك الله وجهه له الحكم واليه ترجعون

Schrift: klein, fein, zierlich, deutlich, vocalios. Die Verse roth. — Abschrift im Jahre 1077/1666 von اسمعیل بن اتبوب بن اتبوب بن اتباد بن ایبوب لانفی الخلوقی الدمشقی

Spr. 299, f. 27^b—29^a dasselbe Gedicht, 73 Verse, mit Glossen am Rande und zwischen den Zeilen.

3420. Pm. 553.
6) f. 40⁶-41^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift:

موشم لابي المواهب

Anfang:

انا هو شيخ الشراب وفي الملاح لذّ لي التمزيف

Es sind hier 4 (kürzere) Mowaśśah-Gedichte cüfischen Inhalts von Abū'lmewāhib — wahrscheinlich der so eben vorgekommene Eśśinnāwī — aufgeführt. Das letzte schliesst:
فقال انا هو الحق الذي لا يغير ذاته مر الزمان

3421. Spr. 147.
5) f. 112b-121b.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 112b: الكتاب في الابيات السُلُوكيَة

Nach dem Vorwort f. 112b:

غایظ القرب فی شرح نهایظ الطلب ۷۵۲۱۵۵۵۵۳:

عبد القادر بن شيخ العيدروسي

الحمد لله الذي شرع لقاصديد : Anfang f. 112b

Kleines çüfisches Gedicht in 4 Versen (Weg zu Gott), nebst Commentar, beides von 'Abd elqādir ben seih el'eiderüsī † 1088/1628 im J. 998 Gom. II (1590) verfasst.

Das Gedicht beginnt f. 112b:

شمر فديتك ساق للبد في الطلب ميمما اربا ناهيك من ارب الاخذ بالعزايم نعت :Der Commentar dazu الرجل الحازم ومعالي الهمم دالله على طبع الكرم الرخ فليتنافس المتنافسون فلا تعلم : Schluss f. 121^b نفس ما اخفى لهم من قرة اعين جزاء بما كانوا يعلمون '

3422. Spr. 147.

Format etc. und Schrift wie bei 22). - Titel und Verfasser fehlt.

Ein çūfisches Gedicht desselben 'Abd elqādir el'eiderūsī, in der Mowassah-Form, anf.: اهلا بمسراک ایها القمر' ومرحبا'

منحتنى الوصل أم لي القدر به جباً

F. 400—403ⁿ enthält die Erklärung zweier, in diesem Gedichte vorkommender, Halbverse. Schluss f. 403ⁿ: وايصا اخبرني بها شيخ الصالح موسي الكشميريⁿ

3423. We. 1704. 34-36) f. 103b-105b.

Format etc. u. Schrift wie bei 33).

Einige çūfische Gedichte des Ejjūb ben ahmed elhalwatī † 1071/1660, und zwar:

الغيض الاقدس في المقام الانفس: 1046-1030 (106.103 الحمد لله وهو الواحد الاحدُ Anfang: الحمد لله وهو الواحد الصمدُ في كنه الاحسان وهو الواحد الصمدُ 55 Verse (Bast) lang.

2) f.104⁶—105⁶: العقد الفريد في مقام التفريد الحجد العديم الابدي Anfang: الجمد لله القديم الابدي العليم السرمدي الواحد الحق العليم السرمدي Dies Regez-Gedicht ist 45 Verse lang.

وله ايصا هذه الرسالة المنظومة : 105 Anfang: قالوا خفيت عن الظهور وحبّذا هذا الخفاء وان يكن فيه النصبٌ 30 Verse (Kāmil) lang.

4) f. 106: الكلام على هذا البيت له ايضا Çüfische Erklärung des Verses:

ومن بين احشائي الدنان تصاعدت ولم يبق الداسم الحقيقة الا اسم

قد تقرر ان الخمرة عبارة عن تجلّى المحبوب :Anfang فهو في العين وغيره في الرسم والاسم' : Schluss f.106

3424. Pet. 550. 6) f. 87*-94.

8vo, 17-23 Z. (20 × 14²/₃; c. 19 × 13^{cm}). — Zustand: an den Seitenrand der Blätter ist des Formates wegen etwas angestückt. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark.

a) F. 87^a—89^a einige Gedichte meist çūfischen Inhalts, von عبد الغنى النابلسى † 1148/₁₇₃₀; darunter ein längeres mit dem Anfang: شهدت بان الله اصل ولايتى وقد من بالتصريف فى كل حصرتى F. 88^b eine قصيدة منفرجة in 45 Versen, mit dem Anfang (Habab):

ما الشدة الله للفرج وستاتي انواع الفرج

b) F. 89^b—93^a. In incorrecter Prosa, Erläuterung çüfischer Begriffe und Ansichten, z. B. über über das Verhältniss von Lehrer zu Schüler etc.

Schrift: ungleich, kräftig, rundlich, vocallos. — Abschrift: um etwa 1800.

F. 94^b Tabelle der Otmānischen Sultāne, von عبد المجيد an († 727) bis auf عبد المجيد.

3425.

Einige andere Qaciden desselben sind:

- 1) Mo. 307, f. 75^b—79^a. Dieselbe ist 212 Verse lang u. betitelt: القصيدة العينية Anfang: فريدة حسن وجهها البدر طالع اشاهد معنى لطفها واطالع (= Spr. 1125, f. 34^b).
- 2) Pet. 351, 3, f. 141°. Die Qaçıde ist 53 Verse lang. Anfang (Hafif): شبّب الربيح والسوّبة جع غنّا والدجي راق والنديم أطّمأنّا

3426. We. 1756. 5) f. 48-56.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). — Titel f. 48°: هذا الشرح بقبة الله خبر بعد الفناء في السير ebenso im Vorwort. — Verfasser f. 48°:

عبد الغنى النابلسي

الحمد لله وسلامه على عباده : Anfang f. 48b. ... الما بعد فقد طلب منى بعض الاماجد الاعزة الرخ

Commentar des 'Abdelgans zu 5 von ihm verfassten gufischen Versen, deren erster:

حروف المبانى والمعانى تنزهت

مقاصدها فهي التي لم تكن تقري لا لا يعني التي لم تكن تقري اللا وفو طرف الشيء كحرف البيار (Schluss f 56%).

لاتسع بنا المجال ولكن ذهب : "Schluss f. 56 زمان الشقاق والحمد لله على كل حال الخ

F.50 ein Gedicht çüfischen Inhalts, das nicht in seinen Diwän aufgenommen ist; es beginnt: كل شيء في علمه لن يزولا وطلوعا تري له وافولا

3427. We. 1756.

Format etc. und Schrift wie bei 3). - Titel f. 46a (und f. 46b Ueberschrift):

ر" الحجواب من الشيخ عبد الغنى النابلسى

الحمد لله والصلاة والسلام . . . : "Anfang f. 46 . . . من معنى هذه الابيات . . . طلبت الغيب بالغيب وجدت الغيب بالغيب

Erklärung von 6 Versen eines ungenannten Çufi, von demselben 'Abdelgani. Dieselbe beginnt: قوله طلبت الغيب اي الغايب عن العقل والحس الخ und schliesst f. 47b: والكلمات ليس لها اول ولا آخر والله الاعلم والاحكم النخ

3428. We. 1782.

Kl.-8°°, c. 15 Z. (15 × 10; $11 \times 6^{1/2} - 7^{1/2}$ cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: grob, gelblich, ziemlich stark u. glatt. — Titel fehlt. Verfasser fehlt: s. Anfang.

قال شيخنا واستاذنا . . . سيدي : Anfang f.936 عمر الخلوتي البافي . . . ساله يوما الشيخ . . . حسين العطار عن بيت لسيدنا . . . عبد الغني النابلسي . . . فقال مجيبا . . . الحمد لله الذي كشف بالنور المحمدي الغطا . . . وبعد فقد سالت ايها المحب الخ

Erklärung eines Verses in einer Qaçıde des عبد الغنى النابلسى, deren Anfang (Kāmil): طوبي لمن كشفت بصيرته الغطا واتاه من مولاه الواع العطا Der Vers selbst ist nicht ganz angeführt, sondern nur sein Anfang: طه النبئ تكونت Die Erklärung nimmt hauptsächlich auf den alten Vers (Wāfir): الا يا قومنا ارتحلوا وسيروا فلو ترك القطا ليلا لناما Rücksicht und erklärt ihn — und damit auch jenen Vers — in çüfischem Sinne.

وبما نكوناه يظهر معنى البيت : Schluss f.100b للذكي الفهيم ... واقصل الصلاة والتسليم ... ما فاح من مسك الختام عطر تميم وتحملد نسيم امين وللد للد وحده تمت

Schrift: gross, rundlich, vocallos, deutlich. — Abschrift von موسى المسباعي الحمصي الشافعي الخلوتي im Jahre العمادة المسباعي الحمصي الشافعي الخلوتي

3429. We. 1805.

Format etc. und Schrift wie bei 11). - Titel fehlt; nach der Unterschrift:

الجواب الشافي واللباب الكافي

Versasser sehlt; es ist

مصطفى بن كمال الدين البكري الصديقي

Anfang:

الحد لله الذي قد الهما من شاء عن سرّ اللقا فاستفهما

Ein Regezgedicht (auf له reimend) des Muçtafā ben kemāl eddin elbekrī eggiddīqī † 1162/1749 (1161), in welchem er Auskunft über die Çūfik und welchen Weg der Anfänger darin einzuschlagen habe, giebt. — Schluss f. 1236: وآله ومحبه وتابعيدها ابتدى النظم به واختتها

وآله وصحبه وتابعيده ما ابتدى النظم به واختتما (Im Text unrichtig ثم تابع).

3430.

1) We. 1805, 11, f. 1086-1144.

Format etc. und Schrift wie bei 10). - Titel fehlt. Verfasser fehlt; es ist

مصلفى البكري

الحمد للم الكريم الوهاب Anfang f. 108 الحمد للم الكريم الوهاب ويعد فقد وقفت على قصيدة لبعض السادة الخطاب الخ

Derselbe Muçtafā elbekrī war auf eine Qaçide gestossen, çüfischen Inhaltes, deren Anfang (Kāmil): يا رب بالشيخ الجنيد وآله والد التخليد والد ausgezeichnet zwar, aber voll überschwenglicher Liebesergüsse. Als ihn daher ein Freund bat, ihm dieselbe zu leihen, vertröstete er ihn bis auf morgen und dichtete in demselben Versmanss und in derselben Anlage eine Qaçide, in welcher er Gott bittet, um der und der frommen Männer willen das Herz des sehnsüchtig frommen Dichters zu läutern und zu erweitern.

Anfang f. 1094:

ادعوه بالسر المصور وآله وبعرشه الاعلى بنور جماله

2) We. 231, 3, f. 67b-68b.

 8vo , 15 Z. (Text: $17^{1}/_{2} \times 9^{1}/_{2}^{cm}$). — Zustand: fleckig u. schmutzig, Schrift von schlechter Hand, aber nicht undeutlich.

:Eine Qaçıde dessel ben Dichters, anfangend فتنوج الموالي طرى جنّي وفيص الموالي على سَنَى

3431. We, 1759.

 $8^{\circ \circ}$, 28 Z. $(20^{1/2} \times 15; 14^{1/2} \times 9^{1/2^{\circ m}})$. — Zustand: ziemlich gut; gegen Ende fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel f. 47° (ebenso im Vorwort f. 48°):

کشف اللغام والستورعی مخدرات ارباب الصدور السید منصور السرمینی :Verfasser

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

الحمد لله الذي انطق : Anfang f. 47^b: حكمته السنة احبته . . منصور حكمته السنة احبته . . منصور قد تذاكرت في بعض الايام مع احبة اعلام الح

In einer Freundeszusammenkunft, in der von cüfischen Vermächtnissen und Versen die Rede war, hatte Mançūr essarminī, um 1170/1756 am Leben, sich über den Sinn einiger solcher Verse ausgesprochen und hat nun in dieser Schrift seine damaligen Auseinandersetzungen, auf Wunsch des معبد الرحين المنتسب للعريش, in Form eines Commentars zu den erwähnten Versen niedergelegt. Es sind deren 3, zuerst: المحدور فمن غدا مصافا لرباب الصدور تصدرا عليك هو اسم فعل امر عليه المحاور الباء للمصاحبة او الاستعانة الخ

النصح من الامر بالمعروف والنهي: Schluss f. 68^a. . . . عن المنكر واليك النظر فيما يظهر وصلي الله وسلم . . . وجعلنا ووالدينا واحبابنا من الفايزين تجنات النعيم

Im Unreinen fertig im J.1169 Śa'bān (1756).

Schrift: ziemlich gross, kräftig, etwas rundlich, gleichmässig, vocallos. Grundtext roth. Der ganze Text in rothen Doppellinien. — Abschrift um 1180/1788.

3432. Spr. 889. 2) f. 86¹-107.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt. Verfasser s. Anfang.

قال الشيخ الفقيد الامام . . . : Anfang f. 86 الخررجي البو الحسن على بن محمد بن يوسف الخررجي نفع الله به المحمد للد الذي فتح القلوب لمطالع معرفته . . . أما بعد فقد سالني بعض الفصلاء المعشرات الخررجية في اشارات الصوفية

Çūfische Gedichte des 'Alī ben moßammed elhazregī, in Zehnzeilen mit Tahmis, alle in Tawīl und nach dem Alphabet geordnet (also 29 Gedichte). Anfang:

اليكم فراري منكم ولجائي — — الدالم النائي فيكم وعزائي الدالم افر من حبكم بدوائي فقد عزّ دائي فيكم وعزائي يعدّ افتقاد النفس للعود عدّة الطوي خشية الطلق ويذهل عن حرّ الطوي خشية الطلق

32

3433. We. 1664.

102 Bl. kl.-8°°, 11 Z. ($15\sqrt[4]{2} \times 10$; 10×6 °°m). — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: gelb, glatt, etwas dünn. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe. — Titel fehlt; er ist nach dem Vorwort f. 6°:

الحمد لله الذي هدانا للاسلام : Anfang f. 8b: . . . وبعد فيقول . . . احمد الملقب بالمسلم الموصلي الشافعي القادري مولدا ومذهبا وطبيقة؛ لما من الله على بلحافه بالجلوس على ستجادة الطبيقة الج

Commentar zu dem çüfischen Gedicht: in welchem die Einrichtungen, كف الظلام Bräuche und das Verhalten in einem religiösen Orden behandelt werden. Die Poesie darin ist nach dem Verfasser des Commentars schwach, aber der Inhalt ist voll von Geheimnissen; der Verfasser des Gedichtes sei wahrscheinlich ein Aegypter, vielleicht habe es الغيارى verfasst. Der Verfasser des Commentars, Ahmed elmosallim elmançili elqādiri, schickt eine Einleitung vorauf (f. 6ª ff.), in welcher er angiebt, auf welche Weise Jemand die Zulassung und den Eintritt in die Gemeinschaft einer besonderen Caft-Verbindung erhält. Dann beginnt die Erklärung des Gedichts; und zwar wird in der Regel 1 Vers (oder auch zwei) ganz mitgetheilt (mittelst der Worte: قال الناظم), dann قال الناظم: folgt der Commentar. So znerst f. 11b: قال الناظم

ان صدروا شيخ الطريف تصدر ان صدرو المرافقة العرف من كل ناج ناجب يعنى اذا اجتمعت النقباء والعلماء واهل الطريقة والحرف على رجل كامل الخ

Zu der Stelle des Gedichts f. 64":

هذا المعما الكلام المبهم له شرح عند الذي لا يدري
على البساط وللع السجادة والشد والعهد الذي في صدري

fügt der Verf. des Commentars einen Excurs hinغصل في ذكر مسايل الطريقة والسجادة والعهد (64"):

Weiterhin kommt noch ein Abschnitt (70"):
فصل فصل الاربعة التي لا بدمنها لابن الطريقة ان يعرفها

Das Gedicht schliesst f. 81^b:
على ما قال عليه جبرائيل على وفاء العهد باذن الغالب
ومن عمل شيخ او نقيب ايش ينفع
اذ لم يكن يعرف شروك الواجب

Es gehört dies Gedicht zu der neueren Gattung, welche الدوار heissen. Der Verfasser des Commentars hat die 5 letzten Strophen hier fortgelassen, weil sie von dem bisherigen Inhalt Verschiedenes — Prophetenlegenden — enthalten. Statt dessen giebt er noch schliesslich f. 82° einen Nachtrag zu demjenigen, was er schon vorher in seinem Commentar an mehreren Stellen über das الشدّة — eine Art mystischer Einweihung — beigebracht hat; und f. 85°:

ويطلع بالكاس والابريق في ما يدعون: Behl uss f.86b في البركة لصاجب الطعام وليكون هذا آخر التذليل المخ Schrift: Türkischo Hand, ziemlich klein, gefällig,

dentlich, fast vocallos. - Abschrift c. 1000 1688.

F. 87 ff. enthält Legenden über Instrumente zum Haar- und Nägelabschneiden und deren Gebrauch an verschiedenen Tagen; ferner 91 ff. Fragen und Antworten cüfischen Inhalts; 97 ff. Liste der durch 'All Eingeweihten (الشدودون) und derer, die von

3434. Spr. 1143.

80 Bl. 800, 8-9 Z. (19×11; 11×6120m). — Zustand: sehr wurmstichig, nicht frei von Flecken. — Papier: zieml. stark, gelb, glatt. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken. — Titel: اجزاء من ديوان تصوف. Der Verfasser nicht genannt.

Aus der Unterschrift erhellt, dass dies Werk ein Autograph des ungenannten Verfassers ist, der es im J. ¹²⁰⁴/₁₇₉₀ schrieb. Dieselbe Jahreszahl steht auch sonst als Unterschrift, z.B. f. 7^a. 6^a.

Anfang f. 1b (Basīt):

worden u. s. w.

احواش صيد باصهارى على دُغُر احب قنصامي الافلاج كالبدر

Nach der allgemeinen Einleitung folgt f. 6° das besondere Vorwort zu dieser Sammlung in etwa 1100 Versen, in verschiedenen Metren,

die den Titel führt: رُوع الدقايق, in welcher die Zustände (احوال und احوال) der Çūfis auseinandergesetzt werden. Das Werk ist in verschiedene, meistens kürzere, Abschnitte mit Ueberschriften getheilt. — Schluss f. 796:

بتبتع وقراءة وبنظرة وحفطها فيمن بالنبي البَلغ

Schrift: Persischer Zug, klein u. flüchtig, mit rothen Ueberschriften. Der Text in rothen u. blauen Strichen eingerahmt; mit 2 Frontispicen.

3435. Spr. 872.
6) f. 173⁶-177².

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Verschiedene Gedichte çüfischen Inhalts. Darunter f. 173 eine Qaçide (30 Verse) des يتم الله بن محمد الطبري المكي المكي المكاربية والعباس احمد بن عبد الله بن محمد الطبري المكي † 694/1295, beginnend (Ramal): كلّ شيء ما سوى ان تغصبوا او تصدّوا هيه، مستعدّبُ

3436. Lbg. 1041.

Format etc. und Schrift wie bei 5).

Einige çūfische Gedichte, zuerst f.133a das: انا الموجود فاطلبنى تجدنى — لا تجدنى (= Spr.1219, f.120); dann f.134a das Gedicht des يا من يري الخ بين النج , mit einer erweiterten Ausführung. Dann folgen f.135 bis 137 theils einige abergläubische Mittel, theils auch Gebete, darunter عام الاستخارة zu besonderen Zwecken, mit abergläubischer Beigabe.

3437. Pet. 94.

Format etc. und Schrift wie bei 2). — Ueberschrift:

هذه المقامة للمهلّبي المراقشي سامحه الله تعالي،

und als Verfasser gilt البياول المجنون. Einige Anekdoten über ihn stehen in Pet. 94,12, f. 49-52 (u. 62-63° ähnlich Anekdoten über über ...).

Anfang:

نقلف من رزقي لاش والخلاف يرزقني النا ما لى دياش واش عليا مني

Dies Gedicht in 29 Strophen zu je 4 Halbversen schärft Genügsamkeit u. Frömmigkeit ein. (Worauf noch einige dem تابط شزا zugeschriebene Verse folgen, die auch in Pet. 666, f. 208 stehen.)

Dasselbe Gedicht in: Spr. 1101, f. 90^b; 162, 7, f.130^b. We.294, 3, f.8; 1238'. Pm.654, 3, f.308^b. Mit Ta'śir: We.1735, f.1. Spr.490, f.32.

3438. Lbg. 189.

40 Bl. 8°°, 19 Z. (20 × 14; 14 × 8¹/2°m). — Zustand: fleckig; Bl.1 ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Kattunband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 2°;

کا ازالة العبوس عن قصيدة ابن عروس لحمد بن محمد بن عبد الرجن بن على البهنسي العقيل الشائع الخلوتي النقشبندي شمس الدين

الحمد لله الكريم الفتاح الرزاق : Anfang f. 1b.
. . وبعد فهذا شرح لطيف . . . على القصيدة المنسوبة التي الشيخ . . . المكنى بابن عروس المغربي وقيل انها هي منسوبة التي عثمان وشرف المغربيين الخ

Genischter Commentar des Mohammed ben moli. ben 'abd errahman elbehnesi, gest. etwas nach 1000/1591, zu derselben Qaçıde, welche hier dem Ibn 'arūs beigelegt ist. Mit diesem ist vielleicht خدد بن شعبان بر geb. 870/1465, † 949/1542, oder خلف الصيروطي المصري التونسي مروس التونسي عروس التونسي وسوس التونسي

نقلق اي ننزعج ان القلف : Beginnt f. 2b الأنزعاج يقال بات قلقا واقلقه غيره من رزقى هو ما ينتفع به والجمع الارزاف لاش نغة مغربية في ليش التي اصلها لاي شيء والتخلاف اي المقدر للامور الدخ

وايش عليا منى لكنا جميعا: Schluss f. 39b: في الكنا حميعا الحياة اللهم بعلمك الغيب ... ان تحيينا ما علمت الحياة خيرا لنا... اللهم اجعل هذا الدعاء صلة بينى وبينك ... والله يقول الحق وهو يهدي الى سواء السبيل وصلى الله الخ Der Commentar ist vollendet i.J. 992 (fom. (1584).

Schrift: ziemlich gross, gleichmässig, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift im J. 1063 Śawwāl (1653) von نافل عبد الله بي عبد الرحمي بي محمد بي عبد الله بي عبد الدوسي الشافعي zu eigenem Gebrauch.

3439. We. 1460.

3) f. 96 – 98. 94^a.

(Text: c. $16^{1/2} \times 11^{cm}$.)

Enthält, ausser einem kurzen مرشّح eines ungenannten Çūfi u. einem anderen kleinen Gedicht,

a) f. 96°. 97° einige kurze Gedichte des نجم الدين ابن اسرائيل

b) f. 97^a—98^b mehrere Gedichte des Çūfī أون أبي الوفا الشاذلي المالكي الانصاري deren längstes so anfängt (Kāmil):

قدحت زناد الراح في الأرواح قبسا فاغنتنا عن المصباح

c) f. 94° ein çufisches Gedicht, zur Annäherung an Gott auffordernd, 28 Verse, beginnend:

سهر القوم ونمتم وتحلوا وحرمتم

3440. Pm. 9. 9) S. 233 (87°, 19 Z.).

Ein cufisches Gedicht in 8 Vierzeilen, das من منظومات الاخ الصالح في الله : überschrieben ist ابي النداني الوفائي الشاذلي

An Stelle dieser Zeile hat ursprünglich etwas Anderes gestanden, das jetzt ausradirt ist. Vorher geht eine Zeile in rother Dinte, welche jetzt verwischt und unleserlich ist. Unter dem Obigen wird حبد وفا الشائلي zu verstehen sein; er lebt um 1020/1611. Das Gedicht fängt an:

دعنى اقصى زمانى بطيب سماع انمثانى

Am Schluss der Seite folgen noch 2 Verse eines anderen ähnlichen Gedichtes.

Schrift: deutlich, ziemlich klein, vocallos. — Abschrift c. 1050 $_{1040}$.

3441.

1) We. 239, 5, f. 24a-25b.

Format etc. u. Schrift wie bei 2. (nur f. 25b viel enger).

Qaçīde eines Ungenannten, beginnend (Tawīl):

فحتى علي جنّات عدن فانها منازلك الأولي وفيها الخينمُ Stellenweise voll poetischen Schwunges; von

dem Verzicht auf weltliche Lust und der Hingabe in Liebe zu Gott handelnd. 105 Verse. Schluss f. 25^b:

على ربَّهُم طول الحيوة وجوههم على منهج قد سنَّه فهم همُ

2) Pet. 238, 2, f. 21b. 22t.

S^{vo}, 25 Z. (20²/₃ × 15; 15 × 10^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel und Verfasser fehlt; vielleicht von

ابن بنت الميلف + 797/1896.

Eine çüfische Qaçide in 64 Versen, anfangend: من ذاق طعم شراب القوم يدريه ومن دراه غدا بالروح يشريه Schluss f. 22°:

وترتوي من شراب الانس صافية باسعد من بات مملوًا يصافيه Schrift: klein, eng, deutlich, vocallos. — Abschrift von بن ناصر الجبوري الشافعي von بن ناصر الجبوري الشافعي von

3) Pm. 15, 14, S. 170—172.

Format etc. n. Schrift wie bei 6. — Titelüberschrift:

Anfang (Kāmil): وار علتي لوامع څجمال وجهک فی فؤادي طال

لي منك انوار على لوامع نجمال وجهك فى فؤادي طالغ Çüfische Qaçide, 52 Verse lang.

4) We. 1815, 5, f. 63.

8°°, c. 16 Z. (18 $\frac{1}{2} \times 14$; 15 $\frac{1}{2} \times 12 - 13$ °°). — Papier: gelblich, stark, glatt. — Schrift: schlecht, vocallos, um 1750.

Ein mystisches Gedicht, ohne Angabe des Verfassers, das beginnt (Hafif):

اضرم الدمع في الحشاشة نارا حين قالوا شطّ لحبيب وسارًا Es ist hier 27 Verse lang, aber damit nicht zu Ende; der Rest fehlt.

5) We. 1778, 2, f. 13^b. $(19 \times 14; 15\frac{1}{2} \times 10\frac{1}{2}^{\text{cni}})$.

Ein cüfisches Gedicht von 19 Versen (vielleicht damit noch nicht zu Ende), eines Ungenannten, aufangend (Ramal):

كن مع الله تو الله مُعَكُّ واترك الكلُّ وحاذر طمعَكْ

6) Pet. 691, 5, f. 33". (Text: 15 × 10cm.)

Ein Gedicht mit der Ueberschrift ابيات, das mit dem weltlichen Anfang (Ṭawīl): الاقل لليلي ان حللت حماها بان فؤادي لا يحب سواها einen tieferen Sinn verbindend alsbald religiöse

Färbung annimmt und schliesst: عليك من الرحمن ازكي تحيّة مدا الدهر والايام لا تتناها

Oben am Rande steht للشيخ عمر بن الفارض als Verf., aber in seinem Dīwān kommt es nicht vor.

3442.

1) Spr. 2005, f. 26. Eine Qaçide des محمد الوفائي in 26 Versen. An fang (Kāmil): ك بالملاحة كل كون شاهِدُ وعليه من انوار حسنك شاهِدُ

2) Spr. 869, 2, f. 544. Eine Qaçīde des الشيخ يونس الفتى in 11 Versen, anfangend: سلكت الهوي وحدي واخفيت مسلكي وقلت لهم سيروا واسري على اثْرِي

Andere cufische Gedichte, ohne Angabe des Verfassers, stehen in: We. 1624, f. 3°; 1691, f. 32^a - 35^a; 1704, f.78^b; 394, f.77^b. Spr. 1242, f. 1^b; 855, f. 135^b. We. 1704, f. 82^a; 702, f. 48. Spr. 882, f. 19b; 299, f. 40, Pm. 41, S. 346; 22, S. 343. We. 1704, f. 86^b; 1622, f. 95^a. Pm. 557, f. 272b. We. 1747, 8, f. 124. Spr. 901, f. 73b. Pet. 605, f. 41. We. 230, 4, f. 36 -37. Pet. 312, f.105b. Pm. 159, f. 47a. 61b. We. 1739, f. 78. Lbg. 607, f. 1a. Erklärung einiger çūfi-(ولدت ابي من قبل التي والها النخ) scher Verse in We. 1843, f. 22b. — Ueber den Spruch . We. 120, f. 66. 67 انا الموجود فاطلبني تجدني in Mq. 127, الشهاب السهروردي Ausspriiche des f. 33. 34°. Andere Sätze erörtert in Pet. 684, f. 37. 38ª.

3443.

Andere çüfische Dichtungen sind von:

1) بابراهیم بن محمد بن ابراهیم النفزی † 659/1261.

- يوسف بن موسى بن سليمان الجذامي المتشاقري (2) um مرسى بن البهيج ونفيج الاربي المركز البهيج ونفيج الربي المركز المر
- 3) عبد الله بن اسعد اليانعي اليمني (3 † 768/1866, نهاية الحيا في مداح شيوخ من الاصفياء .u.d.T.
- 5) العلواني (تائية) المركب المحمامي العلواني (1017/1608 المحمامي العلواني (1017/1608 المحمد المحمد
- (تائية) المارديني † خصر بن حسين المارديني (6) + خصر بن حسين المارديني (6)
- 7) تائية) + 1038/1628 أكدمل بن عمر بن حمد العلمي (تائية).
- عبد القادر بن ابي الغييض محمد الحلبي (8) دعميدة تائية (4 أبن قصيب البان (عميد البان عبد البان عبد البان عبد البان عبد البان عبد البان البان عبد البان البان
- على بن عبد الواحد بن محمد السلاجماسي (9) منظومة في التصوف 1057/1647, (الساجلماسي)
- 10) نُهَل بن على بن احمد الحشيبرى الغيثى (10 بن على بن احمد الحشيبرى الغيثى (10 u. d.T. على بن احمد السالك الي رضى الملك und Commentar dazu von ihm selbst: ايصاح المسالك.
- رتائية) 11/8/1676 حسين بن محمد بن ابراهيم الحصرمي (11).
- 12) تحمد بن سعيد المريعتي السوسي † 1090/1679, u. d. T. منظومة في النصوف.
- 131/1719 † حسن البدري الحجاري الازهري (13 تنبيه الافكار للنافع والصار u.d.T. (ارجوزة في التصوف) .اجماع الاياس من الوثوق بالناس :und auch
- 14) أحمد بن عبد المنعم بن يوسف الدمنهوري (14 ثابات في علم التوحيد والسلوك . u. d. T.

9. Buchstaben- und Qorandeutung.

3444. WE. 119. 22) f. 176°-1876.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 176°:
"الرسالة القدسية في اسرار النقطة الحسية في الرسالة القدسية في السرار النقطة الحسية الورائي: Verfasser: ابو العباس احمد الهمداني

الحمد لله الذي ظهر بما شاء : Anfang f. 176b لمن شاء بمشيته الازلية . . . وبعد فليا شاع بين اهل العلوم ان ارفع العلوم واشرفها علم التوحيد الخ Ueber die mystische Bedeutung der Buchstabenpunkte, von Ahmed elhamdānī abū 'l'abbās; in Pm. 15, 6 heisst er zakī eddīn, Schüler des Elqōnawī † 678/1274, lebt also um 680/1281. Nach HKh. ist es على بن شهاب † 786/1884.

ونهاية درجات كمال العارفين : Schluss f. 187b المحافقين وبها ختمت الرسالة والحمد للد وحده HKh. III, 6267.

Pm. 15, 6, S. 59—78.

S^{vo}, 21 Z. $(21 \times 15; 15 \times 9^{1} 2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier etc. und Schrift (aber sorgfältiger) wie bei 1.

Dasselbe Werk. Titel hat noch den Zusatz: للشيرة التي الاسرار الغيبية. Verf. s. oben. Collationirt.

3445. We. 1631.

Format etc. u. Schrift wie bei 5). — Titel f. 212^a und im Vorwort f. 213^a und in der Unterschrift f. 226^a:

ك" الكهف والرقيم في شرح بسم الله الركن الرحيم عبد الكريم الكيلاني Verfasser:

الحدد للد الذي كان من كند ذاتد: Anfang f.212b: من كند داتد اللد تعالي الكائن في عماء غيباتد . . . وبعد فاني استخرت اللد تعالي في املاء هذا الكتاب . . . اجابة لسؤال اخ عارف ربانتي الخ

Diese Schrift ist von 'Abdelkerim elģilī, um عماد الدير عساد الدير am Leben, auf Veranlassung des عماد الدير جيبي بن ابي القاسم التونسي الغربي سبط السن بن على im J. 798 Gom. II (1396) in Zebid verfasst und zwar als Antwort auf eine ihm von diesem vorgelegte Frage. Sie enthält eine Erörterung über das Bismillah, aber nicht nach seiner sprachlichen Seite, auch nicht bloss in Bezug auf die besonderen Buchstabenkräfte, die in demselben und in der ersten Sura (wozu es gerechnet wird) liegen: sondern in Rücksicht auf die innere Seite desselben, d. h. auf die Bedeutungen seiner Wesenheiten in Betreff der بل كلامنا عليها من وجه Majestät Gottes بل كلامنا معانى حقايقها فيما يليف بسجات الحق تعالى) und der Zweck ist, dadurch zur Erkenntniss Gottes beizutragen. Der Verfasser schickt einen Ausspruch Mohammeds über die Bedeutsamkeit der Formel vorauf: قال كل ما في الكتب المنزلة فهو في القران وكل ما في القران فهو في الفاتحة وكل ما في الفاتحة فهو في بسم الله الرحمن الرحيم وكل ما في بسم الله الرحمن الرحيم فهو في الباء وكل ما في الباء فهو في النقطة التي تحت الباء،

Dann behandelt er zuerst den Punkt unter dem ب und spricht über dessen Bedeutsamkeit, dann die übrigen Buchstaben, aus denen die Formel besteht, und auch deren Wörter: alles dies in mystischem Sinne, aber doch, wie er behauptet, von orthodoxem Standpunkte aus. Es sind mehrere فصل ohne bestimmte Ueberschriften darin. — Schluss f. 226a (Ṭawīl): ولا كان ما قلتم ولا كان ما قلتام ولا كان التهاء الكلام باذن الله الملك العلام والي هنا كان انتهاء الكلام باذن الله الملك العلام وبتهامه تم الكتاب

Abschrift v. J. 1158 Çafar (1745). - HKh. V 10989.

Pm. 158, 4, f. 32-55.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser, Anfang (الحمد لله الكامن في كنه ذاته الح), was richtig ist) und Schluss ebenso.

Schrift wie bei 3. — Abschrift vom J. المارويش كعمد القادري البغدادي المعدادي المعدادي البغدادي المعدادي المعد

Auf f. 33 folgt noch 334.

3446. We. 1633. 6) f. 62-69.

8°°, 19 Z. $(15^1/2 \times 10^1/2; 10^1/2 \times 5^2/3^{cin})$. — Zustand etc. und Schrift (etwas kleiner) wie bei 5). — Titel und Verfasser f. 62n:

النحفة المكملة في شرح البسملة لحمد بن ابي الوفا بن معروف الخلوتي الحوي so nennt er sich auch im Vorwort f. 63°.

اما بعد حمد مبدي الحكم : Anfang f. 62b مغيد النعم . . . فقد سالني بعض افاضل الاخوان . . . ان اكتب على وجه التبرك على البسملة الشريفة الح

Erklärung des Bismilläh, mit Rücksicht auf dessen einzelne Buchstaben; auf Wunsch eines Freundes verfasst von Mohammed ben abū 'lwefā ben ma'rūf elliamawī elhalwatī im J. 1034 Ďū'lhiģģe (1625). Beginnt f.63a: الباء حرف معنى جار مبنى كغيره من الحروف المن Schluss f.69b: الناجعله مبتدأ لا خبرا مقدما وانبا جعله مبتدأ لا خبرا مقدما ولا تقديرا انتهى تم لله شيء لا لفظا ولا تقديرا انتهى 'Collationirt. — F. 70 leer.

3447. Pm. 412.

108 Bl. 8°°, 21 Z. (201/2×151/4; 18×13cin). – Zustand: zieml. gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, stark, glatt. — Ein band: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f. 1°:

٥٠ درر لطايف السر الخفى في ذكر مُورِد تعريف حروف الصوفي الولى

وذكر البعض من ذدر المشايخ الكاملين السني

ebonso im Vorwort f. 2h; als ein 2. Titel steht f. 1a am Rande: بغيدَ المحبين في سر اسرار ما اودع الله تعالي في عباده المتصوّفين

مراد جاويش بن يبوسف :"Verfasser f.1 الخنفي الرومي الشاذلي الازهري

الحدد لله ودفى وسلام . . . وبعد فقد : Anfang f.1 الحدد لله ودفى وسلام . . . وبعد فقد : Anfang f.1 التسعة سالنى واردي ان اضع له شرحا لطيفا . . . على هولاء التسعة احرف الذي وضعها الشيخ الاكبر . . . في تعريف الصوفى الخ

Murad gawis ben jusuf elhanefi essad'ili hat dies Werk im J. 1046/1636 geschrieben und behandelt darin, nach dem Vorgange des 1bn el'arabī, die in dem Worte Çūft liegenden Geheimnisse; es sind deren, nach den 3 Grundbuchstaben des Wortes 3 mal 3, und zwar entsprechen dem مبر desselben die Wörter صبر, ;وفا ,وعد ,ورد die Wörter و معلى , صدق die Wörter فناء ,فقد ,فقد Zu dem Zwecke führt er die Ansichten einer Menge von Çūfis, die sich darauf beziehen, an. Voraufgeschickt ist f. 2b eine das Leben und die Ansichten und die Bedeutung des Ibn el'arabī behandelnde Vorrede. Alsdann f. 126 ein Abschnitt über Bedeutung des Ausdrucks Cūfi. Die Erklärung der obigen Wörter beginnt f. 21*; zuerst die mit o anfangenden. Dann f. 80° die mit , anfangenden. Nach f. 82 ist eine Lücke; in derselben hat die Erklärung der Wörter mit begonnen. Nach f. 90 fehlt wieder etwas. Von f. 91 an werden verschiedene auf die Cūfik bezügliche Fragen besprochen, auch einzelne Begriffe erörtert, u. a. z. B. f. 97ª ff. Aufzählung solcher Cūfis, die der Ketzerei beschuldigt worden sind.

ويطلعنا على اسرار الكلم : Schluss f. 108º ويغمرنا بالنظرة ويزيدنا عطاء على عطاء لتلك المنجة

Das Ganze ist aber wol nur die unfertige Unreinschrift; an manchen Stellen sind Lücken frei gelassen, am Rande stehen oft Ergänzungen und Verbesserungen.

Schrift: gross, krāftig, rundlich, vocallos.

3448. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel u. Verf. f. 81*: هذه الرسالة المسماة فخيرة الانوار وسميرة الافكار لايوب بن احمد بن ايوب القرش الخلوتي

الحمد لله الذي ابرز نزات العالم :Anfang من العلم الي العين . . أما بعد فان الحق الذي خلف السموات والارض الخ

Ejjūb ben ahmed elhalwatī † 1071/1660 handelt hier über die tiefere Bedeutung des Buchstabens ب und das Hingelangen zur Erkenntniss Gottes. Nach der Vorrede beginnt er mit einem Gedicht (in 15 Versen, Anfang: رأن الحروف هي التي تتدون), und bringt weiterhin überhaupt mehrere Gedichte auf den Buchst. bei.

Pet. 683, 12, f. 168—182.

Dasselbe Werk. Am Schluss fehlen nur wenige Zeilen; es bricht ab mit dem Verse: شربت الحِبّ كاسا بعد كاس فما نفد الشراب ولا رويتُ

Pet. 485.

159 Bl. 8vo $(16^{1}/_{2} \times 10^{\text{cm}})$.

In diesem arabisch-persischen Sammelbande sind hauptsächlich Persische Abhandlungen und Stücke (f. 10—126) enthalten, dann f. 1—9 und 126—159 neben persischen auch arabische Notizen u. Stellen. So f. 149 der Anfang des obigen Werkes (der Titel f. 150* unten).

Die Zeilen laufen meistens schräg, auch in entgegengesetzten Richtungen oder am Rande hin; es scheint nicht das ganze Werk, sondern nur einzelne Stücke daraus aufgenommen. Zuletzt steht noch eine Stelle aus

Schrift: sehr ungleich, im Ganzen persischer Zug, klein u. gewandt; von f. 148^b an ziemlich gross, unschön, vocallos. — Abschrift um ¹¹⁶⁰/₁₇₃₇.

Ueber den Buchstaben ب als Inhalt des Qorān handelt We. 1782, f. 66^a. — Deutung der Buchstaben des Wortes مغزر in Pm. 224, f. 86^b. 137^a.

3449. Lbg. 554.

 8vo , 19 Z. (20 × $14^{1}/_{3}$; $14 \times 7^{1}/_{2}^{\text{cm}}$). — Zustand: gut. — Papier: weisslich, glatt, zieml. stark. — Titel u. Verf. f. 321^{a} :

مجلس في قوله تعالي ان اوي الفتية الي الكهف لعز الدين عبد السلام أبن غانم المقدسي

أعلم وفقنا الله واياك أن المسبوت: Anfang f. 321b له بالسعادة والمحكوم له بالهداية من تجنت طينته الخ

Eine çüfische Betrachtung, an die Qorānstelle 18,9 (von den Siebenschläfern) geknüpft, von 'Abd essalām ibn gānim elmoqaddesī 'izz eddīn um 660/1262.

لكننى اقنع فى الدنيا بلقمه :^aSchluss f. 327 ناص الخبك حالي فتمسك بانيالى تمت الخبك حالي فتمسك بانيالى تمت Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocal-ابن صاصيلا المعرادي المعرادي العرادي العرادي المعرادي العرادي الع

3450. Lbg. 935.

Format etc. u. Schrift wie bei 1).—Titel u. Verf. f.6°, Z.4: الانوار الواضحة في تفسير الفاحة لعبد العزيز ابن احمد الدميري الديريني ضياء الدين

Allgemeine Erklärung der 1. Sura, von 'Abd el'azīz ben alimed eddīrīnī (heisst sonst nicht dijā eddīn, sondern 'izz eddīn) † 694/1295 (No. 2234). Von seinem cūfischen

المعبود... أما بعد فإن العقل عطاء شريف واشرف ثمراته العلم

Standpunkt aus behandelt er den Gegenstand in mehreren (ungezählten) Kapiteln. — Vgl. No. 942.

تقريب الادآة 6 ; في معنى الحمد لله 2 Guerst: f. 6 أن الرد على المعطلين 4 أن الرد على المعطلين 4 أن المعنى الاذكار الحملة 4 أن العباد وذكر الشريعة والحقيقة 4 أن اذكر خصائص رسول الله 20 ; (in 4 Kapp.);

وجعلت لي الارض مسجدا : Schluss f. 20^b: المرض مسجدا وطهورا وبعثت الي الاحر والاسود واعطيت الشفاعة^c تت HKb. I 1420.

3451. Pm. 224.

Format etc. und Schrift (etwas grösser, vocallos) wie bei 1). — Titelüberschrift:

تغسير آية الكرستي على لسان القوم Verfasser fehlt.

الله لا اله الا هو هي اعظم اين :Anfang في القرآن العظيم مدلولها وهو الذات الاحديد الخ

Erklärung des Thronverses (Sura 2, 256), von cufischem Standpunkt aus, dem تغسير القران العظيم des عبد الرزاق القاشاني † 780/1330 entnommen. Vgl. No. 971.

وفي حقيقة للقايف والسلام على من اتبع: Schluss الهدي وسلك مسلك الانبياء عليهم الف من الأحية والثناء' Der Grundtext roth geschrieben.—Abgeschrieben mit der

Der Grundtext roth geschrieben.—Abgeschrieben mit der Lehr-Erlaubniss (اجازة) des للحاج احمد بن عبد الله القادري

3452. We. 1707. 2) f. 23^b-24^b.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift und Verfasser:

للشبيخ صفى مسئلة في معنى قول الله تعالي ثم دنى فتدلّي في سورة الناجم

قال الله تعالى ثم دنى اي قرب :Anfang فقدلى اي رجع من الحق الي هداية الخلف الخ

Çūfische Erklärung von Sura 53, 8 u. 9, vom Śeih Çafı.

نصيب على حسبهم وحسب متابعيد لا على : Schluss حسب المتبوع صعم والله اعلم بغيبه واحكم واللدوحدة

F. 25^a fünf Aussprüche Mohammeds, sonst f. 25^b u. 26 fast ganz leer.

10. Çüfische Ausdrücke.

3453. Spr. 851.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser am Rande:

كتاب درجات المعاملات للسلمي

Der Verfasser heisst: موسى الحسين بن موسى السُلَمى النيسابوري الصوفى ابو عبد الرحمن

الحمد لله حق حمده وصلواته على محمد : Anfang فقعنا وآله قال ابو عبد الرحمن محمد . . . السلمي نفعنا الله ببركاته سالت اكرمك الله بجميل نظره بيان معاني الفاظ ذكرتها على حدوفا الخ

Begriffserklärung einer Anzahl in theologischen und speciell in çūfischen Werken öfters vorkommender Wörter, von Mohammed ben elhosein ben mūsā essulamī a bū 'abd errah-mān † 418/1022. Zuerst: التوب التقيين وعين التوب التفرة النقاء والبقاء السكر النس

على لسان السفراء والانبياء واذا : Schluss f. 79b: نظر الي نفسه فترى واذا نظر الي ربه جمع . . . فهذه اجوبة مختصرة عما سالتذى . . . وبرئت من حولي وقولي واستوفقته ونعم الموفق ونعم الوكيل والجد لله الخ

3454. Pm. 466.
20) f. 70⁶-82.

Format etc. u. Schrift wie bei 3). — Titelüberschrift: رسالة شريفة للشيخ الرئيس ابي على ابن سينا في كلمات الصوفية

المحمود الله ومحمد رسول الله' اللهم لك :Anfang العبادة والتسبيح والاذكار والتقديس . . . وبعد فان الصداقة التي بيننا الزمتني اسعافا في تحرير كلمات مومية الى المقايق شارحة لمقامات الصوفية ومعاني مصطلحاتهم الح

Erklärung cüfischer Ausdrücke und Begriffe, im Anschluss an eine Uebersicht der theologischen Sätze von orthodoxem Standpunkt aus. HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Auf Wunsch eines Freundes von Elhosein ben'abdallah ibn sina +428/1037 verfasst und in eine Menge ungezählter Abschnitte (فصل) getheilt. فصل اول ما اوصيك بد تقوي الله الج أ Zuerst f.70 فصل لما التمست منى ذكر حدود عده الامور 71% فصل انت لا تغيب عن ناتك وتغفل عن اعضائك ٣٦٥ فصل وللكلمة نسبة الى القدس واخري الى البدن 440 فصل الجهات العقلية ثلث واجب وممكن وممتنع "75 فصل من ادام فكره في الملكوت وذكر الله ذكرا صادرا Buletzt 80 فصل من ادام فكره في الملكوت وذكر الله ذكرا صادرا فصل كمال الكلمة شبهها بالمبادى حسب الطاقة البشرية 608 فصل في شرح بعض مصطلحات الصوفية Dieser letzte und hauptsächlichste Abschnitt führt die einzelnen Wörter, aber nicht in alphabetischer Folge, mit Erklärung vor; zuerst: اعلم أن المقام عندهم هو الملكة وهي القدرة على الشيء متى اريد من غير احتياج الي تفكر وكسب الخ Derselbe ist hier nicht vollständig vorhanden; er bricht auf f. 82b ab mit den Worten: التفرقة هي كون النفس متصرفة في القوي البدنية؛

3455. Spr. 850.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel u. Verf. f. 614:

كتاب عبارات الصوفيّة ومعانيها لعبد الكريم بن هوازن القشيري

اللهم صل على محمد وآله : Anfang f. 61b وسلم تسليما كتاب عبارات الصوفية . . . للقشيري رقه فمن ذلك قولهم الوقت والحال والمقام والمكان والحق والحقيقة والاشارة والصفا الخ

Dieses Werkchen, welchem der herkömmliche Anfang fehlt, giebt die Erklärung von 100 cüfischen Ausdrücken. Ob dasselbe von 'Abd elkerim ben hawāzin elqośeirī † 466/1072 verfasst oder von einem Späteren in Bezug auf dessen Abhandlung über Çüfik zusammengestellt sei, scheint mir fraglich.

Zuletzt werden erklärt die Ausdrücke: الاصطفا والوطن والسبب والنسبة

قال الثوري رحم كلما راته Schluss f. 68°: منا رحم كلما راته القلوب سبب التي العلم وكلما راته القلوب سبب التي اليقين هذا آخر ما وجدته والحمد لله وحده Abschrift im J. 865 Gom. II (1461). — Collationirt.

3456. Spr. 1968. 3) f. 21^a - 22^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift und Verfasser:

هذه رسالة في علم السلوك للشيخ بجم الدين الكبري

الحمد لله رب العالمين والسلام : Anfang f. 21b على خير خلقه . . قال الشيخ . . . الكبرى . . . الشريعة كالسفينة والطريقة كالجر والحقيقة كالدر الخ

Negm eddin elkobarī † 618/1221 behandelt hier in Kürze die die Çūfik betreffenden Hauptausdrücke. — Schluss f. 22ⁿ: فاعلم انه دعواه وليس فعلم كرامات بل هو سحر والله سجانه وتعالي اعلم بالصواب واليم المرجع والمآب Pm. 15, 7, S. 78 dasselbe Werkchen.

3457. Spr. 991.

278 Bl. 4¹⁰, 17 Z. (27 × 16¹/₂; 17¹/₂ × 9¹/₂^{cm}). — Zustand: sehr wurmstichig, auch im Text, der Rand öfters ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: rother Lederbd. — Titel f. 1^a (in der Mitte am Rande):

كتاب لطائف الاعلام

Nach der Vorrede f. 2ⁿ:

تناب لطائف الاعلام في اشارات اهل الالهام Oorf. 6.14: محمد القونوي على المارا

الحمد لله وسلام على عباده الذين : Anfang f.1b اصطفى . . . وبعد فاتى لما رايت كثيرا من علماء الرسوم ربّما استقصى عليهم فهم ما يتصمّنه كتبنا وكتب غيرنا النخ

Alphabetisches Verzeichniss und Erklärung der von den Çūfis in ihren Schriften gebrauchten wissenschaftlichen Ausdrücke, von Çadreddin mohammed ben ishāq elqēnawī

† 678/1274 (s. No. 1471). Das Verzeichniss der behandelten Artikel folgt auf die Vorrede, f. 2°—12°. — Der erste derselben ist f. 12°: باب الالف والله المناول المائة الذي ينزلها السائرون الى الله المخالطة فروات المناول المائة الذي ينزلها السائرون الى الله المخالمة وبطون وبطون وبطون الله الرواح 13° وبطون الله المناول المائة الذي ينرلها المناول المائة الله المناول المائة الذي ينرلها المناول المائة وبطون وبطون وبطون المناول المائة وبطون المناول المناول

كان من اوقات الابتداء او :Schluss f. 278b فيما بعد ذلك كما اشار شيخ العارفين الي ذلك في قصيدة نظم السلوك

وكلّ الليالي ليلة القدر ان دنت كما كلّ ايام اللقا يوم جمعة

Schrift: Persischer Zug, kräftig, zieml. gross, vocallos, etwas flüchtig. Collationirt, am Rande nicht selten Verbesserungen u. Zusätze. — Abschrift i.J. 1134 Ramadan (1722).

HKh. V 11111 meint dies Buch; statt الافهام im Titel ist aber الالهام zu lesen. Der Verf. daselbst nicht genannt.

No. 11112 ist der Titel unsercs Werkes; aber der dort angegebene Versasser ist verschieden.

3458.

Dasselbe Werk vorhanden in:

1) Pm. 128.

193 Bl. 410, 19 Z. (273/4×17; 18×92/3cm). — Zustand: ziemlich gut, doch von f. 171 an wurmstichig und dadurch bis zu Ende der Text in den obersten Zeilen mehr und mehr beschädigt. Die Wurmstichlöcher, zuletzt sehr gross, mit Papier ausgebessert, der Text aber nicht ergänzt. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: schwarzer Lederband. — Titel derselbe. Verfasser (unrichtig): كتبى الدين.

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, deutlich, fast vocallos; von f. 77 an Persischer Zug, klein und gefällig. Kapitelüberschriften und bis f. 50° auch die Stichwörter im Ansang der einzelnen Artikel roth; letztere von da an roth überstrichen. — Abschrift im J. 1048/1638 von

2) Spr. 992.

205 Bl. 8°c, 19 Z. (20 × 13; 13¹/2 × 6³/4cm). — Zustand: sehr wurmstichig, der Rand oft ausgebessert. — Papier: bräunlich, glatt, ziemlich dick. — Einband: schöner Halbfrzbd. — Anfang fehlt, 25 Bl. (= Spr. 991, f. 1—25°, Z. 15). Nach f. 55 fehlt 1 Bl.

Schrift: klein, zierlich, gleichmässig, vocallos. Die Stichwörter der Artikel roth. Die Schrift in gelben u. blauen Strichen eingerahmt. — Abschrift im J. 996 Sawwäl (1588).

3459. We. 1812.

Format etc. und Schrift wie bei 3). — Titelüberschrift u. Versasser: كُ الصطلاح الصوفية والكلية والكلية والكلية والكلية لين معد بن عبد الرحس للقاسم بن سعد بن عبد الرحس الغذري المشهور بالرقام

الحمد لله وسلام على عبادة Anfang f. 48°: قبد الله وسلام على عبادة فانه سالني من يجب اسعافه وبالمصمار انصافه أن أجمع له شرح الفاظ الصوفية التي تداولها الحققون من أهل الله الح

Eine weitere eigentliche Eintheilung in أصل findet nicht statt. Die Aufführung der einzelnen Ausdrücke ist nicht alphabetisch; die ihnen beigegebene Erklärung ist kurz und bündig. Der letzte Artikel التوحيد f. 64° ist etwas ausführlich behandelt. Das Ganze schliesst mit einer kurzen Vermahnung (وصية). — Schluss f. 66°: والسلام الاتم الاكمل الاعم على اهل الله كافة وعليك اليها الصديق الكريم والولى الحميم ورحمة الله وبركاته

F. 52^h ist leer gelasson; es fehlt daselbst der Text. Die Stichwörter sind roth geschrieben.

3460. Spr. 993.

55 Bl. 4°, 19 Z. (22 × 12; 17 × 6¹/2°m). — Zustand: wurmstichig, besonders im Rücken; öfters ausgebessert. — Papier: bräunlich, ziemlich dünn u. glatt. — Einband: schöner Halbfrzbd. — Titel fehlt; er ist:

اصطلاحات الصوفية

Verfasser fehlt; er ist:

عبد الرزاق بن ابي الغنائم القاشاني

الحمد لله الذي تجانا من مباحث : Anfang f.1 الحمد لله الذي تجانا من مباحث فاذي لما العلوم الرسمية بالمن والافصال . . . أما بعد فاذي لما فرغت من تسويد شرح كتاب منازل السايرين الخ

Alphabetische Erklärung çüfischer Ausdrücke, die von den Lesern (besonders in dem Commentar zum منازل السايريين) nicht verstanden waren, von 'Abd errazzāq elqāśānī † 780/1880 (No. 872), welcher sein Werk dem غيات الدين فصل الله بن ابي الخير عيان الدين فصل الله بن ابي الخير auf dessen Veranlassung es entstanden war, gewidmet hat. Das Werk zerfällt in zwei Haupttheile (قسم). Das 1. قسم handelt: المصطلحات ما عدا المقامات المذكورة باسرها في منن الكتاب (Das 2.: في بيان تفاريع عدا المقامات المذكورة باسرها في منن الكتاب (مرتب على ترتيب الكتاب مبين في كل قسم لتفاريع كل باب)

Das 1. قسم zerfällt, nach den Buchstaben, in 28 Kapitel und beginnt f. 2°: باب الآلف باب الآلف المحديد العلق الحديد العلق من حيث يشار بد التي الذات الاحديد الي الحق هو شهود الوجود هو اول الاشياء في ازل الازال الآتحان هو شهود الوجود الحق الراحد المطلق المخالف المحاب الباء الباء الباء الباء الباء الباء الباء المحاب العباء المحاب المحاب المحاب العباء ا

فهو الحجاب الكتيف الحائل : Schluss f. 55b بين القلب والايمان بالحق والغين نعول عن الشهود او احتجاب عند مع صحة الاعتقاد، والحمد لوليه والصلوة على نبيه، تمت الرسالة بالقسم الواحد،

Vorhanden ist von dem Werke hier also nur der erste Theil. — Nach f.47 fehlt 1 Bl.

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1000/1591. — KHh. I 816 (u. V 11112).

Ein Appendix zu dem Werke wird dem بن حمزة أبن الفناري † 894/1430 beigelegt.

3461.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Glas. 70, 2, f. 7—47.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — F. 25 bis Ende ist in der oberen Hälfte des Textes ein grösseres Loch, das aber ausgebessert und ergänzt ist. — Titel und Verfasser sehlt, steht in der Unterschrift:

القسم الاول من ر" القاشاني في اصطلاحات الصوفية

33

Der Anfang fehlt; das Vorhandene beginnt im Buchstaben وهو اللوح المحفوظ والكتاب : و الحضرة الاحديد الم

2) We. 1765, 4, f. 21-62.

8°°, 19 Z. (18 × 13¹/2; 12 × 9¹/2°°). — Zustand: ziemlich unsauber und besonders gegen Ende fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel u. Verfasser fehlt.

Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt f. 21°, 1 mit dem Artikel: احصاء الالهماء الالهماء الالهماء الالهماء الالهماء الالهماء الاحماء الهماء الاحماء اللهماء ال

Schrift: kleine Gelehrtenhand, etwas flüchtig, doch nicht undeutlich, fast vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift um 000/1494.

3) Pm. 236, 11, f. 56b-93a.

8°, 17-20 Z. (Text: 13-14 × 9-10^{cm}).— Zustand: nicht ohne Flecken; Bl. 56 am Rande ausgebessert.— Papier: gelb, glatt, stark.— Titelüberschrift von späterer Hand, aber richtig.

Schrift: ungleich, im Ganzen ziemlich klein, besonders zu Anfang, nicht undeutlich, vocallos. Die Stichwörter meistens roth. — Abschrift c. 1000/1591.

4) We. 1814, 1, f. 1-18 u. 80-93.

123 Bl. 8vo, 25 Z. $(20 \times 14^{1}/2; 14-14^{1}/2 \times 9^{1}/2^{cm})$. — Zustand: gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel u. Verfasser f. 1a:

Die Blätter folgen so: 1-14. 87, 88, 15-18, 80-86. 89-93.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter u. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1020 Rab. II (1611) von خمد بن زين الدين الخياط الحموي zu eigenem Gebrauch.

5) Wc. 1726, 1, f. 1—34^a.

128 Bl. 8vo, 23 Z. (20¹/₂×14; 16×8¹/₄cm). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband. — Titel und Verfasser fehlt.

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im Jahre 1088 وعلى بدن محمد الشهير بالسابق الديري

6) Pet. 605, 1, f. 1-38.

41 Bl. 8°c, 15 Z. (21 × 15; 15³/₄ × 10¹/₂cm). — Zustand: lose Lagen im Deckel; besonders im Anfang fleckig und unsauber; nicht ganz frei von Wurmstich. — Papier: gelb, grob, glatt, stark. — Einband: brauner Lederdeckel. — Titel und Verfasser f. 1°a:

مصطلحات الصوفية للاستان القاشاني In der Unterschrift 1.38°:

الاصطلاحات الذوقية

Schrift: zieml. gross, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688. — Nach f. 23 fehlen 4 Blätter.

7) Mq. 43, 2, f. 45—78.

Format etc. u. Schrift (zu 13 Z.) wie bei 1. — Titel und Verfasser fehlt. — Von f.53 an ist die Schrift enger (zu c. 21 Z.) und sehr gedrängt, doch nicht undeutlich, von etwas älterer Hand.

F. 45° enthält in grosser, rundlicher, unschöner Schrift eine Erklärung von Sura 33, 41 (das Gebet und speciell das للذكر betreffend).

F. 79: Türkisch.

8) Lbg. 300, 4, f. 144b-163a.

Format etc. u. Schrift wie bei 2.

3462. Pm. 224. 1) f. 1-124.

247 Bl. 8°c, 11 Z. (16 × 10; 12 × 6cm). — Zustand: zieml. unsauber; am oberen Rande und oben zur Seite wasserfleckig. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel u. Verfasser fehlt; er ist etwa:

ر" في بيان الحقيقة مع شرحها لعبد الرزاق القاشاني

رواية معنعنة عن كُمَيْل بن Anfang f. 1b: رواية على بن ابي رايد النخعى انه سال امير المومنين على بن ابي طالب رق فقال يا امير المومنين ما الحقيقة فقال ما لك والحقيقة قال اولست صاحب سرّك الخ

Erörterung des Begriffes Wahrheit. Die Frage danach hatte Kumeil ben zijād an 'Alī gerichtet und dieser hatte sie beantwortet. Der Commentar dieser Antwort, von demselben El-qāśānī, ist hier hinzugefügt. Derselbe beginnt f. 2^b: قال الشارح عبد الرزاق القاشاذي الحقيقة الشارح عبد الرزاق القاشاذي الحقيقة الشابت الواجب بذاته لا يمكنه تغيره المخ

Schluss f. 12*: كنسبة نور الصبح الي نور: "Schluss f. 12*! السراج المساح وعند الابتلاج لا يحتاج الم السراج Schrift: ziemlich gross, weit, doutlich, vocalisirt. — Abschrift c. 1100/1688.

3463. Spr. 989.

6 Bl. 4to, 19 Z. (23 × 16¹/₂: 15 × 8¹/₂cm). — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel u. Verfasser f. 1ⁿ:

تعريفات القاضي زكرياء

قال مولانا شيخ الاسلام . . . ألحمد : Anfang f. 1 الخمد للفاط للم رب العالمين والعملاة . . . وبعد فلما كانت الالفاط المتداولة في اصول الفقد والدين مفتقرة الي التحديد المخ

Kurze Definition von Wörtern, die in den "Wurzeln" des Rechts und der Theologie vorkommen, von Zakarijjā hen mohammed elançārī † 926/1520 (No. 1369). Die zuerst erklärten Wörter sind: الخبر الحدود, الخبر النهي etc., die letzten: العالم النفى النهي النهي العالم

او عزيزا او غريبا كما في مع ما يتعلق: Bchluss f.6b:

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, vocallos. Die Stichworte der Artikel roth. — Abschrift c. ¹²⁰⁰/1785.

3464. We. 1632.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. Verfasser fehlt: s. Anfang.

قال الفقير الي عفو ربه . . . Anfang: علي على عبل عمل ابن عراق الحمد لله وكفى وسلام علي عباده الذين اصطفى اعلم ايد الله رعيتك بالتوفيق . . . ان انواع الموجود حق وامر وخلق الح

Çūfische Abhandlung, in Reimprosa, betreffend die Begriffe أمر, حق und خلف und das Verhältniss des Çūfi zu denselben und seine Verpflichtungen und Aufgaben überhaupt, von 'Alı ben moliammed ben 'alı elhigāzī ibn arrāq, um 950/1548 am Leben.

واجر شحت تسخيره تكن : Schluss f. 58° الله الح مكفولا والحمد لله رب العالمين وصلى الله الح Bl. 59 leer.

3465. We. 1559.

Format etc. u. Schrift (enger) wie bei 1). - Titelüberschrift und Verfasser:

ر" البيان في اظهار التبيان لمنصور السقيفي

الحجد لله الذي انزل الكتاب . . . اما بعد Anfang: الحجد لله الذي انزل الكتاب . . . ان في كلام العارفين الدخ

Abhandlung über den richtigen Begriff des Aufgehens in Gott (الاتحاد والحلول), von Mançūr ben 'abd errahmān essaqīfī † 967/1560-

فمن تبعنى فاند منى ومن : "Schluss f. 13 ومن عصاني فانك غفور رحيم والحمد لله وكفى وسلام على عباده الذين اصطفى تمت

3466. We. 1728.

8vo, 21 Z. (18 × 13¹ 3; 13 × 7¹/₄^{cm}). — Zustand: am Rande wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel und Verfasser f. 70^a:

د" الاقتصاد في بيان مراتب الاجتهاد لشمس الدين محمد بن أبي الحسن بن جلال الدين البكري الصديقي الشافعي الاشعري سبط آل الحسن

الحمد للم الذي جعل الاجتهاد: Anfang f. 70b: الحمد الذي جعل الاجتهاد رتبة متعالية الح

Erörterung der verschiedenen Stufen des الاجتهاد, von Mohammed ben 'alı ben gelal eddin elbekri eççiddiqi sems eddin † 994/1586. Der Verf. zählt auf als höchste Stufe: الجتهد الفتري dann المختهد الفتري und sagt, dass einige zwischen diese erste und zweite Stufe noch einschieben المجتهد المطلق.

فان اعتقد ان مدعي وجود : Schluss f. 74* المجتهد المطلق كافر لدينه فانما هو الكافر وردته بذلك امر ظاهر والله تعالى متولى السراير

Schrift: klein, etwas rundlich, vocallos, deutlich. — Abschrift des Originals vom J. 1022 Sawwāl (1613); danach die der vorliegenden Handschrift um 1150/1757.

Spr. 838, 5, f. 86—89 über denselben Gegenstand, mit dem Titel باب في الاجتهاد وليلة القدر 3467. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 29). - Titelüberschrift:

رسالة السر المطلق والامر المحقّق ايوب الخلوتي Verfasser:

ايها السر انت الكلف بالامانة المشرّف :Anfang باردية الصيانة المصرف في كل الصحة والزمانة الح

Abhandlung des Ejjūb elhalwatī † 1071/1660, den Begriff "Geheinniss" erörternd: dasselbe ist vierfach: اناتی رحمانی, روحانی, انسانی Schluss f. 97°:

سلمت بالاطلاق من قيد كون وبالاغراق من حدوث الخليقة

Pm. 567, 2, f. 83^b—124. Erörterungen über allerlei çüfisele Begriffe und Ansichten, von مصطفى اللطيفي اللطيفي + 1128/1711.

3468. We. 1631.

Format etc. und Schrift wie bei 5). - Titelüberschrift und in der Vorrede:

الفصود من معنى وحدة الوجود المعنى وحدة الوجود Vorfasser: s. Anfang.

الحمد لله الموصوف بوحدة : Anfang f. 199a: بين الغنى بن الرجود . . . أما بعد فيقول . . . عبد الغنى بن السمعيل ابن النابلسى . . . هذه رسالة عملتها في تحقيف المعنى المراد عند اهل الله المحققين الامجاد المخ

Ueber die richtige Definition des Begriffes "Einheit der Existenz" und Widerlegung verkehrter Ansichten darüber; von 'Abd elganī ben ismā'īl ibn ennābulusī † 1148/1780.

وقد استوفينا الكلام على الشرك : *Schluss f. 204 الخفي في شرحنا علي رسالة الشيخ ارسلان حسب الامكان وبالله المستعان وصلي الله . . . باحسان الي يوم الدين

Verfasst im J. 1091 Śa'bān (1680). — Abschrift im J. 1158 Moharram (1745). — S. No. 2348.

Pet. 513, 3, f. 36*—44* dasselbe Werk. F. 44*—49 verschiedene auf Çūfik bezügliche Stücke, zum Theil von demselben Verfasser.

3469. Spr. 850.

Format etc. u. Schrift wie hei 1). - Titelüberschrift:

كتاب منتور الخطاب في شهود الالباب

Verfassor obon am Rande (z.Th. abgeschnitten u. nur lesbar):
الاستان ابو القاسم عبد [الكريم [violleicht

هذه الفاظ تخبر عن ارصاف اهل الصفوة : Anfang . . . ، باب التوبة التوبة الندم على ما احترم الاسف على ما سلف استشعار الخلل لما عمل من الزلل التج

Kurze Erklärung çüfischer Ausdrücke in besonderen Kapiteln. Zuerst werden behandelt: التوبّذ الاثابية القناعة الورع الزهد التوبّل الصبر الخ النس الهمة الفراق الوصال الوصال Schluss f. 72b: نكر جنته الوصلة وعدها بالغيب المحمد للد وحده الاهل الجنّة وبالله الحول والقوة والمنّة والحمد للد وحده Collationirt. — Ob von

Auf f. 726-74 einige Aussprüche von Sokrates, Plato u. s. w., auch einige Verse, z. B. von Abū hanīfe.

3470. Lbg. 554.
2) f. 7^b-12^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

باب الفاط اهل الحقيقة واصطلاحاتهم

اعلم أن أهل الحقيقة اصطلاحوا على :Anfang الفاظ معروفة بينهم وقصدوا بذلك ستر معانيهم الخ

Erklärung von Wörtern, denen die Çüfts einen besonderen Sinn geben. Dahin gehören: الجع والتفوقة , القبص والبسط , الحال , الوقت u. s. w., zuletzt علم اليقيي

بين العبد وربه من الاحوال فقال Schluss: والاحرار قبور الاسرار وهذا آخر ما قصدنا ابداعه في هذا المختصر . . . ويرزقنا في العلم والعمل الصدي والاخلاص وابتغاء وجه الكريم

Es ist dann unmittelbar hinzugefügt:

كانت الحقائق. Da dies Kapitel einem grösseren Werk entnommen, ist es möglich, dass es zu einem der so betitelten Werke gehört.

3471. We. 1765.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titel und Verfasser fehlt.

الحجد لله وكفى وسلام . . . قال رسول الله : Anfang صعم سيروا سبق المفردون قبيل ومن المفردون يا رسول الله والله قال المستهترون بذكر الله تعالى وضع الذكر عنهم اوزارم المخ

Erörterung çüfischer Begriffe, besonders des الاجتهاد, des السير und السلوك; als Inbegriff der verschiedenen Stufen gilt das جر الطريقة, حر الخليقة بحر الخيية بحر الحقيقة, حر الحيية بحر الحينة بحر الحيونة بحر الحكمة . حر الوجد بحر الحينة . حر العرفة . حر الفنا . Diese werden noch kurz besprochen.

ويستخرج منه التلف وتغرنى : Schluss f. 18b ويستخرج منه التلف وتغرنى : كل شيء فيه ما سوي المطلوب وهو قوله تعالى كل شيء هالك الا وجهه وقد يكون هذا وجه المراد من قوله تعالى والجر يمده من بعده سبعة انحر والله اعلم (Sura 31, 26). Vgl. Mq. 127, 4.

Es schliessen sich daran f.19. 20 2 Excurse: der erste von شمس الدين محمد بن عمر الشائلي المغربي behandelt die Frage, ob man wirklich den Propheten in wachem Zustande sehen könne, und unter welchen Bedingungen; der zweite, von السيوطي, behandelt Sura 3, 163. 164., ob zu dem يرقون auch das Begatten zu rechnen sei.

3472. We. 1732. 2) f. 19-22.

Format (17 Zeilen) etc. und Schrist (etwas kleiner) wie bei 1). — Titelüberschrist s. 19a:

ر" الشدّ والعهد وجميع السئلات

الحمد لله رب العالمين وصلي لله :Anfang . . . أما بعد فهله رسالة تتعلق في الشد والعهد والطريقة وفي طريق البساط الخ

Abhandlung über die çūfischen Begriffe شدّ (und wer die ersten مشدود gewesen, Gabriel, Mohammed, 'Alī, Selmān elfarisī etc.), بساط u. s. w. Bricht f. 22^b mit den Worten ab: واي شيء بين عينيك وائي شيء في فمك واتى شيء

3473. Pm. 185. 5) f. 19-24.

8vo, 21 Z. (Text: 12¹/₂×8^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel und Verfasser fehlt; nach f. 1^a:

ر" في وصف الكمال

المحدد لله الكريم الوهاب العليم الفتاح : "Anfang f.19 أما بعد فإن الكمال محبوب لذاته ولا نهاية لدرجاته الخ

Çüfische Abhandlung über die Stufen der Vervollkommnung.

Schluss f.24°: فبهّد عقلك القاص لانقلاب العيان Es scheint hier noch etwas zu fehlen. Eine Unterschrift ist auch nicht vorhanden.

Schrift: ziemlich gross, flüchtig, nicht undeutlich, vocallos. — Abschrift um 1200/1785.

3474.

Erörterung çüfischer Begriffe (wie بالشدّ، Lehrer und Schüler, u. s. w.), in Pet. 550, f. 89^b—93, und cüfischer Ausdrücke, in Spr. 299, f. 41^a Rand; 851, f. 93; 855, f. 134^b. Ueber den Namen الصوفى, Pet. 579, f. 62^b; 684, f. 129^a. Spr. 882, f. 106^a. — Ueber بالتوبة Spr. 845, f. 56^b; ala Spr. 845, f. 56^b; ber الحصرة (B80, f. 88^a; ber الحصرة (B80, f. 88^a; über الروح und dessen Arten WE. 119, f. 196^b—202; über الصهدانية und deren verschiedene Formen Lbg. 554, f. 172^b. 173.

3475.

Hieher gehören auch Werke von:

- 1) عبد الكريم بن هوازن القشيري + 465/1072, u.d.T. فصل الخطاب في فصل النطق المستطاب
- 2) على بن ابي سعيد الواسطى (2 † معلى الواسطى (2 أوسطى التقرير في الخلق بين الارشاد والتيسير
- 3) أمام بي معنى التنبية عن ال
- 4) محمد بن ابي بكر ابن جماعة عز الدين †819/1416,
 u. d. T. صفوة مقدمة في علم التحوف
- 5) الحمد بن محمد ابن الشماع الحلبي (5) u. d. T. منشأ الاغاليط في اصطلاح الصوفية

- (6) جلال الدين السيوطي † 911/1505, u. d. T. السلالة في تحقيق المَقَرَّ والاستحالة
- 7) Ders.: الأسناد في تفسير الاجتهاد على المناد الأجتهاد على المناد في الفسير الاجتهاد المناد في المناد الم
- 8) عبد الوهاب الشعراني (u. d. T. مقحم الاكباد في مواذ الاجتهاد
- الفتح في تاويل ما صدر عن الكُمّل من الشطيح :. Ders
- 10) أولية ألكرمي ألكرمي ألكرمي ألكرمي (10 ألكرمي ألكرمي ألكرمي (10 ألادلنا الوفية بتصويب قول الفقهاء والصوفية
- سلوك الطريقة الي الجمع بين كلام اهل ... 11) Ders. الشيعة والحقيقة
- ابو بكر بن ابي القسم بن احمد الحسينى 12 $^{1085}/_{1626}$, u. d. T. نظم اصطلاحات الصوفية
- 13) أسعد البلخي النقشبندي (13 † 1040/₁₆₃₀, u.d.T. نظم مصطلحات التصوف
- مفتاح الانوار واطلاف الاسرار في بيان بعض الاسماء (14 المدرجة في النفس والروح

11. Fragen, Excurse und Bruchstücke.

3476. Spr. 769.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; er könnte sein: الآجوية السهروردية. Verfasser ist:

شهاب الدين السهروردي

الحمد لله حمد الشاكرين والصلوة :Anfang ... هذه مسائل كتبها بعض ايمة خراسان واجاب عنه وقال سالت رحمك الله وايانا هذه الاسولة الخ السؤال الأول ما الفرق بيين الفترة والوقفة

Antwort des Śihāb eddīn essohrawardī † 652/1234 auf 18 Fragen, welche ein Imām Horāsāns an ihn gerichtet und die sich hauptsächlich auf Çūfik beziehen. Die 1. Frage: ما الغربي بين الفترة والوقفة ; die 18. Frage f. 206: من يصلح للمشجنة ومن لا يصلح كشف الحق له سجانه عن شان الشيخ وحقيقة امره كالمشجنة وحقيقة امره كالمشيخ وحقيقة امره كالمشيخ وحقيقة امره كالمشيخ وحقيقة امره كالمشيخ وحقيقة المره كالمشيخ و كالمشيخ وحقيقة المره كالمره كالمشيخ وحقيقة المره كالمره كالمر

3477. We. 1806.

Format etc. u. Schrift wie bei 2). - Titel fehlt: nach f. 34 unten:

Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله الذي نصب في كل : "Anfang f. 35 . . . وبعد زمان هاديا للخلف الي الطريف القويم . . . وبعد فقد وصل من جنابه العالي . . . الي احوج خلف الله سبحانه اليه محمد بن محمد الطوسي كتاب جامع للاشارات الروحانية الي الاسرار الربانية الخ

Antwort auf die Fragen, welche القونوي aufgeworfen und in seiner Weise beantwortet hatte in seiner Abhandlung الرسالة المفصحة (We. 1806, 2), von Mohammed ben moh. eṭṭūsī naçīr eddīn † 672/1273. — F. 35b geht auf 21b, 38a auf 23b, 39a auf 25a, 39b auf 27a, 41b auf 29b, 43b auf 32a.

لم يكن ذلك من انعامه العام : Schluss f. 45b . . . واسبغ عليه فيصه الذي لا يزال انه اللطيف المجيب

3478. We. 1779.
5) f. 7-24.

 8vo , 19 Z. (18×13½: 13½×9½°m). — Zustand: zieml. gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel u. Verfasser f.7°:

د" التحفظ في الكلام على اهل الصفّة؛ سيل عن ذلك شيخ الاسلام ابوالحسن تقى الدين على بن عبد الكافى بن على بن تمام بن موسى بن تمام بن حامد بن جيى السبكي

سئيل شيح الاسلام ابو الحسن : "Anfang f. 7" السبكي رحم عن اهل الصفة كم كانوا وهل كانوا بمكة والمدينة وعن موضعهم الذي كانوا يقيمون فيه وهل كانوا مقيمين فيه باجمعهم لا يخرجون الا خروج حاجة او كان منهم من يقعد بالصفة ومنهم من يتسبب في القوت وما كان سببهم هل يعملون بايديهم ام يتخذون بالرسل وما قول العلماء فيمن يعتقد ان اهل الصفة قاتلوا المومنين مع المشركين . . . وهل المشاهد المسماة باسم على بن ابي طالب وولده صححة ام لا واين ثبت قبر على رقيم والين شبت قبر على رقيم المناهد والدين شبت قبر على رقيم المناهد والمناهد والمناهد والمناهد والمناهد والدين شبت قبر على المناهد والمناهد والمن

'Alī ben 'abd elkāfī ben 'alī essobkī taqī eddīn † 756/1355 giebt hier Antwort auf eine Menge Fragen, die sich zum grössten Theil auf die على الحين العلى ا

وهذه الصفات كلها تختص باربعين : Schluss f.24⁶ وهذه الصفات كلها تختص باربعين التهي ولا باقل ولا باقل

3479. Pm. 66.

289 Seiten 8°°, c. 19 bis 22 (27) Z. $(20^1/2 \times 14^1/2; 15^1 - 17 \times 9^1/2 - 11^1/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: (Bl. 1–19 weisslich, sonst) gelblich, glatt, dünn. — Einband: brauner Lederband. — Titel S. 23 (im Vorwort):

خواتيم الحكم وحلّ الرموز وكشف الكنوز Verfasser feldt; es ist:

على دده بن مصطفى البوسنوى علاء الدين المعروف بشبخ التُرْبغ

الحمد للم العلي الاعام : 13 Anfang S. 23 العلي الاوايل الفياص . . . كتابي الاوايل والاواخر . . . استخرت الله أن اجمع رسالة فريدة . . . في الاسولة الحِكْمِيّة والاجوبة العلمية الح

Eine Sammlung von 360 Fragen philosophisch-cufischen Inhalts, nebst Beantwortung derselben, von 'Ali dedeh ben muçtafa elbosnawī 'alā eddīn śeih etturbe † 1007/1598. Er hat dieselbe im J. 1000 Moh. (1591) beendigt (S. 34) und beabsichtigt, im Anfange des Neuen Jahrtausends eine zweite ähnliche Sammlung HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

desselben Umfanges zu verfassen, die den Titel haben soll: كشف الكنوز, während er die vorliegende speciell حر الرموز nennt (S. 33 und 220). In beiden sollen immer je 30 einen عوق ausmachen, so dass die 12 Zahl des Ganzen den 12 Monaten entspreche.

ما الحكية في ان لا اله الا الله تحمد رسول 5.34 سؤال .1 الله سبع كلمات ولم كانت اربعة وعشرين حرفا

ما الحكمة في تسمية ام القران بفائحة 8.65 سؤال .50 الكتاب وهي السبع المثاني

ما الحكمة في أن الله تعالى جعل 118 سؤال 100. الرحمة مائة رحمة في قوله صقم خلف الله الرحمة يوم خلقها مائة رحمة فامسك عنده تسعا وتسعين رحمة الخ

هل للارواج المؤمنة مقر واحد او مقار 163 سؤال .150 مختلفة في عليين والبوزخ العلوي الملكوتي وهل للارواج الكفار مقر واحد الخ

ما معنى الحديث الوارد وخيركم بعد 198 سؤال .200 المائتين خفيف الحاد الذي لا اهل له ولا ولد وما معنى الخبر المشهور الايات بعد المائتين'

فان قيل اى نوع من الملائكة افصل 222 سؤال .250 وما المراذ من العالين فى قوله تعالي ام كنت من العالين حين استكبر ابليس وما مذهب الحققين فى ذلك غير اهل الكلام

ما الحكمة فى صلاة الجماعة تزيد 243 سؤال .300 على صلاة الغد الفرد بسبع وعشرين درجة وفى رواية خمس وعشرين درجة

ما الحكمة في ايجاب خمسين صلاة 263 سؤال 350. على الامد ليلد الاسراء

ما الجواب في قوله صعّم ما ورد في محييج 271 سؤال .360 البخاري رحّم عن عائشة رّا انه خلف كل انسان من بني آدم على ستين وثلثمائة مفصل الرخ

Daran schliessen sich zwei Abhandlungen, von denen die erste S. 271 handelt:

في اسرار جمعيّة الهيكل القالبي واطواره die 2. S. 274: في اسرار جمعيّة الهيكل الروحي القلبي العيكل الصوري واطوار اسرار التشريم العرفانية المودعة في الهيكل الصوري الرسالة التشريحية: Diese 2. Abhandlung heisstauch: والرسالة التشريحية: beide von Ibn el'arabi (No. 2993, 1).

Das Ganze wird beschlossen S. 280 mit einem Schlusswort (in 7 في):

في المحتم الاول من الزمان . 281 طور .1 في حكمة اقتراب الساعة وسبب اخفاء 288 طور .7 علمها عن العباد

مما ورد في الصحيح عن 289: ود في الصحيح عن Schluss \$. 289: انس رَه قال رسول الله صغم لا تقوم الساعة حتى لا يقال في الارض الله الله، وبد تم الكتاب والحمد لله . . . وحشرنا تحت لواء حبيبه محمد صغم امين،

Voraufgeschickt ist dem Werke S. 1—22 ein genaues Verzeichniss der 360 Fragen. Davon ist S. 1—19 von späterer Hand ergänzt.

Schrift: im Ganzen klein, gedrängt, besonders von S. 139 an, ziemlich gut, vocalles. Stichwörter und Ueberschriften roth. — Abschrift vom J. 1079 Moli. (1668).

Nach S. 147 fehlt ein Blatt. Auf S. 50 u. 141 felgt je eine bisher ungezählte Seite, jetzt 50° und 141°.

HKh. III 4595. Anch I 729 (السولة الحكم).

3480. We. 1756.

68 Bl. 8re, 17 Z. (21¹/₂×15: 14¹/₂×11^{cm}). — Zustand: die obere Hälfte wasserfleckig — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 1ⁿ oben (von späterer Hand):

ebenso in der Vorrede f. 11. — Verfasser f. 11. ; عبد الغني النابلسي (s. Anfang).

قال الشيخ الامام . . . عبد الغنى : Anfang f.1 البن الشيخ اسمعيل النابلسى الحنفى الدمشقى . . . بسم الله الرحيم اللهم يا هادي عبادك المكلفين الي سبيل المومنين . . . أما بعد فقد وقفت على مسائل في العقائد الكشفية الوحدانية الخ

Erklärung einzelner Stellen in den Glaubensfragen des Çūfi Ahmed elfārūqī essirhindī ennaqsbandī, von 'Abd elganī ben ismā'īl ibn ennābulusī † 1148/1730. Die Stellen durch eingeführt. Der Verfasser schickt Bemerkungen über die Erklärungsweise vorauf; dann beginnt das Werk selbst f. 5° so:

اما قولم الآ فرادا من افراد عده الامة . . . اقول عدا كلام متعلق بكلام آخر قبله وتقديره ان جميع المخلوقات مستمدّون من الله تعالى بواسطة محمد المخلوقات مستمدّون من الله تعالى بواسطة محمد المخ ولا يعرف الكلام الا اعمله والله الموفق . . . وصلى الله . . . الى يوم الدين والحمد لله المخ Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos, Stich-

3481. Lbg. 554.

wörter roth. - Abschrift c. 1150 1737. - Collationirt.

Format etc. und Schrift wie bei 21). - Titel und Verfasser f. 260°:

ر"النفحات المنتشرة فالحواب عن الاستلة العشرة لعبد الغني [ابن] النابلسي

الحمد للد فاتح البصائر : Anfang f. 260b المعلقة بمفاتيح الشوفيية . . . أما بعد فقد ورد على من بعض الاخوان سؤالات عشرة النخ

Beantwortung von 10 theologischen Fragen, von cufischem Standpunkte aus, von demselben Verfasser. Sie betreffen theils den Menschen, theils das göttliche Wesen. Was heisst Offenbarung der göttlichen Majestät? Lüften des Schleiers von dem Geheimniss? Verwischen der Vermuthung gegenüber der Erkenntniss? Das Herbeiziehen des Einheitsbekenntnisses durch die Wesenscinzigkeit Gottes! Das Leuchten des ewigen Lichtes über die irdischen Gebilde und Träger des Einheitsbekenntnisses? Andererseits (f. 271a), was heisst Neuerung (بدعة), und zwar betreffs des Glaubens, des Thuns, der Lebensgewohnheit, des persönlichen Verhaltens, des Wissens? Die Schrift ist im J. 1085/1674 abgefasst.

وقد اجبنا بالعبل على حسب : Schluss f. 272b ما فتنح الله تعالى به علينا فمن وقف في شيء منه فليراجعنا حتى يتحقق بما هو الصواب في نفس الامر والله ولي التوفيق والهادي الي سواء الطريق وصلى الله الح A bschrift im J. 1281 Rab. I (1864).

3482. Pm. 199. 5) f. 161^b-171.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. Verfasser: s. Anfang.

الحيد الد الذي جمّل الفقراء بخلعة خلق: Anfang المجاهدة . . . [أما بعد ف] هذا ما حرّره . . . محمود بن محمد بن الحسين الغزنوي منشا والسهروردي مشربا . . . اند قال سالني بعض اخواني . . . ان اجمع له شيئا من الفوايد حتى تكون لد عونا في سلوكه المخ

Mahmud ben moh. ben elhosein elgaznewi essohrawardi behandelt hier, vom cufischen Standpunkt aus, allerlei interessante Fragen aus dem Gebiete der Qoranerklärung, Traditionen, Kernsprüche der Frommen u. dgl., mit Fortlassung der Gewährsstützen.

اعلم يا فقير . . . اول ما يجب عليك : Fängt an بعد الايمان ان تقتدي بنبيّك الخ

ان القلب في جهة اليسار فادلاها عليه : Schluss وعلى الاذن اليسري وقاية واشارة التي دفع ابليس ووسواسه اذ لا ياتي الا من جهة اليسار' انتهي كلامه'

3483. We. 1702.
12) f. 170a-177a. 178b-185a.

Format etc. und Schrift wie bei S).

هذه مسائل اهل الطريق؛ Anfang: واذا قيل لك انت جالس على ايش الجواب على سجادة شرعية في رواية مروية الحقيقة الخ

Zusammenstellung von allerlei çüfischen Glaubensfragen.

Bl. 177 unten ist abgerissen und die Rückseite beklebt; es ist hier also eine Lücke. Wahrscheinlich gehört f. 1786 ff. zu derselben Schrift; hier wird wieder insbesondere von dem الشد والعهد gehandelt.

فان قيل لك ما الغرف وما : Schluss f. 185^a: المولي من غير الرشف فقيل الغرف الذي اعطاء المولي من غير واسطة والرشف هو الذي شرب من كاس شياخه ونسال الله تعالى العظيم وصلى الله الخ

F. 1856 u. 186 kleine Gebete.

3484. Pm. 195.

95 Bl. 8vo, 14-15 Z. (20¹/₂ × 15^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titelüberschrift:

ر" في علم الطريقة على اثنى عشر سؤالا Verfasser fehlt.

للد لله رب العالمين والعاقبة ... وبعد Anfang f.1% فهذه رسالة تشتمل على اثنى عشر مسئلة فالاستان يعنى الصانع يعطى ثلاثة والبير وهو ابو الطريقة يعطى ثلاثة الخ

Erörterungen fiber Çūfik in 12 Fragen und Aufzählung der 17 Männer, welche 'Alt einweihte, und der 56 Prophetengenossen, welche Selmän elfärist einweihte. — Schluss: ودو النون المصري يير الاطباء وابو الدرداء يير الصوفية

Schrift: gross, gefällig, vocallos. — Abschrift von w= 10. im J. 1079/1068.

3485. We. 1769.

2) f. 6.

Format etc. a. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: خایده میت

قال الامام الغنزالي . . . اعلم : "Anfang f. 6

Ein Excurs von Elgazzālī über die wirkliche und vermeintliche Vollkommenheit und das Streben danach und die Folgen beider. — Schluss: بقى على ما كان عليم قبل الموت من العلم والجهل والله اعلم

3486. Lbg. 220.

60 Bl. S^{vo}, 17 Z. (23 × 13¹/₂; 14¹/₂ × 7¹/₂c^m). — Zustand: ziemlich fleckig; der Rand stellenweise, besonders Anfangs, etwas ausgebessert. — Papier: bräunlich, glatt, ziemlich dünn. — Einband: rother Lederbd mit Klappe. — Titel f. 1ⁿ von späterer Hand und f. 4^b in der Vorrede:

ر" مجمع الاسرار وكشف الاستار

Verfasser f. la von ganz neuer Hand: الشبيخ دمرداش (s. Anfang).

قال سيدنا . . . شهس الدين يا Anfang f. 1 ابو عبد الله محمد المدعو دَمِرْداش المحمد الخلوتي الحنفي . . . الحمد لله الذي تجلا ذاته

لذاته فتموج حر الهوية بامواج ذاته . . . أما بعد فان بعض اخوانى منى هو متصف بالصفات المرضية . . . ذكر لي حكاية غريبة لطيفة دقيقة الخ

Mohammed demirdās ellialwatī šems eddīn † 929/1523 giebt hier eine cufische Deutung einer Geschichte aus dem العطار des منطق الطير (von einem Sultān, dessen Wezīr und Sohn, den jener in einem Anfall von Eifersucht zu tödten befiehlt, der aber durch einen anderen ersetzt wird und am Leben bleibt und dem bald tief betrübten Fürsten wieder vorgeführt wird), in 2 Kapiteln. Den Sultān deutet er als الروح الاعظم d. h. Mohammed, den Wezīr als الروح القدس على d. h. Adam, den Wezīrsohn als العقل الاول القدس على النفس على الانفس: باب f. 4 في معنى الانات f. 4 باب f

Schluss (mit einem Gebete) f. 60%: معينا للواصلين غناء المتصلين عينا المتحدين بلطفك ورحمتك يا ارحم الراحمين وصلى الله على سيدنا . . . تسليما كثيراً Schrift: klein, gut, gleichmässig, wenig vocalisirt.

Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

3487. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 32). - Titel u. Verf. f. 99a:

رسانة التحقيف لسلالة الصدِّيق لايوب القرش الخلوتي

الحمد لله الذي جعل غاية : Anfang f. 99b سيرة قدم الصدى الحصول على سهم السعادة . . . وبعد فالباعث على انشاء هذه الرسالة . . . داعي الحب الازلى وساعي الفناء الكلّي الخ

Çüfische Abhdlg des Ejjüb ben alimed elkalwatī † 1071/1660 über Abū bekr الصدية, mit mehreren längeren Gedichten des Verfassers.

Schluss f. 103b:

حتى وصلت عيسى الى كعبتهم القيت بها موقف حتى العر نجعل الله حجها مبرورا وسعيها مشكورا والحمد لله وحده' 3488. Pm. 224.

Format etc. u. Schrift wie bei 6) (zuerst 16Z., 121/2×8cm).

Verschiedene Stücke: F. 39° eine Stelle aus حكم سيدي محمد البكري; dann f. 40° einige Verse des أبراهيم الدسوق (Reimwort بخبونا) und f. 40° ein Stück aus dem çüfischen Werk: كتاب العرايس القدسية المفصحة عن von

مصطفى بن كمال الدين الصديقى الخلوق القادري العادري المحطفى بن كمال الدين الصديقى الخلوق القادري واعلم أن كل من : 1162/1749 . . . يكون مجاهدا ويخلص نانه بمجرد توجهاته . . . يكون مجاهدا ويخلص داخل سلام على الما انت فيه فائنا ما انزلنا عليك القران لتشقى البومدين المغربي des (حكم) Dann f.55-58 Sprüche (حكم) des بسم الله تاج على الروس بسم الله حصى نفوس : Zuerst خلص نفوس عليه من الاحكام تخلص عليه من الاحكام تخلص تالحين والحين والتعع، تمت بالحين

3489. We. 1799. 5) f. 47-48^a.

Format etc. und Schrift wie bei 4); c. 23 Zeilen.

وكتب رحّه الي بعض اخوانه أن كانت Anfang: عين القلب تنظر الي أن الله واحد في منته فالشريعة تقتصى أن لا بد من شكر خليقته وأن الناس في ذلك على ثلاثة اقسام غاذل منهمك في غفلته الخ

Einige çūfische Betrachtungen, aus Briefen des Verfassers — der ohne Zweifel (wie in 3.) عبد الله البلباني ist —, eine kurze Charakteristik des wahren Çūfis gebend; dann aber über den Satz, dass Gott nicht dankt, wer den Menschen nicht dankt; ferner, in wiefern man seine Augenweide am Gebet haben könne. Darauf f. 48°, aus einem anderen Brief, der Satz erläutert, dass die Menschen in Betreff des Entgegennehmens göttlicher Wohlthaten dreifach verschieden sind.

وان لا يجعلنا من الغافلين وان : Schluss t. 48°

F. 47 am Rande eine Qaçīde des ابو مدين (20 Verse), Verherrlichung der Çūfis. Anfang: ما لذّة العيش الا محمة الفقرا

هم السلاطين والسادات والامرا

Dieselbe öfters: so Pet. 252, f. 169^b. Pm. 40, S. 229 (s. No. 3407).

3490. Pm. 370.

104 Bl. 8vo, 13 Z. (20¹/₂×15¹/₃; 14¹/₂×10¹/₂^{cm}). — Zustand: ziemlich gut; der Rand meistens etwas gebräunt. Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1ⁿ von späterer Hand:

سير سلوك

Versasser: s. Anlang.

قال الشيخ الامام جمال الاسلام : Anfang f. 1^a: الممد بن محمد الغزالي رحّه في الحديث الصحيح ... قال ذلك خيرا عند الله سجانه وتعالي لا اله الا الله حصنى ذمن دخل حصنى آمن من عذابي الح

Der im Anfang genannte Elgazzālī ist nicht der Verfasser dieses Werkes, sondern bloss an der Stelle citirt. Der Anfang und der Schluss (trotz des تتنت f. 104b) fehlt. Die in dieser Sammlung enthaltenen Abhandlungen betreffen 1) die Glaubensformel und allerlei damit Zusammenhängendes, 2) f. 42ª ff. (ohne Ueberschrift) Einiges über Gebräuche der Qadiriten, besonders auch über Aufnahme in ihre Sekte. الحد للد الذي جعل قلوب العارفيين للعلوم محلا : Anfang عاب ما جاء في فصل التعوّن والبسملة : f.74° ein Stück روى عن رسول الله صعم قال عباد الرحمن : Anfang f. 82° scheint eine ; 4) f. 82° scheint neue Abhandlung zu beginnen, für deren Ueberschrift Platz gelassen ist. Anfang: حدثنا جابر بن عبد الله الانصاري . . . لما خلف الله سجانه وتعالى الارص وخلف فيها آدم المخ

In der 2. Hälfte sind verschiedene kürzere Stücke aufgenommen; so f. 88°—89° قصة التفاحة f. 89° werden die 40 Stufen des Betens des Çufi aufgeführt. — Das Vorhandene schliesst mit einem Gebet und der Anweisung es zu

اللهم اجعلنى من العالمين الفائيزين :beten; zuletzt المستبشرين الذين لا حوف عليهم ولا هم يحزنون

Schrift: gross, weit, deutlich, vocallos. Einige Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1200/1785.

3491. Lbg. 1015.

Format etc. und Schrift (21-27 Z.) wie bei 1). -Titelüberschrift (nach dem Bismillüh):

شرح قول النبي صعم الناس نيام فاذا ماتوا انتبهوا على طريف المحققين من اهل التوحيد،

الحمد لله المبدئ المعيد . . . وبعد Anfang: الحمد لله المبدئ المعيد . . . ان اكتب لهم فقد سالني بعض ارباب القلوب . . . ان اكتب لهم رسالة في شرح قول النبتي الخ

Qūfische Deutung der Tradition: Die Menschen schlafen, aber wenn sie todt sind, erwachen sie; in mehreren ungezählten Abschnitten. — Schluss f. 19^b: التي هي عني التصلا الابتهاج من شوائب الكثرة التي هي منبع التصلا والاختلاف انه العبدى العبدى العبد، تعني المعبد الحبيد، تعني Abschrift vom J. 926 Ragab (1520).

F. 19^b und 20^a. Einiges von ابن العربي in Vers und Prosa.

3492. Pm. 553.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

In diesem Stück ist Verschiedenes zusammengestellt. Zuerst die Geschichte der Ermordung des Çūfi Elhallāģ zu Ende des Jahres 809/922 (حكاية المسين بن منصور الله). Darauf f.41b Mitte eine Erörterung darüber, dass der Ausspruch des Propheten Wer sich kennt, kennt auch seinen Herrn zehnerlei Sinn habe. Dann eine Auseinandersetzung über Umfang und Inhalt des cūfischen Wissens. Der Hauptinhalt sind Ansichten, Aussprüche und zuletzt, besonders von f. 42b Mitte an, Gedichte kleineren Umfanges, dem Elhallāģ beigelegt, die meisten derselben von der Gattung

3493. We. 1706.

Format etc. u. Schrift wie bei 8). — Titelüberschrift:

Verfasser fehlt.

يا هذا لما صاح صايح احبة في النادي على الما صاح صايح احبة في النادي من جانب الوادي وضيح الت Cufische Abhandlung über den Zustand der Gott-Liebenden. Nicht zu Ende; bricht

der Gott-Liebenden. Nicht zu Ende; bricht hier ab mit den Worten: ثم قال ليقم الحب المحتفى بهن المكتفى بهن المرة بين الكاف والنون

Nach f. 36 eine grössere Lücke. F. 37° Schluss eines längeren Lobgedichtes.

3494.

1) Pm. 9, 3, S. 75-84 u. 282.

S^{vo}, 27 Z. (Text: 18¹/2 × 13¹/2^{cm}). — Zustand: nicht gunz sauber und oben am Rande fleckig, wodurch auch der Text etwas beschädigt ist. — Papier: gelb, dick, glatt. — Ueberschrift: وأرضاف . Verfusser fehlt; er lebt nach d. J. ⁷⁴³/₁₃₄₂ (S. S3).

Es sind Sätze çüfischen Inhalts. Zuerst: صورة الاستان الناطق مراة سر المريد الصادي Schrift: gross und kräftig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 900/1494.

2) Pet. 691, 2, f. 10-27.

 8vo , 25 (auch 15) Z. (Text: c. $16^{1}/_{2} \times 9^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: zieml. gut. — Papier etc. u. Schrift (aber vocallos) wie bei 1.

قال رسول الله صغم استكثروا :"Anfang f. 10

Sammlung von allerlei, meistens çūfischen, Aussprüchen in Vers und Prosa. Oft wird Prosa. Oft wird ابن العربي citirt, z. B. f. 18^b, 1; 23^b etc.; auch الشعراني الغزالي, u. A. Zuletzt f. 27^a ein Gebet.

3495.

Verschiedene kleine Stücke:

- 1) Pm. 370, f.89b. Aufzählung der 40 Stufen des Betens der Çūfīs, in 4 Stationen (صقاعات).
- 2) Mo. 164, 14, f. 224—235^a. Ueber die Stufen der Läuterung zur Erkenntniss Gottes und die Wirkungen der Anuäherung an Gott.

- 3) Mo. 164, 16, f. 245—258. Çūfische Betrachtungen über Befolgung der Glaubens-Vorschriften u. Eingedenksein des göttlichen Zornes. Darin Abschnitte: f. 246 منا المناس ا
- 4) Mo. 164, 10, f. 186"—189". Ansichten und Aussprüche frommer Männer: so من كلام الشيخ المكنى بالْعِلال "186 من كلام الراهيم بن ادهم ال

3496. Spr. 1982. 1) f. 1-16a.

46 Bl. Sve, 17 (-18) Z. (212/3 × 151/2: 141/2 × 91/2cm). Zustand: fast ganz wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken.

Bruchstück aus einem çūfischen Werke, religiöse Betrachtungen enthaltend. Die Seiten sind nicht fortlaufend beschrieben. Darin: باب صفة المجنة واهلها ونعيمها

4° باب ما يرجي من رحمة الله تعالى u.s.w. 13° باب في فصل لا اله الا الله محمد رسول الله صغم Auf f. 16° bricht dies Stück ab.

Schrift: gross. krāftig, zum Theil dick, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1140/1727. — Nach f. 1 u. 8 sind Lücken. F. 16⁵—19^a leer.

3497. Mo. 35.

13) f. 76-103: Persisch.

14) f. 104-107 und 1096-111.

8°°, 21 Z. (Text: $11 \times 7^{1/2^{cm}}$). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark.

Stellen aus verschiedenen Werken, meistens çūfischen Inhalts. Darin: F. 104° von den Aufgaben der Çūfik. — 105° von den Pflichten des Çūfi, insbesondere in Betreff des الذي (aus إلى المعربي). — 107° über الخواطر الخمسة des والين العربي des الفتوحات (ابن العربي 100° Notiz über ابن العربي . — 110° — 111 eine Stelle aus احياء العلوم احياء العلوم احياء العلوم احياء العلوم احياء العلوم العربيء العلوم العربية ا

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein und stark, fast vocallos, gleichmässig. — Abschrift c. 1100/1688.

3498. Pet. 312.

Format etc. und Schrift wie bei 10).

Erbauliche Betrachtungen mit çufischem Anstriche, aus verschiedenen Schriften. Zuerst Schilderung der Gottlosen und Frommen (aus رسالة التحقيق في الرد على الزنديق. Sonst ist die Rede von Irdischem und Nichtigem im Gegensatz zu dem Ewigen, Einschärfung der Frömmigkeit, Läuterung des Herzens etc. Einige Male die الطبقات الكبري des الطبقات الكبري crwähnt. Das Ganze schliesst mit Gebet um Erleuchtung der Herzen.

F. 105 Çüfisches Gedicht von einem über die Grösse und Güte Gottes und die eigene Sündhaftigkeit.

3499.

1) Lbg. 1041, 4, f. 35-42.

8°°, 17 Z. $(16^3/_4 \times 12^1/_2; 14^1/_2 \times 9^1/_2$ °m). — Zustand: etwas unsauber, besonders die letzten Blätter. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark.

Bruchstück aus einem çüfischen Werke, allerlei Betrachtungen enthaltend. So f. 39 أن كانت عين القلب تنظر الي ان الله تعالى واحد في منته فالشريعة تقصى ان لا بدّ من شكر خليقته الخ F. 40 - 42 ein hier nicht zu Ende geführtes Gebet, dessen einzelne kurze Sätze mit الهي انا الفقير في غنائي فكيف خليف غنائي فكيف للخور فقيرا في فقرى الخو

Schrift: ziemlich gross, gefällig, vocalisirt. Stichwörter und Ueberschriften roth. — Abschrift c. 950/1543.

2) Spr. 1966, 4, f. 7. 8. Format etc. und Schrift wie bei 2.

Letztes Stück einer çüfischen Abhandlung (دياما und auch الملاء)

F. 7° in der Mitte: طوایف الرعایة, d. h. Aufführung der Klassen, welche fleissig die religiösen Vorschriften beobachten und nach grösserer Vollkommenheit streben. Es sind

davon hier die 8. bis 15. Art (صنف) aufgeführt (die 13. fehlt); so f. 7a:

الثامن على لسان العبّاد الناسكين التاسع على لسان اهل رياضات النفوس العاشر على لسان الصوفية

ليس سدي بل تعرّض بكشفه :Schluss f. 8b وحسبنا الوقوف على جملتها والله الموفق والهادي وحسبنا الله ونعم الوكيل الخ

3500.

1) Mq. 65, 5, f. 188-193.

8vo, c 29 Z. $(20^{1}/2 \times 14^{1}/2; 15 \times 11^{cm})$. — Zustand: unten am Rande wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, glatt.

Bruchstück aus einem cufischen Werke, das, wie es scheint, Züge aus dem Leben gottseliger Männer enthält. Es kommen darin theils Aussprüche, theils (kleine) Anekdoten (zum Theil als حكاية bezeichnet), theils auch Gedichtstücke vor. Die meisten Sätze mit في oder وقيل eingeführt. Die 1. Zeile auf f. 188" ist gefälscht. F. 193b ein den freien Willen des Menschen betreffender Fragesatz, nebst dem Anfang der Antwort darauf, beides von

Schrift: ziemlich gross, kräftig, flüchtig, vocalles. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1050/1640.

> 2) Spr. 854, 6, f. 168"—185. Format etc. and Schrift wie bei 2.

Verschiedene kleine Auszüge und Stücke çüfischen Inhalts. Darunter ein Stück aus: die Gnadengaben (الكرامات) betreffend, f. 172"; ferner الغزائي betreffend, f. 172"; ferner الغزائي hetreffend, f. 172"; ferner والغزائي, eine Stelle aus den المسرخ الجندي, eine Stelle aus den الفصوص nebst Commentar des الفصوص nebst Commentar des الفصوص الفصوص الفصوص المام أن الموت عبارة عن جمود النار الغريزية: stück, das anfängt: ابن العربي; ferner f. 181" bis المبار يضع اخذ الميثان على الانبياء (F. 184" Erklärung der Tradition قدمه في النار المجار يضع (F. 185 einige Recepte.)

3501.

1) Pet. 312, 8, f. 57—88.

4to, c. 17 Z. — Zustand: ziemlich unsauber, auch am unteren Rande wasserseckig. — Papier etc. und Schrift wie bei 7.

Zusammenstellung von zum Theil cüfischen Stücken, auch Traditionen u. s. w. aus verschiedenen Werken.

Zuerst allerlei Glaubensverpflichtungen: 'أكل علينا العبد العام من رسول الله صعم' Dann Bitte um Verzeihung (الاستغفار); f. 59^b Vertrauen auf Gott u. s. w. Zuletzt f. 74^b Dankbarkeit gegen Andere, 75^a völlige Hingabe an Gott, 77^a Bitte als Märtyrer zu sterben, 77^b Ergebung und Geduld, 81^a Vorbereitung zum Gebet durch demüthiges Verhalten.

2) Pm. 146, 3, S. 237-258.

Kleine Stücke aus verschiedenen Werken çūfischen Inhaltes, darunter S. 245—250 das Gebet ملوات الختام على النبي الختام, mit der Vorbemerkung S. 244, wer es verfasst habe (= Pet. 691, 6). Die Abschrift von الحاج احمد بن عبد الله القادري um 1130/1718. — Ausserdem hauptsächlich noch eine Stelle aus dem العربي des كتاب المشاعدات des العربي tiber das Herz (القلب) und dessen achtfache Richtung, S. 256—258.

ots, Barria (1876) statistica (1884)

3502.

Allerlei Stücke u. Stellen aus cüfischen Werken:

- 1) Pm. 250, f. 61^b 63^b. Auszüge aus معتاج دار السعادة des معتاج دار السعادة.
- 2) Mq.116, f.143—148. Beginnt in Kap.4 und geht bis Kap. 9.
 5. غيبان الخلوة وشرايطها 7.
 في بيان المشاعدات 7.
 في بيان المشاعدات 9.
 في بيان المحاشفات 9.
- 3) Mq. 116, f. 198—201. Aus dem Ende eines in Kapitel (und Abschnitte) getheilten Werkes. Ein Kapitel überschrieben f. 198^b: ما ينبغي لافل الطريق Das Schlusswort أكاتمة الإيمان مركب من حصول المعرفة الخ
- 4) Mq. 116, f. 187. Aus einem çüfischen Werke in mehreren Kapiteln, deren jedes in (vielleicht 10) حكاية getheilt ist. Das 12. Kap. f. 187^h: في زوال المعرفة نعوذ بالله منه
- 5) Spr. 851, 19, f. 181"—182. Ein Stück aus كا الآداب في رياضة الأخلاق des ناصر الدين ابو القاسم بن يوسف الحسيني المدايني تلفح Charakterbildung des Çüft.
- 6) Mf. 248, f. 232^b. Alphabetisch geordnete kurze Sätze, beschreibend, worin der Çūfismus bestehe, aus einem Werke را في وصف النصوف (u. auch النصوف الفصايل ومحمو الردايل : Anf. (كلمت النصوف
- 7) Mo. 164, 12, f. 214^b-216^a. Handelt von 84 Eigenschaften der Frommen (= Mo. 225, 4, f. 55^b).

VI. Buch.

as Gebet.

i Va

and designation of the second section of the second section of the second section of the second section of the

en de la companya de

Erste Abtheilung.

Die Werke des Glaubens.

- 1. Von Gebet und gottesdienstlichen Handlungen überhaupt.
- 2. Einzelne Gebetsfragen.
- 3. Aeussere Reinheit.
- 4. Hauptgebete (صلوات).
- 5. Einzelgebete (ادعية).
- 6. Herzensgebete (اذكار).
- 7. Gebete mit den Gottesnamen.
- 8. Gebetsperikopen (اوراد).
- 9. Gebete auf bestimmte Stunden, Tage und Monate.
- 10. Gebete mit Qoran-Abschnitten.

- 11. Gebete bei Beendigung der Qoränlesung.
- 12. Stossgebete (احزاب).
- 13. Abwehrgebete (حرز , جاب).
- 14. Gespräche mit Gott (مناجات).
- 15. Gebete an und für den Propheten.
- 16. Gebet-Gedichte.
- 17. Predigten (خطب).
- 18. Vermahnungen (وصایا).
- 19. Almosen und Fasten.
- 20. Wallfahrt.
- 21. Gebet am Grabe.
- 22. Glaubenskampf.

1. Von Gebet und gottesdienstlichen Handlungen überhaupt.

3503. Min. 187.

Moderate a field of the design that the en-

Format (c. 34 Z.) etc. und Schrift (vocallos) wie bei 41). — Titel:

Verfasser feblt; s. Anfang.

باب فصل الصلوة و قال : Anfang f. 571 الكلينى محمد بن يعقوب بن محمد الكلينى مستف هذا الكتاب رحّم حدثنى محمد بن عيسى الم

Es liegt hier ein Stück eines dogmatischen Werkes des Mohammed ben ja'qūb elkulīnī (um 300/912) vor: s. Bd. II 1855. Es handelt in ungezählten Kapiteln vom Gebet.

باب من حافظ على صلوته او صيعها 571⁶ باب فرص الصلوة باب المواقيت اولها وآخرها وافصلها 572⁶ باب وقت الظهر والعصر باب وقت المغرب والعشاء الاخر 573⁸

Bricht zu Anfang dieses Kapitels ab mit den Worten: قلت لا قال لان المشرف مظل على المفرب هكذا أو رفع عينيه

3504. Lbg. 911.

58 Bl. 8vo, c. 21—24 Z. (16¹/₃×12¹/₄; 14×10¹/₂—11^{cm}). Zustand: der Rand fast überall schadhaft, auch der Text selbst an vielen Stellen; alle Blätter mit Pflanzen-Papier beklebt. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1^a:

ك على العبودية فى الاحكام الشيخ ابي عبد الله محمد ابن على بن الحسين بن بشر الحكيم الترمذي

الحمد لله رب العالمين ولى Anfang f. 16: الحمد واهله أما بعد فانك سالتنى عما اختلف

الناس فيد من اثبات العلل في الامر والنهى وليس لامره علد انما هو امتحان وابتلاء وقال آخرون هو ابتلاء وامحان تعبدهم به الخ

the religion of the text of the continue of

Mohammed ben 'alı ben elhosein ettirmid'i elhakim † \$20/932 will die Vorschriften für die gottesdienstlichen Handlungen u. allerlei damit verknüpfte gesetzliche Bestimmungen mit Gründen beweisen u. Einwürfe dagegen widerlegen. Er handelt darüber in ungezählten Abschnitten. Zuerst: 6° ناكر علة الاعمالة; 7° ناكر علة الوضوء 9° ناكر علة الوضوء 9° ناكر علة الوضوء 10° ناكر علة العمالة 11° ناكر علة العموم ناكر علة العموم ناكر علة العموم ناكر علة الوضوء 13° ناكر علة الزكرة 43° ناكر علة الزكرة 43° ناكر علة الزكرة 43° ناكر علة الخريم الدم 55° ناكر علة تحريم الدم 55° ناكر علة 55° ناكر علة تحريم الدم 55° ناكر علة 55° ن

توقى أن يزيل شيئا من جسدة : Schluss f. 57b عن نفسة حتى لا يحرم الفداء والكرامة من الله والرحمة '

Auf f. 58 ein halbes Dutzend Traditionen.

3505. Pet. 50.

81 Bl. 8vo, c. 16-21 Z. (21 × 14; 17-18 × 11-12^{cm}).

— Zustand: unsauber und fleckig; der Rand zu Ansang und auch am Ende ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich dick, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Versasser f. 1^a:

تتاب عمل اليوم والليلة تصنيف الامام ابى بكر احمد بن محمد بن اسحف السُنِّيُّ،

Dies Werk des Ahmed ben mohammed ben ishaq ben ibrahım eddinaweri abu bekr ibn essunni + 364/974 handelt in 4 Theilen von den bei Tage und bei Nacht, in den verschiedenen Lebenslagen, zu verrichtenden Gebeten und überhaupt von dem Verhalten gegen Gott, auf Grund von Traditionen. Es ist in viele kleine Kapitel eingetheilt. Der Herausgeber Mohammed ben abū 'abdallāh ben abū 'lfath ennahrawānī um 540/1145 schiekt die Riwaje desselben vorauf. Ohne Einleitung beginnt der 1. Theil (=;=) f. 1b so:

باب حفظ اللسان وا... (واليد?) [اخبرنا الشيخ . . . ابو الحسن سعد الخير بن محمد بن سهل

الانصاري قراءة علية الرخ] باب ما يقول اذا استيقظ من منامه .u. s. w باب ما يقال اذا نبس ثوبه باب تسليم الرجل على اعلم اذا دخل بيته 20 جزء .2 u. s. w. باب فصل مي دخل بيتم بسلام 20° u. s. w. باب ما يقول بعد صلاة الجمعة 40 جزء .3 باب كم مرّة يستخير الله عز وجلّ 63 جزء .4 u. s. w. باب خطبة النكاح باب ما يقول اذا استعبر الروية letztes Kapitel باب ما يقول اذا استعبر الروية ترقب عندها مغفرة وخحن :Schluss f. 81b نترقب ما ترقب أخر الكتاب والحمد لله الح

Schrift: Autograph des Herausgebers, ziemlich klein und deutlich, vocallos, öfters ohne diakritische Punkte, im J. 539 Du'lga'da (1145). - Collationirt.

HKh. IV 8367.

3506. Spr. 672.

12 Bl. 8°°, 19 Z. $(21 \times 15: 16^{1} \times 9^{1} \times 2^{em})$. — Zustand: vorn u. hinten unsauber, oben ein grosser Wasserfleck, der Rand von Bl. 1 ausgebessert. - Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. - Einband: Pappband mit Kattunrücken. - Titel und Verfasser f. 1b oben:

عذا ١٤ مقدمة ابي اللبث السمرقندي رحم

الحمد لله رب العالمين والعاقبة : Anfang f. 1 للمتقين . . . قال الفقيم ابو الليث . . . اعلم بان الصلاة فيصة قائمة وشبيعة ثابتة عرفت فرصيتها بالكتاب والستنذ واجماء الامغ الحز

Dies Werkchen des Abu'lleif essamarqandi + 875/985 (393) — II 1945 — behandelt die Verpflichtung des Gläubigen zum Gebet und weist nach, was zu demselben erforderlich (wobei der Verfasser sich über die Reinigung (الطهارة) ziemlich ausführlich auslässt). Das Werk zerfällt in ziemlich viele Abschnitte, am Ende in mehrere alima.

اتما الاقبار فهو صنع العبد وهو : Schluss f. 12b تحلوق واما الهداية فهو صنع الرب وهو غير تخلوق ومن قل الهداية تخلوقة فهو كافر والله تعالى اعلم تمت

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gut, vocallos (ausser einigen Zeilen im Ansang), gleichmässig. Ueberschristen roth. - Abschrift c. 900 1494. - HKh. VI 12756.

3507.

Dasselbe Werk in:

1) Mo. 19, 3, f. 26-34.

[Die Handschrift hat im Ganzen 129 Bl.]

8vo, SZ. (16 × 11; 12 × 53/4cm). - Zustand: ziemlich gut; nicht ohne Flecken. - Papier: gelb, glatt, stark. - Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. - Titel und Verfasser fehlt.

Anfang wie bei Spr. 672. Schluss fehlt; bricht ab mit den Worten: يعنى القهقه يعنى تنقص الوضوء في يوم الخمس والجمعة والعيديم.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, vocalisirt. - Abschrift c. 1100 1688. - Bl. 35 leer.

[1) f. 1-8. 14-17 und 2) f. 9-13. 18-25 und 4) f. 36-48 Türkisch.]

2) Pm. 374, 3, f. 51-75.

Format etc. und Schrift wie bei 2.

Schluss wie bei Spr. 672 bis zu den Worten فهو كافر, dann aber noch ein grösserer Zusatz, der فاذا كانا جميعا يكون كلافها أيمانا والحمد لله أنط :endet

Im Anfang einige Randbemerkungen; am Schluss noch ein längerer Fragesatz (هسئلة).

3) We. 1836, 6, f. 71b-84a.

Der Schluss wie bei Spr., aber nur bis zu والهداية صنع الرب عز وجل وهو غير تحلوف: den Worten

F. 85ª enthält Sätze mit Wörtern verschiedener Bedeutung (كافر, جعفر, جلس, جعفر).

F. 86 - 89 Türkisch.

3508. Pm. 161. 10) f. 79-117.

8vo, 19 Z. (Text: 131/2 × 9cm). - Zustand: etwas wurmstichig: ziemlich unsauber, auch fleckig. - Papier: gelb, glatt, dick. - Titel fehlt; er ist:

شرح مقدمة ابي الليث

und genauer nach HKh. VI, p. 72:

ك" التقدمة في شرح المقدّمة

Verfasser fehlt: er ist genannt zu Ende des Werkes f. 1174: جبرائيل بن حسن بن عنمان بن محمود بن عثمان الكاجائي والمعكلي

Anfang fehlt, wahrscheinlich 10 Bl. Das في بدؤ الاسلام الاحتركم الاصنام : Vorhandene beginnt على وجوهها ساجدين . . . قوله من الصديقين الصديق المبالغة في الصدق شاهرة بالمعاملة وبالنمة بالمراقبة... قوله والشهداء وهم الذين استشهدوا في سبيل الله المن

Commentar mit قوله zu ausgewählten Stellen derselben Abhandlung, von Gabrail ben hasan ben 'otmān elkenģaī (u. elma'kalī); (um 700/₁₈₀₀) بديع الدين الرومي (um 700/₁₈₀₀) und lebt um 750/1849. — Auf den Commentar, der zuletzt (f. 104ⁿ) die Textstelle behandelt: قوله واما الهداية فهي صنع الرب وهو غير تخلوف folgt f. 106° ein Anhang ذيل الكتاب, in welchem zuerst f. 106ª die Bedeutung der Buchstaben des Alphabetes angegeben (الألف من أنجد الله والباء بدء الله وقيل الباء بهاء الله والجيم جلال الله وقبل جمال الله والدال دين الله الخ darauf f. 106 Mitte ihre Herleitung (الاشتقاق) ausführlicher erörtert wird: الف مشتقة من الالفة وانما سميت بذلك لانها الفت اسم الله . . . والباء مشتقة من المباهاة . . . والتاء مشتقة من التوبة الم

Das Werk schliesst f. 112b ff. mit verschiedenen Gebeten (دعاء النبق u. s. w., رالدعاء عند ختم القران : «zuletzt f. 116

In der Nachschrift sagt der Verf., er habe das Werk auf Bitten seines Sohnes عبيد الله verfasst.

وجمعت لم هذا الكتاب: "Schluss f. 117 من الكتب المعتبرة والشروم المتداولة وقد وقع فراغ من تاليفه وتسويده جمد الله وحسن توفيقه

Die Jahreszahl der Absassung ist hier ansgelassen. Schrift: ziemlich klein, gut, gleichmässig, vocallos. Das Stichwort قولم roth. - Abschrift c. 850 1446. HKh. VI 12756.

3509. Spr. 671.

187 Bl. 8vo, 15 Z. (21 × 15; 14 × 8cm). - Zustand: gut (Bl. 1 fleckig). - Papier: gelb, dünn, glatt. - Einband: Pappband mit Lederrücken. - Titel u. Verfasser f. 1a:

كتاب التوضير للقرماني في شرح مقدمة ابي الليث (Titel ebenso in der Vorrede; Verf. ausführlicher im Anfang.)

الحمد للم رب العالمين والصلاة : Anfang f. 1b والسلام . . . وبعد يقول . . . مصطفى بور زكرياء بن ايدغمش القراماني سدده الله في القول . . . نمّا رايت تختصر مقدمة الصلاة الج

zu der- قوله Ausführlicher Commentar mit selben Abhandlung von Muctafa hen zakarijjā ben eidogmis (bei HKh. unrichtig ben abī toghmās) elqarāmānī moçlih (und cafi) eddin + 809/1406, im Jahre 792 Moharram (1390) beendet. Derselbe beginnt f. 2a: قوله بسم الله الرجن الرحيم جرت سنة السلف والخلف بذكر التسمية والحمد لله في اوائل تصانيفهم الح

Schluss des Textes wie bei Spr. 672; der راجين من الله الفلاح والفوز: ١٤٦٥ des Commentars f. الجين من الله الفلاح والفوز: بالجناج أنه هو الوقاب الفتاج . . . انه هو المشكور على افاضة نعمه والمسئول خاتمة السعادة بفصله وكرمه والصلاة والسلام الإ

Schrift: ziemlich klein, zierlich, gleichmässig, vocallos, Türkische Hand. Ueberschriften u. Qoränstellen u. Aussprüche Molammeds (zum Theil) roth. - Abschrift c. 1200/1785.

HKb. VI 12756. II 3751. — (F. 187 $^{\text{b}} = 143^{\text{a}}, 1-14.$)

Lbg. 818 enthält denselben Commentar. 136 Bl. 8°, 17 Z. $(18^{1}/4 \times 13^{1}/2; 13^{1}/2 \times 10^{cm})$. — Zustand: etwas unsauber, auch fleckig; in der 2. Hälfte, besonders am Ende, wasserfleckig im Rücken; Bl. 1 ausgebessert. - Papier: gelb, glatt, dick. - Einband: rothbrauner Lederband. - Titel ebenso. Verfasser f. 1a: صفى الدين مصطفى القرماني

in der Unterschrift mit dem Zusatz: بن زكرباء.

Schrift: gross, weit, gut, dentlich, gleichmässig, vocallos, oft auch ohne diakritische Punkte. Stichwörter roth. Bisweilen Verbesserungen und auch Bemerkungen am Rande. - Abschrift c. 830/1427. - Collationirt.

3510. spr. 670.

107 Bl. 8vo, 7 Z. (20¹ 2×15¹/₃; 13×9¹ 2^{cm}). — Zustand: ziemlich unsauber, besonders im Anfang. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: schwarzer Lederband.

Schrift: f. 2-S4 gross, dick, deutlich, fast vocallos; f. 1 (ergänzt) und 85-107 etwas kleiner, gut, fast vocallos. Die Ueberschriften roth. — Nach f. 98 fehlt 1 Blatt. — Abschrift c. 1000/1591.

Andere Commentare zu der Abhdlg haben verfasst:

- . 677/1278 + دو النون بن احمد بن يوسف السرمري (1
- 2) حليل بن مقبل المعلّمي (2 um مقبل المعلّمي (2
- 3) سين حسين الطولوني (3 um 870/1465.

Versificirt ist sie von عبد الوهاب بن \dagger الحمد أبن عربشاء \dagger الحمد أبن عربشاء

3511. Mq. 47.

4^{tc}, 11 Z. (Text: 17 × 9¹/_{2^{cin}}). — Zustand: ziemlich gut, aber der Seitenrand von f. 171 an, und namentlich auch gegen Ende, fleckig; f. 182 und 183 auch unten beschmutzt. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Titel fehlt.

Es ist dieselbe Abhandlung mit Türkischer Uebersetzung hinter je einem oder 2 Textworten; dieselbe fehlt aber öfters, besonders von f. 170^b an und ist dann Platz dafür gelassen. Der Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt: يعنى بن سمع بن الناس خبرا غشا وبن سمع شرا افشاه الن

صنع الرب الدى عز اسمه : Der Schluss f. 183 عز اسمه الدى وهو اول غير مخلوق برادلمش در تمت

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gut, gleichmässig, vocallos. Das Türkische roth, das Arabische roth überstrichen. — Abschrift c. 1050 1640.

3512. Lbg. 368.

Format (c. 26 Z.) etc. und Schrift wie bei 16). — Titelüberschrift:

ر" في الصلوة للشيخ الرئيس

الحمد لله الذي خص الانسان :Anfang بشرف الخطاب . . . أما بعد لما التمست ايها الانح الشقيق . . . أن اكتب رسالة في الصلوة الخ

Ueber das Wesen des Gebets, in 3 Ahschnitten, von Eśśeih erraïs d.i. Ibn sinā أو المائة الما

Der Verfasser sagt am Ende, er habe diese Abhandlung in kaum einer halben Stunde geschrieben, trotz allerlei Störungen.

HKh. III 6214.

3513. Mf. 586.

323 Bl. Folio, 19 Z. (302/3×18; 21×10cm).— Zustand: gut, aber nicht frei von Wurmstichen und deshalb an einigen Stellen am Rande ausgebessert Der Rand öfters fleckig.

— Papier: gelb, auch bräunlich, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Halbfranzband. — Titel und Verfasser fehlt; von späterer Hand steht f. 1° oben:

مصباح كبير شيخ الطايفة شيخ ابو جعفر الطوسي "Der Titel ist nach der Unterschrift f. 321ª:

مصباح المتهجّد

Der Verfasser heisst:

محمد بن الحسن بن على الطوسي الشيع ابو جعفر

الحمد لله ولتى الحمد ومساحقه: Anfang f. 1b.
... سالتم ايدكم الله ان اجمع عبادات السنة ما يتكرّر منها وما لا يتكرّر واضيف اليها الادعية المختارة عند كل عبادة على وجه الاختصار دون التطويل المج

Mohammed ben elhasan ben 'alt ettüsī abū ģa' far † 460/1068 (und nicht 561/1166, wie bei HKh. V p. 401 und VII p. 677 steht), ein st'itischer Gelehrter, giebt in diesem Werke eine Sammlung von Bestimmungen über die im Lauf des Jahres wiederkehrenden und nicht wiederkehrenden gottesdienstlichen Handlungen, nebst ausgewählten Gebeten bei jeder solchen Handlung. Er will sich möglichst kurz fassen, dabei aber die unumgänglich nothwendigen juristischen Fragen nicht übergehen. Der Zweck des Buches ist ein praktischer, nämlich die Beibringung von Gebeten. Er schickt einige allgemeine Abschnitte voraus.

فصل فى ذكر حصر العبادات وبيان اقسامها \$20 كفصل فى كيفية الطهارة فصل فى ذكر الجنابة وكيفية الغسل منها \$4 كلوات \$60 Zuletzt: 60

Dann beginnt das eigentliche Werk, mit der Aufschrift: كتاب الصارة. Es wird zuerst in mehreren ungezählten Abschnitten von den Bedingungen gesprochen, unter denen das Gebet stattzufinden hat und von dem äusserlichen Verhalten beim Beten, dann von den im Laufe des Tages und der Nacht vorzunehmenden Körperbeugungen und was dabei von dem Betenden zu sprechen ist.

فصل فى ذكر شروط الصلاة 10⁴ فصل فى ذكر باقى شروط الصلاة 10⁴ u.s.w. فصل فى ذكر الاذان والاقامة 11⁴

Der 2. Theil beginnt, wie es scheint, f. 157°, obgleich der 1. Theil daselbst keine Unterschrift hat. Aber nach f. 321° besteht das Werk aus 2 Theilen und an keiner andern Stelle als hier ist eine Andeutung, dass der 1. Theil zu Ende sei. Dieser 2. Theil beginnt nach dem Bism. mit: دعاء ليلة السبت مروي عن علي عَم تعلّمه من جبوءيل ملوات الحوايدي عن علي قالسبت 158° ملوات الحوايدي u. s.w. Zuletzt: 317° فصل في ذير ما لا بختص بوقت معيّن من العبادات 310° يوم النيبروز 320° ; فصل في احكام الزكوق 318°

حتى لا اتكلف ما لا احتاج : Schluss f. 821 الله يا نا المجلال والاكرام واكثر من قولك يا نا المجلال والاكرام وصلى الله على محمد وآل محمد المخ

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, (fast überall) stark vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. Der Text in farbigen Linien eingerahmt. Eine zweite Umrahmung mit Goldstrichen gegen den Rand hin. In diesem Rahmen stehen von derselben Hand, aber in kleinerer Schrift, sehr oft auf den Text bezügliche Stellen aus anderen Werken. — Abschrift vom J. 1820, in كاتحداداً المنافعة ال

HKh. V 12185 (ohne Angabe des Verfassers).

F. 322 - 323 steht, von derselben Hand, ein kurzer Nachtrag über den Besuch der Gräber der Propheten und Heiligen.

3514. Min. 187. 98) f. 809.

Format (33 Z.) etc. und Schrift (etwas dicker) wie bei 90). — Titel fehlt: s. Anfang.

الحدد لله رب العالمين والصلوة ... أعلموا Anfang: الحدد رحمكم الله انى لما علمت عبادات السنة في الكتاب الذي سميته بمصباح المتهجد وجمعت فيه من العبادات ومختار الادعية المخ

Abkürzung desselben Werkes, vom Verfasser selbst gemacht.

فصل فى ذكر عبادات الشرع : «209 Euerst f. 809 والليلة «809 نعمادات اليوم والليلة «809 ab in dem افصل فى الاغسال المسنونة mit den Worten: وتركه متعمدا وعند صلوة الاستخارة وعند صلوة الحاجة

Der Rand stark mit Gebeten beschrieben.

3515. Spr. 869. 3) f. 546-626.

Svo, 15 Z. (Text: 12 × 9¹/₂cm). — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dick. — Titel u. Verfasser f. 54^a (von neuerer Hand):

كتاب التصوف في العبادات للغزالي

الحمد لله رب العالمين والصلاة : Anfang f.54b ... قال الشيخ الامام تجدّ الاسلام محمد بن محمد بن محمد الغزّالي ... اعلم أن كل مسلم بالغ يجب عليه في كل يوم وليلة اربعائة وثمانية عشر فرضا المخ

Die Zahl der dem Menschen obliegenden religiösen Pflichten (auf Grund des Spruches: وما خلقت الحتى ولا الانس الا ليعبدون) ist, nach Elgazzālī † 505/1111, dem Verf. dieser kleinen Schrift, deren Titel fraglich ist, 418; er giebt ihre Eintheilung f. 55° zuerst im Allgemeinen (فعشرة في الاسلام وخمسة وعشرون في الايمان الح) dann im Einzelnen an und schliesst f. 59° mit den Worten: الخامس والعشرون ان لا ينسى امور الآخرة

Von demselben Verfasser ist wol auch das sich unmittelbar anschliessende تتاب الدعوات Dasselbe beginnt f. 59% وقال ربّكم ادعوني استجب : وقال تعاني ادعوا ربّكم تصرّعا وخفية الخ

Das Gebet ist nothwendig. Von Qorānstellen ausgehend, führt der Verf. eine Menge Traditionen an und giebt an, wie Mohammed gebetet und das Beten Anderen eingeschärft habe. — Schluss f. 626: من كل بـر والغنيمة من كل بـر والغنيمة من النار، رواه الحاكم، تمت

Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, gefällig, deutlich, vocalisirt. — Abschrift c. 1000 1581.

Pm. 315, 1, f. 1-7b.

61 Bl. S. 11 — 13 Z. (15 1/4 × 10 1 2: 12 × Scm). — Zustand: ziemlich unsauber und fleckig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: rother Lederband.

Dasselbe Werkchen. Titel fehlt. Anfang fehlt (bis قال الشيخ الخ). Schluss f. 4^b abgekürzt, zuletzt aber so wie oben (aber ohne das الدعوات).

Schrift: zieml. klein, deutlich, otwas steif, vocallos. — Abschrift c. 1200 1785.

F. 7 " n. 8 " ein Stück aus اذكار النواوي.

3516. Spr. 869. 4) f. 62¹-73².

Format etc. and Schrift wie bei 3). - Titel und Vorfasser fehlt.

باب الامر بالمحافظة على الصلوات: 4n fang f. 62b. المكتوبات والنهي الاديد والوعيد الشديد في تركهن، باب الترفيب في ترك الصلاة باب الترفيب في عدم اتمام الركوع والسجود المخ 46b Dies Stück eines grösseren Werkes handelt vom Gebet und stützt sich dabei auf Qorān und Traditionen. Es scheint dem 1. Theil des بالترفيب والترفيب والترفيب والترفيب والترفيب والترفيب والترفيب الترفيب والترفيب والترفيب مع المنافقة المنافقة المنافقة المنافقة المنافقة المنافقة المنافقة المنافقة المنافقة وشراما أرسلت بع والله اعلم والحمد لله الخ

Daran schliesst sich, von anderer Hand, f. 716-73a ein Kapitel desselben Werkes باب الترغيب في كلمات يُستفتح بها الدعاء وبعص ما جاء في اسم الله الاعظم

Mq. 121, S. 225—228 enthält einige Stücke (über Waschung, Gebet, Almosen etc.) aus demselben Werke.

3517. Pm. 77.

33 Bl. S⁷⁰, 25 Z. (21 × 14¹2; 15¹2 × 9^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber, zum Theil flockig. Bl. 18 am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel fehlt. Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين واشهد أن لا Aufang: الله أله الله وحده . . . أما بعد فيقول العبد . . . فأبو الحسن المالكي الشاذلي . . . فذه مقدمة في مسائل من العبادات وغيرها على مذهب الامام المالكي . . . فحصتها من الكتباب المن

Das vorliegende Werk ist abgekürzt aus المام مالك على مذهب الامام مالك على مذهب الامام مالك المقدمة العندة السالك على مذهب الامام مالك den Titel المقدمة العندة للجماعة الأزهرية sind verstanden Alle, die sich zur Moschee الازع halten. Von wem das Grundwerk verfasst sei, ist mir unbekannt, nur dass der Verfasser nach dem Orte العنزي genannt zu sein scheint. Der Auszug ist von 'Alī ben 'abd allāh ben 'abd elģebbār eskād'ilī abū 'lhasan elmālikī † 656/1258 gemacht und behandelt die gottesdienstlichen Pflichten in 11 Kapp.; jedes derselben zerfällt in mehrere ungezählte ...

في الطاهرة والله تعالى وانولنا من السماء ماء 1 باب. 1 في الصلاة وهي احد اركان الاسلام الخمسة 5 باب. 2 في الاعتكاف 5.12 ; في النوروة 11 باب. 3 في الاعتكاف 10. الوارثون من الرجال عشرة 16 باب. 10 في المبان جمل من الغرايض والسنن 17 باب. 11 والآداب يتعبى على المسلم

وترك الاستعلاء وحسن الثناء وجميل: Schluss f. 18b الادب معينا على طلب العلم والجد لله وحده وصلى الله النخ

Schrift: ziemlich klein, gefällig und gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift von يوسف بن احمد الشطيحي im J. 1096 Moharram (1684). — Nicht bei HKh.

3518. Spr. 676.

71 Bl. 8°°, 15 Z. (19¹/2×13¹/3; 15×8¹/2-9¹/2cm). — Zustand: unsauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1a:

كتاب الادوية الشافية في الادعية الكافية

(so auch Vorrede f. 4b, 15). - Verfasser f. 1a:

قطب الدين ابو بكر محمد بن ابي الحمد بن ابي الحسن على بور العَسْطَلَانِيّ

قال الشيخ الفقية . . . ابن Anfang f. 1^b: القسطلاني . . . الحمد لله الذي علمنا بفضله ما لم ذكن نعلم . . . أما بعد فان ما عند الله خير وابقى لمن اعطي قياد الاقتداء الخ

In diesem Werke behandelt Mohammed ben ahmed ben 'alı (ibn) elqustallanı abū bekr qotb eddin † 686/1287 das Gebet und Alles was dazu gehört, und giebt Anleitung zu demselben. — Es zerfällt in 4 كنز, deren 1. und 4. in 6, das 2. in 7, das 3. in 22 مطلب getheilt ist. 1. كنز f.5° كنز على الدعاء وفصله وما يستحبّ أو يكرة في فعله

فى الامر بالدعاء والوعد بالاجابة 1.5° مطلب. 1 فى الازمنة الفاضلة الواردة بالبركة الشاملة 11° كنز. 2 فى اوقات السؤال 11° مطلب. 1

في الدعا في اليوم والليلة ورَّدًا وصَدَّرًا 400 كنز .3 وعند تحوّل الاحوال سفرا وحصرا'

1. في الصباح والهساء مطلب HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX. في الصدقة والصوم والفطر 39° مطلب . 20. في قضاء الدين والحوائج 55° مطلب . 20. في قضاء الدين والحوائج 55° مطلب . 59° مطلب . 22. في المعيد متعددة لم يتعلق باقصية متمهدة 16° كنز . 4. في المعاء الله الحسني والاسم الاعظم 61° مطلب . 61° مطلب . 66° مطلب . في الحوقلة والاستغفار 66° مطلب . 66° مطلب . قد الحرف المامنة يومل سايلوة 5° والحمد لله الخ كفيل بما عليه فيه يعول الملوة والحمد لله الخ Schrift: ziemlich gross, gewandt, gleichmässig, ziemlich stark vocalisirt, deutlich. Ueberschriften grösser. — Abschrift im J. 683/1284 von . ازبك الخصى الظاهري Collationirt. — HKh. I 359 (bloss Titel).

3519. We. 1608.

159 Bl. 4°, 23 Z. (25¹/₂×16¹/₂; 17¹/₂-18×11¹/₂cm).— Zustand: an den Rändern wasserfleckig, auch sonst nicht frei von Flecken, im Anfang schadhaft und ausgebessert.— Papier: gelb, dick, glatt.— Einband: brauner Lederband mit Klappe.— Titel und Verfasser f. 1°:

الجزء الثانى من كتاب المدخل لابن حاج

Die ersten drei Wörter des Titels sind ausradirt. Derselbe ist nach HKh. V 11690:

مُتْخِل الشرع الشريف على المذاهب الابعة ابو عبد الله: Der Verfasser heisst vollständig: ابو عبد الله محمد بن محمد بن محمد الفاسي ابن الحاج

Eine ausführliche Anleitung zur Erfüllung der durch das religiöse Gesetz vorgeschriebenen Pflichten und Verrichtungen, auf Grund der orthodoxen Lehransichten, von Mohammed ben moh. ben moh. elfäst ibn elhage † 787/1336 im J. 782/1332 vollendet. Das Werk umfasst drei Bände, welche in viele ungezählte Abschnitte getheilt sind, davon liegt hier der zweite Band vor, welcher in seinem letzten Drittel sich hauptsächlich mit Unterweisung des angehenden Çüft beschäftigt. Er beginnt f. 1b: فصل في خروج الامام الي صلاة العيدين أن تكون في المصلّى الخ

فصل في التكبير عند الخروج الي المصلّى والسنة 1.2 فصل الماصية ان يكبّر الخ

فصل في التحفظ من التجاسة في المصلى، ويتعبّن على الامام الح 80

Einige Abschnitte sind:

فصل في الرباط وفصله وذكر الخيل وفصلها' اخرج "23 البخاري في صحيحه

فصل في فصل الشهادة اخرج مسلم في محجه 24 ا

فصل في آداب الفقير المنقطع التارك للاسباب وكيفية 27° نيند وهديد قد تقدم ان للهادينقسم على قسمين

فصل الزهد والخلوة وقال رحداعلم الى لم اجد شيئا ابلغ "53

فصل فى السماع وديفيته وما يمنع منه وما يجوز فصل فانظر رحمنا الله تعالى واياك

فصل واما الرقص والدى بالرجل وكشف الراس 12° وتحبيق الثياب

فصل وقال رحم واما تمزيف الثياب فهو جمع 42° الى ما فيه من السخافة

فصل واما الاشتغال بتحصيل علم الكيمياء فهو ⁸⁶⁶ من الباطل البين

فصل في دخول المريد الخلوة؛ وينبغى للمريد 88° أن لا يدخل الخلوة بنفسه

فصل في آداب محبة الاعصاء اعلم ان لكل جارحة *98 من الجوارج آدابا

فصل في صرف همم المريد كلها الي امور 127⁶ الآخرة وينبغي له ان يكون

كثرت المفاسد فيه وقل أن : Schluss f. 159* المتثلث تنحصر بصد ما هي السنة فانها أنا امتثلث في شيء نار واستنار وتجمل والحمد لله وحده الخ

Die Wörter ويتلوه في الجزء الثالث sind in der Unterschrift ausradirt.

Schrift: gross, kräftig, deutlich, stark vocalisirt. Ueberschriften roth. Ergänzt in kleinerer gefälliger Schrift f. 5. 9. 12. 21. Nach f. 5 fehlt etwas; so auch vielleicht nach f. 55. — Abschrift c. 800/1307. — Collationirt.

3520. We. 1523.

179 Bl. 8°°, 17 Z. (20¹/3×14¹/2; 15×8¹/2-9°°). — Zustand: nicht recht sauber. Gegen Ende am oberen Rande wassersleckig. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel u. Verfasser auf Blatt b Vorderseite:

كتاب جواهر الفقه مالا إلا الاسا

لطاهر بن سلام بن قاسم الانصاري الخوارزمي

الحمد لله الذي :Anfang Blatt b Rückseite هدانا لمعرفته واكرمنا بتقواه وطاعته . . . [أما بعد]

فيقول . . . طاهر . . . الحوارزمي . . . لما لفظنى رامي الغربة من ديار خوارزم الي هذه التربة الخ

Auf der Rückkehr von der Pilgerfahrt nach Mekka, sagt der Verfasser Tähir ben sellam ben qāsim clhowārizmī, um 770/1869 am Leben, habe er, in den Ländern Griechenlands (بلاد الروم) zurückgeblieben, den Entschluss zur Abfassung dieses Werkes gefasst. Er berühre zuerst allerlei Fragen aus den Religions-Principien, um das Wesen Gottes klar zu stellen; darauf die Grundsätze des äusseren Kultus, ohne sich dabei auf Beweisführungen einzulassen, der Kürze wegen. Er hat dabei eine Menge Werke aus älterer und späterer Zeit benutzt, die er f. 1ª ff. aufführt und mit ihren Siglen (die er im Werke braucht) bezeichnet. Vor dem völligen Abschluss habe er auch noch Elqahira besucht und dort die letzte Hand an sein Werk gelegt, es aus den genannten Werken mehrfach erweiternd, im J. 771 Ram. (1370). . كتاب الجواهر Als Titel giebt er f. 3° bloss an Es zerfällt in 10 Kapp., deren Uebersicht f.3b u.4.

في اثبات الصانع وتوحيده وكتبه ورسله 1.4° باب.1 والايمان به

في الطهارة والسواك واحكام المياه 8 باب.2 في الصلوة والمسايل المنشورة فيها 45° باب.5

، الصلوف والمسايل المنسورة . والاوقات والأنان والجماعة

في آداب السالكين من اهل الطريقة ط167 باب. 10

فالمرجق من فصل الله الخلاق :"Schluss f. 177 الله الخلاق الله المرجق من فصل الله وجمعه في رحبات (وجنات الله هذا الاوراق . . . انه هو الغفور الوهاب للمؤمنين سبيل الصواب واليه المرجع والمآب الصواب واليه المرجع والمآب المربع المربع والمآب المربع والمربع والمر

Schrift: gross, rundlich, breit, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1159 Ďū'lqa'da (1746) von عبد المعطي بن محمد بن حسن القرشي.

Arab. Foliirung; die beiden ersten Blätter nicht mitgezählt, jetzt Bl. au. b. Bl. 155 überschlagen. — HKh. II 4292.

F. 177^b—179^b verschiedene Kleinigkeiten, darunter f. 179^a Verse gegen das Tabakrauchen (in Frage und Antwort, von خمد البكري المصري), und 2 Verse über 4 Ausdrücke für "Schlaf", nebst Erklärung.

Dasselbe Werk in:

1) Lbg. 979.

110 Bl. 8°°, 23 Z. (20¹/2×14³/4; 14×8¹/2°m). — Zustand: zieml. unsauber, am Rand wasserfieckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Schrift: ziemlich klein, kräftig, gedrängt, vocallos. Ueberschriften, auch Stichbuchstaben, roth. — Abschrift um 950/1643. — Am Rande oft Noten. — Arabische Foliirung; 101 ausgelassen, 6 zweimal gezählt.

2) Pm. 37.

155 Bl. 8°°, 21 Z. (20¹/2×15¹/3; 13¹/2×8¹/2-10°m).— Zustand: zieml. gut; nicht ganz sauber. — Papier: gelb, stark, zieml. glatt. — Einband: brauner Lederbd. — Titel von späterer Hand. Verfasser fehlt. Anfang u. Schluss (f. 147b) wie bei We. 1523. — Schrift: zieml. gross, deutlich, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1051 Gom. I (1641) von

F. 148—155 allerlei Notizen von Ueberschwemmungen u. Feuersbrünsten im J. 1064/1654, auch verschiedene Gebete u. Traditionen.

3521. We. 1369.

47 Bl. S^{vo}, 18-21 Z. (18¹/₂×14; 14-14¹/₂×11-11¹/₂c^m). Zustand: lose Lagen, etwas unsauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einbd: brauner Lederdeckel. — Titel u. Verf. f.1^a:

مجموع نفيس فيه فصول تتعلق بالصلوات المكتوبات وثواب فاعلها واثم تاركها وعقوبته

جمع كاتبه ابي العباس احمد بن ابي بكر الطبراني الكاملي

للد الذي جعل الصلاة عمود الدين: Anfang f.1 المنافقة على اول وقتها المن

Von der Verdienstlichkeit des Gebets und der Strafe derer, die es unterlassen, unter Anführung von Qorān- und Traditionsstellen, von Ahmed ben abū bekr ettaberāni elkāmili abū 'l'abbās um 816/1413. Das Werkehen zerfällt in mehrere ungezählte Abschnitte.

فصل وقد ذكر الله تعالي في كتابه ان عبادته "f.4 فصل وقد ذكر الله تعالي في كتابه ال عبادته الله الح

وهذا الذي نَكرِناه في هذا : Bchluss f. 18⁶: الفصل يكفي والله يهدي من يشاء الي صراط مستقيم'

Schrift: ziemlich gross, etwas gerade stehend, spitzig, deutlich, vocallos. — Autograph, um 816/1413 (s. f. 47a).

3522. Glas. 235.

8°°, 16 Z. $(20^1/_2 \times 14^1/_2; 14 \times 10^{\circ m})$. — Zustand: lose Blätter und Lagen; unsauber u. fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel und Verfasser f. 72°:

ک" حیوة القلوب فی معرفة عبادة علام الغیوب لاحمد بن جیبی بن المرتضی

قال مولانا امير المومنين :Anfang f. 72b المهدي لدين الله احمد بن يحيى بن رسول الله الحمد لله ونستعينه ونساله العصمة عن معاصيه ... أما بعد فانا نظرنا في امرين عظيمين ملازمين للعباد مخالفين لما يقتصيه المعتاد الخ

Der zeiditische Schriftsteller und Imam Elmehdi lidin alläh ahmed ben jahjä ben elmortedä, geb. 775 Ragab (1373), gest. 840 Dū'lq. (1437), weist in diesem Werkchen, welches in 3 Abschnitte zerfällt, auf die Pflicht des Gebets hin; der Mensch vergesse zu leicht, dass er sterben müsse. — 1. أحمل أو تعلى الغنان عن الاهتمام بأمر الموت وعدم الفزع منه في سبب الغفلة عن الاهتمام بأمر الموت وعدم الفزع منه في سبب عنفلة العبد في حال قيامه 73 فصل 2.

فى ذكر الصلوات الخمس التى فرضها الله على عباده 14° فصل. 3 واتعب نفسك في طاعة الله : Schluss f. 80° ليعظم لك الثواب عنده أ

Schrift: jemenisch, klein, gut, etwas vocalisirt, diakritische Punkte fehlen bisweilen. Ueberschriften u. Stichwörter hervorstechend gross.— Abschr. (nach f.111³) im J. 1020/1611, von (أوهبان) الحسن بن على بن وهان (وهبان)

3523. Glas. 112. 2) f. 211^b-214^a.

4to, c. 27-29 Z. (Text: 23-24×17-18^{cm}). — Zustand: fleckig, am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt.

فى احياء Dasselbe Werk. Im Titel steht فى احياء für غيفة. Am Schluss fehlt etwas; es geht hier nur bis zu den Worten: على باب احدنا يتعلم فيم على باب احدنا يتعلم فيم كل يوم وليلة خمس مرات (Glas. 235, 4, f. 80°, 12).

Schrift: dieselbe Hand wie bei 1), aber flüchtig und ungleich, besonders gegen Ende, und daselbst auch kleiner, enger und gedrängter. Stichwörter hervorstechend gross, auch roth. — Abschrift um 866 1462.

In Glas. 233, 4, f. 42b ist der Anfang des واستعانوا عليه بمواد Werkes bis zu den Worten vorhanden.

> 3524. Pm. 493. 4) f. 56 - 61a.

Format etc. u. Schrift wie bei 3). - Titel fehlt; er ist:

مطالب البصلي

Verfasser feblt; es ist:

لطف الله النسفى الفاضل الكبداني

(nach WE, 179, 1; nach Anderen حمد الغناري حمزة الغناري † 633/1429 oder auch ابري كمال + 1633/1575 HKh. VI, p. 83. 84).

الحمد لله رب العالمين والصلوة : Anfang f. 56": . . . اعلم بان العبد مبتل بين ان يطبع الله تعالى فيثاب وبين ان يعصيد الخ

Vom Gebet, in 8 Kapiteln, von Lutf allah ennesefi elfādil elkīdānī um 900/1494.

زفي بيان الفرائص وهي خمسة عشر : باب .1 زفي السنى 3. ; في الواجبات وهي سبعة 2.

نى المكروهات . 6 ; في المحرمات . 5 ; في المستحبّات . 4

. في المفسدات . 8 : في المباحات . 7

وترك فرص من الفرايض بالا عذر : "Schluss f. 61 ولو طوأ فواته دون اختياره وتعمل الحدث تهت الكتاب HKh. VI 12770 (u. d. T. قلمة الصلوة).

Dasselbe Werk: 1) Mf. 248, f. 104. 105. 2) Mq. 145, 32, f. 305-310. Format etc. u. Schrift wie bei 31.

Das Vorwort fehlt bis auf die Schlussworte dann folgt ; (وغير المشروعات وبيان معانيها الح Kap. 1-4; dies bricht ab mit den Worten: وعلى الصدر للنساء واخراج الكفين

Mg. 145, 33, f. 311-314 Türkisch.

3525. We. 1961. 9) f. 581 - 104.

8vo, 17 Z. (141/2 × 71/2cm). - Zustand: ziemlich gut, doch in der 2. Hälfte oben am Rande wassersleckig u. ausgebessert. - Papier: gelb, glatt, zieml dunn. - Titelüberschrift f.58b: هذا كتاب قهستاني لشرح كيداني. Richtigor:

شرح مطالب المصلى للفاضل الكيداني محمد القوهستاني الصدائي شمس الدين .. Verf

الحد الذي رفع قاعدة الفقد ... : Anfang f.58b اما بعد فلما ارحل من هذه الدار خيار هذه الامة الايدار الخ

Gemischter Commentar des Mohammed elqohistani eççamadanı sems eddin (um 950/1548) zu demselben Werk, im J. 947/1540 verfasst. Er beginnt f. 59b: بسم الله جملة فعلية عند الكوفيين وهو اشهر . . . الرحمن الرحيم بالحركات : Schluss f.104 - الثلث وقد جوزها ابوالبقاء الخ و الخامس تعمد الحدث اي نقص الظهارة قصدا بمثل البول والريح . . . لعلم يتولد منهي اولاد صوالي الاعمال؛

Schrift: ziemlich kloin, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. Grundtext roth überstrichen. Am Rande nicht selten Bemerkungen. - Abschrift c. 1100/1688.

HKh. VI 12770.

Spr. 1957, 1, f. 1-61.

202 Bl. 8°, 13 Z. (18 × 13; 12 × 6°m). - Zustand: fleckig und unsauber. - Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. - Einband: Pappband mit Kattunrücken.

Derselbe Commentar. Titel u. Verf. fehlt. Anfang fehlt, 1 Bl.; Schluss wie bei We.1961.

Schrift: ziemlich klein, gefällig, deutlich, vocallos. Grundtext (aber auch manches Andere) roth überstrichen; Ueberschriften roth. Am Rande oft längero Glossen. -Abschrift im J. 1117/1705. - Nach f. 6 fehlen (wol 2) Blätter.

3526. WE. 179. 1) f. 1-55.

240 Bl. 8vo, 19 Z. $(20^{1}/_{2} \times 15; 14 \times 9^{1}/_{4}^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch etwas lose im Deckel. - Papier: gelblich, zieml. stark, glatt. - Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. - Titel fehlt. Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله الذي رفع بالعلم عبده ' Anfang f. 16: الحمد الما ... اما بعد فيقول ... اسحف بون حسون النزنجاني . . . لما رايت متنا مطبوعا مصبوطا نافعا في الاولى والاخرة . . . للمولى لطف الله النسفى المشهور بالفاصل الكبداني العالم الرباني المخ

Abkürzung desselben Commentars, von Ishāq ben hasan ezzenganī um 1095/1684 (No.3051).

انتهى ما فى شرح القهستاني ومن : Schluss f. 55° سبقه الحدث في الصلوة انصرف فان كان اماما استخلف وتوضأ . . . تم ذلك المقصد بعون الله الملك الصمد المر

Schrift: klein, schön, deutlich, vocallos. - Abschrift vom J. 1133 1720. — F. 56 leer.

3527. Spr. 822.

8°°, 17 Z. (Text: 151/2 × 8°m). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel u.Verf. f.81°:

كتاب مفتاح الجنّة في آداب السنّة لعبد الرحمن السيوطي

Für في اقامة hat die Vorrede في آداب im Titel; HKb.

الحمد لله وكفى وسلام على : Anfang f. 81b عبادة الذين اصطفي أما بعد فهذة سنن التقطتها من كتب الحديث وحررتها الخ

'Abd crrahmān essojāṭī † 911/1505 giebt in diesem Paradies schlüssel Anweisung zur Erfüllung der religiösen Pflichten, besonders in Bezug auf Gebet u. Fasten. Zuerst: f.81% أداب القيام من النوم الله الزوال 86% أداب ما بعد طلوع الشمس الي الزوال 189% القول في آداب الصحية والمعاشرة مع الخلق والخالف 120%

آذاب المتعلم مع العالم 121⁴ [آذاب الولد مع الوالدين 122⁴

ثم يفوتك به الملك المقيم والنعيم: Schluss f. 129^b: ثم يفوتك به الملك المقيم والنعيم تم الكتاب بعون الله المخ المدايم في جوار رب العالمين تم الكتاب بعون الله المخ Schrift: ziemlich gross, gut u. deutlich, gleichmässig, vocallos. Rothe Ueberschriften. — Abschrift c. 1000 1088.

3528. Pet. 231.

141 Bl. 8°°, 21 Z. (21 × 15; 16-16²/₃ × 10-11^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: rother Lederbd mit Klappe. — Titel fehlt; nach der Vorrede (f. 6th):

كشف الغيّة عن جبيع الامّة

(Von späterer Hand steht f. 1ª derselbe Titel 2 mal, aber عن جبيع für عن جبيع - Verfasser fehlt; s. unten.

الحمد لله الذي جعل الشريعة :Anfang f. 1 العلوم المطهرة الحرا ينفجر منه جميع الحار العلوم والخلجان . . . وبعد فقد شكى التي مرارا بلسان الحال وبلسان المقال جماعات من الفقراء البخ

Auf die Klage Vieler, dass sie bei Ausübung gottesdienstlicher und durch die Religion

vorgeschriehener Handlungen von Anhängern anderer Lehransichten und Sekten verhöhnt würden und dass sie deshalb ganz rathlos seien, was sie thun und lassen sollten, und auf inständiges Bitten derselben hat sich der Verfasser dazu verstanden, in diesem Werke ihnen einen Anhalt und eine Richtschnur zu geben. Er hat also, unter Benutzung der angesehensten Traditionssammlungen und des كتاب السنى الكبير ,ابن كثير des جامع الاصول des البيهقي, des الجامع الكبير und einiger Anderer die darauf bezüglichen ächten Aussprüche des Propheten und seiner Genossen so kurz wie möglich, ohne Anführung der Gewährsreihen und ohne Wiederholung, zusammengestellt, in der Anordnung der juristischen Werke. Zuerst eine Reihe von Kapiteln:

باب كيف كان بدؤ الوحي على رسول الله صغم "10 باب الاخلاص والعمدي والنية الصالحة المالحة من "14 باب ما جاء فيمن لا يعبأ بما يبلغه من "14 الحديث اذا خالف قول اممه

u. s. w. Dann folgen Bücher, die in ungezählte Kapitel und Abschnitte eingetheilt sind.

Zuerst: f. 21° تتب الايمان والاسلام u. s. w.

32° باب الاعتصام بالكتاب والسنة 32° كتاب الطيارة واحكام المياه

Von f. 68^h un fehlen die Ueberschriften, es ist leerer Platz dafür gelassen. Das Werk hört hier f. 141^h mitten auf der Seite, ohne Unterschrift, auf, und zwar in dem ختاب الصادة den Worten: لا يفصل بينه بتسليم من وجبت له النارئ

Das Uebrige fehlt. Der Verf. schrieb dies Werk in Aegypten (f. 3b) und lebte später als Essojūṭī. HKh. V 10723 legt das Werk dem عبد الوهاب الشعراني † 973/1565 bei und rechnet es zu den Traditionsschriften; der von ihm angegebene Anfang weicht von demjenigen dieser Handschrift ab.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, im Ganzen gleichmässig, vocallos. — Ueberschriften roth, ebenso Stichwörter. — Abschrift c. 1100/1688.

3529. We. 1836.

3) f. 19-40.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel f. 19a:

كتاب معدّل الصلاة

Verfasser fehlt; nach We. 1840, 1:

محمد جلبى الشهير بالبركلي

الحمد لله الذي امر عباده : "Anfang f. 19

Abhandlung des Moliammed elbirkew I † 981/1573 über die Nothwendigkeit des Gebets und die Nachtheile seiner Unterlassung. Zerfällt in Vorwort (مقدمة), سالم, ميلب الركان تعديل الاركان: المقدمة وللسنة واقوال الفقهاء وتعيين المذهب الختار في الكتاب والسنة: 1,25° (مطلب) أو الترك في الكتاب والسنة: 1,25° (مطلب) أو الترك أو السنة: 1,25° (مطلب) أو الترك أو السنة الترك أو الترك

فاذا لم يوجد لا يكوه ولا يلزم: Schluss f. 40b فاذا لم يوجد لا يكوه ولا يلزم: الصق الصق المقدّم والله المستعان تبت الرسالة

Am Rande häufig (längere) Glosson. - HKh. V 12391.

(F. 40^b u. 41 kurze Gebete und eine Tradition über die Schlange حريش. Bl. 42 leer.)

3530.

Dasselbe Werk in den Handschriften:

1) Mq. 621, 1, f. 2-22.

50 Bl. 8°°, 15 Z. (21 × 15; 16 × 7°m). — Zustand: stark fleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark u. glatt. — Rinband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 2^b (auch f. 2^a oben) ebenso. Verfasser fehlt.

Schrift: Türkische Hand, flüchtig, ziemlich gross, nicht überall deutlich, vocallos.—Abschr. v. J. 1074 Gom. II (1663).
Am Rande oft längere Bemerkungen zum Text.

2) We. 1857, 4, f. 57—76.

8°°, 17 Z. (20 × 13¹/4; 14¹/2 × 7°m). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken, und der Seitenrand oben f.57—61^A beschädigt. Der Text der letzten Blätter hat durch Zusammenkleben derselben am Rücken etwas gelitten. — Papier: gelb, glatt, zieml.dünn. — Titel u. Verfasser fehlt.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift vom J. 1134/1729. — Auf f. 61 folgt f. 61^A.

3) Spr. 694, 1, f. 1-14*.

163 Bl. 8vc, 17 Z. (191/3×131/2; 141/2×8cm). — Zustand: fleckig und unsauber. Einige Wurmstiche. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser fehlt eigentlich: doch steht der Titel f. 1a unten am Rande.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gedrängt, etwas flüchtig, ziemlich deutlich, vocallos. Im Anfang einige Glossen am Rande und zwischen den Zeilen. — Abschrift c. 1150/1737.

4) We. 1840, 1, f. 1-30^a.

76 Bl. 8°°, 15 Z. (21 × 15; 12³/4 × 7¹/2°m). — Zustand: wasserfleckig, besonders zu Anfang. Nicht ganz frei von Wurmstich. — Papier: grob, zienlich stark, gelb, wenig glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappo. — Titel f. 18:

هله رسالة تسمى بتعديل الصلاة

Schrift: ziemlich gross, weit, flüchtig, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 1201/1785.

3531. Min. 187.

Format (33 Z.) etc. u. Schrift wie bei 27). — Titel f. 488a oben am Rande und in der Einleitung f. 488b, Z. 7:

مفتاح الفلاح

Verfasser fehlt, s. Anfang.

الحمد لله الذي دلنا على جادة : Anfang f. 488 اللهتهر الله الذي دلنا على جادة : « التجاة ... وبعد فإن اقبل العباد عملا ... محمد المشتهر ببهاء الدين العاملي ... يقول قد التمس منى جماعة من اخوان الدين . . . تاليف مختصر يحتوي على ما لا بد لاهل الديانة من الاتبان به في كل يوم وليلة الدي

Compendium der täglichen religiösen Verrichtungen, die dem Gläubigen geboten sind und auch die zu thun löblich ist, von Mohammed ben hosein ben 'abd eççamad elhāritī el'āmilī behā eddīn † 1031/1622. — In 6 Kapiteln, deren Uebersicht zu Ende der Einleitung. 1. باب f. 4886؛ ثبيا يعمل ما بين طلوع الفجر الي طلوع الشمس فقيا يعمل ما بين طلوع الفجر الي طلوع الشمس قفال ما اعلم شيئا :Bricht ab mit den Worten:

Die anderen Kapitel sind hier nicht vorhanden; das zweite behandelt die Verrichtungen بين das sechste: بين انتصاف الليل الي طلوع الفجر

3532. We. 1821.

137 Bl. 8°°, 23 Z. (20 × 12; 14 × 6¹/₄cm). — Zustand: fast lose im Einband, sonst ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: farbig, dünn, glatt. — Einband: brauner Lederdeckel. — Titel f. 1ª und im Vorwort f. 4°:

كتاب محتصر هدية أبن العاد الي عبادة العباد في شروط الصلاة

Verfasser 1.13: عبد الرجن المفتى العادي Ausführlicher: عبد الرحمن بن محمد بن محمد الرحمن بن محمد العادي الدمشقى الحنفى ابن عماد الدين

الحدد للدعدد ما حمده الخامدون ... : Anfang f. 3° ... وبعد فلما كان الاشتغال بالعلم من اشرف فصايل الانسان الخ

Da die Grundsätze des Gottesdienstes für die Frommen äusserst wichtig sind — da Gottesdienst ohne Wissen wenig werth —, hat 'Abd errahmān ben mohammed ben moh. ibn 'imād eddīn (oder el'imādī), geb. 978/1570, † 1051/1641, dies Compendium in einer Menge ungezählter Abschnitte verfasst, in welchem er die für den Beter wichtigsten Sätze erörtert.

زفصل في بيمان فضل الصلاة "Zuerst: f. 4 فصل المسلح على الحفين "u. s. w. Zuletzt: فصل في صلاة الجنازة "33 فصل في احكام المساجد "34 ; فصل في صلاة الجنازة "35

قيل وما الرفع يا رسول الله :"Schluss f. 3.7 الله والله اكبر قال سجحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر رواه الترمذي والجميع في المصابح والحمد لله وحده الح

Schrift: klein, fein, zierlich, sehr gleichmässig, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth (auf f. 3. 4. 11. 12 mit Goldbuchstaben). Der Text eingerahmt in blauen Strichen mit einer Goldlinie. — Collationirt. — Abschrift im Jahre 1058 Rabī' II (1648) von الفقير احمد بن حمد بن عبد الله الحموي (Obgleich die Jahreszahl hier u. f. 75^h u. 86^h so in Worten angegeben ist, muss sie doch 1158 sein. F. 108ⁿ steht als Zeit der Abschrift das Jahr 1148, f. 137ⁿ 1153, und dass dies richtig sei, erhellt aus dem in Bd I No. 1015 Beigebrachten.)

3533. Spr. 677.

150 Bl. 8vo, 21 Z. (19¹/₂ × 13¹/₂; 15¹/₂ × 7¹/₂^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel u. Verfasser f. 1^a (so auch Vorrede f. 1^b):

کتاب مفتاح العبادة ووسیلة السعادة للبنلا حسین الاسکندری

الحمد لله المتفرّد بذاته المتقدّس: Anfang f.1 الحمد باسمائه وصفاته . . . أما بعد فقد كنت شرحت مقدمتي المشتملة على الفقه والعقائد والمسائل المهدّات الدينيّة المؤ

Die von Hosein eliskenderi geschriebene Abhandlung (مقدّمة), Rechts- und Religionsfragen nach hanefitischem Ritus behandelnd, hatte derselbe mit einem ausführlichen Commentar versehen, der hier von ihm abgekürzt und mit einigen interessanten Zusätzen versehen vorliegt. Er hemerkt, dass er in dem Werke mit dem Commentar zur منية المصلى den des منية المصلى († 956/1649) und mit dem Commentar zum الجر الراقة den des كنز الدقاية المحروب الراقة.

الحمد لله الذي صلّي علي نبيّه Anfang f. 1b: محمد خير الانام جمع بين التسمية والتحميد في الابتداء جريا على قصية الامر في كلّ امرء ذي بال . . . وبعد فهذه مقدمة أي بعدما تقدم من البسملة والحدلة والصلاة والسلام . . . مشتملة على مسائل في الفقه والعقايد على ملهب الامام الاعظم ابي حنيفة النعان بن ثابت الخ

باب اركان الصلاة 11 ; باب شروط الصلوة "Zuerst f.3 وباب الركان المصلاة 11 ; باب شروط الصلوة "Zuletzt f.57 مسئلة بيان الاعتقاد" 25 إلى المسئلة المسئلة

أو بقصد ولد صالح فيثاب : Schluss f. 90^a: و في جميع ذلك أن شاء الله تعالي كما سبق والله أعلم بالصواب واليه المرجع والمآب . . . وأن ينفع المتعلمين بهذا الكتاب وجعلة للجاة من العذاب دعاء للمتعلمين بالمنفعة بهذا الكتاب وبانجاة من العذاب

Nach der Unterschrift ist das Grundwerk vollendet Ende des Rabī' II ¹⁰⁶⁰/₁₆₅₀ und der Commentar Ende des J. ¹⁰⁶⁴/₁₆₆₄.

Schrift: ziemlich gross, rundlich, deutlich, vocallos. Grundwerk roth. — Abschrift von التركماني im J. 1145 Rabī' II (1732).

3534. We. 1569.

50 Bl. 8°°, 15 Z. (20 × 15; 14-14¹/₂ × 9-10^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber, besonders zu Anfang. — Papier: gelblich, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel:

نور الايضاح وبجاة الارواح

(so nach dem Vorworte; f. 1ª steht nur die erste Hälfte). Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين والصلاة : Anfang f. 16: في العبد الفقير . . . أبو الأخلاص حسن الوفائي الشُرُنْبُلالي الحنفي انه التبس منى بعض الاخلاء . . . ان اعمل مقدمة في العبادة تقرب على المبتدي ما تشتت من المسائل في المنولات الن

Eine Schrift für Anfänger, über den Gottesdienst und was damit verbunden ist, in kurzer Fassung, von Abū 'lihlāç hasan essurunbulālī † 1069/1658 (II 2692) im J. 1032 Gom. I (1623) zusammengestellt.

f.16 كتاب الطهارة المياه الذي يجوز التطهير بها سبعة in mehreren Kapiteln.

12° يشترط لغريصتها ثلثة اشياء in vielen ungezählten Kapiteln. Zuletzt: f. 49° باب الاءتكاف

فالمعتكف يقول لا أبرح حتى يغفر: *Schluss f. 50 لي وهذا ما تيسر للعاجز . . . ونسال الله سجانه ان يجعله خالصا لوجهه . . . وصلى الله على سيدنا الت

Schrift: gross, rundlich, deutlich (nur dass die Buchstuben öfters in einander gezogen sind), vocallos. Ueberschriften roth. Stichwörter oft roth überstrichen. — Abschrift c. 1200/1785.

3535. Lbg. 972.

197 Bl. 4¹⁰, 19-21 Z. (22¹ 2 × 15³/4; 15¹/2 × 9^{cm}). — Zustand: ziemlich gut: Anfangs nicht recht sauber, auch am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Kattunbd mit Lederrücken.— Titel u. Verf. f.1ⁿ:

د" مراق الفلاح بامداد الفتاح شرح دور اليصاح وتجالا الارواح للشرنبلالي

(Der Titel so auch in der Vorrede.)

الحمد لله الذي شرف خلاصة : Anfang f. 1 ميمد عباده بوراثة صفوة خير عباده . . . وبعد فيقول . . .

حسن بن عمار بن علي الشرنبلالي الحنفي ٠٠٠ ان هذا كتاب صغير حجمه غزير علمه صحيح حكمه الخ

Gemischter Commentar zu demselben Werk, vom Verf. selbst im J. 1054/1644 aus seinem i. J. 1046/1686 verfassten mehr als doppelt so umfangreichen Commentar (مالد الفتاح) betitelt) ausgezogen. Beginnt f. 2°: كتاب الطهارة الكتاب والكتابة عنى المسائل ... المياء لغة الجمع كثرة وجمع القلة امواء ... التي جوز اي يصنع الخ صنى يغفر لي لنوبي التي هي التي هي ونزول مصايبي ... وهذا ما تيسر من انتخاب سبب بعدي ونزول مصايبي ... وهذا ما تيسر من انتخاب الشهر واختصاره ... للعاجز ... خالصا لوجهه الكريم الخ

F. 187° noch ein ergänzender Nachtrag: ثم انى اردت اتمام العبادات الخمس بالحاف الزكاة والحج بما جمعته مختصرا فقلت كتاب الزكاة هي تمليك مال مخصوص لشخص مخصوص المخ

فصل في زيارة النبى صعّم : Zuletzt f. 194b يا كثير المعروف والاحسان يا : Schluss f. 197b دائم النعم يا ارحم الراحمين وصلى الله على سيدنا الخ

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, vocallos. Grundtext roth bis f. 132^a, dann roth überstrichen. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1237 Çafar (1821).

3536. Pet. 702.

156 Bl. 8°°, 21 Z. (21 × 15; 16 × 9¹/3cm). — Zustand: ctwas unsauber, oben an der Ecke ein grosser, durchgehender Flecken. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: schwarzer Lederband mit Klappe. — Titel fehlt; nach dem Vorwort f. 1°:

المنهل العذب السائغ لوزاده عن ذكر صلوات الطريق واوراده والمالية المارية المريق المرادة المريق المرادة المريق المر

الحمد لله رب العالمين . . . Anfang f. 1b. . . . مصطفى بن كمال الدين ابن على الصديقى الخلوتى . . . اعلم ايها الطالب المريد وققك الله لطلب المريد الخ

Anweisung zum Gebete, von Muctafa ben kemal eddin ben 'ali elbekri ecciddiqi † 1162/1749. Dieselbe ist nicht in bestimmte Abschnitte oder Kapitel getheilt.

وفى هذا العيدان وقف قلم : *Schluss f. 42 البيان والحد لله اولا واخرا باطنا وطاهرا وصلى الله النخ

Schrift: ziemlich gross, dick, gut, deutlich, gleichmassig, vocallos. — Abschrift im J. المحمد بن محمد الحنفي عبد الحنفي عبد الحنفي الحماد الحنفي الحيد الحنفي المحمد المحمد الحنفي المحمد ا

Dasselbe Werk in Pm. 393, 1, f. 1—61. 68 Bl. 87°, 15 Z. $(16^{1}/_{2} \times 11; 11^{1}/_{2} \times 7^{cm})$. — Zustand: ziemlich fleckig, auch wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband. — Titel und Verfasser ebenso.

Schrift: ziemlich gross, dick, rundlich, vocallos. Stichwörter roth, Arabische Foliirung. — Abschrift um ¹⁹⁰⁰,1785.

3537. We. 1857.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

هذا كتاب سراج المصلي وبدر الهبتدي

so auch im Vorwort f. 25, mit dem Zusatze von Jirih

للحد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين : Anfang f.23° . . . واعلم اسعدك الله تعالي في الدارين ذكر في الفتاوي الكبري . . . من لم يعلم فرايض الوضوء وغسل الاعضاء الح

Der Verfasser spricht zunächst von der Nothwendigkeit für die Gläubigen, ihre religiösen Pflichten, insbesondere in Bezug auf Waschungen und Gebete, genau zu kennen. Dann führt er f. 24°. 25° die für dies Werk, in welchem er diesen Gegenstand behandeln will, benutzten Werke auf, und spricht in der Vorrede f. 25° von der Hauptpflicht, Gott zu erkennen. Das Werk ist in 2 Kapitel getheilt. 1. الطهارة اللهارة المناف (أفصل أأد المناف المناف المناف فرايض الصلوة المناف (أفصل 8 كان علم سورة المناف الم

Dasselbe Werk in Lbg. 471, 42, f.148^b-160.

8vo, 21 Z. (19 × 12¹/₂; 15 × 8^{om}). — Zustand: ziemlich gut; die obere Ecke von f. 158 — 156 beschädigt. — Papier: gelb, zieml. dünn, glatt. — Titel u. s. w. ebenso.

Schrift: Türkische Hand, zieml. klein, kräftig, deutlich, vocallos; Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1142/1729.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

3538. We. 1849.

150 Bl. 8°, 7 Z. (15 × 10¹/₄; 10¹/₂ × 6¹/₄cm). — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: schwarzer Lederband. — Titel und Verfasser fehlt. In der Unterschrift steht:

كا شروط الصلوة

الحمد لله رب العالمين والصلوة : Anfang f. 3^b:

. . . باب شروط الصلوة وهي ثمانية الاول الوضوء بالماء المطلق عند وجود الماء والتيمم عند عدم الماء والثاني طهارة الشوب من النجاسة الج

Gebetsanweisung in vielen ungezählten Kapiteln. Zuerst: f. 4° قالصلوقا المحالوة والمحالية المحالوة المحالوة المحالوة المحالوة المحالوة المحالوة المحالوة المحالوة المحالوة المحالية ال

والثاني غسل العيدين والثالث: "Schluss f. 12 عسل العرف بعرفة والرابع غسل للإحرام" تمن

Schrift: Türkische Hand, gross, gedrüngt, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift um المام بن ملا خمد قاسم بن ملا فاضل

F. 1^a enthält ein Inhaltsverzeichniss. — F. 12^b bis 20^a verschiedene Kleinigkeiten; darunter 12^b ist der Anfang des Werkes No. 2, wiederholt auf f. 20^b.

3539.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Pm. 492, 3, S. 368-372.

8°°, 21 Z. (20 × 12¹/2; 15 × 8¹/2°m). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: rother Lederband. — Schrift: Türkische Hand, klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. — Abschrift c.¹¹¹50/1737.

(Pm. 492, 1, 2. u. 4 Türkisch.)

2) Pm. 289.

11 Bl. 8°°, 11 Z. (19³/4 × 14¹/3; 14 × 9¹/2°m). — Zustand: gut. — Papier: hellgelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband. — Schrift: gross, schwungvoll, deutlich, vocalisirt; Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1940/1824.

3) We. 1836, 5, f. 63b-68a.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

F. 68⁶—70^a behandelt ebenfalls die Erfordernisse zum Gebet (Anfang: الحبد لله الذي جعل محمدا سبب كل موجود . . . اعلم بان الصلوة الح

3540. Mq. 21.

8 Bl. 8vo, 13 Z. (20¹/₃ × 14¹/₂; 15 × 9^{cm}). — Zustand: ziemlich gut; nicht frei von Flecken. — Papier: gelblich, stark, ziemlich glatt. — Ein band: Papierdeckel. — Titelüberschrift f. 1^b:

عذا كتاب شروط صلوة

الحمد لله رب العالمين الرحمن Anfang f. 1b: الحمد العالمين الرحمن والصلاة على سيد المرسلين وآله وصحبه اجمعين

Gebetsanweisung, von der soeben besprochenen verschieden; sie zerfällt gleichfalls in viele ungezählte Kapitel. Zuerst: f.1 باب شروط الصلوة الوضوء بالماء الطاهر او التيمم وهي ستة٬ الأول الوضوء بالماء الطاهر او التيمم باب سنن الصلوة وهي خمسة وعشرون وهي الماد الغسل وهي خمسة (Schluss f. 8 الماد الكافر اذا اسلم ان Schluss f. 8 الكتاب

Schrift: Türk. Hand, zieml. gross, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100,1688.

3541. Dq. 98. 2) f. 30^b-32^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Ueberschrift f. 30b;

كتاب شروط الصلوة

الحمد لله رب العالمين والصلوة : Anfang f. 30b والسلام . . . ثم اعلم وفقك الله وايانا بان الواجب على العبد المكلف اولا أن يؤمن بالله تعالى الخ

Die Erfordernisse zum Gebet; von den vorhergehenden Werken verschieden.

فوجد في ثيابه منيًا أو مذيًا : Schluss f. 32° الكتاب فحدكم عليه الغسل احتياطا تمت الكتاب Nach f. 30 fehlen mehrere Blätter.

3542. Pet. 129.

61 Bl. 8°°, c. 13 Z. (21 × 15¹/2; 16¹/2 × 9¹/2°m). — Zustand: unsauber; das 1. Blatt lose. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: nur der vordere Deckel vorhanden. — Titel fehlt. Nach der Vorrede:

مُنْيَةُ المُصَلِّي وغنية المبتدي

Verfasser fehlt. Nach HKh. 13320:

سديد الدين الكاشغري

الحمد لله رب العالمين والصلوة : Anfang f. 1 أو العالم . . . أعلموا وقفكم الله تعالى وايانا أن انواع العلوم كثيرة واهم الانواع بالتحصيل مسائل الصلوة

Erörterung der auf das Gebet und die dazu erforderlichen Eigenschaften und Vorbereitungen bezüglichen Vorschriften, von Sedid eddin elkäsgari. Das Werk zerfällt hauptsächlich in ziemlich viele ungezählte Abschnitte.

 $F.1^b$ فصل فى التيمَم 7^b ; فرص الغسل 5^a ; كتاب الطهارة 42^a نصل فى المدى الصلوة 42^a غرائص الصلوة 42^a أفصل فى بيان زلّة القارئ 59^b .

ولو قرء حمَّالة الحَنتَب تفسد : Schluss f. 61 ولو قرء من الجَنتَة والناس بنصب الجيم لا تفسد الم

Schrift: Türkische Hand, mässig gross, gewandt, vocallos. Die ersten 50 Bl. roth cingerahmt. — Abschrift vom J. 1133,1721. — HKh. VI 13320.

3543.

Dasselbe Werk liegt vor in:

1) Pet. 47.

76 Bl. 4°, 15 Z. (23¹/₂×15¹/₂; 15×8¹/₂cm). — Zustand: lose Lagen und Blätter; nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederdeckel mit Klappe. — Titel und Verfasser fehlt.

Schrift: zieml.gross, gut, in rothen Linien eingerahmt, die ersten 2 Seiten in Goldlinien gefasst. Collationirt. — Abschrift von عمر جورنجي أوسكُوبي من طايفة جمليان آوسكُوبي أسكُوبي من طايفة جمليان J. 1092 Dū'lqa'da (1681).

2) Mq. 619.

115 Bl. 8°, 13 Z. $(21^l/_4 \times 15^l/_2; 12^l/_2 \times 6^l/_4^{em})$. — Zustand: Anfangs ziemlich unsauber und am Rande beschädigt; der Seitenrand bis ſ. 22 und der Rücken wasserfleckig; die letzten Blätter lose und fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser fehlt.

Schluss wie bei Pet. 129 und dann noch etwa 12 Zeilen; zuletzt f. 113b: ولو قرأ والقمر المنافعة المنا

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften, auch Stichwörter, roth. Der Text in rothen Linien eingeschlossen. Im Anfang (und auch f. 12^b. 24^a) viele Randbemerkungen. — Abschrift c. 1100/1888.

F. 23 steht in sehr kleiner Schrift ein Excurs في احكام الحِياض والماء الراكد. — F. 114 leer.

3) Mq. 297.

74 Bl. 8°°, 13-15 Z. (20¹/2-21×14-14¹/2; 15×8-9°°). Zustand: ziemlich schlecht; unsauber; in der ersten Hälfte wasserfleckig, öfters auch ausgebessert. — Papier: gelblich, auch strohgelb, grob, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappbd mit Klappe. — Titel u. Verfasser fehlt.

Schluss fehlt, vielleicht 1 Blatt. Zuletzt: وذكر في زلة القارئ الشيخ الامام حسام الدين البو سعيد بن اسعد النسفي وقرأ الله الصهد بالسين

Schrift: Türkische Hand, ungleich, im Ganzen ziemlich gross, f. 72—74 kleiner, nicht undeutlich, vocallos. F. 1 u. 2 von ganz neuer Hand flüchtig ergänzt, f. 63 ziemlich gut ergänzt. Zwischen den Zeilen nicht selten kurze türkische Glossen. F. 12^a ist die obere Hälfte mit Dinte überstrichen; der Text darunter ist ungültig. — Abschrift c. 1100/1683.

4) Lbg. 1042.

118 Bl. 8^{ve}, 15 Z. (16 × 10¹/₄; 10¹/₂—11 × 4³/₄^{cm}). — Zustand: zieml. gut, doch nicht ganz sauber. — Papier: gelb, stark, zieml. glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe. — Titel und Verfasser fehlt.

Schrift: ziemlich klein, hübsch, gleichmässig, ganz vocalisirt. Ueberschriften (meistens) roth. Am Rande häufig Bemerkungen von derselben Hand, etwas kleiner. — Abschrift vom J. 1175 Gom. I (1761).

F. 116^b—118 enthalten Anweisung zum التفائل (aus dem Qorān die Zukunft zu enträthseln); in grosser moderner schlechter Schrift.

5) Pet. 219.

50 Bl. 8°°, 17 Z. $(19\frac{1}{2} \times 14; 15-16\frac{1}{2} \times 9^{cm})$. — Zustand: sehr unsauber, fleckig und besonders auch in der zweiten Hälfte wasserfleckig; lose Lagen im Deckel. — Papier: gelblich, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken. — Titel und Versasser fehlt. — Schluss wie bei Mq. 619.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, deutlich, vocallos. F. 1—11 von ähnlicher Hand ergänzt. — Abschrift im J. 1206 Sa'bān (1792) von مصطفى بن على الخنفي القادري

6) Mq. 119, 2, f. 36. 38. 40. 21. 23-30. 22.

Format etc. und Schrist wie bei 1. - Titel und Versasser fehlt.

Es sind davon nur die Anfangsblätter vorhanden; die Blätter hören auf in dem Abschnitte فصل في الحياض mit den Worten: فامتلاً قيل هو نجس وقيل ليس بنجس وبد اخذ

3544. Pet. 223.

167 Bl. 8vo, 19 (von f. 51 an 23) Z. (21×16; 14¹/₂×6¹/₄ [15¹/₂×8²/₃]^{cm}). — Zustand: lose Lagen im Deckel; ziemlich gut, doch nicht frei von Flecken. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe. — Titel fehlt; nach der Vorrede f. 1^a:

مختصر غنية الستملي في شرح منية المصلّي

und nach der Unterschrift f. 164°: الكتاب الحلبي الصغير Verfasser fehlt; s. Anfang.

الحمد لله الذي جعل العبادة :Anfang f. 1°: مفتد السعادة . . . وبعد فيقول العبد . . . البراهيم الحلبي قد كنت شرحت كتاب منية المصلى شرحا سميته النخ

Auszug, welchen Ibrāhīm ben mohammed ben ibrāhīm elhalebī † 956/1649 aus seinem gemischten Commentar selbst gemacht und mit einigen Fragesätzen vermehrt hat. Derselbe beginnt f.1": المصنف مقد مسم الله المستفى وتبع المرحمين الرحمين الرحمين الرحمين الرحمين الرحمين الرحمين وتبع نادر الله تعالى بلاكر الحمد لله رب العالمين واتبع ناكر الله تعالى بلاكر رسوله فقال والصلاة على رسوله محمد واله أي اعلم الجمعين اعلموا خطاب عام لمن يطلب الاستفادة الخ

ولو قرأ : "Der Commentar hört auf f. 139 : أولو قرأ المجنة والناس بنصب الجيم اي بغتجها لا تفسد لان ماخذ الاشتقاق واحد والله تعالى اعلم

Dann folgen mehrere Excurse.

ونسال الله حسن العاقبة لنا : Schluss f. 163b ولوالدينا... وله الحد اولا وآخرا... وهو على كل شئ قدير وصلى الله على سيدنا... ابدا الى يوم الدين تم الكتاب

Schrift: klein, ziemlich deutlich, vocallos. Text meistens roth. Der Rand bis f. 50 sehr breit, dann etwas schmäler, dagegon der Text breiter. Am Rande öfters Bemerkungen. Arabische Foliirung. — Abschrift von عاشور بن حديد الخالد الرمضان الططري الجياوي الحلفي تعلق و eigenem Gebrauch, im J. 1215/1800. — HKh. VI 13320.

Auf Vorblatt c (Rückseite) u. d (Vorderseite) eine Inhaltsübersicht des Werkes; auf f. a (Rückseite) 2 kürzere Gedichte des الشافعي).

Auf f. 164^b—167 Kleinigkeiten; darunter ein Gebet f. 166^a (دهاء نصف شعبان).

3545. Lbg. 809.

 8vo , 11-13 Z. $(21^{1}/_{2} \times 15^{1}/_{2}; 15 \times 8^{1}/_{2}^{om})$. — Zustand etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt. Er ist

شرح ديباجة مختصر غنية المستملي

Gemischter Commentar eines Ungenannten zum Anfang (ديباجة) desselben Commentar-Auszuges (ob dieser Commentar überhaupt das ganze Werk behandelt habe, ist doch fraglich).

التحمد المستدة الله الله المستد على المستدر ... لله لذات واجب فللحمد سنة معلى معنى المصدر ... الله لذات واجب الوجود المستحق لجيع المحامد ... الذي جعل العبادة فعل من افعال القلوب عدّي الي المفعولين الخ وهو نعم الوكيل والعطف من قبيل: Schluss f.88° عطف الاخبار على الانشاء ... جبوز ان يكون جملة معترضة في آخر الكلام ولما عندي والعلم عند الله علام الغيوب Abschrift (mit Zahlen) in J. 1280 Śawwāl (1815).

3546. Pet. 340. 2) f. 15^b-20.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; er ist: حاشية على ديباجة مختصر غنية الستملى

Versasser fehlt: s. Ansang.

الحمد لله الذي جعل العلماء مفتاحا :Anfang المشكلات . . . وبعد فيقول . . . المحمد بن عمر بن المولى عبد الجلبل هذه كلمات نافعة الخ

Glosse des Mohammed ben 'omar ben 'abd elgalil zu dem Anfang (دبباجة) desselben Commentar-Auszuges (Pet. 223). Sie beginnt f. 156: الحمد من الارال الي الابد الخ und schliesst f. 206: ويتميز القيل من القال ويرتفع الجدال وجمل في يدك النوال؛

Dieselbe Glosse in Pm. 501, 1, f. 1—3b. 63 Bl. 8rp, 27 Z. (21×15; 17×10cm). — Zustand: ziemlich gut; der untere Rand etwas wassertieckig. — Papier: gelb, ziemlich dünn, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser fehlt.

Schrift: schr klein, fein, gleichmässig, deutlich, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift im J. 1220 Sa'ban (1805). — Collationirt.

Andere Commentare zu dem Werk (منية المصلّي) sind von:

- کمد بن محمد بن محمد الحلبي ابن امير الحاج († 879/1474, u. d. T. حلية المهتدي
- 2) عمر بن سليمان (2 um 1075/1664.
- عليمان بن مستقيم زاده Eine Glosse von سليمان بن مستقيم زاده ستقيم الله ست 1155/1742.

3547. Pm. 470. 2) f. 85-135.

8vo, 15 Z. (21³/₃ × 16¹/₂; 15¹/₂ – 16 × 11^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber; etwas wasserfleckig am Seitenrande. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Titel fehlt; nach der Vorrede:

الحمد لله الذي اوضح بالفقه : Anfang f. 85^b : وبعد فيقول في الدين سبيل الهدي واليقين . . . وبعد فيقول . . . شحمد بن عبد الرحيم هذا ما احببت وضعه على مقدمة الصلوة المسماة بتحفظ المبتدي لجدي العلامة الشيخ ابراهيم بن حسن الخ

Gemischter Commentar des Mohammed ben 'abd errahım um 1100/1688 zu einer Abhandlung seines Grossvaters Ibrāhim ben hasan über das Gebet, betitelt خفنا المبتدي und in mehrere ungezählte Abschnitte getheilt.

بسم الله اي : Das Werk beginnt f. 85% so الله اي البالغ اؤلف او ابتدي تاليفي . . . الرحمن اي البالغ في الرحمة الكثيرة الرحمة الرحمة الكثيرة الرحمة الرحمة الكثيرة الرحمة الكثيرة الرحمة الكثيرة الرحمة ال

Der Grundtext fährt dann weiter fort: والصلوة والسلام . . . هله نبذة يسيرة في احكام والصلوة والسلام . . . هله نبذة يسيرة في احكام : und schliesst: الصلاة لا يستغنى المكلف عنها الخ اللهم اغفر لي ثلثا رب اغفر وارحم وانت خير الراحمين؛ (الراحمين achluss des Commentars f. 135° (nach افصل من رحم وفي الرحمة زيادة على المغفرة فهو سؤال لا يجمل الاحوال؛

Aus der Unterschrift ist ersichtlich, dass der Verfasser seinen Commentar beendet hat im J. 1097 Ramadan (1686).

Schrift: von derselben Hand wie 1), nur etwas grösser. — Abschrift im J. 1167 Ragab (1754). — F. 89 ist beim Foliiren ausgelassen. — Nicht bei HKh.

3548. Pm. 1.

543 Seiten 8°°, 17-18 Z. (20 × 14; 15 × 10°m). — Zustand: ziemlich gut; aber nicht ohne Flecken, auch nicht ganz sauber; der Rand zu Ansang und am Ende etwas ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich glatt, stark. — Einband: schwarzer Lederbd. — Titel u. Versasser auf der Vorderseite des 1. Blattes, von ganz neuer Hand:

الخبق على مذهب المالكية فقد

Anfang S. 1 (die ganze Seite von derselben neuen Hand wie der Titel): ملك الخِرَق حق حمدة والصلوة . . . قال . . . احمد الخِرَق المالكي، هذا تاليف لطيف في العبادات على مذهب الامام الفاضل مالك رَة وله قولة هذا تاليف اراد به الجمع يقال الفت تاليفا اي جمعت جمعا . . . (f. 2°) الصحيحة عدم ثبوته وعلى ثبوته سؤالان الخ

Die eigentliche Handschrift beginnt mit f. 2. Gemischter Commentar zu einem ziemlich ausführlichen in ungezählte Kapitel getheilten Werke, das von mälikitischem Standpunkt aus über die gottesdienstlichen Vorschriften und Handlungen mit Rücksicht auf die juristischen Auffassungen derselben handelt, und dessen Verf. nicht Ahmed elkiragi elmäliki ist, wie oben S.1 steht, sondern 'Abdalläh ben 'abd errahmän elgairwäni † 889/999 (Pet. 511, 3). Der Titel ist bloss الرسالة, der Verfasser des Commentars nicht genannt.

الحمد الله والله الإنسان بنعبته . . . أما بعد اعاننا الذي ابتدا الانسان بنعبته . . . أما بعد اعاننا الذي ابتدا الانسان بنعبته . . . أما بعد اعاننا الله والله والله . . . فاذك سالتنى ان اكتب لك جملة — Der Commentar beginnt dazu so: تحتصره من واجب امور الديانة الخ عليه وعملا بقوله . . . الذي اسم موصول صفة لله . . . ابتدا الانسان بنعبته صلته والابتداء ببعنى الاختراع الخ ابتدا الانسان بنعبته صلته والابتداء ببعنى الاختراع الخ باب في بيان الذي تنطق به : 8 . 24 الالسنة وتعتقده الافئدة من واجب امور الديانة باب اي الشيء الذي جب منه الوار الديانة أب الي بسببه الوضوء والغسل اما الاول فبضم الوار الخ باب طهاره الماء والثوب والبقعة وما جزئ : 8 . 93 من اللباس في الصلوة

Die letzten Kapitel: 9 باب في الصحابا والذبائي الإ 529 باب في الصحابا والذبائي الإ

S. 543 باب في الايمان. Mit der Ueberschrift dieses Kapitels und der eingefügten Glosse (باب في بيان ما يجوز الحلف به من الايمان) sohliesst das Werk, von dem hier nur die erste Hälfte vorhanden ist. Nach S. 495 muss etwas fehlen.

Schrift: gross, rundlich, deutlich, vocallos. Von S. 322 an von einer weniger gewandten, auch ungleichen Hand ergänzt. Der Grundtext ist meistens roth. Bei der Paginirung sind zwei Seiten ungezählt gelassen: jetzt 214 bu. 215 a.

3549. Mq. 714.

8°°, 14 Z. (21 × 14¹/₂; 14¹/₂ × 7¹/₂°°°). — Zustand: unsauber und fleckig; Bl. 70 am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, zieml. dünn und glatt. — Titel fehlt. Er ist:

رسالة في فرض الصلوة Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين : Anfang f. 70^b والصلوة . . . أما بعد فهذا رسالة وجيزة في فرص الصلوة اجابة لالتماس من طاعته حتم الخ

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, deutlich, vocallos; von f. 77th an flüchtiger. — Abschrift c. ¹²⁸⁸/₁₇₈₆.
3) f. 80—93 Persisch.

Dasselbe Werk in Pet. 413, f. 526—63.

870, 15 Z. (Text: 14 × 81/2cm). — Zustand: der Rand wassersleckig, auch ausgebessert. — Papier: gelblich, glatt, dünn. — Titel u. Verfasser fehlt. Schluss f. 63a: على صلوة الطواف والجنازة فمجاز وكذا النذر المطلق Schrift: klein, gleichmässig, vocallos; Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1257/1841. — Die Blattfolge ist:

3550. Schöm. XI, 1.

52-60, 62, 61, 68,

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; er ist etwa: ق الصلوة oder nach der Unterschrift: ترغيب الاعمال في بيان كيفيذ الصلاة من اهل الله وترهيب تاركها '

Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي نور قلوب العارفين :Anfang بالتوحيد والعرفان . . وبعد فان الصلوة عروس الموجدين وجزية المعتقدين الخ

Abhandlung über Wesen u. Zweck des Gebetes und dessen Wichtigkeit u. Nothwendigkeit.

على غير الشهادة وبختم : Schluss f. 22b له بخاتمة الشقاوة وليكن هذا آخر ما قصدناه وما تاملناه بعون الله الملك الوهاب

3551. Lbg. 152. 2) f. 114-160.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Bl. 160 schadhaft. — Titel f. 114":

كتاب الترغيب في العمل والصلاة وما جاء في ذلك من الحديث عن النبي صعم Verfasser fehlt.

عن ابي هريرة ان رسول : Anfang f. 114b الله صقم قال الا اخبركم بما يمحو الله به الخطايا ويرفع به الدرجات . . . وعنه ان رسول الله صقم قال لو يعلم الناس ما في النداء والصف الاوّل الح

Traditions-Aussprüche, das Beten als religiöse Handlung betreffend; möglicher Weise einem grösseren Traditionswerke entnommen. Darin f. 117 ein Abschnitt: ورد فيها عن النبي صقم ورد فيها عن النبي صقم

صفة صلاة رسول الله صغم افتتناج الصلاة الح 118 121 و 120 بده. بده. بده. بده القراءة في الصلاة وقدرها 137 بده. بده القراءة في الصلاة وقدرها 137 بده. بده الرسول صغم والتحذير من تخالفته 137 كذا دخلت خلف احد 160 بده الم صغم تم تم

3552. Min. 246.

62 Bl. 8vo, 10-12 Z. (20 × 15; 12-13 × 6¹/₂-⁴7¹/₂cm). Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel fehlt; er kann (nach der Vorrede) sein:

(رسالة موجزة oder) ر" في واجبات الصلوة المفروضات Verfasser fehlt.

الحد لله الولي الحيد المبدئ العيد: An fang f.1b: الحدد المبدئ المبدئ المعدد المبدئ المبدئ المبدد من انصل الطاعات الم

Abhandlung über die Erfordernisse zur Verrichtung des Gebetes, in Vorwort, 4 Kapp. und Schlusswort (1. باب f. 3° في الطهارة في القي مقدمات الصلوة عن 30° أياب f. 30° باب f. 42° في التوابع f. 42° باب f. 42° في التعالى الصلوة.

Der Schluss fehlt; das Vorhandene hört f. 626 mit den Worten auf: واية الكرسي الي هم فيها خياء بعد ان يخطب الامام خالدون عشرا جماعة في الصحراء بعد ان يخطب الامام

Schrift: im Ganzen ziemlich gross, deutlich, fast vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688.

Am Rande (f. 1—46) und auch zwischen den Zeilen meistens sehr viele Glossen, diese zum Theil persisch.

F. 14°, Z. 1—3 wiederholt aus f. 12°, 1—3.

Dasselbe Werk Min. 187, 25, f. 3986—403. Es geht nur bis in den Anfang des 3. Kapitels. Auf f. 404° u. A. دعاء ختم القران (= Pm. 654, 3, f. 171°4).

3553. WE. 179. 2) f. 57-154.

8vo, 23 Z. (20¹/₂ × 15; 15 × 9¹/₂cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, ziemlich stark und glatt. — Titel fehlt; nach der Vorrede:

مفاتيح الصلاة وينابيع الحياة

الحمد لله رب العالمين : • Anfang f. 57 الحمد والعاقبة للمتقين . . . وبعد فاني اردت ان اجمع كتابا جامعا وكان في نوع العبادات كافيا الخ

Dies Werk über die gottesdienstlichen Verrichtungen ist eingetheilt in 30 Schlüssel (مفاتر).

في بيان من اراد أن يذهب الي الخلاء 1. f.60b للتبول والتغوط أو لاحدها وله مستحبات

في بيان المنهيات التي نهيت عن فعلها 62° 2. وقولها في حال التبول والتغوط

في بيان الاستناجاء ، في بيان الاستناجاء ، ق

في بيان المكروهات في الاستنجاء 4. 65

فى بيان الوضوء وما يتعلف به 5. 66^b

في بيان منهيات الوضوء ومكروهاته 10.78

في بيان صلاة المعند 20.128 ; في بيان الركان الصلاة 84° 25. أي بيان النوع و 137° 28. أي بيان النوكوة (137° 28.

فيبيان ما يوجب الصدقة على من جنى بعد الاحرام 30.152

رجع وحرم من الميقات جاز : Schluss f. 154 وحرم من الميقات جاز : مختصر روضة العلماء حجم ولا شيء عليه التمام الخ

Schrift: klein, zierlich, regelmässig, sorgfältig, vocallos, sehr deutlich, dann flüchtiger, etwas grösser und dicker. — F. 154^b—156 leer.

3554. Spr. 679. 1) f. 1-27^a.

61 Bl. 8vo, 13 Z. (20¹/₂ × 14¹/₂; 14 × 8¹/₂cm). — Zustand: unsauber und fleckig, wodurch auch der Text zum Theil beschädigt ist. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: schwarzer Lederband. — Titel fehlt; nach der Vorrede f. 1^b:

للم لله ... والصلوة والسلام ... وبعد : Anfang f.1 . وبعد Anfang f.1 . والصلوة والسلام ... والمنافئ وينابيع الحياة الفرايض والواجبات والسنن والمستحبّات والمكروهات الح

Auszug aus dem vorhergehenden Werke. Er ist in 6 Kapp. getheilt und beschränkt sich auf die Kapitel Reinheit und Gebet.

في بيان الطهارات (فصل f.1 (in 12 باب. 1

في بيان شروط الصلاة 156 باب. 2

في اركان الصلوة الماركان الصلوة الماركان الصلوة الماركان الصلوة الماركان الصلوة الماركان الما

في بيان المكروهات في الصلوة "19 باب.6

فاذا لم يتعلم العمل من :Schluss f. 274 الاستان لا يخلو العمل من الخطاء والكراهة والفساد؛ تم الكتاب بعون الله النز

Schrift: ziemlich klein, kräftig, nicht undeutlich, vocallos. — Abschrift vom J. 1007/1686.

3555. We. 1849.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Verfassor schlt. Nach der Vorrede f. 21h:

تعليم الصلوة لعبد النافع الشرواني الاغطاشي

اللهم لك الحمد والمنة على ما جعلتنا :Anfang من المسلمين . . . أما بعد فإن الصلوة والصوم لما كانا فرضا علي كل مكلف من مؤمن ومؤمنة الرخ

'Abd ennāfi' essarwānī elagṭāsī will, da es an einem brauchbaren kurzen und deutlichen Werke fehlt, ein Compendium schreiben, in welchem er zuerst den Glauben (الايمان), dann das Gebet und Fasten und was dahin gehört, behandelt. — Das Werk zerfällt in eine Menge ungezählter فصل في الايمان F. 21° فصل الغرق بين الركن والشرط والواجب والسنة 23° والمستحب والمنهي والمكروة

فصل ايها اخى اذا اردت القيام الى الصلوة على 30° من اعلم ان الترتيب اي غسل الوجه اولا عسل العلم ان الترتيب اي غسل الوجه اولا يد s. w. Zuletzt: f. 69° فصل في صلوة الجنازة 30° 72° فصل في صلوة الجنازة 30° 8 فصل في التروال اجزاءه والا لم 30° 74° ولا ياكل بقية يومه تم

Abschrift vom J. 1140 Ramadān (1728). — Zwischen den Zeilen und am Rande oft Glossen.

3556. We. 1566.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel sehlt. Er steht s. 1^a richtig:

رسالة في آداب الداعي

الحمد لله موضح الرشاد : Anfang f. 42b بسيرة ومرشد العباد والصلوة . . . وبعد فهذه نبذة يسيرة تشتمل على ما لا بدّ منه من آداب الداعى الخ

Auszug aus dem كتاب عَدَة الداعي über das
Benehmen beim Beten handelnd, in 3 Kapiteln.

1. باب 42^b (in 5 باب : قل الداعي الإجابة: (قسم 43^b (in 2 باب 43^b): قل الداعي عند الدعاء ولم آداب : (قسم 44^a) (in 3 باب 44^a) كيفية الدعاء ولم آداب : (قسم 5 ساء)

وفى رواية وجهم وصدره وليكن : Schluss f. 46b هذا آخر ما نورده فى هذه النبذة ومن اراد الاستقصاء فى هذا الباب فعليه بكتاب عدة الداعى فانه كاسمه وصلى الله الإ

3557. We. 1489.

4¹⁰, 49 Z. $(26^{1}/4 \times 17; 25 \times 16^{1}/2^{cm})$. — Zustand: am unteren Rande etwas schadhaft. — Papier: gelb, dick, grob. — Titel und Verfasser f. 112^b:

رسالة اسمها تحفة الابرار وعدة الاخيار لبهاء الدين احمد الزاهد المصري شروط وجوب الصلاة اربعة : Anfang f. 112b الاسلام والعقل والبلوغ والطهارة الخ

Beha eddin ahmed ezzähid elmieri behandelt hier die zum Gebete nothwendigen Erfordernisse und üblichen Vorschriften.

وتحيله قبل النوم افصل : Schluss f. 114* لمن لا تهجد له والله تعالى اعلم

Schrift: klein, eng, gedrängt, deutlich, vocallos, blass, oft ohne diakritische Punkte. — Abschrift von عبد الملك الموصلي

3558. Lbg. 554.

 8vo , 19 Z. $(20 \times 14^{1}/_{2}; 14 \times 7^{1}/_{2}^{om})$. — Zustand etc. u. Schrift wie bei 8). — Titel u. Verfasser f. 175°:

متن الفيوضات الحسنى في صلاة اهل الله من مشاهد الحبيب الاسنى للعبد حسين الشكور

الحمد لله الذي اقلنا لمناجاته : Anfang f.175 . . . وبعد فهذه تعليقة حربية على منظومتى المستاة الرخ

Hosein eśśakūr hat ein Gedicht gemacht, betitelt: الهدية السنية في الصلاة السنية في العدية المعاونة المعاونة المعاونة العدية ا

Am Rande oft, besonders im Anfang, sehr viele und lange Erklärungen, auch auf einigen eingeklebten Blättehen.

Auf f. 175* ein Gebet in Versen, die alle mit يا رب anfangen. — Bl. 198, 199 leer.

3559. Spr. 298.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser fehlt.

ورايت في كلام بعض المحققيين رمّ :Anfang من المحانه على . . . ما صورته في آخر المؤلف وقد اثنى سجانه على انبيائه بالدعاء فقال وكانوا يدعوننا رغبا ورهبا النخ

Stück einer Abhdlg vom Wesen des Gebetes und seiner Wirkung zur Läuterung, entlehnt, wie es scheint, einem Werke des Ibn el'arabi, näml.: بنغة الغواص في الاكوان الى معدن الاخلاص في معرفة الانسان (HKh. II 1907).

والله يقول الحق وهو يهدي : Schluss f. 13b السبيل وحسبنا الله ونعم الوكيل

3560. Min. 187.

85) f. 788. 789. 784 - 785.

Format (c. 31-34 Z.) etc. u. Schrift wie bei 84). — Titel und Verfasser fehlt.

روي عبد الله بن الحسن بن علي عَمْ :Anfang عن ابيه عن جده عَمْ انه قال ان من حق المعلّم على المتعلم ان لا يكون السؤال عليه ولا يسبقه في الجواب الخ

Dies Bruchstück handelt davon, dass das Wissen hauptsächlich im Gebet (قاكر, دعاء مبلوة) bestehe und dass die Unterweisung darin verdienstlich sei. Die Eintheilung in Abschnitte ist, obgleich 788°, Zeile 8, الفصل الأول steht, doch fraglich und kommt hier weiterhin nicht vor. — Hört hier auf mit den Worten f.785° متال با الله: 'الله عمرات فلو دعا على صخرة لفلقها الله' صديق الامام'

3561. We. 1685.

108 Bl. 8°°, 16 Z. (20¹/₂ × 14¹/₂; 14¹/₂ × 10^{cm}). — Z ustand: recht unsnuber, wasserfleckig. — Papier: weisslich, (auch einige hochgelbe Blätter), ziemlich stark, nicht recht glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt; der f. 1° stehende geht auf alle in diesem Sammelbande enthaltenen Schriften; auf die vorliegende passt die Angabe خيم مسائر (s. f. 25°).

الحمد لله الذي جعل الدعاء : Anfang f. 1b سلاحا للمومنين وصيم الصدي والاخلاص جنة للموقنين . . . وبعد فاعلموا أن الدعاء مجلي القلوب من العدا ومجلى العموم من الكروب الح

Von der Wichtigkeit und den Arten des Gebetes; dann einzelne kurze Gebete; darauf f. 4° kurze Beantwortung von allerlei theologischen und auf den Qorān bezüglichen Fragen, die dem Mohammed in den Mund gelegt wird. Die Fragen werden dem 'Abdallāh b. salām zugeschrieben, und daher steht am Ende f.25°: النامي الينامي مسايل عبد الله بن سلام واعون بالله الناهي الينامي مسايل عبد الله بن سلام واعون بالله الناهي

Schrift: ziemlich gross, flüchtig, unschön, nicht undeutlich, vocallos. — Abschrift v. J. 1114/1703 (s. f.974 oben).

3562. Spr. 590.

89 Bl. 8ve, 17 Z. (21×15; 13)/2×81/4cm). — Zustand: tleckig. — Papier: gelb, ziemlich dick, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1^a (von derselben Hand, die f. 1^b gefälscht hat):

کتاب السند Verfassor fehlt,

الحمد لله مفيض المنّذ ومحيى :Anfang f. 1 المنّذ ومحيى السنّذ . . . وبعد فان اصدق الحديث كتاب الله وخير الهدي هدي سيّدنا الح

Aber Bl. 1, von neuerer Hand geschrieben, ist ohne Zweifel ein gefülschter Anfang. Ebenso ist f. 2^a, 2 das Wort الأول und 2^b, 11 المقدمة uachträglich gefälscht. Also der Titel und der Anfang des Werkes fehlen.

Das Werk zerfällt in eine Menge ungezählter فصل. Die ersten 5 فصل sind allerdings gezählt; es scheint aber doch, als sei mit diesen Zahlen eine gewisse Aenderung vorgenommen. Es handelt von den religiös-gesetzlichen Bestimmungen, die für das Verhalten des Gläubigen maassgebend sind, also von Reinheit, Gebet, Almosen u. s.w. F. 2° beginnt in dem Abschnitt über Qoranlesung: القران ما قال النبتي صقم من قرأ منكم والتين والزينون الخ بق تفضيل سنن الطهارة 3° إنى ادب كتابة المصحف 4° بئي تفضيل سنن الطهارة 3° بنى ادب كتابة المصحف 4° بنى سنن الغسل والتيتم 4° في سنن الغسل والتيتم في سنن النكاح وفصايله وحقوقه 46° بنى حقوق الجار على الجار على المحلى ا

In diesem Abschnitt schliesst das Werk hier, das Uebrige fehlt. Die letzten Worte f. 51° sind: Uebrige fehlt. Die letzten Worte f. 51° sind: ولا يهجرها ولا يصربها ويوشع النفقة عليها اذا وسع الله عليه ويستودي لها خيرا ويداريها برفق فاتهن من صلع

Zwischen den Zeilen finden sich oft Glossen.

Schrift: klein, deutlich, sast vocallos. Die Ueberschriften roth. Im Anfange sehlen wol 9 Blätter. — Abschrift c. 1180/1737.

3563.

1) Glas. 191, 3, f. 81-89.

S^{vo}, 17 Z. (20¹/2×15¹/2: 14¹/2×S^{cw}). — Zu stand: nicht rocht sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel fehlt; or ist otwa:

ق فصيلة الصلوة ",

اللهم اجعلنى من التوابين . . . اعلم ان Anfang: اللهم اجعلنى من التوابين الله او افصلها على الاطلاق الخ الصلوة من افصل عبادات الله او افصلها على الاطلاق الخ Von der Vorzüglichkeit des Gebets.

لوضيح قول من اباحد لمنافاة ذلك للمقعد :Schiluss من الصلوة التي هي اشرف العبادات وافصلها والله اعلم Schrift wie bei 2, f. 77 ff.

Ein Nachtrag dazu f. 896 u. 904. -

F. 91 — 94 werden grammatische Fragen behandelt (ر" في اصالة الاعراب في الاسم وفرعيتم في الفعل). F. 95° wiederholt aus 94°.

2) Mo. 35, 5, f. 33b.

 8vo , 21 Z. (Text: $12 \times 6^{1}/2^{cm}$). — Papier: braun, glatt, ziemlich stark. — Titel fehlt. Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي جعل دين الاسلام : Anfang: نريعظ الي وصول دار السلام . . . [اما بعد ف]قال مولاي واستاذي . . . زين الحاج والحق والدين خليل بن على بن عبد الله البخاري خليل بن اول فرض يلزم العبد الايمان بالله تعالى المخ

Anfang eines Werkes über die Pflichten des Gläubigen; und zwar zunächst vom Gebet.

Schrift: klein, gefällig, fast vocallos. — Abschrift c. 1000/1501.

3) We. 1724, 13, f. 176.

Format etc. und Schrift wie bei 3.

Ein Blatt aus einer Abhdlg (wahrscheinlich von من أبن تجيم † 970/1562) über Gebets-Erhörung (الدعاء المستجاب), wie es scheint. 3. فصل f. 1764 فصل 1764 فصل وجع الى الدعاء 1764 فصل برجع الى الدعاء 1764 فصل برجع الى الدعاء الله الماكن

38

3564.

1) Min. 187, 55, f. 579^a.

Format (27 Z.) etc. und Schrift wie bei 54. Der Seitenrand ausgebessert.

Bruchstück, von der Wichtigkeit des Gebetes handelnd, in Aussprüchen Mohammeds und Anderer nachgewiesen: mit Auführung der Gewährsmänner. Die ersten Worte hier: ... عن محمد بن الحسين عن محمد بن الحسين عن علي عليه الف الصلوة والسلام قال قال رسول عن عليه الله عن وجل الله ين هم عن صلوتهم ساهون قال هو المتضيع على عن ابية عن ابن البية عن ابن

Am Rande ein kurzes Gebet u. Aussprüche Mohammeds. F. 579^b leer.

2) Mq. 119, 4, f. 51-56.

8°°, 21 Z. $(18^{1}/_{2} \times 11^{1}/_{2}; 12 \times 7^{3}/_{4}$ °m). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark.

Bruchstück eines grösseren Werkes, mit einem gemischten Persischen Commentar. Es handelt hier vom Gebet (gehört aber wol einem juristischen Compendium an) und zerfüllt in viele kurze فصل عند الكسوف يصلي المام الجعة ركعتين بالناس نافلان در وقت كرفتي آفتاب بكذارد المام نماز جمعه المخ

Schrift: Türkische Hand, klein, gedrängt, vocallos. Der Text roth überstrichen, das Wort نصل roth. — Abschrift c. 1000/1591.

ولو اتم وقعد الرولى ثم فرصه واساء : Letzte Textstelle f.56

3) Mq. 127, 19, f. 91.

Eng beschrieben in schlechter u. blasser Schrift (wie f. 90).

Es ist ein Stück aus einem Werke, das über das Gebet handelt: فصل يذكر فيه مسائل شريفة nach den Grundsätzen ach den Grundsätzen des Abū hanīfe, in verschiedenen Fragesätzen.

Zuerst: جوز تقديم المواة على الامام الح

4) Spr. 679, 4, f. 54^a—61.

Format etc. und Schrift wie bei 3.

Bruchstücke theologischen Inhalts. Zuerst 3. bis 5. تارك الصلوة and zwar f. 54 مجلس und غنارك الجماعة بالجماعة في بالجماعة . Ferner f. 55 في الجماعة . 56 باب الصوم u. s. w. F. 58° über die Wirkung der Worte des Bismilläh u. Anderes; zuletzt f. 61° Tabelle über Unglückstunden und Unglückstage.

Auch Pm. 654, 3, f. 290^b—292^b handelt vom Gebet und von Handlungen reines Herzens, mit allerlei Aussprüchen und Verser

3565.

Von der Vorzüglichkeit und Verdienstlichkeit des Gebets handeln: We. 388, 384. Mo. 42, 7b. Spr. 299, 9a. We. 1594, 92b. Glas. 233, 6ª. - Von den Vorzügen der fünf Tagesgebete Pm. 654, 319b; 238, 17-18. Gebets-Anweisungen und Vorschriften in Mq. 436, 4; 116, 202. 203. Spr. 1227, 68 ff. We. 1780, 54-56. Pm. 387, 181-184. Spr. 852, 54^h. 55^h. Mf. 35, 89^h—92ⁿ. Pet. 238, 36^b; 401, 123—126. 129. 138—145. Pm. 227, 49^a. We. 34, 1^a; 1598, 1; 1836, 68^b—70^a. Lbg. 428, 48 ff. We. 1793, 48b. nach den 5 Gebeten Wc. 1667, 2". _ Von der Gebets-Erhörung Mf. 248, 145° Rand. - Wirksamkeit der Gebete Spr. 679, 58b. 59a. We. 1616, 71. Mo. 286, 1a. Die Wirkung abhängig vom Vorbeter Lbg. 471, 33.

3566.

Von den vielen hieher gehörenden Werken seien noch folgende erwähnt:

- von ك" الفصائل وجامع الدعاوي والاذكار (2 / von كمد بن خفيف الشيرازي * \$71/981.
- von ک" ما لا يسع المكلّف جهله من العبادات (3 \$700 + احمد بن على بن احمد الهمداني أبن لال
- عبد الله بن يوسف التجويني von التبصرة في الوسوسة (4 * 488/1046 + 488/1046 أ
- 5) البيهقي von ترغيب الصلوة + 458/1066.

- جيبى بن محمد بن هبيرة von كا العبادات (6 جيبى بن محمد بن هبيرة + الشيباني ابو المظفر
- احمد بن تحمد الغرنوي von المقدمة الغزنوية (7 + ⁵⁹⁸/1197:
- احمد بن von حكم الدعاء في ادبار الصلوات (8 ومد بن مقرج العشاب ابن الرومية (8 637/1289 في العشاب ابن الرومية العشاب ابن الرومية (8 أ
- ابن العربي von حِرَف الكلمات وحَرْف الصلوات (9 + 688/₁₂₄₀
- السمعيىل بن سَوْدكين أبو طاعر von كا الصلوة (10 † 646/1248.
- منكوبرس بن عبد الله von مقدمة الصلوة (11 منكوبرس بن عبد الله ألمستنصري ابو شجاع المستنصري ابو شجاع
- الصلات في مقاصد الصلاة (12 مراصد الصلات في مقاصد الصلائي von حمد القسطلاني
- von الافادات المنظومة في العبادات المحتومة (13) + 1376 بيوسف بن محمد بن مسعود السرمزي
- الازهية في احكام الادعية (14 كلم الادعية (14 كلم الزردشي بهادر بن عبد الله الزردشي
- von الدرة الفاخرة فيما يتعلف بالعبادة والآخرة (15) von ... العماد الاقفيسي + احمد بن العماد الاقفيسي
- احمد بن von موجبات الرحمة وعزائم المغفرة (16 821/1418 بابي بكر بن محمد القرشي ابن الرداد
- von المحتمدين المحتمدين من كلام سيد المرسلين (17 المحتمدين المحرري + 838/1429.
- 18) مرشدالمصلى von مرشدالمصلى +884/1480 مرشدالمصلى (18
- 19) جلال الدين الدواتي von ر" في افعال العباد (19 + 908/1502)
- von سيام الاصابة في الدعوات المستجابة (20 ميام الاصابة في الدعوات السيوطي ألمين السيوطي المرادة بالمرادة المرادة المر
- ر" الافعال التي تفعل في الصلوة على المذاهب الربعة (21) . و" الافعال التي تفعل في الصلوع (21) . وين المعاددين البن نُحَبِيْم المصري von .
- von عداية الطالب لما يلزمه من الواجب (22) - 22 شمس الدين بن على بن محمد البكري ألدين بن على بن محمد البكري
- كحمود الاسكداري von مفتاح الصلوة ومرقاة النجاة (23) † 1098/1628.
- von در الكشوز نلعبد الراجى ان يفوز (24 مسى الشرنبلالي ابو الاخلاس الشرنبلالي ابو الاخلاس الم
- عبد الغنى von ربع الافادات فى ربع العبادات (25 + 1143/1730 أبن اسمعيل النابلسي

- . نخيرة المصلَّى (27 . ك" السعادة في معرفة العبادة (26
- الغنية في مسائل الصلوة (29) .مرج المصلّى (28)
- تحمود بن فخر الدين المقدسي von جناح النجاح (80
- 31) كاليل (²⁹⁴/907 عمد بي نصر المروزي von كا" قيام الليل (31
- . 4656/1268 عبد العظيم المنذري von عمل اليوم والليلة (32)
- von تحفظ الابرار في دعوات الليل والمهار (33) أو von الموصلي الشيباني الموصلي الشيباني الموصلي الشيباني
- 34) دعوة الافكار في معرفة ارقات الليل والنهار von
 على بن عثمان ابن القاصح 801/1898.
- von مصباح الانوار في ادعية الليل والنهار (35 um ⁸²⁰/1417.
- von نتيجة الافكار في أعمال الليل والنهار (36 . عمد بن عمر بن صديق الفوانيسي .
- . فضائل قيام الليل (37
- الترقي الى منازل الابرار في كيفية العمل في الليل والنهار (38)
- احمد بن الحسين البيهقي von فصائل الاوقات (40 ⁴⁵⁸/1066،
- نجم الدين عمر النسفى von يواتيت المواقيت (41) . † ابراهيم بن عمر الجعبري † ⁷⁹²/1881 †
- عمر بن احمد ابن لخزمي von اليواقيت في علم المواقيت (42 um 854/1450 und von عبد العزيز بن احمد
- .كشف الغموض في سائر العروض (43
- الدروع الوافيذ من الاخطار فيما يعمل مثلها (44 كل شهر على التكزار
- 45) أبونعيم الاصفهاني von ك" حرمة المساجد (45)
- تقى الدين von قدر الامكان في حديث الاعتكاف (46) . المبكى المبكى أ⁷⁵⁶/1855.
- 47 كشف الدسائس في ترميم الكنائس von $\frac{756}{1855}$ تقى الدين السبكي
- خمد بن von اعلام الساجد باحكام المساجد (48) محمد بن von اعلام الساجد بهادر الزردشي
- احمد بن von تسهيل المقاصد لزوار المساجد (49 + العماد التقفيسي (808 + العماد التقفيسي
- von النور اللامع فيما يعمل بد في الجامع (50 von الغر الحنفي العر الحنفي

- نهج الدماثة بها ورد في فصل المساجد الثلثة (51 * محمد بن محمد المكي أبن فهد von محمد المكي أبن فهد von و
- von اللواء المعلم في مواطن الصلوة على النبي (52 الكواء المعلم في مواطن الصلوة على النبي (52 + 888/1488 الكون تحمد بن محمد التخيصري
- 53) خواجه زاده von الجهة + 898/1488.
- مصطفى القسطلاني von ر" في جهة القبلة (54 مصطفى القسطلاني $^{901}_{1495}$, مصلح الدين
- on اعلام الاريب بحدوث بدعة المحاريب (55 مروث بدعة المحاريب (55 مروث
- حمود بن محمد ميرم چلبى von را سمت القبلة (56 † 981/₁₅₂₅.
- عبد الرَّوف البناري von تهذيب التسهيل (57) + 1081/1622
- اليد الاجود في استلام الحجر الاسود (58).

2. Einzelne Gebetsfragen.

3567. We. 1774.

Format etc. und Schrift wie bei 4). — Titel f. 105°: رسالغ الامام ابي عبد الله الآمد بن محمد بن حنبل رَهَ الى قوم صلى معيم بعض الصلوات

هذا كتاب في الصلوة وعظم : Anfang f. 105° خطرها وما يلزم الناس من تمامها واحكامها النخ

Imām Ahmed ben mohammed elmerwezi ibn hanbal † 241/855 behandelt die selbst erlebte Thatsache, dass beim Gebete in der Moschee Manche dem Imām vorauseilen mit den vorgeschriebenen Verbeugungen und Niederfallen und die Stimme heben oder senken eher als er. Gegen diesen Unfug ist dies Schreiben gerichtet, gestützt auf verschiedene Traditionen. Dabei wird aber auch überhaupt über das Gebet und die rechte Art zu beten, über die Verächter desselben und die darin Leichtsinnigen gehandelt.

لا صلاة لجار المسجد الا في : Schluss f. 123b المسجد وجار المسجد بينه وبين المسجد اربعون دارًا Collationirt. — F. 124a ein kurzes Gebet des Propheten am Tage عرفة. Bl. 125 leer.

3568. Lbg. 368.

Format etc. u. Schrift wie bei 18). — Titelüberschrift: سؤال ساله . . . ابو سعید بن ابي الخیر من ابي علی ابن سینا سلام الله تعالى وبركاته وتحياته على : Anfang افضل المتاخرين . . . أما بعد فسئل مولي . . . عن سبب اجابة الدعاء وكيفية الزيارة وحقيقتها وتأثيرها في النفوس والابدان الخ

Antwort des Ibn sinā † 428/1087 auf eine Frage, das Gebet u. den Besuch der Gräber betreffend.

من شوايب هذا العالم المعرض الزوال انه :Schluss لما يريد من كل خير فعال والصلوة على محمد وآله خير آل

3569. Lbg. 681.

5 Bl. 4to, 16 Z. (24×15¹/₂; 18×12¹/₄cm). — Zustand: stark wasserfleckig, et was wurmstichig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f. 1ⁿ:

٢٠ تحصيل المرام في تفضيل الصلاة
 على الصيام

so auch in der Vorrede f. 2a. - Verfasser fehlt, s. Anfang.

قال... كمال الدين أبو سالم تحمد : Anfang f.1 الحمد الد أبي طلحة بن محمد بن الحسن الشافعي . . . الحمد لله الذي خصّ بعض الطاءات بما أوجب له صفة التفصيل . . . وبعد فقد سالني من التبس عليه وجه الصواب الج

Entscheidung der Frage, ob Gebet oder Fasten löblicher sei, zu Gunsten jenes, von Mohammed ben talha ben mohammed خاتر الله عصابة : 652/1254. — Schluss f. 56: تلك الصبابة بمحمد وآلم الطاهرين تبت

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 1000/1591.

HKh. II 2514.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel (übergeschrieben und) zu Anfang:

Verlasser: s. Anlang

قال الشيخ ابدو العباس : "Anfang f. 20 فال الشيخ ابدو العباس وهو نوعان خبر المحدد بن المجود ومدح لهم أو أمر بد وذم على تركه المخ

Ibn teimajja † 728/1328 (No. 2082) behandelt hier das Niederfallen zur Erde, d. h. das sich Niederbeugen mit dem Gesicht und Bart auf den Erdboden (الخرور على الانقان حيث), beim Vorlesen von Qoränstellen während des Gebetes; desgleichen das mit dem Lesen beim Beten verbundene الذكر das wiederum das sich Verneigen und Preisen Gottes (السجود والنسبية) zur Folge hat; und allerlei Einzelnes. Bricht ab mit den Worten: والمروى نيها عن النبي صغم عبادة الني عبادة ا

3571. Lbg. 215.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt: s. Anfang. - Versasser fehlt; es ist:

ابن تبمية

قعدة في أعداد ركعات الصلوات واوقاتها :Anfang وما يدخل في ذلك من جمع وقصر حرت عادة كشير من العلماء المصنفين للعلم ان يذكروا في باب مواقيت الصلاة اوقاتها واعدادها الخ

Derselbe Verfasser handelt hier über Zahl und Zeit der Gebetsverneigungen, ferner über das Aneinanderschliessen mehrerer und das Abkürzen derselben, unter gewissen Umständen, z. B. auf Reisen.

ويستفيد بذلك خمسة فوايد : "Schluss f. 53 . . . والخامس الاجماع موافق للكتاب والسنة والله اعلم

Format etc. u. Schrift wie bei 6). - Titel fehlt; er ist etwa:

Entscheidung über eine, ihm im J. ⁷⁰⁸/₁₈₀₈ in Aegypten vorgelegte Frage, allerlei Punkte beim Verrichten des Gebetes betreffend.

سئل فى رجل جهر بالنية :Anfang der Frage فرض كذا وكذا النخ . Anfang des Fetwā ويقول اصلى فرض كذا وكذا النخ الحمد لله الجهر بلغظ النية ليس بمشروع النخ الذي بعث الله به رسوله ولا :Schluss desselben جعل دينه تبعا لهواه والله اعلم المهاد والله اعلم الهواه والله الهواه واللهواه وا

53 Bl. Sve, 20-22 Z. (183 4×131 2: 15×10cm). — Zustand: sonst ziemlich gut, doch die Papier-Lagen nicht alle sest im Einband. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: brauner Lederbd. — Titel u. Versusser s. 12:

الحمد لله نستعينه ونستغفره : Anfang f. 2°: ونعول بالله من شرور انفسنا . . . فصل في سجود السهو والمهم منه امور منها مسائل الشك . . . كففول . . . المنا الشك فيفيده عن النبي احاديث محجمة المخ

Ibn teimajja weist nach, dass Jemand, der (durch Teufels Einfluss) vergessen hat, wie oft er das Vorgeschriebene gebetet hat, zwei Vergesslichkeits-Beugungen (سجدتی السهو) zu machen habe, ehe er sich vom Beten erhebt, ohne dass dabei vorgeschrieben sei, ob dies vor oder nach dem Saläm zu geschehen habe. Dieser Punkt wird in dem Abschnitte f. 6b ff. des Weiteren erörtert; die Verpflichtung dazu in dem folgenden Abschnitte f. 10b. Einige weitere Abschnitte erläutern noch einzelne Punkte.

كما انه لا تحريم لهما لكن : Schluss f. 19⁶ الصواب الفرق كما وردت به السنة الصحيحة والله اعلم

Schrift: ziemlich gross, spitz, geläufig, vocallos, oft auch ohne diakritische Punkte, etwas schwierig. — Abschrift c. 950/1543. — Collationirt.

3574. Lbg. 215.

3) f. 34 - 45^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser s. Anfang.

قال الشيخ ابو العباس أكم بن نبهبغ :Anlang رحم فصل في اوقات النهى والنزاع في ذوات السباب وغيرها فان للناس في هذا الباب اضطرابا كثيرا فنقول قد ثبت بالنص والاجماع أن النهي ليس عامًا لجميع الصلوات المخ

Derselbe Verf. handelt hier in mehreren Abschnitten vom Abbrechen und Aufschieben des Gebetes unter gewissen Umständen, damit dessen Erfolg nicht wirkungslos werde, und den verschiedenen Ansichten darüber; ferner vom Wiederholen desselben in der Moschee, wenn es auch schon anderswo verrichtet worden; vom Beten an der Leiche zu ungewöhnlichen Tageszeiten (بعد الفجر وبعد العصر), u. dgl., und endlich, dass das Gebet mitten am Tage untersagt sei, abgesehen vom Freitage.

فصل والمعادة اذا اقيمت التصلاة "F. 37 الد المعادة "Schluss f. 45" المعادة نصف : "Schluss f. 45" النهار الا يوم المجمعة وهو ارجح مما احتجوا به على ان النهى في الفجر معلق بالوقت والله اعلم

3575, Lbg. 215.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel: s. Anfung. - Verfasser feblt; es ist: الزبر: تنمينا.

الحمد للد نستعينه ونستغفره . . . Anfang: فصل في ان دوات الاسباب تفعل في ارقات النهي فقد كتبنا فيما تقدم في الاسكندارية وغيرها كلاما مبسوطا الحز

Erneuerte Prüfung des in No. 3 behandelten Gegenstandes: dass Umstände von Einfluss sind auf die Verrichtung des Gebetes zu ungewohnter Zeit und bei ungehöriger Körperbeschaffenheit (Unreinheit etc.), und dass auch in solcher Form zu beten besser sei als das Gebet aufschieben oder gänzlich unterlassen. Gleichfalls von Ibn teimajja. — Schluss f. 47b: فانها تنشط الي ما كانت ألباحة والله اعلم منوعة منه وتنشط للصلاة بعد الراحة والله اعلم

3576. We. 1775.

Format (18 \times 13¹2: 15 \times 12^{cm}) etc. und Schrift wie bei 16). — Titel fehlt.

الحمد لله وحده وصلى الله . . . قاعدة Anfang: الحمد لله وحده وصلى الله . . . قاعدة بين البهبية رحم أبن المهادة العلماء . . . في رجل ابتلي بملية وعلم انها أن استمرت به افسدت دنياه وآخرتم الخ

Eine von Ibn teimajja (der Name wird f. 906, Z. 2 u. 6 (öfters kommt er nicht vor) geschrieben) تبييه der vielleicht تيمييه aufgeworfene Frage, betreffend den Fall, dass Jemand von schwerer Anfechtung geplagt wird, die, wenn sie dauert, ihm zeitlich und ewig schadet: ob und wie dieselbe zu heilen sei? Die ausführliche Antwort darauf ist von seinem gegeben. شمس الدين ابن قيم الجوزية Sie zerfällt in eine Menge ungezählter فصل und stützt sich durchweg auf Aussprüche Mohammeds. ثبت في الصحير أن النبي صعم : "Sie beginnt f. 90 : u.s.w. Zuletzt ; قال ما انبل الله داء الا انبل لم شفاء فصل ولما كانت مفسدة اللواط من أعظم المفاسد 112° فصل واما وطئ البهيمة فللفقهاء فيه ثلاث اقوال الحز 1126 وتلوط الانسان بمملوكم : "Schluss f. 113 كتلوطه بمملوك غيرة في الآثم والحكم؛

3577. Lbg. 1019.

Format etc. und Schrift wie bei 14). - Titel-überschrift (nach dem Bismilläh):

مسئلة في عيد الخبيس ونحوة من البدع

Versasser fehlt; wahrscheinlich ist es ابن نیمینا.

اما بعد حمد الله تعالي والصلاة :Anfang . . . فان الشيطان قد سؤل لكثير ممن يدعى الي الاسلام فيما يفعلونه في اواخر صوم النصاري وهو الخميس الحقير من الهدايا والافرام الخ

Die Frage, ob irgend welche Betheiligung an der christlichen Feier des grünen Donnerstags und der Ostertage von Seiten der Gläubigen zulässig sei, wird hier (wahrscheinlich von Ibn teimajja) beantwortet. Die Fassung der Frage selbst wird hier nicht mitgetheilt. Die Antwort schildert in interessanter Ausführung die Weise der Festfeier, von der die Gläubigen als einem Teufelswerke sich fern zu halten haben.

Der Text bricht f.130° ab mit den Worten: قد زينها الشيطان لكثير مهن يدعي السلام وجعل لها في قلوبهم مكاند حسن طق وزادوا في بعص ذلك

3578. We. 1263. 1) f. 1-50.

54 Bl. 8°°, 19 Z. (18 × 13³/4; 14¹ 2-15 × 11¹/2°m). — Zustand: lose im Deckel, nicht ganz sauber. — Papier: gelblich, glatt. stark. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 1° (u. Vorwort u. Unterschrift):

كتاب القول التمام في احكام الماموم والامام المورد والامام المورد المورد

الحمد للم رب العالمين والصلاة :Anfang f. 1 . . . وبعد فهذه مسائل ستينها بالقول النتهام . . . لا يستغنى عنها لكثرة وقوعها الح

Ibn el'imād elaqfalesī † 808/1405 (No. 1816) erörtert in diesem Werke, unter Benutzung und Anführung der angesehensten Werke, die Grundsätze, die für den Imām und für dessen Gemeinde gelten. Sie sind enthalten in einer Menge von Fragesätzen. Der erste derselben beginnt f. 1^b: المام المناصع الله يقول مثل ما يقول الامام المناص

ونسلم الهداية ونستمد : Schluss f. 50° . . . ولا تجعل في قلوينا غلا للذين امنوا ربنا انك راوف رحيم تم

Schrift: klein, fein, gedrängt, etwas in einander gezogen, ziemlich flüchtig, vocallos. Das Stichwort مسئلة roth. — Abschrift von الفرعمي الفرعمي im J. 830/1435 (cf. f. 54"). — Collationirt nach der Handschrift des Verfassers. — HKh. IV 9645.

We. 1263, 2, f. 51-54 erörtert derselbe Verf., welcher hier aber nicht genannt ist, die

Frage über den Standort (الوقف) des Beters und Vorbeters in 3 Sätzen (قسم مستحبّ وواجب ومكروه). Schluss: 'وهو المكان المعدّ لطرح الرماد وتحوة

Einiges auf die Eigenschaften des Imam Bezügliche wird in Spr. 911, 2, f. 43^b. 44^a (nach الحسن البصري † 110/728) erörtert.

In Pm. 236, 8, f. 50—51° wird die Frage, ob es ebenso verdienstlich sei, wenn der Imam allein ohne die Gemeinde in der Moschee betet als mit derselben, von عبد الله بن الوليد المالكي begutachtet.

3579. Schöm. XI, 1. 1) f. 1 – 15^b.

74 Bl. 8°°, 17 Z. (21¹/2×17; 15×11¹/2°m). — Zustand: gut. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel fehlt: s. Anfang. Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين والصلوة : Anfang f. 1b المعروفة . . . أما بعد فهذه تعليق على المقدمة المعروفة بالستين مسالة المنسوبة للشيخ . . . ابي عباس احمد الزاهد تغمده الله برحمته الخ

der 60 Fragen, die von Ahmed abū 'l'abbās ezzāhid † المحالف المحالف (المحالف المحالف المحالف

Die Fragen betreffen das Gebet, Almosen, Fasten, Wallfahrt.

على من : Der Schluss des Textes f. 14 الفقه استطاع اليه سبيلا واحكامه معروفة في كتب الفقه وساله الجنة : Schluss des Commentars f. 15 وميل ورصوانه نسئلك اللهم ان تعيدنا من النار . . . وميل الله على افصل الخلف سيدنا محمد كلما ذكرك الذاكرون . . . وسلم تسليما كثيرا والحمد لله رب العالمين تحت

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift c. 1215/1800.

3580. We. 1776.

Format etc. n. Sohrift wie bei 11). - Titelüberschrift: هذه المسايل للعلامة الكردري صاحب السيف المسلول في الد على صاحب المنحول

قال رحم مسالة جوز للانسان :Anfang f. 156 الناسان عبد الناسان يعمل ثواب ما عمله لغيره النخ

وقد حصل له رفع الدرجة وحط: Bohluss f.157b الوزر فنسال الله تعالى التوفيف لكل خير والحمد لله الخ

Es wird hier von Elkerderi d. i. Hafit eddin mohammed ben mohammed ibn elbezzāzī † 827/1427 nur die eine Frage behandelt, ob Einer für einen Anderen ein verdienstliches Werk, wie Beten, Fasten, Wallfahrten etc., thun könne, und dabei Qoran, Tradition und verschiedene Ansichten Gelehrter berücksichtigt.

3581. Spr. 1962.

277 Bl. 8°°, 13 Z. (18 × 13; 12¹/₂ × 9¹/₂cm). — Zustand: sehr fleckig u. unsauber: Bl. 1 etwas schadhaft. Lose im Deckel. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappdeckel mit Kattunrücken. — Titel u. Verfasser f. 1°:

تحفظ العابد في فضل بناء المساجد لاحمد بن ابي بكر بن احمد

الحمد لله الغنى الواجد القوي :Anfang f.1b الماجد ... وبعد فلما كان بناء المساجد ثوابد عظيم الن

Anknüpfend daran, dass sein Freund באות (בות ולבות של ein Bethaus (בות של pebaut, spricht Ahmed ben abū bekr ben ahmed elli anbalī elqādirī um 840/1436 über das Verdienstliche solcher Werke und führt dafür Stellen aus Qorān, Tradition und sonstigen Werken an, spricht auch (f. 4° ff.) von denen, die zuerst im Islām Moscheen gebaut haben und erwähnt schliesslich die den frommen Gelehrten und Lernenden verheissenen Belohnungen.

ه ذكر منهم من بني لله مسجدا او :Behluss f.8^b حفر بئرا او اجري نهرا او غرس شجرة او اوقف مصحفا عماد الدين ابن كثير Der Verf. erwähnt f.5^b den عماد الدين ابن كثير ابن الأبين الحين العامت 174/₁₃₇₂ u.7^b seinen Lehrer, den ابن الحين الحين (d.i. حمد بن محمد بن احمد بن محمد الدين † 788/₁₃₈₆). Nach f. 39 war er noch im J. 841/₁₄₃₇ am Leben.

Schrift: gross, krästig, etwas blass, ziemlich flüchtige Gelehrtenhand, fast vocallos. Autograph. — Collationirt. — Nicht bei HKb.

3582. Spr. 1966^{v-y}.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 2ⁿ oben und 2^b unten:

الجواب الهُجَلِّي للفظ تشويش القارئ على الهُصَلِّي

Verfasser f. 2b unten:

ابراهيم بن محمد بن محمود الناجي

للد وسلام على عباده ... ما تقول السادة : Anfang العلماء ... في اللفظ ... لا يشوّش قارتكم على مصلّبكم الخ

Ibrühim ben mohammed ennägi + 900/1494 erörtert hier die Frage, ob der Satz: "der Leser solle den Beter nicht stören" von Mohammed sei oder nicht?

ممّا لا يوجد مجموعا في غير : "Schluss f. 2 همّا لا يوجد مجموعا في غير : "Schluss f. 2 هذا المكان والحمد للد الذي عدانا لهذا الدي

3583. Pm. 407. 24) f. 145°-153°.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift und Versasser:

جزء في صلاة الضحى للجلال السيوطي

الحمد للد وسلام . . . وبعد فهذا الكلام :Anfang في استحباب صلاة الصحي والرد على من انكرها الدخ

Essojūți † 911/1505 weist hier die Ansicht derjenigen zurück, die auf Grund einiger Traditionen das Frühgebet verwerfen, und stützt sich dabei auf Qorānstellen und etwa 25 Traditionen.

لقد قنل عثمان وما احد يسجها Schluss: لقد قنل عثمان وما احدث الناس سببا التي منها تم HKh. IH 6213,

3584. Lbg. 346.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Tital u. Verf. f. 70°: البُسْطى في تعيين الصلاة الوُسْطى للبين السيوطى للجلال الحين السيوطى

الحمد لله وسلام على عباده . . . : "Anfang f. 70

Die Ansichten, was unter "Mittelgebet" zu verstehen sei, gehen weit auseinander; Essojūțī zählt hier deren 20 auf. Er weist alsdann nach, dass darunter das Mittagsgebet zu verstehen sei.

لصدورة من الصحابي الذي : Bchluss f. 72^b: شاهد الوحي والتنزيل' انتهى

Collationirt. - HKh. VI 14455.

3585. We. 1832.

Format etc. und Schrift wie bei 5). — Titelüberschrift und Verfasser:

المحة في السجة لجلال الدين السبوطي

الحدد لله وسلام على عبادة الذين اصطفى :Anfang وبعد فقد طال السؤال عن السجدة هل لها اصل في السنة

Erörterung der Frage, ob der Gebrauch des Rosenkranzes in der Sunna begründet sei? von Essojūţī, welcher dafür eine Menge Traditionsstellen anführt. — Schluss f. 92^a (Motaqūrib): اذا ذكر الله جل اسمه عليها تغرف من هيبته آخر المنحة ولله الحمد على كل حال

3586.

Dasselbe Werk vorhanden in:

HKh. VI 13161.

1) Pm. 407, 95, f. 460b-463b.

Format etc. und Schrift wie bei 1. — Titel u.s. w. ebenso. — Bl. 463 im J. 1249/1833 ergänzt.

2) Lbg. 337, 1, f. 1-5.

18 Bl. 8°°, 17 Z. $(19^{i}/_{2} \times 13; 12 \times 6^{2}/_{3}^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: weisslich, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel:

ك" المنحة في فصل السجة

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

نجات أم مسلم والسجة تسبح :Schluss فلما جلست سكتت والله اعلم

Schrift: ziemlich klein, dicker Grundstrich, vocallos. Abschrift c. 1180/1766.

3587. Lbg. 332.
9) f. 56.

Format etc. und Schrift wie bei 5). - Titel fehlt; er ist:

ر" في التحميد للسيوطي

الحد لله وسلام . . . اعلم انه اتفق الائمة : Anfang علي ان الامام ياتي بالتسميع حالة الانتقال من الركوع الم

Erörterung der Frage, wann der Imam die Formel سبع الله لمن حمدة zu sprechen hat, ob in dem Augenblick, dass er sich vom Bücken beim Gebet (الركوع) erhebt oder später; von Essojūṭī.

أن النبي عَم كان يكبر اذا قام الي الصلوة Schluss: ثم يكبر حين يركع ثم يقول سمع الله لمن حمده؛

3588. Pm. 407.
22) f. 137^b—144^b.

Formatetc. n. Schrift wie bei 2). - Titel u. Verfasser:

 ٤٠ بسط الكف في انهام الصف للجلال السيوطي

الحمد لله الذي لا يقطع من Anfang: وصله . . . وبعد فقد سئلت عن عدم اتمام الصغوف والشروع في صفٍّ قبدل اتمام صف الخ

Essojūţī behandelt hier ausführlich den Satz, dass beim Beten die Reihen der Betenden vollständig und ohne Lücken sein sollen, bevor eine neue Reihe hinter sie tritt. Der Verfasser vervollständigt hiemit sein in diesem Sinne abgegebenes früheres Fetwä.

ما هو اشد كرهة واحرازا لصحة :Schluss الصلوة على قول من يري بطلانها والله تعالي اعلم٬ الله HKh. II 1831.

3589.

1) Pm. 407, 15, f. 84^a-86^b.

Format etc. und Schrist wie bei 2. - Titel sehlt, doch ist er zur Seite richtig angemerkt:

حسن التسليك في حكم التشبيك

Verfasser schlt; ist ohne Zweisel:

السبوطي

الحمد لله وسلام . . . قال البخاري :Anfang محجه باب التشبيك [تشبيك] الاصابع في المسجد وغيره

Essojūṭī behandelt hier die Frage, wie in der Moschee oder auch sonst beim Beten die Finger in einander gesteckt, d. h. die Hände gefaltet werden müssen. — Schluss: والدواب يوم الخمية واللم اعلم، والدواب يوم الخمية واللم اعلم،

HKh. III 4495 (der Titel nicht ganz richtig, die Erklärung falsch).

2) Lbg. 332, 6, f. 54^b-55^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 5. — Titel nach f.53* unten: مسايل فقهيد تتعلق بدخول النساء الساجد Verfasser: السيوطي

الحمد لله وسلام . . . أعلم أنه يدوم :Anfang الحكم ما بقيت علته ألى أن يستقبح دوامة الخ Ueber das Betreten der Bethäuser Seitens der Weiber, von Essojūţī. — Schluss: كالرمل والاضطباع في الطواف لاظهار الحلاوة

3590.

1) Pm. 407, 49, f. 252b-254a.

-Format etc. und Schrift wie bei 47. — Titel مما سطر في الفتاوي: "überschrift und Versasser

٤٠ بذل العسجد لسؤال المسجد لجلال [الدين السيوطي]

قال . . . السيوطي ٔ السؤال في المسجد Anfang: مكروهة كراهة تنزية واعطاء السايل فيه قربة الخ

Essojūți erörtert hier die Fragen, ob in der Moschee zu betteln erlaubt sei und ob man daselbst einem Bettler etwas geben dürfa?

Dasselbe Werkchen Spr. 1958, 14, f. 260. 261. 8vo , 19-21 Z. (Text: $11^{1}/2 \times 8^{\text{cm}}$).

مما يحتاج :Titel u. s. w. ebenso. Schluss الناس اليد لانه مجمعهم ولا بدّ لهم منه انتهي

2) We. 1827, 4, f. 65b-73b.

Format etc. und Schrift wie bei 2). — Titelüberschrift fehlt; es steht bloss کتاب da. — Verfasser fehlt; es ist Essojūtī.

Sammlung von Fragen über allerlei, die meistens sich auf eine Traditionsstelle beziehen, u. zum Theil in Versen abgefasst sind. Dieselbe beginnt so: قاريخه [الطبرق [الطبرق [الطبرق الطبرق الطبرق الطبرق الطبرق الطبرق الطبرق العربية آدم عم الكبير . . . ان اول من رمي بالقوس العربية آدم عم رواه ابو يعلي في مسنده من : Schluss f. 73^b حديث ابن عباس وسنده جيد والله تعالى اعلم اعلم اعلم المعادية عباس وسنده جيد والله تعالى اعلم اعلم المعادية عباس وسنده عبيد والله تعالى اعلم المعادية المعادية

3591. Spr. 1954.

148 Bl. 8ve, 21 Z. (21 × 15 ½; 15½ × 11cm). — Zustand: wurmstichig, zum Theil von der Dinte zerfressen. — Papier: gelb, ziemlich dünn, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel u. Verfasser f.1°:

هذا كتاب في تعظيم المساجد وفضلها لعلوان الحموي

الحمد لله رب العالمين . . . : Anfang f. 14: . . . العالمين المساجد أما بعد فهذه رسالة مشتملة على تعظيم المساجد مؤلفة من كلام العلماء المتقدمين والسلف الصالحين مطرزة بالايات القرانية والاحاديث النبوية الخ

Von der Hochhaltung und der Vortrefflichkeit der Moscheen, von 'Alawān † 936/1630 (No. 1935).

الب في المنع من دخول المساجد للاكل وتحوه المساجد للاكل وحوه الساجد وفضل العظمين لها ولحرمتها "Das Schlusswort f. 25°.

سيّما الموضع الذي تشاهد :Schluss f. 25ª فيه نخامة وتحوها وفي الصحير ما يشهد له والله اعلم تمت الرسالة Schrift: gross, etwas steif, deutlich, vocallos; die Dinte hat manche Zeile zerfressen. — Abschrift im J. 1140 Çafar (1727) von عمر بن محمد العالية الشهير بالقحف

3592. We. 1724.

Format etc. u. Schrift wie bei 3). - Titel f. 120°: ر" في رفع الغشا عن وقتى العصر والعشا

Verfasser nach HKh. und Lbg. 598, f. 7b:

زين العابدين بن ابراهيم الموي ابن جيم

الحمد لله الذي ينصر الحق : Anfang f.120⁶ ولو بعد حين . . . وبعد فهذه رسالة في وقتى العصر والعشا على مذهب الامام الاعظم الخ

Abhandlung des Zein eddin (oder zein el'ābidīn) ben ibrāhīm ibn noģeim † 970/1562 (No. 2642), abgefasst im J. 952 Śa'bān (1545). Sie betrifft die beiden Abendzeiten und und deren Eintritt, nach den Lehrbestimmungen des Abū hanīfe, mit Hinsicht auf die in denselben abzuleistenden Gebete, und ist gegen solche gerichtet, die, ohne sich an deren genaue Innehaltung zu kehren, beten, was sogar bei manchen Hanesiten der Fall war.

وجب علينا اتباعه والعمل : *Schluss f. 129 به والافتناء والله سبحانه الموفق للصواب النخ HKb, III 6503.

3593.

Dasselbe Werk:

1) Spr. 1938, 2, f. 26b-29a.

8vo, c. 28 Z. (Text: 16¹/₄ × 10¹/₂cm). — Zustand: fleckig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Titel u. Verf. fehlt. — Schrift: klein, gedrängt, etwas undeutlich, vocallos.

F. 30^b Notiz über die Zeit des Gebets und den Wallfahrtsort قبر الست.

2) Lbg. 598, 4, f. 7b-10.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. — Titel wie bei We. 1724, 7. Vorfasser: برین بن نجیم — Abschrift im J. 995 Gom. II (1587) und zwar, nach f. 15⁶ u. 16^a, von محمد حسام بن الاشتیبی

3594. We. 1724.

Format etc. u. Schrift wie bei 3). — Titel u. Verf. f. 105°: رسالة في دكر الافعال التي تفعل في الصلاة على قواعد المذاهب الاربع لابن تجيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة : Anfang f.105 . . . وبعد فهله مقدمة لطيفة مشتملة على لاكر الافعال التي تفعل في الصلاة الخ

Ueber die verschiedenen Dinge, auf die es beim Gebet ankommt, wie Reinheit, Richtung zur Ka'ba, Verbeugungen, Lesungen etc., nach den Auffassungen jeder der vier orthodoxen Sekten; von demselben Ibn nogeim.

وانما انفرد ابو حنيفة بشيء : *Schluss f.108 تمت من الواجبات وكذا الامام احمد كما قررناء ' تمت HKh. III 5976. 6122.

Dasselbe Werkchen Lbg. 598, 7, f.16-17*.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

3595. We. 1734. 1) f. 1-26.

122 Bl. 8^{ve}, 21 Z. (20¹/₂ × 14¹/₂; 14 × 8^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: der vordere Deckel Pappe, der hintere Leder. — Titel f. 1^a:

كتاب غاية المرام في شروط الماموم والأمام Verfasser f. 1" und in der Unterschrift:

محمد بن احمد بن احمد بن حمزة الرملي الشافعي

الحمد لله الباقى وكل من : Anfang f. 16
عليها فان . . . وبعد فقد سالنى بعص الاعرّة على
. . . في أن أضع شرحا على شروط الامامة الخ

Gemischter Commentar zu der Abhandlung des طعمد بن احمد الرملي † c. 980/1572 über die Bedingungen und Verpflichtungen des Imams beim Gebet und derer, denen er vorbetet, von Mohammed ben ahmed ben ahmed ben hamze erramli, dem Sohne desselben, im Jahre 953 Çafar (1546) verfasst.

الحمد لله الذي جعل :Dieselbe beginnt so: المعدد المحدد المعدد ال

Darauf fügt der Commentator einen Excurs hinzu, allerlei auf das Gebet bezügliche Notizen.

Endlich noch ein Lehrbrief des Ahmed, in welchem er sich günstig über den Commentar seines Sohnes ausspricht.

Schrift: ziemlich klein, gewandt, deutlich, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift nach einer Handschrift, die von der Handschrift des Versassers abgeschrieben war, im J. 1037 Śawwāl (1628). — F. 27. 28 leer.

3596. Lbg. 556.

1) f. 1-8: Türkisch.

2) f. 9-26.

90 Bl. 8°°, 23 Z. (21 × 13¹/2; 13 × 6¹/4°m). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband; Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 9° und im Vorwort:

كا نور الشمعة في بيان ظهر الجمعة Verfasser f. 9": على المقدسى المائدة Ausführlicher: على بن محمد بن على أبن غانم المقدسى نور الدين

الحمد لله الذي امر المصلّى : • Anfang f. 9 بملازمة المصلّي . . . وبعد فقد ورد على سؤال في الاربع النبي بعد الجمعة تصلي الخ

'Ali ben mohammed ben 'ali ibn ganim elmoqaddesi nür eddin, geb. 920/1514, gest. 1004/1595, beantwortet hier einige ihm in Betreff des sonntäglichen Nachmittagsgebetes vorgelegte Fragen; in Vorwort, 3 Kapiteln (f. 14b. 16b. 19a) und Schlusswort.

انا فتحنا لك فتحا مبينا : Schluss f. 26b في صلاة التطوع فين فعل للك حفظ للك الألهام تت

Schrift: Türkische Hand, klein, gefällig, vocallos. Ueberschriften roth. Text in rothen Linien. — Abschrift von حمد ناصر الدين im J. 1165/1762. — Bl. 27. 28 leer. HKh. VI 14035.

3597. We. 1801.

62 Bl. 8°°, 21 Z. (20¹/2 × 15; 18¹/2 × 7¹/2 cm). — Zustand: im Ganzen gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel fehlt; doch steht f.1" in dem Inhaltsverzeichniss des Bandes:

عدة فتاوي للشيخ محمود البيلوني

ما يقول السادة العلماء ايمة الدين رمّ : Anfang f.1 البي صعّم البين في التلفظ بالنية هل ثبت عن النبي صعّم انه حين قام اني الصلاة قبل ان يكبر تكلم بلفظ النية فقال نبةً اصلّي فرض عله الصلاة الحاضرة الرخ

Beantwortung der Frage, ob Mohammed vor Beginn des Gebetes zu sagen gepflegt habe: "mit Absicht" bete ich etc., oder ob einer seiner Genossen so gesagt und er es bestätigt habe, oder ob Mohammed einem derselben so geboten oder ob einer von seinen rechtmässigen Nachfolgern oder Genossen oder deren Nachfolgern oder von den vier orthodoxen Imamen solchen Ausdruck beim Gebetanfang gebraucht hätten? Auf diese Frage sind hier Antworten aus verschiedenen Zeiten ertheilt, f. 1-3"; dann folgt f. 3ª unten bis 31ª ein ausführliches Gutachten in mehreren فصل; Anfang: الاول أن القائل نويت اصلى صلاة كذا وكذا اربع ركعات المخ Es ist von حمد بن ابي بكر verfasst; der oben genannte Elbeilani d.i. Malimud ben mohammed ben moß, ben hasan nür eddin elhalebi † 1007/1599 ist nur der Sammler u. Herausgeber.

ويوفقنا لفهم الصواب واتباعه :"Schluss f. 31 المحواب واتباعه العربنا ونعم الوكيل المد خير مسؤل واكرم سامول وهو حسبنا ونعم الوكيل Schrift: kloine, scinc Gelehrtonhand, geläufig, deut

lich, vocallos. Für das Wort فصل ist im Text Platz gelassen.—Abschrift im J. 996 Rab. II (1588), in 2 Tagen, von كمد فتح الله بن محمود البيلوني العقيلي الانصاري dem Sohn des Obigen, + 1042/1632.

3598. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel am oberen Rande verwischt; in dem Inhaltsverzeichniss S. 2:

الفصول المهيّة في حصول المتهّة Verfasser: s. Ansang.

الحمد لله الذي اقام امر الدين باقامة : Anfang الصلوة . . . أما بعد فيقول . . . على بن سلطان محمد القارى كلما رايت عامة الناس من الجهلاء بل انشر العلماء والفصلاء بل من يدعي المشيخة الح

Alī ben sultān moliammed elqārī † 1014/1606 klagt, dass die in früheren Zeiten üblichen und vorgeschriebenen Formen bei Ausüblichen und vorgeschriebenen Formen bei Ausüblichen und vorgeschriebenen Formen bei Ausüblichen und des Gebetes fast allgemein ausser Acht gelassen werden. Diesem Verfall will er durch diese Schrift steuern und die Wichtigkeit der richtigen Gebetsüblung einschärfen. Die Hauptsätze beginnen Anfangs mit عمل المهتات, dann von فصل ومن المهتات :

والمخلصون على خطر عظيم : Schluss f. 82b • . . ورزقنا المقام الاسنى مع الذين انعم الله عليهم . . . وحسن اولئك رفيقا '

Abschrift im J. 1175 Çafar (1761).

3599. Lbg. 295.

Formatete, u. Schrift wie bei 1). - Titel überschrift f.477b;

البرهان الجلى العلق على من سمّى من سمّى من سمّى عبر مسمّ بالوليّ Verfasser: s, Anfang.

الحمد لله الذي حكم وقصى : Anfang f. 477° والمر ونهى . . . أما بعد فييقول . . . على بن سلطان محمد القارى قد رفع التي سؤال وجواب استجبت من حسن سؤال السايل العاقل الكامل المخ

Derselbe Schriftsteller polemisirt gegen einen Gelehrten, den er der gröbsten Unwissenheit in religiösen Dingen zeiht und der sich mit Unrecht zu den اراباء الله Gottesfreunden und Frommen rechne. Demselben war die Frage zur Beantwortung vorgelegt, ob es zulässig sei, am Festtage (پیر العبد) während der Predigt des Imāms zu beten? worauf er eine hochmüthige Zurechtweisung ertheilte. Der Verfasser begleitet die Frage und die Antwort — welche beide im Text mitgetheilt werden — mit einem gemischten Commentar. Darauf allerdings habe er sich bei dem Fragsteller entschuldigt, aber ohne besonderen Erfolg. So sagt der Verfasser f. 484 in einem Anhange zu obiger Schrift, in welchem er in mehreren Punkten seinen Dünkel, seine Unwissenheit und beinah seine Ketzerei nachweist.

وحشرنا فى زمرة اتباعه واشياعه : Schluss f. 489ⁿ مقالا ومالا وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين⁴ Abschrift im J. 1175 Ďū'lqa'da (1762).

3600. Lbg. 471.
6) f. 34^h-36.

Format (27 Z., Text: 15 × 7½ cm) etc. und Schrift wie bei 3) (der Text in rothen Linien). — Titelüberschrift und Versasser:

الفصل المعوّل في الصف الأول لعلى القاري الهروي

الحمد للد اولا وآخرا . . . أما بعد فيقول :Anfang . . على . . . القارى قد قال الله تعالى والصافات صفا اقسم بالملائكة الصافين في مقام العبودية للقيام حق الربوبية الخ

Derselbe Verfasser handelt hier über die Qoränstelle 37, 1, unter Anführung vieler Traditionen, und über den der Vorderreihe der Betenden beigelegten Vorzug.

واللحوق بالرفيق الأعلي من ناقطي Schluss f. 36° . النبيين والصديق والشهداء والصالحين وسلام على المرسلين والحمد لله الخ

Dasselbe Werk in:

Lbg. 295, 19, f. 84-87^a.
 Papier: röthlich. - Abschr. i.J. 1175 Çafar (1761).

Lbg. 302, 2, f. 7—10.
 Am Rande einige längere Noten.

3601. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

شفاء السالك في إرسال مالك Vorfasser s, Anfang,

الحمد لله مالك رقاب الامم ... : Anfang f. 127 ... على بن سلطان محمد الهروي قد وقعت مباحثة بيني وبين بعض الفصلاء الح

Derselbe Schriftsteller unternimmt hier eine Rechtfertigung des Imam Malik, dessen Ansicht über die Haltung der Hände beim Gebet (und beim Niederfallen) von der des Aba hanfe und Essafi'r abzuweichen scheint; nämlich nach diesen wird die Rechte auf die Linke oder auf den linken Unterarm gelegt, nach jenem aber lässt der Betende die Hände herunterhängen (ارسال البدين).

فأنهما انا تعارضا تساقطا : Schluss f. 128º فالتخبير والاباحة بهما ترابطاً تمت

Ein Lobschreiben auf dieses Werk steht f. 127°, in einem grossen Kreise, roth eingefasst; von عبد اللطيف بن مُكَيّنَة المالكي an den Verf. gerichtet im J. 1007 Rab. I (1598).

Abschrift vom J. 1175 Ďū'lqa'da (1762). — Bl. 129 leer. — HKh. IV 7591.

3602. Lbg. 471.

Format (31 Z.) (Text: 16×10^{cm}) etc. und Schrift wie bei 2). — Titel fehlt; er ist etwa:

رسالة في أرسال اليدين Verfasser fehlt; s. Anfang.

قال العبد . . . محمود بن أحمد :Anfang أبن مسعود الحنفى . . . أما بعد حمد الله على الائه والصلوة على سيدنا . . . فهذه مقدمة في عدم فساد الصلوة برفع اليدين النخ

Erörterung der Frage, ob es zulässig sei, beim Niederbeugen (ردع) während des Gebets und beim Emporheben des Hauptes dabei, die Hände zu erheben, oder ob dadurch das Gebet seine Wirkung verliere? ob in diesem Punkte die Hauesiten sich nach den Sassiiten richten dürsten oder nicht? Versusst von Mahmud ben ahmed ben mas'ud elhaness.

وفى هذا القدر كفاية لمن انصف :Schluss ولم يعاند والله اعلم بالصواب الخ

Ein kurzer Anhang, f. 33° unten und 33° obere Hälfte, von einem Ungenannten, behandelt die Frage, ob das Beten hinter Jemandem, der die gesetzliche Reinheit nicht hat, die Wirkung des Gebets aufhebe, und gipfelt in dem Ausspruche Moliammeds: dass es auf den Vorbeter ankomme und dass das Gute oder Schlechte auf diesen zurückfalle. Anfang: اختلف مشایخ اختفیة فی محمد اقتداء الحنفی بالشافعی und Schluss: بقید بیقید الله اعلم . . . ونعم الوکیل تمت

3603. Lbg. 809.

Format etc. u. Schrift wie bei 7). — Titelüberschrift:

ر" في تزيين العبارة لتحسين الأشارة

so such im Vorwort. - Verfasser:

على القاري

الحمد لله الذي هدا للتوحيد :Anfang . . . القاري و . . . القاري و الما بعد فيقول . . . على . . . القاري و الله و الله و الله و الله و الله المستحدة في قراءة التشهد حالة القعدة الخ

'Alī el qārī † 1014/1606 behandelt in dieser zu Mekka im J. 1007/1698 verfassten Schrift eine beim Beten — und zwar an der Stelle, wenn das Bekenntniss der Einheit Gottes abgelegt wird — in Betracht kommende Frage; welche Stellung dann vom Betenden anzunehmen sei? Auf Grund von Traditionen und andern Gewährskunden giebt er als Stellung das Ausstrecken des rechten Zeigefingers und Stützen der Arme auf den Schenkeln an. Unter Enger zu verstehen (f. 966 Mitte), der nach

dem Daumen kommt. Das Ausstrecken des Fingers als Hinweis auf das Einheitsbekenntniss.

وحشرنا مع العلماء العاملين تحت :Schluss لواء سيد المرسلين والحمد لله رب العالمين؛

Dasselbe Werk: Lbg. 295, 20, f. 88-93.

Papier: braun. - Abschrift im J. 1175 Çafar (1761).

Bl. 94 leer.

3604. Lbg. 471.

Formatetc. u. Schrift wie bei 6).—Titel überschrift u. Verf.:

ذيل تزيين العبارة لعلى القارى الهروي

الحمد لله الذي دلّ على الخير :Anfang وهدي . . . أما بعد فبعدًا ما كتبت رسالة مشتملة على تحقيق مسمّلة الاشارة بالمسجّة الخ

Ein Anhang des Verfassers zu seiner so eben besprochenen Abhandlung, betreffend die Aufhebung des Zeigefingers beim Aussprechen der Bekenntnissformel beim Gebet, die Einwürfe und Zweifel eines zeitgenössischen Gelehrten — welche f. 37^a, 10 bis f. 37^b, 1 vorgebracht werden — berichtigend.

واياك والنظر الي خُلف الخَلَف : Schluss f. 38b مع تحالفتهم للسلف هدانا الله واياكم الي الطريف المستقيم . . . والحمد لله . . . وبلغنا المقام الاسنى

Dass clbe Werkchen: Lbg. 295, 21, f. 95-98^a. Titel f. 95^a (u. auch im Inhaltsverzeichniss S. 2): التهدين ذيل التزيين على وجد التبيين Text in Goldstrichen. — Abschr. im J. 1175 (afar (1761).

3605. Lbg. 295.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). Papier grün. — Titelüberschrift f. 121^b:

> الاستدعاء في الاستسقاء Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي اخرِجنا : Anfang f. 121 من طلمة العدم الي نور الوجود . . . أما بعد فيقول . . . على بن سلطان محمد القاري لما رايت كثيرا من الفقها اصطرب عملهم في الاستسقاء الخ

Das Verfahren, wie bei dürrer Zeit die Gebete um Regen abzuhalten sind, ist nicht überall dasselbe. 'Alt ben sultan mohammed elqart sucht also darzustellen, wie es früher damit gehalten sei und bringt eine Menge Berichte, wie Mohammed in solchen Fällen gebetet habe, zusammen. Das Ganze wird mit einem langen Gebete geschlossen.

وارزقنا شفاعتهم واحشرنا معهم : Schluss f.125b برحمتك با ارحم الراحمين سجان ربك رب العزة عما يعمقون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين Abschrift im J.1175 Dū'lqa'da (1762). — F.126 leer.

3606. Lbg. 295.
26) f. 130-135.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). Papier grün. — Titelüberschrift:

صلات الجوائنر في صَلاة الجنائنر ل Verfasser feblt. Es ist:

على بن سلطان محمد القاري

الحمد لله الذي جعل الارض: "Anfang f.130 كلها مسجداً وتلهوراً . . . وبعد فقد سئلت عن اجازة صلوة الجنازة في المسجد الحرام من غير كراهة لتخصيص هذا المقام الخ

Derselbe Verf. erörtert hier ausführlich den Satz, dass es zulässig sei, in der heiligen Moschee in Mekka das Leichengebet abzuhalten, als nicht gegen die Heiligkeit des Ortes verstossend; als Antwort auf eine darauf bezügliche Anfrage.

وتشبيع الجنازة لا سيّما : Schluss f. 135^b . . . اسئله في الازمنة الحارّة والله اعلم بالمقاصد الحسنة . . . اسئله أن يوفقنني لمرضاته . . . ويرحمني وسائر المومنين . . . وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين

Abschrift im J. 1175 Rab. I (1761). F. 133 zweimal gezählt, jetzt 133^A u. 133^B.

3607. Lbg. 1045.

8vo, 21(-23)Z.(21×15; 15×10^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber.—Papier: gelb, stark, zieml. glatt.—Titel f.61^a;

السايل الواضحة في الاستعادة بالله تعالى والبسهلة والفاتحة وما يتعلق بالحمد والشكر والثناء والمدح من المباحث والحجيج والوجوة والمسايل

Der Titel ebenso — bis من الفائد — im Vorwort f. 62a. — Verfasser f. 61a und noch ausführlicher im Anfang.

حمدا لله على كل حال وشكرا : Anfang f. 61b.
له ... أما بعد فيقول ... لحمد بن الشيخ شمس الدين محمد بن الشيخ زين الدين ابي الفصل عبد الرحمن الشهير نسبه بابن عميرة الطهرائي المعبري ثم العسقلاني النعماني القرشي الكناني الشافعي ... أن اكثر الناس لم تشم لهم صلاة على الصحة بسبب ان منهم من لا يتمذهب المخ

Die verschiedenen Weisen, wie beim Beten und Ablesen der 1. Sura betreffs der Anwendung der Formeln des Bismilläh, des Dankes und des Abscheues gegen Unheiliges verfahren wird, indem sie z. B. laut oder leise, zum Theil überhaupt nicht, hergesagt werden, will Ahmed ben mohammed ben 'abd errahmän ettahräß eccabri ibn 'omeire hier gründlich prüfen und richtig stellen. Er behandelt f. 62° silzuni, 89° النسمان, 121°, النسمان, 89° النسمان, 121°,

Schluss f. 134" mit Anführung der ersten Sura; darauf: وقد تمت المسايل المتعلقة بما اشرنا المتعلقة الله الله ارتل الكتاب . . . وصلى الله وسلم . . . ورضى الله تعالى عن التابعين . . . وعن والدينا ومشايخنا الح

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. - Antograph vom J. 4015/1606 (1005 1603?).

F. 136—141 (221/2×16; 191/2×13cm) sind zusammenhängende Blätter aus einem astronomischen Werke (wahrscheinlich dessen Schluss) und enthalten Tabellen; zuerst f. 136 und 137 die 6. bis 9. der يتماول البلاد وعروضها 138—141° جدول اطوال البلاد وعروضها 141° المناح واتحرافها واتحرافها المناح ا

3608. Lbg. 1045.

4to, 24 Z. (22 × 16; 16¹/₂ × 13^{cm}). — Zustand: in der oberen Hälfte wasserfleckig; etwas wurmstichig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel und Verfasser f. 291^a:

هذا الرسالة السابعة؛ المسايل البهية الزكية على المسايل الاثنى عشرية للشرنبلالي الحنفى

(Verfasser ausführlicher im Anfang.)

الحمد للم الذي تفصل : Anfang f. 291b بالاحسان على جميع البرية وخص علماء الملة الحنفية بالهبات اللدنية . . . وبعد فيقول . . . حسن الوفائي الشرنبلالي . . . ان المسايل المشهورة بالاثنى عشرية تصويرها مقدر طاهر بالشروح الخ

Der Titel dieser 7. Abhandlung steht so auch im Vorwort, nur fehlt daselbst das Wort duch im Vorwort, nur fehlt daselbst das Wort المسايل in der 2. Hälfte desselben. Zu den unter der Benennung "die Zwölferfragen" in den Riwājāt bekannten, die Vergeblichkeit und Nichtigkeit des Gebetes (تالك الصلان الصلاة المعاملة ال

وقد يفتح الله تعالى من فصله : Schluss f. 299* بما يزيد على نلك نساله التوفيق والقبول لما يرضيه

Das Werkchen ist im J. 1060/1650 vollendet. Schrift: gross, rundlich, etwas gedrängt, vocallos. Die Stichwörter farbig, aber ziemlich verblasst. — Abschrift c. 1200 1785. — F. 300 leer.

3609. Lbg. 891.

8°°, 21 Z. (21¹/2×14³/4; 14×7¹/2°m). — Zustand: zieml. gut. — Papier: gelb, glatt, zieml. dünn. — Titel u. Verf. f. 20°:

سعادة اهل الاسلام بالمصافحة عقب الصلاة والسلام لحسن الشرنبلالي الحنفى (Titel chenso in der Vorredc.) الحمد للم المنعم بالاجاد : Anfang f. 20° . . . هذه نبذة . . . وبعد فيقول . . . الشرنبلالي . . . هذه نبذة يسيرة في تحرير الكلام على سنة المصافحة الح

Ueber das Händegeben nach dem Gebet in der Gemeinde und über Grüssen überhaupt, (auch am Grabe), u. dgl., von demselben Verf.

فيقول تخاطبا لحضرة المسطقى سقم: Schluss f.41° منفى المسطقى سقم: فلان يصلى ريسلم عليك با سيدي ... والتابعين فلان يصلى ريسلم عليك با سيدي ... والتابعين باحسان على الدوام وهذا آخر ما اردنا جمعة ولنعم الختام Das Werk vollendet im J. 1049/1639, ins Reine gebracht im J. 1050 Gom. I (1640).

Schrift: ziemlich klein, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737.

3610. Glas. 181.

8°°, 20 Z. (21¹/2 × 15¹/2; 15 × 9¹/2°m). — Zustand: lose Lage und Blätter. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: fehlt. — Titel und Verfasser f. 116°a:

رُ" النور الساطع في نفى الحرج على الجامع الحديد بن عواض

الحمد لله الذي يشر :Anfang f. 116b وخفف . . . وبعد فانه قد اختلف في الجمع بين الصلوتين تقديما وتاخيرا لغير عذر الرخ

Erörterung der Frage, ob man willkürlich, ohne hinreichenden Grund wie Reise, Krankheit, die Gebetszeiten verlegen oder zwei Gebetszeiten zusammen abmachen dürfe, von Jahjā ben ahmed ben awwād, um 1070/1659. [Er citirt f.116b den المنصور بالله القسم بن محمد † 1029 Rab. I (1620) u. seinen Sohn محمد † 1054 Rag. (1644).]

أن التوقيت سنة مؤكدة :«Schluss f. 122 وأن الجمع والتاخير بلى تهاون جائز كما حكمت بذلك الادلة المؤيدة٬ وصلى الله الخ

Schrift: jemenisch, zieml. klein, gefällig, vocallos; diakritische Punkte fehlen bisweilen. Stichwörter roth; der Text in rothen Linien. — Abschrift i. J. 1079 Gom. I (1668) von على بن ناصر بن حاتم بن سعيد الحسنى الانسى

Bl. 123—126 enthalten ein Gedicht des الزمخشري, dessen Anfang f. 123° (Ṭawīl): اياطالب الدنيا ويا تارك الاخري ستعلم بعد اليوم ايهما احرَى HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

F. 125^b ein astronomisches Gedicht (Motaqārib, auf مُ) und 126^{a, b} (zum Theil queer über die Seite) ein Schreiben des الجسن بن احمد الجلال an den Imām المتوكل على الله.

3611. Pm. 511. 5) f. 77b-80b.

Format etc. und Schrift wie bei 4). - Titel fehlt. Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين . . . وبعد Anfang: الحمد العالمين فيقول الاقل الاقل الحمد الكمل على عنهما الما الخي ان من يقول بصحة عبادة المجاهدان كان يقول انه مكلف بما حصل له طنع الم

Moßammed bäqir ben moßammed akmal um 1100/1688 behandelt hier die Frage, ob der Gottesdienst desjenigen, der die dazu gehörigen Förmlichkeiten nicht recht kennt, richtig und giltig sei, oder nicht?

على أن الاحتياط حسن :Schluss f. 80° واحتياط على كل حال لو علم أنه احتياط والله تعالى هو العالم بأحكامه ورسوله وخلفائه؛

3612. Mq. 146.

Format etc. u. Schrift wie bei 45). - Titel u. Verf. f. 595a:

رفع الاشتباه عن مسئلة المحاذاه لحسن بن محمود القدسي اللدي

احمد الله الذي من Anfang f. 595. الله الذي من المحاز نهاية الهداية . . . الما بعد فلما من الله على بها من ساقنى الح

Hasan ben mahmūd elmoqaddesī elladī um 1100/1688 behandelt hier die Frage über die Aufstellung der Männer u. Frauen in Reihen beim Gebet und widmet die Schrift dem الموالف ا

ى نفس : Das Vorhandene schliesst f. 604 (منفس : ففنس نفس : 4 الشهوة وقوله فقدّره بعصهم بسبع) حدّ الشهوة وقوله فقدّره بعصهم بسبع (11.5, f. 182 (11.) Das Uebrige fehlt.

Autograph des Versassers, wie bei 44).

3613.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Mq. 115, 5, f. 172-189.

8°°, 19 Z. $(21^1/2 \times 15^1/2; 14 \times 8^{cm})$. — Zustand: im Ganzen gut (ausser 174°, 186°, 187°). — Titel und Verfasser fehlt.

يوسف بن يعقوب بن اسحق بن :"Schluss f.189 ابراهيم وامثالهما كثير شهير وليكن هذا آخر ما اردفا ايراده . . . انفذنا الله من الخطل . . . غير علام الغيوب

Worauf der Verfasser noch eine Notiz in Betreff des Verfassers der الهداية gieht und für sich um Nachsicht bittet.

2) Mq. 145, 41, f. 367-375.

4¹⁰, 19 Z. (22 × 15¹/₂; 14 × 8^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Scheint Unreinschrift; Vieles ausgestrichen, Anderes am Rande.

Der Schluss fehlt; zuletzt vorhanden: ويلزم من وجوده الوجود ومن عدمه العدم، Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gewandt, vocallos. Auf 367 folgt 369.

Mq. 117, f. 5—10 handelt über die Aufstellung beim Beten hinter dem Imam (wol aus einem juristischen Werke, Kapitel Gebet).

3614. Pm. 505.

Format etc. und Schrift wie bei 4). - Titel fehlt; nach dem Vorwort:

الرسالة السنية في جوابات المسائل الرسالة المسائل

Verfasser: s. Anfang,

الحمد لله الهادي الي الرشاد :Anfang والداعي الي السداد . . . وبعد فيقول الفقير . . . عبد اللع بن صالح الحرائي . . . هذه رسالة وجيزة ومقالة غريزة مشتملة على بعص المسائل الدينية سالني بها الاخ الانجد . . . احمد ابن علال البوري الخ

'Abdallāh ben çālih elbahrānī (s.No.2598) giebt in dieser Abhandlung, welche im J.1132 Gom. I (1720) verfasst ist, Antwort auf 35 Fragen, welche fast alle sich auf das Gebet beziehen und in seinem Commentar zu der إن الصلوة, welchen er betitelt hat الفحد الهداية ورشحة النهاية ورشحة ورشحة النهاية ورشحة النهاي

المسئلة الرولي هل تكفى النية عند : Zuerst f. 77b المصمضة والاستنشاف او غسل اليدين المستحب ام لا والاقرب عدم الاجزاء ولتحقيف : Schluss f. 80b الجنث مجال واسع لا يليف بهذه الرسالة في هذه المجالة

3615. Pm. 505.

Format etc. und Schrift wie bei 4), — Titel fehlt; s. nachher. — Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي امر بالنفقة في الدين :Anfang لمن جهل . . . وبعد فيقول الفقير الي الغنى عبد الله بن صالح الحراني . . . هذه يا اخواني مسائل مهنة من امور الدين سالني بها الإ . . . الشيخ اسمعيل الخ

Derselbe Verf. beantwortet hier 109 Fragen hauptsächlich aus dem Gebiet der praktischen Theologie, welche sein Freund Ismā'il an ihn gerichtet mit der Bitte, die Antwort zwischen die Zeilen der Fragsätze zu schreiben. Ihr Titel ist: اللبعة الجلية (الجلية (الجلية الجلية) في تحقيق السائل

المستلف الأولي على الحديد طاهر ام: "Zuerst f. 81 المستلف الأولي على الحديد طاهر امن الطايفة المحقة المخ منهم الشيخ في الخلاف والمرتضى : Schluss والله الهادي وهذه تتمة مسائل الاخ المخ Verfasst im J. 1132 Ramadan (1720).

3616. Pm. 505.

Format etc. und Schrift wie bei 4). - Titel fehlt, s. unten. Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الهادي الى الرشاد والداعي: Anfang الى السداد . . . وبعد فيقول خادم علوم الدين . . . عبد الله بن صالح الجرانى هذه يا اخوانى رسالة وجيزة ومقالة غريزة . . . في جوابات ست عشرة مسئلة مبنية مفصلة الح

Derselbe Verf. erörtert hier, auf Wunsch eines Freundes, des ملا محمد حسين الكازروني, 16 von jenem aufgestellte Fragen aus verschiedenen Gebieten. Zuerst f. 101^b:

المسئلة الاولي؛ اذا كان لرجل طعام من سلم فلما حل الاجل تقاصاه فقال ليس عندي طعام الرخ

Er nennt die Abhandlung:

المسائل الكازرونية في بعض المسائل الدينية

حققناه في كتاب من لا يحصره :"Schluss f.111 النبيه في شرح كتاب من لا يحصره الفقيه والله الهادي

Daran schliesst sich noch ein Schlusswort خاتمة للرسالة, in welchem der Verf. dem obigen Fragsteller eine Lehrerlaubniss über diese Abhandlung und andere seiner Schriften ertheilt. Verfasst im J. 1133 Çafar (1720).

3617. Pm. 505.

4.0, 23 Z. (171/2 × 10cm). — Zustand: ziemlich gut, am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel fehlt. Verfasser fehlt; es ist:

عبد الله بن صالح الجراني

Anfang fehlt, 1 Blatt. Das Vorhandene أنحصوص بزمان النبي صلى الله عليه :1 beginnt f.84, 1: وآله وامام الايمة عمّ فهو منصوص الخ

Derselbe Verf. beantwortet hier 12 Fragen, die sich auf die Religion oder auf sociales Verhalten beziehen, auf Grund des Qorān oder der Tradition. — Die zuerst vorkommende Frage ist die dritte, f. 8a, Z.15: مونى المسئلة الثالثة الذا ننول عمم المسيء والحسن وهي ان البلاء اذا ننول عمم المسيء والحسن

وهي ان لو استطاع رجل الحج : Die 12. f. 10⁴: حجل الحج ثم بادر واجتهد ولم يوفق . . . فهل يسقط عنه الغرص فيهما او في احدهما او لا⁴

وان كان القطع بالفتوي محمل نظر والله اعلم؛ :Schluss

Verfasst im J. 1135 Śawwāl (1723). — Der Verf. erwähnt f. 8° seine 2 Abhandlungen über den Freitag: الرسالة القامعة للبدعة في ترك صلوا الجمعة sie sind und الفاصل الهندى; sie sind gerichtet gegen die Ansichten des الفاصل الهندى.

Schrift: Persischer Zug, ziemlich gross, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Nach f. 8 fehlt 1 Blatt.

3618. Pm. 505.

Format etc. und Schrift wie bei 4). Der Seitenrand von f. 145 ausgebessert. — Titel fehlt: s. unten. Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله الذي اوضح معالم الدين : Anfang لعباده . . . وبعد فيقول . . . عبد الله بن صالح الحرائى هذه جملة من المسائل سالني بها الاخ . . . ناصر بن عبد المحسن . . . طالبا منى الفتيا فيها الخ

Derselbe beantwortet hier 15 verschiedene Fragen, die Nägir ben 'abd elmohassin an ihn gerichtet, aus den Gebieten der Theologie und des Rechts. Der Titel ist f. 143^b:

المسائل الناصرية في بعض المسائل الضرورية

نجاسة الميت عينية او حكمية 'Die 1. Frage: نجاسة المين عينية او المي الذي قد طهر لدى الرخ

قد ضبطنا الكلام في ذلك : Schluss f. 146⁶ في شرح الفقيم فمن اراده فيرجع اليم فاللم الهادي⁴ Verfasst im J. 1135 Ďū'lqa'da (1723).

3619. Pm. 505. 8) f. 24ⁿ-40ⁿ.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). - Titel fehlt. Verfasser fehlt; es ist:

عبد الله بن صالح الجراني

اما بعد حمد الله رب العالمين . . . فما :Anfang سالتعندايها السيد الاعظم . . . اماس الأولى وفي فيمن حصر طريف المسلمين وعمل فيها سردابا او حوضا او غير ذلك الخ 40* Derselbe Verf. beantwortet hier 32 Fragen, meistens der praktischen Theologie angehörig.

التبرع الحص اما معه فليس له :Schluss f. 39^a شيء قاله الاصحاب والله اعلم وهذا ما جري به القلم المخ

Daran schliesst sich dann noch, ebenfalls auf Wunsch verfasst, eine Hochzeitspredigt خطبة نكاح. (Anfang f. 394 unten:
الحمد لله الذي شرع ما طاب من النكاح الج)
عروة الدين من الانفصام وصارمه من الانثلام:
Schluss: بمحمد وآله . . . وبالصلوة والسلام عليهم نختم الكلام،
Autograph. — Die Predigt ist vocalisirt.

Pm. 505, 30, f. 151^b, ohne Ueberschrift, enthält den Anfang des Werkes (= f.24^a Mitte bis 24^b, 8).

3620. Lbg. 444.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. Versasser: s. Ansang.

لله الذي جعل العلماء ورثة : Anfang f. 104b الانبياء حمد لا يحيط به الحدّ . . . وبعد فيقول . . . محمد بن مصطفى الأوداني . . . لما رايت مؤذنا مغنيا ومبتدعا ومقرئ التسبيحات المخ

3621. Lbg. 1045.

40, 21 Z. (22×16; 16×91/2°m). — Zustand: ziemlich gnt. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel f. 278": رسالة لطيفة اشتملت على تحقيقات شريفة بحق لها- ان تسمى السيف القاطع في ردّ الجواب الضائع

Verfasser f. 278" (aus neuester Zeit):

عمر بن علی بن رفاعی بن علی

الحيد لله الذي هدانا سبل السلام : *Anfang f. 279 ... وبعد فقد رفع سؤال لبعض الناس متعلق بشان للجعد الخ

'Omar ben 'alī ben rifā'ī ben 'alī, um 1240/1824, behandelt hier eine die Freitagsfeier betreffende Frage. Nämlich wegen Bürgerstreit in einer Stadt baut sich die eine Partei ein neues Bethaus; dann vertragen sich die beiden Parteien: ist nun in dem neuen Bethaus die Feier zulässig oder nur im alten? Letzteres. — Schluss f. 287b: الحال في جميع الأحوال: ﴿ Schluss f. 287b. ﴿ وَصَلَى وَسَلَم عَلَى الصَاحَاتُ الأَمْمِينَ ... خصوصا الصحب والآل

F. 278^b enthält 2 kurze Lobschreiben über die Abhandlung.

Schrift: gross, dick, vocallos, etwas undeutlich. — Autograph, um ¹²⁴⁰/₁₈₂₄.

F. 287^b unten u. 288^a enthalten einen Nachtrag zu obiger Frage, von ders. Hand. F. 288^b—290 leer.

3622. Mo. 301.

20 Bl. 8°°, 21 Z. $(20^{1}/2 \times 12^{3}/4; 14 \times 6^{1}/3^{cm})$. — Zustand: gut. — Papier: strohgelb, dünn, glatt. — Einband: Pappband. — Titel fehlt. Er ist etwa:

الحمد للم رب العالمين والصلوة : Anfang f.16 . . . وبعد فيقول . . . عبد الله ابن المرحوم امين الفتوي عنمان لما استشكل بعض الاخوان ما وقع في عبارة الملتقى عند جدث سجود السهو الخ

'Abdallāh ben 'ofmān (vielleicht der in No. 864 vorkommende), wol um المائة والمعافرة المعافرة المعاف

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gefällig, vocallos. Der Grundtext roth überstrichen. — Abschrift vom J. 1204 Ragab (1790).

3623. Mo. 35.

8°, 17 Z, (Text: 10¹/₂ × 5³/₄°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel feblt. — Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي هدانا لطريف معرفته :Anfang . . . أما بعد فلا نعمة الله تعالى على عباده اعظم من الايمان . . . فيقول العبد الفقير . . . خضر بن نبأزى غفر الله فنوبه . . . السنة لغة الطريقة والعادة واصطلاحا في العبادات النافلة وفي الادلة ما صدر عن الرسول الخ

Hidr ben nijāzī behandelt hier ausführlich die Satzung des Frühgebetes (سنة صلاة الفحر), und hat dazu mehrere angesehene Werke benutzt, die er mit gewissen Siglen (welche im Vorworte erklärt sind) bezeichnet.

اوصله الله تعالي الي عليا المدارج :Schluss على ما يقتضيه المارب تحمد الله اولا وآخرا . . . وعلى اله واصحابه اجمعين ونصلى على سيد الكونين . . . وعلى آله واصحابه اجمعين

Schrift: kleine Türkische Hand, deutlich, vocallos. Mit rothen Strichen eingerahmt. — Abschrift c. 1000/1591. Zu Ansang am Rande Glossen.

3624. Lbg. 976.

105 Bl. 8vo, 15 Z. $(17^1/2 \times 12^3/4; 13 \times 9^{cm})$. — Zustand: wasserfleckig; Anfangs ausgebessert. — Papier; gelb, dick, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1ⁿ (und ebenso in der Vorrede):

كا الايذان بفتح اسرار التشهد والاذان Versasser fellt.

الحمد لله الملك الديان الذي :Anfang f.1b جعل اعلى الديمان . . . وبعد فهذا كتاب سبيته الرخ

Dies Werk handelt in 2 iber den Ruf zum Gebet und die Einheits-Bekenntnissformel, auf Grund von Traditionen; nebst Betrachtungen über die darin liegenden Geheimnisse.

فيما يحتاج اليه من الاحاديث الواردة فيهما 10 اصل .1 في استجلا المعانى مما فيهما من الاسرار المحتجبة 80 اصل .2 بغرائب الاستار من اشقة الانوار الباهرة لنوافذ الابصار

المجيد بمعنى الجليل القدر "Schluss f. 19": الجيد بمعنى الجليل الوفق للصواب . . . وهذا ما تيسر والعطا والله تعالى الموفق للصواب . . . وهذا ما تيسر من الكلام على بعض الاسرار العظيمة المنطوية تمت Schrift: klein, gefällig, vocallos. Ueberschriften roth. Bl. 19 ergänzt. — Abschrift c. 1000/1691.

We. 1807, 10, f. 149%. 150° handelt vom Ruf zum Gebet (الآنان) und dem Gebet als Weg zu Gott in verschiedenen Stufen; von محمود ابن الشيخ نخر الدين

3625. Pet. 483.

8ve, 24 Z. (161/2 × 91/2cm). — Zustand: nicht ganz sauber; der Rand ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: zusammen mit anderen Abhandlungen in einem rothen Lederband. — Titelüberschrift:

فی علمه وجوب خمس صلوات فی خمس مواقیت

وهي ما روي الحسين بن ابي العلام عن :Anfang ابي عبد الله عتم اذه قلل لما هبط آدم عتم من الجنّة الدخ

Ueber den Grund der Nothwendigkeit, 5 mal zu verschiedenen Zeiten zu beten. Als nämlich Adam aus dem Paradies vertrieben, hatte er ein schwarzes Maal im Gesicht, das er durch Gebet auf den Nacken, beim 4. Male auf die Beine, beim 5. Male ganz fortschaffte. Nebst ein Paar Sätzen cufischer Freundschaftszusicherung und Verbrüderung.

Die Schrift, etwas vocalisirt, so wie bei f. 16b-20b.

Pet. 99, f. 1^a ein Abschnitt über die 5 Gebetszeiten, in enger Schrift.

3626. Lbg. 1019. 4) f. 20^b-28^a.

8°°, 17 Z. (18 × 13; 12¹/2 × 9°°). — Zustand: ganz wasserseckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel und Verfasser sehlt.

الحمد لله الذي عصم أولياءة : Anfang f. 20b عصم أولياءة الجرايم الموبقات . . . وبعد فأن الله عنر وجل قال قل للمومنين يغضوا من أبصارهم الخ

Eine erbauliche Schrift, namentlich gegen den Verkehr und die Liebe zu jungen Knaben (مردان) gerichtet und als Mittel dagegen das Gebet (الذكر والصلاة) empfehlend.

واشغلني بك عن سواك واجعل : *Schluss f. 28 خيار ايام يوم لقائك ' فهذا آخر ما حصرني من هذه الرسالة . . . وان راي عيبا فينبغي عليه ستره والله اعلم'

Schrift: klein, gefällig, fast vocallos; völlig vergilbt und an manchen Stellen fast zur Unlesbarkeit verwischt. — Abschrift vom J. 779 Gom. I (1377) von مسى بن ابي بكر بن جميى بن عبد القادر بن ابي الفتخ

3627.

1) Spr. 1958, 4, f. 80b-90.

Format etc. und Schrift wie bei 1. — Titel und Verfasser fehlt.

الحد لله والصلاة والسلام ... قال الله: Anfang f.80^b ... تعلى في سورة مريم فخلف من بعدام أي من بعد الانبياء أ

Im Anschluss an Sura 19, 60 wird hier die Nothwendigkeit des Gebetes und die Folge der Ausübung und Unterlassung desselben behandelt.

من النار : "Schluss fehlt; zuletzt f. 90 والنفان" مرّ عيسي عمّ على شاطئ الجر فراي طيرًا"

Lbg. 322, 2, f. 7^a ein Gedicht des التمرتاشى † 1004/₁₅₉₅ (16 Verse, Kāmil, auf الكافر), wie die Unterlassung des Gebetes zu bestrafen sei.

2) We. 1785, 14, f. 105.

 8re , 16 Z. $(20 \times 14^{1/2}; 13 \times 8^{\text{cm}})$, — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt.

Schlussblatt einer Schrift über praktische Theologie; dieselbe hat die Eintheilung in Kapitel gehabt, welche bestehen in Frage und Antwort.

:Das letzte Kapitel beginnt f.105°, 2 so باب في الرقايق والمنثورات مسئلة هذا الانقطاع التي الله تعالى في برية معتزل عن الناس افصل ام الاقامة في البلد بسبب الجماعة ،

حوالي القبر ام لا أجاب رق :Schluss f. 105b هذا مشهور في كنب الرقايق والله اعلم وهذا آخر ما يشره الله تعالمي من ترتيبه وجمعه والحهد لله وحده الح

3628.

1) Mq. 146, 43, f. 572—581.

4to, 13 Z. $(22 \times 15^{1/2}; 14 \times 7^{1/3}$ cm). — Zustand: die obere Hälfte bis 578 wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel fehlt.

Schluss einer Abhandlung (wie es scheint), in welcher vom Gebet gehandelt wird, und zwar hier von جدة السهر (einzelne Fälle desselben aufgeführt), woran sich f. 573° verschiedene auf Gebet bezügliche Fragen schliessen u. besonders ausführlich allerlei in Betreff der äusserlichen Ableistung des Gebetes aufsteigende Zweifel behandelt werden. Dieser Abschnitt beginnt: مسائيل شنى الصلوات سنة مسخبة يعنى في القعدة مسائيل شنى الشافعي فرص حتى تفسد صلوته الح

وان كان بعد خروجه فالظاهر: Schrift: gross, dick, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Text in rothen Linien. — Abschrift c. 1100/1688.

Pet. 693, 7, f. 52 behandelt allerlei auf Almosen, Gebet u. s. w. bezügliche Fragen.

2) Spr. 1962, 25, f. 179-186.

 8vo , 15 Z. (Text: 12×10^{cm}). — Zustand: unsauber und fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark.

Bruchstück ohne Anfang und Ende. Es handelt über das Gebet und zwar so, dass auf eine Anzahl von Fragen, die zu Anfang eines Abschnittes aufgeworfen werden, die Antworten der Reihe nach gegeben werden; aus einem Werke, das in معنف eingetheilt ist. Die Antworten beginnen entweder: الجواب عن Die Antworten beginnen entweder: وامنا معنف قال . Das zuerst Vorhandene: الصلاة مأدبة في الارض ويقال هي نور من الله المنا الناه المنا في المنا الناه المنا بالجهر 184° وسنة النابين مثل النسبج في الركوع والسجود . Worte:

Schrift: gross, dick, flüchtig u. schlecht, vocallos. — Abschrift c. 1100/1688.

3629.

Ueber die Richtung beim Gebet Pet. 684, 64b. — Ueber Vorbeter u. Zuhörer Pm.89, S.85. We. 1742, 1394. — Ueber التكبير WE. 154, 8b. Ueber التسبيح Pm. 405, 92°. Spr. 300, 34°. Ueber سجود السهو Mo. 35, 14; سجود الشكر Mo. 42, 10°. سجود الشكر (14 Arten) Mo. 42, 10°. سجود الشكر Mf. 35, 92. — Ueber Abkürzen des Gebets We. 1092, 40°; über Ausfallenlassen Pet. 247, 87. We. 1785, 35. 36. Spr. 1204, 95°. — Ueber Miethen Anderer für gewisse religiöse Verrichtungen Pm. 593, S. 128. Einige Fragen in Bezug auf Moscheen Spr. 1965, 127 ff.

3630.

Von den in diesen Abschnitt gehörenden Werken seien folgende erwähnt:

- von كشف المغطَّى في فصل الصلوة الوسطي (1) عبد المؤمن بن خلف الدمياطي شرف الدين عبد المؤمن بن خلف الدمياطي شرف الدين + 705/1805
- تحمد بن محمد von منظومة في الصلوة الوسطي (2) ** أبن الشحنة شمس الدين ابو الفصل
- von اللفظ الموطا في بيان الصلوة الوسطي (3) اللفظ الموطا في بيان الصلوة الكرمي demselben: ازهار الفلاة في آية قصر الصلاة
- عبد الكريم بن von فصل صلوة التسبيح (4 عبد الكريم بن von عبد الكريم بن منصور السمعاني
- زيد بن الحسن الكندي ابو اليمن von المسجة (5) + 618/₁₂₁₆
- 6) الجلال السيوطي von التصحيح لصلوة التسبيح (+ 1911/1506)
- 7) نور المصابيح في صلوة التراويج 700 700 700 700 السبكي 700
- . von dems طليعة الفتح والنصر في صلوة الخوف والقصر (8
- 9) تحفظ الحبائب بالنهي عن صلوة الرغائب von تحمد التخيصري † 894/1489.
- von dems. البرق اللموع لكشف الحديث الموضوع (10
- عبد العزيز von الترغيب عن صلوة الرغائب (11 مبد العربية + 660/1262.
- تجاورة ابطال الغرائب في مجاورة إنطال صلوق النصف (12 مجاورة الخطال الغرائب (12 والرغائب (188 مريجا بن محمد الملطى von والرغائب
- von الرد الصائب على مصلى الرغائب (13 الرغائب (13 الرغائب (13 الرغائب الرغائب المقدسي

- على بن غانم von رَدَّع الراغب عن صلوة الرغائب (14 ملى بن غانم von رَدَّع الراغب من مالية المقدسي مالية بن أن المقدسي
- عبد الله بن يوسف الجويني von موقف الامام والمامون (15) † 488/1046
- الأمام (16) الانتظام في احوال الامام (16) الامام (18) + 808/1405.
- von هداية الطالب لحقوق الامام الراتب (17 هداية الطالب لحقوق الامام الراتب (17 † 981/1526.
- الراغب في معرفة شروط الامام الراتب (18)
 von demselben,
- von ر" في بيان احكام القراءة خلف الامام (19 ^{von} /₁₅₉₆ + كمد بن عبد الله بن احمد التمرتاثي
- انادة المبتدي المستفيد في حكم اتبيان الماموم بالتسميع (20 von الناجي أو 900/1494.
- von دفع التشنيع في مسئلة التسميع (21) به وقد التشنيع (21) التسميع (21) التسميطي (21) التسميطي (21)
- احمد بن von مسائل كل صلاة بطلت على الامام (22) 1213/1798 + موسى بن احمد بن مجمد البيلي Commentar dazu von الجمد بن محمد بن الحمد بن العمد الدردية العمد الدردية
- .von أبن قيم الجوزية von رفع البدين في الصلوة (23) † 751/1850.
- ر" في رفع اليد في الصلوة وعدم جوازة عند الحنفية (24 von جائزة عند الانتقائي von von ريس عمر الانتقائي
- على بن von ر" في ارسال اليد في الصلوة (25) 1014/₁₆₀₆ + سلطان محمد القاري
- 26) أحمد مكين von ر" في ارسال اليد في الصلوة (26) um 1005/₁₅₉₆.
- ابن الباريني عدم ايصاح اقوي المذهبين فرفع اليديي (27
- النقض والابرام في عدم استحباب رفع المدين (28 في غير تكبيرة الاحرام
- احمد بن الحسين بن مهران von ك" سجود القران (29 + 881/991.
- النجدات في بيان السهو في السجدات (30 von
 النجدات في بيان السهو على von
- . von أبن كمال باشاً von كا في سجود السهو (31 † 940/1588.
- von اللمعة في تحقيق ركعة لادراك الجمعة (32 مراء المعنى السيوطي بالمان المين السيوطي المان المان

- 83) مرح خلع النعلين (88 + ابن العربي von شرح خلع النعلين (83
- von شفاء السقام في نوادر الصلوة والسلام (34 شعبان بن محمد القرشي † 828/₁₄₂₆.
- عبد الرحيم von تذكرة الانام في النهى عن القيام (35 عبد الرحيم von تذكرة الانام في النهات القاهري أبي الفرات القاهري
- von صوب الغمامة في ارسال طرف العمامة (36 موب الغمامة في ارسال طرف المقدسي + 906/1500.
- مواهب الكريم الفتّاح في المسبوق المشتغل بالاستفتاح (37 von على بن عبد الله السمهودي von von
- محمد بن ابراهيم von ر" الاختلاج في الادعية (88 ابن محمد بن فشام

- محمد بن يوسف المرغاسوني von نوادر الصلولا (89
- von السلاف في التفصيل بين الصلوة والطواف (40 von السلاف في التفصيل بين الصلوة والطواف (40 von السيوطي
- von تحصيل المرام في تفصيل الصلوة على الصيام (41 f652/1254 + تحمد بن طلحة بن محمد النصيبيني
- حمد بن احمد بن محمد von الجهر بالبسملة (42 محمد بن احمد بن محمد الحمد بن محمد عمل الحمد المحمد عمل الدين ال
- محمد بن ابي بكر بن von التعيين في التأمين (43 المحمد بن ابي بكر بن von المستبشري
- محمد بن von التهديد والوعيد لتارك الصلوة (44 عمد بن على بن محمد الزاعد الاصبهاني

3. Aeussere Reinheit.

3631. Spr. 1954.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: هذا كتاب شروط الوضوء للنووى وقيل للعراقي وشرحها للرملي

الحد الد الذي جعل الصلاة افصل: "Anfang f. 57 العبادات . . . وبعد فان معرفة شروط العبادات واجبة الخ

Commentar des Erramli † 1004/1695 zu den Bedingungen der Waschung, einem Gedicht des Ennawawī † 676/1277 oder des El'irāqī † 806/1408 (15 Verse, Ṭawil). Das Gedicht beginnt f. 57°: اياطالبا منى شروط وضوئه نخذها على الترتيب ان انتسامخ وقد شرع في : 57°: الشروط وضوئه نخذها على الترتيب ان انتسامخ شرحها الشروط ج شرط بسكون الراء وهو في اللغة العلامة الخ وتصح صلاته وطهارته وامامته : 60° للغة العلامة الخ لعذرة والله اعلم وصلى الله على سيدنا . . . وسلم تنت ملكون الراء وهو في الله على سيدنا . . . وسلم تنت

3632. We. 1723. 5) f. 64-91.

8°°, c. 20 Z. (21¹/2 × 15³/4; 15-16¹/2 × 9-9¹/2cm). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelblich, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 64³ (und Vorwort):

كتاب فتح الجواد بشرح منظومة ابن العماد في المعفوات للشيخ تحمد صاحب الشرج

الحدد الذي جعل محمدًا صعم : Anfang f. 64 الحدد العالمين . . . وبعد فهذا تعليف على منظومة الشيخ الامام . . . احمد ابي العباس شهاب الدين ابي عماد الدين . . . في النجاسات المعفو عنها

Commentar zu dem Lehrgedicht des Ahmed ben 'imād ed dīn elaq fahesī † 808/1405 (No. 1816) über die verzeihlichen Unreinheiten. Als Verfasser desselben ist hier الشيخ خبد الشيخ الش

استغفر اللهَ منّا قلته خطأ وخالف الراي فيه نصّ حكته

Schrift: deutlich und ziemlich gleichmässig, wenig vocalisirt, rundlich, unschön; der Grundtext roth. — Abschrift von احمد بن رمضان, i.J.¹²²⁸/1813. — Bl. 92. 93 leer.

HKh. I 469 meint vielleicht dies Werk, aber es ist weder ein Regez-Gedicht »ارجوزة, noch ist der Commentar dazu vom »Versasser« solbst gemacht.

3633.

Dasselbe Werk liegt vor in:

1) Spr. 1986 und 1987.

50 und 4 Bl. 8%, 15 Z. (15½×11; 11½×6cm). — Zustand: nicht ganz sauber; besonders 1986 zu Anfang fleckig, auch wasserfleckig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel u. Verfasser fehlt; Anfang fehlt, 1 Bl. — Schrift: zieml. gross, doutlich, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift von خسين بن على بن حسن الجماري الكسوائي im J. 1155 Gom. I (1742). (Spr. 1987 schliesst sich unmittelbar an 1986 an.)

2) Lbg. 610.

44 Bl. 4°, 17 Z. (223/4×16; 133/4×71/2°m). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken; etwas lose im Einband. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Vorfasser fehlt. — Schrift: ziemlich gross, kräftig, fast vocallos; Grundtext roth; am Rande oft Glossen. — Abschrift von ابراهیم السندیونی الاحمدی السندیونی الاحمدی Glossirung des Anfangs dieses Werkes.

3) We. 1854, 4, f. 49-68a.

410, 27 Z. (22 × 161/2; 17 × 101/200). — Zustand: zieml. gut. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Verf. s. bei No. 8632. Schlussvers: وأن ترى حسنا فالله بحمله الرخ Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift von صالح المتجلوني im J. 1210/1801.

4) Pm. 691, 2, S. 39.

Die ersten 21 Verse der Qaçide. Beim Titel ist angegeben, sie sei eine Abkürzung der Schrift: رفع الالتباس عن وهم الوسواس.

3634. We. 1827.

41°, 41 Z. (27×17¹/2; 23×14¹/2-15°m). — Zustand: wasserfleckig im Rücken, besonders in der oberen Hälfte, am Rande oft ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark.

a) f.97—100°: Verfasser (nach dem Bism.): قال الشيخ الامام شهاب الدين لحمد بن العماد ابو العباس الأقفّهُ سيّ المصري الشافعي رحّم قد سبق في مصنف لنا بيان النجاسات المعفو عنها وحن نذكر هنا نبذة منها غير مرتبة الخ

Derselbe Verfasser (Ibn el'imad elaqfahsi) behandelt hier specieller die im Gesetz HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

aufgestellten Regeln der Unreinheiten und Beschmutzungen und besonders diejenigen davon, welche als verzeihlich, dem Gebet nicht hinderlich, anzusehen sind; wobei er denn auch f. 100° zum Schluss 20 Verse aus seinem Gedicht über den Gegenstand anführt.

b) f. 100: Ein Fetwä über das Erlaubtsein des Schahspiels und ob einer der Prophetengenossen und deren Nachfolger oder Andere der Zeit es gespielt; von تاج الدين السبكي † 771/1869, dem sein Vater die Beantwortung aufgetragen hatte (entlehnt seinem Werke الطبقات الوسطي); beginnt f. 100°

c) f.1006—1016: Beantwortung von 10 kurzen Rechtsfragen, welche عبد الله بن اسعد عبد الله بن اسعد († 768/1366) aufgestellt hatte und die bei ihrer Räthselhaftigkeit eine gewisse Berühmtheit erlangt hatten. Dieselben sind in Versen (Ṭawīl) u. ebenso ist es die Beantwortung, die von ابو الحسن على الصالحي الشانعي الحاكم بادرعات aufgesetzt worden. Die Verse des Eljāfi'i, die derselbe übrigens in einem Werke selbst erklärt hat, sind 15 an Zahl und beginnen:

وفي كل ارض حيثما العلم يكتست

Die Fragen sind in Vers 3 bis 8 enthalten. In der Beantwortung steht zuerst der Fragevers (oder auch Halbvers), mit vorgeschriebenem (oder auch übergeschriebenem) باق und alsdann die Antwort mit اقول. Dieselbe beginnt f.101* so: اقول عبد حب قد انتسب

الى باب أهل العلم والفصل والادب

d) f. 101^b—103: Ein Stück aus den Fragesätzen des جمال الدين عبد الرحبم الاسنوى † ⁷⁷²/₁₃₇₀ nebst den Antworten darauf von † ⁷⁸⁸/₁₈₃₇.

e) f. 104: Einige längere Excurse (فايدة) aus (meistens) juristischen Werken (mit diesem Blatte nicht zu Ende).

Schrift: klein, eng, gut, etwas vocalisirt. Stichwörter hervorstechend gross oder roth. — Abschrift c. 1000,11591.

3635. Pm. 691.

39 Seiten 8vo, 22-23 Z. (17 × 12; 14³/₄ × 11^{cm}). — Zustand: wassersleckig im Rücken, unsauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel sehlt; nach dem Vorwort S. 1:

Versasser sehlt; aus der Unterschrift ist ersichtlich, dass

der Versasser ist: welcher ein kurzes Zeugniss darüber ausstellt, dass das Werk bei ihm gelesen sei im J. 777/1375.

الحمد لله البر الكريم الواسع : Anfang S. 1 العليم . . . وبعد فهذا كتاب سميته القول التمام . . . اذكر فيم آدابا تتعلق بالداخل شرعية الخ

Ibn 'imād elaqfahsī giebt hier Verhaltungsregeln beim Baden, in ärztlicher und religiöser Beziehung. Das Werk zerfällt in Vorwort S. 1: فيما يختار دخوله من الحمامات الخ und 2 Kapitel: 1. Kap. S. 2: في آداب الدخول 2. Kap. S. 36: أداب الحروج من الحمام Schluss S. 38: بقليل لئلا ينصب المرار الي

Schrift: klein, gewandt, etwas flüchtig, zieml. deutlich, vocallos. — Abschr. e. 1910/1484. — HKh. IV 9646 (ohne Verf.).

3636. Pm. 77. 2) f. 20-29.

8°°, 23 Z. $(21 \times 14^{1}/2; 16^{1}/2 \times 11^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Titel f. 20° (und Unterschrift):

تحفظ الانجاب بمسئلظ السنجاب السبوطي Verfasser:

الحمد لله تعالي وحده وصلى :Anfang f. 20b الله وسلم . . . أما بعد فقد ورد على سؤال صورته ما قول مولانا شيخ الاسلام . . . في شعر السنجاب وحوه من شعور المينة هل تطهر بالدباغ تبعا للجلد او لا الخ

Essojūţī † 911/1505 erörtert hier die Frage, ob die Felle von Eichhorn und anderen Thieren durch Gerben verunreinigt werden? Dies behauptet Eśśāfi'ī; die Frage soll aber allseitig und mit Berücksichtigung der gegenüberstehen-

den Ansichten behandelt werden (والمسئول ان والمسئول ان يكون الجواب على طريقة الاجتهاد واصحاب الاختلافات) مقدمة Der Verfasser schickt 2 Vorbenerkungen (مقدمة f. 20^b. 21^a) vorauf und belegt Alles ausführlich mit Stellen aus der Tradition u. gelehrten Werken.

فهذا ما ادانا اليه النطّر والاجتهاد : Schluss f.29b في هذه المسئلة فاجبنا به على حسب ما التمس السائل؛

Das Werk ist nach der Unterschrift im J. 890 Moharram (1485) verfasst.

Schrift: gross, etwas rundlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1180/1737. — HKh. II 2550.

3637. We. 1724.

8°°, 17 Z. (20 × 12³/4; 14 × 7°m). — Zustand; ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel f. 94° (und im Vorwort f. 95°):

الخبر الباقى في جواز الوضوء من الفَسَاقِي Verfasser: s. Anfang.

هذه الرسالة الاولى في جواز الوضوه : "Anfang f. 94 من الفساق لشيخ الاسلام زيين أبن تجيم الحنفى الحمد نلد الذي انزل من السماء ماء طهورا بفضله . . . وبعد فقد قال . . . زين بن تجيم الحنفى لما كثر الكلام في مسئلة الوضوء من الفساق الصغاز الخ

Abhandlung des Zein ibn nogeim † 970/1562 (No. 3592), auf Wunsch eines Freundes im J. 951 Rab. I (1544) in weniger als einem halben Tage verfasst, über die unter den hanefitischen Gelehrten der Zeit behandelte Frage, ob die Waschung aus den kleinen Wasserbehältern (الفساق) erlaubt sei, welche in den Schulanstalten befindlich sind. Der Verf. stützt sich, bei der gründlichen Erörterung der Frage, auf eine Menge juristischer Werke. — Schluss: د درناه جارفی الخلط هذا ما پیسره الله تعالی جمعه النظ

Schrift: ziemlich gross, rundlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1200/1785. — Bl. 94 etwas später ergänzt, aber richtig, wie es scheint. — HKh. III 4820.

Spr. 1972, f. 152—158 dasselbe Werk. 8vo , 15 Z. (14×9^{cm}) . — Zustand u. s. w. wie bei f. 38—67; Schrift etwas grösser und gleichmässiger. Abschrift (wie es scheint) um $^{1169}/_{1785}$.

3638. We. 1804.

1) f. 1-2a.

144 Bl. 8vo, 33 Z. (16 × 10¹/₂; 12¹/₂ × 7³/₄^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich dünn, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1^a (und im Vorwort):

ك" الاحكام المخصد في حكم ماء الحمصد
 Verfasser (s. Anfg): الشرنبلالي

الحمد لله الذي شرع لنا دينا :Anfang f. 1 من غير ذي عوج وتلفنا بما لم يجعل علينا فيه من حرج . . . وبعد فيقول . . . أبو الأخلاص حسن الشرنبلالي الحنفي . . . هذه نبذة يسيرة جواب حادثة شهيرة سميتها . . . جمعتها اجابة لطالبها الخ

Essurunbulālī † 1069/1658 (No. 2692) erörtert in dieser im J. 1059/1649 verfassten Schrift die Frage, ob durch Legen einer Kichererbse als Fontanell und durch die daraus fliessende Feuchtigkeit die vorgeschriebene Körperreinheit leide und das Gebet beeinträchtigt werde? Der Verfasser verneint die Frage.

ان التلفيف باطل بالاتفاق بالتحقيف: "Schluss f.2 وهذا آخر ما تيسر جمعه النخ فمن اراد نلك فليراجعها وهذا آخر ما تيسر جمعه النخ Schrift: sehr klein, kräftig, eng u. gedrängt, gleichmässig, vocallos. — Abschrift im J. 1129 Sawwäl (1717) von عبد الوهاب بن عبد الرزاق in Damaskus.

3639.

1) Pm. 505, 11, f. 41b. 42a.

Format etc. u. Schrift wie bei 4. - Titel fehlt; er ist:

مسئلد ابن فرح

سؤال للشيخ عبد الله بن شيخ فرح . . . اليس : An fang رواية سعد بنخالد بنخلف . . . صريحة في عدم وجوب الخ

Erörterung einer das Waschen des Körpers betreffenden Frage, mit Rücksicht auf eine Tradition: ob dasselbe nämlich geboten sei überhaupt und nicht bloss bei Pollutionen (جنابة). 'Abd allāh ben farah lebt um 1180/1718. — Schluss: نعم تلك التي بمعنى ليس لا التي لنفي للنس كما صرح بما

12) f. $42^a - 44^a$ 13) f. $44^b - 46^b$ Persisch. 14) f. $46^b - 47^a$ 2) Pm. 505, 15, f. 47^a—48^b.

Format etc. u. Schrift wie bei 4. — Titelüberschrift:

مسائل شيخ سليمان

ما يقول شيخنا راعى الشيعة العلوية . . . : Anfang في الجبيرة اذا تعذّر رفعها وايصال الماء الى البشرة أو امكن الخ

Erörterung verschiedener Fragen, die sich hauptsächlich auf Körperreinigung beziehen (z. B. wie es zu halten sei, wenn ein Körpertheil einen Verband hat, der nicht gut abzunehmen sei; ob es doch geschehen müsse, damit die vorgeschriebene Waschung erfolgen könne u. dgl.). Soleiman ben 'abdallah elbahranı (f. 48b, 15 u. f. 54a) lebt um 1180/1718. — Schluss: ومال اليد الشهيد الثاني وقد حررنا ذلك في مكان اليقالية الشهيد الثانية وقد حررنا ذلك في مكان اليقالية الشهيد الثانية الشهيد الثانية وقد حررنا ذلك في مكان اليقالية الشهيد الثانية الشهيد الثانية وقد حررنا ذلك في مكان اليقالية الشهيد الثانية وقد حررنا ذلك في مكان الشهيد الثانية وقد حررنا ذلك في الشهيد الثانية وقد حررنا ذلك الشهيد الثانية وقد حررنا ذلك في الشهيد الثانية وقد حررنا ذلك في الثانية وقد حررنا ذلك في الشهيد الثانية وقد حررنا ذلك في الشهيد الثانية وقد حررنا ذلك في الثانية وقد من الثانية وقد حررنا ذلك

3640. Pm. 77.

8vo, c. 18—25 Z. (21×16; 16¹/₂-17×12¹/₂-13¹/₃cm). Zustand: zieml. gut; der Gleichförmigkeit wegen (mit 1. 2.) sind die Blätter am Seitenrande umgelegt. — Papier: gelblich, glatt, zieml. dünn. — Titel u. Verfasser f. 30^a:

رسالة الشيخ طع الجبريني في حل الصنصار
Genauer nach dem Vorwort:

القول المختار في حل الصنصار

الحمد لله الذي شرع بالدلايل: Anfang f.30b. الجبريني طه القاطعة الاحكام للانام . . . وبعد فيقول . . . الجبريني طه . . . هذه رسالة بينت فيها الحيوان المسمي بالتركية بالصنصار وحكمه من الحل او الحرمة الح

Tah ben mohennā elģabrīnī elhalebī, geb. 1084/1673, † 1178/1764, behandelt hier die Frage, ob man das Thier الصنصار essen dürfe und ob das Anziehen eines Pelzes daraus und das Beten darin gestattet sei? Ein Fetwā des والمنافعي hatte dieselbe im النعنوال المنافعي hatte dieselbe im المنافعي الشافعي, einem Türkischen Worte, das Arabische النعس (Ichneumon) verstanden; unser Verf. weist nun nach, dass darunter das Arabische كانك (Wiesel) zu verstehen sei, im Persischen كانك (Wiesel) كنك Dann geht er f.31°, Z.4 auf Behandlung der eigentlichen Frage ein, die er bejaht.

ان اهل بلادهم بإكلون لخيوان المسمى: Schluss f.33⁶: بالصنصار والله اعلم حقيقة لخال وبالصحيج في الاقوال والافعال Schrift: die ersten Seiten ziemlich klein, dann gross, rundlich, gewandt, deutlich, vocallos.—Abschrift c. 1900/1785.

3641. Pm. 501.

Format etc. und Schrift wie bei 4). — Titel fehlt; nach f. 1ª: ر" في بحث غسل الرجلين. Richtiger:

ر" في مسم الرجلين وغسلهما

اختلف الناس في مسم الرجلين . . . ان الواجب في غسلهما فنقل القفال في تفسيره . . . ان الواجب فيهما المسمح وهو مذهب الامامية المخ

Untersucht die Frage, ob bei der vorgeschriebenen Reinigung des Körpers das Abwischen der Füsse oder das Waschen oder Beides erforderlich sei? Das Ende dieser Untersuchung steht am Seitenrande, und da das Blatt stark beschuitten ist, fehlt der Schluss. 3642. Pm. 501.

Format etc. und Schrift wie bei 4). — Titel fehlt; nach f. 1*: ر" ردّ الشيعة. Richtiger ر" في غسل الرجلين Verfasser: s. Anfang.

الحدالة رب العالمين والصلوق . . . فهلَّ نبذة : Anfang من الافكار . . . جمعها . . . أحمد بن حيدر الشافعي لدفع ابحاث الشيعة المتعلقة بمسمّلة غسل الرجلين الخ

Ahmed ben heider essafi's hat das Werk auf Wunsch eines Freundes, des حمد الخطيب, verfasst und widerlegt darin die st'itischen Ansichten in Betreff der Frage, ob bei der Reinigung des Körpers die Füsse zu waschen oder abzuwischen seien? — Schluss: فيحمل قراءة الجز ايصا على ما يفيد الغسل تمت

Angehängt sind hier noch einige Commentarstellen zu den Worten Sura 5, 8: وارجلكم الى الكعبين aus dem البيصاوي, الكشاف und

4. Hauptgebete (صلوات).

Von den fünf Pfeilern, auf denen der Islam ruht, ist das Gebet der stärkste und wichtigste. Alle gottesdienstlichen Handlungen sind aufs engste mit demselben verbunden und ohne Gebet gar nicht möglich. Dieser Wichtigkeit wegen haben wir auch das ganze Buch, welches die auf den Gottesdienst bezüglichen Schriften behandelt, mit Gebet überschrieben statt des längeren Titels Gottesdienst oder praktische Theologie. Diese Bezeichnung, und namentlich die letztere, schien mir aus Gründen unpassend, welche bei der zweiten Abtheilung dieses Buches vorgebracht werden sollen. — Das Gebet ist nach Inhalt, Zweck und Form sehr verschieden. Das von Mohammed vorgeschriebene, an mehrere Bedingungen geknüpfte und mit vielen Förmlichkeiten verbundene Gebet (الصلوة) ist gleichsam das officielle und Hauptgebet: zu diesem ist jeder Gläubige verpflichtet, zu anderen nicht. Dieses Hauptgebet enthält, je nach den Umständen, eine Menge Unterabtheilungen, z. B. Gebet am Freitag, auf der Reise, beim Ausbleiben des Regens. — Die persönlichen Gebete dagegen (دعية, plur. ادعية) sind weder an Ort noch Zeit noch Förmlichkeiten gebunden; je nach Bedürfniss richtet der Einzelne an Gott seine Bitte um Hülfe; ihr Inhalt ist daher immer das persönliche Anliegen des Beters. — Völlig verschieden sind die Herzensgebete (نكر, sgl. زنكر). Während die anderen Gebete vernehmlich mit dem Munde gesprochen werden und ihr Inhalt Lob und Preis und Dank Gottes oder Bitten verschiedenster Art an ihn sind, brauchen diese nicht in Worte gefasst sein; nicht auf die Lippe, welche betet, kommt es an, sondern auf das Herz, welches in Demuth sich dem Höchsten erschliesst und frei von irdischen Wünschen nur an ihn denkt und für ihn schlägt. Ihr Inhalt ist allein Gott, sind die Formeln und die Namen, mit denen er angebetet

Die Anrufung Gottes mit "Gedenken" seines Namens ist der Zweck, und auf den Qoranspruch "Gedenket meiner, so gedenk ich euer" ist diese Art Gebet gegründet. Sie ist vorzugsweise bei den Çufts im Schwange und passt zu der Innerlichkeit ihres Strebens, sich der Persönlichkeit zu entäussern und so gleichsam entmenschlicht Gott zu nahen. Die Gefahr dieses Gebetes ist freilich, dass es entweder gedankenloses Herleiern stehender Redensarten und Wörter wird, oder dass bei stillem Beten das Herz seine Betheiligung versagt und der Mensch in dumpfes inhaltloses Brüten verfällt. Zu dieser Art gehören diejenigen Gebete, welche speciell die Gottesnamen verwenden und auf die in denselben liegenden Kräfte rechnen. Das Missliche dieser Gebete ist, dass sie leicht zu Aberglauben führen und den Worten und Namen selbst Kräfte beilegen, welche sie nur bei gläubiger Gesinnung haben. - Mit dieser Art von Gebeten sind diejenigen verwandt, welche man Gebets-Perikopen (ورد, sgl. اوراد) nennt. Ihr Inhalt sind einzelne Qoranstellen, Gebetsformeln und Anrufungen Gottes und darin berühren sie sich mit den Herzensgebeten; sie sind aber darin verschieden, dass sie sich auf bestimmte Abschnitte des Tages und der Nacht oder der ganzen Woche beziehen. Mit ihnen verbinden wir in besonderen Abschnitten die Gebete auf einzelne Tage und Monate und die Gebete bei Beendigung der Qoranlesung. - Diesen Gebeten stehen diejenigen nahe, welche wir Stossgebete (حزب, sgl. حزب, nennen; sie haben ihren Namen davon, dass die Anrufungen Gottes in gewissen Gruppen, mit verbindenden Uebergängen, zusammengestellt sind. Sie kommen nicht, wie die Perikopengebete, für gewisse Zeiten, sondern für gewisse Umstände und Lebenslagen in Anwendung und sind, so zu sagen, kurze Nothschreie, wofür wir eben den Ausdruck Stossgebete verwenden. Dergleichen giebt es z. B. für Gefahren auf See, in Kriegsnöthen, bei Feuersbrünsten u. s. w. — Die Abwehrgebete (حرز, جاب) schliessen sich an diese Art von Gebeten an; sie haben einen specielleren und persönlicheren Inhalt und der Beter will damit drohende Lebensgefahr, Krankheit u. dgl. von sich fern halten. an die Beschwörungsgebete: aber der Unterschied ist, dass bei jenen fromme Gesinnung, bei diesen leere und oft sinnlose Worte ihr Ziel zu erreichen trachten. - Eine Art Gebet sind auch die Zwiegespräche (مناجات), die der Fromme mit Gott führt, und in denen er Auskunft über allerlei religiöse Fragen erbittet und erhält. Der Gläubige sucht sich hier über manche dogmatische Schwierigkeiten klar zu werden, und was er für richtig hält, legt er Gott als dessen Entscheidung in den Mund. Er stellt kein besonderes Anliegen an Gott, er bittet um keine Gnaden, er dankt ihm nicht für Beweise seiner Güte, er betet nicht; aber indem er Glaubensfragen prüft und nach Erkenntniss des Höchsten strebt, tritt er aus der Einseitigkeit, welche im Beten liegt, in lebendige Wechselbeziehung zu Gott. Dabei ist zu bemerken, dass der Ausdruck "Zwiegespräch" allmälig sich verflacht hat und schliesslich auch bloss Einzelgespräch, Anrede, Gebet bedeutet. - Während in allen bisher besprochenen Gebetsarten der Gläubige die Befriedigung seiner Bedürfnisse und Wünsche von Gott selbst erbittet, giebt es auch zahlreiche Gebete, in denen der Beter sich an den Propheten als Vermittler seiner Anliegen wendet und wiederum auch solche, in denen er Gottes Gnade nicht für sich, sondern für den Propheten erfleht. Endlich giebt es noch eine grosse Anzahl von Gebeten in Gedichtformen, zum Theil von beträchtlicher Länge. Dieselben könnten den einzelnen Gebetsarten zugetheilt werden; im Ganzen aber bietet das Einordnen erhebliche Schwierigkeiten und es schien meistens gerathener, diese Gedichtart für sich zu behandeln. -

3643. ма. 146.

29) f. 508 - 509a: Türkisch.

30) f. 509b - 511.

8°, 15 Z. $(21^{1}/2 \times 14^{1}/2; 16^{1}/2 \times 10^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Vor Bl. 510 fehlt etwas.

Ausser einer Tradition über Gottes Barm-herzigkeit und einigen Kleinigkeiten steht hier ein dem Mohammed beigelegtes grosses Gebet (mit einem längeren Vorwort über die Wirksamkeit desselben), dessen Anfang f.510, 3: اللهم الى وتجاوزت عنم فاغفر لى وتجاوز عنى وتجاوزت عنم فاغفر لى وتجاوز عنى ألهم اللهم اللهم

Darauf einige kleinere Gebete desselben; endlich, ihm gleichfalls zugeschrieben, als Mittel gegen allerlei Körperschmerzen, Angabe gewisser Gebetsformeln, so und so oft zu sprechen.

Schrift: Türkische Hand, gross, kräftig, stattlich, fast vocallos. — Abschrift um 1000/1888.

We. 1748, 8, f. 54 ein von Gabriel dem Propheten mitgetheiltes Gebet. Anfang: اللهم يا من اقتر له بالعبودية

We. 1882, 2, f. 73 ein Gebet desselben, beginnend: بسم الله خير الاسماء وخير القصاء We. 1812, 9, f. 117°. Sein Gebet am Tage

شهد الله انه لا اله الا هو والملائكة :beginnt الاحزاب Ein dem Halifen 'Alī beigelegtes Gebet steht We. 1189, 2, f. 54°. Anfang: سجان الله ملأ الميزان ومنتهى العلم

3644.

1) We. 1093, 1, f. 3. 4.

ـ Ein Gebet des Elgazzālı + 505/1111. Anfang: اللهم انى اسالك يا الله يا رب يا رحمن يا رحيم يا ملك

2) Pm. 224, 13, f. 191—197. Gebete von Ibn el'arabī † 688/₁₂₄₀, الصلوات الأكبرية

Anfang: اللهم صلّ وسلّم وابرّ واكرم واعزّ واعظم Die Hauptsätze beginnen mit اللهم. خائبا ولا متى هو لك نائبا فانك Schluss: خائبا ولا متى هو لك نائبا فانك المربيم وانا العبد العديم وصلى الله الح الواحد الكربيم وانا العبد العديم وصلى الله الح F. 198. 199 cūfische Kleinigkeiten.

3) We. 1616, 2, f. 46-57.

Gemischter Commentar dazu u. d. T.: von الهبات الانورية على الصلوات الاكبرية مصطفى بن كهال الدين بن على الصديقى

Anfang: الحبد لله الواهب من احبّ علومه النخ Muçtafā ben kemāl eddin elbekrī ecçiddīqī † 1162/1749 hat denselben in Bagdad verfasst im J. 1129/1717. Schluss: منحنا الله به كامل التوفيف في السر والعلانية انه البر الرحيم

4) Pm. 224, 11, f. 155-169. Derselbe Commentar.

3645.

1) Spr. 490, 21, f. 131°. Gebet des احمد بن موسي بن عُنَجَيْلُ † 690/₁₂₉₁.

2) We. 1719, 14, f. 1826. 1834.

Gebet des الامام الابيصيري (d. i. الامام الابيصيري † 694/1295), wirksam zur Bestrafung und Vernichtung desjenigen, der Einem Unrecht gethan hat, betitelt: التوسل بالقراس, weil darin alle Suren nach ihren Titeln vorkommen.

3) Pm. 224, 10, f. 149b.

Gebet des إبو الربيع المالقي, mitgetheilt von ihm an بحمد القرشي.

4) Pm. 65, f. 1224-1244.

uber den عبد العزيز المهدوى Gebet des اللهم صلّ على: Halifen 'Alı. Die Hauptsätze beginnen

5) Mf. 248, f. 201 am Rande. غلام حسن قادرى الرضائى الحنفى Gebet des اللهم صلّ وسلم وبارك وارحم على سيدنا :Anfang قللهم صلّ وسلم وبارك وارحم على سيدنا :Ein anderes Gebet desselben f. 202

. We. 413, 4, f. 151—153. صلاة الختام Mehrere Gebete, zuerst ein عبد الله بن على السقاف باعلوي von اللهم صلّ وسلّم على سلم الاسرار

3646.

Gebete ohne Angabe eines Verfassers:

- 1) Pm. 398, 2, f. 115 116 . Anfang: اللهم صلّ وسلّم على سيدنا محمد اكمل مخلوقاتك
- 2) Lbg. 580, 5, f. 74⁶—77. Anfang: اللهم اجرنا من النار اللهم صلّ على سيدنا
 - 3) We. 1805, 6, f. 58⁶— 61^a. Anfang: اللهم اشرق على هيكلي
- 4) Mq. 146, 47, f. 614°. 615°. Anfang: اللهم انت السلام ومنك السلام واليك يرجع السلام
- 5) Min. 187, 48, f. 5576 5614 oben. Anfang: اللهم انت الله الملك الحق الحي
- 6) We. 1665, f. 41^b—48^a. Die Hauptsätze beginnen mit اللهم (F. 48^a—50^b noch zwei kurze Gebete.)
 - 7) Lbg. 580, 3, f. 60 63°. Anfang: اللهم انى صعيف فقر في رضاك صعفى
- : We. 1694, 6, f. 24° 25. Anfang (8 الحمد لله الذي من علينا الايمان . . . اللهم انى استلك بلا اله الا الله وبعزته

3647.

- 1) Dq. 103, 2, f. 69—72b. Gebet und Predigt. Anfang: لقد جاءكم رسول من انفسكم عزيز
- 2) Lbg. 941, 7, f. 58. Gebet in Versen (Tawil, auf ع), betitelt: روضة الأنابة في المعونة المستجابة). Nur der Anfang (30 Verse).

- 3) Pm. 398, 2, f. 119^b—120^b. Gebet an die جال الغبب und Notiz über dieselben.
- 4) Spr. 1933, 6, f. 89*. Ein Gebet, worin in jedem Satze (der ersten Hälfte) in alphabetischer Reihe die Buchstabennamen vorkommen, mit Hinzufügung eines ebenso anfangenden Wortes. اللهم صلّ على سيدنا محبد اللهم صلّ على سيدنا محبد اللهم اللهم على سيدنا محبد اللهم اللهم

in Pm. 398, f.113°. Do. 50, 60°. Mq. 125, 190.

in Do. 50, 60°. Spr. 300, 34°. Lbg. 580, 46°.

Lbg. 864, 75 (wie es zu beten sei). Fragesätze über خماعة Lbg. 854, 234.

3648.

Einige hier zu erwähnende Gebete sind:

- المرحمن mit Commentar صلوة ابي الفتيان (1 معدد المرحمن العيدروسي von مبد + 1192/1778.
- mit Commentar von صلوقا السيد البدوي (2) † احمد بن محمد بن احمد الدرديي
- من عبد السلام (قال المنشق عن جيوب الالهام von زهر الاكمام المنشق عن جيوب الالهام كمد بن عبد الرزاق مرتضى + 1206/1790.
- von المنحة الشابقة في الصلاة الفائقة (4 المنحة الشابقة و207/1792. المحمد بن الطالب بن سودة التاودي

5. Einzelgebete (ادعية)

a) mit bestimmten Titeln. 3649.

1) Pet. 684, f. 30^a. وعاء الاستنخبرك بعلمك, dem Propheten beigelegt. Anf.: اللهم الن استخبرك بعلمك We. 1780, 4, f. 57^a. Lbg. 654, 135^a. WE. 179, 10, f. 239. 240; mit einer Vorbemerkung über den Nutzen dieses Gebetes. Vgl. No. 2399 (f. 63^a) u. 3436.

So betitelte Gebete finden sich ferner in: Mq. 115, 257^b (von Mohammed). We.1735,72^a. We.1771,32-37 am Rande (mehrere). Pet.66,9^a; 684,179^b. Mq.43,140^b. We.174 Vorbl.; 1780,57^a. Pm. 77, 19^b. Auch mit Anweisung, wie es zu beten sei Pet.691,27^b; 249,194. Pm. 213,63^a.

دعاء الاستعاذة . We. 1805, 6, f. 61°. كماء الاستعادة . Anfang: اللهم انبي اعوذ بك من يوم السوء . Mo. 80, 113°. — الاعتصام in Spr. 467, f. 41.

دعا الاستغاثة العظيمة . We. 1640, 8, f. 124*. بسم الله رب السموات ورب الارضين ورب الروح الامين: Anf. عبد الله رب السموات ورب الارضين ورب الروح الامين: Der Titel nach f. 122°. (Dasselbe in We. 1812, 6, f. 104°, betitelt ردعاء البواسيم Gebet und Mittel gegen Hämorrhoiden). Abschrift des Obigen von على بن سلامة بن منصور الكناني الطناني الطناني سلامة بن منصور الكناني الطناني الطناني منصور الكناني الطناني الطناني الطناني الطناني الطناني منصور الكناني الطناني الط

Ein so betiteltes Gebet ist verfasst von † ¹¹⁹²/₁₇₇₈. عبد الرحمن العيداروسي

F. 124^b-132^a Türkisch. F. 132^b. 133^a von den Geheimkräften der Gottesnamen. Ein gleichnamiges Gebet in We. 1771, 40^a; 1837, 1^b. Pet. 688, 327^b. 328 (in Versen).

- 4) Pet. 610, 2, f. 45 ° u. 49 °. دعاء الاستغفار S. bei No. 2207. Mf. 382 und We. 1735, 12, f. 125 °. Anfang: استغفر الله العظيم. Schöm. XI, 3°, Hft 23, f. 2 °—19°. We. 1681, 81° und Vorzug desselben We. 1590, 72°.
- 5) Mo. 133, f. 826. معاء الأسم الأعظم ... Anfang: هو الله الذي لا اله الا هو الرحمن الخ Enthalt die einzelnen Namen Gottes. Mo. 18, 436—46°. Anfang: يا الله يا رحمن يا رحيم Jeder Name öfters wiederholt: Mo. 11, f. 198° bis 201°. Dq. 21, 2, 316—317°. Mo. 7, f. 44° bis 45°. Aufang: اللهم الني السالك بان لك الحمد الحمد يا اللهم الذي السالك بان لك الحمد يا اللهم الذي السالك بان لك الحمد اللهم الذي السالك اللهم الذي اللهم الذي السريع الظفر Dq. 21, 2, 317°—318°. Anfang: سجانك الرحم سجانك الرحم سجانك ... Mo. 10, 216—221°. Mo. 20, f. 26—32.

- دعاء اللم نشرح . "We. 1748, 5, f. 42 با الله نشرح . Dz. 5, 98 100 . Anfang: يا الله الاولين بالم نشرح لك صدرك
- 8) Dq. 21, 2, f. 318^b 319^b. الياس كما العام كما العام كما الله الذي من وثق به لم يكن الي غيره Mo. 15, 136^a 140^a. Mo. 18, 49^b 52^a. Mo. 17, 151^b 154^b. Ham. 230, 68^b 69^b.
 - دعاء انعام ؛ اللهم يا سريع لخساب . Do.125, 1, 24b، ماء انعام ؛ اللهم يا سريع لخساب
- دعاء الأييخ الكريمة 47° 43. 5, f. 43 47° الأيخ الكريمة 40° Anfang: للد ما في السبوات وما في الارض und We. 1141, 58°
- دعاء الأيمان . 403° 202° 203°. دعاء الأيمان . Mo. 16, 1, f. 202° 203°. لا اله اله الموجود بكل زمان . Mo. 179, 48° 50°. Mo. 10, 264° . Mo. 18, 55° 56°. Dq. 21, 2, f. 328°.
 - b) دعاء بانة العظمة We. 1141, 16 ff.
- دعاء التسبيح . 221°–200° Mo. 11, f. 220° مجان البدئ سجان الباق Anfang: سجان البدئ
- 14) Dq. 21, 2, f. 319^b. 320. 324. دع^ء التهليل الم يعدد كل تهليل هـلم. Anfang: لا الله بعدد كل تهليل هـلم. Mo. 20, f. 131^b—145^a. Mo. 17, 210^a—218^a. (Vgl. We. 1805, f. 144^b—147^a.)
 - دعاء التوحيد للقونوي . Spr. 299, f. 11^b.
 - 16) Do. 125, 1, 576. عدما الجمعة
- عاء جهيل مبارك . " 316 كاله عام جهيل مبارك . " Anfang: يا جميل يا الله يا قريب يا الله يا تحيب . Dz. 14, 2, 120 كالله يا قريب يا الله يا تحيب . Mo. 211, f. 49 53 كالله . Mo. 20, f. 96 كالله 105 كالله . Mo. 16, 1, f. 258 264. Mo. 10, 191 كاله 194 كاله . Mo. 250, f. 63 65. Dz. 13, 2, f. 61. 62. (Dz. 13, 3, f. 63 86 Türkisch). Mo. 17, 174 كالله يا رحيم يا الله يا رحيم يا الله يا رحيم رحمن يا الله يا رحيم
- - دعاء الحرامى . 135 –133 (19 Dz. 14, 2, 133 (19 اللهم انت الخالف

- باربند حسن حسين 215°–20) Mo.16,1,f.211 (22) اللهم يا دايم الابد المحص.
 - 23) Lbg. 1043, 7, f. 39°—47. 82. 83°. دعاء الحصن الحصين والدرج المتين
 - دهاء الحطيم . Lbg. 103, Vorbl. 1^{bu.a}. دهاء الحطيم
- دعاء لحفظ الأيمان . 130, f. 83. كماء لحفظ الأيمان . Pm. 224, Anfang: لا اله اله البانا بقدرته . Pm. 224, f. 187 und f. 30. Anfang: يا حتى يا قيوم يا . Mo. 9, 2, f. 91 ebenso. Mf. 382, 1. بديع السموات دعاء الحفظ اللهم بحق سورة البقرة . Ibid. 2.
 - 26) Do. 125, 1, f. 46. الناف المام المام
- دماء درهم الكيس Pm. 224, 5, f. 30. اللهم يا كاشف كل كرية Anfang: اللهم يا كاشف
- 28) Do.125, 5, 2326-238 أمام "238 كوازده أمام "238 Anfang: الحمد لله الذي جعل مشاهد انبيائه (Vgl. Mo. 179, f. 446 ff.)
- 29) Mo. 11, f. $101^{b}-109^{b}$. دعاء الدولة Anf.: مدى الله العظيم . Mo. 15, $100^{b}-106$. Mo. 10, $104^{a}-123^{a}$. Ham. 230, $167^{b}-180$. Mq. 147, f. 237. 238: 8^{r_0} , 9 Z. $(16^{1}/2 \times 10^{1}/2; 11 \times 6^{1}/2^{cm})$. Schluss fehlt. Abschr. c. $^{1000}/_{1591}$. Auf f. 246—250 erbauliche Betrachtungen über die Monate Śa'bān, Ramaḍān u. Śawwāl.
- ماء وجال الغيب . Mo. 130, f. 71^b. بعاء وجال الغيب . Dz. 5, 108^a. Anf.: الني استلك حق لا اله الا الله . Mo. 12, 1, f. 105^b ebenso.
- عاء الرحمن . We. 1771, 8, f. 34°. معاء الرحمن . Do. 125, 1, 53°. مدت الله اظهر اسرار البيان . HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

- دهاء الرسول . 406-4974 Mo. 16, 1, f. 297-306. دهاء الرسول المجاه المجاه
- دهاء رمضان . 118°-112° Dz. 14, 2, f. 112° —118°. اللهم انى اسمُلك باسبائك الحسنى : Mq. 119, 20, f. 377°.
- 34) Spr. 1933, 9, f. 119°—121: 8°°, c. 11 Z. (Text: c. 13¹/2 × 9°m). بسم الله وبالله والحمد لله ولا المه الآ الله والله اكبر Anf.: بسم الله وبالله والحمد لله ولا المه الآ الله والله اكبر Dazu eine Vorbemerkung f. 115° ff. über den "Rothwind" betitelten und von Mohammed gebändigten Dämon dieser Krankheit (Rötheln?). Dieselbe auch سرخ باد pers. genannt. Mo. 35, 15, f. 112—117° dasselbe. Schöm. XI, 3°, Hft 17, f. 31°—34. Anf.: بسم الله الله اكبر وانتما لا تكبران الح
- دهاء سبع آيات .138 ماء سبع آيات .25 ماء سبع آيات .35) Dz. 14, 2, f. 136 ما كتب الله .
- دعاء سِيخْتر بطل .96—96, Mo. 363, f. 90 قال موسى ما جئتم بد السحر :Anf
- 37) Mo. 7, f. 49° 53°. أوا المراح المال الأكبران 37) Anf.: بسم الله وبالله والتي الله . . . ايها الملكان الأكبران (Mo. 15, f. 145°—151°. Mo. 16, 1, f. 106°—117. Spr. 911, 3, f. 44°. Mo. 17, f. 43° 50°. (الربيح الاحمر (S. bei 34).

38) Mq. 280, 1, f. 2-10.

73 Bl. 8°°, 12 Z. $(17^2/3 \times 13; 11^1/2 \times 9^{cm})$. — Zustand: stark wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark.— Einband: schwarzer Lederbd. — Titelüberschrift f.2°:

دعاء السيغي

Anf.: اللهم انت الملك الحق الذي لا اله الا انت Schluss f. 10°: فسجان الذي بيده ملكوت كل شيء واليه ترجعون وصلى الله على خير خلقه الج Schrift: ziemlich klein, gut, gleichmässig, vocalisirt. Am Rande oft Verbesserungen und Bemerkungen. — Abschrift c. 1000/1591.

Dazu ein Nachtragsgebet اختنام دعاء السيفي. F. 10^b. 11^a einige kleine Gebete und f. 11^b u. 12^a einige Aussprüche 'Alis u. Molammeds. Mo. 35, 8, f. 52^b — 63. Dasselbe mit dem Nachtrag. Mo. 19, 5, f. 44—51 nicht zu Ende, aber f. 44—47 Bemerkungen über die Wirkung und wie es zu beten sei.

Mq. 36, 1, f. 1-6.

35 Bl. 8°°, c. 18 Z. (18¹/3 × 13; 15 — 16 × 11°m). — Zustand: fleckig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel von späterer Hand am Rande.

Dasselbe Gebet, ohne den Nachtrag; dafür ein kurzes Gebet des بو در الغفاري † 32/652 angeschlossen.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, vocalisirt. — Abschrift c. 3000/1591. — F. 7. 8 leer.

Min. 187, 48, f. 557^b—561^a oben. Titel fehlt. (Min. 187, 44, f. 523^b—524; 45, f. 525—527; 46, f. 528—556^a (hierin öfters Stellen mit arabischen Gebeten u. Aussprüchen); 47, f. 556^a bis 557^a Persisch.)

39) We. 1694, 1, f. 1-34.

25 Bl. 8°°, 11 Z. (19 × 11¹/2; 13¹/2 × 6¹/2°m). — Zustand: lose Lagen im Deckel; unsauber und fleckig. — Papier: gelblich, glatt, zieml. stark. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken u. Klappe. — Titelüberschrift f. 1b:

دعاء شريف

Anfang: اللهم ارزقنى فقها فى العبين وزيادة فى العلم Schrift: Türkische Hand, gross, gewandt, deutlich, vocalisirt. — Abschrift c. 1100/1688.

Mq. 119, 20, f. 377b.

- 40) Mo. 11, f. 209^b 220^a. تعاء صلوات المراهيين اللهم صل على محمد سيد المراهيين اللهم صل على محمد سيد المراهيين اللهم صل على محمد المراهيين الله المراهيين الله المراهيين الله المراهيين الله المراهين المراه
- دعاء طاعون . 41) Mo. 181, f. 80° 83°. العون كا الكون المالك باسبالك باسبالك
 - b) معاء يوم عرفة in We. 1577, 229°.

- Eine Vorbemerkung dazu f. 238^b. (Das Stück f. 234—238^a enthält allerlei Fragen und Antworten: (العقل افصل أم النهار الخ
- دعاء عهدنامه . 43) Mo. 363, f. 55 59. الله لا اله الا هو الحتى القيوم . Dq. 21, 2, 3274. Ham. 230, 106. 107.
- دعاء الفاتحة . We. 1748, 8, f. 51°. دعاء الفاتحة . Dz. 5, 94—98°. Anfang: الحمد لله رب العالمين . We. 722, 270—272.
- دعاء فاطمة الزهراء .45) We. 1882, 2, f. 73 اللهم ربّ السموات السبع :Anfang
- دعاء فيال نياميع ⁴6) Mo. 15, f. 175^a. خال التكوار ⁴⁶6 und 180^b: فال التكوار
 - 47) Do. 125, 1, f. 50^b. ماء الغنج
- 48) Mo. 363, f. 78—79. الفتحية اللهم افتح على أمة: Anfang:
- دعاء فاتحة الفقراء . 113 كا 125, 5, f.110 (49) Do. 125, 5, f.110 الحمد لله رب العالمين يا حي يا قيوم
- الدميري aus دعاء الفرح . (49º) Lbg. 454, 1. Vorbl We. 1583, 50º. Pet. 531, 1º. Pm. 33, 46.
 - دعاء الغبر . Ham. 230, f. 210 214.
- دعاء القدر 1956. وعاء القدر 1956. معاء الله وباسمه المبتدأ رب الآخرة 186—1254. Spr. 490, 27, f. 1654. Dz. 14, 2, 1006—1066. Mo. 10, f. 180—1874. Mo. 15, 856—914. Ham. 280, 127—140.
- دعاء القنوت . Mq. 628, f. 217 . 52)

 Anfang: اللهم انا نستعينك ونستهديك

Lbg. 598, 28, f. 60°—62, ohne Titel, ist Commentar dazu. Anfang: والقنوت في الاصلام . . . من باب دخل الخ عن الشيخ الكلاباذي في آخر شرح المشارق في الشيخ الكلاباذي في آخر شرح المشارق لي الخ كالم التيشر لي الخ Sa'bān (1589). F. 63. 64° leer.

Pm. 224, 15, f. 208b ein دعاء قنوت الصبح und عداء قنوت العشا (letzteres so wie oben anfangend). Pm. 455, 55a دعاء القنوت (dem Eśśāfi'i beigelegt).

- دعاء قوش [=الطائر] . 44 84 ماء قوش [=الطائر] . Anfang: اللهم انى اسئلك يا من لا تراء العيون . 40 ما 0. 11, f. 266 ما 267. We. 1771, 14, f. 49. Mo. 179, f. 98 ما 103 ما ما
- دعاء الكنز الاعظم . 110° Pm. 251, 4, f. 109 110° ماء الكنز الاعظم . (Dem Mohammed elgazzi beigelegt.)
- دعاء كننر العرش العظيم . 1,2,1,297—308 معاء كننر العرش العظيم . (Darin die علانيتي علم سرّي وعلانيتي . (Darin die zu Anfang vieler Suren stehenden Buchstabengruppen.) Mo. 10, f. 1314—1714.
- دعاء مجنون . Dq. 21, 2, f. 321. 325 (57) اللهم انى استلك بحق لا اله الا الله .
- 58) Mo. 16, 1, f. 206^a—209^b. دعاء محمد Anfang: يا حبيب الابرار; auch Pet. 113, f. 4. (Gebet an Mohammed.)

59) Spr. 1985.

7 Bl. 8°°, 8 Z. (15 × 9¹/2; 9 × 5¹/2°m). — Zustand: gut. — Papier: gelblich, dünn, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel fehlt. Er ist:

دعاء المرجان

اللهم يا هادي تهدّيت بالهداية :Anfang f.4 والهداية في هداية هدايتك الخ

Dies Gebet bricht hier f. 6° ab mit den وما خلفهم ولا جيطون بشيء من ' Worten:

F. 1^b—4^a enthält die Türkische Einleitung dazu. F. 7 gehört nicht dazu, es ist aus der Einleitung zu einem anderen Gebet und gleichfalls Türkisch.

Schrift: gross, weit, deutlich, wenig vocalisirt. — Abschrift c. 1840.

Dasselbe Gebet: Mo. 10, f. 235°—240°. Dz. 14, 2, f. 165°—169° ist verschieden; Anf.: اللهم انى اسئلك يا خير مسئولى

- دعاء مشهور . 35 Mo. 17, f. 32 ماء مشهور اللهم اعطف المودّة : Anfang
- 62) Mo. 16, 1, f. 1286-1353. جماء البعراج. Anfang: اللهم لك الحمد لا اله الا انت
 - 63) Do. 125, 1, f. 586.
- دعاء مناجات . 64) Mo. 211, f. 62° 64. الهي جمرة سر محمد .
- دعاء المولى . 184 210° 65) Mo. 17, f. 210° 218°. Anfang: لا اله الا الله بعدد
 - 66) Do. 125, 1, f. 60°.
- 67) Dz. 14, 2, 156° 161°. اللهم يا نور النور تنورت بالنور Mo. 130, 77° 83°. Mo. 11, f. 189° 195°. Mo. 181, f. 63° 72°. Mo. 10, 203° 209°. Mo. 16, 1, f. 21° 30°. Mo. 20, 44° 57°. Mo. 7, 57 59°. Mo. 18, 32° 39°. Dq. 21, 2, f. 312° 314°. Mo. 259, 104° 109°. Mo. 15, 125° 130°. Mo. 250, 79° 84°. Mo. 17, 189° 197°. Mo. 211, 33—35. Ham. 230, 42° 50°.
- دعاء هزارْيَكْنام . 172-1739 Mo. 11, f. 139 ماريكنام اللهم انى اسالك يا الله Anfang: اللهم انى
- 69) Mo. 10, 200°—201°. لعبك هيككل Anfang: اللهم انى اشفع
- دعاء هيكل الغرس . 175 1754 (70) Mo. 11, f. 174 ميكل الغرس . Mo. 16, 1, مسجان الذي اسري بعبده . Mo. 16, 1, f. 273 ه. 274 ما عبلت . Anfang: اولم يروا انا خلقنا لهم مما عبلت
- دهاء سورة يتس . Pm. 394, 4, f. 46°. مورة يتس . Anf.: اللهم ارزقنى رزقا حلالا طيبا بلا كث واستجب . Gebet im Anschluss an Sura 36. (Vgl. Do. 125, 1, f. 38° u. 43°. Dz. 5, f. 50°.)

Schrift: klein, fein, deutlich, vocalisirt. — Abschrift um 1220/1805.

Spr. 490, 21, f. 142 ein anderes auf dieselbe Sura bezügliches Gebet. Mo. 19, 10, f. 95-110 gleichfalls; die Sura zerfällt in Gruppen (v. 1-11; 11-23; 24-47 ff.), an welche sich das Gebet anschliesst; zuerst f. 108°: Die Blätter سجان المنقس عن كل مديون folgen so: 95. 108. 110; Lücke von etwa 2 Bl.; 109. 96—106. Das Weitere fehlt. Bl. 107 gehört nicht dazu.

72) Mo. 20, f. 1586 — 1646. دعاء يوسف Anf.: لا الله الا الله وحدة لا شريك. Dq.21, 2, 3246. 822.

b) ohne Titel. 3650.

1) Lbg. 809, 20, f. 218b-224. 8vo, 19 Z. $(21^{1/2} \times 15^{1/2}; 13 \times 5^{2/3}$ cm). اللهم انت الملك الحي القيوم المبين :Anfang

2) Lbg. 410, 7, f. 68-73. 8°0, 11-12 Z. (17×11; 111/2×6cm). Abschr. صدى الله العظيم وبلغ رسوله : Anf. c. 1240/1824. — Lbg. 410, 13, f. 127—133 dasselbe. Abschr. c. 1250/1884. Vgl. No. 3649, 29.

3) Mo. 6, 2, f. 57ab. Anf.: الحبد لله والشكر لله

4) Dz. 5, f. 90°-94°. Anfang: الحبد لله رب العالمين يا حتى يا قيوم اجب

5) Mo. 212, f. 12b-23a. Anf.: اللهم انك تعلم سري

6) Dq. 103, 2, f. 90°. Anf.: اللهم صلّ على سيدنا حمد . . . اللهم ارزقنا متابعة النبي

7) Pm. 8, 2, S. 11—13. Anf.: اللهم انك تعلم اني .Voraufgehen einige Qoranverse. بالجهالة معروف

8) Do. 125, 1, f. 23b. Anf.: الهي من الذي دعاك

9) Ib. f. 546-56. Anf.: يا محـقل كنـوز اهـل الغنا

سجان الله :. Anf.: مسجان الله :. Dz. 14, 2, f. 1496 وبحمده سجان الله

11) Mo. 179, f. 854—896. Anfang: سبحانك انت الله تعالى يا رحمن اجرنا من النار بعفوك Dq. 21, 2, f. 322b. 323. 321a.

يا لطيف اني استملك بالركن. Anf. ما 12) Mo. 212, 30 ما 12)

رِتِ فرّحني بما ترضي به : °200-125, 5, 199 (13) Do.125, 5,

اللهم انى استلك رحمة :°14) We. 1694, 6, f. 21

15) We. 1766, 12, f. 51 *: اللهم الى استلك بسر اسمك

بسم الله يا رجن يا رحيم يا كريم: ٢٦٠-٥ Mo. 250, f.75

اللهم الى استلك يا اله الاولين :. Dz. 5, f. 50° ff. (in Bezug auf Sura 36).

3651.

Von den sonst noch zerstreut vorkommenden Gebeten verzeichnen wir: Spr. 1217, 199. 1975, 44b-45. 800, 84b. 1957, 201b. 1234, 11b ff.; 83°. 1464, 102°; 104. 1832, 89°. 299, 13. 14. We. 1849, 15b-16b. 1694, 10-13. 1702, 1b. 1702, 8-12°. 1540, 228b-229b. 1726, 1026. 1769, 47 - 50°. 1836, 70°. 1573, 114. 12. 174, 1476. 148. 210, 41. 42. 1839, 35%. 1464, 1024. 85, 46. 474. 1780, 435. 586. 1228, 1; 2a; 23b. 1616, 80b. 81. 1759, 82. Pet. 684, 30; 177b—179. 606, 72a. 303, 1b. 2a (für Ross und Reiter). Pm. 490, 238b-239a. 8, S. 15. 177, 196ª. 251, 62b. 173, 16. WE. 27, 2b. 151, 5a. Min. 187, 561 ff.; 809 Rand. Mf. 132, 30. 248, 105b. Mq. 466, 75. 76a. 119, 377b. 561, 285c. 125, 187a; 191a. Mo. 13, 43b Rand; 44a ff. bis 50. Mo. 137, 44-51 (=150, 53-62).150, 62. 63. 5, 64b. Do. 82, 34ⁿ; 57ⁿ; 111^b. Mf. 470, 12b (Gebet zum Heiligen Geist).

c) mit Angabe der Verfasser. 3652.

Spr. 843, 2, f. 88b_89b.

Format etc. wie bei 1. - Die Schrift, gross, kräftig, deutlich, vocalisirt, läuft über die Lange der Seiten hin. — دعاء خط امير المومنين على بن ابي طالب : Ueberschrift

هذا دعاء علمنى رسول الله صقم :Anfang . . . اللهم يا من دلع لسان الصباح بنطق تبلَّجة وسرج قطع الليل المظلم بغياهب تلجلجه الرخ

Ein angeblich von 'Ali herstammendes, dem Propheten zugeschriebenes Gebet. - Der Schluss fehlt; das Vorhandene endet hier so: und f. 24°: الخمد لله الذي من علينا الجمل اللهم صباحي الحمد لله الذي من علينا

3653. We. 1766.

8^w,21Z.(20×14;15×8¹/2-9¹/2^{cm}).—Titelüberschrift f.43^b: معاء القطب الرباني . . . عبد القادر الجيلاني

الحمد لله رب العالمين هو الله :Anfang الذي لا اله الا هو الجميل الجليل . . . اكسنى من جمال بديع الانوار الجمالية الخ

Gebet des 'Abd elqādir elģīlānī † 561/1166. Schluss f. 45°: اللهم اغفر لنا ولوالدينا ولمشايخنا : "Schluss f. 45° ولكافة المسلمين وصلى الله على سيدنا . . . الى يوم الدين امين أ

Schrift: ziemlich gross, breit, gefällig, gleichmässig, otwas vocalisirt. — Abschrift c. 1700.

Dasselbe in We. 358, 2, f. 951.

Pet. 684, f. 30b. Von demselben das Gebet اللهم ان علم الغيب عندك . Anf.: دعاء الاستخارة u. Pm. 468, 1a. — Spr. 490, 27, f. 164a. Von demselben das Gebet دعاء فتم البصائر.

3654.

حماء للشاذلي . We. 1735, 12, f. 126 Dies Gebet des Eśśāďilī † 656/₁₂₅₈ beginnt: يا من له الخير كله اسئلك الخير كله

تعوة حرف القاف . "We. 1769, 12, f. 117 للبن سبعين (Ibn sab'in † 669/1270). An-fang: بسم الله القادر القاهر القوي القاصم الح Die Wörter des Gebets fangen mit ع.

صدر الدين Spr. 299, f.11^b. Gebet des مدر الدين الصوق دعاء التوحيد betitelt + القونوى الصوق اللهم لبس ارواحنا نور الوحدانية :Anfang 3655.

We. 1704, 67, f. 187*. Titel:

دعاء لاحمد العسالي

Dies Gebet des Ahmed ben 'alī el'usālī † 1048/1639 beginnt: اللهم انى اسالك بسرّ الاسرار وباليوم اللهم انى اسالك بسرّ الاسرار وباليوم والعافية والرضي تم العفو والعافية والرضي المبن أمين والحبة والتمكين يا ارحم الراحمين أمين أ

3656. We. 1805.

Titelüberschrift:

هذه الجوهرة فيما يقوله خادم السفينة

Versasser fehlt; es ist:

مصطفى البكري

الحد لله رب العالمين الذي نجانا : Anfang f. 132^b: الحدد لله رب العالمين وسيرنا في البر والحر بسلطانه المبين من القوم الظالمين وسيرنا في البر والحر بسلطانه المبين Gebet des Muçtafā elbekrī † 1162/1749.

Schluss f. 137^b: القبول القبول على المبينا المب

F. 1386—147a Aussprüche Mohammeds über die Verdienstlichkeit der Einheitsformel; dann besonders das Stück f. 1446—147a, nach der Unterschrift betitelt بتهليل القران العظيم, über denselben Gegenstand: s. No. 2470, 1.

3657. Pet. 691.

8vo, 25 Z. (Text: 16¹/₂ × 9¹/₂cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, ziemlich stark, etwas glatt. — Titelüberschrift f. 28^a (oben am Rande):

رسالة الفواتح والاستمداد

Die Ueberschrift enthält die Angabe, dass عبد الله بن علي البغدادي العيدروسي البدري القادري im J. 1179/1765 den تحمد السبان in seiner Zurückgezogenheit in Elmedina besucht und dort diese Abhandlung gesehen u. abgeschrieben habe nach einem Exemplar, das von seinem mit eigener Hand geschriebenen Exemplar abgeschrieben worden.

الفاتحة با سيدنا يا رسول الله با سيدنا :Anfang ابا بكر الصديق يا سيدنا عمر بن الخطاب الخ

Ein Gebet von Mohammed ben 'abd elkerim essamman elmedeni † 1189/1775, welches sich in der obigen Weise (in mehreren Gruppen, an deren Spitze immer خالفات steht) in kurzer Anrede zuerst an Mohammed und seine 4 ersten Nachfolger, dann an alle Propheten und Frommen wendet. Nach diesen Anreden kommt f. 306 das Gebet selbst: والمناب المعانى واخوانى واحبائى فى مقعد صدف النها واحبائى فى مقعد صدف النها واحبائى المين المين

Schrift: gross, krāftig, deutlich und gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1187/1778. — Collationirt.

Pm. 173, f. 12^b — 14^b. Ein Gebet des ; وكرياء anf.: اللهم يا من اقتر له بالعبودية

des دعاء الاستغاثة We. 1148, 3, f. 49°. Ein الاستغاثة des الله عزّه anf.: الاهي كيف يذل من بك عزّه

3658.

Gebete von anderen Verfassern kommen vor in: We. 415, 22 und Lbg. 453, 27 (Elhidr). We. 1563, 127b (Adam). Mq. 466, 138b (Salomo). We. 1577, 229 (Abū bekr). Pm. 497, 103 ('Alı'). Mq. 36, 6 (ابو ذرّ الغفاري). Pet. 329, 228° — 230 (زين العابدين). We. 1707, 58° (الشافعي) Pm. 224, 154° (مقاتل بن سليمان). Lbg. 368, 13° (ابن سينا). Pm. 8, S. 15 und Spr. 300, 33; 75° (عبد القادر الكيلاني). Lbg. 808, 83° (von ابو مدين, Verse). We. 1632, 53°-56° und Spr. 2005, 134 (ابن العربي). Spr. 837, 1514 رنجم الدين الاصبهاني) °769, 102 . (احمد البدوي) .(عبد اللطيف بن السعودي) . We. 1803, 135 . (ابن حجر) Pm. 37, 1520 (ابو السعود) ، Pm. 37, 1520 Lbg. 245, 1826—1836 (حمد البكري الكبير). Spr. 902, 187 (حبد الصبان). 2005, 20 Rand (محمد المراكشي) 4WE.192,230 (الشمس البلاطنسي) Pet. 684, 1826 (ابو الربيع المالقي).

Hier seien noch erwähnt die Werke:

- نجمه نبن حبیب von ک[#] من استجیب دعوته (۲۰۰۵) + النحوی
- 2) ابن ابي الدنيا von كا مجابي الدعوة + 281/894.
- احمد بن يحيى العدوي von الدعولا المستجابة (3) احمد بن يحيى العدوي ألعدوي الماركة الدعولا الله
- الغيث المدرار في سحائب الاستغفار (4 von
 الغيث المدرار في سحائب العراق + محمد بن على ابن العراق
- مصطفى بن von ر" في الحية الصلوة البفروضة (5) مصطفى بن von راه † 998/₁₅₉₀.
- (6) شرح قول الوفائية von مرح قول الوفائية (7 احمد بن محمد بن von الدردير الدردير

d) Zusammenstellung von Gebeten.

3659. We. 1775.

28) f. 137.

Titel und Verfasser f. 1374:

من كتا**ب الدعوات والأ**ذكار مما ردي عن النبي الختار **لعب**د اللد بن الحارث

عن عبد الرحمن بن بشير :Anfang f. 137b قال قال رسول الله صغم العبادة هي الدعاء وعنه الدعاء مخ العبادة الخ

Ein Blatt aus der Sammlung der Gebete des Propheten, von 'Abd allah ben elharit.

3660. We. 358.

2) f. 95b-96a.

8°°, c. 32 Z. (Text: 19 × 11³/4^{cm}). — Zustand: lose Blatter, etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Titel und Verfasser f. 95^b:

عدة دعوات مباركة شريفة ... منقولة عن ... محيى السنة والدين عبد القادر الحسنى الحسيني الكيلاني

Einige Gebete, welche 'Abd elqādir elgilāni † 561/1166 in seinen Werken الغنية und erwähnt als von besonderer Wirksamkeit. Sie beginnen: المبادي والغايات العالمين هو الله الذي لا اله الا هو الجميل الجليل الح

Schrift: ziemlich klein, gefällig, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1160/1747.

3661. We. 1805.

Format etc. u. Schrift wie bei 12). - Titelüberschrift:

جريدة المآرب وخريدة كل شارب

so auch im Vorwort f. 125a. - Verfasser:

السيد البكري مصطفى

الحمد لله الذي فتح : Anfang f. 124° . . . أما بعد بالصلاة والتسليم لاهل التعليم بابه . . . أما بعد فيقول . . . لما وتفت على الصلوات النبوية المنسوبة لسيدي على وفا الخ

Gebete des Muçtafā ben kemāl eddīn elbekrī † 1162/1749 für den Propheten, nach dem Vorgange des 'Alī wefā. Anfang f. 125°: صلّ وسلّم وشرف وكرم ومجدن وعظم على سيدنا ومولانا واعلانا محمد الفاتي بالوجود خزانة الجود الخ المحمد الفاتي بالوجود خزانة الجود الخ المحمد الفاتي بالوجود خزانة الجود المحمد الفاتي بالوجود خزانة الجود المحمد الفاتي بالوجود خزانة الجود المحمد المعامد المحمد والمحمد والمحمد والمحمد والمحمد والمحمد والمحمد والمحمد المحمد والمحمد وا

وتابعيد وانسابد الي ابد :Schluss f. 132 التي ابد الآياد ما مال غصى وباد وسلم تسليما وعظم تعظيما

3662. We. 1805. 6) f. 49-57.

Format(151/4×101/2; 12×61/2°m) etc. u. Schrift wie bei 3).

Einige Gebete desselben zusammengestellt.

a) f. 49-57. Ohne Titel. Anfang f. 49°:
اللهم يا سياريا ستاريا عزيزيا غفاريا جليليا جبار الخ

b) f. 58° — 61°. Titel fehlt. Anfang:
اللهم اشرف على هيكلي من انوارك القدسية الخ

woran sich schliesst f.61°: دعاء الاستعادة: 5.3649, 2.

-an, وِرْد الضحى :64. Titel, ورْد الضحى, an-fangend

d) f. 64°-67°. Titel: ورد الغروب, anf.: الجد لله رب العالمين الرحين الرحيم مالك يوم الدين النخ e) f. 67°-69°. Titel: ورد يتلوه المسافر Anfang: اللهم اسفر لنا عن وجوه الاسرار البراقع النخ

3663. We. 1769.

: • Titel u. Verf. f.1064; 11×71/20m). — Titel u. Verf. f.1064؛ في الأوقات التي يستجاب بها الدعاء من ليل او نهار للشفوني

قال الامام الشافعي يستجاب : Anfang f. 106^b الدعاء في خمس ليال اول ليلة من شهر رجب وليلة النصف من شعبان وليلة عيد الفطر وليلة عيد الاضحي وليلة الجعة الخوله الملك كل كلمة في جهة : Schluss f. 109^b فاذك تحمى باذن الله تعالى '

Eine Anzahl kleiner Gebete, die bei dem oder jenem Vorhaben von besonderer Wirksamkeit sind, von Mohammed essafüni (um ¹²⁰⁰/₁₇₈₅).

F. 110^b—111^a hauptsächlich ein Stück des Werkchens, zum Theil in anderer Anordnung, meistens mit ganz denselben Worten.

F. 109 und 110 , betitelt باب محبّة, Anleitung, die Liebe einer Person zu gewinnen.
F. 111 " über den Ausdruck النس ولجنّ für الثقلان F. 112 Aufzählung derjenigen Propheten, die beschnitten geboren sind, nach ابن الجوزى.

3664. Lbg. 587. 3) f. 80⁵-97⁵.

Formatetc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: ك" الجواهر المضيد في المحوات الشريفة النبوية Verfasser: ابو العباس احمد بن محرز

الحمد لله على عظيم الائه وشكرا له :Anfang على سبوغ نعمائه . . . وبعد فإن الله عز وجل حيث امرنا بدعائه وحثنا على طلب فصله الم

Gebetbuch des Ahmed ben muhriz um 860/1456, auf zuverlässigen Traditions-Quellen

(wie Elbohari, Muslim, Ettirmedi u. s. w.) beruhend, in 53 Kapiteln.

في فصل الدعاء ؛ حديث في جامع "82 باب 1. الترمذي الخ فيما يقال عند سماع المؤذن ' 83° باب. 5 حديث في صيم البخاري 84 باب .10 فيما يقال في القنوت فيما يقول من شدة الارق 89• باب. 20 فيما يقول ليلة القدر 910 باب 30 94° باب .40 فيما يقول الانسان في مرضه 95 باب.50 فيما يقول اذا د مل السوق 96 باب.53 في شيء من الآداب

كان يقول الذا اكل او شرب: Schluss f. 97b: كان الله الذي اطعمنا واسقانا كتم

Dann f. 97 beinige Gebete aus dem الدعوات des الله محمد ابن البيّع النيسابوري und 98 beten des (كلام) und Sebeten des ابو الحسن على الشاذلي und f. 111 beten des ابو الحسن على الشاذلي المناري aus den Gebeten des ابو الحسن الانصاري.

F. 117—128 allerlei auf Geheimlehre, Talismane, Beschwörungen etc. bezügliche Notizen; von derselben Hand.

3665. We. 1805.

Format etc. u. Schrift wie bei 14), f. 138^b ff., aber im Ganzen etwas kleiner, enger. Sehr unsauber, die letzten Blätter oben beschädigt u. ausgebessert. — Titel fehlt; er ist:

ك" الهياكل السبعة

Verfasser fehlt.

روي عن على بن ابي طالب رق انه Anfang: قال قال وسول الله صعم اتانى جبرايل نقال يا محمد ان الله قد منحك بهدية لم يمنحها لاحد من قبلك ولا من بعدك فقلت وما هي يا جبرايل قال هذه الهياكل التي ما دعا بها داع الا واستجاب الله له الخ

Zuerst wird von der wunderbaren Kraft der الهياكل geredet und im Einzelnen dieselbe erläutert, nachdem angegeben, dass Gabriel sie dem Mohammed als besondere Gnade überbracht habe. Dann folgen die 7 مياكل, Gebete und Lebpreisungen Gottes (f. 149°, 150°, 151°,

152°, 153°, 155°, 157°). Das letzte ist nicht zu Ende, das 1. beginnt f. 149°: ينسى ذكرة الحمد لله الذي لا يخيب ويمن بالاحسان من ذكرة الحمد لله الذي لا يخيب ويمن بالاحسان احسانا وبالسيئات غفرنا والحمد لله كاشف كربنا الح

We. 1552.

57 Bl. 16mo (8 × $5\frac{1}{2}$; 5 × $3\frac{1}{4}^{om}$). — Zustand: schmutzig. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: rother Lederbd mit Goldverzierung u. Klappe.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser fehlt. Der Text weicht öfters ab. Anfang: روي عن رسول الله صغم انه كان له سبعة هياكل Schluss: وبالحق انولندوالجداله ربالعالمين وصلى الله الح

Schrift: ziemlich gross, kräftig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschr. um 1916/1800. — Nach f. 9 fehlt 1 Bl.

3666. Schöm. XI, 3b.

Eine ganz gleiche Mappe mit der XI, 3°. Enthält Heft 13-20. Davon Arabisch:

Heft 13. 25 Bl. 8 $^{\circ}$, 9Z. (13 1 /2 \times 10 1 /2; 11 \times 8 1 /2 $^{\circ}$ m). Zustand: unsauber. — Papier: weisslich, stark. — Titel fehlt; er ist: الهياكل السبعة

Anfang so wie We. 1805, 15 bei dem 1. عيكل (f. 149°) angegeben ist; aber der hier vorliegende Text scheint ausführlicher zu sein. Der Schluss weicht ab. Dann folgt noch f. 19° ein längeres Gebet, überschrieben: دعاء مباركه.

Schrift: ziemlich klein, vocalisirt. — Abschrift um 1800. — Nach f. 12 fehlt 1 Bl.

Heft 15. 8vo , 12 Z. (16 × 10; 13 × 8^{cm}).

An verschiedenen Stellen Gebete und auch Qoranstellen, von kleinerem Umfange.

Heft 16. 56 Bl. S^{re}, 7 Z. (15¹/₂ × 11¹/₂; 11 × 7^{cm}). Zustand: unsauber, wurmstichig; vielfach lose Blätter. — Papier: strohgelb, ziemlich dünn und glatt.

F. 15—19. Aussprüche Mohammeds (c. 26). No. 1447, 4. Zuerst: من استخف استانه فلعنة الله عليه بثلاثة بليات

F. 24—30. 40 Traditionen. No. 1550, 3. Zuerst: الحديث الصلوة الشجرة وثمرها ثلثة الخ Auf Bl. 25° folgt 26°.

F. 31—35°. Traditionen (c. 17, unvollstdg). No. 1447, 5. Zuerst: من حفظ أربعين حديثا من أمّني

F. 356-416. Traditionen (von Gebet, Fasten, Weinverbot), etwa 34. No. 1447, 6. Anfang: قال النبي صعم اذا قام العبد من الصلوة فقال الله اكبر

F.416-484. Titel fehlt; er ist به جند العلوم No. 1945. Nach f. 42 fehlt etwas. F. 48ab Lobpreisung Gottes.

F. 52-56. Vom Fasten. Anfang: هذا كتاب الصوم وهو ركن من اركان السلام وفرص Bricht ab mit den Worten: من فروص العين يوما من شعبان غمّ عليكم فاكملوا عدّة Schrift: ziemlich klein, breitgezogen, etwas vocalisirt.

Heft 17. 56 Bl. 87°, 11–13 Z. (16½×10½; 11½-12×7-8°m).

Meistens kleinere Gebete, auch Qorānstellen.

F. 12°—16° das حزب النوى (der Grundtext Pet. 537, 1).

F. 31°—34 das Gebet حاء الربي الاتحر (No. 3649, 34). Vor f.1 u. nach f. 31 fehlt etwas.

Heft 19. 12 Bl. kl.-8vo, 9 Z. $(12^{1/2} \times 9^{1/2}; 9^{1/2} \times 7^{cm})$. Im Anfang (f. 1^b—4^b) einige kleine unbedeutende Gebete.

Heft 20. 29 Bl. 3°°, c. 12 Z. (20¹/2×15; c. 18×14cm).

Arabisch f. 3. 4. 6-8. Einiges über richtige
Aussprache beim Qorānlesen. (F. 14b—18
unerhebliche Gebete; sie stehen überkopf.)

3667. Lbg. 540.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; er ist:

شرح هياكل النور

Verfasser und Anfang fehlt.

Es ist ein gemischter Commentar zu demselben Werk (No. 3665); er beginnt hier im 4. هيكل. Die ersten hier vorhandenen Worte sind f. 51*: وقد بان ان صنعة الواهب لايمكن ان تكون كذلك والاجسام والهيئات كثيرة وقد بينا:

Das 5. هيكل. f. 61°, das 6. 80°, das 7. 86°. ان بالمحال الله الله f. 61° ميكل. Das Vorhandene bricht ab f.89° im Grundtext: انفتح سبيل القدس ليصعد الحرحال منعت ترازح الاكثرين و Der Commentar dazu bricht ab mit den Worten: فلعلّه تصحيف او فيه ترك فهن وجد النسخة المصححة

Lücken scheinen zu sein nach f. 58. 66. 68. HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

3668. Lbg. 392.

50 Bl. 8^{ve}, 17 Z. (20¹/₃ × 13³/₄; 13¹/₂ × 7^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, am unteren Rand wasserfleckig. — Papier: gelb, zieml. stark u. glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel u. Verfasser auf dem Vorbl.:

شرح فياكل النور لانقروي اسمعيل افندى

Türkische Uebersetzung, satzweise, mit einigen erklärenden Zusätzen, von Ismā'il elan-qirawī † 1042/1682. — Das 1. فيكذ فهو المنازة الحسية فهو جسم يعنى هو نه كل ما يقصد اليم بالاشارة الحسية فهو جسم يعنى هو نه شيئه كم اشارت حسى ايتمكلة قصد اولنسم اول جسمد،

واجعل النبوة سبيلنا والإشراق: Der Text schliesst: حليسنا انك انت بالجود ولا بالغم على العالمين منان Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, vocallos.

Grundtext zum Theil roth. — Abschrift c. 1200/1785.

ايضاح الحِكم) HKh. VI 14433 (ايضاح الحِكم).

3669, Pm. 360.

57 Bl. 8^{ve}, 9 Z. (15 × 10; 11 × 5³,4^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: schöner Hlbfrzbd. — Titel und Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي عو كاين :Anfang f. 1 فعد قبل كل شيء رد يكون شيء معد

Ein śi'ttisches Gebetbuch: 7 Gebete, von denen einige besondere Ueberschriften haben, auf besondere Festtage. — Das 2. Gebet f. 10^b geht auf das Fest des Teiches (عيد الغدير). Anfang: الحبد لله الذي الهم الخلق توحيده

في يوم عيد الفطر : Das 4. f. 30°

في عيد الاضحي : Das 5. f. 36°

Das 6. f. 40^b: Ohne Ueberschrift, ist ein Gebet für Freitag.

الحمد لله الذي قد : Das 7. f. 45°: Anfang الخي قد : Schluss (des 7.) f. 57° مهد لنفسه بالوحدانية النخ من تحبّ منهم صلواتك وسلامك عليهم اجمعين وصلى الله على محمد وآله اجمعين التي يوم الدين

Einige Stellen sind wörtlich wiederholt; so f. 4^a, 5 bis 8^b, 1 = 52^b, 9 bis 57^b, 1; 26^a, 4 bis 26^b, 1 = 44^b, 5 bis 45^a, 3.

Schrift: zieml. gross, krāftig, etwas rundlich, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften roth. Abschr.i.J. 1276/1859.

Ob dies der "Qoran der Babis" ist?

3670. Mo. 179.

115 Bl. 16mo , 7 Z. $(9^{1}/_{2} \times 6^{3}/_{4}; 6^{1}/_{4} \times 4^{\text{cm}})$. — Zustand: ziemlich gut; oben am Rande zum Theil wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederband mit Goldschnitt.

Titel fehlt. Es ist ein Türkisches Gebetbuch; die Gebete darin, von kleinem oder auch grösserem Umfang, sind mit einer voraufgehenden Erörterung versehen, die sich über die Wirksamkeit derselben, die Art des Betens oder auch die damit verknüpfte Geschichte auslässt. Die Gebete sind Arabisch, vocalisirt; zum Theil sind es nur Qoranstellen oder Anrufungen Gottes. Das hauptsächlichste darunter ist:

F. 216—416. Gebet für Mohammed. Zuerst fangen die Sätze an mit السلام عليك , dann mit السلام عليك يا Anfang: اللهم صل على محمد السلام عليك يا مكتى الخ

F. 446—466. Gebet für die 12 Imame (vgl. No. 3649, 28). Anf.: اللهم صل على محمد المصطفى

F. 486 – 50°، نعاء الايمان (No. 3649, 11).

F. 52° — 53°. دعاء طاعون (No. 3649, 41). Anf.: اللهم يا ولتى الولاء ويا كاشف الصر والبلاء الخ

F. 85*—89^b. على (No. 3650, 11).

F. 98⁶—103⁶. دعاء قُوشْ (8. No. 3649, 53).

Schrift: ziemlich gross, weit, deutlich. Der Arabische Text vocalisirt. — Abschrift c. 1700.

3671. Ham. 230.

224 Bl. 16mo , 7 Z. $(10^{1}/2 \times 7^{1}/2; 6 \times 3^{3}/4^{cm})$. — Zustand; nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: schwarzbrauner Lederband.

Titel fehlt. Es ist ein Türkisches Gebetbuch, das zuerst einige Suren (36. 67. 78. 112—114. 1. Anfang der 2.), dann eine grosse Anzahl von Arabischen Gebeten enthält, deren grössere eine Türkische Vorrede haben, die an einem Beispiel die Kraft des folgenden Gebetes beweisen soll. Die hauptsächlichsten sind:

- a) f. 42°/50° دهاء نور 58°/65° (هاء كردان 58°/65°)
- دعاء حاجت 71.72 (d) جصرة الياس 68 /69 (c)
- e) 78—80° پيغمبر (f) 106. 107 دعاء پيغمبر
- وعاء مستنجاب 156 (h) 152 (cal قدر 140 –140 (dal

- ناء علوات 400°-202 (k) دعاء دولت 180-187 (k) دعاء صلوات
- دعاء قبر 210/214 drei دعاء

Schrift: ziemlich gross, gut, vocalisirt. Ueberschriften roth, fehlen aber zum Theil. F. 221—224 ein Anhängsel in neuerer flüchtiger Schrift. — Abschrift c. 1150/1727.

3672. Mo. 212.

115 Bl. 16mo , 7 Z. $(10 \times 7; 5^{1}/_{2} - 6 \times 4 - 4^{1}/_{2}^{\text{om}})$. — Zustand: stellenweise nicht ganz sauber, zu Anfang ein Wurmstich. — Papier: glatt, stark, gelb. — Einband: Pappbd.

Titel fehlt. Zuerst f. 16-106 Sura 36; der letzte Vers fehlt fast ganz, wegen der Lücke nach f. 10. Dann folgen Gebete, theils Türkisch, theils Arabisch mit Türkischer Einleitung. Die meisten arabischen Gebete sind kurz; die längeren (bloss mit der Ueberschrift دادعاء):

- f. 12^b—23^a (No. 3650, 5). Geht f. 19
 ins Türkische über. Bl. 24 leer geblieben.
- 2) f. 30^b—70^a (No. 3650, 12). Die meisten Sätze fangen — ebenso wie bei 12^b ff. — an mit: مسئلك العقاد عومة und dem Zusatz von Qorānausdrücken oder Qorānstellen oder Namen von Suren etc. Geht f. 51^a ins Türkische über.
 - 3) f. 976-1006. معاء حروف (No. 3649, 20).

Schrift: Türkische Hand, klein, gefällig, vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688.

3673. Dq. 21.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Theils Arabische theils Türkische auf den Qoran bezügliche Gebete (und Notizen).

- 1) F. 276° Verzeichniss von 28 Qoranlesern.
- 2) F. 277^b. Ueberschrift: معاء جوشن (No. 3649, 18). Das Gebet معانك يا لا اله (No. 3649, 18) النادك يا لا اله الله الله الذي الغوث خلصنا من النار يا ربّ
 - 3) F. 292b-294 Türkisch.
- 4) F. 2946—296. Ueberschrift: هذا حلية Die einzelnen Beschreibungen Mo-Bammeds, die mit grüner Schrift in Kreisen mit gelber Einfassung stehen, entsprechen denen

in We. 1694, 2; im Ganzen 16 Kreise, mit darunter stehender Türkischer Uebersetzung. Dann f. 296 vier grössere Kreise in gleicher Weise für على معمل, معمر, ابو بكر.

- 6) F. 308*—309* oben. Zusammenstellung von 7 Qoranversen über Gottes Allmacht: zuerst Sura 9, 51 und zuletzt Sura 39, 39.
- 7) F.309*-312b. Ueberschrift: دعاء صلوات شریف Gebet für Mohammed (No. 3649, 40).
 - 8) F. 312b-314b. تعاء نور (No. 3649, 67).
 - 9) F.315a-316a. كا جميل مبارك (No.3649, 17).
 - 10) F. 316°—317°. معام (No. 3649, 6).
- 11) F. 317^b—318^b. مبارك (No. 3649, 5).
- 12) F.318⁶—319⁶. ألياس عَمَ [1. ألياس عَمَ (No. 3649, 8).
- 13) F. 319^b. 320. 324. مبارك (No. 3649, 14).
 - . (No. 3649, 72) دعاء يوسف (No. 3649, 72).
- 15) F. 322 unten. 323. 321 . بنام مستجاب (No. 3649, 60). Der Refrain اجرنا من النار بعفوك kehrt oft wieder.
- دعاء مجنون (n. propr.) رعاء مجنون (No. 3649, 57).
- رماء حَسَن خَسَنْ خَسَنْ مَعُمَّى (No. 3649, 21).
- 18) F. 326 ff. Verschiedene Gebete kleinen Umfanges, darunter f. 327 معاء عبد نامه , 328 بعاء ايمان , 328 بعاء فصايل , 328 معاء جبراتيل ; von f. 329 an sind die Gebete mit Türkischer Auskunft versehen, welchen Erfolg die Gebete, so und so oft gelesen, haben.

3674. Dq. 103.

4to, 11 Z. (Text: c. 16¹/₂ × 13¹/₂^{co}). Zustand etc. und Schrift wie bei 1). Diese Blätter sind überkopf beschrieben, müssen also rückwärts gezählt werden.

Verschiedene Gebete: F. 87*-86* ein Gebet für Mohammed und seine Genossen, in Reimprosa. Anf.: السلام عليك زين الانبياء اتقى الاتقياء

F. 86°—72° u. 57—65° eine Anzahl Gebete, meistens von kleinem Umfange, in Versen, einige darunter in neueren Gedichtformen. Zuerst (Ṭawīl): يشعر ربيع قد بدا نوره الاعلي الحِمَا يَجلَى فيا حبِّذا بدر بذاك الحِمَا يَجلَى

F. 69 — 72^b Gebet in Prosa. Anfang: لقد جاءكم رسول من انفسكم عزيز الح F. 65^b—68^b u. 87^b—89 sind leer.

3675. Mo. 16.

356 Bl. 16mo, 7 Z. (11 \times 7; $5^{1/2} \times 3^{1/2^{om}}$). — Zustand: nicht ganz sauber, auch nicht frei von (Wasser-) Flecken. — Papier: gelb, zum Theil auch farbig, ziemlich glatt und stark. — Einband: brauner Lederband.

Enthält grössere und kleinere Arabische Gebete, mit Türkischer Einleitung u. Anweisung.

(No. 3649, 5).

Die grösseren Gebete sind:

21ª-30ª	هذا دعاء نور	(No. 3649, 67).
47ª—68ª	هذا دعاء صلوات	
81°—84°		(No. 3649, 53).
106b—117a	عذا دعاء سرخ باد	
128b—135a		(No. 3649, 62).
159ª-164b	هذا دعاء مستجاب	
187b—195b		(No. 3649, 51).
202a-203b		(No. 3649, 11).
206 ^a —209 ^b		(No. 3649, 58).
211b—215• c	باربند حسن حسير	
258"—264b		(No. 3649, 17).
273b-274a		(No. 3649, 70).
297ª—306ª		(No. 3649, 32).

Schrift: ziemlich klein, gefällig, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften farbig. — Abschrift c. 1100/1688.

3676. мо. 20.

200 Bl. 16mo, 5 Z. (6×4¹/₄; 3¹/₂×2²/₃cm). — Zustand: nicht ganz sauber, auch fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederbd mit Goldpressung.

Titel fehlt. Enthält kürzere und längere Arabische Gebete, mit Türkischer Einleitung und Anweisung. Die längeren Gebete sind:

F. 5°—9° منا دعاء الماء الحسنية (No. 3649, 6).

26°—32° (No. 3649, 56).

44°—57° منا دعاء نور شريف (No. 3649, 67).

96°—105° المنا دعاء جميل (No. 3649, 17).

131°—145° المناء تهليل (No. 3649, 14).

158°—164° منا دعاء يوسف (No. 3649, 72).

In der Mitte folgen die Blätter so: 56. 58. 57. 59 ff. Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688.

3677. мо. 211.

87 Bl. 16mo , c. 9 Z. $(8^{1}/_{2} \times 7; 6^{1}/_{2} - 7 \times 4 - 5^{1}/_{2}^{\text{cm}})$. — Zustand: nicht ganz sauber; auch wasserfleckig. — Papier: gelb, zienl. stark u. glatt. — Einband: brauner Lederbd.

Enthält Gebete theils in Türkischer Sprache, theils in Arabischer mit Türkischen Vorbemerkungen. Von den kürzeren Arabischen Gebeten abgesehen, sind hier als längere zu bemerken: 33°—35 عاء نور (No. 3649, 67). Nach f.35 ist 1 Blatt ausgerissen; der Schluss des Gebets fehlt. 36—38 دعاء الاصماء الحسنى (No. 3649, 6). Der Anfang fehlt.

49—53°. Die Ueberschrift fehlt. ادعاء جميل (No. 3649, 17).

دعاء کیا الله یا غفار یا ستاریا وقاب النخ 56—59 (No. 3649, 6). Diese einzelnen Namen Gottes und noch 12 andere 9 mal (auch 12 mal) wiederholt bilden das Gebet.

62^b—64^a مناجات (No. 3649, 64). Nicht wenige Persische Wörter eingemischt. 73^a—77^b. Die Ueberschrift fehlt. رعاء مساجاب (No. 3649, 60).

78-85 leer, 86. 87 Türkisch, überkopfstehend, unbedeutend.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, weit, deutlich, vocalisirt. — Abschrift c. 1100/1688.

3678. Do. 125.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Verschiedene Gebete. Die längeren sind:

اللهم : Ohne Ueberschrift. Anfang اللهم : 110 - 1080 انسى استلك بالحقايف الازلية والنعوت الالهية الخ

. (No. 3649, 49). فاتحة الفقراء 1136

114^b—118^b معاء حزب الجر (s. We. 1723, 6). (Der gewöhnliche Schluss steht 118^a Mitte.) Nebst اعتصام حزب الجر f. 118^b—119^b.

دعاء حزب البر لا اله الا انت السميع 122 - 120 القويب الجبيب المخ

Der Titel ist aus dem Stück am Rande zu entnehmen. Diese Gebete sind für alle Woch entage, von Freitag an, eingerichtet; auf jedes folgt ein kleines دعاء اوراد. Anfang: العالمين مسبب الاسباب الرجن الرحيم ممسك السحاب

1656—1994. Titel fehlt. [von أوران الاسبوع [ابن العربي (s. Spr. 784 ff.).

1996—2006. Gebet zur Abwehr des Kummers. Anfang: رَبّ فرّحنّى بِما

200^b—218^a. Wochen-Nachtgebete, vom Sonntag an auf jede Nacht. ورد الليالي لابن العربي (s. bei Pm. 16, 4 ff.).

دعاء اسماء الحسنى للشيخ تحيى الدين 232°–218 [ابن العربي] (No. 3649, 6).

232^b—238^a فذا دعاء خطبه دوازده امام. Predigt-Gebet der 12 Imame (No. 3649, 28).

238^b—271^a قران قران. Gebetsverse, aus den Qorān-Suren der Reihe nach genommen.

هذا أوراد شيخ پير تحمد بهائي ' °289-°271 اللهم أنت الملك الحى الحق المبين

289a-297. Türkisch (abergläubische Mittel).

هذا دعاء ورد حضرت شيخ جيى 407 - 298 مذا دعاء ورد حضرت شيخ جيى hnfang: اللهم يا رب يا ستار يا عزيز يا غفار
Darin f. 301 ff. die Namen Gottes.

307b-308b. 2 kleine Gebete.

3679. Dz. 14.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Das Hauptsächlichste ist:

- a) 886_92a مذا الاسماء الحسمي (No. 3649, 6).
- b) 924-944 (enthält 99 Namen) هذا المهاء رسول الله صعم Anfang (nach voraufgeschickter Türkischer Einleitung): محمد محمود احمد حامد قاسم الن
- e) 946-966. وما ارسلناك . 966-946 الله وما ارسلناك . الا رحمة للعالمين ازعر اللون ادعيم اذا ضحك mit Türkischer Interlinear-Uebersetzung (in kleinerer rother Schrift).
- d) 1006—1066 كنا دعاء الله (No. 3649, 51).
- e) 112ª—118¹ مصان (No. 3649, 33).
- f) 120b—123a مَنَا نعاء جميل (No. 3649, 17).
- g) 133⁶—185⁶ هذا دعاء حرامي (No. 3649, 19).
- h) 1366—138 منا دع سبع ايات (No. 3649, 35).
- i) 1496-151 معان الله و بحمده (No.3650,10).
- k) 1566-1616 مَذَا دعاء نور (No. 3649, 67).
- 1) 165°—169° مذا دعاء مرجان (No. 3649, 59).

Zu den Gebeten (von d an) gehören Vorbemerkungen und Einleitungen in Türkischer Sprache.

3680.

- 1) We.1812, 9, f.116 —118. 2 Gebete; das erstere للدخول على الملوك والسلاطين beginnt: لا حول على الملوك والسلاطين beginnt: ولا قوة الا بالله العلى العظيم بك منك البيك استغفرك الن Das andere f. 117° ff. ist ein dem Propheten am Tage يوم الاحزاب zugeschriebenes; es beginnt: شهد الله العالم الله العالم والملائكة واولو العلم قائمون بالقسط
- 2) We. 1793, 4, f. 33—36. 46. Verschiedene kleine Gebete, aus dem الجامع الصغير genommen; dieselben beginnen mit اللهم.

Darauf folgt f. 37. 38 hauptsächlich ein dem Mohammed zugeschriebenes Gebet, das gegen die Strafe des Grabes auf 80 Jahre und, mehrmals gelesen, bis zum jüngsten Tage schützen soll. Anfang f. 38°: اللهم تب علينا قبل الموت

- 3) We. 1771, 14, f. 49. Einige Gebete, mit beginnend. Das eine, dem اللهم اللهم الى السالك يا من لا entnommen, beginnt: المميري (— Mo. 16, 1, f. 81—84). Auf f. 49 وناسالك الدين ابن الكاملية (— Solution) تراه العيون.
- 4) Lbg. 598, 51, f. 1116—116. Allerlei Excurse und kleinere Notizen aus verschiedenen Fächern, besonders Gebete, zum Theil Türkisch, besonders 1126. 113. 1154, Einiges auch Persisch wie 1144 unten und 1164.
- 5) Spr. 347. Auf der Rückseite des ersten Blattes stehen einige Zeilen Arabisch, 2 kurze Gebete enthaltend, mit Persischer Gebets-Anweisung versehen. In schlechter, ganz neuer Schrift, um 1240/1824.
- 6) Spr. 1967, 10, f. 386—45. Zusammenstellung kurzer Gebete, zum grossen Theil mit بسم الله anfangend, auch ein kurzes Morgenund Abendgebet.

3681.

1) We. 1771, 8, f. 32-41. Sve, 13 Z. (19×11½; $12\times6^{\text{cm}}$).

Verschiedene kleine Gebete; darunter f. 34^b (No. 3649, 31); f. 37^a Gebete zu Anfang u. am Schluss des Jahres; f. 40^a eine خاته. Dazwischen auch Mittel gegen Fieber etc.

Schrift: klein, gefällig, deutlich, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. Der Text in Goldlinien eingefasst. Abschrift c. 1150/1737.

Ausserdem hauptsächlich am Rand f. 32° bis 37° (eng beschrieben) Qoran-Verse und kurze Gebets-Sätze, auch Gebete, die استخارات genannt werden. Einiges darunter dem Halifen 'Ali zugeschrieben.

2) We. 1769, 12, f. 1126—1204. 800, 11 Z. (15×101/2; 101/2×70m). — Titelüberschrift: هذه الآيات العشر القافية التي كل ايدمنها نحوي عشر قافات

Zuerst 10 Qoranverse, in deren jedem 10 enthalten sind, Sura 2, 247. 3, 177 etc., und f. 113^b noch drei andere solche Qoranverse.

Hinter jedem jener 10 Verse sollen 10 Wörter (Beinamen Gottes) gelesen werden, die mit قادر قاهر قابض قوي قدوس عدوس الله قدير قامر قابض قوي قدوس قديم قايم قدير قريب. Dann folgt f. 1146 ein hinter diesen zu lesendes Gebet, betitelt:

من الماني النا القايم على كل نفس والقيوم في كل معنى النخ :Anf. معنى النخ :ein anderes Gebet gleicher Art:
من سالم النه القادر القاهر القوي القاصم النخ worauf noch f.1184—1196 von dem selben etwas über den Nutzen solcher Wörter beim Gebet folgt (No. 3649, 20). F.1196 die Lesung der Qoranverse, in denen das Wort عدى عدول عدى المناقد المناقد عدى المناقد والمناقدة والمناقدة المناقدة والمناقدة والمناقدة

Schrift: ziemlich gross, breit, rundlich, vocallos. — Abschrift c. 1800.

3682.

1) Pet. 94, 13, f. 52-54. Zusammenstellung von Gebeten: zuerst solche, wie sie Mohammed zu verschiedenen Tageszeiten gebetet, dann andere.

2) Pm.105, 20, f. 254b-255b. Einige kleine Gebete, theils in Prosa, theils in Versen; darunter eines, dem عبد القادر الجيلاني Eine dem الهي كيف ادعوك وقد عصيتك الح Eine dem الهي انت ذو فصل ومن وانى ذو الخطايا فاعف عتى الهي انت ذو فصل ومن وانى ذو الخطايا فاعف عتى

3) Spr. 490, 21, f. 130 — 142. Einige Gebete zum Theil nach Beendigung der Lesung des Qorān. Ein längeres f. 131° von المنافق ال

4) Schöm. XI, 2.

18 Bl. 8°°, 12 Z. (21 × 16; 15¹/₂ × 11¹/₂°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: weisslich, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel fehlt.

نويت بهذا الصفر [الظفر] : Anfang f, 1º: منك خير برحمتك يا ارحم الراحمين'

Enthält kurze Gebete und Glaubensbekenntnisse und Fürbitte für den Propheten und die
Genossen und Aufzählung der vorzunehmenden
religiösen Handlungen. Untermischt mit einigen
Qoränstellen, namentlich der 1. Sura (4^b. 7^b.
10^a). Die letzten Seiten malaiisch. Zwischen
dem Text stehen oft Zeilen mit kleinen rundlichen Strichen und Punkten.

Schrift: gross, ziemlich ungeschickt, deutlich, vocalisirt. — Abschrift um 1800.

3683.

- 1) We. 1694, 6, f. 21—25. 2 Gebete, deren 1. anfängt: اللهم انى اسالك رحمة من Das 2. beginnt . Das 2. beginnt f. 24° unten: الحمد للم الذي من علينا بالايمان Das letzte Blatt schadhaft u. am Rande ausgebessert.
- 2) We. 1766, 12, f. 50°—52°. 2 Gebete, deren 1. dem Abū bekr beigelegt. Anfang: اللهم اذك ابتدات الخلف من غير حاجة الح اللهم ال اسالك بستر اسمك الودود: 1.51° andere beginnt f.51° اللهم الى اسالك بستر اسمك الودود: 1.61° andere beginnt gebet wird zugleich Rücksicht auf ein talismanisches Quadrat (وقف) genommen.
- 3) We. 1735, 12, f. 1246—126. Mehrere kleine Gebete, darunter: f. 1256 استغفارة عظيمة (No. 3649, 4). F. 1256 بالطبس (s. bei Spr. 1967, 13) und ein anderes kurzes Gebet desselben الشاذلي (No. 3654).

4) Mq. 119, 20, f. 376 — 377. 8°, 15 Z. (19×13; 14—15×10°m).

Verschiedene kleine Gebete:

a) f. 376. Titel fehlt. Bitte um Sieg. Anfang: اللهم احفظنا من جميع اعدائنا الخ Nach f. 376 fehlt ein Blatt. — b) f. 377° ein Gebet auf den Ramadan (No. 3649, 33). — c) f. 377° ein Gebet, anfangend: اللهم ارزقنا فقها (No. 3649, 39). — d) f. 377° ein längeres Gebet; Anf.: اللهم يا ستاريا ستاريا عزيزيا غفار (No. 3662). Nach f. 377 fehlt ein Blatt.

Schrift: Türkische Hand, flüchtig, ziemlich deutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 1100/1688.

3684.

- 1) We. 1748, 5, f. 426—44. 2 längere Gebete, von denen das 1. f. 426, in Bezug auf Sura 94, 1 überschrieben ist: حماء الم نشرح (No. 3649, 7). Das andere f. 44° betitelt: مرز النصرة.
- 2) Pet. 600, 7, f. 45 51. Eine Anzahl kleiner Gebete, angeknüpft an voraufgehende Qoränstellen. Das erste beginnt (mit Sura 17, 47 ff.) f. 45^b: القران جعلنا القران جعلنا لا يومنون بالاخرة حجابا مستورا بينك وبين الذين لا يومنون بالاخرة حجابا مستورا Schrift: klein, hübsch, vocalisirt. Abschrift c. 1100/1688.
- 3) We.1748, 8, f.50—54. Enthält, unter anderen Kleinigkeiten, f. 51° ein Gebet: كماء سورة الفاتحة
 Anfang: اللهم انى اسالك بما عقد العز من عرشك
 F. 54 ein Gebet, das Gabriel dem Propheten mitgetheilt haben soll: اللهم يا من اقر له بالعبودية كل معبود
 Endlich f. 54° ein Gebet auf die Nacht der Mitte des Śa'bān; und f. 51°—53° kleine Tahmise, von يوسف بن يعقوب الصديق.

4) Pet. 113.

4 Bl. 8^{ve}, 14-16 Z. (16×11; 12×8^{cm}). — Zustand: am unteren Rande etwas fleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken.

Ein kleines Stück aus einem Gebetbuch; zuerst 2 Blätter Vorbemerkungen zu einem Gebete; dann nach f. 2 eine Lücke, den Schluss derselben und den Anfang des Gebetes umfassend. Es ist, wie es scheint, betitelt: دعاء الله الحسنى und schliesst: يا له الحلى الله الحين علينا كل عسير وتسهل علينا كل عسين أله المح يا ذا الجلال والاكرام يا ارحم الراحمين وصلى الله المح Es folgt darauf noch f. 4° unten u. 4° ein kleines Gebet, mit dem Anf.: يا حبيب الابرار (No. 3649, 58).

Schrift: gross, flüchtig, vocallos. — Abschrift im J. 1251 Rab. I (1835).

3685.

1) We. 1780, 4, f. 25-80.

 8vo , b. 16 Z. $(15^{1}/_{2} \times 10^{1}/_{2}; 11-13 \times 7^{cm})$. — Schrift meistens klein und flüchtig, von verschiedenen Händen, etwa um ¹²⁵³/₁₈₃₇.

Enthält viele Kleinigkeiten, zum Theil auch in Versen. Darunter f. 43° ff. ein Gebet mit dem Anfang الحبد الم جبيع تحامدة, 54° Gebets-anweisungen, 57° ein Gebet المستخال, 58° ff. Zufluchtsgebete, mit dem Anfang العرد بك ربي , 62—72 Gebete für den Propheten, von الشيخ , alphabetisch geordnet, nebst einem nicht alphabetischen Anhang bis f. 73°. In Versen f. 57° das Gebet الاستغاثة des المسيدي des المستخالة (vgl. We. 1780, f. 18°) und f. 73°—79° ein Gebet des الدريري , die Namen Gottes enthaltend, 72 Verse lang, anf. (Ṭawil): تباركت يا الله الله عن ذكر مولاه (Basit): يا ناعما غافلا عن ذكر مولاه (F. 27—32 leer.

2) Mq. 436. 8 Bl. 8vo (c. 20 × 14^{cm}).

Verschiedene Bruchstücke von geringem Werth. F.1 (aus 2 kleinen Papierstücken in entgegengesetzter Richtung zusammengeklebt) enthält eine Tradition, von 'Ärsa mitgetheilt, und ein Paar Gebetstücke.

F. 4^{b. a} Gebetsanweisung; f. 4^a unten etwas über das الانان.

F. 5° Gebet gegen Schaden von Seiten der Feinde. Unten auf der Seite Notiz über Längenmaasse.

Schrift: magrebitisch, der Titel und Ueberschriften sehr gross, das Uebrige zieml. gross, vocalisirt. Um ⁹⁰⁰/1494. (Auch f. 4 u. 5° von derselben Hand.) Nicht bei HKh.

F. 8, wovon die Seite am Rücken im Text beschädigt ist, enthält ein Stück cüfischer Predigt. F. 2. 3. 6. 7. sind Türkisch.

3686. Mf. 382.

Eine Gebetrolle $(55 \times 78^{1/2^{cm}})$, in vielfacher Eintheilung und Verzierung. Die Mitte derselben nimmt ein grosser Kreis ein, dessen Durchmesser 37cm ist. In demselben befindet sich eine Art Stern oder wol besser Blume mit 6 in gleichem Abstande von einander stehenden Blättern, die in geschwungenen Linien bis zur Peripherie gehend spitz auslaufen. Jedes dieser 6 Blätter hat als Rand eine breite Goldlinie; seine innere Fläche zerfällt in 14 Abtheilungen, jede von der anderen durch breite Goldverzierung getrennt. In diesen 6 × 14 Abtheilungen stehen die 201 Namen Mohammeds verzeichnet in kleiner, schöner, deutlicher Schrift. Die Spitzen dieser 6 Blätter sind mit einander verbunden durch eine breite, nach innen gebogene Goldlinie; in den so zwischen den einzelnen Blättern gebildeten Feldern steht je ein Kreis von 43/10cm Durchmesser, mit Goldlinien umrahmt; das Uebrige des Feldes ist roth. In jedem dieser Kreise steht ein Name in sehr grossen Zügen, und zwar Allah, Mohammed und dessen vier erste Nachfolger. Was von dem grossen Kreise noch übrig ist, d. h. die 6 Flächen zwischen den rothen Feldern und der Peripherie, enthält je 2 Kreise, jeder mit Durchmesser von 4cm, also im Ganzen 12 Kreise. Sie enthalten das رعاء الاستغفار, mit voranfge-

In jenem Zwischenraum stehen, in kleiner Schrift, verschiedene Sätze, Lobpreisungen Gottes, zum Theil wiederholt; an dem Rande stehen 30 Kreise, 4^{cm} im Durchmesser, welche die Beschreibung der Eigenschaften Mohammeds enthalten; die ersten dieser Kreise enthalten Sätze über das Verdienstliche, diese Beschreibung abzuschreiben oder zu lesen und bei sich im Hause zu haben. Der Raum zwischen diesen einzelnen Kreisen ist mit Goldfarbe ausgefüllt. —

An dem Rand des ganzen Schriftstückes läuft ringsherum eine Leiste von 3³/₁₀cm Breite; dieselbe wird gebildet durch Kreise, die einander durchschneiden; so entstehen für jeden Kreis 2 Hälften (Ovale), in deren jeder einer der 99 Namen Gottes steht, ausserdem auch das Wort All selbst. Die rechte Seite dieses Randes enthält zuerst eine Notiz über das Verdienstliche, diese Namen auswendig zu wissen; dann folgt, ungefähr in der Mitte beginnend, die Reihe dieser Namen, alle mit dem anrufenden L versehen; sie hört auf in der oberen Leiste, ungefähr in der Mitte; dann ist noch die Qoranstelle Sure 31, 26 hinzugefügt.

Neben dieser Randleiste, zur Rechten und zur Linken des ganzen Blattes, und zwar in dem Zwischenraum zwischen der Leiste und dem grossen Kreise, stehen auf beiden Seiten desselben von oben nach unten in je 2 Reihen, je 7 Kreise (mit einem Durchmesser von je 6 1/5 cm) unter einander, also auf jeder Seite 2×7 solcher Kreise.

Die erste Reihe rechts enthält 7 Qoranverse (Sura 9, 51; 10, 107; 11, 8; 11, 59; 29, 60; 35, 2; 39, 39), mit voraufgeschicktem Ausspruch Mohammeds über das Verdienstliche, dieselben zu lesen; und einem kürzeren Ausspruch gleichen Inhaltes am Ende derselben.

Die zweite Reihe rechts enthält das المعامل ا

ايات الحفظ: Die zweite Reihe links enthält: ولا يؤده حفظهما وهو العلى : (Anfang (nach d. Bism. العظيم وما ارسلناك عليهم حفيظا وهو القاهر فوق عباده الخ والله من ورائهم تحيط بل عو قرآن تجيد : Schluss Also lauter Qoranstellen, in . في لوج محفوظ denen das Wort حفط vorkommt. Sie stehen (von oben an gerechnet) in dem 1. 2. 3. und in der oberen Hälfte des 4. Kreises. Es folgt in dem Reste des 4., im 5. und 6. Kreise die Genealogie Mohammeds; unten im 6. und in der oberen Hälfte des 7. die Namen der Siebenschläfer, endlich die Namen der 10 Prophetengenossen, denen das Paradies verheissen ist. In den Zwischenräumen zwischen den 7 Kreisen der 1. und der 2. Reihe links stehen die Worte بيا الله ومحمدًا رسول الله ومحمدًا رسول الله.

In diesen 4 × 7 Kreisen ist der Zwischenraum zwischen den einzelnen Zeilen mit Gold-HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX. streisen verziert und alle diese Kreise sind mit einem breiten Goldrand umgeben. Durch die 2 dem grossen Kreise in der Mitte nächsten, von oben nach unten senkrecht heruntergehenden Reihen der 7 Kreise wird ein Viereck gebildet; der bei weitem grösste Theil davon wird durch den zuerst beschriebenen grossen Kreis eingenommen; was übrig ist, sind 4 ziemlich grosse Ecken. In jeder derselben steht ein grosser Kreis mit Durchmesser von 5cm und einem breiten Rande; diese 4 Kreise enthalten die Engelnamen: ماسرافيل عنواليل ميكائيل ميكائيل عنواليل. Zu ihrer Seite ist je ein etwas kleinerer Kreis, mit Goldfarbe ausgefüllt.

Zu Seiten dieser 2 Goldkreise oben gegen den Rand zu steht je ein kleinerer Kreis (2²/5° Durchmesser) mit ganz kleiner Schrift sehr eng beschrieben. Der Text in beiden Kreisen ist derselbe; es sind Anrufungen Gottes unter seinen verschiedenen Namen. Zuerst: يا رحمن يا ملك يا قدوس يا سلام يا مومن يا نافع يا نور يا هادي يا وارث يا رشيد يا صبور

Zu Seiten der 2 Goldkreise unten gegen den Rand zu steht in grosser Goldschrift der Name des Schreibers u. Verfassers dieses Gebetwerks, nämlich: اكتبه درويش عبد الله الكردي سنة ۱۳۳۳ Ausserdem noch darüber rechts und links das Siegel desselben (in Abschrift, aber aussehend wie abgedruckt): كتبه عبد الله الكوردي

Die Schrift in den Kreisen ist ziemlich gross, gut, deutlich, zum Theil vocalisirt. Die Namen Gottes rings am Schriftstück herum, und was denselben hinzugefügt, sind sogar recht gross.

Das Ganze ist auf Pappe geklebt und aufgerollt und liegt in einem länglichen schmalen Pappkasten.

3687. Mo. 146.

Eine kunstvoll verzierte Gebetrolle, 5,88cm lang. Enthält arabische Gebete, meistens in die Form von Guirlanden gebracht, in denen die Ranken, Knospen und Blumen aus ganz kleinen feinen arabischen Buchstaben bestehen, schwarz

auf verschiedenfarbigem Grunde. Ein Gebet hat die Form eines zweischneidigen Schwertes; es enthält Bitten zur Abwehr der Ungläubigen.

Die verschiedenen Gebete haben kurze Ueberschriften im Persischen; so ist auch einige Male eine längere Anweisung, wie die Gebete zu verrichten seien, im Persischen beigegeben. Und da die ganze Arbeit, sehr kunstvoll, auf Persische Kunst hinweist, ist die ganze Rolle zu den Persischen Schriftwerken zu rechnen.

3688. Mo. 403.

Eine Gebetrolle, 5cm breit, 333cm lang, in einem Etui. Das Papier, gelb und dunn, ist auf stärkeres geklebt, um sich besser zu Das Anfangsstück der Rolle, etwa 12cm, fehlt. In der Randleiste ringsum steht Sura 36, 5 bis Ende und 48, 1-25. In dem obersten länglichen Viereck (14°m) in 4 schmalen Streifen steht Sura 48, 25-29. In den 5 folgenden Vierecken, jedes mit einem grossen Kreise, stehen Qoranverse und Gebetsanrufe, mit Türkischen Ueberschriften. Gleichen Inhalts die folgenden 2 länglichen Vierecke, inwendig mit kleineren versehen. Dann ein gleiches Viereck, ohne ein inwendiges, Anrufungen Gottes und Sura 112-114. Alsdann ein Viereck, 20cm lang, in 146 kleine Quadrate getheilt, die Gottesnamen enthaltend, in der Regel auf weissem Felde. Ein ebensolches Viereck enthält die Beschreibung von Mohammeds Aeusserem (حلية رسول الله). Dann eine eng beschriebene Fläche, 55cm lang, das letzte Drittel öfters durch Linien getheilt, enthält das Gebet دعاء قدر. Darauf 6 concentrische Kreise, Anrufungen gegen Pest und Seuchen. Endlich schräglaufende rothe Linien, mit mangelhafter Ueberschrift; sie enthalten قص" البردة للبوصيري, im Ganzen 153 Verse. Als Besitzer der Rolle steht darunter: صاحب ومالك بنده احمد.

Schrift: Türkische Hand, klein, fein, zierlich, vocalisirt. — Abschrift c. 1150/1757.

3689.

Sammlungen solcher Gebete sind von:

- جعفر بن محمد بن المعتز المستغفري النسفى (1 دناب الدعوات ... $+ \frac{432}{1040}$, + 100 الدعوات ...
- 2) على البيهقى (458/1066. † 458/1066.
- 3) عمر بن محمد النسفى نجم الدين (4 *587/1142*)
 4 *587/1142*
 4 *587/1142*
 5 *587/1142*
 4 *587/1142*
 5 *587/1142*
 5 *587/1142*
 6 *587/1142*
 7 *587/1142*
 8 *587/1142*
 9 *587/1142*
 1 *587/1142*
 1 *587/1142*
 1 *587/1142*
 2 *587/1142*
 3 *587/1142*
 4 *587/1142*
 5 *587/1142*
 6 *587/1142*
 7 *587/1142*
 8 *587/1142*
 9 *587/1142*
 1 *587/1142*
 1 *587/1142*
 1 *587/1142*
 2 *587/1142*
 3 *587/1142*
 4 *587/1142*
 5 *587/1142*
 6 *587/1142*
 7 *587/1142*
 8 *587/1142*
 9 *587/1142*
 1 *587/1142*
 1 *587/1142*
 1 *587/1142*
 1 *587/1142*
 2 *587/1142*
 3 *587/1142*
 4 *587/1142*
 5 *587/1142*
 6 *587/1142*
 7 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
 8 *587/1142*
- على بن ابراهيم بن عبد الرحمن الغرناطي ابن النفرى (4 رسائل الابرار وذخائر اهل .1. d. T. مائل الابرار وذخائر اهل .1. d. T. الخطرة والايثار
- 5) عبد القادر الكيلاني † 561/1166 und der Commentar dazu von عبد الغنى النابلسي † 1148/1780, u. d. T.
- عبد الكريم بن محمد بن منصور السمعاني ابو سعد (6 الدعوات النبوية .u. d. T أحمد الدعوات النبوية .
- رابن بُشْكُوال (7 خلف بن عبد الملك بن مسعود ابن بُشْكُوال (7 عبد المستعينيين بالله عند الحاجات والمهمّات الح u.d.T. كالمستعينيين بالله عند الحاجات والمهمّات الح
- المبارك بن محمد الجزري ابو السعادات ابن الاثبر (8 المصطفى والمختار في الادعية والانكار .u.d.T و606/1209 +
- 9) القسطلاني (686/1288, u. d. T. القسطلاني (128) الالهام الصادر عن الانعام الوافر
- ,⁷⁴¹/₁₈₄₀ كحمد بن احمد بن محمد الكلبي ابن جُزَيِّ (10 الدعوات والاذكار المخرجة من محيح الاخبار .u.d.T
- 11) خمد بن علاء الدين حجّى الدمشقى (11 † 816/₁₄₁₈, u. d. T. جنّة المتقى
- 12) تحمد بن قطب الدين الازنيقى (12 † ⁸²¹/₁₄₁₈, u. d. T. متة الدعوات
- يوسف بن عبد الرحمن بن الحسن الناذفي (13) مفاتيم الكنوز , u. d. T. مفاتيم الكنوز
- 14) محمد بن عبد الرحين السخاري † 902/1496,
 u. d. T. التوجّه للرب بدعوات الكرب
- 15) عبد الرحمن السيوطي (15 † عبد الرحمن السيوطي (15 ألكلم الطيّب و]القول المختار في الماثور من الدعوات والالكار
- 16) أحمد بن محمد بن ابي بكر القسطلاني (16) u. d. T. ك" الانوار في الادعية والانكار, nebst dem eigenen Auszug: لوامع الانوار.

- um 1020/1611, ابراهيم بن احمد بن الملا چلبي (17) u. d. T. ابرية وتعمير السيرة
- 18) عبد الراوف بن تاج العارفين المناوى u. d. T. المطالب العلية في الانعية الرهية u. d. T. الادعية الماثورة
- 19) كحمد بن ايوب النقشبندي الحنفى (19 un d. T. لامع الانوار وكاشف الاسرار
- 20) على بن موسى أبن الطاوس العلوي (20 منهج الدعوات ومبهج العنايات

u. d. T. الحمد بن موسى بن نصر الله الخزرجي (21) المصطفى من الاعية المصطفى

Ohne Angabe der Verfasser:

- نخيرة المعاد في الادعية والاوراد (22
- ك" المنجيات والموبقات (23
- und von ابن بُطّلان von دعوات الاطباء (24 مختار ابن عبدون
- ابو الفرج الاصفهاني von دعوات التجار (25) + 856/967.

6. Herzensgebete (اذكار).

3690. Pm. 224.

Format etc. und Schrift wie bei 2). — Titel und Verfasser: s. Anfang.

هذه اسهاء مقامات سلوك الطريق: Anfang الى الله تعالى للغوث الاعظم سلطان الاولياء سيدي السيد محبى الدين عبد القادر الكيلاني، الذكر الاول للنفس الامارة لا اله الا الله اي لا معبود الا الله الذكر الثانى للنفس اللوامة الله الله اي لا موجود الا الله النج

Anweisung zum Eddikr, von 'Abd elqādir elkīlānī † 561/1165. — Schluss: عدد كل واحدة من هذه الي الشيخ رحمة خمسمائة الف الله تمت

F. 1496—154 unter verschiedenen çüfischen Stücken f. 1496 ein Gebet des إبو الربيع المالقي; f. 151° 4 verschiedene Arten von نكر (zuerst: الذكر الاول الناسوتي الخ); dasselbe Stück f. 1526.

3691. Spr. 769.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Statt des Titels u. Verf. bloss: من كلامه, d. h. derselbe wie in 2),

اعلم ايها الطالب لطريق الهداية ان :Anfang طريقة الهداية من لوازم متابعة رسول الله صعم الح Sihāb eddīn essuhrawardī † 632/₁₂₃₄

handelt von çüfischem Standpunkte aus über das Gebet Eddikr als Mittel zur Gottseligkeit. والله ذو الفصل العظيم : Schluss f. 254 والله ذو الفصل العظيم والمعدد نداء الرصوان واسمعد نداء الرصوان

3692. Lbg. 524.
1) f. 1-62.

199 Bl. 4to, 21 Z. (23×16; 16×10¹/₂cm). — Zustand: gut (3ⁿ fleckig). — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederband in einem Futteral. — Titel und Verfasser f. 1ⁿ:

ك" في فضائل الاعمال

لصياء الدين ابي عبد الله الحمد بن عبد الواحد البياد المقدسي المقدسي المقدسي

قال الشيخ . . . صياء الدين : Anfang f. 1b . . . المقدسي رحّه الحمد لله رب العالمين وصلى الله . . . أما بعد فهذا كتاب جمعته تحذوف الاسانيد عزيته الي كتب الائمة رحّم واذا كان في الصححين أو أحدهما لم أعزة الي غيرة الخ

Gottesdienstliche Handlungen, besonders auch das Gebet und die Verdienstlichkeit des Eddikr, auf Grund von Traditionen, aber ohne deren Isnād, besprochen von Mohammed ben 'abd elwāhid ben ahmed elmoquddesī dijā eddīn, um 620/1228. — Schluss f.62°: الذي يتمرد على الله واتبى أن يقول لا اله الا الله واتبى أن يقول لا أنه الا الله واتبى أنه يقول لا أنه الا الله واتبى أنه واتبى واتبى أنه واتبى أنه واتبى أنه واتبى واتب

Schrift: gross, kräftig, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift (zu eigenem Gebrauch) von على بن احمد السرياقوسي im J. 1272 Ramadān (1856). — HKh. IV 9114.

3693. We. 1775.

Format etc. und Schrift wie bei 21).

Auszug aus demselben Werk. Titel
überschrift: من كتاب فصايل الاعمال للامام
ابي عبد الله احمد بن عبد الواحد المقدسي

Der Verfasser heisst nicht Ahmed, sondern

Mohammed. (Vgl. auch No. 1570 Anfang.)

Anfang: الجد لله ب العالم، اللهم صل على سدنا

المحد لله رب العالمين اللهم صل على سيدنا : Anfang محمد وآله وسلم' عن عثمان رَهَّ قال قال رسول الله صعّم من توضّى فاحسن الوضوء خرجت خطاياه من جسده Schluss wie bei Lbg. 524, 1.

3694. Spr. 700.

139 Bl. 4¹⁰, 25 Z. (26³/₄ × 18¹/₂; 20 × 19^{cm}). — Zustand: lose Lagen und Blätter, unsauber, mit grossen Flecken. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappdeckel mit Kattunrücken. — Titel f. 1^a (zum Theil auf dem Goldgrunde eines schadhaften Frontispices):

كتاب حلية الابرار وشعار الاخبار في تلخيص الدعوات والانكار المستحبّة في الليل والنهار، تصنيف الشيخ . . . محيى الدين ابي زكرياء : المحدد المحدد الشيخ . . . محيى الدين ابي زكرياء : المافع، المحدد المح

المجد للد انواحد القهار العزيز الغفار: المحكيم فانكرونى . . . أما بعد فقد قل الله العظيم العزيز الحكيم فانكرونى الخ انكركم وقل تعالى وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون المخ Jahjā ben śeref (eddin) ennawāwī † 676/1277 (No. 614. 1476) giebt in diesem Werk, welches er im J. 666 Ramaḍān (1268) begonnen und im J. 667 Molharram (1268) beendigt hat, eine Anweisung zum Gebete in

den verschiedenen Tageszeiten und Lebenslagen. Die Werke dieser Art, zahlreich genug, seien meist durch die Anführungen der Gewährsmänner zu langweilig und litten auch an Wiederholungen, sagt er in der Vorrede; er wolle sich daher kürzer fassen und in den Anführungen beschränken, dafür aber wolle er mehr die (ächten) Traditionen berücksichtigen, und aus

ihnen, dem Recht und der Moral allerlei Erbauliches beibringen, und zwar in verständlicher Redeweise. In Bezug auf die Traditionen wolle er sie fast nur anführen aus den 5 Hauptsammlungen, und zwar meistens nur die sicheren und ächten derselben. — Dem Werke schickt der Verfasser einige einleitende Abschnitte vorauf, zuerst: f. 2° المر بالاخلاص في النيات في جميع الاعمال الظاهرات والحقيات في حميع الاعمال الظاهرات والحقيات في حميع الاعمال الظاهرات والحقيات ألفا والله (fast) alle, ohne bestimmte Inhaltsangabe. Das eigentliche Werk beginnt f. 5° und zerfällt in eine Menge Bücher, Kapitel und Abschnitte mit Ueberschriften, alle ungezählt.

باب ما يقول اذا استيقظ من منامه "5 باب ما يقول اذا استيقظ من منامه "8 باب ما يقول اذا استيقظ من منامه "8 باب ما يقول اذا لبس ثوبه جديدا "8 باب ما يقول اذا لبس ثوبا جديدا "8 باب ما يقول لعاحبه اذا راي عليه ثوبا جديدا "8 باب ما يقول لعاحبه اذا راي عليه ثوبا جديدا "8 باب ما يقول لعاحبه اذا راي عليه ثوبا جديدا "8 تعالى الموق القران حمد الله تعالى الصلوة على رسول الله كتاب تلاوة القران حمد الله تعالى الصلوة على رسول الله الذكار والدعوات للامور العارضات اذكار المرس والموت الخي الذكار في الصلوات المخصوصة اذكار الصيام اذكار الحيا والشراب اذكار السلام والاستئذان وتشميت العاطس وما يتعلق بها النكاح" الاسماء الاذكار المتفرقة حفظ اللسان جامع الدعوات الاستغفار السنغفار المعاورة الدعوات الاستغفار السنفوة السان السنعفار السلام والمعورة الدعوات الاستغفار المساورة المعالى السنعفار المساورة المعالى السنعفار السنعفار المساورة المساورة المساورة المساورة المساورة المستغفار السنعفار المساورة المساورة المستغفار المساورة المساورة المساورة المستغفار السلام والسراء المساورة المساورة المساورة المستغفار المستغفار المساورة المساورة السلام والسراء المساورة المس

باب النهي عن صمت يوم الي الليل 136 Schliesslich fügt er noch 30 Traditionen (التي عليها مدار الاسلام)

ليس لاهل الشام حديث : Schluss f. 139^a اشرف من هذا ولا آخر ما قصدته من هذا الكتاب وقد من الله الكريم فيه بما هو له اهل . . . كلما ذكره الذاكرون وغفل عن ذكره الغافلون وعلى سائر النبيين وآل كلهم وسائر الصالحين

Schrift: ziemlich klein, oft blass, gefällig, deutlich, vocallos, Gelehrtenhand. Ueberschriften roth. — F. 60. 61. 66. 67 von moderner Hand ergänzt, schlechte Schrift. — Collationirt. — Abschrift vom J. 742, Rabī' I (1341) von حمد بي سالم الخليلي

HKh. III 4620: I 365.

3695.

Dasselbe Werk enthalten in:

1) Lbg. 172.

211 Bl. 4¹⁰, 13 Z. (29¹/₂×21; 22¹/₂×16-17^{cm}). — Zustand: Anfangs wasserfleckig, dann besonders so im Rücken; im Ganzen ziemlich unsauber, auch bisweilen am Rande ausgebessert, besonders Blatt 10 ff. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Kattunband mit Lederrücken. — Titel f. 10ⁿ:

الدعوات والاذكار المستحبة في الليل واالنهار

Schrift: ziemlich gross, weit, schön, stattlich, vocalisirt. Stichwörter und Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 718 Sa'bān (1318) von حمد بن اببوب. — Collationirt nach einer mit dem Original collationirten Handschrift im J. 719 Sawwāl (1319).

Ein aussührliches Inhaltsverzeichniss von ganz neuer Hand steht f. 1^b-9 in (je 7×5) Quadraten.

F. 211° steht das Gedicht des السهيلي [يا من يري الخ] (11 Verse).

2) We. 1596.

212 Bl. 410, 23 Z. (25×171/2; 181/2×12cm). — Zustand: lose Blätter und Lagen; im Ganzen unsauber, auch fleckig; etwas wurmstichig. Bl. l ausgebessert. — Papier; gelb, dick, glatt. — Einband: schadhafter Pappdeckel mit Lederrücken. — Titel f. 12 bloss: كتاب الافكار. Verfasser ganz kurz.

Schrift: gross, kräftig, gefällig, deutlich, gleichniässig, vocallos, auch oft ohne diakritische Punkte. Ueberschriften hervorstechend gross. Bl. 52-56 ergänzt in ganz neuer Zeit, etwas rundliche, vocallose, deutliche Schrift. — Abschrift c. 730/1830

Auf der Rückseite des Vorblattes steht ein Lob dieses Werkes.

Arabische Foliirung. Bl. 57 ist ungezählt geblieben.

3) We. 1597.

130 Bl. 4°, 23 Z. (25 × 18¹/2; 20-20¹/2 × 15cm). — Zustand: einzelne Blätter und Lagen; unsaubsr und besonders am Ende schmutzig; fleckig, besonders f. 12-31, und wurmstichig, öfters ausgebessert, besonders am Rande. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: guter Pappdeckel mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1°a von späterer Hand:

Schrift: ziemlich gross, gedrängt, fast vocallos, ofters fehlen diakritische Zeichen, im Ganzen deutlich. Ueberschriften hervorstechend gross. — Abschrift v. J. 750/1349. Collationirt.

4) We. 1555, 1, f. 1-199.

205 Bl. 4°, 23 Z. (25×17°/2; 18°/2-19°/2×12-13°m). Zustand: lose Blätter und Lagen; im Ganzen unsauber, an vielen Stellen, besonders zu Anfang und f. 137-156, fleckig. F. 1° am Rande und sonst viel beklebt. F. 2° am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1°:

Schrift: gross, gefällig, deutlich, gleichmässig, etwas vocalisirt, Ueberschriften roth, von 174 an schwarz und hervorstechend gross. — Abschrift im J. 785 Ragab (1383) von الشرف بن تحمد بن ابي الجد السلمي العطار († 786/1384). — F. 19⁶, 22⁶, 35⁶, 116^a sind leer gelassen, ohne dass etwas fehlt. — Collationirt.

5) Lbg. 88.

241 Bl. 8°°, 18—21 Z. (17³/4×12; 12—12¹/2×7°m). Zustand: fleckig, besonders am unteren und zu Ende am ganzen Rande; ziemlich wurmstichig; stellenweise am Rande ausgebessert. Bl. 11 schadhaft. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 5° ausführlich wie bei Spr. 700 (aber شعائي statt). — Am Schluss sind die letzten Sätze etwas verkürzt.

Schrift: nicht ganz gleichmässig, meistens klein, gut, vocallos (nur zu Anfang etwas vocalisirt), oft ohne diakritische Punkte. Ueberschriften roth, zum Theil (in der Mitte der Handschrift) Platz dafür gelassen. — Abschrift von شهاب الاسلام بن جمال الدين بن حاجي الطبيي im J. 839 Śawwāl (1436).

Auf den Vorblättern f. 1—4 und auf 2396 bis 241 stehen hauptsächlich allerlei Traditionen, bes. Stücke aus dem Commentar zu شرعة الاسلام.

6) Lbg. 400.

193 Bl. 8°°, 19 Z. (17¹/2 × 9³/4; 12-13 × 6°m). — Zustand: am oberen und noch mehr am unteren Rand wasserfleckig, besonders zu Anfang, wodurch der Text zum Theil beschädigt ist; auch an einigen Stellen ausgebesserst. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: 10ther Corduanband mit Klappe. — Titel f. 1b: الأذكار الأذكار الأذكار الأذكار الأذكار (Verfasser ganz kurz). — Schliesst hier mit dem لليالي عن صمت يوم الي الليل المنال من عمل الجاهلية فتكلمت (Spr. 700, f. 136³) 80: الكتاب أخر ما قصدته من هذا الكتاب Die Traditionen sind hier also nicht hinzugefügt.

Schrift: klein, fein, gut, gleichmässig, vocallos; Stichwörter roth, auch grün, Ueberschriften meistens grün. — Abschrift vom J. 1190 Çafar (1776).

Ein Lobvers - Distichon f. 1ª.

Einen Commentar dazu hat verfasst المحكم التبريزي المحمد على بن محمد على المكري التبريزي بالمركب الفتوحات الربانية على الانكار النواوية und einen الفتوحات الربانية على الانكار النواوية und einen المعيل بن احمد بن محمد البدري الاردبيلي المعلوب وغاية المطلوب المحمد بن الحسين السوملي المحمد بن الحسين السوملي الكار الانكار الان

Glossen zu dem Grundwerke sind von على بن محمد الدمشقى ابن طولون † 958/₁₅₄₆, u. d. T. اتحاف الاخيار في نكت الاذكار

3696. We. 1681.

81 Bl. 4°, 19 Z. (22×16; 15×10¹/2-11°m). — Zustand: ziemlich gut; Bl. 1-20 wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1° und in der Unterschrift:

٤٠ مفتاح الفلاح ومصباح الارواح
 تاج الدين ابن عطاء الله :٧٠٢٤.٤٠١

الحمد لله فاتنح اقفال القلوب : Anfang f. 1 الفلاح بذكره . . . وبعد فان ذكر الله تعالى مفتاح الفلاح ومصباح الارواح بفصل الله الكريم الفتاح الخ

Ahmed ben mohammed ben 'abd elkerim eliskenderi tāģ eddīn abū 'lfaḍl ibn atā allāh † 709/1309 behandelt in diesem Werke das Dikr, auf Wunsch eines Freundes, weil er kein erschöpfendes Werk darüber kennt. — Es ist eingetheilt in 2.

f. 2^a zerfällt in Vorwort und ungezählte Abschnitte und Kapitel.

في ماهية الذكر وبيانه 6.2^a المقدمة فصل وما من ذكر الا ولد نتيجة تخصه 3^a فصل الذكر نار لا تبقى ولا تذر 3^b فصل ورزق الطاهر حركات الاجسام ورزق ⁵ الباطن حركات القلوب الخ

باب فى فوايد الكار مما يستعلم المريد الساير 20* (darin Besprechung der Namen Gottes).

u. s. w.

في شرح الانكار f. 45^b قسم .2 (in mehreren Abschnitten u. Schlusswort). فصل في مباحث تتعلق بكلمة لا اله الا الله 45^b فصل في اقامة الدليل على انه واحد، لا شريك له 50^a u. s. w.

خاتمة الكتاب وهي فيما ورد من الاذكار في احوال 67⁶ اوقات في الليل والنهار

والفزع الاكبر ويلقانى قبل :Schluss f. 80^a الانبياء والاولياء اجمعين وهذا آخر ما اردنا ان نورد في هذا الكتاب . . . فخير الكلام ما قل ودل ولم يبطول فيمل والحمد لله رب العالمين والحمد لله رب العالمين

Schrift: gross, krāftig, deutlich, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. Am Rande bisweilen (längere) Bemerkungen u. Verbesserungen. F. 11 ergānzt. — Collationirt. — Abschrift im J. 1170 Moh. (1756) von محمد بن عبد الله بن احمد بن عبد الله بن الحنائي الخلوتي الدمشقي الجنبلي الخلوتي الدمشقي الجنبلي الخلوتي الدمشقي 1858.

F. 1^a enthält Lobsprüche auf dies Werk. — F. 81^a ein kurzes Gebet (الستغفار).

3697. We. 1864.

57 Bl. 8°°, 11 Z. (17¹/₂ × 12¹/₃; 12¹/₂ × 8c^m). — Zustand: zieml. gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 1^a:

كتاب الكلم الطيب من اذكار النبي صعم Verlasser: احمد أبن تبميلا

In diesem Titel sind die Worte الكلم الطيب und ebenso der Name des Verfassers anstatt einiger ausradirten Worte gesetzt. Ebenso hat im Anfang ein Ausradiren des Namens des Verfassers stattgefunden, so dass daselbst jetzt ebenfalls der Name des ابن تيمية steht. [Die Bemerkungen f. 1° zur Seite: المحيم مصنف هذا الكتاب رحّه فطمس الله من طمسه und auf der Innenseite des Vorderdeckels: كتاب جوامع الكلم الطيب والعبل الصالح جمع العالم...ابي sind von neuerer Hand und ohne Belang.] Allerdings hat Ahmed ben 'abd ellhalīm ibn teimajja elharrānī taqī eddīn † 728/1828 ein Werk u. d. T.

verfasst; allein die Ausradirungen legen doch den Verdacht zu nahe, dass Lier der Name eines anderen Verfassers gestanden habe. Nun ist ein ebenso betiteltes Buch verfasst von رقيب المربي ال

قال الشيخ . . . تقى الدين : Anfang f. 1b نقى الدين التحمد لله وسلام على عبادة الذين اصطفى واشهد ان لا اله الا الله وحدة لا شريك له واشهد ان محمدا عبدة ورسوله

Dies ist die ganze Vorbemerkung. Dann folgen unmittelbar einzelne Aussprüche des Qorān und auch einzelne Traditionen, welche vom stillen Gebet (نكر) und von guten Werken handeln, ohne eine besondere Ueberschrift.

Inhalt des Werkes ist zunächst Auskunft über das Beten zu verschiedenen Zeiten und in besonderen Lagen, dann aber Anleitung, wie man sich unter den und den Umständen auf Grund des Qoran und der Traditionen zu verhalten habe. Es zerfällt in viele ungezählte Abschnitte; zuerst:

فصل فى الصحيحين عن ابي هريرة أن رسول الله صعم *f.3 قال من قال لا اله الا الله وحدة لا شريك له النج

40° فصل في السفر 41° فصل في الصوم والافطار 40°
 فصل في الحمام 57° ; فصل في الفال والطبرة 56°

Dieser letzte kurze Abschnitt in 2 Zeilen beschliesst das Werk. Er lautet f.57°: عن ابي هريوها وهو اشبه قال نعم البيت الحمام يدخله مرفوعا وموقوفا وهو اشبه قال نعم البيت الحمام يدخله من المسلم اذا دخله سال الله الجنة واستعان بالله من الناز' تم كتاب جوامع الكلم الطيب والحمد لله الح

Schrift: klein, hübsch, gleichmässig, vocalisirt. Das Stichwort فصل roth. — Abschrift im J. 720/1320 von خمد بن تحمد بن صالح بن شروة الهششكي

F. 1° hat sich der Besitzer des Buches im J. 753/1352 eingeschrieben: er hiess على بن محمود بن عمر بن عمر بن عمر بن عمر بن عمر الله على بن محمود بن عمر الله على بن محمود الله على الل

3698. We. 1598. 1) f. 1-93.

138 Bl. 8°°, 15 Z. (18 × 13; 13 × 9°°). — Zustand: ziemlich unsauber, auch fleckig, besonders zu Anfang; Bl. 2 ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: schwarzbrauner Lederband. — Titel f. 2°°:

كتاب تحفظ الابرار الجامعة لما في الاذكار عبد الله ابو بكر بن على بن عبد الله :Verfasser الموصلي الشيباني الشافعي الصوفي

الحمد لله الذي من ذكره : Anfang f. 2b: الما الذي من ذكره المحالم المح

Abū bekr ben 'alī eśśeibānī † 797/1894 (No. 1814) erzählt, dass ihm Ennawāwī im Traum erschienen und freundlich mit ihm geredet habe; wodurch seine Vorliebe für dessen Werk, 8381 noch gewachsen sei. Auf Wunsch von Schülern, denen das Original zu lang gewesen, habe er sich mit Widerstreben zu einer Abkürzung desselben entschlossen; denn es sei Schade, auch nur das Geringste davon fortzulassen.

Er schickt dem Werke vorauf eine Betrachtung, f.5b—12, die von Einigen dem Mohammed, von Anderen einem frommen Gelehrten zugeschrieben wird; das Stück beginnt: الله انى احب لكم ان تكون لكم خصال اهل الخير الخ

Dann beginnt der Auszug selbst f. 12^b so: فصل ينبّه على حسن النبّة للمطالع أو المتعلم والعامل الرج

الخل عظيم جرمي في عظيم: «Schluss f. 98 نصل عظيم جرمي في عظيم . . . ولا نطق جير لما كان العلام الجاهلية من نسكهم الصمات والحمد لله الح

Schrift: zieml. gross, weit, gut, gleichmässig, fast vocallos. In der ersten Hälfte des Werkes ist die Conjunction و fast immer roth nachgemalt. — Abschrift von einem seiner Schüler غور الدين محمد بن عثمان الشافعي الصوفي zu eigenem Gebrauche, im J. 814 Çafar (1411) in Damaskus. — Collationirt von dem Enkel des Verfassers, dem

Nach f. 14 fehlen 2 Blätter. Bl. 94 leer. HKh. II 2527 (etwas abweichend).

Spr. 835, 2, f. 16^b—22^a enthält die erwähnte Betrachtung (f. 5^b ff.) und den Schluss des Werkes. Titel fehlt.

3699. We. 1566. 1) f. 1-42^a.

46 Bl. 8°°, 19 Z. (20°/₃ × 12; 14 × 6°/₄ – 7°°). — Zustand: lose Lagen und Blätter im Deckel; fleckig. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: brauner Lederdeckel. — Titel und Verfasser f. 1°:

رسالة الانوار في فضائل الاذكار لحمد بن احمد الجزري

الحمد لله الذي لا ينسى من ١٠٠ An fang f. 1٠٠ فضله العميم من ذكرة ولا يضيع اجر من امتثل ما امرة ... أما بعد فان خير الحديث كتاب الله وخير الهدي هدي سيدنا محمد ... هذا وقد رتبت ما الفت على مقدمة وبابين جعنوي على اقسام وفصول وخاتمة الباب الأول من القسم الاول في حد الذكر وبيان اعلم انه ما من شيء أ

So weit geht das erste Blatt, welches — sowohl der Titel als der ganze Anfang — von der Hand des oft erwähnten Fälschers herrührt. Dies alles ist unrichtig. Es handelt sich hier aber allerdings hauptsächlich um die Gebete, welche الانكار genannt werden, und schliesslich um Aufzählung der Namen Gottes und deren Erklärung.

Diese Abhandlung ist, nach der im Anfang gegebenen Auskunft, in Vorwort, 2 Kapitel und

Schlusswort getheilt; sie beginnt aber sofort mit dem 1. Kapitel, ohne ein Vorwort. 2. Kapitel beginnt f. 16b, aber die Zahl ist geändert, es scheint الساس (statt والثاني) gestanden zu haben. In diesem Falle würden vor f. 2 nicht 1 oder 2 Blätter, sondern eine grosse Menge fehlen. Das verheissene Schlusswort ist hier auch nicht vorhanden. Endlich heisst der berühmte Schriftsteller, dem dies Werk hat untergeschoben werden sollen, nicht Mohammed ben ahmed, sondern Moh. ben moh. ben moh. (ibn) elgezeri. In der (richtigen) Unterschrift nennt sich als Verfasser -ver احمد بن فهد (was für حمد بن فهل schrieben sein muss) und sagt, er habe die Unreinschrift im J. 801 Gom. I (1399) vollendet. Die Familie Fahd war zahlreich an Gelehrten; ein gleichnamiger starb im J. 627/1230. Um 800/1397 herum habe ich allerdings keinen derselben mit dem Namen Ahmed gefunden.

Die Abhandlung ist ausser in Kapitel noch in viele ungezählte Abschnitte getheilt.

Der vorhandene Text beginnt f. 24, 1 so: شيء الآ وله حت ينتهي اليه الا الذكر فليس له حدّ ينتهي اليه فرص الله الفرايض الخ

Diese Worte gehören zu dem 6. Punkte von den 17, die in diesem Abschnitte über das الذكر behandelt werden.

فصل ويستحب الذكر في كل وقت ولا يكره في 4° حال من الاحوال٬ روي الحلمي

قصل ولا ينبغى أن خلو للانسان مجلس عن 5° در الله ويقوم منه بغير ذكر

فصل وينقسم الذكر اصنافا فهنه التحميد . . . ومنه "6 التهليل . . . ومنه النسبيح . . . ومنه التسبيح والتحميد . . . ومنه اشهد ان لا اله الا الله . . . ومنه كلمات الخمس [d.h.] سجان الله والحد لله ولا اله الا الله والله اكبر ولا حول ولا قوق الا بالله العلى العظيم] . . . ومنه التسبيحات الاربع

خاتمةً في الاستشفاء بالدعاء والاسترقاء ، قسم 11° in 3

فى تلاوة القران وهو قسم من اقسام: 16b باب (?) .2. الذكر وقايم مقام الذكر والدعاء فى كل ما اشتملا عليه والحسب والترغيب واستجلاب المنافع ودفع المصار (in 14 Punkten).

فصل وينبغى للانسان أن لا ينام حتى يقرأ شيئا 18ª من القران u. s. w.

قصل وقد احببت ان اختم هذه الرسالة بذكر 31° قصل وقد احببت ان اختم هذه الرسالة بذكر 31° Zuerst werden die Namen Gottes einzeln aufgezählt, dann folgt die Erklärung der einzelnen, der Reihe nach: الواحد الاحد اسمان يشتملهما نفى الإبعاض عنهما والاجزاء والفرف بينهما من وجوة الذي الله 80 W.

وهو دعاء اهل البيت المعمور : Schluss f. 41b البيت المعمور عاء افا كانوا يطونون به وليكن هذا آخر ما نمليه في هذه الرسالة ونسال الله سجانه ال جعلنا من اول المنتفعين بها . . . ما اختلف الصباح والمساء واعتقب الطلام والصياء والحمد لله الح

Schrift: klein, zierlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1069 Gom. II (1659) von حمد بن خواجه احمد.

3700. Lbg. 471.

283 Bl. 8vo, 23 Z. $(18^3/4 \times 12; 14^1/2 \times 6^{cm})$. — Zustand: im Ganzen gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser fehlt; er ist etwa:

ر" في الصلاة على النبي عم لمحمد بن محمد الجزري

قال الجزري في شرحه للحصن : Anfang f. 16 الحصين قلت وحيث انتهى القول الي الصلوة على النبى صقم فلا باس بيسط الكلام في ذلك الجز

Es ist der Schluss des Commentars, welchen Ibn elgezeri † 833/1429 zu seinem Werke welchen Ibn elgezeri † 833/1429 zu seinem Werke الخصين الخصين gemacht hatte; s. bei We. 1793, 8. Er handelt hier ausführlich über das Gebet für Mohammed, und zwar in 2 Theilen; erstens: wann es angebracht sei — in 45 Fällen — und zweitens: über die guten Folgen desselben — in 40 Fällen. HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

ان انال شفاعة من المصطفى هذا الذي : Schluss f.10 هو ديني عليه صلاة الله ثم سلامه ناني يقيني ان ناك يقيني ا

Das Werk schliesst so mit 4 Versen, die aber metrisch nicht ganz correct sind.

Schrift: Türkische Hand, klein, gefällig, vocallos. — Abschrift c. 1100/1688.

3701. Lbg. 293.

344 Bl. 4¹⁰, 17 Z. $(27^2/_3 \times 16^1/_2; 20^1/_2 \times 10^1/_4$ cm). — Zustand: im Ganzen gut, doch am Ende wassersteckig am oberen Rande. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: brauner Lederband. — Titel und Verfasser f. 1ⁿ von späterer Hand:

شرح الحصن الحصين للملا على قاري

Ueber den Titel s. unten; der Verf. ausführlicher im Anfang.

الحمد لله الذي جعل فده حصنا : Anfang f. 1 معلى بن حصينا من كل باب . . . أما بعد فيقول . . . على بن سلطان محمد الهروى . . . ان هذا شرح متوسط غير مخل ولا ممل الطالبين على كتاب الحصن الحصين النخ

و" كليس الحصن الحصن الحصن الحصن الحصن الحصن الحصن الحصن des طعن المجادة المجادة المجادة المجادة المجادة المجادة المحادة المحدد المحدد

الحرز النهين للحصن الحصين

Das Grundwerk, von dessen Inhalt und Verfasser das bei We. 1793, 8 (dem Auszuge) Beigebrachte gilt, beginnt: اللهم صلّ على الفقير الله وحجمه وسلم فقل الفقير الفقيم المحمد الخلق وعلى اله وحجمه والسلام على محمد الله الذي القصا والصلوة والسلام على محمد وعلى اله الذي القصا والصلوة والسلام على محمد وعلى اله الذي القصا والصلوة والسلام على محمد وعلى اله الذي القصا والصلوة والسلام على من كلام وعلى اله المرسلين وسلاح من خزانة النبيين الخفي und schliesst f. 343° ولا يدفعه اللهم افرح عنا يا كريم يا ارحم الراحمين Dann kommt noch eine Nachschrift, worin der Verfasser sagt, er sei mit der Abfassung fertig geworden im J. 791 Ďu'lhigge (1389).

وتوكلت على الله اي في بدايتي اله الله الله اي في بدايتي الموري ونعم الوليل ونهايتي وهو حسبي اي كافي في جميع الموري ونعم الوليل اي الموكول البه الامر وقد اجزت اولادي . . . روايته اي رواية كتاب الحصن عني مع جميع ما يجوز لي روايته اي من سائر مصنفات في علمي القران والحديث وكذا اجزت اهل عصري . . . والحمد لله . . . وصلواته وفي نسخة على سيد الخلق وفي نسخة واشرفهم محمد وعلى آله وصحبه وسلامه اي وسلام الله تعالى كذلك عليه وعليهم اجمعين ابدا دائما سرمدا الي يوم الدين والحمد لله الخ

Schrift: Persische Hand, gross, dick, gleichmässig, ziemlich gut. Grundtext roth oder roth überstrichen. — Abschrift im J. 1231 Gom. I (1816). — HKh. III 4529.

3702. We. 1793.

Format etc. und Schrift (c. 11-15 Z., vocalisirt) wie bei 1) (Text: 13×8-9cm). — Titelüberschrift 1.58:

هذا الحصى الحصين والدرع المنين

Dies ist nicht richtig; der Titel ist vielmehr:

So steht in der Unterschrift (nicht aber in der Vorrede) und auch bei HKh. III 4529; IV 8081. — Verfassers. Anfang.

قال الفقير المستصعف : Anfang f. 58ª المحمد المجنوبي الحمد للم الذي جعل ذكرة عدّة من الحصن الحصين وصلوته وسلامه على سيد الخلف . . . وبعد فائه لما كان كتابي الحصن الحصين من كلام سيد المرسلين مما لم اسبف الي مثله من المتقدمين النج

Auszug des Verfassers Mohammed ben mohammed (ibn) elģezerī † 888/1429 (No. 1084) aus seinem Werke إلحُصن الحصين, welches Anweisung zu Gebeten und Anrufungen Gottes in den verschiedenen Lebenslagen, zu verschiedenen Zeiten, enthält.

Dies Werk zerfällt in 10 Kapitel, deren Uebersicht f. 59 ff.; die vom Verfasser benutzten Werke sind mit Siglen bezeichnet, deren Uebersicht f. 60. Der Verfasser ertheilt seinem Werke selbst grosses Lob. في فصل الذكر والدعاء والصلوة علي 61° باب.1 النبي صعم وآداب ذلك

فى اوقات الاجابة واحوالها واماكنها ومن 67° باب. 2 يستجاب له وفيما يستجاب واسم الله الاعظم واسمائه الحسنى وعلامة الاستجابة والحمد عليها (das Verzeichniss der Gottesnamen f.70° b).

فيما يقال في الصباح والمساء والليل 11° باب. 3 والنهار خصوصا وعموما واحوال النوم واليقظة٬

فيماً يتعلق بالطُهر والمسجد والانان 82° باب. 4 والصلوة الراتبة وصلوات منصوصات

فى ذكر ورد فصله ولم خص وقتا من وقات الخ 118 باب. 9 فى ادعية صحب عند صعم مطلقات غير مقيدات 124 باب. 10

كما ورد في الخبر اللهم الله عنا "Schluss f. 132 و نسالك العافية في الدنيا والآخرة وليكن نلك آخر ما نورده من عدّة الحصن الحصين . . . وصلى الله على اشرف الخلف سيدنا محمد وآله وهجم اجمعين .

Abschrift im J. ¹²⁴⁹/₁₈₃₃. — Arabische Foliirung; auf f. 104 folgt noch 104^A

F. 1326—138 enthält u. A. theils Gebete, theils auf Gebet Bezügliches, 1336 etwas über وماجوي; 1356 Anweisung, aus der Anzahl der Schritte (je nach dem Monat) die Tageszeit durch den Schatten zu bestimmen.

3703.

Dasselbe Werk in:

1) We. 1677, 1, f. 1-58b.

99 Bl. 8°°, 15 Z. (15 × 10; $9^{1}/_{2} \times 6^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: lose Lagen, unsauber, auch wasserfleckig, besonders gegen Ende. — Papier: gelb, ziemlich stark u. glatt. — Einband: schwarzbrauner Lederdeckel.

Titel fehlt. Verfasser steht im Anfang. Schluss f. 56 h mit den Worten: اخر ما نعدُه [= نورده] من عدّة الحصن الحصين تم Die Uebersicht der angewandten Siglen fehlt. Es fehlen nach f. 8 2 Bl., nach f. 38 18 Bl. Auf den Schluss des Werkes folgt hier f. 56 h, 4 bis f. 58 h, 2 ein Lob auf die Vortrefflichkeit des Werkes.

Schrift: klein, mit diekem Grundstrich, nicht undeutlich, wenig vocalisirt. Ueberschriften und Siglen roth. — Abschrift e. 1100/1698.

2) Mo. 334.

148 Bl. kl. Queer-16mo, 9 Z. (8³/₄ × 11; 6¹/₂ × 7^{om}). — Zustand: lose Blätter; in der oberen Hälfte wasserfieckig; zu Anfang und am Ende überhaupt fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: die Blätter liegen in einem braunen Lederdeckel mit Klappe; dieser steckt in einem braunen Lederfutteral, woran Riemen zum Umhängen als Tasche befestigt sind.

Titel fehlt. Nach einer vom Verfasser voraufgeschickten Empfehlung des Werkes und Verzeichniss der Siglen beginnt dasselbe f. 7*, 5 so wie bei We. 1793, 8; der Schluss wie dort.

Schrift: magrebitisch, ziemlich gross, gleichmässig, deutlich, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift von جيي الحمن بن الحمن بن الحمن بن الحمن بن الحمن بن الحمن بن المحمن بن المحمن بن المحمن المحمن بن المحمن بن المحمن بن المحمن المحمن بن المحمن ب

Mo. 240, 12, f. 135^b—235. Format etc. u. Schrift wie bei 2.

Titel fehlt, steht aber f. 139° in Goldschrift. Der Name des Verfassers steht mit Goldschrift auf blauem Grunde mit weissen Blättern in einem reich verzierten Viereck. Nach der Vorbemerkung, wie bei Mo. 334, und nach Aufführung der Siglen in einem Viereck von 4×7 Feldern, folgt f. 140° der Anfang des Werkes wie bei We. 1793, 8. Schluss ebenso.

Gegen Ende folgen die Blätter so: 218. 220. 219. 222. 221. 223 ff. — Die Ueberschriften der Kapitel sind in Goldschrift, die der einzelnen Abschnitte verschiedenfarbig (grün oder blau oder roth). Das Ganze wird abgeschlossen f. 236a durch ein verziertes Viereck mit geschmackvollen Arabesken. — Nach f. 1a ist die Handschrift von موسى بن محمد بن عبد الله بن اسماعيد der Prophetenkapelle zum Heil seiner Seele vermacht im J. 1213 Gom. I (1798).

3704. Lbg. 395.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; er steht aber f. 1^a von späterer Hand (unter dem Verzeichniss der in diesem Sammelbande enthaltenen Schriften):

رسالة في مواضع الصلاة على النبي صعّم وفوايدها Verfasser ebenfalls nach f. 14:

الشيخ سليمان

للد لولية والصلوة على نبيه وبعد فهذه : Anfang f.9b

Aufzählung der Fälle, wann der Gläubige für den Propheten zu beten hat und Aufzählung der Folgen, die diese Gebete für ihn bei Gott haben. Die Zahl der Fälle und der Folgen ist je 40. Das Ganze ist Auszug aus dem الحصين الحصين, mit Berücksichtigung der Lehransicht des Abū hanife.

وبارک علی : Schluss mit einem Gebet f.18* محمد وعلی آل محمد کما بارکت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم انک حمید مجید' تمت

Mq. 116, f. 5^b—8^a. Anfang einer Türkischen Uebersetzung des الحصن الحصين, betitelt: الحصن الحصين في منهيم الدين.

3705. We. 1554.

161 Bl. 4to, c. 26-29 Z. (271/2×18; 221/2-23×14cm). Zustand: im Anfang stark fleckig und unsauber, weiterhin weniger. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: brauner Lederband. — Titel und Verfasser f. 1a:

ك" تهذيب الأذكار لابي العباس شهاب الدين احمد بن الحسين بن ارسلان الرملي المقدسي الشافعي القادري

الحجد لله الرحيم الغفار الكريم السنار : Anfang f.1 المحدد الكريم يا ايها . . . أما بعد فقد قال الله العظيم في محكم كتابه الكريم يا ايها الله ين امنوا اذكروا الله ذكرا كثيرا وسجوه بكرة واصيلا الخ

Das Dikr ist ein Gott wohlgefälliges Werk. Ueber laute u. stille Gebete haben eine Menge Schriftsteller Werke verfasst, unter denen das inhaltreichste das des Ennawāwi ist, betitelt ist, betitelt کا الانکار المنتخبة في الليل والنهار (Spr. 700; der Titel etwas abweichend). Nachdem aber Ahmed ben elhosein erramlī ibn (arslan oder) raslān المحلوم ال

und das des Ibn humam verschmolzen ist, und auch einige besondere Notizen vorkommen: beschloss derselbe, alle diese Werke in ein einziges Buch über stille Gebete zu verschmelzen, auch noch das كا عمل اليوم والليل des ابن الستى † 864/974, soweit es von den Anderen nicht schon benutzt war, und das مختصر الدعوات des أبو بكر احمد بن الحسين البيهقي des zu jenen hinzu zu benutzen. Die Traditionen, die er beibringen wird, gehören meistens zu den ächten (حييم) oder doch zu den schönen رحسى) oder er wird für sie einen anerkannten Hafit anführen, auch manche schwierige Wörter, die Eigennamen u. s. w. darin erklären. - Er befolgt dieselbe Eintheilung wie Ennawawi, hat also dieselben Ueberschriften. Auf das (bei Ennawawi letzte Kapitel, s. Spr. 700, f. 136a) (f. 160°), باب النهي عن صمت يوم الي الليل lässt er noch folgen f. 161°: باب سؤال من und هو اجل منه واكبر من اب وشيخ ومعلم بآب الاستغفار لمن طلب منه الاستغفار أو الوعد بالاستغفار في مظان الاجابة أو لمن أرسل يطلب الاستغفار والرسول أيضا Dafür aber lässt er die 30 Traditionen fort, mit denen Ennawawi sein Werk schliesst.

يعنى الدعوة الاولي لابي :Schluss f. 161° عامر المُرْسِل والثانية لابي موسي الاشعري الرسول والله تعالى اعلم خجز الكتاب الخ

Schrift: gross, rundlich, gedrängt, flüchtig, ungleich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift zu eigenem Gebrauch von يوسف بن محمد الكناوي المقري im J. 853 Gom. II (1449). — Bei der arabischen Foliirung ist f. 66 übersprungen. — HKh. III 4620.

F. 161^b enthält in sehr kleiner Schrift ein Stück aus البن الجوزي des المنهل العذب.

3706. Lbg. 705.

Format etc. n. Sohrift wie bei 1). — Titel f.914: ك" الهديظ المسوقيظ في توحيد ربّ البريظ احمد بن محمد الكركي ابو العباس بن عمد الكركي ابو العباس بن عمد الموفى السوفى الموفى الموفى الموفى الموفى (Ausführlicher im Anfang).

حمدا لله والصلاة والسلام : Anfang f. 91b على رسول الله ... فيقول ... أحمد جلال الدين أبن المحمد بن عبد الله بن جميد الكركمي الشافعي البرهاني الصوفي ... قال شخنا ... محمد بن احمد المعروف بابن اخت سيدي مدين ... قال جبريل الحرمآباذي يجب رعاية اصل في الذكر الخ

Das Dikr hat erst dann seine rechte Kraft, wenn man es von einem richtigen Lehrer erhalten hat, dessen lehrende Vorgänger in ununterbrochener Folge bis auf Mohammed selbst sich zurückführen lassen. So giebt denn Ahmed ben mohammed ben ahmed elkereki ab ü l'abbas geläl eddin, um 880/1475, hier ein Verzeichniss seiner Lehrer-Reihe. Er selbst hat es erhalten von حمد بن اخت سيدي مدان. Dann wird f. 92b mitgetheilt, wie Mohammed es zu beten vorgeschrieben habe und weiterhin werden die in der Dikr-Formel liegenden besonderen Eigenschaften und Kräfte besprochen.

وجعل هذه الهدينة . . . موجبة : Schluss f. 95° . . . موجبة المحددة الابدية مقربة اليه ولديم مرصية امين ولجد للدالخ Bl. 96 leer.

3707. Spr. 562.
2) f. 15.

 8^{*o} , 29 Z. $(21^{1/3} \times 14^{1/2})$; 14×10^{cm}). — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel fehlt. Verf. nach d. Unterschrift f.15 $^{\circ}$: احمد بور، اح

فعمل واذ كان الخروج الي المسجد Anfang: واستعمال النفس في بقية النهار والليل مذكور الخ

Ahmed zarrūq elburnūsī † 899/1498 (No. 2239) handelt in diesem Abschnitt eines grösseren Werkes über die richtige Art, wie die Gebete וענאן zu halten seien, und richtet sich gegen die Auffassung, die in dem Werke בולאלין und sonst vertreten ist.

Schrift:klein, magrebitisch, vocallos. Abschr. c. 1100/1686.

Darunter steht eine Geschichte des ابو دجانة und ein damit in Zusammenhang stehender Beschwörungsbrief des Propheten

Mohammed. — Bl. 16b—18a leer.

3708. We. 1687.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله وحده لا شريك له له الملك :Anfang وله الحمد . . . أحمد زروق وظبغة الشيخ . . . أحمد زروق المساء المغربي الفاسي . . . تتلي في الصباح وفي المساء

Ein Morgen- u. Abend-Gebet desselben Zar-rūq, das nach voraufgeschickter Inhaltsangabe: هذه سفينة النجاة وحزب البرّ والبركات واذكار النبي صغم الخ اعون بالله من الشيطان الرجيم : und schliesst f. 221b وصلى الله على سيدنا المح رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والدلارب العالمين Wie oft die einzelnen Sätze zu wiederholen sind beim Beten, ist meistens durch Zahlen ausgedrückt.

In der Unterschrift verspricht der Verfasser demjenigen, der dies betet, seinen Lohn und seine Bürgschaft für Erfolg. —

F. 223 ein Stück eines Gebetes (وررك), dem der Anfang fehlt. Bl. 224—229° leer. F. 229° in grosser uncorrecter Schrift 7 Verse des Gedichtes ما في المناهل منهل الخ des الكيلاني.

Mo. 240, 8, f. 1246—130 dasselbe Gebet mit demselben Titel, Verfasser, Anfang (von عون بالله an) und Schluss.

Mo. 240, 10, f. 132b. 133 enthält von demselben Zarrūq ein anderes Gebet, عفيظة betitelt, mit dem Anfang: بسم الله وبالله ومن الله والي الله وعلى الله فليتوكل المومنون الخ

3709. Lbg. 24.

8 Bl. 8°°, 15—16 Z. (20¹/4×14; 12¹/2—13×9—9¹/2°m). Zustand: etwas fleckig; die Blätter durch Ankleben von Papier am Rande vergrössert. — Papier: gelb, stark, glatt. Einband: Kattunband mit Lederrücken. — Titel f. 1°:

رسالة الطلاب الى طريف الصواب

so auch in der Unterschrift. — Verfasser f. 1a:

محیی الدین ابو المناقب عبد القادر بن محمد
ابن محمد بن عبر بن عبسی بن سیف الدین
رُجَیْدِی بن سابق بن هلال بن شرف الدین
ابی الانس القنی الشیبانی الحنبلی

الحجد للد الذي بالحميدة يستفتح : Anfang f. 1 الحجد للا الذي بعض الاصحاب وشدد في الخطاب الح

Abhandlung über das Gebet Dikr und das Verhalten dabei, von 'Abd elqüdir ben mo-hammed elqonni muhji eddin abu 'lmenüqib um 900/1494 (No. 163).

وفي هذا القدر كفاية للطالب Schluss f. 8°: والله يقول الحق وهو يهدي السبيل وحسبنا الله الخ

Schrift: klein, gut, etwas vocalisirt, diakritische Punkte sehlen bisweilen. Stichwörter roth. Der Text in rothen Linien. — Abschrift im J. 908 Çafar (1502).

Ein vom Verfasser an Mehrere ausgestelltes Lehrzeugniss über dies Werk, f. 8^b am Rand, ist datirt vom J. 908 Gom. II (1502).

3710. We. 1709.

Format etc. u. Schrift wie bei 3). - Titel f. 67a:

د" نتيجة الفكر في الاجهار بالذكر

so auch im Vorwort 1.694. - Verfasser 1.674: ابوالفصل به معمد الرحن السيوطي الشائعي جلال الدين عبد الرحن السيوطي الشائعي

مسمُلة هل الافصل الجهر بالذكر او :Anfang f.67b الانصل الجهر بالذكر او :Anfang f.67b الاسرار به المؤلف رحمه وردت احاديث تقتصى استحباب الاسوار به المخ

Nach einigen Traditionen ist das laute, nach anderen das stille Lobpreisen Gottes beliebt und Manche halten, je nach Personen und Umständen, beides für angemessen. Essojūṭī† 1911/1505 will nun im Einzelnen die darauf bezüglichen Traditionen vorführen. — Er behandelt zuerst f. 696: حدر الاحاديث الدالة على Es sind deren hier 18 vorhanden; in der 18. bricht der Text ab mit f. 71; hier ist also eine Lücke. Es folgt dann noch das Schlussblatt f. 72.

روي ذلك ابو نعيم في الدلايل: Schluss f. 72b: رجّع وروي خامسة ولم يثبت انتهي والله اعلم النخ HKb. VI 18571. We. 1827, 6, f. 86°. 87 dieselbe Abhandlung. Im Titel steht في الجهر statt في الاجهار ber Anfang weicht ab: عبادة على عبادة الحمد لله وسلام على عبادة العادة الصوفية الخمد ... سالت اكرمك الله عما اعتادته السادة الصوفية الخ aber von وردت احاديث an stimmt der Text überein. Mit der Ueberschrift der 14. Tradition hört hier der Text auf (= We. 1709, f. 71°). — F. 88 leer.

3711. We. 1706.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift und Verfasser:

ر" للسيوطي ساها الرفق باضول الرزق ebenso im Vorwort.

الحد الدوحدة وصلى ... وبعد فقد سالني :Anfang سائل عما ورد في الديث من الانكار والافعال الحالبة الرزف النخ

Von Gebet (Dikr) und guten Werken, die nach der Tradition Wohlstand zur Folge haben, von Essojūți; in 2 Abschnitten u. Schlusswort. Hört (hier) auf mit den Worten f. 25°, 11 v. u.: وجعلها في بيته او حاذرته كثر الله خيرة ورزقه من حيث لا يحتسب انتهى

F. 25^b Schilderung des Paradieses; 26^a ein Gedicht von جبي الدين ابن عربي † 656/₁₂₅₈; 26^b von الأمير منجك بيك 1080/₁₆₆₉; 26^b von خاء † 807/₁₄₀₄.

3712. Pm. 407.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titel und Versasser fehlt; er ist etwa:

مسائل الزهد والذكر للجلال السيوطي

مسئلة فيما نقل الحافظ ابو نعيم :Anfang عن ابي عبد الله محمد بن الوراف لما سئيل عن اشياء فعد منها بان قال من اكتفى بالفقه دون الزهد يفسف فما معنى ذلك الخ

Ueber das Verhältniss von Weltentsagung und Rechtsstudium, und ferner, ob bei Zusammenkünften zum Gebet (مجلس فكر) Aufstehen, Tanzen und Singen dabei erlaubt sei? Von demselben. وقد صرح القيام والرقص في مجالس :Schluss الذكر والسماع عن جماعة من كبار الايمة منهم شيخ الاسلام عز الدين عبد السلام

3713. We. 1545.

Format etc. und Schrift (aber enger, 25 Z., und etwas kleiner) wie bei 1). — Titel fehlt; aber der f. 62^a stehende gilt für dies Werk, nämlich:

رسالة الاخوان من اهل الفقد وحملة القرآن (s. bei No. 2545). — Verfasser fehlt; es ist:

على بن ميمون المغربي

Anfang fehlt; das Vorhandene beginnt f.71°: ولما اذن الله تعالى لى بالتوجّه الى المشرق الخ فصل ويصبّح ان يقال في الذكر العلم من حيث هو 170 فصل وعلى تاويل الذكر هو العلم على قسمين 12° اهل لسان واهل قلب الخ

'Ali ben meimūn elmagribi + 917/1511 hat dies Sendschreiben an seine Freunde unter den Rechtsgelehrten und Qoranvorträgern im J. 915 Gom. (1509) vollendet. Er giebt darin Auskunst über seine Studien, seinen Fleiss, seinen Ehrgeiz, Andere im Wissen zu überragen, und warnt vor solchen Bestrebungen als Eingebungen des Teufels. Nach Erörterungen über äusseres und inneres Wissen und darüber, dass nur verkehrte Auffassung in späterer Zeit zwischen Rechtswissenschaft und Çūfik, einen Unterschied aufgebracht habe, sagt er, dass nur die Wissenschaft mittelst des Herzens nach Gottes Sinn sei und vor den mit Wissen verbundenen Abwegen und Gefahren behüte. Diese Gesichtspunkte werden in den 7 Abschnitten نصل), in welche dies Werk zerfällt, behandelt; jeder derselben stützt sich auf einen Grundsatz (اصل), nämlich eine Qoranstelle. Der Zweck des Ganzen ist, einzuschärfen, dass das Einheitsbekenntniss und der Gottesdienst, die Bekämpfung der Leidenschaften und der weltlichen Lust dem Gläubigen jederzeit Pflicht sei.

Ueberschrift und Anfang des 1. Abschnittes fehlen; auch ist nach f.72 ein Blatt ausgefallen.
2. فعالم علم الثاني وهو قوله تعالى فاعلم علم الثاني وهو قوله تعالى

انه لا الم الا اللم الم

فى الاصل الثالث وهو قوله تعالي وما 84 فصل.3 خلقت الجن والانس الا ليعبدون

فى الاصل الرابع وهو قوله تعالي وما 86 فصل.4 أمروا الا ليعبدوا الله مخلصين الم

في الاصل الخامس وهو قوله تعالي أن 94 فصل 5. النفس لامارة بالسوء

في الاصل السادس وهو قولة تعالى ان الشيطان 97 فصل .6 لكم عدة فاتخذوه عدوا انما يدعو حزيد الرخ

في الاصل السابع وهو قوله تعالى فلا 101 فصل.7 تغرنكم الحياة الدنياء

اجعلنا من عبادك الطايعين : Schluss f.105° الشاكرين ولا تجعلنا بجودك من العاصين الخاسرين' انتهى بشكر الله انتهى بشكر الله

3714. Lbg. 993.

6 Bl. 8^{rc}, 25 Z. (20×15; 18×12^{nm}). — Zustand: im Rücken und am oberen Rande wasserfleckig; ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband. — Titel f. 1ⁿ (von späterer Hand):

ر" في السماع وحرمة الرقص

Es ist nicht eine eigene kleine Schrift, sondern der Schluss eines çūfischen Werkes, das in ungezählte Abschnitte getheilt ist, deren letzter handelt: فصل في بيان الذكر وحرمة الرقص المناع ورفع الصوت في الذكر؛

Das Werk, im J. 950 Rab. II (1543) verfasst, handelt in diesem Abschnitt darüber, dass
das Gebet Dikr nicht mit lauter Stimme zu
sprechen und dass dabei Singen und Springen
nicht erlaubt sei. Derselbe beginnt: قال في عيون
قال في عيون عالى واذكر ربك في نفسك عام في كل ذكر المن

und schliesst f. 4°: خانل الله خاس واذا غفل الاتمام النخ

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. — Berichtigte Abschrift im J. 950 Ramadan (1543), von محمد بن مراد الحنفى الارمناكي

حسن البصري F.4° unten ein kleines Gedicht von

3715. Pet. 600.

8°°, 20 – 21 Z. (Text: $18 \times 9^{1/2^{\circ m}}$). — Zustand: wasserfleckig am Raude, auch sonst nicht recht sauber. — Papier: gelb, zieml. stark, etwas glatt. — Titel u. Verf. f. 28°:

النصرة الالهية للطائفة السعدية لابي بكر محمد بن محمد البكري العبد البكري الصديقي الشافعي زين العابدين

ما قولكم رضى الله عنكم في جماعة : Anfang f. 28° : من فقراء الشيخ سعد الدين الجباوي يذكرون الله في غالب اوقاتهم يتواجدون ويصطربون فمنهم من لا يستطيع القيام لشدة تواجده فيسقط على الارص الخ

Beantwortung der Frage, ob die Art und Weise, in welcher die Anhänger des Sa'd eddin elgabāwi das Dikr meistentheils vornehmen, verwerflich oder nicht sei? (s. No. 2184). Von Mohammed ben moh. ben moh. elbekri im J. 988/1580 verfasst. Dieselbe beginnt: الحمد لله الواسع العليم اعلم ان كرامات الاولياء الحمد لله الواسع العليم جايزة بالبواهين العقلية الخ يعلم المفسد من المولى وحدة تم وبالخير عم سنة مم والخير عم سنة مم والخير عم سنة مم والخير عم سنة م

Schrift: kleine Gelehrtenhand, gewandt und nicht undeutlich, vocallos. — Abschrift c. 1000/1591.

F. 29 und 30° oben am Rande ein Gedicht von 28 Versen, betreffend Rang- und Lohnstufen der an der Omajjaden Moschee Angestellten, in Frage nebst Antwort. Es beginnt: ما ذا يقول امام العصر عالمه ومن به ديننا قامت معالمه ما ذا يقول امام العصر عالمه ومن به ديننا قامت معالمه كلاية المسترق خفق Ausserdem f. 30° u. 31° oben am Rande ein Lobgedicht (Ṭawīl) in 18 Versen: نواء النهاني بالمسترق خفق

3716. Pet. 600. 4) f. 31^a - 32.

Format etc. u. Schrift wie bei 3). — Titelüberschrift: رسالة مسماة بالنصرة المولوية للعضابة السعدية وسالة مسماة بالنصرة الجنفي الماتريدي الحموي بابن وبيع الحنفي الماتريدي الحموي

ما قولكم رضى الله عنكم في جماعة :Anfang من فقراء الشيخ سعد الدين الجباوي الخ

Dieselbe Frage, wie in der vorigen No., auch fast wörtlich ebenso gefasst, wird hier behandelt und gleichfalls zu Gunsten der Sa'ditischen Çüfis entschieden; die Antwort, von 'Abd elbäsit ben abu bekr elmäturidi ibn rabi' im J. 987/1679 abgefasst, beginnt f. 31°: قال علماؤنا الاولياء حق والولي هو العارف بالله الح

Der Schluss fehlt. Das Vorhandene schliesst: فاذا ورد السباع من المولى عليه وتجلياته لديه

3717. Mq. 296.
5) f. 63*-655.

Format etc. und Schrist wie bei 4). - Titel fehlt; er ist nach der Einleitung:

فوائد متعلقة بالذكر

Verfasser nach der Einleitung:

قاضى زاده الحمد المفتى

الحمد لله رب العالمين والصلوة . . . بعد توفيف الله أما بعد توفيف الله تعالى على ما قررته في بيان ما ذكر . . . من تفسير الحسد . . . سنح لي ان اذكر فوايد متعلقة بالذكر الخ

6 Excurse des Musti Qadizade mohammed um 990/1582 in Betreff des Dikr-Gebets.

كدفع الكسل والنوم والخواطر وحث :Schluss الغير عليه والمعاونة

3718. Spr. 147.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser f. 104a:

ر" اسباب النجاة والنجاح في اذكار المساء والصباح العبد القادر العبدروس

Im schönen Frontispice f. 104b: كتاب الانكار والادعية

اعون بالله السميع : Anfang (zuerst) f. 1046. Dann (nach العليم من الشيطان الرجيم الرخ التحمد لله رب العالمين حمدا : التحمد كثيرا طيبا مباركا فيه على كلّ حال حمدا الرخ

Morgen- und Abendgebete, von 'Abd elqādir (ibn) el'eiderūs † 1038/1628 (No. 1713). يا ايّها الذين آمنوا صلوا :111 Schluss f. 111 عليه وسلموا تسليما

3719. Lbg. 554.

8°°, 28 Z. (20×14²/3; 15×8¹/3°cm). — Zustand etc. und Schrift wie bei 8). — Titel f. 98°a n. im Vorwort f. 98°: السفر المنشور للدراية في الذكر المنشور للولاية والمدروبية الله سالم بن احمد [بن] . Verf. f. 98°: ابر عبد الله سالم بن احمد الحمدمي

الحمد لله على كمال توفيقه: Anfang f. 98° بتوفيقه . . . وبعد فهذه الرسالة الموسومة بالسفر . . . الشاملة للزّبد التى عليها تعتمد الخ

und Einreihung einiger Gebete der Art von Sālim ben ahmed ben śeihan bā'alewī elhoseinī, geb. ⁹⁹⁵/₁₅₈₇, † ¹⁰⁴⁶/₁₆₈₇. — Für Ausführlicheres über den Gegenstand verweist der Verfasser auf seine Glosse zu dem 4. جوهر (No. 3041).

وأستشهاده معاينة الرحمن : Schluss f. 110^a
على العرش استوي، وهذا ما اردنا بيانه . . . فاسئل
الله ان لا يجعل للشيطان سلطانا على عبيده الاطهار
من الوارثين . . . اللهم لا تحرمنا رؤية وجهك الكريم،
Collationirt; der Text ist nicht gut. — F.111—113 leer.

3720. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 55). - Titel: s. Anfang. Verfasser fehlt. Es ist:

ايوب الخلوتي

الحمد للد وحدة وصلى الله . . . هذه Anfang: الحمد المرابقة وصلى الله . . . هذه الملك الآيتين الله عبير حساب الح

Abhandlung des Ejjūb elhalwatı † 1071/1660 über das Gebet Dikr, nach den Suren 2 u. 3. Schluss f. 159°: فافهم ذلك واعمل عليه تسعد وترشد أن شاء الله والسلام 3721. We. 1704.

Format etc. und Schrift wie bei 40). - Titel: s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist:

ايوب الخلوتي

الحمد لله رب العالمين حمدا يكون :Anfang به الاتحاد للعالمين فذه ذخيرة قربظ الحمد وانه سلطان الاذكار والادعية وملكها النج

Çūfische Abhdlg desselben Verf., von Verdienstlichkeit der Lobpreisung Gottes. Schluss: الي حاجته من الحق فقصيت على انارة ووضوح والسلام

3722. We. 1704.

Format etc. wie bei 16). - Titel: s. Anfang. Verfasser:

الحمد لله الفرد الوتر الذي :Anfang f. 86b مسمّاه الدهر، هذه ذخيرة التغريد والمفرد من هو وكون الوحدة المطلقة دايرة على سرّه لا على غيره المرّ

Çüfische Abhandlung desselben Verf., von der Einheit und Untheilbarkeit des göttlichen Wesens und Verhältniss des Menschen zu Gott und von dem Wesen des Lautpreisens (اللذكر) Gottes, von dessen 7 Stufen der Verf. die erste (الحايةة الأولى اللسان) betrachtet. Er knüpft an ein Gedicht (35 Verse lang) an, dessen Anfang f. 866:

ان النفرد للاولي سبقوا الي اصل المعالي قال تعالى واذكر ربك في نفسكه : Schluss f. 886 تضبعا وخفيذ الآيذ هذا آخر ما وجد من هذه الرسالة

3723, We. 1557.
2) f. 3-95.

8°, 19 Z. (201/2×151/2; 141/2×9°m). — Zustand: ziemlich gut, doch lose im Einband; Bl. 3 ganz lose. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe (schadhaft). — Titel u. Verf. f. 3°:

٤٠ قرة العين والباقيات الصالحات ومقاليد
 الارضين والسموات لحمود القادري

الحمد للم الذي آنسنا : Anfang f. 3b: الحمد للم الذي آنسنا بالباقيات الصالحات . . . أما بعد فلما رايت رغبة بعض الناس في عصرنا هذا على جمع المال الرخ HANDSCHRIFTEN D. R. BIBL. IX.

Der Verf. Mahmud elqadiri führt f. 59 als seine Lehrer an: إبراهيم اللقائي † 1041/1681, + 1066/₁₆₅₆, على الاجهوري + 1069/₁₆₅₈ + محمد الشوبري wird also um 1080/1669 gelebt haben; f. 50° führt er eine Abhandlung روضلا الانوار von sich an. -In dem vorliegenden Werke sagt er, dass die Zeitgenossen auf materiellen Erwerb und auf Prahlen mit ihren Reichthumern erpicht seien; dem gegenüber will er sie mit diesem Werke, das von Verehrung und Anbetung Gottes und Abweisung jeder Beimischung einer Person zu dem göttlichen Wesen auf Grund von Qoranversen und Traditionen handelt, zur Religiosität erwecken. Auch behandelt er darin die Namen Gottes und Mohammeds und die daran sich knüpfenden Gebete und sagt, der Prophet selbst habe ihm im Schlafe mehrmals Eröffnungen قرة العين Erst habe er sein Werk genannt; dann auf Eingebung des Propheten: الباقيات الصالحات الخ (so wie oben). Dasselbe ist in ungezählte Abschnitte getheilt, die jedoch nicht deutlich hervortreten; in der Einleitung behandelt der Verfasser hauptsächlich den Satz, dass die Verdienstlichkeit der Werke von der guten Absicht dabei abhänge (انما الاعمال بالنيات وانما لكل امرئ ما نوى) und dann die Verdienstlichkeit des Dikr.

اقول ومن المحالف Das Werk selbst begihnt f. 12° معظم الباقيات الصالحات وادل الخيرات قوله تعالي بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين الي آخر السورة النخ

فصل ومن معظمها ايضا ذكر الايات الذي فيها 13° الاستغفار من غير ترتيب

فصل ومن معظمها قوله تعالي الحمد لله الذي 15⁶ خلف السموات والارص

u. s. w. Die Abschnitte beginnen mit den Worten من معظم الجواهر oder ومن معظم الباقيات . . . 35° . . . والماقيات . . . 35°

اسماء الله الحسنى لفظا ومعنى واسماء نبيه وصفيه المصطفى وبعض اسماء انبيائه الكرام u. s. w.

نصل ومن معظم الباتيات . . . ترتيب الصلوات 50° علي سيد السادات احمد المختار الرخ ولندكر بعض الكيفيات المقيدة بالاوقات 53°

Hier und im Folgenden giebt der Verfasser eine Menge Proben von Gebeten oder Gebetsausrufen für Mohammed, zum Theil unter Benutzung von anderen Werken, wie von (82°), محمود الغزنوي (81°), صلوات الغزالي (85°), حرز العرب (84°), مناجات زين العابدين (90°). (90°) حرز النووي, (87°) الشاذلي des حزب الحرب الحرب الحرب الحرب الحيرات u. besonders که دلايل الحيرات عبد القادر الكيلاني an, dessen Anfang des عبد القادر الكيلاني ما في المناهل , in 12 Versen.

Schrift: Anfangs gross und dick, allmalig etwas kleiner und feiner, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. Am Rande oft Inhaltsangabe. — Abschrift im J. 1129 Ramad. (1717) von علي بن الحاج منصور oft. — Collationirt von demselben und عبد الوهاب الحويجي in demselben Jahre.

F. 96° oben Angabe, dass im J. 1181/1719 eine Pest in Haleb gewesen sei.

We. 1558 dasselbe Werk.

94 Bl. 8°c, 23 Z. (21¹/3 × 15¹/2; 16¹/2 × 9¹/2 cm). — Zustand: zieml. lose im Einband, nicht ohne Flecken. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel ebenso ausführlich.

Schrift: gross, geläufig, kräftig, deutlich, vocallos; Stichwörter roth. — A bachrift von فتنح الله بن ابي بكر im J. 1114 Śa'bān (1702). — Collationirt.

3724. We. 1725.

 8vo , 19 Z. $(20 \times 13^8/4; 13^1/2 \times 6^1/2^{om})$. — Zustand: am unteren Rande, auch am Rücken wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel fehlt; s. nachher.

حمدا لمن زبن عباده بقلادة : Anfang f. 18^b: عبادته . . . وبعد فهذه رسالة معمولة في بيان مواضع وجوب الجهر في الاذكار واستحبابه الخ Der Verfasser ist الفقير كيم بن موسى. Nach f.276 hat Mohammed ben mūsā die Abhandlung im J. 1090/1679 vollendet. Er handelt darin über das الذكر wan dasselbe laut sein muss oder doch lieber laut gehalten wird und wann dies nicht der Fall ist. Der Titel ist: التفرقة بين الجهر المشروع في الذكر وغير المشروع

Die Abhandlung selbst beginnt f. 18^b unten: اعام ان ذكر الله تعالى من انصل الاعمال واحسن الاحوال دين الاسلام مبنى على المستنبط: Schluss f. 27^b المنقول لا على غيره من مناسبات العقول والحيد لله الخ⁴ تمت

F. 27^b—28^b ein Türkisches Gedicht, theologischen Inhalts.

Schrift: ziemlich gross, dick, etwas rundlich, vocallos. Auf dem breiten Rande öfters längere Bemerkungen. — Abschrift c. 1100/1688. — Collationirt.

3725. We. 1818.

137 Bl. 8vc, 23 Z. (191/s × 111/2; 171/2 × 73/4cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: brauner Lederband. — Titel fehlt: s. unten. Verfasser fehlt; er steht f.4bu. in der Unterschrift:

محمد بن منصور السفطى الشاذلي

الحمد لله حق حمده والصلاة :Anfang f. 1b من الله عن الله عن البصاركم كثايف الحجب النخ

Der Verfasser Mohammed ben mançūr essifti spricht von seinen Beziehungen zu noch der in Elqāhira und von der durch diesen vermittelten Bekanntschaft mit المواجعة أله المواجع

that er dies, und nun giebt er f. 4b bis Ende die Reihenfolge (سلسلة) der Lehrer darin an bis zurück auf 'Alı, der darin Mohammed gefolgt sei.

واقتندي بجدّه سيد الكونين :Schluss f. 5 سيدنا ومولانا تحمد رسول الله صعّم وآله واصحابه واتباعه اجمعين' والحمد لله رب العالمين'

Das dann in der Unterschrift folgende: هذا هو سند الشاذلي الصحيح المعول عليه ist als Titel anzusehen.

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. Der Text in rothen Linien eingefasst. — Abschrift vom Verfasser selbst (hier aber nach dessen Abschrift angefertigt, um 1200/1785).

3726. We. 1779.

Format etc. u. Schrift wie bei 2). - Titelüberschrift: سالة اخرى لشيخنا المذكور,

(محمد مراد الأزبكي النقشبندي (d.i.

الحمد لله حمدا كثيرا والشكر له Anfang: الحمد شكرا غفيرا . . . أما بعد فاعلم أن الأصل الاصيل والمتن المتين والعروة المؤتقى في التعدوف والسلوك الحر

Moliammed murād cluzbekī ennaqś-bandī † 1142/1729 handelt in dieser auf f. 14 mit في السهاع ", betitelten Schrift über die in Folge des الذكر eintretenden Ekstasen, die sich theils im Singen, theils im Tanzen u. Springen äussern und erörtert den Unterschied بالاختيار freiwilliges und unfreiwilliges Thun —; letzteres sei zwar nicht erlaubt, aber doch entschuldbar.

قال بمنابعة من ارسل رحمة للعالمين : "Schluss f.4 سيدنا وسيد الاولين والآخرين وحبيب ربّ العالمين صعم'

3727. Pm. 224.

Format etc. u. Schrift (17 Z.) wie bei 6). — Titel f. 209°: المدام المدام البكر في بيان بعض اقسام الذكر In der Vorrede f. 210° mit Zusatz von وترك الذكر Verfasser: s. Anfang.

Muçtafā ben kemāl eddīn elbekrī eççiddīqī † 1162/1749 behandelt hier die verschiedenen Arten des Gebetes Dikr. Der Verf. hatte früher eine Abhandlung, auf dasselbe bezüglich, geschrieben (s. Anfang), aber im Unreinen gelassen; aus derselben hat er hier das Hauptsächlichste aufgenommen.

: Die Abhandlung selbst beginnt f. 210°؛ المذكر ربانتي وكياني والاول على اقسام ذكر الخ

ونرجو من منه سبحانه : Schluss f. 226b ومصباح حسن الختام في عافية بجاء سيد الانام ومصباح الطلام والحمد لله . . . وصلى الله على سيدنا الح Collationirt.

Pet. 513, 2, f. 21b-36a.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

Dasselbe Werk. Titel u. s. w. ebenso.

3728. We. 1763.

4to, 19 Z. (231/4×16; 15×11cm).—Zustand: ziemlich gut, doch nicht ganz ohne Flecken.— Papier: gelblich, stark, glatt.— Titelüberschrift f. 70b:

هذه رسالة عروس الجلوة في فضل اعتكاف الخلوة والمواعظ النبوية في الحدث على ذكر السادة الخلوتية

ebenso in der Unterschrift; etwas abweichend angeführt in We 1729, 4. — Verfasser fehlt; es ist, wie aus We. 1729, 4 hervorgeht:

حسين بن طعة البيتهاني

الحمد للد الذي لا يحيط بعلمد : Anfang f.70 الخمد كتاب الظنون . . . أما بعد فإن أصدى الحديث كتاب الله وخير الهدي عدي محمد بن عبد الله صغم الح

Ueber die Vortrefflichkeit des zurückgezogenen Lebens, der Enthaltsamkeit in irdischen Dingen und des Lobpreisens Gottes (الذكر), des Glaubenskampfes und Gehorsams gegen Gott und des Gebetes handelt in dieser Abhandlung Hosein ben ta'ma elbeitamant † 1176/1761 (No. 3312), unter Anführung von Qoränstellen und Aussprüchen Mohammeds.

العفو والعافية والمعافاة الدايمة :Schluss f. 82° في الدين والدنيا والآخرة . . . وسلام علي المرسلين والحمد لله الخ

Schrift: gross, breit, rundlich, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift vom J.1155 Sawwäl (1742).

3729. We. 1729.

4°, c. 18 — 20 Z. (22 × 15; 16¹/2 × 10³/4°m). — Zustand: wasserfleckig am Rande. — Papier: gelb, ziemlich glatt und stark. — Titel fehlt; nach der Vorrede:

المواعظ النبوية الصوفية

Verfasser fehlt; nach der Vorrede:

حسين بن طعمة البيتماني

الحمد لله الذي تفرد : Anfang f. 95° . . أما بعد بالوحدانية ولا شريك له في الملك . . . أما بعد فان افصل الكلام كلام الله تبارك وتعالي وخير الهدي هدي محمد بن عبد الله صعم الج

Ausführliche Betrachtungen über das Dikr, von demselben Verfasser; er hat bei Anführungen die Gewährsstützen fortgelassen und eine Menge rechtgläubiger Schriften benutzt; wer Genaueres wünsche, müsse sich an seine andere Abhandlung halten, welche betitelt sei: المواعظ النبوية في الحن على اذكار السادة الصوفية [s. We. 1763, 10]. Am Ende des Werkes, f. 110b, nennt er das Vorliegende sein Vermächtniss (وصبة). Es kann also auch unter diesem Titel gehen. — In bestimmte Abschnitte ist es nicht eingetheilt.

وهذا هو الحق وما بعد الحق: Schluss f.110b: الله يقول الا الصلال فذه وصيّتي لنفسى ولكم . . . والله يقول الحق . . . ومن قصده لا يخيب وصلى الله الح

Schrift: gross, dick, deutlich, fast vocallos. — Autograph des Verfassers vom J. 1153 Moliarram (1740).

3730. We. 1723.

8vo, 21 Z. (21¹/₂×16; 15×10^{cm}). — Zustand: im Rücken (und am untern Rande) fleckig, besonders im Anfang und zu Ende. — Papier: gelb, etwas glatt, stark. — Titelüberschrift f. 116^b:

عذه سلسلة تلقين الذكر Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي شرع الاحكام : Anfang f. 116 . . . السيد وايد الاسلام . . . أما بعد فيقول . . . السيد حسين بن الشيخ طعهة القادري الصيادي الرفاعي النقشبندي . . . البيتماني . . . الميداني . . . مدة ترجمة لطيفة مختصرة في بيان سند تلقين كلمة التوحيد وثمرة شجرة السعادة والتجريد البخ

Abhandlung desselben Verfassers, auf محمد بن حسن اغا بن مصطفی Veranlasssung des entstanden. Vorauf- اغا الشهير بابي المملوك geschickt ist ein Excurs über die 3 Stufen, von denen We. 1723, 2 die Rede ist, und über den Werth des Dikr und die Verpflichtung, dasselbe Andern beizubringen. Dann kommt f. 120° ff. die Reihenfolge derer, von denen der Verfasser das Dikr gelernt, hinaufsteigend bis zu Mohammed selbst und Gabriel und Asrafil und Gott selbst. Zuletzt ist noch die Rede von den 3 Stufen des Dikr bei den Cufts, بالتفكر في الام الله , باللسان بكلمة التوحيد nämlich ـ . بمعرفة الحق حصور القلب في شهود الرب und عن عين قلبه بقدر معرفته بالحقيقة : Schluss f. 123 فافهم هذأ الكلام وكن به معنى با غلام والله مولانا السلام Abschrift im J. 1170 Rab. I (1756): Autograph.

3731. We. 1553.

58 Bl. 4to, 25 Z. (22¹/₂ × 16¹/₄; 16¹/₂ × 11^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht frei von Flecken; f. 50. 51 ausgebessert. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser f. 1^a oben am Rande:

كتاب النفحة العنبرية من الرياض المبرغنية على الاذكار الصلاتية

لحسين بن على عبد الشكور

الحمد لله المتفصل بعموم النوال : Anfang f. 1b قبل السؤال . . . أما بعد فيقول حسين بن على عبد الشكور . . . لما حصلت عناية الاستاذ الاعظم والملاذ الانخم . . . مولانا عفيف الدين السيد عبد الله ميرغنى . . . فنلت من فيوضاته العامة رشحة الخ

Hosein ben 'alī 'abd eśśakūr, um 1180/1766, hatte einen Commentar verfasst zu dem Gebete شهاب الدين احمد بن موسى بن على ابن عُجَيْل des † 690/1291 (das mit den Worten beginnt: اللهم صل على سيدنا تحمد ملا قلبد المنسع بك لكه) und darüber grosses Lob von seinem Lehrer 'Abdallah ben ibrahım ben hasan mirgani † 1207/1792 erhalten; imgleichen für die Versificirung des Werkchens: الهدية السّنية في الصلاة السّنية wozu er, auf den Wunsch desselben, eine Glosse verfasste, die aber sehr umfangreich und, auch wegen ihrer Gelehrsamkeit, nicht recht verbreitet war (No. 3558). Alsdann verfasste er im J. 1180 Ram. (1767) dies Werk, in welchem er ausführlich über die Gebete, welche וולנטן, heissen, handelt. Er stützt sich dabei hauptsächlich auf das Werk seines Lehrers, das betitelt ist: in welchem auch ,جواذب القلوب لذكر علام الغيوب dieser Gegenstand sehr ausgiebig erörtert ist.

Das Werk, dessen Titel übrigens in dem Vorwort nicht genannt ist, zerfällt in Vorrede und 3 مقصد (mit je 4 مقصد) und Schlusswort. في ارشاد الطالب التي مطالع البطالب f. 2^b المقدمة 1. مقصد 3^b

1. وسيلة 10 أن كار الانتباه 1. 30 وسيلة 1. في انكار الوضوء والغسل 1. 11 ; في انكار التاخلي في انكار الكل 15 أ. 15 في بقية انكار صلاة الليل 15 أ.

2. مقصد، f. 18^a; 3. مقصد، f. 29^b.

فيما ورد من الاذكار بعد الصلوات 47⁶ الخاتمة وفيما ورد فيها من دعوات⁴

ويكون لنا في الخير خير معين : Schluss f. 58° ويكون لنا في الخي بنعمته تتم الصالحات فهذا آخر ما ابرزته يد الاقدار في هذه الاطمار والصلاة والسلام الخ

Schrift: gross, rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Arabische Foliirung.

Abschrift im J. 1186 Śa'bān (1772) von عبد الرحمن بن حسين عبد الشكور, dem Sohne des Verfassers. Derselbe fügt am Schlusse f. 58b ein Gedicht von 20 Versen, von ihm selbst gemacht, hinzu, zum Lobe des Werkes und seines Vaters; es beginnt (Ramal):

هلاه النفحة فاجت فغدا كل مزكوم بها ينتشق F. 1° enthält eine ziemlich lange günstige Beurtheilung des Werkes von بعلي بن حسن باعنتر ungefähr um 1190/1776, von dessen eigener Hand. Dieselbe beginnt: الخمد لله المنان الذي من قبل

3732. Pm. 394.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: رسالة في التلقيون

Verfasser fehlt; s. unten.

الحمد لله الذي وفق عباده الواصلين : Anfang من السالكين لطرق الرشاد . . . وبعد فهذه رسالة في اصل التلقين ومعرفة رجال سلسلة هذه الطريف الخ

Ueber den Ursprung des Gebrauchs der Formel الله الا الله , von Einzelnen und von Mehreren zusammen ausgesprochen, und in welcher Weise dieselbe gesprochen werde und welche Wirkungen sie habe. Ferner Aufzählung der Männer, welche einander, ohne Unterbrechung, das Verfahren bei ihrem Gebrauche mitgetheilt haben, von Mohammed bis auf خمد الحِفْناوي † 1181/1767, von welchem letzteren der Verfasser dieser Abhandlung es gelernt hat, nämlich

Diese Abhandlung des Ahmed ben 'aṭijje elgenedī elbūśī, um ¹²⁰⁰/₁₇₈₅, ist ein Auszug aus der des حمد المنيَّر الشافعي und der des المنيَّر الشافعي الصعيدي † 1218/₁₇₉₈ über denselben Gegenstand.

وهو لقَّى وارشد ملخصها فقير : Schluss f. 45° المبدي احمد . . . البوشي حنِّن الله عليه قلب حصرةِ المشار اليه وكذلك لقَّى الفقير عبد الرحمي والله اعلم تهت 3733. Spr. 882.

5) f. 17⁶ – 19⁶.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift:

فصل في فصل الذكر

قال الشيخ تجم الدين الكبري :Anfang f. 17b

Bruchstück aus einem Werke über das Eddikr, dessen Verfasser der genannte Nagm eddin elkobari † 618/1221 sein kann. Vielleicht ist er aber bloss citirt und der Verfasser ist † 768/1866, von welchem auch Spr. 882, 1—4 stammt.

فصل خلاصة الذكر الاستغراف بالملكور الح *F.17 من شرايط الذكر ان يكون الذاكر *Zuletzt f. 19 من على طهارة كاملة

ظهرت ينابيع الحكة من قلبه الى لسانه ؛ Schluss f.196

3734. We. 1657.

84 Bl. 8°, 17-18 Z. $(18^1/2 \times 13^1/2; 16-16^1/2 \times 10^1/2-11^{cm})$. — Zustand: sehr stark wassersleckig, auch sonst sleckig und unsauber; an mehreren Stellen abgescheuert. Bl. 1 ausgebessert (auch 2 u. 3). — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1° von anderer Hand:

الحمد لله الذي اوجد الانسان : Anfang f.1 من العدم الي الوجود جوده . . . أما بعد فلما كانت طريقة سلوكنا وسلوك طريقتنا مَبْنية على ذكر كلمة لا اله الله سرا وجهرا الخ

Unter Benutzung früherer Schriften hat der Vers. dies Werk über den Werth und die geheime Kraft des Dikr versasst. Er lebt nach dem Vers. des العوارف († 682/1234) und citirt fast nur den الشيخ, d. i. Ibn el'arabt. Das Werk zerfällt in Einleitung (فاتحة), 4 Kapitel und Schlusswort (خاتعة).

فاتحة الكتاب قال في رسالته المعرفة على لسان العلماء "2 فاتحة الكتاب تاب .1 باب .7 باب .1

فى فصايل كلمة لا اله الا الله وفوايدها 13 باب. 2 فى بيان الايات والاخبار والاثار الدالة على 18 باب. 3 استحباب ذكر الجهر وجواز رفع الصوت بالذك ومشروعيه

في بيان حقيقة الذكر واسراره ونتاجه في الله المرارة ونتاجه في الله الباب في بيان معرفة النفس والقلب والروح في 30 خاتمة الباب على سبيل الاجاز والاقتصار

وانى اعد هذه النعمة بعد :Schluss f. 384 النعمة النعم والحمد لله على نلك؛ تمت

Schrift: ziemlich klein, geläufig, deutlich, vocallos. Stichwörter roth überstrichen. — Abschrift c. 1000/1691.

3735. We. 1657.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f.38b:

- Titel f.

الحمد لله رب العالمين أما بعد : Anfang f.38^b غقد سالنى بعض المحابي . . . ان اجمع رسالة ابين فيها كيفية طريقتنا وكيفية اورادنا من الذكر والصلاة والصيام في الخلوة والجلوة وكيفية سند تلقين الذكر الشريف والخرقة المباركة الخ

Çüfische Abhandlung über die Perikopen-Gebete Abends und Morgens und deren Wesen überhaupt, über zurückgezogenes Leben und Bedingungen dazu und Fasten u. dgl. Zerfällt in Einleitung (الفاتحة), 5 Abschnitte u. Schlusswort. عنه المنتب في حقيقة الصحبة النافعة وكيفية في شرايطها وآدابها

فى بيان كيفية طريقتنا الشريفة 42° فصل .1

ف بيان اوراد ذكر كلمة لا اله الا الله جهرا 44 فصل .2
 وخفيا وبيان فصيلتها وكيفية شرايطها وآدابها

في بيان أوراد الصلاة في اليوم والليلة 49° فصل 3.

فى كبيفية الخلوة والعزلة وفضيلتهما 51⁴ فصل.4 وشرايطهما وآدابهما وكيفية الاوراد فى الخلوة والجلوة على حد الايجاز والاختصار

في بيان سند تلقين الذَّكر الشريف 52^b فصل 5 والخرقة المباركة المتصل سندهما

الخاتبة في بيان كيفية التوبة واخذ العهد 184 واخذ عقد الاخوة لله تعالى واخذ عقد الاخوة لله تعالى فصل الخاتبة في بيان مذهب القوم 55 في اصل الاعتقاد واعتقادهم في التوحيد جعلنا الله واياكم من التبعين الناجين: \$\$ Sohluss f.59\$ ولا يجعلنا من المتدعين الهالكين بفصلة وكرمه تن

Spr. 840, 2, f. 77^b—89^a enthält den 1. und 2. Abschnitt. Titel und Verfasser und Ueberschrift des 1. Abschnittes fehlen.

3736. Mq. 123. 5) f. 65-75.

 8vo , 13 Z. (Text: $11^{1/3} \times 8^{1/4^{cm}}$). — Zustand: gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel fehlt. Er ist etwa:

ك" مقامات الذكر الخفى Verfasser: s. Anfang.

سئل ابو يعقوب يوسف بن : Anfang f. 65^a عن الذكر الخفى فقال حمدان النهرجوري رحّه عن الذكر الخفى فقال يكثر شرحه وسادكر منه ما يحتمله عقول الناس

In dieser Abhandlung beschreibt Jūsuf ben ham dān ennahraģūrī die Zustände, welche die Cūfis bei dem stillen Gebete durchmachen. Der Verf. zählt auf: 65° المراقبة; 65° الخبية; 68° الشوق; 69° الخبية; 68° المشاهدة; 71° الانبساط 71° الطمائينة; 74° الغناء 75°; الذهاب 74°; الغيبة

Schluss f. 75^b: وييسره بمشينه ولك فصل الله ويسره بمشينه ولك فصل الله وتعم الوكيل، Schrift: ziemlich klein, gewandt u. gefällig, vocallos. Abschrift c. 800/1887.

3737. Pet. 690.

171 Bl. 8°°, 25 Z. (20¹/2×15; 16×10°m). — Zustand: unten am Rande wassersleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark u. glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titelüberschrift f. 4b:

السيف الباتر لعنق المنكر على الذاكر Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي خص نبينا : Anfang f. 4 والامم محمدا صقم بالعلم اللدني من بين الانبياء والامم

. . . أما بعد ما قول الايمة العلماء العاملين الاعلام وامناء كتاب الله الفارقين بين الحلال والحرام في جماعة يجلسون في بعض الاوقات متأذيين متحلقين متطهوين جاهرين بكلمة التوحيد ولفظ الجلالة قياما وقعودا ممتثلين منطوق قوله تعالي فاذكروني اذكركم الخ

Aufzählung von Qoran- und Traditionsstellen und Aussprüchen gelehrter und frommer Männer über die Wichtigkeit und Erspriesslichkeit des Dikr. So werden Stellen aus f. 6b und des سعد الدين التفتازاني f. 6b und des f. 7b angeführt. Auch die Frage, ob das Dikr mit Erhebung der Stimme vorgenommen werden dürfe, wird ausführlicher erörtert; f. 8° ff. von العيني; f. 10° von الزيلعي; ; (في جواز الذكر بالجهر) البزازية 10° eine Stelle aus ; 10° Stelle aus شرح المنية للحلبي; 11° aus ابن نجيم von شرع شرعة الاسلام; 11° von قاصيخان. Im Schlusswort (الخاتمة) 12° werden einige Stellen von Gegnern erörtert und widerlegt. Der Schluss derselben ist f. 126: كذلك كذب الذين من قبلهم فانظر كيف كان عاقبة الظالمين و

Es scheint aber doch, dass die noch folgenden Blätter, welche hauptsächlich Textstellen śāfi'itischer Gelehrten für das laute Dikr enthalten, auch noch zu diesem Werke gehören, obgleich sie, als wäre es eine eigene Abhandlung, mit dem Bismillah anfangen. Vorauf gehen f. 13° ff. einige Seiten über das "Schweigen" der Çüfis: اول ما نذكر قبل نصوص السادة الشافعية تمشكات السادة الصوفية وادلتهم الخ Alsdann kommt f. 14b der Abschnitt über die Ansichten der Safi'iten darüber: مما كشبيد الشيخ تحمد الشهير بالعارف الخلواتي الى شيخه شيخ الاسلام شهاب الدين ابن حجر المكي . . . ما قول السادة العلماء . . . في جواب من يذكرون الله قياما وقعودا وبانغام الموسيقى بالتمطيط الح ; سؤال في السماع للدميري Darin u. A. f. 15b desgleichen von البلقيني, auch von السيوطي, auch f. 16° von الكوراني; ferner 16° unten . فتوي ابن حجر العسقلاني 16^b ; فتوي الغزالي

وقال قولا يكاد صاحبه ان يقع :Schluss f.17b في الكفر من جهلا تشبيه اصوات الذاكرين بما ذكر ويستحق على اطلاق نلك عليهم التعزير البليغ اللايق بمثله والله أعلم

Schrift: ziemlich gross, eng, deutlich, vocallos. — Abschrift von خالد بن على السمحان الحديثي (f. 84b) im J. ¹¹⁷⁴/₁₇₆₀.

3738. We. 1817.

Format etc. u. Schrift wie bei 6). - Titel u. Verf. fehlt.

سئل مشایخ الاسلام رم عن :Anfang f. 112b جماعة صوفیة بجتمعون فی مجلس ذکر وتذکیر ثم ان بعضهم یقوم ذاکرا هائما لوارد بحصل له فهل یلام علی ذلک مختارا کان او غیر مختار او ینکر علیه او یمنع او یزجر ام لا' افیدوا مع البسط اثبتم الجنة'

Antworten Verschiedener auf die Frage: ob die Çūfis, wenn sie beim Dikr — gleichviel ob wilkürlich oder unwilkürlich — aufstehen, Tadel oder Missbilligung verdienen und davon abgehalten werden müssen oder nicht? Zuerst spricht sich عبر البلقيني darüber aus, ferner عبر البلقيني u. A. Es wird hier über das المنافئ ziemlich ausführlich gehandelt und über die Verdienstlichkeit desselben werden f. 116°—118° einige Traditionen beigebracht; worauf dann noch ähnliche Aussprüche Anderer folgen.

فلا تفارقوا مجالس العلماء فان : *Schluss f. 119 الله لم يخلف على وجه الارص تربة اكرم من مجالس العلماء '

3739. We. 1735.

8°°, 27 Z. (20°/s × 15; 15'/9 × 8'/3°°°). — Zustand: der Seitenrand durch Ankleben von Papier verbreitert; nicht recht sauber und im Anfang fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich grob. — Titel und Verfasser sehlt.

الحمد لله الذي يذكر من :Anfang f. 102b ذكره في سرّاه وصرّاه . . . وبعد فلما كان الطرف الى الله بعدد انفاس الخلايق الخ

Abhandlung über das Ďikr, in 4 Abschnitten: ق ذكر الله تعالى وتعظيمه 102 فصل 1. في ذكر الله تعالى وتعظيمه في الوجد من غلبة تأثير الذكر ونار المحبة 105 فصل 2.

في السماع من شوف الذكر وصفائه 113 فعمل.8 في آداب الوعظ وشرف العلم 115° فصل.4

وما تدري نفس ما ذا تكسب :Schluss f. 117b: غدا وما تدري نفس باي ارض تموت واللم أعلم الخ

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gedrängt, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1888. — F. 118 leer.

3740. We. 1578. 2) f. 25-28.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel u. Verf. fehlt.

Anfang nach einer kurzen Vorbemerkung: التحمد لله الذي نور بذكره قلوب اوليائه . . . قال الله تعالى هل جزاء الاحسان الا الاحسان الح

Abhdlg über das Ďikr, in einigen Abschnitten: f. 25° المرار الطهارة والدخول في الصلاة للمنظول على تصحيح القراءة u. s. w.

ووصية لمن اراد سلوك : Schluss f. 28b: الطريق وانا احوج اليم ونسئل الله التوفيق ولا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم وصلي الله الخ Nach f. 27 feblt wenigstens 1 Blatt.

3741. We. 1702.

186 Bl. 8°°, c. 11-12 Z. $(15^1/2 \times 10^1/4; \text{ c. } 12^1/2 \times 9^{\text{cm}})$. Zustand: gut. — Papier: weisslich, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Enthält: 1) f. 1b ein kleines Gebet und den Anfang eines zweiten.

. الذكر f.2. 3°. Ueber die Erfordernisse zum . الذكر Anf.: فان قال لك قائل ما شروط ادب الذكر فقل اربعة الح

- 3) f. 3°—7 das Schlusskapitel des Werkes الفترة (= We. 1700, 2, f. 46° ff.). Es hört auf f. 7° Mitte (= We. 1700, 51°, 6) und hat hier noch einen kleinen Zusatz über die Kennzeichen des Faqır, der dort fehlt, während der dortige Schlusspassus von 51°, 6 an hier fehlt.
- 4) f.8—12° ein Gebet, dessen einzelne Sätze immer schliessen mit: نابع منا الفاتحة; aus ganz neuer Zeit.

Schrift: gross, dick, deutlich, vecallos. No. 4 noch grösser, weiter, rundlich. — Abschrift um 1235/1820. — Bl. 12b—14 leer.

3742. Mq. 127.

Format etc. u. Schrift wie bei 12). — Titelüberschrift:

باب في معرفة الذكر الاكبر

قال الله تعالى فاذكرونى اذكركم :Anfang واشكروا لى ولا تكفرون . . . اعلموا . . . ان ذكر الله جل جلاله لا اله الا الله اعظم القربات الخ

Ueber die Wichtigkeit des Dikr und die Art der Mittheilung desselben an 'Alt und wie in demselben der Geist des mittheilenden Lehrers nebst der nachwirkenden Kraft Mohammeds fortwährend sich übertrage.

فاعلموا أن الباب مغلق :Schluss f. 81 فأعلموا أن الباب مغلق بالذكر على الدوام والعبد مافر على الدوام والسلام والحمد لله رب العالمين الرخ

3743. We. 1765.

8vo, 17 Z. $(17^2/4 \times 13^1/2; 18 \times 9^3/4^{om})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titol und Verfasser fehlt.

بسم الله الواحد الواجب الوجود : Anfang f.11^a كتاب من القريب الرقيب الي الحبيب التجيب . . . الما بعد قان نعمة المنعم الذي أوجب شكره علينا المخ

Çüfische Abhandlung; an die Gnaden Gottes anknüpfend, die in verschiedenen Stufen den Menschen zur Erkenntniss und Nähe Gottes führen, weist sie auf die Nothwendigkeit hin, über Gott und sich selbst nachzudenken und im Gebet Dikr zu danken. Zu diesem Danke giebt der Verfasser Anleitung, indem er — auf Wunsch, f. 18^a — ein längeres Gebet mittheilt.

Schluss f. 15°: لا انت ولا غيرك والسلام على Schluss f. 15°: من تادب مع السلام بالاستسلام ورحمة الله وبركاته تمت Schrift: ziemlich gross, flüchtige Gelehrtenhand, vocallos. — Abschrift um 1100/1888.

3744. Lbg. 1041. 5) f. 43-48.

 8vo , c. 20-22 Z. $(16^8/4 \times 12^4/2; 15 \times 11^4/2^{cm})$. — Zustand: etwas unsauber. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Titel und Verfasser fehlt.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Anfang eines Werkes, worin kurze Tagu. Nachtgebete (اذكار) enthalten sind. Beginnt: الحمد لله رب العالمين وصلي . . . وبعد فهذا شيء من الاذكار مما يقال في الليل والنهار فمن ذلك أن يقول الانسان اذا أنتبه من النوم الحمد لله الذي يحيى ويمين الم

Schrift: ziemlich gross, flüchtig, rundlich, unschön, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift (nach f. 135°) im J. 1049/1639, von خوق بن فصل الحاكد.

3745. Spr. 1993. 2) f. 8-23. 31-36.

8vo, 15 Z. (18¹/₂×13¹/₂; 11×9°m). — Zustand: nicht sauber; in der unteren Hälfte zum Theil wasserfleckig u. an einigen Stellen abgescheuert. — Papier: gelb, glatt, stark.

Bruchstück eines çüfischen Werkes, in eine grosse Anzahl ungezählter فصل eingetheilt.

Blatt 8—13 gehören zusammen; ebenso 14—23 u. 32; ferner ist 36 das letzte der vorhandenen Blätter und steht kurz vor dem Schlusse des Werkes; 31. 33. 34. 35 sind vereinzelte Blätter, doch gehören 31. 34., wenn auch nicht unmittelbar, zu 5—13. Die Folge der Blätter mag diese sein: 14—23. 32. Lücke. 33. Lücke. 8—13. Lücke. 31. Lücke. 34. Lücke. 35. Lücke. 36. — Es kommen darin viele längere Gedichtstücke vor, die sämmtlich, bis auf 2 Stücke von 3 u. 2 Versen, von dem Verfasser selbst sind.

واعلم ان : 1 , 4° Das Vorhandene beginnt f. 14° التلوين والتمكين وصفان يشيران الى حالين في محلين المخ التلوين والتمكين وصفان يشيران الى حالين في محلين المخ فصل فمن فتح الله تعالى عين يقطته واشهده خفايا سريرته 15° فصل واعلم ان من عرف نفسه عرف ربه وعرف ما يراد منه 17°

فصل واعلم أن السماع عبارة عن الأصوات الحسنة 34° والنغمات المطربة

F. 36^b bricht ab mit den Worten (Bastt): واشرب وسق ولا تبخل على طمأي

فان رجعت بلا رق فوا اسفى ولقد اضفت الي هذه الابيات ابياتا قلتهن في معنى ذلك ختمت بهن الكتاب والله الموفق بالصواب

Vielleicht ist der Zweck der ganzen Schrift die Verdienstlichkeit des Dikr darzustellen und (ziemlich weit ausgeholt) zu begründen. Eine längere Stelle handelt (f. 12^b ff.) von dem Erlaubtsein der Musik (السماء).

Schrift: zieml. klein, gewandt, gleichmässig, deutlich, fast vocalles. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

3746. Pm. 228.

65 Bl. 8°c, 15 Z. (18¹/3 × 13¹/2; 11¹/2 × 9cm). — Zustand: am oberen Rande wasserfleckig, auch sonst etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel fehlt.

An fang f. 1b: ترتيب الذكر الكامل الماخوذ الثاني يقال بعد الصلوات الخمس وهو من السنة الذي يقال بعد الصلوات الخمس وهو معم عظيم وهو قسمان ذكر الصبح والمغرب الح Specielle Anweisung, wie das Dikr zu beten sei. Schluss: اللهم هذا الدعاء ومنك الإجابة Schluss: وهذا الجهد وعليك التكلان ولا حول ولا قوق المخ Schrift: ziemlich kleine, gesällige Gelehrtenhand, vocallos (nur am Ende vocalisirt), öfters auch ohne diakritische Punkte, nicht ganz leicht. — Abschrift von

F.7b—13b allerlei Mittel (z.B. سقاية السلاح, مقاية السكاكيين , سقاية السيف , 7b. 8e. 9b. 10b (شرب البلاثر) 13a. Gebete, Fragen u.s. w.

3747. Pm. 42.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

a) Titelüberschrift:

هذا الدعاء للامام العارف بالله تعالى الشيخ وهو لختم الذكر والمدح والصلوات على النبي صغم

Anfang: اللهم اشرح بالصلوة عليه صدورنا ويشر بها امورنا: Anfang: اللهم اشرح بالصلوة عليه صدورنا ويشر بها امورنا: Gebet zum Beschluss des Dikr und des Lobes und Gebetes für den Propheten. — Schluss f. 1516: وانصر جيوش الموحدين على القوم الباغيين المحدين وصلي الله الذي المبتدعين برحمتك يا ارحم الواحدين وصلي الله الذي

b) Ueberschrift f. 152°: هذا دعاء شريف يقرأ في استقبال شهر رمصان وفي وداعه واعلموا رجحم الله ان هذه ليلتكم ليلة الوداع النخ: Anfg: واعلموا رجحم الله ان هذه ليلتكم ليلة الوداع النخ: Gebet beim Anbruch des Ramadān. — Schluss f. 156°: والحمد لله على سوابغ نعمائه وصلوته على : "615° أحاتم النبييين . . . والحمد لله رب العالمين آمين أمين أمين أمين المناسبة ا

3748. We. 1694.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

والهكم الد واحد :Ein Gebet (Dikr). Anfang والهكم الد واحد لا اله الا هو الحي القيوم الح

يسبّح له ما فى السموات : "Schluss f. 10 : يسبّح له ما فى السموات : والارض وهو العزيز الحكيم والحمد لله رب العالمين . F. 10 allerlei kleine Gebete. F. 10 . 11 . Turkisch.

3749.

- 1) Pet. 684, f. 126 129. Abhdig tiber الذكر Anfang: الحمد لله رب العالمين والعاقبة . . . أما بعد ناعلموا صفات القوم رم . . . أما بعد فهذه سنة مباركة الخ
- 2) Mq. 180°, f. 90°. 91°. Ueber das Ďikr, mit Anschluss an den Satz: خصّ بالذكر من بين صفاته العلي ما هو اخصّ
- 3) We. 1814, 3, f. 40—44. Ueber das Benehmen beim Dikr, von محمد بن عمر الواسطي العرب
- 4) Pet. 703, 10, f. 58^b. 59. Ein Abschnitt tiber dasselbe: فصل في آداب الذكر وما يراد منه الذكر تحقيق الانس الخ
- 5) Pet. 312, 9, f. 89—92. Von der Verdienstlichkeit des Dikr. Zuerst: فصل في ذكر دقيقة كلية لدي العارف بها
 - 6) Mq. 180⁶, f. 622⁶. Desgleichen. Anfang: فصل اعلم انه كما يستحبّ الذكر
 - 7) Schöm. XI, 3°, Heft 7, f. 6°-7°. Desgl.

8) We. 1634, 2, f. 26. Format etc. u.Schrift wie bei 1. - Titel überschrift f. 26°:

فصل في فضل الذكر ووصف اهله

(In der Unterschrift f. 26°: راً في وصف أهل الذكر)
Anfang:

الذكر محيى قلوب الذاكرين به ان اخلصوا لا اله الا الله

Eine Qaçıde (Basıt) zur Schilderung der still im Gebet Versunkenen; alle Verse endigen wie oben. — Schluss:

با رب واغفر لناظمها وسامعها ومن يقل لا اله الا الله Bl. 27 — 334 leer.

3750.

Das Verdienstliche und der Erfolg des Gebetes الذكر wird behandelt in We. 1814, 53°. Pet. 684, 130. 131. Spr. 897, 21°—23; 1962, 59. — Desgleichen und besonders Anführung solcher Gebete in: Pet. 485, 148°. Mo. 35, 105°. WE. 124, 1°—2°. We. 1853, 2;

1667, 1^b. Mq. 43, 45^a. Pm. 213, 61^b. 62. 64; 224, 151^a (= 152^b). Pet. 684, 28^b. 130. 181. Spr. 461, 143^b. — Lbg. 819, 164^b; 1019, 28^b. 29. We. 1141, 11 ff. Pm. 105, 104^a; 159, 43^b; 286, Schluss. Pet. 610, 1^b. Spr. 678, 100—115. Mq. 32, 440. 441.

3751.

Von den Werken über das Dikr seien hier noch folgende erwähnt:

- ابراهیم بن المندار von جامع الانکار (۱ عبد بن ابراهیم بن المندار + 818/980.
- 2) الخام البقالي الخام البقالي الصلوة von الخمد بن ابي الغام البقالي + $576/_{1180}$ (562).
- 3) لومة اللائم von لكبري ألكبري † 618/1221.
- 4) معافى بن اسمعيل الموصلي von موجز الذكر (4
- ابن العربي von نتائج الانكار في المقرّبين والابرار (5 † 688/₁₂₄₀.
- عبد الحق بن ابراهيم بن von رسائل في الانكار (6 عبد العكي ابن سبعين 669/₁₂₇₀.
- الر" النورية له ايضا (7)
- محمد بن احمد بن von اذكار الحج والعمرة (8 محمد بن احمد بن ألمكي قطب الدين المكي قطب الدين
- von الارشاد في فصل أرباب الذكر والجهاد (9) محمد [وعلى] بن عبد الحسن أبن الدواليبي محمد إلى المعالى الدين ابو المعالى
- von بستان الدعاء والاذكار ولسان الاستغفار بالاسحار (10 بستان الدعاء والاذكار ولسان الاستغفار بالاسحار (10 +761/1860.

- von المصباح في الجمع بين الانكار والسلاح (11) † 165/1864 أحمد بن محمد بن ابراهيم المقدسي
- الارشاد والتطويز في فصل لكر الله وتلاوة كتابه العزيز (12 أورشاد والتطويز و12 von عبد الله بن اسعد اليافعي اليمني von
- عمد بن von اخلاق الاخيار في مهمّات الانكار (13 عمد بن von بحمد القدسي . \$808/1405
- ابراهيم بن von المعين على فعل سنّة التلقين (15 مراهيم بن von المعين ألناجي (15 مراه)
- محمد بن von الابتهاج باذكار المسافر الحاج (16 محمد بن von الابتهاج عبد الرحمن السخاري
- von داعي الفلاح في اذكار المساء والصباح (17 مراء) von جلال الدين السيوطي (17 مراء) المراء الدين السيوطي
- von كا في الذكر الجهري وتجويزة وجواز الدوران (18 von عبد الرحن التوقاتي حسام الدين (18 عبد) الرحن التوقاتي حسام الدين
- von جبر الكلمة القاصمة بذكر الكلمة العاصمة (19 جبر الكلمة القاصمة بذكر الكلمة العاصمة أواد von الكلمة العاصمة القاصمة العاصمة العاصمة
- 20) والمسار في الصبي في الكار في الصبيح والمسار von والمسائي ألاحسائي ألاحسائي المارويم بن حسن الاحسائي
- النفحة المدنية في الاذكار القلبية والروحية والسرية (21 von عبد الرجن العيدروسي وجيد الدين von المرادوسي وجيد الدين
- للبل المتين في الانكار والادعية الماثورة عن سيّد المرسلين (22 مبد الملك بن على الصديقي المكي von .
- .مسائيل الانوار في نتائج الانكار (23
- فضل الذكر القرباني (24).

7. Gebete mit den Gottesnamen.

3752. Lbg. 889.

8vo, 20-22 Z. (21 × 15; $14^{1}/_{2}$ -16 × 11^{cm}). — Zustand etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel u. Verf. f. 14^{a} :

التحبير في علم التذكير وتفسير اسماء
 الله الحسني واشتقاف معانيها

لابي القاسم عبد الكريم بن هوازن القشيرى جبال الاسلام قال الاستان . . . القشيرى رقى : Anfang f. 14 القشيرى الخيد لله القديم الذي لا يستفتح له وجود الحكيم . . . الما بعد فقد كثر سؤال الراغبين في علم التذكير الخ

Auf Wunsch von Verschiedenen giebt Elqośeiri † 465/1072 hier Auskunft über die einzelnen Namen Gottes und Anleitung, dieselben im Gebet (الذكر) zu gebrauchen. Zuerst allgemeine Bemerkungen; dann f. 256 ff. die Erklärung der Bezeichnungen الذا الله الاالله بالله und القدوس; endlich f. 33 die der einzelnen Gottesnamen, von السلام an bis الصبور.

والسكون تحت ما يجري به :Schluss f. 79b: قصاؤه وقدره وفقنا الله تعالي لذلك . . . وقد انتهى كتابنا هذا الخ

Collationirt. Am Rande bisweilen Berichtigungen, auch kurze Erklärungen und Zusätze. Im Text nicht selten Verse angeführt.

التخبير Die obige Lesart التخبير. Die richtig; sie ist erklärt durch beigeschriebenes التزيين.

3753. Pet. 701.

61 Bl. 8°°, 17 Z. (20 × 14¹/2; 14 × 7²/3°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: ziemlich stark, glatt, gelblich. — Einband: Pappband mit rothem Lederrücken. — Titel fehlt.

Die hier zusammengestellten Gebete in Versen sind:

القصيدة (والمنظومة) الدمياطيّة 1) f.1-3 (والمنظومة) الدمياطيّة 10 Titel u. Verfasser fehlt. Der Verf. ist: نور الدمياطي [وابن الدمياطي] الدين [وابن الدمياطي] Oder Titel ist auch: الله الحسني oder منظومة اسماء الله الحسني.

Anfang (Tawil):

بدأت ببسم الله والحدد اولا على نعم لم تحص فيما تنزّلا

In diesem Gedicht kommen alle Gottesnamen in Anwendung. Es ist etwa 60 Verse lang.

2) f. 3%. Ueberschrift: هذه غارة لكل مهمة الله عنه الو مهرونا او مهموما او ملزوما او محزونا وكل ما حل بك من امور الزمان يفرجها الله عنك Anfang (Basit):

ان ابطأت غارة الارحام وابتعدت عنا فأقرب شيء غارة الله Alle Verse schliessen mit الله oder منا. — Pm. 387, 12 dasselbe (No. 3406, 1).

عذا دعاء الغارة : Ueberschrift (عاء الغارة) يقرأ في الظلمة في السحر قبل الصبح مجترب يقرأ في الظلمة في السحر قبل الصبح مجترب Anfang (Basit):

ان ابطأت غارة الاقطاب ما الاتحقت تاتى به مسرعا يا غارة الله Alle Verse schliessen mit مال. نظم الأستغفارة: (hier fehlend)؛ نظم الأستغفارة Anfang (Basīṭ): استغفر الله من اثني ومن زللي ومن علمي ومن علمي

Alle Verse (bis auf die 10 letzten) fangen an mit استغفر الله. — Dasselbe Gedicht in Spr. 815, f. 79°. 78°.

Schrift: klein, gewandt, deutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 1215/1800.

3754.

Das in Pet: 701, 1, f. 1-3 besprochene Gedicht des Nür eddin eddinjäti ist noch vorhanden in:

1) Spr. 1933, 14, f. 188—191 (63 Verse lang). 8vo, c. 11Z. (Text: 18¹/₂×8^{cm}).—Zustand: unsauber, fleckig.—Papier: gelblich, stark, etwas glatt.—Titel u.

fleckig. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Titel u. Verf. fehlt. — Schrift: zieml. gross, rundlich, nicht undeutlich, das erste Drittel vocalisirt. — Abschrift c. 1215/1800.

- Spr. 490, 33, f. 184^b 185^b (62 Verse).
 8vo (Text: c.18×8-10^{cm}). Titel fehlt. Schrift: von neuerer Hand, flüchtig, unschön, vocallos.
- 3) Mo. 26, 2, f. 25^b 36^b. Im Ganzen 60 Verse.
- 4) We. 1766, 10, f. 48b-49. Im Ganzen 59 Verse.
 - 5) Spr. 162, 2, f. 102^a—103^a. 8vo, 16 Z. (21×15; 16¹/₂×10^{cm}).

Titel fehlt. Nur 33 Verse; dann noch 12 V. auf f. 133^b (schadhaft) und 14 V. auf dem auf den hinteren Deckel geklebten Blatt. Schrift: unschön, flüchtig, vocallos, um 1215/1800.

3755. Spr. 852. 2) f. 42⁶-54³.

 12mo , c. 17—19 Z. $(14^{1}/_{2} \times 9^{1}/_{2}; 11 \times 6^{1}/_{2}^{cm})$. — Zustand: unsauber u. fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich stark, glatt. — Titel u. Verfasser f. 42^{b} unten:

شرح منظومة اسهاء الله الحسنى للدمياطي لابي العباس احمد بن حسن البرنوسي عرف بنرووق الفاسي

الحمد لله رب العالمين التواب الهادي :Anfang الى الحق . . . أما بعد فها انا اذكر شيئا من خواص نظم الشيخ الولى الصوفى نور الدين الشهير بان الدمياطي الخ

Commentar zu dem selben Gedicht (Pet. 701, 1, f.1), von Ahmed ben ahmed ben

mohammed elburnüsi zarrüq elfäsi † 899/1493 (No. 2239). Der obige Name des Verf. ist nicht ganz richtig. — Die Verse, im Ganzen 69, sind zum Theil gruppenweise erklärt, die Erklärung aber besteht nur in der Angabe, wozu der Vers gut ist, wenn er so und so oft gelesen wird.

Zu den ersten 6 Versen beginnt der Commentar f. 43°: بالغانحة والملك المنافية بالفاتحة والملك المن

Das Werk schliesst mit einem Gebet-Gedicht (Țawil) von 20 Versen, deren erster: دعوتك يا مولى فاقبل دعائيا وبلغ بما ارجوء منك الامانيا

Schrift: ziemlich klein, etwas rundlich und flüchtig, deutlich, vocallos. Die Verse roth. — Abschrift von معر بن الحاج احمد د. التاء الحاج احمد

F. 54^b. 55^a enthalten eine, von احمد القشاشي † 1071/₁₆₆₀ mitgetheilte, dem 'Alt in den Mund gelegte, Anweisung, wie am wirksamsten zu Gott zu beten sei.

We. 1828, 3, f. 51. 52 enthält denselben Commentar, aber nur zu 5 Versen (deren erster hier: متين فمتن قوتى الخ). Der Titel ist hier: كا خواص الاسماء الحسني; der Verfasser: احمد بن محمد بن عيسى البرنوسي الخ المعماء الحمد بن محمد بن عيسى البرنوسي الخ

3756. Pm. 681.

8vo, 17 Z. (Text: 13¹/₂ × 9¹/₃cm). — Zustand: sehr wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel f. 80^a (und im Vorwort):

ک" الفتح الاسنی فی شرح الاسماء الحسنی
 ۷۵۲۶. f. 80%: محمد الصفوي

الحمد لله الذي تعرّف لخلقه فيه : Anfang f.80° عرفوه ... وبعد فيقول ... محمد الصفوي وكلما رايت الاسماء الحسنى التسعة والتسعين المنظومة لبعض العارفين الخ

Gemischter Commentar des Mohammed eppafawi † 928/1622 (No. 2418) zu demselben Gedicht; er sagt, sein Lehrer ابر عبد الله محمد habe es zu beten gepflegt.

فيتبعون احسند انك اهل :Schluss f. 103b التقوي واهل المغفرة وصلى الله النخ

Der Verfasser giebt jedes Mal, wenn er einen Namen Gottes erklärt hat, die Beziehung und Nutzanwendung desselben für den Menschen: dieselbe wird immer eingeleitet mit der Wendung: تنبيه حظ العبد من هذا الرصف.

Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, gefällig, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift c. 1150/1787.

3757. Lbg. 581.

164 Bl. 8vo, 9 Z. (16 × 10¹/₂; 9¹/₂×6^{cm}). — Zustand: im Ganzen gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, ziemlich dünn, glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe, nebet Goldverzierung. — Titel fehlt, steht aber zu Ende der langen Vorrede f. 33b:

بلوغ القصد والمنتى في خواص اسماء الله الحُسْنَى Verfasser fehlt: a. Anfang.

قال الشيخ . . عبد الله : Anfang f. 1b عبد الله المن محمد ولد ابن الحات رحماً الحمد لله المنزة عن الحدوث والاعراض . . . وبعد فقد جزع الى بعض الطلبة من الاحتاء في الله المؤ

Commentar des 'Abdallah ben mohammed, Nachkomme des Ibn elhagg, zu demselben Gedicht. Er giebt in der langen Vorrede erbauliche Vorschriften, wie seine Freunde in Haleb, für welche er denselben verfasst hat, sich bei der ungerechten Behandlung, über welche sie klagen, verhalten sollen. Dann beginnt f. 34° der Commentar. In der Regel werden 2—3 Textverse voraufgeschickt, dann folgt die Erklärung, die durchaus nur geheime Kräfte und Wirkungen in den Versen ausspürt und Anweisung giebt, dieselben zu verwerthen, auch darauf bezügliche Geschichten mittheilt.

Zu dem Zwecke werden dann auch zu Ende je eines solchen Abschnittes ein Paar Quadrate (oder auch nur eines) mit den Worten der Verse innerhalb kleinerer Quadrate vorgeführt, betitelt, und bezeichnet als das oder jenes zu leisten geeignet. — Ibn elhāģģ wird der in No. 3519 vorgekommene sein. —

قلت خاصية : A n fang nach den 3 ersten Versen هولاء الابيات الثلاثة للرمد فمن اراد أن لا يصيبه الرمد النخ

Mit jenen ersten Worten beginnt die Erklärung überall.

فهن قال هذا اذا فرغ : Schluss f. 163b; من اذانه ادخله الله الجنة بغير حساب

Schrift: ziemlich gross, gut, vocallos. Text in Goldlinien mit rothen Beistrichen eingefasst. Der Grundtext und Ueberschriften, auch Stichwörter, roth. — Abschrift von درویش علی المعروف بامام خان قریم من تلامیا درویش علی المعروف بامام غان قریم عند مولاه بالسید عبد الله رضی عند مولاه

3758. We. 1804.

8vo, 13 Z. (16 × 10³/₄; 11¹/₉ × 6¹/₃cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: strohgelb, glatt, ziemlich stark. — Titel fehlt.

Commentar zu derselben Qaçide. Er قوله بدات على صيغة المتلكم : beginnt zu V. 1 من بدا به اي ابتدأ وببسم الله متعلق به الخ

وكذا آل : Schluss des Commentars f. 115 وكذا آل : في التعاليم التعاليم عنه القصيدة ... في حبيع الاوقات واجب علينا ... في حبيع الاوقات التعاليم الت

Schrift: ziemlich gross, gewandt, breit, gleichmässig. Der Grundtext vocalisirt. — Abschrift vom J. 1170/1756.

3759. We. 1805.

Format etc. und Schrift wie bei 7). — Titelüberschrift und Verfasser:

هذه السهاء الله الحسنى للسيد البكري مصطفى بن كهال الدين البكري d. i.

الحد لله الذي خص اهل مواصلة : Anfang f. 86 الابكار . . . مصطفى الابكار . . . أما بعد فيقول . . . مصطفى . . . الصديقي نسبا الحنفي مذهبا الخلوتي مشربا الح

Nach diesen und noch einigen einleitenden Worten folgt das Gedicht des Muctafā ben kemāl eddīn elbekrī † 1162/1749, die "schönen" Namen Gottes enthaltend, ein Gebet.

Anfang (Tawil) f. 876:

لاسمائك للسنى عبيدك قدائنى عنانا له يرجوا بما يدرك الثنا Schluss f. 92°:

واتباعهم ماقام ينشر مدحهم محتر روي عنهم حديثا معنعنا

Dies Gedicht hat eine Menge Lücken; dies rührt daher, dass für die in den Vers gehörenden Namen Gottes Raum gelassen worden ist, wahrscheinlich um sie später mit rother Dinte zu schreiben, was jedoch unterblieben ist.

3760. Pm. 191. 6) f. 656-68.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). - Titelüberschrift:

Anfang (Tawil):

شرعت بتوحيد الاله مبسملا سأختم بالذكر لليد محسبلا

Ein Gedicht in 62 Versen, worin die 100 Namen Gottes in Gebetsform zusammengestellt sind. — Schluss:

مع الآل والاسحاب جمعا مكملا وبعد نحمد الله ختما واولا

3761. We. 1961. 5) f. 35^a - 36^a.

 12mo , 19 Z. $(14^{1}/_{2} \times 8^{cm})$. — Zustand: sehr fleckig, wurmstichig. — Papier: gelb, grob, etwas glatt. — Titel fehlt; er würde sein:

دعاء الاسماء الحسنى

Zusammenstellung der Gottesnamen zu Gebetszwecken.

غفرانك ربنا واليك المصير *Schltss f. 36 انه حميد مجيد وسلام على المرسلين والجداله رب العالمين

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, ungleich, vocallos. — Abschrift c. 1200/1785.

3762. Spr. 546.

Format etc. u. Sohrift wie bei 2) (aber fleckig). — Titel f. 29a und f. 29b oben:

شرح اسهاء الله الحسنى

اسمة تعالي الله عدده ٩١ هو الاسم : 49 Anfang f. 29 المحرى من داوم على ذكره فى كل يوم بعد كل صلاة بعدد ما وقع عليه العدد تصرّف فى العالم تصرفا لا يدفع امره فيهم الخ

Angabe, wie die Namen Gottes im Gebete anzuwenden seien, um die oder jene Wirkung zu haben, und wie oft sie zu beten seien. Letzteres hängt von dem Zahlenwerth, den die einzelnen Namen haben, ab: derselbe wird daher bei jedem derselben angegeben (z. B. , = 299, , = 489 etc.).

[اسمه تعالي] الصمل عدده ۴۴ : Schluss f. 32* : السمد تعالي] من ذكره كل يوم بعد كل صلاة كما تقدم لم يحس بالم الجوع

Pm. 105, 16, f. 104^b. 105 enthält die Gottesnamen mit dem vorgesetzten يا und dem untergeschriebenen Zahlenwerth. يا الله [11] الج

3763. Min. 187. 39) f. 495^b. 496^a.

Format (c. 33 Z.) etc. und Schrift wie bei 36). — Titel und Verfasser fehlt.

هو الله الذي لا اله الا هو من قرأ :Anfang كل يوم الف مرة يا الله يا هو جعله الله تعالي من اصحاب الكشف واليقين الخ

Aufzählung sämmtlicher Namen Gottes nebst Angabe, wie oft und wann jeder derselben zu beten sei, um die oder die Wirkung zu haben.

الصبور يقرأه المريض او المصاب ثلاثا :Schlusa وثلاثين مرف ينجه الله تعالي بفصله وكرمه٬ تمت

3764. Spr. 490.

9) f. 63⁶-67².

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: هذه اسماء الله الحسنى تسعة وتسعين اسما وخواصها
Verfasser nach der Unterschrift:

البربري

قال الله تعالى ولله الاسماء الحسنى :Anfang فادعوه بها وقال رسول الله صقم أن لله تسعة وتسعين اسما من احصاها دخل الجنة أحدها هو الله اللي لا اله الا هو كل من قرأ هذا الاسم في كل يوم الح

Aufzählung der "schönen" Namen Gottes u. der mit ihrer Lesung verheissenen Belohnung.

الصبور كل من كان به مرض ... يقرأ : Sohluss f.67* هذا الله اعلم عدا الاسم ثلاثا وثلاثين الف مرة يطمئي باطنه والله اعلم

3765. Spr. 490.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Kurze Aufzählung der "schönen Namen" Gottes zu Gebetszwecken.

هذه أسماء الله الحسنى، هو الله الذي لا اله الا هو، عالم الغيب والشهادة، هو الرحمن الرحيم الخ غفرانك ربنا واليه المصير نعم :Schluss المولي ونعم النصير وصلي الله على خير خلقه الخ

F. 70° Anweisung, dem Haltfen 'Alt zugeschrieben, wie man aus dem الغال d.i. Buchstaben-Herausgreifen etc. die Zukunft voraussehen könne.

3766. Lbg. 819.
42) f. 158^b.

8vo, 27 Z. (21 × 14¹/2; 16 × 12¹/2^{om}). — Zustand: sehr fleckig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titelüberschrift:

اسماء طريقة سيدي . . . عبد القادر الكيلاني النخ

الاسم الاول لا اله الا الله عدده مائة :Anfang

Aufzählung von 7 Namen Gottes (1. لله الا الله الا الله . 3. مله . 4. الخي . 5. إلخت . 4. هو . 3. الله . 2. الله . 5. بالخي . 5. بالخي . 6. بالغيرم . 7. بالغيرم . 6. بالغيرم . 9. بالغيرم . 1. بالغيرم . 1. بالغيرم . 1. بالغيرم . 1. بالغيرة المرابع المنابعة المرابعة المرابع

Schrift: klein, dentlich, vocallos. — Abschrift c. 1160/1737.

3767. Min. 187.

Folio. - Papier: röthlich, ziemlich stark, glatt.

Ein langes Festgebet, das, nach einer Fürbitte für die Engel und die Propheten im Einzelnen und im Ganzen, die einzelnen Namen Gottes in Anrufsform enthält.

صدت الله العظيم الذي لا اله: Es beginnt: الله العظيم الذي لا اله و الجلال . . . الله الحمد ولك الجد ولك العز ولك القهر الخ

Dieselbe Schrift wie bei 2), vocalisirt; die Zeilen laufen schräg über die Seite.

Andere Gebete mit den Gottesnamen in We. 1766, 12, f. 51. 55; Mo. 9, 2, f. 86^b—87^b; Pet. 607, f. 168^b—170^a.

3768. Pm. 161.

Format etc. und Schrift wie bei 3). Bl 23b oben stark abgescheuert. — Titelüberschrift:

فصل ما جاء في ذكر اسماء الله الحسني

Aufzählung der Namen Gottes, wie sie der Reihe nach in den Suren vorkommen, zu Gebetszwecken, mit vorgesetztem الله يا رحمن في الماحدة الكتاب خمسة اسماء يا الله يا رب يا رحمن وفي البقرة خمسة وعشرون اسما يا محيط يا قدير النج

Daran schliesst sich ein Gedicht – Gebet –, in welchem diese Namen (in manchen Versen sehr an einander gehäuft) vorkommen. Anfang (Basīṭ): يارت اسمارًك للسنى اعول بها من شرّنفسى ومن لنبي واوزاري Davon sind hier 13½ Verse vorhanden.

8. Gebetsperikopen (اوراد).

3769. Pet. 329.

230 Bl. 8°°, 8 Z. (18³/₄ × 12⁴/₂; 9⁴/₂ × 6⁴/₂cm). — Zustand: fast lose im Einband; der Rücken wassersleckig, bcs. stark gegen Ende; ebenso daselbst der untere Seitenrand. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: rother Lederbd. — Titel fehlt; in der Unterschrift f. 228° u. b steht:

الصحيفة الكاملة

Verfasser fehlt: s. unten.

Anfang fehlt, ist aber richtig ergänzt (f. 1), und enthält die Riwāje des Werkes; zuerst: حدثنا السيد الاجل نجم الدين بهاء الشرف ابو الحسن محمد بن الحسن بن احمد بن على . . . العلوي الحسني رحم قال اخبرنا الشيخ السعيد البو عبد الله محمد بن احمد بن شهربار الح

Ein grössere Sammlung von Gebeten des زبن العابدين ابو الحسن على بن الحسين بن على بن العسبين بن على بن العسبين بن على البي طالب أ⁹⁴/712. In der ausführlichen Vorrede ist berichtet, wie es dazu gekommen, dass sein Enkel ابو عبد الله جعفر بن تحمد بن على بن الحسين dieselben dem المتوكل بن هرون البلخي dieselben dem المتوكل بن هرون البلخي dieselben dem معرون البلخي habe. Der Herausgeber der Sammlung führt im Anfang des Werkes die Gewährsmänner,

durch welche dasselbe im Laufe der Zeit an die Späteren überliefert ist, auf; danach hat er es erhalten von einem späten Urenkel des Verfassers der Gebete, dem Mohammed ben elhasan ben ahmed etc., ungefähr um das Jahr 550/1155.

Die Zahl der Gebete ist eigentlich, wie f. 10th angegeben, 75; davon hat المتوكد (der oben Genannte) 64 behalten. Die Uebersicht derselben, welche f. 10th ff. nach der Riwäje derselben von Seiten des خبد بن احبد بن مسلم المطبّري gegeben ist, zählt deren nur 57 auf und es wird hinzugefügt, dass der Rest sich nicht in den Ausdrücken, die (der obige) Ga'far gebraucht, aufgefunden habe. — Hier sind im Ganzen nur 54 vorhanden, alle mit Ueberschriften versehen.

التحميد الدعر وجل والثناء عليه "Zuerst: f.13 عليه "Zuerst: f.13 الصلوة على جلة العرش 22 الصلوة على رسول الله صغم 19 الصلوة على اتباع الرسل ومصدقيهم "26

دعاؤه في الالحاج على الله 221 ، 122 في التذلل لله 224 وعاؤه في التذلل لله 224

ونجّني من مصلّات الفتن : *Schluss f. 228 برحمتك يا ارحم الراحمين وصلى الله على سيدنا الج

Schrift: ziemlich gross, weit, gefällig, gleichmässig, stark vocalisirt. Ueberschriften grün. Zwischen den Zeilen steht meistens in kleiner rother Schrift, Persischen Zuges, die Persische Uebersetzung. Am Rande (zum Theil in rother Schrift) öfters Verbesserungen, auch Worterklärungen. — Abschrift im J. 1081 Ramadān (1671) von خليل الله بن زين الدين على الكاخكي

F. 2286—2306 enthalten noch einige Gebete des زين العابدين, darunter besonders ein Tesbih, das zur Vergebung aller Sünden vorzüglich wirksam ist und das Gott selbst dem Engel Gabriel gelehrt hat, anfangend f. 2296: الخب عن الابصار بالعزية تجلى للقلوب بالعظية واحتجب عن الابصار بالعزية

F. 8^b und 9^a stehen am Rande die "schönen Namen" Gottes (zu Gebetszwecken), entnommen dem Buche: الجواهر; und f. 9^b—11^b, 52—54, 220^b—222^a, 223^b—228 verschiedene kurze Gebete. — Nach f. 7 fehlen 2 Blätter.

3770.

Dasselbe Werk ist enthalten in: 1) Pm. 692.

144 Bl. 8vo, 22 Z. (17²/₈ × 10³/₄; 11 × 6^{cm}). — Zustand: ziemlich gut; in der 2. Hälfte unten am Rande etwas wasserfickig. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: schwarzer Lederband mit Goldeinpressung und Klappe. — Titel fehlt. — Der Text ist mit Persischer Interlinear-Uebersetzung versehen.

Auf den bei Pet. 329 angeführten Schluss folgen hier noch 7 Wochentags-Gebete und ist der Schluss alsdann: وتتم احسانك فيما بقى من يا ارحم الراحمين

Schrift: klein, schön, ganz vocalisirt. Der Text in Goldlinien nebst blauen Einfassungslinien; ausserdem jede Textzeile mit dünnen Goldlinien eingefasst. Die Persische Uebersetzung zwischen den Zeilen in rother überaus kleiner Schrift. Die Ueberschriften in schöner Goldschrift. Neben dem Rande läuft noch eine Goldlinie hin. Zwischen dieser und den den Text einfassenden Linien stehen oft Persische Bemerkungen, selten Arabische. — Abschrift c. 1100/1688.

2) Glas. 211.

298 Seiten 8°°, 11-13 Z. $(17\times11; 11^{1}/_{2}-13^{1}/_{2}\times7^{1}/_{2}-10^{1}/_{2}^{om})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

weisslich, grob, stark, ziemlich glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe. — Titel auf der Vorderseite des ungezählten Vorblatts:

صحيفة زين العابدين على بن الحسين بن امير المؤمنين

Anfang und Schluss (S. 281) wie bei Pet. 329. S. 282—288 eingeschobene Gebete; 289 leer; 290—298 enthält die Wochentagesgebete. — Auf der Rückseite des Vorblatts steht noch Sura 1.

Schrift: gross, krāftig, rundlich, zum Theil vocalisirt. Ueberschriften roth; Text in rothen Linien bis S. 258. — Abschrift im J. 1298 Gom. I (1881) von على بن تحمد البصراوي. — Arabische Paginirung bis S. 158; auf 136 folgt noch 188—186. S. 48 nicht gezählt.

Spr. 699 dasselbe Werk, 224 S. Gedruckt in Calcutta 1248/1882.

Pm. 720 ist ein ausführlicher Commentar, betitelt شرح الصحيفة السجادية und specieller: رياص السالكين في شرح محيفة سيد العابدين وقدوا الزاهدين

علي بن احمد بن محمد معصوم بن احمد بن احمد بن الدين الحمد الحمد الحسني الحمد بن ابراهيم الحسيني الحسني المدني صدر الدين im J. 1106/1694. 267 Bl. Folio, lithographirt im J. 1271/1854.

3771. We. 1758.

8vo, c. 19-24 Z. (20 × 14; $16^{1/2}$ × $11^{1/2}$ cm). — Zustand: fast lose im Deckel. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel und Verfasser f. 95^a:

هذه اوراد قطب العارفين الشيخ عبد القادر الكيلاني

بسم الله الرحمن الرحيم العظيم البركة :Anfang والثناء التام ولله الاسماء الحسنى فادعوه بها هو الله الذي لا اله الا هو الم

Perikopen-Gebete des 'Abd elqudir elkilānī † 561/1165.

تب على بجاه سيد المرسلين : Schluss f. 98° عما يصفون محمد صعم . . . سجان ربك ربّ العزّة عما يصفون وسلام علي المرسلين والحمد لله رب العالمين،

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, meistens weit, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1160/1737.

3772.

Andere Gebete dieser Art sind:

1) Pm. 16, 6, S. 237. 236, mit der Ueberschrift: ورد عبد القادر الكيلاني, von demselben Elkīlānī.

Lbg. 855, 124° gleichfalls von ihm.

2) We. 1470, f. 586—596, mit derselben Ueberschrift und dem Zusatz:

مورد أبن أبي شريف † 906/1500.

اللهم انى استلك بسطوة جبروت قهرك :Anfang

3) We. 1748, 5, f. 44, mit dem Titel حرز النصر. Anfang ebenso.

4) Pm. 16, 5, S. 235. 234.

87°, c. 22Z. (Text: c. 15×12°m).—Zustand: fleckig.—
Papier: gelb, glatt, ziemlich stark.— Titel:

ورد سيدي احمد الرفاعي

اللهم انى اسئلك بعظيم قديم مكنون Anfang: النكيا اهل Schluss: انكيا اهل Schluss - محزون اسبائك النخ النخ المتقوي واهل المغفرة برحمتك يا راحم الراحمين 'Ahmed ben 'ali ben ahmed errufā'i † 578/1182.

3773. Spr. 784.

34 Bl. 8°°, 11 Z. (19¹/3 × 13¹/2; 12¹/2 × 6³/4°m). — Zustand: fleckig, wurmstichig. Fast lose im Deckel. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit rothem Lederrücken. — Titel f. 1°:

هذه اوراد الأسبوع

(in der Unterschrift f. 24^a: الأوراد السبعة).

محيى الدين أبن العربي : ٧erf. f.14:

رب العزّة عمّا يصفون وسلام : Schluss f. 24* على المرسلين والحمد لله ربّ العالمين ً

F. 24 — 34 noch einige grössere Gebete desselben Verfassers (Anf.: اللهم يا حتى يا قيوم und زلا الله وحده . . . انجز وعده الح

Schrift: ziemlich gross, krüftig, gut, gleichmässig, vocalisirt. Die Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1000/1691. — Collationirt. — Nach f. 5 fehlen 2 Bl.

3774

Dasselbe Werk in:

1) Lbg. 737, 1, f. 1—24.

30 Bl. 8°°, 11 Z. (18 \times 11; 11 \times 6°°). — Zustand: etwas fleckig; öfters ausgebessert. — Papier: bräunlich, glatt, ziemlich dünn. — Einband: brauner Lederband.

Titel f.1° (von späterer Hand): اوراد الاسبوع. In der Unterschrift betitelt: اوراد الايام السبعة. Die Gebete tragen für die einzelnen Tage noch besondere Ueberschriften, näml.: f.1° زود الاحدية 12° ; ورد القربة 10° ; ورد القربة 12° ; ورد العارف 10° ; ورد القبومية 13° . ورد العارف 13° ; ورد القبومية 13° .

Schrift: zieml. gross, gewandt, gut, vocalisirt, Ueberschriften roth; Text in Goldlinien. — Abschrift c. 1100/1688.

2) Do. 125, 5, f. 165°—199°. Titel: احزاب الاسبوع.

3) Spr. 490, 25, f. 149—155*.

Titel: اوراد الايام السبعة. Schluss: هو الحق البين واجعلنا من خواصهم أمين وصلى الله الخ Dann noch zwei andere kurze Gebete.

3775.

Einzelne Wochentags-Gebete desselben Verfassers sind in:

1) Pm. 16, 4, S. 228-230.

8vo, c. 21 Z. (Text: c. 13 × 9^{cm}). — Zustand: oben am Rande fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark.

S. 229 Gebet auf Sonntag (ورد ليوم الاحد), wie bei Spr. 784, f. 1^b. — S. 228 ein anderes auf die Sonntags - Nacht (اللهم انت الحيط بغيب كلشيء).

S. Do. 125, f. 200^b.

Schrift: ziemlich gross, flüchtig, ungleich, vocallos. — Abschrift c. 1150/1737.

2) Pm. 231, 5, S. 39.

Gebet auf Dienstag (ورد يوم الثلثاء), wie bei Spr. 784, f.10^a. Abschrift von القاضى محمد نعنى um 1200/₁₇₈₅.

3) Spr. 793, 2, f. 151.

Gebet auf denselben Tag. -

Nachtgebete (أوراد الليالي) desselben Verf. finden sich Do. 125, 5, f. 2006—2184.

Aehnliche Gebete desselben stehen in Pm. 9, 7, S. 186—188 und am Rande 189 und 190 (Anfang: اللهم يا منور الارواح und اللهم انى استلك بوجودك الاول

3776. Lbg. 151.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Papier: gelblich und bräunlich. — Die Stichwörter roth, die Ueberschriften in verblasster grösserer Goldschrift. — Titel und Verfasser in grösserer Gold- u. Blauschrift, nach den Linien abwechselnd, f. 1862:

الدر المنتقى المرفوع في اوراد اليوم
 والليل والاسبوع

لابى بكر بن داود بن عيسى الحنبل الصالحي القادري ابي الصفا تقى الدين

الحمد لله الواحد القهار : Anfang f. 186 العزيز الغفار الحليم الستار الخ

Abū bekr ben dāwud ben 'isā eççālih'i taqī eddīn abū 'ççafā † 806/1408 stellt in diesem Werke Tag- und Nachtgebete für seine Schüler zusammen und f. 2094 ein längeres Gebet mit den Gottesnamen, giebt ausserdem auch Anleitung zu den gottesdienstlichen Werken.

وطرايق الذكر وتحو ذلك : Schluss f. 2134 فهو شيء لا يدرك بالكتابة وانما يدرك بالمواطبة وفتح عين القلب تفهم سريعاً تم الكتاب

HKh. III 4878. Ein Commentar dazu von seinem Sohn 'Abd errahmän † 866/₁₄₅₂, betitelt: خفة العباد وادلة الاوراد. Ib. II 2620.

3777. Pet. 595.

116 Bl. 4°, 19 Z. (25¹/9×17; 18¹/9-19¹/9×12¹/9-13°m). Zustand: unsauber, fleckig und am Rande öfters wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe. — Titel u. Verfasser f. 1° von späterer Hand:

ك مرشد السالكين ومنقذ الهالكين من تاليف الامام حجة الاسلام محمد بن محمد الغزالي

الحمد لله:(von derselben Hand) (An fang f. 1 () () وعلى على الاثه حمدا كثيرا . . . أما بعد فان الله جعل الرض ذلولا لعباده لا النز

Der Mensch auf Erden ist ein Wanderer, sein erster Rastort die Wiege, sein letzter das Grab, seine Heimath ist das Jenseits, Paradies oder Hölle, das Leben die Dauer seiner Wanderschaft, in der die Jahre und Monate Abschnitte sind u. s. w.; Leidenschaften sind die Wegelagerer, sein Gewinn ist, in Gottes Nähe zu kommen im Jenseits, sein Unglück, der Strafe in der Hölle zu verfallen. Diesem zu entgehen und jenes zu erreichen ist Gottesdienst und Gebet bei Tag und Nacht nothwendig und wie beides einzurichten sei, ist zu wissen von Wichtigkeit. Dies zu lehren ist Zweck dieses Werkes. Es zerfällt in 2 Kapitel.

فى فصيلة الاوراد وترتيبها واحكامها وبيان 4.2 بآب 1. الله تعالي الله تعالى ال

بيان اختلاف الاوراد باختلاف الاحوال 12° Darin f. 22° بيان اختلاف الاوراد باختلاف الاحوال f. 22° بيان f. 22° بالعابد f. 28° بالعابد f. 28° بالمتعلم f. 28° بالعالم f. 105° بالموحد f. 105° بال

فى الاسباب الميشرة لقيام الليل فى الليالي 106⁰ باب. 2 التى يستحب احيارُها وفصيلة احياء ما بين العشاءين وكيفية قسمة الليل

يرفع فيهما الاعمال الي الله : Schluss f. 114b تعالي وقد ذكرنا فصائل الاشهر والايام للصيام في كتاب انصوم فلا حاجة الي الاعادة تمت الكتاب

Abschrift im Jahre 802 Rabi' II (1399) von خليفة بن موسى القسطموني

Schrift: kräftig, gewandt, deutlich, ungleich, vocallos. Verbesserungen und Zusätze oft am Rande, auch zwischen den Zeilen, besonders in der ersten Hälfte, öfters Erklärungen, zum Theil persisch. Stichwörter zum Theil in hervorstechend grosser Schrift. Blatt 1 ist von späterer Hand ähnlich (und richtig) ergänzt.

Von dieser späteren Hand rührt auch der Titel f. 1 her; er steht ebenso in der Unterschrift und ist richtig. Aber der Verfasser muss ein anderer als der angegebene Elgazzālt Er wird in dem Werke oft citirt, besonders auch Stücke aus seinem احياء العلوم (f. 9b. 10b. 81b. 82b. 85b. 103b u. s. w.). Ferner, obgleich vorzugsweise ältere Schriftsteller benutzt sind, werden doch auch viele später als Elgazzālī († 505/1111) lebende erwähnt; so f. 846 صاحب العوارف * f. 4 ماحب الهداية + 632/₁₂₈₄; f. 81^b القرطبي + 671/₁₂₇₂. Der Verf. hat also in der Zeit von 671 bis 802 (dem Jahre der Abschrift) gelebt; HKh. V 11787 ohne Angabe des جمال الدين الخلوتي ohne Angabe des Todesjahrs. Die nach dem Titel f. 1ª stchenden sind von einem späteren من تاليف الامام Besitzer an Stelle eines oder zweier ausradirten Worte gesetzt, um die Handschrift als Werk des berühmten Elgazzāli werthvoller zu machen. In der That stützt sich der Verf. auf ihn; nicht bloss aus seinem Hauptwerk, ايها الولد sondern auch aus seiner Abhandlung hat er f. 86 ff. lange Stellen aufgenommen und das ganze Werk ist in Elgazzālī's Geist gehalten. An der ausradirten Stelle müssen ein Paar Wörter gestanden haben, welche diese Beziehung zu Elgazzält bezeichnen. Ich glaube, es hat daselbst من دلام gestanden; dafür spricht auch das von dem ursprünglichen Text übrig gebliebene - in الأمام.

3778. Wc. 1766.

8) f. 46^a - 47^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 7). - Titelüberschrift:

هذا ورد سيدي ابراهيم الدُسُوق

[يقرأ بعد كل فريضة مرّة] نَوَو فلَوَو عن :"Anf. f. 46

Der Verfasser dieser Gebetsperikope ist Ibrāhīm ben mohammed ben 'abd errah-mān eddusūqī eççūfī, geb. 883/1429, † 919/1518.

Schluss f. 474: على الكفار الي آخر السورة ولا الله العلى العظيم وصلى الله على سيدنا الح

3779. We. 1758.

80° (Text: 8×12°m). — Titelüberschrift: أوراد قطب العارفيين الشيخ علوان افندي الحمادي [الحموى .ا] (يقرأ بعد صلوة العشاء في كل ليلة)

سجان الله والحمد لله ولا اله الا الله :Anfang والله اكبر واستغفر الله ولا حول ولا قوة الا الله العلي الدخ والله اكبر واستغفر الله ولا حول ولا قوة الا الله العلي الدخ Gebet des 'Alawān elhamawī † 936/1680 سجان ربك رب العزة عما :Schluss — Schluss وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين والحمد لله رب العالمين

3780. Pet. 547.

85 Bl. 8vo, 17 Z. (20×14¹/₃; 14×8¹/₂cm). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht frei von Flecken; besonders ist der Rücken wassersleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel von späterer Hand:

شرح الاوراد السبعة وغيرها للشعراوي

Ohne Einleitung beginnt dies Werk f. 16: الدعاء ليوم السبت بسم الله الرحمن الرحيم التحمد لله الذي اطبع فشكر الحمد من مقام التقصيل والجمع لا احديد النخ المحمد لله جبار السموات 170

تال الله تعالى العزيز الجبار وفيه وجوه الخ u. s. w. Also 7 kurze Gebete auf die einzelnen Wochentage, nebst ausführlicher Erklärung, von Abdelwahhābeśśa'rāwī † 978/1565 (No.1365). Daran schliesst sich gleichen Inhalts f. 69h: ورد الرسول عَمَّمَ اللهم التي اعود بك من الشك الخ worauf die Erklärung, wie in obiger Weise, von demselben Verfasser folgt, und ferner noch f. 82h ein قداء المراع المراع والمراع المراع المراع والمراع وال Der Text der obigen 7 Wochentags-Gebete und des رد الرسول folgt hintereinander f.83b-85a.

Schrift: gross, kräftig, deutlich, fast vocallos (von dem Grundtext abgeseben). Ueberschriften roth. Der Grundtext roth überstrichen. — Abschrift c. 1200/1785.

3781. Mq. 88.

800, c. 18 %. (21 × 152/3; c. 16 × 11-121/200). - Zustand: fleekig.-Papier: stark, glatt, weisslich.-Titel f.810: عدة أوراد فتحمة اخذها الفقير ناصر الدين الطرابلسي عن بعض العارفين

3 Gebetschreiben Verschiedener um Gottes Beistand und gnädige Nachsicht, herausgegeben von Nāçir eddin eṭṭarābulusī, un 980/1572. Das erste beginnt f. 816: بناه العالمين اكمل الحمد واتنقه على كلّ حال الم

Es schliessen sich daran einige kürzere Gedichte und darunter f. 84* ein längeres, ohne Angabe des Dichters, das so beginnt:

Auch f. 87^b und 88^a einige kurze Stücke über theologische Punkte, auch ein Paar Aussprüche Mohammeds.

Die Schrift ist gross, gewandt, deutlich, vocalisirt. — Die Abschrift ist vom Jahr 1889/1581 (scheint Autograph).

3782. Spr. 825.

Format etc. und Schrift wie bei f. 105. — Titel fehlt. Der Verfasser ist ohne Zweifel derselbe, von dem die Abhandlungen dieses ganzen Bandes herrühren, nämlich:

محمد بن محمد المعروف بحسن محمد بن الحمد المعروف بميانجيو بن نصير الدين بن مجد الدين بن محمد الدين الدين الدين الدين الفاروقي المجشني الاودهي جراغ دهلي

Anfang fehlt. Vorhanden ist nur 1 Blatt einer Abhdlg über die Gebete, welche الأوراد heissen; von Mohammed ben moh. ben ahmed elfärugi elgesti um 1000/1591. Anfang des Blattes: المغرب على الترتيب المذكور في الأوراد الخ

والورد الثاني بدخول وقت العشاء : Weiterhin الي حدّ نوم الناس

3783. Mo. 374.

131 Seiten See, 11 Z. (113/4×91/2: 11×63/4em). — Zustand: unsauber: S.129 u. 130 ausgebessert. — Papier: golb, glatt, stark. — Ein band: Kattunbd mit Lederrücken. — Titel von ganz neuer lland S. 1: اوراك على القاري Nach der Vorrede S. 4:

لخزب الاعظم والورد الانخم

Vorlasser s. Anlang.

الحمد لله الذي دعانا للايمان Anfang S. 2: ... ما الخاري ... الما بعد الفاري ... لما رايت بعص السالكين يتعلقون باوراد المشايخ المعتبرين

Sammlung des 'Alt ben sultan mohammed elqūrī † 1014/1606 von Gebeten aus Werken, die sieh auf ächte Traditionen stützen, um der eingerissenen Sitte zu steuern, die sieh an Gebete hält, deren Quelle von fraglicher Reinheit. Sie beginnt S. 6 mit ورد يوم السبت. Die einzelnen, meistens kurzen, Sätze fangen alle mit halt an; besondere Abschnitte sind nicht gemacht. Der letzte Theil S. 106 ff. ist eine Fürbitte für den Propheten.

I)er Schluss fehlt, ist aber S. 131 ergänzt und kann so richtig sein, nämlich: على خلقك يوم القيمة واجزه خير الجزاء والحمد للد رب العالمين والحمد للد رب العالمين

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Stichwörter roth, der Text in rothen Linien. — Abschrift c. 1150/1737.

3784. Pet. 702. 4) f. 61-78^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; er ist nach f. 62a:

الفتح القدسي والكشف الانسي، والمنهج القريب الى لقاء للبيب،

الحمد لله الذي أورد من أراد : Anfang f. 61b المقام المورود، . . . وبعد فاعلم أيها المريد الملازم على اقتطاف أزهار الأوراد النخ Gebets-Anweisungen des Muctafa ben kemal ed din elbekri † 1162/1749 (s. ausführlicher in We. 1573), auch ود السحب betitelt, entstanden bei dem Besuche des Verfassers in Jerusalem, im Jahre 1122/1710. Er giebt nicht nur das Gebet selbst, sondern auch die Anweisung, wie es zu beten sei. Das Gebet ist in ziemlich kurzen, nach dem Anfangsworte alphabetisch geordneten, Sätzen: الهي تقد جمالك النها المحتور بكل لسان . . . الهي حق حمالك النها

Daran schliesst sich: 1) f. 65 ein Gebet-Gedicht in 26 Versen (Țawil): الاق باهل الذكر والمشهد الاسما بمن عرفوا فيك المظاهر بالاسما

2) nach einem Gebet folgt f. 66° ein Gedicht, betitelt (f. 62°): المنبهجة في الطريقة المناجة, in 40 Versen, im Versmaasse der Qaçıde المنفرجة, welches so beginnt:

قم نحو حماه وابتهج وعلى ذاك المخيا فعنج

- 3) noch weitere Gebetsanweisungen.
- ورد الاشراق بي f. 72^b ein Gebet, betitelt: ورد الاشراق اللهم اشرى على هيكلي من انوارك القدسيّة النخ
 - 5) andere Gebetsanweisungen.

السحر hat verfasst ورد السحر hat verfasst ورد السحر hat verfasst بن الله بن جازي بن ابراهيم الشرقاري + 1227/1812.

3785. We. 1573.

20 Bl. 8⁷⁰, 13 Z. (16 × 11; 11¹/₂ × 6³/₄^{cm}). — Zustand: unsauber, auch fleckig am Rande; nicht frei von Wurmstich. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Dasselbe Werk. Titel f. 1*:

هذا ورد سَخَر لاستاذنا السيد مصطفى البكري

Der Specialtitel f. 2^b in der Vorrede. Anfang

wie bei Pet. 702, 4. Der Verfasser nennt sich ausführlich f. 2°, 1: مصطفى بن كمال الدين بن الصديقى الخلوتى الخنفى الحنفى الخالق الدين الصديقى الخالق الخالق المان الصديقى الخالق المان ال

Schrift: gross, gewandt, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1180/1766.

3786. We. 1805.

8vo, 18 Z. $(15 \times 10^{1}/2; 11^{1}/4 \times 5^{1}/4^{cm})$. — Zustand: unsauber, zur Halfte fast lose im Einband. — Papier: gelb, stark, glatt.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحد لله رب العالمين وافصل الصلاة . . . Anfang: أما بعد فهذا ورد يستى ورد الساحر تاليف استاذنا . . . مصطفى بن السبد كمال الدين البكري . . . فيقول بعد الاستعادة بسم الله الرحين الرحيم فاتحة الكتاب ويهديها الى المالف ويقرأ الفاتحة الى آخرها الح

Dieser Anfang weicht ab; es steht hier die Gebetsanweisung voran. Das Gedicht المنبهجة steht f. 416—45°.

Schrift: gross, kraftig, deutlich, stark vocalisirt (bis auf die letzten Blatter). — Abschrift c. 1220/1805.

3787. Pet. 426. f. 86 - 894.

4'0, 42-45 Z. (25'/4 × 16; 22 × 13'/2°m). — Zustand: oben und zur Seite stark wasserfleckig; der Rand von f. 86. 87 ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: rother Lederbd. — Titel fehlt; in der Unterschrift:

رسالغ الأوراد Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي جعل الليل Anfang: والنهار خلفة لمن اراد ان يذكر . . . اما بعد فان الله تعالي خلف عباده لسفر هايل الخ

Ueber die Vortrefflichkeit und Nothwendigkeit des stillen Gebetes und über die Vertheilung desselben auf die Tageszeiten (7 auf den Tag, 3 auf die Nacht), nebst Mustern solcher Gebete. In 3 Kapp.: 1. باب f. 86° باب. في فضيلة الاوراد وملازمة الافكار في بيان احتياج الطالب الي وظايف الاوراد وملازمة الافكار في تنوزيع الاوقات في وظايف الاوراد وملازمة الافكار

فى زمرة أوليائد انه قريب :Schluss f. 894 مجيب والحمد لله وحده والسلام على من اتبع الهدي

Schrift: klein, eng, gedrängt, vocallos, bisweilen fehlen auch diakritische Punkte, im Ganzen deutlich, bis auf einige durch die Wasserflecken beschädigte Stellen. — Abschrift im J. 844 Rab. II (1440) von درویش حافظ بن سعد بن حافظ البدخشی

3788. Pet. 236.

1) f. 1-64°: Persisch.

2) f. 64b - 65b.

8vo, 19 Z. (20¹/₂ × 15¹/₂; 15×8-10^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titelüberschrift:

هذه أوراد الحداد نقلتها من شرحها للشيرج عبد الله العلوش

Perikopengebete (اوران) des 'Abdallāh bā-a'lewī elĥaddād (um 1000/₁₅₉₁). Dieser hatte dieselben mündlich dem 'Abdallāh el'eiderūs † 1019/₁₆₁₀, und dieser gleichfalls mündlich dem 'Abdallāh el'allūś (um 1050/₁₆₂₁) mitgetheilt, der dieselben mit einem Commentar versehen hatte. Aus demselben hat sie der ungenannte Herausgeber entnommen und gelesen bei بالشيخ حبيب, der sie bei seinem Vater gelesen hatte, welcher sie von dem obigen El'eiderūs hatte.

Es wird darin angegeben, in welcher Reihenfolge, wie oft und in welcher Weise gewisse Qorānstellen und Gebetsformeln zu lesen seien. Es fängt an (nach dem Bismillāh): الله المنافئة الكتاب آية الكرسي مرّة المترا المنافئة الرسول الي آخر السورة مرّة استرا المن

اللهم انا نسئلك رضاك والجنة ونعول : Schluss بك من سخطك والنار ثلات مرات وقد كمل

Schrift: ziemlich gross, weit, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1250/1834.

3789. Pm. 444.

8vo, 19 Z. (20¹/₂×15; 16×9¹/₂cm). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Titelüberschrift (in rother Schrift) f. 57^a:

هذا الورد الشريف مجرب لكل مطلوب دنيوي واخروي مذا الفرد الشريف محرب النية المخ

ابو عمر بدار الدين العادلي السيد :Vorfassor البو عمر بدار الدين المكي الشافعي

سجانك انت تنكرت لكل :Anfang f. 57^a: شيء فما علمك شيء الخ

Perikopengebet des Mohammed elmekkt el'ādili bedr eddīn abū 'omar.

وان تعطي سؤلنا وبراءتنا من :Schluss f. 59ª النار يا عزيز يا جبار يا سبيع يا قريب يا مجيب يا الله انت حسبنا ونعم الوكيل ولا حول ولا قولا الا بالله العلى الخ

Schrift: ziemlich gross, etwas flüchtig, doch deutlich, vocallos, im Ganzen blass. — Abschrift c. 1200/1765.

3790. Mo. 19.

8vo, 8 Z. (Text: 12 × 7½ cm). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel überschrift:

ورد ملا محمد مصطفى

يا ايات البينات عا باعث الاموات ' Anfang: 'يا ايات البينات الم ' Schluss f. 111ء المح يا هادي الهدايات عالم الغاملات يا يراد (٢) العورات

Perikopengebet in ganz kurzen alphabetischen Sätzen, von Molla mohammed muctafa.

Schrift: Türkische Hand, vocallos, ziemlich gross. — Abschrift c. 1100/1688.

F. 113 — 118 (9 Zeilen). Allerlei Aussprüche und kleine Gebete, z. B. 119 nach Beendigung der Lesung des Qoran, 121 Gebet gegen die Strafe im Grabe.

3791. Mo. 132.

32 Bl. 12mo, 9 Z. (12³/₄ × 7; 7¹/₉ × 3¹/₉^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappbd. — Titelüberschrift f. 2^b:

اللهم انت السلام ومنك السلام واليك Anfang: اللهم النخ يعود السلام نجئنا ربنا بالسلام الخ

Gebetsperikopen des Gelal eddin; wer damit gemeint sei, weiss ich nicht.

من الاحباء والاموات برحمتك : Schluss f. 26* يولد ولم يولد ولم يولد ولم يكن له كفوا احد برحمتك يا ارحم الراحمين و

Schrift: ziemlich gross, gut, vocalisirt. Text in Goldlinien. — Abschrift c. 1100/1688.

Es schliesst sich daran f. 26°—31° in ziemlich grosser Schrift Persischen Zuges ein Gebet, Fürbitte für Mohammed. Anfang: الحبد لله على دين الاسلام وكفى به من نعبة الخ F. 31°—32° noch einige kleine Gebete.

3792. Mo. 12.

Format etc. und Schrift wie bei 1). – Ueberschrift: اوراد الاسبوع يوم الجمعة

Anfang: Sura 1; dann 6, v. 1 ff. u. andere Stücke, nebst Gebet dazu f. 1114, anfangend: اللهم با محيى الرفات ويا دائع الافات الخ

Perikopen-Gebete auf die Wochentage. Das zum Donnerstag gehörige Gebet schliesst f.142°: ورزقنا العافية وجاء بالشمس من مطلعها اللهم صلّ على محمد وآله وسلم'

Dann folgen noch f. 142^b—145^a 2 arabische Gebete u. 146^a—148 u. 151^b etwas Türkisches. Nach f. 116 fehlen mehrere Blätter.

3793. Mo. 6.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Zusammenstellung verschiedener Gebete:

- a) f. 38b—48b Perikopengebete auf die Wochentage; zuerst: ورد يوم الجمعة الحمد لله العلى, nebst Angabe ihres Nutzens.
- [دعاء] اسماء للسنى عوالله الذي لا اله الا هو الله على 48 (b)
- هذا دع صلوات شويف اللهم صل على سيدنا "54 53 (c)
- هذا دعاء صلوات ، اللهم صلّ على سيدنا 46-54 (d)
- هذا تعاء صلوات شريف اللهم صلّ على سيدنا ط55 e) 54
- هذا دعاء مبارك سجان الرفيع الاعلي 57 -55 (f)
- g) أو الشكر لله الح و (ohne Ueberschrift): للم الشكر لله الح

3794. Do. 125.

Am Rande stehen sehr oft, theils und hauptsächlich in Türkischer theils auch in Arabischer Sprache, theils Einleitungen und Auskunft über die auf dem Haupttheile der Blätter vorkommenden Gebete theils auch Gebete selbst.

Das Hauptsächlichste von dem in Arabischer Sprache hier Vorkommenden ist: Zuerst f.132-147 u. 152°. 153° Perikopengebete auf die Woche, أوراد الأسبوع. Beginnen mit Freitag so: أوراد يوم الجمعة الله اكبر اهل الكبرياء والعظمة الخ اوراد يوم الجمعة الله اكبر اهل الكبرياء والعظمة الخ كما ورد ابي السعود رضينا على ربا وبالاسلام دينا . F. 153°-158°: هذا ورد حصرت على رق زلغ لسان الصباح بنطق تبلجه (Dasselbe Spr. 843, f. 88°). F. 278°-285° ein alphabetisch geordnetes Verzeichniss der in اوراد يسير محمد بهائى vorkommenden Wörter nebst Türkischer Erklärung, von

3795.

Kleine hieher gehörende Gebete u. Gebetsanweisungen sind enthalten in:

> 1) Spr. 1953, 8) f. 107⁶—123.

8vo (16 × 11; 11 × 6^{cm}). — Zustand: fleckig, unsauber. — Papier: gelblich, ziemlich stark, etwas glatt. — Titelüberschrift f. 107^b;

مذا اوراد سنّة الصباح من طريق القادرية؛

Anfang: سجان الله وبحمدة سجان الله العظيم Anfangs mit Persischen — Das Ende fehlt.

9) f. 125 - 131ⁿ (Text: c. 13 × 8^{cm}).

Sammlung kurzer Gebete, deren jedes mit سجانك anfängt. So das erste (nach einigen einleitenden Worten): سجانك لا اله الا انت الملك القدوس

Kräftige, deutliche, aber unschöne Hand, vornüberliegend, vocalisirt.

12) f. 137-139b (Text: c. 13 × 9cm).

Ein Gebet und Glaubensbekenntniss, im Anschluss an den Qoran, Sura 41, v. 30-32.

2) Pm. 393, 2, f. 62—68. Format etc. u. Schrift wie bei I. — Titelüberschrift: هذا ورد الستّار

اللهم يا ستار يا ستار يا عزيز يا غفار :Anfang يا جليل يا جبار يا مقلب القلوب والابصار . . . اللهم استر عبوبنا واغفر ننوبنا الخ

Ein Gebet, das nach dem zu Aufang stehenden Namen Gottes الستار benannt ist. Es kommen darin unmittelbar hinter einander die 100 Namen Gottes vor f. 63ª. Die Anweisung, welche Qoranstellen und Gebetsworte, in welcher Folge und wie oft, ob laut oder leise, zu beten, u. s. w. ist darin gleichfalls angegeben. Am Schlusse fehlt etwas. Vgl. No. 3649, 6.

3) We. 1539, 6, f. 52-64".

Format etc. wie bei 2 (die Schrift grösser).

استغفر اللم العظيم استغفر اللم : "Anfang f. 52 العظيم استغفر الله العظيم الذي لا اله الا هو الحتي القيوم

Der Titel könnte قراد الاستغفارة, sein; der . حسن الكردي Verfasser ist vielleicht

Gebet, mit Angabe wie oft einzelne Wörter oder Sätze zu wiederholen sind. - Schluss f.644: وانت خير الفاتحين امين امين امين برحمتك يا ارحم الراحين ويقرا الفاتحة ثميشرع فيقراء الاوراد الفتحية عب

3796.

Zusammenstellung von Perikopen-Gebeten ausser den soeben besprochenen.

- اوراد ابي السعود .84 –84 Mo. 250, f. 58 (vgl. Do. 125, 6, f. 148).
- ورد حصرت شيخ يحيمي . "Do. 125, 5, f. 298 307 und Dz. 5, f. 71-78.
- اورادشير پير محمد بهائي . "Do.125, 5, f.271 289 .
- ورد پایار بهائی Mq. 1806, f. 185—190، فرد پایار nebst Beschwörungs-Gebet an die Luftund Feuer-Geister und Engel.

- 6) Andere اوراد السبوع in Mo. 15, f. 35 74"; Spr. 490, 21, f. 137 ff.
- 7) We. 1805, 6, f. 62 64". ورد الصحي
- 8) We. 1805, 6, f. 64 67. ورد الغبوب
- ورد يتلوه المسافر . We. 1805, G, f. 676-69b
- 10) Mo. 363, f. 59 61. اوراد الحسن البصري
- ورد بایری بسطامی 11) Ibid. f. 61 - 64".
- اوراد حميد الدين 12) Lbg. 855, f. 123".

3797.

Hier sind noch folgende Werke zu erwähnen:

- اتهد بن على بن von اللمعة النورانية في الأوراد الربانية (1 بوسف البوذي + 622/1225, nebst Commentar dazu, اوراف الحكمة الربانية في شرح اوقات اللمعة النورانية .n.d.T .um ⁸²⁰/₁₄₁₇ بن محمد البسطامي von
- پير تحمل بن محمد von الاوراد البهائية (2 زوهوراً † ابن محمد النقشبندي بهاء الدين nebst dem Commentar eines Ungenaunten: منبع الاسرار في بيان خواص الاوراد البهائية
- احمد بن von البيان المغنم في الورد الاعظم (3 * ابراهیم ابن النخاس الدمیاطی † 814/1411
- ابو بكر بن محمد بن محمد von الاوراد الزينية (4 الحافي زين الدين الدين
- von عقد اللآلي الفخيام في ورد اللبيل والايام (5 . ¹⁰⁴⁶/₁₆₃₆ † سالم بن احمد بن شيرخان
- ولتي بن mit Commentar des اوراد سيد يحيى (6 .um ¹⁰⁷⁰/₁₆₅₉ اويس بن شيخ ولي التخلوتي
- von منهل الورّاد في الحيث على قرَّاءة الاوراد (7 + 1086/1676 أحمد بن على الخلوتي ابن سالم العمري
- المدين يوسف الحريثي von صدور الغشاء عن ورود العشاء (8 | اوراد السبوع لحمد بن اسامة. 165 165 100.125, 5, f. 122 (5

9. Gebete auf bestimmte Stunden, Tage und Monate.

3798. Lbg. 103. 1) f. 1-50. 59-61.

97 Bl. 4to, 16 Z. $(24^{1}/4 \times 18^{1}/4; 18^{1}/2 \times 12^{cm})$. — Zustand: schlecht, am Rande oft ausgebessert, fleckig. -Papier: bräunlich, dick, glatt. - Einband: Pappband mit Lederrücken. - Titel und Verfasser f. 10a:

٤" اللمعة النورانية في الكشوفات الربانية لابي العباس احمد بن محمد [على 1] البَوْني المغربي

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

احمد الله على حسن : "Anfang f. 10 توفييقه واسئله هداية لطريقه . . . وبعد فاني استخرت الله تعالي في اجابة دعوة اخ لي صادق سالنى عن الاسم الاعظم وكيفية الانفعالات بد الخ

Gebete auf die verschiedenen Tagesstunden, von Ahmed ben 'ali ben jüsuf elbuni (hier elbauni) elmagribi + 622/1225.

الساعة الرولي من يوم الحداد : "Sie beginnen f.12 رب اغمسنى في جر هيبتك حتى اخرج منه الخ Jedem Gebet ist eine Belehrung beigefügt, wie es gebraucht werden kann und wozu es nützt. (Für Montag 12 Stunden und 12 Gebete.) Es folgen f. 246 Gebete zu Anfang des ersten Drittels jeder Nacht. Dann kommt ein Abschnitt (f. 316 fl.) über die Namen Gottes, deren Verzeichniss von f. 32h-35h an in sehr grosser Schrift (zuletzt السميع البصير). Nun folgt f. 386 ein längerer Abschnitt, in welchem ردنا أن نكمل القول على ما في النسبة :cs heisst من ايام شريفة وساعات عظيمة وليال محتارة الحج nämlich Auseinandersetzungen über gewisse Tage und Nächte (wie ليلة القدر) und deren Einflüsse und welche Gebete dahin gehören.

Die Blattfolge ist: 1-31. 50. 32-35. 38-49. 59-61. Nach f. 35 wahrscheinlich eine Lücke.

Schrift: Jemenisch, gross, kräftig, gleichmässig, schön, otwas vocalisirt: diakritische Punkte fohlen öfters. Ueberschriften und Stichwörter herverstechend gross. — Abschrift (nach f. 35h) von عبد الله بي ابراهيم بي عناية يا الله بي ابراهيم بي عناية J. 782 Rab. I (1380).

F. 36. 37 enthält in späterer, etwas abgeblasster Schrift:

- 1) ein Gebet in Gedichtform (23 Verse, Tawil), Anfang: تعالى وهذي والامر لي وحدي انا الله لم اعرف بشبه ولا ندّي
- 2) f. 36^b—37^b ein Kapitel über die Eigenschaften der 30 Monatstage, ob sie für dies oder jenes Geschaft brauchbar seien: في اختيار الايام, nach den Mittheilungen des.

Die Vorblätter f. 1—9 enthalten in grosser Jemenischer Schrift, vocallos, (um 800/1897), mit rothen Ueberschriften u. Stichwörtern, Folgendes:

1) f.1°. 1°. Ein langes Gebet, dessen Hauptsätze mit المحطيم مُبِيد كل انتيم الله المحاليم مُبِيد كل انتيم المحادد المحمود المعبود الصمد المقصود نبي الكرم والجود 2) f. 3. 5—7. Behandelt die in den Suren und in den Namen Gottes liegenden geheimen Kräfte und giebt Anleitung sie zu henutzen. F. 7^h ein Verzeichniss der Schriften des البونى. Dann ein Stück aus dem Anfang des Traditionswerkes des البخارى).

3) f. 4. 8. 9. 2^b. 2^a. Behandelt die Gottesnamen, vertheilt sie in 10 نبط und giebt an, wer sie gebrauchen muss und wie dies zu geschehen hat.

Zuletzt noch (f. 2^h) eine Zusammenstellung von 14 Gottesnamen für die einzelnen Wochentage (je 2 Namen), deren Beten das der übrigen vertritt.

3799. Lbg. 808. 3) f. 43"-47".

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser sehlt,

Anfang: ايها العبد الخريص على اتباع سبيل الرشاد Eine speciellere Anweisung, was der Mensch Tags und Nachts zu thun und zu beten habe.

ووفقنا بفصله لاتباع سيد :Schluss f. 47b ا المرسلين محمد صعم في اقواله وافعاله واحوالة وحسبنا الله . . . وصلى الله الخ

F. 47^b: Gebet bei Ansichtigwerden des Neumondes; desgl. bei Jahres Anfang und Schluss. F. 48^b: Frage in Regez-Versen, ob man die Buchstaben in umgekehrter Form schreiben dürfe oder nicht (wie z. B. عند الغري); nebst der Regez-Antwort darauf von

3800. Pm. 398. 2) f. 30-112.

Format etc. u. Schrift wie bei 1) .- Titelüberschrift f. 30b:

so auch im Vorwort f. 31^a. — Verfasser fehlt; möglicher Weise, nach f. 1^a unten:

ابن السويدي

الحمد لله الشامل رافته العام: Anfang f. 30b: الحمد لله الشامل رافته العام يكن بعد رحمته الذي جازا عباده . . . أما بعد فلما لم يكن بعد

تلاوة كتاب الله عبادة تودي باللسان افصل من ذكر الله تعالى ورفع الحاجات بالادعية الخالصة الى الله الم

Zur Beförderung der Frömmigkeit hat der Verf. (vielleicht Ibn essoweid1; s. No. 2156) dies Werk ausgearbeitet, in welchem er die auf die einzelnen Tage und Nächte fallenden Gebete, wie sie in Traditionen und Kunden der Prophetenschüler (الأقتار) angegeben sind, vorbringt, auch was sonst darüber in Schriften vorkommt, nebst einigen Stücken aus den Glaubensbekenntnissen, anführt.

Es zerfällt in mehrere ungezählte Abschnitte.

فصل في ذكر الاوراد للمريد 316

، a. s. w. فصل في بيان الادعية للطلاب "34

على جميع اخوانه الانبياء :"Schluss f. 112 والمرسلين وآل كل وصحب كل . . . والحمد لله المز

Die Abfassung vollendet im J.1219 Sa'ban (1804) in Bagdad. Autograph. Collationirt.

Von derselben Hand f. 113—120 allerlei, u. A.: f. 115° über علم الارفات (talismanische Quadrate); f. 116°—117° Text des Gebetes des مبد السلام بري مشيش, Anfang u. Schluss wie bei Spr. 837, 2; f. 117°—118° Türkisches; f. 119°—120° Gebet an die مبد الغيب und Notizen über dieselben.

3801. Pet. 702.
5) f. 786-127.

: Format etc.u. Schrift wie bei 1). — Ti tel fehlt; nach f.79°: حزب الحماية والاعتصام الذى هو لسرب الغواية قصام

(wie bei 1). مصطفى الخلوق (wie bei 1).

الحمد لله المنعم المنان بجزيل : "Anfang f. 78 الكورام ... وبعد فيقول ... مصطفي ... وكنت في بر زمان بسام وضعت اوراد الايام السبعة بقصد الثواب التام النخ

Gebete auf die einzelnen Tage und Nächte der Woche, und ausserdem auf einige besonders ausgezeichnete Tage u. Nächte des Jahres u. dgl.

Sie haben besondere Ueberschriften, z. B.: محود الغين في ورد ليلة الاثنين

المنتج المبين المتين القوي؛ في ورد الليلة 112⁶ الموافقة لليلة المولد النبوي؛

u. s. w. — Verfasst nach 1158/1745 (f. 78b).

3802. Spr. 1967.

8) f. 31 - 34⁴.

8vo, c. 12 Z. (Text: 11 × 8cm).

Gebete auf die einzelnen Wochentage. Der Anfang (Gebet auf Freitag) fehlt; das Gebet auf Sonnabend beginnt: اللهم لا الله الا السبع وربّ العرش العظيم الرخ Schluss (des Gebetes auf Donnerstag): اللهم الراحمين وصلي الله الرخ أحدى ممّا اهمتنى الي ارحم الراحمين وصلي الله الرخ

Schrift: schlecht, aber deutlich, vocalisirt.

3803.

Bruchstücke:

1) Mq. 36, 2, f. $9-10^a$. 8^{ve} (18¹/₃×13; 15×11^{cm}).

Gehört, wie es scheint, einem Werke an, das Anleitung für das religiöse Verhalten und speciell das Beten an den einzelnen Wochentagen giebt. F. 9a: من الشاعة التأمنة من الشاعات اليصا الشاعة الاولى من الثلث الاخر المن Mit f. 10a ist das Werk nicht zu Ende.

Schrift: ziemlich klein und deutlich, fast vocallos.

2) Mq. 122, 19, f. 195-200.

8vo, 17-19 Z. $(18^{1}/_{4} \times 13^{2}/_{3}; 12 \times 9^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch am Rande (besonders unten) fleckig. — Papier: gelb, glatt, dick.

Bruchstück, ohne Anfang u. Ende, Titel u. Verf. Aus einem Gebetbuch (اذكار), auf die einzelnen Stunden des Tages und der Nacht eines jeden Wochentages eingerichtet. Bei jeder dieser Stunden wird zuerst ein ziemlich kurzes Gebet angeführt; dann angegeben, wie oft es zu sprechen sei, um besondere Wirkungen zu haben; dann die Qoränstellen, die darauf bezüglich sind, beigebracht und zuletzt noch (in der Regel) diejenigen Classen bezeichnet, für welche das Gebet insbesondere von Erfolg sei.

F. 195° beginnt in der 1. Stunde des Sonntags. F. 195° لاحد للزهرة الثانية من يوم الاحد للزهرة فرحا ذكرها اللايف بها وترجني بما ترضى به عنى فرحا للايف بها وترجني بما ترضى به عنى فرحا und hört auf zu Anfang der 11. Stunde desselben Tages f. 200° mit den Worten: ومقاليد احكامه متعلقة باسم من اسائك

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, etwas vocalisirt. Ueberschriften roth. Für die zu den einzelnen Stunden (meistens) gebörigen Figuren ist Platz im Texte gelassen. Einige Stellen sind etwas grösser und flüchtig geschrieben. — Abschrift c. 1100/1688.

3) Pm. 502, 2, f. 25-31b.

Format (18 Z.) etc. und Schrift wie bei 1. — Titel und Verfasser fehlt.

Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt: تدهدي الحجر اي تدحرجت وقيل تدبذت اي علك ويضمحل والديان اي القاهر والقاضى والحاكم الخ

Das Uebergeschriebene من باب نافلة الزوال bezeichnet, wie andere am Rande stehende Ausdrücke (wie من باب نوافل الغرب, من باب نوافل الغرب, من باب نوافل الغرب, das Kapitel, für dessen schwierigere Ausdrücke hier die Erklärung gegeben ist. Das Werk, dessen Kapitel hier behandelt sind, muss von Gebeten zu verschiedenen Tageszeiten gehandelt haben. Zuletzt f.31° خاقه اي حلقه المعروف وماء غذقا اي كثيراً وانعش اي ارفع والصنع المعروف وماء غذقا اي كثيراً

3804. We. 1752.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: في فضايل يوم عاشوراء

مما روي ميمون بن مهران عن ابن :Anfang عباس رضى الله عنهما قال قال رسول الله صعم من صام يوم عاشوراء اعطي ثواب عشرة الاف حاج النخ Von den Vorzügen des 10. Molharram,

وليجلفن أن أردنا الا الحسني والله :Schluss يشهد أنهم لكاذبون والله أعلم تمت

Darauf noch zwei Anekdoten frommen Inhalts, die zweite aus کا قمع النفرس Auf f. 17 folgt noch 174. Pet. 312, 6, f. 49. Ueber denselben Gegenstand: باب في فصل عاشوراء. Zuerst einige Zeilen ganz wie oben; dann ein Abschnitt (في شهر رمصان) über die Gebete im Ramaḍān und über Verdienstlichkeit des Fastens, dann ناف العشرة (wie الجمعة يوم الجمعة u. s. w.) und über die verdienstlichsten Monate.

3805. Lbg. 694. 4) f. 31⁶—39^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: قايدة جليلة في حساب ليلة القدر

كان الشيخ ابو الحسن الحربتي رَهُ : Anfang f. 32ª : يرمي في كل سنة لبيلة القدر الي أن مات الخ

Angabe, auf welches Monatsdatum die Nacht Elqadr fällt, nebst den, je nach den Wochentagen, verschiedenen Gebeten. — Schluss f.38°: رب العزة عما يصفون . . . والحمد لله رب العالمين

3806. Lbg. 410.

 8vo , 18 Z. (17 × 12; $8 \times 5^{\text{cm}}$). — Zustand: sonst gut, f. 57 unten am Rande etwas ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel fehlt; er ist:

الحديث المسلسل بيوم عاشوراء

Verfasser nach dem Vorwort:

محمد ابن الامبر

حمدا لمن من علينا بالنعم الوافرة: Anfang f. 50^b
... أما بعد فيقول ... محمد ابن الامام الامير ... قد من الله سجانه ... على عُبَيْده باخذ مسلسل عاشوراء الح

Mohammed ben elemīr mohammed um 1175/1761 hat die Tradition über den Tag الذي احتسب على (dieselbe lautet: عاشوراء (dieselbe lautet: عاشوراء (الله عز وجل أن يكفر السّنَة الذي قبلها) von seinem Vater gehört, giebt die Kette der Ueberlieferer an, erklärt sie, spricht über die damit verbundenen Vortheile und erörtert die Frage, welcher Tag im Monat Moharram es sei (es ist der 10.). S. No. 1617.

ولا منجا من الله الا البه : Schluss f. 58ⁿ: منجا من الله الا البه عدد الشفع . . . وهو حسبى المخ Schrift: klein, breit, kräftig, vocallos. Stichwörter roth. Die ersten 2 Seiten in rothen Strichen eingerahmt. — Abschrift im J. 1255 Moharram (1839) von عبد الرحمي، التياجي الغيالي

3807. We. 1794.

8vo, 14Z. (21×15; 161/2×111/4cm).—Zustand: nicht ganz sauber und nicht frei von Wurmstichen.—Papier: gelb, ziemlich stark und glatt.—Titel fehlt; er ist etwa:

الحمد لله وسلام على عباده : Anfang f. 12 . . . وبعد سقم صلى مرات عن النبي صقم صلى التراويج وهي العشرون ركعة المعهودة الآن الح

Abhandlung — wahrscheinlich von Essojūṭī — über das im Ramadān verrichtete Gebet التراويح : ob dasselbe von Moliammed selbst
herrühre und über die Zahl der Rek'as dabei
(die Zahl 20 steht nicht fest; es wird, nach
guten Traditionen, auch 11 angegeben etc.),
auf Grund von Traditionen etc. — Schluss
f. 17b: فيستبين بالطريق المزيدة وما خفى في الطريق المزيدة المناقصة والحمد والمنة لله' رب ادخلنا الجنة الح

Schrift: gross, weit, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1888.

Mq. 116, f. 188^b Erörterung (ف فصيلة التراويح) über die Vortheile jeder Gebetsnacht des Ramadān. Spr. 837, 3, f. 165^b Gebet gegen die Plagen des Unglückstages, des letzten Mittwochs im Çafar. Dasselbe Spr. 838, f. 60^a.

Gebete zu gewissen Tageszeiten (Morgens und Abends): Pm. 224, 208^b. Spr. 815, 78^b ff.

— Für gewisse Tage: We.1444, 52^b (ماشوراء).

Lbg. 357, 1^a. Mq. 280, 72^b. Auf jeden Wochentag: Spr. 490, 159^b ff. Pm. 37, 151. 152^a; 497, 54. Spr. 1234, 14 ff. Gebet zum Jahresschluss und am Neujahrstage: WE. 169bis, 295^b. We. 1961, 10^a; 117, 200^b; 1444, 52^b; 1771, 37^a; 1788, 58^b; 61^b—64.

Lbg. 808, 47^b. Gebet bei Erscheinen des Neumonds: We. 1151, 30^a. — Von den günstigsten Gebetsstunden: We. 1634, 25^b.

3808.

Hieher gehören auch folgende Werke:

- von العلم المشهور في فضائل الايام والشهور (1 • 688/1235 عمر بن على بن دِحْية
- زهرة الربيع في الاعية الاسابيع (2
- 3) مائل النيروز (3 أو في النيروز (3 أو
- von تحفظ اهل المعرفة بفضائل يوم عرفة (4 um 1010/1601۰ يونس بن عبد القادر الرشيدي
- عمر بن عبد العزيز الحسام الشهيد von كا التراويري (5 + 586/1141)
- فحتار بن محمود الزاهدي الحنفي von فصل التراويري (6 + 658/1960
- جلال الدين السيوطي ٢٥٥ مصابيح في صلوة التراويح (7 + 911/₁₆₀₅.
- کا تفصیل صلوة الصبی للجماعة . . . على (8) حمد بن على بن von صلوة الصبی للمنفرد حمد بن على بن ما von الجذامي ابن النجار شحمد † 723/1828.
- 9) مبد الكريم بن von ر" في صوم أيام البيض و 662 562 أمحمد السمعاني 562

3809. Spr. 1971.

Format (Text: 114/2 × 91/2cm) etc. und Schrift wie bei 2). — Titel und Verfasser f. 58a:

كتاب خصايص الجعة لجلال الدين السيوطي

قال الاستان ... السيوطي الشافعي : Anfang f. 58^b . . . التحمد لله الذي خص هذه الامة المحمدية بما ذخر لها من الفصايل السنية . . . وبعد فقد ذكر . . . شمس الدين ابن القيم في كتاب الهدي ليوم الجعة الخ

Dies Werk des Essojūṭī † 911/1505 handelt von den Eigenschaften des Freitags, mit besonderer Rücksicht auf das Buch des أبن القيم, betitelt الهدي السوي (HKh. VI 14389), worin einige 20 aufgeführt sind. Der Verf. bespricht hier deren 100 (93) und belegt sie durch Traditionen.

الأولى: Das Werk selbst beginnt f. 58° Mitte: الذ عيد هذه الأمذ' اخرج ابن ماجد عن ابن عباس الخ تعجبا حتى يدخلوا :Schluss f. 81° الجند لا يخالطهم احد الا المؤذنون المحتسبون'

HKh. IV 9148 (فصائل يوم الجبعة) und V 11194 (فصائل يوم الجبعة) Nach Elmohibbī ist letzteres der Titel des von محبد بن محبد بن احبد الغزي العامري بدر الدين أميان محبد بن احبد الغزي العامري بدر الدين أميان محبد بن احبد الغزي العامري بدر الدين أميان محبد بن احبد العزي العامري بدر الدين

3810.

Dasselbe Werk vorhanden in:

1) Lbg. 319.

18 Bl. 800, 21 Z. (171/2×123/4; 18×91/2cm): — Zustand: zieml. gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einbd: Pappbd mit Lederrücken. — Titel: خصائص بوم الجعنة; Verfasser: الجلال ابن الكمال السيوطي الشافعي الشافعي — Statt des Schlusses bei Spr. ist hier ein anderer, der noch 7 Eigenschaften des Freitags vorführt, um das Hundert derselben vollzumachen. — Schrift: klein, gut, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1686.

2) Lbg. 862, 2, f. 51-78.

Format (Text: 15 × 9-12cm) etc. und Schrift wie bei 1. - Titel: خصوصیات الجعة. - Verfasser fehlt. - Schluss wie bei Spr. - Abschrift aus der Handschrift des حمد بن اركماس الحنفى, welche nach dem Original des Verfassers gemacht war.

3) Lbg. 329, 2, f. 13_31.

Format etc. wie bei 1. - Titel wie bei Lbg. 319. - Schluss wie bei Sprenger.

4) Lbg. 653.

23 Bl. 8vo, 21 Z. (21³/₄ × 12¹/₂; 14 × 6¹/₄cm). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: Pappbd mit Ledorräcken. — Titol u. Vorsasser sohlt. — Schrist: Türkische Hand, klein, zierlich, gleichmässig, vocallos; Stichwörter roth. Text in Goldlinien mit hübschem Frontispice. — Abschrift um ¹²⁰⁰/₁₇₈₅. — Collationirt.

5) Lbg. 322, 1, f. 1°.
7 Bl. (Text: 19 × 13¹/₂cm).

Auf der oberen Hälfte des Blattes ist ein Auszug begonnen; enthält ganz kurz 6 Eigenschaften des Freitags.

3811. Pet. 606. 1) f. 1-22.

72 Bl. 8°, 19 Z. (20¹/2×14¹/2; 14×8¹/2cm). — Zustand: ziemlich gut; doch ist der obere Rand wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1ª (und im Vorwort):

د" نور الشمعة في بيان ظهر الجمعة على بن محمد بن غانم المقدسي :Verfasser على بن محمد بن على بن خليل المقدسي نور الدين ابن غانم

المحدد لله الذي امر المصلي بملازمة :Anfang f. 1b المصلي . . . وبعد فقد ورد على سؤال في الاربع التي بعد الجمعة تصلي وينوي بها المصلّى آخر ظهر ادرك وقته ولم بحقف له فعلا هل فعلها او تركها اولي الخ

Dies Werk des 'Alı ben mohammed ben 'alı elmoqaddesi ibn ganim, geb. 920/1514, † 1004/1595, zerfällt in Vorwort, 3 Kapitel und Schlusswort, und behandelt die Frage, ob nach dem Freitagsgebet am Mittag noch 4 Rek'as zu beten zulässig sei? — S. No. 3596.

في ذكر أمور ينبغى تقدمها ويجب 1.2° المقدمة تحقيقها وتفهمها

في ذكر المنقولات في مذهبنا (قسم 2 in 8° باب 1. في ذكر ما يوهم الدلالة علي عدم فعل 10° باب .2 الاربع المذكورة الخ

في تنكبيهات وتتمات وفوايد مهمات 146 باب. 3

ه شيء من الكلام على ساعة الاجابة ط19 خاتمة
 في يوم الجمعة

واسقنا : Schluss (mit einem Gebet) f. 22b بكاسه غير خزايا ولا نادمين ولا شاكين ولا مبدلين ولا فاتنين ولا مفتونين آمين يا رب العالمين' تم

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, ctwas vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688. — HKh. VI 14035.

F. 23", von derselben Hand, eine Notiz aus dem كتاب جواهر العبّاد, dass der 4. Dienstag im Çafar der unglücklichste Tag im Jahr sei, welche Gebete an demselben zu verrichten seien etc. — F. 23"—26 leer.

3812. Pet. 521. 2) f. 51-157.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 51^a von späterer Hand:

شرح خصايص الجمعة للنجم الغزي

Der Verfasser heisst ausführlich:

محمد بن محمد بن محمد بن حمد بن احمد ابن عبد الله الغرى اندمشقى نجم الدين

الحمد للد الذي خصّ ما :Anfang f. 51b شاء من تحلوقاته . . . أما بعد فهذا تعليف علي منظومتي التي جمعت فيها خصايص يوم الجمعة الخ

Mohammed ben moh. be

Zu diesem Regez-Gedicht liegt hier der im J. 1023/1613 abgefasste gemischte Commentar vor. Derselbe beginnt f. 516: "بيال المراب بالبسمانة عملا بقوله صقم كل المرابي بال النخ بدات بالبسمانة عملا بقوله صقم كل المرابي بال النخ Das Gedicht selbst beginnt dann f. 516 so: المحمد للم ولتى النعمة الواسع الفصل العظيم النعمة المحمد هو الوصف بالجميل: فلا يذكره ذاكر الح وطالوت رابع عشر وعدة: 5chluss des Comm. f. 157° وطالوت رابع عشر وعدة: 6chluss des Comm. f. 157° وابع عشر وابع عشر وابراهيم عم رابع عشر وابراهيم عم رابع عشر

Dann folgen die 25 Schlussverse des Gedichtes, deren letzter:

يونن بعد النحوف بالامان والفوز بالنعيم في الاماني

3813. Spr. 819.
9) f. 50a-59b.

8vo, 17 Z. (20 × 13¹/₂: 14 × 9¹/₂cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich dick. — Titel und Verfasser f. 50^a:

مقدمة جليلة القدر في صلاة الظهر بعد الجعة لعدمة العلي الشبراملسي الشافعي

الحمد لله رب العالمين . . . : Anfang f. 50. Anfang f. 50. قال سيدنا . . . الشبراملسي الشافعي رحم حمدا لمن امر بالتثبت في الاخبار . . . وبعد فقد نكر بعصهم لحصوة مولانا الوزير الاعظم . . . حسين باشا . . . ان صلاتنا معاشر الشافعية الظهر بعد يوم الجعة لا اصل لها الخ

Einige auf das Freitagsgebet bezügliche Bemerkungen, von 'Alī ben 'alī eśśabrāmallisī nūr eddīn abū 'ddijā, geb. 997/1589 (998), † 1087/1676, im J. 1044 Śaw. (1635) verfasst.

وان عندهم في صلاة الظهر :Schluss f. 58b بعد الجمعة رسالة لبعض المتاخرين منهم قال المؤلف رحّه وهذا آخر ما اردنا ايراده من عذه الرسالة . . . والحمد لله . . . وسلم تسليما كثيراً

Schrift: gross, kräftig, deutlich, gleichmässig, vocallos. Stichworte roth. — Abschrift im J. 1090 Ďū'lqa'da (1679).

Ein Nachtrag f. 59 von demselben Verf., entnommen seiner حاشية على شرح الشمس الرملي mnd zwar der Stelle بباب صلاة الجعة.

3814.

Einige auf den Freitag bezügliche Bruchstücke sind:

1) Spr. 1966°-h, 2, f. 15. 16.

8°°, 22 Z. $(17\frac{1}{2} \times 13: 15-16 \times 12^{cm})$. 2 nicht auf einander folgende Blätter eines Werkes, schmutzig, abgescheuert, ausgebessert.

Etwas über die Vortrefflichkeit des Freitags, deren 7 Stücke aufgezählt werden.

Der Verfasser erwähnt seine Abhandlung: اسنى المقاصدة في مدىج المجاهد (nicht bei HKh.); dann auch sein دنع النقمة في الصلوة على نبتى الرحمة 'Letzteres ist von حمد بن جيبى بن ابي بكر ۲۳۶/۱۵۲۹ التلمسانى شهاب الدين ابن ابي ججلة + ۲۳۶/۱۵۲۹.

Der Abschnitt wird wahrscheinlich seinem د السلطان السلطان السلطان entnommen sein. — Dann kommt noch ein Stück aus د الشر البردة.

Schrift: ziemlich grosse, etwas enge, Gelehrtenhand, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 900/1494.

2) Min. 187, 54, f. 577—578.

Format (27 Z.) etc. und Schrift (etwas grösser) wie bei 53. Bl. 578 am Rande ausgebessert.

باب العمل في ليلة الجعة ويومها على الشيخ رحّم Anfg: عاب العمل في الله فصل ليلة الجعة ويومها على ساير الايام الح

Aus einem Werke, das unter anderem das Gebet am Freitag und die Vorzüge desselben behandelt. Bricht ab mit den Worten f. 578b: يجلس بينهما جلسة لا يتكلم فيها

> 3) Mo. 35, 2, f. 25, 26. 8⁷⁰, 13 Z. (14²/₃ × 10; 10¹/₂ × 4^{cm}).

Aus einem Werke, in welchem über Kanzelpredigt und namentlich über Bedeutung und
Vorzüge des Freitags gehandelt wird. Vielleicht
nach der Angabe auf der Rückseite des Vorderdeckels, betitelt: رسالة الشبعة في الجمعة. Die
ersten Worte: روي اند صعم كان يخطب قائما ثم يجلس

Zuletzt: في مقام التفصيل حال البقاء بعد انغناء نان الوقوف

Am Rande viele Sachbemerkungen.

Schrift: Türkische Hand, klein, gleichmässig, vocallos. Abschrift c. 1000/1591.

Von den Vorzügen des Freitags (als Sterbetages) We. 1706, 23°. — Freitags gebete: Pm. 89, S. 88. 89. Pet. 606, Vorbl. Mq. 125, 190. Spr. 461, 220°. Lbg. 338, 23°. Vgl. Glas. 25, 1°—2°.

3815.

Hier sind noch zu erwähnen:

- 1) كتاب الجمعة (von كتاب الجمعة † 308/916.
- تقى الدين السبكي von تسريح الناظر في تعدد الجمعة (2 + 756/1855
- von ر" في عدم جواز صلوة الجعة في مواضع متعدّدة (3 را في عدم جواز صلوة الجعة في مواضع متعدّدة (3 von مر الاتقاني المير عمر الاتقاني von von جدلال بن احمد بن يوسف التباني von را المياني احمد بن يوسف التباني von را المياني احمد بن يوسف التباني احمد بن يوسف التباني المياني المياني
- الجلال السيوطى von ضوء الشمعة في عدد الجمعة (4 † 911/1605
- on ارسال الدمعة في ساعة الاجابة يوم الجمعة (5 von ارسال الدمشقى طولون الدمشقى

3816. Pm. 507.

143 Bl. 4¹⁰, 28—24 Z. (26¹/₂ × 17³/₄; 18—19×12¹/₂cm). Zustand: vielfach fleckig, besonders auch der untere Rand in der ersten Hälfte wasserfleckig. Der Rand der ersten Blätter ausgebessert. Ein grösserer Wurmstich am oberen Rande, meistentheils ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1^a (fast ganz verwischt) in einem stark vergoldeten schadhaften Oblongum; es hat darin gestanden:

لطايف المعارف فيما لمواسم العام من الوظايف Verf. 1.1° in dem Mittelstück eines reichverziert. Achteckes: تاليف الشيخ الامام العالم العلامة زين الدين عبد الرحمون بون وجب الحنبلي رحم

الحد لله الملك القهار العزيز للبار ... : Anfang f. 16

Dies Werk des 'Abd errahman ben a h m ed *ibn ragab* $+ \frac{795}{1898}$ (No. 2697) handelt tiber die gottesdienstlichen Verrichtungen, wie Gebet, Fasten, Danksagungen u. s. w. in den einzelnen Monaten (ausser Rabı' II u. Gomādā I u. II). Es ist in Sitzungen getheilt, die nach den Monaten geordnet sind; in jedem derselben werden die dahin gehörigen Obliegenheiten وظائف) erwähnt, zuletzt noch f.126 ff. die der 3 Jahreszeiten Frühling, Winter und Sommer; das Ganze schliesst f. 137° ff. mit einer Sitzung über Busse und Beeilung derselben vor dem Lebensabschlusse. Voraufgeschickt ist f. 3b ff. eine Sitzung über Vortrefflichkeit des Gebets Dikr und der erbaulichen Zusammenkünfte: مجالس في فصل التدلكير بالله ومجالس الوعظ (in 3 Sitzungen); وظائف شهر المحرّم 11¹ ; شعبان *48 ; رجب *44 ; ربيع الاول *31 ; صفر *26 . ذو الحجمة ط108 ; ذو القعدة 105° ; شؤال 90° ; رمضان 59° Die grösseren Abschnitte schliessen mit Gedichtstücken; auch sonst kommen Verse vor. Schluss so wie bei We. 1561.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gegen Ende etwns gedrängter, etwas vocalisirt. Ueberschriften u. Stichwörter roth. F. 75 u. 76 von grosser, etwas flüchtiger Hand (um 1000/1591 herum); f. 60—69 später ergänzt: vornüberliegend, etwas schwungvoll, rundlich, vocallos. — Abschrift zu eigenem Gebrauch von عبد الله بن يوسف بن عباس الغزي im J. S13 Çafar (1410). — Collationirt. — HKh. V 11134.

3817. Pm. 114.

210 Bl. 4¹⁰, 21 Z. (22 × 14: 17¹/₂ × 10¹/₂c^m). — Zustand: im Ganzen fleckig u. unsauber: im Anfang u. auch am Ende der Rand ausgebessert. — Papier: grob, gelb, ziemlich glatt, dick. — Einband: Pappbd mit Lederrücken.

Dasselbe Werk.

Schrift: ziemlich gross, dick, gerade stehend, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Viele Blätter sind ergänzt, und zwar, ausser f. 110. 111, in ganz neuer Zeit, meistens gross, rundlich, kräftig, vocallos: die Ueberschriften treten nicht besonders hervor. — Abschrift zu eigenem Gebrauch von المنوبي العمل الشافعي مذهبا ألساني بلدا الشافعي مذهبا im J. 850 Rabi' II (1446). Arabische Foliirung.

3818. We. 1561.

97 Bl. 8°°, 21 Z. (201/2×141/3; 14×91/2°m). — Zustand: der untere Rand u. Text wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe.

Auszug aus demselben Werk. Titel von späterer Hand wie bei Pm. 507, dann mit dem richtigen Zusatz: وهذا اختصارها. Anfang fehlt; es ist Platz gelassen für ungefähr 16 Zeilen; dann (wie im Grundwerk): أما بعد فقد قال الله تعالى Eintheilung u. Anfang der einzelnen Abschnitte wie bei dem Grundwerk, ausser f.30° u.82°. Schluss f.97° (Ramal): بادروا التوبة من قبل الردي فمناديه ينادينا الوحا

Schrift: zienilich klein, weit, vornüberliegend, fast vocallos. Ueberschriften, auch Stichwörter, roth. Am Rande bisweilen von derselben Hand Ergänzungen. — Abschrift von ابراهیم بن محمد الطرابلسي im J. 1072 Śa'bān (1662). Collationirt von demselben zu Ende desselben Monats.

HICh. V 11134 (der Auszug nicht erwähnt).

We. 1779, 8, f. 63-115.

8°°, 22 Z. (18 × 13¹/2; 15 × 10-11°m). — Zustand: unsauber und sehr fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark.

Ein Stück des Auszuges. Der scheinbare Titel bezieht sich auf den Inhalt des 1. Abschnitts رطائف شهر الحرم. Aufgenommen sind hier der Monat Elmoharram, Ramadan und der Anfang des Dū'lhigge. Der Schluss auf f.115 gehört nicht dahin (er ist von anderer Hand und gefälscht).

Schrift: ziemlich gross, krāftig, gefällig, etwas vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 500/1494. — Collationirt. — Nach f. 84 fehlen 38 Bl.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

3819. Mq. 115.

4to, c. 28 Z. (22 × 15¹/₃; 20 × 13¹/₂cm). — Zustand: fleckig, bes. oben am Rande, u. im Ganzen nicht recht sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titelüberschrift f. 221*:

هذا كتاب ذخر العابدين

قال الله تعالى وما خلفت الجن :Anfang والانس الا ليعبدون٬ اعلم أن الله تعالي وضع رضاءه في الطاعة وغصمه في المعصية المخ

Der Verfasser ist nicht angegeben; auch fehlt der übliche Anfang. Das Ganze wird also einem grösseren Werke entnommen sein. Nach dem einleitenden Satze ist hier zuerst im Allgemeinen die Rede von den Vorzugen der 3 Monate Ragab, Sa'han und Ramadan, unter Berufung auf den Ausspruch Mohammeds: رجب شهر الله وشعبان شهري ورمصان شهر امتني Dann werden diese Monate einzeln nach ihren Vorzügen, mit Rücksicht auf Aussprüche des Propheten und Anderer, behandelt, f. 2211, f. 2234, f. 2244. Daran schliesst sich f. 225a حكاية في العيد. Alsdann kommt f. 226 Mitte bis 226b, 4 ein Abschnitt, aus 7 kurzen فصل bestehend und vom Zorn (الغضب), Weinen, Lobpreisen (الذكر), Gottanrufen (الدعاء), Ermahnung (موعظة), Unterhaltung mit Gott (المناجات) handelnd und Aussprüche des Propheten und Anderer bringend. Daran schliesst sich, von f. 226, 4 an, eine Sammlung von Traditionen grösseren Umfangs, mit je einer auf sie bezüglichen Geschichte. Vorhanden ist hier die 9. bis 40. Tradition, nur dass die 10. u. 15. ohne Weiteres ausgelassen; nach f. 231 fehlen mehrere Blätter und deshalb ist hie der Schluss der 20. u. die 21.-24. Tradition vermisst. الحديث التاسع عن معان بن Die 9. beginnt: جبل رم قال رسول الله صقم بقول الله تعالى يا ابن آدم استحتى عند الله استحى منك الرخ الحديث الاربعون عن ابن :Die 40. f. 237 unten عباس رَة قال قال رسول الله صعم يخرج في آخر الزمان اقوام وجوههم وجوه الادميين آليخ

ان وضعد انطفی وان امسکه ۱°Schluss f. 237 اصحرت که الکتاب احترت که تمت الکتاب

Worauf noch ein längerer Ausspruch Mohammeds — dass die Armuth von 24 Dingen herrühre — und (unten zur Seite) ein anderer — dass sich 10 Thiere im Paradiese befinden, wie مالي وتجال المواهيم الني الناهيم الني الناهيم الني

Schrift: ziemlich gross, ungleich, nicht undeutlich, nur zum Theil etwas vocalisirt. — Abschrift c. 1100/1668. HKh. III 5778. II 1726 ist verschieden.

Auch Min. 187, 449° ff. handelt darüber. In Mq. 147, 246 ff. werden Śa'bān, Ramaḍān und Śawwāl behandelt. Von den heiligen Monaten überhaupt We. 1779, 115.

3820. Lbg. 471.

Format etc. und Schrift wie bei 6). - Titelüberschrift und Verfasser:

الادب في رجب المرجب لعلى القاري

الحمد لله الذي خلف الكائنات : Anfang f.44° . . . ان . . . القاري . . . ان الله سجانه وتعالى قال في كتابه القديم وخطابه القويم أن عدة الشهور اثنا عشر شهرا الخ

Ueber Bedeutung und Vorzug des Ragab-Monats, von 'Ali elqāri † 1014/1606.

وهذا وجم تخصيصه اهل "Schluss f. 46 مكة للزيارة بشهر رجب الاصم والله تعالي اعلم

Lbg. 295, 43, f. 300-303 dasselbe Werk. Abschrift im J. 1175 Moh. (1761).

Ein Stück daraus steht Lbg. 298, 2, f. 334.

3821. Spr. 1967.

8vo, c. 12 Z. (Text: 10—12×9—9¹/2^{om}). — Zustand: ziemlich unsauber. — Papier: gelblich, ziemlich stark. — Titelüberschrift:

باب في فصل رجب

روي عن رسول الله صعم انه قال شهر :Anfang رجب شهر الله وشعبان شهري ورمصان شهر المني فقالوا با رسول الله ما معنى قولك رجب شهر الله الح Ueber die Vorzüge des Monats Ragab.

فمن شرب منها وتبرك منها سقاه : Schluss f. 52* المبارك الله تعالى من انهار الجنّة تم تسميع رجب المبارك

Wozu noch ein kurzer Nachtrag f. 52b folgt.

Schrift: ungleiche Hand, im Ganzen ziemlich gross, aber eng, geübt, deutlich.

Von den Vorzügen des Ragab handelt auch Spr. 461, 220°. 1204, 97. 1234, 85° ff.

3822. We. 1780.

8vo, c. 23 Z. (15³/₄×10; 14×8-9^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titelüberschrift f. 81^a:

عنى إسالة شريفة متعلقة بليلة النصف من شعبان

الحمد للد الذي احكم الامور وقدرها :Anfang وخلف الاشياء ودبرها . . . قال السَرِيَّ السَّقَطِي رحَّه الصلاة على النبي صعَّم في جميع الاوقات الح

Ueber die Wichtigkeit der Nacht der Hälfte des Monates Śa'bān (dann auch über die der Monate Ragab und Ramadān). Der Name Śa'bān erläutert — jeder einzelne Buchstabe hat seine Bedeutung — f. 81°; die 7 verschiedenen Namen dieser Nacht f. 82° unten. — Von den 4 Gebetsplätzen des Propheten (while) f. 86°. Viele Aussprüche Mohammeds angeführt, und erbauliche Betrachtungen und Ermahnungen zur Frömmigkeit; auch einige Verse kommen darin vor. Die Abhandlung ist mit f.89 nicht ganz zu Ende; aber es fehlt wol nicht viel.

Schrift: klein, eng, vocallos, ziemlich deutlich. — Abschrift um 1150/1737. — Nach f. 89 noch 4 leere Blätter.

3823. Lbg. 1047. 4) f. 69-73.

8vo, 25 Z. (21 × 15¹/₂; 16¹/₂ × 12¹/₂ cm). — Zustand; nicht ohne Wurmstich; etwas ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel fehlt; er ist:

شرح على نبذة شيخ الاسلام البكري في فصل ليلة النصف من شعبان Verfasser: s. Anfang. الحمد لله تعالى وكفى والصلاة : Anfang f. 69. . . . فيعد الرؤف المدعو عبد الرؤف ابن المناوى الحدادي . . . قد سال بعض الناس أن أملى تعليقا على نبذة شيخ الأسلام الرخ

Stück eines Commentars zu einer kleinen, in ungezählte Kapitel eingetheilten, Schrift des 'Ali ben moliammed elbekri † 952/1345 über die Vorzüge der Nacht in der Hälfte des Sa'ban. Dies Werk wird, unter obigem Titel, unter den Schriften des 'Abd errauf (denn so und nicht Mohammed ist sein gewöhnlicher Name) + 1031/1622 von Elmohibbi aufgeführt. Der Grundtext tritt darin nicht deutlich hervor, wird übrigens nur stellenweise erläutert. Der Commentar beginnt mit Besprechung des Bismillah: اي افتنح تاليفي ملتمسا او مستعينا باسمه تعالى الخ Das erste Kapitel f. 71 ، باب بلغ تعليم نقل ما يتعلف بالازمنة من الفصل أي هذا باب ما :Das folgende f. 72 . جاء في تعليم الناس الج Es handelt . باب فصل ليلة النصف من شعبان sich darin hauptsächlich um Traditionen. Das Werk bricht ab mit den Worten f. 73b: مخالف للقلم القصبي في الصورة وغير تخالف في حقيقة٬

Schrift: gross, rundlich, etwas blass, vocallos. — Abschrift c. 1200/1785. — HKh. VI 13540.

3824. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift verwischt; nach dem Inhaltsverzeichniss S. 3:

التبيان في فضل ليلة نصف شعبان وليلة القدر من رمضان

Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي قدر : Anfang f. 304 . . . الما بعد فيبقول . . . على والآجال . . . الما بعد فيبقول . . . على بن سلطان محمد القاري ان بعض اخوان الصفاء وخلاص الوفاء التمس منى ان اكتب بعض ما يتعلف بليلة النصف من شعبان النم

Ueber die Bedeutung und die Vorzüge der Nacht in der Mitte des Śn'bān, zugleich mit Rücksicht auf die Nacht des Schicksals im Ramadān, von 'Alı elqārı † 1014/1606. Er geht von Sura 44, 1—5 aus, welche Verse er eingehend erklärt und mit darauf bezüglichen Erzählungen von Mohammed begleitet; daran schliesst er f. 3086 die Erklärung der Sura 97 (سورة القدر) und eine Anzahl von Berichten und Betrachtungen darüber.

ومحا عنا المحجاب يوم :"Schluss f. 315 تلقاة وجمع بيننا وبيين أرباب الجمع . . . وسلام على المرسلين والحمد للة رب العالمين'

F. 309° (ein eingeklebtes Blatt), ein Excurs des شيخ زاده über die 7 fache Auffassung des Wortes روح im Qorān.

3825. We. 1769.

8°°, 14 Z. (15×10¹/4; 9¹/2-10×7cm). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich stark. — Titelüberschrift:

نبذة في وظايف ليلة النصف من شعبان للشيخ الشفوني

قال صَغَم اذا كان ليلة :"Anfang f. 104 نصف شعبان فقوموا ليلها وصوموا نهارها النخ

Betrachtungen über die Vorzüge der Nacht in Mitte des Śa'bān, von Moliammed eśśafūnī (so in der Unterschrift).

فانت ببيشه وبين اخيم :Schluss f. 105b شحناء يقال انظروا هذين حتى اصطلحا رواه مسلم وفسر الاوزاعي هذه الشحناء ببغض الصحابة رمّ

Schrift: ziemlich gross, etwas nachlässig, doch deutlich, vocallos. — Autograph um 1200/1785.

3826.

Mq. 116, f. 163. 164.

Bruchstück über die Vorzüge des Śalbān und Ramadān. Letzterer hat hier ein eigenes Kapitel mit langer Ueberschrift, die beginnt: الباب الشالشون من حيوة القلوب في ثواب شهر رمصان وقيام ليلتم وافطار صومه الخ

Entnommen dem Werke حيوة القلوب (verschieden von dem in Spr. 581. We. 1732, 1 vorliegenden).

F. 195 gehört demselben Werke an, vor den obigen Blättern. Auf f. 1956 beginnt das 29. Kap. über: ق ثواب ليلة البراة وصوم شهر شعبان

We. 1748, 8, f. 54° enthält ein Gebet auf die Nacht der Mitte des Śa'bān. Desgleichen Spr. 853, 142°. Pet. 223, 166°; 684, 153° Rand. We. 1218, 54; 1444, 52°.

3827. Pet. 247.

142 Bl. 8°c, 25 Z. (20 × 13°/s; 15 × 7¹/ycm). — Zustand: der Rand fleckig u. an einigen Stellen ausgebessert, sonst ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1° von anderer Hand:

ک^و فضایل رمضان لابی الرجاء انختار بن انحمود الزاهد

(und darunter von anderer Hand noch einmal).

(Verfasser so auch im Vorwort.)

الحمد لله فاطر السموات والارض : Anfang f. 1 . . . وبعد يقول . . . وبعد يقول . . . الراهد . . . طلب التي بعض اخواني في الدين . . . الن اجمع لهم فضايل شهر رمضان النخ

Die Vorzüge des Monates Ramadān, von Muhtār ben mahmūd ben mohammed ezzāhidī (nicht ezzāhid) elgazīnizī (auch elaramānī) elhanefī neģm eddīn abū 'rraģā † 658/1260. Der Verfasser hat gefunden, dass 10 وطيفة, Verpflichtungen, an diesen Monat geknüpft sind, nämlich:

- ذكر فصايل امير المومنين على بن ابي طالب رة (1 فصايل صلوات كل ليلة (3 فصايل التراويم (2
- فصایل دعوات کل یوم (5) ;فصایل صوم کل یوم (4
- فصابيل صلوات كل يوم (7) ;فضايل نية صوم كل يوم (6)
- فضايل خدمة المراة لزوجها (8)
- الخبر العام في فصايل شهر رمضان والصوم والافطار (9 مسايل الصوم اللايقة بكل يوم ومسايل التراويج (10 مسايل اللادقة بكل ليلة

Indem er also den Ramadān in 30 Nächten und Tagen behandelt, thut er dies unter Berücksichtigung aller oder einiger dieser 10 Gesichtspunkte nach einander, bei jeder Nacht und bei jedem dazugehörigen Tage, giebt auch für die dabei vorkommenden Traditionen die Deutungen derselben (تاريلات).

قال الشيخ :Die 1. Nacht beginnt f. 1 في من عبد الله الامام ... الزاهد ... باسناده الي ... عبد الله ابن عباس رق انه قال قال رسول الله صغم لو ان الغياض اقلام والجر مداد والجن حسّاب والانس كتّاب ما احصوا نصايل على بن ابى طالب رق الخ

الليلة الثانية المناقب عنه Die 2. Nacht f. 3 المناقب المناقب المحمد ذكر صدر الايمة بالاسناد الي جعفر بن محمد عن آبائه عن النبي عمّ انه قال ان الله تعالى جعل لاخى على فضايل لا محصى كشرة الم

الليلة الثلاثون التراويج : Die 30. Nacht f. 36 : التراويج التراويج التراويج التراويج التراويج الله تعالى مناديا الج فاما من لا يصحي فاكله : Schluss f. 36 فاما من لا يصحي فاكله : قبل الصلوة وبعدها سواء التمت

Schrift: Türkische Hand, klein, gedrängt, gleichmässig, vocallos. Im Anfang ist für einige Ueberschriften — die im Uebrigen schwarz und überstrichen sind — Platz gelassen. F. 23° untere Hälfte und 23° ganz leer gelassen; es ist im Text (der 18. Nacht und des 18. Tages) also eine Lücke. — Abschrift um 1180/1737. — Bl. 37. 38 leer.

Nicht bei HKh.

3828. Pm. 553. 2) f. 9-16.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel überschrift f.9ª (meistentheils aber durch Beschneiden des Blattes verdorben):

مجلس في شهر رمضان ووداعه وبيان احكام العشر الاخير الخ

فائدة وجد خط الحافظ ابن ناصر :Anfang الدين قال الحافظ الصياء ابو عبد الله محمد بن عبد الواحد . . . روي الحافظ ابو نعيم احمد بن عبد الله الاصبهاني . . . قال خطبنا رسول الله . . . قال يا ايها الناس انه قد اطلكم شهر عظيم شهر مبارك الح

Nach einer Vorbemerkung, welche einer Schrift des Ibn nägir eddin † 842/1438 (No. 1509) entnommen ist und in welcher eine Tradition über die Wichtigkeit des Monates

Ramadān vorgebracht ist, folgt die von der Bedeutung desselben handelnde Sitzung; sie beginnt: الحمد للد العظيم السلطان العبيم الحود . . . عباد الله الحمد للد العظيم السلطان العبيم الحود . . . عباد الله من رأي تصرف الدعر انتبد اما في الغير عبر النه Schluss f. 16⁶ (Kāmil):

رحمل المزود بالكثير وهكُدا اهل القليل وحظك الجؤمان

3829. We. 1704.

Format etc. wie bei 14). - Titel feblt: s. Anfang. Verf.:

ايوب الخلوتي

الحمد لله ' هذه ذخيرة سؤال : Anfang ساله اصفى الاخفياء . . . من رجال الروم الانزاك النخ

Ejjūb elĥalwatī † 1071/1660 erörtert hier die Frage, aus welchem Grunde eine Menge vorzugsweise im Monat Ramadan das الوتر في الموتر في الموتر يصلي جماعة في رمضان (ما السرّ في كون الوتر يصلي جماعة في رمضان غيرة من الشهور)

لشهود الوحدة في الكثرة : Schluss f. 85^b المنتزة في الوحدة حال الانسان في ساير السنة اذا أوتر وحدة وصلى الله . . . وسلم

Ueber dies Einzelgebet haben geschrieben: خمد بن نصر المزوزي † ²⁹⁴/907 und خمد بن نصر المروزي † ⁷⁴⁸/1847.

3830. Lbg. 462.

88 Bl. 8vo, 25 Z. (20 × 15; 15¹/₂-16¹/₂ × 9¹/₂-11^{cm}). Zustand: sonst ziemlich gut, aber im Rücken wasser-fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1:

هذا ما لخصه شيخنا . . . ابو الارشاد نور الدين على الاجهوري المالكي على منظومته التي عملها في فصائل شهر رمصان وغير ذلك

يا ايها الذين آمنوا كتب عليكم :Anfang f.1b المعيد النخ الصيام، اتى بياء الندا الموضوعة لندا البعيد النخ

'Alī eluģhūrī † 1066/1656 (No. 1845) handelt hier über die Vorzüge des Ramadān. Zuerst aber wird Sura 2, 179—183 satzweise ausführlich erläutert; dann folgt absatzweise des Verf. Reģez-Gedicht mit Commentar (durch ம ம ம öfters bezeichnet). Der Anfang f. 186: برمصان کل لیل یعتق ستون انها جا بذا المحدی المولین: Der Comm. beginnt dazu: من الابیات المذکورة لما نقاع شیخنا محمد البکری الح

Schluss f. 88h: وذا الدعا بالاصل هذكور رقد قدمته ليسهلي لمن قصدٌ

Schrift: ziemlich gross, goläufig, etwas rundlich, ungleich, vocallos. Der Grundtext tritt nicht deutlich hervor. — Abschrift im J. 1070 Ďū'lliiģģe (1660).

3831. Lbg. 955.

54 Bl. 4°, 26-29 Z. (23×15²/3; 18¹/2-19×12¹/2-13cm). Zustand: ziemlich gut; am oberen Rande fleckig; bisweilen ausgebessert. — Papier: gelb, grob, stark, zieml. glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Dasselbe Werk. Titel f. 1°: كا فصائل رمضان للعلامة الاجهوري

Der Schluss steht f. 54°, Z. 14. Dann folgt hier noch ein kurzer Nachtrag (خمبية مجيبة).

Schrift: ziemlich gross, blass, rundlich, vocallos. Grundtext zum Theil roth, tritt sonst nicht recht als solcher hervor. — Abschrift vom J. 1214 Ram. (1800).

Nach f. 9 fehlen 8 Bl. (= Lbg. 462, f. 11^b, 5 bis f. 21^a, 20).

Gebete auf den Ramadan finden sich in Dz. 14, 2°; Spr. 490, 21, f. 133°; Mq. 180°, f. 92°. 119, 377°. Pet. 684, 169° Rand.

Hier sind noch zu erwähnen:

- احمد بن على العسقلاني آبن حجر von خصائل رجب (1 + 852/1448
- ابن ابي الصيف اليمني von فصائل شعبار. (2)
- und به ابن ابي الدنيا von فصائل رمضان (3 † على بن عبد الله ابن المنجم von .

10. Gebete mit Qoran-Abschnitten.

Die zu Gebetszwecken entweder ganz oder zum Theil benutzten Suren sind in besonderen Gebetbüchern zusammengestellt und bisweilen noch mit andern Gebeten vermehrt. Die am meisten verwendeten Suren sind: die 36. 6. u. 48., dann die 1. 44. 55. 56. 67. u. 78. Oft sind auch die letzten (93.—95. 97. 102.—114.) gebraucht, seltener die 18. 32. 37. 39. 45. 46. 50. 59. 61. 62. 72. 79. 86. Besondere Titel haben diese Bücher nicht; ihr Format ist gewöhnlich Kl.-8° oder 12mo.

3832. мо. 14.

87 Bl. 12^{m_0} , 9 Z. $(14\frac{1}{3} \times 9\frac{1}{4}; 7\frac{1}{2} \times 4^3/4^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: rothbrauner Lederbd mit Goldpressung.

Enthält 2 Suren, nämlich 6 und 48. Nach Sura 6, 124 Mitte (رسول الله) f. 21^b—22^b u. f. 31^b am Schluss derselben Sura folgt ein kurzes Gebet.

Schrift: ziemlich klein, gut, vocalisirt. Der Text in Goldlinien mit schwarzer Einfassung. Die Ueberschriften in Goldschrift mit einiger Verzierung. — Abschrift c. 1100/1688. Der Rest des Bandes enthält viele weisse Blätter.

3833. мо. 18.

58 Bl. 12mo, 7 Z. $(14^{1}/_{2} \times 9^{3}/_{4}; 8^{1}/_{2} \times 5^{cm})$. — Zustand: ziemlich unsauber, auch fleckig und etwas wurmstichig. — Papier: gelb, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Enthält 4 Suren, nämlich: 6, 36, 67, 78.

Die Blätter folgen so: 1-9, 20, 10-19, 21-32, 34, 35, 33, 38, 36, 37, 39-58, - Bl. 1, 51-58 ergänzt.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, deutlich, voealisirt. Ueberschriften fehlen. Die Qoranverse durch grosse rothe Punkte getrennt. Die Schrift auf den erganzten Blättern ist etwas grösser, die Ueberschriften daselbst roth, die Trennung der Verse durch kleinere rothe Punkte. — Abschrift c. 1050/1640.

Am Rande von f. 43° steht ein kleines Gebet, anfangend: يا ميشر با فتاح با رزاف با محقل المرام الخ Dasselbe steht am Rande von f. 44°. 45°. 47°.

3834. Mo. 5.

65 Bl. 8°°, 11 Z. $(16^9/3 \times 10^1/2; 10 \times 5^1/2^{\rm cm})$. — Zustand: im Ganzen gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederbd mit Goldpressung und Klappe.

Zusammenstellung von 7 Suren, nämlich: 1. 6. 36. 44. 48. 56. 67.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gut, vocalisirt. Der Text in Goldlinien mit schwarzer Einfassung. Die Qoranverse durch grosse Goldpunkte von einander getrennt. F. 2^b und 3^a ein kleines Frontispice mit Goldverzierung. Die Uoberschriften fehlen. — Abschrift verzierung. Sie Uoberschriften fehlen. — Abschrift مصطفى بن حسن المعرف ببكتاش زاده

3835. Mo. 16.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Der Text in blauen Linien eingeschlossen; f. 310^b ein Frontispice.

Zusammenstellung von 7 Suren, nämlich: 36. 67. 78. 112—114. 1. 2,1-5. Die Ueberschriften f. 334° سورة الناس für die 113. und f. 334° سورة الملك für die 114. Sura sind unrichtig.

F. 337^b ff. ist Türkisch, mit Arabischen Gebetstücken untermischt.

3836. мо. 151.

68 Bl. 8ro , 9 Z. $(15 \times 8^{3}/4; 8 \times 4^{4}/2^{cm})$. — Zustand: nicht ganz sauber, auch wasserfleckig am Rande. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe.

Zusammenstellung von 7 Suren, nämlich: 6. 36. 48. 55. 56. 67. 78.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gut, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften roth. Der Text in zwei rothen Doppellinien eingeschlossen. Die Qoranverse durch grosse rothe Punkte von einander getrennt. — Abschrift c. 1100/1688.

3837. мо. 181.

99 Bl. 16mo , 7 Z. $(10^{\text{l}}/_2 \times 8^{\text{l}}/_4; 6^{\text{l}}/_2 \times 4^{\text{om}})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, auch strohgelb, ziemlich glatt u. stark. — Einband: rothbrauner Lederbd.

Zusammenstellung von 7 Suren, nämlich: 6, 1-49. 36. 48. 55. 59, 14-25. 67. 78. Dann folgen, von f. 56^b unten an, längere und kürzere Gebete, theils Türkisch, theils Arabisch

mit Türkischer Einleitung. Zu den längeren Arabischen Gebeten gehören: f. 63°-72° معاء نور (No. 3649, 67) u. 80°-83° دعاء طاعون (No. 3649, 41).

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gleichnässig, deutlich, vocalisirt. Der Text bis f. 78 in rothen Linien. — Abschrift c. 1100/1688.

3838. Mo. 150.

63 Bl. 8°°, 11 Z. $(16^{1}/2 \times 10^{1}/4; 11^{1}/2 \times 5^{3}/4^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: brauner Lederband mit Klappe.

Zusammenstellung von 7 Suren, nämlich: 6. 36. 44. 55. 56. 67. 78. Dann folgt f. 53° bis 62° ein längeres Gebet, mit sämmtlichen Namen Gottes, Segenswünschen für Mohammed, dessen Familie und Nachfolger. Es beginnt: اللهم يا رب يا ستار يا ستار (No. 3843) und 62 und 63 ein kürzeres Gebet.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gefällig, vocalisirt. Für alle Ueberschriften Platz gelassen, ebenso für die die Verse abtheilenden Trennungspunkte. — Abschrift c. 1100/1688.

3839. Dz. 8.

57 Bl. 12 me, 9 Z. (14 × 8 l/2; 7 l/2 × 5 cm). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: rother Lederband mit Klappe.

Zusammenstellung von 11 Suren, nämlich: 6. 36. 48. 55. 56. 67. 78. 112—114. 1. Von f. 54^b an einige kleine Gebete.

Schrift: ziemlich klein, deutlich, vocalisirt. Die Qoranverse durch rothe Punkte von einander getrennt. — Abschrift c. 1150/1737.

3840. Dz. 13.

86 Bl. 12mo, 9 Z. (13²/₃ × 9¹/₃; 8 × 5^{cm}). — Zustand: der ganze Rand wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband.

Zusammenstellung von 13 Suren, nämlich: 6. 36. 44. 48. 55. 56. 67. 78. 110—114.

Schrift: zieml. gross, gut, ganz vocalisirt. Die einzelnen Verse durch grosse Goldpunkte von einander getrennt, Ueberschriften roth, nur die erste in Goldschrift. Der Text von einer Goldlinie eingerahmt. — Abschrift c. 1100/1888.

3841. мо. 8.

46 Bl. 8°, 11 Z. (15¹/2×9³/4; 9¹/3×5¹/2°m). — Zustand; nicht ganz fest im Einband; sonst ziemlich gut, doch am oberen Rande stellenweise etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, düns. — Einband: rothbrauner Lederband mit Goldpressung und Klappe.

Zusammenstellung von 15 Suren, nämlich: 6. 32. 36. 44. 48. 55. 56. 62. 67. 78. 110—114. Nach f.25 fehlen 4 Bl. (=Sura 32,17-30. 36,1-39).

Schrift: ziemlich klein, gut, vocalisirt. Die Ueberschriften fehlen, es ist aber meistens Platz dafür gelassen. Der Text f. 2—23 in grauen Linien eingerahmt, von f. 24 an in Goldlinien mit schwarzer Einfassung. Die Qoränverse von einander getrennt durch grössere graue Punkte, von f. 24 an durch Goldpunkte. — Abschrift c. 1100/1688.

F. 24* ein kurzes Gebet für Mohammed und seine 4 ersten Nachfolger.

3842. Mo. 9.

97 Bl. 8°°, 9 Z. (15²/₈ × 10; 10 × 5°°). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband mit Goldpressung.

Zusammenstellung von 16 Suren, nämlich: 6. 36. 44. 46. 48. 55. 56. 61. 67. 72. 78. 110—114.

Schrift: Türkische Hand, klein, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Zu Anfang f. 2^b ein niedliches Frontispice, Gold auf blauem Grunde mit farbigen Blumenranken. Die Ueberschrift der Sura 6 ist weiss auf Goldgrund in blauem Felde, und ebenso die übrigen Ueberschriften. Der Text in Goldlinien mit schwarzer Einfassung. Die Qoränverse durch grosse Goldpunkte von einander getrennt. — Abschrift c. 1100/1088.

3843. Mo. 137.

51 Bl. 8vo, 9 Z. (18¹/₂ × 11¹/₂; 11 × 6¹/₂c^m). — Zustand: unsauber, auch fleckig. Gegen Ende einige Blätter lose. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einbd: schwarzer Lederbd.

Zusammenstellung von 16 Suren, nämlich: 6. 36. 44. 48. 50. 55. 56. 67. 78. 86. 97. 102. 112—114. 1. und ausserdem Einiges aus Sura 2 (Vers 1—4. 121. 122. 196 ff.).

Die Handschrift ist falsch gebunden u. defect; ausserdem sind f. 20. 21 überkopf geheftet. Die Blätter folgen so: 1. 16; Lücke von 3 Bl. (Sura 6, 13-47); 15. 2. 3. 5. 10. 11. 22-25. 12-14. 17. 26. 21^b. 21^a. 30. 28. 29. 31. 20^b. 20^a. 27. 18. 19. Lücke von 2 Bl. (Sura 44, 23-59. 48, 1-4). 4. Lücke von 2 Bl. (Sura 48, 12-26); 6-9; Lücke von 2 Bl. (Sura 55, 1-46). 32 ff.

Die auf f. 6^b unten stehende Ueberschrift der 55. Sura ist aus Versehen gesetzt für die der 50. Sura; jene steht f. 9^b unten richtig.

Schrift: f. 1—34 ziemlich klein, schön, gleichmässig, vocalisirt. Der Text in Goldlinien, die Qoränverse durch grössere Goldpunkte von einander getreunt. Ueberschriften in Goldschrift. Die Ergänzung von f. 35—43 Türkische Hand, ziemlich klein, deutlich, vocalisirt. Rothe Ueberschriften u. Trennungspunkte der Verse. — Abschr. c. 1000/1691 u. 1100/1688.

F. 12^a. 32^b u. 33^a kleine Gebete am Rande. F. 44—51 ein langes Gebet = Mo.150, f. 53—62^a.

3844. Dz. 14.

1) f. 1-87.

172 Bl. 12mo, 9 Z.—Zustand: gut.—Papier: gelb, glatt, zieml. stark.— Einband: rothbrauner Lederbd mit Klappe.

Zusammenstellung von 18 Suren, nämlich: 1. 2, 1-s. 6. 36. 44. 48. 55. 56. 59, 19-25. 67. 72. 78. 93. 97. 102. 112—114.

F. 1^b—5^a enthält Anleitung zum Beten der 6. Sura, in Türkischer Sprache; f. 62^b—66^a und 71^a—74^b arabische Gebete, die sich auf Sura 56 beziehen.

Schrift: gross, etwas rundlich, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften roth, die Qoranverse durch rothe Punkte abgetheilt; der Text in rothen Linien. — Abschrift c. 1215/1810.

3845. Mo. 152.

32 Bl. S^{vo}, 10 Z. (18 × 12; 10 × 6¹/₃^{cm}). — Zustand: ziemlich gut; nicht frei von Wurmstich. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: guter brauner Lederband mit Goldpressung und Klappe.

Zusammenstellung von 18 Suren, nämlich: 36. 44. 48. 55. 56. 67. 78. 105—114. 1. Die 107. ist überschrieben: سورة الله (für سورة الماءون).

Schrift: ziemlich klein, gut, gleichmässig, vocalisirt. Der Text ist eingesast von 2 dickeren Goldlinien, um welche noch eine blaue Linie gezogen ist. Die Ueberschriften der Suren sind weiss auf Goldgrund, mit einigen Verzierungen. Zur Seite am Rande sind Goldverzierungen, in rundlicher Form, mit kleinen sarbigen Feldern umgeben, an einer blauen Linie, von oben nach unten gehend, angebracht. Sie haben in der Regel die Inschrift قشد (weiss auf Goldgrund) und siehen bei jeder neuen Zehnzahl der Verse der betreffenden Sura. Die einzelnen Qorünverse durch grosse Goldpunkte von einander getrennt. — Abschrift c. 1000/1888 von abschrift c. 1000/1888 von abschrift c. 1000/1888 von 2000 dickeren Goldlinien, um

3846. Mq. 6.

68 Bl. 8vo, 9 Z. (16 × 10²/₃; 10 × 6¹/₄cm). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe und Goldverzierung.

Zusammenstellung von 29 Suren: 1. 2, 1-4; 284-286. 3, 16. 25. 26. 3, 1. 20, 110. 22, 57-64. 36. 44. 48. 55. 56. 67. 78. 93-95. 102-114.

Schrift: ziemlich klein, schön, vocalisirt. Die einzelnen Verse durch grosse Goldpunkte von einander getrennt. Die Ueberschriften weiss, auf Goldgrund, der in farbigen Strichen eingerahmt. Der Text in ziemlich breiten Goldlinien. — Abschrift c. 1100/1688.

3847. мо. 206.

228 Seiten 12mo, 7 Z. (14¹/₂×10; 11¹/₂×7²/₃^{cm}). — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband.

Zusammenstellung von 31 Suren, nämlich: 47-77.

Die Seiten folgen in der Mitte der Handschrift so: 136. 195-214. 177-194. 158-176. 137-156. 215 ff. Bl. 113 und 157 leer; 114 leer und doppelt gezählt.

Schrift: gross, etwas rundlich, weit, vocalisirt. Ueberschriften fehlen. — Abschrift c. 1100/1688.

3848. Mo. 153.

72 Bl. 12mo, 11 Z. (14×9; S¹/2×5^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: brauner Lederband mit Goldpressung und Klappe.

Zusammenstellung von 45 Suren, nämlich: 1. 2, 1-4. 6. 36. 44. 48. 55. 56. 67. 78—114. Dann folgt f. 67^a der Thronvers, Sura 2, 256. 67^b Sura 2, 285. 286. 68^a Gebet mit den Namen Gottes (= Mo. 133, 82^b bis الخصور); 69^b. 70^a in 4 Kreisen innerhalb 4 Quadraten, in Gold eingefasst, eine kurze Beschreibung des Aeusseren Mohammeds (حلية). Endlich 70^b ff. einige kurze Qoränstellen als Mittel gegen allerlei körperliche Uebel, mit Türk. Ueberschriften.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften roth. Text in Goldlinien, schwarz eingefasst. Die einzelnen Qoränverse durch grosse Goldpunkte von einander getrennt. F. 1^b und 2^a ziemlich einfache Frontispice, Goldgrund mit rothen Linien.

— Abschrift c. 1100/1683.

3849. Mo. 11.

269 Bl. 12mo, 9 Z. (14¹/₂ × 9¹/₂; 8¹/₂ × 5^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband mit Goldpressung und Klappe.

Zusammenstellung von 12 Suren, nämlich: 1. 6. 36. 44. 48. 56. 55. 67. 78. 112—114. Dann f.76^a—98^a Türkisch (hauptsächlich Talismanische Siegel); darauf eine Anzahl grösserer Arabischer Gebete, mit voraufgehender Anweisung, wie sie zu benutzen seien, in Türkischer Sprache, f. 98^b—221^a. Dieselben haben Türkische Ueberschriften.

101b—109b	رنت (No. 3649, 29).
	.(No. 3649, 51) نعاء قدح مبارک
128a-133a	راب (No. 3649, 60).
139°—172°	.(No. 3649, 68) دعاء هزاريكنام
174"—175 ^b	. (No. 3649, 70) هيكل النفرس
177a—179a	.(No. 3649, 12) دعاء بزرک
181b—185b	(No. 3649, 56). دعاء مبارك
189 ^b —195 ^a	(No. 3649, 67). دعاء نور مبارك
198b-201a	.(No. 3649, 5) دعاء اسم اعظم
209b—220a	.(No. 3649, 40) دعاء صلوات
220b—221a	رعاء تسبيري (No. 3649, 13).

Dann f. 221^b eine Anzahl kleiner Arabischer Gebete, mit vorangehender Türkischer Anweisung, zum Theil abergläubischer Art. Darunter f. 258^b ein Türkisches نال قرارة.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, deutlich und gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften roth. Die Qorānverse durch grössere rothe Punkte von einander getrennt; dieselben fehlen von 14^b an bis 35^a. Der Text in rothen Linien eingerahmt (ausser f. 73). F. 3^b und 4^a eine Art Frontispice, ziemlich geschmacklos. — Abschrift von von Schrift von J. 1002 Dü'lhigge (1593).

F. 266^b—267^b ein Gebet ohne Titel. Es ist نعاء قوش (No. 3649, 53). F. 269^a noch ein kleines unbedeutendes Gebet. Das Uebrige (f. 266^a; der Rand 266^b. 267^b. 268 und 269^b) ist Türkisch.

Schrift: ziemlich gross, rundlich, deutlich, vocalisirt. Abschrift um 1100/1688.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

3850. Mo. 7.

76 Bl. 8°°, 9 Z. $(15^2/_3 \times 10^2/_3; 11 \times 7^1/_2^{om})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe.

Zusammenstellung von 5 Suren, nämlich: 6. 36. 48. 55. 56.

Ausserdem hauptsächlich kleinere Arabische Gebete mit Türkischen Vorbemerkungen dazu, aber auch einige längere.

74^b—75^a Fürbitte für Mohammed. Das Uebrige des Bandes ist Türkisch. F. 60—73 leer.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, vocalisirt. Der Text bis f, 45° in rothen Doppellinien. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1700.

3851. Mo. 17.

219 Bl. 16mo, 7 Z. (10 × 7; 5¹/₂ × 3²/₃cm). — Zustand: nicht ganz sauber, auch fleckig. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Zusammenstellung von 8 Suren, nämlich: 36. 44. 67. 78. 112—114. 1 und Sure 2, 1-4. Dann folgen, von f. 27^b an, kürzere und längere Arabische Gebete, mit voraufgeschickter Türkischer Einleitung und Anleitung. Die längeren Gebete sind:

Das Uebrige, von kleineren arabischen Gebeten abgeschen, ist Türkisch, darunter f. 1126 ff. قال رمل على u. s. w.

Schrift: Türkische Hand, klein, deutlich, das Arabische der Suren (und oft auch in den Gebeten) vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift vom J. 976/1888.

3852. Mo. 12.

151 Bl. S^{vo}, 9 Z. (15 × 10; 9 × 4 ¹/₃cm). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: brauner Lederband mit Goldverzierung.

Zusammenstellung von 10 Suren, nämlich:

1. 6. 36. 44. 48. 55. 56. 62. 67. 78. Alsdann f. 70° ff. Stücke aus Sura 2—5. 13. 73. 36. 2. 18. 59. 2. 21 (f. 78°) und andere kleine Stücke des Qorān. Von 81° an Gebete von meistens kleinem Umfange, darunter f. 93° meistens kleinem Umfange, darunter f. 93° und 96° Gebet mit den Namen Gottes (ähnlich Mo. 133, 82°). Ferner 98°—103° حزب الحر (s. bei We. 1766, 7). 105° بماء رجال الغيب (No. 3649, 30). F. 106° und dann 3 ungezählte Blätter sind leer.

Schrift: ziemlich klein, gut, gleichmässig, vocalisirt; der Text in Goldlinien mit blauer Einfassungslinie. Der Anfang f. 2^b u. 3^a sehr reich vergoldet bis zu den Rändern, mit zarten u. gefälligen bunten Blumenranken ausgeziert, der äussere Rand auf f. 3^a mit blauem Grunde; f. 3^b hat ein gefälliges Frontispice, Gold mit Blumenverzierungen auf blauem Grunde; der Raum zwischen den Textzeilen ist f. 3^b n. 4^a (ebenso wie f. 2^b u. 3^a) mit Goldverzierung ausgefüllt. Die Ueberschriften der einzelnen Suren sind gleichfalls in der Regel verziert, meistens ein längliches Feld, in welchem auf Gold, bei blauem Untergrunde, der Titel in Schwarz steht. Bei den Gebetüberschriften ist es auch der Fall. Auch der Schluss f. 104^b u. 105^a ist mit Goldranken u. sonst noch verziert. Die Qoränverse durch grosse Goldpunkte von einander getrennt. — Abschrift c. 1100, 1688.

F. 26^b. 35^b. 58^d am Rande einige Gebete in kleinerer Schrift.

3853. Mo. 363.

99 Bl. 12mo, 9 Z. (13¹/₂ × 9; 6 × 4^{cm}). — Zustand: wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: schwarzer Lederband mit Klappe.

دعاء ويس القراني (أويس القرني.1) (No. 3652) (4-65* –65* –65* –71°) دعاء حزب البحر

اللهم يا صانع كل مصنوع ويا جابر كل كبير : Anf. اللهم يا صانع كل مصنوع ويا جابر كل كبير : 77 – 74 حصين 77 – 78 دعاء المام حسين 77 – 78 ماء الفتحية 190 – 88 talismanische Quadrate (وفق); 84 – 89 دعاء سخّر بطل 96 – 90 ; حرز ابي دجانة الانصاري schliessen.

Schrift: klein, fein, gut, vocalisirt. Text in goldenen und blauen Linien eingerahmt. F. 1^b u. 2^a Frontispice. Auf f. 74 folgt noch 74^a. — Abschrift c. 1100/1688.

3854. Mo. 130.

92 Bl. 12mo , 8-9 Z. $(14^2/_3 \times 10^1/_4; 9^1/_2 \times 6^{\text{cm}})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, stark, wenig glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Zusammenstellung von 11 Suren, nämlich: 6. 36. 48. 55. 67. 78. 110. 112. 113. 114. 1. und f. 66^a ff. Stellen aus Sura 2 und 3.

Dann f. 69° eine grosse Anzahl Arabischer Gebete mit z. Th. Türkischer Ueberschrift. Darunter f.71° رجال الغيب (No. 3649, 30), und f. 77° رجال الغيب (No. 3649, 67). (No. 3649, 25). Zuletzt ein ganz besonders wirksames Gebet, von Gabriel an Mohammed überbracht, anfangend f. 90°: اللهم يا غيادي عند شدتي:

Die Blätter folgen so: 1-11. 13-53. 72. 54-59. 12. 60-71. 73-92.

Schrift: ziemlich gross, breit, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften roth. Der Text meistens in rothen Linien. F. 62^b steht in der Ueberschrift مسورة النباء falsch für سورة النباء Abschrift c. 1100/1688.

3855. мо. 10.

279 Bl. 87°, 9 Z. (151/4 × 101/3; 91/2 × 5cm). — Zustand: ziemlich gut, doch die ersten Blätter unsauber. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: rothbrauner Lederband mit Goldpressung.

Zusammenstellung von 14 Suren, nämlich: 6. 36. 44. 48. 55. 56. 62. 67. 78. 97. 110. 112-114.

Darauf eine Anzahl grösserer Arabischer Gebete, mit Vorbemerkung in Türkischer Sprache und Türkischen Ueberschriften. 104°—128° منا دعاء دولت (No. 3649, 29).
181°—171° هنا دعاء كنز العرش (No. 3649, 55).

Das Gebet geht von f. 154 an ins Türkische über.
180°—187° هذا دعاء قدي (No. 3649, 51).
191°—194° مذا دعاء جبيل (No. 3649, 17).
200°—201° هذا دعاء عبيل (No. 3649, 69).

Geht dann in Türkisch über.

203°—209° فخا دعاء نور مبارك (No. 3649, 67). Geht dann in Türkisch über.

(No. 3649, 5). هذا دعاء اسم اعظم مبارك (No. 3649, 5). 224°—228 هذا دعاء مبارك (No. 3649, 56). 285°—240° هذا دعاء مرجان مبارك (No. 3649, 59). 251°—262° (No. 3649, 40). عذا دعاء عبان مبارك (No. 3649, 40). عذا دعاء ايمان مبارك (No. 3649, 11).

Das Uebrige talismanische Zahlen, Kreise, Siegel (مهر) und ausserdem Türkische Erklärungen etc. dazu; auch stehen f. 277 ff. noch einige kleine Arabische Gebete.

Schrift: gross, gut, gleichmässig; das Arabische meistens vocalisirt. Ueberschriften roth. Die Qoränverse durch rothe Punkte abgetrennt. Der Text in rothen Doppellinien. Die letzten Blätter 274 ff. von zieml, flüchtiger und unschöner späterer Hand. — Abschrift c. 1100/1688.

Auf 1. 73 folgt noch 78^A.

3856. Mo. 250.

84 Bl. 12mo, 9 Z. (14³/₄ × 10; 10 × 6^{cm}). — Zustand: ziemlich lose im Einband; Anfangs in der oberen Hälfte und alsdann fast ganz wasserfleckig und am oberen Rande etwas angebrannt. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: rothbrauner Lederband.

Zusammenstellung von 18 Suren, nämlich: 6. 1. 36. 44. 48. 55. 56. 67. 78. 86. 97. 102. 103. 109. 110. 112—114 und Sura 2, v. 1—4. 121 u. e. a. Verse. Zum Schlusse ein Gebet in Betreff der Qoränlesung u. deren Beendigung.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften sind nicht gesetzt.

Es folgen f. 58° ff., nach einer Türkischen Vorbemerkung, اوراق حصرت أبو السعود افندي . Anf.: مناجات 60° ; اللهم نظم احوالي وحشن افعالي وخلصني

3857. Мо. 18.

181 Bl. 16mo, 7 Z. (9¹/₂×7; 6×4^{om}). — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: schwarzer Lederband mit Klappe.

Zusammenstellung von 19 Suren, nämlich: 1. 36. 67. 78. 86. 102—114. 1 und ausserdem noch f. 25^b—26^b einige Verse aus Sura 2.

Es folgen f. 28 ff. verschiedene längere und kürzere arabische Gebete, mit Türkischer Anweisung dazu. Die längeren sind:

Von f. 91 an folgen Siegel (مهر) des Propheten und Anderer, mit Beschreibung und allerlei abergläubische Auskünfte und Gebete, im Türkischen.

Schrift: Türkische Hand, klein, gewandt, deutlich, das Arabische vocalisirt. Die Ueberschriften und Vers-Trennungspunkte roth. Auf den beiden Anfangsseiten ein einfaches Frontispice. — Abschrift im J. 1068 Gom. II (1658).

3858. Mo. 15.

187 Bl. 12mo, 9 Z. $(13^{1}/4 \times 10; 8^{1}/4 \times 6^{3}/4^{cm})$. — Zustand: stark fleckig und unsauber. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe.

Zusammenstellung von 22 Suren, nämlich: 36, 35 ff. 44. 55. 67. 78. 79. 99—114. Nach f. 4 fehlt ein Blatt (Sura 36, 63-77). Vor Bl. 3 fehlen mehrere Blätter.

Von f. 21^b an folgt Türkisches, mit Arabischem Text untermischt, jenes Anweisung und Auskunft gebend, in diesem theils kleine, theils grössere Gebete. Die grösseren Gebete sind:

1.85° — 74° (Titel fehlt): اوراد الاسبوع (No. 3796, 6).

Anfang: علما ورد يوم الجمعة في ايات محميد (No. 3649, 51).

100° — 106 علما دعاء مبارك قدر (No. 3649, 29).

112° — 120° علما دعاء مبارك دولت (No. 3649, 40).

125° — 130° علما دعاء صلوات مبارك (No. 3649, 67).

186° — 140° علما دعاء حصرة الياس (No. 3649, 8).

145° — 151° علما دعاء سرخباد مبارك (No. 3649, 37).

175° — 182 عمرة المياس (No. 3649, 46), und dazu 180° على التكوار نامة (No. 3649, 46),

Viel mit Türkischem gemischt; nach f. 182 fehlt der Schluss. F. 184 ff. enthält Prophetensiegel und talismanische Quadrate.

Schrift: Türkische Hand, klein, zierlich, deutlich, das Arabische vocalisirt. Ueberschriften roth. Nach f. 106 u. 182 eine Lücke. F.1. 2 Türkisch. — Abschrift c. 1100/1888.

3859. мо. 133.

92 Bl. 12mo , 9 Z. $(14^3/4 \times 9^3/4; 9^1/2 \times 5^1/2^{cm})$. — Zustand: im Ganzen gut. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: schwarzer Lederband mit Klappe.

Zusammenstellung von 22 Suren, nämlich: 1. 6. 36. 44. 48. 55. 56. 67. 78. 93—114. 1. Auf Sura 36. 44. 48. 78 folgt jedes Mal ein kurzes Gebet (f. 40°. 44°. 50°. 64°).

F. 74^a—92^a enthält kleine Türkische Gebete, auch mit Türkischen Ueberschriften versehen, deren Hauptsache jedoch Arabisch ist, so das Gebet f.82^b ff. وهذا دعاء اسم اعظم (No. 3649, 5).

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, weit, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften roth. Der Text in rothen Linien eingefasst. — Abschrift c. 1100/1686.

3860. Dz. 5.

109 Bl. kl.-8vo, 11 Z. — Zustand: im Ganzen gut. — Papier: gelb, ziemlich glatt und dünn. — Binband: rother Lederband mit Goldverzierung und Klappe.

Zusammenstellung von 30 Suren, nämlich: 1. 6. 36. 37, 1-21. 171-181. 39, 73-75. 40, 1-3. 45, 85. 86. 48, 27-29. 59, 19-25. 2, etwas von v. 121. 122. 37, 180. 181. 99. 108—114. 1. Einiges aus Sura 2.

Darauf Gebete; das Hauptsächlichste:

48°—47° هذا آية الكريبة (No. 3649, 10).
50° ff. عنا (No. 3650, 17).
58—62° Sura 48; 62°—65° Sura 56.
69° Sura 1; 69° إية الكرسي (2, 256).
69°—70° Sura 109. 112—114.
71°—78° منا ويرد [ورد. [ط.ن.] سيد جيي (No. 3796, 2).
90°—94° ناحة نوع ديكر (No. 3649, 44).
94°—98° دعاء الم نشرح لك (No. 3649, 44).
98°—100° نسخير دعاء الم نشرح لك (No. 3649, 7).
108° دعاء دعوظ رجال الغيب

Beide Stücke sind kurz; dazu noch ein Kreis f. 109 جال الغيب.

Ausser kurzen Gebeten kommen hier dann noch besonders Vorbemerkungen, Bedingungen zum Gebete einzelner Suren, und Gebete zu einzelnen derselben, fast alles in Türkischer Sprache.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gefällig, vocalisirt. Ueberschriften roth. Die Qoränverse durch rothe Punkte abgetrennt. Der Text in rothen Linien. — Abschrift c. 1160/1737.

3861. Do. 125.

308 Bl. 8vo, 11 Z. — Zustand: ziemlich gut; der Rand im Anfang wasserfleckig; Bl. 23 u. 24 unten eingerissen und ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: brauner Lederband.

Zusammenstellung von 46 Suren, nämlich: 6. 18. 36. 44. 48. 55. 56. 67. 78—114. 1.

Schrift: zieml..gross, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften roth. Text in rothen Doppellinien. Die Qoränverse durch rothe Punkte abgetrennt.—Abschrift c. 1100/1688.

Am Rande öfters Gebete u. dgl., auf die vorkommenden Suren bezüglich, meistens mit Ueberschriften. F. 23b ماء الماء (No. 3650, 8); 24b الماء (Sura 93).

3862. мо. 259.

185 Bl. 8°°, 9 Z. (15 × 10¹/2; 9¹/2 × 5¹/3cm). — Zustand: ziemlich gut; der Rand, hauptsächlich der Seitenrand, öfters wasserfleckig. — Papier: gelb, ziemlich dünn und glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken.

Zusammenstellung der 46 Suren: 1. 6. 36. 44. 48. 55. 56. 62. 67. 78—114.

Von f. 91 an folgen zuerst einzelne Qorānverse als Gebete, dann andere kurze Gebete, weiterhin auch längere; so f. 97° ein Gebet, dessen jeder Satz beginnt mit: الصلوة والسلام عليك يا und einem jedes Mal verschiedenen Ausdruck für Mohammed (dass. Dq. 21, 2, 7); f. 98° ein Gebet, dessen einzelne Sätze anfangen: اللهم صلّ على محمد.

F. 1046–109a (ohne Titel) دعاء النور (No. 3649, 67). F. 109a, 117a, 120b andere Gebete, ohne Ueberschriften. F. 131–135 verschied. kleinere Gebete.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, weit, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Text in Goldlinien gefasst. Die Suren-Ueberschriften fehlen in der Regel. — Abschrift c. ¹²¹⁵/1800.

Ueber Wirksamkeit von Qoranversen handelt We. 1783, 33°. Gebet um Wirksamkeit Mf. 55, 269. Gebet mit Qoranstellen Mf. 132, 40. 41. — Wie Sura 1 zu beten sei Pm. 161, 41°; Sura 36 We. 1707, 58°; Sura 112 Mo. 19, 121°. Gebet in Betreff der Sura 56 Pm. 251, 1°.

11. Gebete bei Beendigung der Qoränlesung.

3863. Mq. 32.

87°, 13-15 Z. $(21\times13; 12^{1}/_{2}-15\times8-9^{cm})$. — Ueberschrift f. 442^{b} :

هذا دعاء ختم القران من تاليف الشيخ ابراهيم السودي

الحمد لله الذي هدانا للاسلام :Anfang والايمان . . . اللهم صل على روح محمد في الارواج الرج

Gebet nach Beendigung der Durchlesung des Qoran, von Ibrahim essädi.

وصلَّ بفصلك وجلالك على : *Schluss f. 448 سيدنا محمد . . . وسلم سجان ربك رب العزة عمًا يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين

Schrift: Ahnlich wie bei 1), vocalles. — Abschrift vom J. 1059 Gom. I (1649).

3864.

1) Spr. 1234, 4, f. 135-140°.

87°, 18-22 Z. (13¹/2 × 8¹/2ºm). — Zustand: einige Blätter wasserfleckig. — Papier: dick, gelblich, nicht recht glatt. — Ueberschrift:

دعاء ختم القران

الحمد لله الذي جعل نبينا محمدا صعّم :Anfang فاتحا خاتما كما اختصه بفاتحة القرآن وانعم على بنى اسراييل بالبقرة كما اصطفي على العالمين ادم ونوحا وال ابراهيم وال عنران واكرم نساء امته ورجلهم بمايدة رزقه الخ

Gebet nach beendigter Qoranlesung, in welchem die Surenüberschriften in obiger Weise verwendet werden. — Dann ein Gebet um Nachsicht bei Fahrlässigkeit im Lesen des Qoran f. 137^b—139^a; schliesslich f. 139^b und 140^a noch ein Gebet.

Schrift: deutlich, aber nicht schön, ohne Vocale; nur f. 1376—139a ist gut geschrieben, zum Theil vocalisit.— Abschrift c. 1200/1785.

Mq. 32, 4, f. 448*.
 Schrift wie bei 3.

Ein kurzes Gebet, womit Mohammed die Lesung des Qoran beschlossen haben soll:

دعاء ختم القرآن كان النبي صعم يدءو به

اللهم ارحمنى بتلاوة القران العظيم : Anfang واطراف النهار واجعله حجة لى يا ارحم الراحمين : Schluss

3865. We. 1836.

Format etc. und Schrift (18 Z., stark vocalisirt) wie bei I). — Titelüberschrift:

مذا دعاء ختم القران

صدى الله العلام وبلغ رسوله الكرام : Anfang واختن على ما قال ربنا وخالقنا ورازقنا ومولانا من الشاهدين اللهم ربنا تقبل منا ختم القران وتجاوز عنا ما كان في تلاوة القران من نسيان النخ Gebet nach Beendigung der Qorānlesung. وارفع درجاتنا بفصيلة القران وكفّر: "Schluss f. 18 وارفع درجاتنا بفصيلة القران وكفّر: "ارحم الراحمين"

3866.

Dasselbe Gebet findet sich, mit Abweichungen an einzelnen Stellen, in:

1) Mq. 200, 2, f. 455—456°.

8v°, 13 Z. (19¹/2×14; 15×9°m). — Papier: weise, glatt, ziemlich stark.

2) Mo. 9, 2, f. 80b-86.

واخذال من خذال المسلمين امين :Schluss يا ربّ العالمين برحمتك يا ارحم الراحمين'

Vorhergeht eine Beschreibung von Mohammeds Aeusserem (حلية), mit Türkischer Uebersetzung zwischen den Zeilen. — F. 86^b bis 87 ein Gebet mit den Namen Gottes; f. 89^b—91^a عطيم und einige kürzere. F. 88. 89^a. 91^a Mitte. 92—97 sind Türkisch.

3) Mq. 200, 4, f. 459b.

صدى الله العظيم العلام وبلغ رسوله الكرام، 'Anf.: مدى الله العظيم العلام وبلغ رسوله الكرام،' Schluss wie bei Mo.9, 2.

4) Mq. 200, 3, f. 456. 457.

Dasselbe, aber mit längerem Zusatz vor dem obigen Anfang, nämlich: اللهم ارزقنا بكل حرف من القران حلاوة . . . اللهم ارزقنا بالالف الفلا وبالباء بركة الخ mit Anknüpfung eines Wunsches an jeden Buchstaben. 5) Spr. 391, 3, f. 71-73.

 8vo , 10 Z. $(20^{1/9} \times 13^{9})_3$; $16 \times 10^{\text{om}}$). — Zustand: warmstichig, fleckig.

Anf.: اللهم انفعنا وارفعنا بالقران العظيم وباركنا بالايات Zum Schluss die Stelle mit den Wünschen (nach dem Alphabet), welche in Mq. 200, 3 voransteht.

Schrift: gross, gut, vocalisirt. — Abschrift von احبد, um 800/1397.

6) Mq. 32, 2, f. 421.

Anfang wie bei We. 1836, 2. Schluss: ويا قاصى الحاجات برحبتك يا ارحم الراحمين F. 428 und 429 und 432 und 433 —439 Fürbitte für den Propheten. F. 440. 441 ein Gebet (Dikr). F. 422—427 u. 431. 432 Persisch.

7) Mf. 618, 2, f. 407b. 408.

Anf.: صدف الله وهو اصدف القائلين وصدق رسوله الخ Geht bis zu Ende der (alphabetischen) Wünsche: s. Mq. 200, 3.

- 8) Pm. 654, 3, f. 171 a.A.
- 9) Spr. 1953, 10, f. 133—135°, mit einem Zusatz von السويدي.

Ein solches Schlussgebet, wie es bei den Indern im Gebrauch ist, steht Spr. 490, 21, f. 141*. — Ein kleines Gebet (beim Qorānschluss) von ابو القاسم الشاطبى † 590/₁₁₉₄, dem ,entlehnt) شرح الجزرية لابن المصنف in We. 1715, 7, f. 434, und von Ibn Bagar, in Lbg. 373, 2, f. 170b—173. — Andere Gebete und Notizen in Betreff des Qoranschlusses We. 1513, 554. Min. 187, 4044. (= Pet. 654, 171 * ^). Lbg. 89, 172, 173. Mf. 33, 267b. Pm. 161, 116b. We. 1849, 149b. Lbg. 822, 284b. 285; 373, 190b. Glas. 109, 2a. 2b. Gebete in Betreff des Beginnens der Qoranlesung Mf. 38, 1a; 33, 1a. Mo. 250, 58; 19, 119. Gebete im Anschluss an das Gedicht البردة Spr. 1508, 29—35; an دلائل الخيرات We. 413, 153. . Pm. 421, 120 احياء العلوم Pm. 421, 120

12. Stossgebete (الحزاب).

3867.

1) Mo. 240, 11, f. 134.

Format etc. und Schrift wie bei 4. — Titelüberschrift (verziert wie bei 5):

حزب مولانا عبد القادر الجيلاني رة

لا اله الا الله رحده لا شريك له له : Anfang الملك وله الحمد يحيى الخ

•Gebet des 'Abd elqādir elģīlānī † 561/₁₁₆₆ اللهم صلّ علي سيدنا محمد : . . ما ذكرك الذاكرون اللهم صلّ على سيدنا محمد وعلى آل سيدنا محمد ما غفل عن ذكرك وذكره الغافلون'

2) We. 1750, 5, f. 61-62.

Format etc. u. Schrift wie bei 4. — Titelüberschrift f.61a:

حزب مبارك للشيخ الاكبر

وربنا الفتاح العليم وقال ربكم ادعوني :Anfang استجب لكم وان من شيء الا عندنا خزاينه وعنده مفاتح الغيب لا يعلمها الا هو ولله الاسماء الحسني فادعوه بها . . . فادعوه مخلصين له الدين الخ

Gebet des Esseih elakbar d. i. Ibn el'arabi † 688/1240 (No. 808).

واتم التسليم على سيدنا تحمد : Schluss f. 62* منبع الكالات والزيادات ومشرع السعادات والسيادات وعلى كل منسوب الى جنابه المجيد من غير نهاية ولا تحديد تم

Lbg. 737, 2, f. 25—30 dasselbe Gebet; der Titel ist hier حزب الفتح, der Verfasser ausführlich genannt.

3868. We. 1766.

7) f. 45ⁿ - 46^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 6). — Titelüberschrift:

حزب الجر للشاذلي

اللهم اني اسالك يا الله يا على يا :Anfang عظيم يا حليم يا عليم انت ربّي وعلمك حسبي الخ

Berühmtes Gebet des 'Alī ben 'abdallāh ben 'abd elģebbār eśśād'ilī eljemenī nūr eddīn abū 'lhasan † 656/1258, das Mohammed selbst, wie er behauptet, ihm eingegeben habe. Name und Biographie des Vers. aussührlich in Pm. 417, f. 2b ff. Das Gebet beginnt meistens mit den Worten يا على يا عظيم und ist Meeresgebet betitelt, weil ziemlich zu Anfang gebetet wird: رسخّر لنا فذا الجر كما سخّرت الجر لموسى Es heisst auch الحزب الاصغر, im Gegensatz zu seinem الحزب الاصغر) (s. Mo. 240, 5. Pet. 537, 2).

لا يصرّ مع اسبه شيء في الارض ولا :Schluss في السماء هو السميع العليم

HKh. III 4480.

3869.

Dasselbe Gebet findet sich in:

- 1) Spr. 490, 13, f. 70b.
- 2) Do. 125, 5, f. 1146—1196. Dazu ein Anhang: اعتصام حزب الجر.
- 3) Mq. 146, 47, f. 613 614°.
- 4) Lbg. 807, 2, f. 8^b. 9^a. 8^{v_0} , 16 Z. $(21 \times 14^{1/2}; 15 \times 11^{cm})$.
- 5) Mq. 20, f. 65 67°.
- 6) Mo. 240, 4, f. 106-109^a.

Titel u. Verfasser in Goldschrift auf einem Felde mit blauen Streifen, mit einer Goldlinie eingerahmt.

- 7) Mf. 51, S. 221.
 - 4^{10} , $31 \text{ Z.} (26^{1/9} \times 18; 22 \times 14^{\text{cm}})$. Fleckig, in flüchtiger Schrift, deren Zeilen allmälig in schräger Richtung.
- 8) Lbg. 1043, 4, f. 10-15.
- 9) Mo. 363, f. 65-71.
- 10) Mo.12, 1, f.98°—103°. Ausserdem die Gebete احتجاب حصرة على اللهم بتالّق نور الخ : 138° f.93°

11) Mq. 20.

131 Bl. 8vo, c. 11-13 Z. (17×14^{cm}) .

Enthält fast nur Türkisch, und ist ein Werk, in welchem allerlei abergläubische Mittel gegen und für dies und das angegeben werden. Diese Mittel (zum geringsten Theil medicinischer Art) bestehen theils in Qorān- oder auch Gebetstellen, theils in Zusammenhäufung von wunderlichen Wortgebilden. Die Namen Gottes spielen dabei eine besondere Rolle (besonders f.78 f.),

auch die speciellen Kräfte der Buchstaben (خواص الحروف, f. 91° ff.). Dass darin manche Arabische Stellen, besonders aus dem Qorān, vorkommen, ist richtig; sie sind aber meistens mit Türkisch gemischt oder Türkisch eingeführt und können im Einzelnen nicht besprochen werden. Das einzige nennenswerthe Arabische Stück, welches darin steht, ist f. 65°—67°, 3 das عزب الجر (Text: 12¹/2 × 8°m), dessen Anfang u. Ende so ist, wie bei We.1766, 7 angegeben ist.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, kräftig, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1100/1688.

3870. Pm. 417.

88 Bl. 8°, 19-21 Z. $(20^3/_3 \times 15; 14-16 \times 11-12^{om})$. Zustand: ziemlich gut; f. 77-83 fleckig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel f. 1° (ebenso im Vorworte f. 2°):

ر" لطايف المنن في ذكر ما اودع الله تعالى من الاسرار الخفية والفوايد السنية في حزب الاستاد الشاذلي أبي الحسن

الدرويش عبد الله مراد جاويش : Verfasser f. 1°: الدرويش عبد الله مراد جاويش

الحمد لله وكفى وسلام على : Anfang f. 16:
عباده . . . وبعد لما كان شيخنا وقدوننا الي الله تعالى سيدي محمد بن ابي القاسم المالكي الشاذلي رحم خصص هذا العبد بمفرده الح

Ausführlicher Commentar zu demselben Gebet, von Edderwis 'Abdalläh murād ġāwīś errūmī, um 1046/1686 noch am Leben, aber sehr alt; denn nach f. 75° war عبد الرهاب الشعراني † 978/1865 sein Lehrer gewesen; er wird also um 955/1848 geboren sein. Er benutzt die Commentare seiner Vorgänger:

- 1) داود بن باخلا السكندري (dem Lehrer des عمد ونا u. dem Schüler des تاج الدين ابن عطاء الله †709/1809) um ألما الماخلي (er heisst auch الماخلي We. 1660).
- 2) إلى المالكي الشائلي (وقع المالكي الشائلي (2) إلى المالكي الشائلي (2)
- ابئ قرقماس الحنفى الشائلي (unter Einfluss des جم الدين محمد بن احمد الغيطي † 994/1576) um 1000/1591.

Er schickt eine Einleitung in 2 مقصده vorauf: في المقام الاكمل في ذكر ما اختص 6.2 مقصد، 1. الله تعالى به هذا الفرد الوحيد في عصره وما من الله عليه بكثرة الغيص وعلق الدرجات الج Enthält eine ausführliche Biographie des أبو الحسن على بن عبد الله بن عبد الجبار ابن الحارث بن تميم بن هرمز بن حاتم بن قصی بن یوسف بن یوشع بن ورد بن بطال ابن علي بن احمد بن محمد بن عيسى بن محمد بن ادریس بن عبر بن سلیمان بن عبد الله بن الحسن سبط رسول الله الشائلي $\overline{2}$. في ذكر ما أودع الله تعالى فيه وما f. 6 مقصد انطوى عليه هذا الحزب من الاسرار والفوايد الغريبة من الانوار . . . وما وضع في داخله من ساير الاحرف النورانية والاسرار الالهية وكل أسم من هذه الاحرف الاختصاصية وما يختص به من اسماء اللم الحسنى السنية وعدد كل اسم ومنافعه واسراره وعجايب فوايده وذكر البعض من الاوفاق الحافية أو العددية وغير ذلك مما لم يكن يصع تلك الاسرار محت حزب آخر من سائر الاحزاب

Nachdem zuerst über Inhalt und Bedeutung dieser Gebete und die Bedingungen, unter denen sie mit Erfolg zu beten, gesprochen, geht der Verfasser an die Worterklärung f. 10°: يا على يا عظيم يا حليم يا عليم قال آخر الشراح والكوكب الوضاح ابن قرقماس الحنفى الشائلي ابدأ الاستاذ رحم بياء الاستعانة واستفتح بالعلي، اطلق الجمهور هو الله جل وعلا ليس علوه علو جهة الح

Der Grundtext tritt durchweg nicht deutlich genug hervor. Das Hauptbemühen des Verfassers ist, durch eine Menge talismanischer Quadrate und Zahlen die geheimen Kräfte, welche in den verschiedenen Namen Gottes liegen, nachzuweisen, und beruft er sich dabei, ausser auf die obigen Commentare, auf Stellen verschiedener die Wort- und Namen-Geheimnisse mit Vorliebe behandelnder Schriftsteller, wie عبد الرحمن البسطامي, احمد البوني. F. 40 bis 78 behandelt er die geheimen Eigenschaften der Licht-Buchstaben (الحروف النورانية), 14 an

Zahl, und weist dieselben nach an den damit anfangenden Namen Gottes. Zuerst الله, الله), etc.), dann ن (النور), والصادق الصيد) عن (النور), ن und zuletzt ر يا

فاقول كما قالم الشارج : "Schluss f. 88 على ابن قرقماس لما ختم شرحه . . . اللهم يا على يا عظيم . . . واسترني كما سترت مشایخی . . . وزد علما علي ما علمتنی والحمد لله وكفی وسلام على عباده الذين اصطفی والحمد لله وكفی وسلام على عباده الذين اصطفی و

Schrift: gross, rundlich, flüchtig, nicht undeutlich, vocallos. Stichwörter roth. Viele Ergänzungen am Rande.

— Autograph des Verf. vom J. 1046 Śa'bān (1637). —
Nach f. 4 fehlen 2, nach 38 1 Blatt.

Nicht bei HKh.

3871. We. 1723.

 8vo , 23 Z. $(21^1/2 \times 15^1/2; 16^1/2 \times 8^1/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, dünn, glatt. — Titel fehlt; in der Vorrede f. 95^a :

غاية الفخر بشرح حزب الجر Verfasser fehlt.

الحجد لله الذي ملاً قلوب العارفين : Anfang f. 94° بانوار محبّته . . . وبعد فهذا تعليف لطيف على الحزب الشريف للعارف . . . سيدي على ابي الحسن الشاذلي الخ

Gemischter Commentar zu dem selben Gebet. Er beginnt f. 95°: بسم الله الرحمن الرحيم الم الله الرحمن الركيم الله الذي التلكي الله الكل العقول المرتفع عن مدارك العقول ونهايتها في ذاته المخ

ولا قوة : Schluss des Commentars f. 113° من الله العلى العظيم وقد انتهي ما المليناه من الكلام بهذا الحزب الشريف الفايق . . . وقد قيل الغ تصمى نحوا من سنة وثمانين آية وسنة احاديث وحو اربعين السما من السمائة تعالى والله اعلم بالصواب . . . والسلام على سيدنا محمد خير الانام النخ

Schrift: ziemlich gross, rundlich, deutlich, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift im J. 1191 Çafar (1777) von عبد الغني السقطى — Bl. 114. 115 leer.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

3872. Pet. 537. 4) f. 138^a-161.

Format etc. und Schrift wie bei 3). — Titelüberschrift und Verfasser:

شرح حزب الجر لمصطفى الآذني

Gemischter Commentar zu demselben Gebet, von Muctafä elädeni (s. Pet. 537, 3); er hat ihn in etwas über 3 Jahren vollendet (f. 160°).

يا علي يا عظيم يا حليم :Anfang f. 138a وبعد يا عليم صل وسلم وبارك على نبيك الكريم وبعد فلما اراد الشيخ أن يبتدئ حزبه العظيم قال بسم الله الرحمن الرحيم اقتداء بكتاب الوهاب الخ

Dann zu dem Anfang des Grundtextes so: يا على الرتبهة . . . عن على الرتبهة . . . يا عظيم الذي جاوز قدرة عن حدود العقل الح

Schluss des Grundtextes ausser dem bei We. 17236 angeführten Schlusse, f. 157°; ولا حول ولا قوقا الا بالله العلي العظيم ان الله وملايكته يصلون على النبي يا ايها الذين آمنوا صلوا عليه وسلموا تسليما '

Der Verf. beschliesst sein Werk mit einem Excurs, worin er 6 Geheimnisse behandelt:

في عدد قراء لا لخزب 2.159 ; في آداب الدعاء مطلقا "1. 158

في أن قراءة هذا وامثاله هل يكون فيه رباء أم لا 159ª . 3. في دنية على ما قرار من التارك هذا 159 م

في سبب تاليف الشيخ للشرح 5. 159

في دفع الطعن في قراء لا هذا وامثاله والملازمة عليهما \$6. 160

حيث لم يطلع عليها غيرهم : Schluss f. 161 من فلا يبلزم علينا ان نعرفها فذا ما تيشر لي من الشرح والبيان فاجعلوني معذورا . . . وما توفيقي الا بالله الرقيب . . . وصلى الله على سيدنا الرخ

Abschrift im J. 1192 Dū'lga'da (1778).

3873. We. 1735.

8vo, *24 Z. (201/2×14; 141/2×91/2cm). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Titel und Verfasser fehlt; der Titel steht in der Unterschrift:

Es ist nur der Schluss eines Commentars zu dem selben Gebet. F. 123° beginnt mit هذه الدار ان تظلم فلا يوخذ بيده: den Worten: وان استرفد عومل بصده الخ

والدين أنقويم والمنهج السليم صلى :Schluss الله تعالى عليه وعلى آله . . . صلاة دايمة الى يوم الدين وسلم تسليما كثيراً تم

Schrift: zieml.gross, etwas rundlich, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1051 Rab. I (1641) عبد القادر بن مصطفى الصغوري الدمشقى الازهري

3874. Spr. 490.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift: هذه اشارات حزب البحر المشهور وهي اربع عشر اشارة

أما بعد فهذه اشارات حزب الجر :Anfang الاشارة الاولى لنسخير الخلف؛ يقرأ كل يوم خمسة وعشرين مرة . . . الاشارة الثانية لسفر الجر الح

Anweisung in 14 Sätzen, dasselbe Gebet, richtig zu lesen, nebst Angabe der Vortheile davon.

يا شافى اشف فلان بن فلان من كل : *Schluss f.68 مرض والم بحق بسم الله الرحمن الرحيم سبعين مرّة عمّ تم

Ausser den bei Pm. 417 genannten Commentaren werden noch angeführt:

- von الر" مرضية في شرح دعاء الشاذلية (1 von الر" مرضية † ⁷⁸²/₁₈₈₂.
- 2) von على بن سلطان محمد الفاري + 1014/1606.
- 3) von حمد بن الطبّب بن محمد الفاسى um 1150/1787.
- 4) von جسن بن على بن احمد المنطاوي $\frac{4}{100}$ المدابغي المدابغي
- . (العرباني von (6) ابراهيم الموهبي von العرباني

3875. Mo. 240. 5) f. 109-120.

Format etc. u. Schrift wie bei 2). — Titel u. Verf. f. 109a: محم الكنب الكبير للامام ابي الحسن الشاذلي رحم Steht in Goldschrift und ähnlich verziert wie die Ueberschrift von 4).

(اعود بالله من الشيطان الرجيم) :Anfang واذا جاءك الذين يومنون بآياتنا الخ Das sogenannte grosse Stossgebet desselben Essäd'ilt.

وسلموا تسليما سجان ربك رب: *Schluss f. 119 العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والحك لله رب العالمين * الله: HKb. III 4486.

3876. Pet. 537. 2) f. 68-103*.

 8^{v_0} , 19 Z. (21 × 15; $14^{1}/_{2}$ × $9^{1}/_{2}^{cm}$). — Zustand: zieml. gut. — Papier u. Einband wie bei 1). — Titel f. 68^{a} :

شرح الحزب الكبير للفاسي Verfasser: B. Anfang.

قال شيخنا العالم . . . سيدي : Anfang f. 68^b الحمد لله عيد الرحمن بن محمد الفاسي رحّه الحمد لله الذي بنعمته تتم الصالحات . . . وبعد فلما كان حزب الشيخ الكبير . . . الشاذلي رق مما قد اشتهر ذكره الم

Gemischter Commentar zu dem selben grossen Gebet, von 'Abd errahman ben mohammed elfāsī † 1036/1626. Er schickt Bemerkungen über die Vortrefflichkeit dieses Gebetes an sich und über seine Wirksamkeit vorauf. Der Text ist eingeleitet durch قوله واذا جاءك الخين يومنون الخ افتتي : er ist nicht ganz mitgetheilt (sondern mit عليه الخين يومنون الخ افتتي القاصدين الخ المتوجهين القاصدين بهذه الايد لما تعطيد من قوة الرجا للمتوجهين القاصدين

: Die zuletzt behandelte Textstelle ist f.102 واقرب منى بقدرتك الخ يعنى قرب كشف وعيان الخ المخ يعنى قرب كشف وعيان الخ Schluss f. 103 من غير كيف ولا أين الخ فكن لي بفضلك حتى تمحو طلبي يا قوي يا عزيز انتهي

In der Unterschrift wird das Werk Glossen (حواشي)

Schrift: ähnlich wie bei 1), nur etwas dicker und gedrängter. — Abschrift um 1100/1176. — HKh. III 4486.

3877. Pet. 537.

Format etc. a. Schrift wie bei 2). — Titelüberschrift:

شرح الحزب الكبير للشيخ القطب الشائلي

Verfasser (f. 1604):
مصطفى بن ابراهيم الآدنى الماتريدي الحنفي

بسم الله الرحمن الرحيم اي : Anfang f. 103^b با باسم المعبود بدأت الي المقصود . . . وأذا جاءك يا محمد الذين يؤمنون وكون الفاعل معرفا بالموصول الخ

Gemischter Commentar zu dem selben Gebet, von Mustafa ben ibrähim elädeni; er lebt nach Elmonäwi † 1081/1622, den er f.138° citirt.

هو الحتى : Schluss des Grundtextes f.137° لا اله الا هو فادعوه تخلصين له الدين الحمد اله رب العالمين قل انى نهيت الى آخر الاية الشريفة سبحان ربك رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين'

ان يترك : *Schluss des Commentars f. 138 قراءته ولا للسامع أن يدع كتابته * وهذا ما تيشر لي من الشرح والبيان مع قلة بصاعتى وكثرة الاحزان وصلى الله المخ

3878. Spr. 1967.

8vo, c. 12 Z. (Text: 11¹/₂ × 8^{cm}). — Titel:

حزب طهس الأعين وهلاك الأعداء والأمن من كل مخوف ومن حق وانس وشيطان ومارد وحاسد الخ ابو الحسن احهد الشاذلي Verf.:

لا اله الآ الله السميع القربيب المجيب المصطر المختب المصطر المختب دعوة الداعي اذا دعاك فتجيب المصطر المختف Ein Stossgebet desselben Eśśād'ilr.

Schluss: سجان ربّك ربّ العزّة عمّا يصفون Schluss: ... والحمد لله ربّ العالمين امين We. 1735, 12, f. 125 dasselbe Gebet.

3879.

Andere Gebete dieser Art von Essā d'ils sind:

- 1) We. 408, f. 22°. 236. Titel: حزب النصر اللهم انى اسالك بسطوة جبروت قهرك
- 2) Lbg. 1043, 2, f. 62-68. Titel: حزب اللطف
- 3) We. 1731, 1, f. 76^b. 78^a zwei Gebete (حزب). Ausserdem f. 73 ff. ein solches Gebet von بن عمر المرسي ابو العباس المرسي ابو العباس عمر المرسي ابو العباس

3880. Lbg. 694.

140 Bl. 4¹⁰, 5 Z. $(27 \times 17^{1/2}; 18 \times 12^{cm})$. — Zustand: in der oberen Hälfte stark wasserfleckig, überhaupt nicht

recht sauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederband. — Titel f. 3^a in schöner Verzierung, aber etwas beschädigt:

مجموع مبارك

Allein dies bezieht sich auf den ganzen Band, der ein Sammelband ist. Aus der Notiz auf derselben Seite (weisse Schrift auf Goldgrund) erhellt, dass dies Werk abgeschrieben ist für die Bibliothek des السلطان اللك الاشرف ابو النصر قايتباى Der genauere Inhalt ist f. 2^b angegeben, mit rothbrauner Dinte geschrieben; als Zusammensteller und Verfasser des Ganzen nennt sich:

احمد الغُطْبِيّ الشهير بالذَهَبِيّ شهاب الدين احمد بن محمد (nach f. 3b): احمد بن

Der Titel des 1. Stückes ist:

استفتاح المواهب في التوحيد بسورة الكهف المنتخب من حزب النور وحزب التحريم للامام الشاذلي

الحمد لله رب العالمين يغترف من : Anfang f.3° . . . فيض فصل الله فقير عفو الله . . . الشهير بالذهبى . . . الما نقد وقفت على حزبى الاستاذ . . . الشادلي الخ

Ein Gebet, unter Benutzung der beiden Gebete حزب التحريم und حزب النور des Eśśād'ili und unter Anlehnung an Sura 18, verfasst von obigem Alimed ben moliam-med elqotbī ed'd'ehebī. Er schickt Sura 1 vorauf; dann fährt er fort: الحمد للم الذي المسموات والارض وجعل الظلمات والنور وعلي اخوانه النبيين والمرسلين وجعل الظلمات والنور وعلي اخوانه النبيين والمرسلين : "and schliesst f. 16"

Schrift: gross, schön, vocalisirt; die Hauptsätze durch grosse goldverzierte Punkte abgetrennt; der Text in rothen und blauen Linien. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 893 Śa'bān (1488) von احمد بن على الفيومي.

Aus der Randnotiz f. 3a ist ersichtlich, dass Qājetbaj dies Werk als Legat der Lehranstalt in الصحراء geschenkt hat im J. 895/1490.

3881. We. 1616.

3) f. 58.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift f. 58n:

حزب الامام الهمام سيدي احمد البدوى

Verfasser ausführlicher:

احمد بن على بن ابراهيم بن محمد البدوى

لَوَوْ عَبًّا نَوَوْ فَعَمُوا وَصَبُّوا عَمَّا طَوَوْ Anfang: رَبُّ لا تَذْرَنَى فَرِدَا النَّجِ

Gebet des Ahmed ben ¹alī elbedewī † 676/₁₂₇₆.

Schluss f. 58⁵: من تبعث من تبعث من الله رب العالمين النبيت وسلم تسليما كثيرا والحمد لله رب العالمين (S. auch Spr. 837, 2, f. 151^a.)

We. 1189, 2, f. 54° dasselbe Gebet.

3882. Lbg. 410. 5) f. 59-65.

8vo, 9-11Z. (16×10¹/₂; 11×7^{om}). — Zustand: nicht ganz sauber; nicht ohne Wurmstiche. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel f. 59^a:

حزب الشيخ النووى

الله اكبر الله اكبر الله اكبر اقول على :Anfang نفسى وعلى دينى وعلى مالي وعلى اهلى وعلى اولادي المخ نفسى وعلى دينى وعلى مالي وعلى اهلى وعلى اولادي المخ Ein Gebet des Jahjā ben seref ennawawi † 676/1277.

لا طاقة لمخلوى مع قدرة الخالف... : Schluss f.65 فخلوى مع قدرة الخالف... : Schluss f.65 ولا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم وصلى الله على سيدنا النخ

Schrift: gross, weit, dick, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1200/1785.

Dasselbe in Mo. 240, 6, f. 120-122 und Schöm. XI, 3b, Heft 17, f. 12-16a.

3883. Pet. 537.

161 Bl. 8°°, 17 Z. (21×15; 14¹/2×8°m). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, ziemlich glatt und stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Versasser fehlt. Von den 4 Titeln auf dem Vorblatt gehört hieher:

شرح حزب النووي للبكري Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي سلك بالواردين Anfang f. 1b: على ورد الاوراد الصراط النبوي ... وبعد فيقول العبد ... مصطفى بن كمال الدين الصديقى ... قد ورد على الصديق الحسن السيد حسن خطيب الخسروية الإعلى السيد حسن خطيب الخسروية الإ

Veranlasst durch eine Aufforderung seines Freundes Hasan, hat Muctafa ben kemal eddin elbekrī eççiddiqi + 1162/1749 einen ausführlichen gemischten Commentar zu dem Gebet (حزب) des Ennawawi geschrieben. Er
schickt f. 24 ein Vorwort (مقدمة) vorauf, über
das Leben und die Schriften desselben; dann
65 über die Wirkung dieses Gebetes; f. 75 giebt
er die Männer an, auf deren Mittheilung sein
Text beruht, besonders احمد العمقاني (No. 3725); ihr Text geht
auf den des احمد العمقاني zurück, der ihn
durch einige Mittelglieder vom Verfasser hat.

Die Zeit der Abfassung des Commentars ist das J. 1140/1727. Der Titel desselben f. 94: المطلب التام السوي على حزب الأمام النووي قال المؤلف . . . بسم الله الرحمن الرحيم النسخ . . . التندأ بها حزبه على ما في بعض النسخ بسم الله الله اكبر الله اكبر الله اكبر ايي الله اجل واعظم واعز واكرم من كل جليل وعظيم . . . اقول القول والقال والقيل والمقالة . . . على نفسى القول ومبركا عليها بنية ارادة الحفظ النخ

Die Unterschrift, mit Angabe des Verfassers, ist nur ihrem Anfange nach vorhanden, es fehlt nach f. 67 ein Blatt.

Schrift: ziemlich klein, weit, gefällig, gleichmässig, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift um 1190/1776.

3884. Lbg. 410.

Format etc. und Schrift wie bei 8). - Titel fehlt; nach der Vorrede:

فتح القدير بشرح حزب قطب نَوَى الشهير Verfasser fehlt; nach dem Vorwort:

احمد السجاعي

حمدا لمن جعل ذكره ملجاً وتجانا : Anfang f.79^b طلب طلب منى بعض الاخوان شرب حزب الامام . . . النووي الح

Commentar zu demselben Gebet, von Ahmed essegä'n um ¹¹⁹⁰/₁₇₇₆. Voraus schickt er die Liste (Sanad) seiner Vorgänger, von denen er das Gebet hat.

بسم الله الرحمن الرحيم اي :Anfang f. 80° الله اكبر وقيل اكبر بمعنى كبير الله وصلى الله على سيكنا . . . وسلم اخرج البخاري والنسائى . . . فكرة الشيخ عبد السلام اللقائى في كتابه ترويج الفؤاد . . . ومن السلام اللقائى في كتابه ترويج الفؤاد . . . ومن

تبعهم باحسان الي يوم الحشر والرحام ' Vollendet im J. 1183 Rab. I (1769). Abschrift vom J. 1108/1784.

Ein anderer Commentar ist verfasst von † 1170/1756.

3885. Spr. 882.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel u. Verfasser: حزب مبارك في التوحيد للشيخ . . . يوسف . . . الكوراني

Gebet des Jūsuf ben 'abdallāh ben 'omar elkaurānī † c. 770/1368. Anfang: سجان الله واله الله والله اكبر ولا حول ولا قوة النخ
und am Ende noch eine Gebrauchsanweisung.

3886. Mo. 240.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titelüberschrift (ebenso verziert wie bei 5):

حزب الفلاح نسيدي محمد بن سليمان الجزولي رحم

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بسم الله :Anfang الرحمن الرحيم وقبل الحمد لله الذي لم ينتخذ ولدا الم

Gebet des Mohammed ben 'abd errahmān ben abū bekr ben soleimān *elģazūlī* elmagribī † 869/1464. واجعلنا من اخيار اهلها واحشرنا : *Schluss f.132 واجعلنا من اخيار اهلها واحشرنا : هي رب العالمين في زمرة قومها ثلاثا امين امين امين رب العالمين We. 1234, f. 58° gleichfalls von ihm.

Ein anderes Gebet desselben ibid. f. 52ª.

Spr. 299, f.8^a ist der Inhalt der ألوظيفة الزروقية, genannt المركات ووظيفة الفوز والنجاة angegeben; der Verfasser des Gebetes ist المراسى زَرُّوق † احمد البرنسى زَرُّوق

3887. Do. 125. 2) f. 796-93°.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Papier: gelblich, auch strohgelb u. blau. - Titelüberschrift:

الحزب المستي بالحصن الحصين

[نورالدين ابوالحسن] على بن احمد :Verfasser الانصاري [القرافي]

Anf.: الم ذلك الكتاب لا ربيب فيه هدي للمتقين الج Gebet des 'Ali ben ahmed elgarafi nūr eddin abū 'lhasan, um 940/1588. Es beginnt mit Qorānversen (Sura 2, 1-4. 159. 181 (Schluss). 158 u. s. w., auch aus anderen Suren) und fährt dann f. 83° fort: ارحمنا الله الله ربنا لا نشرك بع شيئا "Schluss f. 93°: الله والحمد لله الله والحمد لله الله والحمد الله الله والحمد الله الله والمراب العزة والمراب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين

Am Rande stehen verschiedene Belobigungen des Gebetes, s. Bd I No. 40.

3888. Do. 125.

Format etc. u. Schrift wie bei 2). - Titel u. Verfasser:

حزب الفتح للسيد على ابي الوفا

يا مولاي يا واحد يا مولاي يا دايم :Anfang

Gebet des Abū 'lwefā 'alī. Es schliesst mit den Namen Gottes; zuerst: الذي تعدير الملك القدوس الرحيم الملك القدوس الوارث الرشيد الصبور' والحمد لله وحدة

HKb. III 4488.

3889. Pm. 553.

Format etc. und Schrift (aber viel grösser) wie bei 1). — Titel und Verfasser:

حزب التنزيع لسيدي ابي المواهب

اللهم اننا ننزهك عن الكيف والقدار :Anfang ونقدس استواء ذاتك على العرش الخ

Gebet des Abū 'lmewāhib; die Hauptsätze beginnen mit اللهم . Schluss: مع دوام الخصور ورفع برقع الستور يا وهاب يا وهاب يا وهاب

Ein anderes Gebet desselben, حزب الأنس betitelt, in Pm. 553, 3, f. 19^b. 20^a.

3890.

Andere Gebete dieser Art, ohne Angabe der Verfasser, sind:

1) Do. 125, 5, f. 120a — 122a. عناء حزب البر (s. No. 3678).

2) Lbg. 694, 2, f. 164—244.

Format etc. u. Schrift wie bei I. — Titelüberschrift:

Anfang: انا ارسلناك بالحق بشيرا ونذيرا ولا Schluss: — Schluss الخ فسجان الذي بيده ملكوت كل شيء واليه ترجعون Dies Gebet bezieht sich auf Sura 36.

3) Spr. 490, 11, f. 686—696.
Format etc. u. Schrift wie bei 1. — Titelüberschrift:

اعتصام الحزب الشريف المشهور

الحمد لله الذي خلف السموات :Anfang Schlusa — والارض وجعل الظلمات والنور الرخ يا جواد لا تبخل اقص حاجتي برحمتك :69⁶ يا ارحم الراحمين وصلى الله على سيدنا الرخ

3891.

Andere Gebete dieser Art sind:

- عبد القادر الكيلاني von حزب الرجاء والانتهاء (1 + 561/1166 †
- حزب الحفظ والصون وسر تسخير عالم الكون (2 von جنب الخفط + 656/1268.
- حزب الحمد له ايضا (3
- 4) البر له ايضا بين mit dem Commentar des موتضى
 خمد بن محمد بن عبد الرزاق موتضى
 † 1206/1790.
- خمد بن علي بن عبد von حزب الاشراق (5)
 بالرحمن ابن عراق + 988/1627.
- على بن سلطان von الحزب الاعظم والورد الانخم (6) على بن سلطان von الحزب † 1014/1606.
- 7) Commentar dazu von الاسكندراني المكي.
- Desgl. von ابراهيم الساقزي, u. d. T. ابراهيم الساقزي um 1184/1722.
- 9) Desgl. von عثمان العرباني الكليسي um 1165/1742.
- 10) Desgl. von الحاج محمد افندي um 1176/1761.
- احمد بن عبد von حزب الفتنج والنصر (11 مدد بن عبد 1052/1642.
- عبد الرحمن العيدروسي von حزب الرغبة والرهبة (12 † 1192/1778.
- und الغاكهي mit Commentar des حزب البكري (13 Zusätzen von مرتضى + 1205/1790, ر" عقيلة الاتراب في سند الطريقة والاحزاب: betitelt
- 14) حزب ابي العينيين mit Commentar von حزب ابي العينيين ماي شقة الفوى المكي حسن بن على بن على شقة الفوى المكري + 1176/1762, u. d. T.
- 15) Auszug aus شرح الحزب الكبير للبناني von شرح الحزب الكبير للبناني على المدابغي + 1170/1756.
- von حزب الحفظ للامام جيى Commentar zu حزب الحفظ للامام جيى um 1160/1747.

13. Abwehrgebete (حرز ,جاب).

3892. We. 1812.

Format etc. u. Schrift wie bei 9). — Titelüberschrift:

هذا حجاب الامام الشافعي

اللهم بنور تعليف عرشك من أعدائي :Anfang استترت وبسطوة للبروت من عزك ممن يكيدنى احتجبت الخ

Gebet des Eśśāfi'i † 204/819, das derselbe "vom Propheten" gelernt hat. Es half ihm, als der Half ihn tödten wollte, der Art, dass dieser ihn sogar hochachtungsvoll behandelte.

اكفنى شرِّ هولاء وكيدهم بالف : Schluss f. 120^b وكيدهم بالف العلى العظيم وصلى الله ... وسلم الف لا حول ولا قوق الا بالله العلى العظيم وصلى الله ... وسلم F. 122. 128: Pereisch.

3893. Pm. 502.

Format etc. und Schrift wie bei 2). — Titel am Rande: عوذة يوم الجمعة

Verfasser nach dem Vorworte:

ابو جعفر محمد بن على

اخبرنا جماعة عن ابي المفضل :Anfang قال حدثنا الرخ . . . بسم الله الرحمن الرحيم، ولا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم، اللهم رب الملايكة والروح والنبييين والمرسلين الرخ

Ein Behütungsgebet des Abū ģa'far mo-hammed ben 'alī für seinen Sohn Abū 'lhasan in der Wiege. — Schluss f. 37a: ومن شر ما سكن في الليل والنهار ومن شرّ كل سوء المين يا رب العالمين وصلى الله على تحمد الخ

3894. Spr. 490.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Eine Menge von meistens kleineren Gebeten und auch von Mitteln gegen allerlei Krankheiten (durch Sprüche und Formeln), von frommen Betrachtungen u. s. w. Darunter: آب القواء وهو حجاب عظيم البركة ' 156 f. 156 محيسر ميسر ميسر ميسر ميسر ميسر ميسر ميلام سمليح سمليح سمليط ابرا اين لهين ميلام الله الرحمن الرحيم اذا الشمس ملطط بسم الله الرحمن الرحيم اذا الشمس كورت الى قولة فلا اقسم بالخنس الح Gebet gegen Räude.

في فضل آية الكرسى 6. 158. Verf.: هاب الدين ابو العباس احمد البوني Anfang: ... الحمد لله الهادي الي الصواب ... القيوم الي قوله تعالى الله لا اله الا هو الحق القيوم الي قوله العظيم فاولها وآخرها واتفقوا اهل العلم الم

Der Thronvers (Sura 2, 256) als Mittel gegen allerlei benutzt. Der Verf. Alimed elbūnī † 622/1225 (No. 3301).

- f. 159 ff. Anweisungen zu Gebeten auf jeden Wochentag, dem Propheten selbst zugeschrieben.
- هذه مناجات انعارف :f. 162^b. Ueberschrift الكامل احمد بن محمد أبن عطاء الكامل احمد بن الله في غنائي :Anfang
- دعاء فنج البصاير نسيدنا... عبد القادر. £164 (5) الجيلاني

الحدد الله رب العالمين حمدا يفوق ويفصل: Anf.

- دعاء القدح دعاء القدر (6) f. 165 بسم الله باسمه المبتدأ رب الآخرة والاولي (Anf.:
- دعاء الحوشن ، اللهم انى اسالك باسمك يا الله يا رب العالمين : Anf.
- 8) f. 1666–172a. Kurze Gebete mit 10 Namen Gottes, als Mittel für oder gegen etwas, alle mit der Ueberschrift: عشرة الماء لدفع البلاء (nebst Zusatz des Zweckes). Das 1.: عشرة الماء لدفع البلاء

Min. 187, 38, f. 495a (Folio).

Kurze Gebete, zur Abwehr und zur Hülfe-Erflehung: zum Theil Mohammed selbst beigelegt. — Anfang: عن عبد الله بن عباس ان عبد الله بن عبد النبي عم كان يعوذ الحسن والحسين عم يقول اعيد كما بكلمات الله التامة من كل شرّ شيطان النج

3895. Spr. 1933. 1) f. 1-8.

191 Bl. 8vo, c. 18-20 Z. (16¹/₄ × 11¹/₄; 15 × 10^{cm}). Zustand: nicht ganz sauber; f. 7 schadhaft. — Papier: gelblich, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1^a:

حرز الاقسام

Verfasser fehlt; nach Lbg. 1043, 1:

محرز بن خلف

Anfang:

بدأت ببسم الله في اوّل السطر فاسماؤه حصى منبع من الصرّ Ein Gedicht (in c. 220 Versen, Ṭawil) zur Abwehr von allerlei Ungemach mittelst der

Namen Gottes. — Schluss:

وصلَّ وسلَّم دايما كل ساعة على آله معْ حجبه السادة الغرّ

Hinzugefügt ist f. 8b noch ein kleines Gebet. Schrift: zieml. gross, rundlich, aber unschön, vocallos,

bis dicht an den Rand geschrieben. — Abschrift c. 1215/1800. HKh. III 4466.

We. 1748, 6, f. 45^b—47 dasselbe Gedicht. 8vo, 21 Z. $(20 \times 14^{1}/2; 16 \times 9^{cm})$.

Nur etwa 90 Verse vorhanden.

Lbg. 1043, 1, f. 1 ff. dasselbe; s. die folgende Nummer.

3896. Lbg. 1043.

97 Bl. 8°°, 11 Z. (15 \times 10; $8^3/_4 \times 5^1/_2$ cm). — Zustand: ziemlich fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband.

Sammelband mit verschiedenen Gebeten.

- 1) Titel und Verfasser f. 1^b: حرز الاقسام (s. die vorige Nummer). Hier zuerst einige Bemerkungen über den Nutzen dieses Gebetes; dann der Text (hier nur 139 Verse).
- عنب اللطف لابي لخسن الشاذلي . 68-68. هنب اللطف لابي لخسن الشاذلي . Anf.: اللهم اجعل افصل الصلوات واتما البركات الج Daran schliesst sich die Erzählung einer Prophezeiung Mohammeds bei seiner letzten Wallfahrt, f. 686-71°.

- 3) f. 71^b—80^b.

 Zuerst der Anlass; Anfang f. 74^b:
 اللهم الى وجهت وجهي اليك اللهم الى فوضت امري اليك
 Dann eine Geschichte, wie Mohammed im
 Leibe seiner Mutter redet, f. 80^b. 81. 8–10^c.
- 4) f. 10-15. Titel: حزب البحر (s. No. 3868).
- 5) f. 154—176. Titel u. Verf.: حرز الناقة للتحسن بن علي بن ابي طالب

 Der A plass dazu erzählt: dann die Westerelbet.

Der Anlass dazu erzählt; dann die Worte selbst: لا الم الا اللم ايمانا واسلاما واللم اكبر اكبارا الح

6) f. 17°-37. حرز مرجانية
Erst der Anlass, dann (f. 24°) der Text:
بسم الله الرحمن الرحيم صلى الله على سيدنا . . .
اللهم انى استلك بالعرش وعظمته والكرستي الخ
Daran schliessen sich 2 Anweisungen.

Daran schliessen sich 2 Anweisungen, seine Geschäfte glücklich zu besorgen.

دعاء لخصن لخصين . 83-83 -47. 89-47. والذرع المتبين وهو لسيدنا محمد صقم والذرع المتبين وهو لسيدنا محمد صقم Zuerst von dessen Nutzen; dann der Text. Anfang: اللهم انى اسئلك بحق العرش وكرامته

Dann f.83b. 84e ein Mittel geg. schwere Geburt.

حرز عظيم وججاب مبارك عميم عظيم .94-84 (8 الشان رفيع القدر لامير المومنين مولانا يعقوب المنصور كلا الشان رفيع القدار لامير المومنين مولانا يعقوب المنصور كا Zuerst der Anlass und die Wirkungen. Der بسم الله الرجن الرحيم صلى الله على : المحيم المدانا ... تغيوب تباركت يا عظيم سغيوب تعاليت الح

Schrift: magrebitisch, ziemlich gross, kräftig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688. — Die Blätter folgen so 1. 48. 6. 2—5. 7. 49—81. 10—47. 82—97.

F. 95-97 allerlei abergläubische Mittel, in später schlechter Schrift.

حرز النصر النصر Mo. 363, f. 84^b-89^b. والنصر البي دجانة الانصاري Anf.: الحمد لله الذي خلف السموات والارض We. 1141, f. 4^a.

14. Gespräche mit Gott (مناجات).

3897. We. 1826.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titel f. 81°: مناجات موسى عَمْ

الحمد لله رب العالمين : Anfang f. 81^b والعاقبة للمتقين . . . روي عن كعب الاحبار عن ابن عباس . . . موسى بن عمران عمّ كان راعيا لغنم شعيب عمّ وكان بارض مدين الخ

Unterredungen Gottes mit Mose auf dem Sinai und Unterweisung dieses über die Thora und in den religiösen Satzungen und über die Prophetenstellung Mohammeds, nebst Fragen (f. 87^a), die Mose in dieser Beziehung an Gott richtet und der Auskunft darüber; auch Fragen über Gottes Grösse (94^b), sein geheimes Wissen (96^b), den Anfang seiner Gottheit (97^b), seine Wunder (100^a). — Schluss f. 106^a: قبل المالح قال الذي يصلح في دينه كل يوم والحمد لله رب العالمين تمت المناجات ولله الحمد الله

3898. Min. 187.

64) f. 600. 6012: Persisch (نصجت نامه).

65) f. 601b-605a.

Format (c. 25 Z.) etc. und Schrift (vocalisirt, ziemlich gross) wie bei 63).

Dasselbe Werk, aber mit erheblichen Abweichungen. Titel ebenso (mit dem Zusatz عبي كعب الاحبار).

قال لما بلغ موسى بن عمران عمّ أربعين : Anfang سنة أوحي الله اليه الروح الامين جبرئيل عمّ فقال له و يا موسى بن عمران أن العلي الاعلى يقرئك السلام ويقول لك طَهْر قلبك من حب المال وثيابك من الوسخ الخ

قال لا تحمل الحقد :Schluss f. 605° oben على احد فانى لا اسقى من حوضي من جمل الحقدة ولا اظلم تحت عرشى٬ تمت المناجاة

We. 1802, 2, f. 109^b—112^b. Dasselbe Werk mit mehrfachen Abweichungen. Der An-HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX. fang im Ganzen ebenso (nach den etwas veränderten Eingangsworten): يا موسى طهر قلبك الخ

In Folge der Unterredung ruft Mose sein Volk zur Verehrung des wahren Gottes: ودعا بنى اسرائيل الى الايمان . . . فتبعوه وعبدوا الله عز وجل حف عبادة الى ان ماتوا

3899.

Dasselbe Werk in:

1) We. 1802, 4, f. 114"-121". Der Titel ist hier: مسائل موسى, in der Unterschrift aber

قال موسى يا رب اي عبادك : Anfang افصل قال يا موسى الذي يصنع ولا ينسانى الخ

Diese Fragen haben hier auch Ueberschriften: , عما نهى الله 115 , عن الجزاء من الله 114 والب 115 , عما نهى الله 117 , عن عظمة الله 117 , عن عظمة الله 117 , مسائل التورية 119 , وصيه الله لعبده موسى 119 قال لقينى يوم القيامة مجذوما Schluss: (ما

- 2) We. 1732, 3, f. 23—26. Titel, Anfang und Schluss fehlt. Die ersten Worte hier: منى قال يا ربّ فايّ عبادك اطلم und die letzten: خلقت العقل الف جزء نجعلت منها عشرين جزءا
- 3) Spr. 1219, f. 116b. Ein kurzes Gebet (هناجاة) Mose's.

3900. Spr. 490.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: هذه المنظومة مناجات الامام على بن ابي طالب رَة

.Eine Gebetqaçide in 28 Versen (Ṭawil). لك الحمد يا ذا الجود والمجد والعلا :Anfang تباركت تعطى من تشاء وتمنعُ

Es folgt ein Gebet in Prosa f. 148^b, an-fangend: اللهم اني اسالك يا من لا تراه العيون Vorauf geht die Notiz, dass ein in Griechischer Gefangenschaft Befindlicher dasselbe einem Vogel abgelernt habe u. dass es von wunderbarer Kraft sei.

53

Dasselbe Gedicht steht in: 1) Spr. 1229, f. 46^a. 2) We. 1093, f. 1^a. 3) Pet. 93, 5^b, f. 65^b. 4) Pet. 175, f. 65^a. 5) Pet. 273, f. 34^b.

Ebenfalls dem 'Alt beigelegt ist ein Gebet-Gedicht, auch مناجاة betitelt, in Tahmis-Form, welches beginnt: يا سامع الدعاء يا رافع السماء in Spr. 1104, 1 und Pet. 192, 1.

Erwähnt sei hier noch eine مناجاة des Abū hanife † 150/767 in 8 Versen, in Pm. 105, 20.

3901. Pm. 158. 2) f. 22^b. 23^a.

Format etc. und Schrift im Ganzen wie bei 1). - Titel:

مناجات الشيخ عبد القادر الكيلاني

اللهم انت وفقتنى وعلى بابك اوقفتنى :Anfang Gebet des 'Abd elqādir elkīlānī † 561/1166 لا ريب فيها وان :No. 2836). Schluss) الله يبعث من في القبور والحمد لله الخ

Ein anderes Gebet (مناجاة) desselben in Pm. 105, 20.

3902. Pet. 683.

263 Bl. 8vo, 15 Z. (20¹/₄ × 11; 15 × 5^{cm}). — Zustand: unsauber. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappbd mit Corduanrücken. — Titel f. 1^b:

هذه الرسالة [ا]لغوثية لسيدي واستاني وملاني ... الشيخ عبد القادر الجيلاني قدس الله سرة الخ

الحمد لله كاشف الغمة والصلوة : Anfang f. 1 . . . أما بعد فان الله جعل قلوب العارفين معادن اسراره

Eine Unterredung Gottes mit dem الأعطب über das Verhältniss der Welt und der Dinge und des Menschen zu Gott und über die Pflichten des religiösen und sittlichen Verhaltens.

Unter الغوت الاعظم ist nach f. 12^b 'Abd el qādir elkilānī zu verstehen. So wird aber auch Ibn el'arabī beigenannt nnd es scheint, dass dieser der Verfasser des Werkchens sei.

Dafür spricht der Inhalt und die Angabe in der Titelüberschrift Pm. 84, 2, S. 52; ferner auch HKh. III 6246. Allerdings legt dieser auch dem Elkiläni eine gleichbetitelte Schrift bei.

المحروم عن المعراج هو المحروم : Schluss f. 9°: عن الصلوة عندي، وفي نسخة المحروم عن الصلوة هو المحروم عن المعراج عندي، تمن

Schrift: ziemlich gross, gleichmässig, gut, vocallos. — Abschrift c. 1150/1737.

3903.

Dasselbe Werkchen enthalten in:

1) We. 1860, 9, f. 39b-41a.

: Titel u. Verf. fehlt. Der Anfang weicht ab المحمد لله ولي النعمة والصلاة . . . أما بعد قال الغوث الاعظم المستوحش من غير الله المستانس بالله قال ربي يا غوث الاعظم قلت لبيك يا رب قال كل طور بين الناسوت والملكوت فهو طريقة النخ فهو طريقة النخ

Am Rande steht über den Inhalt dieser Abhandlung dies: هي الرسالة الغوثية هي خطبة العوث نفسه بنفسه لانه ثابت حت امر ربه
فيما ايتمن عليه موجها لحصرة ناته بقلب طاهر
من كل نقش مذموم ومحمود وعلم وعمل وشوق
الي [الحق] وطلب معين وافٍ بعهده مراتب لما يصدر
من حصرته لحقه وما يتعين له فيد ليكون حبه

Der Schluss wie bei Pet. 683, 1.

Abschrift aus der des الشيخ الياس im J.1133 Rab. I (1721). — Collationirt. — Am Rande längere Bemerkungen. 5. 41° einige Notizen aus د الادرية الشافية.

2) Pm. 84, 2, S. 52-64.

8vo, 11-12 Z. $(19^{1/2} \times 14; 12^{1/2} \times 7^{1/2} - 8^{cm})$. — Zustand: S. 61 (bis 64) sehr beschmutzt. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titelüberschrift:

رسالة الغوثية للشيخ الاكبر الشيخ محمد بن العربي

Anfang (von الها بعد قال an) u. Schluss wie bei We. 1860, 9. Die einzelnen Hauptsätze fangen alle mit يا غوث an.

Schrift: blass, gross, weit, gefällig, etwas flüchtig, vocallos. Das Stichwort يا غوث roth. — Abschrift von السيد كمد بن السيد اسمعيل um 1100/1688.

3) Pm. 315, 2, f. 8b-13a. Format (c. 14-18 Z.) etc. u. Schrift wie bei 1.

Titel fehlt, steht aber auf dem ungezählten Vorblatt (Inhaltsverzeichniss) von ganz neuer Hand. Verfasser fehlt. Anfang zuerst wie bei Pet. 683, 1, dann von الما بعدا an wie bei We. 1860, 9, und der Schluss wie bei Pet. 683, 1.

3904. We. 1799.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). — Titelüberschrift: مناجاتد قدس سرّه ونفعنا به

Verfasser fehlt; nach Spr. 490, 27, f. 162° ist es احمد بن عطاء الله الاسكندري

الهي انا الفقير في غنائي فكيف : Anfang الهي انا الفقير في المخروب المخروب المخروب الخياص والحمد لله المخروب المحاضر والحمد لله المخروب الحاضر والحمد لله المخروب الحاضر والحمد لله المخروب المحاضر والحمد لله المخروب المحاضر والحمد لله المخروب المحاضر والحمد لله المخروب المحاضر والمحدوب المحاضر والمحدوب المحاضر والمحدوب المحدوب المحدو

'atā allāh † 709/1809.

Spr. 490, 27, f. 162b ff. dasselbe Gebet.

3905. We. 1811.

8°°, 23 Z. (19²/3 × 13²/3; 15 × 8¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, grob, ziemlich dünn, etwas glatt. — Titel und Verfasser f. 77a:

مناغاة القديم ومناجاة لحكيم لعبد الغنى بن اسماعيل النابلسي

الفصل الاول قال لي ربّي انت :Anfang f.77b تصليح لي فقلت كيف اصليح لك وانا فانٍ فقال ولا يصليح لي الا الفاني الخ

Unterredungen mit Gott, in 16 Abschnitten, von 'Abd elganī b. ismā'īl ennābulusī † 1148/1730. الفصل الخامس كنت اصلي فانفصلت عنى وخرجت 80° منى فقال لى ربى

الفصل السادس عشر قال لي ربي يا صور الصور "84 هذه حالة لك مطلقة تحصورة

فاعتبروا يا اولي الالباب : Schluss f. 84ⁿ وانفتح الباب وسقط القشر من اللباب وقد تم هذا الخطاب بعون الملك الوهاب Schrift: ziemlich gross, breit, deutlich, vocallos. Ueberschriften zuerst roth, hernach schwarz und hervorstechend gross. — Abschrift c. 1200/1785.

Dasselbe Werkchen in We. 1631, 11, f. 194—198. Titel ebenso, aber umgestellt: مناجات الحكيم ومناغات القديم. Verfasser fehlt. Die Abhandlung hat hier 18 Abschnitte, die 2 letzten f.1986 am Rande. Schluss: صبحنا صباح من رضيت عليد وسمعت رجلا آخر يقول سالناك الدعاء Abschrift im J. 1158 Moharram (1745).

Ein Stück des Werkchens in We. 1266, f. 61^b-63^a.

3906. We. 1266.

88 Bl. 8vo (20×13¹/₂cm).—Zustand: nicht ganz sauber; einige Blätter (9. 61—69) lose. — Papier: gelblich, glatt, zieml.dünn. — Einbd: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe.

Ein Collectaneenheft, ohne besonderen Titel, enthaltend theils Türkische (und einige Persische), theils Arabische Stücke, von grösserem oder geringerem Umfange.

Das Arabische findet sich besonders von f. 61° an, meistens in Prosa. Das Bemerkenswertheste darunter ist:

- a) f. 61° ein kleiner Brief des القيراطي † ⁷⁸¹/₁₈₇₉ ابن قلاقس und von القاضى تاج الدين اللجي † ⁵⁶⁷/₁₁₇₁ an einen ungenannten Freund.
- b) f. 61^b 63^a. 68^b. Die 9 ersten Abschnitte des Werkes We. 1631, 11, mit demselben (umgestellten) Titel.
- c) f. 63° und 64°. Ein Bestallungsschreiben, منشور بالولاية لرجل مكان ابيع , entlehnt den منشور بالولاية لرجل مكان ابيع (dessen Titel: الوق بالوفيات (dessen Titel: تاريخ الصفدي und f. 64°—65° ein Bestallungsschreiben für den المين محمد بن جنكي entlehnt dem عنوان النصر في ابناء العصر desselben عنوان النصر في ابناء العصر desselben بقاران ملك المغل والتاتار des (منشور) des Schonung von Leib und Gut der Einwohner der Stadt Damask (und Syriens überhaupt) den Soldaten einschärfend. F. 66° u. 67° andere Auszüge aus dem تاريخ الصفدي تاريخ

53*

- d) f. 68^a. 67^b. Aufzählung von 25 Arten der Metaphern, nebst Beispielen.
- e) f.71°.72°-78°. Schreiben des اتحد افندي النيني النيني النيني , als dieser Präfect († 1172/1758) an راغب باشا, als dieser Präfect von Haleb war. Anfang: المدّ يد الابتهال الي مفيض كل خير وافصال الخ

Ausserdem mehrere Anfänge von Schreiben, wie es scheint, von demselben.

- f) f. 74°. Beglückwünschungsschreiben, die Pilgerfahrt betreffend, von حامد افندي, nebst Antwort.
- g) f. 74°. 75°. Ein Erlass, Straflosigkeit zusichernd, von Seiten der Beherrscher von مصر المحروسة) (منشور يتعلق بالعفو صدر من قبل ملوك مصر المحروسة)
- h) f. 75^b—81^a. Das 5. Kapitel aus einem anthologischen Werke (في الانب والحكم) und das 6. Kapitel, في الامثال, in 4 Abschnitten.
- i) f. 81^b. 82^a ein Glückwunschschreiben an den Śerif Mekka's von اسعد باشا.
- (s. f. 71°) المنيني (s. f. 71°) المنيني (an den راغب باشا Anfang: اللهم مالك الملك ومدير الفلك ومدير الفلك
- l) f. 84b-86b. Entlehnungen des Elmotenebbi von Aristoteles.

المناقل بين المتنبي ولحكيم ارسطو

قال الحكيم اذا كانت الشهوة فوق القدرة الم Anf.: قال المتنبي واذا كانت النفوس كبارا الم

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, deutlich, vocallos. Die Zeilen laufen in der Regel queer über die Seiten, doch auch grade oder in verschiedenen Richtungen. Abschrift c. ¹²⁰⁰/₁₇₈₅.

3907. We. 1758.

Svo (Text: 7×11cm). — Schrift wie bei 13). — Titel: من مناجات الفقير القاصي السيد حسن رضائي لا اله الا انت سجانك انت كنت :Anfang

Ein Gebet des Hasan erridaï.

1. Add 4 = 4. 3908.

1) Pm. 553, 5, f. 38b und 39t.

Ein Gebet des çufischen Schulers f. 38°, betitelt مناجاة المريد في خلوات التفريد u. ein anderes f.39°, findet sich in der رًّ في التصوّف الحهد الشاذلي الوفائي ابو المواهب طعه الشاذلي الوفائي ابو المواهب

2) Lbg. 694, 3, f. 24^b-31^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. — Titelüberschrift: حزب المناجات للذاكرين المتوجهين الي الله تعالي

Anfang: الهي ما ارا لذنوبى سواك غافرا Ein çüfisches Gebet; zwischen den Zeilen öfters kurze Persische Glossen. — Schluss: فانجز لنا ما وعدتنا يا ذاكر الذاكرين يا ارحم الراحمين

3909. Lbg. 103. 2) f. 51-93.

4¹⁰, 16-17 Z. $(24^{1}/_{4} \times 18^{1}/_{4}; 18 \times 11^{3}/_{4}-12^{cm})$. — Zustand: unsauber, zum Theil ausgebessert. — Papier: bräunlich, dick, glatt. — Titel und Verfasser fehlt.

Anfang fehlt. Die Blätter folgen so: 69-76. 62-64. 51-56. 65. 66. Verschiedene Gebete, mit Versen untermischt, dabei auch f. 69 ff. Besprechungen (Zaubersprüche قرية الحريث البعدة أحريث البعدة احاديث الف حديث النج رقية الحريث الف حديث النج رقية الحريث عن فاطمة رقية الحريث عليها الولادة ; رقية الحريث عن فاطمة دعاء الحريث

مناجاة زين العابدين على بن الحسين 13^b مناجاة النبى داود

استخارة عن امير المؤمنيني على رَهَ 35

Dann folgt f. 62b ff.:

كفاية المتعبد وتحفة المتزهد لزكى الدين عبد العظيم بن عبد القوي المنذري 666/1268 +

Anfang: الحمد للم الموفق لصالح الاعمال S. Lbg. 160, 2. Es bricht hier ab im 4. Kap., in dem Abschnitt: ما يستبح بد في الايام وفصل التسبيج Die Blätter 67. 68 (nicht unmittelbar zusammengehörig) und 57 + 58 gehören nicht hicher. Sie enthalten auch Gebete, mögen aber eher zu der Gebetsammlung gehören f. 77 — 93, deren Anfang fehlt. Die Hauptsätze fangen hier mit اللهم an.

Schrift: Jemenisch, ziemlich klein, gut, vocalisirt, diakritische Punkte fehlen öfters. Ueberschriften und Stichwörter hervorstechend gross, oder roth. — Abschrift von الفصل بي احمد بن على بن الفصل على بي العمد بي احمد بن على بن الفصل مع المعادية المعادي

F. 94. 95 von den 23 Thora-Sprüchen der Juden und abergläubischen Mitteln; f. 96. 97 Bruchstück, die Geheimlehre betreffend und Anweisung zum Ramal.

3910.

Allerlei hieher gehörige Gebete sind noch:

- 1) Pet. 547, f. 82° 83°. مناء آدم قال ابن عطاء الله ان آدم عمّ لما تعرّف اليه :Anfang
- مناجات قرآن ." Do. 125, 5, f. 238 271 . مناجات قرآن المدين يا من جعل الارض Anfang: مالك يوم الدين يا من
- 3) Mo. 211, f. 62b—64°. تعاء مناجات الهي حريمة سرّ محمد Anfang: الهي
- 4) We. 1635, 2^r, f. 48^b—53^b. Eine Unterredung Gottes mit einem Machthaber (مناجعة للبنار).

Ueber Bedeutung von مناجاة handelt Spr. 1104, 1. — Gebete dieser Art: Spr. 761, 20; 1235, 7^b. 9; 588, 174 (in Versen). Pm. 105, 255 (gleichf.). Als besonderes Mittel Lbg. 357, 155^b.

15. Gebete an und für den Propheten.

3911.

Mo. 240, 7, f. 123—124°.

Format etc. u. Schrift wie bei 2. - Titelüberschrift: صلاة مولاي عبد السلام أبن مشيش رحّم

Text des Gebetes für Mohammed: s. bei Spr. 837, 2. Anfang und Schluss wie dort. Pm. 398, 2, f. 116^b—117^a dasselbe.

3912. Spr. 837.

8v°, 25 Z. $(20^{1}/2 \times 14^{1}/2; 16^{1}/2-17 \times 9^{1}/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich dick. — Einband: lose im Deckel. — Titel f. 142^{a} :

هذا شرح صلاة أبي مشيش Verfasser fehlt: s. unten.

الحجد لله رب العالمين الذي جعل : Anfang f.142b الصلاة على نبينا . . . من اعظم المرتب وافصل القرب الخ

Der Verf. des Gebetes heisst vollständiger f. 1426 unten: عبد السلام ابن مشيش الحسيني und f. 1438 Mitte: أبو محمد عبد السلام ابن مشيش وتخفيفها] الحسيني [ويقال بشيش بتشديد الشين وتخفيفها]

Da der Çuft 'Alı ben 'abdallah essad'ili † 656/1258 ein Schüler des Verfassers dieses Gebetes, des 'Abd essalām ibn mašīś (oder maśśiś, auch baśiś oder baśśiś) elhoseini abū moliammed, war, muss dieser um 620/1223 gelebt haben. Der Verfasser des Commentars heisst, nach Lbg. 808, 18, f. 132b, Moliammed ben 'ali elharrūbī eṭṭarābulusī; er hat denselben gemacht auf Wunsch eines Enkels [عفيد] des Verfassers des Gebetes, nāmlich des البو حفص عمر بن عيسي بن عبد الوهاب الحسيني

اللهم صل على من : (Anfang des Gebets (f.143°) : منه انشقت الاسرار : Der Commentar dazu beginnt : صيغة الحذف توجه للمطلوب وطلب لحصول المرغوب فالتوسل بالاسم الاعظم الذبي اذا دعي به اجاب الح

ربنا اتنا :Schluss des Gebetes f. 150 ابنا اتنا رشدا من لدنك رحمة وهيء لنا من امرنا رشدا

عدد : Schluss des Commentars f. 151 مدد : Schluss des Commentars f. 151 ما ذكره الغافلون وعلى آله وصحبه وسلم والحمد لله ربّ العالمين تمت الرسالة ا

Schrift: zieml. gross, rundlich, deutlich, vocallos. Der Grundtext roth. — Abschrift c. 1800 von

Hinzugefügt ist auf derselben Seite, von derselben Hand, ein kurzes Gebet des احمد البدري (vgl. We. 1616, 3) nebst Gebrauchsanweisung. Lbg. 808, 18, f. 132-143.

 8vo , 17 Z. (20 × 15; 14×10^{cm}). — Zustand: ziemlich gut; nicht frei von Wurmstich. — Papier: gelblich, ziemlich dünn, wenig glatt.

Derselbe Commentar. Titel fehlt. Verfasser desselben im Anfang. Anfang ebenso. Schluss f.1436 (nach dem Schluss des Grundtextes): ورغبنا والله ساحانه ... ولا حول ولا قوق دعاء ورغبنا والله على سيدنا تحمد ... وسلم تسليما

Schrift: magrebitisch, ziemlich gross, kräftig, fast vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth, auch farbig. Abschrift c. 1150/1737.

3913. We. 1616.

 8vo , 15Z. $(16^{\text{i}}/_4 \times 11; 11^{\text{i}}/_2 \times 8^{\text{om}})$. — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich stark.

Commentar zu demselben Werk. Titelüberschrift: شبح صلوات ابن مشبش Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله الذي جعل الصلاة : Anfang f. 59° : العظيم بابا والتسليم على حبيبه السيد الحبيب العظيم بابا موصلا الى دخول دار النعيم . . . وبعد فيقول . . . مصطفى بن كمال الدين بن على الصديقى . . . ايقظنى الحق سجانه وتعالى سحر ليلة الثلاثاء . . . فوق شرح صلوات الكامل المقدام السيد عبد السلام في يدى الح

Muçtafā ben kemāl ed dīn ben alī elbekrī † 1162/1749 hat im J. 1180/1718 den grossen Commentar: الروضات العرشية في كلام على الصلوات المشيقة والمحالفة والمح

اللهم اي يا الله صل اي : Anfang. f. 60° اثن او شرف او كرم على من اي الذي منه الخ لنا من امرنا رشداً فان : Schluss f. 68°: ما غيرك لا يقدر على للك بل انت القادر . . . ما حادٍ حدا وعلى اتباعه واحزابه ما صباح فلاح بدا والحمد لله رب العالمين ختما وابتدا' انتهي

Schrift: ziemlich klein, vocallos, deutlich; allmälig etwas grösser. Grundtext schwarz überstrichen. — Abschrift c. 1200/1785.

F. 68° — 70° ein von Mohammed dem السلطان العادل تحمود الغيرنوي eingegebenes Gebet: اللهم صل وسلم وبارك على سيدنا ومولانا F. 71° ein Gebet: تعدد رحمة الله اللهم صل افصل صلاتك المنزلة المقدسة الح — F. 71° u. 72° über die Belohnung im Jenseits für Gebetsformeln, die dem Namen Mohammeds angehängt werden.

Pm. 23, 3, S. 40-52. 8vo, 19 Z. (Text: $15 \times 8^{1/2^{\text{cm}}}$).

Dasselbe Werk, mit dem Specialtitel (اللمحات الخ).

Schrift: ziemlich klein, deutlich, vocalisirt. Grundtext roth, meistens mit Vocalen. — Abschrift im J. 1253/1837 von درویش احمد القادری البندنیجی.

3914. We. 1837.

117 Bl. 8°°, c. 23 Z. $(20^{1/2} \times 14^{1/2}; 15^{1/2} - 16 \times 11^{1/2}e^{in})$. Zustand: unsanber u. wasserfleckig, besonders unten am Rücken. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe. — Titel u. Verfasser fehlt: s. nachher.

Anfang fehlt. Die hier zuerst vorhandenen Worte sind f.2°, 1: 'ممّا تحوته خُبْرًا لا حَبَرًا عينا لا اثرا

Von seinem Zweck sagt der Verf. f. 2° Mitte: وإنا انكر لك في هذا الكتاب أن شاء الله من استغاث بالنبي صعم في المهامة والقفار والبراري والبحار ومن شكى الية العطش والجوع ومن كان في اسر العدة الجبار وملجاً الارامل واليتامي الية الخ

Der Verf. will also die Wirksamkeit der Anrufung des Propheten in den verschiedenen Nöthen des Lebens durch Beispiele erweisen. Er betitelt sein Buch f. 2° unten: مصباح الظلام غنالم في المستغيبين خير الانام في المستغيبين خير الانام في المستغيبين خير الانام في المستغيبين خير الانام في المستغيبين خير الانام

423

Der Verf. spricht von Erlebnissen, die im J. 689/1241 (f. 2°) und 658/1255 (f. 10°) vorgefallen sind und citirt den im J. 654/1256 gestorbenen ابن ابي الاصبع. Er kann also nicht der bei HKh. als Verf. eines so betitelten Werkes angegebene ابو الربيع سليمان بن موسي الكلاعي sein, der im J. 684/1286 starb; sondern der dort ebenfalls genannte الهنتاني الفاسي المالكي ابو عبد الله شمس الدين الهنتاني الفاسي المالكي ابو عبد الله شمس الدين

Der Verf. dieses Werkes, welches auch in No. 2569 (Spr. 127^b, f. 1^b ff.) benutzt worden, ist also Mohammed ben mūsā ben enno'mān *elhintātī* elmarrāqušī † 688/1284.

Nach allgemeinen Bemerkungen über die Stellung Mohammeds als (الشفيع) Mittler zwischen Menschen und Gott folgen die Abschnitte, in die das Werk getheilt ist.

ما جاء في استغاثة آنم ابي البشر بالنبي صعّم 4.3 المخصوص بالبشر والبَسَر

ما جاء في شفاعته صعّم العامّة يوم القيمة 5^b ما جاء في شفاعته صعّم العامّة يوم القيمة

ما جاء فيمن استغاث به من الجوع من سراياه 100 وغيرهم من الجموع

ثم جعت بعد: Das Vorhandene schliesst f.11b: ثم جعت بعد ناد الله فاذا الا بالغلام قد اتاني بطعام ثم لم ازل كذلك كما

Schrift: ziemlich klein, gefällig, etwas vergilbt, vocallos, oft auch ohne diakritische Punkte. Ueberschriften grösser. — Abschrift c. ⁷⁰⁰/₁₃₀₀.

HKh. V 12171 (u. 10490, bloss خيثين الح F. 1^b queer über die Seite, eine استغاثنا (in Prosa).

3915. Lbg. 422.

202 Bl. 8vo, 17 Z. (20¹/₂ × 15; 13¹/₃ × 9^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. Der Seitenrand von f. 62 u. 72 abgeschnitten. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe u. Futteral. — Titel u. Verf. f.1^a:

ك" جلاء الافهام في فضل الصلاة على خير الانام لشبس الدين ابي عبد الله محمد بن ابي بكر بن أيوب الزرعي

(Der Titel ebenso in der Vorrede.)

الحمد لله رب العالمين . . . قال : Anfang f.1^b . . . الزرعي . . . هذا كتاب ستيت وو كتاب فرد في معناه لم يسبق الى مثله الرخ

Ein ausführliches Werk des Ibn qajjim elgauzijje † 751/1850 (No. 1069 u. 2658) über das Gebet für Mohammed, unter Benutzung der Traditionen, mit Hinweis auf die in dem Gebet liegenden geheimen Kräfte, auf die Gebetsörter etc. In 6 Kapiteln, obgleich es nach der Vorrede nur 5 sein sollen.

ما جاء في الصلاة على رسول الله صعم ' 1.1 باب. 1. في المراسل والموقوفات ' 35° باب. 3 في بيان معنى الصلاة على النبي صعم ⁹⁸ باب. 3 والصلاة على آله وتفسير الآل ووجه تشبيه الصلاة على النبتي صعم بالصلاة على ابراهيم وآله الرخ (فصل 10 (فصل 10)

فى مواطن الصلاة على النبي صقم: (موطن 130 أ130 باب. 4 فى الفوائد والثمرات للحاصلة بالصلوة عليه صقم 181 باب. 5 فى الصلاة على غير النبتي صقم 188 باب. 6 فهذا لا باس به فبهذا التفصيل: Schluss f. 202^b

تهفظ الادلّة وينكشف وجه الصواب والله الموفق؛ تم

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, wenig vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift von سليمان بن على بن محمد بن مشرف um 100/1688. — Collationirt. — HKh. II 4134.

3916. Lbg. 750.

164 Bl. 8°°, 21 Z. (21²/₃ × 15; 12¹/₂ × 7²/₃°m). — Zustand: im Ganzen gut; am oberen und unteren Rande etwas wasserfleckig und nicht ganz frei von Wurmstich. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe und Futteral.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser f. 1º Mitte (von späterer Hand):

(ebenso, mit Fortlassung von النبى, auch etwas unterhalb; u. oberhalb: (فى فصل الصلاة على النبتي صقم)

الحمد لله رب العالمين وهو :Anfang f. 1b :Dann folgt unmittelbar باب ما جاء في الصلاة على رسول الله الخ Der Titel ist gefälscht, der Anfang des Werkes fortgelassen; auch zu Anfang des ersten Kapitels fehlt nicht wenig Text; f. 1^b, 11 entspricht Lbg. 422, f. 6^b, 11. Schluss ebenso wie bei Lbg. 422. Dann folgt noch f. 164^b unten ein nicht zum Werk gehörender Epilog. Darin steht zuletzt, es sei diese Abschrift collationirt; davon ist aber wenig zu merken, sie ist schlecht.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, fast vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift von ملا عبد العزيز بن حسين بن محبد بن عبد العزيز im J. 1089/1678.

3917. Lbg. 714.

40 Bl. 8°°, 17 Z. (19¹/2 × 13¹/3; 13¹/2 × 8°°). — Zustand: unsauber, besonders f. 8°, 9°; etwas lose im Einband. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1°;

کیمپاء السعادة کمن اراد لحسنی وزیادة که کیمپاء السلالا علی النبی صقم

so auch im Vorwort f. 2b. - Verfasser f. 1a:

محيى الدين بن عبد الرحمن المقدسي الشانعي

الجد الدرب العالمين والصلاة والتسليم: A u fa u g f.1b على اشرف المرسلين . . . وبعد فيقول . . . محيى الدين . . . الشافعي . . . هذه صلوات على النبي صعم العربي الابطاحي الهاشمي القرشي الامرى السيد الكامل النخ

daran schliesst sich f. 8b. 9 ein Nachtrag, der in kürzeren Sätzen ähnlichen Inhalts Fürbitte thut; hier ist die stehende Formel: اللهم صل الله على سيدنا محمد وعلى آل سيدنا محمد بعدد und dann ein kurzer Zusatz, wie فصل الله u. s. w.

برحمتك يا ارحم الراحمين . Schluss f. 9% ويا اكرم الاكرمين والحمد لله الرخ

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gefällig, etwas vocalisirt; die Stichwörter roth. Der Text in rothen und grünen Linien eingefasst. — Abschrift c. 1150/1737. — F. 10 leer.

Spr. 1966m-r, 1, f. 1.

(Im Ganzen 12 Bl. 8vo, $18 \times 13^{1/2}$; $15 - 16 \times 11^{1/2^{cm}}$.)

Der Anfang desselben Werkchens; vom Gebet selbst nur 1½ Zeilen. Wird hier aber als von الرملي القادري الرحمي المرابع الم

Abschrift c. 1000/1591.

3918. We. 1370.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Bl. 54 schadhaft. — Titel f. 54^a (von späterer Hand u. nicht ganz richtig):

مجموع فيه مختصر القربة في فصيلة الصلاة على التنبية النبي معم لصاحب التنبيه ،

Verfasser fehlt.

اما بعد حمد الله والملاة : "Anfang f. 54 على رسول الله فهذا كتاب في فصل الصلاة على نبينا محمد صقم حذفت فيه الاسناد الخ

Dies Werk über die Verdienstlichkeit des Gebetes für Mohammed ist ausgezogen aus:

1) كتاب القربة الي رب العالمين لابي القاسم البي بشكوال († 578/₁₁₈₂)

2) († 817/1414) كتاب الصلاة والبشر للفيروزابادي (1414 †)

Der Verfasser nennt f. 76° den Elfirüzābādī seinen Vater mit dem Zusatz جَّة; er hat das Werk also nach dem J. 817/1414 abgefasst und lebt um 830/1427. Es zerfällt in ungezählte Kapitel; die Gewährsangabe (الاسناد) ist dabei der Kürze wegen fortgelassen. باب في دعاء من لم يصل على النبي صقم 54° و 55° باب فصل الصلاة على النبي صقم عشية الخميس ويوم المعنة عليه مقم عند نسيان الحديث 56° و 10.80 س

باب عقوبة من ترك الصلاة على النبي صعّم 40 Zuletzt: 74 فصل في زيارة قبر رسول الله صعّم 60

3919. Mo. 241.

151 Bl. Queer-12mo, 7 Z. (12×14; 7¹/₂×9^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelblich, stark, wenig glatt. — Einband: grünlicher Lederband mit Klappe. — Titel felilt: s. Anfang. Verfasser f. 1^b (in einem Frontispice):

ابو عبد الله محمد بن سليمان الجزولي Genauer:

ابو عبد الله الحمد بن عبد الرحمن بن أبي بكر ابن سليبان بن يعلا الحسني المغربي الجنولي

الحمد لله الذي هدانا للايمان : Anfang f. 2ª: وبعد هذا والاسلام والصلاة والسلام على محمد نبيه . . . وبعد هذا فالغرص في هذا الكتاب ذكر الصلاة على النبتي صغم وفضايلها نذكرها محذوفة الاسانيد ليسهل حفظها على القارئ وفي من اهم المهمات لمن يريد القرب من ربّ الارباب وسميته بكتاب دلائل الخيرات وشوارق الانوار في ذكر الصلاة على النبي المختار ابتغاء لمرضات الله الح

Moĥammed ben 'abd erraĥmān ben abū bekr elģazūlī (u.elģozūlī) (nach Anderen: Moĥ. ben soleimān b. 'abderraĥmān etc.) † 869/1464 handelt in diesem vielgebrauchten Werk von der Vorzüglichkeit des Gebetes für Mohammed, nebst Anweisung zu solchen Gebeten. f.3b فصل في فصل الصلاة على النبي صعم قال الله وملائكته

اسماء سیدنا ومولانا محمد صعم مائتان وواحد، 15 محمد، احمد، حامد، محمود

هذه صفة الروضة المباركة التي دفئ فيها رسول الله صعم 21° وصاحباه ابو بكر وعمر رآ (.F. 21bu. 22° Abbildung)

فصل في كيفية الصلاة على النبي صعم، بسم الله 24° الرحمن الرحمن الرحمن الرحمن الله على سيدنا ومولانا محمد وعلى آلة وصحبه وسلم، اللهم صل على الحمد HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

اللهم بنور وجهك الذي ملاً: *Schluss f.150 اركان عرشك ان تزرع في قلبي معرفتك حتى اعرفك حق معرفتك كما ينبغى ان تعرف به وصلي الله علي سيدنا ونبينا . . . وعلى آله وصحبه وسلم تسليما والجد لله الخ

Schrift: magrebitisch, gross, gleichmässig, deutlich, vocalisirt; Stichwörter farbig. Das Ende des 1. Viertels, 1. Drittels, der Hälfte, des 2. Drittels, des 3. Viertels ist in farbigen Oblongen auf f. 52b, 62b, 82b, 108b, 115a bemerkt. — Abschrift im J. 1139 Śa'bān (1727) von حمد الهاشمي بن محمد بن عبد الله اشكلنط الاندلسي HKh, III 5124.

3920.

Dasselbe Werk vorhanden in:

1) Pm. Nachtrag. 12.

133 Bl. 8°°, 14 Z. (21×15; 14×9³/4°m). — Zustand: fast ganz wasserfleckig, die Schrift oft ausgelöscht u. beschädigt, auch nicht wenige Seiten ziemlich stark zusammengeklebt; unten am Rande in der Mitte der Handschrift ein grösserer Wurmstich. — Papier: gelb, glatt, zieml.dünn. — Einband: Halbfrzbd. — Titel fehlt. Verfasser f. 8°:

Schrift: magrebitisch, gross, kräftig, stattlich, vocalisirt. Ueberschriften roth, auch goldfarbig, Stichwörter roth, auch grün. Der Text in rothen Linien eingefasst. — Abschrift c. 800/1494. — Von jedem Blatte ist nur eine Seite beschrieben.

F. 1^b u. 2^a ist ein Stammbaum Mohammeds und der 10 البيشرون befindlich; f. 4^b u. 5^a, wie auch 5^b u. 6^a eine Abbildung von den Sohlen der Schuhe Mohammeds, mit 2 Versen.

2) We. 1551.

43 Bl. 8°°, 20 Z. (21 × 15; 15¹/2 × 9¹/2°m). — Zustand: lose Blätter; der Rand öfters abgegriffen, auch eingerissen; von Bl. 33 fehlen oben 4 Zeilen. F. 27 ff. fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel fehlt (in der Unterschrift steht die erste Hälfte). Verfasser fehlt.

Anfang fehlt. Das Vorhandene f.1° beginnt: Anfang fehlt. Das Vorhandene f.1° beginnt: المائة الصلاة الخ (— Mo. 241, f. 24°,1). Nach f. 32° ist weiter keine Lücke, als dass auf f. 33° oben die Unterschrift "zu Ende ist das 3. Viertel" fehlt.

Schrift: magrebitisch, gross, regelmässig, gut, vocalisirt. In rothen Linien eingerahmt. — Abschrift von نصمت بن الجمد بن البي القاسم الدين الاندلوسي im Jahre 1077 Çafar (1666).

3) Lbg. 97, 1, f. 1-66.

137 Bl. 8°°, 11 Z. (203/4 × 141/2; 13 × 8°m). — Zustand: wurmstichig; am unteren Rande sehr fleckig; Bl. 1. 9. am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: schwarzer Lederband. — Titel f. 1° ebenso. Verfasser:

Schrift: ziemlich gross, gut, gleichmässig, vocalisirt. Stichwörter roth; Text in rothen, zuerst in Goldlinien; f. 1b hat ein verziertes Frontispice. Am Rande zahlreiche Glossen. — Abschrift im J. 1132 Rabī' II (1720).

Nach f. 8 und 26 fehlt etwas.

Daran schliesst sich f. 66^b—68^a ein nach Beendigung dieses Werkes zu lesendes Gebet.

4) Mo. 240, 2, f. 6^b-87.

16mo, 10 Z. (10 × 9²/₃om). — Zustand: gut, obgleich zu Anfang nicht ganz fest im Einband. — Papier: gelblich, ziemlich stark u. glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe, reich mit Goldpressung versehen. — Titel fehlt. Verfasser zu Anfang des Werkes f. 6^b:

Schrift: magrebitisch, klein, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften in Goldschrift; ebenso sehr häufig das Wort A.S. Stichwörter theils grün, theils roth oder blau oder in Goldschrift. Der Text in rothen Doppellinien nebst einer blauen Linie eingerahmt. Allerlei Verzierungen, f. 17b und 18a auch saubere Abbildungen (Grabstätten Mohammeds, Abū bekrs und 'Omars und die Gebetskanzel). — Abschrift c. 1150/1737.

5) Mo. 372.

180 Seiten 8°°, 13 Z. (15 × 9½; 11 × 5°m). — Zustand: fleckig am Rande; S. 2 ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, zieml. dünn. — Einband: Kattunbd mit Lederrücken. — Titelüberschrift S. 2: كتاب دلائل الخيرات

(Der Schluss S. 179 u. 180 ist richtig erganzt.)

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, kräftig, gefällig, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1200/1785.

6) Glas. 132.

154 Bl. 12mo, 9 Z. (14²/₃ × 8³/₄; 8¹/₂ × 5^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: weisslich, dünn, glatt. — Einband: bunter Pappband mit Lederrücken. — Titel im Frontispice f. 2^a: دلاکل افحیرات. Verfasser fehlt.

Schrift: ziemlich gross, sehr schön, ganz vocalisit; zwischen den einzelnen Zeilen Goldleisten; der Text so mit doppelter Einrahmung versehen. Zu Anfang des Werkes und der einzelnen Abschnitte sehr gefällige und feine farbige Verzierungen. — Abschrift im J. 1290/1873.

7) Glas. 133.

169 Bl. 8°c, 7 Z. $(19^3/4 \times 11; 12^1/2 \times 7^1/3^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: rother Lederband mit Klappe. — Titel fehlt.

Das Werk beginnt f. 15^b Mitte. Voraufgeschickt ist f. 8-15 ein biographischer Artikel über den Verfasser, dessen Anfang jedoch fehlt.—
F. 3-7 (woran auch der Anfang fehlt) enthält ein Gebet, worin sämmtliche Namen Mohammeds und seiner Tochter Fätime vorkommen.

Schrift: ziemlich gross, gut, vocalisirt; die einzelnen Zeilen durch rothe Doppellinien von einander getrennt, der Text doppelt eingefasst. — Abschrift c. 1250/1873.

Nach dem Schlusse des Werkes kommt noch ein bei beendigter Lesung desselben zu sprechendes Gebet, woran aber der Schluss fehlt.

Commentare zu dem Werke sind von: 1) معمد بن يوسف بن محمد الفاسي القصري † 1052/1642.

- 2) تحمد بن سليمان الحلبي † 1158/1745.
- 3) حسن بن على بن احمد المنطاوي المدابغي (3 † 1170/1756.
- 4) حمد بن احمد بن محمد الشجاعي (+ ¹¹⁹⁷/₁₇₈₈.

3921. Lbg. 778.

159 Bl. 8vo, 23 Z. (20³/₄ × 14; 14-15 × 7^{cm}). — Zustand: gut; nicht ganz ohne Wurmstich. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: rothbrauner Lederbd mit Klappe. — Titel und Verfasser f. 1^a (von anderer Hand):

القول البديع في الصلاة على الحبيب الشفيع للشيخ شمس الدين ابي الخير محمد بن عبد الرحمن السخاوي الشافعي

(Titel ebenso im Vorwort f, 3b):

الحمد لله الذي شرف قدر Anfang f. 1b: الحمد الدسول الكريم . . . اما بعد فان الله بقدرته وسلطانه ورأفته واحسانه ابعث سيدنا محمد المخ

Ein auf Traditionen gestütztes und im J. 861 Ramadān (1457) verfasstes Werk des Mohammed ben 'abd errahmān essahāwi † 902/1496 über das Beten für Mohammed; in Vorwort, 5 Kapiteln und Schlusswort, deren Uebersicht f. 2—3°.

فى تعريف الصلاة لغة واصطلاحا وحكها النخ 1.8 المقدمة فى الامر بالصلاة على رسول الله صقم النخ 16 باب. 1 (فصل 17 nebst Schlusswort in)

2. باب 47° على رسول الله صَعَم الرَّمِ 47° باب (nebst Schlusswort in 6 فصل)

في التحذير من ترك الصلاة عليه الخ 64 باب. 4.
 في تبليغه صقم سلام من يسلم عليه الخ 69 باب. 5.
 في الصلاة عليه صقم في ارقات مخصوصة النخ 76° باب. 5
 Das Schlusswort f. 109°.

Schluss f. 112 (Kamil):

من آله الابرار اعداد الحصي والرمل والقطر الذي لم يعدد والله المستعان وعليه التكلان واسئله التوفيف لاقوم الطريق والالهام لكثرة الصلاة على نبينا عليه افصل الصلاة والسلام

F. 34^b—36^a enthält ein alphabetisches Verzeichniss von Namen Mohammeds, ungefähr 430 an Zahl. Auf den letzten Seiten des Werkes werden die vom Verfasser für dasselbe benutzten Schriften aufgeführt.

Schrift: klein, gefällig, deutlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1179 Rab. II (عدد بن سليمان الانقروى von محمد بن سليمان الانقروى.

HKh. IV 9644. (VI 18297 المنهل البدايع ist wol desselbe.)

We. 1858, 2, f. 24^b—25^b. Essojūṭī behandelt in der Abhandlung الثبوت في صبط القنوت die Frage, ob in einem Gebete Mohammeds zu sprechen sei معز oder ob mit anderen Vocalen?

> 3922. Pm. 251. 2) f. 64-91".

Format etc. u.Schrift wie bei 1); wasserfleckig. Ti tol f.64*: شرح الصلوات الشهيرة بالابراهيمية التي الفها نور الدين على الشوني

البلقيني Verfasser:

الحمد لله الذي تفصل بالهامنا : Anfang f. 64^b ما امرنا به من الصلوة والسلام على خير انبيائه . . . وبعد فلما كانت الصلوة على النبي صعّم بعد كتاب الله تعالى اشد أمرا الخ

Die Gebete des 'All ebbūnī † 944/1587 für den Propheten sind weit und breit berühmt; deshalb giebt ElbulqInI eine Erklärung derselben und eine Anweisung, wie sie, nach Voraufschickung einiger kurzer Suren und Qorānverse, zu beten seien. — Dieser ElbulqInI heisst entweder مالح بن احمد † 1016/1606 oder مالح بن احمد † 1046/1685 (vgl. No. 3371).

Die Gebete heissen Ibrahtmische, weil darin öfter, ausser für Mohammed selbst, auch für Ibrahtm gebetet wird. Sie erscheinen in 13 Formen (ضيغة) und beginnen f. 74°: اللهم صل وسلم اي يا الله ترخم على محمد صقم لان الميم بدل عن ياء . . . على سيدنا محمد على سيدنا محمد المخود وعلى آل محمد . . . كما صليت على ابراهيم المخود وعلى روح الله عيسى الامين : 85° وعلى داوود وسليمان وزكرياء وجيبى وشعيب وعلى وعلى داوود وسليمان وزكرياء وجيبى وشعيب وعلى والهم كلما ذكرك الخاكرون وغفل عن ذكرك الغافلون

In einem Schlussworte spricht der Commentator noch von dem äusseren Benehmen beim Verrichten der Gebete.

Abschrift vom J. 1127 Çafar (1715).

F. 91^b - 95^a über die Syrischen Monate. F. 95^a u.b ein kleiner Brief des Sultans Soleiman an einen Serif in Mekka, nebst der Entschuldigungs-Antwort.

3923. Pet. 592.

121 Bl. 4¹⁰, 17 Z. (22×16¹/₂; 14×8¹/₃cm). — Zustand: ziemlich gut, doch am oberen Rande wasserfleckig und auch sonst nicht ohne Flecken. Nicht ganz fest im Deckel. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich dünn. — Einband: brauner Lederband. — Titel und Verfasser f. 1^a:

تتاب الدرّ الهنضود في الصلوة على صاحب الهقام المحمود لابن حجر الهكي *54 الحمد لله الذي اختص نبينا : Anfang f. 1b: الما بعد فان معم بما امتاز به سائر الانبياء . . . اما بعد فان خدمة الجناب المحمدي من آكده الموجبات واهم المطلوبات

Ibn hagar elmekki † 978/1565 will in möglichster Kürze über die Vorzüglichkeit des Gebetes und Segenswunsches für Mohammed handeln. Er benutzt das Werk des Essahäwi (No. 3921) und hat Verbesserungen und Zusätze dazu gegeben. Es zerfällt in Vorwort, 6 فصل Schlusswort.

فى الكلام على قولة تعالى ان الله : Vorwort f. 2b

فى الامر بالصلاة على رسول الله صعّم 29⁶ فصل 1. فى كيفية الصلاة عليه صعّم \$81 فصل 2. فى ذكر امور مخصوصية تشرع الصلاة 90⁸ فصل 6. على النبى صعّم فيها

Die خاتمة 120° (beginnt wie bei No. 3921). Schluss f. 121°: ابداء عليه بعده ابداء عليه بعده ابداء عليه بعده الماركة ما اردت . . . والمولى سجانه هو المحقف المأمول . . . وهادينا محمد عبدك ونبيك . . . انك حميد مجيد،

Schrift: ziemlich gross, geläufig, deutlich, vocallos. Die Ueberschriften treten nicht hervor. Breiter Rand, gegen Ende hin öfters beschrieben. — Abschrift c. 1100/1888.

3924. Pm. 224.

Format etc. und Schrift wie bei 2). — Titelüberschrift und Versasser:

هذا صلوات على النبي صمّم لحمد بن ابي الحسن البكري الصديقي الشافعي الإشعري

2 Gebete für Mohammed, von Mohammed ben 'all elbekri egçiddiqi † 994/1586.

اللهم صل وسلم على نورك :Anfang (1) f. 1996 اللهم صل وسرك الأبهى

اللهم ان أسالك بنيّر هدايتك الاعظم : f. 202b. Anf. وتب علينا انك التواب الرحيم : Schluss f. 205b ولا حول ولا قوة الخ

F. 205^b—207. Çüfisches, darunter f. 205^b bis 206^a Aussprüche des الشيخ داود بن باخلا (No. 3019).

3925. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Papier farbig. — Titel und Verfasser fehlt; s. Anfang.

Auf f. 9° ein grosser von einer Goldlinie eingefasster Kreis, enthaltend ein Gebet für Mohammed in Reimprosa. Die Erklärung desselben f. 10. 11. Der Text derselben in Silberlinien eingefasst. (F. 9°. 10° leer.)

الحمد لله البدي المبدع الحكيم: Anfang f. 10^b
. . . وبعد فهذا ملتع لتبيين مشكلات كلمات صلوات مسماة بالنعت المرضع بالمجنس المسجع صدرت من صدر . . . على . . . القارى الح

Ein Gebet für Mohammed, nebst gemischtem Commentar von 'Alı $elg\bar{a}r\bar{\imath}$ † $^{1014}/_{1606}$.

Der Text und die Erklärung beginnen: اللهم صل وسلم على نوركه بالصم الاعلى بالمهملة ونوركه und sohliessen f. 11b: ومن صلاتك بالكسر احليها بالمهملة اي من انواع عطيتك ... وحصول المقام الاسنى ووصول الرفيق الاحلي، امين،

F. 12. 18ª leer.

3926. Lbg. 295. 4) f. 13^b-14.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Am Rande sehr viele Glossen. — Titelüberschrift oben am Rande durch Wasserslecke fast verwischt: sie ist:

ر" في بيان افراد الصلوق عن السلام هل يكره ام لا Vorfasser: s. Anfang.

الحمد لله الملك المنان الذي هدانا :Anfang للايمان . . . أما بعد فيقول . . . على . . . القارى ان الامام النووي قال كوة افراد الصلاة عن السلام الح

Derselbe Verf. erörtert hier, ob es zulässig sei, in der Segensformel über Mohammed bloss das Wort صلى zu brauchen oder ob dazu noch nothwendig sei, wie Ennawawi behauptet.

فطوبى للغرباء اي المصلحين :Schluss f. 14b للدين على ما ضيعه بعض المفسدين وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين

F. 15. 16ª leer.

3927. Pm. 185. 9) f. 76-106^b.

8ve, 13 Z. (Schrift: $12^{1/2} \times 8^{cm}$). — Zustand etc. und Schrift (aber grösser) wie bei 6). — Titel fehlt, aber f.1a:

صلوات الامام القليوبي

Der Verfasser, f. 78° nicht vollständig angegeben, ist: احمد بن احمد بن الحمد المري القلبوبي القلبوبي المانين

الحمد لله الذي اختار نبينا : Anfang f. 78°

Ahmed ben ahmed ben selāme elqaljūbī † 1069/1659 hat, der Verdienstlichkeit des Werkes wegen, 500 kurze Gebete für Mohammed abgefasst und bemerkt, dass, wenn man wolle, man sie nur wiederholen brauche, um 1000 daraus zu machen. Sie beginnen f. 81°: اللهم صل وسلم وترحم وتحنن على سيدنا محمد وعلى آل سيدنا محمد كما صليت وسلمت وسلمت

وسلم على سيدنا محمد : Schluss f. 106b

Auf f. 106° steht noch ein Gedicht von and 107° ein etwas längeres von الشيخ مصطفى.

3928. Pm. 421.

121 Bl. 80°, 23 Z. (20×14; 14'/2×9'/3°m). — Zustand: ziemlich gut, aber die Schrift durch Feuchtigkeit öfters beschädigt. — Papier: gelb, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Halbfranzband. — Titel f. 1ª oben von ganz neuer Hand: کنوز الاسرار, was aber nicht richtig. Er ist nach dem Vorwort f. 8°:

الفتح المبين والدر التمبين في فصل الصلاة والسلام على سيد المرسلين

kann aber auch nach dem Vorwort f. 1b allgemeiner heissen:

تعليف على كنوز الاسرار Vers.: s. Ansang.

يقول العبد . . . عبد الله الخياط : Anfang f.1 ا أبن محمد الهاروشي المغربي الفاسي منشأ ودارا ثم التونسي رحلة ومزارا . . . الحمد لله حمدا كثيرا

طيبا مباركا فيه . . . وبعد فانى لما فرغت من تحوير كتاب كنوز الاسرار في الصلاة على النبي المختار المخ

Nachdem der Vers. 'Abdallah ben mohammed elhārāsi elfāsī ettūnusī, nach f. 60^b
um 1127/1715 am Leben, in dem المحافظة die geheimen Kräfte des Gebetes für den Propheten auseinandergesetzt, giebt er hier einen
Anhang dazu über die Quelle jener Gebete und
die Ansichten der angesehensten Imame darüber
u. s. w. nebst frommen Vorschriften (عمانيا) der
Hauptimame. Das Werk ist eingetheilt in
Vorwort, 8 Kapitel (nach den 8 Paradiespforten)
und Schlusswort und Vervollständigung. Die
Uebersicht derselben steht f. 2.

مَقَدَمَةً في الكلام على ما يتعلق بزيارة الاولياء 1.3° والصالحين الخ

فيما يدلّ على أن الصلاة على سيد 10° باب. 1 السادات من اهم المهمات النخ

Darin f. 18° die Qaçıde des حمد بن زين البكري البكري † 1087/1676, deren Anfang: العابدين البكري , u. f.19° eine Qaçıde des الشيخ الحصرمي, Empfehlung des Gebetes für den Propheten, anfangend (Wafir):

اذا ما شئت في الدارين تسعد فكثر بالصلاة على محمدً 34 Verse; jeder schliesst mit

في الكلام على ما يتعلق بالصلاة على النبي 23° باب. 2

في الكلام على بعض الآداب التي تلزم 134° باب. 3 المصلي على هذا النبي (مطلب 5)

في الكلام على بعض ما يتعلق بالصلاة الكاملة ط66 باب. 4. (مجت 8 in 8)

فى اقامة العذر بين يدي تراب نعال 41° باب.5 صاحب دلايل الخيرات

في ماخذ كل من تلك الصلوات التي ذكرناها *48 باب. 6 في الورد وكذا ما اشتمل عليه من الدعوات

في الكلام على بعض محاسى شيخنا "70 باب. 7 من ابي العباس سيدي احمد بن جابر رحم وشيخنا ... سيدي محمد العباشي

فى السؤال والجواب الذي وعدنا به اول الكتاب 86 باب. 8 99 خاتمة فى وصايا العلماء الربانييين والاولياء 99 التتم

التند 116^b enthält 21 Traditionen von 1b: Ragar el'asqalani † ⁸⁵²/₁₄₄₈. Darauf noch f. 119° Gebete (مناجات) des رابو حامد الغزالي u. f.120° ein Gebet des السيد الخصر womit derselbe sein احياء العلوم beschliesst (Anf.: اللهم الى اسالك من النعية تمامها ومن العصمة دوامها الح

غلا للذين امنوا ربنا انك : Schluss f. 121º رُوف رحيم وآخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمين'

Schrift: gross, krāftig, gefāllig, gleichmāssig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Schadhafte Stellen auf Bl. 9. 18. 45. 80. 82. 104. 118. — Abschrift vom J. 1151 Rab. II (1788) von حفوظ القمني.

Gegen Ende folgen die Blätter so: 111. 113. 112. 114 ff.

Es kommen viele Büchertitel aus der späteren Zeit vor, die nicht grade gewöhnlich sind, auch ist von manchen Personen eben dieser Zeit die Rede.

3929. We. 1844.

128 Bl. 8°°, 21 Z. (21 × 14¹/2; 14¹/2 × 6²/3°m). — Zustand: ziemlich gut; am unteren Rande wassersleckig. — Papier: gelb, auch strohgelb, ziemlich dünn u. glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel sehlt; in der Vorrede f. 2°:

الفتح المبين في جواز الدعاء واهداء ثواب الاعمال للفتح المبين

Verfasser fehlt: s. Schluss.

الحمد لله الذي فتنج بصاير :Anfang f. 1b من يشاء من اهل الهداية . . . وبعد فقد ورد علي هذا العبد الصعيف . . . سؤال تقريره وما قولكم هل يجوز الدعاء لرسول الله صعم وهدية شيء من ثواب الاعمال لروحه الشريفة والقول بانتفاعه بشيء عنها الرخ

Der am Ende des Werkchens genannte Verf. Mohammed ben hasan ben moh. ben hammät eddimasq1 † 1175/1761 beantwortet hier die Frage, ob man für den Propheten (z. B. an seinem Grabe) beten und ihm einen Theil vom Lohn für gute Werke darbringen dürfe.

وتظفر بنفاعة سيد الانام رسولنا : Schluss f.11 وقرة اعيننا محمد عليه . . . التحية والسلام الله بفعه ورقمه بقلمه فقير عفو ربه . . . محمد بن حسن بن محمد [بن] همات الدمشقى الحنفى غفر الله له الخ

Schrift: Türkische Hand, klein, breit, gewandt, gleichmässig, vocallos. — Nach dem Autograph des Verfassers vom J. 1110/1888 abgeschrieben.

Am breiten Rande öfters Bemerkungen, auch solche, die nicht auf den Text Bezug haben.

F. 11^b. 12^a Ansichten des ابن حجر العسقلاني und Anderer über diese Fragen. F. 12^b u. 13^a einige Verse des Verfassers. F. 14 leer.

3930. Lbg. 454.

206 Bl. 8°°, 15 Z. $(20^{2}/3 \times 14^{1}/2 - 15; 14^{1}/2 \times 9^{2}/3^{cm})$. Zustand: im Ganzen gut; etwas wurmstichig. Bl. 161 cben ausgebessert. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Kinband: brauner Lederband. — Titel f. 1°:

٤٠ تنبيد الانام في بيان علو مقام نبينا
 ٥٠ عليد انصل الصلاة وازكي السلام

Verfasser fehlt; in der Vorrede f. 1b:

عبد الجليل بن محمد بن احمد بن عظوم المرادي القيرواني

اختصر هذا من كتاب تنبيه :Anfang f. 1b الانام . . . الحمد لله الذي زين سماء الانكار بالصلاة على النبتي الختار . . . وبعد فانه لما كانت الصلاة على النبتي الاكوم . . . من اشرف القربات الخ

Preis Mohammeds und Vortrefflichkeit des Gebets für ihn, von 'Abd elgalil ben moh. ben ahmed ben at't'ūm elmorādi elqairwāni, vor 960/1558 am Leben. Das Ganze besteht aus kurzen, mit اللهم anfangenden, Gebeten. Ein Auszug, wie zu Anfang steht, scheint es nicht zu sein. F. 4° sagt der Verf.: bisweilen habe ich auch das Werk genannt: شفاء الاسقام وحو الآثام في الصلاة على خير الانام

Das Werk zerfällt in viele ungezählte Kapitel (diese öfters auch noch in Abschnitte). Zuerst:

- باب في فصل الصلالا على النبي صعم 60
- باب في اثم من ترك الصلاة عليه عند ذكره
- باب في فصل محبته الشافية وحرمته الكافية 15⁶ u. s. w.
- باب فی ظهوره وعلامته وولادته ورضاعته

107b باب في محبراته الباهرة وباهينه الساطعة باب في دعواته المقبولة ومناتحه المسؤلة 110b

باب في اتمام الصلوات المكرمة والدعاء باسماء 1976 الله تعالى المعظمة

وصل اللهم بجلالك وسلم: Schluss f. 2066: وباركه على سيدنا ومولانا محمد خاتم النبييين وامام المرسلين والحمد لله رب العالمين؛

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein und gedrängt, gleichmässig, deutlich, vocallos. Ueberschriften farbig (meistens roth), das Stichwort محمد grun, اللهم roth. — Abschrift im Jahre 1021 Gom. II (1612) von السيد محمد بن عبد الله الحكيم الحسني الشافع المدني

Arabische Foliirung: 140 ausgelassen, dagegen folgt auf 175 n. 178 noch 175^a n. 178^a. — HKh, II 3614.

دعاء الغري Auf dem 1. Vorblatt steht das Gebet

الدرديري We. 1780, 4, f. 62-72 Gebete des † 1201/1786 für den Propheten, in alphabetischer Folge, mit einem Anhang.

3931.

1) Pet. 691, 6, f. 33b-34b.

8vo, c. 18 Z. (Text: c. 16-17 × 13cm). - Zustand: zieml.gut.-Papier: gelb, stark, etwas glatt.-Titel f.33b, 3:

صلوات الختام على النبتي الختّام عبد الله تجل سيدي على باحسين . Verfasser: السقاف باعلوي

اللهم صلّ وسلم على سلّم الاسرار الالهينة النخ : Anf. Gebet für Mohammed, von 'Abdallah ben 'alı bahosein essaqqaf ba'alewi. Die einzelnen Hauptsätze beginnen mit اللهم.

وشرف وكرم وعظم وتجد صلاة دايمة :Schluss الى يوم الدين الحمد لله رب العالمين؛

Schrift: gross, kräftig, rundlich, vocallos, etwas flüchtig. — Abschrift c. 1200/1785.

Pm. 146, 3, S. 244-250 dasselbe Gebet.

2) Pm. 251, 4, f. 103-110.

Format etc. u. Schrift (in roth. Linien eingerahmt) wie bei 1.

Ein längeres Gebet (Fürbitte für Mohammed), dessen Hauptsätze beginnen mit: أللهم هل وسلم وبارك على سيدنا ومولانا محمد

Anfang fehlt. - Schluss f. 1084: واستغفهُ الله العظيم من كل ذنب اتيته . . . وسلم تسليما كثيرا دايما ابدا الى يوم الدين والحمد لله وحدة

Als Anhang giebt der Verf. ein Gebet, das er von seinem Lehrer محمد الغزى gehört hat und das er الكنز الأعظم nennt (No. 3649, 54).

Abschrift vom J. 1127 Rab. I (1715).

3932.

1) Mq. 312, 1, f. 1—43.

78 Bl. 8vo, 7 Z. $(16^{9}/_{3} \times 12^{1}/_{3}; 9^{1}/_{2} \times 6^{1}/_{2}^{cm})$. — Zustand; ziemlich gut, doch etwas lose im Einband und am unteren Rande etwas wasserfleckig. - Papier: gelblich, glatt, stark. - Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe. - Titelüberschrift f. 1b:

دعاء صلوات شيف

الصلوة والسلام على من خلقه الله: Anfang: من النور [نوره d. i.] الصلوة والسلام على من خلف الله العرش من نوره٬ الخ

Ein langes Gebet der Fürbitte für Mohammed, in kurzen Sätzen und in gewissen Gruppen, zum Theil in gereimter Prosa.

ورضى الله تعالى عن ذوى : Schluss f. 43b قدر ابي بكر وعمر وعثمان وعلى وعن ساير اصحاب رسول الله اجمعين ولا حول ولا قوة الا بالله البخ

Nach f. 42 muss etwas fehlen, vielleicht 2 Blätter.

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, deutlich, vocalisirt. Text in rothen Doppellinien. - Abschrift c. 1700. Bl. 44 leer.

2) 1.45 ff. ist Türkisch (رك" مناجات موسى).

2) Pm. 419, 4, f. 24.

Titel fehlt. Es ist eine Fürbitte für den Propheten, nach der Randbemerkung auf f. 24° entnommen dem ركتاب غنية الطالبين, und beginnt: اللهم صل وسلم وبارك على سيدنا محمد شفاء القلوب وحبيبها ودواء الاجسام المخ Es ist mit 24b nicht zu Ende.

3) We. 1785, 3, f. 31^b-32.

8vo, 23 Z. (20×14; $14 \times 9^{1/2^{cm}}$). — Titel u. Verf. fehlt.

اللهم صل وسلم على سيدنا محمد : Anfang f. 31b وعلى آل محمد كما صليت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم المر Ein Gebet für Mohammed. Die Hauptsätze, meistens kurz, fangen mit an.

Schluss f. 32b: وعبهم اجبعين الهم وعبهم اجبعين كلما ذكرك الخافلون كلما ذكرك الخافلون Schrift: gross, kräftig, deutlich, vocallos. Das Stichwort اللهم roth. — Abschrift c. 1150/1737.

3933.

1) Pm. 368, 1, f. 1.

128 Bl. 4°, 16 Z. $(22^8/3 \times 14; 19 \times 11^{om})$. — Zustand: etwas fleckig. — Papier: gelb, stark, wenig glatt. — Einband: schwarzer Lederband.

Ueberschrift fehlt. Es ist ein Gebet, Fürbitte für Mohammed, seine 4 rechtmässigen Nachfolger, die beiden Söhne 'Alis, den Elhasan und den Elhosein, deren Mutter Fāṭime, ferner für Elhamza und El'abbās und die übrigen النبشرون, die Ançāren und Tābi'ūn; ferner für Erhaltung und Ausbreitung des Islām und Vernichtung der Gegner.

Anfang: الحبد لله الذي هدانا لهذا . . . وما الخبد الخبد الذي هدانا لهذا . . . وما الخبد الخبرة الخبر الله واشهد أن لا اله الا الله وحده الخبر الله تعالى اعلى الله الله تعالى والنم واقع واكبر، واولى واعز واجلي واتم واهم واقوي واكبر، Schrift: Türkische Hand, etwas flüchtig, aber deutlich, fast vocallos. — Abschrift c. 1800.

F. 2^a enthält 3 Verse (Basit) ermahnenden Inhalts, in denen fast jedes Wort mit & anfängt oder doch ein solches enthält. (Anfang: ما عنان ربك كم يكفيك). — 2, f. 2^b—14^a Persisch.

2) We. 1785, 4, f. 33.

Ein Gebet für Mohammed.

الحمد لله رب العالمين اكمل الحمد Anfang: الخمد المحمد المتحمد المتحمد المتحمل حال المخ اللهم صلّ على سيدنا محمد . . . رب العزة عما على المرسلين والحمد لله رب العالمين وكمل

F. 33^b Notiz über die 12 Namen der 1. Sura und dieselben von احبد بن رسلان in Verse gebracht f. 34^a, auch einige andere Verse desselben Inhaltes.

3) Lbg. 1034, 2, f. 243b-244.

وله الحمد وعلى نبيه :Titel fehlt. Anfang الصلوة والسلام . . . سمعت السيد الاجل . . . عبد الرجن الحسنى السنى . . . قال في توجيد التشبيد الرج

Erörterung darüber, dass das Gebet für Mohammed wichtiger als das für Ibrahim sei.

لا يعلم من هذه العبارة الا بهذا :Schluss الوجد كما لا يخفى على من له ادنى فطانة'

Schrift: Türkische Hand, klein, gefällig, vocallos. — Abschrift im J. 960 Gom. I 1553.

Von der Vortrefflichkeit der Fürbitte für Mohammed handelt Pm. 65, 135^b—138^a. WE. 93, 176—181. — Vom Lohn für Gebetsformeln an Mohammeds Namen We. 1616, 71^b. 72. — Gebete für und an ihn: We. 1440^a, 273; 1512, 170^b; 1558, 94^a; 1589, 30^a; 1694, 10; 737, 36^a. Mq. 32, 428—439; 94, 58^b. Mo. 7, 74^b. 75^a. Pet. 694, 21^a. Mo. 8, 24^a (auch für seine 4 Nachfolger). Lbg. 808, 100^b—102^a (mit seinen Namen); 10, 2^a (Verse). Pet. 616, 83^b (Gedicht). Pm. 387, 155.

3934.

Denselben Gegenstand behandeln:

- على بن ابراهيم بن عبد الرحمن الغرناطي ابن النفري (1 † 657/1162, u. d. T. نوفة الاصفياء وسلوق الاولياء
- 2) حيى الدين أبن العربي + 688/₁₂₄₀, u. d. T. بحيى الدين أبن العربي nebst Commentar des با الصلوات المحمدية + 1148/₁₇₈₀, u. d. T. ورد الورود وفيض الجر المورود
- احمد بن جيى بن ابي بكر التلمساني أبن ابي ججلة (3) دفع النقمة في الصلوة على نبتي الرجة † 776/1874
- ,um⁷⁸⁰/₁₈₇₈ تحمد بن عبد العزيز بن محمد الشيرازي (4 صلوة الممتار في الصلوة على النبي الختار .u. d. T
- 5) جد الدين الفيروزابادي † ⁸¹⁷/₁₄₁₄, u. d. T. الصلات والبشر في الصلوة علي خير البشر und منية السؤل في دعوات البسول
- 6) شعبان بن حمد بن داود الاتاري ابوسعيد † 828/1425, مسك الحتام في اشعار الصلوة والسلام u. d. T.

- 7) الرضاع بن قاسم الرضاع (7 + محمد بن قاسم الرضاع (7 خفة الاخيار في فصل الصلوة على النبي المختار
- 8) جلال الدين السيوطي † 911/₁₅₀₅, u. d. T. ر" في الصلوة على النبي
- 9) عائشة بنت يوسف الباعونية † 922/1516, u.d.T. صلوة السلام في فضل الصلوة والسلام
- .†⁹²⁸/1517, u.d.T أحمد بن ابي بكر القسطلاني (10 مسالك الحنفا الى مشارع الصلوة على النبي المصطفى
- , 981/1625 † احمد بن محمد ابن عبد السلام (11 ترغيب السامع في الصلوة على خير شافع .u. d. T.
- 12) عبد الرحمن بن احمد السخاري (12 um 1000/1591) مبد الرحمن بن احمد السخاري وسرب الترغيب في فصل الصلوة على الحبيب
- 13) عمر بن عبد الوهاب بن ابراهيم الغُرْضي (13 u. d. T. النظير النظير الصلوق على البشير النظير التلايد ...
- 14) أسالم بن احمد بن شيخان † 1046/1686, u. d. T. جواهر كلم العلوم في الصلوة على مُداوى الكلوم
- um ¹⁰⁶⁰/₁₆₄₀, u. d. T. معتاج الخيرات ونجاح الارادات

- 16) أحمد بن محمد بن يونس البدرى (16 النصوص والكنز الاسنى في الصلوة والسلام .u. d. T. النصوص على الذات المكملة الحسنى
- ، um1100/1688 محمود بن محمد العناق العري ابواليسر (17 ضلع الانوار في الصلوة على النبي المختار .u. d. T
- 18) عمر بن على الغنوشي ابن الوكيل (18 † 1176/1761، را في الصلوة على النبي .u. d. T.
- احمد بن عبد الفتاح بن يوسف المجيري الملوي (19 مجموع صلوات على النبي 1181/1767, u. d. T.
- ,1201/1787 أحمد بن محمد بن احمد الخلوقي الدردير (20 المورد البارق في الصلاة على افضل الخلائف .u. d. T
- عبد الله بن أبراهيم بن حسن الحسيني ميرغني (21 مرد) الله بن أبراهيم بن حسن الحسيني ميرغني (21 مرد) المحاجوب أبو السيادة مشارف الانوار في الصلوة والسلام على النبي المختار
- 22) بحمد بن عبد الرحمن النمري (u. d. T. الاعلام بفصل الصلوة على خير الانام
- 23) الصلوق على شفيع العُصاق, um 991/₁₅₈₈ abgefasst.

16. Gebet-Gedichte.

Dieselben sind hier alphabetisch nach dem Reim geordnet. Sehr viele solcher finden sich in den Diwänen oder kommen auch vereinzelt vor und werden zum Theil im 19. Buch (Poesie) besprochen werden.

3935.

- 1) Mf. 79, 4, f. 250°. Gebet المناجة des in 10 Versen. Anfang (Wāfir): الم تسمع بفصلك يا منادي دعاء من صعيف مبتلائ
- 2) We. 183, 1, f. 20. Gebet مناجاة des مناجاة jeder Vers beginnt mit; ابو الوفا الخلوق المحوي الهي بتوحيدي وفقري وعبرتى :(Tawil) قسويني
- 3) We. 1766, 13, f. 52^a. 2 Gebete مستغاثة von الشيخ البكري. Anfang (Ramal):
 بك لذنا يا رسول الله من كل ما تخشى فتجل بالفرج und von الشافعي (Ramal decurt.). Anfang:
 يا رسول الله يا املي يا رفيع القدر والدرج HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

4) We. 1587, f. 63b. Das Gebet des الشافعي † 204/₈₁₉ (in 13 [14] Versen). يا من حَلَّ بذكرة عقد النوايب والشدايدُ Dasselbe Spr. 1204, 1, f. 82b; 1933, 6, f. 89b. Pm. 232, 2, f. 35c.

3936.

- 1) Pet. 669, 7, f. 141°. Ein Gebet, in 18 V. Anfang (Basıt): يا رَبَّ فَيْتِيُّ لِنَا مِن امْرِنَا رِشْدَا
- 2) Lbg. 103, f. 36. Gebet in 23 Versen (Tawl) auf نَدَى (s. No. 3798).
- 3) Pm. 680, f. 120°. Schluss eines Gebets in 16 Versen, der letzte: وعن الأمنة والرضى عن تابع ما لاج نجم في بقيع الفرقد

- 4) Pet. 93, 5, f. 63^b. Tahmis auf das Gebet الاستغاثة des البر مدين خير بابك ملجأ فبجاء احمد لا تخيب مقصدي يا رب ما لى غير بابك ملجأ فبجاء احمد لا تخيب مقصدي Dasselbe We. 1238, f. 5^a.
- 5) We. 230, 9, f. 74^b—76^a. Gebet mit dem Anfang (Ramal decurt.):

يا الهي ومرادي يا رجائي واعتمادي

6) Dq. 81, 5, f. 63°—66. Ein Gebet und ein Gedicht auf Mohammed. Anfang: صبح الهذا ملاً الوجود سرورا لما راوا وجه الحبيب مُنيرًا und ein anderes Gedicht (14 V.) mit dem Anf.: بإشهر مولد خير العرب والحجم لانت حقاربيع الفصل والكرم Abschrift vom J. 1022/1613.

3937.

1) Spr. 839, 1, f. 1—8.

22 Bl. 8re, 20 Z. (20 × 13¹/₂; 17¹/₂ × 10¹/₄cm). — Zustand: nicht ganz sauber; der Rand stark beschrieben. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel f. 1^a;

احمد بن محمد بن محمد الصفدي

Anfang f. 1b (Basit):

استغفر الله ربي منشئ الصور من غير سبق مثال عالم الفطر

Gebet استغفارة in 73 Versen, von Ahmed ben moh. ben moh. eccafadī † 1100/1689, mit Tahmis von demselben; dies beginnt:

يا من يروم خلاص النفس من سقر Jeder Vers (auch des Talimis), bis auf die استغفر letzten 16, fangen an mit

Schrift: ziemlich klein, vornüberliegend, vocallos, gleichmässig, deutlich. Die Grundverse roth. Die Ränder und die Tahmis-Verse ebenso wie die Grundverse in rothen Strichen eingefasst. — Antograph.

An den Rändern aller Blätter dieser Handschrift (No. 1-3) stehen Viervers-Strophen, von Liebe zn jungen Knaben handelnd.

2) Pm. 161, 4, f. 23. Gebet mit den Namen Gottes, 13½ Verse vorhanden:

یا رِبِّ اسماؤک الحسنی اعود بها من شرِّ نفسی ومن دنبی واوزارِی

3) We. 1635, 2, f. 21—53. Ausser 2 kleinen Gebeten und 2 Briefen çüfischen Inhalts von الحقى الفقيري enthält f. 366—48 vierzeilige Gedichte desselben, zum Theil Gebete. Sie beginnen: هو الاول الاخير هو الظاهر الظهير und haben zum Theil besondere Ueberschriften, so f. 446: مناجات في التوحيد . F. 486—536 in Prosa: مناجات الحجار لواحد الكبار.

F. 53⁵—55⁵ Persisch. F. 55⁵—56⁵ ein Vierversgedicht des عبد القادر الحصني.

- 4) We. 289, f. 228. Gebet des حمد بن الماعوني بهاء الدين † 910/1505 بوسف بن احمد الباعوني بهاء الدين يا رب اتى مسرف ومفاط لكننى من رحمة لا اقنط يا رب التى مسرف ومفاط الكننى من رحمة لا اقنط يا رب 16 Verse (Kāmil); alle fangen an mit
 - 5) Mq.88, 8, f.84°. Gebet. Anf. (Kām. dec.): يا من البه تصرّعي كم ذا تريد تمنّعي
- 6) Pet. 93, 5, f. 65b. Gebet مناجاه des 'Alı ben abū ṭālib (Ṭawīl):
 لك للدياذا للود والمجدوالعلا تباركت تعطي من تشاء وتمنّغ
 28 Verse, welche bis auf die 2 letzten mit beginnen. Dasselbe in Pet. 175, f. 65°. We. 1093, 1, f. 6b. Spr. 490, f. 147b; 1229, f. 46°; 1103, f. 20b. Mo. 255, f. 15. (No. 3900.)
- 7) Spr. 1127, 8, f. 131°. Gebet des كيم الماين, anfangend (Tawil): الهيّ عبد عند بابك خاصعُ غريب بعيد الدار للهمّ جامعُ

3938.

Mo. 255, 7, f. 15^b. Pet. 696, 128. — Dasselbe ist mit Tahmis versehen in: Spr. 1239, f. 86^b; 1242, f. 63^b; 1967, 18, f. 78^b—80. We. 183, 1, f. 14^a; 224, f. 25^a; 1238, f. 13^a u. 15^b; 1706, 3, f. 23^b; 1780, 2, f. 18^b. Pet. 93, 5, 67^a; 100, 60^b; 644, f. 55^b u. 57; 645, 105^a; 646, 2, f. 60^b; 654, 52^b; 654, 54^a. Pm. 476, f. 27^b. 28^a; 516, f. 21^a und ein anderes f. 22^b. — Ein Tasdis dazu in Spr. 906, f. 147.

- 2) Spr. 1229, f. 67^b. Das Gebet (12 V.) mit dem Anfang (Kāmil): يا من ينادي في الصبير فيسمع ويري فلا يخفي عليه موضعُ
- 3) We. 1805, 9, f. 926—986. Gebet المنغفارة والمنعفرة بالكري 3) We. 1805, 9, f. 926—986. Gebet المنعفرة بالكري mit Vorbemer-kungen und dem Anfang (Basit) f. 934: استغفروا الله منشينا من العلق وخالقا في شقاق القلب العلق والله منشينا من العلق وخالقا في شقاق القلب العلق Alle Verse (ausser den 5 letzten) fangen mit استغفروا المتغفروا المتغفروا عليه المتغفرة المتغف

3939.

- 1) We. 1438, f. 138ⁿ. Ein Gebet in 13 Versen: Anfang (Ṭawīl): وبالخير يا فتّاح فافتح وبالهدي وبالعلم كن لي يا عليم مفصّلا Vgl. We. 705, 3, f. 44 (Anfang u. Schluss fehlt).
- 3) Pet. 93, 5, f. 68^a. Ein Gebet des يفيض بن ابي الفتح بن منصور السقيفي † 1056/1646. dessen Anfang (Basit): باسم الذي تخصع الاعنان ساجدة العزة الشامخ العالى عن المثل Die meisten Verse fangen mit با ربّ an. Das selbe in Spr. 1229, 38^a.
- 4) We. 1706, 6, f. 30°. Gebet des ابو مدين أبو مدين إبا بن خلا فراي ما في الغيوب وما يا بن خلا فراي ما في الغيوب وما الليل منسدلُ التري وظلام الليل منسدلُ التري وظلام الليل منسدلُ التري وظلام الليل منسدلُ التري Ein Tahmis dazu Spr. 1242, 50°. Pm. 250, 36°.

- 5) Mq. 89, 2, f. 9⁴—11⁶. Ein Gebet in 50 Versen. Anfang (Ṭawīl): خير بي أمري وضاف سبيلُ والحايرين الله لَهُوّ دلِيلُ Die meisten Verse beginnen mit الهي oder mit وأستغفر الله العظيم.
- 6) We. 1573, f. 9⁶. Gebet in 26 Versen, von مصطفى بن كمال الدين بن على البكري † 1162/₁₇₄₉. Anfang (Ṭawīl):

الهي باهل الذكر والمشهد الأسما بمن عرفوا فيك المظاعر بالاسما

Dasselbe in Pet. 702, 4.

3940.

1) We. 183, 3, f. 53^b. Ein Gebet المتغفارة أله على 10 Versen, von أبو مدين أبو مدين أبو مدين أبو مدين أبو مدين أبو ملتظم المتغفر الله مجري الفلك في الظلم على غباب من التيّار ملتظم Alle Verse bis auf die 4 letzten fangen ebenso an.

Der Anfang (8 V.) in We. 1254, f. 112b. WE. 115, f. 128b. Mit Takmis We. 1714, 6, f. 73 — 75. Spr. 490, 30; 1229, f. 41b. Pet. 93, 5c, f. 60a.

in استغفاره We. 1748, 2, f. 2. Eine استغفاره in 40 V., yon عبد الرحمن بن ابراهيم الموصلي 1118/1706.

استغفر الله منشى الخلف من عدم . Anfang: على المثال الذي قد شاء في القدم

3) Spr. 1104, 1, f. 1-8.

40 Bl. 4¹⁰, 13 Z. (25 × 14; 18-19 × 9^{cm}). — Zustand: wasserfleckig, sehr wurmstichig und auch schadhaft im Text. — Papier: gelb, dünn, glatt. — Einband: schöner Halbfranzband.

Ein Gebet مناجاة des Haltfen 'Alt in Tahmtsform, mit dem Grundvers:

يا سامع العطاء لذي الفاقة العديم

Es hat eine kurze, meistens persische, Erklärung, dann wörtliche Uebersetzung, endlich poetische Umschreibung in persischer Sprache.

Schrift: Persische Hand, gross, gut, gleichmässig, vocalisirt; der Text roth überstrichen. Abschr. um 1200/1785.

Dasselbe in Pet. 273, f. 56^b ff.

3941.

- 1) We. 1780, 4, f. 73°—79°. Gebet mit den Namen Gottes von الشيخ الدرديري. Anfang: تباركت يا الله ربي لك الثنا نحمدا لمولانا وشكرا لربنا mit einem Nachgebet in Prosa f. 79°—80°.
- 2) Mo. 307, f. 56*. Ein Gebet استغفارة ألله و العنى النابلسي 99 Versen, von عبد الغنى النابلسي † 1143/1730; alle Verse, ausser den letzten 8, fangen mit an. Anfang (Basit): استغفر اللمن ستحقر وس على استغفر اللمن نفسى وس بَدني
- 3) Spr. 1219, f. 120. Ein Gebet مطيع عظيم anfangend (Wāfir):
 انا الموجود فاطلبني تجدنى وان تطلب سواي لم تَجِدْنى
 Alle Verse schliessen mit: فاطلبنى تجدّني.

 Dasselbe in Pm. 419, 3, f. 226—236. Vgl.
 Pet. 249, 3, 146. Lbg. 1041, 9.
- 4) Lbg. 554, 17, f. 202—213. Eine Zusammenstellung von cüfischen Gedichten neuerer Zeit. 203b Mitte bis 204b ein Gebet in Vierzeilen, ohne festes Metrum, mit dem Grundvers: امين يا الله يا ارحم الراحمين

205-206 ein Gebet in Fünfzeilen (uncorrectes Wafir) mit dem Grundverse:

الهي نجنى منى إلهى

206 – 207 eine Vermahnung (موعظة) in Fünfzeilen, mit dem Grundverse:

كيف ما يفعل الله بنا انه خير لنا 2074—207 Vierzeilen, mit dem Grundverse: انت حبيب قلبنا

dann noch einige kleinere Gedichte bis 209^b; 211^a. 213. F. 202—203^b, 209^b—211^a u. 212^b sind Türkische Gedichte; 211^b—212^a sind Persische.

3942.

1) Mo. 26, 2, f. 21^b—24^b. Ein Gebet in 19 Versen, anfangend (Ṭawīl): دعوتك يا مولاي فاقبل دعائِمًا وبلّغ بما ارجوه منك مرادِيًا Dasselbe in We.1714, 3, f.81 u. Spr. 852, 2, f.54.

. We. 1805, 10, f. 98°—108°. Titel u. Vorf. هذه قصيدة ابتهاليخ للقطب الرباني . . . مصطفى البكرى

Ein Gebet, mit der Vorbemerkung, dass Muçtafā elbekrī † 1162/1749 es auf Veranlassung des خمد التافلاتي † 1191/1777 im Jahre 1186/1723 in Konstantinopel gedichtet habe. Anfang f. 100° (Kam. dec.):

يا رب بالذات العلية وبسر اسرار الهوية

3) Pm. 286, f. 42°. Gebet in 11 Versen,
 von خمد المغربي. Anfang (Kāmil):
 با كاشفا للكرب عن شاكيها با راحم العبرات من باكيها

3943.

1) Pet. 691, 4, f. 32°-32°. Ein Gebet استغنثنا أنه 39 Regezversen, von حمد الشهير بالستان الله يا اله

Der Verfasser Mohammed ben 'abd elkerim essamman † 1189/1775.

2) Mq. 89, 1, f. 2-4.

17 Bl. 8°°, 11 Z. (20¹/2 × 14¹/2; 14 × 10°m). — Zustand: sonst gut, bloss ein grosser Flecken oben am Rande. — Papier: gelb, zieml. dick, nicht glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel fehlt.

Ein Gebet in Regezversen um Beistand und Förderung für Mohammed, Sultan der 'Otmanen, und seinen Grosswezir Ahmed. Anfang f. 26: الحبد لله على الالهام والشكر لله على الالهام

3) Pet. 684, f. 148^b. Erklärung einiger Verse aus der منظومة الجزايرى, betreffend Verbleiben im Gehorsam, bei Fasten, Beten u. Gottanrufen.

Kleine Gebete in Versen kommen beiläufig noch vor in: We. 87, 10^b; 1546, 1^a; 1704, 192^b. Lbg. 554, 175^a; 287, 40^a; 808, 59^a u. 77. 78^a; 627, 59^a; 941, 58 u. 49 (von ابن عربشاء † 901/1495); 557, 1^a (von السهيلي); desgl. Do. 50, 33^a. Glas. 72, 2^b; 109, 41^b. — In Reimprosa Spr. 1933, 89^a.

17. Predigten (خطب).

3944. Lbg. 371.

171 Bl. 4¹⁰, 13 Z. $(23^{1}/2 \times 17; 14^{1}/2 \times 11^{cm})$. — Zustand: lose Blätter; am Rande meistens schadhaft; nicht ohne Flecken. Eingerissen und schadhaft Bl. 10. 116. 185. 137. 139. 140. 149, besonders 115. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband fehlt. Das Werk liegt in einem schadhaften orientalischen Futteral und dies wieder in einem anderen. — Titel fehlt; er ist nach f. 101^a, Z. 4:

ديوان الخطب

und nach f. 101a, Z. 9:

جميع الخطب والادعية والفصول النباتية Verfasser fehlt; er ist nach f. 16a:

عبد الرحيم بن تحمد بن اسمعيل بن نباتظ und f. 102°, Z.3 mit dem Zusatz: الفارقي und f. 100°, Z.10 (u. sonst): ابو جيئي:

Diese um 620/1223 veranstaltete Sammlung von Predigten, Gebeten u. Gebets-Abschnitten enthält auch noch Stücke von seinem Sohne (f. 16b) und von seinem Enkel ابو الغرج طاهر بن محمد (f. 60b).

Anfang fehlt. Die Blätter sind in ganz ungeordneter Folge; das Ordnen derselben ist bei den ausserordentlich vielen Lücken und mit Rücksicht auf den Inhalt sehr misslich und deshalb unterlassen. Ziemlich in den Anfang (Bl. 11 der ursprünglichen Folge) gehört f. 74. Auf der Rückseite beginnt: على منافرة والقبر والمعاد الحمد لله المنافرة المناف

خطبة فى ذكر الموت وذم الدنيا الحمد لله الشديد أ.1 أ.1 Ebenso 76. 256.

خطبة يذكر فيها قدوم وال الحمد لله شكرا 20 على ما اوزعنا النخ

خطبة يذكر فيها تصرّف الزمان والمعاد، الحمد 4 لله الذي لا تفصح بماهيته العبارات الخ Ebenso 9 . 52 b. 167 ه

خطبة يذكر فيها الموت وصفته الحمد لله 50 الذي علا في ارتفاع مجده عن اعراض الهمم

نسخة منام الخطيب أخبرنا الشيخ . . . تاج الدين 6° ابو اليهن زيد بن الحسن بن زيد الكندي الخ

خطبة تعرف بالصوفية الحمد لله مختار من 60 يصطفيه من عباده النخ

خطبة اخري يذكر فيها الوبأ، الحمد لله مبدي 100 Ebenso 820. الخلف ومعيده u. s. w.

خطب النكاح الحمد لله المتفرد بالجلال 650 خطبة تعرف بالجلال 650 خطبة تعرف بالقعسرية لختم القرآن في شهر رمصان 475 خطبة يذكر فيها وفاة رسول الله صغم يخطب 475 بها في شهر ربيع الاول

خطبة اخرى يذكر فيها اخذ الدُمُسْتُنَف 770 u. s. w.

خطبة لوداع شهر رمصان (und 127b) *107b خطبة يذكر فيها وداع شهر رمصان 113b نسلام داع شهر مصان سال 8. W.

فصل يذكر فيه ولاية الامير ابي المكارم دِيَارَبُكْرِ، 1230 خطب به يوم اقامة الدعوة له . . . سنة المعرفة على الم

فصول الصلاة على النبق صعّم في الخطب 166° الثواني يمينا وشمالا

خطبة اخري في صفة الجنة

Der Verfasser heisst 'Abd errahim ben mohammed ben ismä'il elfäriqi abū jahjä ibn nobāta † 874/984. Sein Sohn ist Abū ṭāhir mohammed ben 'abd errahim um 390/1000 und dessen Sohn Abū 'lfarag ṭāhir ben mohammed um 420/1029.

Die Predigten sind in der Regel kurz; sie behandeln oft denselben Gegenstand und sind fast immer in Reimprosa gehalten. Sie beziehen sich auf Tod und Auferstehung, Hölle und Paradies, Feste und Festmonate, Tadel der Zeitlichkeit, Lob des Gebets, der Fasten und des Glaubenskampfes, ferner auf Hochzeit, Verbot des Weines, üble Nachrede, Alter, Aufruhr etc. Auch sind Gebete für Mohammed und Statthalter darin, so für Abū'lmekārim im J. ⁸⁵²/₉₆₈. Schluss fehlt.

Schrift: ziemlich gross, gut, vocalisirt, Ueberschriften grösser. Am Rande oft gute Bemerkungen. — Abschrift c. ⁶⁵⁰/1989. — Collationirt. — HKh. III 4727.

Vorlesungszeugnisse über dies Werk (hauptsächlich aus d. J. $^{587}/_{1142}$ — $^{542}/_{1147}$) f. 100-102 von derselben Hand.

Commentare zu dem Werke werden beigelegt dem:

- 1) إيد بن الحسن بن زيد الكندي ابواليمن (1 + 618/1216
- 2) عبد الله بن الحسين بن عبد الله العكبري + 616/1219
- 3) مبد اللطيف بن يوسف بن محمد البغدادي (3
- 4) عثمان بن يوسف القليوبي محيى الدين (4

Auf beiliegenden Blättern in 40, bezeichnet a—f, steht ein Stück einer längeren Maqāme, mit Türkisch untermischt, in der الرهوان die Hauptrolle spielt. Der Anfang fehlt. Schluss: ما انشنت في مجلس الاحباب اغت اغت يا منجع الطلاب Von einem neueren, sehr gewandten und gelehrten, Schriftsteller.

3945. Lbg. 295, 23) f. 109—120a,

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift f. 109^b;

موعظة الحبيب وتحفة الخطيب Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي انول القرآن والحم :Anfang به العرب العرباء . . . أما بعد فيقول . . . على بن سلطان محمد القارى الحنفى . . . انه ورد على بعض الصلحاء والفصلاء من الغرباء الخ

Durch den Besuch eines fremden Kanzelredners, der dem 'Ali ben sultan mohammed elqāri † 1014/1606 erzählt, der Stifter seiner
Moschee habe bestimmt, dass dort nur nach
der Weise der Früheren gepredigt werden solle,
hat sich derselbe zur Abfassung dieses Werkes
veranlasst gefühlt. Er hat also die Nachrichten,
welche sich auf die Predigt Mohammeds und
sein Verhalten dabei, seinen Anzug u. s. w.,

beziehen und gleichfalls die auf die Predigt seiner rechtmässigen Nachfolger, die man eben als "Frühere" nicht bestreiten könne, bezuglichen Berichte hier gesammelt.

Also zuerst von Mohammed selbst f. 109°; فعن ابن عباس را الدصعم كان يركع قبل الجمعة اربعا الرخ (عمر 114°) عمر 114°; ابو بكر von على 117°; غضل نصل Diese 4 Abschnitte sind mit فصل bezeichnet.

وينهى عن الفحشاء والمنكر : Schluss f. 120^a : فهذا ما والبغى يعظكم لعلكم تذكّرون قال مؤلفه رحّم فهذا ما حصرنى من خطب النبى عمّ واصحابه الكرام واتباعه العظام . . . وسلام على المرسلين والحمد لله الخ

Verfasst im J. 1011 Sawwāl (1603). Abschrift im J. 1175 Ďū'lqa'da (1762).

3946. Pm. 539.

112 Bl. 410, 29 Z. (28 × 181/9; 211/2—221/2 × 13cm).— Zustand: der fast überall schadhaft gewordene Rand ist meistens durch Ankleben von Papier wieder vergrößert; der Text hat dadurch nicht selten gelitten. Vielfach fleckig, auch im Rücken ziemlich schadhaft; nicht frei von Wurmstich. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: schwarzer Lederbd. — Titel u. Verfaßer fehlt, doch steht f. 12 oben die Ueberschrift von späterer Hand:

كتاب الخطب البهائية تاليف البهائي،

Anfang (ohne Bism.) von derselben Hand: قال العالم العلامة فيلسوف دهره واقليدس عصره بهاء والعلم الدين العاملي (Nun von der Hand, die alles Folgende geschrieben hat, unmittelbar so weiter:) النصر والاقبال النصر والاقبال وفي يد غايته الازلية حفظ نظام الاستقامة والاعتدال الخ

Es liegt hier eine Sammlung von Predigten in Reimprosa vor, jede von mässiger Länge, auf verschiedene Tage des Jahres, auf einzelne Monate oder auch Jahreszeiten, auf gewisse Personen oder Zustände gehend. Sie tragen entweder Ueberschriften, oder es ist doch Platz für solche gelassen, so dass anzunehmen ist, dass sie im Grunde alle mit Ueberschriften versehen gewesen sind, die hier jedoch aus Nachlässigkeit oder sonst einem Grunde, etwa zur

Hälfte, ausgelassen worden sind. Aus denselben ist ersichtlich, dass sie in den Jahren $\frac{1027}{1618} - \frac{1088}{1628}$ verfasst (und gehalten) sind; f. 29° u. 30° 1027; 34°. 35°. 37°. 38° 1033; 49° u. 54° 1036; 72b. 73b. 74a 1037; 93a (u. 93b oben) d. i. بهاء الدين العاملي Da nun aber und ein - محبد بن حسين بن عبد الصهد anderer kann nicht gemeint sein - schon im J. 1081/1622 gestorben war, so kann dies Werk Aber nicht bloss der nicht von ihm sein. Name des Verf. ist hier gefälscht, sondern es ist auch (durch die 2. Zeile der anderen Hand auf f. 14) fälschlich der Anschein herbeigeführt, als wenn das Werk mit اتضرع البك anfange. Aber diese Worte und die folgenden Zeilen bis zum Anfange der neuen Predigt, sind der Schluss einer Predigt, deren Anfang u. Weiteres hier fehlt. Also der Anfang des Werkes ist hier nicht vorhanden; wie viel davon fehlt, ist nicht zu bestimmen. Auch der Schluss fehlt. Obgleich nämlich f. 112 ult. eine Predigt zu Ende ist, hat sich doch noch weiteres daran angeschlossen, wie daraus erhellt, dass der zur folgenden Seite überleitende Custos jetzt ausradirt ist. Die Unterschrift fehlt mithin auch; eine solche war schon f. 93° unten u. 93° oben gesetzt, aus Versehen, ist dann aber ausgestrichen.

Jede Predigt beginnt nach dem Bism. mit den Worten الحمد لله und schliesst fast immer mit الحكيم dem solche Wendungen wie منا المحمد الله العزيز الحكيم وافضله والمحمد المحمد والمحمد المحمد والمحمد المحمد والمحمد المحمد المحمد

Einige Ueberschriften sind:

ر.1° هذه للخطبة تناسب النصف من شهر شعبان 4.1°. Aehnlich 7°. 8°. 22°. 26°. 34°. 35°. 37°. 40°. 41°. 44°. 46°. 1° خطبة الشاهية 1°.

74 الخطبة الاثناءشرية (auf die 12 Imame). 84. 274. 304. 316. 426.

هذه الخطبة . . . تناسب الغدير الشريف 9° . 11° الخطبة الجنانية 12° السليمانية vielleicht بالسلمانية, und so f. 18b (ist aber nicht zu Ende).

الرمصانية 42°; الصفرية 49°، 41°; الدرية 13°، الرحبية 64°; الخريفية 14°، المتعربة 14°، الرحبية 64°; الحرمية 15°، الرحبية 15°، الصومية 15°، الدعائية 16°، الدينة 18°، الاسلامية 28°; الفاغرة 28°، السندية 25°، العنكبوتية 42°; البيانية 28°، السندية 35°، الفطرية 29°، الأصهارية 38°، النخلية 36°، النكته 38°، الخطبة تناسب قصة يحيى بن زكرياء 39°، الخطبة المعروفة بكنر الغلامين 55°، الارضية 44°، الرحدانية 45°، البيوزية 46°، البيوزية 66°، البيوية 48°، النجوزية 66°، البيوية 48°، الاخلاصية 48°،

ان الله لا :Das Vorhandene schliesst f. 112b يصيع اخر المحسنين ان اوضيح الحديث هداية واشبع الحديث عناية كلام الله العزيز الحكيم

An einigen Stellen im Anfang scheint etwas zu fehlen; so nach f. 3 u. 9.

Schrift: zieml. gross, gewandt, im Ganzen gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1200/1786.

3947. We. 1570.

114 Bl. 8vo, 12-14 Z. (15¹/₂×10³/₄; 10-10¹/₂×5¹/₂c^m). Zustand: lose Blätter und Lagen, unsauber, fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1^a:

هذا ديوان خطب لله حاسني يشتبل على اربعة وخمسين خطبة مع خطبة عيد الفطر وعيد الاسحية

Es giebt mehrere Gelehrte des Namens Elmehāsinī, der hier gemeinte wird sein: كعمد بن تاج الدين بن احمد الدمشقى. Dieser Mohammed ben tāģ eddīn ben ahmed, Prediger an der Hauptmoschee in Damaskus, war geb. 1012/1603, gest. 1072/1662.

التخطبة الاولي من محرم الحرام، : Anfang f. 2ª المحطبة الاولي القديم الواحد الاحد الرب العظيم . . . أما بعد أيها الناس فاتقوا الله فمن اتقاء أمدّه الخ

Predigtsammlung, und zwar 4 Predigten auf jeden Monat, von Moharram an. Nach f. 69 u. 71 ist eine Lücke von einigen Blättern;

es fehlt der Schluss der 1. Predigt des Ramadan und die ganze 2. 3. und 4. Predigt desselben. Eingeschoben ist nach der 3. Predigt des رجب eine Predigt über Mohammeds Himmel-خطبة في معراج النبي صعم : "fahrt, f. 57 -- 59 : الحمد للم الذي جعل شريعة نبيء الغزاء الج stehen خطبتا عيد الفطر stehen muss, ob sie vielleicht nach einer der Predigten des Ramadan oder ans Ende derselben zu setzen, ist nicht ersichtlich; ebenfalls ist nicht ganz sicher, ob nur eine oder mehrere Predigten auf dies Fastenbrechungs-Fest fallen, da f. 70. 71 defect sind. Jedenfalls bezieht sich 70°-71° Mitte auf das Fest; es ist wenigstens eine Anrede an die Gemeinde, bei der zugleich im Anfang Anleitung, wie bei diesem Anlasse zu beten sei, gegeben wird. Dann folgt f. 716 Mitte die Ueberschrift: الخطبة الارلي (Anfang: und es ist '(الحمد لله خالف الوجود على اتم نظام wohl möglich, dass dieselbe richtig sei; dann ist jedenfalls mindestens noch eine Predigt auf dies Fest anzunehmen. Nach der 1. Predigt im Monat Dū'lhiģģe folgt f. 91—97:

خطبة عيد الاوضية [الأضية عيد الم

Ferner nach der 4. desselben Monates noch: 103b

خطبة وداع السنة خطبة مطلقة في نصل الصدقة 106

خطبة مطلقة حمد للوزر [للورد ?] *108

الخطبة الثانية بعد جلوس المنبر 1100

واغفر بالقران العظيم ولوالدينا : Schluss f. 113 ولوالدي والدين . . . ولكل المسلمين اجمعين . . . وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين،

Alle Predigten beginnen nach den einleitenden Worten gleichmässig mit: اما بعد ايها الناس فاتقوا الله

Nach f. 59 fehlen einige Zeilen. — F. 54 Z. 1-10 ist wiederholt aus f. 534, 11 bis 53b, 12.

Die Zahl der Predigten ist 56; ausser den 4 imes 12 Monatspredigten enthält das Werk die der Himmelfahrt und des Opferfestes und die vier zuletzt aufgeführten; und ausserdem die Predigt oder die Predigten über die Fastenbrechung. — Eine Vorrede zu dem Ganzen scheint auch zu fehlen.

Schrift: gross, kraftig, rundlich, flüchtig, fast vocallos. Ueberschriften roth. Bl. 54-59 in kleinerer, gefälligerer Schrift; von noch anderer Hand f. 70. 71, ebenfalls klein u. gewandt. - Abachrift von محمد بن سعد السيوطي im J. 1210/1795.

3948. We. 1785. 13) f. 57b - 94a

Format etc. u. Schrift wie bei 10). - Verf. fehlt; Titel nach der Vorrede:

التحفظ العليظ في الخطب المنبرية

Nach der Unterschrift f. 94ª ist es;

ديوان الخطب

الحمد لله الذي رفع الخطباء على :Anfang اعلا المنابر . . . وبعد فقد سالني بعض الاخوان . . . ان اجمع ديوانا ليشتمل على خطب منبرية الرخ

Sammlung von Kanzelreden, nach den einzelnen Monaten geordnet, auf Wunsch von Freunden veranstaltet. Auf jeden Monat kommen 4, auf Śawwal 5. Die 1. des Moharram beginnt f.57°: الحمد لله موجد الايام والشهور ومجدد الاعوام والدهور الخ Die erste Predigt des Monats Çafar fehlt, dafür ist Platz gelassen f. 60°. 61°. An die des Ramadān sind 2 angehängt, betreffend das عيد الغطرة. Auf die 1. Predigt des Du'lhigge folgt f. 884 ein Anhang, betreffend das عيد الخر: derselbe ist irrthumlich als "zweite" Predigt überschrieben, da die 2. f. 91 folgt, mit dem Zusatz: قبل للحروج من مكة; die 4. Predigt desselben Monats hat dann wieder einen Zusatz: في النهي عن الغيبة

فذلك منهم كل سعيد وأعلموا : Schluss f. 94° ان الله امركم بامر بدء فيه بنفسه الي آخر ما مرَّ؛

Es schliesst sich daran ein Nachtrag f. 94ª bis 101*, enthaltend theils Predigten auf den Freitag, theils solche, die auf Sonnenfinsternisse, Wassermangel, Theuerung, Krankheit u. s. w. gehen. Zuerst f. 94°: خطبة جمعية; الحمد لله الذي يعلم المفسد من المصلح :Anfang 95° خطبة الاستسقاء 96° ; خطبة الكسوف u. s. w.

وما جعلم الله الا بشري لكم : *Schluss f. 10l ولتطمين قلوبكم بد الآية ' تم وكمل' F. 1016—104 ausser Kleinigkeiten ein längeres Gedicht, Aufzählung der Eigenschaften des Geliebten, in welcher immer 30 zusammengefasst werden. Es fängt an f. 1016 (Basit): لي اهيف خدة الزامي به ضرح وريقه بالطلا والمسك ممتزج

3949. Pet. 612.

29 Bl. 8°°, 15 Z. (19¹/3×18¹/2; 12¹/2×7°m). — Zustand: nicht fest im Einband; am oberen Rande wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Lederband. — Titel und Verfasser fehlt.

الموعظة الأولي يقول الله تعالى : Anfang f. 16 هو معلق الله تعالى : Anfang f. 16 عجر حمر وجل [يا ابن آدم] مجبت لمن ايقن بالموت كيف يفرح . . . الموعظة الثانية يقول الله تعالى عز وجل شهدت نفسى لنفسى أن لا اله الا أنا وحدى المخ

Sammlung von 31 kurzen Ermahnungsreden. Sie beginnen alle mit يقول الله, ohne dass, wie zu erwarten wäre, ein Satz aus dem Qoran darauf folgt; die jedesmalige Ermahnung soll aber dadurch wirksamer gemacht werden.

فلا تعينوا قلوبكم بحبّ :Schluss f. 14° بالتعام التعام التعام وزوالها قريب المحمد لله على التعام وللرسول افصل السلام والحمد لله رب العالمين

Schrift: klein, zierlich, gefällig, gleichmässig, fast vocallos. Die Ueberschriften in Goldschrift; im Anfang ein verziertes Frontispice. — Abschrift von min J. 1046 Dü'lqa'da (1637).

F. 14^b—29 enthalten Arabische, Türkische, auch Persische Denksprüche in Vers und Prosa. Vorwiegend ist Türkisches, bes. von f. 21 an.

Dasselbe Werk in Lbg. 298, 4, f. 49b—56b (ohne Titel) und Pm. 35, 11, f. 62—65s (mit dem Titel: کناب الموعظة); dies abgeschrieben im J. 1091 Ragab (1680) von محمد بن بندر

3950. Spr. 866.

67 Bl. 8⁷⁰, 19 Z. (20³/₃ × 14¹/₂; 15 × 11^{om}). — Zustand: besonders die erste Hälfte fleckig und unsauber. — Papier: gelblich, auch bräunlich, ziemlich dick, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1^a (von anderer Hand):

كتاب حلبة الاخيار لابى عبد الله اليافعي HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

الحمد لله الذي علق قناديل : Anfang f. 1.¹! Anfang الثريًا بسلاسل الانوار . . . أما بعد فهذه حلبة الاخبار في أخبار أهل الاسرار فان من اتخذها انيسا وجعلها جليسا النخ

Dies erste Blatt ist von späterer Hand ergänzt, schwerlich richtig. Der obige Titel, aus dem Vorwort nach was dem tentlehnt, ist fraglich. Ein Fragment, ohne Anfang und Ende. Der angebliche Verfasser Eljäfi'i abü 'abdalläh ist nicht der bekannte Schriftsteller dieses Namens († 768/1866). Es sind Predigten, gestützt auf Legenden des Qoran und einzelne Aussprüche desselben und Ausdeutungen derselben zu erbaulichen Zwecken. Ziemlich oft von dem Lichte Mollammeds, seiner Erschaffung und Mittheilung, darin die Rede.

In dem hier vorhandenen ersten Stücke, dessen Anfang aber fehlt, f. 2° ff., kommt die Geschichte Ibrāhīms mit seinem Sohne Ismā'il und dessen beabsichtigter Schlachtung vor; ferner die Unterredung des Moses mit Gott auf dem "Berge" und die Mittheilung der 12 Tafeln.

Es folgt ein Stück, f. 10°, überschrieben موسي und anfangend: مجلس في مناجاة موسي und anfangend: الخمد لله جامع شنات جواهر النبات وناظمه المخ worin allerlei fromme Betrachtungen und Ermahnungen, auch die Geschichte des früheren Räubers الفصيل بن عياص, der sich dann bekehrt. Gegen Ende wird Moses oft angeredet, im Uebrigen passt die Ueberschrift nicht.

F. 13°, 2 ist die frühere Ueberschrift ausgekratzt und mit einigen Worten beschrieben, die das vorhergehende Stück abschliessen sollen. Das neue Stück beginnt hier so: الحمد لله الذي الخياء بلطيف حكمته فاحسن فيما اخترع الخيا الخترع الشياء بلطيف حكمته فاحسن فيما اخترع الخياد Eine zur Busse und frommem Wandel ermahnende Predigt, in der der Mensch mit den Worten الفريش öfters angeredet wird, und die Geschichte des Propheten الفريش und seines Esels vorkommt. Ferner der Ausspruch des Propheten كان الفقر أن يكون كفرا und eine

darauf gehende Geschichte. Weiterhin Einschärfen der Pilgerfahrt und Erwähnung der Erbauung der Ka'ba durch Ibrahim und was damit zusammenhängt, und die Ersetzung der Götzenbilder daselbst durch Verehrung des wahren Gottes.

الحجد الدالذي لا يليف بد السنة والانتباء الخ : *F.19 Daran schliesst sich mit der Ueberschrift: eine Erklärung تفسير سبتي اسم ردّك الاعلي dieser Qoranstelle (Sura 87, 1), anfangend: لها تفسير ظاهر وباطن

قوله تعالى: F. 21° mit der Ueberschrift: والشمس وضحاها (Qorān 91, 1), eine Erklärung der والشمس وضحاها منحاها اشراقها والقمر اذا تلاها تبعها

F. 29^a mit der Ueberschrift: قوله عز وجل الم (Qorān 94, 1), eine Erklärung, نشرح لك صدرك يريد ان الملك شقّ بطنه فغسل قلبه الخ يريد ان الملك شقّ بطنه فغسل قلبه الخ

F. 33° mit der Ueberschrift: ربالها المحالي المحالين (Qoran 1, 1), Erklärung der Sura, anfangend: والسبع الماء المحدد المحاد المحدد ال

Schrift: ziemlich gross, gefällig, deutlich, gleichmässig, etwas vocalisirt. Stichwörter und Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1700.

3951. Schöm. XI 3°.

Die Hefte liegen in ebensolcher Mappe wie die von XI 3a.

Enthält Heft 21—35. Davon Arabisch: Heft 21. En 1¹/₄ Meter langer, 19^{cm} breiter Papier-

Heft 21. Ein 1¹/₄ Meter langer, 19^{cm} breiter Papierstreifen. Der Text darauf ist mit einer ziemlich breiten und farbig verzierten Borte eingerahmt, an der Spitze ist ein ausgeziertes Frontispice. Der Text ist 12¹/₂^{cm} breit. Enthält eine Predigt. Anfang: المتوحد بالعظمة والجلال المتفرد بالقدرة والكمال الح وينهي عن الفحشاء والمنكر ونذكر الله : Schluss اكبر والله يعلم ما يصنعون والله اعلم بالصواب تمت Schrift: gross, weit, deutlich, vocalisirt. Abschr. c. 1800.

Heft 23. 54 Bl. 8°°, c. 9 Z. (15×10; c. 11×7°m). Enthält viele Arabische Gebete, von meistens grösserem Umfang, auch Qoranstellen. Zu bemerken f. 2°—19° eine Fürbitte für Mohammed (استغفارة); sie schliesst mit ... على اتباع المسلين اللهم صل ... وعلى آل سيدنا حبد Nach f.22 u. weiterhin sind verschiedene Lücken.

Die Schrift in diesem Hefte ist verschieden; zum Theil sehr gross und steif.

Heft 28. 24 Bl. 8vo, 9 Z. $(20^{1}/2 \times 17; 18 \times 11^{cm})$. — Zustand: zieml. gut. — Papier: gelb, stark, etwas glatt.

Titel fehlt. Es ist die البردة des Elbüçiri, hier 162 Verse lang.

Auf den ersten 6 Seiten ist die erste Hälfte jedes Verses roth geschrieben; weiterhin meistens nur die Anfangsworte, hie und da auch noch ein ganzer Vers.

Auf das Gedicht folgt ein Gebet, das beginnt f. 206: اللهم صلّ على سيدنا محمد عبدك يا رسول النخ ونبيك . . . الصلاة والسلام عليك يا رسول النخ يا الها الذين آمنوا صلوا : 42.4 cml schliesst f. 24° عليه وسلموا تسليما اللهم صلّ وسلّم على سيدنا النخ

Dasselbe Gebet steht auch in Schöm. XI 3°, f. 12, am Schlusse desselben Gedichtes.

Schrift: gross, deutlich, vocalisirt. Der Text in schwarzen Linien eingerahmt. — Abschrift c. 1800.

Heft 29. 13 Bl. 46, 15 Z. $(22 \times 16; 15^{1/2} \times 11^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, dünn.

1) f. 1^b— 7^b. Titel fehlt. S. No. 1455. Sammlung von 70 Traditionen.
آ من قرأ وحفظ من امتى اربعيس حديثا الخ آ الصلوة عماد الدين الخ آ من تركها فقد هدم الدين

Dann f. 7^b. 8^a noch 5 Traditionen, deren letzte vom Nägelabschneiden an den verschiedenen Wochentagen handelt.

In den Gebets-Anweisungen f. 9-13 kommen ein Paar Arabische Gebete vor f. 9^b. 10^b. Schrift: gross, vocallos.

Heft 30, 30 Bl. 8vo, 17 Z. $(21^{1}/_{2} \times 17; 15 \times 11^{1}/_{2}$ cm). Zustand: gut. - Papier: gelb, stark, ziemlich glatt.

شرح العوامل : f.1-18. Titel fehlt, Er ist ان اولى ما نطقت بد السي الانام: "Anfang f. 1 وافصل ما جرت به اسنان الاقلام حمد الله الي

Der gemischte Commentar beginnt: العوامل في التحوماية اي العوامل جمع عاملة وهي مبتدأ وخبرها ماية

عامل الا نادرا مع ذكر عدد اكثرها وعدد اعبالها عن

2) f. 19-30°. Titel fehlt; er ist: شرح الاجرومية والكلام مبتدأ الاول . Verfasser fehlt. Anfang وهو مبتدأ الثاني واللفظ خبر المبتدأ الثاني الح Bricht hier zu Anfang des باب العطف ab.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. Grundtext roth. - Abschrift c. 1800.

Heft 31. 18 Bl. 8vo, 7 Z. $(21 \times 17; 14 \times 9^{om})$. -Zustand: ziemlich gut. - Papier: weisslich, ziemlich stark, wenig glatt.

- 1) f. 16-34. Titel fehlt, er ist: تصريف الافعال قصل. Es ist nur der Anfang vorhanden, Kap. 1, 1 = Heft 32, 2 und Pm. 311, 5. Zwischen den Zeilen malaiische Glossen. Am Rande f. 3ª lange .بسم الله الرحين الرحيم grammatische Erörterung über
- 2) f. 36-18. Titel fehlt, er ist: متن الأجرومية Zwischen den Zeilen und auch am Rande Arabische Glossen.

Heft 32. 13 Bl. 8vo, 13 Z. $(20^{1}/_{2} \times 16; 14 \times 10^{\text{cm}})$. — Zustand: gut. - Papier: gelb, ziemlich stark.

1) f. 1—12a. Titel fehlt, er ist: متن الاجرومية

2) f. 12b-13a. Titel fehlt. Es ist völlig = Heft 31, 1.

Schrift: gross, krāstig, vocallos. Stichwörter roth. -Abschrift c. 1800.

Heft 33. 31 Bl. 410, 15 Z. $(22 \times 16; 15^{1/2} \times 10^{1/4})$. — Zustand: ziemlich gut. - Papier: gelb, ziemlich stark.

Titel fehlt, er ist: شرح الأجرومية = We. 63. Bricht f. 316 mit den Worten ab: وما اشبه ذلك من الامثلة وآما القسم الثاني؛

Schrift wie bei Heft 32.

(Heft 34. 35 enthalten keine Arabischen Stücke.)

3952.

- 1) Mf. 45, f. 62 ff. Die Predigt Mohammeds: خطبة في حجنة الوداء.
- 2) We. 409, f. 37. Predigten des Halfen الحد لله الذي لا تدركم الشواهد : Anf. (خطب) Al الحد الذي لا تدركم الشواهد Glas. 80, f. 114 zwei Predigten desselben.
- 3) Pm. 508, f. 376-47. Predigt 'Ali's, betitelt: الخطبة المخربة, Fragen über die Ereignisse der Zukunft behandelnd.
- 4) Spr. 1105, f. 1396-1406. الخطبة النبونِقَة des 'Ali, in welcher kein Elif vorkommt. Dieselbe in Pm. 89, 2. Mq. 674, f. 333 - 334°.
- 5) Spr. 1818, 2, f. 26b-28. Ueberschrift: خطبة للشيخ الرئيس ابي على الحسيون بون عبد الله ابن سينا رحم

سجان الملك القهار الاله الجبار لا تدركه الابصار : Anf.: Predigt des Elhosein ben 'abdallah ibn sina + 428/1036 von der Allmacht und Weisheit Gottes in Bezug auf die erschaffenen Wesen und Dinge. وخلقت الارض: Bricht f. 28^b mit den Worten ab ذات لون غبراء والا لما وقف عليها الصياء الذي هو،

Dieselbe Predigt in Pm. 35, 8, f. 55. 56* mit dem Schluss: نصلى ونصوم وعليك المعول وانت المبدأ الاول تم

3953.

- 1) Pet. 374, f. 189b. Eine Predigt des الحمد لله المتعرف :. Anf † امام الحرمَيْن
- 2) We. 1847, 4, f. 13-14°. Titelüberschrift und Verfasser f. 134:

خطبة تقليد لابن العفيف التلمساني

الحمد لله الذي شرف مراتب الحسن : Anfang وعرفها . . . وبعد فلما متحما الله ما ذكرنا واصلحما المجر

Scherzhafte Bestallungs-Predigt, von Mohammed ben soleiman ben 'alı ettilimsānī ibn elafīf † 688/1289.

وللاعتماد على خط العذار البادى : "Schluss f.14":

3) We. 1847, 3, f. 11a-12. Titelüberschrift und Verfasser:

خطبع هزلية لجماعة المُرّدان لابن العفيف

للد الذي اسري ببرق الثغور في شفق: Anfang الشفاه... الله اللودان قد آن ان تسلكوا مكارم الاخلاق الخ

Scherzhafte Predigt lasciven Inhalts, von demselben. — Schluss f. 126: ان هو الا المعالمين ولتعلمي نباه بعد حين'

4) Spr. 1223, f. 38° ff. Eine خطبة des خطبة خطبة الدين الماميني † 827/1424, in welcher die Namen der Suren künstlich angebracht sind. Anfang: الحمد لله الذي لطف بعبده في حفظ

5) Spr. 1962, 20, f. 148-153.

8°°, 11 Z. (Text: 121/2×10°m). — Zustand: fleckig und unsauber. — Papier: gelb, glatt, dick. — Titel fehlt. Verfasser f. 148°: البراهيم بن احمد بن ناصر الباعوني برهان الدين

الجد لله الذي اتم على محمد النعة: Anfang f.148b. أما بعد فان لله جلَّت نعماءه وتقدست اسماءه الرخ

Eine Predigt des Ibrāhim ben ahmed ben nāçir elbā'ānī borhān eddin † 870/1465.

وادخلنا برحمتك في عبادك : Schluss f. 153b الصالحيين سجان ربك رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين

Schrift: gross, weit, deutlich, vocalisirt. — Abschrift von مفلح عمر بن مفلح الراهيم بن عمر بن ابراهيم بن عمر بن مفلح († 1011/1602) um (1900/1591.

3954.

- 1) Pet. 374, f. 192 Eine Predigt des ابو طاهر عبد الغزيز بن مسعود
- 2) Mq. 180^b, f. 366—369. Predigt auf den Geburtstag Mohammeds. Anfang: الخيد لله الخير فصل شهر ربيع الاول ببولد نبينا الخ
- 3) We. 1739, 13, f. 1206. 121. Eine Predigt über die Vorzüge des Tages 'Āśūrā. Anfang: الحمد لله الذي دبر وقدر واضل الخ

4) We. 1346, 2, f. 76. 77. Predigt über die Vorzüge des Monats Ragab und Aufforderung zur Busse in demselben. Anfang: الحمد لله الذي عظم هذه الاشهر الحرام الما الله الذي عظم هذه التوبة الي رجب الخ الناس كم سؤفتم بالتوبة الي رجب الخ انصل الكلام كلام الله . . . يهتدي المقتدون ويقتدي المقتدون؛

Schrift: gross, kraftig, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1800.

5) Spr. 1226, f. 18b. Eine Predigt auf den Monat Ramadan.

3955.

1) Pm. 199, 10, f. 214b-218.

8vo, c. 15 Z. (Text: 15¹/₂ × 10¹/₂^{cm}). — Zustand: nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titelüberschrift:

خطبة لعيد النحر كيبر تسعًا ثم يقول كا

الله اكبر كثيرا والحد لله كثيرا وسجمان الله Predigt beim Opferfest, und Anweisung zu demselben. Schluss: طعنت في السائسة وجزئ الذكر Das Uebrige fehlt.

Schrift: gross, flüchtig, vocalisirt. Abschr. c. 1200/1786.

Dieselbe Predigt Lbg. 410, 6, f. 66. 67. Schluss fehlt; bricht ab mit: فانها على الصراط Abschrift um 1200/1785.

2) We. 1793, 6, f. 47—48. Titel: خطبة مباركة على آية الكرسي

الحمد لله الذي نصب للعالم اعلام العلوم الخ : Anf. f. 47°: كاله الذي نصب للعالم اعلام العلوم الخ : Predigt über den Thron-Vers Sura 2, 256. Schluss f. 48°: وفصلها عظيم وشانها وخطبها جسيم العلق العظيم'

- 3) We. 712, f. 826—856. Eine Tisch-Predigt خطبة الاكل, das 10. Kapitel eines Anekdotenwerkes schliessend. Anfang: الخبد لله النجل وعلاه . . . أما بعد عباد الله فان هذه السفوة قد حفت الخ
- 4) Mo. 224, 4, f. 81—100^b. Ermahnung zur Frömmigkeit: eine Art Predigt; daher die

häufige Anrede اخوانى oder اخوانى. In Reimprosa, mit vielen Versstücken untermischt. Verfasst von ليها الاخوان اذكروا اليوم الموعود . Anfg: ايها الاخوان اذكروا اليوم الموعود

- 5) Mq. 180°, f. 210. Eine Predigt. Anfg: الحمد لله الذي اءز الاسلام بنصره
- 6) We. 1234, f. 47—51. Eine lange Predigt, anfangend: واذا جاءك الذين يومنون باياتنا فقل سلام عليكم كتب ربكم الرخ

3956.

أخطبة النكاح : Do. 169, f. 72°. Titel الخمد لله الذي جعل النكاح سنة للانام : Anfang ولكم ولجماعة : Kurze Hochzeits-Rede. Schluss المسلمين انه هو الغفور الرحيم الجواد

Schrift: ziemlich klein, gefällig, vocalisirt, um 1100/1688.

2) Pm. 191, 13, f. 94°. Titel fehlt. An-fang: الحمد لله الذي حلّل بالعقد حرمة النكاح
Eine kurze Hochzeits-Predigt aus d. J. 1138/1726.
Die zuletzt vorhandenen Worte: اللهم بارك لكل

Schrift: gross, kräftig, schwungvoll, etwas vocalisirt. Die Schrift läuft über die ganze Breite des Blattes; da dies aber stark beschnitten ist, fehlen am Ende jeder Zeile mehrere Worte; so auch ist unten vom Blatt mindestens 1 Zeile abgeschnitten. — Abschrift um 1138/1725.

- 3) Spr. 1967, 4, f. 22°. Eine Hochzeits-Predigt خطبة النكاح, anfangend: الحمد لله الحمد الله عنا الفتاح خالف الارواح. S. No. 2379, 2.
- 4) Pm. 505, 8, f. 39—40°. Eine Hochzeits-Predigt خطبة النكاح. Anfang: الحمد النكاح. S. No. 3619.
- 5) We. 1706, 1, f. 13b. Eine Hochzeits-Predigt (خطبنا عقاد نكاح).

6) Mq. 125, 13, f. 143—148.

 8vo , 11 Z. $(17^{1}/2 \times 13; 13 \times 10^{cm})$. — Zustand: etwas unsauber, auch wurmstichig. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Titel f. 143^{a} :

ميعاد في التزويج

الحمد لله الذي خصّ خطاب : Anfang f. 1430 عروس وصله بالافراح وجعل الارواح لها مهرا الن

Eine Hochzeits-Predigt, das Verdienstliche u. Angenehme des Ehestandes hervorhebend und mit Traditionen u. mehreren Gedichten belegend.

وخصهم بنوفير الاجور والسعي :*Schluss f.148 المشكور وغفر لنا ولهم وللحاضرين . . . وصلى الله المخ

Schrift: gross, weit, gut, gleichmässig, fast vocallos. Abschrift c. 800/1397.

3957.

1) Pm. 497, 1, f. 1—6.

103 Bl. 8°, 13-15 Z. (21 × 14¹/₂; 15¹/₂ × 11^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: brauner Lederband. — Titel und Verfasser fehlt.

Anf.: الناس ايقظوا القلوب عن مراقد الغفلات Predigt zu gottseligem Wandel. Die Hauptsätze beginnen mit عباد الله f. 2° und 5°. Das hier zuletzt Vorhandene f. 6° نيف بحث بك يا نفس يوم يناديهم فيقول ما ذا اجبتم كالمنابه ويقول ما ذا المنابه ويقول منابه ويقول من

- 2) Mf. 132, 3, f. 14. 15. Predigt, erbauliche Betrachtungen an die Gliedmaassen des Menschen knüpfend: خطبة جمعية في اصل
- 3) Pm. 497, 11, f. 101. Eine Predigt an junge Leute, in Kunstprosa. Anfang: الحبد لله الذي زبن سباء الخدود
- 4) Pm. 502, 8, f. 44°—48°. Reden Jesu, darunter die Bergpredigt. Die Anreden sind: حقّ اقول لكم oder يا عبيد الدنيا.

Predigten oder Stellen daraus kommen auch noch vor: Pet. 485, 147°. We. 1212, 10°—15 ('Alı in Elkūfa). Pet. 94, 66°. Pm. 671, 244° (in Versen). Lbg. 526, 115 (خطبة القتن). Glas. 136, 198°; 131, 1° (von احداث بي صالح). Hochzeits-Predigten: Pm. 33, 99°; 654, 312°. Min. 233, 145°. 146°. Mq. 109, 45°. We. 1771, 151°. — Andere: We. 1582, 1. Spr. 36, 156°; 1957, 201°. We. 171, 49° ff.; 1447, 156°. 157. Pet. 94, 106°.

3958.

Hieher gehören die Werke von:

- بن محمد بن المعتر المستغفري (1 المستغفري بن محمد بن المعتر المستغفري (1 u. d. T. خطب النبي
- سيف الخطيب . † ⁴⁴⁹/₁₀₆₇, u. d. T. بيف الخطيب
- (8) بين التجوزي † أبو الفرج أبن التجوزي † 597/₁₂₀₁, u. d. T. البقتصب في الخطب und auch عجب الخطب
- على بن ابي بكر بن على الهردى السائح (4 † 611/1214, u. d. T. الخطب الهردية
- 5) خمد بن احمد بن عبد الخالف ابن الصائغ (5 † ⁷²⁵/₁₈₂₅, u. d. T. الخطب المرتصاة + ⁷²⁵/₁₈₂₅, u. d. T.

- 7) عبد الرحمن السيوطي † عبد d. T. نفيج الطيب من اسئلة الخطيب
- 8) عبد الرحمن + ⁹²⁶/₁₅₂₀, u. d. T. ب في استخلاف الخطيب وجوازه ,
- (9) جمل بن پير على البركلي (1578, u. d. T. (1578, u. d. T.) (1578, u. d. T.)
- را في بيان جواز الاستنابة في الخطبة .10 u. d. T.
- رس في بيان جواز الاستخداد على الله dem خطبة البيان (11) beigelegt.
- 12) خزن الواعظين ohne Angabe des Verfassers.

18. Vermahnungen (رصایا).

3959. Pm. 238.
4) S. 140—162.

Format etc. a. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: هذه وصية النبي صعّم للامام على بن ابي طالب رّة

قال حدثنا الشيخ الامام على بن Anfang: احمد بن يوسف القرشي رق قال حدثنا القاضي ابو الحسن محمد بن على بن عبد الله بن منحر الازدي البصري . . . في سنة سبع وثلاثين واربع مائة . . . عن علي بن ابي طالب رق قال دعاني رسول الله صقم فقال يا علي انت منى بمنولة هارون من موسي غير انه لا نبي بعدي وانا اوصيك بوصية اجمع لك فيها علم الاولين والآخرين الخ

Vermächtniss und Vermahnung des Propheten an 'Alı ben abū ṭālib. Der Anfang dieser Vermahnung, deren Hauptsätze alle mit لا beginnen und deren Inhalt die kurze Aufzählung der religiösen und moralischen Pflichten ist, deren Erfüllung die Seligkeit im Jenseits bringt, ist S. 141: يا علي لا مرؤة لا المائة لنمام الخ

يا على من نظر في عيوب :Schluss S. 161 الناس ورصيها لنفسة فذلك الاجمق بعينه . . . الفكرة نور والغفلة ظلمة' . . . الآداب خير ميرات وحسن الخلق خير قرين تم الحلق Abschrift im J. 1029 Ragab (1620).

We. 1826, 4, f. 106—113°. Dasselbe Werkchen, etwas abgekürzt, mit dem Titel: وصايا الامام على Der eigentliche Anfang, nach der kürzeren Vorbemerkung, ebenso الا وانت منى الخ). Der Schluss: الا وانت منى الخ

We. 1702, 13, f. 1776. Ganz kurz: Fünf Glaubensvorschriften mit Erklärung. Zuerst: يا على لا تنام حتى تفعل خمسة اشياء . Schluss: واشهدوا ان محمد الرسول لله

Pm. 160, S.1 ebenfalls kurz. Vgl. No. 1839.

3960. Pet. 312.

8vo, c. 15-18 Z. Titelüberschrift f. 51a;

هذه وصية النبي صعم لابنته فاطهة الزهراء

Vorschriften des Propheten für seine Tochter Fāṭime. Dieselben werden so eingeleitet: ان يوم الايام جاءت فاطمة الزهراء الي ابيها وقالت يا ابنى علمنى شيئا ينفعنى الي يوم القيمة فقال لها يا فاطمة عليكي برضاء الله ورضاء بعلك الخ

وايما امرالا ابرأت زوجها من : Schluss f. 56° وايما الرقع حشرت من قبرها مع الانبياء ودخلت الجنة بغير حساب

Es schliessen sich daran noch verschiedene, ebenfalls auf die Weiber und ihr Verhältniss zu den Männern bezügliche, Aussprüche Mohammeds: entnommen dem stand."5.

3961. We. 1567.

69 Bl. 12mo, 13-15 Z. (13¹/₂ × 9¹/₂; c. 11¹/₂ × 7^{cm}). Zustand: im Anfang eine lose Lage; unsauber und fleckig. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1^a:

وصيّة النبي ستم لابي هريرة رَة

حدثنا حماد بن عطية قال : Anfang f. 1 البصرى الخبرنا . . . قال كنا مع الحسن بن سعيد البصرى وق فدخل علينا رجل من اهل خراسان الخ

Nach der Einleitung folgt das Vermächtniss des Propheten an Abū horeira † 57/677, Vorschriften für Glauben und Wandel enthaltend, f. 2° mit diesen Anfangsworten: يا ابا هريرة اذا اويت الي فراشك فارقد على عينك Die einzelnen Hauptsätze beginnen alle mit:

وانى قد جمعت لك فى :Schluss f. 26b غناك وصيتى هذه علم الدنيا والآخرة وفيها غناك فلا تبخل بوصيتى ثم تلى أن الذين يكتمون ما انزلنا . . . يلعنهم الله ويلعنهم اللاعنون

Dann noch ein der Einleitung entsprechender Schluss, wonach der Mann aus Horasan, dem Elhasan elbaçri dies Vermächtniss dictirt, sich völlig zufrieden erklärt.

Schrift: ziemlich gross, deutlich, zum Theil etwas flüchtig, vocallos. Die Stichwörter roth. — Abschrift vom J. 1127/1716 (nach f. 69^b).

Spr. 679, 2, f. 27^b—31^a: gleichfalls eine Vermahnung an denselben, aber abgekürzt. Anfang: يا ابا هريرة القط الفتات من المادّدة F. 31^a—32^b allerlei Aussprüche Mohammeds.

3962. Mq. 280. 5) f. 36-37b.

Format etc. und Schrift wie bei 4). - Titel fehlt; nach dem Inhalt:

وصيد النبي لسلمان الفارسي

ردي سلمان الفارسي انه قال : *Anfang f. 36 من حفظها على انتى دخل الجنة وحشره الله عز وجل مع الانبياء والعلماء النخ

Vermahnung des Propheten an den frommen Selmän elfärisi † 86/656. — Schluss f. 376: طوقا في عنقد يغبطه الاولون والآخرون من حسنه وجهاله وجماله وبكرامة الله عز وجل اباه

Nach der Unterschrift ist das Stück entnommen dem شرح الاسماء الحسنى للحسيني.

Pet. 681, f. 58'-62'. Vermahnung des Propheten: وصية رسول الله صعم لابي ذر الغفاري
† 82/662 nebst anderen Aussprüchen des Proph.

Pm. 654, 3, f. 167^a. Letzte Vermahnung desselben; anf.: فراق فراق وحان فراق لافيان فراق . We. 388, f. 55^b—58^b dasselbe.

3963. Glas. 128. 5) f. 53⁶ – 58⁶.

Format etc. u. Schrift (aber grösser) wie bei 3). — Titelüberschrift:

هذا ما أوصى بد على بن أبي طالب لاخر أيامة من الدنيا وهو صائر ألي برزخ الموقى . . . وأوصيك يا حسن وجميع من حصرفى من أهل بيتى وولدي وشيعتى بتقوي الله ولا تموتن ألا وأنتم مسلمون النخ

Vermahnung 'Ali's an seine Söhne und Hausgenossen, mit Uebergabe aller seiner Rechte an seinen Sohn Elliasan; schliesst mit Gebet: ولا تخل بينى وبينه انك سميع الدعاء غفور رحيم' ثم نظر الى اهل بيته . . . ثم لم يزل يقول لا اله الا الله محمد رسول الله حتى قبص صلوات الله عليه' تمت

Abschrift im J. 1036 Mollarram (1626).

F. 59-61 enthält den 7. Fragesatz aus einem grösseren Werke, dass das Imamat allein dem 'Alt zukomme.

3964.

Zu den Vermahnungen (رصايا) 'Alı's gehört Folgendes:

- 1) We. 705, 3, f. 14^b an seine Söhne Elhasan n. Elhosein: يا بنتي اذا وليتم من الامر الخ
- 2) Spr. 310, 7, f. 111-117 an seinen Sohn Elhasan.
- يا بنتي اوصيك : Pm. 680, f. 66 an Elĥosein بتقوي الله تعالى في الغيب والشهادة und Pm. 680, f. 1206–124 an denselben (aus dem فيم البلاغة).
 - 4) Spr. 1366, 2, f. 1724. Dasselbe.
- 5) Pm. 99, 3, f. 104. 105. Ohne specielle Ueberschrift; Anfang: באנים אن בלאני אני אלים מלאני איני איני אני בלאני איני איני איני בלאני איני איני איני בלאני איני איני בלאני איני איני בלאני איני איני איני בלאני איני איני איני איני בלאני איני איני איני בלאני איני איני בלאני איני איני בלאני בלאני איני בלאני איני בלאני איני בלאני איני בלאני איני בלאני איני בלאני ב
- 6) We. 1559, 2, f. 6°. Eine Vermahnung desselben in 16 Versen, anfangend (Kāmil): أبنتي اذبي واعظ ومؤذب فافهم فان العاقل المتاتب
- 7) We. 1388, 3, f. 267^b. 268^a. Desgleichen, in 10 Versen (Kāmil), anf.: اللهرَّ يعرف في الانام بفعلم

3965. We. 1559.

Format etc. u. Schrift (enger) wie bei 1). — Titelüberschrift:

وصيد جعفر الصادق

Die Vermahnungen des Ga'far ecçadiq ben moliammed elbāqir ben 'alt ben elhosein ben 'alt † 148/765 sind gerichtet an seinen Sohn Mūsā und entnommen, wie in der voraufgeschickten Notiz angegeben, dem elipa des Abū no'eim † 430/1039. Anfang: يا بنتي اقبل وصيتي واحفظ مقالتي الخ Schluss: وشجرة لا يخصر ورقها وارض لا يظهر عشبها

3966. Pet. 344.

2) f. 1b. 2a. (Text: 16 × 12cm.)

Vermahnung des Abū hanife † 150/767 (No. 1923) an seinen Sohn Hammād.

وصيّة الامام ابي حنيفة لابنه

يا بنتي ارشدك الله وايدك اوصيك Anfang: بوصايا ان حفظتها وحافظت عليها رجيوت لك السعادة في دينك ودنياك ان شاء الله أولها مراعاة التقوي الخ وتموت بحسن الظق بالله تعالى وغلبته Schluss: وبقلب سليم ان الله غفور رحيم

Schrift: klein, fein, eng, deutlich, vocallos, Persischer Zug. — Abschrift c. 1100/1688.

We. 1817, 11, f. 140 dasselbe; hört auf mit den Worten: والثامن أن لا تستهين.

3967. Pm. 203. 5) S. 104—110.

Format (19 Z., Text: 17 × 12cm) etc. und Schrift wie bei 4). — Titel fehlt; er ist:

وصيد ابي حنيفة لابي يوسف

Anfang: هذه وصبة الامام . . . ابي حنيفة Anfang: نعمان بن ثابت الكوفي لابي يوسف رآ بعد ان ظهر لعمان بن ثابت الكوفي لابي يوسف رآ بعد ان ظهر لم منه الرشد وحسن السيرة والاقبال على الناس فقال Nach dieser Vorbemerkung folgt die Vermahnung desselben an seinen Schüler Abū jūsuf ja'qūb ben ibrāhīm ben liabīb elkūfī † 182/798. Sie beginnt: يا يعقوب وقر ياك والكذب بين يديد المنه واقبل هذه الموعظة منى وانما اوصيتك في مصلحة المسلمين

We. 1479, f. 289 dasselbe.

3968. WE. 178.

Format etc. u. Schrift wie bei 2). — Titel fehlt; er ist: وصبّة الامام أبى حنيفة رحّه لتلميذه يوسف أبن خالد السمتى البصري

هذه وصيد الامام ابي حنيفة . . . Anfang: وصيد المام ابي حنيفة البصرة وصي بها حيى استاذنه الخروج الي وطنه البصرة فقال لا حتى اتقدم اليك بالوصية فيما تحتاج اليه في معاشرة الناس ومراتب اهل العلم وتأديب النفس الخ

Vermahnung desselben an seinen Schüler Jüsuf ben halid ben 'omeir essamti elbaçrı † ¹⁸⁹/₈₀₅, in Betreff des Umgangs mit Menschen und der Selbstbeherrschung Anderen gegenüber.

عاشر اهل الاديان حسب : Schluss f. 28°: معاشرتهم لك فاذك ان تمسكت بوصيتى رجوتك ان تسلم وتعييش سالما ان شاء الله تعالى ا

Abschrift vom J. 1142/1729.

4) F. 30-109 Persisch (كاستان des Sa'dī).

3969. WE. 158.

66 Bl. 8vo, 19 Z. $(21^1/2 \times 15^1/2; 15^1/2 \times 8 - 8^1/2^{cm})$. — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel fehlt; er ist:

شرح وصية الامام ابى حنيفة

und speciell (nach f. 2ª, 1):

جر النصائح

Verfasser (nach dem Vorwort):

على بن محمد البكبازاري

Ausführlicher Commentar des 'Alī ben mohammed elbekbāzārī (aus sehr später Zeit) zu demselben Werkchen. (Der Angeredete heisst oben fälschlich Abū jūsuf ja'qūb für Abū ja'qūb jūsuf.) Der Commentar beginnt: محله وصية الامام الاعظم ونصيحته' التي تذكر. في الكتاب وصية الامام الاعظم ونصيحته' الوصية في اللغة اسم بمعنى المصدر الخ

ولله در من قال؛ الحلا؛ جلّ من لا عيب فيه وعلا؛ الله اعلم بالصواب المرخ

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, etwas flüchtig, nicht undeutlich, vocallos. Der Text roth überstrichen. Am Rande bisweilen Glossen. — Abschrift c. 1200/1285.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

3970. Spr. 583.

Format etc. u. Schrift wie bei 2). — Titelüberschrift: كتاب وصيّة الامام الاعظم أبى حنيفظ رضى الله عنه في مرض موته لتلامذته والمحابة والحوانه

روي عن ابي حنيفة رحم انه لما : Anfang f. 107 الموفق وثقكم الله مرص قال في مرصه العلموا يا المحابي واخواني وثقكم الله ان مذهب اهل السنة والجاعة اثنا عشر خصلة فمن كان منكم يستقيم على هذه الحصال . . . اولها الايمان المخهم فيها خالدون واولئك : Schluss f. 109 المعافف تمن

Vermahnung des Abu hantfe an seine Schüler; enthält 12 Glaubenspunkte, die vor Irrlehren bewahren.

3971.

Dasselbe Werkchen in:

1) We. 1721, 9a, f. 107b—111a.

Format etc. und Schrift (zu 17 Z.) wie bei 8. — Titel und Verfasser fehlt; nach dem Anfang:

وصية . . . ابي حنيفة النعمان بن ثابت الكوفي على اعتقاد مذهب اهل السنة والجماعة

قال لما مرض ابو حنيفة رق مرض :Anfang الموت اجتمع عنده المحابة الم

Von den einleitenden Worten abgesehen, ist Anfang und Schluss wie bei Spr. 583, 3. Nach خالدون folgt hier noch ein kleiner Zusatz.

2) Dq. 97, 3, f. 60b-64b.

Titel f. 60b oben: كتاب الوصية للامام الاعظم Die Einleitung weicht ab. Schluss wie bei Spr., mit dem Zusatze: احفظوا واجعلوا المحابي وصيتى هذه فانى ناهب وصلى الله على سيدنا تحبد وعلى آلة والمحابة ونريتة وسلم تسليما كثيراً كمهده الله على الله والمحابة ونريته وسلم تسليما كثيراً الله والمحابة ونريته وسلم الله والمحابة والمحابة ونريته وسلم الله والمحابة ونريته والمحابة ونريته ونريته

3) Lbg. 712, 3, S. 94-103.

Format etc. u. Schrift (abervocallos) wie bei 2.-Titel fehlt.

Der Anfang zuerst so wie bei We. 1721, 9; dann wie bei Spr. Schluss ebenso. Nach ضالدون noch ein von We. 1721, 9 abweichender Zusatz.

Abschrift im J. 1103/1891 (es steht fälschlich 1013/1604).

57

4) Lbg. 471, 44, f. 182-184.

8vo, 21 Z. (183/4 × 12; 12 × 7cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Titel und Verfasser schlt; steht kurz zu Ansang und am Schlusse.

Schrift: Türkische Hand, klein, hübsch, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth; Text in rothen Linien. — Abschrift c. 1100/1088.

F. 185 Excurs über theoretischen Glauben (الاسلام) und praktischen (الاسلام).

5) Pm. 203, 4, S. 97-103. Titel fehlt. Die Einleitung weicht etwas ab. Abschrift im Jahre 1183/1769.

6) Pm. 493, 5, f. 616-64.

Die Ueberschrift هله رسالة نقر bezieht sich auf das Anfangswort der Hauptsätze. Anfang und Schluss im Ganzen wie bei Spr. 583, 3.

7) Mq. 621, 4, f. 28-31a.

Sve, 13 Z. (Text: 13 × 9¹/₂cm). — Zustand: etwas am unteren u. stark am oberen Rande fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Schrift wie bei 1.

Titel fehlt. Anfang und Schluss wie bei Spr. 583, 3. Am Schluss noch ein kleiner Zusatz des Abschreibers.

3972. Pet. 52.

30 Bl. 8vo, 11 Z. (20¹/₂ × 14¹/₂; 15 × 11^{cm}). — Zustand: nicht fest im Deckel, vorn und hinten unsauber und ansgebessert. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: Pappband. — Titel f. 1^b:

كتاب وصية الامام الاعظم ابي حنيفة

الحمد لله رب العالمين :Anfang f. 1b والعلوة والسلام على سيد المرسلين محمد وآله وهيم الجمعين قال الايمان اقرار باللسان وتصديق بالجنان والاقرار وحده لا يكون ايسانا الخ

Im Grunde dasselbe Werk, mit mancherlei Abweichungen. Auseinandersetzung, dass Glauben u. Thun zu unterscheiden sei, und Aufführung der Hauptglaubenssätze, die in kurzen Abschnitten (مصل نقر بان stehend, mit قصل نقر بان الاعمال ثلثة فريصة وفصيلة ومعصية الح

وفي حقّ الكفار اولئك الحاب : Schluss f. 6b: النار هم فيها [خالدون] '

Schrift: gross, deutlich, vocalisirt, mit rothen Ueberschriften; incorrect. — Abschrift um 1200/1785.

3973. Pet. 247. 4) f. 130^b—142.

Format (Text: 14 × 63/4cm) etc. und Schrift wie bei 2). — Titel fehlt; nach der Vorrede f. 131a:

تلخيص خلاصة الاصول Verlassor fellt,

الحمد لله الذي ابدع الخلف: Anfang f. 130^b واعدد . . . وبعد فلما كان اشرف العلوم صحبة واوضحها حجة

Commentar zu dem selben Werk.

Die Principien der Religion gehören zu den erhabensten und wichtigsten Wissenschaften; unter den vielen Werken darüber ragt dasjenige des الوصية hervor, welches auch ابر حنيفة genannt wird. Der Verfasser will dasselbe hier mit Erklärung versehen, welche aber nur das Tieferliegende im Einzelnen behandeln soll. Er widmet sein Werk dem Emir كزل.

: Anfang des eigentlichen Werkes f. 131 والم الم الم الم الم الأول من الخصال التي وصى به الامام وق الايمان وهو الاقرار باللسان وتصديق بالجنان ومعرفة بالقلب عزف الايمان بالاقرار والتصديق والمعرفة الخ

وفي حق الكافرين أولئك أسحاب: Schluss f.142b الكافرين أولئك أسحاب الكافرين اللهم لا تزغ قلوبنا بعد أن هديتنا وهب لنا من لدنك رحمة أنك أنت الوهاب وصلى الله الدخ HKh. VI 14284.

3974. Glas. 47.

 4to , 27-28 Z. (23 × 13-14^{cm}). - Zustand etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift:

وصية الامام الهادي للحق

Anfang dieser erbaulichen Qaçıde (54 Verse, Țawil):

بنتي اصبروا للدهرعند الزلازل ولا تجزعوا عند الخطوب النوازل

Dieselbe ist hier nicht zu Ende. Der Verfasser ist Jahjā ben elhosein ben elqāsim ben

ibrāhīm elhasanī elhādī ilā 'lhaqq abū 'lhosein, geb. ²⁴⁵/₈₅₉, gest. ²⁹⁸/₉₁₁.

In Pm. 193, 4, f. 165° steht eine ärztliche Vermahnung (صية) des Ibn sinā † 428/1037 in Versen (der Reim auf كلام in Kāmil).

3975. Spr. 1801.

Format etc. und Schrift wie bei 1). (Am Rande und zwischen den Zeilen Glossen.) — Titel fehlt; er ist:

الحمد لله رب العالمين والعاقبة : Anfang f. 80 الطلبة للمتقين . . . [أماً] بعد [اعلم] أن وأحدا من الطلبة المتقدّمين لازم خدمة الشيخ الامام زين الدين حجّة الاسلام أبى حامد محمد بن محمد بن محمد الغزالي رحّم واشتغل باله بالتحصيل وقراءة العلم عليم الخ

Die vorliegende Abhandlung, nach dem Anfang der Hauptsätze mit البيا الولد betitelt, ist von Abū hāmid elgazzālī † 505/1111 (No. 1679) auf Wunsch eines Zuhörers verfasst, der sich mit vielerlei Wissenschaften beschäftigt hatte und Zweifel darüber fasste, welche derselben ihm für das Jenseits von besonderem Nutzen sein werde, um sich ihr alsdann ausschliesslich zu widmen. Obgleich die Frage in grösseren Werken des Verf., wie in dem كتاب احياء العلوم, besprochen, bat jener doch den Lehrer um eine Beantwortung der Frage: diese enthält die Abhandlung, welche ebenso sehr eine vermahnende Belehrung (مِصيّة) als ein Glaubens bekenntniss (عقيدة) genannt werden kann.

اعلم ايها الولد والمجدّ . Sie beginnt f. 31° unten العزيز اطال الله بقاءك بطاءته وسلك بك سبيل احتبائه ان منشور النصيحة يكتب من معدن الرسالة الخ

واصرف في Schluss f. 48° (mit einem Gebet): عنّا شرّ الاشرار واعتق رقابنا . . . من عداب القبر ومن النيران برحمتك يا ارحم الراحمين يا عزيز يا غقار يا كريم . . . يا ارحم الراحمين والحمد لله رب العالمين HKh. I 1595.

3976.

Dasselbe Werk vorhanden in:

1) Lbg. 960.

8 Bl. 8v°, 19 Z. (20¹/₂×11¹/₂; 14¹/₂×7^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: Pappbd mitLederrücken. — Titelüberschrift f.la:

رسالة ايها الولد للامام الغزالي

Im Ganzen etwas abgektirzt, besonders am Ende; f. 4b, 7 entspricht Spr. f. 42a, 3; dann aber verschieden. Schluss f. 4b: غاذا لم يتفكر يكون سؤاله من الحماقة فينبغى ان لا يشتغل بجوابه والله اعلم بالصواب

Schrift: Persischer Zug, klein, gefällig, vocallos, oft auch ohne diakritische Punkte. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1000/1881.

F. 5—7 Stellen aus dem Qorancommentar des البيصاوى (Sura 2, 182; 42, 18. 19; 49, 14—16). F. 5^b. 8^a leer.

2) We. 1726, 3, f. 53-74.

8°, 13 Z. (201/2×14; 121/2×8°m). — Zustand: nicht ganz sauber und ziemlich fleckig. — Titel f. 53°a; كتاب البها الوك. Verfasser ziemlich ausführlich.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gut, gleichmässig, vocallos. Das Stichwort ابها الولد roth. — Abschrift um 1100/1698. — Zwischen den Zeilen (auch am Rande) stehen öftera Türkische Glossen in kleiner Schrift.

3) We. 1836, 1, f. 1-17a.

98 Bl. 8vo, 17 Z. (21¹/₄×14¹/₂; 15¹/₂×8^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1^b als Ueberschrift: كتاب ايها الولد.

Schluss ausser dem bei Spr. 1801, 2 noch einige Zeilen; die letzten: ان اموت في طلب الدنيا: الموت في طلب الراحمين وصلى الله على سيدنا المراحمين وصلى الله على سيدنا الرخ

Schrift: gross, kräftig, rundlich, deutlich, etwas vocalisirt. Das Stichwort ايها الولد roth. — Abschrift von سيد محمد بن حسين im J.1111 Ďū'lga'da (1700).

4) Pet. 600, 8, f. 52-58. 8°°, 21 Z. (Text: $14-15 \times 10^{\circ m}$).

Titel fehlt. Der Schluss (wie bei Spr.) steht f. 58^b am Rande. F. 59^a ist Wiederholung von 58^a.

Schrift: ziemlich klein, etwas rundlich, vocallos. — Abschrift c. 1150/1737.

5) We. 1817, 10, f. 130—140.

8°°, 17 Z. (20¹/2×14¹/2; 18×78/4°m). — Titel f. 130ª von späterer Hand. — Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, kräftig, vocallos. Bl. 130 ergänzt. Am Rande, auch zwischen den Zeilen, viele Glossen. — Abschrift c. 1750.

6) Pm. 419, 1, f. 1-10.

64 Bl. 8°°, 19—20 Z. (15¹/2 × 10¹/2°m). — Zustand: braunfleckig. Bl. 10 oben ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark, wenig glatt. — Binband: Pappband mit Lederrücken. — Titel u. Verfasser fehlt. — Schrift: klein, kräftig, gedrängt, deutlich, vocallos. — Abschrift von عبد الباقي بن ملا خليل الحاجي درويش 1186/1772 (so steht f.63°; die Zahl 1100 auf f.60° ist unvollständig).

F. 10°, 7 bis f. 11° einige Aussprüche Mohammeds; 12—14° allerlei juristische Stellen über فرص عين (Hauptverpflichtungen); 15° die Qaçıde des الشافعي in 16 Versen; der 1. (sonst 2;) beginnt: انعم عيشا ...خصابها ...خصصابها ...خصابها ...خصابها ...خصابها ...خصابها ...خصابها ...خصابها ...خصصابها ...خصصابها

7) Pm. 227, 1, f. 2b-24.

63 Bl. 8°°, 12 Z. $(15^{1}/_{2} \times 11; 11^{1}/_{2} \times 7^{1}/_{3}$ cm). — Zurstand: etwas fleckig, bes. unten am Rande. — Papier: gelb, ziemlich glatt u. stark. — Einband: schöner Halbfrzbd. — Titel u. Verfasser fehlt. Anfang wie bei Pm. 898, 1.

Schrift: gross, kräftig, deutlich, etwas rundlich, vocallos. — Abschrift um 1200/1785.

Zu Anfang stehen am Rande Stellen aus verschiedenen çüfischen Werken von الشعرائي, الشبراملسي etc.

F.1 eine Erörterung über das 3 fache التوحيد (für الجقيقة العلى الشريعة العلى الشريعة الرارباب الحقيقة العالى السريعة العالى السريعة العالى السريعة المسرية العالى السريعة المسرية العالى السريعة المسرية العالى المسرية العالى المسرية العالى العالى

8) Lbg. 809, 14, f. 1076-113*.

Format etc. und Schrift wie bei 7. — Titelüberschrift: كتاب ايها الولد. — Abschrift v. J. 1205/1790.

Von derselben Hand ist f. 108a, 1 bis f. 110b, 21 wiederholt auf f. 118-120.

9) Pm. 398, 1, f. 1-29°.

120 Bl. 8°, 11 Z. (15×10; 10×6°m). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: weisslich, auch strohgelb, zieml. stark, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel n. Verf. f.1° unten: رسالة تاليف الغزالي

الحمد لله حق حمدة والصلوة : Anfang f. 16 والصلوة الحمد لله حق حمدة والصلوة ... واولادة أما بعد فاعلم أن واحدا النخ والسلام على رسولة ... واولادة أما بعد فاعلم أن واحدا النخ والسلام على رسولة ... واولادة أما بعد فاعلم أن واحدا النخ

Schrift: ziemlich gross, gefällig, vocallos. Die Stichwörter Leil und Leil roth. — Abschrift um 1920/1805.

10) We. 1798, 4, f. 173-190.

Titel f. 173^a: كتاب ايها الولد. Das Vorhandene schliesst f.190^b: واصرف عنا شرّ الاشرار واعتق (s. bei Spr.); es fehlen nur wenige Zeilen.

11) Spr. 1968, 6, f. 51^b—60.

Titel fehlt. Der Schluss f. 60° mit dem Gebet etwas abgekürzt.

Bl. 60 von anderer Hand ergänzt.

12) Lbg. 393, 2, f. 47-61^a. Titel fehlt. — Bl. 61^b—64^a leer; f. 64^b—66^b in schräger Richtung einige Verse und ein kleines Lobgedicht auf Mohammed; 68^a eine Stelle aus احياء العلوم.

18) Mq. 116, f. 75—80.

Der Anfang der Abhandlung steht f. 75^a am Rande; der Schluss f. 80^b gleichfalls. Der Schluss weicht etwas ab. —

Pet. 595, f. 86 ff. stehen Stellen aus der Abhandlung. S. auch Spr. 1366, 2, f. 173b.

3977. Lbg. 300.

Format (31 Z., Text $17 \times 7^{1/2^{cm}}$) etc. und Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift und Verfasser f. 101°:

شرح ايها الولد على نصحة الغزالي للخادمي

الحمد لله رب العالمين اقتباس من Anfang: اول الفاتحة فلا افصل منه . . . والعاقبة اي الحميدة ولهذا يفسر بالجنة الخ

Ausführlicher gemischter Commentar des Mohammed elhadimi † 1160/1747 (No. 2693) zu derselben Abhandlung; die Einleitung dazu in gleicher Weise erklärt. Der Commentar zur Abhandlung selbst beginnt f. 102°: المعابر عبي المولد وعرق المحبة ما يكون حبا لله المخابر وحمتك يا عزيز يا غفار عليا المعابر وحمتك وكمال شفقتك يعنى اعظ جميع مسئلتنا بسبب رحمتك وكمال شفقتك يعنى اعظ الملك انا ارحم الراحمين قد اقبل عليك فسئل فنسئل والله الموفق نعم المولى ونعم الرفيق،

Abschrift im Jahre 1212 Rabi' II (1797).

Mq. 281, 1, f. 1—66. 88 Bl. 8°°, 7 Z. $(20^1/3 \times 13; 13 \times 6^1/9^{cm})$.

Ist Türkisch und betrifft die Persische Sprache. — Abschrift vom J. 1034/1625.

Ausserdem einiges Arabische:

an ابو حامد الغزالي des وصبغ an ابو حامد الغزالي des وصبغ an einen seiner Schüler, anfangend: اللهم الى المئة تمامها ومن العصمة دوامها ومن الرجة شمولها الخ

F. 68 eine Stelle aus النظائر والاشباء, anfangend: فكر البزازي في المناقب عن الامام البخاري
أن الرجل لا يكون محدثا كاملا الا ان يكتب اربعا
أن الرجل لا يكون محدثا كاملا الا ان يكتب اربع مع اربع على اربع
مع اربع كاربع مع اربع في اربع عند اربع باربع على اربع
عن اربع كربع وهذه الرباعية لا تتم الا باربع مع اربع المخ
und die Erklärung, was unter den jedesmaligen
vier zu verstehen sei. Die Stelle behandelt
also die Frage, was zu einem vollkommenen
Traditionisten erforderlich sei.

3978. Spr. 814.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Versasser fehlt; er ist:

قصيدة الغزالي

قال الشيخ العارف: Die Vorbemerkung dazu ist: الكامل ابو الاسباط عيسي المرزوق رحّم رحلت من الكامل ابو الاسباط عيسي المرزوق رحّم رحلت من الشام لزبارة الامام حجة الاسلام ومرشد الانام محمد بن محمد الغزالي قدس الله سرّه العزيز الي بلاد خراسان فوجدته بمدينة طوس فتلقنت منه الذكر واقمت عنده وقرأت عليه كتابه المسمى باحياء علوم الدين فبينما نحن جلوس عنده في صحبته قال فحادمه ايتنى بثوب جديد فانى اريد ان ادخل على الملك فاتي له. بثوب وطلع الي بيته فابطأ ولم ينزل الينا فدخلوا عليه فوجدوه وقد انتقل الي الله ترحمه ووجدوا عند راسه هذه الابيات قل لاخوان راوني ميّنا فبكوني ورثوا لي حزنا قل قل لاخوان راوني ميّنا فبكوني ورثوا لي حزنا

Diese Vermahnung und Tröstung des Abū
hāmid elgazzālī an seine Schüler, als Antwort
auf die Frage, was aus dem Geist nach dem
Tode werde, ist hier 25 Verse (Ramal) lang.

3979.

Dasselbe Gedicht findet sich in:

- We. 1775, 4, f. 33^b mit einer anderen Vorbemerkung.
 Verse.
- 2) Pm. 553, 8, f. 44° mit einem noch anderen Vorwort. 28 Verse.
- 3) We. 208, 2, f. 14°. 30 Verse.
- 4) Pm. 250, f. 82. 28 V.
- 5) Spr. 752, f. 1a. 22 V. (s. No. 1700).
- 6) Spr. 1242, f. 29b.
- 7) Pm. 654, 2, f. 4b. 26 V. Es ist hier dem ابو الحسن علي المسقّر السبتى um 600/₁₂₀₃ am Leben, beigelegt; dieser sei auch Verf. des

3980. We. 279.

14 Bl. Sv., 27 Z. (201/4×151/2; 16×9cm). — Zustand: gut. — Papier: gelblich, zieml. dick, glatt. — Einband: Pappbd. — Titel u. Verfasser f. 1a u. auch im Vorwort:

هذا كتاب الكوكب المتلالي بشرح قصيدة الأمام حجة الاسلام الغزالي . . . نشخنا العارف بالله الشيخ عبد الغني أبن الشيخ اسمعيل بن النابلسي

الحدد الد الذي خلف الموت والحياة واقام : Anfang f.1 النابلسي ف خدمته الموك . . . اما بعد فيقول شيخنا . . . ابن النابلسي هذا شرح لطيف فرغته في قالب التصنيف المخ

Commentar des Ibn ennābulusī † 1143/1780 zu derselben Qaçıde, verfasst im J. 1094/1688. Er beginnt: أي قل أيها الصاحب المذكور في اصل القصة لاخواني في الدين وتلامذي في الدلالة على طريق اليقين الإ

اي اوصل الله تعالى: Schluss des Commentars اليكم السلام منه سجانه ايصا والحمك لله وحده البخ

Schrift: ziemlich gross, deutlich, gleichmässig, vocallos. Die Verse roth. — Abschrift um 1800.

We. 1807, 1, f. 1-16 derselbe Commentar. 161 Bl. 8°, 25 Z. (20 × 14°/3; 15°/2 × 10°m). — Zustand: gut. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Schrift: gross, kräftig, rundlich, gradestehend, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift im J. 1152 Moli. (1739). — Bl. 16° — 20 leer.

3981.

روصية) We. 1781, 8, f. 116°. Die Vermahnung ابو الفصل يوسف بن محمد بن يوسف النورَرِيّ ابن النحوي التوزرِيّ

Jūsuf ben mohammed ettūzarī abū 'lfadl ibn ennahwī, Verf. der الق" المنفرجة, + 518/1119.

3982. We. 1743. 5) f. 47⁶-48⁶.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). — Titelüberechrift: فكر وصايا الشيخ احمد بن الرفاعي الي الخليفة الهادي بمكة حرسها الله تعالي

Der Name des Verfassers Alimed ben 'alī ben alimed errufā'ī † 578/1182 ist gefälscht für

عدی بن مسافر

قال قدس الله روحه٬ اختارك الله: Anfang: على خلقه مع غناه عنك واختارك الله على جميع خلقه مع افتقارك اليه الخ

Vermahnungen des 'Adı ben mosāfir † 558/1168 (s. No. 1980) an den Halifen. Schluss f.48^b: ومن قام بما يجب عليه من الاحكام

3983. We. 1743.

Format etc. u. Schrift wie bei 5). — Titelüberschrift: ومن وصاياء ايصا لمريده الشيخ قايد رحّه ولساير المريدين Der hier nicht genannte Verfasser ist: عدى بن مسافر

قال سيدنا الشيخ احمد [عدي.] قدس :Anfang الله ورحد الشيخ احمد إعدى الله ولزوم الشرع وحفظ حدوده وان لا تصحب من كان اكثر هم الدنيا الح

Vermahnungen desselben an seine Schüler, speciell an [قايد [النوري] . — Schluss f. 49% وان كل ما جاءت به الرسل حق فهذه وصيتى اليك ولي الله المن الله المن الله المن الله المن وفقهم الله تعالى الى طاعته اجمعين وصلى الله المن

3984. We. 1758.

Format etc. u. Schrift wie bei 6). — Titelüberschrift: . . . وصيغ القطب الرباني والغوث الصداني والفرد الرحاني وصيغ القادر الكيلاني عبد القادر الكيلاني

وقد سالم بعض أولاده الوصية : Anfang f. 76° وقد الله عز قال له رق على الله عن الله عن الله عن الله عن الله عن الله عن وجل ولزوم الشرع وحفظ حدوده وتعلم العلم المخ العلم المخلفة Vermahnung des 'Abd elqādir elkilāni

† ⁵⁶¹/₁₁₆₆ (No. 2836) an einen Sohn und an seine Schüler (s. No. 3020 f. 88^b).

هذه وصيتى لك ولمن يسمعها . *Schluss f. 77 وصيتى لك ولمن يسمعها . *Schluss f. 77 التارك يقفوا التارك من المريدين كثّرهم الله تعالى . . . جمعنا بمن يقفوا التارك ورضى الله السلف ويتبع الحبارهم تحق سيدنا محمد . . . ورضى الله تعالى عن اصحاب رسول الله . . . ولا قوّة الا بالله المخ

Abschrift im Jahre 1061 Gomādā I (1651) von المحاج حسن بن الحاج موسى الشافعي القادري الحموي

3985.

Dasselbe Werkchen findet sich in:

1) We. 1735, 7, f. 99^a. 100^a. Titelüberschrift:

قال القطب الرباني . . . الشيخ عبد : Anfang القادر الكيلاني . . خطابا ووصية وارشادا لاولاده وفقرائه الله المناب وحفظ حدوده وان طريقنا هذا مبنى على الكتاب Schluss: وعلى من فوقك قبح والمنة وسلامة الصدور الخ وعلى من فوقك قبح واعلم ان الفقر والتصوف جد لا تخلطه بشيء من الهزل هله وصيتي اليك الخ

- 2) We. 1559, 6, f. 8. Titel fehlt. Verfasser steht zu Anfang ausführlich. Anfang und Schluss wie bei We. 1735, 7. — Bl. 9 leer.
- 3) s. auch Spr. 819, 1, f. 13a.

3986. Spr. 673. 2) f. 855-894.

8°°, 20 Z. $(21^{i}/_{2} \times 16^{1}/_{2}; 16^{i}/_{2} \times 11^{i}/_{2}^{cm})$. — Papier etc. wie bei 1).

Ohne Ueberschrift. Ein Stück aus dem Werke desselben Verf., welches betitelt ist جلاء كاطر , religiöse Ermahnungen. Es beginnt hier: يا غلام لا تعلم اصله وفرعه اكل الحرام يسوّد القلب المخ und schliesst f. 89°: فيخرج منها مهزولا فيلتحق : 89° المنين سبقوه هذا طريق السالكيين بالقوم الذين سبقوه هذا طريق السالكيين

Schrift: klein, gedrängt, deutlich, vocallos. Am Rande sachliche Glossen. — HKh. II 4136.

3987. Spr. 490. 14) f. 71a.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift: هذه المنظومة للقطب الربانى والغوث الصمداني شعیب ابی مدین

Dies Gedicht des So'eib ben elhasan elmagribi ettilimsānī abū madjan † 589/1193 (584. 594), welches in 26 Versen Geduld und Glauben predigt, kann unter die Vermahnungen gerechnet werden. Es beginnt (Basit): ان ابطأت غارة الارحام وابتعدت عنا فاقرب شيء غارة الله und schliesst:

والآل والصحب ما غنيت مطوقة والتابعين لهم فصلا من الله Alle Verse endigen auf الله.

3988. We. 1757. 3) f. 50h - 55.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titelüberschrift und Verfasser:

لِفْتَة الكبّد في نصحة الولد لابن الجوزي

الحمد للم الذي انشأ الاب: "Anfang f. 50 الاكبر من تراب . . . اما بعد فاني لما عرفت شرف النكام وطلب الاولاد المخ

Ibn elgauzī † 597/1201 erzählt, dass von seinen 5 Söhnen 4, von seinen 5 Töchtern 2 gestorben seien. Sein einzig übriggebliebener Sohn Abū 'lqāsim scheine ihm nicht den nöthigen Ernst zum Studium zu haben, er wolle ihn daher durch diese Abhandlung dazu anspornen. Sie beginnt f. 51": وفقك وفقك الله أنه لم يتميز الادمى بالعقل الا ليعمل بمقتصاه الج

Diese warme väterliche Ermahnung zum Fleiss und zum guten Wandel und Warnung vor Trägheit und Schlechtigkeit ist interessant auch durch den Rückblick, den der Verf. auf seine eigene in Fleiss verbrachte Jugendzeit wirft.

واياه اساله ان يوفقك للعلم : Schluss f. 55b والعمل وهذا قدر اجتهادي في وصيتي ولا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم،

HKh. V 11149.

F. 55^b unten eine erbauliche Anekdote, von erzählt, von einem Arzt, der, gefragt, ob er ein Mittel gegen die Sünden habe, ein aus 10 Dingen zusammengesetztes Recept giebt.

3989. We. 1537. 2) f. 796-80a.

8vo, c. 24 Z. (Text: 171/2×111/2cm). - Zustand: unsauber und wasserfleckig. - Titelüberschrift f. 79b:

وصية مخر الدين الرازي

يقول العبد الراجي . . . تحمل بن Anfang: عمر بن الحسين الرازي وهو في آخر عهد بالدنيا واول عهد بالآخرة وهو الوقت الذي يلين فيه كل تاسّى ويتوجه الى مولاه كل ايف انى احمد الله تعالى بالمحامد التى ذكرها اعظم ملائكته في اشرف اوقات معارجهم . . . ثم اقول بعد ذلك اعلموا اخوانى في الدين واخوانى في طلب اليقين أن الناس يقولون الانسان اذا مات انقطع تعلقه عن الخلف الج

Vermahnung des Fahr eddin errazi + 606/1209 (No. 2223), theologische Ansichten namentlich über den Tod entwickelnd. Dieselbe ist dem † 771/1869 تاج الدين السبكي des ك" الطبقات الكبري entnommen u. auch inWe.1783, 2, f. 34 vorhanden.

ثم ينثرون التراب على ربعد :"Schluss f. 80 الاتمام يقولون باكريم جاءك الفقير الحتاج فاحسن اليه وهذا منتهى وصيتى في هذا الباب والله تعالى الفعال لما يشاء الح

Schrift: zieml. klein, gewandt, etwas flüchtig, vocallos, oft auch ohne diakritische Punkte. - Abschrift c. 800/1397.

> 3990. Spr. 490. 19) f. 1276-129b.

Titelüberschrift:

هذه القصيدة المعروفة لمحمد بررحمير

Die ihrer Vermahnungen und Gnadenwirkungen wegen berühmte Qaçıde des Mohammed ben hamir eljemeni † 611/1214 beginnt (Kāmil): ياس لعين قد اضر بها السهر واضالع حدب طوين على الشرر

لا فارقت ذاك الصويرج سحابة تهمي اذا ما ستح وابلها المطرّ

Im Ganzen 74 Verse. Der Anlass zur Abfassung der Qaçide ist in einer Vorbemerkung derselben angegeben.

3991. Spr. 769.

Titelüberschrift;

هذه وصبيط ما اوسى به شيخ الشيوج شهاب الحق والشرع والدين . . . لاحد من فقرائه

ist شهاب الدين Mit

gemeint, der sehr ausführlich in We. 1797, 4, f. 52^b zu Anfang und ebenfalls in Pm. 108, 7, S. 70 genannt ist.

قال يا بنى ارصيك بتقوي الله وخشيته :Anfang ولزوم حق الله تعالى وحف رسوله صعم وحق والديك الرخ

Vermahnung des Sihab eddin essuhrawardi † ⁶⁸²/₁₂₃₄ (No. 2078) an einen Çüft, Verhaltungsmaassregeln gebend für einen Gott wohlgefälligen und zu Gott führenden Wandel.

فانك لا تدري غدا ما اسمك في Schluss: فانك لا تدري غدا ما اسمك في الحمد لواهب القيامة والحمد المصطفى العقل والصلوة على حامل الوحي محمد المصطفى صلى الله عليه وعلى آله والله الموثق والمعين

3992

Dasselbe Werkchen vorhanden in:

1) We. 1797, 4, f. 52b. 53a. 53b Rand.

 8vo , 18-22 Z. $(17^1/2 \times 12^1/2; 13^1/2 \times 9^1/2; 16 \times 11^1/2; 12 \times 9^{cm})$. Zustand: etwas fleckig. — Titelüberschrift:

وصية السهروردي

الحمد للم رب العالمين . . . أما بعد Anfang: فهذه وصية الشيخ الكبير . . . أبي حفص شهاب الملة والدين . . . عمر بن عبد اللم [محمد] السهروردي ابن عبد اللم بن سعد الدين بن الحسين بن القاسم بن محمد بن ابي بكر الصديق رم لبعض اولادة الم قال يا بنى اوصيك بتقوي اللم الن

Es ist hier nicht zu Ende, sondern bricht f. 53° am Rande unten so ab: فان الدنيا خصرة نصرة حلوة من تعلق بها تعلقت به ومن رفضها رفصته لانه

Schrift: ziemlich gross, rundlich, ungleich, vocallos. — Abschrift um 1800.

F. 53^b eine erbauliche Geschichte von Gottes Gerechtigkeit, die dem Moses passirt ist (handelt von einem Reiter, einem Blinden, einem Jungen).

- 2) Pm.108, 7, S.70 74. Titel fehlt, s. Anfang.

 ه دوسية شيخ الشيوخ ... أبي حفق عبد الله بن عبيد بن محمد بن عبيد بن محمد بن عبيد بن الحسين بن الحسين بن ألحسين الله بن ألحسين الله بن ألحسين ألحسين بن ألحسين بن ألحسين الله بن ألم بن ألحسين الله بن ألحسين الله بن ألم بن ألحسين الله بن ألم الله بن ألحسين الله بن ألم الله بن ألم اله
- 3) Lbg. 809, 15°, f. 113°—114°. Mit kurzer Titelüberschrift. Der Schluss weicht ab: واعصمنا من خلافها واجعلنا من حلافها بكرمه Abschr. im J. 1205/1790.
- 4) Pet. 684, f. 126b. 127a.
- 5) Pm. 199, 1, f. 90ⁿ (No. 3020).
- 6) Spr. 1366, 2, f. 172b.
- 7) Mq. 127, 4, f. 34 35.
- 8) Mq. 116, f. 74. Bloss der Anfang.
- 9) Pm. 243, 3, f. 33b-34b. Schluss fast wie bei 3).
- 10) Mq. 72, 12. Schluss wie bei 9).
- 11) We.1657, 4, f.64—66°. Nach dem Schluss folgt noch ein Gebet: يا ودود يا ودود يا ذا الغرش المجيد

3993. ма. 186.

1) u. 2) Türkisch.

3) f. 52 — 90,

120 Bl. 8°°, 23 Z. (19³/₄ × 13²/₃; 15 × 6²/₃°m). — Zustand: zieml. gut. — Papier: gelb, glatt, zieml. dünn. — Einband: rothbrauner Lederrücken. — Titel fehlt; steht in Vorwort f. 53°:

ارشاد الطالبين في شرح وصايا المهتدين

so auch in der Unterschrift f. 906. - Verfasser fehlt.

الحمد للد الذي خلق : Anfang f. 52b الخمد للد الذي خلق الم الناس الشيخ الانسان بقدرتد . . . أبا عبد الله عمر . . . السهروردي الناهد جمع وصايا احتسابا للد ليتعظ بها الخ

Gemischter Commentar zu demselben Werk. Der Verfasser desselben führt viele Stellen aus den Traditionshauptwerken an und braucht zur Bezeichnung derselben, der Abkürzung wegen, bestimmte Buchstaben, deren
Erklärung im Vorwort angegeben ist. Er beginnt f. 53b: يا بنى ارصيك بتقوي الله وتقوي اجتناب الحارم وطاءة
المعنى اولا بتقوي الله وتقوي اجتناب الحارم وطاءة

لانك لا تدري ما اسمك Schluss f. 90°: عدا يوم القيامة ح ت ص ابن عمر رآ اخذ رسول الله عم بهنكبي وقال كن في الدنيا غريبا أو عابر سبيل . . . اذا حدّث كذب واذا وعد حلف واذا عاهد غدر صدى رسول الله تم

Schrift: klein, fein, weit, gewandt, gleichmässig, vocallos. Grundtext und Stichbuchstaben roth. — Abschrift von السيد ابراهيم im J. 1085 Ragab (1674). — HKh. I 482. Er nennt den Verf. السد بن احمد البرسوي (cf. HKh. VII p. 582).

4) F. 92-112 Türkisch (سالة كنعانيه).

3994. Spr. 769.

Titel fehlt; allein da f. 25°, Z. 1 steht: منى التغليسي und f. 30°: ومنى بها الامام الزاهد نجم الدين التغليسي so ist zu schliessen, dass das Folgende Auszüge aus Vermahnungen, die an jene beiden gerichtet gewesen. — Der Verfasser ist ohne Zweifel derselbe Essuhrawardı.

لا حول ولا قوة الله بالله العلى العظيم' :Anfang قال الله سجانه وتعالى ولقد وصينا الذين امنوا الكتاب من قبلكم واياكم ان تنتقوا الله' وجاء رجل الى رسول الله الخ

Anweisung zur Gottseligkeit und zur Entweltlichung. Die Ueberschriften sind gewöhnlich من وصاياه oder auch

فلا ينقاس عليهم غيرهم :Schluss f. 58° والعبادة والعبادة والعبادة والعبادة والله المنعم المنان وصلى الله على سيدنا الن

Dasselbe in No. 3020 (f. 92a).

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

3995. Lbg. 964.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

وصية الشيخ الأكبر سيدي محيى الدين الدين الدين العربي

اوصيك بتقوي الله وحفظ :"Anfang f. 95 ا لزوم ظاهر الشمع وحفظ حدوده وان طريقتنا هله مبنية على سلامة الصدر

Vermahnung des Ibn el'arabī † 698/1240.

Schluss f. 956: والتلف الكلي في وصال العلق والبهاء العلي فيا احسن ذلك الجمال المطلق والبهاء المحقق والجلال الانفس الاعلق والحمد لله وحده المحقق والجلال الانفس الاعلق والحمد لله وحده المحقق المحققة والجلال الانفس الاعلق والحمد لله وحده المحقق المحقق المحقق والجلال الانفس الاعلق والحمد المحقق المح

Spr. 860, 2, f. 19. 20^a (ohne Titel) dasselbe Werk.

3996. Spr. 743.
6) f. 24^b-25^b.

8vo, 29 Z. (Text: 17¹/₂×11^{cm}). — Titel fehlt; er ist nach der Unterschrift:

وصبّة ابن العربي

الحدد لله وسلام على عباده الذين اصطفى ... : Anf.: سالت وفقك الله والدك على ما كلفك ان اقبد لك خطّ يدي تذكرة تذكرك بي لتدعو لي اذا وقفت عليها الخ

Eine andere Vermahnung desselben, im J. 624/1227 verfasst.

وما اخبرتك بشىء الله بما هو صحيح : Schluss عن رسول الله صعم والله الموفق لا رب غيره وهذا آخر الوصية ختم الله لنا ولجيع المسلمين بالحسنى وصلى الله النخ

F. 26 — 28 allerlei Mittel, Recepte und cüfische Kleinigkeiten.

Eine andere an seinen Schüler Ibn saudekin gerichtete Vermahnung desselben steht Spr. 851, 14, f. 99° (s. No. 3199).

We. 1769, 4, f. 16—21° enthält einzelne Sätze aus den Vermahnungen desselben (منقولة من الوصايا); zuerst: اليوم عبادة تستغرق النهار كله الرخ.

3997. Pm. 224.

Format etc. und Schrift wie bei 6) (aber enger, 17 Z.). — Ueberschrift:

من كلام الامام . . . ابي الحسن على الشائلي

اعلم يا ولدي ايدك الله بروح منه :Anfang . . . ان افصل ما يسال العبد من الله خيرات الدين الخ

Eine Vermahnung des Abu 'lhasan 'ali eśśād'ilī † 656/1258, s. No. 3009 (f. 39b).

وان تدعوهم التي الهدي لا Schluss: يتبعوكم سواء عليكم الاعوتموهم ام انتم صامتون

F. 208^b in grösserer Schrift, vocalisirt, 2 Gebete, ein Morgengebet, قنوت الصبح, anfangend: اللهم اللهم الاحدنى فيبن هديت und ein Abendgebet, قنوت العشا , anfangend: اللهم انا (s. No.3649,52).

We. 1731, 1, f. 824-83a eine Vermahnung des أبن عطاء الله الاسكندري † ⁷⁰⁹/₁₈₀₉ an seine Freunde in Alexandrien. Anfang: سلام الله ورحمته الي الاخوان المحبين

3998. Spr. 1930.

8⁷⁰, 19 Z. (Text: 15¹/₂×7^{cm}). — Zustand etc. und Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift f. 27^a:

عذ وصية الشيخ زين الدين عمر بن الوردى لولده

Der Titel ist auch bloss قصيدة oder القصيدة الوردية oder öfters لامية (لامية العرب sogar (mit Unrecht) المية العرب العرب العدان ومرشدة الخلان (WE.52, 2): ...

Anfang:

اعترل ذكر الغواني والغرل وقُلِ الفصل وجانب من هزلُ

Eine Vermahnung des 'Omar ben elmofaffar ben 'omar elbekri ecciddiqi el-Ralebi zein eddin abu hafç ibn elwardi † 749/1849 an seinen Sohn in etwa 77 Versen (Ramal). Genaueres bei WE. 52, 2.

Schluss:

كل اهل العصر غمر وانا منهم فاترك تفاصيل الجمل

3999

Dasselbe Gedicht in:

- We. 702, 4, f. 16-19^a. Titel وصية. 76 Verse. Abschrift c. 1100/1688.
- 2) We. 1793, 5, f. 39—41. Titel اللامية. 77 Verse. F. 416—45 allerlei Mittel (auch gegen Pest); 44° die Abkürzungen im الحامع الصغير; 45° einige Längenmaasse.
- Pm. 8, 3, S. 14, 15. Titel لامية. 80 Verse.
 S. 15 ein Gebet des عبد القادر الكيلاني.
- 4) We. 1748, 7, f. 48. 49. (موصيًا لابنه). 79 V.
- 5) Pm. 241, 3, f. 696. 70. Titel قصيدة. 79 V.
- 6) Pet. 696, f. 151b. Titel لامية العرب. 68 V.
- 7) We. 183, 3, f. 58^a. 77 V.
- 8) We. 409, f. 75b.
- 9) We. 705, 3, f. 15b-17a.
- 10) Pet. 654, f. 93b.
- Spr. 1966^a, 5, f. 27^b am Rande (etwas beschädigt).
- 12) We. 1747, 5, f. 82^b. 83. Ohne Titel. Schluss fehlt. 48 Verse.

4000. WE. 52. 2) f. 58-194.

8°°, 17 Z. (21 × 12; 12¹/2 × 7¹/3°m). — Zustand: ziemlich gut; Anfang und Rand zum Theil schmutzig und fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich dünn und glatt. — Titel und Verfasser f. 58°a:

هذا شرح لامية ابن الوردي للشيخ . . . الغمري رحّه'

Der Specialtitel ist nach der Vorrede:

العرف الندّي في شرح قصيدة ابن الوردي

الحبد لله الذي نسج في الازل: Anfang f.58^b
شقة النصيحة باعتزال ذكر الاغاني والغزل . . .
وبعد فان القصيدة الوردية اللامية . . . البسباة
بنصحة الاخوان ومرشدة الخلان الخ

Das Gedicht beginnt mit der Aufforderung, die Vergnügungen des Lebens, Lust u. Liebe, zu meiden, sie seien vergänglich u. schädlich. Dagegen befleissige man sich der Frömmigkeit; nicht der Wegelagerer sei ein Held, sondern der Fromme; man bedenke, wie allein in Gottes Hand das Geschick der Menschen ruhe, und wie alle irdischen, auch die mächtigsten, Dinge dem Wechsel unterworfen seien. Deshalb giebt der Dichter von f. 122° an Vorschriften, wie sich der Mensch verhalten, was er als Ziel erstreben, was er vermeiden müsse, im Verhalten zu Gott und den Nächsten, und empfiehlt die rechte Mittelstrasse inne zu halten. Verse an sich sind leicht verständlich und hätten eines Commentars nicht bedurft. selbe ist in der That auch fast nur sachlicher Art, mit Anführungen geschichtlicher oder dichterischer Stellen. Der Verfasser 'Abd elwahhab elhatīb elgumrī hat dies Werk im J. 1031/1622 verfasst (f. 114 unten u. 115), nicht, wie in der Unterschrift steht, im J. 1030 Rab. II (1621). وفي هذا القدر كفاية ونسال : Es schliesst f. 1936 الله تعالى أن ينتقبل منا ذلك . . . أنك قيب مجيب الدعوات يا رب العالمين

Das Gedicht hat hier 75 Verse.

Schrift: ziemlich gross, weit, deutlich, gewandt, vocallos. Der Text fast immer roth und schwarz vocalisirt. — Abschrift (nach f. 194^a unten) vom J. ¹¹⁴⁸/1735.

4001. WE. 53.

(Auch bezeichnet als WE. 121, 2.)

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Derselbe Commentar. Titel f. 44°: كتاب العرف الندي الخ

Verfasser: سيدي عبد الوهاب الغبري. Nach dem Schluss des Commentars f. 105 folgt noch bis f. 107 unten der Text der Qaçıde besonders. Abschrift vom J. 1136 Rabi' II (1724).

F.107.108 çūfische Fragen erörtert; f.108^b ein حساب لوح الاحياء ولوح الاموات nebst An-weisung von dessen Gebrauch.

Nach f. 53 fehlen 4 Blätter.

4002. We. 1828.

53 Bl. 8⁷⁰, 21 Z. (16 × 10¹/₂; 11¹/₂ × 7^{0m}). — Zustand: etwas unsauber und fleckig. — Papier: gelb, ziemlich dünn, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1^a:

2" التحفظ الندّية في شرح اللامية [الوردية] لشيخ السلام الشيخ جم الدين بن رضي الدين الغزي؛ Der Verfasser heisst ausführlicher und richtiger:

محمد بن محمد بن محمد بن محمد بن احمد ابن عبد الله بن بدر الغرّى العامري الدمشقى الشافعي تجم الدين ابو الطيّب [وابو المكارم وابو السعود] بن بدر الدين بن رضى الدين

الحمد لله الحكيم الذي يوتي :Anfang f. 1 الحمد لله الحكيمة من يشاء من عباده . . . اما بعد فقد سئلت من بعض من خصة الله بسداده . . . ان اكتب شرحا وافيا لطيفا الخ

Dieser Commentar zu dem selben Gedicht ist von Mohammed ben moh. ben delgazzī el'āmirī abū 'tṭajjib neģm eddīn ben bedr eddīn ben raḍī eddīn, geb. 977/1669, gest. 1061/1661, im J. 1047/1688 verfasst. Er bespricht im Vorwort das Leben des Dichters und behandelt kurz und bundig den voraufgeschickten Text der einzelnen (bisweilen auch einiger) Verse. Er beginnt zu V.1 (f.3°): كَا هِ الْمُعَالَى اللهِ الْمُعَالَى اللهِ الْمُعَالَى اللهُ الْمُعَالَى الْمُعَالِمُ الْمُعَالَى الْمُعَالِي الْمُعَالَى الْمُعَالِي الْمُعَالَى الْمُعَالِي الْمُعَالَى الْمُعَالِي الْمُعَالَى الْمُعَالِي الْمُعَالَى الْمُعَالِمُ الْمُعَ

واولو الالباب فيهم قلّة جمعوا ما بين علم وعَمَلْ und gute Rathschläge für die Zeitgenossen enthält, und schliesst:

حسبنا الله تعالي وكفي ثم بالحمد تعالي وكمَلْ

Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, etwas flüchtig, ziemlich deutlich. Die Textverse roth. — Abschrift vom J. 1077/1667.

We. 1783, 1, f. 1—23. Dasselbe Werk. 40 Bl. 8°, 20—24 Z. $(17^1/4 \times 13; 14^1/2 \times 10^1/2^{om})$. — Zustand: unsauber. — Papier: gelblich, zieml. stark u. glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe.

Am Schluss fehlt etwas; das Vorhandene bricht ab mit: الا انهم في خفاء لظلمة الوقت ولذلك حسن Nach f. 22 fehlt 1 Blatt.

Schrift: klein, deutlich, gleichmässig, vocallos; der Text roth. — Abschrift im J. المنافي بن المنافئ الشهير بابن الداوودي القطان

4003. We, 1559.
3) f. 6*-b.

Titelüberschrift:

قصيدة شيخ الاسلام ابي الحسن تقى الدين السبكي المسلم الما الما الماء الما

Eine Vermahnung des Taqi eddin essobkī † ⁷⁵⁶/₁₈₅₅ (No. 2571) an seinen Sohn Mohammed in 20 Versen (Kāmil). Anfang: ابنى لا تېمل نصيحتى التى اومىيك واسمع من مقالى ترشد

4004. Spr. 869.
6) f. 77-79. 80.

Format etc. und Schrift wie bei 5).

Titel fehlt. Verfasser fehlt. Es scheint (wie Spr. 869, 5) تراهيم بن جماعة zu sein. Er citirt f. 78^a den الماين السهروردي seinen Lehrer. الشيخ ابو البيان seinen Lehrer.

الحمد لله ولي التوفيق" ثبت : Anfang f. 77* الحمد لله ولي التوفيق" ثبت المدين النصيحة الرخ

Von dem Satze ausgehend, dass die Religion "der gute Rath" sei, schärft der Verfasser (Ibrählm ben gemä'a † 790/1888) den Gläubigen ein genaues Befolgen der religiösen Satzungen ein und warnt sie vor Neuerungen, die nur zu Unheil führen können.

وان يجعل قصدنا خالصا :"Schluss f. 79 لوجهة الكريم ونخيرة لنا عنده انه اكرم مستول وهو حسبنا ونعم الوكييل الخ

Auf f.78^b, ult., fast ganz ausradirt, scheint der Name des Verfassers gestanden zu haben. F. 80° enthält etwa ein Dutzend Verse des مراهيم بن عبد الله بن محمد بن عسكر القيراطي: † 781/1879.

4005. We. 1797.

8vo, c. 15-21 Z. (17³/₄ × 12¹/₂; 14 × 10^{cm}). — Zustand: stark fleckig, mit Ausnahme der ergänzten Blätter. — Papier: gelb, dick, glatt; die ergänzten Blätter weniger glatt und stark, anch weniger gelb. — Titel u. Verf. f. 102^a:

كتاب الدوّة الهضيّة في الوصايا الحكمية لابي بكر بن علي بن عبد الله بن محمد الموقي المياني الشافعي الصوفي

الحمد للدرب العالمين على كل : Anfang f. 102b حال حمدا يوافي نعمد . . . أما بعد فيا ولدي قد جمعت لك في هذا الكتاب وصايا استفدتها من كلام اولي الالباب

Weise Rathschläge und Vermahnungen, welche Abū bekr eśścibānī † 787/1894 (No. 1814) für seinen Sohn aus verschiedenen Werken gesammelt hat. Jeder Absatz beginnt mit der Anrede يا بنتى: 30 der erste f. 1020 يا بنتى باطنها اذا اوميتك بومية فلا تنس نصيبك من باطنها

ولا للفتن غرضا وكن لي : *Schluss f. 148 والايا وناصرا وعاصما وسالرا يا ارحم الراحمين'

Schrift: ziemlich gross, kräftig, breit, deutlich, fast vocallos. Die Anrede يا بنا roth. F. 102—109. 128. 139—146 von ganz später Hand ergänzt, gross, rundlich, ungleich, vocallos. — Abschrift im J. 799 Śawwāl (1397), in Damaskus, von خمد بن عبد الرحمي الملكاري, Schüler des Verfassers.

4006. Spr. 835.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser fehlt; er ist:

اختصار وصية ابي بكر بن على الشيباني

الحمد لله رب العالمين على كلّ : Anfang f. 22^b: حدال وصلّي الله علي سيدنا ... هذه فوايد جليلة ممّا وصي به الشيخ الفاصل والقطب الكامل والعالم العامل ابو بكر الموصلي رمّ ... قال رحم لاصحابه عليكم بصدي الحديث واعطاء السايل ومكافاة الصانع واداء الامانة

Vermahnungen desselben an seine Freunde; sie werden öfters angeredet mit يا اصحابي.

واكشف عن قلوبنا ما تراكم عليها : Schluss f. 42° العالمين من الحجب غفلة منها وجهلا أمين والحجد لله رب العالمين هذا آخر ما اردناه من اختصار هذه الوصية المباركة المن Abschrift von كحدد بن على Abschrift von

Lbg. 807, 5, f. 59^b—81. Eine Vermahnung des Abū bekr ben mohammed elhawaft † c. 859/1455. S. No. 3023 u. 3280.

4007. Lbg. 977.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift von später Hand:

هذه وصيغ الشيخ ابراهيم ابي الصفا

الحمد لله الذي فتح اقفال ابواب القلوب :Anfang

Belehrung und Vermahnung des Ibrāhīm ben 'alī el'irāqī ibn abā 'lwefā † 887/1482 (No. 3282) an jüngere Çūfi-Freunde über das, was zu thun und zu vermeiden ihnen obliegt. Beginnt f. 466: العلم الله للحق اللها الاولاد ونقكم الله للحق على وصيتى هذه كمال شفقتى ورافتى على اولادى واهل خرقتى واخواني المومنيس الحورافتى على اولادى واهل خرقتى واخواني المومنيس الحورافتى

Der Verfasser knüpft seine Erörterungen hauptsächlich an vier Aussprüche des Mohammed an, welche die Säulen der Religion seien, nämlich: 1) النما الاعمال بالنيات استبرأ لدينه النج (2) من التقى الشبهات استبرأ لدينه النج (3) من حسن اسلام المرء تركه ما لا يعنيه (4) لود في الدنيا جبك الله (4) لود في الدنيا جبك الله (5) in mehrere Abschnitte getheilt.

وانظر الينا في مقامنا هذا وفي كل: Schluss f. 82b: وانظر الينا في مقامنا هذا وفي كل: ... سجان ربك رب العزة عما يصغون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين Woran sich ein Nachwort des Verf. schliesst.

Abschrift im Jahre 898 Rabī' II (1493) von محمد بن ابي بكر بن ابراهيم الوفائي

Spr. 896, 3, f. 62^b—78. Dasselbe Werk. Mit f.78 (das unten im Text beschädigt ist) bricht فصل اعلموا الهمكم الله : es hier ab mit den Worten الهمكم الله العقير بالمقام، رشدكم واعادكم من . . . انفسكم ان ما ذكره الفقير بالمقام،

4008. Pm. 243. 5) f. 50 – 75°.

8vo, 21 Z. (20 × 15; 15¹/₂ × 9^{cm}). — Zustand: gat. — Papier: gclb, stark, ziemlich glatt. — Titel und Verfasser fehlt. In der Unterschrift f. 75^a ist der allgemeine Titel: الرصية. Der specielle:

النصحة الكافية لمن خصد الله بالعافية Verfasser: s. Anfang.

قال الشيخ الامام شيخ الطريقة Anfang: من المهام شيخ الطريقة Anfang: من المهاب الدين ابو العباس احمد [بن احمد] بن محمد بن عيسى البرنسي ثم الفاسي عرف بزروق . . . اما بعد فالنصيحة الحمد لله على منة الاسلام . . . أما بعد فالنصيحة من الايمان والتحقق بها من علامة الايقان الخ

Religiöse Vorschriften u. Vermahnungen des Ibn zarrūq elburnusī † 899/1498 (No. 2239), theils positiv, theils und besonders negativ; verfasst im J. 877/1472.

فتنتم لنا ذلك مع العافية الشاملة :Schluss التامّة . . . واستُلك اللهم أن تصلى وتسلم على سيدنا تحمد . . . والحمد لله رب العالمين ،

Schrift wie bei 1). — Abschrift im J. 1229 Gom. I (1814). — HKh. VI 13835.

4009. Lbg. 509.

19 Bl. 8vo, 22—24 Z. (20 × 14¹/₂; 13¹/₂ × 10^{cm}). — Zustand: ziemlich gut; nicht ohne Flecken und Wurmstich. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Kattunband mit Lederrücken.

Dasselbe Werk. Titel f. 1^a am Rande und in der Unterschrift ebenso. Verfasser f. 1^b (nach dem Bism.) und in der Unterschrift ausführlich.

Schrift: magrebitisch, zieml. klein, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth überstrichen. — Abschr. c. 1100/1688.

Auf f. 18^b u. 19 über allerlei Mittel, besonders f. 19^a über das الخناء.

Pm. 243, 6, f. 77 eine den Traditionen entlehnte Vermahnung desselben Verfassers.

4010. Pm. 199. 2) f. 09-106.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

الوصية السنية للذات الحسينية

Verfasser fehlt; er ist:

احمد العزازي

الحمد للغرب العالمين والعاقبة . . . Anfang: ألحمد للغرب العالمين والعظيم منكم من يريد الدنيا ومنكم من يريد الآخرة

Ahmed el'azāzī um 900/1494 hat diese Vermahnung für seinen Sohn ابو تحمد الحسين العزازي العزازي † 912/1506 geschrieben. Er nimmt ihn hiemit in den Çüflorden auf und giebt die Reihenfolge derer, die ihn und seine Lehrer mit dem Gewand (الحرقة) bekleidet haben, zurück bis auf Mohammed selbst an, u. s. w. Dann kommt f. 103° eine Erörterung, wozu die Einkleidung den Aufgenommenen verpflichte. Die Ermahnung schliesst f. 106°: على سيدنا محمد مدروال وصلى الله الخصاء لها ولا زوال على سيدنا محمد مدروال

A b schrift im J. 946 Çafar (1539), im Auftrage des , von dem f.156° an-الحاج يوسف بن عمر أبن حشان مؤدب الاطفال gegebenen

4011. Lbg. 941.

Format etc. und Schrift (nur kleiner, 32 Z.) wie bei 2).

Verfasser fehlt, aber aus der Notiz oben am Rande geht hervor, dass es ist:

عبد الوهاب ابن عربشاه القرشي الحنفي

Titel fehlt; es ist eine موعظة oder موعظة in 32 Regez-Versen, im J. 898 Kab. II (1493) verfasst; sie hat etwas çūfisches Gepräge. 'Abd elwahhāb ben ahmed ibn 'arabśāh † 901/1495 (No. 1988). — Anfang:

يامذنب لنوب توب قدطرخ باغى استفعَّى الحمتى هذا النترخ Schluss:

على النبتي المرتضى محمد وآله ومحبد ذوي المنتم Zur Seite viele Glossen derselben Hand. F. 30° ein Lehrbrief des Ibn 'arabsāh v. J. 895 Ragab (1490) über die 40 Traditionen des جمع الجرين und des النوري (s. No. 162, 3).

4012. Spr. 147. 6) f. 122-1474.

Titel und Verfasser f. 122":

هذا شرح على قصيدة الشيخ العارف بالله فانحر الدنيا والدين ابى بكر بن الشيخ عبد الله العيدروس صاحب عدن'

لعبد القادر بن شيخ بن عبد الله العيدروس

الحدد لله الذي خلف الانسان : Anfang f. 122b في احسن تقويم . . . وبعد فان القصيدة النافعة والفريدة الجامعة التي هي من انفاس السيد الكبير الخ

Commentar des 'Abd elqādir ben śeili el'eiderūs † 1088/1628 (No. 1713) zu dem vermahnenden Gedicht des Abū bekr ben 'abd allāh eleiderūs eljemeni falir eddīn † 909/1508 (915) in 20 Versen. Derselbe ist im J. 999 Çafar (1590) verfasst. — Anfang f. 123°:

Schluss des Commentars f. 1474: كلما ذكرة الذاكرون . . . افضل صلواتك وعدد معلوماتك Die Grundverse roth.

4013. Pm. 199.

 8vo , c. 14-18 Z. (Text: c. $11^{1}/_{2}-12^{1}/_{2} \times 8-9^{\text{cm}}$). — Zustand: ziemlich unsauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel und Verfasser f. 157^{a} :

الوصية السنية للذات النورانية الشهاب الدين احهد بن ابي سليمان عبد الرحمن الكردي لسانا القصيري بلدا العباسي نسبا الشافعي مذهبا الورشاني الخلوتي طريقة

وصية للاحباب لتصفية الالباب . . . Anfang: وصية للاحباب لتصفية الالباب المنى الاقبال الرخ

Ahmed ben 'abd errahman elkurdi elqaçırı elwarasānī elhalwatı hat diese Vermahnung verfasst für seinen Zögling نور الدين ابي بكر النقشبندي بن تقى الدين ابي بكر النقشبندي الحسنى الشهير بالشُغْري أن حمد بن حسن الشادي الحسنى الشهير بالشُغْري im J. 947 Ramaḍān (1541); daher auch in dem Titel النورانية

Das Werkchen ist nicht zu Ende; das zuletzt وإن تحفظ حرمة المشايخ . . . بتوفيف الحصل لي مرادي بعون الله وبعد الولد القربي؛

Schrift: 1576—1594 Mitte kleine feine Gelehrtenhand; von da an, wie auch der Titel, eine grössere, dickere, unschöne Schrift, vocallos. Die letzten anderthalb Seiten sind nicht vom Verfasser selbst geschrieben, sondern nach seinem Dictat, im J. 247/1541. — Bl. 160 leer.

Bl. 161° eine Tradition (u. Geschichte dazu), aus dem Werke الرياض ونزهة القلوب المراض des وهرة الرياض وين محمد بن معتمد المكحولي النسفي ابو المعين ميمون بن محمد بن معتمد المكحولي النسفي um 810/1116 herum.

4014. Glas. 217.

8 Bl. 4to, 20-21 Z. (25¹/₂ × 18¹/₂cm). — Zustand: lose Lage und Blätter; nicht recht sauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: fehlt. — Titelüberschrift (nach dem Bismilläh) f. 1a:

هذه وصبية الامام الاعظم ... امير المومنين المتوكل على الله يحيى شرف الدين بن شهس الدين البن امير المومنين وفيه مسائل علمية وقواعد محورة شرعية وفيها فوائد تتعلق بصلاح الامة الخالصة والعامة (Dasselbe auf Bl. 8 (wovon die untere Hälfte fehlt).

رب اوزعنى ان اشكر نعبتك التى Anfang: انعمت على وعلى والدي وان اعمل صالحا الم

Vermahnung des Elmotawakkil alā allāh jahjā seref eddin ben sems eddin ben ahmed ben jahjā ben elmortedā, geb. 677/1478, † 965/1658, d. h. Zusammenstellung seiner dogmatischen zeiditischen Ansichten.

وتفعل ما يشوش الخواطر عند : Schluss f. 7b حصولها والله تعالى يوفقنا واياها لما نحب ويرضاه بمنه وكرمه

Schrift: ziemlich gross, kräftig, weit, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1000/1591.

4015. Spr. 583. 5) £ 1126-1226.

(Zugleich bezeichnet als Spr. 879.)

Format $(20^1/4 \times 14^1/4)$; $16 \times 9^1/2 - 10^{om}$) etc. wie bei 1). Die Schrift ungleich. — Titel und Verfasser fehlt; nach dem Anfang:

وصيد محمد بن پيبر علي

الحمد لله الذي هدانا للاسلام : Anfang f.112b ... أما بعد فهذه وصيّة الفقير ... محمد بن پيرعلي عفا عنهما... أعلم أن كل العوالم متحققة في اصلها وتابتة فيه الخ

Philosophisch-theologische Betrachtungen u. Vermahnungen des Mohammed ben pir 'ali d. i. Elbirkewi † 981/1578 (No. 3049).

مفكّك للكلام خلى عن النظام جلى : Schluss الالزام والي الله المرجع والمآل وعليه الاعتماد والاتكال والله اعلم تحقيقة الحال

Die beiden letzten Blätter von anderer Hand ergänzt, wie es scheint, richtig.

F. 122^b erörtert die Frage, welch Geheimniss darin liege, dass Mohammed الحبيب heisse?

4016. Spr. 838. 2) f. 60^a - 75.

Format etc. und Schrift wie bei 1). (Der Zustand ziemlich gut, trotz eines grossen Wasserfleckes am unteren Rande.) — Titel und Verfasser f. 60^a:

فيض فتنح الرحمن [في] وصايا وحكم للآبناء والمحتبن والاخوان لمحمد العلمي

الحمد لله فاتيج ابواب الباب : Anfang f. 60° الرباب الهداية والصواب . . . وبعد فان من شان ارباب الكمال وسادات الرجال

Vermahnungen u. weise Lehren u. Sprüche zum Nutzen der Jugend u. Anderer, von Mohammed ben 'omar ben moh. ben sa'd eddin el'alemi † 1088/1628. Die häufig wiederholte Anrede ist يا بني Anfang derselben: يا بني من سلك ملك ومن صدى نفق ومن تاذب تهذب الخ Sie hören auf f. 67°: الخواد الحريم الجواد العباد بسوابغ نعاء الا يجاد والامداد النفصل على حبيع العباد بسوابغ نعاء الا يجاد والامداد المناس

Auf der folgenden Seite beginnt, ohne Ueberschrift, ein neuer Abschnitt so: الحيد لله الكريم لله الكريم لله الكريم ويعد نهذه نصيحة مجربة نافعة محيحة الخ mit gleichem Inhalt und Zweck. Dann f. 68b ein neuer Abschnitt, der so beginnt: الابناء والاخوان . . . ان كل شيء له ملاك وسنام الخ die Anrede gewöhnlich إخواني; er schliesst f.75b: وشدة عناه حين فراقد لدنياه ولقياه لما يستقبله من هموم اخراه وصلى الله على سيدنا الخ

F. 67° u. 68° vielleicht einige Abkürzungen vorgenommen.

4017. We. 1704. 68) f. 187*—192.

Format etc. und Schrift wie bei 67). Fleckig und nicht sauber. — Titel f. 187°:

هذا ما ارصى اخوانه بها وما بينى فيها ما لانفسهم وما عليها'

احمد العسالي بلذا الحريري نسبا :Verfassor الخلوتي طريقة الشافعي مذهبا

الحمد لله مظهر الحمد : Anfang f. 187 الها ومبديه ومنجز الوعد وموفية . . . أما بعد الها الاخوان . . . وصيتى اليكم من اجل محبتى اليكم واشتياقى لديكم محبة في الله لا لغير الله الخ

Die Vermahnung des Ahmed ben 'all el'usālī el'harīrī † 1048/1688 ist an seine çūfischen Freunde gerichtet und zerfällt in mehrere نصل und ein نصل

فصل في بدء الوصايا : steht اما بعد Dann f. 187° unten: فصل في بيان الوصايا : 189° فصل في الاوصاف فصل في الاوصاف فصل ايها الطالب فلا تنكر ربوبية مولاك 189° فصل واما الافعال التي تقسى القلب في ذكر وصايا جرت بينهم رم

فهن اراد الدعاء فعليه : Schluss f. 192b بدعاء الاسحار وهو ادعية لطيفة من تصنيفات الشيخ المستي بورد الوسايل لكل سايل يجده من يطلبه والحمد لله وحده وصلى الله على من لا نبي بعده،

4018. Pet. 572. 3) f. 280-310.

Format etc. und Schrift wie bei 2).

Ohne besonderen Titel. Es ist eine مسية des عبد الكريم بن محمد اللاهوري.

الحين للد البنزة عن الاغيار والصلوة :Anfang والسلام . . . أما بعد قال الشيخ . . . واعلموا يا اولادي . . . اوصيكم بتقوي اللد تعالي الخ

Der Verfasser 'Abd elkerim ben mohammed *ellähuri* lebt um ¹⁰⁷⁰/₁₆₅₉.

ويصير به الغيب عيانا : Schluss f. 81* ويحبب الاسرار والحقائق والعرفان

4019. We. 1559.

13 Bl. 8°°, 21 Z. (19×13; 15×8°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, glatt, dünn. — Einband: Papierdeckel. — Titel und Verfasser f. 1°s:

الوصيغ للاولاد والبريغ

لاحمد القشاشي المدنى ابن محمد بن يونس الملقب بعبد النبي بن احمد الدجاني

قال تعالى ولقد وصينا الذين اوتوا : Anfang f.1 الكين الدين الكين المجانبون للهوي الخ

Ahmed ben moh. ben jūnus elqassāsīs eddeģģānī † 1071/1660 schickt, auf Grund von Qorānstellen, Vorbemerkungen darüber vorauf, dass es rāthlich sei, Gehorsam gegen Gott und seine Gebote einzuschärfen; dann giebt er im Folgenden selbst eine solche Vermahnung, f. 2°, 8 ff., die beginnt: كالم المناف ولا يستخفنكم ويسر الله لنا ولكم اجمعين وسلام على المرسلين ولله بالعالمين وسلام على المرسلين

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. — Abschrift c. 1100/1688. — Am Rande bisweilen Bemerkungen, sachliche und sprachliche.

F. 1° unten: über den Unterschied zwischen لدن und عند.

4020. Pet. 621.

289 Bl. Folio, 25 Z. $(30 \times 20^{!}/9; 20 \times 12^{3}/4^{om})$. — Zuestand: gut. — Papier: weisslich, dünn, glatt. — Einband: dunkelbrauner Lederbd. — Titel f. 1ª (von anderer Hand);

Verfasser f. 1a (von anderer Hand):

تالیف منشیء تحقق . . . میرزا مهدی مؤلف دره نادری وجهان کشا وعالم ۱٫۱

F. 1^b steht noch in derselben Linie mit dem Bismilläh als Titel (von anderer Hand):

Beide Titel sind gewiss falsch. An dieser 2. Stelle ist der früher daselbst stehende Titel (oder Ueberschrift) ausgeschnitten und dafür der obige Titel eingeklebt. Nach der Unterschrift ist er vielmehr:

٥٣ مواعظ الائمة الاثنى عشر

und der Verfasser (nach f. 154b oben)

عبد الله بن نور الله

hat es (nach f. 154b und 244b) im J. 1191/1709 verfasst.

Dies Werk beginnt hier f. 1b ohne Vor-ابواب مواعظ الاثمة الاثنى عشر عامد العجابهم ابواب صم الى يوم الحشر واقاد بهم واصحابهم ابواب مواعظ مولانا . . . على بن ابي طالب الح

Es zerfällt in eine grosse Menge von ungezählten Kapiteln, von denen immer mehrere zusammen die Ueberschrift ابواب haben, worauf nachher die einzelnen Kapitel mit Inhaltsangabe folgen. Die Werke, denen die einzelnen Stellen entlehnt worden, sind angegeben. Es enthält die guten Rathschläge (مواعظ) und auch Vermahnungen (رصایا), welche die 12 Imame in verschiedenen Lebenslagen gegeben haben; zugleich also auch eine Art Darstellung ihres Lebens. Der 1. Abschnitt f. 1b behandelt den 1. Imam 'Alı ben abu talib; hier ist das viel benutzt; 2. f. 138b dessen Sohn Elhasan; 3. f. 154b dessen Verwandte (اقارب), d. h. den 3. bis 6. Imam; der 4. f. 244b den 7. (الكاظم), u.s.w., der 9. f.283 den 12 (الكاظم).

وقد اخبرتك ان الامانة لا . *Sohluss f. 289 السلام السلام الخوين بعد الحسن والحسين عليهما السلام (HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Schrift: klein, gedrängt, hübsch, deutlich, gleichmässig, vocallos. Die Ueberschriften roth. — Abschrift vom J. 1938/1832.

4021. We. 1773.

218 Bl. 8vo, 21 Z. $(20^{1}/2 \times 14^{1}/2; 14^{1}/2 \times 7^{1}/3^{\circ m})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, fein. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titelüberschrift f. 1^b:

هذا من نصائح الفاصل ساجقلي زاده

باسمه العظيم وحمده النمس منّى :Anfang احبّ اخواني . . . وبعد كنب الله عليك السلام والسلامة لا تولع باصحاب الرياسة الخ

Rathschläge des Mohammed sāḍaqlī zāde um 1140/1727 an جلبي افندي, wie in der Unterschrift steht. — Schluss f. 20: ولسنا عند قدرته الاكباب في ساحل الجر العظيم كل اله الا الله آخر كلماتنا أن شاء الله

Schrift: klein, fein, zierlich, gleichmässig, vocallos. — Abschrift von نابت بن الحاج مراد البسنوي i. J. 1170/1756.

4022. Pet. 702. 2) f. 43-54.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelaufschrift fehlt. Nach f. 44a (im Vorwort):

الوصية الجلية للسالكين طريقة الخلوتية

الحمد لله الذي نعمه لا تحصي : Anfang f. 43^b . . . مصطفى . . . مصطفى . . . المصديقي نسبا الخلوتي طريقة الحنفي مذهبا اللها مَنَّ الحق سبحانه وتعالى عَلَى بزيارتي لبيت المقدس الخ

Anweisung u. Vermahnung in den Glaubenssätzen für die Anhänger der Sekte der الخلوتية, verfasst im Jahre 1122/1710 von Muctafa ben kemal eddin † 1162/1749.

و يحققنا بالمعارف اللدنية Schluss f. 54°: الدنية الخيرات الدي المنافي الله المن الذي المنافية المنافية المنافية المنافية المنافية المنافية المنافية المنافية الله المنافية المنافية الله المنافية المنافية الله المنافية المنافية المنافية المنافية المنافية الله المنافية المنافي

Pet. 600, 2, f. 12—27 dasselbe Werk. 8¹/₃, 17 Z. (Text: 14¹/₃ × 8¹/₃ cm). — Schrift: ziemlich gross, kräftig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1144 Mollarram (1781).

4023. We. 1640.

 8vo , 11 Z. (15 × 10; 12 × 6^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, Bl. 7 u. 9 ausgebessert. — Papier: gelb, grob, rauh. — Titel f. 7^{a} :

وصيغ صاحب عقيدة الغيب لاخوانه المؤمنين

الحمد لله رب العالمين والصلاة :Anfang f. 76 . . . وبعد فقد قال صاحب عقيدة الغيب وطويف رجال الغيب المؤمنين أن لا وتحدل عليهم دسايس المنافقين

Vermahnung des Verfassers der عقيدة الغيب (No. 2056), d. h. des Mohammed taqieddin um 1188/1769, an die Gläubigen, zur Behütung vor Heuchlern und Ketzern.

هم الظالمون صدف الله العظيم :•Schluss f. 9 وملى الله وسلم على سيدنا . . . والحمد لله رب العالمين؛

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. — Abschrift vom Verfasser selbst, c. 1180/1766.

4024. Pet. 626.

46 Bl. 4°, 21 Z. (22¹/2×16; c. 17×10¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, ziemlich stark, glatt. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken. — Titel fehlt; f. 17°, 30°, 45° in den Unterschriften:

كتاب وصايا الملوك

In der Ueberschrift mit rother Tinte f. 16 steht, ausser zuerst einem Verse in Tawīl (الا كل حتى هالك النخ) Folgendes: المجزء الاول في بيان اولاد هود النبي عمّم ومن تريته فحطان وحمير واولادهما وما ملكوا واين تملكوا وما وصوا به اولادهم بالوصية وداوموا عليها

اما بعد فقد اجتبعت العلماء على : Anfang f. 1 ا اول نبتى مرسل بعثه الله تعالى بعد طوفان نوح عم الرخ

Dies Werk zerfällt in 3 Theile. Es enthält Verhaltungslehren in Bezug auf die Nächsten, sei es Angehörigen, sei es Untergebenen, Rathschläge über sittliche Bildung und Besserung an sich selbst, Vorschriften über demüthiges Unterwerfen unter Gottes Beschlüsse und frommen Wandel. Diese allgemeinen Sätze, theils

in Prosa, besonders aber in Versen ausgedrückt, werden hier Königen aus der Nachkommenschaft Qahţān's in den Mund gelegt, kurz vor ihrem Tode, als Vermahnungen und Vermächtnisse an ihre Söhne. Es werden zu diesem Zwecke alte Volksüberlieferungen zurechtgestutzt als geschichtliche Thatsachen, und die Verse ihnen angepasst. Fast die Hälfte (und zwar die erste) des Werkes bezieht sich auf Himjar und seine Nachkommenschaft.

Das Mitgetheilte stimmt — sowol Prosa als Verse — in diesen auf Himjar bezüglichen Stücken meistens wörtlich überein mit dem Commentar zur himjarischen Qaçıde: bisweilen sind aber hier oder dort mehr Verse enthalten. Beide Werke verfolgen dasselbe Ziel; auch die himjarische Qaçıde benutzt nur historische Mähren für ermahnende Zwecke und ebenso der Commentar dazu. Beide Werke gehen wol auf eine gemeinschaftliche Quelle zurück. Sie beginnen ohne Vorrede, ihr Verf. nennt sich nicht, sie gehen ohne Umschweif an die Sache selbst. Die Reihenfolge der mitgetheilten Stücke ist nicht immer dieselbe; auch hat jedes derselben viele eigene Verse und Prosastücke, welche einen ganz gleichen Typus haben. Das vorliegende Werk kann nicht jenem Commentar entlehnt sein, zumal weil es sich nicht auf Himjar und dessen Nachkommen beschränkt, wie der Commentar es thut, sondern gleichfalls die Qahtaniden berücksichtigt. Und ebenso kann jener Commentar nicht diesem Werke entnommen sein, weil er weit mehr Verse enthält, die auf die Himjaren gehen, als dieses, und alle die Versstellen dasselbe Gepräge tragen.

Das Werk schliesst f.45° mit einem Mahngedicht des الحارث بن كعب so:

ومهما زرعتم با بنت فائه سجصد [يوما] بزر ما كان زاكيا

Schrift: zieml. klein, gefällig, deutlich, vocallos, aber incorrect. — A bachrift von خولة بن ياصلا بإسين الحاج حسن الشافعي النقشبندي التكريني الناصري البغدادي im J. 1262 Çafar (1846).

F. 45° schliesst sich von derselben Hand das Gedicht (19 V.) des قش بن ساعدة an, das beginnt (Kāmil):

قد كنت اسمع بالزمان ولا ارى ان الزمان يريد نتف جناحي Dasselbe in Pet. 184, f. 149".

عبد الله F. 46° folgt eine Nachschrift des عبد الدوق , in welcher er die Trefflichkeit der voraufgehenden Sammlung preist u. einige moralische Betrachtungen an den Inhalt derselben knüpft.

4025. Pm. 384.

47 Bl. 46, 23 Z. (271/2 × 19; 221/2 × 12cm). — Zustand: am Rande stark wasserfleckig; von f. 43 an besonders schadhaft u. ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Dasselbe Werk. Titel fehlt; er steht in den Unterschriften f. 18°. 31°. 45°. Als Verfasser ist f. 1° أحمد بن رزق angegeben. Anfang und Schluss wie bei Pet. 626. F. 45° auch das Gedicht des عبد الله الكردي Letztere zum Theil auf f. 1°. Von عبد الله الكردي folgt auch f. 46° noch ein kurzes Lobgedicht auf dasselbe Werk. S. No. 45.

Schrift: gross, weit, gefällig, gleichmässig, deutlich, vocallos. Stichwörter und Ueberschriften roth. Am Rande bisweilen Verbesserungen und kurze Bemerkungen. Nach f. 9 fehlt 1 Blatt. — Abschrift vom J. 1228 Ramadan (1813) von خمد بن ابراهيم طهراني.

Von derselben Hand folgen auf der Rückseite des recht schadhaften Blattes 47 noch 2 gleichfalls auf die altarabische Geschichte bezügliche Gedichte:

- عامر بن الطفيل des (عامر بن الطفيل), hehandelnd: : T1 Verse (Ramal). Anfang فتحطان لبيعة وقحطان ليت اساء على اعراصها ولناي الدار منها والفند
- 2) des مَهِلَهُلَّم, Todtenklage um seinen Bruder كليب. Nur 18 Verse (Haftf) mit oft beschädigtem Text vorhanden. Anfang:

قد عرفت الغداة من اطلال رهن ربيح وديمة وغزال

4026. Pm. 108.

292 Seiten 8°, 13 Z. (20×15; 14×11°). — Zustand: die obere Hälfte und der Seitenrand wasserfleckig. — Papier: gelb, dick, glatt. — Kinband: schöner Halbfranzband. — Titel und Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين والصلوة . . . Anfang ما الحمد فاقى اعتصم بك يا مولانا لاحسن الاخلاف كلها اللهم انصر من خلله النج

Vermahnungen u. Pflichtenlehre der Könige, unter Hinweis auf viele Qoränstellen und Traditionen. Verfasser ist nicht, wie auf dem Vorblatt steht, Elgazzäll, denn es werden hier später verfasste Werke (wie الهداية und تلبيس ابليس) citirt.

Ein Abschnitt ist überschrieben Seite 13: Ferner . باب في بيان الطريق [الحق] والطريق الباطل باب في بيان ما هو سبب لنزول البلاء والهلاك . S. 17:

وقال فيه ايضا ينبغى للمفتى ان Schluss: يتأمل احوال اهل الزمان ثم قال كالطبيب يداوي على حسب الامراض والامزجة

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. — Abschrift um 1150/1737.

4027.

1) We. 733, 6, f. 41-44b.

Titel (nach dem Bismillah):

قال فلما امر الله تعالي آدم بالوصية :Anfang دعا ابنه شيث وقال يا بنى انى مفارق الدنيا وقادم على ربي فانظر يا بنى

Adams Vermahnung in seinen letzten Stunden an seinen Sohn Seth und Tod desselben wie auch der alsbald erfolgende Tod seiner Frau; Seths Kampf gegen تابيري, weitere Schicksale und Nachkommen.

ثم اوصى وللاه قيدارُ ولدَه : Schluss f. 44b مهابيل واوصى وللاه مهابيل الي وللاه نودا واوصى وللاه نودا الي وللاه اهنوخ وهو ادريس عمَّ، 2) We. 1802, 3, f. 112b-114a.

. وفاق آدم : Titelüberschrift

روي عن وهب انع قال لبا : Anfang f. 1126 دنا أجل آدم عم أوحي الله تعالى اليه يا آدم الى قابض روحك يوم الجبعة فاوص الي خير ولدك بان يومنوا بالله ورسوله محمد صقم الج

Dies Stück ist vielmehr auch eine وصية und ähnelt dem vorhergehenden. Es enthält die Unterredung Adams mit Eva über den ihm angekundigten Tod, letzte Vermahnung an seinen Sohn شيث, und wiederholtes Gespräch mit dem Todesengel, den er von Tag zu Tag hinhält, und schliesslichen Tod desselben.

قد فعلت ذلك وجعلتك من .*Schluss f. 114 املا محمد عَم نخر موسى ساجدا وشاكرا لله عز وجلًا

Die letzten Zeilen gehören nicht dahin; die .دفنوه الي رحمة الله تعالي :Erzählung schliesst mit Das dann unmittelbar Folgende bezieht sich auf ein Gespräch Moses mit Gott.

4028. Pm. 502. 8) f. 39 - 104.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Bl. 49a. 89. 90 fleckig. - Titel fehlt. Verfasser s. Anfang.

الحمد لله على نعمائه والحمد من Anfang: نعمائه والشكر لله على آلائه . . . اما بعد فيقول ... عبد الله بن محمد رضا الحسيني ... انه قد ردي عن النبي صقم انه قال أن هذه القلوب تمل كما تمل الابدان . . . وقد جمعت في هذه الرسالة دررا منثورة وغررا مشهورة وكلمات ماثورة البخ

'Abdallah ben mohammed rida elhoseini (No. 1025) giebt hier eine Sammlung von Aussprüchen und Denksprüchen, Vermahnungen und Rathschlägen.

Zuerst f. 394-406 ein Stück aus dem روصية), eine Vermahnung (وصية), deren Hauptsätze mit يا بن آدم beginnen. An-يا بن آدم ما من يوم الا والارص تخطئ بك fang: يا

F. 406-436 eine andere وصية (oder موعظة), deren Hauptsätze mit يا احمد beginnen: يا احمد أن احببت أن تكون أورع الناس الخ

F. 44*—48*: Reden Jesu, darunter die Bergpredigt; die Anreden sind یا عبید الدنیا oder . حق اقول لكم auch

F. 48b-50b: Sprüche von Platon, Aristoteles, Hippocrates, Ptolemaus, Anaxagoras, Galenus u. a.

F. 51 a. 75 : Sprüche von Loquan u. s. w. Schluss (ein Gedicht, metrisch oft un-وكان الله خصبه عن الجنة فصعل : (richtig

4029. Glas. 129.

33 Bl. 8vo, c. 14-25 Z. (20 × 14; c. 13-14 × 8^{cm}). Zustand: nicht überall sauber; der Rand f. 3 ausgebessert. - Papier: gelb, glatt, stark. - Einband: Kattunband mit Lederrücken.

Ein Sammelband, ohne Titel. Enthält (hauptsächlich):

- وصيغ لقمان بن ماعور الكيم لولده [اسمه جرسم] f.1 (1 يا بنتي ان كان العلم يكتب بالمداد . . . يا Anfang: :Schluss بنى لا عقل لمن لا عصمة لم الرخ وان راي في يدك شيئًا شبرك وان استغنى عنك تركك Verschieden Pm. 75, f. 125° Rand.
- قصيدة في الوعظ للامام أحمد بور، سليمار.، 10. £ (2) Anfang (Țawil):
- بعيني اطفى عبرتي ما بداليا وابكي فنوبي اليوم ان كنت باكيا
- قصيدة نشوان بور سعيد الجيري .3 f. 26 u. 3 † 578/1177. Anfang (Tawil):

فكرت ديارا دراسات خواليا رسوما واطلالا عفت ومغانيا 55 Verse.

F. 4°. Bruchstück: über den Lohn des Jüngers der Wissenschaft.

لاطريز المسلخ الولانا الامام المهدى المتصمنة . 11- 4) f.4 (4 لعلم التوحيد وتذكار النعم واحوال الموت وما بعده اجدك اللهم جدس نورت عين بصيرته بنور برهانك: Anf. (Der Titel ist davon, dass die Hauptsätze immer anfangen: رالا وان نلك لجميل).

Andere Predigten von ihm f. 11b; 12a-14b, nebst seinem Ermahnungsgedicht الزاهرة الزاهرة in 20 Versen, deren Anfang: امن ذكبات الدهر قلبك آمن ومن روعات فيه روعك ساكن

5) f. 16. Das Gedicht des جمد البكري † 1087/1676 ما ارسل الرحمن او يرسل (17 Verse).

فائدة في معرفة الشهور الرومية . 21°. 17° 6) (6) وما يستعمل في كل شهر وكم يزول الشمس عليه من الاقدام في كل شهر (Astronomisches.)

7) f. 21. Zwei Gedichte von المتوكل على الله 1879 ألمطهر بن محمد ألم 1879/1474.

8) f. 22-28. خطبة الوداع. Mitgetheilt von العبد بن محمد بن القاسم الاكوع المعروف بشعلة Unterhaltung und Predigt Mohammeds über wichtige Fragen der Religion. Beginnt: اليها الناس اصبتوا واوسعوا لبن خَلْفَكم Es schliesst sich daran f. 286-31: النكاح وما جاء فيد عن رسول الله صغم من الثواب فيد النكاح وما جاء فيد عن رسول الله صغم من الثواب فيد Traditionen über die Vorzüglichkeit der Ehe, aus dem شهس الاخبار genommen, und f. 32. 33 ein Paar andere Stücke, ebendaher.

Schrift: Jemenisch, zuerst klein, dann grösser, vocallos, anch fehlen oft diakritische Punkte. — Abschrift c. 1035/1625 (f. 4a).

4030.

1) We. 705, 3, f. 8b. Eine رصيّة des Loqmān an seinen Sohn.

2) Pm. 585, f. 24b desgleichen.

3) Pm. 75; f. 125 Rand desgl. (Er heisst hier عنقاء بن عنقاء)

4) Pm. 542, f. 28*. Eine Vermahnung des عبدقيس an seinen Sohn in Versen (auf عبدقيس).

4031.

1) We. 1804, 9, f. 60-65.

8v°, 15 Z. $(16 \times 10^8/4; 13^1/2 \times 10^{\circ m})$. — Zustand: etwas fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich dünn, wenig glatt. — Titelüberschrift (nach dem Bism.) f. 60^b :

هذه رسالة وصية الحارث بن كعب رة

انه لما حضرته الوفاة جمع اولاده . . . Anfang: ثم قال يا بنى اعلموا انه قد قرب منى اجلي . . . ما صافحت فيها بيمينى غادرا ولا رضيت خلة فاجر

Vermahnung und gute Rathschläge des Elharif ben ka'b (s. Pet. 626, f. 45°) an seine Söhne. — Schluss f. 65°: والقبر صندوت المودادة ثم مات الم

Schrift: gross, breit, etwas rundlich, vocallos. — Abschrift c. 1750.

2) We. 1784, 7, f. 724-82b.

Dasselbe Werk (sehr incorrect). Weicht im Einzelnen oft ab; enthält viele Sentenzverse. Titel ebenso; Anfang im Ganzen ebenso; Schluss abweichend: يا بنى اجعل السخاء الشخاء طريقك والكر[م] شيعتك والوفاء صنيعتك وسلام الله على المرسلين والحمد للد رب العالمين والسلام الخ

3) Glas. 160, 1, f. 1-7.

269 Bl. 4¹⁰, 14-16 Z. (29³/₄×19; 21 × 13¹/₂^{cm}). — Zustand: etwas unsauber. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe.

Dasselbe Werk, trotz vielfacher Ab-weichungen. Titel nach dem Anfang und der Unterschrift f. 76: موسيخ الحارث بن هُمَام Anfang f.16: قيل انه لما حصرته الوفاة احصر اولاده وقال الماني النا والادي اذا وايتموني قد مصى عمري وانقصى اجلى الخ Schluss f. 76:

ولكنها الارزاف تاتى من العلا تقسم اقساما بحكمة حاكم ثم قال الرادي لما فرغ من هذه الوصية جاءته الوفاة م وقضا تحبه ولقا ربه رحم وهذا ما كان من خبر وصية الحارث على التمام الخ

Schrift: jemenisch, gross, kräftig, fast vocallos. — Abschrift um ¹⁰⁸⁰/1669.

4032.

رصية Pm. 654, 2, f. 5°-7°. Vermahnung وصية des خطاب بن المعلى المخزومي القرشي Anf.: عليك بتقوي الله وطاعته وتجنب محارمه

2) Spr. 836, f. 169°-170°. Vermahnung des حسين بن الصديق بن حسين الصوفى الدمياطي an seine Kinder und Freunde, und zugleich seine Glaubensansicht. Anfang: انى اشهد ان لا اله الا الله Schluss: لا يغير ولا يبدل تبديلا امين

3) Spr. 299, f. 17 — 22. Eine längere Vermahnung وصية zur Frömmigkeit, von نصري بن احمد الحصري الحسيني الخلوتي الصديقي (s. No. 2873, 8) und eine kürzere f. 30^b. 31^a, anfangend: ومينا العبد . . . اوصي نفسي واولادي

4) Pm. 268, f. 1—12b. Eine وصية des رسية, um 1260/1844, die aber unter seinen Maqāmen (vgl. Lbg. 201) die erste Stelle einnimmt. Die Hauptsätze beginnen alle mit Beginnt mit 2 Versen (Kāmil):

انا مذنبُ انا مخطئ انا عاصي هو غافر هو راحم هو عاف

5) Mo. 164, 18, f. 259 – 268. Ein Kapitel über Bussfertigkeit: باب التوبة . Anfang: تال جنيد التوبة على ثلاث معانى. Darin وصية على الجرجاني und وصية رهبان.

4033.

1) We. 1702, 10, f. 1656-1686.

Titel fehlt. Es ist eine çüfische Vermahnung (وصية). Anfang: الحجد لله رب العالمين والعاقبة المرضاته بان اوصيك
الم الم بالسر والعلانية والتقوي راس الحكمة الح
وباطن الخرقة كتمان السر : Schluss f. 168º
وطاهر الخرقة النور وارادة الخرقة خدمة الفقراء

2) Spr. 1962, 33, f. 241-251.

 8vo , 9 Z. (Text: $13^{1}/_{2} \times 10^{\text{cm}}$). — Zustand: unsauber, auch etwas fleckig. — Papier: gelb, dick, glatt.

Bruchstück aus einer وصية. Die zuerst vorhandenen Worte: باخذ غاد وسلب راييج يكفي واخذ غاد وسلب راييج اقبل اليوم هذه النصاييج ولا مطرودين عن جنابك : *Schluss f. 251 مرحمتك يا ارحم الراحمين وصلى الله على سيدنا الح Nach f. 250 fehlt etwas.

-Schrift: gross, krāftig, gefāllig, vocalisirt.— Abschrift im J. 948 Gom. II (1541) von ابو الصدف بن حمد المقدسي القادري بكر احمد بن ابراهيم بن محمد المقدسي القادري الحنبلي الشهير بابن الذباح الصالحي

Spr. 1962, 18, f. 132—139.
 8^{7°}, 17 Z. (Text: 14 × 11^{cm}). — Zustand: unsauber und sehr fleckig. — Papier: gelb, dick, glatt.

Titel (nach der Unterschrift f. 139^a): ومينة Der Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt in einem Gleichniss (vom Landen der Schiffer auf einer Insel und Anwendung ihrer Zeit daselbst mit dem Verweilen der Menschen عنول اهل: خنول اهل المقامكم بها يوم وليلة السفينة في الجزيرة وقيل لهم ان مقامكم بها يوم وليلة

Schluss f. 139^a: فان تعذب فبعذابك وان تغفر الغطف التعذير الخاصة التعديد الت

Darauf folgt f. 139 der Anfang eines Kapitels ähnlichen Inhaltes, dessen Ueberschrift:

باب من الآداب الشرعية والمصالح المرقبة

4) We. 1653, 2, f. 13—15.

 8vo , 25 Z. (19×12; $16 \times 9^{1/2^{om}}$). — Zustand: fast ganz lose im Deckel, unsauber und fleckig. — Papier: gelb, etwas stark, wenig glatt.

Titel und Verfasser fehlt. Aus der Unterschrift erhellt, dass es eine مرميّة ist.

Anfang fehlt, Das Vorhandene beginnt: من استعان بغير الله في طلب فان ناصره عجز وخذلان

Eine Vermahnung çüfischen Charakters; die Hauptsätze beginnen mit البها الآخ. Darin ist von der Ermahnung البوعظة die Rede, die im Herzen Wurzel schlägt und zu einem Baum mit 10 Aesten wird, deren jeder eine Frucht trägt; der erste Ast ist die Busse (التوبئ), deren Frucht die Liebe (الخبية); der 10. Ast die Gnade (الرضا), deren Frucht das Hingelangen zu Gott (الوصا); dieser Baum ist dann auch noch f. 14^b durch eine Zeichnung dargestellt; dann ist f. 15^a noch eine Darstellung in drei Kreisen und drei Quadraten von der Stadt der Busse, des Ringens nach Gott (الشكم) und der Dankbarkeit (الشكم)

وحققنا بمشاهد التوحيد :Schluss f. 15° وحققنا مشاهد التوحيد وثبتنا على صراط التفريد أنه سجانه اهل للألك وهو الكريم المالك ولا حول ولا قوة الخ

Schrift wie bei 1, nur gedrängter und vocallos. — Abschrift vom J. 1096 Rabi II (1685).

4034.

- 1) Pet. 699, f. 207 ff. Eine Anzahl Vermahnungen und Vorschriften (رصابا).
- Spr. 896, 3 (f. 62^b—78). Vermahnung an leibliche und geistige Söhne; s. No. 4007.
- 3) Mf. 248, f. 231^b Rand. Stück einer وصية, in welcher احمد von Gott angeredet wird: قال الله تعالى يا احمد ان العبادة عشرة اجزاء

Vielleicht gehört auch f. 232 Rand dazu.

- 4) Mo. 164, 16, f. 245—258. Darin ein Abschnitt f. 251—258, den man رصية الياس nennen kann: Vorschriften, was der Fromme thun und lassen soll. S. No. 3495, 3.
- 5) Mo. 224, 3, f. 726—81. Vermahnung und Offenbarung Gottes an einen Propheten. Daher die Anrede يا نبي بع دنياك باخراك .

Dasselbe in Spr. 901, f. 108-115.

6) Lbg. 580, 4, f. 63°—74. Titeluberschrift f. 63°: وصيّة أبليس لرسول الله صعّه

روي عن ابن عباس رَهَ انه قال :Anfang بينما نحن جلوس عند رسول الله وهو يحدّثنا وتحدّثه فاذا بمنادٍ ينادي من نحو الباب يا اهل المنزل افتحوا الباب ولكم الحاجة الخ

Unterredung des Teufels mit Mohammed. ثم قال والله اني اصوم لامّى سنة: Schluss f. 74b كاملة كفّارة لذلك والله سجانه وتعالى اعلم بالصواب الخ

4035.

1) Spr. 1930, 2, f. 1^a. (Text: 12×10³/₄cm.)

Eine Vermahnung (وصية) in 36 Versen (Regez), allerlei Verhaltungsmaassregeln in Bezug auf den zu wählenden Umgang enthaltend. Der Verf. heisst nach v. 33 'Omar. Anfang: الحبد لله العلى الاحدى القادر الحي العليم الصمدي

Schrift: ziemlich klein, deutlich, fast vocallos. — Abschrift c. 1700.

2) Pm. 428, 3, f. 20°-21°.

Format (15-17 Z.) etc. und Schrift wie bei 1.

Titel fehlt. Eine Vermahnung in Versen (Sari') رصية, oder, nach der Notiz auf dem Vorblatt, على الرضى, von على الرضى (nach dem letzten Verse). Anfang:

كم قد نوي التوبة في شدَّتِهُ فعاد لُلعادة في محتِهُ

F. 21^b u. 22^a ein Paar kleine Gedichte ähnlichen Inhalts. Vgl. Pm. 502, 5.

3) We. 230, 2, f. 33.

Vermahnung und Aufforderung zum Lernen (تنهيص روصايا في العلم). Anfang (Ram. dec.): احفظوا هني الوصايا انما العلم لقايا

4) Pm. 75, f. 10b.

Die Vermahnung وصية des يزيد بن الحكم التقفى an seinen Sohn Bedr (in 23 V., Kāmil dec.). An f.: يا بدر والامثال يصــــبها لذي اللبّ الحكِيمُ

4036.

Beiläufig kommen Vermahnungen (رصایا) vor: Pm. 199, 85—95 (7 Stück); 654, 276ab bis 279b. Lbg. 398, 19b—21. We. 17, 1. Spr. 1817, 2a. Glas. 233, 46b; 109, 42a. Pm. 671, 244a (Verse); 482, 120b ff. (Reimprosa). Glas. 168, 241a in Versen; dgl. f. 248a und 179, 4a und 32, 157. — Vorhaltungen (موعطة) Mf. 1196 Vorblatt (10 Verse). Pm. 654, 256bb—262b; 314a. Lbg. 305, 3a; 941, 37.

Hier sind noch zu erwähnen Werke von:

1) عبد الحالف بن عبد الجميل التحدواني um 500/1106.

- 2) اسد بن احمد البرسوي (vielleicht heisst er البرسوي und † 917/1611), u. d. T. رستم في شرح وصايا المهتدين
- .وصايا العلماء عند الموت u. d. T. ابن زهير (3
- 4) حمد بن على بن ابراهيم الاستراباني (4 † 1028/1619
- وصايا ارسطوطاليس und وصايا فيثاغورس (5)
- . وصية للاحياء والاموات (6

19. Almosen und Fasten.

4037. Lbg. 495.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser fehlt.

Schluss f. 80⁴: وقولة عَم من تواضع رفعه الله عن من تواضع وقولة عَم الله اعلم بالصواب Auf f. 77 folgt f. 80.

4038. Pm. 251.

Format etc. und Schrift (13-16 Z.) wie bei 2). -Titelüberschrift und Verfasser f. 964:

هذا رسالة تستى مصباح البشكاة في عدم الحرب في الزكاة

لعبد الوهاب بن ابراهيم العُرْضي الشانعي

الحمد لله رب العالمين والصلاة . . . Anfang: ويعد فان اصل مذهب الامام الشافعي رمّ أن زكاة المال والفطرة توزع على الاصناف الثمانية الخ

Ueber Almosenvertheilung, mit Rücksicht auf Sura 9, 60, ob sich dieselbe, wie Essäfi's annimmt, auf die 8 daselbst erwähnten Arten von Empfängern beschränke oder nicht? von 'Abd elwahhāb ben ibrāhīm elordī † 967/1660.

ر 1060 كا 106

F. 100 u. 101 u. A. ein Gebet in Versen, als (abergläubisches) Mittel. F. 102 leer.

4039. Spr. 1958.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Ein Stück über Almosengeben und -nehmen, das beginnt: فصل ثم اعلم ان الناس على اربعة اقسام فيما يعطونه وفيما ياخذونه الخ

ان الحق اثر فيه الاسرار : and schliesst f. 259 ان الحق اثر فيه الاسرار : وهو الاولى بالكمل من اهل الله

Von Almosen handelt Lbg. 880, 123b bis 127; 939, 336a. Von den Arten derselben We. 1798, 67a. Mf. 547a, 10. Vom Segen derselben We. 388, 42a. — Von der Verdienstlichkeit der Almosen-Vertheilung handelt عبد الرحمن بن جبى بن محمد الملاح الصديقة في فصل الصديقة المحتمدة في فصل الصديقة في فصل الصديقة العسقلاني. Ferner الدرر في نفقة قليلة in \$\frac{862}{448} in \$\frac{

4040.

1) Schöm. XI, 3^b, Heft 16, f. 52-56. Handelt vom Fasten:

هذا كتاب الصوم وهو ركن من اركان الاسلام الح Es ist unvollständig: s. No. 3666.

2) We. 1708, 9, f. 79-81. Format etc. und Schrift wie bei 6. Etwas unsauber

und fleekig. — Titel und Verfasser f. 79°: قاعدة في بيان حكم هلال ذي الحجدة اذا تمم فاكمل الناس عدة ذي القعدة

لزين الدين ابي الفرج بن رجب البغدادي الحنبلي

الحمد لله بحمده ونستعينه :Anfang f. 79b ونستغفره . . . أما بعد فقد وقع في هذا العام وهو عام ١٨٠٠ حادثة وهو انه تمم هلال ذي المجنة المخ

Dadurch dass im J. 784 Ďū'lhigge (1383) der Eintritt des Neumondes des letzten Monats von Einigen etwas eher angenommen wurde als von Anderen, war eine gewisse Verwirrung eingetreten, die namentlich für die Fastenzeit (den 9. d. M. d. h. يوم عرف) nicht gleichgültig war. Ibn ragab † 795/1898 (No. 2697) äussert sich nun hier über diesen Fall. Er beginnt: فنقول هذه المسئلة لها صورتان احداها ان يكون الشآف مستندا الى قراير مجردة او الى شهادة من لا يقبل شهادته الح

ولا يمكنه الوقوف في بقية الليل : Schluss f.81* مع الناس او اكثرهم لا يقبل الشهادة ،

Abschrift v. J. 865 Du'lqa'da (1461). - Bl. 82 leer.

4041.

Von Verdienstlichkeit des Fastens handeln: Spr. 461, 216. 222^b. Mo. 19, 113—115. Mq. 48, Vorderdeckel; 125, 187^b—189. We. 1776, 22. Pm. 334, 106. Aussprüche Mohammeds über Fasten Lbg. 357, 104^b. Gebet vor und nach demselben We. 99, 126^a. — Ein Beispiel langen Fastens Pm. 158, 1^b.

Besondere Werke über Fasten sind von:

- محمد بن مرزوق بن عبد الرزاق الزعفراني (1) محمد بن مرزوق بن عبد الزياق بن أناع أناع الميام الصيام الميام ال
- راهر بن طاهر بن محمد الشجامي ابو القاسم (2 † 588/1188, u. d. T. تحفظ عيد الفطر

- 3) عبد الكريم بن محمد السبعاني † 562/1167,
 4 عبد الكريم بن محمد † 562/1167,
 4 غ يوم الآيام البيض .
- منهاجة النظر .u. d. T أبن الجوزى (4 أبن الجوزى وجنّة الفطر
- 5) مبد العزيز بن عبد السلام \dagger 660/ $_{1262}, \, \mathrm{u.} \, \mathrm{d.} \, \mathrm{T.}$ مقاصد الصوم
- 6) قطب الدين القسطلاني † 686/₁₂₈₇, u. d. T. مدارك المرام في مسالك الصيام
- 7) على بن سلطان محمد القاري † ¹⁰¹⁴/1606, u. d. T. قوام الصوام للقيام بالصيام
- روه الكرمي بن يوسف بن ابي بكر الكرمي (8) مرعى بن يوسف بن ابي بكر الكرمي (8) بخقيف الرجحان بصوم يوم الشاق من رمصان .u. d. T.

20. Wallfahrt.

4042. We. 1095.

164 Bl. 4to, 17—18 Z. (24 × 16; c.18—19 × 10—11^{cm}). Zustand: ziemlich gut, aber fleckig, oben am Rande wasserfleckig und nicht frei von Wurmstichen; Bl. 1 am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1^a (in Goldbuchstaben mit Goldverzierung):

كتاب مغير العَزْم الساكن الي اشرف الأماكن Verf. عبد الرحمن بن محمد الرج Verf. عبد الرحمن بن محمد الرج

قال الشيخ الامام العالم جمال :Anfang f. 1b: الدين المو الفرج عبد الرحمن بن على بن لحمد البن الجوزي رحمه

الحدد لله الذي انشأ فاحسن الانشاء . . . أما بعد فانى كنت انوق الى مكة قبل الحج فداويت هذا الداء بالقصد

'Abd errahman ben 'alı ben moham-med ibn eljauzī ģemāl eddīn abū 'lfaraģ, geb. 508/1114 (510), † 597/1201, giebt hier eine vollständige Schilderung der Wallfahrt und ihrer Gebräuche und der heiligen Stätten, Mekka und Elmedīna, mit Einflechtung von Traditionen und vielen Gedichtstellen, nebst erbaulichen Betrachtungen. Das Werk zerfällt in 166 Kapitel, die aber ungezählt sind. Das Inhaltsverzeichniss geht vorauf, f. 2b—5a.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

بيان ما يشتمل عليه الحج 5^b ; فرص الحج 4.5 أنم من عير عدر 7^c نم من وجب عليه الحج وتركه من غير عدر 7^c وكر العاجز عن الحج 7^c ; ذكر العاجز عن الحج 4.5 أبواب الاحرام 4.6 (المواقيين 4.6) المعراق المحرام 4.6 (المواقيين 4.6)

التمتيع والإفراد والـقِـران °87 ; المواقيب °36 ذكر التلبية وافعال الحج °39 : آداب الحجر ما راء «38

ذكر التلبية وافعال الحج 39° ; آداب المحرم وما يلزمه 38° . u. s. w.

فصايل العَشَّر ليلة عرفة 47° ; ذكر ليلة التروية ويوم التروية 46° ابواب عرفة ابواب عرفة

فى فضايل يوم عرفة 47° ; فى معنى هذه التسمية 47° 47° . ق. ه. س. ق. س. ق.

ابواب الاضاحي

بيان أن الاضاحى سُنَّة فقل ; بيان فصل الاضاحي 570

بيان السبب الذي من اجله ستَّت الاضاحي 580

ابواب ذكر مكة في فضل مكة 65ª ; في ذكر المشهور من اسمائها 64ª

u. s. w. ابواب ذكر الكعبة

بوب عامر المعبد فى ذكر المشهور من اسبائها (680 فى بيان انها اول بيت وضع للناس (69

60

ابواب الطواف ما يقال فيد 79° ; الاصل في الطواف 78° الاصل في الطواف 67° أنكر فصايل الطواف 67° 48° ... 40° ...

ابواب فيها نبيل مما كان يجري للعرب ⁹⁵⁶ في ايام الموسم بعكاظ وغيرها

خُطَب الفصحاء ببكة \$95

ذكر طرف من خطب رسول الله صعم بمكة 460 فكر اجتماع الشعراء بسوق عكاظ وتناشد الإشعار *99

نكر من كان يتولَّى الحكم بين العرب وإجارة الحاج "99

نكر اماكن بمكنا وما والاها وقرب منها مثل 102⁴ الحجون والمحصّب والحجاز ونجد ذكرها الشعراء في اشعارهم فاطرب ذكرها السامع

قبول الحاج من آثر اهل فاقة بنفقة الحج فبعث الله 109⁶ ملكا لحج مكانه

ابواب ذكر حيم كبراء الحاج وساداتهم 110⁶ دكر حيم آدم عم 111⁶ ; حيم الملائكة 110⁶ كر حيم الملائكة 110⁶ . u. s. w.

ذکر حج نبیّنا عَمّ

ابواب ناكر ج الخلفاء وبعض ما جري لهم من الطرف 1134

ابواب ذكر مدينة الرسول عم

ابواب ذكر مسجد الرسول عمّ Darin:

زيارة قبر النبي صَعَم 150°; ذكر قبر النبي صَعَم 149°; الله قبر النبي صَعَم 149°. u. s. w.

كلام القبر 156°; الاتعاظ بالقبور 158° منتخب من محاسى ما كتب على القبور 156° من فنون الحكم والمواعظ

اذا كان المقصود الهدي : Schluss f. 164° المنوفة فيسير المواعطِ يقيع وان كان المراد النوفة فالكثير لا يكفى آخر الكتاب والحمد لله الخ

Aus der Unterschrift des Werkes erhellt, dass dasselbe im J. 553 Ramadān (1158) verfasst, dass der Verfasser dann in demselben Jahre die Wallfahrt unternahm und nach seiner Rückkehr eine Abschrift von seinem Texte machte. Schrift: ziemlich klein, gefällig, deutlich, etwas vocalisirt, doch fehlen auch oft diakritische Punkte. Die Schrift ist durchgehends verblasst. — Abschrift von وماري بكر بن احمد بن عمر البغدادي, um وهمارين احمد بن عمر البغدادي.

F. 1646 enthält ein Verzeichniss von Zuhörern, die das Werk bei dem Sohn des Verfassers, dem بي الدين ابو محمد يوسف بن الرحمن ابن الجوزي, gelesen haben.

(مثير الغرام الساكن الخ) HKb. V 11378

4043. We. 1715.

9) f. 83b-93a.

Format etc. und Schrift wie bei 7). - Titel:

عده القصيدة الذهبية في الحجة المكيّة والزورة المحمدية تصنيف الفقيه الواعط ابي عبد الله المحمد بن ابني بكر بن رشيد البغدادي،

ايا عذبات البان من ايمن الحِمَي : Anfang f. 83° رعي الله عيشا 'في حماك رجناهُ

Diese Qaçide des Abū 'abdallah mo-hammed ben abū bekr ben roseid elbagdādī † 662/1264 handelt von der Wallfahrt und ist in seinem Todesjahr verfasst. Sie ist etwa 300 Verse lang und enthält viele Abschnitte mit Ueberschriften. Zuerst:

ارَّلَ الرِّحُلَةُ 84ª ; فصل في البيت والطواف به 85ª 85 (er zählt deren 10 auf) دكر البناسك 85° u. s. w. Zuletzt:

ذكر وصية الاخوان بعد رجوعة بالحج والصبر على مَشَاقِّهِ 91⁰ الوصية بالحج بالمال الحلال

لَكُو الوصية بزيارة النبي صغم وذكر فصايلها الخ "92

F. 93 — 97 enthalten u. A. kleine Gedichte von فبة الله und خير الدين.

Dasselbe Gedicht, ohne Angabe des Verfassers, in Lbg. 428, f. 1—8° und Stellen daraus, im Ganzen 97 Verse, in Spr. 175, f. 310—313°. (Hier heisst der Verfasser: عبد بن عبد الله البغدادي ابو بكر).

4044. Mq. 115.

8^{ve}, 18 Z. (19 × 15; 18 × 10^{cm}). — Zustand: wasser-fleckig, besonders am unteren Rande warmstichig. — Papier: bräunlich, stark, glatt. — Titel fehlt.

Bruchstück eines grösseren Werkes über Wallfahrt, mit besonderer Beziehung auf Mohammeds letzte Wallfahrt, die Moscheen, in denen er gebetet etc. — Die Blätter folgen so: 704—711. 634—703. — Das Werk ist in Kapitel getheilt. Das Vorhandene beginnt im 9. Kap. und hört auf im 23.; es ist nicht ersichtlich, ob noch mehr Kapp. in dem Werk enthalten gewesen. Jedes Kapitel fängt mit einer Qoranstelle an.

الصبغاء : "Das Vorhandene beginnt f. 704 وكانوا عشرة وكانوا يظلموننى ويوذوننى فامهلتهم حتى دخل الشهر الحرام يعنى رجبا ثم اومات اليهم المخ في حقيقة الحج ومقداره بين العبادات 4707 باب .10 قال الله تعالى واذن في الناس بالحج بإتوك رجالا الش

فى فرص الله للحج على عبادة وبيان الاستطاعة 4710 باب. 111 فى التهديد الوارد فى حق المتهادين به 635 باب. 12 فى استحباب التخييل فى للحج وكراهة التاخير 638 باب. 14. فى بيان اشهر الحج وبيان ماهية الحج 440 باب. 15 فى بيان العبرة والكشف عن حقيقتها 645 باب. 15 فى بيان علة تسمية الناس حجة رسول 670 باب. 20 الله عم حجة الوداء

فى بيان المواقيت وذكر المساجد التي °697 باب. 28 صلى فيها رسول الله عمّ بين الحرمين

Das Vorhandene schliesst mit den Worten f. 703^b: فهم بتنخلفون وبتقدمهم يتخلفون نسال الله العافية

Es fehlen im Anfang 42 Bl.

Schrift: ziemlich gross, gleichmässig, vocallos, oft ohne diakritische Zeichen. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 800/1397.

Der Verf. lebt um 650/1252; sein öfters erwähnter Lehrer (f.703°. 710°) war عمر السهروردي † 682/1284. Als Quelle erwähnt er z. B. 708° den ابو الفتاح المعرّم † 600/1212; 635° den العجلي † 600/1203; 649° den العجلي † 600/1203; 649° den المؤيد بن محمد الطوسي † 617/1220. — Es könnte ein Werk des

4045. We. 1460.

98 Bl. 8°°, 17 Z. $(18^1/2 \times 13^2/3; 12^1/2 \times 9^{\circ m})$. — Zustand: lose Lagen u. Blätter; im Anfang nicht recht sauber, auch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederdeckel. — Titel u. Verf. f. 1^a :

كتاب الايضاح في مناسك الحج لمحيى الدين ابي زكرياء النواوي هو جيى بن شرف بن مري،

الحمد لله ذي الجلال والاكرام : • Anfang f. 1 الما بعد فان الحرج والفصل والطول والمنى العظام . . . أما بعد فان الحرج احد اركان الدين ومن اعظم الطاعات لرب العالمين الرخ

Erschöpfende Darstellung alles dessen, was auf Wallfahrt, deren Gebräuche und Bedeutung Bezug hat, von Muliji eddin abū zakarijjā ennawāwī † 676/1277 (No. 1476). Das Werk des ابو عمره عثمان بن الصلاح † 648/1245 tiber 'denselben Gegenstand ist dabei benutzt.

Dies Werk zerfällt in 8 Kapitel (und Abschnitte), deren Uebersicht f. 2a.b.

في آداب السفر وفيه مسائل الداب السفر وفيه مسائل

في الاحرام 15 باب. 2

فی دخول مکة وما يتعلق به وفيه فصول *28 باب. 3.

5. باب 64^{b} باب فيه مسائل 64^{b} باب

في زيارة قبر النبي صقم وما يتعلق بذلك 77° باب. 6

فيماً جب علي من ترك في نسكه مامورا *83 باب.7 او ارتكب محيما

في حج الصبي والعبد والمرأة ومن في معناهم 88 باب. 8

Hört auf in dem Abschnitt f. 90b:

فصل في الولاية على الحجيج وبيان ما يجوز لمتوليه فعله وما لا يجوز وما يجب عليه وما لا يجب،

ان يكون عالما بمناسك : mit den Worten f. 91b

Das Uebrige fehlt, auch der Abschnitt darin über die zu jeder der Zeiten üblichen stillen Gebete: فصل في اذكار تستحبّ في كل وقت

Schrift: kleine, etwas flüchtige, ziemlich deutliche Gelehrtenhand, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1000/1591. — Collationirt. — HKh. I 1557.

F. 92 ein Bruchstück der Untersuchung über die Zulässigkeit der Scheidung, mit Rücksicht auf die Werke des الغزالي über diese Frage.

F. 93. u. 95. Anweisung, was der Pilger nach seinem Umgang um die Ka'ba und weiterhin zu thun und zu beten habe.

Commentare zu dem Werke sind verfasst von:

- على بن عبد الله بن احمد السهودي نور الدين 1) + 11/₁₅₀₅.
- 2) حمولا الرملي (2 + 1004/1595.
- خمد على بن محمد علان بن ابراهيم التبريزي (3)
 † 1067/1847.
- 4) على بن ابي بكر بن على الكي ابن الجمال + 1072/1661.

4046. Mq. 127.

Format etc. und Schrift (gegen Ende gedrängter und fast über die ganze Seite gehend) wie bei 7). F. 67-70 wurmstichig. — Titel f. 51a:

كتاب الحرج ومناسكة بشرايطة واركانه وواجباته وسننه وآدابه واستحبابه ومحظوراته واحكامه وبعص فصائله واغتنامه

ابو بكر البكري الملتاني الحنفي : Verf. f. 51ª:

الحمد لله رب العالمين : Anfang f. 51^b: وملواته . . . هذا كتاب الحيج والمناسك يقول العبد . . . ابو بكر . . . المُلتّاذي الحنفي . . . اعلموا اخواذي . . . ان الحيج فريضة قايمة وشريعة ثابتة الرخ

Von der Wallfahrt und deren Gebräuchen, in (etwa 8) ungezählten Kapiteln u. Abschnitten, von Ishaq ben 'ali elmultani abu bekr (um '786/1885, s. No. 876).

باب بيان الحج ومناسكه النخ (اعلم ان الحج في اللغة هو القصد المطلق:beginnt)

باب مقدمات الحج وآدابة 55% باب مقدمات الحج وشرايط وجوبه 55% باب القران والتمتع 63% ; باب الاحرام 57% باب الجنايات 64% ; باب الجنايات 64% باب في زيارة النبي ومساجدة وقبرة صقم 64%

وانكحوهن على الدين وَلأَمة: •Schluss f. 72 سوداء خرقاء ذات ديس افصل من كذا وكذا •

Dazu fügt der Verfasser f. 72^b, 5 noch eine längere Stelle aus 3,1 %.

Nach f. 62 fehlt wenigstens 1 Blatt.

Mq. 127, 10, f. 73° ist der Anfang des Werkes (= f. 51° bis 52°, 9).

Mq. 127, 11, f. 73° ist ein Nachtrag zu dem باب مقدمات الخرج f. 53° und enthält 10 Punkte, auf die der Wallfahrer zu achten hat; 8 davon stehen auf dieser Seite, die 2 anderen auf f. 51°. Dieser ganze Nachtrag steht auch f. 55° u. 54° am Rande (aber zum Theil beschädigt).

4047. Lbg. 1019.

8vo, 16 Z. (18 × 13; 15¹/₂ × 11^{cm}). — Zustand: ganz wasserfleckig. — Papier: gelb, dick, glatt. — Titel fehlt; er ist etwa:

رسالة في عمل يجوز في الزيارة ان تقصر الصلوة وهمل عده النزيارة شرعية ام لا عدة النزيارة شرعية ام لا Verfasser s. Anfang.

سئل تقى الدين أبن تيميغ :Anfang الحرانى هدانا الله واياه بالديار المصرية في سنة ١٠ في رجل نوي زيارة قبر من قبور الانبياء الخ

Ibn teimajja † ⁷²⁸/₁₃₂₈ (No. 2082) behandelt in dieser im J. ⁷¹⁰/₁₃₁₀ verfassten Schrift die Frage, ob bei der Wallfahrt zu einem Prophetengrabe die Abkürzung des Gebetes zulässig sei oder ob dadurch die ganze Wallfahrt hinfällig werde?

فانى انهاكم عن ذلك : *Schluss f. 31 عن ذلك وهذا كلم حتى لا يعبد الا الله عز وجل ولا يشرك به شيئا الحمد لله وحدة وصلى الله الخ

Nach f. 30 fehlt ein Blatt.

Schrift: gross, blass, flüchtige Gelehrtenhand, vocallos. — Abschrift im Jahre 726 Ramadān (1326) von Collationirt. محمد بن عيسى بن ابي الفصل الشافعي

Ueber dieselbe Frage handelt f. 31^b nach verschiedenen Schriftstellern.

4048. We. 1097.

92 Bl. 4°, 23 Z. (26¹/2 × 18; 20 × 13cm). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ganz ohne Wurmstiche. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel und Verfasser f. 1^a (von späterer Hand):

كتاب تلخيص شفاء السقام في زيارة خير الأنام الذي صنفه تقى الدين السبكي وملخصه الامام الفاصل محمد بن الحسن بن عبد الله ابن محمد بن ابي القاسم الحسيني الشافعي

Das von Taqı eddin essubki † 756/1856 unter obigem Titel — der auch so im Vorwort wiederkehrt — verfasste Werk von den heilsamen Folgen des Besuches des Prophetengrabes liegt hier in einer Bearbeitung (Abkürzung und Zusätzen) vor, welche Mohammed ben elhasan ben 'abdalläh elhoseini elwäsiti sems eddin, geb. 717/1317, † 776/1874, im J. 765 Çafar (1363) vollendet hat, zur Widerlegung derer, welche die darauf bezüglichen Traditionen für unächt erklären. Das Werk zerfällt in 10 Kapitel, deren Uebersicht f. 1b.

في الاحاديث الواردة في الزيارة (15 Tradd.) باب .1 ورد من الاحاديث والآثار دالًا 6° باب .2 على فصل الزيارة

فيما ورد في السفر التي زيارته صغم صريحا "9" باب .5 في تقوير كون الزيارة قربة (19 باب .5 في حياة الانبياء (فصل 15 أ64 باب .9 في الشفاعة ووجه ذكرها متن الحديث المخ "80 باب .10

قال من صلي على وقال اللهم : Schluss f. 91^b ، Schluss f. 91^b ، المقتب المقاعن المق

Schrift: ziemlich gross, etwas flüchtige Gelehrtenhand, ohne diakritische Punkte, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift um 800/1307.

Die Blätter folgen so: 1-37. 42-45. 38-41. 46 ff. Bl. 62. 63 sind ganz leer geblieben, .71 und 79 fast leer (doch fehlt am Texte nichts).

HKh. IV 7585 (شفاء الاسقام).

Mf. 1257, f. 4° behandelt in einer Stelle aus البحر العميف في الحجم الي بيت الله العتيف des الحمد المكي ابن الصياء لله العديم المكلي ابن الصياء و \$\delta \text{\$^{854}/_{1450}\$ die Begrüssung (تحية) der Ka'ba (beim Umgang um dieselbe).

4049. Spr. 872.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. Nach der Unterschrift f. 147b:

المنسك

Verfasser s. Anfang.

الحدد لله رب العالمين قال . . . المحدد العالم Anfang f. 140 . . . ، اعلم لطف الله المعدال العباس الحين المراهد المان الدين المح

Von der Wallfahrt und 'den Gebräuchen dabei, von Ahmed ben mohammed ben soleiman el qahiri sihab eddin abū 'l'ab bas ezzāhid † 819/1416. — Schluss f. 147b: ويدعو بما أمر دينه ودنياء وآخرته والله أعلم الخ Collationirt.

4050. We. 1887.

49 Bl. 8^{ve}, 21 Z. (18¹/₂ × 13¹/₂; 12¹/₂ × 9¹/₃^{cm}). — Zustand: fast lose im Einband; nicht recht sauber; etwas wurmstichig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: brauner Lederdeckel mit Klappe. — Titel f. 1^a:

كفاية المحتاج الى الدماء الواجبة على المعتمر والحاج

so auch in der kurzen Vorrede f. 1b. — Verfasser f. 1a: ابو بكر محمد بن طهيرة القرشي الشافعي خطيب المسجد الحرام

الحمد لله اللي عظم حتى : Anfang f. 1b بيت الله . . . وبعد فيقول . . . أبو بكر بن ظهيرة المشمول بلطف الله' سالني بعض الاخوان في الله ان اجمع له احكام الدماء الخ

Dies Werk über die bei der Wallfahrt zu bringenden Opfer ist verfasst von أبو بكم أبن على بن ابي البركات الحمد بن ابي السعود محمد بن حسين القرشي المخزومي أبن ظُهَيْرة um 890/1485 am Leben. (Vielleicht hiess er so dass Abū bekr sein Zuname, ابو بكر محمد wäre.) Sein Vater lebt im J. $^{820}/_{1417}$. (Der von HKh. angegebene Verfasser ابو بكر على الخ unrichtig; dieser hiess نور الدين ابو الحسن على und war sein Vater.) Es zerfällt in Vorwort, und Schlusswort mit vielen sehr verschieden قسم 4 benannten Unterabtheilungen. Der Gegenstand, sagt er, sei speciell noch von Niemand behandelt. ألبقدمة f.1b في بيان اقسام الدماء فيما يجب على سبيل الترتيب والتقدير 16 قسم 1. وهو ثمانية دما فيما يجب على سبيل الترتيب والتعديل 22° قسم .2 وهو دمان فيما يجب على سبيل التخيير والتقدير 26 قسم 3. وهو ثمانية دما

فيما يجب على سبيل التخيير والتعديل 34° قسم .4 وهو دمان في معرفة مكان اراقة الدماء وزمانها الخ 45° الخاتمة في معرفة مكان اراقة الدماء وزمانها الخ

وان لم يقدر وتركه بحاله جاز : Schluss f. 49° والله سجانه وتعالي اعلم وهذا آخر ما قصدت جمعه والله سجانه وتعالي اعلم وهذا آخر ما قصدت جمعه راجيا من كرم الله نفعه . . . وسلام على المرسلين الم Schrift: klein, kräftig, gradestehend, vocallos. Stiohwörter roth. — Abschrift o. 950/1543. — HKh. V 10813.

4051. We. 1708.

Format etc. u. Schrift wie bei 6). — Titel u. Verf. f. 69*:

الرق على من شدّد وعسر ف جواز الاضحية بما تيسر البوسف بن حسن بن احمد بن حسن بن عبد الهادى المقدسي الحنبلي

قال يوسف . . . ابن عبد : Anfang f. 69° : المحتجد المحتجد العبد المحتجد المحتج

Widerlegung derer, die behaupten, es sei unstatthaft, beim Festopfer ein anderes Thier als بهيمة الانعام d. h. Kameele, Rind, Schafe zu schlachten. — Diese Abhandlung des Jūsuf ben hasan ibn abd elhādī † 909/1503 (No. 1119) zerfāllt in ungezählte, ohne besondere Ueberschriften.

لاجل الولد فدية عنه فلا : *Schluss f. 75 جزي فيها غير بهيمة الانعام والله اعلم بالصواب الرخ Abschrift vom J. 865 Gom. I (1461). — F. 76 leer.

4052. Pet. 608.

128 Bl. 8vo, 13 Z. (16¹/₂×11; 12¹/₂×7^{cm}). — Zustand: etwas unsauber. — Papier: weisslich, stark, ziemlich glatt. — Einband: brauner Lederbd. — Titel fehlt; im Vorwort f.2^b:

الجوهر المنظم في زيارة القبر المكرم

Verfasser fehlt; nach der Unterschrift:

شهاب الدين احمد ابن حجر الهينهي الشافعي

حمدك اللهم أن أقلتنا على : Anfang f. 1 أ ما فينا من التقصير . . وبعد فانه لما من الله تعالى على بالاخذ في أسباب الزيارة الح

In Folge seiner Wallfahrt im J. 956/1549 hat Ibn hagar elheitemi † 978/1565 (No. 174) dies Werk geschrieben, um Alles, was darauf Bezug hat, Gebräuche, Vorzüge derselben etc., zu erörtern, damit jeder Wallfahrer sich an demselben Raths erholen könne. Er hat dasselbe beendet bei der Rückkehr von der Wallfahrt im J. 956 Ďū'lq. (1549). Es zerfällt in Vorwort, 8 Just und Schlusswort.

في آداب السفر في أداب السفر

في التحدير من ترك زيارته صعم مع استطاعتها 42 فصل .8

في بيان الانصل للحاج هل هو تقديم 476 فصل .4 الزيارة أو الحبيم

في اسباب رجوعة أو خروجة من المدينة . . . ثانيهما عند شروعه في رجوعه

كلما ذكرة الذاكرون وغفل :"Schluss f. 128 عن ذكرة الغافلون سجان ربك رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين الخ

Schrift: ziemlich gross, etwas gedrängt, nicht undeutlich, vocallos. Stichwörter der Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688. — Collationirt. — HKh. II 4331.

Lbg. 97, 2, f. 69 — 137. Dasselbe Werk. 8vo , 19 Z. $(20^{s}/4 \times 14^{t}/2; 15 \times 10^{cm})$. — Zustand: sehr wurmstichig, auch unsauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Schrift wie bei 1. — Abschrift im J. 1034 Gom. II (1625).

4053. Pm. 200. 2) f. 33-68.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 33a:

ebenso im Vorwort f. 34". - Verfasser f. 34":

عبد الله بن احمد القطان

Auszug aus dem vorhergehenden Werke. Anfang f. 33b: احمدك اللهم أن اهلتنا على المحمدك اللهم أن الله بن ما فينا من التقصير . . . وبعد فيقول . . . عبد الله بن الشيخ احمد القطان لما من الله تعالى على بزيارة حبيبة التى هي منتهي الآمال الخ

Der Verf. 'Abdallāh ben ahmed elqatṭān lässt die wiederholten und meistens schwachen Traditionen und Manches nicht unmittelbar auf die Wallfahrt Bezügliches fort. Die Eintheilung wie bei dem Grundwerke, nur fällt die منافعة المعالمة الم

4054. Lbg. 295. 27) f. 186-149.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Papier: orangefarbig. — Titelüberschrift f. 136b:

Bo auch im Vorwort. - Verfasser s. Ansang.

الحمد لله الهادي الانسان : Anfang f. 136^b . . . الما بعد فيقول . . . على حسن المسالك . . . الما بعد فيقول . . . على بن سلطان المحمد القاري ان هذا لب لباب المناسك . . . نافعا لكل ناسك المخ

Kern der Wallfahrtsgebräuche, nebst Aufzählung dessen, was dabei verboten, was zulässig oder auch beliebt ist, von 'Alī ben sultān mohammed elgārī elherewī † 1014/1606. Der Verfasser ist recht ausführlich und hat sein Werk in viele, oft nur kleine, ungezählte Abschnitte eingetheilt.

وقد افردت رسالة في الزيارة : Schluss f. 149° النبوية المسماة بالدرة المصيئة حامدا مفرضا مصلّيا مسلّما اولا وآخرا وباطنا وطاهرا

Abschrift im J. 1175 Rab. I (1761).

4055. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Der Text mit Goldrand eingefasst. — Titelüberschrift f. 150b:

بداية السالك في نهاية المسالك

so auch in der Vorrede. - Verfasser s. Anfang.

الحمد لله الذي جعل : Anfang f. 150^b: الما بعد الكعبة البيت الحرام قياما للناس . . . الما بعد فيقول . . . على بن سلطان محمد الهروي فيقول . . . ان هذا شرح شريف وفتح لطيف الخ

Kurzer Commentar desselben zu dem kleineren Werke des ملّا رحمة الله بن عبد الله السندي † 977/₁₅₆₉ über Wallfahrt und deren Gebräuche, welches betitelt war المنسك الصغير.

الحمد لله رب العالمين اي مربيهم : Anfang ومنولي امرهم . . . والصلوة السلام على سيد المرسلين

اي وخاتم النبيين . . . وبعد اي ما ذكر من التسمية . . . فهذا محتصر اي في المبنى مقتصر في المعنى في مسايل الحج والعمرة الخ

Das Grundwerk ist eingetheilt in 10 Kapp.: 1. باب 151° باب 151° في الواجبات 152° باب 155° فرايص الحيج 154° باب 154° باب 154° في المستحبات 154° باب 15 ; وصفة اداء الحيج والعبرة في المكروهات 164° باب. 5 ; ويما يحرم على المحرم 164° باب. 6 في المفوات 165° باب. 9 ; في مفسد الحيج والعبرة 164° باب. 6 في المفوات 165° باب. 9 ; في مفسد الحيج والعبرة 165° باب. 6 في إيارة سيد المرسلين صغم 165° باب. 10 .

وذلك دليل حسن للخاتمة : Schluss f. 169a: المحادة السابقة والحمد لله رب العالمين الشارة الي قوله تعالى . . . في أول الفاخة فأن النهاية هي الرجوع الي البداية وسلام على (سيد) المرسلين والحمد لله رب العالمين Verfasst im J. 1010 Śawwāl (1602).

Abschrift im J. 1176 Çafar (1762). — HKh. VI 12953, p. 135, Z. 4. 5.

4056. Lbg. 471.

Format etc. u. Schrift wie bei 6) (von f. 49 an der Text: $16\frac{1}{2} \times 8\frac{1}{2}$ ohne Linien-Einfassung). — Titel am Rande und in der Vorrede f. 47^a, 1:

للظ الأوفر في للحج الأكبر Verlasser s. Anfang.

Ueber die grosse Wallfahrt, speciell auch über برم عربة, von dem selben im J. 1007/1598 zu Mekka verfasst.

فلا ريب انه بهذا المنصب في زمان: Schluss f.50b: فلا ريب انه بهذا المنصب في زمان: وحدّ على جميع ولايته أولي اللهم صل على محمد . . . وصلّ على جميع اخوانه من الانبياء والمرسلين والحيد لله رب العالمين تمت F. 51 leor. — HKh. III 4540.

Lbg. 295, 32, f. 205—211 dasselbe Werk. Collationirt. — Abschrift im J. 1175 Rab. II (1761). Pm. 105, 13, f. 49. Einige Ausztige daraus.

4057. Lbg. 471.

Format etc. und Schrift wie bei 6). - Titel:

الطواف بالبيت ولو بعد الهدم

وجوب طواف البيت على الانام ولو كان بعد الانهدام

oder auch:

المصيفة في تحقيف البقعة المنيفة

Beides nach Lbg. 295, 30, f. 1946 und Inhalts-Verz. S. 3.

على القارى :Verfasser

الحمد لله رب زدنى علما علما كا Anfang: الحمد لله رب زدنى علما كا السؤال من عند بعض ارباب الكمال . . . ما قول علمائنا . . . ف أن الحج فرض وسببه البيت الج

Derselbe Verf. behandelt hier die Frage, ob, wenn die Ka'ba eingefallen wäre, die Wallfahrt hinfällig sei, weil ihr das Object fehle, oder ob sie doch auch ferner noch als Verpflichtung bestehe?

فقد ورد خير المجالس ما استقبل Schluss: القبلة هدانا الله تعالي الي سواء الطريق واعتق رقابنا ببركة بيت العتيق وحسبنا الله الم

Lbg. 295, 30, f. 194-195 dasselbe Werkchen. Abschrift im J. 1175 Rab. I (1761).

4058. Lbg. 298.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift und Verfasser f. 33°:

الذخيرة الكتيرة في رجاء مغفرة الكبيرة لعلى القاري

الحمد لله المطلع على الظواهر : Anfang f. 33° . . . القاري لما والسراير . . . أما بعد فيقول . . . على . . . القاري لما رايت كلام الامامين الهمامين . . . وهما الشيخ ابن حجر المكى وامير بادشاه البخاري . . . متعارضين متناقصين الخ

Derselbe Verf. behandelt hier die Frage, ob die Verrichtung der Wallfahrt in vorschriftsmässiger Weise eine Vergebung der grossen Sünden herbeiführe. Ueber diese Frage waren Ibn hagr elmekki der Śāfi'īte † 973/1665 und Mīr pādiśāh elbohārī der Hanefite entgegengesetzter Ansicht, jener verneinte, dieser bejahte sie. Der Verfasser sucht zu vermitteln und weist nach, in wie fern eine Vergebung damit verbunden sei. Verfasst im J. 1011/1602.

كما بيناه وفصلناه ليرتفع النزاع : Schluss f. 37b في مقام الاجماع جعلنا الله واياكم من المغفورين . . . والحمد لله رب العالمين'

Auf f. 33° oben steht ein Stück aus با الادب في رجب von demselben Verfasser.

Lbg. 295, 39, f.271—275 dasselbe Werk. Abschrift im J. 1175 Rab. I (1761).

4059. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Papier: braunlich. - Titelüberschrift:

بيان فعل لخير اذا دخل مكة من حج عن الغير Verfasser: s. Anfang.

للدالله وكفى وسلام على عباده ... : Anfang f.267b ما أما بمد فيقول ... على بن سلطان محمد القارى انع وقعت مسئلة اضطرب فيها فقهاء العصر الخ

Derselbe Verf. behandelt hier die Frage, ob Jemand, der von auswärts her wallfahrtet, sich um den Nutzen der Wallfahrt bringt, wenn er den Ort, von wo die gemeinschaftliche Wallfahrt beginnt, verlässt, ohne das Ihräm zum Pilgern anzulegen (الذا تجاوز عن الميقات بغير احرام للحيم). Die Ansichten darüber sind sehr verschieden. Der Verfasser entscheidet sich dahin, dass das nicht zulässig sei; bringt am Ende auch noch über eine ganz ähnliche Frage die kurze, mit ihm übereinstimmende Entscheidung des شيخ الاسلام على بن عامر المقلسي الحنفي بمصر

يرجع وبحرم من الميقات : Schluss f. 269^b: يرجع وبحرم من الميقات المعين لمثلة والله سجانه اعلم المع المعين لمثلة والله سجانه اعلم المع Absolvift im J. 1175 Rsh. I (1761). — Bl. 270 loor.

Abschrift im J. 1175 Rab. I (1761). — Bl. 270 leer. HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

4060. Lbg. 471.

Format etc. und Schrift wie bei 6). — Titelüberschrift und Verfasser:

احرام الافاق لعلى القاري

اعلم أن الفقهاء اختلفوا فيما أذا خرج :Anfang المكتى البي الآفاق كالمدينة ثم دخل مكة بعمرة في اشهر الحج نحتج من عامة هل يكون متمتّعا أو لا الخ

Derselbe Verf. behandelt hier die Frage, ob dem Mekkaner, der verreist war und in den Wallfahrtsmonaten zurückkehrt als Pilger, die Wallfahrt zu Statten kommt oder nicht?

لاحتمال أن يقع شكرا أو جبرا فيكون :Schluss خارجا عن عهدة الخلاف والله سجانه وتعالى أعلم واحكم

Lbg. 295, 37, f. 266 dasselbe Werkehen. Titel verwischt; nach dem Inhaltsverzeichn. S.3: نمان جواز التمتّع في اشهر الحيج للمعتمر بمكة من عامة Abschrift im J. 1176 Rab. I (1761).

4061. Lbg. 471.

Format etc. und Schrift wie bei 6). — Titelüberschrift und Verfasser:

العفافعن وضع اليد[على الصدر] حال الطواف لعلى القاري

الحجد لله اللي انزل الكتاب غير : "Anfang f. 52 لفري انول الكتاب غير : " القاري انول لني عوج ... القاري الني الطاما سئلت عن وضع اليد علي الصدر في الطواف الم

Untersuchung, ob es zulässig sei, beim Umgang um die Ka'ba die Hand auf die Brust zu legen? von demselben Verf. im J. 1010 Ram. (1602) verfasst.

Lbg. 295, 36, f.263. 264 dasselbe Werkchen. Abschrift im J. 1175 Rab. I (1761). — Bl. 265 leer.

4062. Lbg. 471. 12) f. 43.

Format etc. und Schrift wie bei 6). - Titelüberschrift und Verfasser:

الاصطناع في الاضطباع لعلى القاري

الحد للد حق حمدة وحدة Anfang f. 43°: . . . أما بعد فقد ذكر الشيخ رحم في منسكم الكبير . . . ما نتمه وهل يست الاصطباع في السعى لم اقف على كلامهم عليه الو

Abhandlung desselben Verfassers über die Sitte, bei dem Wallfahrtslaufe den Mantel unter die rechte Achsel zu nehmen und über die linke Schulter zu schlagen.

فيكون مصطبعا قيد المعطوف عليه : Schluss f.48b فقط دون المعطوف او يؤول بالتاويل السابق والله اعلم

Lbg. 295, 34, f. 254. 255. Dasselbe Werkchen. Abschrift im J. 1175 Rab. I (1761).

Lbg. 298, 7, f. 89. 90. Dasselbe.

4063. Lbg. 295. 33) f. 212 - 252,

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Die obere Hälfte der meisten Blätter im Text durch Nässe beschädigt, auch bisweilen am Rande ausgebessert. - Titelüberschrift durch Nässe fast ganz verwischt; nach dem In-

الاعلام بفضايل البيت الحرام

Anfang f. 212b: Die 4 ersten Zeilen verwischt und unlesbar, dann: . . . أما بعد فيقول على بن سلطان محمد القارى أن الله سجانه كان بذلا بذاته وصفاته ولم يكن معه شيء اصلا من مكنوناته واختلف في اول مخلوقاته العز

Derselbe Verf. spricht zuerst von der Reihenfolge der von Gott erschaffenen Dinge, deren erstes nach Einigen die Schicksalsfeder, nach anderen der Gottesthron war; darauf kommt er f. 214b auf das heilige Haus, die Ka'ba, in Mekka zu reden, und will das im Qoran und auch in der Tradition darauf Bezügliche zusammenstellen; darauf bespricht er die Wallfahrt.

; فصل في فصل الحجر الاسود 16.216 عصل الحجر ; فصل في فصل الملتزم 218 ; فصل في فصل الركن اليماني 217 ; فصل في فصل المقام المنسوب الى ابراهيم عم 219° u. s. w. Zuletzt: فصل في فصل الكعبة زفعل في فصل الحصب 241° ; فصل في فصل مني 241° فصل في فصل 243° ; فصل في فصل المجاورة 242° . فصل في فصل الحرم 243° ; الموت عقيب حج وعمرة اللهم أحسى عاقبتنا في الامور : Schluss f. 252b كلها . . . والحقنا بالصالحين وادخلنا الجنة آمين برحمتك يا ارحم الراحمين النخ

Abschrift im J. 1176 Mollar. (1762). - Bl. 253 leer.

4064. Lbg. 298. 1) f. 1 - 32,

122 Bl. 8°°, 22 Z. (19 $\frac{1}{2} \times 15$; $14\frac{1}{2} \times 9\frac{1}{2}$ cm). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. - Papier: gelb, glatt, stark. - Einband: braunschwarzer Lederband. - Titelüberschrift f. 1a:

الدرّة المضيّة في زيارة الرضيّة Verfasser: s. Anfang.

للدرب العالمين والصلوق ... وبعد : * Anfang f.1 فيقول ... على بن سلطان محمد الهروى القارى . . . اعلم أن زبارته صعم أعظم القربات وأفضل الطاءات الج

Ausführliche Erörterung desselben Verf. über den Besuch des Prophetengrabes in Elmedina: Begründung desselben und Vortheile davon, nebst den Vorschriften für das Verhalten der Pilger während der Zeit. Er erwähnt das Werk in Lbg. 295, 27, f. 149a.

In ungezählte Abschnitte getheilt. فصل في آداب الزابر من يوم خروجه الي يوم وصوله ¢f.7 فصل في آداب الوداع •u.s.w.; f. 32 الى المدينة المعطرة

فان هذا من علامة قبولها : Schluss f. 32b تقبل الله منا ببته وكرمه . . . وبلغنا العقام الاسنى وصلى الله على سيدنا المخ

Schrift: gross, dick, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Bl. 8ª ist zu streichen (als Wiederholung); Bl. 11b. 12a leer, es fehlt aber nichts im Text. -Abschrift c. 1150/1787. — HKh. III 4964.

Lbg. 295, 29, f. 170-193 dasselbe Werk. Sehr wasserfleckig u. der Text in der oberen Hälfte oft beschädigt. — Abschr. im J.1175 Rab. I (1761). — Collationirt.

4065. Lbg. 295. 35) f. 257 - 261.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). Der Text in der oberen Hälfte durch Nässe beschädigt und oft unlesbar. -Titelüberschrift f. 2576.

القول الحقيف في موقف الصديق

Verfasser fehlt: es ist:

على بن سلطان محمد القاري

الحمد لله الذي خلق الخلق: Anfang f. 257b: وعرفهم طريق الحق . . . أما بعد فقد سئلت هل وقفا بعرفة الامين ابو بكر رة وعلى الخ

Derselbe Verf. handelt hier von als dem Orte, wo Abu bekr, von Mohammed mit der Wallfahrt beauftragt, Halt macht u. predigt und 'Alt in seinem Auftrage die Sura براء liest.

فعلم ان استدارته كانت :Schluss f. 261b في حجة ابي بكر رق والحمد لله وحده الندهي ٠٠٠ والحمد لله في الجلال . . . والصلوظ والسلام . . . على من تم به الاسلام وظهرت المشاعر العظام . . . وآداب الوقوف وساير الاحكام وصلى الله البخ Abschrift im J. 1175 Saw. (1762). - Bl. 262 leer.

Lbg. 295. 4066. 31) f. 196 - 203.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift f. 1966:

انوار الحجّ في اسرار الحجّ Verfasser: s. Anfang

الحمد لله الذي اظهر كمال : Anfang f. 1960 جماله في مرآلا بيته القديم . . . وبعد فيقول . . . على بن سلطان محمد القارى أن هذه الرسالة نبذة من المقالة في الدقايق المتعلقة بالحيم واسراره المخ

Ueber die in dem Worte & liegenden geheimen Kräfte und die mit den Wallfahrten verbundenen geheimnissvollen Wirkungen handelt hier derselbe Verfasser.

وأجرنا من خزي الدنيا . . . Schluss f. 203 . وادخلنا الجنة آمين آمين برحمتك يا ارحم الراحمين الح Abschrift im J. 1175 Rab. II (1761). - Bl. 204 leer.

4067. We. 1821. 2) f. 38 - 75.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; in dem Vorwort f. 88b:

المستطاع من الزاد لافقر العباد ابن العماد

الحمدك يا من سير الحجاج ويسر : Anfang f. 386 لهم شقة الفجاج ... وبعد فيقول العبد الفقير ... عبد الرحمون بون محمد ابن عماد الديب الحنفي ... هذه فوايد شريفة سلكت بها مسلك المنسك على مذهب الامام الاعظم ابي حنيفة جمعتها حين حجاجت الخ

Regeln für die Wallfahrt, nach der Lehre des Abu hanife, von Abderrahman ben mohammed ben moh. ben moh. eddimasqī ibn 'imād eddīn (el'imādī), geb. 978/1570, † 1051/1641, zusammengestellt bei seiner Wallfahrt im J. 1014/1606, unter Benutzung der Sie beginnen f. 391: einschlägigen Bücher. اعلم . . . ان الحج مرة فريصة على كل مسلم حق عاقل بالغ محيم البدن قادر على الزاد والراحلة الم فصل واعلم أن فرايض الحج عندنا ثلاث الاحرام ... 400 والوقوف . . . وطواف الهيارة

u. s. w. فصل في زيارة النبي صعّم 43b فصل في دخول مكة شرفها الله تعالى فصل في السعى 560 ; فصل في اذكار الطواف 650 u. s. w. فصل في الخروج الي منى وعرفات 570 فصل في آداب الرجوع 44 ; فصل في فصل مكة 71 ،

ان لا ينسى جامعها ووالديد ... من: Schluss f.75 دعايه المستجاب في وقتم المستطاب والحمد للم وحده الرخ Collationirt. - Bl. 76 leer.

HKh. V 11939 und besonders VI 12931.

4068. Lbg. 1045. 11) f. 261 - 276.

4to, 27 Z. (22 × 16; 16 × 111/2cm). — Zustand: der untere Rand und die untere Ecke beschädigt; ausserdem auch unsauber u. sleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel f. 261° und in der Vorrede f. 261° unten:

ر" تفريح القلوب بتكفيم الذنوب Verfasser: حسين الاستنكولي الاستنكولي

حمد که با من شرحت صدورنا : Anfang f. 261 بتكفير الذنوب ... وبعد فيقول ... حسين اسعد المصري ثم الاستنكولي . . . اني لما وفدت الوفادة الثانية الح

Erörterung der Frage, ob die ohne jeden Verstoss vollzogene Wallfahrt (الحج المبرور) zur Vergebung der grossen Sünden geeignet mache und was dazu erforderlich sei? Diese Frage war dem Verfasser Hosein as'ad elmicri elistanküli im J. 1171/1757, als er den Emir von als Gesandter besuchte, von demselben vorgelegt worden. Er zählt nun in dieser Schrift 18 Erfordernisse (خصلة) auf.

ومن وجد غير نلك فلا : Sohluss f. 276 يلومن الا نفسه؛ انتهى وهذا آخر ما قصدنا ايراده في هذه الرسالة والحمد لله الم

Schrift: ziemlich gross, breit, kräftig, vocallos. - Abschrift im Jahre 1178 Moharram (1764) von اسماعيل بن حمد بن عبد الرحمن بن عمر الخطيب

F. 277 leer. Auf f. 277 ist ein Excurs eines Ungenannten über Freiheit des Willens und Bestimmung durch höhere Macht.

4069. We. 1633. 2) f. 18b-19.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; er ist etwa: ر" في اعمال الحج والعرة

Verfasser fehlt; es ist vielleicht:

ابن العربي

الحمد للم ذي المن والصلوة . . . Anfang: وبعد فهذه نبذة يميل اليها من ليس له خبرة في اعمال الحج والعمرة المخ

Die Abhandlung, betreffend die Verrichtungen bei der Wallfahrt, beginnt: اعلم يا اخبى . . . أن الحج فرض في العمر مرة المخ Bricht f. 196 ab mit den Worten: ويدخل

وقته بالزوال وبخرج بطلوع الفاجر' Bl. 20. 21 leer.

4070. Pm. 489.

255 Seiten 8^{ve}, 19 Z. $(21^{1}/_{4} \times 15^{1}/_{2}; 15 \times 9^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: im Ganzen gut, aber der obere Rand etwas wasserfleckig. - Papier: gelb, glatt, ziemlich dann. - Einband: rother Lederband. - Titel S. 8 (Vorrede) and auch S. 253 (Schlussunterschrift);

مائدة الزائرين

Verfasser: s. Anfang. Eine Bemerkung über denselben u. sein Werk steht auf der ungezählten Seite vor dem Anfang.

الحمد لله الذي كرمنا بخاتم : Anfang S. 1 الانبياء . . . أما بعد فيقول خادم بساتين المذهب الجعفري ... محمد جعفر الاستراباذي انه لا ريب ان زيارات المعصومين عمّم من احسن الطاعات النخ

Ein si'itisches Wallfahrtbuch, mit genauen Anweisungen und Berufung auf Qoran und Traditionen, viele Gebete enthaltend, von Mohammed ga'far elastarābād's. Es zerfällt in Vorwort, 8 Kapp. u. Schlusswort (Uebersicht S. 3). S, 3 miles and himself a series في آداب السف

في زيارة النبي عم ومولاتنا فاطمة الزهراء 14 باب 1. واثبة البقيع في المدينة وغيرها

في بيان زيارة . . على بن ابي طالب 40 باب. 2 في زيارة الامامين الهمامين العسكريين 189 باب. 5.

مولافا الامام على بن محمد النقى والامام الحسن العسكري وزيارة مولانا صاحب الزمان

في زيارة ساير المومنين وأهل القبور 242 باب.8 فييان كيفية التوسل الى الاثمة عم بالعرايض 248 الخاتمة

وکشف کربتی وادع بیا :Schluss S. 253 احببت فانه يقصى أن شاء الله تعالى، الحمد لله الذي وفقني لجع هذه الزيارات في المشهد المقدس الرخ

Schrift: klein, gedrängt, gefällig, gleichmässig, zum Theil (besonders die Gebete) vocalisirt. - Abschrift علی محمد بن کربلای علی اکبر دهملانی ۲۰۰۰ im J. 1260 Gom. I (1844).

4071. Spr. 783. 2) f. 16-42.

8vc, 13 Z. (Text: 111/2 × 8cm). - Zustand: lose Lagen und Blätter, unsauber und fleckig. - Papier: gelb, stark, zieml. glatt. - Titel, Verfasser u. Anfang fehlt.

Dies Werk, nach 670/1271 verfasst, handelt auf Grund der Ueberlieferung und verschiedener Schriftsteller darüber, wie der Moslim bei seiner Wallfahrtsreise zu verfahren habe.

Es zerfällt in eine Anzahl Abschnitte (die jedoch nicht فصل genannt), mit Aufschriften, die gleichsam das zu behandelnde Thema sind; sie sind gewöhnlich 2 bis 3 Zeilen, in gereimter Prosa.

Der hier vorhandene erste Abschnitt f. 16 ist tiberschrieben: "ستحباب السفر يوم الخيس، والتبكير وما جاء في ذلك من القول النفيس، والتبكير بذلك، رجاء الامن من المخاوف والمهالك الحت على صلاة ركعتين عند : 17 المحت على صلاة ركعتين عند : فيلم وفعلم، وما يقرأ فيهما من السور، وغير ذلك من القول المعتبر، ما يستصحبه من الهدية : «Der letzte f. 42 من برة ورفدة

wozu einige Zeilen Erläuterungen, das Ende davon (u. zugleich der ganzen Schrift) ist: واتما لحياة على ما ينتفع به كالزناد ونحوه والله سجانه الموفق

Schrift: gewandt, gefällig, deutlich, vocallos. Die Ueberschriften roth. Nach f. 30 fehlt wenigstens 1 Bl. — Abschrift c. 1000/1591.

4072. Spr. 1962. 27) f. 195-204.

8vo, 15 Z. (Text: $14^{1}/_{2} \times 9^{1}/_{2}^{em}$). — Zustand: ganz fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt.

Bruch stück ohne Anfang und Ende, handelt im Einzelnen über die Art und Weise, wie der Pilger die Wallfahrt verrichten muss. — Die Blätter folgen so: 197. 198. 196. 199. 195. 204. 200. 203. 201. 202. — Die zuerst vorhandenen Worte f. 197a: مكة قبل الوقوف بعرفة والاولى دخولها اول النهار الح

وكيفية البداة بالطواف أن يقف حيال الخجر الاسود 196

: Die zuletzt vorhandenen Worte f. 202b فاذا هو يطوف في اليموم والاليلة عشرة فراسخ

عز الدين أبن جماعة Der Verf. lebt nach عز الدين أبن جماعة († ⁷⁶⁷/₁₈₆₅), f. 195^b, und nach عبد بن مكرم بن der um ⁹⁷⁵/₁₇₀₇ gelebt hat.

Schrift: ziemlich gross, regelmässig, gefällig, vocallos; sehr blass. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1400/1688.

4073. Pet. 227. 2) f. 28-58°.

8vo, 28 Z. (20 × 14¹/s; 15 × 8^{cm}). — Zustand: durch und durch wasserfleckig; die letzten Seiten ziemlich abgescheuert. — Papier: gelblich, ziemlich dünn u. glatt. — Titel und Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي جعل البيت : Anfang f. 28b مثابة للناس وامنا، . . . أما بعد فهذا مختصر في مناسك الحج اختصرته من منسكى على مذاهب الايمة الاربعة،

Ein von dem Verf. aus seinem grösseren Werk gemachter Auszug über die Satzungen der Wallfahrt, in 6 Kapiteln.

في فصل الحج والعمرة وما يتعلق بالسفر 1. Kap. 28b

في الاحرام وما يتعلق به 2. Kap. 30°

Kap. 36^b بعلق بع جا 3. Kap. 36^b

Kap. 55^a (بيارة رسول الله صغم)

بسبب نلك نسال الله . . . ان : Schluss f. 58° : الله يعافينا من كل يليّة في الدنيا والآخرة . . . ولا حول ولا قوة الله بالله الرخ

Schrift: klein, fein, gewandt, gleichmässig, ziemlich deutlich, vocallos. — Abschrift etwa 1750.

4074. Spr. 693.

12 Bl. 8°°, 25 Z. (20°/2×15; 16°/2×8°/2°°°). — Zustand: fleckig. — Papier: braunlich, zieml. dünn, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken. — Titel vielleicht (nach der Unterschrift): اركان الحق Verfasser fehlt.

اركان الحنج خمسة الاحرام :Anfang f. 1b والترتيب والترتيب والطواف والسعي والوقوف والحلق والتقصير والترتيب واركان العمرة ما عدا الوقوف

Vorschriften für die Vollziehung der Wallfahrt. — Schluss f. 10^a: وافضل البقاع كلا المعمر المرود وفي حقّ الحاج منا للذبح في حقّ الحاج منا وكذا حكم ما يسوفان من الهدي،

Schrift: kräftige, türkische Gelehrtenhand, ziemlich gross, gedrängt, deutlich, vocallos. Am Rande (auch zwischen den Zeilen) viele Zusätze und Bemerkungen und Glossen. — Abschrift vom J. 1040 Ragab (1631).

2) f. 10⁶—12⁶. Ein Persisches Stück (در بیان مخارج)

4075.

1) Pet. 690, 15, f. 166b-170b.

Format etc. und Schrift wie bei 14). - Titel und Verfasser fehlt.

قال الشيخ الفاصل أبو بكر : Anfang f. 166^b محمد بن خلف الشبلي قدس الله سرّه ينبغى اذا دخل مكة أن ينوي قرب الله تعالي وشعارة ورحمته

Ein Stück aus einem cüfischen Werke, Betrachtungen, die der Pilger bei Verrichtung der einzelnen Akte der Wallfahrt anzustellen hat. Dann unmittelbar f. 167°: المعنوي ذكر الشيخ الكامل العالم بالله محين الدين المعنوي ذكر الشيخ الكامل العالم بالله محين الدين المعروبي في كتابه الفتوحات المكية في فضل الاحرام

حتى يعود من الحبوبين : Schluss f. 170b نلك فصل الله يؤديه من يشاء والله ذو الفصل العظيم

2) Min. 187, 24, f. 397^b unten bis f. 398^b Mitte.
Format (27 Z.) etc. und Schrift (etwas kleiner) wie bei 23). — Titel fehlt.

Ausführliche Beschreibung der Wallfahrtsge bräuche. Dies Bruchstück beginnt: التي الله ويقول لبيك اللهم لبيك البيك البيك البيك البيك البيك المولفظ: Schluss — الحمد والنعمة والملك لك المخ القربة كفي وحسبنا الله وكفى والحمد لله وحدة المح

4076. Pm. 200.

68 Bl. 8°°, 15—16 Z. (20¹/2×15; 14×10¹/2°m). — Zustand: nicht recht sauber, auch fleckig; im Anfang ausgebessert am Rande, sonst bisweilen im Rücken. — Papier: gelb, dick, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1°:

الاشارة في صفة الزيارة Verfasser fehlt.

الحمد للم رب العالمين والعاقبة: Anfang f. 16 المتقين ... أما بعد فهذه نبذ لطبقة في زيارة قبر النبي صعم وما يتعلق بها اعلم أن للمدينة الشريفة اسماء كثيرة الرخ

Handelt vom Besuche des Grabes des Propheten, nebenbei auch anderer Gräber in Elmedina selbst und Umgegend, und von den darauf bezüglichen Gebräuchen, auch von den verschiedenen zu besuchenden Moscheen daselbst und von einigen ungehörigen Neuerungen, die bei solchen Besuchen stattfinden.

والمراد اعتكاف ساعة والمراد بالصلاة: Schluss f. 32b.
ركعتين وقيل ركعة والمراد نافلة وقيل تكفى الفريصة المكتوبة

Schrift: gross, dick, vocallos. Einige Hauptsatze in rother Schrift. — Abschrift c. 1200/1785.

4077. Pet. 227. 3) f. 586-716.

Format etc. und Schrift wie bei 2). — Titel und Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي خس هذه : Anfang f. 58b: الحمد لله الذي خس هذه : الما بعد فسالتنى رحمك الله في جميع ما يتعلق بالمدينة الشريفة وزيارة قبر النبى

Dies Werkehen handelt von Elmedina, dem Grabe des Propheten u. dem Besuche desselben, u. was dabei zu beobachten sei; in 4 Abschnitten.

- في فصل المدينة والزيارة في فصل المدينة والزيارة في المدينة والزيارة والزي
- في آداب الزيارة وكيفية زيارة قبره صعم 2. 596
- في احكام المدينة وما يفعله الزاير مدَّة مجاورته '4. 67

وجعلنا من خاصّته وحزبه :Schluss f. 71*: وجعله لوجهه الكريم خالصا . . . بمحمّد خير الانبياء والمرسلين صعّم النخ

4078.

1) Pm. 105, 21, f. 255b-264*.

Format etc. u. Schrift wie bei 19). - Titelüberschrift:

ك" زبارة الرسول صعم والصحابة والشهداء

اول ما يدخل من باب السلام يقدّم :Anfang رجله اليمنى ويوخر رجله اليسري ويقول اللهم اغفر لي ذنوبي وافتح لي ابواب فصلك الخ

Wallfahrts-Gebete am Grabe Mohammeds und seiner Genossen und der Märtyrer; sié sind meistens kurz. Das letzte ist überschrieben f. 263b; زيارة الوداع با رسول (Anfang: الله الوداع يا نبي الله الوداع يا حبيب الله الرداع يا حبيب الله الرخ)

بالتوبة والمغفوة والرضى والرضوان: Schluss f.264* والنجاة من النار برحمتك يا أرحم الراحمين تمت Darauf folgt ein kleines Gebet, das Mohammed dem Abū hanife — dem er 99 mal erschienen war — mitgetheilt als wirksam gegen die furchtbaren Strafen des Jüngsten Gerichts (Anfang: سجمان الله الواحد الاحد سجمان الله.).

2) We. 1766, 11, f. 50°.

Format etc. und Schrift wie bei 6.

Schluss eines kleinen Werkes, das betitelt ist:

زيارة مرقد رسول الله صقم

und über den Besuch des Prophetengrabes handelt. Das Vorhandene beginnt: سلام عليكم und schliesst: اهل بيت العصمة ومفاتيح الرحمة وعلى الله بكم في قضاء حاجتي وتجاحها مؤمل وحسبنا الله ونعم الوكيل الخ

4079. Pm. 105.

8vo, 25 Z. (Text: 15 × 10cm). — Zustand: gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel f. 29a:

هذا مجموع فيه سؤال وجواب للشيخ محمد بن عبد الله الغزي هل العمرة مشروعة للمكي في اشهر الحج ام لا

قال سيدنا وشيخنا . . . السيد : Anfang f. 29° . . . وجدت بخط العلامة الشيخ الحمد الحموي . . . وجدت بخط العلامة الشيخ محمد بن عبد الله الغزي سؤالا وجوابا ومن خطه نقلته ونصّه ' سئلت هل تشرع العموة للمكي في اشهر للجم ام لا فاحببت ان احرّر ذلك تحريرا شافيا فقلت الح

Mohammed ben 'abdallah elgazzī behandelt hier die Frage, ob der Mekkaner (d. h. der im Weichbilde (حرم) der Stadt sich Aufhaltende, gleichviel ob er zu den Einwohnern gehöre oder nicht) zu der 'Omra (kleinen Wallfahrt) innerhalb der Pilgermonate verpflichtet sei oder nicht? — Schluss f. 30b: انم يفعل فيها لا غيرها وهو لا يستلزم أن لا يفعل فيها غيرها

Schrift: gross, dick, rundlich, vocallos. — Abschrift aus der Handschrift des باعد الحميد بن محمد بن يوسف الدمياطي الحنفي الشهير بابن المياطحي كنمت

4080. We. 1648.

8vo, c. 25 Z. (211/9×16; c. 20×181/2cm). — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Ueberschrift:

صورة فتوي سئلت عنها السادة العلماء بحلب المحروسة

Die mehreren Rechtsgelehrten in Haleb vorgelegte Frage betrifft den Genuss von Opferschlachtthieren Andersgläubiger, ob derselbe den Moslimen gestattet sei oder nicht? Dieselbe lautet: الحمد لله ما تقول السادة العلماء المناب اليوم هل اللدين رم في حكم لباييج اهل الكتاب اليوم هل الحين رم في حكم لباييج اهل الكتاب اليوم هل الشبهة وهل من اعان على تركها له اجر ويكون الشبهة وهل من اعان على تركها له اجر ويكون من جملة من امر بالمعروف ونهي عن المنكر افتدونا ماجورين اثابكم اللة الجنة بمنه وكرمه

Ein Fetwa darauf haben ertheilt:

ابراهيم بن عبد الرحمن العمادي الشائعي 1446 (1 † 964/1547،

رين الدين عبد الوهاب العرضي الشافعي 144⁶ (2) المافعي + 967/₁₅₆₀،

شهاب الدين احمد بن محمد بن ابراهيم 145° شهاب الحنفي أحمد بن أبراهيم 145° ألحنفي

شمس الدين ابو اليمن محمد بن محمد 145° (4) (4) من الحلفاء الحنفي و. 950/1648

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, flüchtige Gelehrtenhand, vocallos. — Abschrift von عمر السعدي um 960/1653.

Von demselben steht f. 145^b ein die Frage betreffendes Antwortgedicht.

4081.

1) Pm. 108, 3, S. 44-46.

Titel und Verfasser fehlt. Es ist ein Stück eines grösseren Werkes und handelt über Punkte der Wallfahrt und was dahin gehört.

فصل في الحيج وما يتعلق به٬ [الجواب] :Anfang عما قال ما الحكمة في وضع الكعبة بين المشرق والمغرب وسط الارض؛ البخ

Es wird hier eine Anzahl von Fragen beantwortet, die sich auf das Wallfahrten beziehen:

warum steht die Ka'ba mitten auf der Erde, warum in einem unfruchtbaren Thal; warum legt man (beim Ihram) die Kleider ab und fastet an gewissen Tagen (ق ايام التشريق) u. s. w. فقال من قبلت له اليد والارض :Schluss فليقبل الحجر الاسود

2) Mq. 180b, f. 573. 574. Stück aus einer Anweisung zur Wallfahrt win.

3) Mf. 132, 3, f. 44. 45.

Schluss einer Abhandlung über die Vortheile der Wallfahrt. Die letzten Worte: ولا يخيبنا بجاه محمد صلى الله عليه وعلى آله وحجبه وسلم تسليما كثيرا

4) We. 161, f. 81^b. 82.

ابراهيم بن محمد بن محمد الدين Qaçıde des um 1050/1640 (sein Vater + 1080/1621) auf die Stationen der Wallfahrt, von Syrien aus, in 44 Versen. Anfang (Tawil): لك الحدد مولانا على كل نعية وشكوا لما أوليت من غير نغمة

Ueber Vortrefflichkeit der Wallfahrt Spr. 299, 2 (Tradition). — Vorschriften: Spr. 945, 33°. Pm. 398, 114°. Lbg. 428, 8-17. Pet. 690, 84°. — Ein Fetwä über nicht regelrechte Wallfahrt Pet. 569, 62b-64. Wallfahrtsgebete We. 1141, f. 9. 6-8. 10; 1719, 1526.

4082.

Von den vielen über Wallfahrt verfassten Schriften sind hier noch zu erwähnen die Werke von:

- 1) أبن عساكر † ⁵⁷¹/1175, u. d. T. اتحاف الزائر
- 2) زيد بن الحسن بن زيد الكندى ابواليمن († 618/1216 u. d. T. الخاف النقيم والمسافر . 1
- 661/1268, فصل الله بن الحسي التوريشتي (3 u. d. T. الناسك في علم المناسك ..
- 4) مبد الله بن محمد † 694/1296, u. d. T. خبير القري في زيارة ام القري.

- 5) براهيم بن عبد الرحمن الغزاري (5 † ابراهيم ما يفتقر اليه وبحتاج المعتمر والحاج n. d. T. مقاصد الحج والاعتباد und
- 6) جماعة † ⁷⁸⁸/₁₈₈₂, u. d. T. المسالك في علوم المناسك
- 7) حبد بن احبد الاقشهري † 789/1888, u. d. T. منسك القاصد الزائر
- 8) حمد بن احمد بن خلف النَظرِي (8 . انحاف الزائر .u. d. T.
- 9) عبد العزيز بن محمد أبن جماعة (9 عداية السالك في المناسك الى معرفة .u. d. T. المذاهب الاربعنزي المناسك
- 10) جبد الرجن بن احمد ابن رجب † 795/1898, u.d.T. لطائف المعارف فيما لموسم العام من الوطائف
- الناسك لام المناسك . + 804/1401, u. d. T. الناسك لام المناسك المناسك
- 12) يوسف بن ابراهيم المغربي الواتوغي c. 880/1427, u. d. T. كفاية الناسك في علم المناسك .
- 13) + 854/1450 من احد المكي ابو البقاء ابن الضياء
- 14) محمد بن حسن النواجي † 859/1455, u. d. T. الغيث المنهمر فيما يفعله الحاج والمعتمر
- 15) احمد بن محمد الشُهْنَى تقى الدين (15 + 872/1467) u. d. T. اوفق السالك لتأدية المناسك .
- محمد بن محمد بن محمد لللبي ابن امير الحاج (16 راعي منازل البيان الجامع .u. d. T. الجامع للمنسكين بالقران
- 17) ما احمد بن محمد ابن عبد السلام (c. 880/1475) u. d. T. ارشاد الناسك المتصرع الى مناسك المتمتع انعام الخالف بزيارة خير الخلائق und.
- قاسم بن احمد بن محمد الجُمالي قوام الدين (18 † 901/1495, u. d. T. رسالة في الحرج.
- 19) جلال الدين السيوطي + 911/1505, u. d. T. بلغة المحتاج في مناسك الحاج
- عبد الرحمن بن على الاماسى ابن المؤيد (20 † 922/1516, u. d. T. 21 & ",.
- 21) حسين بن محمد بن الماربكرى † c.966/1559, العبة الناسك والحاج لانتفاعه بها لدي الاحتياج. u.d. T.
- 22) حمد بن مكرم بن شعبان الكرماني (c. 980/1572, u. d. T. المسالك في علم المناسك .

- 23) عبد الروف بن تناج العارفين المناوى (23) u. d. T. التحاف الناسك باحكام المناسك .
- 1088/1624 + مرعي بن يوسف بن ابي بكر الكرمى (24) u. d. T. محرك سواكن الغرام الي حريج بيت الله للحرام.
- 25) على بن ابراهيم بن احمد الحلبي (25) u. d. T. اعلام الناسك باحكام المناسك اعلام الناسك باحكام المناسك العلام الناسك باحكام المناسك العلام الناسك باحكام المناسك العلام الناسك باحكام المناسك العلام الناسك باحكام المناسك باحكام الم
- عبد الرحمن بن محمد بن محمد العمادي (26) + 1051/1641, u. d. T. المستطاع من الزاد
- 1058/1648 + محمد على بن محمد علّن المكي (27 روضة الصفا في آداب زيارة المصطفى . u. d. T. مثير شوق الانام الي حج بيت الله للرام und
- حنيف الدين بن عبد الرحمن المرشدي (28) بغية السالك الناسك To67/1667, u. d. T. فيما يتعلق بآداب السفر وادعية المناسك
- 29) نوح بن مصطفى المصري † 1070/1659, u. d. T. القول الاظهر في الحج الاكبر
- محمد بن محمد بن محمد بن عبد الرزاق مرتضى (30) اعلام الاعلام بمناسك حج .1205/1790, u. d. T. بيت الله الحرام
- منهج السالك وشرعة المناسك , u.d.T. معمد الطرابلسي (31

Eine sehr grosse Anzahl solcher Werke ist auch bloss المناسكة betitelt; so von:

- 32) جعفر بن احمد ابن السراج (32
- 33) محمد بن مرزوق الزعفراني (33
- 34) خلى بن ابي بكر المغيناني (34 † 598/1197
- 35) عمر بن محمد السهروردي † 682/1284·
- 36) عثمان بن عبد الرحمن ابن الصلاح + 648/1246
- 37) على بن محمد السخارى (37 † 648/₁₂₄₅.
- 38) خمد الصغاني (38 + 650/1252·
- 39) جيى بن شرف النواوى (39
- 40) بي العز وهيب † 677/1278
- 41) ملى بن بُلُبان بن عبد الله الفارسى (41 + على بن بُلُبان بن عبد الله الفارسي
- 42) أبراهيم بن عمر الجعبري † 782/1882·
- 43) بابراهيم بن على الطرسوسي + 758/1857
- 44) ابراهيم بن محمد المخزومي ابن الخشّاب (44
- 45) خليل بن اسحق الجندى (45
- 46) جمد بن عبد العزيز الغزي (46 † 822/1419 . HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

- 47) خجر العسقلاني †852/1448.
- 48) خدد. بن احدد المحلى جلال الدين (48
- 49) عبد الرحمن بن احمد الحامي (49 + عبد الرحمن بن احمد الحامي
- 50) أبراهيم بن محمد الطيبي الشاغوري (50 † ابراهيم
- 51) خمد بن محمد الدلجى († 950/1549, mit Commentar des حمد بن احمد بن احمد الرملي خمد بن احمد بن احمد † 1004/1595.
- 52) تحمد بن محمد الشربيني (1669 + محمد الشربيني mentar des ابو بكر بن سالم بن احمد شيخان + 1085/1674
- . \$39 + كمد بن اجدبن مد الكي قطب الدين (53
- 54) حسن بن زين الدين العاملي الشامي (54 + 1011/1602.
- 55) خليل بن ابراهيم السبكي (55 † 1082/1628·
- حنيف mit Commentar von ملا علي (56) ألك على بن عبد الرحمن المرشدي بن عبد الرحمن المرشدي und بن عبدي ابن بيري † 1096/₁₆₈₆.
- 57) على بن زين العابدين بن محمد الاجهوري (57
- 58) أحمد بن احمد بن سلامة القليوبي (58 † احمد بن العمد القليوبي ألقليوبي ألقليوبي ألقليوبي ألقليوبي
- 59) حاود بن سليمان بن علوان الرحماني (59 † 1078/1667.
- 60) أبراهيم بن ابي بكر الدنابي †-1094/1688.
- 61) جمد بن عمر الديربي (61
- 62) حسن بن على شقة الفوى † 1176/1762.
- 63) خمد بن الطالب بن سودة التاودي † 1207/1782.
- سليمان بن خليل العسقلاني (64
- احمد بن محمد السيواسي (65
- احمد بن يونس أبن الشِبْلي (66
- منصور بن قاسم الغُنْري (67

Einzelheiten der Wallfahrt behandeln:

- 68) خمد بن احمد ابن حمدان † ⁸⁷⁶/₉₈₆, u.d.T. فوائد الحاج
- 69) الحسن بن على الدقاق + 406/1015, u. d. T. كتاب الصحايا
- 70) على بن احمد بن حزم الفارسى †456/1064, u.d.T. جنة الوداع

- 72) الحمد بن ابي القسم بن يحيى النقري ابن وداعة $c. \frac{700}{1800}, \, u. \, d. \, T.$ الصاحي في حكم الاضاحي
- ابراهيم بن عبد الرحمن الفزاري ابن الفركاح (73 † ⁷²⁹/1829, u. d. T. والذبائح
- 74) تنقى الدين السبكى (+ ⁷⁶⁶/₁₈₆₅, u. d. T. القول الصحيح في تعبين الذبيح
- 75) ابراهيم بن على الطرسوسي جم الدين † 768/1867, u. d. T. الحرام الاحرام.
- 76) عبد الله بن اسعد اليافعي † 768/1866, u. d. T. الدرر المستحسنة في تكرير العمرة في السنة
- 77) أعمد بن محمد ابن العطار † ⁷⁷⁴/1872, u. d. T. منازل الحج
- النعبة الشاملة . 476/1874, u. d. T. أبن أبي ججلة (78 في العَشْرة الكاملة
- 79) زين الدين محمد الملطى زين الدين (188 مرجا بن محمد الملطى (19 نشر المكترم لطى ما في عشر المحترم الطي ما في عشر المحترم الطي ما في عشر المحترم الطي
- 80) عبد الرحمن بن على الفارسكوري † 808/1405 الانصاف في تفصيل العرة على الطواف u. d. T.
- 81) تقى الدين المقريزي † 845/1441, u. d. T. شارع النجاة في حجة الوداع اللهب المسبوك في ذكر من حج من الملوك
- 82) أبن حاجر العسقلاني † 852/1448, u. d. T. ابن حاجر العسقلاني (und الانارة في الزيارة und المنتع في منسك المنتع
- 83) ابو بكر بن علي ابن ظُهَيْرة فخر الدين (c. 880/1475, u. d. T. غنية الفقير في حكم حج الاجير.

- 84) عبد الرحمن السيوطى + 911/1505, u. d. T. تحفظ الناسك بنكت المناسك المناسك القول الفصيح في تعيين الذبيرج und
- 85) عمر بن احمد الشماع الحلبي + 986/₁₅₂₉, u. d. T.
- بلغة المقتنع في آداب نسك المتمتّع (86 محمد بن على الدمشقي ابن طولون (86 رونف الطرفة في فصل يوم عرفة .u. d. T.
- 87) خمد المكي قطب الدين + 991/1588, u. d. T. الدين الحج والعمرة
- 1088/1624, مرعي بن يوسف بن ابي بكر الكرمي (88 u.d.T. المسائل اللطيفة في فسخ للج الى العرة الشريفة .
- 7 1057/1647 محمد على بن محمد علان التبريزي (89 u. d. T. الاقوال المعرِّفة بفصائل اعمال عرفة
- 90) عمد بن تحمد الغزى تجم الدين (به † 1061/1651, u. d. T. تحفظ النظام في تكبيرة الاحرام.
- على بن ابي بكر بن على المكي ابن الجمال (91) النقول الواهدة الصريحة . 1072/1661, u. d. T. في عدم كون العمرة قبل النفر الصحيحة
- 92) + درويش مصطفى بن قاسم الطرابلسى (92 ئوفة الابصار في السيرة فيما جدت .u. d. T. للمسافر من الخيرة
- 93) بيري حسين ابن بيري (1096/1685, u. d. T. بي جواز العمرة في اشهر الحج (العمرة في اسهر الحج (العمرة العمرة العقبة und)
- 94) التجوهوي المحمد بن حسن الخالدي ابن التجوهوي (1215 + 1215/1800, u. d. T.

21. Gebet am Grabe.

4083. Lbg. 880.

Format etc. u. Schrift wie bei 18). - Titel fehlt; er ist:

ر" في زيارة القبور

Veriasser: ابو على أبر سينا

كتب الشيخ ابو سعيد بن ابي Anfang: الخير الي الشيخ الرئيس ابي على ابن سينا الخير الله وبركات على سيدنا . . . وبعد فاسئل مولاي ورئيسي حدّد الله له انواع السعادة الخ

Auf eine Anfrage, die Erhörung des Gebetes für Gestorbene und den Besuch der Gräber und seine Wirkung betreffend, giebt Ibn sinā † 428/1087 hier eine erklärende Antwort.

فهدانا الله واياك الي تخليص : Schluss النفس الناطقة من شوايب هذه البعرضة للزوال النفس الناطقة من شوايب هذه المعرب العالمين فقال والحمد لله رب العالمين الله الله IIKh. III 6170.

F. 87^b zwei kleine Gebete, 88^a über den Begriff von الولاية und 88^b über den von 8.

4084. Lbg. 299. 2) f. 133.

Format etc. und Schrift (aber dicker, 28 Z.) wie bei 1). — Titelüberschrift:

رسالة من مصنفات المولي الشهير بكهال باشا زاده

قال رسول الله صَعْم اذا تحيرتم في Anfang: الأمور فاستعينوا من اصحاب القبور؛

Ueber den Einfluss der Todten auf diejenigen, welche ihnen nahe gestanden und ihre Gräber besuchen, von Ibn kemāl bāśā † 940/1583. Der specielle Titel kann also sein:

موتوا قبل أن تموتوا فماتوا بالاختيار :Schluss قبل موتهم بالاضطرار

4085. Pm. 505.

Format etc. und Schrift wie bei 4). - Titel fehlt; nach der Vorrede:

السايل البهبهانية في بعض الأحكام البيانية Verfasser s. Anfang.

الحمد لله وحده وصلى الله على من Anfang: لا نبي بعده . . . وبعد فيقول . . . عبد الله بن صالح الحرائي هذه مسايل سالني بها بعص الاخوان الاعيان من بلدة بهبهان كلها متعلقة باحكام الاموات

Erörterung von 22 Fragen, die sich auf Waschen, Einkleiden und Bestatten der Todten, Beten an deren Grabe u. dgl. beziehen, von 'Abd allāh ben çālih elbahrānā (No. 2598) im J.1128 Ġom.I (1716) verfasst. — Schluss: ولا يخفى ما فيه والتخبير اظهر مطلقا والله اعلم'

4086. We. 1749. 3) f. 94-97.

 4to , 21 Z. $(24^{\text{t}}/_4 \times 16^{\text{t}}/_2; 20 \times 12^{\text{cm}})$. — Zustand: fleckig, schadhaft, auch wurmstichig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn.

Bruchstück aus einem grösseren Werke. Betrifft den Besuch und das Beten bei den Gräbern. Der Verf. citirt f. 976: ابو حامد الغزالي وابو الحسن بن عبدوس الحراني وابو محمد المقدسي

يقصد المشركون: "Das Vorhandene beginnt f. 94 و المشركون المسلط عن الصلاة حينتُكُ بركة الصلاة الشمس فيها فنهي المسلم عن الصلاة حينتُكُ قال قاتل الله اليهود اتخذوا قبور und schliesst: انبيائهم مساجد وفي رواية لمسلم لعن الله اليهود

Schrift: ziemlich gross, deutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 900/1494.

4087.

Vom Gebet am Sterbebette handelt We. 1180, 146^a. Pet. 94, 52^a. Vom Gebet an der Leiche Pet. 94, f. 2. Pm. 654, 315^a. We. 1218, 54^b (= 56^a). Mq. 124, 18^a. — Von der Vorzüglichkeit des Gräberbesuchs We.1266, 9^a. Vom Einfluss desselben We. 1092, 33^b; 1706, 50^a. Pet. 684, 64^b; 192, 44^b. Pm. 518, 23^a. Vom Gebet am Grabe We. 723, 50. 51. Wie am Grabe Mohammeds zu beten sei We. 1790, 17^a. Vom Besuch der Prophetengräber Mf. 586, 322. 323^a. Ueber Küssen heiliger Grabstätten Lbg. 276, 20^b. Dass Frauen Gräber nicht besuchen sollen We. 1092, 42^b. Gebet gegen die Strafe des Grabes Mo. 19, 121^a. We. 1793, 38^a.

Hieher gehören die Werke von:

- 1) على بن انجب البغدادي † ⁶⁷⁴/₁₂₇₆, u. d. T. المقابر المشهورة والمشاهد المزورة
- 2) جمل بن ابي بكر بن زيد الموصلي (2) الموصلي بن زيد الموصلي (2) u. d. T. تحفة الساري في زيارة قبر تميم الداري
- مثير الغرام .u. d. T. اسحف بن ابراهيم الديري (4 في زيارة الخليل عليه السلام

22. Glaubenskampf.

4088. Spr. 793.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; nach der Notiz auf f. 158° und nach der Unterschrift:

احكام الجهاد وفضايله

عبد العزيز بن عبد السلام السلمي

قال الشيخ . . . السلمي . . . السلمي . . . السلمي . . . السلمي جلّت قدرته وعلت كلمته . . . فان الفصل الاعمال بعد الايمان بالله الجهاد في سبيل الله الخ

Dies Werk des 'Abd el'aziz ben 'abd essalām essulami 'izz eddin † 660/1262 tiber die Satzungen und Vorzüge des Glaubenskampfes zerfällt in viele (ungezählte) meistens sehr kurze فرص الجهاد بالانفس والاموال F. 1586 فرص الجهاد بالانفس والاموال ; في فصل الجهاد "1596 في التحريض على الجهاد "1596 في التحريض على الجهاد أوقا ألا الله أو 150 في الجابتهم الى صلح فيد حظ الاسلام أو 165 في نبذ عهدهم اذا خيف غدرهم في المبالغة في نكاية الناقصين في العبالغة في نكاية الناقصين في فعل الاصلح من المتي والفداء وتاخير الاسر "1666 في ما بعد الاتخان الله ما بعد الاتخان ألله الله التحديد الاسر "166 في ما بعد الاتخان أله المبالغة في نكاية الناقصين المبالغة في نكاية المبالغة في نكاية المبالغة في نكاية الناقصين المبالغة في نكاية الناقصين المبالغة في نكاية المبالغة في نكاية المبالغة في نكاية ال

فيشردوا من البلاد خوفا : Schluss f. 166^b: من مثل نلك اي يهربوا منها

4089. Spr. 1962.

8vo, 14-16 Z. (Text: $13^{1}/_{2} \times 10^{cm}$). — Zustand: unsauber, auch fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark.

Bruchstück eines Werkes, dessen Titel nach f. 118^a:

اعلام الاجناد والعباد اهل الاجتهاد بفضل الرباط والجهاد

und das über die Vorzüglichkeit und Lohn des Glaubenskampfes, unter Anführung von Qorān u. Tradition handelt. DerVerfasser lebt (f.120b) im J. 634/1236 und später, und hat dies Werk

nach Eroberung Bagdads durch die Tataren, also nach 656, verfasst (f.115°). Er ist, nach der Unterschrift, die allerdings von anderer Hand, aber doch richtig ist: شمس الدبين ابو عبد الله

محمد بن موسي بن النعان الهنتاني

Mohammed ben mūsā ben enno'mān elhintātī † 688/1284 (No. 3914) hat u. a. auch noch verfasst (f. 124b): الفوز والرضوان فيمن باع نفسه من الله بالجنان, das er auch f. 117b anführt und als eines der besten Bücher über diesen Gegenstand bezeichnet.

Der Anfang fehlt; die Blätter folgen so: 121. 122. 115-118. Lücke. 119. 120. 123. 124.

Das zuerst Vorhandene ist f. 121° (der Verfasser spricht von انتخور : (ثغر رشيد الثغور الثخ وقرار باعلي جميع الثغور بانه مطهر من كل كفور الثخ Ueber die Voraussetzungen in Betreff des Glaubens-kampfes heisst es f. 115° فاول ما يحق ويتعين على النية في اعلا كلمة الاسلام الخ

In eigene Abschnitte ist das Werkehen nicht getheilt. — Schluss f. 124^b (Tawil):

ولا تحسبن الذكرة لدجاء بابه فاكرم بهذا القتل فى الله من ذخر

Schrift: gross, weit, rundlich, etwas ungleich, vocallos. — Abschrift um 750/1349.

4090. We. 1370.

1) f. 1 — 53.

78 Bl. 8°°, 17 Z. $(18\frac{1}{2} \times 13\frac{1}{2}; 13\frac{1}{2} \times 9\frac{1}{2}^{\text{cm}})$. — Zustand: lose im Deckel, sehr wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederdeckel mit Klappe. — Titel fehlt. Nach f.2° scheint er einfach zu sein:

(oder کتاب الجهاد) کتاب الجهاد Verfasser fohlt.

الحمد لله الذي اجزل ثواب : Anfang f. 1 من داوم على الجهاد في سبيله وثابر . . . وبعد فلما ورد المثال الشريف السلطاني الملكي الاشرفي الخ

Ein Werk über die Verdienstlichkeit des Glaubenskampfes (الجهان, nach dem Qoran und der Sunna, von einem ungenannten Verfasser;

derselbe lebt um 690/1291, denn er spricht von seinem Kriegsdienst, einen Monat lang, unter dem Sultān Elmelik elaśraf † 698/1294. Vielleicht ist die Notiz f. 54° oben in der Ecke richtig:

الله فضل الجهاد لابي عثمان النارعي الشافعي

ك" في فصل الجهاد لابي عثمان الزرعي الشافعي Es zerfällt in verschiedene (ungezählte) Kapitel. ما جاء في فضل الجهاد f. 2b ما جاء في الرباط في سبيل الله تعالى وفضله 126 ما جاء في رباط الخيل وفصله 15b ما جاء في الحراسة في سبيل الله تعالى 18 فصل الشهادة في سبيل الله تعالى وما اعد الله تعالى للشهداء 20 و في غزو البحر وشهيده 286 فضل الصوم فى سبيل الله تعالى والنفقة 29 ما جاء في الرمي وفضله 304 ما جاء في فصل الدعاء 316

فرايت الجبل قد انشق فدخل: Schluss f. 51b. فيه ثم طلبت السيف والرمج فلم اجدها وهذا آخر ما قصدته من جمع هذه الاورات مختصرا وختمته بالدعاء...

Das hinzugefügte Gebet schliesst f. 530: سنان الرمج وذباب السيف برحمتك با ارحم الراحمين امين

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gewandt, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift von (؟) خطيب القلعة (خطيب القلعة (vgl. No. 1675), im J. 800 Ďū'lga'da (1398).

4091. Spr. 1954. 2) f. 26-53a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 26a: كتاب مغتاح البلاد في فضايل الغزو والجهاد so auch in der Vorrede f. 27a. — Verfasser f. 26a: كعبد علان بن محمد بن عبد الملك بن على العلوي الصديقى العلوي المن على بن مبارك شاء البكري الصديقى العلوي so auch im Anfang, mit dem Zusatz:

الفاسي مولدا ودارا المكي منشأ ومعادا واصلا ومحتدا

الحمد لله الملك الحميد الجواد : Anfang f. 26 . . . محمد علان بن محمد . . . هذه رسالة مشتملة علي انوار طلعت من مطالع اخبار سيد المرسلين وآثار واحاديث الخ

Von der Vortrefflichkeit des heiligen Kriegs und der Belohnung der Streiter Gottes gegen die Ungläubigen, auf Grund der Geschichte und der Aussprüche Mohammeds, in 13 Kapp. und Schlusswort. Verfasst in Mekka von Mohammed 'allän ben moh. ben 'abd elmelik elbekri eggiddigi um 900/1494.

ق وجوب الجهاد وفصله وفصل المجاهدين و27 باب . 1

في التحريض علي الجهاد واعداد آلته 30° باب. 2 في فصل الغنو والراب

غ. نصل الغزو والرواح
 غ. نصل الغزو والرواح
 غ. المشى والغبار في سبيل الله 32° باب .8

في فصل الغزو في الحر على الغزو في البرِّ 38° باب. 5. وفصل النظر في الحر والتكبير في سبيل الله

في فصل رباط الخيل واحتباسها بقصد الجهاد الإ 390 باب. 9

فى فصل عمل المجاهد والمرابط من 420 باب. 10. الصوم والذكر

في فصل الحراسة والرباط في سبيل الله 44 باب. 12

في بيان أن الاجر في الجهاد لا جعصل 46 باب. 13 الا بالنيمة الصالحة وتفصيل انواع النيات

فى بيان تحريم الغلول وتغليظ الائم فيه 490 الحاتمة وحكايات بعض المجاهدين في سبيل الله الم

Das Werk hört f. 53° Mitte plötzlich im Anfang der 9. Geschichte solcher Glaubenskämpfer auf.

4092. We. 1796.

Format etc. und Schrift wie bei 16). — Titelüberschrift bloss رسالة; s. Anfang. — Verfasser f. 148a:

كهال باشا زاده

الحمد لولية والصلوة على نبية وبعد Anfang: الحمد فهذه وسالة في تحقيق القول بأن الشهداء احياء في الدنيا فنقول . . . قال الله تعالى ولا تحسبن الذين قتلوا في سبيل الله امواتا الخ

Beweis, dass die Glaubensmärtyrer nicht sterben, sondern wirklich am Leben bleiben, von Kemäl bäsä zäde † 940/1688.

آوَقَد رايته ذاك عدو الله ابو: Schluss f. 148b عدو الله ابو عداد الله ابن هشام وهو عدابه الى يوم القيمة انتهى كلامه

4093. Pm. 606.

42 Bl. 8°°, 19 Z. (19¹/2×13; 15¹/2×10°m). — Zustand: fast ganz wasserfleckig, sonst ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1°a:

هذه رسالة تتعلق بالغزو والجهاد في سبيل الله

Dies Werk ist bei Elmohibbī betitelt:

كتاب في الجهاد وفضائله

Verfasser f. 1a: كحمد البابلي . Ausführlicher:

محمد بن علاء الدين البابلي القاهري الازهري شمس الدين

الحمد لله الذي اقام بالجهاد : Anfang f. 1b منار الاسلام واعلا بمقاتلة الكفار بيارف الايمان واعلام الاحكام . . . وبعد فهذه رسالة شريفة مشتملة على مباحث لطيفة تتعلف بامور الكفار من الجهاد وغيرة الخ

Abhandlung des Mohammed ben 'alā eddīn elqāhirī elbābilī, geb. 1000, † 1077/1666, über den Glaubenskampf und was damit zusammenhāngt, wie Verdienstlichkeit desselben, gesetzliche Bestimmungen, Benehmen gegen die Feinde, Verhalten bei Beutemachen und Beutetheilen, unter Berücksichtigung von Qorān-Erklärung und Tradition: zugleich mit sprachlichen Erläuterungen. Sie ist vom Verfasser im J. 1076 Moharram (1665) beendet, ist in ungezählte Abschnitte (nicht عن genannt) getheilt und beginnt f. 2b: المشقة وشرعا بذل الجهد في قتال الكفار الخ

•	واما بيان فصله فامور لا تستقصى
	واما قرصه فاختلف العلماء فيه
i	وأما ما يتعلق باهل الحرب
	واما ما يتعلق بهم من الاموال والاختصاصات 9 ^a
	u. s. w.
İ	واما المال الذي يعقد به

وَاما ما يَحِب بعد عقدها لهم علينا 23° فيها يتعلق بالامارة والوزارة والوزارة على المارة والوزارة المارة والوزارة المارة والوزارة المارة المار

ما وقع في موتد صعم وهي المصيبة العظمي ^{23a} واما الامارة لا بمعنى الامانة العظمي ^{25a}

واما الوزارة فهي قسمان فلنختم نلك بالصلاة والسلام علي النبي صَعَم "38

ونسال الله ايصا أن يميننا : Sohluss f. 42b على الكتاب والسنة . . . ببركة سيد الخلايف الخ

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. Ueberschriften der Absätze roth oder roth überstrichen. — Abschrift vom J. 1101 Rab. I (1689).

Glas. 190, 77° enthält die Qaçide des جمال الدين على بن محمد , Aufforderung zum Glaubenskampf (54 Verse Ṭawil, auf والفكر). 231, 239—241 الدعوة العاملا (a. No. 2175, 5). 231, 262°—264° ermahnt zum eifrigen Glaubenskampf (No. 2175, 13).

Hieher gehören die Werke von:

- 1) احمد بن ابراهيم بن الزبير الثقفى († 708/1808, u. d. T. سبيل الرشاد في فصل الجهاد.
- احمد بن جيئ بن محمد أبن عبيدة التعيمي (2 ألنبذ المستجادة والفصول T⁶¹/1860, u. d. T. والفصول المستعادة من تآليف الفقهاء السادة . . . في فصل الرباط والجهاد والشهادة

Zweite Abtheilung.

Die Werke des Aberglaubens.

23. Zauberei, Beschwörungen, Talismane, Amulete, Zauberquadrate (أوفاق).

24. Geheimkräfte der Buchstaben, Zahlen, Gottesnamen, Qoranstellen.

25. Geheimmittel.

26. Stein der Weisen.

27. Enträthselung der Zukunft

a) durch Punkte und Striche (رما),

b) durch Buchstaben (زأيرجة und جفر),

c) durch Wörter (فال und قرعة),

d) durch Rechnen (الغالب والمغلوب),
Anhang: Glücks- und Unglückstage,

e) aus Handlinien (صنعة اليد),

f) aus Gliederzucken (اختلاج),

g) aus Träumen (تعبير الرؤيا).

Anhang: Drusenschriften.

Die Nachtseite des Glaubens ist der Aberglauben; er verlässt geweihte Räume und betritt unheiliges Gebiet. Zwar verwirft und bekämpft er die religiösen Vorschriften nicht, aber er wendet dieselben in verkehrter Richtung an, weil er sie nicht versteht oder verstehen Es fehlt an der Ergebung in den göttlichen Willen, an der Erkenntniss der menschlichen Unzulänglichkeit, an dem Verständniss für die Stellung des Menschen in der Reihe der erschaffenen Wesen. Er wird die ausseren Satzungen der Religion befolgen, aber innerlich steht er derselben leer und fremd gegenüber. Ist für den Moslim der Glauben an Gott und seinen Propheten Vorschrift und Herzenssache zugleich und ist das Gebet der Ausdruck desselben und zugleich der Pfeiler, auf dem alle übrigen religiösen Vorschriften ruhen, so ist für den Abergläubigen das Gebet nicht eine Bethätigung seines Glaubens, seiner Hingebung an Gott, seiner Unterordnung unter dessen Willen, sondern nur ein Mittel zu persönlichen Zwecken. Er sucht durch dasselbe die Schranken, welche der menschlichen Natur gezogen sind, zu durchbrechen. Das Gebet ist ihm der Schlüssel, durch welchen er die Pforten der Zauberei öffnen will; es soll ihm die Geheimkräfte, welche er in den Namen Gottes, in Qoranstellen u. s. w. voraussetzt, erschliessen; es soll ihm als Mittel für Erwünschtes und gegen Unliebsames dienen; es soll ihm die Naturkräfte unterwerfen, und vor Allem, es soll ihm, unter Zuhilfenahme von allerlei Künsten, die Enträthselung der Zukunft ermöglichen. Kurz, das Gebet ist, auf diesem Standpunkt, ein Act, der die Ordnung der Natur umwerfen und Gott selbst einen Zwang auferlegen will.

23. Zauberei, Beschwörungen, Talismane.

a) überhaupt.

4094. Lbg. 368.

Format (c. 26-30 Z., $14^{1/2}-15 \times 10^{1/2}$ etc. und Zustand wie bei 2). Der Text unten am Rücken etwas beschädigt durch Wurmstich. Die Schrift kleiner und gedrängter. — Titelüberschrift:

الفيض الالهي للشيخ الرئيس

الحدد لله رب العالمين وصلواته ... الافعال: Anfang والانفعالات تتفاوت بحسب تفاوت الامور العقلية الرخ

Von Offenbarung und Gnadengaben, Wunder und Träumen, Zauberei und Talismanen; von Ibn sinā † 428/1037.

والطربيق اليها للراغبين من معرفتها :Schluse لايح وكل ميسر لما خلف له وعند هذا الموضع خاتمة قولنا هذا والحمد لله واهب الفعل وولتي المنة والطول

4095. Lbg. 282.

24 Bl. 4¹⁰, 15 (-17) Z. (29 \(^1/4\) \(\times 20\); 19 \(^1/_2 [-22] \times 12 \(^1/_3 \)^{em}\). Zustand: zieml. gut, aber nicht recht sauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser f. 1^a:

کتاب تغلیس ارباب النوامیس لحجة الاسلام محمد بن محمد بن محمد بن محمد الغزالی

اعلم أن الناموس مفتقر البد ١٠٠ Anfang f. 1، في بعض الاحيان كدوا [كالدواء .1] لكي يكشف شرح شفة الاحوال عند العوام فإن صاحب السرع [الشرح .1] خاطب الناس على قدر عقولهم الرخ

Der obige Titel u. Verfasser ist nicht richtig. Es ist ein Stück aus einem Zauberbuch, welches in viele Maqalen eingetheilt ist. Das obige gehört in die 13. Es folgt 14. مقالة f. 3°: في المواعظ التي تجذب بها قلوب الناس الى طاعة المَلِكُ

في الصلوة 16.7°; في كتاب الطهارة وادبها واسبابها 15.4° (17.9°) عزائم التبخير 18.15°; في الخواص والسحر 19.17° (ohne Ueberschrift): المم ان هذه الصورة (ohne Ueberschrift): الانسانية المحالم ان الخالف تعالى خلق العالم

ما كان بينى: Das Vorhandene bricht ab f. 24b وبين المارحة اجمع اليوم بينى وبين شخنا يونس بن عبيد

Im Ganzen wird das Werk von den geheimen Kräften, welche in Thieren, Pflanzen, Buchstaben, Gestirnen etc. liegen und von der Anwendung derselben gehandelt haben. Es ist von cufischem Standpunkt aus verfasst und allerlei Qorānstellen, Traditionen, Aussprüche Verschiedener, auch Verse werden angeführt. Der Verf. citirt f. 10^b u. 11^b sein Buch عبين الحمادية. Es giebt ein solches Werk von بدر الحين الحمادية أبدر الحين الحمادية. وفي أبدر الحين الحمادية وفي أبدر الحين الحمادية وفي أبدر الحين الحمادية وفي في أبدر الحين الحمادية وفي أبدر الحين
Schrift: Jemenischer Zug, gross, kräftig, etwas vocalisirt. Ueberschriften, Stichwörter und Citate meistens roth, auch oft hervorstechend gross in Schwarz. — Abschrift c. 1100/1888, sehr incorrect.

4096.

1) Lbg. 598, 45, f. 94b.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. — Titelüberschrift: القول في الفرق بين المجبرة والكرامة والاستدراج

وفى التفسير الكبير للامام التحرير فخر الدين: Anfang الرازي رحمه اذا ظهر فعل خارف للعادة على يد انسان الإ

Ein Excurs über Wunder, Gnadengaben und Zauberei; entnommen dem الفحات des المجامع † 898/1493. — Schluss (am Rande): وهو أن يظهر خوارق العادات على بعض من كان مردودا عن طاعة الله تعالى فهو المسمى بالاستدراج

Lbg. 598, 46, f. 95° Türkisch (über Träume, von ابو السعود المسعود).

2) We. 1796, 26, f. 164a.

Format etc. und Schrift wie bei 16 (aber ohne Wurmstich). — Titel fehlt; er ist etwa:

Verfasser fehlt; es ist wahrscheinlich

اقسام السحر منها سحر اهل بابل Anfang: وهو المذكور في قوله يعلمون الناس السحر الاية الخ

Ueber verschiedene Arten Zauberei, wol von Ibn kemāl bāśā † 940/1688. — Schluss: وغير ذلك يستلزم عدم العلم بصدي الانبياء وذلك كفر،

4097. Lbg. 409.

Format etc. n. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; nach f.14:

كشف الريب عن حال المجسسين على الغيب

Verfasser fehlt, aber nach f. 66b ist es:

عبد الجيد السامولي السعودي

:Der Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt غير ذلك من تثليث وتسديس . . . الي غير ذلك مما يرتبوند على تلك الاعمال من الامور المغيبات الرخ

Eine Reihe von Fragen, betreffend Geisterbeschwörer, Sterndeuter, Zauberer, Wahrsager, Gaukler, was von ihnen zu halten, ob ihr Treiben zu verwerfen und in welchem Verhältniss es zu den Gnadengaben der Frommen stehe — wird dem obigen 'Abd elmagid essämüalt essu'üdt vorgetragen und er beantwortet dieselben von f. 66b an ausführlich, die einzelnen dieser Stände durchgehend und sich auf Qoran, Tradition und Rechtsbücher stützend. — Der obige Titel kann richtig sein.

والتمرّد والعدوان فشتان ما :Schluss f. 135^b بين الفريقين وليكون هذا آخر ما قصدت تسطيره على هذا السؤال والحمد لله الخ

Diese Handschrift ist aus einer Abschrift von dem Original geflossen. — Der Verfasser beruft sich einige Male f. 78°. 81° auf das مالرجان, lebt also nach dem Jahre 769/1867.

4098. We. 1689. 2) f. 138 – 143.

 8vo , 15 Z. (18 × 13; $12 \times 9^{1/2^{cm}}$). — Zustand: wie bei 1). — Papier: gelb, glatt, (ziemlich) stark.

Bruchstück aus einem Zauberbuch. Zuerst ein Zaubermittel von Jusuf, einem "Zauberer" برقان صاحب المُلَمَّح والحجايب dann von , فرعون (Wiederholung sonderbarer Worte), dann von Salomo. Nach f. 138 ist eine Lücke. F. 139 zuerst eine Besprechung des Blutes; dann f. 139^b: باب لابطال السحر, F. 140^a Verwendung der 7 Wörter auf dem Mosesstabe für die 7 Wochentage. Nach f. 140 eine Lücke. .وهذا حجاب وطرد وحرز لكل رييح وروح 411° F. 141 F. 142 von späterer Hand, gleichfalls allerlei Zauberei. F. 143 (von der obigen Hand): F. 143b wieder . فصل في معرفة حلول القمر في البروج von der späteren Hand: allerlei Mittel, darunter auch die Angabe, wie man die Tagesstunde ermitteln kann.

Schrift: ziemlich gross, breit und deutlich, Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1000/1501.

Mo. 363, 12. Ein Zauberei-Gebet. Vgl. auch Pm. 585, 935. We. 1134, 1.

Ein Besprechen des Fiebers We. 1810, 132^b; 1780, 33^a. Pet. 654, 315^b; 318^a (s. auch Abschnitt 24).

4099.

Werke dieser Art sind:

- الشريعة (الشريعة بن وعبان von را الشريعة († ⁷⁶⁸/₁₈₆₆.
- ابن وصيف شاه von ك" المجالب (2
- ك" المجادب والغرائب لمغربي (3
- 4" المجائب لحمد بن المنذر الهروي (4
- حمد بن عبد الله الكسائي von كا المخلوقات والملكوت (5
- ك" التنبيهات على ما في التبيان من التمويهات (6
- احد بن محمد العراق von حل الرموز وفتح اقفال الكنوز (7
- تحمد بن von خريدة الفوائد وجريدة الفرائد (8 احمد الدمشقى

10) كنوز المغرمين (10 أبي سينا von كنوز المغرمين (10

von الحجائب الطبيعية والغرائب الصناعية (11 0. 400/1059 محمد بن احمد البيروني ابو الرجان التنبيد على صناعة التبويد und

von التوسليات الكتابية والتوجهات العطائية (12 و البوني + 622/1225 احمد البوني

اظهار الرموز وابداء الكنوز: Von demselben: اظهار und هداية القاصدين ونهاية الواصلين und مواقيت البصائر ولطائف السرائر

um 820/1417. عبد الرجن البسطامي von روضة الاسوار (14

15) ملى دده البوسنوي von اسوللا الحكم (15 أمرية ألحكم ألق

محمد بن عبد الملك الديلمي ٢٥٥ جواهر الاسرار (16

روضة الانوار ونهعة الاسهار (17

سواطع الانوارفي لوامع الاسرار (18

قاف الانوار وجيم الاسرار (19

كيفية الاسرار وعرفان الانوار (20

كنز الكنوز في حل ما اشكل من جبيع الرموز (21

الدستور في هتك كل مستور (22

قلم اسرار المعارف ولوج انوار المعارف (23

رمز الحقائف العبرانية وكنز المعارف السيانية (24

العلم الاكبر والسر الانخر (25

شمس رقوم الدوائر وذمر رسوم البصائر (26

مواهب الرحمن وعطايا المنان (27

السر الجامع في الدر اللامع (28

ينبوع الحكمة (29

b) Beschwörungen.

4100. Lbg. 978.

16 Bl. 8vo, 11 Z. $(21^{1}/_{4} \times 14; 17^{1}/_{2} - 18 \times 10^{1}/_{2} - 12^{\text{cm}})$. Zustand: ziemlich gut. - Papier: weisslich, ziemlich stark, wenig glatt. - Einband. Pappband mit Lederrücken und Klappe. - Titel f. 1a:

هذا كتاب فيه حجاب لطرد الجن منقول من كتاب انموزج الجواهر في معجزات خير الاكابر Verfasser: محمد القمحاوي

ومن جبلة معجوات سيدنا محمد :Anfang صعم انطباع صورته الكريمة في نفس المصلى عليه

حتى أن الإكثار من الصلوة عليه يقوم مقام الشيخ | 160/777. um جابر بن حيان von كا النخب (9 المرتبى لاولاده المريديين المو

> Ein Gebet zur Vertreibung der bösen stammend. الخضر بن ملكان stammend.

> Zuerst ein kurzes Gebet für Mohammed: واللهم صل على سيدنا تحمد النبي الكامل الفاتي الم dann Sura 1; dann Sura 2, 256. 257; Sura 109; 113; 114; dann einige kurze Gebetsätze, mit واللهم صل على محمد وعلى آل محمد وسجان اللة und اللهم افعل بي عاجلا ,استغفر الله ,اللهم اشفني Mit Ausnahme .اللهم اني استلك باسمك الاعظم der 2 letzten sind die übrigen Gebetssätze alle 7 mal wiederholt.

> انها عليهم مؤصدة في عمد ممددة : Schluss f. 164 Schrift: gross, kraftig, deutlich, vocalisirt. Stichwörter roth. - Abschrift im J. 1265 Ragab (1849) . محمد الصادف بن محمد بن مصطفی von

4101. Lbg. 361.

34 Bl. 12mo, 13 Z. $(14^{1}/_{2} \times 9^{1}/_{2}; 10^{1}/_{2} \times 5^{1}/_{2}^{\text{cm}})$. — Z a stand: ziemlich gut, doch etwas fleckig; der Rand zum Theil ausgebossert. - Papier: gelb, glatt, dunn. - Einband: rother Lederbd mit Klappe. - Titel u. Verf. fehlt.

يس والقران الحكيم انك لمي : Anfang f. 1b: المسليب على صراط مستقيم الم

سجان :folgt (بيس) folgt (بيس) Nach V. 1—11 der Sura المنقس عن كل مديون سجان المفرّج عن كل محزون الرخ

Ein Beschwörungsbuch; die verschiedenen Geister (الارواج الروحانية) werden im Namen واقسمت عليه جول :Gottes beschworen الله وقوته وعونه . . . اجب [يا روقيائيل الرخ] Die Hauptsätze beginnen alle ebenso; die tibrigen meistens mit حق، sie sind mit Qoranstellen untermischt. Auch sind von f. 3b an die einzelnen Verse der ersten Sura gleichsam als Grundstock des Ganzen benutzt; so zuletzt auch noch Sura 36, 78.

Schluss fehlt; das Vorhandene bricht ab f. 34b: فسجان الذي بيده ملكوت كل شيء واليد ترجعون،

Schrift: klein, fein, schön, vocalisirt, die Sätze durch Goldpunkte abgetrennt; der Text in Goldlinien; mit Frontispice und Verzierung auf f. 1b. - Abschrift c. 1100/1686-

4102. Spr. 1934.

1) f. 1-10.

88 Bl. 8°, 18—15 Z. (17¹/₂×18; 14¹/₂-15×8-10^{cm}). Zustand: fleekig und unsauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel, Verfasser und Anfang fehlt.

Enthält allerlei Beschwörungsformeln, die sich durch die absonderlichsten Wörter und abenteuerlichsten Eigennamen-Bildungen auszeichnen, und Beschreibung von Talismanen und deren Gebrauch, und Anleitung zur Kenntniss der Tage, welchem Planeten sie unterworfen seien etc., wie eine Krankheit zu stillen, ein Abwesender zu entdecken sei, u. dgl. اصف بن برخيا wird einige Male als der Sache besonders kundig und darüber Auskunft gebend angeführt. -Incorrect. Bl. 6-8 und 1-5. 9. 10 gehören zu demselben Werke; nach f. 8 ist aber eine Lucke. Das Werk ist in eine grosse Anzahl von Kapiteln (meist kurz) eingetheilt. (wie es scheint) letzte Kapitel ist überschrieben: باب صفة الاسماء العزيزة und achliesst f. 10%: يا رب حق هذه الاسماء وحقّ ما سالتك بد أن تجعل حامل هذا الكتاب في حرزك وفي لطفك وفي كنفك يا رب حق هذه الاسماء فه هور، فم طعم طعم طعمه

Schrift: ziemlich gross, flüchtig, unschön, nicht grade undeutlich, vocalles. — Abschrift c. 1700.

4103.

1) Mq. 280, 2, f. 2b Rand.

Von derselben Hand wie 1. geschrieben, aber kleiner und gedrängter, ein Gebet, das vor dem unter 1. aufgeführten dreimal gelesen werden soll und betitelt ist:

اعتصام السيفي

عزمت عليكم يا اسحاب السحر والوسواس :Es beginnt واعتصمت بك يا الله بحق الحصر والياس وبحق كهيم مهيم كهكهيم جوجوخ موخوع مونخوخ الخ

Noch mehrere dergleichen Beschwörungsnamen kommen in diesem Gebete vor. 2) Spr. 1984, 3, f. 15—16.

8°°, 17 Z. (Text: 18×9°m). — Zustand: abgeschenert, fleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark, wenig glatt.

Anleitung zu beschwörenden Anrufen an die Gestirne, wobei sonderbare Wörter in Anwendung kommen. So steht f.15^b: وهذا دعوة المشتري تقول اجب با صد فياييل بعز قياش عياش عدانش اش عربياش الخ Schrift: ziemlich gross und deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1750.

4104.

- 1) Spr. 1933, 2, f. 9b-14. 16. 15. 17.
- 8vo , 15 Z. ($16^{1}/_{4} \times 11^{1}/_{4}$; $12^{1}/_{2} \times 7^{2}/_{4}^{\text{cm}}$). Zustand: etwas unsauber. Papier: gelblich, glatt, ziemlich dünn.
- a) Ein Beschwörungsgebet, mit dem Anfang: يسم الله ابديت بسم الله استعين وعلى الله توكلت وفصل الله العظيم والمق القديم الخ الله توكلت وفصل الله العظيم والمق القديم الخ An die Engel gerichtet, zuerst allgemein f. 10°: أجيبوا يا ملايكة رب العالمين die Hauptengel einzeln gerichtet.

Schrift: flüchtig, rundlich, vocallos. Abschr. c. 1800.

- b) Ein anderes Beschwörungsgebet, überschrieben: [الابهري] هند دعوقا الشيخ شمس الدين [الابهري] auf f. 16. 15. Lücke. 17. Die beiden ersten Blätter enthalten Vorbemerkungen. Der Anfang der Beschwörung, der gewisse Förmlichkeiten vorangehen (Aufschreiben von 21 Buchstaben, Räuchern etc.), fehlt wegen der Lücke. In der Beschwörung kommen die abenteuerlichsten Namen vor, z. B. f. 17°, 1: واقسم عليكم يا معلقيوس يا معلقيوس يا شميخيش الح
 - 2) Spr. 1933, 5, f. 61^b-66. 83-85.

 8vo , c. 15 Z. (Text: c. $14 \times 9^{1/2^{cin}}$). — Zustand: etwas unsauber; der Rand beklebt. — Schrift wie bei 1.

دعوق المزينج Ein Beschwörungsgebet, betitelt: دعوق المزينج Anfang f. 61b: اقسمت عليكم بالله وعزمت عليكم واستفاتحت بالله وهو خير الفاتحين ومبيد الجبارين الخ

Dann folgen, von derselben Hand, f. 64-66 allerlei Mittel, z.B. wie man sich unsichtbar machen könne, wie Mäuse zu vertreiben seien, etc. F.83-85 eine quadratische Fünftafel mit ihren magischen Wirkungen, mineralische Mittel etc. beschrieben.

3) Spr. 1933, 11, f. 140—143.

8°°, c. 12 Z. (Text: c. $11^1/2 \times 8^{cm}$). Der Rand durch Bekleben vergrössert.

Ein Beschwörungsgebet, an alle Engel des Feuers, der Luft, des Wassers, der Erde, in der Höhe und in der Tiefe, gerichtet, um sie dienstbar und zu Ausführern seines Willens zu machen. Eine Menge ungeheuerlicher Wörter bilden einen Theil dieser Beschwörung, und von dem ersten derselben (مرحة) heisst das Ganze (f. 143°, 1): البرهتية العبرية العبرية العبرية العبرية والمغلية والترابية والعلوية والسغلية والترابية والعلوية والسغلية والترابية والعلوية والسغلية والمؤلية وا

Schrift: flüchtig, ziemlich gross u. kräftig, rundlich, vocallos. — Abschrift c. 1800.

F. 144 u. 145 einige Beschwörungsformeln.

4105. Pet. 58.

8 Bl. 1 °°, 19 Z. (19 1/2 × 14; 12 1/2 × 8 1/2 °m). — Zustand: am Rando fleckig. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Rinband: in Pappe geheftet. — Titel, Verf. u. Anfang fehlt.

Dies Bruchstück beginnt hier zu Ende des 6. Kapitels so: f. 1., 1: على واتونى مسلمين انزلوا بخيولكم ورجالكم

الباب السابع وهو استنزال الملك ميمون :11 f.1 ألباب السابع وهو السبت وتجمع زحل وهو في السماء السابعة فاذا اردت تنزيله النز

Der Abschnitt der Citirungen der Engel, die den 7 Tagen und 7 Planeten vorstehen, ist mit f. 2b zu Ende; er verdankt seinen Ursprung dem Platon, der ihn an seinen Schüler Hermes überliefert, von dem er, von Gelehrten zu Gelehrten, endlich an den شهاب الدين السهروردي † 682/1284 gelangt sei.

Um wirksam citiren zu können, muss man aber ein reines und unverzagtes Herz haben f. 3°, ausserdem aber gewisse Räucherungen anwenden, für die f. 3° صفة البخور ein Recept gegeben wird. Dann bedarf es auch besonderer

Worte, je nach der Sphäre, deren vorstehenden Engel man citiren will; denn jede Sphäre hat einen Vorhang mit 63 besonderen Worten; diese werden für jede Sphäre mitgetheilt f. 3b bis f. 6°, 3. Einige nachträgliche Bemerkungen, wie citirt werden muss, auch die, dass Gott selbst auf solche Weise zur Erfüllung der Anliegen der Menschen gebracht werden könne, enthält Bl. 6°.

F. 6° beginnt ein neuer Abschnitt des obigen Werkes oder auch ein eigenes Werk desselben Charakters. Anfang: المحمد لله على انعامه والصلوة الكراسة المباركة تسمي علم الاوقات والساعات من كل يوم وليلة وما يخص كل ساعة منها من اعمال الخير وغيره مما يوافق في الاعمال النارية والهوائية والمائية والنرابية وذلك على حكم النجربة

Also Tag- und Stundenbuch: Angabe, was auf Grund der Beschaffenheit und des Charakters jeder Stunde des Tages und der Nacht, mit Rücksicht auf deren elementaren Charakter, in derselben zu thun gerathen ist, unter Angabe, ob dieselbe eine glückliche oder unglückliche sei. — Der Verfasser beginnt mit dem Tage des Sonntags f. 662 فاول الآيام الأحد اول ساءة فيه للشمس نارية سعيدة فاول الآيام الأحد اول ساءة فيه للشمس نارية النج النارية النج المعلى فيها ما تختار من امور التهاييج النارية النج und fährt fort mit der Nacht des Dienstags, dann dem Tage des Dienstags etc., Stunde für Stunde.

Dies Bruchstück hört hier auf zu Anfang der Nacht des Donnerstags f. 86: لعطف قلوب الماءة الثالثة للزهرة سعيدة مائية

Schrift: klein, fein, gut, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

4106. Pet. 610.

51 Bl. 8°, 15 Z. $(15^2/8 \times 10^3/4; 11^1/9 \times 7^1/9^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: weisslich, etwas glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Ein Stück ohne Ueberschrift, enthält einige Gebete, und zwar:

a) auf Grund des Namens der göttlichen Majestät اسم الجلالة, zum Zweck des Geister-

b) ein sogenanntes كَلَ Gebet. Anfang f.1º: والهكم الد واحد لا الد الا هو الرحمن الرحيم اللد لا الد الا هو الحي القيوم الخ

c) f. 3^b ein kurzes Gebet, auf Grund des göttlichen Hauptnamens u. des Geheimnisses der 1. Sura. Anf.: اللهم اني استلك بتصرع نسيم روح رجان

d) f. 4° Angabe, wie mit der Stelle Sura 2, V. 28-30 zu verfahren, um Offenbarungen zu erhalten und Herr über die Leistungen der Menschen und Geister zu werden.

Schrift: ziemlich klein, deutlich, vocallos (ausser bei b). — Abschrift c. 1800.

4107. We. 1748.

60 Bl. 8vo, (20 × 14; 11¹/₂ × 10^{cm}).

Ein Vorladungsschreiben an die Heuschrecken, welche im J. 1061/1651 in Syrien die Felder verwüsteten.

In der Europäischen Türkei hatte vor Jahren eine Art Würmer sich auf die Saaten gesetzt und that denselben viel Schaden; da richtete man an sie ein (Beschwörungs-) Schreiben: das half. Dieses Vorfalles erinnerte sich der Syrische Statthalter Ahmed efendi (المولنجلافيا) und lud die Heuschrecken vor sein Tribunal. Der Titel dieses Stückes ist: اللى الجراد من قبل الشرع الشريف

بسم الله ما شاء :Das Schreiben selbst beginnt الله ما الله ما الله لا ياتى بالحسنات الا الله ما شاء الله لا يسوف الحرف السوء الا الله . . . ايها الجراد المنتشر ببستان كذا باراضى كذا تحصر الى مجلس الشرع الح

Dasselbe wurde überall in den Ortschaften angeschlagen und hatte guten Erfolg.

Schrift: Türkische Hand, zieml. gross, etwas flüchtig, vocallos. — Abschrift c. ¹¹⁰⁰/₁₈₈₈.

4108.

1) Spr. 1933, 13, f. 186*—187*.

 8vo , c. 16 Z. (Text: $18^{1/2} \times 8^{1/2^{cm}}$). — Zustand: unsauber. — Papier: gelblich, ziemlich stark und glatt.

Ohne Ueberschrift. — Anfang (Ṭawl): بدأت ببسم الله روحي به اهتدَّتْ الي كشف اسرار بباطنه انطرَتْ

Ein Beschwörungsgedicht von 50 Versen, an Gott gerichtet, zum Zweck der Erreichung des oder des Wunsches. Es fusst auf sonderbaren allitterirenden Wortgebilden, z. B.

بهال اهيل شلع شلعب شالع طهتي طهوب طيطهوب تطيطهت

فهذا هو اسم الله يا قارئ اعتقد : Schluss ولا تنتكر ما تتلف الروح والجثة

Schrift: ziemlich klein, rundlich, flüchtig, fast vocallos. — Abschrift c. 1800.

2) Spr. 490, 26, f. 155-156.

Dasselbe Gedicht (47 Verse), betitelt معوة كعيعص und dem Haltfen 'Alı beigelegt.

3) WE. 175, 6, f. 28.

Dasselbe (c. 45 V.). Die Verse nicht abgesetzt. — F. 29. 30 einige astronom. Tabellen.

Beschwörungsformeln kommen vor: Spr. 1933, 144. 145. We. 1215, 27. 28⁴; 1109, 167²; 1234, 39. 40². Ein Beschwörungsbrief Mohammeds Spr. 562, 15. Ueber Geistercitiren We. 1775, 5².

4109.

Hieher gehören Werke von:

- تنزيبل الارواح .u. d. T احمد البوني (1 † 622/1225 في قوالب الاشباح
- 2) عبد الرحمن بن ابي بكر الجوبري, u. d. T. المواط المستقيم في علم الروحانية وصناعة التنجيم
- 3) عيد الرحين البسطامي um 820/1417, u. d. T. درة الفنون في رؤية قرة العيون
- um ⁹⁷⁸/1565, عمد بن ابي الوفا كمال الدين الموقع (4 um و 978/1565) الهام الفتاح حكمة انزال الارواح وبثّها في الاشباح u.d.T.

رواح الاشباح في الكلام على الارواح . 1088/1694 ارواح الاشباح في الكلام على الارواح .u. d. T.

6) عبد الله بن جعفر باعلوي (6 † 1160/1747, u. d. T.
 كشف اسرار علوم المقربين

7) عبد المحالف بن ابي القاسم البصري (7 المحاري المحاري المحائز للعون الناجز

الطرق السنية .u. d. T وتقى الدين الراصد (8 في الآلات الروحانية

اللطائف الوفقية النورانية والمعارف العددية الروحانية (9

البساتين لاستخدام ارواج الجن والشياطيي (10

مشارع الرقى (12 . نات الدوائر والصور (11)

c) Talismane und Amulete.

4110. We. 1689.

1) f. 1—136.

143 Bl. 8°, 7 Z. (18 × 13; 12 × 9°m). — Zustand: schlecht; fast überall stark (wasser)fleckig; der Rand der oberen Ecke stark beschädigt, zumal gegen Ende hin. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel f. 1a:

ک" مستوجبۃ المحامد فی شرح درکیب خاتم ابی حامد الغزالی

In der Vorrede f. 2^b unten ebenso, mit Fortlassung von und الغزائي und so auch HKh. V 11954 (wo der Verf. jedoch nicht genannt ist). — Verfasser s. Anfang.

قال سيدنا الشيخ ... شرف الدين : المحمد بن سيدنا اوحد علماء المسلمين ابو عبد الله محمد بن سيدنا الدين . . . الجي عمرو عثمان بن على ابن يحيى الانصاري عرف بابن بنت ابي سعد رحّه . . . املاء في مجلسين آخرهما ثاني الحرم سنة اربع وقسعين وستمائة الحمد لله رب العالمين وصلي الله . . . اما بعد فهذه جملة مختصرة في شرح تركيب الله . . . اما بعد فهذه جملة مختصرة في شرح تركيب خاتم ابي حامد الغزالي رق المعروف بوفق زحل وعلي ما بني عليه من الاحرف ومن اين اخذت هذه الاحرف ودكر الايات التي قيل انها سرة وعليها مداره والكلام علي طبايع الحروف المذكورة على مداره والكلام علي طبايع الحروف المذكورة على مذهب اهل المصر والشام وحكماء الهند وعلماء الفلك وغيرهم وذكر نبذ لطيفة من تصريفه وكيف تنزيله حالة استعاله سلكت فيها سبيل الاجهاز وسميتها الخ

Dies iet das ganze Vorwort. Der Anfang (bis زم سعد رخ f. 1b ist von späterer Hand geschrieben, aber, wie es scheint, richtig. -Das Werk gehört also zur Geheimlehre: es will in Kürze den Siegelring des Elgazzāli und dessen Zusammensetzung, d. h. die Wörter und Zeichen darauf, erläutern; derselbe heisse auch Talismanisches Quadrat des Saturn. Demgemäss will der Verf. genauer, nach ägyptischen, syrischen, indischen und astrologischen Anschauungen das Wesen und die Kräfte der Buchstaben und worauf sie beruhen, erörtern, auch über die praktische Anwendung des Talismans allerlei beibringen. Mohammed ben 'ofman ben 'alı elançarı elkası seref eddın ibn bint abū sa'd, der Verfasser, geb. 658/1255, gest. nach 718/1818.

أما الاحرف الموجودة فيه فهي من الالف الي 1.3° الطاء على ترتيب اجد

فصل واما الكلام على طبايع هذه الحروف فانا 70 اذكره مفصلا على كل ملهب ومعنى الاحرف الموجودة في الاحرف المستخرج منها

واما السرّ الذي بنى عليه هذا الخاتم على ما 100 ذهب اليه غير واحد فهو آيات خمس يقوم من اول كل كلمة من اول كل آية منها حرف الح

فصل واعلم أن أهل الفلك زعموا أن لكل حرف من 120 هذه الحروف المذكورة كوكب من الكواكب السبعة لد. 8. W.

Zu dem praktischen Theil der Abhandlung geht der Verfasser f. 27° mit einer neuen Einleitung tiber: الما بعد حمد الله وصلواته على سيدنا الله والله الخبرتنى ايها السايل . . . فلما اخبرتنى ايها السايل . . . فلما اخبرتنى ايها السايل . . . فلما الجلة الشاملة لشتات ما تفرق في العالم الرخ فصل قد قدمنا ان منافع هذا الخاتم الجليل ومناقبه جليلة

Nach speciellen Anweisungen, wozu der Talisman zu gebrauchen, und der Einrichtung (Buchstaben-Anordnung darauf), folgt f. 576: باب للدخول على الملوك تتلوها مرة واحدة تمسيح بها وجهك الخ

فصل يشتمل على التصاريف المترجمة بالعربية "60 من كلام الصيقل في تصاريف عديدة لهذا الخاتم بالبربرية استثبتها ممن اثق به من امور شتى من اهل العلم بهذا الشان فصل مذهب الخوارزمي وعبد الله بن هلال الكوفي "67 في ان الثلاث عصي الصففة بعد الجاتم المشهور

قيل ان هذه القصيدة للغزالي رحّه فاعرف قدرها رهي 121⁶ البسيط

اعجب لنسعة ابيات مسطّرة قد سطّرت لمعان سرّها العدد شرح هذه الكلمات الاملسة: 19 Verse. Darauf 124 فصل دوجدت في كتاب المدخل الي علم 130 الروحانية انه اذا كانت الارواح معاندين

قال الذي عندة علم من الكتاب : Schluss f.136* انا اتيك به قبل أن يرتد اليك طرفك فلما رآة مستقرا عندة قال هذا من فصل ربي ولا حول ولا قوة الا بالله العليم وهذا ما تيسر واله الجد على التمام والكال

An ist die Hand eine andere (dieselbe welche f. 16 geschrieben hat). Es ist hier ein scheinbarer Schluss gemacht, während das Werk selbst noch nicht zu Ende war. Die Rückseite ist beklebt, aber es lässt sich erkennen, dass dieselbe so wie die übrigen beschrieben war und noch weitere Blätter folgen sollten.

Schrift: gross, krästig, weit, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. Es sind im Text ziemlich viele Quadrate mit Buchstaben. Nach f. 44 schlt vielleicht etwas. Bl. 58 u. 59 von ganz neuer Hand ergänzt. — Abschrift c. 1000/1591. Bl. 137 fast ganz leer.

HKh. III 4670 (وفق زُحَل). 4892. 7158.

4111.

1) Pet. 66, 3, f. 33^b_39. Format etc. und Schrift wie bei 2.

واعلم أن كلّ شيء يتكون على وجم Anfang: واعلم أن لله من الفلك الأرض وفي بطنها وما علا في الهواء فأن لم من الفلك صورة شبيهة بصورتم وشكل يشاكل ونظير هو مثلم الخ

Behandelt den Einfluss u. die Correspondenz himmlischer Zeichen auf irdische Angelegenheiten, zur Verwendung bei Talismanen. So heisst es f. 366, jedes Bild des Thierkreises zerfalle in 3 Theile, von denen jeder seine besonderen Eigenschaften habe: المن الحمل المن الحمل المن علية البريق من حاس معوج البلبلة وحية سودا الرخ فهو نزول الشمس لاخر الحوت Schluss f. 396: ثم نزولها اول الحمل يسمون هذا ايصا آخر الزمان

2) Spr. 1934, 2, f. 11-14.

واول الزمان؛ والحمد لله وحده المغ

8°°, 15 Z. (Text: c. $12^1/_3-13 \times 8^1/_3$ cm). — Zustand: fleckig, unten schadhaft. — Papier: gelb, glatt, stark.

Diese Blätter folgen nicht auf einander. Sie enthalten Anweisung, wie Talismane zu beschreiben und zu gebrauchen sind. So steht f. 11°: مفتة فانقى الله الذي خلقك من طين تقول الله الذي خلقك من طين تقول كالميواه الخ كهارح طها طهطها جهاهابه جهاجها جهاليواه الخ Schrift: ziemlich klein, gewandt, deutlich. — Abschrift c. 1750.

4112. We. 1694.

Format etc. u. Schrift wie bei 1) (6 Z.). — Titel f. 3°: فذا حلية شيف

لا اله الا الله محمد رسول الله : Anfang f. 3°: مرحب الجبهة مجتمع اللحية كهل اشكل وقبل اشهل الخ من الصدر الي السرة ' Schluss f. 4°: فيت المجهتم ساعدتكم سلامة ' وبرعاكم الرجن في كل جانب

Unter den einzelnen Wörtern steht die Türkische Uebersetzung. — Das Ganze, eine Beschreibung des Aeusseren des Propheten, ist, wie aus dem Schluss (Vers in Tawil) hervorgeht, als Amulet zu verwenden. —

F. 4º Mitte bis 5b Mitte Türkisch.

Mo. 152, 2, f. 31^b. 32^a dasselbe. — Schluss bis الي السرة ebenso; zwischen den Zeilen gleichfalls die Türkische Uebersetzung.

4113.

1) We. 1694, 3, f. 5b. 6a.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Ein Amulet, bestehend aus 5 z, 2 Strichen, einem Kreuz mit 4 Punkten, 7 Hamzas, einem 2,

einem s, darunter صرم; nebst voraufgeschickter Beschreibung u. Erklärung, wozu es gut sei (nämlich gegen alle Krankheiten, Behexung, Noth u. Missgunst); u. zwar in 6 Versen (Ramal). Anfang: خمس هاءات وخط بعد خط وصلیب حوله اربع نقط

2) We. 1856, 4, f. 72.

Es soll hier ein überaus wirksames Abwehrmittel (Talisman) angegeben werden, dessen Kraft ein Paar mitgetheilte Anekdoten beweisen sollen. Allein das Mittel selbst fehlt.

Schrift: ziemlich gross, rundlich, flüchtig, unschön und incorrect, vocallos. — Abschrift (s. f. 79b) von الدرويش مصطفى السعدي المدني المدني

3) We. 1209, f. 44b-50a.

Ueber die Geheimwissenschaft der Amulete, Einfluss der Gestirne, Stellung des Horoskops etc. und f. 50°-52° Anweisung zu Amuleten für allerlei Fälle.

Ueber طلسم (Bedeutung und Inhalt) handelt Lbg. 551, 39. Pet. 192, 10. — Talismane auf die Wochentage mit absonderlichen Wörtern Spr. 1878, 6. 7°. We. 1616, 77°. Glas. 67, 137°. 138. — Von Liebestalismanen Spr. 1878, 54°. — Ueber Amulete Spr. 1222, 18°. Pet. 684, 93. We. 1198, 1°.

4114.

Andere Werke dieser Art sind von:

- 1) الجامى الخامي الخامي البيامة الجامي † 586/1141, u.d.T. السر المكتوم في الطلسمات
- 2) أسرار الادوار $+ \frac{622}{1225}$, u. d. T. احمد البونى وتشكيل الانوار
- 3) إلى الطلسم † 626/1229, u. d. T. الطاكور الأحماد عن الطلسم الماكور الأحماد الماكور - 4) ألم بن احمد بن شيخان † 1046/1636, u.d.T. جنّ المغنم في حنّ الطلسم
- 5) على بن حجازي البيومي (5 † على بن حجازي البيومي شرح على الصيغة المطلسمة

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

- الهيئة الجامعة والبرقة اللامعة (6
- مشرف الاسرار ومغرب الانوار (7
- لوامع الانوار وبوارف الاسرار (8
- القمر الانور والسحاب الامطر (9
- فلك السعادة وقطب السيادة (10
- شمس مطالع الجمال وقمر منازل الجلال (11
- السر الرباني في العلم الجسماني (12
- سر الجمال ولطائف الجلال (13
- سر الاسرار وبصائر الابصار (14
- الحديقة السندسية والروضة القدسية (15
- تغسير المطالب وتسخير المآرب (16
- نور انوار القلوب وسر اسرار الغيوب (17
- السر البديع من كلام هرمس (18
- حصن الرموز وطلسم الكنوز (19
- الرمن الاعظم والكنز المطلسم (20
- طلسم الاشباح في كننز الارواح (21
- مفتاح الرق المنشور وباب البيت المعمور (22
- 23) محمد بن احمد الطبسى (23 † 482/1089, u. d. T. كمامل من البحر الكامل كا الشامل من البحر الكامل
- · 489/1096 أكا النمائم للقاسم بن الفصل الثقفي (24
- مطلع العزائم لاحمد البوني (25
- كا الطوالف في العزائم (26
- . (على بن ابي طالب .u اغاثناديمون ٧٥٥) ر" الحرز (27
- كا الاحراز والرقى للسيد المرتضى (28

d) Zauberquadrate.

4115. Mq. 98.

56 Bl. 4°, 19 Z. (24 × 17; 19 × 13°m). — Zustand: nicht fest im Einband, unsauber und fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 2°:

مقالة فى وجود علة الاعداد المتحابّة والاشكال المربّعة ذوات السطوح العددية وخواصها من جهة اوضاع خواص الاجرام الفلكية و Verfassor 1.24:

اخراج الفاصل التعاليمي ابي الوليد اسمعيل بن على على بن الحسن بن ابي نصر المالقي

قال الفاضل التعاليمي ... أبن أبي نصر Anfang: البالقي أعلم أيدك الله وأيانا بروح منه أنه بلغنا من الاعداد المتحابة ٢٠٠ وهي الاعداد المحبوبة أذا جمعت أجزاؤها كانت ٢٨٠ عددا وهي الاعداد المحبة كما أن أيضا أذا جمعت أجزاء هذه الاعداد كانت مثل الجزء ٢٣٠ أيضا أذا جمعت أجزاء هذه الاعداد كانت مثل الجزء ٢٣٠

Ueber Zahlen - Geheimnisse und insbesondere über die magischen Quadrate, die, in 3×3 , 4×4 u. s. w. bis 10×10 Fächer getheilt und mit Buchstaben-Zahlen ausgefüllt, die in Länge, Breite, Queere gelesen immer dieselbe Summe geben, in besonderen Beziehungen zu den Planeten stehen und recht angewendet ihre besonderen Wirkungen haben; von Abū 'lwelid ismā'il ben 'ali ben elhasan elmālaqī. Ein dreigetheiltes Quadrat hat Bezug auf die Sphäre des Mondes, ein 4 Quadrat auf die Sphäre des عطارد, ein 5 Qdt auf الزهرة, ein 6 Qdt auf die Sonne, ein 7 Qdt auf المريخ, ein 8 Qdt auf المشتري, ein 9 Qdt auf زحل, ein 10 Qdt auf فلك البروج. Die Namen für diese Quadrate sind: المثلِّث , الشكل المثلِّث , المجتب , المربّع u. s. w., zuletzt المعشر.

ويتسلط به على السلاطين وللبابرة: Schluss f. 66: ويتسلط به على السلاطين وللبابرة يقدم شغلا الا يتم ويقضى حواجه عند كل احد ولا يقدم شغلا الا يتم على يديه بعون الله تعالي، وهذه صورته، تحت الاشكال المنسوبة التي الكواكب السبعة على الكال حمد الله المح Schrift: gross, breit, kräftig, pefällig, pocallos

Schrift: gross, breit, krāftig, gefāllig, vocallos. Ueberschriften in grösserer Schrift. Die Quadrate mit rothen Linien im Text. — Abschrift c. 850/1446.

Auf der Rückseite des 1. Blattes eine Stelle aus dem Leben des Abū nowās.

4116. Lbg. 830.

 8vo , 16-17 Z. $(15^{1}/_{4} \times 10^{1}/_{2}; 12-12^{1}/_{2} \times 9^{cm})$. — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel u. Verfasser fehlt. Der Titel ist etwa:

Anfang fehlt, vielleicht nur 1 Blatt. Das Vorhandene beginnt: نوعان زوج الفرد وزوج الزوج والفرد نوع واحد ولذلك انقسمت الاوفاق بهذه القسمة لانقسام كمية صلع كل وفق اليها الخ

Nach allgemeinen Bemerkungen über Eintheilung der talismanischen Quadrate kommen 2 Kapitel und ein Schlusswort.

فى ذكر طريقة وضع اوفاق نوع الزوج 13° باب. 1 فى ذكر طريقة وضع اوفاق نوع الفرد 15° باب. 2 ولنختم الكلام فى الاوفاق العددية بنكتة 17° خاتمة عى من مليح هذا الفن الخ

فاحتفظ ايها الاخ بما القيت الياني : Schluss f.186 نُحْظ باجبحه وليكن هذا آخر الكتاب والحمد لله الح Schrift: ziemlich klein, kräftig, deutlich, fast vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 906 Moll. (1500) von

و ابني الفتح محمد الشافعي المدينة الم

4117. Spr. 869.

8vo, 15 Z. (Text: 12 × 9^{cm}). — Zustand: nicht ganz reinlich.—Papier: gelb, giatt, dick.—Titel fehlt; er ist etwa:

رسالة في علم الأعداد للوفق Verfasser: s. Anfang.

قال تحمد بن المظفر الطوسي رحّه: Anfang f.85^a: أما بعد فان علم الاعداد للوفق من لطايف العلوم العقلية الخ

Anweisung, die Einer-Zahlen in 9 Quadraten zu gruppiren, und Anwendung dieser Figuren für bestimmte Zwecke, z. B. als Talisman im Kriege, zur Sicherung eines Gebäudes etc. Dies wird in 8 كن behandelt (zuerst f. 85°؛ كن أن الشكل ثالثة في ثلثة وهي الفرد اذا ضربتها في نفسها الخ) Dann kommt f. 88°. بعبلة خواص ما ذكر : \$28 Dann kommt f. 88° and ihre Gebrauchsanweisung. Das Ganze schliesst f. 89° والعزيمة التي تتلا عند العبل وهي برهبيه كدير العزيمة التي تتلا عند العبل وهي برهبيه كدير عنداب عفاهاليد هولا سمخاص سبعان سبعان سبعان اللذي ليس كمثله شيء وهو السميع البصير' تم وكمل'

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos, oft auch ohne diakritische Punkte. — Abschrift c. 900/1494.

4118. Pet. 694.

8vo, c. 25 Z. (Text: c. 16—17 × 11^{cm}). — Zustand: nicht recht sauber; der Seitenrand durch Anstücken verlängert. — Papier: gelb, ziemlich glatt und stark.

a) f. 58 ein Stück über die Gnadengaben Mohammeds (كرامات الحبيب), das schliesst: (كرامات الحبيب), das schliesst: ويعرف فصل هذه الامنا على الخلايف اجمعين und eine Anekdote vom Halifen 'Alī, betreffend seine Auffindung in einem Grabe an einem zu Balh gehörigen Orte. (Beides wol Schluss eines çüfischen Werkes über Mohammed.)

b) f. 59—61. Ein kleines Werk über talismanische Quadrate und geheime Kraft der Buchstaben في والحروف والحروف في , verfasst von في علم الأرفاق والحروف الموصلي und betitelt, nach der Vorrede: الدر الوفقية Lerfällt in عامة الله الذي اظهر سر الناسوت في المباني والظروف: Anfg: الحد لله الذي اظهر سر الناسوت في المباني والظروف: المن المناسبة فهذا مختصر في الوقوف على علم الأرفاق المن المثلث نفعد ظاهر وهو Beginnt: المناسبة من حروف كهيعص حميس اعلم ان المثلث نفعد ظاهر وهو Sie ist nicht zu Ende u. desgl. fehlt ganz die منتخب من حروف كهيعص حميس وله ميزان اخري غير هذه وهو Vorhandene bricht so ab: الميزان وصورتها بعد هذه الصورة Mit etwa 48 Figuren (meistens vielgetheilte Quadrate). Schrift recht klein, um

Mo. 363, f. 10 enthält talismanische Quadrate.

4119. Lbg. 808.

Format etc. und Schrift wie bei 6). - Titel fehlt; er ist nach der Einleitung f. 876 unten:

نيل المرام المعتبط لطالب المخمّس الخالي الوسط Verfasser in der Ueberschrift:

احمد بن محمد المقرى التلمساني

Anfang V. 1 u. 18:

احمد من وقفنا وافهما ما لم نكن نعلمه والهما وبعد فالعلوم من خير المنج وكل ذي فن لما يدنى جنج

Ahmed ben mohammed ben ahmed elmaqqari (u. auch elmaqri) ettilimsäni † 1041/1632 giebt in diesem Regez-Gedicht in 313 Versen Anweisung über Anfertigung und Einrichtung talismanischer Quadrate von 5×5 Feldern, deren mittelstes leer ist. Es heisst:

(ووسط الثالث هو الخالي وذلك العاطل زين الحال)

Die Ueberschriften sind:

فصل في شروط تسطيره وتحديده وتقطيره 88° فصل في ترتيب بيوته وكيفية ثبوته 88° فصل في تعبير بالعدد وتصعيفه على الرجه المعتمد 89° فصل في كيفية الادخال في هذا المخمس الحالي 89° فصل فيما يوضع في الوسط على طريق من طوي او بسط 89° Dann noch 6 فصل 6 Dann noch 6 فصل 6

Schluss:

وآله وسحيه ومن تلا فنال من حسن الختام املا In dem drittletzten Verse nennt sich der

Verfasser so: واحددُ المَقْرِيُّ عبده طلب الح Derselbe Gegenstand ist von

Derselbe Gegenstand ist von بن كهد بن بي الفاسى القصري الفاسى القصري الفاسى القصري الفاسى القصري الفاسى القصري أن الوفق الخماسي الحالي الوسط الحياسي الحياسي الحياسي الحياسي behandelt und mit Commentar versehen. Desgleichen von المرابعة بن المحمد السوسي
F. 91^b—96^a leer und f. 96^b—99 allerlei Kleinigkeiten. F. 100^b—102^a ein Gebet mit Mohammeds verschiedenen Namen.

4120. Lbg. 516.

Format (23 Z.) etc. und Schrift (zum Theil vocalisirt) wie bei 1). — Titel f. 7ª oben am Rande, etwas beschädigt:

كتاب الأغراق في جحر اسرار الأوفاق .(Nach Vers 4: الاغراق في الاسرار من اوفات).

Verfasser fehlt,

Anfang f. 7ª V. 1 u. 3:

الحمد لله الموقف بما من به على الوري وانعما وهاك في سر الجداول رجز البدي البدايع بها لما برز

Ein Regez-Gedicht über die Geheimnisse des talismanischen Quadrats, in 161 Versen; nach dem 8 letzten Verse verfasst im J. 1059 Rab. II (1649). Es zerfällt in Vorwort (مقدمة), Einer (العشرات), Zehner (العشرات) u. Schlusswort.

Schluss f. 10b:

والحمد لله على أن كمَّلَّهُ وخير ختم حمده والشكر لَّهُ

Auf den ersten Seiten von derselben Hand in rother kleinerer Schrift viele Erläuterungen. 4121. Lbg. 808.
4) f. 49-53°.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 49°: تقریب النائی من نظم الجزنائی

Verfasser fehlt; nach V. 4:

عهر الجزنائي

حمداً لمن أودع الاسرار فاظهر :Anfang f. 49^b آثارها . . . وبعد فهذا شرح على منظومة الجزنائي يكشف استارها ويرفع مقدارها الخ

Gemischter Commentar zu dem Regezgedicht des 'Omar elgeznä über die talismänischen Quadrate (الاوفاق). Dasselbe beginnt V. 1 u. 4: الحمد للم الموفق الحكيم ثم صلاته على الهادي الكريم وبعد فالمقصود من نظم عمر عمل الاوفاق وجيزا مختصر

فيه براعة: Der Commentar zum 1. Halbverse: فيه براعة الاستهلال ال المقصود في وضع الاوفاني ُ

Er ist unvollständig. Die letzte Textüberschrift f. 53°: وزوج الزوج وزوج الزوج والقرد والقرد wozu der Commentar: المنكلم عليه هنا كالمثمن والمربع وتحوهما وزوج

Für die zum Verständniss des Textes nöthigen Figuren ist Platz gelassen; sie fehlen hier überall. — F. 53⁵—58 leer.

Ueber solche Quadrate handelt auch Lbg. 922, f. 23° ff.; 706, 112°. 113°. Pm. 398, 115°. Mf. 80, 66°; 912, 119°. We. 1828, 53°. Spr. 1933, 83—85. 87. 88; 1148, 48°.

4122.

Hieher gehören noch Werke von:

- أحمد بن على بن يوسف البوني (1 البوني البوني (1 u. d. T. الحروف في علم الاوفاق والحروف
- به القرشي (2) بحمد بن احمد القرشي (2) به الآفات في علم الحروف والاوفائي

- الدريهم (8 † ملى بن محمد ابن الدريهم (8 أبن الدريهم (8 اقتاع الحذاق في انواع الارفاق
- um ⁸⁵⁰/₁₄₄₆, u. d. T. على اليزدي شرف الدين (4 كنه العراد في علم الوفف والأعداد
- احمد بن احمد بن عبد اللطيف الشرجى (5) كا الفوائد والصلوة والعوائد ما (898/1488, u. d. T. كا الفوائد
- خبد الروف المنارى (6 † 1081/1622, u. d. T.
 تسهيل الوقوف على غوامض احكام الوقوف
- 7) سالم بن احمد بن شيخان (7 أولان المقهد الحرفي وديوان المقهد الحرفي وديوان المشهد الوصفي
- 0. 1062/₁₆₅₂, على بن عبد القادر النبتيتي (8 مطالع السعادة الابدية في وضع الاوفاق u. d. T. والخواص الحرفية والعددية
- محمد بن محمد الفُلاذي الكشناوي السوداني (9 بهجند الآفاق وايصاح . 1164/1741, u. d. T. بهجند الآفاق وايصاح . اللبس والاغلاق في علم الحروف والاوفاق الدر المنظوم وخلاصة السر المكتوم und شمح على كا الدر والنرياني في علم الاوفاق und
- احمد بن عبد المنعم بن يوسف الدمنهوري (10 † الانوار الساطعات على .u. d. T. على ¹¹⁹²/1778, u. d. T. اشرف المربعات
- 11) على بن عبد الله بن احمد العلوى (11 † 1199/1785,
 u. d. T. ق علم الارفاق
- u. d. T. محمد بن على بن احمد الفارق (12 بلغة المشتاف في علم الاوفاق
- عجائب .u. d. T , محمد بن ابراهيم القدسي (13 الاتفاق في غرائب الاوفاق
- المواهب .u. d. T ويعيش الاموي ابو عبد الله (14 المواهب الروحانية
- كيفية الاتفاق وتركيب الاوفاق (15
- عمدة الاشراق في علم الاوفاق (16
- عروس الآفاق في علم الاوفاق (17
- زين الآفاق في علم الارفاق (18
- حدائق الاحداق في علم الاوفاق (19
- الرسالة الفاخرية في علم الاوفاف (20)

24. Geheimkräfte

a) der Buchstaben und Zahlen. 4123. Lbg. 530.

1) f. 1-4.

6 Bl. 8°, 18-19 Z. (20³/4×15¹/2; 19×14¹/2°m). — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser f. 1°:

كننر القوم والسر المكتوم للغزالي

الحدد لله رب العالمين ... قال... ابو حامد : Anfang الغزالي... قد اودعت في كتابي هذا جواهر خواص الحروف الخ

Geheimnisse der Buchstaben, zu verschiedenen Zwecken. Zuerst die الحروف النارية, dann الحروف النارية, dann الهوائية, dann النرابية, dann المائية behandelt, von Abū Rāmid elgazzālī † 506/1111. — Schluss ثم يسقى للمطلوب فانه ينحل بانن الله تعالى على المستحداً الله تعالى الله تعالى المستحداً الله تعالى المستحداً الله تعالى الله تعالى المستحداً الله تعالى
Schrift: gross, weit, gewandt, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1200/1785.

F. 4° unten ein kleines Gebet und eine Legende von Ibrähim.

4124. Glas. 100.

174 Bl. 8%, c. 23-25 Z. (16×11; c. 13-14×8-10°m).

Zustand: zieml. unsauber, auch fleckig, die letzten Blätter lose. — Papier: gelblich, einige Blätter röthlich, stark, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f.7*: مجموع من كل فن جيث أنه جواهر الكلام من شعر ومثل وفوائد من كل فاضل وآخر الكتاب اسماء وادعيات من كل شيء

Voraufgeht f. 1—6 ein فالنامة, dessen Anfang fehlt; Zusammenstellung von je 3 Buchstaben, mit Anführung von Qoranstellen als Deutung.

Schrift: gross, rundlich, vocallos. — Abschrift im Jahre 1210 Sawwāl (1796).

Das Hauptsächlichste in diesem Sammelbande, welcher auch Verse und Gedichte enthält, betrifft das Gebiet des Aberglaubens: Gebete f. 27—33. 138 ff. (نعاء الخوف). 146^a (نعاء الخوف). 155 ff. 5 Gebete für Mohammed (von احمد بن موسى المشرع الحارثي القادرى) und Namen Gottes und die in ihnen wirkenden

Kräfte f.43. 110 ff.; Kräfte gewisser Buchstaben f. 44—61 شرح بانت القدرة للغزالي; talismanische Quadrate f. 81—98. 102°—105°. 147 ff.; Beschwörungen f. 123; allerlei Mittel f. 25. 26. 64—80. 98 ff. 147°. 154. 162—165; Qorānstellen als Mittel f. 36—39. 119 ff. 127. 145. Dämonenlehre f. 105—109. Gebet beim Qorānschluss f. 41°; Vorzug der Sura 36 (سِيرَ) f. 142—145°; Bedeutung der Zahlen des Thronverses f. 145°. Die 16 Ramal-Figuren u. deren Namen f. 137; Räthsel f. 166; verschiedene Schriftzüge f. 121—123.

وعلى بن محمد مطير (von الزمزمى بابن علوان بابن الفارض u. a.); darunter الزمزمى بابن علوان بابن الفارض u. a.); darunter (يا من يري) السهيلي des العينية des العينية (يا من يري) السهيلي des العينية und f. 17—20 die بينى وبينك بارمة النخ) المنفرجة (اشتدي ارمة النخ) المنفرجة ganzen Versen, so dass jeder Grundvers, zu einer Strophe von 8 Halbversen wird. Anfang:

F.1656—1666 die الق" القطربية mit demselben Commentar wie Pet. 192, 15. Im Ganzen 40 Grundverse. In der Unterschrift betitelt: مثلثة قطرب.

Schrift: meistens von derselben Haud, in verschiedener Grösse, zum Theil blass; vocalles. — Abschrift um 1197/1783 (f. 35b. 76a), auch später.

4125. We. 1210.

231 Bl. 4¹⁰, 27 Z. (29 × 18¹/₂; 18¹/₂ × 10¹/₂cm). — Zustand: im Ganzen gut, obgleich im Anfang etwas unsauver n. überhaupt nicht frei von Flecken. — Papier: geib, glatt, stark. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe u. Goldverzierung, in Pappfutteral. — Titel von späterer Hand f.1²:

كتاب شمس المعارف ولطايف العوارف

so anch f.2° imVorwort, ebenso v. späterer Hand am Rand f. 1°: شمس المعارف الكبري للبوني

Verfasser ist der im 2. Titel genannte البوني, d. i.: مد بن على بن يوسف القرشي البوني الموقى ابو العباس محيى الدين وشهاب الدين

شهادة ازل فمن نور هذه الشهادة : Anfang f.1 اغترف المصطفين علما . . . أما بعد فللحف اعلام وللحقيقة نظام وللارواح بالمعارف الالهية اهتمام النخ

Obgleich oben auf der Seite anfangend, ist der Anfang doch nicht vollständig; derselbe ist in Cod. Uri 872: الحبد للم الذي اطلع شمس المعرفة من غيب الغيب حياة للبصاير الرخ womit auch HKh. IV 7658 übereinstimmt.

Ueber die den Buchstaben und Gottesnamen innewohnende geheime Kraft, auf Wunsch eines Freundes verfasst von Ahmed ben 'ali ben jūsuf elbūnī (auch elbaunī) † 622/1225.

Der Zweck ist f. 29: الماء شرف أسماء الله تعالى وما اودع في احرها من انواع الجواهر الحكميات واللطايف الالهاميات وكيف سر التصعيف العددي في نسبلا الحروف المجمات وكيف النصريف باسماء الدعوات وتابعها من حروف السور والايات Kein Uneingeweihter soll den Inhalt erfahren, Keiner unreinen Sinnes das Werk studiren! Es zerfällt in 40 Kapitel, deren Uebersicht f. 3a.b. Die Kapitel zerfallen in viele فصعل.

في حروف المجم وما فيها من الاسرار £.3 باب.1 والاضمارات

66 باب. 2 في ستر اوفاف الكسر والبسط [في اسرار المنازل الثمانية وعشرين الفلكيات 12 باب. 8] في اسرار البروج الاثنى عشر النيرات 170 باب.4 في سرَّ بسم الله الرحمن الرحيم وفضايلها 29 باب. 5 476 باب.6 في الاعتكافات والخلوة واسرارها في ذكر الاسماء التي كان جيبي بها 51 باب.7

عيسي بن مريم عم الاموات في ذكر الاربع ثواقيف واعمالها المنيرات 54 باب. 8 في خواص اوايل سور القران والايات البينات 14 باب.9 67 باب. 10 في النلويج لاسم الله العظيم الاعظم في خواص الفاتحة وما فيها من الاسرار ٢٥٠ باب.11 [في الاسماء السبعة من اسم الله الاعظم "73 باب. [12] 76 باب. 13 في ذكر سواقط الفانحة 86 باب. 14 في الاذكار والادعية المستجابات في الشروط اللازمة لكل احد واللازمة لبعض °92 باب. 15 99 باب. 16 في اسماء الله الحسنى وخواصها (in 99 فصل).

148 باب. 17 في خواص اسرار كهيعص 157° باب.18

في خواص آية الكرسي

في خواص بعص الأوفاق والطلسمات 1600 باب.19 لملوك الروحانيات واسرارها المخفيات

20. باب 164 في خواص سورة يش

في اسماء الله الحسنى وانماطها العشرة 176° باب.21 (22. bis 30. باب enthalten 2. bis 10. نبط.)

في خواص الحروف العربية وتصاريفها 184 باب.31

في القدسيات في كشف العروش المعنوبات 202 باب.32

في ذكر الاوراد والادعية الشريفة 210 باب.38 المسانجابات

فی ذکر اسماء امّ موسی عَمْ 214 باب. 34

في تقسيم الحروف على الملوك باب.85

باب .36 في اسماء [الله] الشمخيثية وخواصها

في اسماء الله الحسنى بجملتها وتاثيرها باب.87 في الحجر المكرم والكلام عليه في الرمز والدلالات باب. 88

217 باب 39. ا في الإدعية المفردة

في ذكر تصريفات الحروف العلويات 225 باب.40 في الاجساد البشريات

Das Werk schliesst f. 230° mit einem Gebet, dessen letzte Worte f. 231 أولا تاخير ما عجلت برحمتك يا ارحم الراحمين وهلي الله الخ Woran der Verfasser noch einige Schlussbemerkungen knupft: ان اسرار الحروف لا تدركه بشيء من القياس . . . ونسال الله تعالى . . . أن يشرح صدورنا بالمعرفة لمعرفشه وقلوبنا لحكمته وجميع اخواننا وكافظ المسلمين اجمعين ولاحول ولا قوة المخ

Schrift: ziemlich gross, gefällig, deutlich, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften, Stichwörter, Kreise roth. In rothen Doppellinien eingeschlossen. - Abschrift von علي الشامي, c. 1100/1898.

Nach f. 11 fehlen 8 Bl., nach f. 72 10 Bl., nach f. 216 ist eine grössere Lücke von wenigstens 11 Bl. S. auch HKh. IV 9092.

4126. Mf. 80.

67 Bl. 4^{10} , 21 Z. $(26 \times 17; 20 \times 13^{1/2} - 14^{\circ m})$. Zustand: an manchen Stellen fleckig und unsauber; der obere Rand ist besonders im Anfang wasserfleckig; von f. 49 an hat die Handschrift durch Nässe so gelitten, dass

der Text häufig beschädigt ist. Bl. 8 oben am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe. — Titel f. 3^a:

كتاب معانى اسرار الحروف

Dasselbe Werk, welches HKh. bloss السرار المحروف nennt, hat auch den Titel:

الطائف الاشارات في اسرار الفلك والحروف المعنويات

ابو العباس احمد بن ابي الحسن : Verfasser f. 8ⁿ: على بن يوسف القرشي البوذي

الحمد لله الذي ادار بيد الاسرار : Anfang f.3° ا لطايف افلاك الملكوتيات . . . أما بعد فللحق اعلام وللحقيقة فظام وللأرواح بالمعارف الالهية اهتمام الخ

Ueber die in den Buchstaben befindlichen Geheimnisse haben viele frühere Gelehrte Werke geschrieben, die aber in ihren Hindeutungen dunkel sind und der Erklärung bedürfen. Eine solche will Elbunt hier geben, obwohl er sich seiner unzureichenden-Kraft wohl bewusst ist. Er geht von Qoranstellen aus, in denen diese geheime Macht der Buchstaben bezeugt ist und weist dann, nach seiner Auffassung, diese, alle höheren und niederen Sphären und Wesen beherrschende oder beeinflussende, Kraft nach. Darauf beginnt er f. 29b den Nachweis, welch tiefer Sinn in jedem einzelnen Buchstaben der Reihe nach liege. Dieser Abschnitt beginnt: فاول دلك الالف وهو اول مخلوق في الحروف ومعم ثلاثة الاف ملك ومائة وتمانية وجعل فيه مراتب العالم كله الخ

واعلم انا لم نظهر من شرح : Schluss f. 65b المحروف الا ما ظهر برسم العبارة وتحتم رموز من نور الله تعالى بصيرتم تدرك على التحقيق وقد اتينا على ما اشترطناه من شرح اسرار الحرف على التفصيل والجملة . . . اذ كان ان يشرح صدورنا لمعرفته وقلوبنا حكمتم وجميع اخواننا وكافة المسلمين ولا حول الا باللم العظيم وصلى اللم الخ

In der Unterschrift werden einige grössere Werke des Verfassers aufgeführt: علم الهدي, مشرح الاسماء الحسنى ,اللمعة النورانية ,شمس المعارف , منازل الملوك الى منازل الملوك

Schrift: gross, flüchtig und in einander gezogen, oft schwierig, vocallos, auch fehlen öfters diakritische Punkte. Von f. 45^b an etwas kleiner und regelmässiger. Im Text oft Figuren, Quadrate und besonders Kreise. — Abschrift vom J. 689/1270. — Collationirt.

F. 66 findet sich ein Nachtrag aus einer Handschrift eines alten Schriftstellers

رووجدت في بعض النسخ من كلام المتقدمين), über die besonderen Eigenschaften des talisman. Quadrats (في خواص الوفق العددي) u. f. 66°, 67:

صفة بساط سليمان بن داود عم وهذه منافعه mit Abbildung desselben.

HKh. I 647 und V 1110b.

4127. Spr. 867.

56 Bl. 8°°, 15 Z. (18 × 18; 12¹/2 × 8¹/3°m). — Zustand: fleckig und nicht recht sauber. — Papier: gelb, ziemlich stark, glatt. — Einband: schöner Halbfranzbd. — Titel und Verfasser f. 1° oben (unrichtig):

الكشف الكلَّى للشيخ الاعظم محيى الدين ابن العربي Darunter richtig:

كتاب اقتناء الفوايد واقتناص الفرايد وهو مختصر من كتاب لطايف الاشارات في اسرار الحروف المعلومات والاوفاق المصمونات الذي الغد الشيخ ابو العباس احمد البوني

الحمد لله وسلام على عباده الذين : Anfang f. 1 . . . الما بعد فاعلم ايها الاخ وفقك الله وايانا . . . التي المحمد الله وايانا . . . التي المحمد الله والمانية المرابع المحمد المحم

Auszug aus demselben Werk, von einem Ungenannten, in 2 Abschnitten.

فى معرفة طبايع الحروف ومنافعها ' : f. 3° فصل . 1 من المحروف الالف وهو اول مخلون منها الرخ حرف الباء وفيها سرّ خفى ﴿ f. 4

Die Buchstaben werden nach einander behandelt, in einer von dem Alphabet fast ganz abweichenden Folge, zuerst از ف , zuletzt ه م س ب , und و. في معرفة الاوفاق العددية والحرفية £49 فصل .2 ومنافعها واوقاتها والم

فاؤلها ٣ فى ٣ تكتب على خرقتين :Anfang فانه اذا كتبه والشمس فى ٥ : Schluss f. 56° درجة من الحمل او عشرين درجة امن به من كل محوف ما دام معه والله اعلم

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. — Abschrift c. 1700. — Am Rande, besonders im Anfange, mehrfach längere Glossen.

4128. Lbg. 706.

204 Bl. 8°°, 25 Z. (21 × 15; 15¹/2 × 10°m). — Zustand: nicht besonders sauber, auch etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe. — Titel fehlt, steht aber in der Unterschrift (u. die 1. Hälfte auch auf dem unteren Schnitt des Buches):

قبس الانوار وجامع الاسرار

Verfasser fehlt; HKh. IV 9369 nennt ihn يوسف النَدَّوَرَمِي جمال الدين ابو الحاسن Nach einer Notiz daselbst hat er vor 607/1404 gelebt.

الحمد لله الملك الديان . . . أما بعد Anfang: الحمد فان البارئ سجانه وتعالى ابدع الموجودات واودع فيها على حسب اختلاف طبايعها الرخ

Das Werk des Jüsuf ennedwerem handelt ausführlich über die in den Buchstaben liegenden und wirkenden Geheimkräfte, auch über die talismanischen Quadrate. Es ist eingetheilt in 10 zläs, jede zerfällt in viele ungezählte dei. Da nach f. 2 mehrere Blätter, etwa 8, fehlen, lässt sich die Bezeichnung der 1. zläs nicht genau angeben: sie ist etwa

1. تالغه nicht genau angeben; sie ist etwa: مقالة . 1 في اقسام الحروف في دواير الحروف واشكالها ودعواتها المن fi.2b مقالة. 2 28 مقالة . 3 في خواص الحروف على الجملة في خواص الحروف على التفصيل 51 مقالة .4 58 مقالة . 6 في خواص الاوفاق العددية 610 مقالد .7 في خواص الاوفاق الحوفية 68 مقالة . 8 في خواص الاعداد في خواص الحيوان والنبات والمعادن 67 مقالة .9 في الاقلام الخارجة عن العربية والاوقات 73 مقالة .10 السعيدة والنحسة الخ لان كل ما يقع فيه لم : *Schluss f. 75 تطبئي النفس به

Für die 5. مقالع ist keine Ueberschrift da; vielleicht beginnt sie f. 53°.

Schrift: klein, gewandt, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften, Stichwörter, Zahlen roth. Mit einigen Figuren. — Abschrift im J. 1653/1648 von محمد بن برهان

F. 756-79° Türkisch.

4129. We. 1704.

Format etc. wie bei 28). — Titelüberschrift: رسالترقيقة قلب العيان في قلب حقيقة الأنسان الفها برسم تلبيذه محمد شمس الدين اليوب الخلوتي

الحد لله رب العالمين حدا يقدّس الجال :Anfang . . . أعلم يا اخي أن الكنز الاكبر والكبريت الاحمر الخ

Abhandlung des Ejjüb elhalwati † 1071/1660 über die geheime Kraft in den Buchstaben.

:Schluss f. 97° (Țawil) وقلنا لمن نهوي خلصنا لوجهكم فلا تستترعنا بحس ولامعني

4130. Spr. 870.

23 Bl. 4°, 23 Z. (23×16¹/2; 16¹/2×12°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich dick, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken. — Titel f. 1ª (von anderer Hand): ألواح الجواهر فلك, wofür es wenigstens heissen muss:

Verfasser ist nicht genannt.

الحمد لله الذي خلق الانسان :Anfang f.1b وهداه الي بيان البيان . . . قال افلاطون الحكيم وجدت في بعض الكنوز البخ

Plato erfährt angeblich die folgende Unterweisung von einem uralten Seih, bei dem er 20 Jahre in die Lehre geht, und mit dessen Hülfe er die angeblich in einem Schatze gefundenen Tafeln verstehen lernt.

Das Werk handelt über Buchstabendeutung; diese Wissenschaft erschliesse alle Geheimnisse; es beginnt f. 2ⁿ: قال خلف الله تعالى الكاينات بعض الله بعض الم

F. 23b stehen die Namen der 64 Schutzengel (الماء المائكة الموكلة), wovon aber nur 60 aufgeführt sind (die letzten: المحكاايل والمصاايل ودغناايل وعناايل وعناايل والمصاليل ودغناايل وعناايل وكمل والله اعلم بالصواب:

Sohrift: gross, kräftig, rundlich, unschön, doch deutlich. Zahlen und Stichwörter und Buchstaben roth.

Abschrift von عبد الحميد im Jahre 1220 Gomädä II (1805).

4131. We. 1179.

169 Bl. 4to, 21 Z. (29 × 19¹/₂; 19 × 11¹/₂cm). — Zustand: im Ganzen gut; der obere Rand wasserfleckig. Nicht ganz frei von Wurmstichen. — Papier: gelb, glatt, zieml, stark. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe. — Titel und Verfasser f. 1^a:

كتاب سرّ الخليقة لبليناس الحكيم ويقال تعليل الخلف لبليناس الحكيم

اقول علي كتابي هذا وأصف : Anfang f. 1 . فمن الحكمة التى ابدت بها لتسمو حكمتى . . . فمن اتصل كلامي بطبايعه فتحركت طبايعه فهو كامل الطبايع سليم من الاعراض الخ

انا بلينوس الحكيم: Der Verf. nennt sich f.1b: الحكيم الحكمة صاحب الطلسمات والتجايب انا الذي اوتيت الحكمة من مدبر العالم خصوصية انتقلت مع طبيعة الج

Also Belinüs oder Belinüs (doch wohl Plinius) erzählt, dass er das, was er hier mittheilt, entnommen habe einem Buche, das er unter der Bildsäule des عرمس الثلث vergraben aufgefunden habe. Dieser also ist hier als der eigentliche Verfasser bezeichnet. darin die Ursache und Wesenheit der Dinge, irdischer und überirdischer, ergründen und erörtern, und giebt f. 3ª als Inhalt des Werkes — das, abgesehen von f. 26°: باب علل المخلوقين, nicht in Kapp. oder Abschnitte getheilt ist -فاقول على العلل المعلولة والعالة والاسباب : dies an المستبنة في الكل والجزؤ والمفرد والمشارك والخاص والعام فى كل انحو من الخلف وكل نوع وكل جنس من المشاهد والغايب ادناه واقصاه ومبتداه ومنتهاه والطاهر والباطي والاول والاخر والدنيا والاخرة والمعقول والمجهول

ولم ندع مع دلك ما صغر من الخلف وخفى ولا ما عظم وظهر في العالم كله واقطاره وغايبة الكل للكل والجزؤ للحزؤ والخاص للخاص والعام للعام في كل وجه من الوجوة المتصرفة المتصلة والمنفصلة والوجوة المجوهرية اللازمة غير المنفصلة ولا المنقسمة في جميع الاتحاء في العالم مما علا وما سفل وتخبر ايصا بانواع علل النايرين والارواح المتفكرة واجناسهم والاسباب العاملة بدوران الفلك والنجوم السيارة والواقفة وعلل العلوية، وتخبر ايصا بانواع علل الظلم والاجساد المجوهوية واجناس الاجساد المجرية واسباب الصهم الموات التى هي معمولة منفعلة بتصريف الازمان والدهور وممز الرياح والحركات واختلاف البقاع والاماكن والحدود في اقصى السفل وادناه واعلاه وتخبر ايصا بانواع علل التراكيب والافاعيل والجواهر والطبايع والمعادن والنبات والحيوان في الكل والخاص والجزو لوحدانيته وكليته وخاصته وتركيبه وافاعيله ثم لم ندع ايضا علل الحواس الخمسة في الانواع كلها التي ذكرناها من الرييح واللون والطعم والصوت واللمس والحس ولم نقصر عما نالته عقولنا وقوبت عليه فكرتنا من ايصاح الكتاب وتنويره وبيانه ليسهل على المتعلم الحريص . . . ولم نقصر عن جميع العلل كلها الخاصة والعامة في كل وجه شيئا

Schluss des eigentlichen Werkes f. 168b: وصار ذلك غذاء له حتى تم وصار قويا كالثمار التى طلعت في اغصان الاشجار وهن صعاف ثم استمدت من المها التى ولدتها في اغصان الاشجار حتى تمت وكثرت كذلك الحيوان و

Es folgt dann noch ein Nachwort des Uebersetzers, dessen Schluss f. 169*: يمنحل غليط على تكوين العالم الاكبر يكون العالم الاصغر هذا لخري ولذلك سميت هرمس المثلث بالحكمة تم الكتاب والسفر من قول بلينوس الحكيم وصلى الله النخ

Aus f. 168b (und fast ebenso f. 25b) ergiebt sich, dass der Verfasser, dem es beigelegt ist, بلينوس, dies Werk genannt habe: بلينوس, u. dass der Uebersetzer desselben الكتاب الحامع للشياء (?] استاخيوس أثياجنوس إشاحيوس أثياجنوس ساحيوس wofür f. 25b aus Versehen aus der vorigen Zeile بلينوس wiederholt ist — Bischof gewesen u. in Neapolis gewohnt habe [القس الذي منزله بنابلس], und dass das Buch auch heisse: كتاب العلل.

Schrift: gross, gewandt, gleichmässig, deutlich, stellenweise vocalisirt. — Abschrift im J. 1011 Ramadān (1602) von عثمان تجم الدين العبادي

4132. We. 1769.

8vo, 17 Z. (15 × 10¹/₄; 10¹/₉ × 6¹/₉^{cm}). — Zustand: im Anfang nicht recht sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel und Verfasser f. 53^a:

هذه رسالة لطيفة في معرفة الحروف للامام ابي القاسم الاندلسي

'Isā ben 'abd el'azīz eliqliśī abū 'lqāsim will die Herleitung jedes Buchstabens im Alphabet, der Reihe nach, erörtern und damit zugleich seine Bedeutung feststellen; denn die geheime Kraft der Buchstaben sei unleugbar. Er widmet daher jedem Buchstaben ein eigenes Kapitel. Er beginnt f. 55° mit:

قال الامام ابو الحسن علي بن محمد النحوي الالف مشتقة من الالفة الخ بالداء والمتقاقها من المبارك اشتقاقها من المباهات الخ من المباهات الخ سلامان المباهات الخ

باب الباء وفي مشتقة من البدن وانما سميت بذلك 48 F. 85 و Biebt der Verf. an, wie oft jeder einzelne Buchstabe im Qoran vorkomme und sagt: jeder dieser Buchstaben lege für den

Gläubigen Fürsprache bei Gott ein; wer das bedenke, habe nichts Angelegeneres zu thun, als sich auf Lesen u. Anhören des Qoran zu werfen.

او نهاه عن استغراف وقته فيه بل: *Schluss f. 87 عليه يحيى ويموت ويبعث وبحشر والله تعالي اعلم' تم

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, gewandt, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift vom J. 1082 Ďū'lbigge (1672).

4133. We. 1735.

8°°, c. 24 Z. $(20^9/3 \times 15; 15^1/9 \times 11^{cm})$. — Titel und Verfasser fehlt; s. Anfang.

قال العلامة محمد بن محمد الصالحي: Anfang f.119 في خاتبة كتابه الغرف العلية في طبقات الحنفية قال العلامة عز الدين المقدسي اول الحروف آ وهو الف الكيف لا يمشله من كتب ١٣ الفا

Dies Stück behandelt die Bedeutsamkeit und geheimen Kräfte der Buchstaben der Reihe nach. Es ist entnommen dem Schlusswort des Werkes الغرف العلية الخ des Mohammed ben 'all ben mohammed eççālihi ibn ţūlūn † 958/1546 (954).

ي يسجون له الاملاك بالليل :Sohluss f. 120b والنهار . . . وعلقها على من به الحمي المثلثة بعد تأجيمها خمسة ايام فانها تزول عنه بانن الله تعالى

Schrift: ziemlich gross, rundlich, etwas flüchtig, vocallos, nicht undeutlich. — Abschrift c. 1200/1785. — F. 121. 122 leer.

4134. We. 1709.

151 Bl. 8v°, 15 Z. $(20 \times 14^3/4; 14^3/4 \times 8^1/2^{cm})$. — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, grob, stark, ziemlich glatt. — Einband: schwarzer Lederband mit Klappe. — Titel f. 1° (und so auch im Vorwort f. 1°):

المفتاح لبعض اسرار الكريم الفتّاح عدد البهنسي Verfasser:

الحمد لله الكريم الجواد الودود : Anfang f. 16 الباسط . . . وبعد فان من انفع العلوم واشفى الكلوم علم الحروف وطبايعها واسرارها النخ Von den geheimen Kräften der Buchstaben, von Mohammed elbahnast. (Es giebt Mehrere dieses Namens, vielleicht ist es der in No. 3188 vorgekommene, † c. 1001/1592.)

Der Schluss fehlt. Das Vorhandene hört f. 39° auf mit den Worten: فانزع مند الحروف عند المجادبة وعوص مكانها الحروف المجذوبة

Schrift: gross, kräftig, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. Mehrfach talismanische Quadrate im Text. — Abschrift um 1018/1609. — HKh. VI 12604.

4135.

1) Spr. 869, 9, f. 90.

: Titelüberschrift und Verfasser f. 90* خواصّ الحروف لابراهيم بن اسباط البعلبكي

قال . . . البعلبكي ً كنت قد سافرت :Anfang بتجاره الي بلاد العراف فاجتمعت بقوم من التجار الخ

Die geheimen Kräfte der Buchstaben, von Ibrähim ben asbät elba'labakkī. Von dieser Abhandlung nur das 1. Blatt erhalten; der Verfasser beschreibt sein Bekanntwerden mit einem Zahlenweisen, der ihm das Folgende auf sein Bitten mittheilt. Das eigentliche Werk beginnt alsdann f. 90° so: هناه خاله الله خاله المحروف العربية ثمانية وعشرين حرفا المحروف العربية ثمانية وعشرين حرفا المحروف العربية ثمانية وعشرين حرفا المحروف عملاً يهمل به بالخاصية عملاً يهمل به بالخاصية عملاً عملاً عملاً يهمل به بالخاصية عملاً عملاً عملاً عملاً يهمل به بالخاصية عملاً عملاً عملاً عملاً عملاً عملاً عملاً عملاً عملاً يهم بالخاصية وعشرين عملاً ع

2) We. 1539, 8, f. 65^b—86^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

الحد الدرب العالمين والصلوة والسلام: "Anfang f.65 ... فها انبهك على للحروف للحارة والباردة والرطبة واليابسة الخ فصل في ذكر الاوقات السعيدة من النحسية "66 فصل في ذكر اضمار ملائكة الاحرف التي لا تتم الاعمال الابها "70

Ueber geheime Buchstabenkräfte und Anweisung zur Benutzung derselben.

Daran schliesst sich f. 71^b—78^a die Angabe von allerlei Mitteln gegen Krankheiten oder Uebel oder zur Erreichung dieses oder jenes Zweckes, wobei Geheimzeichen, Buchstaben oder einzelne Worte oder Verse des Qorān die Hauptrolle spielen. Dann folgt ein Abschnitt f. 78^b—86^a, in welchem die geheimen Kräfte der Buchstaben mit Rücksicht auf die 4 Elemente ausführlicher (und mit Tabellen belegt) dargestellt werden; derselbe stützt sich zum Theil auf das Werk المونى des لطايف الاشارات des للاشارات

4136. Lbg. 922.

50 Bl. 8vo, 23 Z. (21 × 13¹/₂; 15¹/₂ × 8¹/₃^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f.1^a (u. ebenso in der Vorrede):

ك" رسالة الأصول والضوابط كن علم الحرف والصنعة لافلاطون الالهي Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين :Anfang . . . أما بعد فهذه رسالة من اخ صادي النصح في المقال الي اخوان من رضاع ثدي الحكمة الخ

Eine dem Plato zugeschriebene Anweisung zur Geheimlehre (Buchstaben, زايرجة, Beschwörungen, talismanische Quadrate etc.), in 10 خفة. (Der Verfasser ist f. 2°, Z. 3

في الكلام على الاصل في علم الحبف f.2ª محفد 1.

في الاوقات المختارة لاعمال الخير 30 تحفة .2

في اختيار الاوقات عَفق 3.

في كيفية استخدام الملائكة على العوم "13 تحفة .5

فيما ذكرته الحكاء الاقدمون عن الزيرج 18 تحفظ .7 وما يقوم مقامها من غيرها

في الكلام على وضع الاوفاق وتنزيل 23° تحفة.8 الاعداد فيها واستنطاقها

في الكلام على الذكر بالاسماء الحسنى °30 تحفة .9

فى كالم جاء لقيود وضوابط لا تقدم 40 تحفد 10.

فخاب ظنه وتوقّاه الله تعالى : Schluss f. 48° : يكن وهذا آخر سرّ الايجاد وقد فترح الله فيه بما لم يكن ظني . . . حتى لا يكون فيه متّسعا لـغيـره انه الوهاب الكريم . . . وسلامه على سيد الاولين الخ

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gleichmässig, vocallos.
Ueberschriften und Stichwörter roth. Text in rothen
Linien. — Abschrift von خمد بن سليمان im J. 1069
Śa'bān (1659). — Collationirt. — HKh. I 869.

F. 49b. 50a einige abergläubische Mittel.

4137.

1) Spr. 1934, 5, f. 19-30. Format etc. und Schrift wie bei 4.

Ein Bruchstück über die den Buchstaben innewohnenden geheimen Kräfte u. Anweisung, wie dieselben zu benutzen sind. Es beginnt hier in Kapitel 1, in Besprechung des Buchstabens und fährt fort, nach der Reihenfolge des Hebräischen Alphabets, bis zu Ende desselben. Die hauptsächlichsten hier benutzten Schriftsteller sind البونى und البوروريس und البونى.

في ذكر بعص خواص : (فصل 2 in 2) 2. Kap. f. 25 في ذكر بعض خواص العربية على سبيل الاجمال

في خواص الحروف المستالا بالأليق 25 فصل 1. المذكورة قبل

Dies wird in einem Gedicht von 17 Versen (Tawil) abgehandelt. Anfang:

فهتى أَسْتُنقُصَات الحروف ذكرتها

ليقوي ببعض بعضها صُنْهُ قد جلا

في خواص الحروف المسمّاة بالأشبة 26° فصل .2 المذكورة ايضا قبل

(die Buchstaben in hebräischer Reihenfolge).

فى ذكر شرح الاسماء وبعض خواصها: (فصل 1028) *3. Kap. 27 (in 28) وطريقة تكسيرها فى الاوفات الخرفتى وفيه ١٨ فصلا أ فيما ورد على حرفين ووضعه فى الوفق *27 فصل 1. غيما ورد على حرفين وضعه فى الوفق *27 فصل أخير ممكن فمنه اسمه تعالي الرب المالك النخ غير ممكن فمنه اسمه تعالي الرب المالك النخ : الحتى .u الحق noch behandelt الرب von letzterem nur 1 Zeile vorhanden, das Uebrige fehlt.

F. 28 gehört zu einem späteren Abschnitt dieses Werkes. Desgleichen f. 29. 30: sie enthalten die Fortsetzung eines Gedichtes auf 3 (Basit) über die Verwendung der Buchstaben zu talismanischen Zwecken (das Metrum öfters unrichtig). Es ist den Versen eine weitere Ausführung in Prosa beigegeben. Der hier zuerst vorhandene Vers f. 29° ist:

ومن اراد دخولا في حواجة عند الملوك ويحظى عند ما برد Verse ähnlichen Inhalts f. 30° (gleichen Reimes u. Metrums), dem الامام الغزالي beigelegt. Die Verse sind mit rother Dinte. — Am Ende derselben steht von anderer Hand untergeschrieben: تس المجموعة من مجاميع الفقير لربّه ابو العلى الحنفي (nebst dem J. 1165/1752), was gewiss unrichtig ist.

Am Rande stehen häufig, mit sehr kleiner Schrift, (längere) Zusätze; auch bisweilen zwischen den Zeilen kleine Glossen.

2) Spr. 1934, 4, f. 17—18.

8vo, 17 Z. (Text: 11¹/₂ × 8¹/₂cm). — Zustand: unsanber. — Papier: gelb, ziemlich glatt, stark.

Bruchstück desselben Werkes, aber aus einem späteren Abschnitt. Beginnt hier im 1. Kap.

فى ذكر بعض خواص الحروف الهندية على 170 باب. 2 سبيل الاجمال [فبنها ما ذكرت اشراسيم الهندية في مصنفها الخ]

في ذكر بعض خواص الحروف : (فصل 18° (in 28 باب. 3 الهندية الموضوعة في الوفوف وطريقة تكسيرها في الاوفاق العدديّ وفيه ايضا آآ فصلاً

في معنى الاوفاق " 18 فصل 1.

في جمع الاعداد على النظم 18ª مقدمة .1 الطبيعي اعنى بزيادة واحد واحد

في عدد بيوت الأوفاق 18^b مقدمة .2 [اعلم أن العدد لا نهاية له]

Schrift: klein, zierlich, gleichmässig, deutlich, etwas vocalisirt. Rothe Ueberschriften. — Abschrift c. 1700.

4138. Lbg. 554.

Format (15 Z., Text: $15 \times 9-10^{cm}$) etc. u. Schrift wie bei 8). — Titel f. 156^a :

ر" في طريق القوم على مسايل لازمة في الطريق Verfasser fehlt,

حدا لمن خص نبينا محمدا صقم : Anfang f. 156b جدافذ سرّ الذات . . . فسري سرّه في الاسماء والصفات الرخ

Ueber die Geheimnisse der Buchstaben (des Wortes und anderer) und die daraus abzuleitende Erkenntniss Gottes.

وان الله تعالي يعلى قدرهم ويعظم: •Schluss f.160 شانهم وان لا يحرمنا فصل شفاعة النبى صعّم وشفاعتهم• Die Blätter folgen so: 156—159. 161—164. 160.

4139. We. 1141.

106 Bl. 8v°, 17-20 Z. (21¹/₃×16¹/₂; 16-17×11-12cm). Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe.

Titel fehlt. Es ist ein Sammelband, der ausser einigen Persischen Seiten (21^a. 36. 45 bis 48^a. 99. u. e. a.) und etwas Türkisch (f. 22), Arabische Stücke enthält.

Hier kommen hauptsächlich Gebete (meistens kürzeren Umfanges) vor, welchen in Rücksicht auf die in den Buchstaben als solchen liegenden geheimen Kräfte eine besondere Macht beigelegt wird. — So zuerst f. 1° wird die 1. Sura in 7 Theile zerlegt, jeder mit Anrufungen Gottes (mit seinen verschiedenen Namen) und zuletzt mit 4 Buchstaben in der Reihenfolge des versehen: dann wird ein Schlussgebet hinzugefügt, um das Ganze noch wirksamer zu machen.

Ueber die Kräfte der Buchstaben handelt f.3°. Einige دعاء الحاجا الحاجا f. 4°. — Allerlei Gebete, namentlich auch solche bei der Wallfahrt, stehen f. 9. 6—8. 10. Verschiedene نكر f. 11 ff. und Angaben, welche Qoränstellen zu bestimmten Zeiten zu lesen und was dann zu beten sei, f. 14 ff. — Ein längeres Gebet, überschrieben خاء بانتا العظمة f. 16° ff., aus fast lauter Anrufungen Gottes bestehend, u. andere bis f. 20°. — Einiges über عبد القادر الكيلان f. 24°. b. — Wirksame Gebete als Mittel für oder gegen Allerlei f. 25. 34. 35. — Benutzung der in den Gottesnamen liegenden geheimen Kräfte f. 26—31°. — Ferner eine besondere Abhandlung über die Kräfte der Buchstaben f. 31°—33°.

1. فصل التهجي وبيان عوة حروف التهجي وبيان 31° فصل المحكلات الاسماء موكلاتها وطريف استخراج موكلات الاسماء على المقطعات على 33° فصل المقطعات على 33° فصل المقطعات على المحكمة steht ein auf die Benutzung der Buchstabenkräfte bezügliches Gedicht von 96 كوده (Tawil), das beginnt: اذا رمت انجاز الامور المهتمة عليك خالي الخوف في الى ساعة und f.48°. 50. 51 eine Anweisung in Prosa, wie

mit den Buchstaben zu verfahren sei, um ihre

Kräfte zu verwerthen. Eine andere f. 53–56. — F. 49 Notiz über المحمد بن محمد بن محمد المناقلي المواقلي المواق

F. 63-78 enthält eine Menge astronomischer Notizen, von denen eine überschrieben ist f.75°:

في معرفة تقويم القمر وهو موضعه من فلك البروج F. 79—97 die Abhdlung des رقيف الحاربيني, betitelt: والدقايف في حساب الدرج والدقايف Der Titel steht so in der Vorrede, eine besondere Titelangabe ist nicht vorhanden. = We. 1810, 4. Anfang u. Schluss ebenso. F. 85° steht aus Versehen in der Ueberschrift 400 Kapitel statt 700.

Schrift: Türk. Hand, ziemlich klein, gefällig, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter u. Zahlbuchstaben roth. — Abschrift im J.1173 Çafar (1759) von عليم الله الهائدي

F. 98 eine (wol zum vorhergehenden Werk gehörende) Tabelle; enthält: جدول جنس خارج الصرب بالصب العرب .— F. 100. 101 einige chronologische Erörterungen; desgleichen f. 103. — F. 104. 105 einige astronomische Tabellen (zuerst: جدول يعرف منه قوس الرؤية من المكث .— Endlich f. 106° Notiz über معرفة تقويم الكواكب وتسييرها في بروج الاثنى عشر عالم الكواكب وتسييرها في بروج الاثنى عشر عارجات الكواكب وتسييرها في بروج الاثنى عشر عالم الكواكب وتسييرها في الكواكب وتس

4140. Spr. 810.

8 Bl. 8°°, 17 Z. $(21^{4}/_{2} \times 15^{4}/_{2}; 14 \times 8^{4}/_{2}^{\text{om}})$. — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, zieml. stark u. glatt. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken. — Titel f.1°:

شرح دائرة الشيخ الشاذلي

الحمد لله رب العالمين وصلي : Anfang f. 1b الله على سيدنا . . . نقل من خط سيدنا . . . عبد الوهاب الشعراني رَةَ قالُ ذكر دايرة سيدي الشيخ [ابي] حسن الشاذلي رَةَ ولنقدم على ذلك نبذة من فصائلها وبيان خواصها . . . والكلام على الاية الكريمة التي تكتب من داخل اسمها،

Erklärung (u. Abbildung f. 6°) des mystischen Kreises des الشانلي, d. i. الشانلي الم الحسن عبد الجبار الشانلي أو الحسن عبد الله بن عبد الجبار الشانلي معدد الجبار الشانلي المعداني nach عبد الوهاب الشعراني

Schliesst mit genauer Angabe der Vocale u. Konsonanten der darin vorkommenden sonderbaren Wörter (wie سيقاطيس oder سبقاطيس بالف وصل وميم مكسورة : zuletzt وياء مشتاة من تحت ساكنة ونون موحدة من فوق ساكنة انتهي ما نقل عن اتباع الشيخ ابي الحسن الشائلي رة من ايتة الشائلية رم اجمعين امين

Darauf folgen noch f. 66—8° einige نباضة, Angabe, wie man durch Lesung gewisser Qoranstellen zu einer bestimmten Zeit, unter Anwendung gewisser unsinniger Wörter, dies oder das erreichen könne.

Schrift: ziemlich gross, gewandt, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1750.

4141. Pet. 66. 2) f. 116-336.

Format etc. wie bei 1) (17 × 10; $13^{1/2}$ × $6^{3/4}$ cm).

Titel fehlt. — Inhalt: Abschrift eines Heftes (کراست), das über علم الرمل handelt.

وجدت :Es beginnt, nach dem Bismilläh, so وجدت طفق كراسة فنقلته كما هو بغير زيادة ولا نقصان معرفة البيوت السعيدة والنجسة وهي كما تري الاول بيت الروح والحياة سعيد الخ

Nach f. 13 ist eine Lücke; es scheint zu dem Stücke zu gehören f. 73. — F. 14 gehört nicht zu dem vorhergehenden Stücke, auch wol nicht zum folgenden, sondern wahrscheinlich vor f. 74. Es beginnt mit Anführung einer Stelle aus Ibn hallikan, in welcher Müsä eine Geschichte von sich erzählt, die die Kraft gewisser Worte bezeugen soll. (Nach f. 14 fehlt

etwas.) - Mit f. 15 beginnt ein Werkchen, dessen Anfang hier fehlt; es betrifft das und handelt über Kräfte, Wesen, Bedeutung und Eintheilung der Buchstaben. واعلم أن الحروف النارية: So heisst es f. 184: هي خفيفة مطلقة . . . وهي 🖥 طَ 🐱 . . . وهي آم ش ق الهاء حرف جليل نوراني الخ Von den Kräften der Buchstaben f. 211: أعلم أن قوي الحروف تنقسم على ثلثة أقسام الرخ Dabei wird dann gehandelt von التصريف [f. 21] اعلم أن التصريف فرع من التعريف فيصبح به und f. 22 heisst es: [خرق العادة وعالم الغيب واعلم أن أرباب التصريف على درجات فمنهم من وقب الله لم النصريف في عالم العناصر فقط كتصرف ابراهيم عَم في عنصر النار بالتبريد، الخ واعلم أن انقسام الحكية الى الخير والشر جباب : 460. من حجب الله تعالى كانقسامها الى النور والعلم والجهل F. 29a wird berichtet, dass die Kunde der geheimen Bedeutung der Buchstaben (علم اسرار الحروف) von Gott verliehen sei dem Adam, dann dem شيث (Seth), d. i. اغاثاديمون (Seth), u. s. w. bis auf 'Isā, Mohammed, 'Alı, Hosein, Zein el'ābidīn, جعفر الصادق, محمد الباقر, Zuletzt wird gehandelt über : الجفر الاحمر والجفر الاكبر والجفر الاصغر والجامع والصحيفة وكتاب على عمَّ

Das Werk schliesst f. 33%: منهج عبيب ومنهج الخر ما اجراه الله علي لسان القلم عبيب وهذا آخر ما اجراه الله علي الانسان ما فهم . . . والحمد لله علي ما فهم . . . علي الانسان ما لم يعلم بعون الله وحسن توفيقه وصلي الله الح Schrift: ziemlich klein, flüchtig, nicht undeutlich, vocallos. — Abschrift etwa um 1000/1591.

WE. 27, f. 4^a—7^b: ein Gedicht über Buchstaben-Geheimnisse: s. No. 2992, 3.

Von den Kräften der Buchstaben ist die Rede: We. 1141, 31^b—33. 48^b—51. 53—56. 60. 61; 1539, 78^b—86. Speciell tiber die im | liegende Kraft Pet. 520, 16^a und die des Buchstaben — We. 1212, 19^a. Ueber die Kraft gewisser Formeln u. Zeichen We. 1769, 50—52.

4142.

Werke dieser Art sind noch folgende:

- ابو حامد الغزالي von اسرار الحروف والكلمات (1 † 505/1111 und الحمد بن على ابن المامون أو22/1225 + احمد بن على البوني 586/1190 und ألبوني
- ر" الشهود في الحقائق على طريقة علم الحروف (2 von demselben
- الرسالة الجيمية له ايضا (3
- شرف الشكليات واسرار الخروف العدديات لم ايصا (4
- يوسف بن ابي بكر von الشامل في علم الحروف (5 خوسف بن ابي بكر von الشامل في علم الحروف (5 ألسكاكي
- على بن احمد von الالماع بطرف الانتفاع (6 الحرالي النجيبي + 687/1239 ألحرالي النجيبي
- المدخل الى علم الحروف لابن العربي (7
- المبادي والغايات في اسرار الحروف المكنونات (8 والاسماء والدعوات له ايصا
- الكشف الكلِّي والعلم الإنَّى له ايضا (9
- 10) لحن الحروف von الحروف † 669/1270.
- على بن محمد von تيسير العرف في علم الحرف (11 ما بن الدريهم /1861 أبن الدريهم /1861
- تمييز الصرف في سرّ الحرف له ايصا (12
- oder auch) درة الآفاق في علم الحروف والآفاق (13) عبد الرحمن البسطامي von (شمس الآفاق النخ um 890/1417.
- لوامع انوار القلوب وجوامع اسرار الغيوب (14
- درر الفاظ البلغاء وغرر الحاظ الفصحاء (15
- العقد المنظوم والدر المكتوم والنقد المختوم (16
- كعبة الاسرار الزاهرة وعرفات الانوار الباهرة (17
- von dem-) ازهار الآفاق في اسرار الحروف والاوفاق (18) selben .
- عبد السلام von نزهة العارفين وتوضل الكاملين (19 um ابن محمد بن عبد الغفار الشليلي
- الياس بن عيسى von ك" النسخير الاكبر (20 † الاقحصاري + 967/₁₅₆₀
- عبد القادر بن محمد von را في اسرار الحروف (21) عبد القادر بن محمد t c. 1040/1680.
- سالم بن von البرهان المعروف في موازيين المحروف (22) مالم بن شيخان (22) † احمد بن شيخان

- منتهى الطلب في قسمة حروف الرئب على الكواكب (23 السبعة والراس والذنب له ايصا
- احمد بن von احياء الفؤاد بمعرفة خواص الاهداد (24) المعداد + 1192/1778 عبد المنعم بن يوسف الدمنهوري
- حلية الابرار فيما في اسم على من الاسرار له ايضا (25
- عبد الله بن على بن حسن von اللمحة في علم الخروف (26
- محمد بن محمد الكوفي von كشف الاشارات للروفية (27
- عبد الجليل بن فيروز الغزنوي von معاني للروف (28 على بن عيسى الرمّاني und
- احمد بن محمد von الوشى المصون واللؤلؤ المكنون (29
- يوسف بن von الادوار في علم الحروف والاسرار (30 عبد الرحمن العغربي
- محمد المري سعد الدين von ر" حقائق الحروف (31)
- تيسير المطالب لكل طالب٬ في الاسماء وللروف (82 von محمد بن يعقوب التونسي
- درة المعارف الالهية في الاسرار الحرفية (33
- 34) Mehrere dem Adam beigelegte Schriften (السفر المستقيم ; سفر الخفايا ; سفر آدم) (ك" الملكوت وعلم الجبروت .
- هفر شيث : Desgleichen
- افلاطون von الحافية في علم الحروف (86).
- حر الفوائد الحرفية وسرّ الفرائد العددية (37
- روض الاسرار العددية وحوص الانوار الحرفية (38
- سبر الصرف في سر الحرف (39
- سقط الزند في علم العدد (40
- وشي الجلال ولؤلؤ الكمال (41
- وشي الاسما ولؤلؤ المستمي (42
- المطلب الاسنى في علم الحروف والاسما (43
- فتنح الكنوز الحرفية وفك الرموز العددية (44
- كا الغين في الحروف (45

b) der Gottesnamen.

4143. Spr. 1934.
6) f. 31-38.

8°, 19 Z. $(18 \times 13^3/4; 15^1/9 \times 10 - 11^{cm})$. — Zustand: lose Blätter, etwas unsauber. — Papier: gelb, glatt, dick. — Titel und Verfasser f. 31^a :

البعون اسمًا تنسب الى الشيخ شهاب الدين المقتول رحم

قال اذا اراد الدخول على الملوك : Anfang f.31^b وان داوم والامراء وارباب الدول يشرأ الاسم «آا مرّا وان داوم على قراءته نار قلبه وزال الشرك منه وهو هذا الاسم سبحانك لا اله الّا انت يا ربّ الخ

Von den Wirkungen der so u. so oftmaligen Lesung eines der göttlichen Namen, deren hier 40 behandelt werden, von Sihāb eddin essuhrawardī elmaqtūl † 587/1191 (No. 1738). Die hier in Gebetsform zusammengestellten 40 Gottesnamen heissen الأسماء الأدريسية: s. No. 2873, 16. So auch in We. 1809, 6 und Spr. 1933, 3. Jeder dieser Hauptsätze fängt an mit ساخ اللهم فا الأماء ومناه الأماء

Diese 40 Anredesätze an Gott sind — ohne die hier damit verbundene Erläuterung ihrer Wirkung — für sich zusammengestellt f. 38^s, von derselben Hand. F. 37^b stellt die in den einzelnen Hauptsätzen vorkommende Zahl der Lesungen (z. B. 1. Satz 1175, 2. Satz 1000 mal etc.) zusammen. F. 38^b giebt von einer Anzahl Ueberlieferer die Anzahl ihrer Traditionen an, z.B. von ابوالدرداء 1540; von ابوالدرداء 177 etc.

4144.

1) Pm. 99, 2, f. 97—103. Format etc. u. Schrift wie bei 1. — Titelüberschrift: شرح الاسماء العظيم چهل نام خدا

Gemeint ist: شرح اسماء الله الاربعين وخواصها

Werfasser: شهاب الدين السهروردي

Im Grunde dasselbe Werk; es wird auch hier dem Śihāb eddīn essuhrawardī beigelegt.

الحمد لله فاطر الارص والسماء :Anfang وخالف البشر والشجر والنجوم والشمس والقمر . . . من قول قطب الاولياء . . . شهاب الدين السهروردي رحمة كان يواظب على قراء الاسماء الخ خاصية الاسم الاول والها اردت : . . . فانك تقرأ الله الله سبع عشرة مرة الخ

Die zuerst behandelten Namen: الرفيع, الله, الرفيع, الله; zuletzt: الخياث والمعان. In einem Satze kommen öfters mehrere Namen vor. — Schluss wie bei Spr. 1934, 6.

2) We. 1809, 6, f. 82-91.

 8vo , 17 Z. $(20 \times 14^{1/2}; 14-15 \times 9^{1/2})$. — Zustand: nicht recht sauber; am oberen Rande fleckig, zum Theil etwas daran beschädigt. — Papier: gelb, grob, rauh, ziemlich stark. — Titel f. 82^a :

خواص الاربعين الادربسية Verfasser: fehlt.

الحمد لله مفيض الجود :Anfang f. 82b على الوجود والصلوق والسلام . . . وبعد فهذه نبذة من خواص الاسماء الادريسية الباهرة البهية اوردتها في هذه الكراسة مختصرة منقحة محررة الخ

Bl. 82 ist von der Hand des Fälschers ergänzt. Anfang u. Titel sind daher sehr fraglich, ebenso auch das jetzige Schlussblatt von derselben Hand.

Schrift: gross, dick, dentlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1200/1785.

3) Spr. 1933, 3, f. 20-41^a.

 8vo , c. 17 Z. (Text: $12^{1/2}-13^{1/2}\times 9^{\text{om}}$). — Zustand: unsauber. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Titel f. 20^{a} (roth):

هذه الاسماء السهروردية وتستي الادريسية الأربعون Titelüberschrift f. 206:

هذه الاربعون اسمًا السهروردية نفعنا الله بها

الحمد لله رب العالمين والصلاة : Anfang f. 20° . . . قال الشيخ الامام العالم العلامة الحسن البصري رحّه لما بعث الله تعالى ادريس النبي عَمْ علّمه هذه الاسماء واوحي اليه أن أدعني بها سرّا في نفسك وما دعا بها احد الاحصل الخ

Nach dieser Vorbemerkung werden f. 20^b die Bedingungen (z.B. körperliche Reinheit) angegeben, unter denen überhaupt die Anrufung zulässig sei. Dann beginnt das Werk selbst (f.21^a): الأسم الأول سجانك لا اله الا النب يا رب كل شيء ورازقه الذاردت أن جصل لك القبول والعز عند الملوك الخورازقه المناودة عند الملوك الخورارقه المناودة المنا

Trotz vieler Abweichungen ist es dasselbe Werk. — Schluss f. 41°: سالك حقق هذه الاسماء ان تصلّى على سيدنا محمد وعلى آل محمد ومحبه صعّم من عقوبات الدنيا والآخرة امين يا ربّ العالمين

Schrift: ziemlich gross, rundlich, etwas vocalisirt. Ueberschriften in der 2. Hälfte roth. — Abschrift c. 1800.

Es folgen dann noch, von derselben Hand, f. 42—44 gewisse Mittel für Schwangerschaft, Spurauffinden etc. Das Mittel f. 41^a, ult. ff. steht ganz so f. 43^a, 3.

4145. Pet. 249. 4) f. 155-158.

Format etc. und Schrift (nur dicker) wie bei 8).

Als Verfasser ist übergeschrieben: السهروردي.

Dies ist vielleicht der so eben vorgekommene;
aber der Zusatz in der Unterschrift ابو عبد الله
ist unrichtig (er heisst ابو الفتوح), passt auch
für keinen Anderen des Namens.

Der Titel fehlt, ist aber f. 2° so angegeben: خواص الاسماء الحسني

(so auch in der Unterschrift), was richtig ist: denn es werden hier die Namen Gottes aufgeführt, mit Angabe der Wirkungen, die die Lesung oder Schreibung der einzelnen Namen zur Erlangung von diesem oder jenem (wie Ansehen, Wohlstand, Befreiung von Feinden) hat. Das Werkchen ist von dem vorigen verschieden.

قال الله تعالى ولله الاسماء الحسنى: Anfang f.155 في الله الا هو من قرأ هذا فادعوه بها . . . هو الله الذي لا اله الا هو من قرأ هذا الاسم كل يوم الف مرة جعله الله من المحاب اليقين المخ

بالملك الرحيم الرحمن Dann behandelt: الرحمن, القدوس السلام القدوس, الباقى und endlich الرشيد الوارث

الصبور كل من كان به مرض او :Schluss مشقة او مصيبة او وجع في جسده يقرا هذا الاسم ثلاث وثلاثين الف مرة يطمئن باطنه والله تعالى اعلم'

Der Rest des Textes steht f. 158b am Rande. — Die Namen sind (zu Anfang jedes derselben) in hervorstechend grosser schwarzer Schrift.

4146. We. 1198.

61 Bl. 8°°, 23 Z. (20¹/2 × 12³/4; 15¹/2 × 8¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut, von einigen Flecken abgesehen. — Papier: gelb, ziemlich stark u. glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel fehlt; Verf.: s. Anfang.

قال الشيخ الأمام العالم العلامة : Anfang f. 20°

ساترك على الحسد نصحا لاسخبي واورثهم علما صححاملقنا قال الشارح ساترك عنى الحسد يعنى التحاسد وهو بمعنى كشف الرمز الموجود في كتب المشايخ غيرة منهم الح

Ein Gedicht in 25 Versen (Tawil) über die geheime Kraft und Wirkung der Buchstaben des grossen Namens Gottes. Der Verfasser desselben heisst nicht Seref eddin, sondern Muhji eddin elbüni † 622/1225 (No. 2843). Der Commentar ist von einem Ungenannten. Schluss f. 23b; dazu einige Buchstaben-Tafeln mit Erläuterungen.

Schrift: zieml. gross, etwas vornüberliegend, deutlich, vocallos. Der Text roth. In rothen Linien eingerahmt. — Abschrift im J. 1169/1756 von حمد بن سليمان (s. f. 51°).

Die ersten 20 Seiten dieser Handschrift, von verschiedenen Händen aus neuester Zeit, enthalten allerlei ärztliche oder abergläubische Mittel; darunter f. 1^b eine Polemik gegen die mit unbekannten Wörtern beschriebenen oder bemalten Amulete; f. 4^a Nutzen der Formel in 39 Fällen (so oft kommt dieselbe im Qorān vor). F. 18° ein Gedicht des الم المناع المنائع
F. 156 u. 16a sind Persisch.

4147. Spr. 869.

8°°, 16 (15) Z. (Text: $12^{1}/_{3} \times 9^{cm}$). — Zustand: fleckig. — Papier; gelb, zieml. stark u. glatt. — Titel f. 28°:

شرح الاسم الاعظم وتسمي دايرة الشيخ طلحة ...
Verfasser: s. Anfang.

قال الشيخ الامام العالم . . . كمال : Anfang f. 28b الدين العالم العالم الحكم بن طلحة بن الحمد بن الدين القرش النصيبي . . . أما يعد حمد الله مطلع من جنبية من عباده الابرار على حقايق الاسرار . . . فأنه لما رزقنى الله تعالى من مبار الطافه وزيدها الخ

Mohammed ben talka ben mohammed ben elhasan elqoresi ennaçibi kemāl eddin abū sālim, geb. 582/1186, gest. 652/1264, giebt hier die Erklärung eines auf wunderbare Weise an Jemand übermittelten Kreises mit Strichen, Worten, Buchstaben; zuvor Mittheilung dieses Kreises f. 31°. Der Titel ist nach der Vorrede f. 30°: الدرّ المنظم في السرّ الأعظم أ

اعلم ان الكلام: Die Erklärung beginnt f. 31° 80: الكلام الواحد اولا فيما وقعت فيه البداية . . . والبدأ الاول الواحد الغرد سجحانه وتعالى فلا جرم كان اول ما سطر على محيط دايرة اللوج المرقوم الآم فاقول . . . هذه الاحرف الثاثة المبادي مشتملة على صفة الفردانية والاحدية المخ

Das Ganze kommt auf Zahlencombinationen und Rechnungen hinaus, zu welchen der in die Buchstaben gelegte geheimnissvolle Zahlenwerth Anlass gegeben hat. والاختصار اقصد طريقة واقوم : Schluss f.52b قيلا والله تعالي بكرمة مسئول ان يمنحنا . . . ما هو خير مستقرا . . . بمنه وكرمة وجودة والحمد للة المج Schrift: ziemlich gross, kräftig, gewandt, wenig

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gewandt, wenig vocalisirt. — Abschrift von الشيخ ابراهيم im J. 776 Ende des Rabī' I (1874). — Collationirt. — HKh. III 4886.

F. 54° ein çüfisches Gedicht von الشيخ in 11 Versen (Ṭawīl), anfangend: ميونس الغتي سلكت الهوي وحدي واخفيت مسلكي وقلت لهم سيروا واسري علي أثري

4148. Pm. 334.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser f. 79a:

العدّة في ادعية الكرب والشدّة لصلاح الدين
 ابي سعيد خليل بن كَيْكَلْدى العلائي

قال الله تعالى ولله الاسماء : Anfang f. 79° الحسنى فادعوه بها وثبت عن النبي اصغم انه قال ان لله تسعة وتسعين اسما مائة الا واحداد الح

Halil ben keikeldi (und kikildi) ben 'abd allāh eldlaī eddimasqi çalāh eddin abū sa'id, geb. 694/1295, † 761/1860 (760), giebt hier eine Sammlung von kurzen und wirksamen Gebeten mittelst Anwendung der verschiedenen Namen Gottes; dieselben sind den verschiedenen Traditionswerken entnommen. Die Quelle wird jedes Mal kurz angegeben, ebenso der Anlass zu dem Gebete.

اللهم انى اسالك بانى : Das 1. Gebet f. 79° . اللهم انك انت الله لا الم الا انت الاحد الصمد الذي لم يلد ولم يولد ولم يكن له كفوا احد الم من يجيب المصطر انا : Schluss f. 90° . الله مع السوء ويجعلكم خلفاء الارص الله مع

الله فسجانه لا اله الا هو تمت . Abschrift vom Jahre 1135 Śawwāl (1723) in Konstantinopel.

F. 91 enthält allerlei Kleinigkeiten, z. Th. aus الدميرى des حيوة الحيوان.

4149. We. 1739.

87°, c. 18 Z. $(18^{1}/_{2} \times 18^{1}/_{2}; 13^{1}/_{2} \times 10^{om})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, auch bräunlich, dick, glatt. — Titel und Verfasser f. 35^{a} :

ك" الأيذان بغتم اسرار التشهد والأذان البرهان الدين ابراهيم بن زين الدين عمر الشافعي (Der Titel ebenso im Vorwort.)

الحد لله الملك الديان . . . وبعد : Anfang f. 35° فهذا كتاب سميته الايذان . . . ورتبته على اصلين الح

Dies Werk des Ibrāhīm ben 'omar ben hosein errabbāṭ elbuqā'ī (elbiqā'ī) burhān eddīn abū 'lhasan, geb. 809/1406, † 885/1480, behandelt den Glaubensspruch und das Gebetrufen und die darin liegenden geheimen Kräfte. Er hat es in 2 اصل zu je 2 فيما يولم getheilt und im J. 873 Rab. I (1468) in Elqāhira vollendet. 1. المان عناج الده المعانى مها فيهما من الاحاديث الواردة فيهما 35° اصل 2. فيما جينالخ 18 اصل 41° فيما المسرار الحجينالخ 18 اصل 41°

والختام بالسلام للدلالة على الكون : Schluss f. 50ª في حصرات الكرام والرجوع منها بغاية المراد واقصى المرام؛

Dasselbe Werk in No. 3624, ohne Verfasser, mit anderem Schluss.

Schrift wie bei 5), nur weniger dick. — Abschrift im J. 880 Gom. II (1475). Der Abschreiber hat von dem Verf. die Lehrbefagniss über seine Schriften erhalten (f. 50^b. 51^a).

F. 51—57 allerlei Kleinigkeiten, darunter f. 54° ein längeres Gedicht (27 Verse Basit) des صالح بن يزيد بن صالح بن موسي بن القاسم القالم بن يزيد أبي القاسم أولاي النفري أبي الفري النفري الما طلعة البدر الا انه قمر اما هواك فلا يبقى ولا يذر

4150. Mq. 43.

Format etc. und Schrift wie bei 7). — Titel und Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين والصلوة : An fang f. 132° أعلم وفقك الله تعالى ان للقمر ثمان وعشرين منزلة في كل شهر على عدد حروف التهجي في كل حرف من الحروف متعلق بمنزلة من المنازل المذكورة ولكل منزلة وحرف اسما او اسمين او اكثر مختصة به المخ

Aufführung der 28 Mondstationen, für deren jede ein Buchstabe des Alphabetes (nach hebr. Folge) gilt; wer nun einen oder einige bestimmte Namen Gottes, die mit dem betreffenden Buchstaben anfangen, ausspricht, so und so viel Verbeugungen macht, die und die Qorānstelle liest und dergl., erreicht das, um was er bittet und betet. Der Anfang dieser Anweisungen ist f. 132° Mitte: بامر الله تعالى وهو منزل الالف واسعه يا الله يصلى ركعتين يقرأ فيها الفاتحة . . . فانه يكون له ما طلب بامر الله تعالى وطلب من الله تعالى هذا : Schluss f. 136°: أورد باجمعه وبيانه تمت

F. 136^b Mitte bis 140 Türkisch; darunter aber f. 139^b Erklärung von Sura 66, 6 im Arabischen u. desgl. f. 140^b ein Gebet (قعاء استخارة) und Erklärung von Sura 21, 107.

F. 141 ist ganz gleich f. 134^a, 1 bis 135^a, 4. F. 142^b Verzeichniss von Namen von Muftis zur Zeit der Ofmänen.

4151.

1) Lbg. 103, Vorbl. 3. 5-7.

Die Geheimkräfte in dem Namen Gottes und in den Suren. — Vorbl. 4. 8. 9. 2^{b.a} Verwendung der Gottesnamen, in 10 نبط.

2) Spr. 299, f. 25b. 26a.

Die den schönen Namen Gottes innewohnenden Kräfte beim Lesen etc. (خواص), von جلال الدين التبريزي.

3) We. 1539, 7, f. 64^a-65^a.

Format etc. u. Schrift (aber enger u. kleiner) wie bei 1.

Ein Abschnitt über die 7 mystischen Figuren, in denen der höchste Gottesname enthalten sein soll, Beschreibung dieser Figuren in 5 Versen und Wirkung derselben und Deutung derselben auf 7 Buchstaben, deren jeder einen Gottesnamen anfängt, u. andere Ausdeutung des in 7 Buchstaben bestehenden höchsten Namens. Ueberschrieben: فصل في الاشكال السبعة التي قيل فيها انها اسم الله الاعظم

4) Spr. 1988.

Rine Art Amuletrolle, $7^a/s^{cm}$ breit, 1 Meter lang. Die Schrift darauf, von 2 rothen Strichen eingerahmt und $5^a/s^{cm}$ breit, ist ziemlich gross, aber überaus flüchtig und sehr schwer lesbar.

Zuerst der Spruch (Sura 61, 18): نصر من الله Dann in . وقتيح قريب وبشر المومنين يا محمد، — Dann in Feldern, durch grüne Striche gebildet, eine Anzahl der Namen Gottes; darauf 2 Abwehr-Gebete.

Befindet sich in einem Papp-Etui.

4152.

Ueber die Kraft und Wirkung der Gottesnamen, auch im Gebet, handeln noch: We. 1640,
132^b. 133^a; 1141, 26—31^a; 1144, 2^a; 1661, 36;
1718, 34^a. Mq. 122, 201. Spr. 490, 166^b—172^a.
Lbg. 133, 65^a. Pm. 654, 170^b. Pet. 250, 144^a.
Spr. 869, 71^b—73^a. — WE. 178, 17^a. Lbg. 357,
101^a; 1044, 207—212^a. Mo. 153, 68^a; 133, 82^b.
Pm. 658, 307^b. Spr. 940, 124^b. Pm. 89, S. 29.
Pet. 610, 8^b. We. 1198, 4^a. Spr. 490, 166^b—172
(mit 10 Namen). — Wirkung des مناصحات المناصدة المناصد

4153.

Andere hiehergehörige Werke sind:

- علم الهذي واسرار الاهتدا في فهم معنى سلوك اسماء (1 ملم الهدي واسرار الاهتدا في فهم معنى سلوك اسماء (1 أو22/1225)
- 2) خواص الاسماء الحسنى von demselben.
- النور اللامع والسر الجامع له ايضاً (8
- علي بن von غايلا المغنم في الاسم الاعظم (4) علي بن von عايلا المغنم في المدروة المدرو
- الجدول العذب الاهنا من مشرب الاسماء الحسنى (5) الجدول العذب الاهنا من مشرب السماء الحمد بن شيخان von راء الحمد بن شيخان von الحمد بن سيخان الحمد بن الحمد بن سيخان الحمد بن سيخان الحمد بن الحمد بن الحمد بن سيخان الحمد بن سيخا
- المشروط الاسما الاسنا في اشراط الاسماء الحسنى (6)
 von demselben.
- كنز المطالب في الاسماء والخواص لبعضهم (7
- منبع العلوم الربانية ومورد الحقائف الروحانية (8
- عجائب الاسما ونظم المسمى (9
- نجر (فخر nicht) الاسما وصبح المستى (10
- قطب فلك الاسما ومركز مدار المسمى (11
- نرجس الاسما وياسمين المستى (12

- منبع الاسما وعيون المسمى (18
- اكسير الاسما وسعاده المسمى (14
- لطائف الاسما في اشارات المسمى (15
- روض الاسما ورياض المسمّى (16
- شمس لطائف الاسما ولامر حقائق المسمّى (17
- بغار رباص المعارف وهدس سماء اللطائف (18
- حصى الحيالا وسور النجالا (19
- حصن الارواج وسور الاشباح (20
- الكن المطلسم في استخراج الاسم الاعظم (21
- كشف البعاد في تفسير الاجاد (22
- فهم سلوك المعنى في اسماء الله الحسنى (28
- فكُ الرموز السريانية وفتح الكنوز الفرقانية (24
- العلم الاسنَّى في اسرار اسباء الله الحسني (25
- طلسم الاسرار وكنز الانوار (26
- الزمرد الاخصر والياقوت الازهر (27
- المقام الاسنى في كيفية العمل بالاسماء الحسنى (28
- سجنجل الجال ونقوش الجلال (29
- الاسم الاعظم والنور الاقوم (80
- الاسم المكتوم والكنز المختوم (81
- قلم الاسرار ولوج الانوار (82
- الكبريت الاحمر والترياق الاكبر (88
- الكنز الباهر في شرح حروف الملك الطاهر (84
- اللطائف الاجدية في الاسرار الاحمدية (85
- مشكالا الاسرار ومصباح الانوار (36
- منبع الاصول ومكرع الوصول (87
- لوامع التعريف في مطالع التصريف (88
- سر الانس والجال ونور البسط والكمال (89
- سلاسل الانوار وفتائج الاسرار (40
- شبس الاسرار وقمر الانوار (41
- شمس السعادة وقمر السيادة (42
- روص المعارف وعوارف اللطائف (48

c) der Qoranstellen.

4154. We. 1707.

 8° , 19 Z. (18 \times 13¹/₈; 12 \times 8¹/₂cm). — Zustand: unsauber, stark fleckig, oft am Rande ausgebessert. — Papier: stark, gelb, glatt. — Titel u.Verf. f.33^a (von anderer Hand):

خواص القران العظيم للامام جعفر رة

سورة الفانحة قال جعفر الصادي رَهَ : Anfang f. 84* من كتبها في رَف غزال بمسك وزعفران وعلقها عليه كانت له حصنا وحرزا... سورة البقرة قال جعفر من كتبها وعلقها الش

Von den geheimen Kräften der Suren des Qoran, dem Ga'far eççadiq beigelegt.

Es scheint, dass hier 3 Bruchstücke des gleichen Inhalts, und von derselben Hand geschrieben, zu einander gethan sind und zwar

- 1) f. 34-85 die Suren 1-34 (Anfang) in obiger kurzen Weise behandelnd.
- 2) f. 36—40 die Suren 48—56 ausführlich, mit Angabe wie in Bezug auf das u. das Leiden oder den u. den Zweck zu verfahren sei, auch mit Anführung von Ansichten berühmter Männer darüber, wie الشائلي, اليافعي, القشيري.
- 3) f. 42 49 die Suren 9 38 (einzelne ausgelassen), ausführlich und in derselben Weise wie 2) behandelt: sie scheinen zu derselben Schrift zu gehören. —

Bl. 41^a enthält talismanische Quadrate, 41^b behandelt Sura 79—81. 95. 98. 103. 105 in der Weise wie oben 1).

Sahrift: klein, gefällig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1000/1691. — HKh.VI 12998.

Bl. 50 leer. F. 51^b enthält eine astronomische Tabelle. F. 52 einige Recepte.

4155. Spr. 1933. 4) f. 45-60. 67-82.

8°, 15 Z. (Text: 18¹/s-15×9-10°m). — Znstand: unsauber. — Papier: brāunlich, zieml. dünn u. glatt. Der Text durch den beklebten Rand oft unleserlich.—Titel f. 67°:

ك" مختصر مشارق الانوار ومطالع الاسرار Verfasser fehlt.

Angabe, wie gewisse Suren und Qoranverse zu abergläubischen Zwecken benutzt werden können; wird dem Ga'far eççadiq zugeschrieben. Auch werden mehrere Zaubersiegel, die Verwendung von Zauberworten und -buchstaben

besprochen. Das Ganze macht den Eindruck von Excerpten. — Die Blattfolge ist: 67. 45. 68. 46—48. 53—60. 49—52. 69—82.

Schrift: klein, zieml. blass, ungleich, vocallos, oft ohne diakritische Punkte. — Abschrift (Autograph) um 1100/1888.

Spr. 1933, 8, f. 102. 103. Gleichfalls über Qoranverse als wirksame Mittel. Es sind deren 29, nach dem Alphabet, angeführt, ohne dass ersichtlich, welche Rolle der betreffende Buchstabe spiele. Vielleicht fehlt die Vorbemerkung dazu. Zuerst: المعرف وجعم من عين أبياء التها المعرب ا

4156.

1) We. 1804, 6, f. 6a.b.

كتاب فوايد البسملة : Titeluberschrift f.6

المجد لله الذي اودع سرّه المصون : Anfang f.6* لعباده المخلصين . . . وبعد فقد سالني بعض اهل الرغبة . . . عن السرّ الكريم . . . المودع في بسم الله الرحي الرحيم الح

Von der geheimen Kraft, die im Bismilläh liegt, auf Wunsch von Freunden von Ahmed elbuns † 622/1225 verfasst. Zerfällt in 3 Kapitel.

1. باب 6° باب 5° كتبها وحملها: باب 6° باب تكسيرها

Das Vorhandene hört im 2. Kapitel (ziemlich zu Anfang) auf mit den Worten: وقصى وقصى الله تعالى هيبته ومحبته في قلوب جميع،

Das Weitere fehlt.

2) Spr. 490, 22, f. 143b—144b. Titelüberschrift:

شرح سورة الواقعة ودعاءها لآبي العباس البوني رحّه الله اني اسالك بمهبوب مهبوب دي Anfang: لطف خفى بصعصع صعصع دي النور والبها بسهسهوب سهسهوب دي العرّ الرخ

ولا تكلنى الي نفسى طرفة :Sohluss f. 144b عين . . . واهدني الي صراط مستقيم . . . الي الله تصير الامور والحمد لله الخ

Derselbe Verfasser behandelt hier die geheimen Kräfte der 56. Sura (الراقعة) nebst angeschlossenem Gebet. Vorauf geht, nach obigem Titel, eine Gebrauchsanweisung.

4157. We. 1776.

Format $(19^{1/4} \times 14^{1/3}; 14^{1/2} \times 10-11^{cm})$ etc. und Schrift wie bei 2).

Enthält: 1) f. 21° mit der Titelüberschrift

- بعدات الله, ein Gebet, dessen einzelne Sätze

mit سجان الله anfangen, und dessen häufige

Lesung dazu verhelfen soll, dass man noch vor

dem Tode seinen Platz im Paradiese sieht.

- 2) auf f. 21^b u. ff. ein längeres Stück: باب فتوح القران العظيم, von guter Wirkung ob man es spricht oder schreibt —, enthaltend die Stellen, in welchen das Wort فت im Qorān vorkommt (s. No. 2302), und noch ein kleineres Stück über Fasten und die guten Folgen davon.
- 3) f. 22 ff. ein längeres Stück über die Wirkungen der Sura 97, betitelt:

هذه مقدمة في فصايل سورة القدر

روي عن على بن ابي طالب رة انه قال :Anfang من قال انا انزلناه لبلة القدر سبع مرات بعد العشاء الاخير عافاه الله تعالي من كل بلاء واذاء الرخ وادعوا بما شئتم فانكم تعطوا :Schluss f. 24 ما ما ما كل يستجاب دعاؤكم،

4158. Lbg. 778. 2) f. 113—159.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel fehlt, steht in der Vorrede:

رسانة سر الناظرين Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي اروي على عباده: Anfang f.113b.
الغليل بمحكم كتابه ... وبعد فقد التمس منى بعص اخواني
ومحبى ان اجمع لهم رسالة جامعة في الفوائد المجيبة
والاسوار الغريبة من الآبات القرانية والادعية الجربة الخ

Handelt hauptsächlich über die in den Suren u. Qoränversen, Gottesnamen u. Beschwörungen steckenden geheimen Kräfte, besonders zu Gebetszwecken, in 11 Kapp. u. Schlusswort. Stützt sich insbesondere auf جيوة الحيوان الكبرى الدميري المال und den Commentar dazu الحصن الحصين للجزري, الجامع الصغير السيوطي, الحرز الثنيين لعلى القارى الهروي, المال Der Verfasser lebt also nach d. J. 1014/1606; den Titel erklärt er: Wer auf (oder in) die Abhandlung sieht, freut sich (تقر عاد العدوي).

في بيان الآيات التي دلت على فصيلة القرآن 114 باب. 1 في بيان فصائل البسملة 1196 باب. 2 في فصائل الفاتحة في فصائل الفاتحة

-فيما يتعلق بانواع شفاء القران ودوائه للامراص 127 باب .5 فيما يتعلق بالسحر والدفع بالدعاء عليه 133 باب .7

ورقاه وما يقرأ لدفع المطالم وغيرها فيما يتعلف بالاسماء للسنى وشرحه وخواصه (141 باب.9 في بيان تسبيح الانبياء والملائكة والطيور (156 باب.11 والجار وكل شيء من الجبال والجمادات

ونبذه من فضائله خاتمة في منافع كشيرة وامور مهتة تجيبة 159

Bricht f. 159 b mit 6 Versen des Gedichts des يا من يري ما في الصمير الخ : السهيلي ab; der eigentliche Schluss fehlt.

4159.

Qorānstellen, als Mittel für das oder jenes dienlich, werden noch behandelt in: Mo. 153, 70^b ff., 197, 30^b. 31^a. We. 1718, 50. 51^a. 1771, 39^b. 1776, 21. 1780, 35 ff. 1539, 71^b—78. Pet. 249, 192^b. 193. We. 1141, 57. 58^a (Sura 56). 1141, f. 1 und 1793, 43^b (Sura 1). We. 1793, 43^a. 1780, 35 ff. 1539, 45—47. Spr. 810, 6^b—8. Lbg. 977, 45^b. 46^a und Glas. 31, 167^b. 168^a (Sura 97). Glas. 153, 66^a. Lbg. 139, 90—94. 373, 190^b. Der Thronvers in Pm. 394, 1^a. 203, S. 76. 77. We. 1219, 102. Mq. 125, 194^b. Das Bis millāh in Pm. 222, 167^b. We. 1780, 41^a. Spr. 300, f. 32.

4160.

Hier sind noch Werke anzuführen von:

- منافع القران .t + 204/819, u. d. T الامام الشافعي (1
- الدهب الابريز , u.d.T. ابو حامد الغزالي † 505/1111, u.d.T. خواص القرار und
- um محمد بن احمد بن سهيل للوزي ابن الخشاب (3) المرابع المخشاب (550/1252, u. d.T.
- 4) حمد بن عبد الله المالقي † 750/₁₈₄₉, u. d. T.
 خواص القران
- أكما بن ابي بكر أبن قيم الجوزية (5) أبن قيم الجوزية (1850, u. d. T.
- 6) تحمد بن محمد بن ادريس بن مالك القصاعي (۴ محمد بن محمد بن الحواص ۲۵۳/1856, u. d. T.

- محمد بن محمد بن محمد بن عبد الرزاق مرتضى (7) مخمد بن محمد بن محمد بن مرتضى (7) منح الفيوضات الوفيلا فيما .1205/1790, عبد السرار الصنعة الالهية
- مفتاح .u. d. T. بحمد بن محمود الشرواني (8 النجاة لما تنفتح به ابواب البرّ والسعادات
- كشف السر الصون والعلم .u.d.T والحكيم التميمي (9 .cauch bloss) القران (عدواص[منافع oder) القران (عدواص
- u.d.T. عبد الرحمن بن على بن اسحف البوني (10 مبد الرحمن بن على بن اسحف البوني (10 منافع القران
- رياص الجنان .u. d. T. جلال الاثنة البغدادي (11 في قوارع القران
- شقاء الصدور والابدان بسر منافع القران (12
- اساس العلوم والمعانى في اسرار المصون والمثاني (13
- البرقة الربانية في الاسرار الفرقانية (14

25. Geheimmittel.

4161. Lbg. 433.

30 Bl. 4to, 23 Z. (22¹/₂×16; 17×9-9¹/₂cm). — Zustand: gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1^a von späterer Hand:

Verfasser f. 2ª in der Ueberschrift:

شحمت بن أبى بكر الزرعي ابو عبد الله mit dem richtigen Zusatz am Rande:

المعروف بابن قيم الجوزية

فصل واما طب القلوب فمسلم الي : Anfang f. 2° ا الرسل . . . ولا سبيل الى حصوله الا من جهتهم النخ

Offenbar nur Stück aus einem grösseren Werk des Ibn qajjim elgauzijje † 751/1850 (No. 2658). Es wird darin von der Wirksamkeit übernatürlicher Mittel (wie Besprechung, Zauber) gehandelt und an einzelnen Fällen, auch aus der Tradition, nachgewiesen. Die eigentliche Gesundheit beruhe auf der des Herzens und diese bestehe lediglich in der vollen Hingabe und dem Vertrauen zu Gott.

Dies Stück enthält eine grosse Zahl von Abschnitten ohne besondere Ueberschriften, ausser zuletzt: f. 27° فصل السواك 28° (Platz dafür gelassen): معوم 29° ; صبر 28° ; فصل الصلاة

فلا يقاوم تلك الأرواح ولا يقهرها : "Zuletzt f. 30 ولا يقارم تلك الأرواح ولا يقار من قتل قتيلا فلم سلبه

Es ist also auch kein Schluss vorhanden. Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. — Abschrift c. 1100/1688. — Collationirt.

4162. Spr. 538.
3) f. 73⁶-92^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt. Nach der Vorrede f. 73^b:

النفحات السرّيّة ولطايف العلوم الخفيّة Veriasser s. Anfang.

يقول محمد بن جماعة' : Anfang f. 73b: شحمد بن جماعة' البقين الخمد لله الذي نور قلوب العارفين بمشكاة البقين . . . وبعد فهذا كتاب وضعت فيه لطايف النقايس وخفايا كنوز الحقايق وملح نوادر الدقايق وشموس عوارف المعارف الخ

Ein Werk über allerlei sympathische Mittel gegen oder für etwas, durch Aussprechen gewisser Wörter oder Formeln, Lesung bestimmter Qoränstellen, Aufzeichnen gewisser Figuren und Zahlen und Wörter und Zeichen etc.; verfasst von Mohammed ihn gemä'a † 819/1416 (No. 2412).

Das eigentliche Werk fängt so an f. 74 المخلي عن شيخ البخاري كتب فكذا بسم الله الرحمن الرحمن الرحميم. ولا حول ولا قوق الا بالله . . . من اكثر من ذكر البسملة رزى الهيبة في العالمين الخ

Mit f.92° ist das Werk wol nicht zu Ende. Der zuletzt daselbst behandelte Gegenstand ist: باب لجلب الرزي. Erwähnt werden f. 90° لابناخي und dessen Buch شيخنا عز الدين ابن جماعة; ebendort ein Buch desselben Titels von إعبد الله اليافعي; von letzterem f. 89° das Werk selbst bei f. 88° abbricht und dass die dann noch folgenden Blätter von einem Schüler des Verfassers hinzugefügt sind und ähnliche Dinge behandeln.

4163. Lbg. 587.

128 Bl. 8°, 19 Z. $(2(1^1/8 \times 14^1/9; 12^1/9 \times 9^{cm})$. — Zustand: wasserfleckig im Rücken, nicht recht sanber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einbd: Lederbd mit Klappe.

Dasselbe Werk. Titel, Verfasser und Anfang ebenso.

Das Werk selbst beginnt (abweichend von Spr. f.74°) 80: حاتم الرازي دخلت مسجد (۴.74°) ابني البهان الحكم بن نافع شيخ البخاري فاخذتنى الحتى مخرج ابو اليمان الخ

Es umfasst hier mehr als Spr.; zuletzt f. 22b: (المناف المحبّة] بوخذ (المناف المحبّة المناف
Schrift: ziemlich gross, gut, vocalies. Ueberschriften und Stichwörter roth. Der Text in rothen Linien. — Abschrift c. 1100/1688.

4164. Pet. 249.

Format etc. und Schrift wie bei 4). — Titel und Verfasser f. 159^a:

كتاب المجربات لابى عبد الله محمد بن يوسف السنوسى الحسيني

قال الشبيط . . . السنوسي :Anfang f. 159b . . . ، الحيد للع ذي الجود والكرم . . . واعلم اني اذكر في هذه الاوراي من الفوايد الشريفلا والاسرار المنيفلا . . . مما يفتح به المولى الكريم الملك المحلان،

Ein Werk des Mohammed essunüsi † 895/1490 (No. 2006), enthaltend erprobte Mittel, um diesen oder jenen Wunsch zu erreichen oder um etwas Unangenehmes zu verhüten u. dgl. Zu denselben gehört das Hersprechen gewisser Gebete oder Formeln, Beten von bestimmten Qoranversen, Aufschreiben gewisser Zeichen oder Qoranstellen u. s. w.

وان يجمع الكل مع الاشياخ : Sohluss f. 172° والاحباء والامهات في دار السلام بجاه سيدنا . . . وسلم على جميع الانبياء والمرسلين وآخر دعواهم ان الجدالله الخ

Der Text f. 159* ist Wiederholung von f. 169* bis Zeile 2 von unten.

4165. Lbg. 1044.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Titel, Verfasser und Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt im 10. Abschnitt; alle 100 Abschnitte, in welche das Werk zerfällt, heissen 312.

فيما يقال في الصباح والبساء 98 فائدة .20 في قضاء الدين 96° في قضاء الدين 58° في الاسم الاعظم 96° فائدة .40 للحق عن المسحور والمعقود عن النساء 76° فائدة .50 في الاسماء الاربعينية العربية

في منافع متعددة للحفظ وغيرة 115 فائدة 75.8 في ذكر ادهية صالحة مستجابة 148 فائدة 100.

فی لکر ادهبید صامحه مستخبابه ۱۹۵۰ قانده : وصلوات مبارکات مشهورات لقضاء الحاجه Enthält eine Menge abergläubischer Mittel für und gegen allerlei, zum Theil auch gegen einzelne Krankheiten.

واعود بك من شرها : 8 Schluss f. 150 واستكفيك مونتها وشغلها في عافية برحمتك يا ارحم الراحمين وصلى الله على سيدنا النخ

Die Blätter folgen so: 89-42. Lücke. 81-38, Lücke. 48-80, Lücke. 81-150.

Bl. 151—160 enthalten theils Achnliches, theils mehrere Gedichte, darunter f. 152 eins, die Synonymik des Wortes الخال in 29 Versen (Ṭawīl) behandelnd. Anf.: الاراكب الرجناء في السبب الخالي

اذا جنّت نجدا عن على دمن الخال Die Erklärung des Wortes steht zu Ende jeder Zeile. F. 158 في معنى التصوّف المعنى التصوّف المعنى التصوّف المعنى الله عن الله ع

Das Gedicht 151° ist f. 155° fast ganz wiederholt; 159° die Qaotde des الشافعي, deren Anfang: خبت نار نفسى, 16 Verse.

4166. We. 1818. 8) f. 71-74.

8v°, 15 Z. $(19^1/4 \times 11^1/8)$; $18 \times 7^8/4^{om}$). — Zustand: ziemlich gut, doch fleckig im Text. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titelüberschrift f. 71°:

كتاب الرياحين والمشهوم والمطعوم

so such in der Vorrede. - Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين والصلوة . . . Anfangr وبعد فان هذا كتاب عظيم الشان فيه خواص مجربة اذا ربره احد في وقته استجاب وتجمع في الوقت المو

Anleitung in 14 kurzen Kapiteln, allerlei Wünsche zu erreichen mittelst Anwendung von gewissen Wohlgerüchen oder Kräutern, Früchten etc., unter Gebrauch gewisser talismanischer Formeln. — Schluss f. 74^b: فاحفظ ترشد واثقا الله تعالى اعلم حقيقلا الحال والله تعالى اعلم حقيقلا الحال

Hier ist (f. 71°) الحكيم ارسطاليس الهندي

Bohrift: Türkische Hand, klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. Text in rothen Linien. — Absohrift im J.1074 Ram. (1664) von مصطفى بن ابراهيم HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

4167. Spr. 1193.

8ve, c. 22 Z. (Text: 14-16 × 10 1/2°m). — Zustand: sohmutzig u. fleckig. — Papier: gelb, ziemlich dick u. glatt.

Titel fehlt. — Dies Bruchstück enthält eine Menge Geheimmittel gegen körperliche Uebel, Unbequemlichkeiten u. dgl. — alles dies, indem man dies u. dies thut und die u. die Formel dabei spricht, so u. so betet. Meistens fangen die Mittel so an: باب لرَجْع, oder auch

Das Hauptsächlichste ausserdem: F. 46 ein Talimis (قصيدة بانبخ) (Kāmil), dessen 1. Grundvers: وألرب يعلم ما نسر ونجهن با مذنبين لربكم فاستغفروا und dessen 2. Hälfte in dem Gedicht immer dieselbe bleibt. Das Gedicht könnte auch قا استغفارية heissen. — F. 48°. 49 kurze Geschichte der Siebenschläfer, الحياب الكهف (abgekürzt aus تفسير البغوي). Ihre Namen f. 49°. — F. 56. 57 kurze Erklärung fremder Pflanzennamen. — F. 58. 59 Aussprüche Mohammeds, s. No. 1552.

Schrift: im Ganzen flüchtig, ziemlich klein, vocalios, die diakrit. Punkte fehlen stellenweise ganz, so f. 58. 59. — Abschrift um 800/1494. — Einzelne leere Seiten sind in späterer Zeit mit Stücken ähnlichen Inhalts beschrieben; so kommt Einiges doppelt vor, z. B. f. 31° oben = 35°, 7 v. u., 44° Mitte = 39°, 7 v. u.

4168. Do. 128.

71 Bl. 8^{**}, 21 Z. — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken.

In diesem Bande sind hauptsächlich Türkische Stücke, besonders Briefe, enthalten, sehr wenig Persisches, nicht viel Arabisches. Das Hauptsächlichste davon ist: F. 3° Mittel gegen Pest, Fieber, Krätze, mittelst gewisser Gebete; 3°—4° gewisse Qoränstellen als Mittel; 5°—6° eine الجارة des المالة العلام المالة العلام الشراها العلام العلام العلام العلام العلام العلام العلام العلام الشراها العلام العلام العلام العلام العلام العلام العلام العلام الشراها العلام العلام العلام العلام العلام العلام العلام العلام الشراها العلام الع

Von f. 55 an kommen nicht selten Arabische Verse vor; eine längere Qaçıde, von einem معدد الدين gerichtet an einen نسعد الدين im Jahre 999/1591, beginnt f. 64^a (Basit):

يقبّل الارص عبد فيه اشواق اليجمال له كالشمس اشراق Einige andere f. 64 (auf وهو مشتائي Basit), f. 65 (auf لخول آینگه Țawil) u. 66 (auf خالف وعْنْدُهُ

Schrift: Türkische Hand, klein, fein, gewandt, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth.—Abschr.um 1100/1688.

4169. Glas. 98.

1) f. 1-33.

141 Bl. 8°, 13 Z. $(16^1/4 \times 10^1/2; 12 \times 7^{cm})$. — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: gelblich, ziemlich glatt und stark. — Einband: Lederband mit Klappe. — Titel und Verfasser fehlt.

Eine Sammlung abergläubischer Mittel für oder gegen etwas, hauptsächlich gegen Krankheiten; dieselben werden mit نف oder meistens mit نف باب tiberschrieben. Zuerst (nach dem Bismilläh) f. 16, ohne Vorwort: المعنى المنافقة عزيمة القارورة وهي ان تاخذ قارورة من زجاج وتجعل فيها قدر نصف رطل ماء الخ Zuletzt 4 Qoränverse, welche hieb- und stichfest machen. — Schluss f. 33%: قال انها يتقبل تمت الآيات المباركة والعزائم والوصائف المجموعات من كتب شتى نفعنا الله بها الح

Schrift: gross, kräftig, rundlich, vocallos, ungleich. Stichwörter roth. Nach f. 20 fehlt etwas. — Abschrift im Jahre 1207 Śawwāl (1793).

F. 34-40. 45. 46. 119^b-141, von derselben Hand, enthält allerlei ähnliche Mittel.

F. 41° einige auf die Imame des 11. Jhdts bezügliche Notizen.

4170.

1) Spr. 1933, 10, f. 123—139.

 8^{vc} , c. 18 Z. (Text: c. $13 \times 7^{1/2} - 8^{1/2^{cm}}$). — Zustand: fleckig, unsauber. — Papier: gelblich, zieml. dünn u. glatt.

Ohne besonderen Titel. — Ein in eine Menge kleiner Kapitel eingetheiltes Zauberbuch, um Verborgenes zu entdecken, dies oder das zu erreichen oder zu verhüten, etc. Zu dem vorgeschriebenen Verfahren gehört meistens das so u. so oftmalige Lesen einer Qoranstelle oder eines Gebetes, und das Aufschreiben eines mystischen Siegels (das im Anfang mitgetheilt ist und aus 3 in einander gelegten Triangeln [zur Bildung eines Fünfecks] und einigen Strichen besteht).

Vorhanden ist hier Kap. 1—58 (nicht ganz zu Ende); aber nach f. 128 fehlt 1 Bl., Kap. 21—23 enthaltend. Ueberschriften haben die Kapitel nicht; sie fangen alle an (ausser Kap. 1). اذا ارت

الباب الأول في الاسقام :Das Ganze beginnt والتربيع وصفة ذلك الله اردت تربيعا لاخراج ما خفي في الارض تكتب هذه الدواير على لوح طاهر الح

Schrift: zieml. klein, rundlich, vocallos, Text flüchtig. Aufschriften der Kapitel roth. — Abschrift c. 1800.

2) Mq. 47, 6, f. 201-206.

4to, 15 Z. (Text: 15¹/₂×10^{cm}). — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark.

Verschiedene abergläubische Gebete, nebst Anweisung, was dabei zu thun sei; auch talismanische Quadrate und deren Anwendung; auch verschiedene Mittel, Liebe zu gewinnen und festzuhalten. — Das erste Gebet (zur Behütung der Kinder, als Talisman): ارقاش قاعش رقاش استطاف استطاف استطاف خطوف خطاف الخ

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, zum Theil vocalisirt. — Abschrift um 1050/1640.

4171.

1) Pm. 730, 8, f. 55°-58. Titel fehlt; auf dem Vorblatte:

حدثنى الشيخ محين الدين الطبري :Anfang بسنده الي الامام الزاهد ابي العباس ابن الصريف رَة قال بلغنى ان عبدا صالحا دعا بهذا الدعاء محجبه الله تعالي عن قوم شر . . . اللهم اسبل علينا من سترك وادخلنا في مكنون غيبك الرخ

Sammlung von allerlei kurzen Gebeten und meistens von einzelnen Qoranversen als Mittel für (oder auch gegen) Allerlei. Mitgetheilt von Ettabari [wahrscheinlich حبّ الدين (anstatt zu lesen] † 694/1296.

وقيل يقرا الاية خاصة على : Schluss f. 58° بطنها أو على اسفل ظهرها وقد جرب ذاكك

2) We. 1818, 9, f. 75—77.

Titel in der Unterschrift f. 77b:
قد تم الانتخاب من حكمة الجايعة

عن ابي: "Verfasser fehlt. — Anfang f. 75 عن ابي الله عنه غسل القدمين المربول الله صغم غسل القدمين بالماء البارد بعد الحمام امان من الصداع الحمام المان من الصداع الم

Kurze Sätze, in denen nach Angaben des Propheten und Anderer Mittel für oder auch gegen dies oder das angegeben werden; benutzt ist besonders auch das Werk خواص لليوان dafür.

واجهد أن تصع يدك عليه :Schluss f. 77° : فأنه يقصى حاجتك في نلك الوقت بعون الله تعالى وهم هذه هشه هلا لان لا: والله تعالى اعلم'

3) We. 1775, 20, f. 88⁶-90^a.

Format (18×131/2; 151/2×12cm) etc. u. Schrift wie bei 16.

Titel fehlt. Doch steht oben zur Seite das Wort اعاجيب, welches in sofern passt, als hier allerlei überraschende Mittel — z. B. Haare schwarz zu färben, das Gedächtniss zu stärken etc. — angegeben werden. Darunter auch f. 88°: فصل في انواع الليف والاصباغ وكيفية اعمالها وحده وصلي Es fängt dies Stück an: الحمد لله وحده وصلي البيصة تدخل القنينة المخالفة المحبوب. كالحبوب كالعادين المحبوب.

4172.

- 1) Pm. 160, S. 370. 371. Anekdote von Hasan (Alt's Sohn), dem der Prophet im Schlafe ein Gebet eingiebt, das irdischen Wohlstand herbeiführt.
- 2) Spr. 649, f. 182°. Abbildung, Inschriften n. Beschreibung der Anwendung des Propheten-Siegels (خاتم النبوّة وخواصها).
- 3) Mq. 49, 1, f. 9^b. Eine Tafel in Kanzelform, stufenförmig ansteigend, mit beschriebenen

Quadraten, zur Ermittelung, ob Zwei sich lieben und vertragen werden oder nicht. Nebst Gebrauchsanweisung (cf. Mq. 98, 8).

4) Pet. 350, 5, f. 13^b. Einige Mittel (für ein gutes Gedächtniss etc.).

4173. Mq. 47.

4to, 19 Z. (Text: 15 × 9¹/2^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber. — Titel fehlt; in der Vorrede f. 207^a:

راحة الارواح في دفع افات الاشباح Verlasser fehlt.

اللهم يا دافع البلاء بالتجاء :Anfang f. 207ª الدعاء . . . أما بعد فلما كان دوران الطاعون بين الناس ولا يامن ذو روح من شرب سمه بالكاس الخ

Abhandlung über Abwehr der Pest mittelst Qoränstellen, Gottesnamen, Gebete, talismanischer Quadrate; abergläubische Mittel aus den 3 Naturreichen. Zerfällt in Vorwort u. 3 Kapp. في بيان دفع الحوادث بالدواء وردّ 207 المقدمة القصاء بالاسم والدعاء النب

في خواص الايات القرانية والاسماء الربانية 208° باب .1 والادعية الصمدية (فصل in 3)

في الاسرار العددية 2094 باب. 2

ق الخاصية الحيوانية والنباتية والمعدنية 209 باب. 3 (in 3)

أو حَلَّ ويشرب على الفطور وكل : \$Schluss f. 209 من داوم على شربه سلم من الطاعون باذن الله تعالى ُ تمت

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gefällig und gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Figuren am Rande roth. — Abschrift c. 1050/1640.

4174. Pet. 481.

8°°, 10-11 Z. (19½×12½; 13×8°m). — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: gelb, ziemlich dünn und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Am Ende dieses Persischen Bandes steht ein Arabisches Gebet gegen die Pest, das unter Anrufung Gottes mit seinen verschiedenen Namen von Zeit zu Zeit die Bitte wiederholt: befreie uns von der Pest (خلصنا من الرباء); diese Worte sind gleichsam der Refrain.

اللهم انى استلك باسمائك : Anfang f. 986 اللهم انى استلك باسمائك : هيا مؤمن يا مهيمن يا عزيز . . . خلصنا من الوباء يا الله يا الله يا الله يا الله الامان الامان الامان الامان الله يا الله خير الواقين يا الله خير الواقين يا الله خير الواقين يا الله خير العالمين خلصنا من الوباء وصلى الله على محمد المخ Sohrift: zieml. gross; flichtig, vocallos. Um 1500/1786.

Ein ähnliches Gebet in Pm. 505, 29, f. 1498-6.

Mo. 179, f. 526—53. Gebet gegen die Pest, اللهم يا ولتي الولاء ويا كاشف الصر: Anf. دعاء طاعون كرا اللهم يا ولتي الولاء ويا كاشف الصر: Spr.948, f.226 Anfang des المجربة والادواج المجربة المجربة والادواج المجربة المجربة والمحربة المحربة ال

4175.

Das Gebet als Mittel zur Erreichung von allerlei Wünschenswerthem oder zur Abwehr von Unangenehmem, Schädlichem, wie Schmerzen, Krankheiten, ist eine vielgebrauchte Krücke des Aberglaubens. Dies Wortgeplärre, meistens ohne religiöse Grundlage, ist zum Theil auch noch mit allerlei äusserlichem Thun verbunden; es sind oft bloss sympathetische Mittel, bei denen der Gottesname nur angewendet wird, um den Unglauben zu verdecken.

Von dergleichen Mitteln handeln die Stellen: Spr. 679, 58b. 59a. 945, 82b. 651, 85. 1848, 44a. 1988, 42-44; 151-185. We. 1616, 77-91; 94. 95°. 1788, 112°. 1497, 187°. 1677, 91°—99. 1710, 88b. 882, 74b. 75t. 1982, 48-46. 1616, 71. 1856, 80°. Pm. 497, 97°. Mo. 180, 90°. Lbg. 1047, 28b; 162b. 580, 89b-48a. We. 1141, 25; 84.85. 709, 28b-80. Glas. 17, 41b-44. 184, 47-53. - Mittel, die Zukunft zu erfahren We. 1719, 151b. 1775, 5b. 6. 897, 1b. 146b. WE. 185, 278 b. Spr. 490, 70a. 299, 9a. Pet. 501, 114°. Ob Erfolg zu hoffen sei We. 1788, 56°. Mittel gegen Kummer We. 1706, 11. 17b. Do. 125, 1996, 200. Pet. 511, 25b; gegen Sunden We. 1757, 55b; gegen Verleum-

dung Mq. 280, 78°; gegen Gefangenschaft We. 1742, 80°. Pet. 610, 84°; gegen Feindesschaden Mq. 486, 5^a. Pet. 684, 82^b. We. 1787, 35b. 86. Besonders gegen Schmerzen Mq. 146, 511 u. Krankheiten Mq. 625, 81°; 32°. 180b, 122b. 128. Lbg. 752, 114-117*; 118*. So gegen Fieber (s. auch den 22. Abschnitt) Mq. 49, 806b. Pm. 854, 63; 64. Pet. 812, 50b. We. 1771, 88. 1719, 178b—185. 811, 201a. Spr. 1987, 60b. 850, 94a. Gegen Hautkrankheit We. 744, Rückseite des Vorblattes. Gegen Zahnschmerz, Schlangenbiss u. s. w. Lbg. 580, 42b. 48. Gegen Augenleiden We. 1681, 1a. Pm. 41. S. 849. Gegen Unfruchtbarkeit We. 1804, 4b. Gegen Pest Pm. 251, 62a. 818, 46°. Mq. 295, 1°. Do. 128, 8°. We. 1647, 83°. Lbg. 857, 106°. 645, 155. 808, 76°. 77°. 1044, 1985 ff. Gegen bösen Blick und Hexerei Pm. 160, S. 869. Gegen Ungeziefer We. 1209, 44. 1758, 120. Gegen Abbrennen We. 1758, 864. Gegen Schiffbruch We. 1758, 120. Mittel um Liebe zu gewinnen We. 1769, 109b. 110a. 1209, 44a. — Gebete zu dem Zweck mit Gottesnamen und allerlei Zeichenverwendung Spr. 546, 82, mit den Namen der Siebenschläfer Pet. 610, 50b; und überhaupt Pet. 210, 2b-6a am Rand. Pm. 105, 288*. Lbg. 880, 87b. Spr. 587, 51b-54*.

4176.

Werke dieses Inhalts sind noch:

- عبد الرحمن von الدرة اللامعة في الادوبة الشافية (1 مبد الرحمن von الدرة اللامعة um 820/1417.
- 2) الادعية المنتخبة والادوية الجزبة von demselben.
- لمور الداين von الادويلا الشافيلا بالادعيلا الوافيلا (8 um الروشائي السادي
- von التحصيلات الموالع بالدعوات الجوامع (4 von التحصيلات + سالم بن احمد أبن شيخان
- مصباح الوار الادهيلا ومفتاح اسرار الادويلا (5
- طلسم العون في الدواء والصون عن الطاعون والوباء (6

26. Stein der Weisen.

Wissenschaft und Aberglauben reichen sich die Hand, um an Erforschung der Geheimnisse der Naturkräfte zu arbeiten. Es gilt, die Zusammensetzung (التراكيب), das Verhältniss der Grundstoffe und ihre Beziehungen (النسبة) zu einander zu ergründen: dies ist der Gegenstand des علم المبيزان. In Beziehung auf das dabei einzuhaltende Verfahren heisst diese "Wissenschaft" des Abwägens auch علم المبيزات. Ihr Zweck ist das Auffinden eines Mittels, "Wissenschaft" des Abwägens auch علم المبيزات. Ihr Zweck ist das Auffinden eines Mittels, das die unorganischen Stoffe, feste und flüssige, in das edelste Metall — Gold — umzuwandeln vermöge, und daher die Sucht und das Suchen nach Bereitung des geeigneten festen und trockenen Stoffes, durch dessen Beimischung zu den Naturstoffen das grosse Geheimniss gelöst werden könne. Nach dem Vorgange der Griechen nannten die Araber diese trockene Masse werden könne. Nach dem Vorgange der Griechen nannten die Araber diese trockene Masse (كالمبير الفلاسفة بالمنابع المالية على المنابع المالية والمنابع
4177. Mq. 115.

Format etc. und Schrift wie bei 84). — Titelüberschrift und Verfasser (in grüner Farbe) f. 584°:

كتاب القابلة والماثلة لجابر بن حيان الصوفي

الحمد لله رب العالمين والعاقبة 'Anfang' للمتقين . . . قال جابر بن حيان الصوفي رحمه ان فكرنا المباقلة من قبل في كثير من كتبنا في كتاب السر المكنون وكتاب الحاصل وكتاب النظم وفي كثير من كتب الوازنية فسيعلم النا قد وفينا بها قد وعدنا في كتابنا الذي سبيلاء بكتاب البقابلة الخ

Alchemistisches Werk, dem Gabir ben hajjan eççüfi ettarsüsi abu müsü um 160/777 beigelegt, zur Vervollständigung seines früheren Werkes **Likli "\sigma dienend und daher richtiger **Likli "\sigma genannt, wie es auch in der Unterschrift bloss so bezeichnet ist, und ebenfalls ausdrücklich so f. 585°, 11.

على فهم الأربعلا كتبنا العزيزة : 8chluss f. 585^b المعروفة فانها لك المعروفة بالعلوية المنسوبة التي دروة الدروة فانها لك نعم العون وما بقى لكه على جابر بقية في هذا العلم الكثر من الترجم عليه الوخر أن شاء الله تعالى اللهم ارحمة رحمة واسعة،

4178. Mq. 115.

.Format etc. und Schrift wie bei 84). — Titelüberschrift (in grüner Farbe):

رسالة الحكيم . . . أبي نصر الفرابي [الفارابي .] في وجوب صناعة الصناعات وهي الاكسير،

Der Verfasser ist الفارابي (so geschrieben f. 587b, oben).

قال الحكيم الفاضل . . . قصدي أن Anfang: الكر في هذه المقاللا وجوب هذه الصناعلا ومن أي طوابق الذكر في هذه المقاللا وجوب هذه الصناعلا ومن أي طوابق يثبت والذكر السبب الواقع حتى غلط فيها من غلط الح

Abhandlung über die Voraussetzungen zur Auffindung des Steins der Weisen, mit Polemik gegen die irrthümlichen Aufstellungen vieler Schriftsteller über den Gegenstand, von Mohammed ben mohammed ben tarhan elfarabs abn nacr † 889/950.

ردعا من الارتياض له في العلم تزييفها :Schluss • وابطالها وكلا القولين خارج عن الصواب تمت الكتاب

4179. Mq. 115.

Titelüberschrift (grün):

مقالة الفوز للامام حجة الاسلام الفارابي wofür aber im Anfang richtig eteht: الغزالي.

مقالة الفوز للامام هجة الاسلام محمد :Anfang ابن محمد الغزالي . . . قال اعلم ان الحجر الذي اكثر فيه الالوان (الاولون .1) القول فيه تناثير بين كان من موجود بالفعل الخ

Alchemistische Abhandlung über den Stein der Weisen, von Abū hāmid elgazzālī hoģģet elislām † 505/1111. — Schluss: فاعرف ما تحت هذه المعاني من الاشياء المحتاج اليها لتقف على صنعة هذا الكلس اي الصنعة ان شاء الله تعالي

Am Rande längere Bemerkungen aus dem که البرهان (Spr. 1916).

F. 539^b alchemistische Notizen in Türkischer Sprache (ausser einem Arabischen Ausspruche Mohammeds).

4180, Spr. 1969.

98 Bl. 8vo, 15 Z. (201/4 × 143/4; 15 × 10cm). — Zustand: fleckig und schmutzig, vorn und hinten ausgebessert (hat von Nässe stark gelitten). — Papier: gelblich, zieml. stark, nicht glatt. — Einband: Pappband. — Titel und Verfasser f. 1a:

كتاب شذور الذهب، من انشاء الشيخ . . . ابي الخسن على بن موسى بن ابي القاسم على الانصاري المغربي الاندلستي المعروف بابن أرفع رأس (So berichtigt für das in der Handachrift stehende ابي القاسم بن على und البي الخسين . (ابي القاسم بن على und البي الحسين

قال الشيخ . . . ابو الحسن على بن : An fang f. 1 ا ابى القاسم بن على الانصاري الاندلسي المعروف بابن ارفع راس (Auch hier ist der Name nicht ganz richtig).

قافية الالف : (Ṭawil) اذا ثلَّتَ المَرِيخُ الزُهْرِة آمْرُ الوقارنَ بالبدر المُنير ذكاء وواصل سعد المشتري بعطارد الى زُحَلِ كَيْ يستغيد ضياء

Alphabetisch geordneter Diwän des spanischen Dichters 'Ali ben müsä ben abü 'lqäsim 'ali ben mohammed ben halef elançari elmagribi elandalusi borhan eddin abü 'lhasan ibn arfa' rās † 598/1197. Fast alle Gedichte sind in Tawil und behandeln in schwer verständlicher Weise den Stein der Weisen.

فان كنت في حلّ الرموز مداينا : Schluss f. 50º اخانا فقد نلت الذي كنت راجيا

والا فلا ترتع بها فهي روضة قد امتلات للرايدين افاعيا

Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, ziemlich deutlich, vocalisirt. — Abschrift um 1750. — HKh. IV, 7433.

4181. WE. 88.

70 Bl. 8°, 15, später S-22 Z. $(20^8/4 \times 14^4/2)$; $16^4/2 \times 9^4/2$ u. von f. 35 an $14^4/2 - 15 \times 9^4/2 - 10^4/2$ cm). — Zustand: der vordere Theil durch Wasserflecken beschädigt, auch sonst unsauber u. fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich glatt u. stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 2^a (in einem verzierten Kreise):

شرح شذور الذهب للمصنف ابن ارفع راس

اعلم أن الماء هو الروح وهو العنصر الأول: *Anfang f.2 سواء كان مطلقا أو مقيدًا؛ وقالوا لا يدخل روح جسد غيرة الخ

Commentar zu demselben Werke. Derselbe ist wie Frage und Antwort abgefasst, und lehnt sich nur an einzelne Verse an, deren tieferer Sinn dargethan wird. Die Antwort giebt der Dichter, die Frage thut ein strebsamer Jünger, der öfters Abū 'lqāsim (genauer bei Lbg. 96, 1: Mohammed ben 'abdallah elançarı) genannt wird. Der Uebergang ist gewöhnlich der, dass dieser, nach einer längeren Auseinandersetzung, sagt: Gut, das habe ich begriffen; aber erkläre mir die Bedeutung des Verses so und so; z. B. f. 3°: قال فقلت بارك الله فيك قد فهمت فانبثنى عن معنى قولك سحاب اقلته الرباح اللواقدى وماء أراقته الغمام السوافيح فقال قدّس الله سرّه السحاب التي اقلّته الرباح اللواقيح هي الاخرة التي تستحيل رياحا ملحقة بالاصباغ البخ

Der obige Anfang ist abgekürzt, der Commentar beginnt hier erst beim Buchstaben 5 (= Lbg. 96, 1, f. 8^b unten).

ولهذا كثر قولهم ودندنتهم على : *Schluss f. 70 السبعة وسموها سبع كواكب وكذلك قال أرس " أن كان ناقصا من نجومه كان الصبغ ناقصا والله أعلم وحسبنا الله الخ

Schrift: nngleichmässig, im Anfang mässig gross, deutlich, späterhin klein, auch deutlich, geübt, etwas vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift etwa um 1000/1591.

4182. Lbg. 96.

106 Bl. 8°, 19 Z. (17 \times 13; $11^{1/2} \times 7^{3/4}$ em). — Zustand: wurmstichig, zum Theil ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband.

Dasselbe Werk. Titel f. 14: كا شرح مشكلات شاور الذهب

Verfasser (nicht ganz richtig): برهان الدين ابو الحسن على بن موسي ابى القاسم ابن على بن رافع راس الاندلسي

قال ابو القاسم محمد بن عبد الله : Anfang f.1 الانصاري سئل سيدي . . . على بن موسى الاندلسى . . . عن معنى قوله في ديوانه . . . اذا ثلّث المريخ ما معنى التثليث فقال رَهَ ليس في قصايا النجوم قصيلا اصدق منه . . . فقلت سيدي قد فهمت معنى التثليث فانبئنى ما المريخ والزهرة الح

Der Schluss weicht ab; zuletzt f. 99%: باق هذاه الحركة الصادرة انما هي حركة الهيدة ولمعة سماوية لا ارادة فيها فلم اتوقف . . . بل بادرت واجبت بما سالت وما توفيقي الا بالله فهو حسبي الخ

Schrift: klein, gut, vocallos. Grundtext und Stichwörter roth. Der Text in rothen Linien. — Abschrift um 1050/1640; die Angabe (von späterer Hand) f. 106^a »vom Jahre ⁷³⁸/1328^a ist nicht richtig.

4183. Mq. 115. 3) f. 89-168.

 4^{10} , 23 Z. (22 × 15: 17 × 11^{cm}). — Zustand: schmutzig; f. 100. 137. 138 eingerissen. — Papier: gelblich, ziemlich dick u. glatt. — Titel f. 89^a:

مجموعة اولها الجزء الثاني من غاية السرور في شرح [ديوان] الشذور

Ebenso im Vorwort und in der Unterschrift. — Verfasser fehlt; er hat, nach f. 90°, abgefasst die Werke: البرهان في سرّ الميزان und كنز الاختصاص في علم الحواص. لاه ist also:

ايدمر بن على بن ايدمر الجلدكي عز الدين

الحمد لله الذي خص اهل :Anfang f. 89b ولايته بغاية السرور والمعارف . . . وبعد فانا قد استوعينا في الجزء الاول من كتابنا هذا المسمى

غاية السرور في الحكمة الالهية والصناعة الموهبية في شرح ديوان الشذور سبعة اقسام علي سبعة حروف من جروف الهجاء ونبتدي في كتابنا هذا الذي هو الجزء الثاني بشرح القسم الاول منه النخ

2. Theil eines vierbändigen Commentars zu demselben Werk, von Eidemir ben 'all ben eidemir elģildakī (u. elģaldakī) 'izz eddīn, um ⁷⁶⁰/1849 am Leben. Er behandelt darin die Gedichte von عن bis من (also 7 Buchstaben) in 7 Hauptabschnitten (قسم). Gewöhnlich fasst er einige Verse zusammen und giebt dann die theologisch-philosophische Erklärung; jeder Hauptabschnitt schliesst mit einem Segensspruch. Der 1. beginnt f.90b: قلم الدين قدس قائمية برهان الدين قدس الحر الطويل قصيدة الدال المهملة في الجر الطويل قصيدة الدال المهملة في الجر الطويل قصيدة الداها المهملة في الخراط المهملة المهملة في الخراط المهملة في الحراط المهملة في الخراط المهملة المهملة المهملة في الخراط المهملة في الحراط المهملة المهمل

فلست وان حاولت نصحا بمرشد

Der 7. f. 160° beginnt:
اتطلب صبغا في اللجين يغُوصُ وانت عن الكبريتتين تجيمُ
الكبريتتين تجيمُ
اللجين يغُوصُ وانت عن الكبريتتين تجيمُ

Die Erklärung dieser Qaçıde auf من ist vom
الموغ المراد في كل ما يراد المراد في كل ما يراد الصاد المراد في قافية الصاد المداور في قافية الصاد

تبارك الله رب العالمين وله الكبرياء :Schluss في السموات والارض وهو العزيز الحكيم عنه القسم السابع المخ

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, eng, vocallos, flüchtig, etwas in einander gezogen, nicht immer leicht zu leseu. — Abschrift um 1000/1591. — Nach f. 100 u. 104 fehlt je 1 Bl., nach f. 137 8 Bl. — HKh. IV 7433.

4184. Lbg. 350a.b.c.

180 und 210 und 151 Bl. 4¹⁰, 19 Z. (23 × 15¹/₂; 14¹/₂ × 8¹/₂^{cm}). — Zustand: gut; lose Lagen. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: schöner Lila-Lederdeckel mit Klappe, nebst Futteral. — Titel u. Verf. f. 1^a:

السفر الاول من] نهاية الطلب في شرح المكتسب للامام الفاضل أيدمر بن على الجلدكي (Tite) so auch im Vorwort).

الحمد لله الذي تعالي عن Anfang f. 1^b: وبعد الله الذي الله العلل والمعلولات . . . وبعد فانه بتوفيق الله تعالى تيسر لنا حلّ مشكلات علوم الاوائل الخ

Commentar des Eidemir ben 'alt eløideki um '750/1849 zu dem خوالندوب غزراعة الندوب في الكتسب في زراعة الندوب العالم المحافظة والمحافظة
1. Bd enthält 3 مقائة (mit 11 Kapp.).

1. مقالة f. 6° in 5 Kapp.

في شرح الفصل الاول من الجبلة الاولي £6.6 باب 1. في موضوع صناعة الكيمياء

في شرح الفصل الثاني في امكان زوال العرص 9° باب. 2 الداخل على النوع الي ان يرجع الي نوعيته بالصناعة واقامة الدليل على امكان علم الصناعة وعملها وثبوتها والرد على من الكرها وابطلها في الفيال المتقدم 38 بالديل المتقدم 38 بالديل المتقدم 38 بال

في شرح الفصل الثالث في الهيولي المتقوم *87 باب.8 منها صورة الاكسير

في شرح الفصل الرابع في مثال الاكسير 81^b باب.4 وما يشبه عمله من التركيب الاخير

في شرح الفصل الخامس في قياس التوليد والزراعة 84 باب. 5

2. مقالة f. 96° in 4 Kapp.

في شرح الفصل الاول من الجملة الثانية 96 باب. 1 في الكمية التي اخفاها سائر الحكماء

في شرح الفصل الثاني في كيفية الاشياء 101 باب. 2 التي اخفوها عن سائر الناس وهو الكيف الابتدائي قبل قسمي العمل الاول والثاني

في شرح الفصل الثالث في القسم الاول 117^a باب. 8 من العمل الاول

في شرح الفصل الرابع في كيفية القسم 132 باب. 4 الثاني من العمل الاول

3. كالقه f. 159b in 2 Kapp.

في شرح الفصل الاول من الجملة انثالثة 159 باب. 1 في كيفية القسم الاول من العمل انثاني في شرح الفصل الثاني في كيفية القسم الثاني 170 باب. 2 من العمل الثاني وهو اكسير الجرة بما فيه من الكية 2. Bd enthält 2 kla. (in 7 Kapp.).

1. kla. f. 4° in 4 Kapp.

في شرح الفصل الاول من الجملة الرابعة £41 باب.1 في الاستشهاد على وحدة الماهية المتقوم منها صورة الاكسير وتعريفها

في شرح القصل الثاني في الاستشهاد على 58° باب. 2 الكبية الاولي البكتومة

في شرح الفصل الثالث في الاستشهاد 400 باب.8 من اقوال الحكماء في كيفية الابتداء قبل قسمى العمل الثاني قسمى العمل الثاني

في شرح الفصل الرابع في الاستشهاد على 104⁶ باب .4 كيفية الابتداء في القسم الاول من العمل الاول

2. كالة، f. 149 in 3 Kapp.

في شرح الفصل الخامس في الاستشهاد 149 باب .1 على كيفينذ القسم الثاني من العمل الاول وهو انتهاء النقص والتفصيل

في شرح الفصل الاول من الجملة الخامسة 161 باب. 2 في الاستشهاد على القسم الاول من العمل الثاني

في شرح الفصل الثاني في الاستشهاد 181⁶ بآب. 3 على القسم الثاني من العمل الثاني

3. Bd enthält 2 مقالة (in 4 Kapp.) u. heisst) مقالة 1. الكنوز f. 3° in 2 Kapp.

في بيان ما كتمه صاحب الكتسب واخفاه 4.3 باب .1 في كيفية طرح الاكسير وما يتعلق به 12 باب .2

2. كالغه f. 31° in 2 Kapp.

في شرح الفصل الثالث من الجملة الخامسة 31 باب. 1 في ماهية الرموز وايماء الفلاسفة

(Mit diesem Abschnitt schliesst das Grundwerk f. 48°, mit dem Verse aus dem دَ" شَنُورِ الذَّهِبِ الشَّكِ فَيمَا النَّولِهِ ولا يَخْتَلَجُّكَ الشَّكِ فَيمَا النَّولِهِ

فما بيننا في كلّ ما قلته خلف)

يشتمل على نبل من كلام الحكماء في فكّ 50° باب. 2 الرموز ومفاتيح الكنوز

(Zuerst 4 نبذة; dann f.63° 13 نبذة; 83° 10 وطلعة; 94° mehrere فصل (für die Zahlüberschriften nach dem 4. اصل 126° 121° إصل 121° 120° (مطلب 133° 133°).

اوصيك ايها الاخ البار الرحيم ثم اوصيك 148 الحاتمة ان اطلعت على شيء من كتب القوم الخ Schluss f. 151*: واشكر البيك واشكر المحلم المرافقة ما اشرنا البيك واشكر الفائرين والحمد لله المج الله على نعمته تكن من الفائرين والحمد لله المج Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, yocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Der Grundtext roth. — Abschrift von سويفى بن احمد الجبّل العدوي im J. 1800 Dü'lq. (1888) bis 1801 Çafar (1888).

Der Verfasser citirt öfters Stellen aus dem کا شکور الگفت † ⁵⁹⁸/1196 und einem Gedicht des کا شکور الگفت. الامیر خالف بن یزید. HKh. VI 12828 (s. v. اللیکنسب.)

4185. Spr. 1916.

· 298 Bl. Folio, 25 Z. (812/3 × 191/2; 241/2 × 11em). — Zustand: wurmstichig; im Anfang stark wasserfleckig. — Papier: gelb (auch bräunlich), glatt, ziemlich dick. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 12 (von neuer Hand) und in den Ueberschriften:

البرهان في اسرار علم الميزان

Verfasser nicht genannt. Es ist:

عزالدين ايدمر بن على الجلدكي

لا شريك : Anfang (ohne Bismillah) f. 16 مريك المربة ولا موازر له في فعلم . . . فوجب علينا أن نبحث عن العلوم المتعلقة بكل قرّة اتصلت لكل ذات من الذوات الروحانية أو الجسمانية الم

Der vierte (und letzte) Band des grossen Werkes desselben Verfassers. Dasselbe ist, nach der Vorrede zum ersten Bande, ausführlicher so betitelt:

und beginnt: الجد لله الذي خلف الانسان وعلمه البيان علم المينزان الجد لله الذي خلف الانسان وعلمه البيان بالحد لله الخرفان ... وبعد فان شرف كل علم بشرف موضوعه لاهل العرفان ... Es zerfällt in 4 جزء , von denen der 1. (in 18 Kapp.) von Erkenntniss Gottes und dessen Verhältniss zu den erschaffenen Wesen und von den Beziehungen und Abwägungen des richtigen Maasses und Verhältnisses — علم الميزان — der niederen zu der höheren Welt in ihren verschiedenen Erscheinungsformen handelt. Der 2. Band (in 14 Kapp.) beschäftigt sich hauptsächlich mit der Auffassung des Haltfen 'Alt von der Alchemie HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

(هل لها وجود) und mit den Ansichten des Plinius (هل لها وجود) tiber den Einfluss der Gestirne. Der B. Band (in 7 Kapp.) ist ein Commentar zu dem که الاجساد السبعة des Gabir ben Rajjan und dem که نایات الارب

Der hier vorliegende 4. Band zerfällt in 8 الحمد لله الواحد الاحد الاله und beginnt: الحمد الاله الواحد الحرف الخراب المرابع فهذا من كتاب البرهان هو الجزء الرابع في اسرار علم الميزان العدل المعدل المعتدل النافع الرخ Der Anfang desselben fehlt.

في اصول :handelt (مقدمة in 13 مقالة . Die 1 مقالة .) علمية مشعلقة بالحكمة الالهية وما يتعلق باسرار الموازيين الاصلية في العوالم العلوية بالايجاز؛ Hier fehlt davon 1. bis 6.

- ئ العلم والمعلول f. 1b مقدمة. 7
- في الجوهر والعرض ٤٠ مقدمة 8.
- في علم يستدل به علي ثبوت ²4 مقدمة.9 الواجب الوجود للماته
- في التحقيف العلمي المتعلف 3° مقدمة .10 بالكمال الحق الالهي
- هي المقدمة الجامعة النافعة لمن 5 مقدمة 13. يتاملها . . . ويفتح عليه من الاسرار العالية في حصرة قربه بعون الله تعالى

في لواحق اصول علوم العناصر وما يتعلق أ£24 مقالة .2

بموازين كل منها من اللوازم والعلوم والمطابق المحمد لله رب العالمين وصلواته النخ : Sie beginnt und behandelt in 4 Büchern die 4 Elemente: الارص 47° ; الماء 44° ; الهواء 29° ; النار 43° ; النار 40° ;

3. مقالة الواحد الاحد Anfang: الحمد لله الواحد الاحد Behandelt, nach الغرد الصمد لم يلد ولم يولد Behandelt, nach (التوطئة) in 3 فصل die vier Schöpfungsklassen in 4 Büchern: f. 56^b زالانسان 103^b; النبات 103^b; الحيوان 113^c.

4. الحمد لله الذي f. 154°. Beginnt: الحمد لله الذي und behandelt in 7 Büchern 4. will und behandelt in 7 Büchern 7 Metalle (in Bezug auf die 7 Planeten): 1. f. 154° الاسرب; 2. 168° القلع: 3. 178° (اللهرب 3. 178° 199° Mitte إلا الموادية: 5. 213° unten إذا الموادية: 6. 191° (الربية: 191° 6. 191° (Im Text stehen 4. u. 5. Buch an unrichtiger Stelle.)

Die 5. مقالة f. 225° beginnt: انا قدمنا في كتاب النبات تدابير الاملاح النخ الخيان وفي كا النبات تدابير الاملاح und behandelt die Salze الاملاح, der Anfang fehlt hier aber.

Die 6 مقالة beginnt f.230 Mitte (obgleich der Anfang als solcher nicht kenntlich gemacht ist): اعلم يا اخى ان القوم قد اكثروا فى ذكر الكباريت الخ hat — aber nicht in diesem Text — den Titel:

منبغ النفوس في اظهار الزينة لكل عروس und handelt über Schwefel-, Arsenik- und Glas-Arten (الكباريت والزرافيخ والزاجات).

1. beginnt hier wahrscheinlich f. 238 مقالة .7. اعلم يا اخي ان موضوع علم الميزان متعلق بالجث عن كلما يتعلق بالنسب والاضافات والكم والكيف والاحوال المخ كتاب البيان :(aber nicht hier) مناب البيان في تحقيق العلم المبارك البيقيين على التعيين في تحقيق العلم المبارك البيقيين und behandelt die Verhältnisse der flüssigen Mineralstoffe (موازين الاجساد الذائبة المعدنية)

الحمد لله الذي لا اله: f. 266° beginnt مقالة 6. مقالة 6. مقالة الخمد لله الذي لا اله handelt speciell von dem غيرة ولا معبود سواة لله and Schlusswort. الفيزان وفي لوازم لا بدّ "267° فصل 1. منها لكل طالب له فهم وشان أ

في الكلام علي العمل الاول المكتوم وما *267 فصل .2 فية من الاسرار والعلوم

فيها جب الاعتناء به من الاعمال 268 فصل 8 الموصلة الي العمل الاول ثم الي الاكسير والي تراكيبه ومراتبه على كل تقدير

فى ذكر المنافع واللوازم المختصة بالماء الالهتى "274 فصل .4 ليفهمها من لم يكن عن حقايق العلوم لاهي،

في ذكر منافع الاكسير وما فيه من كلّ 428 فصل 5. سرّ جليل وفصل كبير

فى النكت والفوايد التى لا بدّ منها 287 فصل 6. لكل طالب وقاصد (نكتة in 18)

في الوصايا والتحفظ والكتمان 292 التحاتمة

على من هو اهله من الاخوان : *Schluss f. 293 واحجبه عن الجهال وعن عصبة الخللان وحزب الشيطان الا ان حزب الشيطان هم الغالبون فسيكفيكهم الله وهو السميع العليم الخ Schrift: Persischer Zug, klein. Zuerst gut u. sorg-fältig, weiterhin flüchtiger, doch nicht undeutlich, aber in der 2. Hälfte sehr häufig Ruum gelassen für das später hineigzusetzende Wort غاد: auch fehlt späterhin die Ueberschrift der einzelnen عقاد. Die für den Text nöthigen Figuren fehlen zum Theil: es ist Platz dafür gelassen. F. 103—214 in Noslii-Schrift, ziemlich gross nnd gut, von neuer Hand. Ueberall fehlen die Vocale. Die Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1750. — Zum Theil collationirt. — HKh II 1801.

4186. Lbg. 157.

209 Bl. 8°°, 21 Z. (21²/₃×17; 15×10°m). — Zustand: im Ganzen gut, aber oft fleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1a:

ء" درة الغوّاص وكنر الاختصاص في علم الخواص للجلدكي

Titel ebenso f. 3b (Vorrede) (aber معرفنة statt مام), dgl. f. 15a.

الحمد لله الذي نوّر قلوب : Anfang f. 1b اوليائه بذكره المصون . . . وبعد فإن الانسان خزانة المواهب اذ كان بها جديرا الخ

Ein grosses, die Geheimlehre behandelndes Werk desselben Elgildekt. Es zerfällt in 2 قسم, deren Inhaltsübersicht f. 9b—11a. Voraufgeschickt ist eine lange Vorrede, an deren Ende eine lange Liste der hauptsächlich benutzten Bücher. Als Einleitung ist f.11b—14 eine Anweisung zur Benutzung des Werkes gegeben.

أنه الحيوان (in 6 Kapp.)
 الطيور 4. الوحوش 3. المواشى 2. الانسان 1.)
 الطيور 4. الوحوش 6. حيوانات الماء 5.

فى الجمادات (in 6 Kapp.) قسم .2 فى الاحجار والالبان والادهان والروائح 41^b باب .1 والطعوم والاستقصات

في عقاقير العطار واصناف البهار 69 باب. 2 واعشاب القفار ومنافعها وخواصها (alphabetisch).

في الاشجار الكبار والنباتات والرياحين الخ 90 باب. 8 (alphabetisch).

في الادوية المقردة (فصل 10 أ119 باب. 4. والنسخ المركبة الطبيعية

5. باب, 181° (in 6 نصل, wovon aber das 1. 2. und 5. fortgelassen):

فى اصول [علم الحرف وعلم الفلك و]علم وضع الاسرار وكشفها وعلم السيمياء والتخيلات والصنائع والفنون [والاشكال] وصنعة الاوفاق والاعداد والخواتم وغير ذلك

فى كشف المدغم وحل المبهم : نوع in 2 باب. 6 باب. 6 alphabetisch).

2. نوع 197º (allerlei Schriftzüge).

فاعلم أن جبلة ما حصرة : Schluss f. 209° المتاخرون من أقلام المتقدمين والآخرين اثنان وسبعون قلما وهي جبلة ما تقدم وما زاد على عذا العدد فانه برواية أخري مما اصطلح عليه ومما لم يصطلح عليه ليكون تكلة للفوائد وملجاً لكل قاصد ومنهلا عذبا لكل وارد انتهى جمع الكلام وانقصى وضع الاقلام وتم الكتاب

Schrift: gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. F. 66^b leer, es fehlt etwas am Text. — Abschrift im J. 1763 Eilül in der Stadt أخميم. HKh. III 4948.

4187. Lbg. 606.

36 Bl. 8¹⁰, 21 Z. (16¹/₂×11; 11×5¹/₄^{em}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titelu. Verf. f.1^a:

2" انوار الدور في ايضاح الحجر للجلدكي (Titel ebenso in der Vorrede.)

الحمد لله المقدس عن التركيب :Anfang f. 1 والتحليل والتشبية . . . وبعد فان الداعي الي وصع هذه الاشارات الم

Auskunft über den Stein der Weisen, in 10 Kapp. u. Schlusswort, von dem selben Verf.

1. باب 2⁴ في ماهية الحجر الذي يتكون منه اكسير الفلاسفة على باب. 2 في وحدة الحجر [وتمييزها عن باقي الوحدات 4 باب. 2 في نار الحجر وانواعها واصناف انواعها 13⁴ باب. 5 في تركيب العمل عمل على العمل 32° باب. 10

اعلم ايها : 1.34° وصيّة Das Schlusswort ist eine وصيّة 1.34° الخ ... ان هذه الصناعة في اشرف الصناعات الطبيعية الخ

الهي قد انعت بالتمام فلك الحد : Sehluss f. 36°: العالمين
Schrift: klein, kräftig, gedrängt, vocallos. — Abschrift im J. 1133/1721. — Collationirt.

Der Rand überall von späterer flüchtiger Hand beschrieben mit allerlei Recepten, Mitteln und Kunststücken (مفقة فاقدة).

HKh. III 5033 (irrthumlich bloss الدرر für الدرر).

4188. Lbg. 1007.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser fehlt, s. Anfang.

هذا كتاب شرح الشهس الأكبر :Anfang للجلدكى عليه الرحمة والرضوان في التراكيب لبليناس الحكيم رواية عن الفاضل سقراط مما حكاه عن الأجوم السبعة والاجساد السبعة على طريق الفلسفة وبالله المستعان قال بليناس أن القدماء من الحكاء رمزوا رمزا واشاروا بها الي معانى كثيرة كانوا يستونها وحيا البخ

Geheimlehre, eine ausführliche Erläuterung (مجملا ومفصلا) des Werkes الشهس الأكبر des Werkes الشهس الأكبر in vielen ungezählten Abschnitten, von Elgildeki. Dieselbe beginnt f. 21^b أما بعد فائدي كنت في المدينة الوسطي من ارض الاعتدال فصرت التي هيكل الشهس ذات الاشعة والانوار المجاورة والقوس يدل على النمام والنهاية *Schluss f. 54

والقوس يدل على التمام والنهاية: Schluss f. 54°: وفناء العمل ومدّته وانتهاء الحرارة ومن ههنا تم شرح كتاب الشمس الاكبر المخ Nach f.41 ist eine Lücke.

F. 54°—64° schliesst sich unmittelbar das مناب القهر الاكبر an, aber ohne besondere Ueberschrift. — Anfang: الحجمد لله الملك القديم المحبود الحمليم . . . ومن هنا شرح الكتاب الموسوم بالقمر الاكبر رواية بليناس الحكيم عن سقراط الدخ

Dies "Mondbuch" beginnt: انقصى كلام الصنم الذهب انتقلنا فاجتمعنا من لنقصى كلام الصنم الذهب انتقلنا فاجتمعنا من ذلك الموضع الي موضع آخر فيد رياض ونزهد الخ (Dem Monde entspricht das Silber, der Sonne das Gold). Gleichfalls in ungezählten Abschnitten.

ولا يتمكمال القمر الا ويوجد في حيّز: Bchluss f.64° كماله تمام وجود جسد من نوع الفصة وذلك بعد تعفين وسواد حالك ... وهذا ما اردنا أن نبينه في المحمل والسلام،

In der Unterschrift steht, dies Ganze sei entnommen men الجناء الناصح للاخوان الشيخ الناصح للاخوان d. h. الجلدى . S. Spr. 1916, f. 206° ff.

4189. Dq. 121.

59 Bl. 8°°, 21 Z. (20¹/3 × 13¹/2; 15 × 7¹/2°°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt, steht in der Vorrede f. 1°:

السرّ الرباني في علم الميزان

Verfasser fehlt; nach HKh. III 7130 (u. V 10675):

الرومي الجديد يعنى على بيك الازنيقى

الحمد لله الذي تقدس ذاته عن : Anfang f.1 مدارك الارهام ... فأن لما وصلت الي حقايق العلم الالهي من كلام الامام . . . على ما فشره الجلدكي في التقريب والبرهان تحييرت خمسة عشر سنة في اسرار علم الميزان الخ

Der Versasser 'Alı beg elizniqi errümi elgedid sagt, er sei 15 Jahre hindurch in der Wissenschaft der Alchemie, trotz vieler Versuche und trotz des Studiums der darüber versassten Werke, rathlos gewesen; erst nach 20 maligem Durchlesen des Buches البرهان des Elgildeki sei ihm aus dem grossen کتاب افخواص beigelegt wird — Crleuchtung gekommen, und nun wolle er das grosse Geheimniss, auf das Keiner als der "griechische" Philosoph Plinius hingewiesen, hier mittheilen. — Sein Werk ist eingetheilt in Vorwort, 9 شقالة Schlusswort.

اعلم ان العلم : المهدنية المهدنية المهدنية المهدنية المهدنية المهدنية بالرباص 6. 1° في الميزان المتعلق بالاسرب 1. مقالة أن المنحاس 2. 6 بالخارصني 4. 12 بالحديد 19 في اللغضة 3. 23 بالنوتياء 22° (بالزئيق 19° (19°) و 19° (19°) و 19° (19°) و 19° (19°)

اعلم اسعدك الله تعالي أن الامام الفاصل 98 الخاتمة الجلدكي رحم قال في خاتمة البرهان

فى دار غير كي زرع بالحيرة : Schluss f. 29b: والهمأ من نومي الفرقان بين الاخدان والله المستعان المخ

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos, incorrect. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688. — HKh. III 7130.

Auf f. 29 steht noch ein kleines Stück: القول على الفصد:

4190. Dq. 121.

8°°, 25 Z. $(20^1/3 \times 13^1/2; 16 \times 7^1/2^{\circ m})$. — Zustand: gut. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Titelüberschrift f. 30° (und so in der Unterschrift):

هذا فوايد منتخبظ في الرموز المتعلقة بعلم الموازين الجربة انتخبتها من كتاب طوالع البدور في شرح صدر ديوان الشذور

An fang f. 30°: 'الحبد لوليّه والصلوة على نبيّه 'Dann folgt sofort das Werk selbst in 9 Ma-qālāt. Es ist ausgezogen aus dem Commentar zu dem Anfang des عيوان الشدور (s. No. 4180), welcher unter dem Titel طوالع البدور verfasst ist von dem Verf. des كشف الاسرار وهتك الاستار , s. am Schluss u. HKh. IV p.18. d. i. على بيك الازنيقي , s. am Schluss u. HKh. IV p.18. ق بيان علم الميزان ولوازمه (اصل 29 مقالة 1. ق بيان علم الميزان ولوازمه (اصل 29 مقالة 378 مقالة 1.

ى بيبيل مم يزول (in 5 أن الجلة الثلثة) 37 مقالة .7 في القرآن السباعي (اصل 12 أن أنه 39 مقالة .8 في الرموز المتعلقة بسراير (اصل 12 أنه 39 مقالة .8

الاجساد على طريق المماثلة فقط في الرموز المتعلقة بالتدابيس الراتبة 42 مقالة .9 في الرموز المتعلقة الشارة (in 10 أصل أندان).

وقد ذكرت تفاصيلها في كتابنا : Schluss f. 47° الموسوم بكشف الاسرار في هنك الاسرار انتخبت هذه الفوايد وكتبت تلك العوايد من طوالع البدور الخ

Schrift: Persicher Zug, klein, gefällig, flüchtig, vocallos, zieml. schwierig. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688. — HKh. IV 7433.

4191. Dq. 121.

8vo, 21 Z. (20 × 13¹/₂; 14 × 8¹/₂c^m). — Zustand: im Ganzen gut; der obere Rand besonders gegen Ende wasserfleckig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Titel (zu Anfang und in der Vorrede und ebenso in der Unterschrift):

كتاب الكنز في فك الرمز Verfasser fahlt

هذا كتاب الكنزف ف فك الرمز' : Anfang f. 49b فك المرزث المتناط قال مؤلفه رحمه اعلم الى قد كنت في مبتدأ امري احب النظر في كل علم وفي كل فن فوجدت علم الصنعة خصوصا عن غيرها مرموزة بعيدة الرموز مبنية على ضرب الامثال وللكايات الم

Der Verfasser findet, dass die Alchemie in Andeutungen eingehüllt sei: er will dieselben erklären und auflösen, und zwar im Einzelnen.

اعلم ان :Die Schrift selbst beginnt dann قوة اليبوسة في الارض وقوة الحرارة في النار الرخ

حرف الياء الياقوت الاحمر : Schluss f. 59 و وهو النفس لانه في البحر . . . نلك كلام صاحب كنز الحكيمة اليابس الحديد تم الكتاب الخ

Schrift: ziemlich klein, gut, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth, Stichwörter überstrichen. — Abschrift c. 100/1688. — HKh. V 10932 ist verschieden.

4192. Lbg. 530.

Format etc. wie bei 1). (Text: 29 Z.) — Titelüberschrift und Verfasser:

ر" الاكسير في البسط والتكسير لعبد الرحمن بن محمد الصالحي الجوهري (80 auch f. 1° und in der Vorrede).

الحمد للم الذي علم الانسان ما لم :Anfang

Ueber den Stein der Weisen, in Vorwort, 2 Abschnitten und Schlusswort.

في حدّ الكسر والبسط f.5° المقدمة في انواع البسط 5° فصل 1

ق انواع البسط 5° فصل 1. في التكسير وانواعد ثلاثة 5° (باب) فصل 2.

Schluss fehlt; bricht f. 6^b ab mit den Worten: والسم وقت العمل والكوكب والنجوم واستخراجها ناطقة بالتكاسي؟

Schrift: klein, gedrängt, flüchtig, vocallos, blass. — Abschrift um ¹²⁰⁰/1785.

4193. We. 1209.

52 Bl. 8°°, 21 Z. (21 × 12; 15 × 8¹/2°m). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelblich, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titelüberschrift f. 1b:

كتاب فخيرة اسكندراني [اسكندر 1.] ۲ Verfasser

كان الأمير المعتصم بالله بعد : Anfang f. 16 أن فتنح عمورية قد سمع أن بها ديرا ينسب الي الطيوخوس تلميذ الاسكندر المخ

In der Einleitung wird erzählt, wie der Halif Elmo'taçim billah das Kloster des Antiochus bei 'Ammürijje niederreissen lässt und in den Grundmauern ein grosser Kasten gefunden wird, der ein Buch einschliesst mit goldenen Blättern, auf denen Malereien und Buchstaben in Griechischer und Römischer Schrift. Er lässt Uebersetzer kommen, und es ergiebt sich, dass auf dem Rücken desselben stand: "dies ist der Schatz des Königs Iskender ben filiqis (d. i. filibūs) d'u 'lqarnein". Durch ein anderes von Antiochus herrührendes Schriftstück auf den wichtigen geheimnissvollen Inhalt aufmerksam gemacht, lässt er das Ganze übersetzen und auf seinen Befehl schreibt einer der Uebersetzer, جمد بن خالد المنجم, die Vorrede dazu.

باسم الواجب: Das Werk selbst beginnt f.3° so الوجود يبتدي والي سابق علمه ينتهي له عالم النور والتاثير وعالم الاستحالة والشغيييس علة الكل النخ

Dies alchemistische Werk, von هرمس الكبير verfasst, von dem Weisen الحكيم بليناس aufgefunden und von ihm an Aristoteles gekommen, ist von diesem dem Alexander übergeben als Inbegriff der höchsten Geheimnisse. Es zerfällt in 10 قتل (deren Uebersicht f. 4°), deren jedes in ungezählte فصل getheilt ist (auch in باب) في الاصول والبقيمات

فى ذكر اصول الصنعة وتدبير الاكسيرات 9° فن 2. في 16° في 16° م

ق التربيبات السمية 16^b في .3 في التربياقات المخلصة من السموم 22^a في .4 في صفة الخرزة الطلسمية النافعة من 24° في 5. الامراض العسرة البرء

في ذكر خواتيم الكواكب السبعة 27° فن 6٠. في ذكر فنور شتّ من الطلسوات 31° فن 7٠.

في دكر فنون شتّى من الطلسمات 31° فن .7 في البخورات وابواب العطف والبغضة 36° فن .8

الباحورات وابواب المصد والمنطقة المتحدورات وابواب المصدد [im Text: [im Text]

فى خواص تتعلق بالنبات المستحيلة 39° فن 9. فى ذكر خواص اعصاء الحيوان 39° فن 10.

فلا تنظر اليه امراة الا حرصت: Schluss f. 42b: عليه وطلبت مجامعته الخر الكتاب

Daran schliesst sich eine Nachschrift der Uebersetzer, die, als ein Schlusswort von Iskender selbst herrührend, Vermahnungen in Betreff der Benutzung des Buches enthält und schliesst: الذي عالم البقاء والانوار فلا بحل عندنا

Es schliesst sich f. 42^b-43^b ein Persisches Stück ähnlichen Inhalts طريف ساختن خاتم شمس الخ u. s. w. an.

Schrift: zieml klein, gefällig, gleichmässig, vocallos; Stichwörter meistens roth. Mit farbig angemalten Figuren versehen. Der Text in Goldlinien und blauen Strichen eingerahmt. — Abschrift c. 1100/1688.

Nach f. 30 scheint 1 Blatt zu fehlen.

F. 44° Geheimmittel zur Vertreibung von Mäusen, Mücken u. s. w.

F. 44^b—50^a behandelt die Wissenschaft der Amulete, mit Rücksicht auf den Einfluss der Gestirne, Stellung des Horoskops u. s. w. Die Abhandlung beginnt: ما حرر وقيل اول ما فيه وضع مكعب افلاطون المخ على ما حرر وقيل اول ما فيه وضع مكعب افلاطون المخ Schluss f. 50^a: ثم يخر ساجدا ويقول القول في سجوده فان: من حيواناته فتح منح كاجتك تقصى وان قربت له قربانا من حيواناته فتح منح Schrift viel kleiner und zusammengedrängter.

F. 50°-52° (von grösserer Hand) giebt auch Anweisung zu Amuleten für allerlei Fälle.

4194. Lbg. 1007. 1) f. 1-20°.

64 Bl. Schmal-4¹⁰, 29 Z. $(23 \times 12^{1/2}; 17^{1/2} \times 9^{cm})$. — Zustand: nicht recht sauber, am Rande ausgebessert. —

Papier: gelb, glatt, dunn. — Einband: Pappband. — Titel fehlt, s. Ansang. Versasser fehlt.

عذا من كتاب [الرافتوحات : "Anfang f. 1 الغيبيية في تدبير الارواح الحكمية وقد جعلت هذا الكتاب المختصر هدية لاولى المعانى والنظر الخ

Geheimlehre, in 7 Kapiteln. 1. باب f. 1ª باب أن الحقير المعظم إلى الحقير المعظم أن كان الحقير المعظم عن أن أن المعلنية المعلانية المعلانية 3. 3ª الآلة العلانية 3. 3ª

ك" الصافى F. 6b ist aufgenommen das ك" الصافى des طعان الله الله الله الله (um 160/777). Es beginnt: الحيد لله المجازي بالاحسان . . . اعلم ان كلامنا في هذا und schliesst الكتاب انما تخصّ به الركن الروحاني الرح كان شفافا لفرط صفائه وتشابه اجزائه والسلام ' : f.7° Mitte

Dann folgt die Fortsetzung des 1. Werkes, wieder in mehreren Kapiteln, ohne Ueberschriften, über المركبات handelnd.

F. 14° vier Abschnitte über Bereitung des الاكسير الاعظم und einige Nachträge, dazu f. 17° eine Abhandlung (رسالة) des عبد الرحمن الدمري في تدبير الحجر الاعظم بلا رمز

Schluss f. 19b: يخرج منه اسود بيصاف بالنصف. Schluss f. 19b: فانه غاية والسلام على من اتبع الهدي والحجد لله الخ Schrift: ziemlich klein, schön, vocallos. — Ab-محمد على الهروي von محمد على الهروي schrift im J. 1119 Rab. II (1707) von

4195. Lbg. 96.
2) f. 100 – 106^a.

Format etc. u. Schrift wie beil). - Titel fehlt; er ist etwa:

ر" في منافع الحجر وخواصد Verfasser fehlt,

هذه رسالة مباركة ان شاء الله تعالى : Anfang في منافع المحجر . . . اعلم وفقني الله واياك لما يرضيه جعل في هذا المحجر قوق ومنافع ومصار الرخ Ueber die Kräfte, Nutzen und Schaden des Steins (der Weisen), in einigen Abschnitten. Schluss: اذا طبخ بماء القلى اول طبخة : Schluss وكذلك قالوا ان عملنا يشبه عمل الصابون فاعلم ذلك ولا تشكّ والله الموفق للصواب المخ

F. 106b der Anfang des
كا الوسم الوسيم عن الحاجر الكريم
das sich auf das Werk des البن ارفع راس (No. 4180) الجمد لله العلى العليم الحكم الحكيم:

4196. Sach. 86.

44 Bl. 46, 19 Z. (22 × 16; 14 × 9 1/2 cm). — Zustand: fleckig, zu Anfang und am Ende etwas schadhaft am Rande. — Papier: gelb, dick, ziemlich glatt. — Einband: rothbrauner Lederbd. — Titel u. Verfasser fehlt.

Anfang fehlt. Der erste vollständige Abschnitt beginnt f. 1°, Z. 8: معرفة آلات وكيف ينبغى ان تكون الخ

Ein Receptenbuch zur Bereitung des Elixirs, nebst Beschreibung der dazu nöthigen Gefässe. Es wird genaue Anweisung gegeben, wie die für jenes erforderlichen Mittel bereitet werden; ي عقد الزيبق 9° وصفة حلّ الزيبق 4° وu. s. w. Beginnt im 4. und hört f. 23b mit dem 173. Recept auf. Lücken auf 6b und nach 7a, 18, 22. Nach f. 23 fehlt das Weitere: der Index dazu ist f. 44. Auf f. 23b kommt auch etwas Türkisch vor. - Ein neuer Abschnitt beginnt f. 24: نبتدي بعون الله تعالى بصفة الحكمة المباركة التي ألغز فيه الحكماء وسموها باسماء كثيرة محتلفة وغير مختلفة النخ und bricht f. 41° ab mit: ان الماء الأول لن يجتاج ان يسلك مسلك الماء الذي قد تقدم شرحه الا في الندوة' Der Index dazu ist f. 43. Ein besonderes Stück هذا ما نقل المراكشي في تدبير الملم !ist f. 42 und صغة عمل الاسرب. Lücken nach f. 27. 38. 41.

Schrift: Türkische Hand, klein, gefällig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift um 1150/1737.

4197.

1) Mo. 266, f. 153-155*.

41°, c. 28 Z. (26 × 15°m). — Zustand: wasserfleckig und wurmstichig und schadhaft am Rande (auch im Text).

Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt: وابسط الصفايح عليها والحقها بالكبريت إلج

Es liegt hier ein Stück vor über Goldmacherei, in Kapitel (ohne Zahl) eingetheilt. اباب في الحجر الكريم 153° ;باب في عمل القمر

F. 154 hängt wol unmittelbar damit zusammen. Es beginnt mit der Ueberschrift: فصل في العمل الثاني من تدبير الحجر؛

ومن أودع الجهال علما : "Schluss f. 154 : الجهال علما المستوجبين فقد ظلم تمت المستوجبين فقد ظلم تمت المستوجبين فقد علم المستوجبين ال

Schrift: ziemlich gross, geläufig, etwas blass, vocallos; um ¹⁰⁰⁰/₁₅₉₁.

Dann folgen f. 154 zwei "probate" Anweisungen zur Bereitung der Goldtinktur; die 2. von علاء الدين هندي. Endlich 155 in kleinerer Schrift, queer über die Seite fortlaufend, einige Recepte zu solchen Tincturen: صفة زنجار الحكماء; باب لنحمير الشمس ; صفة زعفران الحديد; باب في زيادة الشمس.

2) Mq. 115, 34, f. 532. 8^{v_0} , c. 30-35 Z. $(21\times14^{1}/4; 17\times8^3/4^{cm})$.

Titel fehlt. — Schluss einer alchemistischen Schrift; dieselbe ist in Kapitel getheilt. Der Anfang fehlt, es wird aber wol nicht viel sein. F.582*,9: باب تقطير الملح وتكليس ثفله في قوارير محففة الح

Schluss f. 532^b: الماء فتغمسها في هذا الماء مرارا حتى يظهر لك حمرة ان شاء الله تعالي؛ Worauf noch ein kleines Anhängsel folgt:

تعلیف من العلم المحزون Schrift: klein, fein, eng, vocallos. Das Wort باب grün. — Abschrift o. 1100/1688.

4198.

1) Mq. 115, 35, f. 532b-533b.

Titel fehlt. Verfasser fehlt, s. Anfang. هذا كتاب مأنى رسول الله المعرّ Anfang: عن روح الله القدس عيسى صلوات الله وسلامه عليه' ان هذا السفر انى شرحت فيه وبينت واختصرت واحكمت لمن فهم عنى سرّ هذه الصنعة . . . علم هذا السرينقسم على أربعة اقسام الاول في معوفة الشيء وكيف هو الن

Alchemistische Schrift, vom Stein der Weisen handelnd, von Mani, dem Gottgesandten.

ومداومة في العمل والقراءة وبحصل :Schluss له العلم بالتجربة والقياس ان اراد الله تعالي به خيرا وهو اهل الصلاح والخير ان شاء الله تعالي الخ

2) Mo. 37. 8^{70} , $(18^{1}/_{4} \times 12^{1}/_{4}^{cin})$.

1) Auf der Rückseite des Vorderdeckels ist ein Blatt geklebt, an das sich Bl. 1 der Handschrift anschliesst. Diese Seiten enthalten die Beschreibung von 7 (9) Kräutern, die für Goldmachen von Wichtigkeit sind. Zuerst: حشيشة المدهشة سبعة عنب الذئب ورقها اخصر الح Zuletzt: باب حشيشة ورقها مثل ورق الفول الخ

2) F.2 ein Stück Commentar zu einem grammatischen Werke; es handelt über Dual- und Pluralbildung. Zuerst ist von كلا die Rede. Zuerst: كلا بقوله مصاف الى

Beiläufig wird auch vom Elixir gehandelt in Pm. 369, 43^b. Lbg. 645, 156^b. 157^c. Spr. 2005, 16^a. Glas. 182, 192^b; 131, 336^b. 337.

4199.

Hier sind noch Werke anzuführen von:

- خيان (10 منافع الحجر بن حيان (1 منافع الحجر
- 2) عز الدين ايدمر الجلدكي um ⁷⁶⁰/₁₃₄₉, u. d. T. نتائج الفكر في احوال الحجر
- 3) المربعتى (1090/_{1679,} + محمد بن سعيد السوسى المربعتى (u. d. T. منظوملا في علم الحجر
- مناحل الجوه . u. d. T. شاناي الهندي (4
- نظم الدرر ,u. d.T ومنصور بن محمد الاربحاوى (5 في علم الحجر
- خزانة الخواص .u. d. T وعبد الفتّاح اللارندي (6
- السر الاعظم في علم الحجر المكرم لبعضهم (7
- السر الانخر والكبريت الاحمر (8
- السر الاكبر في العلم الاكبر (9
- كيمياء السعادة الربانية وسيمياء السيادة الروحانية (10

27. Enträthselung der Zukunft

a) durch Punkte und Striche.

Eine der beliebtesten Arten, die Zukunft in privaten Angelegenheiten zu erfahren, ist die Verwendung von Punkten und Strichen. Ihre jedesmal vierfache Zusammensetzung ergiebt 16 Figuren, welche besondere Namen erhalten haben, wie solche z. B. in Mq. 49, 3, f. 77-108 angegeben sind; ihre vier Theile stehen (in der Regel) senkrecht unter einander. Ursprünglich wurden dieselben durch Werfen von je 2 Kernen oder Kieseln hervorgebracht, dann aber einfach auf Tabellen verzeichnet und eine Deutung der einzelnen Figur hinzugefügt. Dieselbe wurde mit den Elementen und Planeten in Beziehung gedacht. Diese Zukunftsbefragung hiess علم الرَمَل, wofur wir, mit Rücksicht auf die Entstehung, Wurfspiel, oder, mit Rücksicht auf die Verwendung von Punkten in den Figuren, Punktirspiel sagen können.

4200. Mq. 49.

2) f. 12 - 67.

قال الشيخ المملوك عبد الله : Anfang f. 12b أبن علي بن المحفوف المنجم نما رايت كثيرا من الناس من سائر الاجناس مجتهدين في طلب علم الغيب وقد اختلفوا في الوصول الخ

Der Drang, die Geheimnisse des Lebens und der Zukunft zu erkennen, ist sehr verbreitet und wird in verschiedener Weise befriedigt; die Inder theilen einen Kreis in 12 Theile und lassen danach rathen; die Nubier werfen zu dem Zwecke Kerne, ein Theil der Berber entblösst die Schulter von dem Fleische darauf und wahrsagt danach, u. s. w. 'Abdallah ben 'alı ben elmahfuf (vor 800/1897 am Leben) hat sich nun bemüht, das bei den Arabern sehr beliebte Wahrsagen aus Punkten und Strichen auf das Gründlichste zu erfassen und hat gefunden, dass es 16 Figuren umfasst, welche Formen (صورة) und Zeichen (علامة) genannt werden; jede Form basirt auf 4 Punkten (und Strichen), entweder je 2 und 2 oder einzeln. Er führt dies nun weiter aus und giebt als Namen der 4 ersten Formen die Mütter, dann der nächsten 4 die Töchter der Mütter u. s. w. an. Er will sich auf die Zukunft beschränken und zwar auf 28 Fragen, die man überall und immer thun kann, und indem er die Tabellenform anwendet, meint er mit 3200 Antworten auf die Fragen auskommen zu können. Er theilt sein Werk in 12 Kapitel, deren Inhaltsübersicht f. 14b enthalten ist.

فى كيفية استخراج الصرب وهيئته 14 باب. 1 فى ذكر جدول يشتمل على عدة اشخاص 16 باب. 2 الرمل وهو ستة عشر شخصا . . . مذكورة فيها اسماؤها بالعربي وبالبربري وما لها من حروف المجم والمذكر والمؤنث منها والمحلول والمربوط وما ينسب اليها من الالوان الخ يشتمل على عشرة جداول لاستخراج 17 باب. 3 ازار ويسمى الجمع والسلامة وهو استخراج ابريل وهو الطريق من 23° باب. 4

وهو استخراج الجليد ويستي السلطان 48 باب. 6 هو استخراج التشمير ويسمي العاتبة 44 باب. 6 هو استخراج الكوش ويسمي القبص الداخل 45 باب. 8 هو استخراج الملاغ ويسمي القبص الحارج 45 باب. 9 هو استخراج الملاغ ويسمي القبص الحارج 50 باب. 9 هو استخراج اللم بدوان ويسمي الاجماع 65 باب. 10 وهو استخراج بقية صور الرمل 45 باب. 11 وهو القول على صفات الحيوان والمعادن 45 باب. 12 وما يكتب في صور الرمل من الاخوة وما يكتب في صور الرمل من الاخوة والاصداد الم

وانما وضعنا منه ما وصل اليه :Schluss f. 63b من العناء والتعب واستخرجناه من اربابه وتعلقنا باقوي اسبابه والله اعلم بغيبه الخ

Schrift: klein, besonders die in den Quadraten (in welche die Taseln getheilt sind) stehende, gefällig, gewandt, vocallos. Stichwörter roth, die Punkte auch. Bl. 18b und 19a leer. — Abschrift im Jahre 956 Rabī' I (1549) von عبد الكريم بن عبد العزيز بن ابراهيم

HKh. V 11365 (المثلث في علم الرمل).

F. 64°—65° steht, denselben Gegenstand (الرمل) betreffend, ein Abschnitt aus einem ungenannten Werke: الفصل الثاني في مسائل متفرقة

F. 65^b enthält 2 Quadrate mit je 15 Feldern, worin Zahlen (لوح العدم und لوح الحياة). Die Gebrauchs-Anweisung steht darunter.

F. 67 2 Lehrbriefe (اجازة) in Bezug auf dies Werk; der Empfänger derselben ist nicht genannt (s. No. 173, 2).

4201. Mq. 49. 3) f. 68-218.

8vo, 16 Z. (21 × 15¹/₂; 14¹/₂ × 9^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich dünn. — Titel fehlt. Verfasser fehlt, s. Anfang.

الحدد لله الذي انزل الكتاب وبين : Anfang f. 68° الخف هذا الحق عن الباطل وفصل الخطاب . . . فان مصنف هذا الكتاب هو ابراهيم بن شعبان بن نافع الصالحي الكتاب هو ابراهيم هذا العلم قد الدرس رسمة الخ

Die Wissenschaft des الرمل ist völlig vernachlässigt, fast bis auf ihren Namen verwischt; daher hat Ibrāhīm ben śa'bān ben nāfi' eççālihī dies Werk geschrieben, das alle Principien derselben umfasst, und hat, ohne für sich etwas zurückzubehalten, alle Punkte in gehöriges Licht gestellt, und zwar für Anfänger so gut wie für Vorgerücktere. Er verdankt sein Wissen seinem Lehrer er verdankt sein Wissen seinem Lehrer; علاء الدين ابو الحسن علي الاسكندراني الحريري زعلاء الدين ابو الحسن علي الاسكندراني الحريري dieser von زابو اسحق الطرابلسي الصغير dieser von المراكشي الصغير dieser von المراكشي الصغير dieser von

dieser ; ابو عبد الله المراكشي الكبير von von ; ابو الحجاج القابسي الصغير; dieser von ; ابو سعيد الطرابلسي dieser von ; ابو عبد الله الزناتي dieser von إابو العباس احمد العنطين; dieser von ابو جيى زكرياء القابسي الكبير; dieser von ; ابو الحجاج يوسف dieser von ; عبد الله المعروف بالاخطل dieser von ناصر الدين البربري الصغير; dieser von dieser war in Indien) خلف البربري الكبير 120 Jahre, nach f. 70h unten. Er war Zeitgenosse des Propheten). (Weiter hinauf mit Aufführung der Vorgänger — die bis zu dem Propheten ادريس hinaufreichen — will er nicht gehen.) Der letztgenannte hat in Indien das Werk des طمطم الهندي tiber diese Wissenschaft in Indischer Sprache kennen gelernt und durchstudirt, auch selbst ein Werk geschrieben: Als er starb, حاوى الغرايب ومظهر التجايب gab er das Buch des طبطر seinem Schüler in Verwahrung. Dieser starb ناصر الدين البربري im J. 18/684, 186 Jahre alt. Das Buch vererbte sich dann von einem Meister auf den anderen, ungelesen, bis es kam auf ابو عبد الله الزناتي Dieser drang zuerst wieder in seine Geheimnisse und stellte auch neue Sätze in der Wissenschaft auf, durchaus zuverlässig, schrieb auch selbst ein bekanntes Buch.

Das Werk ist in ungezählte Kapitel und Abschnitte und viele نكتة eingetheilt.

رباب في طريق المحتو والاثبات 12⁶ (Angabe der 16 Figuren des الرمل und ihrer Namen).

الانفصال "76 ; الاتصال 75° ; النطق 75° ; باب النظر 75° 774 القول على الجودلة وحليتها وما توصف به القول على الحيان وحليته وما يوصف به 79ª القول على العتبة الداخلة وحليتها الخ 82ª 844 القول على البياض وحليته المخ 874 القول على النقى الخت وما يوصف به القول على العتبلا الخارجة وحليتها وما توصف به 89ª 91 القول على الحمرة وما توصف به 944 القول على الانكيس وما يوصف به القول على النصرة الكارجة وحليتها وما توصف به 950 976 القول على العقلة وحليتها المخ

996	بته الخ	ماع وحلب	على الاجنا	القول
ليتها 101	۔
نڌ وصورتها وح	ة الداخا	على النصر	القول
			تنوصف	وما
بد 103•	تند وما يوصف	بق وحليه	على الطرب	القول
105 ^b	-
ج وحليته الخ	س الخار.	على القبد	القول
107ª	ي
يتها الخ	ماعلا وحل	على الح	القول
108b	$\overline{\mathbf{J}}$ وحليته الخ			
110		وت السة		
لع 114°	يلى انها في الطا	الجودلة ء	في حكم	فصل
(und el	censo die and	leren 15	Figurer	1).
والمسؤل 1486	واتصال] السايل	ونطف' ،	في نظّر['	باب

باب في منع السايل من المسئول الخ (und ebenso die anderen 15 Figuren). Von f. 160° an werden allerlei einzelne Fälle

والجودلة في الطالع

Von f. 160^b an werden allerlei einzelne Fälle (نكتة) behandelt; so

باب في نكتة المولود قبل أن يولد 1600 نكتة يعلم منها حال اذا لم ينتم حال الموالا 162° في الحمل ويجئ المولود سقطا ميتا

نكتة يعلم منها أن كان المولود ولد الخلال أو ولد الزنا 1650 نكتة يعلم منها حال المريض أن كان غايبا أو حاضرا 1690 نكتة يعلم منها حيلة السارف هل هو من قرايب 176 صاحب العملة أم لا

نكتة يعلم منها عمق الماء تحت الارض قبل 182⁶ اخراجه وحفر الارض

تسكينَ ويسمى المَرُّكَب جتاج المسافرون اليه 198⁶ في الجر المالح

Schluss f. 213b: وبعد هذا نقطة الميزان تدل الميزان تدل الميزان تدل الطالب على الطريق والله تعالى يطلع من الماء على ما يشاء تم فائدة في عمل اسفيداج : Darauf noch ein Anhang المغيداج : Schrift: ziemlich klein, gewandt, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1000/1591. — HKh. V 10143.

4202. Mq. 49. 4) f. 219-288.

Format etc. u. Schrift wie bei 3). — Titel u. Verf. f.219 : كتاب في الرمل طريف من كلام الشيخ الاستاد الحصري شارح كلام الامام الزناتي

واما اذا كان وجم الصارب : Anfang f. 219^b الي المشرق فيكون على هذا الحكم والمغرب عدد الف ومائنين وثلاث وسبعين يزاد عليها عدد الامهات'

So beginnt offenbar kein Werk: also der Anfang fehlt. Diese Auskunft über das Erramal wird dem Elhocari beigelegt, der vor 800/1897 gelebt haben muss, da der in dem Lehrbriefe f. 219 u. 67 vorkommende 'Abderrahman elbistamı um 820/1417 das Werk kennt. — Ob محمد بن عبد الحق بن عيسي الحصري شمس الدين † 707/1807 gemeint sei, weiss ich nicht. Als alter أبو عبد الله الزناتي Lehrmeister in dieser Kunst gilt (s. Mq. 49, 3; HKh. III 6155 u. V 10143), dessen Werk von dem Obigen erklärt worden ist.

Das Werk zerfällt in viele ungezählte Kapitel, alle mit, باب في معرفة النظ überschrieben. ; باب في معرفة طبايع السطور الاربعة °F. 219 المذكر والمؤنث في 223 ;طبايع البيوت الست عشر في 220 ; السعيد والخيس من البيوت في 226 ; من البيوت ; الشواهد في البيوت °230 ; الجهات في معنى البيوت °228 u. s. w. الساعات 235°; الالوان في البيوت 433° باب في معرفة الوان الاشكال 258b فصل في معرفة السعيد والنحيس من الاشكال 459 u. 8. w. قصل في معرفة الايام والاوقات سهام الاشكال 285° زفصل في معرفة الزواج والنكاح 284° الصايع والسرقة والتهمة 286°; الاتصال والبعد 285° الاعوام وكبيف الحال فيها 2860 ; الاسعار 2860 مسئلة في احوال الملوك والخلاف بينهم الرخ 287 فصل في معرفة الشواهد فعلا العرفة المسواهد Zuletzt: f. 2886

دليل الوصل والاتصال دليل الطالب: ف Schluss f.288 والمطلوب دليل المعرفة والتمييز بين لخف والباطل والله اعلم

F. 219 ein Lehrbrief über dies Werk, s. No. 173, 3.

> 4203. Mq. 49. 5) f. 289 - 306.

Format etc. u. Schrift wie bei 3). - Titel u. Verf. f. 289a:

كتاب في الرمل للكردي

الحمد لله الذي لا بحول ولا : Anfang f. 2896 يزول ابدا . . . أما بعد أعلم يا أخي أن أصل ما بنيا عليه الصدق وتقوى الله سجانه وتعالى وهو راس كل شيء واذا عودت لسانك برطوبة الذكر والاستغفار الح

Es fehlt hier im Text nach col etwas, wahrscheinlich: علم الحساب.

Dies Werk über Erramal zerfällt in فصل und قول. Der Verfasser ist Elkurdi.

فصل اعلم يا اخي ان اصل علم الحساب علم كبير 489 فصل واعلم أن لها صعود وهبوط وزيادة ونقصان 290 فصل وأعلم أن الاشكال السنة عشر أصلها عشرة \$290 فصل واعلم أن الاشكال لها نظر ونطف واتصال وانفصال 990 فصل واعلم أن الاشكال لها خصوص من حرف 191 وطبع وعدد وسكن ومزاج

القول على وجود الاربعين وهو مساحة البيت 493 الثاني عشر الأعداد

Von hier an folgen auf jedes القول 2 Tabellen, jede mit 3 × 6 Fächern, deren jedes beschrieben ist.

القول على وجود الثمانية وثلاثين وهو مساحة *295 البيت الحادي عشر

القول على وجود الستة وثلاثين 296b

القول على وجود الثمانية عشر وهو مساحة البيت 8050 الاول وهو بيت النظر والكرم والشجاعة البخ

وآخره الشهر الاول من فصل : Schluss f. 306* الصيف وله من الاحرف الالف احد ومن العدد المدغم ثمانية عش٬

Darunter dann die 2. dazugehörige Tafel.

F. 307 in kleiner Schrift: جدول الغالب والمغلوب (eine Tafel mit 5 × 9 Feldern, darin Zahlen; die Gebrauchsanweisung steht voran).

F. 3076-317° ist Türkisch, von einigen Kleinigkeiten abgesehen.

4204. We. 1218. 1) f. 1-12.

87 Bl. 8vo, 16 Z. $(21^3)_4 \times 15^{1/2}$; $17^{1/2} \times 11^{1/2} - 12^{\text{cm}}$). Zustand: zieml. gut. - Papier: weisslich, dann. - Einband: Pappbd mit Lederrücken. - Titel und Verf. fehlt.

وبعد فان علم الرمل علم جليل ولا :Anfang يعرفه الا العاقل الخبير ومن جملة الكتب رسالة ابي حامد الغزالي في الاطلاع على قرعة الرمل وصفة العمل بها أن يكون القارع طاهر الثوب والمكان وكذلك المقروع له وهو ان تناخذ من الحبوب او الحصا من غير عدد وترميه كل ثنتين سوي الرخ Abhandlung über die Punktirkunst, nach der Abhandlung des Abū hāmid elgazzālī verfasst. Zuerst giebt der Verfasser Anleitung, wie man mit Körnern oder Kieselsteinen (immer je 2 u. 2) zu werfen habe und zu welcher Zeit (von Sonnen-Aufgang bis -Untergang, ausser an trüben regnichten und windigen Tagen). Dann folgt eine Tabelle mit 16 Fächern, die Namen und Figuren (4 Punkte oder Striche in verschiedener Folge) und Angabe ihrer elementaren Art (luftig, feurig etc.) enthaltend. Von f. 1b an folgt die an die einzelnen Figuren sich anschliessende Deutung. Die Namen derselben sind die bei Mq. 49, 3, f. 77°—108b aufgeführten.

Anfang der Deutung der ersten Figur f. 16: القول على الجودلة وهي البيت الاول وهذا شرحه قال الله تعالى وهو اصدين القايلين واما الذين سعدوا ففى الجنة خالدين ففيها ما دامت السموات والارض ابشر ايها السايل برزق وافر ونجم طالع الخ

Alle 16 Figuren werden in dieser Weise mit einem Qoranverse eingeleitet.

والبشارة قريبة حاصلة ولكن :Schluss f. 11b والبشارة قريبة حاصلة ولكن اعداء وسمعت منهم شيئا اغاطك فلا تحمل هما ما صقت الا وفرحت واسمع قول الراجز حيث قال وقبص داخل وسوال بنبى بنجم مطالب وبنيل قصد وقوة همة وزوال هم بنجم قد علا فرحا وسعد تمت قرعة الرمل الخ

Schrift: gross, rundlich, flüchtig, vocallos. — Abschrift c, 1850.

4205. We. 1213.

72 Bl. 4to, 17 Z. (22¹/₂ × 16; 17—17¹/₂ × 10¹/₂—11^{cm}). Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, grob, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt. In der Vorrede f. 3^a:

الجوهر النضير في اخراج الضمير Verfasser fehlt.

سجانك عالم الخفيات والجليات :Anfang f. 16 . . . أسمع هديت ايها الاخ العزيز . . . أن العلوم الرياضية من اسنى العلوم الدقيقة الخ Der Verf. handelt in der Vorrede von der Wichtigkeit und Schwierigkeit der Punktirkunst. Das Werk zerfällt in Vorwort, 5 Kapp. und Schlusswort.

في شرط الصرب وكيفية اخذ ما تصرب 1.8 ألقدمة فية والجهة والمكان المشروط له وصورة ضربه وتوليده وكيفية الترتيب له ومحل الصارب واختيارة

في معرفة الاشكال واسعائها واعدادها 7 باب1. وتساكينها وسعدها وحسها النخ

فى الصرب وما يتولد منه والكلام على المتولد ⁰¹ باب. 2 من سعد وتحس ومن سعدين ومن تحسين النخ

في اخراج الصمير وكيفية تحقيقه بالقواعد 48° باب 8. السهلة الخ •

في بيان صحة هذا العلم وكيفية الزيارج 570 باب. 4 المستعملة منه

في القسمة والتربيع واخراج الدفاين والكنوز 64⁶ باب. 5 وكيفية العل بالجدول والحروف المقسومة على الجهات

في نكت ونوادر وشروط واعمال مستخرجة 40⁰ الخاتمة من الحروف داخلة في هذا العلم ماخوذة منه

فان حلّ المستولي في بيت : Schluss f. 72b سفر فيعرض له السفر عن قريب ومدّنه راجعة استلقاء من القواعد والله تعالي اعلم واليه المرجع والمآب'

Schrift: zuerst ziemlich gross und weitläufig, von f. 45^b an enger und kleiner, geläufig und deutlich, vocallos. Stichwörter u. Ueberschriften roth. — Abschrift c. ¹⁹⁰⁰/1786.

4206. We. 1211.

128 Bl. 8°°, 15 Z. (20×15; 13¹/₂×8°^m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titelüberschrift f. 1^b:

كتاب الكننر المكتوم في ستر الله المكنون Verfasser fehlt.

صلى الله على سيدنا محمد وسلم؛ :Anfang f. 16 باب الدليل المتولي منا يقومان مقام السايل والمستول وهما البيت و و أو وهما الزوج والفرد الخ

Dies ausführliche Werk über die Punktirkunst, ohne besondere Vorrede, zerfällt in eine sehr grosse Menge ungezählter Kapitel. Zuerst nach dem obigen Kapitel:

باب نبيل الشيء من منيله برضي ام بكره "3 تميير الاشكال 4 ; في الخمس حواس "4 ; في الأمر بغتة "3

فى تفريقة الاعداد 85°; فى اخراج الصمير عن الخط 34° فى معرفة الروحاني والحيوان 39°; فى احكام الرمل 35° نه معرفة الروحاني والحيوان 40°; فى احكام الرمل 45°

باب فصل في دلالة الاشكال المملية 920 فصل في اصل علم الاشكال الرملية 940 باب فصل في احكام النظر والشواهد والاتصالات 940 u. s. w.

باب فى معرفة كل كوكب وما له من الاشكال 112^a باب فصل فى شرح الامراض

دلّ على مرض البلغم وان وقع في بيت: Schluss f.123 ا ارض دل على البلغم المختلط بالسواد وان وقع في غير ارض دلّ على غلبة السواد او طبيعة البيت كما قدمنا والله اعلم

Am Rande ist an mehreren Stellen, besonders im Anfang, aus einem Türkischen Werke ein Abschnitt fortlaufend beigeschrieben.

Schrift: Türkische Hand, klein, gefällig, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Am Rande kleiner und flüchtiger. — Abschrift c. 1100/1668.

F. 123^b — 123^b Uebersicht über einige Punktir-Figuren. F. 126—128 fast leer.

4207. Spr. 1937.

85 Bl. Schmal-8vo, 17 Z. (20 × 10; 13 × 5^{cm}). — Zustand: unsauber, besonders im Anfang. Bl. 1 schadhaft. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel fehlt; nach der Vorrede f. 1^b:

حاوي الغرايب ومظهر العجابب

Verfasser: s. Anfang und No. 4201.

الحمد لله حمد الشاكرين والصلاة : Anfang f. 1 أحمد لله حمد الشاكرين والصلاة علم الرمل يشتمل والسلام . . . وبعد فهذا كتاب جليل في علم الرمل يشتمل على فوايد وقواعد من كلام خلف البربري وطمطم الهندي ومحمد بن عثمان الزناتي والطرابلسي والكردي وغيرهم البخ

Anleitung zur Punktirkunst; dieselbe zerfällt in viele ungezählte Abschnitte und Kapitel.

فصل فى الاصول والقواعد هـ 6.2 فصل فى تسكين الاعصاء هـ 6 فصل فى معرفة الدليل هـ 6.3 فصل فى معرفة السايل وحليته وصناعته هـ 6 فصل فى معرفة حروف الاسم هـ 4 فصل فى معرفة الحير حق ام هو باطل له فصل فى معرفة الميهوم فصل فى معرفة الميهوم قطل فى معرفة عدد البيوت

Von f. 5° an ist das Werk Mq. 49, 3, f. 160° ff. sehr stark benutzt.

F. 39° ein Regez-Gedicht von 44 Versen, einzelne Stücke der Punktirkunst betreffend, anf.: اول ما يبدأ بالبشارة بالعرس والافراج والطهارة

في معرفة: "Das letzte Kapitel handelt f. 59 الاشكال على الايام والتالي على حكم العناصر

Schrift: ziemlich klein, gewandt, ziemlich deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Mit den nöthigen Figuren (rothen Punkten) in gewisse Fächer getheilt. — Abschrift im J. 1006/1056 (cf. f. 81ⁿ).

4208. We. 1219.

103 Bl. 8vo, 14-18 Z. (21⁸/₄ × 16; 17-18 × 11^{om}). Zustand: ziemlich gut, doch der Raud in der Mitte der Handschrift beschädigt; nicht überall ganz sauber. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titelüberschrift f. 1^a:

كتاب نزهة النفوس ومزيل العكوس

so auch in der Vorrede, f. 1ª unten. — Verfassers. Anfang.

وبعد فيقول العبد الفقير . . . : Anfang f. 14 المدنى ابو الحسن على بن الشيخ الفاضل المدنى المغربي رحم لما رايت الناس قصرت على صباير الموجودات بكثرة المطولات المخ

Von der Neigung zu der Beschäftigung mit der Punktirkunst sei man sehr zurückgekommen, klagt der Verfassor 'Alt ben esseih elfadil elmedent elmagribt; er wolle sie durch dieses ausführliche Werk wieder auffrischen. Dasselbe zerfällt in 44 Kapp., deren Uebersicht f. 1°. 2° steht. 1. باب 2° منع الحروف الجدولية 3° باب 3° يا يعونه 2° باب 5° يا يعونه 2° باب 5° يا يعونه 2° باب 5° با

4. باب. 3 ; في وضع الحروف العنصرية 3 ، باب. 4 ، 4 باب. 6 ; في وضع البروج الاثنى عشر والمنازل ولم باب. 7 ، باب. 10 ; في معرفة درجة الطالع ولا المنزوف النورانية والجسمانية 20 باب. 20 وضع الدورانية والجسمانية 20 باب. 20 ولم. 21 ولم. 25 باب. 25 ولم. 25 باب. 25 ولم. 25 باب. 28 ولم. 24 باب. 28 ولم. 24 باب. 28 ولم. 24 باب. 28 ولم. 29 باب. 26 ولم. 26 باب. 26 ولم. 26 باب. 26 ولم. 26 باب. 28 ولم. 27 باب. 28 ولم. 26 ولم. 27 باب. 28 ولم. 29 باب. 28 ولم. 29 باب. 28 ولم. 29 باب. 29 ولم. 29 باب. 29 ولم. 29 باب. 29 ولم. 29 ولم. 29 باب. 29 ولم.
وایاک والفواحش ما ظهر : Schluss f. 31°: منها وما بطن المحتوات Dann noch ein Kapitel: باب فی حساب المسروی وما یکون مثل خرز او لؤلؤ او قطع لھب وحراقیل منتشل ومعثث وهذا عیافة للمسروق والله اعلم' تم

Schrift: gross, rundlich, unschön und uncorrect, aber deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Der Text in rothen Linien. — Abschrift im Jahre 1947/1831 von دروبیش أبو عین (s. f. 1016).

4209.

1) Spr. 1937, 2, f. 61^b—74^b.
Format etc. u. Schrift wie bei 1.—Titel fehlt; nach f.81^a:
ر" البيان في تصريح الكتمان

: Ueber Punktirkunst. — Anfang f. 61 المحلفة ونقك الله بان اشكال الرمل الم شكلا وتفصلهم الله فان اتاك سايل وسالك وقال احسن عدد الرمل من شكلين فخذ نقطة شكل الجماعة الخ

 $F. 62^{\circ}$ باب في معرفظ سبب المريض $u. s. \sqrt{w}$. Zuletzt $f. 74^{\circ}$: الصابع ان كان يرجع ام لا

2) Spr. 1937, 3, f. 74^b-81^a.

Ist die Fortsetzung und behandelt die 16 بيت dieser Kunst. Zuerst f. 74°. البيت الأولى dieser Kunst. Zuerst f. 74°. وهو الطالع محمل الزوج والنفس للسايل والعقل والراي والتدبير والفلسفة والرياسة وابتداء الاعمال الح واخبار الاعداء وكتبهم Schluss f. 81°، تمت وخوف المسافر في طريقه والله تعالى اعلم' تمت

عمر بن الحاج ناصر الدين بن القاضي Abschrift von .(im J. 1066 Ğomādā II (1656) كمال الدين بن ناصر الدين

F. 82° mit der Unterschrift: تبت وكبلت الزايرجة المباركة

4210.

1) Mf. 39, 5, f. 74-83.

Format etc. und Schrift wie bei 4.

ueber die Punktirkunst. — F. 74^b—82^a enthalten, mitten auf der Seite, einen Kreis, jeder, von 1—16, der Reihe nach mit einer Zahl versehen; innerhalb desselben steht in der oberen Hälfte des Kreises ein Wort (für eine Ramalfigur) und darunter 4 Punkte oder Punkte mit kleinen Strichen unterbrochen; desgleichen auch in der unteren Hälfte. So im 1. Kreise (f. 74^b) oben خودله, unten خودله, im 16. (82^a) فينان المال المالية. Im Uebrigen stehen auf jeder Seite allerlei auf diese Figuren bezügliche Notizen; manche Seiten aber sind nicht ganz ausgefüllt. Eine besondere Gebrauchsanweisung (في بيان احكام الرمل) steht f. 83^a; dazu gehört auch f. 74^a u. 82^b. — F. 84 leer.

2) Mq. 127, 20, f. 92°. 8°° (18 × 12¹/2; c. 14 × $10^{1/3}$ °°).

هذا فايدة في معوفة بيوت الرمل Ueberschrift: الأول بيت نفس وحيوة ومولود وابتداء Anfang: كل امر حادث والثانى الخ

Uebersicht der 16 verschiedenen Figuren des Ramal und deren Namen, zugleich mit Angabe, was sie bei den Auslegungen zu bedeuten haben.

Schrift: klein, fein, etwas flüchtig, vocallos. — Abschrift c. 1700.

Das Uebrige im Bande f. 926-135 sind verschiedene Persische Stücke.

Glas. 161, 4, f. 87—92.
 Format etc. und Schrift wie bei 2.

Titel fehlt. Es ist Deutung der 16 Ramalfiguren. Zuerst die Figur

. Die Deutung beginnt: سعد له من الكواكب المشتري ومن الايام الخبيس٬ يدل والله اعلم تبشر السائل بالخير العاجل والرزق الواصل المخ Dieselbe schliesst gewöhnlich bei jeder Figur mit einigen Versen. — Schluss f. 92° فقيد الصلاح وتيسر الامور تبارك الله المطبق الخبير٬ وفيد الفلاح وتيسر الامور تبارك الله المطبق الخبير،

4) Spr. 1937, 4, f. 82^b-85.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

اسم الاعظم الذي يقبل علوم شتي طلاعظم الذي يقبل علوم شتي العوش والرحمن فبتدي قولي يا اخواني كلنا فرجو الحق الي عالم السر والكتمان

Behandelt, Anfangs in unregelmässigen Versen neueren Metrums, dann in Prosa, die Punktirkunst. (Incorrect.) — Schluss f. 85°: في ساير الاوقات جايز ويكره فوق الجر وعلى القبور وعند الحايض
4211.

- 1) We. 1733, 9, f. 1056. Anfang einer Abhandlung über Punktirkunst, betitelt nach dem Vorworte: اللباب. Dieselbe beginnt: اللباب المحدد لله رب العالمين والصلوة . . . عذه الرسالة في الرمل لخصتها من كتب الاقدمين واظهرت ما كان مخفيا الن Bloss eine halbe Seite Text, von derselben Hand wie bei 8), aber kleiner.
- 2) Pet. 637, 2, f. 58°. Ein kleines Stück über Punktirkunst, das oben am Rande so anfängt: اذا اردت الاقدام على امر تنقط مقدار نقط
- 3) Pm. 476, f. 32^b. Die Namen der 16 Ramal-Figuren. — Desgleichen in Mf. 175, f. 201^a.
- 4) Pm. 654, 3, f. 116 ff. Abhandlung über Punktirkunst ر" في الرمل, angeblich vom Imām ر" في الرمل. Zuerst die 16 verschiedenen Formen und Namen derselben, dann die Erörterung der einzelnen. Anfang: المرابعة تفهله مضالة stehen: Pm. 262, f. 120 we. 1187, Vorderdeckel. Mo. 273, f. 66 b.
- 5) Pm. 497, 11, f. 976. Die 16 Zeichen der Punktirkunst, mit ihrer Deutung im Türkischen.

4212.

Einige andere Werke dieser Art sind:

- عبد الله الحسيني البلباني von مفتاح الكنوز (1 um وحد الدين (1 um وحد الدين
- موائد الفصل الجامعة لبابا في موارد الرمل النافعة احباباً (2 von معند بن شيخان von معالم بن احمد بن شيخان
- عبد الجليل بن von المنتنع السهل في علم الرمل (3 †1087 أنحمد بن احد الدمشقى ابن عبد الهادي
- على بن عبد الله بن احمد العلوي von كتاب في الرمل (4 + 1199/1785.
- الذهب الابرينز المحرّر في اقتفاء علم الرمل والاثر (5 احمد بن على بن احمد المحلّى ابن زنبل von
- تقويم النظر في الرمل (7) . تجارب العرب في الرمل (6

b) durch Buchstaben.

Diese Kunst der Zukunftsdeutung ist zwiefach. Sie betrifft entweder die kunftigen politischen Ereignisse oder das Privatleben. Jene werden gedeutet aus einzelnen oder verschlungenen Buchstaben, die meistens in einem Kreise (oder auch Viereck) sich befinden, und die als in Beziehung zu den 4 Elementen stehend gedacht werden; auch können Zahlen und Buchstabennamen dabei in Anwendung kommen. Als Erfinder dieser Kunst gilt Vielen der Halife 'Ali, weil der Prophet ihn "das Thor des Wissens" genannt hat; sie heisst علم الجفر (Gefr), weil er aus gewissen auf einer "Kameelhaut" befindlichen Buchstaben Zukünftiges prophezeit haben soll. — Die zweite Art heisst الزَّيْرَج oder öfter الزائْرَجَة oder الزائْرَجَة (plur. الزائْر und ist, als Abart des Elgefr, entweder erfunden oder doch in Schwang gebracht von Ahmed ben ga'far essabtī abū 'l'abbās + 601/1204. Auch hier wird ein Kreis verwendet, aber mit vielen zum Theil nach dem Mittelpunkt gehenden Linien, oder auch ein in 28 Felder getheiltes Quadrat, jedes mit einem Buchstaben und auch mit einer Zahl versehen. Sie werden mit den 12 Sternbildern in Verbindung gebracht und die Deutung enthält die jedesmalige Antwort auf eine mit ob? oder ob nicht? gestellte Frage.

1. Elgefr. 4213. We. 1762.

57 Bl. 8°c, 21 Z. (21¹/2×15; 16×9¹/2cm). — Zustand: ziemlich gut, doch mehrfach fleckig, besonders Bl. 23. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken. — Titel und Verfasser f. 1°:

1) f. 1-23.

مدا مفتاح الجفر الجامع للشيخ الاكبر

الحيد لله الذي أودع سرِّ المكتوم :Anfang f. 1b في طبّ الحرف المرقوم . . . أما بعد فاعلم . . . أن النفس الرحاني باعتبار تعينه وتنزله في المراتب حقايق مختلفة الخ

Nach Vorbemerkungen über Verhältniss der Buchstaben zu dem Wesen der Dinge, behandelt Eśściń clakbar, d. i. Ibn 'arabī † 688/1240 (No. 808), ausführlich die Buchstaben in 4 Abschnitten, deren die 2 ersten باب, die andern genannt sind. Der 1. f. 4b betrifft das Element des Feuers und behandelt die 7 Buchstaben ا ه ن ش ف م ط ; der 2. f. 8b das der Luft (und die Buchstaben جزج); der 3. f. 12 das des Wassers (mit بي و ب ص ت ص); der 4. f. 15 das der Erde (mit ع خرع ل ح ک). Dann kommen f. 18 ein Paar Abschnitte (فصل), in welchen das Geheimniss solcher Buchstabengruppen in Rücksicht auf den Zahlenwerth erörtert wird, darauf f.22b etwas über Vererbung dieser Wissenschaft von Adam her.

وعلم الالف في النقطة وعلم : Schluss f. 23b النقطة في المعرفة الاصلية في المعرفة الاصلية في علم الازل في المشيئة وعلم المشيئة في علم الغيب الهوية والحمد للة على التمام تمت

Aber diese letzten Worte sind von späterer Hand u. es scheint als obdas Werk selbst hier nicht zu Ende sei. Auch fehlt die Unterschrift, die bei einem so geschriebenen Werke zu erwarten wäre.

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, sorgfältig, vocallos. Der Text — mit Ausnahme der letzten Seite — in rothen Linien. Ueberschriften und Stichwörter roth. Im Text viele zu den einzelnen Buchstaben gehörige Tabellen. — Abschrift c. 1100/1688.

4214. We. 1214.

49 Bl. 8°°, 21 Z. (201/2×14; 15×91/2°m). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken n. Klappe. — Titel f. 1°c;

كتابشج الشجرة النجانية فالدولة العثمانية

Den Specialtitel s. bei Lbg. 711, 2. - Verfasser f. 18:

صدر الدين الشيخ القونوي

الحد للد الذي بين البيان لاهل : Anfang f. 1b الحدد الدي بين البيان لاهل حرفا الكاف والنون العرف الأول حرفا الكاف والنون

Die Geheimwissenschaften, insofern sie sich auf Deutung der Buchstabengeheimnisse beziehen, fanden ihre Pflege, von Mohammed selbst abgesehen, an seinen Genossen und deren Nachfolgern, wie 'Alı ben abū tālib, Abū horeira, Hodeifa eljemānī und so in weiterer Folge, bis sie namentlich in Ibn 'arabı ihren begeistertsten Apostel fanden. Zu seinen darauf bezüglichen الشجرة النعانية في الدولة العثمانية Werken gehört: in welchem er mit dunkeln Hinweisungen und Zeichen sich speciell mit Aegypten und dessen kommenden Schicksalen beschäftigt. Zu diesem Werke hat Çadr eddin elqonawi † 678/1274 (No. 1471), ein Schüler desselben, den vorliegenden Commentar geschrieben, in Vorwort, 3 فصل und Schlusswort.

اعلم . . . ان شرف كل علم بشرف موضوعه : .3° . آلمقدمة في معرفة المفاتيم الغيبية فصل .1

في معرفة عدة تلك المفاتيج وتميز بعضها عن بعض 4 فصل . 2 في بيان رموز الشجرة وما في ضمن الدائرة 8 فصل . 3

المذكورة من امر التنبيد على الحوادث الكونية باب ذكر ما بين الفاتح والحاتم من الحركات الكليات دون الجرئيات

ولنختم هذه الرسالة خاتمة وجيزة : Schlusswort 33*: ولنختم هذه الرسالة خاتمة وجيزة : Schlusswort 33*: الجمالية نذكر فيها سرّ القران الذي يتعين في عام سين الغين الخ

فلنكتف بما ذكرناه وبيّناه :Schluss f. 49° من حوادث الدايرة الامكانية الحاصلة في الدورة الخيالية جسب الوقت والقابل والله أعلم الخ

Schrift: gross, rundlich, kräftig, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift v. J. 1169 Śawwāl (1756).

4215.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Lbg. 711, 2, f. 25-65.

" اللمعة النورانية في حلّ مشكلات الشجرة كا اللمعة النورانية في حلّ مشكلات الشجرة النعمانية الخصوصة باخبار الدولة العثمانية للامام صدر الدين القونوي

Das Schlusswort beginnt f. 64° so wie angegeben; der Schluss ist alsbald f. 65° so: عقدة لا تتحل في دائرة القاهرة وهي الاينة الباهرة باتي الكلام على حوادث ما بعدها في مختصر الرسالة فافهم والله اعلم٬ على حوادث ما بعدها في مختصر الرسالة فافهم والله اعلم٬ معلى حوادث ما بعدها في مختصر الرسالة فافهم والله اعلم٬

Abschrift im J. 1063/1653. — Collationirt. Bl. 66. 67 leer.

2) Pm. 733, 4, S. 8-38.

410, 28 Z. (Toxt: $20 \times 12^{\rm cm}$). — Zustand: ziemlich unsauber, auch fleckig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt.

Titel u. Verf. fehlt. Beides ganz kurz auf der Innenseite des Vorderdeckels. Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt im 2. فصل mit den Worten: فلل حاجة mit den Worten: النبوية والاخبار المصطفوية التي اخبر بها المصطفى النبوية ولاخبار المصطفوية التي اخبر المصطفى الشجرة النبائية فلا حاجة النبوية وقد تقدم التنبية على فروع الشجرة النبائية بعد وهنا تم بتمامها ولم يبق الا احكام القران الاكبر بعد تمام ايقغ وقد افردنا له رسالة عجيبة سميناها الاهتمام بامر الختام والله تعالى اعلم لا راد لامرة ولا معقب لحكم وهو سريع الحساب واليد المرجع والمآب وهو حسبنا المتروقة وسريع الحساب واليد المرجع والمآب وهو حسبنا المتروقة

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. Text in rothen Linien. — A bachrift im J. 1186 Çafar (1723) (s. auch S. 98), von بن عابد بن عالج بن محمد الزابي الهبائي الشافعي الرفاعي (statt معر steht S. 98 عمر العبائي).

3) Lbg. 538.

7 Bl. 8°, 19 Z. (20 \times 15; $14 \times 7^3/4^{\rm cm}$). — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Kinband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Titel f.1* (von ganz neuer Hand) etwas abgekürzt. — Bricht ab im 2. فصل mit den Worten: أما سبب تخصيص مصر بهذه الدائرة فلكون مصر

Schrift: gross, deutlich, vocallos. Text in rothen Linien. — Collationirt. — Abschrift c. 1200/1785.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

4216. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 53). - Titel fehlt; erist etwa:

ر" في اسرار الشجيرة النعمانية Verfasser fehlt.

الحمد لله واهب الاسرار لاهل : Anfang f. 149b الرسالة الرسالة الرسالة المرار تلمحتها من دايرة الشجرة النعمانية الخ

Erklärung geheimnissvoller Andeutungen über die Zukunft, und zwar speciell Aegyptens, welche sich in dem Werke بالشاجرة الشاجرة الشاجرة الشاجرة الشاجرة النعمانية des Ibn el'arabi finden. — Der Verfasser erwähnt f. 150° sein Zusammentreffen mit تحمد بن على التونسي in Damask im J. 778/1871 (derselbe starb etwas nach 776/1874 in Elmedina), der ihm einige Belehrungen über das Werk zukommen liess und ihm erlaubte, davon Gebrauch zu machen; auch erhielt er von ihm im Schlaf einige Erleuchtung über den Inhalt. Es kann also der in Lbg. 711, 1 als Verf. bezeichnete الصلاح العقدي على عبد الله العقدي صلاح الدين المبلك بن عبد الله العقدي صلاح الدين وفاد . 696/1297, ist schon im J. 764/1868 gestorben.

Es sind in diesem Werke einzelne Buchstaben, besonders ش, auch س u. , von grosser Bedeutung. Der Verf. versucht nun, im Zusammenhang mit dem Grundtext, den Sinn derselben aufzufinden. Das Werk selbst fängt dann f. 150° so an: قال الما قوله في دايرة ومع حكامها مخادعة ولا تقال الامور [موادعة] حتى يقابل المربخ كيوان ولا تقال الامور [موادعة] حتى يقابل المربخ كيوان ما ليس علي بابه الذي هو حكم ظاهرة الخوم

ويكون ابتداء امرهم ضمير : Schluss f. 156^a الموهم ضمير المستتر بينهم بعقد خفى يتم ظهوره قولا وفعلا بعد مصى شلاتين من سنة ١٥٠١ هجرية وقد شدهوا في امر الكتم غاية التشديد الي اوانه خشية الفاء المرجفة وسنذكر طرفا يشير الي ما رمزوه وكتموه حتى جصل فايدة التنبيه وكان الفراغ الخ

Damit hört dies Werkehen auf, ist also offenbar nicht zu Ende, da der Verf. ja noch am Ende sagt, er werde zur Vervollständigung noch Einiges erwähnen. —

F. 156^b und 157^a oben ein kleines Stück (von anderer Hand) ebenfalls über Buchstaben-Geheimnisse.

4217. Spr. 490.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Dasselbe Werk. Titel, Verfasser und Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt f. 49^a: حتى اجتمعت بقرد من افراد العالم يقال له تحمد التونسي

وقد الفنا رسالة : (abweichend) فعنا رسالة : (Schluss f. 59 الفناء الى تمام المدة وجيزة بالنظم فيما بعد عام الفاء الي تمام المدة المقدرة الجفرية . . . فعليه بتلك الرسالة وهى كافية في علم الحوادث الي غاية المدة المقدرة المشار اليها بقوله تعالى ونفتخ في الصور . . . جرت عادة ارباب هذا الفن بالتقديم والتاخير وتفرقة الوقايع في عدة مواضع مراعاة لكتم الاسرار الالهية الدقد اجمعوا على عدم التصريح فاعلم للك واعمل حكم الاصطلاح . . . حتى يظهر مكنونها ويتصح مصونها والله متولى هداه بهنم وكرمم آمين،

Die in diesem Commentar gegebenen Aufschlüsse gehen bis auf die Zeit des Sultans auf die Zeit des Sultans المحافظة , der von 1058/1648 an regierte. Der Verfasser lebte also ohne Zweifel in der 2. Hälfte jenes 11. Jahrhunderts und hat nur der Glaubwürdigkeit wegen sein Werk einem Früheren beigelegt. Er hängt an dasselbe eine Qacide von gleichfalls kabbalistischem Gepräge und Ausdrücken, in welcher er den weiteren Verlauf der Dinge bis zum jüngsten Tage schildert; auf diese Qacide hat er schon oben am Schluss des Werkes hingedeutet (wo er sie eine Risäle in Versen nennt). Sie ist 40 Verse lang, in Tawil, und beginnt f. 599:

اذا مربعد الغين ابدت لناسنا شواهد ما اخفاء اهل الملاحم تمت الرسالة الميمونة . . . في السنة الثامنة والثمانيين والالف من الهجرة النبوية الخ

Das hier in der Unterschrift angegebene Jahr 1088 kann sehr füglich die Zeit bezeichnen, in der der Verf. sein Werk vollendet hat.

4218. Lbg. 711.

104 Bl. 8°°, 15 Z. (20½ × 14; 15 × 8°m). — Zustand: nicht fest im Einband; auch etwas unsauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Dasselbe Werk. Titel f. 14: دتاب شرح الصلاح الصفدي على رموز الشجرة النعمانية في الدولة العثمانية للشيخ الاكبر الاستاذ تحيى الدين

Ueber den Verfasser s. bei We. 1704, 54.

Schluss f. 23^b (abweichend): واطلب البيان واطلب الحروف بكسرها وبسطها ومحصها من طريق توليد الحروف بكسرها وبسطها والله اعلم

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, weit, kräftig, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1080/1650. — Collationirt.

4219. We. 1212.

90 Bl. 8°°, 25 Z. (21 × 15; 16 × 9¹/gcm). — Zustand: im Anfang nicht recht sauber; am Ende auch fleckig am Rande. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser (von späterer Hand):

كتاب جفر الامام الكامل المحمد بن طلحة

قال الشيخ كمال الدين ابو سالم : Anfang f. 1b: كمد ابن طلحة . . . الحمد لله الذي اطلع من اجتباء من عباده الابرار على خبايا الاسرار . . . وبعد فانه لما رزقنى الله تعالى من مباز الطافه وانعامه الخ

Anweisung zur Enträthselung der Zukunft mittelst der Buchstaben, von Ibn talha † 652/1254 (s. No. 4147). Sein Buch hat f. 80b ult. den Titel الجفر الجامع (so auch HKh. II 4132); dasselbe ist f. 80b betitelt:

مفتاح الجفر الجامع ومصباح النور اللامع und damit stimmt auch HKh. V 12559, nur dass dieser sagt, der Verfasser habe dem Buche in seiner Vorrede den Titel gegeben:

الدر المنظم في السر الاعظم

und so ist es von ihm ausführlich angeführt III 4886. Allein in der Vorrede (wenigstens dieser Handschrift) steht der letzte Titel nicht; allenfalls könnten die Schlussworte der Vor-فتأمل هذا السر المكتوم والدر المنظوم] *rede f. 4 darauf hindeuten, [تقربا بالاسم الاعظم والنور الاقوم die aber nicht als Titel aufzufassen sind.

Der Verf. erzählt f. 2b in der Vorrede, ein frommer Freund, der oft Gott um Offenbarung des hochsten Namens und des Urlichts gebeten, habe einmal im Dunkeln eine Tafel erblickt, sich bestürzt abgewandt, dann aber auf das Vernehmen einer Stimme, die ihn aufgefordert habe, sich dies zu Nutze zu machen, den darauf befindlichen Kreis und die Zeichen und Buchstaben aufgeschrieben, den darin enthaltenen geheimen Sinn aber nicht verstanden. sei ibm 'Alı ben abū tālib im Traum erschienen und habe ihm gesagt, der und der werde ihm den Sinn deuten; so sei er zu ihm gekommen; er habe alsbald eingesehen, dass diese Geheimnisse nur durch göttlichen Beistand zu enträthseln seien; diesen habe er angerufen und erhalten, und in Folge dessen dies Werk Dasselbe ist nicht in Kapitel oder verfasst. Abschnitte eingetheilt.

مبدأ الشروع في كشف سرّها : Es beginnt f. 4°: المكنون وفكّ رمزها المصون علم أن مبدأ هذا المنهيج الغويب والمهج التجيب هو مبعث النبى صقم الى قيام الساءة المخ

Aus den Buchstaben- und Zahlendeutungen, die der Verf. f. 4b-6b giebt, erhellt, dass derselbe nach dem J. 644/1246 dies Werk verfasst hat und dass er seine Zukunftdeutungen (allgemeiner Art) bis zum J. 718/1818 giebt. Er bezieht sich dabei auf den Kreis f. 3b. Ueber الجفر الصغير und الجفر الكبير die Bedeutung von handelt f. 9b. Die Rede 'Alis auf der Kanzel von Elkufe f. 10b-15b. Er gilt als Gründer und Meister dieser Wissenschaft; mit Rücksicht auf den Ausspruch Mohammeds: ich bin die Stadt des Wissens und 'Alt ihr Thor; wer das Wissen wünscht, braucht das Thor. -

Das Wahnwitzige dieser Geheimnisssucherei aus den Buchstaben erhellt aus dem Satze f.194:

Alle Geheimnisse Gottes stehen in den himmlischen Büchern, der Inhalt dieser im Qoran, der des Qoran in der 1. Sure, der dieser Sure in dem 1. Verse (d. h. im Bismillah), der dieses Verses in dessen erstem Buchstaben (ب), der dieses Buchstabens in dem untenstehenden Punkte!

Dass der jüngste Tag und die Schildedesselben und der ihm voraufgehenden Ereignisse hier in Vers und Prosa vielfach behandelt werden, versteht sich. f. 29 sollte derselbe im J. 999/1591 eintreten. Auf denselben geht ein längeres Gedicht des f. 54b—57°, betitelt محيى الدين ابن العربي .(No. 2743)؛ صبحة البنوم في حوادث الرزوم

Die nothwendigen Tabellen finden sich f. 65-75. Das Werk, obgleich nicht übersichtlich in Abschnitte getheilt, hat deren doch mehrere, durch das Bismillah eingeleitet (f. 76. 15b. 22a. 28b. 42a).

والحمد لله على ما الهم : Schluss f. 80b والشكر له على ما افهم والصلاة على سيد ولد عدنان . . . ما لاح النيران وفاح الاطيبان؛

Daran schliesst sich unmittelbar ein Nachwort عبد الرحمن بن محمد بن علي بن des احمد البسطامي

der sagt, er habe dies vorliegende Werk aus einer eigenhändigen Handschrift des Verfassers abgeschrieben. Er lebt nach f. 814 im J. 822. Sein Nachwort schliesst f. 81 : وانقطع عملي ولبست كفنى وفارقت سكني يا ارحم الراحبين٬

Dann folgen f. 81b noch 10 geheimnissvolle Hindeutungen auf das Ende der Welt, deren Erklärung f. 826-836 gegeben ist von أحمد بن عبد الكريم بن سالم المعروف بأبن الجولال الجمسي Nach derselben fällt das Ende der Welt in das Jahr 990/1582

Es folgt f. 83b ein Abschnitt mit der نكر خراب البلاد في آخر الزمان :Ueberschrift روينا من حديث المانسي اسنده الي حذيفة :Anfang und f. 85° ff. ein anderes längeres Stück (anfaugend: الخبد لله الذي تفرد في ذاته وتقدّست عن Anschluss an 2 Qaçiden des التشبية صفاته die darin enthaltenen räthselhaften Hindeutungen auf Zukunft und dergl. erklärt. Ebenso wird auch ein Gedicht des erklärt. a.c. الرحمن البسطامي f. 88° besprochen und einiges Andere, zum Theil entnommen dem

كتاب سجنجل الارواح في نقوش الالواح

Der Verfasser dieses Stückes lebt nach der Eroberung Aegyptens durch den Sultan Selim im J. 928/1517 (f. 89b).

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Collationirt. — Abschrift im J. 1013 ₁₆₀₄ von عبد الغنى بن تحمد الحنفى الخلوتي Nach f. 43 fehlt 1 Blatt.

4220. Pet. 520.

70 Bl. 8°°, 21 Z. $(20 \times 14^{1/2}; 14 \times 9-9^{1/2}c^{m})$. — Zustand: ziemlich gut, doch ist der untere Rand stark und der obere an der Ecke wassersleckig und Blatt 1 ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Dasselbe Werk. Titel u. Verf. f. 1ª völlig ausgestrichen; doch mit Sicherheit erkennbar: للبسطامي: Darunter von späterer Hand .كتاب المجفو F. 1 von späterer Hand eine Titelüberschrift: هذا كتاب الجفر لامام علي كرم الله وجهه وشرح بسطامي Es ist hier etwas abgekurzt und auch die Anordnung stimmt nicht ganz überein; aber, soweit es die Lücken gestatten, finden sich die dort bezeichneten Anfänge von Abschnitten. (Lücken befinden sich nach f. 1. 5. 7. 9. 29.) Der dortige Abschnitt f. 76 (الحمد للم الذي الهم) steht hier f. 1 als Anfang des Werkes; We. f. 22 ist hier 17b; We. f. 28b ist hier 25b. Das Gedicht We. f. 54° ff. steht hier f. 48°; die Stelle über die Buchstaben-Geheimnisse (We. 19ª) steht f. 13b; die Schlussstelle We. 80b und das "steht f. 5" Mitte u. 5 البسطامي steht f. 5

Ein Hauptzweck des Werkes ist die Beeprechung des Eintritts des Jüngsten Gerichts; auf dies geht der ganze Abschnitt, welcher sich f. 21° ff. findet und der einen besonderen Anfang hat, nämlich: الحبد لله الذي اطلع الخبد لله الذي اطلع شبس الغيوب . . . وبعد فان لله تعالى خليفة شبس الغيوب . . . وبعد فان لله تعالى خليفة شبس الغيوب . . . وبعد فان لله تعالى خليفة سبس الغيوب . . . وبعد فان لله تعالى خليفة سبس الغيوب . . . وبعد فان لله تعالى خليفة سبس الغيوب . . . وبعد فان لله تعالى خليفة und darauf beziehen sich die längeren Gedichte (erstes 67 V., zweites 86 V.). F. 54° ff. (Haftf):

حتى دارا بالرقمتين خليّا بين لات الصفا وبرقة ربّا • Und f. 58° ff. (Wāfir):

رايت من الامور عجيب حال واشياء ستظهر بالمقال

Das Jahr 922/1516 ist f. 206 erwähnt, das Jahr 999/1591 als Zeit des Jüngsten Tages f. 356.—
Die Stelle über die geheimnissvolle Bedeutung und Kraft des Elif, als diejenige aller übrigen Buchstaben entbaltend, und als Inbegriff aller Geheimnisse, steht f. 16a. Die zu dem Werke gehörigen Figuren — von einigen im Texte selbst befindlichen abgesehen (an einigen Stellen wie f. 32a fehlen sie und ist daselbst Platz für sie gelassen) — finden sich f. 61—70 (70 ist später ergänzt), mit besonderen Ueberschriften.

Schrift: ziemlich klein, gewandt, deutlich, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

4221. Lbg. 711.
3) f. 68-80.

Format etc. u. Schrift wie bei 1), - Titel fehlt; er ist etwa:

منظومة في الحجفر

Verfasser: s. Anlang.

Nach der Bemerkung zu Anfang: يوسف الباجو بقى فى سنة احدى وسبعين وستمائة folgt ein Gedicht von 191 Versen über die nach dem Jahre 671/1272 eintretenden wichtigeren Ereignisse, mit Benutzung der Buchstaben als Zahlenwerthe. Anfang f. 68^b (Basīt):

ان رمت تكشف رمز الجفر يا سكنى المتعدد الجفر يا سكنى من تكشف رمز الجفر يا سكنى من علم خير وصيٍّ والد الحسن ياتى من الشرف جيش الترك يقدمهم عاد عن القاف قاف جرّ بالفتني Blatt 81—83 leer.

4222. Lbg. 711. 4) f. 84 – 104.

8vo, 23 Z. (Text: 15 × 9¹/₂cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Titel f.84^a:

رسالة قواعد السريّة في حلّ مشكلات الشجرة النعمانية

الشيخ احمد بن محمد المقرى المالكي

الحمد لله بارئ النسم وخالف: Anfang f.84b الرسالة ما الامم . . . أما بعد فانى ذاكر فى هذه الرسالة ما رايته فى دائرة مستديرة احرف عربينة مرقومة كل حرف على حدقه بصورته الجوعربينة مرقومة كل حرف على حدقه بصورته الجو

Ahmed ben mohammed elmaqqari † 1041/1682 (No. 2595) hat, wie er sagt, in einem Viereck einen Kreis gesehen, worin arabische Buchstaben in merkwürdiger Weise verschlungen standen, deren sorgfältige Betrachtung ihm Zukunftsgeheimnisse erschlossen hat, die sich auf die Jahre 1010/1601 — 1110/1698 beziehen. Diese bringt er hier vor. Dies Werk hat mit dem obigen Werke des Ibn el'arabī nichts zu schaffen.

عع م م ٠٠٠ فع ي الجملة ستة : Schluss f. 104 وعشرون حرفا كل حرف مفتاح اسم من اسماء تلك الاشخاص فتامل ذلك وتدبره ترشد والله سجانه اعلم النخ

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gut, etwas vocalisirt; die Stichbuchstaben roth. — Abschrift im Jahre 1082 Sa'ban (1671).

4223.

1) We. 1704, 58, f. 160^b—161^a. Format etc. u. Schrift wie bei 57.

Titel fehlt. Verfasser fehlt; es ist

الحمد لله عالم الغيب وكاشف الربيب: Anfang هدي الاسرار . . . ولما كان علم اباجاد من سرّ الله المخرون وغيبه المكنون الخ

Abhandlung des Ejjūb elĥalwatī † 1071/1660, betreffend die Erklärung eines Aufstandes in Damask im J. 1067/1667 aus den Angaben des الجفر.

ومنتهي المراد والآمال ولا زالت :Schluss رحمته عامّة وكلمته نافذة تامّة آمين والسلام

2) We. 1704, 61, f. 164^b—165^b.

Titel fehlt. Verf. fehlt; es ist البوب التخلوتي Anfang: عباده التي فصله . . . اختارهم لحمل اسراره التج عباده التي فصله . . . اختارهم لحمل اسراره التج Abhandlung desselben Verf., Prophezeiung auf das Jahr 1070/1659 u. den Rest des Jahrhdts.

Schluss f. 165^b: وحسن العاقبة وحسن العاقبة وحسن العاقبة مع الكرامة وحسن العاقبة عصول الآمال والسلام،

3) We. 1704, 57, f. 159a-160a.

Titel fehlt; er kann nach f. 159^b, 9 sein: المجاوتي Verf. fehlt; es ist البشري المجاوتي Anfang f. 159^a: المجمد لله عالم الغيب وكاشف

Abhandlung desselben, Siegesverheissung an den Sultan Mohammed.

ومن لاحظته العناية شاهد في اقصر :Schluss مدة من الزمان ما لا يدخل تحت الامكان والسلام،

4) We. 1704, 59, f. 161°-162b.

اليوب المخلوتي Titel fehlt. Verf. fehlt; es ist المجلوتي المخلوتي المجمد لله عالم الغيب وكاشف الريب Anfang: يعلم الاشياء قبل ظهورها النخ

Abhandlung desselben, betreffend die im 2. Jahrhundert des 2. Jahrtausends eintretenden Ereignisse. — Schluss f.1626: وكل هذه لمذكورات المحاولة المخلفة الانسانية الملحوطة المحروسة بالحراسة الربانية والسلام بالحراسة الرحمانية الحروسة بالحراسة الربانية والسلام

4224. Pm. 733. 2) S. 2-5.

4¹⁰, 31 Z. (Text: $20^{1}/2 \times 13^{cm}$). — Zustand: stark fleckig; der Rand ausgebessert; ebenso der Text etwas auf S. 2. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel fehlt; in der Unterschrift:

الر" الشريفة الحرفية في بيان الرموز الجفرية في السنين الجفرية دون الهجرية Verfasser fehlt.

الم غلبت الروم في ادنى الارض وهم من Anfang: بعد غلبهم سيغلبون . . . وقال في آيد اخري ثم اورثنا الكتاب الذين اصطفيفا من عبادنا فمنهم طالم لنفسه الم

Betrifft Voraussagungen über die Dynastie der Benū 'Otmān im 11. Jahrhundert. Der Verfasser erklärt die obigen Sätze, nimmt aber dann auch durch voranstehendes قولنا Bezug auf Stellen eines anderen Werkes von sich und erwähnt auch die ابن العربي, تذكرة القرطبي u. a. ابن سبعين u. a.

اخذه كل واحد من البسملة :Schluss S. 5 بالطريق المذكور في الحِفر والحمد لله وحده والصلوة على من لا ذبي بعده '

Schrift: gross, kräftig, rundlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1200/1785. — Nach S. 3 fehlt wol 1 Bl.

4225. Pm. 106.

168 Seiten 8vo, 15 Z. (21 × 15; 15 × 8-9¹/₉cm). — Zustand: ziemlich gut; im Anfang am Rande fleckig. — Papier: weisslich, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser (auf der Vorseite):

(In der Ueberschrift S.1 mit Hinzufügung von القسطنطيني.)

اعلم وفقنا الله واياك أن الطبايع :Anfang S. 1 أربعة والامزجة مختلفة في تركيب الدرجات الحن

Anleitung zur Schicksalsausrechnung (جفر) und Angabe der Ereignisse für die Jahre 1201/1786 bis 1295/₁₈₇₈ von Gemāl eddin elmurādī.

والظاهر انه متوسط بين :Schluss S. 166 الذي قبله وبين ما بعده ولم تر فيه شيئا من مصدورياته والله تعالي اعلم بالصواب'

Woran sich S. 166—168 ein Stammbaum der ofmänischen Sultäne anschliesst, von Ofmän (im J. 656/1268) bis auf عبد المجيد بن محمود خان

Schrift: im Ganzen gross, weit, etwas rundlich, vocallos, mit verschiedenen Tabellen. — Als Zeit der Abschrift ist ¹²¹⁴/₁₇₈₉ angegoben, dies ist žu früh; das Ganze ist wol zurückdatirt und wahrscheinlicher um ¹²⁸⁰/₁₈₃₄ geschrieben.

4226. Lbg. 845.

33 Bl. 410, 23 Z. $(23^3/4 \times 16^1/2; 17^1/2 \times 8^1/2^{cm})$. — Zustand: gut. — Papier: gelb, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser fehlt.

Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt f.1°: ابن محمد حجازي المكنى المكنى بباب الشعرية فانه يطلع على طلاسم المتقدمين الذين سكنوا الثري قبله الخ

Ibn mohammed higazı hat durch Inspiration Kenntniss in den göttlichen Geheimnissen erlangt und von der Zukunft bis zum Jahre 1000/1591 Einsicht gehabt. Unterweisung in eben dieser Kunst der Zukunftskenntniss 808/1400 + محمد بن ابراهيم المناوي erhält (علم الطلاسم) von seinem hier nicht genannten Lehrer f. 2ª bis 14b. Auf Grund davon zählt er von f. 14b an eine grosse Menge gotterleuchteter Männer, die nach dem J. 1000 kommen würden, auf, giebt das Jahr ihrer Geburt und zugleich ihre besonderen Gnadengaben (کرامات) an: diese (beginnend ومنهم Liste (jedesmal mit den Worten ومنهم geht bis zum J. 1298/1881. Der zuerst genannte ist $f.~14^{b}$: عبد الواحد الاسكندراني, welcher im J. 1007/1598 geboren werden wird; der letzte f. 33° سيدي جمال الدين, als dessen Geburtsjahr ¹²⁹⁸/₁₈₈₁ angegeben wird. —

Der Herausgeber des Werkes scheint (f. 5°) عبد الرزاق الوفائي zu sein. Die Abfassung muss um ¹³⁰⁰/₁₈₈₈ erfolgt sein.

وكل هذا من بركة الله :Schluss f. 33b تعالى علينا فان القول والفعل باذن الله سجانه وتعالى وحسبنا الله . . . وصلى الله على سيدنا الخ

Schrift: Türkische Hand, klein, kräftig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1300/1883.

4227. Pm. 508.

47 Bl. 8vc, 14 Z. (16 × 10 1/2; 12 × 6 1/2 cm). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titelüberschrift und Verfasser f. 1b:

عذه خطبة البيان لمولانا على بن ابي طالب

قال المؤلف عفى الله عنه ' ' Anfang f. 1b في حدثنا اشياخنا واسلافنا رواة الاخبار . · · عن لي المحامد . · . محمد الباقر عم قال حدثنى ابي زين المعابدين عم ان امير المومنين عم لما تحقق دنو اجله واقتراب خروجه من دار الدنيا الخ

Auskunft des Halisen 'Ali, der sein Lebensende herankommen fühlt, über das was seinen Anhängern nach seinem Tode im Laufe der Zeit widerfahren wird. Dieselben finden sich von weit und breit her aus El'iraq in der Hauptmoschee von Elkūfa zusammen; 'Alt besteigt die Kanzel und giebt, nach einer wohlgesetzten Ansprache an die Versammlung, in welcher er sich nach den verschiedensten Seiten hin kennzeichnet, "ich bin der u. der u. der", Antwort auf allerlei Fragen, die sich aus derselben erheben. Seine Rede beginnt f. 2ª: الحمد لله بديع السموات وفاطرها . . . فاسئلوني قبل أن تفقدوني أنا المخبر عن الكاينات الخ und schliesst f. 36: الله على الانس والجان انا ابو المقايم المهدي في آخر الزمان،

Die erste darauf bezügliche Frage thut مالك الشنز: wann denn dieser sein Nachkomme, der Elmehdt, aufstehen werde? Zuletzt giebt 'Alı auf die Frage (f. 36b), unter welchen Zeichen das Jüngste Gericht erscheinen werde, Auskunft.

2) f. 376—47°. Predigt desselben, mit ähnlichem Inhalt. Sie ist betitelt: كالمخطبة المخرود المحمد لله الاحد المحمود . . . أما بعد فان Anfang: المحمد لله الاحد المحمود . . . أما بعد فان Schluss f. 47°: وبهم ينتصروا وبهم يقدم النصر ومنهم نصرة الارض كتبتها كما وجدتها وفيها نقص الكلام والحروف

Schrift: ziemlich gross, deutlich, gleichmässig, vocallos. — Abschrift c. 1200/1785.

4228.

1) Pm. 402, 2, f. 18. 19. 4to , 28 Z. (Text: $16^{1/2} \times 10^{\text{cm}}$).

Schluss eines Werkes über جَفِر Zuerst: جَفِر Schluss eines Werkes über جَدُولا مربعاً من صرب ثمانية واربعين في ثمانية واربعين الح قال الحافظ الذهبي ما غلِمَ تصحيف هذه : Schluss الكلمة الا بعد المائنين من الهجرة وهذا آخر ما

اجراة الله تعالى على لسان القام وسبق سابق التقدير بانزاله الي رتبة المعانى والله الموفق والمعين Schrift: ziemlich gross, etwas flüchtig, gedrängt, vocallos. — Abschrift c. 1100/1688.

2) Pm. 733, 1, S. 1.

218 Seiten 46 (29×191/2: 241/2×18cm). — Zustaud: fleckig; am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, wenig glatt. — Ein band: Pappbd mit Lederrücken. — Titel überschrift:

هذه الدايرة في بيان ظهور القايم من علم الجفر

Eine Seite aus einem Werke über Vorausdeutung des Auftretens des Weltbeherrschers (القابم). Zuerst stehen hier 4 Verse auf (Tawil); dann eine Tafel mit 3 concentrischen Kreisen, in deren äussersten 3 kleinere eingreifen, das Ganze mit einzelnen Buchstaben, Wörtern, Zahlen beschrieben, und um die ganze Tafel eine fortlaufende Umschrift; dann zu Ende der Seite wieder 4 Verse mit gleichem Reim und Metrum. Der 1. Vers ist:

فيا القاف وصل العين والسين جملة النا قام قل شيئا عجيبا معوّلا

Schrift: ziemlich gross, gut, fast vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1050/1640.

3) Pm. 733, 3, S. 6. 7. 4^{ω} , 12 Z. (Text $20 \times 9^{1/2^{cm}}$).

Gehört zu demselben Werk. Hier sind 12 Verse des Gedichts (Tawil), welches mittelst der verschiedenen Buchstabennamen die Zukunft voraussagt; zuerst (nicht ganz richtig): قبول جيم عاشر الراء وقتد دخول زمان ميم ملك يؤقلا

Es schliesst sich ein Stück in Prosa an: فَكُو حوادث تلى ما تقدم قال الصفدي وفي عام ذن زرجعة عظيمة بمصر بين جيمها وقائمها المخ Also Ereignisse im Jahre 1057/1647.

4229.

In dies Fach gehören noch Werke von:

- الخاتم الغزالي. 1.11/ 505 † ابو حامد الغزالي (1 u. auch السر المصون وللوهر المكنون u. الدر النظيم u. auch
- 2) أبن عربى † 688/1240, u. d. T. ابن عربى كالدرة الناصعة عربي عربي عربي عربي أبي عربي أبي عربي أبي عربي المجامعة في علوم المجامعة المجامع

- (8) على بن محمد بن عبد العزيز ابن الدُرَيْهِم (8 n. d. T. تصاريف الدهر في تعاريف الزجر und الحرف und
- 4) عبد الرحمن البسطامي um 820/1417, u. d. T. الدرة الناصعة في كشف علوم الجفر الجامعة
- الفتوحات في الجفر. um 870/1465, u.d.T شكر الله الشروالي (5)
- 6) مبغة الله بن روح الله البَوْرَجي (6)
 u. d. T. رسائة في الجفر
- 7) بين شيخان † 1046/1686, u. d. T. مصباح السر اللامع بمفتاح الجفر الجامع مرهم العطف ودرهم الصرف
- الشرنبابلي (8) بحمد بن بدر الدين الشرنبابلي (8) بالحوادث المباحث في تعلق القدرة بالحوادث
- 9) حسن بن ابراهيم بن حسن الجبرتي (1188/1774 عسن الديرتي (u. d. T. القول الصائب في الحكم على الغائب u. d. T. بلوغ الآمال في كيفية الاستقبال
- 10) Auf جعفر الصانت † 148/₇₆₅ wird ein كتاب الجفر und الجامعة في الجفر zurückgeführt.
- الكشف والبيان في معرفة حوادث الزمان (11
- كشف اسرار الحروف ووصف معانى الظروف (12
- كشف اسرار الحكماء وهتك نواميس القدماء (13
- السؤ الخفى والدر العلى (14
- الكنز الباهر وانسر الفاخر (15

2. Ezzeirege (Ezzärrege). 4230, Mf. 39. 2) f. 39-55.

4¹⁰, 18-19 Z. (26¹/₂ × 18; 16¹/₂-17 × 12^{cm}). — Zustand: fleckig, nicht recht sauber, Bl. 39 am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel f. 39^a mehrfach wiedorholt: البرجة, darunter:

د" الرايرجة الخطائية

so der Titel in der Vorrede f. 40a. - Verfasser fehlt.

الحمد لله الواحد لا من عدد : Anfang f. 39b محسوب ... أما بعد أعلم أيها الباحث عن نتايج الزيرجة السبتية وموضوعها في الدايرة الأكرية ونسبة حروفها الى كميات الاعداد ورسومها المتعاقلة الطبيعية الخ

Anweisung zur Lösung von allerlei die Zukunft angehenden Fragen mittelst gewisser Buchstabencombinationen, welche Kunst علم الزايرجة genannt wird, s. Seite 551. Sie wird hier الخطائية betitelt, weil diese Form derselben dem 'Omar ben ahmed ben 'alt elhaṭāi zugeschrieben wird. Der ungenannte Verfasser will Anweisung zur Ausübung derselben (طريقة العرل) geben; diese steht f. 41° unter Berücksichtigung der f. 41° ff. folgenden Tabellen. Vorauf schickt er aber f. 40° ein auf Erläuterung dieser Kunst bezügliches längeres Gedicht (37 Verse lang). Anfang (Ţawil):

يقول الخطائي النبي قد كشفت ما تكاتبه الحفاظ من قبل اؤلا

Die 1. Tabelle f. 416 mit der Ueberschrift جدول السؤالات المستخرجة من الزيرجة enthält 4 × 7 Fächer (Quadrate), mit je 1 Buchstaben in der Folge des الجده als Ueberschrift. In jedem dieser 28 Felder steht entweder eine Behauptung oder eine Frage (beide auf das, was man gern wissen möchte, bezüglich) in 2—3 Zeilen, und in der folgenden Zeile ام العلم المواد
Darauf folgen 28 Seiten, jede ebenfalls in 28 Fächer getheilt. In der oberen Ecke eines jeden steht der Reihe nach ein Buchstabe des Alphabetes اجد, in der Mitte eines jeden übergeschrieben eine Zahl von 18-24; ausserdem innerhalb des Faches in 4 Reihen, deren oberste die längste ist und die immer kürzer werden, bestimmte einzelne Buchstaben. In einem besonderen Felde oberhalb aller dieser Fächer stehen, einzeln geschrieben, sämmtliche Buchstaben des Alphabetes in einer besonderen Folge; sie ist dieselbe auf den 28 Seiten (f. 42-55). Die Zahl dieser Buchstaben ist aber etwas grösser als 28, manche derselben kommen mehrmals vor. Die ersten Buchstaben ergeben die Wörter: سؤال عظيم الخلق. In jeder dieser Ueberschriften ist 1 Buchstabe roth geschrieben; dies geschieht gleichfalls in der Folge des Alphabetes, so dass in der Ueberschrift f. 42ª ein 1, 42b ein und 55b das ¿ in rother Schrift sind.

Schluss der Gebrauchsanweisung f. 41*: وهذا الذي رمز عليه السبتى وغيره واخفوه في الكتب وقد اوضحته واستغفر الله العظيم مما قد فعلت فانه غفور رحيم والحمد لله رب العالمين وصلى الله . . . وسلم تسليما كثيراً

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Text in blauen Doppellinien. Die Schrift in den Tabellen ist kleiner. — Abschrift c. 100, 1494. — Bl. 56 leer. HKh. III 6786 ist vielleicht verschieden.

4231. Lbg. 263.

50 Bl. 410, 25 Z. (22 × 16; 16 1/2 × 8 1/2 cm). — Zustand: im Ganzen gut; etwas wurmstichig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel u. Verf. f.) (ebenso f. 50b):

الفلك لابن احمد بن عيسى الرمياوى الغربي المهور بقائد الجيوش

الحمد لله الذي ادار الافلاك : Anfang f. 1b الحمد الدائرات . . . وبعداً فقد اختلج في صدري ان ابين ما تصمنته الجداول الاربع المشكلة في الزيارج السبتية من اوتاد البيوت وحروف العدد والمقابلة والموجه والحد والشرف والتعديل والزوال الخ

Zukunfts-Enträthselung, auf Grund von Buchstaben-Combinationen und Stand der Gestirne; das Ganze ist eine ausführliche, durch einige Tabellen unterstützte, Erörterung aus der الزايرجة von Ibn ahmed ben 'Isä errimijjäwi elmagribi qäid elģujūs. Sieist zuerst in فصل في معرفة الطائع: dann in Kapp. getheilt. Zuletzt f. 496.

اول مفاتيها النار ثم الهواء كذلك: Schluss f.50b: الماء ثم التراب باقيها وهذا آخر ما اردنا البرادة الح Der Verfasser hat dies Werk im J. 960

Rab. I. II (1553) verfasst.

Schrift: gross, rundlich, gleichmässig, vocallos; Stichwörter roth. — Abschrift von عثمان بن مصطفى im J. 1183 Rag. (1769).

4232. Glas. 18.

8 Bl. 4to, 26-30 Z. $(23^{1}/_{2} \times 16; 18^{1}/_{2} \times 12^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einbd: Kattunbd mit Lederrücken. — Titel f. 1a:

هذه الزيرجة الكبري المشهورة Verfasser: fehlt.

NANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

الكلام وبالله التوفيف علي : Anfang f. 1^b: الابتداء من الالف الي الطاء نسبة اوله وهو اجلّ النسب وفيها الطريقة الكبري ومن الياء الي الصاد المنقوطة نسبة ثانية تحتوي على اثنى عشر طريقة الخ

Anweisung zur Enträthselung der Zukunft und unbekannter Dinge mittelst Buchstabencombinationen nach dem höheren Verfahren.

على الموضع الطبيعى الي :"Schluss f. 7 الخر آخر البيوت تحسب أن كل صلع وحسبت الاخر ظهر منه الحاصل جميعا فافهم ترشد والله أعلم الخ

Schrift: jemenisch, gross, kräftig, rundlich, vocallos, oft ohne diakritische Punkte. Stichwörter und Stichbuchstaben roth. — Abschrift um 1200/1785.

F. 7^b und 8^a enthalten Excurse über denselben Gegenstand.

4233. We. 1734.

8vo, 21 Z. $(20 \times 14^{1/2}; 15-15^{1/2} \times 9^{cm})$. — Zustand: etwas fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt.

Titel fehlt. Es ist Anweisung zur Buchstaben-Zukunftsenträthselung: علم الزايرجة.

Anfang f. 117⁴: الخمد لله الفتاح العليم Zuerst in 1¹/₂ Reihen einzelne Buchstaben:

س ي ك م ع . . . ي ج ت ل ا فصل في مبتدا عمل الزايرجية السبتية ' يوخذ : Dann فاصل الطالع وفاصل العاشر وفاصل السم السايل وفاصل السؤال

فسماه كتاب الجفر ولم يقل : Schluss f. 122b مثل الحكماء سفر بل قال جفر فمن عرف الاوضاع الجفرية تصرف فيها والله اعلم'

Schrift: ziemlich klein, gefällig, vocallos. — Abschrift c. 1100/1688.

We. 1149, 7, f. 83^b. 84^a. Eine Tafel mit 12 × 11 kleinen Quadraten, in jedem 1 Buchstabe. Anfang: هذه الحروف نوع من الجفر من الجفر من الله الله الله الله على بن ابني طالب . . . قال من كان له مراد واراد ان يعلم انه يكون الم كان Die Ueberschrift قال مبارك

Schrift: ziemlich gross, rundlich, vocallos, um 1160/1737.

Spr. 1937, 3, f. 82 enthält auch eine kurze
Anleitung. — Lbg. 922, f. 18^b ff. ebenfalls.

4234. Mq. 466. 2) f. 1^b-12^a.

8^{ve}, 19-21 Z. (Text: 13-14¹/₂×9-9¹/₂cm). — Zustand: sehr fleckig. — Papier: gelb, ziemlich dünn, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titelüberschrift und Verfasser:

Ein die Zukunft enträthselndes Gedicht, 28 Fragen des gewöhnlichen bürgerlichen Lebens beantwortend, und zwar verschieden, je nach den 12 Sternbildern, die grade am Himmel stehen; diese 12 sind immer auf 7 Verse vertheilt, so dass das ganze Gedicht 28 × 7 = 196 Verse enthält.

Es ist das Gedicht im Tawil-Metrum, die Bezeichnung mit ارجوزة ist daher nicht richtig, vielmehr müsste قصيدة oder doch منظومة stehen. Jeder Vers hat eine Ueberschrift der betreffenden Sternbilder meistens in rother, mitunter auch in grünlicher Farbe; auch die Fragen sind der Reihe nach (meistens) so farbig übergeschrieben. — Eine Gebrauchsanweisung geht vorauf.

Anfang des Gedichts f. 1b unten:

السوال الاول هل يكون الانسان ناصحاً طايعا أم لا' الجهاب بالحمل والحوت

وفي بعض اوقات بغشك ذا الذي ذكرت وينصح غالبا ويعللا Die 2. Frage 2°: لا ألذنب المتهم به أم لا : "Die 28. Frage 12°: هل المنايب من السفر أم لا : "Schluss f. 12°:

وما غايب قد غاب عنك براجع اليك وهذا في الهموم مسربلا Sohrift wie bei 1).

Von الزايرجة ist auch die Rede: Spr. 1935, f. 24. Lbg. 819, 90°. — Zu dem Werke des Begründers dieser Art Zukunftserforschung, Ahmed ben ga'far essabti † 601/1204, welches bloss خرس الذبي عبد الله بن عبد الملك المرجاني betitelt ist, wird ein Commentar des عبد الله بن عبد الملك المرجاني erwähnt. — Ein anderes Werk über den Gegenstand wird dem غرس الدبين احبد بن ابراهيم الحابي احبد بن ابراهيم الحابي عبد الداهيم الحابي عبد الراهيم الحابي عبد الداهيم الحابي عبد الراهيم الحابي عبد الداهيم الحابي المراهيم الحابي عبد الداهيم الحابي المراهيم الحابي عبد الداهيم الحابي الداهيم الحابي عبد الداهيم الحابي الداهيم الحابي عبد الداهيم الحابي الحابي الحابي المراهيم الحابي عبد الداهيم الحابي المراهيم الحابي المراهيم الحابي الحابي المراهيم المراهيم الحابي المراهيم المراهيم الحابي المراهيم الحابي المراهيم المر

c) durch Wörter.

Um zu erfahren, ob man dies oder das thun oder unterlassen solle, ob einem dies oder jenes zustossen werde, bedient man sich auch gewisser Tabellen mit Kreisen und Quadraten (oder Feldern), in denen einzelne Wörter, wie krank, Handel, Reise, Heirath, abwesend u. s. w., stehen und stösst mit dem Finger auf eines dieser Wörter; dann schlägt man die auf das Wort bezügliche Auskunftstabelle nach. Die Einrichtung der Tabellen ist verschieden; so stehen z.B. in manchen als einzelne Wörter die Namen von Propheten. Bei manchen sind auch die Gestirne, Mondstationen und dergl. mithineingezogen. Der Name dieser Zukunfts-Erforschung ist القرعة, weil es gleichsam ein "Loos" ist, welches man mit dem Stossen des Fingers (ج ع III) erhalt; in diesem Sinne steht es ist das Loos (der Loospfeil) خرج السهم herausgekommen. Es werden namentlich zwei Arten dieses Loosspieles erwähnt: القرعة الجوهرية und الق" المامونية; auch wird es قرعة الانبياء (wegen der Prophetennamen darin) genannt, gewöhnlich aber ohne jeden Zusatz. — Eine Abart davon ist die Befragung des Qoran nach der Zukunft, insofern man in demselben blindlings ein Wort bezeichnet, das dann nach einem gewissen Verfahren gedeutet wird. Dies wird genannt, Vorbedeutung, Loosung.

1. Elqor'a.

4235. We. 1216.

49 Bl. 46, 18 Z. (27 × 191/2; 191/2 × 11cm). — Zustand: die erste Hälfte lose im Binoand; nicht ganz sanber; stellenweise wasserseckig. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Binband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt. Er ist (wie aus Anfang und Unterschrift erhellt):

الحمد لله رب العالمين والصلوات :Anfang f. 1b.

. . وبعدة فهله قرعة مباركة سعيدة وجدت في نخاير الخلفاء رحم وكيفيته اخواج الصمير منها أن يكون السايل قد أضبر في نفسه ضميراً لا تعلمه أنت الخ

Das Verfahren, um die Gedanken Jemandes zu errathen, wird f. 16 u. 2ª angegeben. Es sind dabei verschiedene Kreise und Tabellen zu benutzen, welche sich auf den folgenden Blättern befinden. Die kleineren Kreise f. 2b u. 3a, an Zahl 6 u. 10, sind in 10 resp. 6 Facher getheilt, die Wörter für solche Gegenstände enthalten, an die man für gewöhnlich zu denken pflegt. Dann folgt ein grosser Kreis f. 3b u. 4a, in 60 Fächer getheilt, in deren jedem steht: suche das u. das Sternbild auf (z. B. 'وقارع, اقصد الزهرة وقارع) واقصد السهيل وقارع); daran schliessen sich Tabellen über die البروج, die Planeten, die Mondstationen, den Sirius und einige Fixsterne. Diese Tabellen f. 4b-9 sind in 7×10 (auch 6 oder auch 5 × 10) Felder mit Inschriften getheilt. Demnächst kommen f. 9b-19a 20 grössere Kreise, von denen die auf den gegenüberstehenden Seiten dieselbe Bezeichnung haben und die wieder in je 30 Felder getheilt sind. Diese Kreise heissen: الرجال ,الامراء ,دايرة الخلفاء, القبايل ,الامراء المدن und الطيور ,الشجر ,الحيوان ,الترك ,النساء Endlich kommt f. 19 eine Tabelle der namhaftesten alten Dichter (5 \times 12), und dann kommen, in der daselbst angegebenen Reihenfolge, diese Dichter, für jeden eine Seite mit je 10 Doppelversen, die eine Anweisung enthalten, was sich zu thun und zu lassen empfiehlt. Dass diese Verspaare mit dem Dichter, unter dessen Namen sie hier vorkommen, nicht das Geringste zu thun haben, versteht sich. Verspaare haben ihre eigenen Reime, meistens reimen ihre 4 Halbverse auf einander, und sind in verschiedenen Metren.

Der erste dieser Dichter ist الطائي; das erste Verspaar daselbst f. 20ª ist:

شرب الدوا مبارك ميمون فاشرب ففيد الجم والسكون فأن عقبي ذا الدوا مامون هذا الدوا فيع الشفا يكون

Das letzte bei نو الرمة und zugleich der Schluss des Ganzen f. 49b:

فليشكرن حامدا لربه قصى له الله سرور قلبه

Schrift: gross, rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Der Text in rothen Strichen. Die Abtheilungen ebenfalls durch rothe Linien. - Abschrift im Jahre 1266 Ragab (1850) von محمود بن الحاج شاهين

> 4236. Glas. 161. 2) f. 52 - 78 (4th, c. 17 Z.).

Der Titel ist مناقب عند Der Titel ist.

Diese Blätter betreffen die Befragung und Enträthselung der Zukunft. Zuerst f.526 4 Kreise mit je 4 Abtheilungen mit Inschriften, wie (التجارة ,دخول على السلطان ,المحاكمة ,طلب الحوائم ähnlich f. 53^b 4 Kreise. F. 53^b u. 54^a 2 Tabellen, jede mit 8 × 16 Fächern mit Inschriften. F. 54b-62a 16 Kreise, jeder in 16 Felder getheilt, mit Inschriften, welche auf die folgenden 2×16 Seiten f. 62b-78a hinweisen. Diese sind nach den 16 Metren geordnet, auf jedes kommen 2 Seiten (32 Verse), von denen jede Zeile Antwort giebt auf eine Frage; z.B. in Tawil zuerst: اتاك الهنا مبشرا ما أنَّت طالب

تيسرت الحاجات لا تحتشي عسرا

(Dies wie überall ziemlich uncorrect.) Eine Gebrauchsanweisung steht f. 78b.

Schrift: ungleich, gross, rundlich, vocallos, auch fehlen oft diakritische Punkte. - Abschrift im J. 1294 محمد بن حسين بن عبد الله الواسعي von (1877) Sawwal (1877)

4237. We. 1215.

30 Bl. 8°, 25 Z. $(21^{1}/3 \times 15^{1}/2)$; c. $16 \times 11^{1}/2^{\text{cm}}$). — Zustand: nicht ganz sauber, nicht frei von Wurmstichen. Nicht recht fest im Einband, Bl. 21 lose. - Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. - Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titelüberschrift f. 1b:

كتاب سهم الغيب (s. nachher).

الحمد لله الذي اطلع بدور : Anfang f. 16: الارادات في فلك السعادات . . . وبعد فيقول الفقير اني الله السيد شرف الدين بن صلاح بن القاسم بن محمد بن ابراهيم بن علي بن الامام شرف الدين بن صلاح الكوكساني بلدا الزيدي مذهبا . . . هذا كتاب محكم النظم قريب من الفهم الرخ Der Verfasser Seref eddin ben çalāh ben elqāsim ben mohammed elkaukabāni ezzeidi hat im J. 1111/1699 dies Werk über Deutung der Zukunft gewidmet dem سحيد بن احمد بن الحسن und es betitelt:

Eingetheilt in 40 Kapitel, enthält es 480 Antworten. Die Einrichtung ist etwas verwickelt; die Einleitung giebt darüber Auskunft.

F. 4° u. 5° enthält 40 Fragen in 2 Tabellen zu je 5 imes 4 quadratischen Feldern (zuerst: رهذا الامر يصلح ام لا ;عن عاقبة امراء العسكر الداخلين Dann kommen f. 5^b u. 6^a ebenso 2 Tabellen mit 40 Feldern, genannt ازمننا الابواب, enthaltend die Namen berühmter Imame, Könige, Verwalter, Heiligen und ansehnlicher Oerter in Eljemen und Schlösser, herunter bis auf die Zeit des Verfassers; dann f. 36 eine Tabelle über die Wochentage, und zwei über die Tagesgenannt ارْمَدُ الارْمَدُ genannt wird; endlich folgen auf 40 Tabellen, deren jede der Reihe nach eine Ueberschrift der Tabelle, die ازمة الابواب heisst, trägt und in 12 Reihen 12 Antwort-Sätze enthält. Die erste dieser Tabellen beginnt nach der Ueberschrift: الهادي جيى بن الحسين صعده, so: يحدث معهم فرح واما عاقلتهم ورايتهم تخاف عليه

Schluss der 40. Tabelle und damit des Werkes f. 26°: يصل رسول ليلة الاثنين أو يوم فائه عدو وحسود الخميس ولكنه ليس بمصلح فائه عدو وحسود

Schrift: ziemlich klein, gefällig, deutlich, gleichmässig, vocallos. Die Tabellen f. 4^b—6^a haben in ihren Feldern abwechselnd rothe und grüne Schrift. Die Tabellen 1—40 (f. 6^b ff.) haben abwechselnd in den Reihen rothe und grüne (seltener schwarze) Schrift. Der Text in rothen Linien, ebenso die einzelnen Reihen abgetheilt. — Abschrift c. 1180/1737.

F. 27 — 28^a einige kurze Beschwörungsformeln und Gebete.

4238. We. 1218.

 8^{r_0} , 28 Z. $(21^3/_4 \times 15^4/_2$; $16^4/_2 \times 9^4/_2$ ^{em}). — Zustand; ziewlich gut. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Titelüberschrift f. 14^b :

هذه قرة [قرعلا .] الانبياء

Anfang: zuerst eine Tafel mit 5 × 7 Feldern, deren jedes den Namen eines Propheten enthält, ausser dem ersten, in welchem steht: تهنت, und dem letzten, worin steht: تهنت. Im Ganzen also 33 Propheten-Namen.

هذا سهم آدم عَمَ عَالَ الله : Aladann f. 15 ا تعالي وعلم آدم الاسماء كلها ثم عرضهم على الملائكة ابشر ايها السايل فان فالك مبارك وقد دل على انك عازم على امر وناو على نيّة الخ

Um zu erfahren, was man thun oder unterlassen soll, stösst man (قرزع) mit dem Finger auf ein Feld der Tafel, also auf einen Prophetennamen. Die Deutung steht dann bei jedem dieser Namen, die der Reihe nach, wie sie in der Tabelle stehen, erklärt werden. Im Anfang jedes derselben wird eine Qoranstelle angeführt, die Bezug hat auf den Propheten.

Schluss f. 28^b (bei dem Propheten Mo-hammed): ولا بدّ لك من السفر من مكان الي بلد وتاتيك راحة عظيمة ، بهذا نطق سهمك وظهر نجمك والله اعلم بالصواب ،

Schrift: ziemlich gross, rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Text in rothen Linien. — Abschrift von سليم اللمشقى, im J. 1958/1842.

4239. We. 1711. 8) f. 49-62.

 8vo , c. 18 Z. (21 × 14; 17-18 × 11 cm). — Zustand: gut. — Papier: weisslich, rauh, zieml. stark. — Titel f. 49°:

دتاب فيه قرعة النبي [علي هم اصلت وسلم] (عليهم الصلاة والسلام d.i.)

und richtiger f. 50° Ueberschrift und in der Unterschrift:

هذا كتاب فيه قرعة الأنبياء عم

Anfang: Nach dem Bismilläh folgt eine Tabelle mit 6×5 Feldern, in deren meisten

je ein Prophetenname steht; bei einigen Feldern kommt ein Name auf zwei derselben. Dieser Propheten-Namen sind hier im Ganzen 25; zuerst: Adam, Nüh, Ibrāhīm; zuletzt: Moses, Hārūn, 'Isā, Mohammed. Darauf folgt: الهم صلى على اجمعين الانبياء ومرسلين الماهية والإجابة قال خرج لك سهم المرام عم وهو سهم التوبة والإجابة قال الله العظيم فتلقا آدم من ربه كلمات فتاب عليه التي فتاب عليه التي خرج لك عم وهو سهم التوبة والإجابة قال الله العظيم فتلقا آدم من ربه كلمات فتاب عليه التي
وللك كله ببركة نبينا محمد : Schluss f. 61b معود الناصية حين صعم وانت ايها السايل انسانا مسعود الناصية حين خرج لك سهم محمد صعم فطيب نفسا وقتر عينا فغالك حميد وطالعك سعيد وامرك يرشد فاشكر الله الحميد الحجيد يزيدك من فصله انه جواد كريم غفور رحيم تمت قعة الانبياء

Dies Werk ist von den vorhergehenden verschieden.

Schrift: gross, ruudlich, ungleich, unangenehm und ganz uncorrect, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1260/1844.

4240. We. 1218. 5) f. 31*-56.

8re, c. 20-80 Z. $(21^3/4 \times 15^1/2)$; $16 \times 12^1/2$ [c. $18-19 \times 10^{\text{cm}}$]). — Zustand: ziemlich unsauber, auch fleckig. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Titel fehlt, s. nachher. Verfasser fehlt.

وبه نستعين على القوم الكافرين ولا :Anfang عدوان الا على القوم الطالمين الرخ عدوان الا على القوم الطالمين الرخ Nach einer uncorrecten Erweiterung des Bismilläh folgt und ist als Titel anzusehen (auch f. 32°): القول على القرعة الجوهرية والكلام عليها وما تالف نيها من الصماير الجيدة والمتوفقة والله تعالى اعلم'

Darunter stehen zwei Doppelverse. Dann eine in 8 × 13 Felder getheilte Tafel. Die beiden ersten Reihen derselben enthalten eine kurze Gebrauchs-Anweisung: هذه قرعة الحكم المخلع على هذه القرعة الفلكي . . . وبعد أيها المطلع على هذه القرعة أن تنقرع الفاتحة التي منتهى وتضع اصبعك على حرف من الحروف نخذ العدد الهندي تبت

Dann folgen in den Feldern je 3 Buchstaben nebst einer das Feld anzeigenden Zahl; dies ist aber nicht ganz genau.

Man legt den Finger auf eines der Felder und schlägt dann die mit denselben Buchstaben wie jenes Feld bezeichnete Deutung auf. Jede dieser Deutungen — es sind 62 hier — schliesst mit einem kleinen Gedichtstücke von (in der Regel) 5 Versen; die Stücke sind in verschiedenen Metren und Reimen. In dem letzten Verse dieser Gedichtstücke kommt die Buchstabenbezeichnung der Felder vor; siehe dies bei dem 62. Felde.

Das erste Feld ist mit ج ج bezeichnet; die Deutung beginnt f. 31° so: البشر اليها السايل والذي ذهب عنك الهم والغم حلمه وجمع شملك بمن تحب بلتنف صنعته وموسع بركته الن

Das letzte (62.) Feld ist bezeichnet mit \overline{zz} und schliesst (Tawil):

رن ع فراء وهاء تم جيم ترافعوا كالنجم سعد واقتراب مسرق zu lesen:

Aus diesem Schluss- کنجم سعود واقتراب مسرة. Aus diesem Schluss-

Schrift: gross, rundlich, dick, von f. 46 an etwas kleiner, vocallos, wenig sorgfältig. — Abschrift c. 1840.

Es folgen noch einige Gebete (eines auf die Mitte des Monats Śa'bān; f. 54^b—56^a ein Gebet an der Leiche). F. 56^b. 57 leer.

Glas. 161, 5, f. 93-111. Format etc. und Schrift wie bei 2).

Gehört zu derselben Art (قرعة). Es sind hier je 3 Buchstaben in 36 Feldern; je nach dem Felde, welches der Fragende mit seinem Finger berührt, erfolgt die Antwort; z. B. in Bezug auf علم العلم السائل ان هذه الاحرف قد اتتك العلم البها السائل ان هذه الاحرف قد اتتك ثبشرك ببعد الهم والنكد ويزيل عنك الغيظ الخ

Dies Stück beginnt f. 95° mit ورق (vorher Tabellen), ist aber nicht ganz zn Ende; es bricht ab bei der Figur ببب mit den Worten f. 111°: فأن الله يحب الحسنين فكن لله شاكرا ولنعمائه حامداً

4241 We. 1218.

Format etc. u. Schrift wie bei 8). — Titelüberschrift:

Eine Tabelle enthält hier 12, mit Kap. 1. 2. 3 etc. beschriebene Felder. Dann folgt die Deutung dieser Felder. So bei dem ersten: الباب الاول اليها السايل قد خرج مالا قال الله تبارك وتعالى وجعلت له مالا محدودا وبنين شهودا ومهدت له تمهيدا ابشر ايها السائل بقضاء حاجتك واعلم ان الله احبك الخ

وانت بخير منه لا تدري فيها : Schluss f. 30° خيرا ام شرًا فيأجيك الله منها والله اعلم بالصواب الخ

4242. We. 1218.

8vo, 19 Z. $(21^3/4 \times 16$; $16^1/2 - 17^1/2 \times 18^{cm}$). — Zustand: ziemlich gut. F. 70. 71 sehr fleckig. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Titel fehlt. Er ist nach Mg. 466, f. 107°:

القرعة المامونية

Ein Zukunftsspiel.

F. 58^b u. 59^a enthalten sechs mit je einem Buchstaben bezeichnete Kreise, von denen jeder in 6 Felder getheilt, deren jedes mit einem Wort wie علم , بيع , زواج , مريص versehen ist. Diese Worte kehren, in verschiedener Folge, wieder, so dass ihre Anzahl nur die Hälfte beträgt, also 36. Uebergeschrieben ist: دلايل دواير السؤال وهو اخراج كل ضمير سأل عند السايل

F. 59° u. 60° enthalten jedes einen grösseren Kreis, der einen concentrischen Kreis einschliesst, jeder in 18 Felder getheilt; jedes Feld enthält in dem äusseren Ringe 2 Buchstaben, von denen einer sich auf einen Kreis auf f. 58°, der andere auf einen Kreis auf f. 59° bezieht; in dem inneren Ringe den Namen der Planeten und Mondstationen. Ueberschrift: ومعرف دايرة الحروف والدلات ومعرفة المنازل برحل ضرب المقارعة بالاصابع .

F. 60° u. 61° enthalten die Ueberschrift: القول على منازل القمر السيارة الدالة على الطيور الطائع . Jedo Seite hat 6 × 9 Quadrate; in der 1. und 4. Reihe (von oben nach unten) stehen die Namen der Planeten und Mondstationen; in der 2. u. 5. in jedem Quadrat das Wort اقصد, in der 3. u. 6. Namen von Vögeln.

F. 61°. 62° sind ebenso eingerichtet; die Ueberschrift ist: القول على اختلاف اجناس الطيور . In der 1. u. 4. In der 2. u. 5. das Wort انصد, in der 3. u. 6. Namen von Städten.

Dann folgen f. 62°. 63°, mit der Ueberschrift:
القول على جدول المدن والبلدان الدالة على ملوك, in 2 Columnen auf jeder Seite
18 Verse (Regez, obgleich das Metrum sehr mangelhaft berücksichtigt ist); je zwei unter einander stehende Reihen der Columnen bilden einen Vers; beide Halbverse reimen auf einander. Zur Seite stehen nach den Tabellen auf f. 61°. 62° Städtenamen, zu Anfang und am Schluss von 2 Reihen je 1 Name, also 18 auf jeder Seite, für jeden Vers 1 Städtename. Der f. 62° zur Seite stehende 1. Städtenamen (in der ersten Columne) ist xx; der dazu gehörige Vers:

ملك الترك ذي اللب الغديري بذالك أن أردت على الصميري

(Statt بدائع muss es jedenfalls بدائع heissen. Der Text ist metrisch und auch sonst oft uncorrect.)

Endlich folgen, auf f. 63°—81°, jedes Mal in einem Doppelverse die Antworten, welche auf eine Frage in diesem Zukunstsspiel ertheilt werden sollen. Jede dieser 36 Seiten trägt in der Ueberschrift den Namen eines Königs (f. 63°: القول على ملك الترك وشرح الصماير; وشرح الصماير -; 64° على ملك الروم *64° جلى ملك الروم *81° ; jede enthält 9 Doppelverse; zur Seite rechts steht eines der Wörter, die in einem Felde der Kreise auf f. 58°. 59° vorkommen.

Auf f. 634 steht zur Seite ضمان; der Doppelvers ist:

لا تندن يا صاح من الصمان وكن من الشر في امان واتركم تحظى بكل خير فالفال وافاكه في امان (lies im 1. Verse: من الشرور u.). Die Metra sind verschieden, selbst die der 2 Doppelverse.

. ضايع :Schluss f. 81°: zur Seite das Wort اصبر عن الضايع بان له انى ارى فى امره خسران فالفال اخبر انه قد انقصى فاصبر تنال الخير والاحسان

Auf f. 71 folgt 80; dann 72-79. 81.

Schrift: dieselbe wie bei 5), nur etwas gleichmässiger, von f. 68^b an vocalisirt. Die Ueberschriften u. Beischriften roth. Der Text in rothen Linien: die Doppelverse ebenfalls durch rothe Linien abgetheilt. — Abschrift vom Jahre 1261 Gom. I (1845).

4243.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) We. 1217.

25 Bl. S^{vo}, 19 Z. (21¹/₃ × 14¹/₂; 17 × 11^{cm}). — Zustand: schadhaft (besonders im Anfang) und ausgebessert, stark wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband.

Titel fehlt. Die Ueberschriften zu den ersten Tafeln f. 1^b. 2^a u. 2^b. 3^a sind verschieden; auch sonst finden sich manche Abweichungen (auch in den späteren Ueberschriften). Die Folge der Seiten ist durchschnittlich anders; auch sind deren hier nur 34, während es nach der Einrichtung des Werkes 36 sein müssen. — Dieser Text ist weit besser als der von We. 1218.

Schrift: gross, deutlich, vocallos, etwas blass. Ueberschriften u. Seitenzuschriften roth. F. 5 von ganz später Hand ergänzt. — Abschrift c. 1100/1688.

F. 236—256 2 Anekdoten, von الاصمعى und (nicht vollständig).

2) Mq. 466, 11, f. 107-129.

8^{ve}, 19 Z. (Text: $12^{1/2} \times 9^{cm}$). — Zustand: sehr fleckig; der Rand von 107 u. 108 hat durch Abschneiden gelitten. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt.

Titel f. 107^a: ك^a القرعة المباركة المسماة بالمامونية Nach f. 107 fehlt 1 Blatt (mit Tafeln). Die Einrichtung der Tafeln f. 108^b—110^a ist die-

selbe, aber die Ueberschriften etwas abweichend. Von f. 110 an sind sie im Ganzen dieselben. Die weitere Reihenfolge der Tafeln ist nicht ganz die gleiche; hier ist die letzte f. 129 überschrieben mit القول على ملك اليمن وشرح الصمير; sie schliesst: القول على ملك اليمن وشرح الصمير الله تطلب شركة مع صاحب فالراي متحوس بها مذموم

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften grösser u. von f. 119 an roth. — Abschrift c. 1150/1737.

3) Spr. 1935.

24 Bl. 46, 19 Z. (221/2×161/2; 16-17×12cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken.

Titel und Verfasser fehlt. — Enthält im Ganzen wenig Abweichendes.

Schrift: zieml.gross, flüchtig, vocallos, incorrect. Ueberschriften u. Linien roth. — Abschrift im J. 1260 Ram. (1844).

Auf f. 24 noch eine kurze Notiz über الزايرجة, aber unvollständig.

4244.

- 1) We. 1238, f. 29^b. 30^c. Betrifft das Loosspiel. Eine Tabelle mit vielen Quadraten, in jedem 1 Buchstabe; wie dieselbe aber zu benutzen sei, ist hier nicht gesagt. Zehn Antwortverse, überschrieben قرعة, stehen voran f. 29^b.
- 2) We. 655, Rückseite des Vorderdeckels; f. 1. 2°. 50. Anweisung zum Loosspiel. Anfang: هذه قرعة تشتمل على اخراج الصمير الح

3) Glas. 161, 3, f. 79-86.
Format etc. and Schrift wie bei 2.

zum Gebrauch der folgenden Kreise mit Inschriften und einer Liste von Vogelnamen. Dann unter jedem Vogelnamen (9 bis) 10 Sätze, welche Auskunft geben. So zuerst f. 81 unter الطاووس الله عن قصاء حاجة ' اقصد عدد مقارعتك تظفر — Vgl. auch Mo. 391, 15.

Hier ist noch zu erwähnen das Werk des من احمد بن شيخان † سالم بن احمد بن شيخان † betitelt ist.

2. Elfal. 4245.

1) Spr. 1933, 7, f. 99—101.
8°°, c. 20 Z. (Text: c. 14 × 7¹/₂cm).

Ohne Titel; er ist: فالنامع

قال جعفر الصادي من اراد ان يتفأل :Anfang بالقران العظيم ينبغى ان يتوضأ ويقرأ فاتحة الكتاب مرًا واحدة الخ

Angabe, wie Qorānwahrsagung zu betreiben sei, nach der darüber von Ga'far eççādiq † 148/765 ertheilten Anweisung. Man reinige sich, bete, schlage den Qorān auf, zāhle 7 Blätter nach rechts, dann 7 Zeilen nach links, und behalte davon den ersten Buchstaben; dann sehe man den folgenden Buchstaben an; ist dieser ein 1, so hat er die und die Bedeutung und den und den Erfolg etc. So wird dann die Bedeutung u. der Erfolg der Buchstaben des Alphabets der Reihe nach angegeben. Jeder Hauptsatz beginnt:

: f. 101 (ي Schluss (beim Buchstaben) f. 101 اللهم ان كنت نويت قبيجا اصليح الله حالك اللهم اصليح الحوال جميع المسلمين وصلي الله الخ

Schrift der ersten Blätter kräftig, rundlich, deutlich, vocallos. Das letzte Blatt neuer, mit feinerer Schrift, auch rundlich. — Abschrift c. 1700 (resp. 1800).

2) Pm. 419, 6, f. 63^b—64^b. . يات الغاًل Titelüberschrift: يات الغاًل.

من القرآن المجيد' عن جعفر بن Anfang: من القرآن المفال من من المادف رَهَ من اراد ان ياخذ الفال من القرآن المجيد ينبغى ان يكون مع طهارة الخ

Desselben Inhalts wie das vorige Stück, obgleich die Wortfassung oft verschieden ist. Die specielle Anweisung üb. die einzelnen beim Qorānaufschlagen gefundenen Buchstaben beginnt: فاذا جاء الف يكون الامر مباركا والعاقبة تكون الي الخير وان جاء الباء يكون في هذا الشغل الراحة والمنفعة الرخ وان جاء تي تسمع من الغايب بشارة Zuletzt: وامانا وخيرة وفعله مستقيم اللهم ارزقنا خيرة وارفع عنا شرة برحمتك يا ارحم الراحيين

4246.

1) Pm. 368, 7, f. 108b. 109.

نال نامع Ueberschrift fehlt. Es ist ein مذا الفال للامام جعفر الصادق رَة يَقْرأ Anfang: الفاتحة وسورة الاخلاص ثلاث مرات وآية الكرسي . . . ويصلي على النبي صعم سبع مرات ثم يضع الاصبع الح

Nach der Anweisung, wie die gegenüberstehende Tabelle mit allerlei Buchstaben in 15×15 Quadraten zu gebrauchen sei, folgt eine Anzahl von (10) Sätzen, Auskunft über die Zukunft gebend, der 1.: يوصل الى مرادة ومطلوبه عن قريب

Bl. 1096—112a leer. — 8) f. 112b bis Ende. Persische Abhandlung grammatischen Inhalts, am Ende betitelt: الرسالة الموسومة بتحومير

2) Lbg. 830, 3, f. 11. 8^{ve} , 17-18 Z. $(15^{1/4} \times 10^{1/2}$; $11^{1/2} \times 9^{\text{cm}}$).

Blatt aus einem Werke, das über Enträthselung der Zukunft aus Qorān-Versen handelt und genaue Anweisung dazu giebt. Als Beispiel dafür wird hier die Stelle Sura 61, 13 نصر من الله وفتح قريب وبشر المومنين behandelt, und zwar so: فتاخذ الحرف الأول وهو النون ولم عن الاعداد خمسون ولم من الاعداد المنطقة العشر وهو الهاء فثبته ولمه الخمس الخ

Schrift: klein, etwas flüchtig, vocallos. — Abschrift c. 900/1494.

4247.

- 1) Pm. 585, f. 37°. Ueber Ahnungen u. Zukunftsenträthselung (النفاءل) aus dem Qoran.
- 2) Pet. 610, 1, f. 4. Angabe, wie mit Sura 2, 28—30 zu verfahren sei, um Offenbarungen zu erhalten und Herr über Leistungen von Menschen und Geistern zu werden.
- 3) Glas. 100, f. 1 6 (s. No. 4124). Lbg. 945, 155^b. Glas. 109, Hinterdeckel: gleichfalls über die Qorān-Befragung. Vergl. bei No. 370. 371. 384 die Notizen.
- 4) Dem المبد السرخسى ابو العباس محمد السرخسى ابو العباس المبد السرخسى المبد ا

d) durch Rechnen.

Bei dem folgenden Zukunftsspiel wird aus gewissen Namen durch Berechnung des Buchstaben-Zahlenwerthes nach verschiedenen Methoden ein Resultat gezogen, das über Gewinnen oder Verlieren entscheidet.

4248. We. 1720.

800, 21 Z. — Zustand und Schrift wie bei 12). — Titel und Verfasser s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين وصلي الله Anfang: مدا . . . وبعد فان الحكيم ارسطاطاليس استخرج هذا الكتاب للاسكندر وهو يعرف جحساب الاسهاء يعرف منه الغالب والمغلوب في الحروب والمنازعات الخ

فاذا حسبت داود سقط منه : Schluss f. 145^b ا الواو الواحدة واحسبه مثل ما هو مكتوب هنا وبعد فاحسب من شئت تجده هجا واضحا بعون الله

Anweisung zu dem Glücksspiel "Sieger und Besiegter", die dem Aristoteles zugeschrieben wird als von ihm für den Alexander verfasst. Nach obigem Schluss wird hier dann auch noch erzählt, dass Alexander es mit Erfolg gebraucht habe, und gesagt, dass es sich eigentlich in jedem Schatze eines Königs befinden müsse; dann steht noch das Alphabet da und unter jedem Buchstaben sein Zahlenwerth.

Der gewöhnliche Titel ist:

ك الغالب والمغلوب والطالب والمطلوب

er ist aber auch كتاب اليتيم bei HKh. V 10633.

4249.

1) We. 1784, 6, f. 69^b—72^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 2). — Titelüberschrift:

هذا كتاب الغالب والمغلوب والبيف الحكيم الرسطاليس (ارسطاطاليس الحكيم

فاذا اردت العمل به فاحسب اسم :Anfang الخصمين المذكورين من الملوك الخ

Dasselbe Spiel hier behandelt in 9 Kapiteln; im Ganzen dasselbe Werkehen.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

التسعة تغلب الاثنين تسعة : Schluss f. 72^a: وواحد الواحد يغلب التسعة والله الموقف للصواب Sehr incorrect.

2) Mq. 466, 10, f. 106 u. 1304.

 8vo , 15 Z. (Text: 13×8^{om}). — Zustand: sehr fleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt.

Dasselbe Werkchen. Titel fehlt. Anfang fehlt, 1 Bl. Das Vorhandene beginnt kurz vor dem 5. Kap.; باب الخمسة وتسعة الحمسة الحمسة الحمسة الحمسة وتسعة الحمسة الحمسة وتسعة الحمسة الحمسة الحمسة وتسعة الحمسة الحمسة الحمسة الحمسة الحمسة الحمسة الحمسة الحمسة الحمسة وتسعة الحمسة الحمسة وتسعة الحمسة الحمسة وتسعة وتسعة وتسعة الحمسة وتسعة الحمسة وتسعة
Schrift: ziemlich gross, kräftig, gleichmässig, vocallos. — Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1160/1737.

4250.

1) Mq. 98, 8, f. 17^b.
Schrift wie bei 4.

Behandelt dasselbe Glücksspiel mit der Ueberschrift: مِثْبَرِ تعلم منه حال الغالب والمغلوب

Die Tabelle ist in treppenförmig aufsteigenden Quadraten, jede Stufe um ein Quadrat geringer; die unterste Zeile zählt 10 Quadrate neben einander, die nächste 9, die oberste 1. Die erste Reihe rechts enthält in 9 aufsteigenden Quadraten die Zahlen 1—9; die oberste (10.) hat die Angabe عدد الطول. Die übrigen Quadrate enthalten eine Zahl (von 1—9) mit dem Zusatze بغلب, nur die äussersten 9 Quadrate haben abwechselnd die Inschrift المطالب يغلب

Das Verfahren bei der Ermittelung ist in einer Vorbemerkung angegeben; bei der Zusammenrechnung des Buchstabenwerthes des in Frage kommenden Eigennamens bedient man sich des האוי ווייים. Dieser ist: es gelten 'פּשׁים' פּשׁים' פּש

2) Mq. 98, 14, f. 23b.

Mit der Ueberschrift: كتاب الغالب والمغلوب wird hier dasselbe Spiel behandelt. Die Methode ist hier anders; es sind hier 5 × 9 Quadrate; 570

die rechte Columne davon enthält die Zahlen 1—9 mit der Ueberschrift: غالب; die anderen 4 Columnen tragen die Ueberschrift: مغلوب, und die einzelnen Quadrate derselben Zahlen (in Worten); die 4 der ersten Reihe sind: 9 7 5 3, die der letzten: 8 6 4 2.

Die Gebrauchs-Anweisung geht vorauf.

4251.

- 1) Pm. 476, f. 34^b—37^a. Ausführliche Auskunft u. Anweisung des خليل بن شاهين الظاهري † ⁸⁷⁸/₁₄₆₈ über dasselbe Glücksspiel.
- 2) Pm. 272, f. 85^b—86^a. Tabelle zu demselben Glücksspiel in 9 × 10 Quadraten, nebst Anweisung zur Benutzung derselben. Es ist dies ein Anhang zu der خريده الحائب. Vgl. Mq. 406, 11^b.
- 3) Pet. 635, 2, f. 159^b. Ganz kurze Gebrauchsanweisung dazu (mit Tabelle). Gleichfalls der خريدة الحائب angehängt.
- 4) Spr. 14, 2, f. 225^b. 226. Die gleiche Anweisung. Statt der Tabelle stehen f. 226^a 9 Reihen mit Zahlen; sie stimmen nicht ganz mit der Tabelle in Pet. 635, f. 159^b überein.
- 5) Mq. 49, 5, f. 307. Tabelle mit Gebrauchsanweisung.
 - 6) We. 1719, 13, f. 152 gleichfalls.

Ein Werk über den Gegenstand u. d. T. هزم الجيوش wird dem هزم الجيوش بن عبد الملك أبن الخشيش + 852/1448 beigelegt.

Anhang: Glücks- und Unglückstage.

4252. Pet. 483. f. 166-206.

8vc, 23 Z. (20 × 11¹/2; 16¹/2 × 9¹/2 cm). — Zustand: nicht ganz sauber; am Rande wegen Wurmstiche ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Binband: rother Lederband. — Titel und Verfasser fehit, steht aber im Anfang.

من كتاب الدروع الواقية من الاخطار:Anfang في اختيبار الايام لمولانا وسيدنا الصادف عم

Aus dem kurz so betitelten Werke (s. nachher) liegt hier also ein Abschnitt vor, und zwar derjenige, welcher von jedem Tag im Monat angiebt, ob er Glück oder Unglück bringe und worin dies bestehe, was an demselben zu unternehmen oder zu unterlassen sei; oft auch mit Angabe des Grundes, den Legenden entnommen.

HKh. III 5052 erwähnt das Werk, aber nicht ganz richtig; es muss der ganze Titel wol heissen: الدروع الواقبة من الاخطار فيما يعمل في البام كل شهر على التكرار

Dass dies Werk noch einen anderen Abschnitt (und wahrscheinlich den hauptsächlichsten) hatte, in welchem Gebete auf die einzelnen Tage und auf die Unternehmungen an denselben enthalten waren, lässt sich annehmen.

Als Verfasser ist hier سيدنا الصادق bezeichnet, womit gewiss جعفر الصادق gemeint ist, dem Werke dieser Art oft beigelegt worden sind.

يوم الأول من : Anfang dieses Abschnittes الله تعالى آدم عَمَ شهر يوم مبارك محمود فيه خلف الله تعالى آدم عَمَ وهو يوم سعيد لطلب الحوايج والدخول على السلطان وابتداء الاعمال . . . يوم الثلثاء من شهر يوم تحس قتل فيه قابيل هابيل يوم ملموم لا يسافر فيه الخ

اوق ليلته لم :(vom 30. Tage) (vom 30. Tage) يطل عليه ونجا سالا باذن الله تعالي . . . فاذا صلت فيه صالة وجدت والقرص فيه يعود سريعا والله اعلم واحكم

Schrift: ziemlich gross, deutlich, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften roth oder grün. — Abschrift c. 1100/1688.

4253.

1) Mq. 98, 17, f. 46°. Ueberschrift: الاختيارات على ارباب الساعة

Was in den einzelnen Stunden des Tages und der Nacht zu thun räthlich sei. In 7×12 Quadraten, in deren jedem ein Geschäft steht (wie النجارة , الفصد , العمارة , الخارة , الفصد , العمارة , الخارة , الفصد , العمارة , الخارة , المحارة , ا

2) Mq. 98, 15, f. 24°. Ueberschrift: اختيارات الالواح الثلثة على المحكماء

اختيارات الالواح الثلثة الجيد والوسط :Anfang والردي، والعمل بها اذا اراد احد أن يختار له اختيارا في شغل الخ Ob etwas, was man vorhat, gut oder schlecht sei. — Drei Columnen auf der Seite, jede aus 3 × 4 Quadraten bestehend; die eine mit der Ueberschrift: اللوح الجيد, die andere mit, die andere mit اللوح الرسط, die letzte mit اللوح الرسط. In den Quadraten stehen Zahlen (mit Worten). — Das Verfahren der Benutzung ist in einer Vorbemerkung angegeben.

4254.

Von Unglückstagen und -stunden ist auch noch die Rede in Spr. 1194, 90^b; 679, 61^a (Tabelle). We. 1616, 79^b (Tabelle); 1790, 15^b. Pet. 66, 9^b; 606, 23^a; 633, 191^a. Pm. 64, S. 247. We. 1161, 196^a (Verse). Mq. 180^b, 122^b. 123. Pm. 654, 243^aB. Lbg. 357, 104^b. We. 1153, 84^b (Unglücksgestirn). Glas. 25, 274^b. 275^a.

e) aus Handlinien.

4255. Mo. 21.

Format etc. und Schrift wie bei 1). Der untere Theil sehr wasserseckig. — Titel fehlt; er ist etwa:

> ر" في اسارير اليدين Verfasser fehlt.

Anfang (nach dem Bismilläh, mit kufischen Goldbuchstaben) f. 20b: عند الحكماء صنعة التي المناهد المناهد المناهد التي المناهد التي المناهد الم

Wenn einige Philosophen behaupten; es sei die Kunst der Chiromantik unwahr, so kennen sie sie nicht; Aristoteles spricht sich an verschiedenen Stellen entschieden zu deren Gunsten aus, ebenso die Aerzte und viele Philosophen (und speciell diese drei: توماس والورث الكبير وبطروس من مدينة الوانوبولس)

Diese Ansicht theilt der Verfasser und giebt die Bedeutung der Handlinien in 2 Kapiteln

über die rechte und linke Hand, mit mehreren ungezählten Abschnitten an.

باب اليمين، فصل في سرّة الحياة المرتسمة على 23° الراحة في اليمين

فصل في السرة الثانية المرتسمة . . . المنس وبنا 27° التي الراس والحماغ

فعمل في السرة الثالثة . . . المنسوبة الي التوأمين "28 فصل في السرة الرابعة . . . الي الكبد والمعدة "29 وسائر الاعصاء الخادمة الكبد وسائر الاعصاء الخادمة الكبد

فصل فى السرة . . . المنسوبة التي زحل 30° فصل فى اللوح المرتسم على الراحة فى اليمين 31° بين سرة الدماغ وسرة التوامين

فصل في موضع رحل في اليمين

(dann bis f. 40° die übrigen Planeten).

40° باب اليسار فصل فيما يرتسم على الراحة في اليسار (in derselben Weise wie bei der rechten Hand).

Zuletzt f. 55° فصل في قوانين كليّة تتعلّف باليد

ولا يطبع احدا بل يفعل ما : Schluss f. 55° : يشاء بسبب اخلاق غليظة رديلة وهو جاهل جداً تمت الرسالة المؤلفة في بيان صنعة الكهنوت المستنبطة من السرر المرسومة على راح الانسان والحمد للم الخ

4256. Mo. 21.

55 Bl. 8^{ve}, 7 Z. (18 × 12; 9¹/₉ × 5³/₄^{cm}). — Zustand: am Rande fleckig, aber im Anfang auch im Text selbst. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Ledorrücken. — Titel und Verfasser fehlt.

اهل الفراسة يسمّى داخل الكف المشتمل :Anfang على السرر من اصل الكف الى الانامل بغور اليد والراحة الخ

Ein Werk über Chiromantik. Zuerst eine genaue Angabe der Benennung der einzelnen Theile der Hand (f. 2^b—5^b); dann Auseinandersetzung, in wiefern die einzelnen Stücke derselben in Bezug stehen zu den 7 Planeten und die Deutung derselben.

ولا مشقة لم في كسب الخير الا انه: "Schluss f.19 المسالة الشاملة بيانا خدعه النساء بسهولة على راحة الانسان والحمد لله الحو اجباليًا للسرر المرتسمة على راحة الانسان والحمد لله الحو

Schrift: ziemlich gross, gut, gleichmässig, vocallos. — Abschrift c. 1100/1688.

4257. Lbg. 386.

7 Bl. 4th, 21 Z. (23t/2×16; 20×13t/2cm). — Zustand: ziemlich got. — Papier: gelblich, ziemlich dünn u. glatt. — Binband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel fehlt; von späterer Hand f. 1th in der Ecke oben:

رة في علم الاسارير التي في الاكف Verfasser fehlt.

الحمد لله وكفى وسلام على عباده : *Anfang f.1 ... الما بعد فإلسة الاكف علم هجره الناس وعافوه الدخ

Behandelt die Chiromantik, welche über Gebühr vernachlässigt worden sei, ausführlich in 2 Abtheilungen (قسم), deren erste die Beschaffenheit der Linien in der Hand behandelt (طبيعة خطوط اليد واساريرها واسبابها) in 28 Abschnitten. 1. فصل 1.5 تقسيم اليد 1.5 فصل 1

Schrift: gross, krāftig, steif, fast wie magrebitische Schrift, wenig vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737.

4258. Lbg. 267.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel f. 1º unten: شيء من علم الفراسة Verfasser fehlt.

الحمد للم رب العالمين والصلاة . . . Anfang: أما بعد فهذا كتاب يشتمل على العلامات بالاسارير والخطوط في الاكف وهو نوع من علم الفراسة الن

Chiromantik, als Theil der Physiognomik, den Indischen Gelehrten لعبطم وتنكلوشا beigelegt. Beginnt f. 37°: من كان في باطن كفه اسارير منها خفتي ومنها ظاهر الح
متقاطعة مثل الصلبان منها خفتي ومنها ظاهر الح

Nach f. 42 fehlt etwas. — Mit Türkischer Interlinear-Version.

Pm. 654, 3, f. 293 ein kleines Werk des كا الصفّ في علم الكفّ الحقيق betitelt الحقيق الحدين الوازي

Ebendahin wird auch علم القيافة gerechnet: aus der Form der Gliedmaassen des Neugeborenen wird auf seine Herkunft geschlossen.

f) aus Gliederzucken.

4259. We. 1782.

8°°, 11 Z. (15¹/3×10¹/2; 10×6°°m). — Zustand: ziemlich gut. Bl. 120 etwas schadhaft im Rücken. — Papier: grob, gelb, ziemlich stark u. glatt. — Titel u. Verfasser f. 120°:

كتاب اختلاج الاعضاء على خبس مقالات لتجعفر ودانيال والاسكندر وحكاء الفرس وحكاء الورم

ربعد فهذا شرح اختلاج : Anfang f. 120b.
الاعصاء على خمس مقالات اليافوخ قال جعفر الصادق ان اختلاجه يدل على شرفه وذكر جميل وقال دانيال رزق من سفر والاسكندر رفعة بين الناس وقال حكماء الفرس يسافر ويغنم وقال حكماء الروم سفر بعيد ويسلم اختلاج ام الراس قال الخ

Ueber das unwillkürliche Zucken der einzelnen Körpertheile und die daraus abzuleitenden Vermuthungen für die Zukunft des betreffenden Individuums. Diese Zukunfts-Prophezeiungen werden hier dem Ga'far, Daniel, Eliskender, den Weisen Persiens und Griechenlands zugeschrieben. Die einzelnen Körpertheile von der Schädelnaht (الميافون) bis zu den Fusszehen werden aufgeführt und jedesmal die Ansichten jener 5 darüber angeführt. Dieser 5 theiligen Angabe wegen heisst es im Anfang und auch im Titel "in 5 Maqālāt", was hier also einen anderen Sinn als gewöhnlich hat.

اختلاج البنصر من الرجل : Schluss f. 140b الشمال قال جعفر مكرمة في سفر وقال دانيال يقال عنه ما يكره وقال الاسكندر مال يسير اليه وقال حكماء الفرس خير وغبطة ويقدم عليه غايب والله تعالي اعلم' تم هذا حمد الله وعونه الخ

Schrift: gross, krāftig, gefāllig, gleichmāssig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1186 Ďū'lg. (1778), im Auftrage des سيدي احمد بدوي ابن الحاج سليمان النقاش 4260. We. 1826.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Titel (nach dem Bism.) f. 59^a:

(الالباب الخماء لاولي الالبان (الالباب الخماء وهي ثلاث فعول لبعض الحكماء

Von den zu Weissagungen benutzten Gliederzuckungen, in drei Abschnitten.

ست مقالات عن حكاء الفصلاء والسادات f. 59 فصل. 1

Damit ist gemeint, dass über die einzelnen Glieder hier Aussprüche d. h. Deutungen von sechs verschiedenen weisen Personen oder Völkern gegeben werden sollen, und zwar wie f. 59°, 4 specieller gesagt ist von دانيال والصادي وذو القرنين Statt دو القرنين steht auch والفرس und mit الاسكندر

Diese Zuckungen werden nun an den einzelnen Gliedern, vom Kopfe an bis zu den Füssen, hinsichtlich der Bedeutung besprochen, welche ihnen jene Sechs (entweder alle oder mehrere derselben) beilegten.

اختلاج اليافوخ قال شرف وذكر Es beginnt: وقال نو القرنين ذكر حسنا وشرفا وعزّا وقالت الفرس والهند ينظر اليه السلطان وقالت الروم يحبّه الناس، Schluss f. 65⁶ ما بين الجبهة واليافوخ الخ القدم اليسري قال الجميع فرح وسرور وجاه

ارجوزة لقاضى القصاة الباعوني رحم أ6.65 فصل .2 Ein Regez-Gedicht des الباعوني über den Gegenstand. Der Verfasser ist nach Vers 1: المحد بن ناصر بن خليفة الباعوني شهاب الدين أحمد بن ناصر بن خليفة الباعوني شهاب الدين † 810/1407. Anfang (Vers 1 u. 4): يقول راجي عفو رب قادر وعبدة احمد نجيل ناصر يقول راجي عفو رب قادر وعبدة احمد نجيل ناصر

وبعدة اذ كان قد بدا لي شرح اختلاج كان قد جرا لي Der Gegenstand selbst beginnt Vers 8: الذا اختلج للمرء اعلا راسه مال اتني يصيبه لنفسه u. hört auch mit den Füssen auf. Schluss f.68b:

u. hört auch mit den Fussen aus. Schluss 1.0 کحمد وآله الابرار ومحبه الاطابب الاخیار ما لاح برق فی الدجی والسلام

Der letzte Vers ist nicht vollständig.

Das Gedicht enthält etwa 100 Verse und ist, wie der Verfasser sagt, in einer Stunde (oder auch noch weniger) gedichtet.

محمد بن ابراهیم بن هشام f. 68° von نصل .3

قال محمد بن ابراهيم بن هشام عن :Anfang ثقاته عن ابي عبد الله جعفر بن محمد الصادي عَمَ قال وقد ذكرنا بحصرته ذا القرنين وحكنه وما فشر من الاختلاج للاعضاء فقال عَمَ ان الاختلاج يميز الابدان الحَ

Geht wiederum in der Deutung vom Kopf bis zum Fuss und fügt derselben jedes Mal ein kurzes Gebet hinzu.

وهذا هو الاختلاج، اذا اختلج : Zuerst f. 68b الناس تعاوّه أم الراس يبلغ جدا عظيما وتحبة من الناس تعاوّه الحمد لله حمد نفسه بمحامده التي ذكرها في كتابه الخ

واذا اختلج الخنصر من رجله: Schluss f. 80b: ما الناس دعاؤة اليسري يظفر باعدايه وجسن محصرة بين الناس دعاؤة اللهم حببنا الي عبادك واوليائك فانك على لا شيء قدير وبكل شيء محيط يا رب العالمين وصلى الله على سيدنا الح

4261. Mq. 98.

Format etc. wie bei 4). - Titelüberschrift f. 186:

اختلاج اعضاء الجانب الايمن للاسكندر (und f. 19ª ebenso, nur steht da الجانب الايسر).

Jede Seite ist in 8 × 8 Quadrate getheilt, in jedem derselben steht ein Wort für einen Körpertheil der rechten (resp. der linken) Seite in rother Schrift, und darüber oder darunter in schwarzer, was derselbe zu bedeuten habe. So steht im ersten Quadrat وجاء العبن الراس عطل المراب
Dies Stück ist nicht dem الاسكندر zugeschrieben, sondern anzusehen als für ihn verfasst von Aristoteles, ähnlich wie bei Mq. 98, 14. 4262. Pet. 688.

 8vo , im Ganzen 25 Zeilen (Text: c. 17 \times 7cm), ziemlich gut geschrieben.

Bruchstück eines Werkes über Gliederzucken, mit dem Titel: كتاب الاختلاجات.

Das verklebte Blatt f. 1 gehört zu diesem Werkchen, unmittelbar vor f. 10°.

F. 10° oben: اختلاج الساقين الذا اختلج [ال]ساك الايمن يدل على كذب أيكذبون في حقه ويتهم "Es schliesst f. 10 Mitte: بتهمة أو ببيتان Es والحامس يدل على حصول الدولة وكمال السعادة

Mf. 132, 3, f. 38 handelt über denselben Gegenstand. Spr. 1847, 53 einige Verse darüber.

g) aus Träumen.

4263. Spr. 1922.

1) f. 1-42

58 Bl. 8°, 18 Z. (18 \times 13; $12^{1/2} \times 9^{cm}$). — Zustand: unsauber, fleekig, etwas wurmstichig. - Papier: ziemlich dick, gelb, glatt. - Einband: Pappband mit Kattunrücken. - Titel f. 1ª (und ebenso f. 2ª):

عروس البستان في النساء والاعضاء والانسان، Verfasser: s. Anfang.

يقول العبد الفقير الي الله : Anfang f. 1 ابراهيم بن جيى بن غنام الحراني النميري العابر رحماً قرات جملًا من علم التعبير على الشيخ الامام العلامة جمال الدين ابراهيم ابن السبتى البغدادي فبالغ في نصحه وشرحه وهو يوميند فريد الاعصار الخ

Reģezgedicht des Ibrāhīm ben jahjā ben gannam elharrani ennomeiri abu ishaq † 674/1276 (698), die Traumdeutung behandelnd, in 45 Kapiteln, deren Verzeichniss f. 2b-5. في المراة الجيلة والعربية والتجمية والسلطانية : Kap. 1 والبكر وزفافها

في المجوز تعود صبية والام والاخت والعمّة والحالة والله على 2. 8 في الزوجة والبنت والجنية والعاقر والربيبة وحيالا الميتة. 3. u. s. w.

Das Gedicht beginnt f. 5b (V. 1 u. 10): الحمد لله على ما عَلَّمْ كيف نخط اسطرًا فتُفَّهَمْ وبعد فالتعبير علم نافع مخصص بالوحى قال الشارع Es ist etwa 1000 Verse lang. Nach f. 42 fehlt 1 Bl.; der Schluss des Vorhandenen ist: وقد حلينا هذه العروسا وقد جعلنا مهرهها الدروسا

Schrift: ziemlich gross, dick, deutlich, gleichmässig und gut. Der Anfang der Kapitelüberschriften roth. -Absohrift etwa um 1050/1640.

> 4264. Spr. 1922. 2) f. 43 - 58.

Format etc. u. Schrift wie bei 1).

Titel fehlt, aber aus f. 58ª, 2 ist ersichtlich, dass das vorliegende Bruchstück zu dem Werke gehört, das den Titel führt (cf. f. 1b, 4 v. u.):

درة الاحلام وغاية المرام،

Schluss eines anderen Regezgedichts desselben Verfassers über denselben Gegenstand. Dasselbe, 1485 Verse lang, enthielt 55 Kapp., von denen hier vorhanden Kap. 48-55. Dieselben handeln: في الثعلب وابن عرس وابن اوي والسنور Kap. 48 في الصأن والمعز Kap. 50 ; في القرد Kap. 49 u. s. w. Kap. 54 غ السمك Kap. 55 بالنوادر Kap. 48 beginnt:

واوَّل الثعلب عن بيانِي بامراه من النسَّا ٱلْحسانِ Schluss:

ثم ثمانون تمام العدد وخمسة كدرها المنصد HKh. III 4912.

4265. Sach. 78.

168 Bl. 8°, 13-21 Z. (20 \times 14; 15-16 \times 8½, -11°m). Zustand: ziemlich unsauber und wasserfleckig, besonders von f. 124 an. Der Text oben am Rande hat von 130 an bis c. 150 gelitten. Bl. 167, 168 beschädigt. — Papier: stark, gelb, glatt. - Einband: Pappband mit Lederrücken. - Titel fehlt, er ist:

تفسير الاحلام oder تعبير نامد

Verfasser feblt, er ist nach HKh .:

ابراهیم بن جیی ابن غنام

Anfang fehlt. - Dies Traumbuch des Ibn gannam enthält zuerst eine Einleitung

in 14 kurzen Abschnitten (XLL), von denen der 1.-5. fehlen. Der 6. (auf der Rückseite des في اقسام الرؤيا العنال الرؤيا ثلاثة :(Vorderdeckels في الرؤيا الباطلة 7. xlla 1ª في قوق الرؤيا وضعفها من المناسبة على مقالة .10 فى الشهور العربية والايام 2b مقالة .2b في ذكر الخنتارين من الشاهدين 4 مقالة .18 (in 15 Klassen).

Der 14. Abschnitt f. 5b handelt kurz davon, an wen der Träumende sich zu wenden habe, um seinen Traum deuten zu lassen (في ادب القاص لرؤياه). Darauf folgen, alphabetisch geordnet, die Gegenstände oder Personen, die man im Traum in der oder jener Weise gesehen hat, mit der Deutung. Zuerst u. s. w.; im Buch- اسماعيل وابراهيم, آدم والله staben خ: zuerst الخنزير, الخيل u. s. w.; zu-فمن راي كانه يتيم فانه يقهر لان ١62°: ا اليتامي مقهورون واموالهم في ايدي غيرهم،

Daran schliesst sich ein Kapitel über die Handwerker (باب في الصناع). Zuerst رجل يقسم الميراث ويصلح بين الورثة الخ welches hier im Buchstaben ن (zuletzt النقاص, abbricht. (النداء, النجاش

Schrift: Törkische Hand, ungleich, flüchtig, im Ganzen ziemlich gross, vocallos. Stichwörter und Ueberschriften roth. - Abschrift um 1200/1785.

Die Blätter folgen so: 1-23. 24b. 24a. 25 ff. Nach f. 30 fehlt 1 Bl., nach 123 mehrere. — HKh. II 3071.

4266. Pm. 153.

175 Bl. 8vo, 13 Z. (15³/₄ × 10; 10¹/₂ × 6-7^{em}). -Zustand: ziemlich gut, doch fleckig; der Rand f. 106 ausgebessert. - Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. -Einband: schwarzer Lederband. - Titel u. Verfasser f. 1s von späterer Hand:

تعبير لابن غانم

In dem Vorwort bloss allgemein: تفسير المنامات.

الحمد لله الذي جعل الليل: Anfang f. 16: لباسا والنوم سباتا . . . أما بعد فهذا كتاب تفسير المنامات مجموع من قول الامام محمد بن سيرين والامام مسلم صاحب الصحيي المخ

Traumdeutung, gestützt auf die Werke des Mohammed ben sirin elbaçrı abu bekr † 110/728, des Imām Muslim ben elhaģģāģ † 261/874, Abū sa'ıd elbagdādı, Ibn elmoqaddesı u. Ezzaģģāģi. Das Werk ist nach dem J. 670/1271 verfasst; denn in der Einleitung erzählt Abu 'lqusim ahmed el'iraqi einen Traum aus jenem Jahre, worin er den Propheten und Genossen desselben gesehen habe. Der Verfasser ist ungewiss; mit dem als solchen oben genannten Ibn ganim ist wol Ibn gannām gemeint — s. No. 4263 —; wenn dieser es ist, so hat er mehr als ein Werk über Träume in Prosa geschrieben (s. No. 4265). — Nach einer Einleitung über Träume überhaupt als Offenbarungen Gottes und über das Verfahren bei Auslegung derselben beginnt das Werk, welches in 60 Kapp. getheilt ist.

- 1. f.6b هو ما عبره رسول الله صقم في رؤيا الواحد القهار الذي لا تدركه الابصار ٢٠
- 8 في رؤيا الملايكة ط. 15 في رؤيا الانبياء ط.
- في رويا الصحابة عم 5. 17
- في رويا القران وقراءته في المنام 6. 18
- في رويا السلام والمصافحة في 32° ; في رؤيا الاسلام 10° 7.
- في رويا الطهارة مثل الختان والسواك والغسل النخ 33° 9. في رويا الانان واقامة الصلاة
- في رويا الصلاة واركانها وما اشبه نلك 11. 36
- في رويا المسجد والمحراب والمنارة والمنبر 12. 39
- في رويا الصدقة واطعام الطعام وعمل الخير 13. 43° وما اشبد ذلك
- في رؤيا الصوم والفطرة والعيدين 14. 44b
- فى رويا للج والعرا والكعبة والحجر الاسود والمقام الإ 450 . 15.
- في رويا الجهاد في سبيل الله والمحاربة مع العدو 470 .16
- في رويا الموت والاموات والمقابر والاكفان والخنوط الح 48 . 17.
- ف روبا القيامة والميزان والصحايف والصراط النخ 18. 56
- في رويا جهنم 19. 60°
- في روبيا الجنة وحريرها وحورها وانهارها المخ 20. 62° في رويا الجن والشياطين
- في رويا بني آدم الشيخ والشاب والطفل الم 68 ،22.
- في رويا اختلاف اعصاء الانسان وما يتجدد له البح 23. 70
- في رويا الاشياء الحارجة من الانسان وما ياكل المع 79 . 24.

في رؤيا الادوية والاشربة والمرص والفصد والحامة 80، 85. فرويا الاطعة والخلوا واللحم والمايدة والقدرة الح 26. 82 فرويا في رويا الصياف وما يستعمل فيها من 27. 89 المعازف والملاهي الج 28. 94b في رؤيها الكسوة واختلاف الوانها في رويا الملوك والسلاطين وحشمهم وخدمهم الح 480. 98 في روبا الاسلحة في لخرب والقتنل والصلب الرح 1020 .30 31. 110 في رويا احداب الحرف والصنايع 32. 113 في رويا البهايم في رويا السباع والوحوش 33. 116b 34. 121b في روبا الطيور الاهلية والوحشية في روبا النحل والزنابير والفراش واللباب المن 124 .35. في روبا الهوام والحشرات والحيات والثعابين 36. 125 في رويا السماء والهواء والليل والنهار والشمس 126، 37. والقمر والكواكب والخسف والزلزال والرعد النخ 38. في تاويل الارس وما فيها 39. في رؤية الذهب والفصة والحلي 40. في روية الجر والسفينة 4]. في رويه النار والحطب والفحم والكانون في روينا الاشجار المثمرة والتي لا تثمر 42. 152 والبستان الخ في رؤية الحبوب والزروع والرياحين والبقول النخ "158 .43. 44. 160 في روية القلم والدوالا والمداد الخ في روينة الصنم واهل الملك والردّة 45. 162 في روية الفرش والبسط والاسرة الخ 46. 162b في روية آلات الركاب مثل السراج واللجام النج 164° 47. في روية أواني البيت مثل الطشت والابريق الح 48. 164 في روية النوم والاستلقاء والنعاس الح 49. 164b في روية العطش وللحوع والشرب واكل اللحوم المخ 165° 50. في روية البلايا كاليتم والزعج والكد والفزع النخ 165°. 51. في روية التواضع والفقر وما اشبه ذلك 67°. 167 في روية الطلاق والنكاح والنونا واللواط المن 167 .53. في روية الحركات والسفر والمشي والطيران البخ 168 . 54. فيما يجري بين الناس كالبيع والاجارة والشركة الإ 170 . 55. في روية المنازعات والمخاصمات والبغى والتهدد الح 171 . 56. 57. 172b في روية التعزية والبكاء في روية ما يراه الانسان من المشقة والصر 173° 58. في النوم مثل القمل والبراغيث المخ في اشياء متصلة برسول الله صقم 59. 173b 60. 173b وفيد حكاية المهدى رحد

فقال له لو انك صاحب : Schluss f. 1746 مال ما كنت تداويه بالصدقة والدعاء فانتبه الرجل الي الصلاة ففاى ولده من مرضع بالن الله' والصلاة والسلام على سيدنا محمد . . . وسلم'

Die Sätze werden meistens durch ومن ابصر eingeführt.

Schrift: ziemlich gross, weit, gleichmässig, vocallos. Ueherschriften und Stichwörter roth. Von f. 130 an eine andere Hand, ähnlich, aber gedrängter und rundlicher. Hier sind Ueberschriften und Stichwörter nur roth oder schwarz überstrichen, und auch dies nicht immer. — Abschrift im J. 1105 Gom. I (1694).

4267.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Mq. 37.

181 Bl. 8vo, 11 Z. (17³/₄ × 13; 12¹/₂ × 8¹/₉^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, gegen Ende fleckig; der Text f. 115^b. 124^a. 153^a baschädigt. — Papier: gelb (auch bräunlich), glatt, dick. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel u. Verf. fehlt. Anfang fehlt, 10 Bl., wofür 5 leere Blätter eingeklebt. Das Vorhandene beginnt im Vorwort. — Das Werk zerfällt hier in 59 Kapitel. Kap. 1—24. 26—51 = Pm. Kap. 2—25. 26—51. Kap. 52 = Pm. 53. Kap. 53 = Pm. 52. Kap. 54—59 = Pm. 54—59. Kap. 25 f. 77b handelt: منيا عبر رسول الله من اكل البسر والمائدة Kap. 60 fehlt, dafür ein Schlusswort f. 180a: فيما عبر رزقم: dessen Ende (in anderer Schrift ergänzt) f. 181a: ومروورة وفي بلاد المشرق وبغداد كثر خيرة ومحاكمته

Schrift: ziemlich gross, gefällig, deutlich, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth, auch grün. — Abschrift um 1000/1591.

2) We. 1810, 9, f. 89—132.

 8vo , 17 Z. $(20^{1/2} \times 15$; $15 \times 9^{1/2^{cm}}$). — Zustand: ziemlich unsauber; am oberen Rande fleckig. — Papier: gelb, ziemlich glatt und dünn.

Titel und Verfasser und Anfang fehlt. Von dem vorausgeschickten Inhaltsverzeichniss fehlt das 1. Drittel. Das Werk enthält hier 55 Kapitel; davon ist das 7. f. 99 überschrieben: في جمع قراء ه سورة القران الباقية وغيرها

(gehört also noch zum 6.) und das 8. f. 99b: delches nur aus descend delches nur aus (welches nur aus Versehen hierher gerathen ist). Das 55. Kap. wie bei Pm. überschrieben; mit Fortlassung von Kap. 56—60 folgt f. 132b der Schluss: منه رجل نال عمل وان اشتري منه امراظ نال خيرا ورفعة، وهذا ما انتهى من بعص كلام ابن سيرين خمسة وخمسون بابا على القول والله اعلم

Schrift: zuerst kleiner, nachher grösser u. flüchtiger, vocallos. Ueberschriften bis Kap. 11 grün, dann roth. — Abschrift c. 1200, 1785.

Nach f. 118 und 122 fehlen je 2 Bl.

4268. Spr. 1932.

42 Bl. 8°°, 13 Z. (19²/₃ × 15; 15 × 11^{cm}). — Zustand: unsauber, f. 1 am Rande ausgebessert. — Papier: ziemlich stark, glatt, gelblich. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt. Verfassers. Anfang.

Anfang f. 1º (Vers 1 u. 5): قال الفقير عهر بن الوَرْدِي الحمد لله المُعِيدِ النُبْدِي وَبِعدَ فالتعبيرِ علم حسن وفصله في يوسف مبيّن

Ein Regezgedicht des 'Omar ben elmofaffar ben 'omar elhalebi sirāģ eddin (und zein eddin) abū hafç ibn elwardi † 749/1849 über Traumdeutung, das er in seiner Jugend verfertigt, gestützt auf das Werk des Abū sa'id elbagdādi. Es umfasst c. 1000 Verse, und heisst deshalb:

الالفيد الورديد

Andere Titel s. in folgender Nummer.

Das Werk ist in eine Menge ungezählter Kapitel, nach Stoffen, eingetheilt, und danach der betreffende Traum gedeutet. Die einleitenden Kapitel handeln: f. 2^a باب ادب النابع f. 3^a باب ادب النابع f. 3^b باب اقسام الرؤيا f. 3^b باب اقسام الرؤيا f. 3^b باب في روية الاضغاث f. 4^a باب اوقات محمّة الرؤيا f. 4^a باب في روية الله والعرش والكرسي: u.s.w.

Ferner: von Auferstehung, Paradies, Hölle, Engel, Prophet, Qoran, Religionspflichten; von HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Qāḍī und Imām; von Sonne und Gestirnen, vom Menschen, von Erde, Gewächsen, Bergen, Regen und Wasser, Getränken, Zelten, Kleidern, Decken, Waffen, Schmuck, Feuer, Wolken, Pferden und Hausthieren, Wild, Vögeln, Insekten, Wasserthieren; zuletzt: بالناوار يالناه عنه الناوادر. Daran schliesst sich f. 32°—42° eine Art alphabetischer Anhang, in welchem, bei jedem Buchstaben, Vers für Vers, ein damit anfangendes Wort, von dem man geträumt, ausgedeutet wird. Derselbe beginnt im Buchstaben!

Schluss des Ganzen f. 42b: رب وصل معهم علينا ونجنا من شر منزليننا واجعل محمدًا نبئ نخري في هذه الدنيا ويوم الحشر

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocalisirt; die Ueberschriften roth. — Abschrift um 1700.

HKh. I, 1146. 1152.

4269.

Dasselbe Gedicht vorhanden in:

1) Lbg. 808, 20, f. 217-244.

8vo, 17 Z. $(20^{1/4} \times 14; 12^{1/2}-18 \times 9^{1/2})$. — Zustand: fleckig, besonders zu Anfang, auch unsauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel u. Verfasser f. 217°:

Die an der Handschrift fehlenden Blätter sind ergänzt: f. 220. 233. 242. Nach f. 242 fehlt etwas.

Schrift: ziemlich klein, nicht undentlich, etwas vocalisirt. Ueberschriften zum Theil farbig. Die Ergänzung in etwas grösserer, sehr gedrängter Schrift, vocallos. — Abschrift c. 1100/1688.

F. 246-250 Stücke aus dem selben Traumgedichte; f. 246-248 = 225^b, 11 bis 228^a, 14 und 249-250 = 230^a, 7 bis 231^b, 14.

F. 244^b—245^c ein von demselben ابن الوردي bei einem Besuch in Damask im Jahre 715 Ramadan (1315) extemporirtes, den Kauf eines Gartengrundstückes betreffendes Regez-Gedicht, anfangend:

بسم اله الخلف هذا ما اشتري محمد بن يونس بن سنقرا

2) Pm. 480.

37 Bl. 8°°, 15 Z. (17³/₄×13; 12×8¹/₃cm). — Zustand: mehrere Blätter lose; die untere Hälfte stark fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1°:

Anfang und Schluss wie bei No. 4268. Schrift: ziemlich gross, gewandt, deutlich, vocallos. Die Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1150/1737.

3) We. 1223.

37 Bl. 8vc, 15 Z. (20×15 l/s; 15×10 l/4cm. — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u Klappe. — Titel und Verfasser f. 1a:

منظومة عمر ابن الوردي في تعبير الرؤيا (d.i. الالفية الوردية: d.i.) الالفة الوردية

Anfang wie bei Spr. 4268. Schluss gleichfalls, nur dass der dort stehende letzte Vers hier der vorletzte ist.

Schrift: ziemlich gross, deutlich, etwas rundlich, vocallos. Ueberschriften roth. Bl. 1^b und 2^a in rothen Linien eingefasst. — Abschrift c. 1200/1785. — Collationirt.

Auf f. 1° eine Qaçıde (Ṭawıl, 10 Verse) des ربا ألامام الشافعي † 204/819 bei Herannahen seines Todes, anfangend: ولما قسي قلبي وضاقت مذاهبي وجلت رجائي تحو عفوك سلما

Schrift deraelben ganz neu, grob und deutlich.

Diese selbe Qaçide, 17 Verse lang, steht Spr. 490, f. 1024.

4) Lbg. 836.

30 Bl. 8°°, 15 Z. (19 × 13¹/2; 13¹/2 × 10¹/4°m). — Zustand: nicht recht sauber, auch fleckig und am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel und Verfasser fehlt; ebenso Anfang und Schluss. Es ist ein Stück aus demselben Gedicht; falsch gebunden und mit mehreren Lücken. F. 1° ist der 36. Vers — We. 1223, f. 2°, Zeile 8.

Im Anfang fehlen 2 Bl.; dann f. 1; Lücke von 1 Bl.; f. 8. 5—7. 9—11. 29. 30. 2—4; Lücke von 2 Bl.; 12—28. Dann fehlen noch 38 Verse, also noch 2 Bl.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 1100/1688. — Collationirt.

4270. We. 1221.

200 Bl. 8°°, 15 Z. (18 × 11¹/2; 12¹/2 × 6¹/2°m). — Zustand: fleckig, unsauber, an einigen Stellen ausgebessert, besonders Bl. 9. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Titel u. Verfasser fehlt. Aus der f. 6^b voraufgeschickten Notiz: هذا الكتاب المبارك يعرف بتفسير الاحلام وهو يشتمل على خمسين يعرف بتفسير الاحلام ومولانا الشيخ الامام . . . المعروف بابا تاليف سيدنا ومولانا الشيخ الامام . . . المعروف بابا تاليف سيدن لا زالت حجّة فصله بالغة الخ وrgiebt sich als allgemeiner Titel: بتفسير الاحلام; der speciellere, in der Vorrede angegebene, ist hier f. 7^b ausgelassen, steht aber in We. 1222, f. 1^b: الاشارة vund ausführlicher bei Pm. 287 und Lbg. 712, 1, S. 1:

2" الأشارة الى علم العبارة

(und ebenso bei HKh.). Der Verfasser ist bei Lbg. 712, 1 richtig angegeben; es ist Moliammed ben ahmed ben 'omar essalimi (so auch bei HKh.), der sich zwar auf das Traumstützt und ابو اسحف ابراهيم الكرماني buch des beruft, im Grunde aber doch auch den Ibn sirin als Quelle benutzt, daher die Angaben in We. 1221 u. 1222, es sei ein Werk des letzteren, nicht völlig unrichtig sind. Essälimi beruft sich (in Mq. 409, 2, f. 119b u. 131a) auf des المرقبة العليا في تعبير الرؤيا des محمد بن عبد الله بن راشد البكري الاقفاصي [والقفصي] المالكي, welcher im J. 781/1881 oder 786/1885 starb. Dasselbe ist in Pet. 322 als eine seiner Quellen von Halil effahiri † 678/1468 genannt; folglich lebt Essalimi zwischen d. J. 736 und 873, ungefähr also um 800/1897.

الحمد لله خالف الارواح وفالف : *Anfang f.7 مارت الصباح وجاعل النوم سباتا . . . [أما بعد لما] صارت عبارة الرويا شريفة عليتها منيعة ذراها عزيز مكافها الخ

Das Werk ist in 50 Kapp. getheilt, deren Uebersicht f. 16-6°. 1. باب f. 7° باب أ. 7° باب أ. 2. 9° الله عز وجل 3. 11° في روية الملايكة 1. 11° في روية الملايكة 5.22° في روية الشماء والسحاب 4. 17° في روية السماء والسحاب 5.22° في روية السماء والسحاب 4. 17°

فى روية نحويل الروية والجبلة وجميع للك 46° 10. 46 في المنامر وما اشبه للك

فى روية التزويج والعرس والطلاق والجماع 15. 79° والقبل والمنايمة وما يكون من انواع ذلك

فى روية الجر والانهار والسواقى ومياهها 106. 20. والقلاب والعيون والابآر العرب

فى روية الثياب واللباس واقعشة النساء 45. 133 والخياطة وغير ذلك

فى روية الحديد والنحاس والبراص والكحل 166° 30. والتراب والغبار والرمل والمزابل

في روية الكتابة والكتب والدواة والقلم والورق 476 .35

فى روية بقر الوحش وحمارة والطبي والارنب 40. 184 في وغير ذلك

فى روية الطاوس والكركي والحمام والدجاج 45. 193 من والنعام والعصفور وغير ذلك

في روية اشياء مختلفة مفردة وامور ونكت وغيره 198 .50

Die Ueberschriften der einzelnen Kapitel sind bis Kap. 32 incl. kurz oder gar nicht da; sie sind daher hier dem Verzeichniss der Uebersicht entnommen. Von Kap. 37 an ist die Uebersicht des Inhalts um 1 kleiner als die Kapitelzahl des Textes. Kap. 38 der Uebersicht entspricht also im Text Kap. 39 u. so fort. Kap. 49 (غرفية الميزان والميكال الخ) kommt im Text nicht vor, oder vielmehr es fällt zusammen mit Kap. 50.

: Mit f.1986 ist das Werk zu Ende; es schliesst فهو خير درزق حلال وان كان كدرا فهو خوف وشده هذا ما وجدناه في كتاب والله اعلم والجد لله وحده ... وهو حسبي

Es folgt dann aber noch ein Anhang, f. 199 u. 200, der mit f. 200 nicht ganz zu Ende ist; wahrscheinlich fehlt nur 1 Blatt.

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, etwas vocalisirt. Ueberschriften u. Stichwörter abwechselnd roth und grün. Der Text in rothen (und grünen) Linien. — Abschrift c. 1100/1688.

Nach f. 77. 146. 193 fehlt je 1 Bl. Im Anfang fehlen 5 Bl., die erste Hälfte der Inhaltsangabe enthaltend: sie ist von späterer Hand in kleiner, nicht undeutlicher Schrift, mit gelber Kapitelangabe, auf f. 1—3 ergänzt. — Die einzelnen Sätze des Werkes fangen meistens mit den Worten an: ومون راي.

4271.

Dasselbe Werk enthalten in:

1) We. 1222.

89 Bl. 8°, 17 Z. (19 × 18¹/2; 15¹/2 × 9°m).—Zustand: durchweg wasserfleckig, besonders in der ersten Halfte. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe. — Titel u. Verfasser fehlt. Von ganz später Hand f. 1°:

كتاب ابن سيرين على التمام والكمال

Anfang von später Hand ergänzt (wie bei We. 1221). Die Redaction ist aber doch etwas abweichend. Hier beginnt das Werk mit dem Vorwort, welches in We. 1221 erst nach der voraufgeschickten Kapitelangabe folgt; dasselbe ist aber weit länger als dort. Zunächst enthalt f. 1b, Z. 1-15 das ganze Vorwort von We. 1221, f. 7a u. 7b, Z. 1-10 (mit dem Titel كتاب الأشارة). Dann aber geht hier das Vorwort weiter und lässt sich darüber aus, wie der schlafende Mensch, seiner Sinne u. Empfindung baar, überhaupt im Traum etwas wahrnehmen und unterscheiden könne; ferner ob Träume bei Nacht oder bei Tage wirksamer, oder zu welchen Stunden dieselben es am meisten seien, etc. und geht dabei auf Deutung vieler Einzelheiten ein. Es wird mitgetheilt, f. 84, dass das Buch des Ibn sirin das zuverlässigste sei und den Titel und in 50 Kapp. zerfalle. Dann تفسير المنامات: folgt f. 8b-11b die ausführliche Inhaltsübersicht. Das Werk selbst beginnt (wie in We.1221) f.7b. فهو خير ورزى حلال وان كان كدرا : Schluss f. 894 كان الماء خوفا عليه وشرًا له فليحذر وليتنف الله تعالى ا وهذا آخر ما وجدته من كتاب تفسير المنامات من كتاب ابن سيرين الماخول من ابن سيرين رة وارضاه الح Schrift: ziemlich klein, deutlich, vocallos. Stichwörter u. Ueberschriften roth, häufig etwas verwischt. -

Abschrift vom J. 1091 Dü'lkigge (1681).
2) Lbg. 712, 1, S. 1—285.

285 u. 103 Seiten S^{vo}, 17 Z. (19¹/₂×15; 14¹/₂×9¹/₂c^m). Zustand: zieml. gut; anfangs etwas unsauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titelüberschrift und Verfasser S. 1:

ك" الاشارة الي علم العبارة

لابي عبد الله محمد بن احمد بن عمر السالمي 73°

Anfang wie bei We. 1221. — Die Kapitelübersicht S. 7—12 stimmt nicht ganz mit der Eintheilung des Textes überein; sie weicht auch von We. 1221 in der Wortfassung oft ab. — Auf Kap. 37 (mit der Ueberschrift wie in We.) folgt hier Kap. 38 S. 225: غررية الجمال; dann Kap. 39—48 — We. Kap. 38—47; Kap. 49 S. 260: غروف الهجا كالمناص عمر بن الخطاب رق كتب الي موسى الاشعرى عليك Schrift: Türk. Hand, zieml, gross, gefällig, dentlich

Schrift: Türk. Hand, zieml. gross, gefällig, deutlich, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift von على بن مصطفى السيواسي im J. 1103 Moli. (1691)..

S. 286 enthält eine Liste der 'ofmänischen Sultäne, von مسليم فاتنج مصر an bis عثمان.

3) Pm. 287.

7 u. 103 Bl. 8°°, c. 18 Z. (21¹/3×15¹/2; 15×10°m). — Zustand: etwas unsauber, oft auch fleckig, besonders am Rande. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: brauner Lederband mit grünem Rücken. — Titel fehlt; doch steht f. 1° von ganz neuer Hand:

تفسير الاحلام لابن الامام الصنهاجي und in der Vorrede:

ك" الاشارة الى علم العبارة

Anfang wie bei We. 1221. — Die Uebersicht der Kapp. auf den voranstehenden Blättern 2—4°; ausserdem nach der Vorrede f. 6 u. 7. Hie und da finden Abweichungen von der bei We. 1221 statt. — Im Ganzen dasselbe Werk wie We. 1221, aber recht incorrect und oft abweichend. Schluss ist verschieden, nämlich so: عقالت سجان الله هذا يكون حول البيت فابت فقيل لها اما علمت ان عبد العزيز رواد تزوج الي وداد تزوج في هذه الليلة وتبت والله اعلم بالصواب،

Schrift: ziemlich gross, weit, rundlich, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. Der Text in rothen Strichen eingerahmt. — Abschrift vom J. 1126 Gom. II (1714). — Foliirung (1—103) arabisch.

F. 103^b stehen noch die Namen der Siebenschläfer (in verschiedenen Formen) mit Angabe, wozu sie anzuwenden seien (bei Krankheiten etc.). Am Rande auch noch einige ungeheuerliche Wörter als Mittel gegen schwere Geburten.

4) Mq. 409, 2, f. 21—138. Format etc. und Schrift wie bei 1.

Titel u. Verf. fehlt. Anfang fehlt, das Vorhandene entspricht We. 1221, f. 74b, Z. 12 (Anfang von Kap. 14); es geht bis zu Ende Allerdings stimmt der Text sehr des Werkes. oft nicht wörtlich überein; er ist hier wie dort häufig incorrect und hat Zusätze oder Auslassungen; im Ganzen ist diese Handschrift reichhaltiger. Die Ueberschriften fehlen hier meistens, auch von Kap. 33 an, in der ganzen Ausstihrlichkeit; sonst stimmt die Zahlbezeichnung der Kapp. zu der im Text von We. 1221. Kap. 49 u. 50 sind hier viel umfangreicher. Es في المرقبة العليا في تعبير الرؤيا : handelt Kap. 49 f.1196 لحمد بن عبد الله بن راشد البكري نسبا الاقفاصى بلدا غفر الله له ولوالده ولجميع المسلمين في رؤية اهل الصناعات وما يتصل بهم وقيامهم بمصالح الناس؟

فى مفردات لم تنظم فى الابواب : * Kap. 50 f. 131 وتاويل الاشياء المتفرقة من المرقبة العليا فى تعبير الرويا لحمد بن راشد البكري الخ

وتقول حق هذه الاسباء الا : Schluss f. 138 الاسباء الا : Schluss f. 138 عرفتنى حاجتى مع من شئت يا ربّ العالمين ولا حول ولا قوّة الا بالله العلى العظيم وصلى الله على سيدنا . . . وسلم'

4272. Pet. 322.

251 Bl. 8°°, 21 Z. $(21^{1}/_{2} \times 16^{1}/_{2}; 15-15^{1}/_{2} \times 8^{1}/_{3}$ °m). Zustand: fast lose im Deckel; nicht recht sauber; fleckig f. 215 ff.; der Rand am Anfang u. am Ende wasserfleckig. — Papier: gelblich, etwas glatt, ziemlich dünn. — Einband: schwarzer Lederband. — Titel fehlt; in der Vorrede f. 2°;

كتاب الاشارات في علم العبارات

ebenso in der Unterschrift f. 250°. - Verf. fehlt; s. unten.

الحمد لله الذي خلف آدم : Anfang f. 1b. ويعد يقول من حماً مسنون ونفخ فيه روحا . . ويعد يقول العبد الفقير لرحمة ربه اللطيف الخبير شيخ علم التعبير الامام العالم العامل تحمد بن سيرين لطف الله به وجميع المسلمين لما رايت الناس يجتهدون

في كشف العلوم الغيبية من علم الرمل والتجيم والكهانة وما اشبه نلك فجثت عن المذكورات وعلمت اصول نلك واوضاعها واعمالها النخ

Der hier genannte Mohammed ben sirin elbaçrı abü bekr † 110/728, ein berühmter Traumdeuter, auf den viele Traumauslegungen zurückgeführt werden, und der auch in diesem Werke oft erwähnt wird, ist nicht der Verf., sondern der in Lbg. 927, Anfang (u. auch von خليل بن شاهين الظاهري genannte خليل Dieser Halil ben sahin effahiri gars eddin, geb. 813/1410, † 873/1468, sagt, er habe sich früher mit den Geheimwissenschaften abgegeben, sei aber, da dieselben im Widerspruch mit den Glaubenssätzen stünden, davon zurückgekommen und habe sich einer im Qoran fussenden und erlaubten Wissenschaft zugewandt, nämlich der Traumdeutung und darüber dies Werk verfasst. Nach Aufzählung seiner Quellen (etwa 30 Werke) sagt er, dass er auch nach eigenen Erfahrungen den von den Anderen gelieferten Stoff bereichert; ferner dass er im Allgemeinen seine Quellen angeben werde. Sein Werk, welches aus zwei Theilen (mit je 40 Kapiteln, deren Uebersicht f. 4-6a; die meisten enthalten mehrere Abschnitte, فصل) besteht, ist in grosser Abhängigkeit von dem soeben besprochenen, von ihm selbst als Quelle citirten und fast ebenso betitelten, Werke des Essalimi. zwar meistens ausführlicher, enthält ja auch 30 Kapitel mehr; aber die Reihenfolge der behandelten Stoffe ist beinah ganz dieselbe, oft aber so, dass ein inhaltreicher Stoff zu mehreren Kapiteln verarbeitet ist. Wenn der Verf. nicht selbst den Essälimi als eine seiner Quellen aufführte, läge es nahe, das Werk desselben als Auszug aus dem vorliegenden anzusehen.

Vorauf gehen einige Excurse. فصل في ايصام ادلة تدلّ على ان علم الروبالعاصل في الشريعة 20 فصل في بيان مسايل الرؤيا ومجاريها وقوتها وصعفها 20 فصل واقرب ما تخرج الروبا اذا رؤيت آخر الليل ١٩٠

فصل وقد يبطل تاويل الرؤيا أذا كان الانسان قد 80 عمل فيما يراه في المنام واشتغل به في اليقظة مرّة،

Alsdann der erste Theil:

في رؤية الله تعالى والعرش والكرسى الدخ "f.6 باب. 1 في روية الملايكة والوحى النم 8 ماب. 2

في روية الشمس والقمر والكواكب والليل الرخ 10° باب. 3

في روية القيمة واشراطها والجنة المع 12 باب .4

في روية السحاب والمطر والثلج الخ 18 باب. 5 في روية مكة المشرفة . . . وكذلك 33° باب .10 المدينة الشريفة الج

فى روية السلاطين والامراء والنواب وللحجاب الحر 40 باب. 15. في روية ما يلحق الانسان من الامراص 62 باب. 20 والقروح الح

في روية الصرب والتكتف والربط والغلّ المر 81 باب. 25. في روية الاموات ومخالطتهم والكلام معهم السيخ ع95 باب. 30 في روية الابواب والمفاتج والفتح والغلف الح 110 باب. 35. في روية البسانين والرياص والاشجار 125 باب. 40. والاثمار والرياحين

Der zweite Theil:

في روية الخصروات والنباتات والبقول 137 باب. 41. في روية النياحان وما يوضع على الراس 146 باب. 45 والثياب والملبس وتحوة

في روية اصناف الذهب والفصة وما 162 باب. 50 يعمل منهما واصناف الحلى

في روية الفراعنة واهل الاديان الباطلة الن 181 باب. 55. في روية ساير الطيور من الجوارج وغيرها 197 باب. 60 في روية التراب والطين والوحل والرمل المن 209 باب. 65. في روية الصوف والوبر والشعر والريش الخ في 215 باب. 70. في روية الغزل والفتل والنسيم والشقة "226 باب. 75. في روية ابليس والشياطين والجن الح 236 باب. 79. في روية نوادر يستعين بها الانسان 237 باب. 80.

Schluss f. 250° mit den Versen: ما قال خلف بان الـــقران مخلوق الا كفو من عند خلاق البشرُّ لكن كلام منزل

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, Türkischer Zug, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. im J. 1190 عيسي بن أحمد بن عبد الله Abschrift von Moll. (1776). - Foliirung Arabisch. Auf f. 182 folgt noch 1824.

Die meisten Satze fangen an mit den Worten: راي Das Werk ist für lexikalische Zwecke in mancher HKh. I 754. Beziehung brauchbar.

F. 250bu. 251a oben enthalten 7 Verse (Basit), die auch rückwärts gelesen werden können, deren 1. (welcher rückwärts gelesen dem 7. entspricht): مُسْلِ الا نَدِّم مُمَّلِ الا دَهم مُسْدِ الا رَمَم مُعَّن ودو نَعَم

Der Anfang des Werkes steht ebenso in Pm. 476, 334.

Dasselbe Werk in:

1) Lbg. 927. 928.

828 u. 815 Bl. 416, 11 Z. (927: $22^{1}/_{2} \times 16$; $15 \times 9^{1}/_{2}$ — 928: Text 161/2 × 91/2 cm). — Zustand: gut. — Papier: gelb, etark, glatt. - Einband: 927: Kattunband mit Lederrücken. 928: brauner Lederband mit Klappe, nebst Futteral. — Titel und Verfasser 927, f. 1":

هذا كتاب ابن شاهين تفسير الاحلام

Anfang 927, f. 1b: الحبد لله الذي خلق ائم من طين ثم نفرج فيه روحا واصطفاه للرسالة . . . يقول . . . خليل بن شاهين الظاهري . . . قوله تعالى فلما خرّ تبيّنت الجن ان لو كانوا يعلمون الغيب ما لبثوا في العذاب المهين . . . قال الواحدي الكافئ هو الذي يخبر عن المغيبات الرخ

Der Anfang hat einige Abweichungen.

Schluss wie bei Pet. 322; nur folgt hier noch (nach den Worten وقال لى : (خلاق البشر اكتب فمددت يدي الي كتاب من كتبى وكتبته فلما استيقظت رايته مكتوبا في الكتاب والله أعلم بالصواب واليه المرجع والمآب وصلى الله . . . وسلم امين

Lbg. 928 enthält den 2. Theil (Kap. 41-80). Schrift: gross, weit, kraftig, deutlich, vocalisirt (927, f. 321b-832 nicht); Ueberschriften und Stichwörter roth.

Der Text in rothen Deppellinien. — Abschrift c. 1200/1785. In 927 ist nach f. 849 eine Lücke von wenigstens 30 Bl. In 928 folgen die Blätter so: 1-113. 144-151 122-143. 114-121. 152 ff.

2) Mq. 409, 1, f. 1-20.

138 Bl. 8^{vp}, 15 Z. $(21 \times 15^{1}/_{2}; 15^{1}/_{2} \times 10^{1}/_{2}^{\text{cm}})$. -Zustand: lose Lagen und Blätter im Deckel. - Papier: gelb, glatt, stark. - Einband: brauner Lederdeckel. -Titel und Verfasser fehlt.

Enthält Kap. 10 (Ende) bis Kap. 16 (gegen Ende) desselben Werkes. Beginnt f. 1 mit وربما بحنى وقيل امن وسلامة الن den Worten: = Pet. 322, f. 34^b, 8 bis f. 44^b, 6.

Schrift: gross, krāftig, stattlich, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. - Abschrift im Jahre 1145/1739, von (6. f. 188°). محمد بن خاطر الشافعي الشناوي

4274. мо. 74.

211 Bl. 8vo, 23 Z. $(21 \times 14^{1}/3; 15^{1}/2 \times 7^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch im Anfang unsauber, und der obere Rand (besonders in der 2. Hälfte) wasserfleckig. Nicht ganz frei von Wurmstich. - Papier: gelb, glatt, stark (im Anfang ziemlich dunn). - Einband: Pappband mit Lederrücken. - Titel auf dem Vorblatt a dreimal:

تعبير نامد قطب الدين

Nach HKh .: التعبير المنيف والتاويل الشريف Verfasser s. Anfang.

Anfang auf der Rückseite des Vorblattes b: الحمد لله الذي اظهر المعاني في القلم الاعلى على التجميل . . . وبعد فان العبد الفقير . . . محمد ابور المولى قطب الديون ... كان قاصدا على أن يؤلف رسالة في علم التعبير على وجه التخبير الح

Traumbuch, hier ohne besonderen Titel, eingetheilt in Vorwort, 3 und Schlusswort. Mohammed ben qotb eddin, der Verf. (s. auch f. 189a), lebt um 880/1475; er erzählt f. 1894—1916 Traumvorfälle aus seinem Leben in d. J. $852/_{1448}$ bis $881/_{1476}$.

Kavali f. 1. zerfällt in 15 Kapitel.

في مائية الرؤيا 10 باب. 2. زفي مائية النوم £1.1 باب. 1

ق أن المنام ليس مقصورا على القوة الخيالية 2b باب. 3 في أن الروبيا ثلث روبيا من الله وروبيا 3 باب. 4

تجرين من الشيطان ورويا منا حدّث المرء نفسه

ق أن الرويا الصادقة اصناف وكذا الباطلة 3 باب .5

في ذكر ادب المعتبر 10. باب 12°

فييان أن التعبير على نوعين آفاقي وانفسي 22 باب .15

. صنف f. 23b in 21 مقصد

في روية السماء وما يتعلق بها 23 صنف. 1 في روية الاشجار والثمار والنبات والحبوب 59 منف .5 (alphabetisch f. 63b ff.)

110 صنف 110 م في زوية ما يخرج من البدن

في روية الصنّاع وأعجاب الحروف والعملة ط141 صنف. 15.

[على نسف الحروف] في روية الملابس

في روية العشق وما يتعلق به 170 صنف. 21

. باب f. 171° in 8 مقصد .

فى روية خاتم المرسلين حبيب ربّ 1710 باب 1. العالمين محمد صعّم

. باب f. 184° in 4 مقصد

في روية الله المنظرة 185 باب. 2 ; في روية الله المبشرة 184 باب. 1

باب f. 194b in 4 التخاتبة

فى روية العاهات (علي توالى الحروف) 194° باب. 1 فى روية دار النعيم والجحيم وما يتعلق بهما 207° باب. 4

وأن شرب من لبنها أو خبرها أو : *Schluss f. 209 مياهها أو عسلها ينال غنى ونعة وعلما وحكة ' تم الكتاب

Dann das ausführliche Register f. 210b. 211a.

Schrift: ziemlich klein, Türkische Hand, gewandt, ziemlich gleichmässig und deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Am Rande oft Angabe der behandelten Artikel. — Abschrift vom J. 1108 Ragab (1697). — HKh. II 8070.

4275. Lbg. 22.

182 Bl. 8vo, 20 Z (17¹/₃ × 13; 13 × 8^{cm}). — Zustand: in der 1. Hälfte nicht ganz sauber, an verschiedenen Stellen, bes. gegen Ende, wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einbd: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe.

Dasselbe Werk. Titelu. Verf. f.1° (von ganz neuer Hand) ebenso. (F.3° oben: د. که تعبیر الرؤیا Anfang (f.5°) und Schluss (f.178°) ebenso.

Schrift: Türkische Hand, klein, fein, gefällig, deutlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth oder hervorstechend gross in Schwarz. Der Text in rothen Linien. F. 3b. 4a ein Inhaltsverzeichniss. — Abschrift im J. 881 Ram. (1476) von (?)

F. 181^b. 182^e in Turkisch ein ختلاج نامه, angeblich von ذو القرنين.

4276. Spr. 1968.

60 Bl. 8°, c. 21-23 Z. (201/2 × 15; 15 × 9cm). — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel f. 1°:

تنوير الحلك في امكان رؤية النبي والملك

so such Vorrede f.1b u. Unterschrift f.16b. - Verfasser f.1a:

جلال الدين السبوطي

الحمد لله وسلام على عباده : Anfang f. 1b عبل عبل المحمد الله والمعب والمعب المعبد السؤال عن روية ارباب الاحوال للنبي صغم عن اليقظة الم

Nachweis der Möglichkeit, dass der Prophet und die Engel (im Traum oder Wachen) Einem erscheinen können, von Geläl eddin essojüţī † 911/1505. — Schluss f. 16°: عولي وهو يقول أو علم الركيف ذهب والحمد لله وحدة الروبقيت الصيام فلم ادر كيف ذهب والحمد لله وحدة الر

Schrift: gross, dick, krāftig, rundlich, vocallos, unschön. — Abschrift c. 1180/1787.

HKh. II 8693 and I 1404 (انوار الحلك الح).

4277.

Dasselbe Werk enthalten in:

1) Pm. 405, 14, f. 74-83°.

8vo, 25 Z. (Text: 15 × 9²/3^{cm}). — Zustand: zieml.gut, am Seitenrand etwas fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt.

Titel u. Verfasser u. Anfang ebenso. ثم تولي وهو :(Schluss (etwas abweichend) وهو يقول وبقيت فتنة الديلم والحمد لله وحدة الخ

Schrift: ziemlich klein, kräftig, gefällig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1062 Rab. I (1652) von احمد بن تاج الدين المالك الانصاري zu eigenem Gebrauch.

2) Lbg. 329, 6, f. 63-74.
Format etc. und Schrift wie bei 4.

فاتانى جبريل عم : Schluss (abweichend) f. 74° نفوة فاتانى جبريل عم : فقمت وقد برات فلعل هذه غفوة حال لا غفوة نوم الخر الكتاب المتاب ال

3) Pm. 407, 8, f. 48a-60b.

Format etc. und Schrift wie bei 2). F. 58 und 59 oben am Rande ausgebessert. Von f. 60 an bis 92 ist unten am Rücken ein grosser Wurmstich, der den Text etwas beschädigt hat.

يقاتلان كاشد القتال: Schluss (abweichend) f.60b قال النووي فيه أن رؤية الملئكة لا تختص بالانبياء بل تراهم الصحابة والاولياء والحمد لله وحده وصلى الله البخ

Angehängt ist eine längere Stelle aus dem من المعرائي des الشعرائي (No. 1837), in welcher gleichfalls das Ansichtigwerden des Propheten behandelt ist. Dieselbe beginnt f.60%: فأن قلت فهل يصدق من اذعى روية النبي صقم في اليقظة und schliesst f. 63%: كما وقع لهم ولقد كان شيخى والدى محمد،

4) We. 1776, 10, £ 138—147.

Format (19×14; 16-161/2×100m) eta u. Schrift wie bei 9.

Titel u. Verfasser fehlt. Hier fehlt der Anfang; das Vorhandene begunnt f. 1384, 1:
ومن يدعي الخصوص فيم بغير مخصص منه صحم Schluss wie bei Spr. 1968, 1.

4278. Glas. 170.

242 Bl. Folio, 26-27 Z.; f. 281-284 c. 49 Z. (82¹/₂×22; 21-22×13¹/₂cm). — Zustand: im Ganzen gut, aber am oberen Raude wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel f. 1^a (und Vorrede):

و" الاشارة في فُتْبيا العبارة عمر بن على بن رسول :٧٥٢٤.٤١٩

الحمد لله مبدي احكام القدرة في :Anfang f.1b دلائل الفكر ... أما بعد فانه لما عظمت فائدة عذا الفن الرخ

Nach einer Einleitung über Wesen u. Arten der Träume und die verschiedenen Auslegungsarten beginnt 'Omar ben 'all ben rasül das Werk selbst f.9b, welches in streng alphabetischer Anordnung ist. Zuerst: عرف الآلف 'الآبرة' ق هو على خيط فقد قرب لقطعه الفه فمن رجل قوي فان كان فيها خيط فقد قرب لقطعه الفه فمن راي انه اخذ ابرة او مثله فانه يطالب شيئا لا يقدر عليه الح

Der letzte Artikel التيم schliesst f. 242b. فمن راي انه تيمم للصلوق والطهارة من الجنابة قرب فمن والله اعلم وصلى الله الخ

Schrift: jemenisch, gross, kräftig, vocallos, auch fehlen bisweilen diakritische Punkte. Ueberschriften u. Stichwörter roth, auch grün u. blau. — Abschrift c. 1150/1737.

Der weisse Rand abgeschnitten von f. 58. 59. 112. 184. F. 76^b leer, aber Text fehlt nicht. Nach f. 23S eine kleine Lücke.

4279. Spr. 1222.

128 Bl. 8v°, 19 Z. (21 × 14¹/2; 14¹/2 × 9¹/2 cm). — Zustand: nicht ganz sanber, etwas fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich dünn und glatt. — Einband: Halbfranzbd. — Titel fehlt; nach der Vorrede f. 1b:

الورد الوارد في تقييد الشوارد

und nach der Ausschrift f. 18:

ك" ورد الموارد الخ للسيوطي

الحمد لله الذي تعرف لخلقه :"Anfang f. 1 فيه الله الذي تعرف المرهم بالدعا باسماء سمى بها فبها سالوه

... أما بعد فإن المقصود من أصول هذا الكتاب أن يعلم بذلك سر كلام الله واياته وما أوضع في جوها من أنواع الجواهر الحكميات واللطايف الالهيات، ... أعلم أن القصد من خواص الربوبية استظهار ما تصمنه الحكم الالهي في الايات القرانية الح

Dieser Anfang, von der Hand des oft erwähnten Fälschers, passt für das von Bl. 2 an vorliegende Werk nicht; es sollte danach die in den Namen Gottes und den Qorānversen liegenden geheimen Kräfte behandeln, während es in der That ein Traumbuch ist, dessen Titel und Anfang fehlt, das in 3 Kapitel getheilt ist, und dessen Verfasser nach dem öfters citirten Essojūti gelebt hat.

في بيان من راي في المنام انه راكب f. 2^a باب 1. فرسا او يري له ذلك قال الشيخ تحمد بن سيرين من راي في المنام انه راكب فرسا . . . ينال ولاية وعزا وجاها الخ

في بيان الرويا في المنام٬ قال الله تعالي 91º باب. 2 لهم البشري في الحياة الدنيا الخ

فى بيان الرويا للنبي صغم فى البنام 104 واب. 3 قال تعالى لقد صدى الله رسوله الرؤيا بالحق الدخ (Sura 48, 27).

في بيان المواضع التي يستجاب : Schluss f. 124^a فيها الدعاء من دمشف الشام

Obgleich der eigentliche Zweck ist, von Träumen zu handeln, so ist doch das Verschiedenartigste in dem Werke besprochen. In dem 1. Kapitel wird von Deutung der Träume gesprochen, die sich um ein Pferd drehen. Dies giebt Anlass, vom Pferd, dessen Arten und Unterschied (z. B. vom برنون), Beinamen, Schulung, Farbe, Flecken, Pferden des Propheten und anderen Lieblingsthieren desselben, u. s. w., von Dingen und Personen zu sprechen, die sich irgend wie auf das Vorhingesagte beziehen. So ist die Rede von den Arten der Pferde und عتيق; in Folge dessen auch von der Ka'ba, die البيت العتيق heisst, und deren 13 Namen (f.10a), von den 10 Bauten derselben (11b); von Abū bekr, mit dem Beinamen العتيق, und

dessen Tode; von 'Omar; vom ابليس (16a), Amuleten (18b), von Skorpionen und Schlangen (19b), von Almosen (21b, 56a), von den Waffen des Propheten (25a), von den Waffen (28b), Engeln (41a), Elephanten (67b), Beischlaf u. Schwangerschaft (80 ff.), Wohlgerüchen (90b) etc. — Im 2. Kapitel von Arten der Träume, Erfüllung derselben, Erkenntniss des Wesens Gottes, Schlaf und Wachen etc. — Das Ganze schliesst mit 4 (uncorrecten) Versen, deren erster beginnt (Basit): تم الكتاب حمد الله بارينا الح

Schrift: fast vocallos, zierlich, deutlich. — Abschrift vom J. 1129/1217.

4280. Pet. 682.

120 Bl. 4to, 11 Z. (22 × 16; 15 × 11 1/2 cm). — Zustand: nicht ganz fest im Deckel; im Anfang unsauber und auch sonst etwas fleckig, doch im Ganzen ziemlich gut. — Papier: gelb, grob, etwas glatt. — Einband: rother Lederband. — Titel fehlt; s. nachher. Verfasser fehlt.

الحمد لله الاول ليس قبله شيء : Anfang f. 1b: والآخر فليس بعده شيء . . . وبعدة فانه لما من الله تعالى كتاب عمدة التحرير يرث علم التعبير الح

Ein auf Wunsch von Freunden veranstalteter Auszug aus dem كتاب عمدة التحرير, den der Verfasser betitelt f. 2°: الأشارة في علم العبارة

Dies Traumbuch ist in 34 Kapitel getheilt.

1. الماني وادب العاني فضل علم التاويل وادب العاني

فى اصول يعتمد فيها العابر 6⁶ باب .2

فى رويا القيمة والجنة والنار 9^b باب. 8 فى رويا البارئ عز وجل فى رويا البارئ عز وجل

في رويا النجوم "81 باب. 10 ; في رويا الملايكة عمم "18 بابد. 5

في رويا الثمار والرياحين في المار والرياحين في المار والرياحين

فى رويا الملابس والبسط والستور وانواعها 61° باب. 20. من 105° باب. 84° باب. 105° باب. 105° باب. 105°

100 بب .00 ; ق رويا المرض والموت 44 بب .25 في رويا المراهم والمنانير

32. باب .33 ; في رويا الخيل 111 باب .32 في رويا ساير الطير 117 باب .34 ; في رويا جوارج الطير

فهن راي انه ذبح عصفورا : Schluss f. 119^b: وله ولد مريص خيف عليه من الموت وقيل العصفور يدل على رجل صخم كثير المال ذي رياسة محسب

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Mit dem Zusatze hört das Werk auf, ohne weitere Unterschrift, ist damit aber schwerlich zu Ende.

Schrift: gross, kräftig, breiter Grundstrich, gleichmässig, deutlich, vocallos (ausser im Anfang), incorrect. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1900/1785.

F. 1ª Inhaltsübersicht.

4281. We. 1220.

53 Bl. 8°, 19 Z. (20×143/4; 131/3-141/2×81/3°m). Zustand: etwas unsauber, auch schmutzig; der Rand (besonders in der vorderen Hälfte) wassersieckig und am Ende unten beschädigt; der Text in dem unteren Theile durch einen durchgeschlagenen Nagel beschädigt. – Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel und Versasser f. 1°:

كتاب تفسير الأحلام لسيدي محمد بن سيرين

الحمد لله رب العالمين وصلي : Anfang f. 1b الله علي سيدنا تحمد وعلي آله وتحبه وسلم تسليما وبعد فهذا تختصر لطيف في تفسير الاحلام مرتب على ابواب جملتها ثلاثون بنبا

Dann folgt das Inhaltsverzeichniss f. 1b-2b.

F. 3° ist ein neuer Anfang des Werkes, der zuerst ganz wie oben lautet, dann aber nach وسلم so fortfährt: قال الشيخ الامام سيدي رق ورحم برحمته امين

Traumbuch, angeblich von Ibn strin verfasst, in 30 Kapiteln.

في روية الله سجانه وتعالى f.3ª باب.1

في روية القيامة والجنة والنآر 4 ماب .2

في روية الملايكة والسموات والطيران 5 باب. 3

في روية الانبياء الصالحين والتابعين والرهاد 6° باب. 4. في روية الكعبة والصوم والصلاة والاذان 7° باب. 5

ى روية المعبد والصوم والصدة والأدان من باب. 3

في روية التزويج والنكاح والطلاف 16 باب.10

فى روية الفرش والبسط والثيآب والكتان 81 باب. 20 والقطى والصوف والوبر

فى رؤية جمل نوادر شتى في امور كلية وفنون 510 باب. 30

فان عرف الذي قتلة فانه يظفر : Schluss f. 53° بعدوة وينجو مما يخاف لقوله تعالي لا تخف نجوت من القوم الظالمين والحمد لله رب العالمين تم الكتاب

Schrift: gross, kräftig, rundlich, deutlich. Stichwörter und Ueberschriften roth. — Abschrift vom J. 1130 Ram. (1718) von انشيبيني الشافعي

4282. Pet. 690.

Format etc. u. Schrift wie bei 18). — Titelüberschrift:

کتاب تفسیر الاحلام لابن سیرین

Traumbuch, nach Ibn sirin, in 13 Kapp. Dasselbe beginnt, nach dem Bism., ohne Vorbemerkungen sofort: هن الباب الأول قال ابن سيرين رقب السماء اضاءت ضوءا منيرا الباب الثانى قال . . . من راي المطر قصيت 1538

الباب الثالث؛ قال . . . من راي بان الارض 154⁶ انشقت بين يديه

حاجته في الشناء

الباب العاشر٬ قال . . . البقولا هي السنة 162 وخصابها على قدر حسنها

الباب الثالث عشر قال . . . من راي انه 165 طبيب فانه يدل على فهمه وحكمته

طبيب فاقد ينان على فهذا والمستقل Sohluss £1664: 'Sohluss £1664' لا يسعي في الانسان الاخفى' والله اعلم واحكم'

4283. We. 1749.

 4to , 15 Z. (24 × 16; 17 × 10 cm). — Zustand: fleckig, etwas wurmstichig, am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel und Verfasser fehlt.

Bruchstück aus einem Traumbuch, das nicht in Kapitel getheilt ist. 6 einzelne Blätter, von denen nur 103 u. 100 zusammenhängen, ausserdem in unrichtiger Folge. Sie folgen, aber mit Lücken, so: 101. 102. 103 u. 100. 98. 99. 102° في ساير الاطعيد؛ قال ابن سيرين المايدة رزى لقوله تعالى 104° في الفواكه قال حمد بن سيرين المايدة الفرس عقل وكرامة 108° في الفيل والبغال والجير؛ قال ابن سيرين الفرس عقل وكرامة 108° في اليقر؛ قال ابن سيرين كل نبي حمة 108° في الموات الحميد؛ قال ابن سيرين كل نبي حمة 108° في الموات الحميد؛ قال ابن سيرين كل نبي حمة 108° في جهيد الموات الحميد؛ قال ابن سيرين كل نبي حمة 108° في جهيد الموات الحميد؛

Schrift: ziemlich gross, kraftig, gefällig, fast vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift o. 200/1494.

4284. We. 1218.

8°°, 25 und 18 Z. $(21^3/4 \times 15^1/2; 18^1/2 \times 12^{em})$, — Papier: gelblich, dünn, ziemlich glatt. — Titel fehlt.

الحمد لله رب العالمين وبعد نبدئ :Anfang بفصل طريف في تعبير الرؤية عن محمد بن سيرين' روي عن بعض المشايخ رحم أن الملك محمد خوارزمشاه جمع من كان تحب قبضته من العلماء الخ

Traumdeutung, auf Veranlassung des Mollammed Härizmsäh verfasst, in kurzen alphabetischen Sätzen, nach dem Hauptgegenstande, den man im Traume gesehen.

حرف الآلف ، يدل على قصاء الحاجات ، Sie beginnt حرف الباء يدل على رفع الجاه النخ

u. schliesst: 'حرف غ يدل على شغل القلب عن الفعل يدل على شغل القلب المخ والله المرجع والمآب المخ والله عدد والما المراجع والمآب المخ

Schrift: gross, flüchtig, rundlich, vocallos; sehr uncorrect. Text in rothen Linien. — Abschrift c. 1850.

Dasselbe Werk:

- 1) We. 1577, 2, f. 229^b (Text: 16 × 11^{cm}). Anfang ebenso. Schluss: اللام الف تدل على تحال على نقصان المال والله اعلم' القلب' الياء تدل على نقصان المال والله اعلم' Absohrift um 1200/1786.
- 2) We. 1782, 11, f. 141 (Text: 17 Z., 11 × 6°°). Anfang ebenso. Schluss: كثرة الطاعة

4285. Glas. 220. 3) f. 25 – 28.

Format etc. und Schrift (etwas grösser) wie bei 1).

Bruchstück aus einem Traumbuch, worin Sura für Sura angegeben wird, was denjenigen treffen wird, der Sura so u. so, oder ein Stück davon, im Traume gelesen hat oder dem sie vorgelesen ist. Vgl. Pm. 153, f. 18° ff. — Beginnt hier mit Sura 48: الله تعالى في عز وبري فرجا منها أو تلبت عليه حييه الله تعالى في عز وبري فرجا bis عليه الله تعالى في عز وبري فرجا bie Wendung منها أو تلبت عليه الله تعالى في عز وبري فرجا bie Wendung لهنا عليه الله تعالى في عز وبري فرجا الله تعالى في عنو وبي في في الله تعالى الله تعالى في عنو وبي في الله تعالى ا

Bl. 29 ist aus einem Werke, worin von der Seele, ihren Fehlern und wie dieselben zu heilen, von ihrer Sehnsucht und deren Inhalt etc. die Rede ist. — Bl. 30 enthält Aussprüche Verschiedener, darunter auch solche mit der Zahl 3 u. 5 (z. B. ثالث مهلكات رثلث منجيات).

4286. Pm. 502.

Format etc. und Schrift wie bei 2). — Ueberschrift: نفسیم خواب ای طیف

Traumdeutung, beigelegt (wie aus der Vorbemerkung erhellt) dem على بن ابي طالب.

در بيان تفسير خواب نقل عن Anfang: على بين ابي طالب عَمَ الدا احد راي في الطيف واراد تعبيره جسب كم ليلة مصى من الشهر وبفددها من سورة القرآن وبعدد السور ايات من اخر سور العدد

Diese incorrecte Stelle giebt die Anweisung, dass man, entsprechend der so und so vielten Nacht des Monats, in welcher man träumt, den ebensovielten Vers der ebensovielten Sura nimmt, und daran knüpft sich eben die Deutung. Die Verse stimmen in der Zahl nicht immer; z. B.: الليم اهل الحامة والسورة الخامة والآية الخامة والسورة الخامة من مال نصاري ويهود ينتفع اليوم اهل الطيبات مستفاد من مال نصاري ويهود ينتفع (Es ist aus Vers 6 der 5. Sura.)

Zuletzt: 30. Nacht, 30. Sura, "30." Vers: واقم وجهك للدين حنيفا فطرت الله يصير امر على اقربائه وهم ما يقبلون منه وهو ما ياخذ منهم شيئا (es ist aus Vers 29 der Sura).

4287. We. 1719.

Format etc. u. Schrift (enger) wie bei 1).

Ein Stück aus dem الشرح الكبير des المناوى des الشرح الكبير des الخامع الصغير Es ist ein الخامع الصغير (Excurs), enthaltend die Ansicht, welche Ibn el'arabī irgendwo über die Träume ausspricht. Er beginnt: قال ابن عربي لله تعالي الروح وهو دون السماء ملك موكل بالرويا يستي الروح وهو دون السماء الدنيا وبيده صورة الاجساد المخ

4288. We. 1782. 8) f. 101*-112.

Format etc. und Schrift wie bei 7). — Titel f. 1014: بیان علم مرأی استالنا بغد انتقاله

اول رؤياً ثانى يوم من ايام :Anfang f. 101b انتقاله يشير الي ما ارشدنيه حال حياته [بقوله] اتلقى اسلحتك كى يفترسك العدو الخ

Deutung der Erscheinungen des عمر الخلوتي im Traume, die sein Schüler موسي المسباعي الحمصي المسباعي المحلوتي الشافعي (um 1288/1817) zu wiederholten Malen hatte und welche er hier beschrieben hat. — Schluss fehlt; das Vorhandene schliesst f. 1126 وكان الي جانبي الاخ في الله الشيخ الكامل العالم العامل الماليخ مالح اليافي فاعرص الاستان عنى ولم يخاطبني واقبل بكلمته على الاخ المذكور فتبعته لاكتب من الفاطه واقبل بكلمته على الاخ المذكور فتبعته لاكتب من الفاطه واقبل بكلمته على الاخ المذكور فتبعته لاكتب من الفاطه واقبل بكلمته على الاخ المذكور فتبعته لاكتب من الفاطه والمسبح المنافعة والمسلمة والمسلم

Von Träumen und Traumdeutung ist auch beiläufig die Rede in: We. 1218, 55^b. 1219, 102^b. 1469, 1^a. 1704, 53. 1338 Vorbl. Mf. 1196 Vorbl. Mq. 125, 194^b. 591, 190^b. 191. Pet. 684, 8. 9^a. Pm. 166, 216^b. 407, 273^b. 654, 145^b - 150. 428, 28^a (= 264, f. 105^b). Lbg. 808, 86^b. Glas. 233, 6^b. 161, 1^b (= 100, 101^b. 102^a). Spr. 872, 29^b. 30. 1107, 98^b.

4289.

Fast alle Traumbücher gehen auf das 200 4 4 5 des Ibn sirin † 110/728 zurück, der auch meistens als Quelle von ihnen citirt wird. Ausser den besprochenen Werken sind noch zu erwähnen:

- 1) ابوسهل المسجى von تعبير الرؤيا (um880/990. Vgl. 18).
- نصر بن يعقوب الدِينَوَرِي von التعبير القادري (2 um 400/1009.
- البشرى في تعبير الرؤها (3) حمد بن احمد von البشرى في تعبير الرؤها (416/1026)
- 4) الأشارة في تسهيل العبارة von شيث بن ابراهيم von الأشارة (أَلْقِنَاوِي أَفِيَاوِي أَفِيَاوِي أَفِيَاوِي الْقِنَاوِي
- .von فخر الدين الرازي von التخبير في علم التعبير (5
- 6) البدر المبير في علم التعبير von المحدد بن $\frac{6}{1298}$ عبد الرحمن المقدسي $\frac{697}{1298}$

- 7) أبراهيم بن von ك⁴ في النيات والرؤيا (7 مدن بن ابراج † عبد الله الطليطلي ابن السراج † 785/1894.
- 8) البصيرة + 762/1861 بن احمد الآمدي von البصيرة ا
- von فرائد الفوائد [فوائد الفرائد oder) في التعبير (von فرائد الفوائد إفوائد المري أبن نُقّماق (809/1406.
- 10) تعبير نامه (von تعبير نامه (10 † 887/₁₄₉₈.
- خليل بن von الكوكب المنير في اصول التعبير (11 خليل بن von الكوكب المنير (878 + شاهين الظاهري
- عمد بن ابي von نشر العبير في التعبير (12 um 890/₁₄₈₅.
- عبد الوهاب بن احمد von كتاب التعبير (13 عبد الوهاب بن عربشاء + 901/1496.
- 948/₁₆₄₁ خصر بن عمر العطوق von مرآة الرؤيا (14
- حسين بن محمود خليل von اصول الرؤيا (15 سين بن محمود ناس von افندي يكان الصوفي الصوفي الصوفي الصوفي الصوفي الصوفي الصوفي الصوفي الصوفي المستراد ال
- على بن السكن المعافري von ارجوزة في تعبير الرؤيا (16
- عبد الرحمن von خلاصة الكلام في تاويل الاحلام (17 ابن نصر بن عبد الله
- ابوسهل عيسي بن جيبي von الكفاية في تعبير الرؤيا (18
- von لوامع تنوير المقام في جوامع تعبير المنام (19 محمد بن محمد المدنى ابو الطيب
- الذخيرة وكشف البراقع لاهل البصيرة (20
- رمز العبارات من كنز الاشارات (21
- المرقبة العليا في تفسير الرؤيا لمحمد بن عبد (22 المرقبة العليا في تفسير البكري الاقفاصي [والقفصي]
- المشارف في علم التعبير (23
- كتاب الاصول لدانيال الحكيم (24
- كتاب التقسيم لجعفر الصادق (25
- كتاب الارشاد لجابر المغربي (26
- ك" الدستور لابراهيم الكرماني (27
- ك" التعبير لاسمعيل بن الاشعث (28
- ك" بيأن التعبير لعبدوس (29
- كا التعبير لطاموسي (30
- منهاج التعبير لخالد الاصفهاني (31
- ك" الوجيز لمحمد بن شاهوية (32
- ك" التعبير لابي سعيد الواعظ (33
- كامل التعبير لابي الفصل حبش بن أبراهيم التفليسي (34

- الدر النظم في السر الاعظم لمحمد القرشي النصلي (85
- تحفظ اللوك لاحمد بن خلف بن احمد السجستاني (86
- جمل الدلائل (38) ;كنّر الرؤيا المأموني (37
- مقرمط الرؤيا (41 ; كافي الرؤيا (40 ; مبادي التعبير (89
- حقائق الرؤيا (43) ; مقدمة التعبير (42

Als Verfasser anderer Traumbücher werden noch genannt: 44) وعبد اللطيف الدمياطي;

- ب عمد الفرعوني (46 ; عبد القادر الاشموني (45)
- (يوسف الكربوني الاسكندري (48 ;حسن الرملي (47
- ; شرف الكركي (50); تقى الدين القدسي (49)
- ;شمس الدين ابن حمدون الصفدي (51
- 52) نور الدين القرادي. (No. 23—51 kommen in Pet. 322 vor.)

Ueber das Erschauen Gottes im Schlaf handeln:

- 53) عبد الرحمن بن عبد الله السهيلي (58 مراً عبد الله السهيلي (58 u. d.T. [ورؤية رسوله]
- عبد الرحمن بن اسمعيل الدمشقى أبو شامة (54 موء الساري الى معرفة رؤية الباري +665/1267, u.d.T.
- um الفارسي عِيان (55 um أسلكة البنان الفارسي عِيان (55 مملكة المنتصف ومهلكة المعتسف

Ueber das Erschauen Mohammeds im Schlaf:

- 56) عمر الدارقطني + 885/995, u.d.T. كا الرؤية
- 57) الامام البيعةي † 468/1066, unt. demselb. Titel.
- . به بالله بن محمد الطبري (58 † الله بن محمد الطبري (58 أله بن محمد الطبري (58 وجيزة المعانى في قوله صقم من رآنى في المنام فقد رآنى
- يوسف بن موسى بن سليمان الجذامي المنشاقري (59 um محالة بركات المنام .750/1849 u. d. T. في مرأى المصطفى خير الانام
- والم البسطامي (61) مبد الرحمن بن محمد البسطامي (61) u. d. T. درّة النقاد في رؤية النبيّ في حال الرقاد
- 62) على بن خليل المرصفى (62 خليل المرصفى (62 معلية المستان الهيّام الي رؤية النبى عليه السلام
- ر" في رؤية النبي .u.d.T. تخشي خليفة (63
- ,عبد الله بن خليل البسطامي جلال الدين (64 (غاية) الاعلام في رؤية النبي صعّم في المنام .u. d. T

Anhang.

Hauptsächlich Drusenschriften.

4290. Mq. 322. 7 Bl. 4^{10} (271/2 × 221/2 cm).

L. v. Wildenbruch, Catalog einer Sammlung, die religiösen Lehren der Drusen betreffender Manuscripte, Sr. Majestät dem Könige unterthänigst überreicht.

Es sind in demselben, unter Bezugnahme auf S. de Sacy, Exposé de la religion des Druses, 11 Handschriften kurz beschrieben, ausserdem einige allgemeine Bemerkungen, auf Drusenschriften bezüglich, hinzugefügt.

Datirt ist das Werkchen: Beiruth im December 1845. Es ist Autograph des Verfassers in ziemlich kleiner Deutscher Schrift.

Das Papier ist seines Postpapier, an sehr vielen Stellen der einzelnen Blätter durchstochen, zum Theil anch eingeschnitten. Die einzelnen Blätter sind mit starkem rothem Papier durchschossen. — Pappband.

4291. We. 1710.

 4^{10} , c. 19-21 Z. (22 × 16; 16 × 12°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: weisslich, glatt, ziemlich stark. — Titelüberschrift f. 41°b:

فى تقسيم جبل لبنان وحالة الحكام فيه وعوايدهم والاديان التى توجد فيه

اولًا جبل الشوف فهو ينقسم الي سبع :Anfang مقاطعات . . . واما المناصب الذين يسكنون هذه المقاطعات ويتولون الاحكام بها بعد الناظر العام فهم بنو خبيلاط في الشوف وبنو ابي بكر في المناصف الح

Das Geographische und Allgemeine und Specielle über Eintheilung des Libanon-Distrikts

und Gewohnheiten und Bildungsstand der Bewohner desselben, d. h. der Drusen (und Nocairier), wird bis f. 46° erörtert; der Abschnitt schliesst: هذا جميع ما أوردناه من العوايد والادبيات Dann wird ihr Rechtszustand und ihre gottesdienstlichen Begriffe und Uebungen erörtert: وأما ما كان من الاحكام الشرعية والعبادات على أصول خاصة لهم فهو كما ياتي شرحه٬ على أصول خاصة لهم فهو كما ياتي شرحه٬ هذا من ميثات ولي الزمان أي حمزة بن علي الذي يكتبونه على من يصير منهم عاقلا٬ الذي يكتبونه على من يصير منهم عاقلا٬

الذي يكتبونه علي من يصير منهم عاقلاً؛ توكلت علي مولانا الاحد الفرد الصمد الخ . (8. We. 1870, 5). النصدية في المراد النصدية في النصدية المراد المراد المراد النصدية في النصدية ف

في مذهب النصيرية النصيرية في سوريا يسكنون 650 الجبال المسماة باسمهم في جبال اللادةية بيان ما يعتقدونه في الالوهية والنبوة انهم 570

يعتقدون حلول الالوهية في البشر المساوية المساوية الكاينة بين الدروز والنصيرية اولا قصية 58° الناسج بانتقال ارواج من مات منهم الى جسم اخر الإ

فيسالونه من الى عين شربت . Schluss f. 59* فيد شربت عندهم فيد شك فاذا اجاب من عين علي فلا يعود عندهم فيد شك

Darauf kommt noch f.59° ein Nachtrag, einige Noçairische Gebete enthaltend: اعلم انه قد وجدنا في بعض كتب النصيرية بعض صلوات نذكرها على الانو

واجعل السيد محمد ختامها: Schluss f. 59b: والسيد سلمان رخامها والمومنين دليلها والعالمين سبيلها والمقداد يمينها وابا ذر شمالها والشيخ على الصوري جبينها

Schrift: ziemlich gross, gefällig, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1840. — F. 60 lcer.

4292. Mq. 477.

77 Bl. 4¹⁰, 25 Z. (22³/₄×17; 16¹/₂×11³/₄c^m). — Zustand: gut. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich stark. — Einband: schwarzer Lederband, verziert und mit Goldstreifen. — Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

نصرا من الله وفتح قريب ' Anfang f. 1b: فترا من الله وفتح قريب ' كتاب مجموع فيم الأعباد والدلالات والاخبار المبهرات وما فيها من الدلايل والعلامات جل مظهرها عن الاباء والامهات والاخوة والاخوات تاليف الشيخ الاجل الاجلل معرب الجود والتوحيد والفصل والتاييد الشاب الثقة أبو سعيد ميمون بن القاسم الطبراني قدس الله روحه ونور ضريحه و هذا ' التحمد لله العلى الاحد الفرد الصيد الاول لا في عدد والآخر بلا امد ... لا محويه الاقطار ولا تفنيه الدهور والاعصار الح

Der Verf. Meimün ben elq asim ettaberanī abū sa'īd um 400/1009, führt zuerst f. 2° seine Gewährsmänner an: محمد بن اسحان ... قال حدثنى أبو مبد الله الحسين بن حمدان الخصيبي قال حدثنى أبو الحسين على بن القاسم الاهوازي قال حدثنى عبد الله بن محمد قال حدثنى عبد الله بن محمد قال حدثنى عبد الله بن مهران قال حدثنى عبد الله بن مهران قال حدثنى العالم الخ

Vorn in dem Buche ist von Europäischer Hand (v. Wildenbruch's) bemerkt, dass hierin die Lehre der Noçairier behandelt werde. Es behandelt die Arabischen u. ausserarabischen Feste u. Gedenktage, von denen im Qorān die Rede ist, mit ausführlichen Erläuterungen über die besonderen Vorzüge der einzelnen, die daran sich knüpfenden Verpflichtungen, Verrichtungen, Gebete und Wirkungen. Als Anfang des Jahres hat der Ramadān zu gelten, als Schluss der Monai Sa'bān (f.6°). F.7° عيد الاخي: 7° يعيد الاخي

شرح اسماء السبعين الذين لا : (dabei f. 8)

يناجون ونعت نعوتهم واجناسهم وصنايعهم وما

كشف العالم منه السلام من آياته وحرر منه

يوم الغدير هو الثامن عشر من ذي الجنة (17)

عيد البباهلة هو الحادي والعشرون من ذي الجنة (27)

غ كل سنة

عيد الفراش هو اليوم الناسع وعشرون من ذي الحجة 35° عيد عاشور هو اليوم العاشر من الحرم 44° اليوم الناسع من ربيع الأول (u. dessen verschiedene Namen f. 50°. 51°).

ليلة النصف من شعبان ليلة النصف من شعبان اليلة الميلادة هي ليلة الرابع والعشريين من كانون الأول 698 اليوم السابع عشر من النار والنوروز هو اليوم الرابع من نيسان في كل سنة 698 خبر المهرجان والنوروز

اسئلك يا مولاي أن توصلنى : Schluss f.76* التي مشاهدة الانوار ولاخوانى المومنين وتتقبل منى قرباني في يومي هذا وتستجيب دعائى وتسترنى عن اعدائى وتنصرنى ولجميع المومنين أمين أمين أمين يا على يا عظيم وتسجد بعقب الدعاء وتدعو لنفسك ولاخوانك بما أحببت تجاب أن شاء الله تعالى وبالله المستعان تم الكتاب والحمد لله

Ausser kleineren Gedichtstücken kommen auch längere Qaçıden vor, und zwar:

a) f. 18° ff. القصيدة الغديرية, 69 Verse, von السيد ابو عبد الله الحسين بن حمدان الخصيبي Anfang (Hafif):

ان ينوم الغدبير يوم السرور بين الله فيه فصل الغدير

b) f. 36° von demselben, 13 Verse. Anf. (Sari'): وباكبا يبكي على ربّه لست جمد الله من حزبه

c) f.36° von demselben,35Verse. Anf. (Tawil): سلام على ارض الحسين وحصرته سلام على ارواح انوار فطرته

d) f.37*von demselben, 38Verse. Anf. (Haftf): ايها الزايرون مشهد نور لحسين طفرتـم بالسرور

e) f.34° von الصايغ, 24 Verse. Anf. (Basit): اكرم بمن احكب المختار بؤنسه وفي مكان فراش المصطفى رقدا

Schrift: gross, gefällig, gleichmässig, deutlich, vocallos. Abschrift von حسن بن شيخ حيدر الأعرجي الجيني im J. ابراهيم بن حر بن سنج

Von derselben Hand folgt noch f. 76°: (ein Namenverzeichniss) سامي اولاد العبيد العراق und f. 76° eine Belehrung des جعفر الصادي tiber den göttlichen Namen.

Grössere Sammlungen von Drusenschriften, für welche bisweilen (z. B. Mq. 317, f. 2°) als Gesammttitel 3 vorkommt.

Hamza ben 'alı ben ahmed, der Verfasser der meisten hier folgenden Schriften, starb um 488/1041.

1) We. 1870 (enthält 14 Schriften).

139 Bl. 8vo, 13 Z. (20 × 14¹/₂; 14¹/₂ × 10^{run}). — Zustand: zieml. unsauber, auch schmutzig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: rothbrauner Lederbd mit Klappe.

Schrift: gross, gut, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften roth, auch grün, Stichwörter roth. Am Rande, auch zwischen den Zeilen, einige Glossen in rother Schrift. Abschrift c. 1160, 1787.

2) Mq. 316 (enthalt 15 Schriften).

180 Bl. 8vo, 13 Z. (21¹/₂ × 15¹/₃; 13 × 9¹/₃cm). — Zustand: im Ganzen unsauber, oft auch fleckig, im Rücken öfters ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe.

Schrift: gross, gut, vocalisirt. Ueberschriften grösser, meistens gelb, auch roth, auf verziertem Felde. Stichwörter roth, auch audersfarbig. Der Text in rothen Linien eingerahmt. Am Rande sehr oft längere Glossen, zwischen den Zeilen bisweilen kürzere. — Abschrift c. 1150/1787.

3) Mq. 318 (enthält 15 Schriften).

109 Bl. 8vo, 13 Z. (21 × 15¹/₄; 14 × 10^{cm}). — Zustand: nicht recht sauber; der obere Rand etwas wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe.

Schrift: gross, gut, vocalisirt. Stichwörter roth. Der Titel eingerahmt, etwas verziert, auf grünem (oder farbigem) Grunde. — Abschrift c. 1150/1787.

4) Mo. 222 (enthält 6 Schriften).

63 Bl. 8°°, 12 Z. (17¹/2 × 12¹/2; 12¹/2 × 9¹/2°°). — Zustand: oft ausgebessert, besonders am Rande, hauptsächlich zu Ansang und am Ende. Ausserdem wasserfleckig, besonders am Ende. — Papier: bräunlich, glatt, dick. — Einband: guter Halbfranzband.

Schrift: ziemlich klein, gut, vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737.

5) Mq. 319 (enthält 42 Schriften).

159 Bl. S^{vo}, 15 Z. (20¹/₂ × 14¹/₂; 14¹/₂ × 10^{cm}). — Zustand: unsauber, auch fleckig. Besonders von f. 49 an ist der Rücken und der (untere) Rand oft ausgebessert. — Papier: gelb, zieml. stark u. glatt; von f. 49 an stärker u. oft bräunlich. — Einband: rothbrauner Lederbd mit Klappe.

Schrift: ziemlich gross, etwas vornüberliegend, gefällig, vocalisirt; Stichwörter roth, Ueberschriften roth, auch grün. — Abschrift c. 1150/1787.

6) Mo. 163 (enthält 7 Schriften).

84 Bl. 8°°, 11 Z. (151/8×11; 111/2×7°°). — Zustand: nicht recht sauber, auch fleckig; Bl. 2 ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Kattunband mit Klappe.

Schrift: ziemlich gross, weit, gut, vocalisirt. Ueberschriften roth, Stichwörter roth, auch grün. — Abschrift um 1180/1737.

7) Mq. 470 (enthält 26 Schriften).

104 Bl. 8°°, 13 Z. (19¹/2 × 14¹/2; 16 × 11¹/2°m). — Zustand: fleckig und sehr schmutzig, bisweilen am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: grüner Halbfranzband mit verziertem Rücken.

Schrift: gross, krāstig, gut, vocalisirt. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

8) Mq. 317 (enthält 26 Schriften).

117 Bl. 8°°, 13 Z. (21 × 15; 14 × 10^{cm}). — Zustand: ziemlich unsauber, etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe.

Schrift: ziemlich gross, gleichmässig, gut, vocalisirt. Ueberschrift in Goldbuchstaben, auch verschiedenfarbig, auf verziertem Grunde. Stichwörter roth, auch grün. Der Text in rothen und grünen Linien eingerahmt. — Abschrift um 1100/1688.

9) Mq. 373 (enthält 27 Schriften).

121 Bl. 4¹⁰, 13 Z. (22×16; 14¹/₂×11^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ganz sauber. Bl. 1—12 lose im Deckel. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Schrift: gross, kräftig, deutlich, vocalisirt. Stickwörter roth, auch grün. Am Rande und auch zwischen den Zeilen bisweilen kurze Glossen. — Abschrift c. 1900/1688.

10) Mq. 423 (enthält 26 Schriften).

119 Bl. 8°, 13 Z. (21×16; 13¹/2×10°m). — Zustand: am Rand etwas unsauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe. — Die Titel f. 1° in 5×5 Quadraten; das letzte ist zweigetheilt.

Schrift: gross, krāftig, gut, vocalisirt. Stichwörter roth. Text in rothen Strichen eingerzhmt. — Abschrift c. 1100/1688.

11) Mq. 524 (enthält 26 Schriften).

113 Bl. 8vo, 18 Z. (16³/₄ × 13; 12 × 9^{om}). — Zustand: die obere Hälfte wasserfleckig, die untere ziemlich unsauber; an einzelnen Stellen schadhaft und ausgebessert, besonders am unteren Rand und am Rücken. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Halbfrzbd. — Die Titel f. 1^b in 26 Quadraten ganz kurz von neuer Hand.

Schrift: ziemlich gross, gut, vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1888.

12) We. 1550 (enthält 26 Schriften).

163 Bl. 8°°, 13 (von f. 12 an 11) Z. $(15 \times 10^{1}/s; 11^{1}/s \times 8$ [und $10^{1}/s \times 7^{1}/s$] cm). — Zustand: unsauber, and fleekig; die ersten Lagen ziemlich lose im Einband. — Papier: gelb, stark, zieml.glatt. — Einband: rother Lederbd mit Klappe.

Schrift: ziemlich gross, gofällig, deutlich, vocalisirt; Stichwörter roth. — Abschrift c. 1915/1800.

13) Lbg. 214 (enthält 26 Schriften).

118 Bl. 8^{co}, 13 Z. (21² s × 15¹/2; 14 × 10^{cm}). — Zustand: ziemlich unsauber. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: rothbrauner Lederbd mit Klappe.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gefällig, ganz vocalisirt. Stichwörter roth, auch grün. Ueberschriften hervorstechend gross, goldfarbig, buntverziert. Text in rothen Linien. — Abschrift o. 1915/1800.

14) We. 1544 (enthält 14 Schriften).

191 Bl. 16mo, 9 Z. (11 × 7⁸/₄; 8 × 6^{cm}). — Zustand: ziemlich unsauber, auch fleckig; von f. 129 an nicht fest im Einband. — Papier: gelblich, ziemlich stark u. glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, nicht ganz gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1916/1800.

4294. We. 1870.

1) f. 1b-9a.

Titelüberschrift:

نسخة السجلّ الذي وجد معلقا على المشاهد في غيبة مولانا الامام الحاكم

والعاقبة لمن تيقظ من وسن الغافلين Anfang: والتقل عن جهل الجاهلين واخلص منه اليقين . . . آما بعد ايها الناس فقد سبق اليكم من الوعد والوعظ والوعيد من ولتى امركم وامام عصركم الخ

Ermahnung an die Gläubigen, die vielfachen Wohlthaten Gottes und seines Vertreters, des Imam, aufführend und ihre Lässigkeit betonend, in Folge deren er sich unwillig sammt seinen Nächsten zurückgezogen und verborgen habe; er werde, wenn es ihm rechte Zeit scheine, wiederkommen, Keiner solle seine Spur aufsuchen, wohl aber seiner gewärtig sein und sich darauf vorbereiten.

والسلام على من اتبع الهدي :Schluss f. 8b وخشى عواقب الردي وستَّف بكلمات ربه الحسني، In der Unterschrift steht, dass der mit der Regierung des Fürsten der Gläubigen Betraute (مولي دولة امير المومنين) im J.411/1031 im Ďū'lqa'da geschrieben habe, dass die Gläubigen sich genau nach dieser Ermahnungsschrift (الموعظة) zu richten haben; zuletzt: حرام حرام على من لا ينسخها وتصر والحمد لله وحرام حرام على من قدر على نسخها وتصر والحمد لله وحده كان على من قدر على نسخها وتصر والحمد لله وحده Dieselbe Schrift in Mq. 316, 1, f. 2—184.

4295.

1) We. 1870, 2, f. 9*-10°. Titelüberschrift:

السجل المُنْهَي فيد عن الخمر

الحمد لله الذي اعز الاسلام باوليائه :Anfang التقين وخص حدوده لن استحفظه . . . أن أمير الومنين بما قلده الله ووجل اليه من امور الدين والدنيا الخ

Edict (منشور), das jeden Weingenuss ver-وقبيح النكلة والتبتل والله :Schluss وقبيح النكلة والتبتل والله حسب امير المومنين ونعم الوكيل

Nach der Unterschrift geschrieben und angeordnet im Ďū'lqa'da des J. 400/1010; zuletzt die Worte: على رسوله خاتم النبيين واله آله الطاهرين وسلامه Dieselbe Schrift in Mq. 316, 2, f. 13. 14.

2) We. 1870, 3, f. 10^b _ 20^b.

خبر البهود والنصاري: Titelüberschrift وسؤالهم لمولانا الحاكم بامر الله امير المومنين صلوات الله عليه عن شيء من امر دينهم باعتراص اعترضوه فيه وانكار انكروه عليه والجواب على ذلك بما اختصهم من القول واسكتهم وانصرفوا مقهورين والحيد لله رب العالمين

حدَّث من وُثِـقَ به وسُكن :Anfang f.11ª: التي قوله مع اشهار الحديث في ذلك الوقت انه حصر في موقف من مواقف الدهر الخ

Eine Anzahl Juden und Christen reden auf dem Kirchhofe القرادة in Elqāhira den Elhākim biamrallāh (mançūr ben el'azīz billāh nizār ben elmo'izz lidīn allāh) † 411/1020 an und bitten, ihnen eine Frage zu gestatten, zugleich sie aber auch einer vollständigen Verzeihung dieserhalb zu vergewissern. Als dieselbe zugesagt, fragen sie, wie es komme, dass ihre Religion von ihm, gegen alle Bestimmungen des Qoran und gegen alles Verfahren seiner Vorgänger, so sehr bedrückt und verfolgt werde? Er heisst sie, am folgenden Abend wiederzukommen und ihre ausgezeichnetsten Rechtskenner mitzubringen. Dies geschieht und es erfolgt eine Unterredung, die die Juden und Christen dazu bringt, ihm Recht zu geben und ihre irrige Auffassung einzuräumen. (Im J. 404/1018.)

تالوا باجمعهم هذا والله كله حق وسدى :Schluss الحجة لا نشك فيه ولا نرتاب به قد سمعنا لو فهمنا ولله الحجة البالغة رب العالمين وصلى الله على نبيه وآله الطاهرين تم الكلام في هذا الفصل وحسبنا الله . . . وبه استعين 'Dieselbe Schrift in Mq.316, 3, f.14—26.

4296.

1) We. 1870, 4, f. 20b-21°.

Titelüberschrift:

نسخة ما كتبع القرمطيّ الي مولانا الحاكم بامر الله امير المومنين عند وصوله الى مصر،

اما بعد فقد وصلنا بالترك الخراسانية :Anfang

Aufforderung des Qarmaten-Häuptlings an Elhäkim, ihnen sein Land (Aegypten) auszuliefern; nebst der ablehnenden Antwort (die sich auf das geheime Buch und verborgene Wissenschaft stützt).

والسلام على من اتبع الهدي وخشى :Schluss وهو عواقب الردي وخاف الله في الآخرة والاولي وهو حسبنا وكفى واليه يشير كل من دعا ،

Dieselbe Schrift in Mq. 316, 4, f. 26. 27.

2) We. 1870, 5, f. 216—226.

Titelüberschrift: النرمان الحالم الاحد Anfang: توكلت على مولانا الحاكم الاحد الصبد المنزّة عن الازواج والعدد الصبد المنزّة عن الازواج والعدد المسلك المنزّة عن الازواج والعدد المسلك المنزّة عن الازواج والعدد المسلك الم

Verpflichtungsformular für die Anhänger des Elhäkim; sie geloben ihm unbedingten Gehorsam in allen Stücken für sich und Alles was ihnen angehört; sie bekennen, dass im Himmel kein angebeteter Gott und auf Erden kein Imäm für sie existire, ausser ihrem Herrn Elhäkim.

امام موجود الا مولانا الحاكم جل :Schluss ذكره كان من الموخدين الفايزين'

Dann folgt die Unterschrift: geschrieben in dem und dem Monat des und des Jahres etc.; zuletzt: حمد هادي احمد على بن احمد هادي المستجيبين المنتقم من المشركين والمرتدين بسيف مولانا جل ذكره وشدة سلطانه وحده تم

Dieselbe Schrift in Mq. 316, 5, f. 27. 28. We. 1544, 1, f. 1-3°.

4297.

1) We. 1543, 2, f. 29b-140b.

8vo, 15 (16) Z. (Text: 141/2 × 11cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich glatt und stark. — Titel fehlt; er ist:

شرح مبناق ولى الزمان

ميثاق يعنى حاجمة ورباط على جميع :Anfang الحلايف فمنهم من سمعه بالنه واقره بلسانه وكتبه على نفسه وهم الموحدون الح

Ein sehr ausführlicher gemischter Commentar zu derselben Schrift, aber nur bis zur vorletzten Zeile von We. 1870, f. 21^b, bis zu den Worten: واذه قد سلم روحه وجسمه وماله

indem die Erklärung des letzten Ausdruckes erst auf f. 140^b unten beginnt. Die Erörterungen über die vorletzten beiden Ausdrücke (محمد وجسمه)) sind eben gar sehr ausführlich.

ما امره :Er bricht f. 140° ab mit den Worten به الباري سجانه على لسان صفيته صلى الله عليه وهو انه لا يبذله لمن لا يستحقه ولا يذخر عمن يستحقه

Schrift: ziemlich gross, etwas flüchtig, doch deutlich, vocalisirt. Grundtext roth. Die ersten Blätter in rothen u. schwarzen Strichen eingerahmt. — Abschrift c. 1215, 1800.

2) Mo. 161, 1, f. 1-68.

178 Bl. 8^{v_0} , 11 Z. $(16^1/3 \times 11; 12^1/2 \times 7^1/2 - 8^{cm})$. — Zustand: die obere Hälfte stark fleckig, bes. von f. 27 an; auch sonst etwas unsauher. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe.

Ein Stück desselben Commentars. Titel f. 1° von späterer Hand: تقسير اقوال حصرة. Ein specieller Titel fehlt hier.

وجسمه أول درجة تسليم الجسم هو: Anfang f. 16 أو Anfang f. 16 أن الانسان يستعبل جوارحة السبعة فيما خلقها الله له الخ

Dies Stück umfasst We. 1543, f. 81°, 5 bis f. 114°, 11. Es bricht hier ab mit den Worten f. 68°: (تعلو عليها الطبايع الإوفرية وتستكيل حظه من

Nach f. 8 fehlt 1 Bl., nach 12 2 und nach 68 1 Bl.

Schrift: ziemlich gross, weit, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Stichwörter (und Text) roth. — Abschrift nach f. 178 im J. 1200 Ragab (1786).

4298.

1) We. 1870, 6, f. 22b-38b.

Titelüberschrift:

الكتاب المعروف بالنقض الخفيّ وقد رُفع الي الكتاب المعروف الحصرة اللاهوتيّة

توكلت على مولانا البار العلام العلي :Anfang الاعلي حاكم الحكام من لا يدخل في الخواطر والاوهام حروف بسم الله الرحمن الرحيم دعاظ عبدة الامام كتابي البكم معاشر الموحدين لمولانا سجانة . . . أما بعد فقد سمعتم قبل هذه الرسالة نسخ الشريعة باسقاط الزكاظ عنكم الخ

Aufhebung der 7 Hauptsätze des Islam (Bekenntniss des Glaubens an Gott und Mohammed, Gebet etc.). والحيد والشكر لمولانا وحدة Schluss وبركاته علينا وعلى جبيع عباده الصالحين وهو حسبنا ونعم الوكيل والحيد لمولانا في السرّاء والصرّاء ،

In der Unterschrift steht, dass diese Schrift im Jahre 408 Çafar (1017) (im 1. Jahr des Auftretens des Hamza) erlassen sei; zuletzt: لا شريك له ولا معبود سواه وحسبنا مولانا وحده ك Dieselbe Schrift in Mq. 316, 6, f. 29—50.

2) We. 1870, 7, f. 39-44. Titelüberschrift:

السالة الموسومة ببدو التوحيد لدعوة الحق

تودلت على مولانا البار العلام العلي . . . Anfang: . . كودلت على مولانا البار العلام العلي . . . Anfang: حروف بسم الله الرحمن الرحيم حدود عبد مولانا الامام البيكم معاشر الاخوان المستجيبيين التي دعوة مولانا الحاكم الاحد . . . أما بعد فانى احمد اليكم مولانا الذي لا مولي لنا سواه وأمردم وإياي بالشكر لنعمه المخ

Im Anschluss an die Aufhebungsschrift (No.6) giebt diese an Stelle der abgeschaften 7 gesetzlichen Grundvorschriften (سبع بعايم تكليفية ناموسية)
7 Erfordernisse des Einheits-Bekenntnisses an (Aufrichtigkeit in der Rede, Inachtnehmen der Brüder, Aufgeben des bisherigen Glaubens etc.), darunter besonders: Glaube, Bekenntniss und völlige Hingabe an den Imam.

كشفا شافيا على يد عبده قايم الزمان :Schluss . . . لا نستعين بغيره ولا نتكل على سواه والحمد والشكر لمولانا وحده وهو حسبي ونعم النصير المعين،

Nach der Unterschrift verfasst im Ramadan des 1. Jahres des Hamza, d. h. im J. 408 d. H. (1018); zuletzt: 'وهو حسبنا وبه في كل الامور نستعين'

Dieselbe Schrift in Mq. 316, 7, f. 50-56.

4299.

1) We. 1870, 8, f. 44b __ 48b.

ميثاق النساء :Titelüberschrift

تونلت على مولانا الحاكم سجانه وعز :Anfang عن حكومة الاوهام سلطانه . . . لمّا نظرت معاشر الحدود الروجانيين بنوره النمام ونصبني لدعوته مولانا . . . امام نظرت الي قوله لولا رجال مومسون ونساء مومنات لم تعلموهم ان تطنوهم الم

Im Anschluss an die Stelle Sura 48, 25 wird hier den Weibern ihr Verhalten im Glauben und speciell im Glauben an den Imam vorgeschrieben, auch bestimmt, in welcher Weise ihnen diese Verordnung vorgelesen und wie sie angehört werden soll, wobei dann die Hauptsätze aus No. 7 kurz wiederholt werden.

لحقن بالصالحين وكان لهن ثواب :Schluss من الملائكة المقربين والانبياء المرسلين وتخلصن من شبكة ابليس اللعين والحمد لمولانا حمد الشاكرين وهو حسبى ونعم النصير المعين تمت

Dieselbe Schrift in Mq. 316, 8, f. 56-62. We. 1544, 2, f. 3-14.

2) We. 1870, 9, f. 48b-59b.

Titelüberschrift und Verfasser: رسالة البلاغ والنهاية في التوحيد الي كافة الموحدين المتبرئين من التلحيد تاليف عبد مولانا جل ذكره هادي المستجيبين . . . رفع نسختها الي الحصرة اللاهوتية بيده في شهر الحرم الثاني من سنيه المباركة نسخت عن خط قايم الزمان بغير تحريف ولا تبديل ولا زيادة ولا نقصان الزمان بغير تحريف ولا تبديل ولا زيادة ولا نقصان الزمان بغير تحريف ولا تبديل ولا زيادة ولا نقصان المناورة المن

توكلت على مولانا عال كل العلل ومبدع :Anfang القديم والازل . . . قد سمعتم معاشر الموحدين . . . ما تلوت عليكم من نسخ الشرايع وانفراد مولانا الخ

Das Ziel der Lehre des Glaubens an Elhakim sei die unbedingte Hingabe an ihn; wobei die in No. 7 aufgeführten Hauptsätze ausführlicher erörtert werden, und vor Irrthum und Ketzerei gewarnt wird.

و جازي كل نفس بما كسبت وهم :Schluse لا يظلمون والحمد لمولانا وحده لا شريك له وحسبنا المولي ونعم النصير المعين

Die Abschrift dieses Werkes ist nach der Unterschrift erfolgt im Moharram des 2. Jahres des Hamza (409/1018); zuletzt: بسيف مولانا جل فاكرة وشدة سلطانه وحدة تمت

Dieselbe Schrift in Mq. 316, 9, f. 62-75.

4300.

1) We. 1870, 10, f. 59b-74°.

الغايظ والنصيحة : Titelüberschrift
توكلت على امير المومنين جل ذكره :Anfang
من عبد امير المومنين جل ذكره مولانا ومملوكه
حمزة بن على بن احمد . . . الي جميع من استجاب
للمعوة مولانا جل ذكره ولعبادته وادّعي منزلة الايمان
ثم اردّت وشك في افعال صاحب الزمان الخ

Wendet sich gegen Zweifler u. Abtrünnige, und schärft ihnen, unter Vorhaltung der Grundsätze, den rechten Glauben an Elhäkim ein.

والحمد والشكر لمولانا جلّ ذكرة : Schluss في السراء والصرّاء والشدة والرخاء وهو المعين وعليه التوكيل غاية القصد والرخاء

Nach der Unterschrift im Rabi'II des zweiten Jahres des Hamza geschrieben (409/1018); zuletzt: بسيف امير المومنين وشدة سلطاندوحده لا شريك له' تمني Dieselbe Schrift in Mq. 816, 10, f.75—93.

2) We. 1870, 11, f. 74*-88*. Titelüberschrift:

كتاب فيه حقايق ما يظهر قدام مولانا جل ذكره من الهزل وذلك بالتاييد لقائم الزمان مطهر الكلمة والبيان على ذكرة السلام الحد لمولانا وحدة وشدة سلطانه

توكلت على مولانا البار العلّام العلى :Anfang مد. بسم الله الرحمن الرحيم صفات عبده الامام الحمد والشكر لمولانا جل ذكرة وبه استعين . . . أما بعد معاشر الاخوان الموحّدين . . . انه وصل الى من بعض الاخوان . . . وقعة يذكرون فيها ما يتكلمون به المارقون من الدين الجاحدون لحقايق التنزيه النخ

Gerichtet gegen die Abtrünnigen u. Spötter in Betreff der Thaten und Verordnungen des Elhākim: es liege denselben allen ein tieferer Sinn zu Grunde, und es zeuge von ketzerischem Sinn, bloss das Acussere — z. B. das Tragen von Wollenstoff, das Reiten auf Eseln mit Sätteln ohne Gold- oder Silberaufputz — zu beurtheilen. Darauf wird jener tiefere Sinn des Weiteren erläutert und zum unbedingten Glauben ermahnt.

فعليكم معاشر الاخوان الموحدين Schluss: ... بالحفظ لاخوانكم والتسليم لمولانا ... تنجوا من عداب الدين وشقوظ الدنيا بمنذ مولانا وقوته والحمد والشكر لمولانا وحده في السراء والصراء وهو حسينا ونعم النصير المعين تمت

Dieselbe Schrift in Mq. 316, 11, f. 93-113. (F. 107^b u. 108^a enthalten eine Art Plan von Elqähira und Umgegend.)

4301.

1) We. 1870, 12, f. 88a-107b.

السبيرة المستقيمة :Titelüberschrift مولانا البار العلّم العلي :Anfang مركزنا البار العلّم العلي :Anfang منازحيم صفات عبده الامام وسوم النطقاء الحشوية ومذاهب الطواعر الناموسية والزخاريف الشركية ثالوا بان الباري سجاند خلف آدم من التراب الح

تسلموا من عذاب الظاهر : Schluss f. 107° وتأجوا من شرك الباطن . . فعليكم الخزي والعذاب عاجلا وآجلا ومولانا سجانه ليس بظلام العبيد والحمد والشكر لمولانا وحده في السراء والضراء والشدة والرخاء وهو حسبنا ونعم المعين النصير

Nach der Unterschrift vollendet im Gom. I des J. 2 des Auftretens des Hamza (409/1018); zuletzt: وهم نعم النصير المعين والحمد والشكر اولانا وحدة تمت Dieselbe Schrift in Mq. 316, 12, f. 113-139.

2) We. 1870, 13, f. 107b—124b. Titelüberschrift:

[الرسالة] الموسومة بكشف الحقايق

توكلت على مولانا البار العلام من لا: Anfang يدخل في الخواجلر والاوهام ... الحمد لمعنى المعاني ربّ المسمي والاسم والشكر للعلى الاعلي . . . اعلموا معاشر الموحدين رحمكم البار . . . بان جميع المومنين والشيوخ المنقدمين تحيروا في امر السابق وضدة والتالي وندة الخ

Berichtigt die unrichtige Auffassung der Ausdrücke التالي. السابق. Gott schafft aus seinem Lichte ein helles reines Wesen, den Willen, die Materie jedes Dinges, und nennt sie Verstand, zugleich auch den Urgrund (العقل وهو علم العلل). Dann schafft er auch den Kräften des Verstandes die entsprechenden Gegensätze, dann aber auch, als der Verstand sich ihm unterordnet im Gehorsam, einen Genossen an der Seele (النفس); diese das weibliche, er das männliche Princip; er der السابق, jene der التالي. Im Folgenden behandelt der Verf. die 1. Weltperiode (von 70, deren jede $70 \times 70 \times 1000$ Jahre umfasst): dieselbe umfasst das in die Erscheinungtreten des Verstandes (طهور العقل): er leitet daraus ab, dass der Imam der Welt sein Licht und seine Hülle nicht entziehen und dass seine Verordnungen in alle Zeit Gültigkeit behalten für jeden, der Rettung seiner Seele suche und weder dem Nichts noch den Götzen diene. Worauf endlich noch eine ziemlich ausführliche Erörterung der Bedeutung und des Inhalts gewisser Buchstaben des Alphabetes (im Anschluss an die 4 Buchstaben, aus denen das Wort All besteht) folgt.

فعند ذلك يصير العالم بسيط روحانى : Schluse والمذهب لاهوتنى شعشعانى وجميع من ذكرتهم عبيد لمولانا الحاكم . . . وهو المعبود الموجود لا يوصف باللسان . . . مبدئ كل شئ ومعيد كل شئ سجمانه وتعالى عما يصفون والحمد لمولانا وحدة وهو حسبنا ونعم المعين النصير،

Geschrieben, nach der Unterschrift, im Ramadan des 2. Jahres des Hamza (409/1019); zuletzt: من المشركين بسيف مولانا وحده وشدة سلطانه Dieselbe Schrift in Mq. 316, 13, f. 139-160. We. 1544, 3, f. 14-57 (f. 37^b leer, es fehlt daselbst nur 1 Zeile = We. 1870, f. 117^a, Z. 4-5).

4302.

1) Mq. 321.

136 Bl. 4°, 15 Z. (23×16¹2; 17×11¹/2°m. — F. 1—8: 21×15; 17×11¹ 2°m). — Zustand: im Ganzen gut; aber der Rand, besonders der obere, an mohreren Stellen, hauptsächlich gegen Ende, wasserfleckig. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: Kattunband. — Titel f. 1° von Europäischer Hand: 8: — المُوال بين المُوال «Explication des Epitres de Hanza«. Er ist vielmohr:

شرح كشف الحقائق

ثم رجعنا الى كلام العقل وبدايته: Anfang f.1b: قوله ثم رجعنا الى كلام العقل وبدايته قاعدة الكلام ومبداه واصله من قوله اقول بهشيّة مولانا جلّ ذكره وتاييده ان الباري سجانه اطهر من نوره . . . هذا هي البداية ثم وصف العقل بعد فلك باوصاف العظمة وانشرف . . . لأن مولان العلى الاعلى البار سجانه ابدع العقل وهو العام قوله لان تعليل قوله الى كلام العقل وبدايته وقوله العلى الرفيع المن في دوره وهو اول المقامات ومعنى العلى الرفيع المن

Ein gemischter sehr ausführlicher, den Inhalt vorzugsweise behandelnder, Commentar zu derselben Schrift. — Obige Stelle entspricht der Textstelle in We. 1870, 13, f. 1184, Z. 7.

Die Hdschr. ist unrichtig gebunden u. ausserdem defect. Die Blätter folgen so: 131–136; grosse Lücko; 49–130. 1–48.

F.131 enthält das Ende der Vorrede des Commentars; die ersten Worte von 131° sind: الها فوق النها فوق النها فوق اللها فوق اللها اللها فوق اللها في ا

mentar zu der Stelle: تُم رجعنا الي الصِد الروحاني mit den Worten: وظهورة من نور العقل الكلي هذا عطف على قوله فاددع مولانا العلى سجانه من طاءته معصية ... ومن حلمه جهلا ومعنى قوله روحاني لان حكمة الله تعالى اقتصت انه يكون روحانيا المخ Diese Stelle entspricht We. 1870, 13, 1126, Zeile 9. Unmittelbar auf f. 130b (dessen zuletzt behandelter Text = We. 1870, 13, 118, Zeile 7 ist) folgt f. 16-48. Die letzte Textstelle auf فان قال قايل كيف يجوز أن نسمع كلام :48 ist الباري سجانه من بشراو نري حقيقيته في الصور؟ (= We. 1870, 7, 120t, Zeile 2), wozu der Com-حصور قول القايل هو بسبب قولة نراه ونشاهده : mentar Das Weitere fehlt, ungefähr 70 Blätter; denn vom Texte (wie er bei We. 1870, 13 ist) sind hier noch etwas über 4 Blätter zu behandeln.

Schrift: gross, krāftig, gleichmāssig, vocalisirt. Der Grundtoxt ist roth; er wird in der Rogel in einer zusammenhängenden oder auch in einigen fortlaufenden Zeilen angeführt. — Abschrift c. 1915/1800.

2) Mq. 320.

141 Bl. 8^{ve}, (11) 13 Z. (17¹/₂ × 13¹/₄; 12¹/₂ × 9^{cm}). Zustand: nicht recht sauber, zum Theil (am Ende) auch fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe.

Die Blattfolge ist: 2-133, 138-140, 137, 134-186, 141.

وما وعي من تاييد الرب : Schluss f. 141b العظيم واطلع عليه من انواره وجلاله وعزّته وقدرته وتوحيده وتفريده وتقديسه وتمجيده ووجوده وتنزيهم الا اقل من قطرة من تحار الدنيا فسجان من أيده وقواء ومحم وأعطاه تمت والأوَّه عمن

Schrift: von derselben Hand, aber ungleich in Grösse und Weite; im Ganzen gut, ziemlich klein, vocalieirt Grundtoxt roth, doch bis f. 28 in der Regel grün. — Abachrift o. 1000/1688.

1) We. 1870, 14, f. 124b-1394. Titelüberschrift:

الرسالة الموسومة بسبب الاسباب والكنز لمن الرسالة الموسومة بسبب واستحاب

توكلت على مولانا البار العلام العلي : Anfang الأعلى . . حدود دعوته حروف بسم الله الرحمن الرحيم الكحيم الكحيم الكحيم الكحيم الكحيم الكحيم الكحيم الكونا الذي ليس له في السماء نظير ولا في الارض من هو به خبير . . أما بعد فقد وصلنا ايها الاخ الشفيق ما كتبته من لدتا في طلب العلم الحقيق وما يتقوله الفاسق الفيسيق وليس علم التوحيد كعلم الفلاسفة الخ

(Als Titel in der Einleitung f. 129b angegeben: سبب الاسباب) Bekämpft die irrige Auffassung des Wesens des Imam, namentlich in Bezug auf ihn als علَّة العلل; über seine Schönheit (اجمال, d. h. Vollkommenheit, äusserlich oder innerlich, könne Keiner urtheilen. Schon zu Anbeginn, lange vor Erschaffung Adams, habe er zum Einheitsbekenntniss aufgefordert. Er habe die Verordnungen nicht eigenmächtig aufgestellt, nicht das Wissen aus seinem Wesen und aus seiner Kraft heraus verfaset. Grundursache übertrage sich von Form zu Form, wie ihr Schöpfer, der Imam, es wolle, sei also zu jeder Zeit vorhanden und vom Verstande erfassbar. Sie durchlaufe verschiedene Stufen und verkörpere sich jetzt in Elhäkim, dem Verursacher und Schöpfer des Alls.

المنزّة عن الصاحبة والولد سجانة :Sohluse وتعالى عما يصفون ويعتقدون فيه الملحدون ويتقوّلون المشركون علوًا كبيراً

In der Unterschrift steht: hiemit sei der 1. Theil (الجزء) zu Ende, und es werde der zweite folgen.
Dieselbe Schrift in Mq. 316, 14, f. 161—179.

2) Mq. 316, 15, f. 180b.

Enthält von späterer, etwas flüchtiger, Hand eine Zusammenstellung der verschiedenen, für die Drusenlehre wichtigsten, 54 Punkte und فار (معرفة) الاربعة وخمسين المعرفة) الاربعة وخمسين المنها عشر مقامات ربانية . . . وعشر فرايض توحيدية . . . وعشر مواجب دينية . . . وعشرين امامية . . . وقضايا الباري اربعة كلم المعربين الماري المعربين المعربين المرطبات ستة المع فرايض الميثاق ستة وعشرين الشرطيات ستة المع

Dieselben zwei Stücke stehen Mo. 163, 1, f. 2 (Schluss fehlt) und 4, f. 5, 6. (Vergl. We. 1870, f. 21,)

4304.

Mq. 318, 1, f. 2b-13a.

Titelüberschrift f. 2b:

الجنرة الأول من السبعة اجزاء

توكلت على مولانا الحاكم المنّان وشكرت :Anfang عبدة قايم الزمان التحمد لمولانا مظهر الكلمات وغايظ الفكر العقليات . . . اعلموا معاشر الموحّدين لمولانا الحاكم المقرّين باماملا عبدة القايم أنّ لما غابت صورة المعبود وامتنع قايم الزمان عن الوجود ايست كثير من النقوس عند عدم العيان الخ

Bei der Abwesenheit des Imams waren viele Anhänger rathlos, was sie thun u. lassen sollten, und es lag die Gefahr nahe, dass sie theils ihren Leidenschaften fröhnten oder den Gegnern erlägen, da keine besonderen Verordnungen ihnen einen Halt und Anhalt gaben. Daher hat der Verf., im Auftrage (سم) des Imam, ein Werk von 7 Theilen verfasst, enthaltend solche Vorschriften zur Richtschnur, wie sie der Imam selbst mündlich aufgestellt hatte (خرابط).

Dieser erste Theil enthält:

ذكر ما افترضه من سدف اللسان اعلموا معاشر الاخوان 4 من من النعم ... فرض عليكم سدى اللسان

ذكر الصلاة ونقضها طاهرا وباطنا وقد روي كثير 86 من المسلمين عن الناطف الح

Diese beiden Gegenstände machen die 1. فريضة aus (f. 11⁴, 2. 3).

واصبروا فان العاقبة لمن صبر : Sohluss f. 13° في المعارفة لمن شكر اعانفا المولي واياكم على تادية الفرص واقامة المفترض وبه نستعين في جميع الامور ونستصبر ونستجير وهو نعم المعين والنصير' بمن

1) Mq. 318, 2, f. 13b-30b.

الرسالة الموسومة بالتنبيع Titeluberschrift: الرسالة والتنبيع والتوقيف

اوصلت الى مُعَدّ بن محمد والى من معد بالقاهرة من المقصرين في السنة الرابعة عشو من سنين قايم الزمان قوبلت ومحت الحمد لوليّ النعة ومُولِيبا

توكلت على مولانا الحالم وحدة وشكرت :Anfang قايم الحف عبدة الحمد لله مرسى قواعد التوحيد ومؤطّدة وقامع الباطل بالحق ومؤيدة . . . أما بعد فان الواجب على اهل الورع والديانة والتسديد . . . ان ينظروا بالبصاير لا بالإبصار المغ

Ermahnung u. Warnung, an Mo'add ben mohammed u. Genossen gerichtet, sich des rechten Glaubens zu besleissigen, nebst Aufforderung, die Schrift der Gemeinde, soweit sie ihm als vertrauenswerth bekannt, vorzulesen; und zwar im Jahre 14 des Imam (421/1080).

فانتظر من ياتيك لقبضها بعد : Schluss نسخها أن شنت . . . واذا انعمتم النظر بالسدى والتحقيف وتفتم على بيضاء الحجة ونهج الطريق،

In der Unterschrift ist die Zeit der Abfassung so wie oben angegeben; zuletzt: والحمد للمام الهادي عبده والشكر للامام الهادي عبده والم

2) Mq. 318, 3, f. 30b-33a.

Titelüberschrift:

مشل ضربه بعض حكماء الديانة

توبيخا كمن قصر عن حفظ الامانة

بسم اله الحق ومولي الخلف ذكر : Anfang سفينة النجاة واصغر الدعاة ان حكيم الدهر امم سفرا وكان في حكمته مسطورا وفي علم الاوايل مجهولا الخ

Parabel. Der Imam hat eine Reise vor; er ermahnt vor seiner Abreise alle Seinigen zur Treue und zum Gehorsam. Schon bald nach seiner Abwesenheit steht aber ein Versucher auf, der sie ihrer Versprechungen vergessend macht. Da tritt aber ein treuer Anhänger auf und sucht, sie wiederzugewinnen; seine Bemühungen werden aber vereitelt und

er getröstet sich der Zusagen, die der Imam gegeben, für bessere Zukunft.

صابرا على حكم وبلواه منتظرا لما قد :Schluss وعده اياه فهذا البثل للنفوس الطاهرة دواء وشفاء وللنفوس الجاهلة شقاء وعناء تم البثل والحمد لمعل علا العلل ولم الاعظام والاجلال والتقديس والتسبيح . Dieselbe Schrift in Mq. 373, 27, f.118 - 121-

4306.

1) Mq. 318, 4, f. 33 - 376.

رسالة بنى أبى جِهار :Titelüberschrift
توكلت على مولانا الحاكم سجانه تعالى :Anfang
عن صفات خلقه الرق على من قال أن الصورة
المسماة بالحاكم انتقلت الى الصورة المسماة بعلى اعلموا
معاشر الاخوان أن الصورة الظاهرة لعبادة الوجود الخ

Nachweis in einem Schreiben an die Benü abū Rimar, dass die Behauptung, die Form und das Wesen des Elhākim sei übergegangen auf dessen Sohn 'Alt, unrichtig und dass zwischen Beiden ein Unterschied sei. — Schluss: وبقى الميثانى الناطق بتوحيد مولانا سجاند... لم يشرك فيد احدا من خلقه وعبيده... وتنزّه عما يصف الواصفون وهو حسبي، وبد في جميع الامور نستعين 'تنت

2) Mq. 318, 5, f. 38^a-41^a.

Titelüberschrift: تقليد لاحق

توكلت على مولانا البار العلام . . . من Anfang: . . . العبد المهتنى بهاء الدين ولسان المومنين . . . الي الشيخ المختار ربى الحقايف . . . ابي الفوارس الامير ابن الشرف لاحق ثبتك الباري على ما انعم به عليك . . . ثباتا جمع لك خصايل الخيرات . . . اما بعد فالحمد لمولانا الحاكم الذي اخذ ميثان صفوته الخ

Bestallung des Abū 'lfewāris ben seref eddın lāhiq zum Dienste des Anwerbens für den Imām (السيادة الدعوة) u. Anforderungen dieses Berufs; von Behā eddın elmoqtanā (lebt noch im J.480/1039).

فهذه وصيتى اليك فاجعلها لقلبك: "Schluss f. 40 في المحال ويسعدك المما ومرآة وعلما فالمولي بقبولها يوفّقك في افعالك ويسعدك بصالح اعمالك فهو نعم المولي . . . ونعم المعين القدير'

Nach der Unterschrift geschrieben im J. 10 Moh. (1026) des Auftretens des Imam; zuletzt: بسيف مولانا جلت قدرته وشده سلطانه اله العالمين تم

1) Mq. 318, 6, f. 41a-45a.

تقليد سُكَيْن :Titelüberschrift توكلت على المولي الاله الحاكم :Anfang بالحق . . . من العبد المقتنى بهاء الدين . . . الى الشيخ المرتضى عصمة المومنين . . .

اما بعد فالقدرة والجلال والتنزيم المخ

Bestallung des Sokein in جزيرة الشام zum Beruf des Anwerbens für die Einheitslehre Elhākim's und Besprechung der damit verbundenen Pflichten.

فاحمد المولي جل ذكره : Schluss f. 44b على جزيل مواهبه واشكر نعمة وليه مولاي ومولاكه

Geschrieben, nach der Unterschrift, im Anfang des Gom. II des 10. Jahres des Imam (1026), zuletzt: الحاكم وحدة والشكر لوليه الهادي عبدة والشكر لوليه الهادي

2) Mq. 318, 7, f. 45°-47°. Titelüberschrift:

تقليد الشيخ ابي الكتايب

توكلت على مولانا وحده . . . بالبيضاء وجميع : Anf بلدان الصعيد من نشر دعوة الحق واخذ الميثان الم

Bestallung des Abū 'lketāib zum Anwerber für die Lehren des Elhākim in Aegypten, nebst Vorschriften für diesen Beruf.

فهذه وصياتى اليك فاجعلها . . . Schluss فهذه وصياتى اليك فاجعلها والحمد لمولانا والحمد الحمد الحديد والشكر لوليه الهادي الي دين التوحيد، تم

3) Mq. 318, 8, f. 47^_49b.

Titelüberschrift:

تقليد الامير ذي الحامد كفيل الموحدين أبي الفوارس معضاد بن يوسف الساكن بفلجين

توكلت على المولي الاله الحاكم . . . من Anfang: العبد الطابع الخاصع . . . الى ذي المحامد . . . عصدك الباري فيما انعم به وليه عليك من اقامة معالم دينه والمجد والعظمة للمولي الاله الحاكم الخ

Bestallung des Abū 'lfewāris Mi'ḍād ben jūsuf als Anwerber für den Elhākim und Verhaltungsmaassregeln.

وانا استودعك للحفيظ الحاكم العالم: Sohluss واتوسل في تجانك وتجانهم الي من انا عبده صاحب العرض الامام الهادي القايم والمولي حسبي ونعم النصير المعين نم . . . والشكر للامام القايم الهادي عبده

4308.

1) Mq. 318, 9, f. 49b-52a.

تقلید بنی جراح 'Titelüberschrift: تقلید بنی

توكلت على المولي الحاكم المنزة عن :Anfang الصفة والحدّ . . . من العبد المقتنى الناصح . . . التي الاميزين السيدين . . . عماد الدولة وعميدها . . . اعنى جابر سليل الطهارة . . . وزماج ولدي مفرّج عليل الحقايق ومفيدها . . . أما بعد فالحمد للمولى الحاكم المازل بامرة لموجدات الازل الدخ

Bestallung der Benü garrah zu der Wirksamkeit, für die Lehre des Imam Propaganda zu machen. Dieselbe ist an 2 Brüder des Geschlechts gerichtet, von denen der eine Gabir und der andere Zommah heisst.

المنتقم من المشركين ومرتدين والناكثين :Schluss بسيف المولي الحاكم الد العالمين عن ولموليها الطاعة

2) Mq. 318, 10, f. 52^a-57^b.

الرسالة الموسومة بالحربية تنبي من العبد: Anfang: توكلت على مولانا البار العلام ... من العبد: Anfang: بهاء الحديق ولسان المومنين ... التي الامراء السادة أل تنوخ الاصفياء الحقين ... اما بعد فالتوحيد والاعظام والاجلال والاكبار ... سدنة لطاعة المولي الالم الحاكم المخ

الموحدين الي الافضال الاشرف الاعلي :Schluss انه على ذلك قدير وبكل شيء خبير بصير'

Abschrift, nach der Unterschrift, vom Anfang des Gom. II des 10. Jahres (1026) des Inām; zuletzt: على منته على اوليائه بالامام الهادي عبده تند

Dieselbe Schrift in Mo. 222, 1, f. 1—5°. Titel und Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt f. 1°: بالمكايد والاغتيال فقال بما ابعدتنى (der grösste Theil der Scite ist wegen der Löcher und abgescheuerten Buchstaben nicht zu lesen).

3) Mq. 318, 11, f. 57b-60b. Titelüberschrift:

الر" الموسومة بالتعنيف والتهجين لجماءة من بسَنْهُورَ من تُتَامِةَ الكاتبين العِجِيسيين

توكلت على الحاكم المولي الاله . . . التي جميع من عبد عرف امامه ومولاه . . . التي جميع من بسنهور من كتامة الكادمين والاولياء المحقين . . . الما بعد فالجلال والعزة والحمد . . . للمولي الاله الحاكم . . . الذي جعل توحيده عزا ومنجاة المح

Tadelt den Abfall und Unglauben der Leute in Sanhur (zu Kutame in Aegypten gehörig).

Schluss: والنصجة لمن البصر لنفسه من الموقنين البصر لنفسه من الموقنين تمت والمناسبة التوكل على ولتى الحق وبم استعين تمت المحد المح

Dieselbe Schrift in Mo. 222, 2, f. 5b-9a.

4309.

1) Mq. 318, 12, f. 61a-65b.

Titelüberschrift:

[الرسالة] الموسومة برسالة الوادي رسالة الي دعالا التوحيد بالبلد الميمون الطاهر الوادي ولجميع من شملته دعولا الحق فاجاب لدين الامام القايم الهادي؛

توكلت على المولي العال لعلّة العلل :Anfang الأنه . . . من العبد الهقتنى بهاء الدين . . . تلكرة لدعاة التوحيد بالبلد الميمون الطاهر الوادي أما بعد فالعزة والعلا والحجد . . . للمولي المنزه عن معانى التحديد والادراك

Ermahnung zum Glauben und Warnung vor den Stricken des Teufels, gerichtet an die Sendboten und Alle, an welche die Aufforderung derselben ergeht, im Lande Elmeimun, in dem HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Thalbett; zugleich mit Empfehlung seiner an sie abgeschickten Tochter المستاد ابو الحسن تقى Bruders الاستاد ابو الحسن تقي.

لمشاهدة العقاب والخزي والنكال النازل Schluss: لمشاهدة العقاب والخزي والنكال النازل على المجابة هذا

Die letzten Worte des Schlusses fehlen hier; denn nach f. 65 ist 1 Blatt ausgerissen. Dieselben sind, nach Mo. 222, f. 15°: القسم جدير، قوبلت والحمد لمولانا وحده والشكر للامام الهادي عبده المادي عبده والشكر للامام الهادي عبده عبده والشكر للامام الهادي عبده الموادي عبده والشكر للامام الهادي عبده الموادي الموادي عبده الموادي ال

2) Mq. 318, 13, f. 66-81b.

Titelüberschrift fehlt. Dieselbe ist — nach Mo. 222, 4, f. 15°—:

الرسالة الموسومة بالقسطنطينية المنفذة الي قسطنطين متملك النصرانية

Der auf f. 66° zuerst vorkommende Text ist: ومدافر الدهور وامره المبدع. (Die Lücke im Anfang entspricht: Mo. 222, f. 15°, 6 bis f. 16°, 7.)

Warnung an die christlichen Bischöfe, Patriarchen etc., sich nicht bei den im Evangelium (des Johannes) über das Wiederkommen des Messias vorkommenden Stellen zu beruhigen, und Aufforderung, an den Imam und dessen Lehre zu glauben. Zunächst an Constantin, Sohn des Ermanus (Romanus), gerichtet.

فوحق الحق لكانكم بعظيم ما توعدون: Schluss ولكل اجل كتاب وسوف تعلمون وستذكرون ما اقولة لكم وافقض امري الي ولئي الحق فاجرة غير ممنون'

Nach der Unterschrift geschrieben im Çafar des J. 11 des Imam (1027) und im 7. seiner Abwesenheit. Zuletzt: والشكر لمسيح الامم وهاديها عبده

Dieselbe Schrift in Mo. 222, 4, f. 15-33.

1) Mq. 318, 14, f. 81b-96a.

الرسانة الموسومة بالمسجية :Titelüberschrift وام القلايد النسكيّة وقامعة العقايد الشركيّة

توكلت على المولي الاله الحاكم :Anfang ... من العبد الفصيح ومعلوك السيد الهادي المسيح الي جميع من تقرب الي اللاهوت بحقيقية القربان ... السلام على اهل التوحيد والدين الح

Verwirft die verkehrten Ansichten vieler Christen über die Wiederkunft Christi und ermahnt zur Befolgung der Lehren des Imam.

في اصول الاديان بعد الاذان في :Schluse في اصول الاديان بعد الازمان والحمد لمولانا والحمد للعصر مسيح الازمان والحمد لمولانا عبده تمت وحدة والشكر لمسيح الامم وهاديها عبده تمت Dieselbe Schrift in Mo. 222, 5, f. 33—49.

2) Mq. 318, 15, f. 96°—109°. Titelüberschrift:

الرسالة الموسومة بالتعقب والافتقاد لاداء ما بقى علينا من هذم شريعة النصاري الفسقة الاصداد

توكلت على المولي الألم الحاكم : Anfang من العبد المقتنى الناصح . . . الي المحكوم عليه بعد ارمانوس الهالك يعنى الارخن مخائيل الممنحن بخرف المكسورة الناب ابنة قسطنطين . . . والي جميع فرق النصرانية النجسة الطاغية . . . والي بعد فالحمد للمولي الالم الحاكم الح

Polemisirt gegen die christliche Auffassung verschiedener Stellen der Evangelien, spricht über Johannes den Täufer und verschiedene Gleichnisse und ermahnt zur Umkehr zu der rechten Lehre. Von Elmoqtana gerichtet an den Archonten Michael (Kaiser Michael, Gemahl der Tochter Konstantins).

وصلاته عليه ما اختلف جديد Schluss: النور والظلمة ومرج بحر الخلاف والجهل ودمغه بحر الحقايق بالدلايل والبرهان وهو حسب عبده الصعيف المقتنى في البوم المهول اذا انقصت مدّة الحجل والشيصبان تمت . . . والشكر لقايم الحق عبده

Dieselbe Schrift in Mo. 222, 6, f. 50 bis 63. (Am Schlusse fehlt 1 Bl. = Mq. 318, f. 108^b, Z. 10 ff.)

4311.

1) Mq. 319, 1, f. 2a-11a.

الرسالة الموسومة بمعرلج: Titelüberschrift الموقنين نجاة الموقدين وسلّم حياة الموقنين

توكلت على المولي الحاكم المنزة ... الكبرياء :Anfang والحدد والعظمة والمجد للمولى ... اما بعد فان الواجب على المرع العاقل والدين الفاصل ان يكون بعقله الميز لنفسه ناصحا الح

Anleitung zum rechten Glauben für die Einheitsbekenner u. Anhänger des Imam; handelt hauptsächlich vom Wesen des Schöpfers.

فليقنع بما سهل له مولاه . . . والمجد : Schluss القاهر الغالب على ما امتن به من الهام توحيده وتنزيهه ولوليه الشكر على امداده وتاييده وتنبيهه، تبت . . . نرجو العفو والمغفرة والاقالة،

Die 1. Zeile auf f. 2°: نسخت للعرص بحيث gehört nicht ويُومر به والحمد لولتي النعمة وموليها etwa als Schluss zu einer voraufgehenden und hier fehlenden Abhandlung, sondern ist eine Vorbemerkung des Abschreibers.

2) Mq. 319, 2, f. 11°—19° الرسالة في ذكر المعاد :Titelüberschrift والردّ على من عبّر عند بالغلط والالحاد

حروف بسم الله الرحمن الرحيم حدود :Anfang قايم الدين الحمد لله الذي جعل لاولياء دينه الفلج والغلب . . . أما بعد فانه ورد الي مقدس الحصرة الطاهرة ونزل بالقاهرة الزاهرة شيخ زعم انه من شيوخ الدين النخ

Ueber Trennung der Seele vom Körper und Verbleiben derselben und Widerlegen der abweichenden Lehre des الشيخ الشيزي (f.12^a. 18^b), unter Anführung von Ansichten des Pythagoras, Platon, Aristoteles u. Abū naçr elfarābi † 889/950.

والحمد للبار مولى العالمين بوساطة: Schluss وليد القايم لنجاة الموحدين وسلّم اليد تسليما نجزت والحمد لولتي النعة وهو حسبي ونعم المعين النصير

1) Mq. 319, 3, f. 19b-29b.

[الر"] الموسومة برسالة :Titelubersohrift التبيين والاستدراك لبعض ما لم تدركه العقول في كشف الكفر المحجوب من الالحاد والاشراك

Enthält Nachträge zu den Schriften التعقّب und كشف الكفر المحجوب, mit Beleuchtung verschiedener Qoranstellen; von Elmoqtana.

فلنختم نلك بالاعتراف بالتقصير : Schluss f. 29^a والحمد للمولي . . . فهو الوسيلة لجميع الامم في الادوار الي باري المبرؤات . . . المنزه عن التحديد والاشارات وهو حسب العبد الصعيف لنجاته بمولاه قايم الحق في يوم الميقات الم

Nach der Unterschrift verfasst im 21.

Jahre Ďū'lqa'da (428/1037) des Imām; zuletzt:
بسيف مولانا الحاكم وقوة سلطانه الد العالمين تنمت

2) Mq. 319, 4, f. 29b-38b.

Titelüberschrift:

الرسالة الموسومة بالاسرائيلية الدامغة لاهل اللدد والجاحود اعنى الكفرة من أهل شريعة اليهود

توكلت على مولانا الحاكم وحده Anfang: الحق . . . من العبد الخاصع الذابيل والبملوك لقايم الحق شطنيل حجة على بقية من تخلف عن الحق وانتسب التي الاسباط التسعة ونصف من بنى اسرائيل . . . والسبطين ونصف انطير الابابيل البراييين من الححد والسبطين ونصف الطير للمولي الحاكم المنتوة الح

Die Schrift polemisirt gegen die Juden und ladet sie ein, der Lehre des Elhäkim zu folgen.

وقد بلغت الغرض واديت حقيقية :Schluss المفترض فلنختم ذلك بالحمد للبار المنزه عن العدم والشكر لوليه هادي الامم تمت بمنة ولتي الامر 4313.

1) Mq. 319, 5, f. 38b-48b.

Titelüberschrift:

[الرم] الموسومة بأحد وسبعين سؤالا سعل بها بعص المدّعين الفسقة الجهال وايمّة الجور والصلال

بسم الله الرحمن الرحيم حدود قايم :Anfang الدين الحمد لله على ما الهم به من شكر اياديه ونع . . . أما بعد فانه لما كثرت . . . المدعين في هذا الاوان وعميت مسالك الحق على كثير من الاخوان الم

Erörtert 71 Fragen, von denen 10 der Thora, 10 dem Evangelium, 10 der Offenbarung (التنزيل), 10 dem Gesetz, 10 der Qorāndeutung (التناويل), 10 dem Gesetz, 10 der Tradition (خبر الرسول), 10 dem Verbot des Imām und die 71. der Verstandeslehre (المعقول angehören. — Die der Thora beginnen so: المعقولات العشرة من التوراة كلّم الله موسي وقال له قبل لهارون ان كان في رجل من خلفه وخلف وقال له قبل لهارون ان كان في رجل من خلفه وخلف الذا كان البارئ تعالى مطلع على ما في السرائير عالم بخفى الصهاير فما الحاجة الى انفاذ الوسايط بعهد وميثاق الح

ويهنعها من اعدائه واعداه والحمد : Schluss لله على نعمه وآلائه ولم الشكر على تتابع اياديه ومننه وعطائه وهو حسبي وبه في كل الامور استعين تهت

2) Mq. 319, 6, f. $49^{a}-65$.

(Bl. 49 am Rande (auch im Text) schadhaft.) — Die Schrift: kleiner, gedrängter, besser als bei 1.

Titelüberschrift:

[الرسالة] الموسومة بايضاح التوحيد لمن تنبية من سِنَة الغفلة وعرف الحق وابصر واثبات الحجة ببرهان المدين والرد على من اشرك بالباري وشك فيه وحجد الحق والحد والكر،

توكلت على المولي الاله الحاكم . . . من Anfang: العبد الاصغر المقتنى النصيح . . . احتجاجا على جميع اللل والامم . . . أما بعد فالحمد للمولي الاله الحاكم . . . قال العبد . . . لما نظرت الي فرق الالحاد وصلانتهم الم

Elmoqtanā widerlegt die Anfechtungen gegen die Lehre von der Einheit des Imam, und tadelt das Hervortreten derselben zur Unzeit. فقد بلغت الغرص فيما اشرت : Schluss f. 65% المولي المعرف المولي المعرف المعرف المعرف المعرف المنزة . . . والشكر لوليد تايم الحف المنتقم . . . من المرتدين والقاسطين وهو حسب عبده الصعيف المقتنى في يوم عرض الحلايف وتعلق الطلومين بالطالمين والقاسمين الطالمين بالطالمين الطالمين المين ال

Nach der Unterschrift geschrieben im 22. Jahre Ďū'lqa'da (429/1038) des Imām; zuletzt: والجاحدين واهل النفاف والعصيان' نجزت بمنة ولى الأمر قوبلت ومحت'

4314.

1) Mq. 319, 7, f. 66°-69°.

ذكر الردّ على اهل التاويل: Titelübers chrift

اللين يوجبون تكرار الاله فى الاقمصة :Anfang المنتخلفة يقال لهم هل الاله عادل ام جاير طالم فمن قولهم انه عادل يقال لهم كيف يوجب توحيده على جميع بريته الخ

Polemisirt gegen einige Auffassungen der Vertreter allegorischer Qorandeutung.

وعلى رحمته نعوّل ان يجنّبنا عن :Schluss افعال الخاطئين والمشركين بـقـدرته وهو الموسع للامم حلما وعلما وهو حسبي وثقتى بالقايم وكفا'

2) Mq. 319, 8, f. 694-75b

Titelüberschrift:

توبيخ ابن البربرية الرسالة المرسومة بالدامغة المفاسق النجس الفاضحة لاتباعه اهل الردة والبلس

بسم الالد الحق ومولي الخلف السلام :Anfang على جماعة الاخوان الحقين . . . من العبد الصعيف المملوك الرقى الخ

Gerichtet gegen Ibn elberberijje, der sich für den richtigen erwarteten Imam ausgegeben. Schluss: والحمد لمن لا تحدّه الانفاظ والانكار والاسماع والشكر للولي الهادي الامام القايم المطاع تمت

3) Mq. 319, 9, f. 75b-80b.

توبيخ لاحق :Titelüberschrift باسمك اللهم الي الطليق الخايب الناكث :Anfang ... ايها الخايب قد اوبقتك بعد الامهال ذنوبك الخ Tadel gegen den abtrünnig gewordenen Läßiq (und seine 2 Brüder) und Aufforderung zur Rückkehr zum Glauben.

والسلام على عقل العوالم وهادي :Sohluss الامم امام العدل قايم الدين وصاحب الميثاق والمنتقم بسيف العال من المرتدين . . . وحسبي تنقتى بقايم الدين وصاحب الامر والنهي والمنع والاطلاق تم . . . والشكر لقايم الزمان عبده

4315.

1) Mq. 319, 10, f. 81-90°. Titelüberschrift:

توبيخ الحايب العاجر سُكَيْنَ

وصل كتاب الشيخ الفاصل والجاعة ثبتهم:Anfang الله على طاعة ولي الدين . . . وقراته وفهمته الخ

Verdammt die Gewaltthätigkeit u. Grausamkeit des der Lehre feindeeligen Sokein. — Einige Jahre vorher ist die Abhandlung الحقايق verfasst (f. 87°): damit ist wol Mq. 316, 13 gemeint.

وما على الرسول الناصري سوي البلاغ المبين: Schluss والحدد لله وحده وبه استعين عم ... والشكر لوليه عبده

2) Mq. 319, 11, f. 90b-95b.

توبیخ ابن ابی حُصَیّد :Titeluberschrift

بسم الالم المصى لامره وارادتم اذا :Anfang احب بمشيئتم وكلمتم . . . وقد التصل بنا عن الجاعة المنتسبين الى الدين والايمان ما هم عليم من الاستكبار الخ

Elmoqtana richtet sich gegen den Ibn abū Euçajje und dessen der Lehre feindselige Bestrebungen.

وانا استودع الجماعة لله العالم بسراير :Schluss خليقته . . . والحمد لله مظهر حقه . . . وهو حسب العبد الصعيف المقتنى البري من تحديد القول بكان او يكون تم . . . والشكر لوليه الهادي عبدة

3) Mq. 319, 12, f. 95b-100°.

Titelüberschrift: توبيخ سَهْلِ

وصل كتاب الشيخ الفاصل الثقة الامين :Anfang وصل كتاب على جميعه وتحققت لسرعة اجابته الخ Wendet sich gegen den habsüchtigen und abtrünnigen Sahl. Es kommen darin zwei längere Qaciden gegen denselben vor; die erste f. 97° (17 Verse, Wäfir) beginnt:

وكيف حللت عقد الود سهل وافسدت الديانة با خؤون Die andere f. 99° (19 Verse, Ţawil):

خرجت بما قد كان فيك مكتّنا وابديت لنبا لا اعتذار لخزمه

Schluss:

وصرعة اهل البغى تاتى بغتة فمن كان منهم يستعدّ لقصمه المجزت بمنة ولى الآخرة تم . . . والشكر للامام الهادي عبده ؛

4316.

1) Mq. 319, 13, f. 100°-101°.

توبيخ حسن بن معلا :Titelüberschrift وصل كتاب الشيخ الفاضل . . . وسررنا :Anfang بسلامته وكمال كفايته . . . اعلم الشيخ انه وصل حسن بن معلاً ومعم آخر الخ

Gegen die lügnerischen Angaben des Hasan ben mo'alla in Bezug auf 'Ammar und Andere gerichtet. — Schluss: والحمد لله رب العالمين . . . وتعرّف الجماعة اننا لو وجدنا من ننفذ معد الكتاب لانفذناه ولو لا الخشية من التفريط فيه انفذناه في الترتيب والسلام' تمت

2) Mq. 319, 14, f. 101b-105a.

Titelüberschrift:

توبيخ الخايب مُحَلَّد الرسالة الصادرة الي الجاءة

بسم الاله الحاكم المورث مقاليد :Anfang السموات والارص . . . قد لطفنا بكم من الزمن الطويل في محكم الايات يا اهل الشطن والغفلة والسهو الخ

Gerichtet an die durch Mohalla verblendeten und abtrünnig Gemachten.

اقبلوا توبته . . . الا الخايب الناكث :Schluss . . . اعنى تحلّا الجاحد لنعته . . . همّاز مشّاء بتميم فمن اطّاع فلنفسه اسعد ومن عصي فلنفسه اللّ وابعد تمت المكاتبة . . . والحمد لله وبه نستعين وهو نعم النصير المعين' 3) Mq. 319, 15, f. 105°-107°.

رسالة البنات الكبيرة :Titelüberschrift

بسم اله الحق وعبده الامام الهادي :Anfang علا الخلف بلغني ايتها البنات الصالحات . . . الكن اصغيتن الي كلام المستزيدة الرنديقة المارقة واشتغلت قلوبكن بكذب الوقحة الفاسقة الخ

Richtet sich gegen die Glaubenslauheit der jungen Mädchen in Folge der Einflüsterungen zweier nicht speciell genannter abtrünnig gewordener Weiber. — Schluss: من قرأها بين يمدي شاك فيها أو مخالف لها أو الناعها الي غير أهلها ولو علمتن حيال الوقت لامتنعتن من الاكل والشرب والمنام من قراشرب والمنام تنت . . . والشكر لوليد الهادي الامام

4) Mq. 319, 16, f. 107b—109a.

رسالة البنات الصغيرة :Titelüberschrift

توكلت على مولانا الاله الحاكم . . . Anfang: أيتها البنات الغافلات الناسيات للحف المدّعيات قد وعظتكن من الزمن الطويل بقوارع الحجم البالغات الم

Ermahnung an die jungen Mädchen, sich dem Unglauben u. der Gleichgültigkeit zu entreissen.

والحد لاله العالمين والشكر لوليه القايم: Schluss حقيقية الدين المنتقم بسيف الحق من الجاحدين والناكثين والمارقين٬ تمت . . والشكر لوليه عبده٬

4317.

1) Mq. 319, 17, f. 109a—112b.

Titelüberschrift:

المقالة في الردّ على المنجّمين

على البار المنزة عن الحدّ والعدم :Anfang توكلت وبالهادي القايم اعتصمت وتوسلت قال العبد المقتنى المنحن بفراعنة الدين . . . الذي حدانى على اثبات هذه المقالة الج

Gegen die Sterndeuter, als Verkenner des göttlichen Wesens; von Elmoqtana.

والحجد للمولي الالغ الحاكم . . . والشكر :Schluss لولية وعبده الهادي الى دين للق ذى المن والفصل والطول وهو حسب عبده . . . الصعيف القرّة الآبة والحول تمت 2) Mq. 319, 18, f. 112⁶—115⁶. Titelüberschrift:

الرسالة الموسومة ببدؤ الخلف

بسم الم الحق ومبدع علة الخلق ان :Anfang احسن ما ابتدأ بم حمد البار المنزه عن الازل والازلية الح

Ueber die Erschaffung der Seele und ihrer Regungen und ihr Verhältniss zum Verstand; von Elmoqtanā.

فلنختم هذا الكتاب بالحمد للمنعم : Schluss الفرد الصمد . . . وهو حسبنا وبه نستعين في جميع الامور ونعم المعين النصير تمت . . . على لسان عبده بهاء الدين ولسان المومنين . . . الجناح الايسر والحدّ الرابع الآخر الاصغر والسلام

3) Mq. 319, 19, f. 1150—117a.

[الر"] الموسومة بالموعظة :Titelüberschrift

توكلت على من انكر وجوده الشاكون :Anfang الملحدون . . . من العبد الماحن بابالسة الدين. وطفاة الادوار الي جميع من تأسّم بسمة التوحيد الخ

Vermahnung, das Jenseits und die Auferstehung betreffend.

حسبي ثقتي بالقايم على كل نفس :Schluss بما كسبت في دار المعاد بعد حصرها وانكارها بما كسبت في دار المعاد بعد حصرها وانكارها بما كالم Nach der Unterschrift verfasst im J. 21 والشكر :zuletzt (428/1037); zuletzt لقايم الحق عبده

4) Mq. 319, 20, f: 117^a—118^a.

Titelüberschrift: المواجّع

السلام على الامام الدال على الله :Anfang حقًا حقًا السلام على امين البار وغاية اولي النها السلام على قايم الحقّ الخ

Gehorsamste Vorstellung an den Imam, das Gute in den Schriften und Reden des Verfassers sich und das Verkehrte darin ihm zuzuschreiben und Bitte um sein ferneres Wohlwollen; von Elmoqtana.

خِدْ بعفوك يا مولاي على العبد :Schluse البيايس الفقير فانت نعم المولي ونعم العفو القدير، 4318.

1) Mq. 319, 21, f. 1184-1186. Titelüberschrift:

مكانبة الشيخ ابى الكتايب

اعلم يا اخى ان عملي وعملك ينظر :Anfang فيد من لا يحيف ولا يجور فاتحقف ان مولي الخلف هو القايم على كل نفس الخ

Vermahnung zur Selbstveredlung und Besserung, an Abū 'lketāïb gerichtet.

وإنا استودعك لمن ودايعه تحفوظة Schluss: Y وإنا استودعك لمن ودايعه تصيع . . . والحد لمن ليس له نعت ولا حد والشكر لوليه عبده لوليه السادف بالوعد عبده المولية السادف بالوعد عبده المولية المولية عبده المولية عبده المولية عبده المولية عبده المولية عبده المولية عبده المولية المولية عبده المولية عبده المولية عبده المولية عبده المولية عبده المولية
2) Mq. 319, 22, f. 119-120b.

منشور الى آل عبد الله: Titelüberschrift كتابنا اليكم ايها الاخوان الاطهار :Anfang السفوة الابرار الموحدين الازهار . . . من المستقرّ بالحصرة الطاهرة الشريفة الخ

Entschuldigt das Benehmen gegen 2 Personen aus dem Geschlechte 'Abdallahs, den رأين und den مغزى, die sie mit Unrecht beargwöhnt hätten, und fordert sie auf, in diesen schwierigen Zeitläuften geduldig auszuharren.

Das Schreiben ist durch Abū 'abdallāh mohammed essindī (السندي) übermittelt; abgefasst am 14. des Ďū'lqa'da des Jahres ?.

قد ضاف عن طلبة بلوغ نهاية :Schluss الامر والحمد لله على انعام ما اولاه بعد الكشف من الستر؛ تمت . . . والشكر لوليّ الزمان عبده؛

3) Mq. 319, 23, f. 120b-122c.

جواب كتاب السادة :Titelüberschrift لو كانت الادوات تبلغ الارادات اطال :Anfang الله بقاء السادة الاخوان . . . لعكفنا على كتابهم الجلتي عندنا الشهتي الي نفوسنا الخ

Antwort auf den Brief "der Herren", die Nothwendigkeit der Standhaftigkeit betonend.

وتحن نستودع جماعتكم لمن لا Schluss: تخيب الودايع في اوليائه . . . وقد ضافي الزمان عن المكاتبة والجواب وانقطع لحدّته القول والخطاب تمت

4) Mg. 319, 24, 6.122 — 123b. Titelnberschrift:

الكتاب المنفذ على بد سرايا

اطال الله بقاء الشيخ الخير الفاضل Anfang: والمتعدد والمتعدد والمتعدد والمتعدد والمتعدد المتعدد المتعدد المتعدد المتعدد المتعدد المتعدد المتعدد والمتعدد والمتعدد والمتعدد والمتعدد والمتعدد المتعدد والمتعدد والم

Eine Art Handelsbrief, mittelst des Seräjä überschickt, in welchem über den Leichtsinn eines jungen Burschen Jahjä geklagt wird, der mit Hülfe anderer Kaufleute Waaren unter der Hand verkauft und den Ertrag vergeudet hat, statt sie an ihren Bestimmungsort zu befördern. Zuletzt steht, es gehe das Gerücht, Sicilien sei von den Griechen erobert, hoffentlich aber sei es nicht wahr. — Schluss: وقد وصل الينا أن صقلية اخذوها الروم خالله يبطل ذلك ولا جعله من صحيح والسلام

4319.

1) Mq. 819, 25, f. 124°—125°. مكاتبك تذكرة Titelüberschrift: مكاتبك

كتابي الي اهلي واخوانى البررة Anfang: كتابي الي اهلي والخوانى البررة المحقين الكارا لمن تلاتر ودعا . . . ونهيمًا عن اتباع من عاند الحق الم

Ermahnung zur Befolgung des Rechts und der rechten Lehre überhaupt und Warnung vor dem ungebührlichen Verhalten des Güterinspectors (الوكيل المؤتمى كان على عمارة الصياع) und seines Helfershelfers, des verlogenen ابو النقص.

استودع كافتكم لله . . . وسلامه وصلواته :Schluss على رسوله السادق الامين الى جميع الامم وعلى آله الطاهريين معادن الخير وسبل النعم' تنت . . . والشكر لقايم الزمان عبده'

2) Mq. 319, 26, f. 125*-127b.

مكاتبة نصر بن فتوح :Titeluberschrift وصل كتاب الشيخ الفاصل ... ووقفت :Anfang عليه وفهمنا جميع ما ذكره النخ

Klagt über allerlei Unordnungen in der Bewirthschaftung von gewissen Ländereien,

namentlich auch von Seiten des Inspectors und seines Helfershelfers مُشرُّف, tadelt den Hasan den Aelteren und besonders den Mas'ud, trifft allerlei Anordnungen und befiehlt dem Nacr ben fotüh, dem 'Ammär beizustehen mit Rath u. That.

غلا تذكر حال عمارة الصيعة فقد فك :Schluss همان الصيعة وقد وهب ما فيها من الآلة وما تبقًا فيها لمن يقوي على مطالبتهم ولا يظلمهم والسلام

3) Mq. 319, 27, f. 127b-129a.

منشور أبي علي :Titelüberschrift وصل كتابك يا اخى والعزيز على :Anfang . . . ووقفت عليد وشكرت من لا يخيب شكره فهذا يا اخي كلّم شيء قد فات الخ

Betrifft Zerwürfnisse und Unordnungen in der Gutsverwaltung, speciell des Ibn temim und des Ibn sukeine (ابن سكينة) und belobt die Redlichkeit des Abū 'alı ibn wahb, und giebt noch einige besondere Anordnungen.

والله الخليفة على الجماعة مالك الحمد : Schluss والشكر وهو حسبي ووليّه المنتقم من أهل الغدر والنكر والسلام لآل عبد الله وآل سليمان تمت

4) Mq. 319, 28, f. 129a-130a.

السجل الوارد الي نصر :Titeluberschrift وصل كتاب سيدي الشيخ الفاصل . . . :Anfang ووقفات على جميعه وحمدت الله على كمال سلامته الخ

Verhaltungsregeln für Nacr in Betreff gewisser Landparzellen und in Bezug auf علواك يا بن معلاً und Anfrage wegen ابو المعالي und Anderer.

من الخرصة المدّعين ويصل بقرب الجامع: Schluss الازهر والحمد لمولانا وحده والشكر لقايم الزمان عبده،

4320.

1) Mq. 319, 29, f. 130°-131°.

منشور الى جهاعة :Titeluberschrift أبي تنراب وشيوخ المواضع من الاهل والاسحاب

اطال الله بقاء اخوانى الشيوخ :Anfang انطهرة وحسن نياتهم . . . وقد علم الله تعالي تطلعى الى ميمون غرر الشيوخ الديانين . . . اعنى الشيخ ابا السرايا وابا محمد وابا عروس وابا عبد الله وابا جمعة وابا محمد ايصا ومن حوزتهم من الاخولا . . . كتابي هذا يصل الي جميعهم الخ

Empfehlungsbrief für ابو الشبل, den Ueberbringer des Soßreibens an die Freunde des
"Abā turāb, von Elmoqtanā. — Schluss:
لكن يكون هذا الكتاب مقررا في بد الشيخ ابي الشبل
والجد لمولانا وحدة وهو حسبي ونعم النصير المعين

2) Mq. 319, 30, f. 1314-1324.

رسالة جبل السّهّان .Titelüberschrift

توكلت على مولانا وتنزّه ذكره وشكرت :Anfang قايم الحق امره من العبد المقتنى الناصح . . . التي جميع اهل الحق بالجبل الطاهر الانور اعنى جبل اهل الفصل والسدق والوفاء جبل السُمّاق الح

(Das Gebirge Essummaq gehört zum Gebiet von Haleb. Elqazwini I 14f).

Die Zeit der Erfüllung ist nahe: die Bewohner von Essummäq, Anhänger der Lehre, werden ermahnt, sich darauf vorzubereiten; von Elmoqtanä. — Schluss: المنزّة عنّا المنزة عند بالبصاير والافكار والشكر لولية . . . وهو حسبي ووسيلتي الي السكناء في دار القرار؛

Nach der Unterschrift verfasst im 21. J. Rab. II des Imam, 428/1037.

3) Mq. 319, 31, f. 1326—1336. Titelüberschrift:

منشور الى آل عبد الله وآل سليمان

توكلت على المولى المنزّه عن الفكر :Anfang والتحديد . . . من العبد المقتنى الناصح . . . الي الاخوان الطهرة من آل عبد الله وآل سليمان السلام على من ازمع الدخ

Aufforderung des Elmoqtanā an die Familien-Angehörigen des 'Abdallāh und Soleimān, sich auf die kommenden Ereignisse vorzubereiten, weder lässig im Glauben zu sein noch Einflüsterungen Gehör zu geben. Seili Errazīn soll die Namen der Thatbereiten aufschreiben im Geheimen und diesen Brief im Geheimen

und sicher an die Familie 'Abdallähs schicken und dann Botschaft an den Seili und seine Vertrauten in Elbistän (im Gebirge Essummaq) befördern, allenfalls auch an Abū turāb, ohne Verzug.

وقد جعلت لك النظر في جميع :Schluss الإملاك ومطالبة من عليد دَيْن واقتنصاه تمت

4321.

1) Mq. 319, 32, f. 1336—1356. Titelüberschrift:

منشور رمنر لابي الخيبر سلامة

كتبت اطال الله بقاءً اخى الشيخ :Anfang ابي الخير سلامة . . . من المستقرّ بالاسكندرية في شهر شعبان . . . قد اتصل بنا يا اخى ما بناحيتكم من تغيير احوال التجارات الخ

Winke an Abū 'lhair selāme, allerlei Handelsnotizen enthaltend, auch einige Personalien und
tadelnde Bemerkungen über den eigenmächtigen
und den abtrünnigen Hasan, wohnhaft in
ابوالحلي
Der Brief soll zur Nachachtung u. etwaigen
Besserung dem Abū 'lhalj mitgetheilt werden.

Schluss fehlt; das Vorhandene bricht (dicht vor dem Schlusse) ab mit den Worten: والحمد لله مهلك الخونة ومعيز اعمالهم وماجل خزيهم على ما احتقبوه ومقرب فصجتهم قبل ورود آجالهم المده f. 135 fehlt wol nur 1 Blatt.

2) Mq. 319, 33, f. 136—137. Titel fehlt; wahrscheinlich: منشور الشرط والبط

Anfang fehlt, wahrscheinlich nur 1 Blatt. Das Vorhandene beginnt mit den Worten: القول وهذا من اعظم النجس والفسف فأن كانوا الشيوخ الخ

Ermahnung an die Seihs, sich nicht einzubilden, dass man ihnen Unrecht anthun wolle; schon habe der Briefschreiber in 2 Schreiben, durch Sa'd elhalebi und durch Abū 'śśibl überbracht, um Nachsicht und Verzeihung gebeten, und diese zu üben, sei Pflicht. Den Zeichen der Zeit könnten sie sich unmöglich verschliessen; sie sollten seinen Ermahnungen Gehör schenken.

Zuletzt werden noch Leute aus dem Lande des Nordens (بلد الشيال) wegen schlechter Handlungen getadelt, Abū soleimān dāwūd gelobt und von dem Kummer des Hasan, Bruders des Soleimān, gesprochen. Von Elmoqtanā.

والحمد لله المنزة جبروته وعلائه ... Schluss: ... والحمد المنزة جبروته وعلائه ... وهو حسب عبدة الصعيف المقتنى في يوم يندم فيه المبطلون ... وقيامة بسيف الحق والعدل على من افك عنه جحد حقه وآلائه تمن

3) Mq. 319, 34, f. 137^b—139^b. Titelüberschrift:

مكانبة الي الشيوخ الاؤابين

بسم الله الرحمن الرحيم حدود قايم :Anfang الدين الحسن الله عون الشيوخ الطهرة الاؤابين . . . ايها الاخوان قد فرغت من عدد الحق ازمنة المرقة الن

Vermahnung an die Brüder zur Frömmigkeit und Festigkeit im Gehorsam und zur Nachsicht gegen Umkehrende und Aufforderung, sich mit ihren Seihs an sicher geschützten Oertern aufzuhalten; von Elmoqtana.

الحمد لله الذي تنزه بحجز العقول :Schluse عن كنه وليّه . . . وهو حسب عبده الصعيف . . . ويقوم القايم بسيف العدل على من ارتد وتنكس ويقوم القايم بسيف العدل على من ارتد وتنكس تمت . . . والشكر لوليه الهادي عبده .

4322.

1) Mq. 319, 35, f. 139^b—141^b.

منشور في ذكر اقالغ سَعْدِ :Titeluberschrift

بسم الله الرحمن الرحيم حدود قايم: Anfang الدين كتبت اطال الله بقاء اخوتى اهل السعادة . . . عن آلاء جمد الله متظاهرة . . . وصلت مكاتبة جميعهم . . . وفهمتها على تباين درجاتهم واصقاعهم الخ

Edict des Elmoqtanā, an Einigen Nachsicht und Gnade zu üben, die ihrem früheren Irrthum entsagt haben und ihren Abfall bereuen; so in Betreff des Sa'd, Mohammed und Gerrāh, und besonders des Abu 'lqāsim naçr.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

والحمد لله المنزّه عن عبارة الفاظ .Schluss دوي الكمال المتألّهين . . . وهو حسب عبده الضعيف المقتنى في يوم حشر الخلايق . . . يوم يعض الطالم على يده . . . وينسخ لسعد بعد تفريره عند الشيخ انبي القاسم نصر لجدث الله المائة والشكر٬ تمت

2) Mq. 319, 36, f. 142—143b. Titelüberschrift:

مكانبة رمز الي الشيخ ابي المعالى

وصلت مكاتبة الشيخ الطاهر الزكي . . . Anfang ووقفت على مصمون فصولها وتصفحت مبانى ارآثه الخ

Antwort auf ein Schreiben des Abū 'lme'ālı und Verhaltungsregeln.

والحمد لله كما هو اهله وصلواته على :Schluss رسوله وآله وسلم تسليما وحسبنا الله ونعم الوكيل؛

3) Mq. 319, 37, f. 143^b—147^b. Titelüberschrift:

منشور الي المحلّ الازهر الشريف

توكلت على مولانا الغفور البار اله Anfang: العالمين ... العالمين ... العالمين ... العالمين المحلوك لولى الازهر الشريف الي جماعة شيوخ الديانة بالمحلّ الازهر الشريف ... السلام علي من نظر الي حقايق الحكمة ... أما بعد فالحمد للمولى الاله الحاكم البار الم

Erlass an die Seißs in dem hohen "Glanzort", fest im Gehorsam zu stehen und den rührigen Gegnern gegenüber in dieser bald kommenden Entscheidungszeit besonnen und fromm aufzutreten; zugleich mit Anführung einer Menge von Personen und Schreiben nebst Aeusserungen ihrer Gesinnung.

والحمد للالم المنزه عن الغايات . . . وانا :Schluss استودع جماعة اخوانى لمن الودايع في حفظه لا تباح وهو حسبي وبد استعين وهو نعم النصير الفتّاح تمت

4323.

150°. 147°—150°. (150°). Mq. 319, 38, f. 147° (150°). منشور نصر بن فتوح :Titelüberschrift وصلت مكاتبات الشيخ الخير الدين :Anfang (مملت على ما سهل منها وقبصت على ما حمله من جهة اصحاب الديون الخ

Erlass an Naçr ben fotuh. Die Zeitläufe seien bedenklich, man müsse den Gegnern gegenüber in Wort und That vorsichtig sein. Schreiben des Abu 'lhasan 'alı werde ihm durch Abū 'sserājā essirāģ (السراح) zugegangen sein: sonst solle er an ihn schreiben und ihn auf den rechten Weg zurückzuführen suchen, auch die Seils der Familien 'Abdallah und Soleiman wegen ihres Verhaltens loben. Ueber das auffällige Verhalten des غنام solle er berichten, auch über Abū 'ddar' (ابو الدرع) und seinen Bruder Tabit (ثابت) und deren Anhang von den Leuten des Hages (اهل الجما); auch wie es denen in البشتان gehe und die Familien 'Abdallah und Soleiman nicht unerwähnt lassen; auch wie es um 'Alı ben elhosein stehe. Tirad (طراك) soll zu Gnaden aufgenommen werden; Kamil sei todt, zu ihrem wahren Glücke. Diesen Brief befördere Abū ģem'a (ابو جمعة); er solle denselben nicht aus Händen geben, ihn aber allen Brüdern vorlesen.

قبل وصول كتابك ليعرفوا مانة ولى :Schluss الزمان ويتأذبوا بما هو آت وبما قد كان' تمت

2) Mq. 319, 39, f. 150b-152b. Titelüberschrift:

مكاتبة رمز الي آل ابي تراب

وصلت مكاتبة الشيوخ اخوتى . . . Anfang: ووقفت على مصمونها وتصفحتها . . . فوجدتها تنبي عن ضماير طاهرة الخ

Behandelt einige Handels- und landwirthschaftliche Angelegenheiten, erwähnt dann und
zum öfteren den طراد الخرمة, der der Lehre
aufs Aeusserste feindselig sei und sich jetzt
beim ابن الكردي in Micr aufhalte, der gleichfalls dort wie früher in Syrien ihr heftiger
Gegner war; er müsse beseitigt werden. Dieser
Brief solle an die Familie Soleiman und 'Abdallah mitgetheilt werder.

والحيد لله رب العالمين وصلواته على رسوله: Schluss التي الخلف اجمعين وسلم وحسبنا الله ونعم النصير المعين ... والله يخير في ذلك بننه وكرمه ولطفه والسلام؛ 4324.

1) Mq. 319, 40, f. 1526-1556. Titelüberschrift:

الرسالة الواصلة الي الجبل الانور

بسم الله الرحمن الرحيم حدود قايم :Anfang الدين وسل كتابك يا اخي والعزيز علي . . . على يد الاخ الخير انبي الحسن المحلي . . . وقريًناه وفهمناه الرخ

Elmoqtanā klagt über Noth der Zeitlage; der erhaltene Brief sei über die Zustände der Genossenschaft zu kurz; er (der Briefsteller) habe schon zuvor vom Abfall Mehrerer gehört, die Anhänger der Anordnungen des geworden seien. Aber die Zeit der Vergeltung u. Strafe nahe. Die Abtrünnigen werden hart verurtheilt und zur Einsicht u. Umkehr aufgefordert.

والحمد لله العال مدهر الدهور: *Schluss f.155 ... والسلام على عقل العوالم وامام الوري . . . وهو حسب عبده الصعيف المقتنى في اليوم الذي لا عصمة فيه الا لمن اعتصم بالقابم . . . المنتقم ممن اشرك وقسط وعال عن الحق وعدل؛

Nach der Unterschrift verfasst im Ramadān des 26. Jahres des Imām (498/1042); zuletzt: والشكر لقايم الزمان عبده

2) Mq. 319, 41, f. 155b-158b.

مكانبة الشيخ الى المعالى: Titelüberschrift بسم الله الرحمن الرحيم حدود قايم: Anfang الدين كتبت اطال الله بقاء الشيخ الخير واخوته ... ووصل كتابه ... ومصمونه وشكرت ذا العزة الوهاب الح

Elmoqtana klagt in diesem Schreiben an Abu 'lme'alı über die Falschheit der angeblichen Anhänger der Lehre. Die Zeit der Erfüllung stehe bevor, der Rath, sich darauf gefasst zu machen, sei Jedem zu geben. — Schluss f. 158°: وهو الشكر لولتي العقل القالم المنافئ في يوم تنقطع فيه وصايل الساب المدّعين ويصح الفلح لاهل الساني والامانات،

Nach der Unterschrift verfasst im 26. Jahre des Imām (488/1042); es wird daselbst noch geklagt, dass jetzt alle Kenntniss über die Zu-

stände und sogar die Namen der Familie 'Abdalläh fehlen und um Auskunft gebeten, wer davon noch der rechten Lehre anhange; zuletzt: ونحن وس عندنا خضكم بالسلام التام واطيب التحيات 'ثنت

3) Mq. 819, 42, f. 158⁶—159⁶. Titelüberschrift: منشور الغيبة

بسم الله الرجى الرحيم حدود تايم الدين Anfang: 4 الي اهل الرصاء والتسليم اهل الطهارة والنقاء والسلامة الخ

Abschieds-Edict: eine Vermahnung an die gläubigen Anhänger der Lehre.

والحد لله المنزه المتان ... والسلام على ولت .Schluss القيامة القايم . . . وهو حسب عبده الصعيف الراجي لرحمته في يوم تنقطع فيه وصايل الانساب وتتحلّل معاقد الغدر' تم المنشور . . . والشكر لوليّه عبد»'

4325.

Mq. 470, 1, f. 1-11b.

الرسالة **الدامغة للفاسق:** Titelüberschrift الردّ على النُصَيْرِيّ لعنه المولي في كل كَوْر ودَوْر

توكّلت على مولانا البار العلى سجانه :Anfang أما بعد الدكم المولي بتاييك انه ورد الى كتاب الفه بعص النصيرية الكافرين بمولانا جلّ ذكرة . . . الغاوي للمومنين والمومنات الخ

Widerlegung der Schrift eines Noçairiers, deren Titel: ك^ا الحقايق وكشف المحجوب.

ومولانا بكم لخبير والسلام على :Schluss f. 11 كره المومنين والمومنات والموحدين لمولانا جل ذكره والموحدات والحمد والشكر لمولانا وحده وهو حسبنا ونعم النصير المعين تمت

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 1, f. 2—13. 373, 1, f. 1^b—13^b. 423, 1, f. 1—14 (der Titel f. 2^a auf farbigem Grunde in Goldschrift; Bl. 11 leer, doch fehlen nur die fünf Worte (إبذلك] وبايع ابا بكر وعمر وعثمان]). 524, 1, f. 1—9 (Titel fehlt; zu Anfang fehlen 2 Bl.; das Vorhandene beginnt: واحدة منكن أن مولانا. Schluss fehlt; f. 9^b bricht ab mit: واحدة منكن أن مولانا — Mq. 470, 8^b, Z. 2). We. 1550, 1, f. 1—17^a. Lbg. 214, 1, f. 1—12^b.

4326.

Mq. 470, 2, f. 11b-19b.

الرسالة الموسومة بالرضى :Titelüberschrift والتسليم الي كافة الموحّدين والي جميع من شكه في مولانا جل ذكرة وفي وليّه قايّم الزمان عمّ

من عبد مولانا سجان قدرة مولانا :Anfang وتعالي لافوته لما راي من امور المستجيبين جلاف ما شرطه عليهم من الوصايا في الرضى والتسليم لمولانا . . . فكتب اليهم كتابا يكون صلاحهم في قراءته الخ

Ermahnung, an Alle gerichtet, die an Gott und dessen Vertreter zweifeln.

Nach der Vorbemerkung beginnt die Schrift selbst so f. 12°: أما بعد الصبد الازل ومعلّ العلى والعالى بلا شبه ولا مثل الما بعد معاشر المستجيبين فقد بلغنى ما اصابكم من الضعف في اديانكم الخ

بسيف مولانا جل ذكره ولا معبود: Schluss f. 196 مسيف مولانا جل ذكره ولا معبود: والشراء والشراء والشدة والرخاء وهو حسبي وعليه توكلت وهو نعم المعين تن

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 2, f. 14—23. 373, 2, f.14—23. 423, 2, f.15—24. 524, 2, f.10—19 (zu Anfang fehlen 5 Zeilen). We.1550, 2, f.17—30. 1544, 4, f. 57⁵—82. Lbg. 214, 2, f. 12—21.

4327.

Mq. 470, 3, f. 19b-28b.

ر" التنزيد الي جماعة :Titelüberschrift التنزيد الي جماعة : الموحدين ورُفعت الى الحصرة اللهوتية وأطلقت

توكلت على مولانا البار العلام العلى : Anfang حاكم الحكم من المسالله الرجن الرحيم و يُعامّ عبده الامام من عبد عرف مولانا في الظهور والكتمان . . . أما بعد غانى احمد اليكم مولانا الذي لا مولى لنا سواه الخ

Nachweis, dass der Imām in seiner göttlichen Isolirtheit nichts gemein hat und nicht zu verwechseln ist mit den ihm untergeordneten Personen, auf welche die Ausdrücke الساس, الناطق الفتي الجدة الاساس, الناطق ومولانا سجاله منزّه عن حدود الدين :Schluss والدنيا لا يدخل في الأوهام والخواطر سجاله وتعالى عما يصفون والحمد والشكر له وحده وهو حسبنا ونعم النصير المعين أ

Darauf folgt noch die Unterschrift, wonach diese Abhandlung in der Unreinschrift vollendet ist im 2. Gom. des Jahres des المن على بن احده المنافقة من المشركين المنتجيبين المنتقم من المشركين المنتقم من المشركين لمن تمن يسيف مولانا وشدة سلطانه وحدة لا شريك لمن تمن

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 3, f. 23—33. 373, 3, f. 24—34. 423, 3, f. 24—35. 524, 3, f. 19—30. We. 1550, 3, f. 31—45. 1544, 5, f. 82—109. Lbg. 214, 3, f. 21—32.

4328.

Mq. 470, 4, f. 28b-34b.

Titelüberschrift:

[الر"] الموسومة برسالة النساء الكبيرة

توكلت على مولانا البار والعلام العلى :Anfang الاعلي . . . حروف بسم الله الرحمن الرحيم حدود عبده الامام سجانه من اظهر حكمته فاتجز بريته الخ

Die Anrede ist immer gerichtet an die نمعاشر الموحّدين. Die Schrift ist bezeichnet als رميطة und موعظة

والمولي بعد للك رسل كثيرة في الدين :Schluse يرسلهم كما يشاء وانما قصد بذلك على يدي رفقا بمن اتصل اليه وجلالة لهم وشرفا وعزّا والحمد والشكر للمولي وحده لا شريك له وبه استعين في كل الامور،

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 4, f. 33-40. 373, 4, f. 35-42. 423, 4, f. 35-42. 524, 4, f. 30-38. We. 1550, 4, f. 45-56. Lbg. 214, 4, f. 32-39.

4329.

Mq. 470, 5, f. 34b-38a.

الصُبحة الكائنة : Titelüberschrift رسالة من هادي المستجيبين المنتقم من المشركين بسيف مولانا سجانه الى اسحاب نشتكين العنقلين

توكلت على مولانا الغفور البار حاكم :Anfang الحكام وهو العزيز . . . بسم الله الرحمن الرحيم حدود عبدة المختار من عبد مولانا الحاكم الاحد الفود . . ومعلوكه حمزة بن على بن احمد هادي المستجيبين . . . التي مُعانِدُ ومن معه في الاعتقال . . . اعلموا هداكم المولي التي الحقايق . . . اما بعد فائد قد وصل التي رقعة من ابني القاسم مبارك بن على الداعي . . . يشكركم فيها الخ

Antwort auf ein Schriftstück des Abū 'lqāsim mobārek ben 'ah, das Wesen der Imāmschaft betreffend, dass es einheitlich, ungetheilt, gegensatzlos sei.

فابشروا واعلموا ان الفرج قريب اسرع :Schluss من لمنج البصر وسيعلموا المرتدون المنافقون لمن عقبي الدار والسلام عليكم اجمعين ورحمة المولي وبركاته

Mit der Unterschrift, dass dies abgefasst sei im Śa'bān des 2. Jahres des Hamza ben 'alı (409/1018); zuletzt: والحمد لمولانا وحدة في السرّاء والصرّاء والشدة والرخاء وهو حسبي ونعم النصير العين'

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 5, f. 40—44. 373, 5, f. 42—46. 423, 5, f. 42—46. 524, 5, f. 38—42. We. 1550, 5, f. 56—62. Lbg. 214, 5, f. 39—43.

4330.

1) Mq. 470, 6, f. 38°-39°.

نُسخة سجلٌ الجنبَي Titelüberschrift:

توكلت على مولانا علينا سلامه :Anfang ورحبته . . . بسم الله الرحمن الرحيم من عبد مولانا بالحقيقية والم الازلية الواحد . . . الي اخيه وتاليه ولي مصة علمه وثانية آدم الجزّوق الذي اجتباه بعلمه . . . ابو ابرهيم اسمعيل بن محمد التميمي . . . اما بعد يا اخى ابو ابرهيم . . . انى نظرت اليك الح

Bestallungs - Urkunde an Abū ibrahīm ismā'īl ben mohammed ettemīmī.

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 6, f. 44. 45. 373, 6, f. 46. 47. 423, 6, f. 46—48. 524, 6, f. 42. 43. We. 1550, 6, f. 62—64. Lbg. 214, 6, f. 43. 44.

2) Mq. 470, 7, f. 39^b-43^s. Titelüberschrift:

ويتلوه تقليد الرضى سفير القدرة

الحمد لمولانا وحدة لا شريك له Anfang: في السرّاء والصرّاء . . من عبد مولانا ومملوكه قايم الزمان . . . التي الشيخ الرضى سفير القدرة فخر الموحّدين . . . التي عبد الله محمد بن وهب القوشى الداعي . . . وكلت على مولانا البار العلام . . . حروف بسم الله الرحمن الرحيم حدود عبدة الامام من عبد مولانا الحاكم الاحد الفرد . . . ومملوكه حمزة بن على بن احمد . . . التي الشيخ الرضى . . . السلام عليك فانى احمد انيك اليك مولانا المح

Bestallungs-Urkunde an Mohammed ben wahb elqorasi errida.

فى جميع الامور فى الدنيا والدين : Schluss f. 42° ولله والشكر لمولانا وحده وهو حسبنا ونعم النصير المعين،

Nach der Unterschrift geschrieben im Śawwāl des 2. Jahres des Ĥamza (409/1019); zuletzt: وبد استعنت رمند الطلب وبد استعین تم

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 7, f. 46—49. 373, 7, f. 48—51. 423, 7, f. 48—52. 524, 7, f. 44—47. We. 1550, 7, f. 64—69. Lbg. 214, 7, f. 45—49.

4331.

1) Mq. 470, 8, f. 434-46b.

Titelüberschrift:

ويتلوه نسخة تقليد المقتنَى تقليدا صُتِيَ

اعلم وفقك المولي ومتحك سبيل الهدي المستجيبين . . . العلوان من قايم الزمان هادي المستجيبين . . حمزة بن على بن احمد التوقيع الي الشيخ المقتنى . . . ابني الحسن علي بن احمد الستوقى المعروف بالصيف . . . الحمد لمولانا وحله في السراء والصراء . . . من عبد مولانا سجانه ومملوكة قايم الزمان . . . النيخ المقتنى الي رابع الحدود النفسانييين . . . الشيخ المقتنى . . . ابني الحسن على بن احمد الستوقى الداعي السلام عليك فانى احمد اليك مولانا . . . أما بعد فانى احمد اليك مولانا . . . أما بعد فانى احمد اليك مولانا . . . أما بعد

Bestallungs-Urkunde an 'Ali ben ahmed essammüqi abū 'lhasan elmoqtana.

وسلام المولي عليك سلام رضى :Schluss ومحبة وعلى ساير الموحّدين ورحبة المولي وبركاته

Geschrieben im Śa'bān des 3. Jahres des Hamza من ظهور سنينه المباركة المولي حسبنا : عادية المباركة المولي المجانه وحده لا شريك له'

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 8, f. 49—53. 373, 8, f. 51-54. 423, 8, f. 52-56. 524, 8, f. 48-52. We. 1550, 8, f. 69—74. Lbg. 214, 8, f. 49—53.

2) Mq. 470, 9, f. 46⁶—47°. Titelüberschrift:

مكاتبة الى اهل الكِدْية البيضاء

توكلت على مولانا وحدة المناجز :Anfang لعبدة الأمام الهادي وعدة الي اهل الكدية البيضاء العالييين اهلها ' سلام عليكم :حسن نيّاتكم الخ

Aufforderung an die Leute von Elkidja elbeida, ihre Briese an den Vermittler حسى بن هبة الرقاء على المسلمة والوصاة بترك الاصغاء . Schluss التي شناعات الاوغاد فانها محنة واقعة باهلها والسلام، وكتب قايم الزمان خطم والحمد لمولانا وحدة،

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 9, f. 53. 54. 373, 9, f. 54. 55. 423, 9, f. 56. 57. 524, 9, f. 52. We. 1550, 9, f. 74. 75. Lbg. 214, 9, f. 53. 54.

4332.

1) Mq. 470, 10, f. 47°—48°.

Titelüberschrift: الإنْصِناء

من هادي المستجيبين المنتقم . . . Anfang: بتاييد المولي جل وعلا نطقت . . . وانتم معاشر الموحدين بالانصناء . . . الي توحيد مولانا دعوتكم البخ

Vermahnung an die Leute von Elinçina zur Ausdauer im Glauben. — Schluss: تكونوا يومئذ

Geschrieben im Gom. II des 3. Jahres des Hamza (410/1019); zuletzt: من سنينه المباركة والسلام وتقانى وبدائة وهو حسبي وثقتى وبد استعين تنت عليكم ورجمة المولى وبركاته وهو حسبي وثقتى وبدائه

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 10, f. 54. 55. 373, 10, f.55. 56. 423, 10, f.57. 58. 524, 10, f.52. 53. We. 1550, 10, f. 75—77. Lbg. 214, 10, f. 54. 55.

2) Mq. 470, 11, f. 48^a—49^b.
Titelüberschrift:

شرط الامام صاحب الكشف

توكلت على مولانا جل ذكرة الحمد : Anfang: لمولانا الحاكم منشى الحف ومؤيدة . . . من العبد المختار الي كافة اخوانه الدعاة الي توحيد المولى Enthält eherechtliche Bestimmungen.

فهكذا جري الحال بالعدل والانصاف :Schluss والسلام عليكم والحمد لمولانا وحده لا شريك له

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 11, f. 55-57. 373,11,f.56.57. 423,11,f.58-60. 524,11,f.53-55. We. 1550, 11, f. 77-79. Lbg. 214, 11, f. 55. 56.

4333.

1) We. 1543, 1, f. 1-26.

140 Bl. 8°°, c.14-17 Z. (20¹/2×15; 15¹/2×10-11em). Zustand: nicht ganz fest im Einband; im Anfang etwas unsanber, auch fleckig, sonst ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titelüberschrift:

شبط الامام صاحب الكشف

الشرط هو العلامة واشراط الساعة :Anfang علاماتها كما قال أن هذه اشراط القيامة وارمّتها الخ شرح شرط الأمام: Der Titel muss vielmehr sein

Der Commentar zu dem Anfang des Textes beginnt: توكلت على مولانا جل ذكرة المولي جل ذكرة الحولي على مولانا جل ذكرة المولية هو افراغ الجهد وبذل الطاقة في الاعتماد عليه . . . الحمد لمولانا الحاكم الحبد اعم من الشكر والدليل على ذلك الخ

Es bricht hier ab mit den Worten f. 26°: يسلم لهن الحملان على مثال ما يسلم التوم ريقال أن يسلم لهن الحملان على مثال ما يسلم التوم ريقال أن (161, 2, f. 124°, 5).

Schrift: ziemlich gross, gewandt, dentlich, im Ganzen gleichmässig, etwas vocalisirt. Ueberschrift grün, Stichwörter roth. — Abschrift c. 1180/1737.

Bl. 26b-29a leer, von einigem Gekritzel abgesehen.

2) Mo. 161, 2, f. 69-178°.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. (Auf f. 69*u. b je 13 Z.).

Derselbe Commentar. Titelüberschrift (grün): شرط الامام صاحب الكشف, wozu noch شرط الامام صاحب الكشف , wozu noch gesetzt werden muss. Anfang ebenso.

Auch diese Hdschr. behandelt den Grundtext nicht weiter als wie bei We. 1543, 1 angegeben ist.

Der Commentar bricht hier ab mit den Worten: وطئتهم الكفرة النحوان وبقوا كاليهود الكفر من الملك اللاء مقهورين نحينتك ياتيهم النصر والظفر من الملك المقتدر على يد السيد المنتظر واخوته السادقين الغرر F. 165 ist leer geblieben, aber es fehlt nichts.

4334.

1) Mq. 470, 12, f. 496-506

الرسالة التى ارسلت الى :Titelüberschrift ولتى العهد عهد المسلمين عبد الرحيم بن الياس

توكلت على امير المومنين جل ذكره . . . الي ولتي العهد من عبد امير المومنين ومملوكه . . . الي ولتي العهد . . . أما بعد فقد حان لولتي العهد أن يكشف القناع

Diese Schrift ist an 'Abd errahım ben eljäs, den Nachfolger, gerichtet: er solle offen auftreten als Sohn des Ohms des Beherrschers der Gläubigen. — Schluss: مان الرسول الا البلاغ المبين والسلام عليك ورحمة على وبركانه تمت . . . ونعم النصير المعين المولى وبركانه تمت . . . ونعم النصير المعين

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 12, f. 57. 58. 373, 12, f.57. 58. 423, 12, f.60. 61. 524, 12, f.55. 56. We. 1550, 12, f.79—81. Lbg. 214, 12, f.56—58.

2) Mq. 470, 13, f. 50^b—52^s. Titelüberschrift:

رسالة خُمار بن جَيْش السليماني العكّاوي

توكلت على أمير المومنين جل ذكره . . . Anfang Anfang . . . من عبد أمير المومنين جل ذكر مولانا سجانه ومعلوكه . . . الى ابليس الابلاس ومعدن الشركه والوسواس . . . خمار بن جيش السليماني العكاوي أما بعد يا خمار أن كان اسمك في الاصل حارث ابليس ومعدن الشرك النخ

Ermahnung an Humār ben ģeis essuleimānī el'akkāwī, von seinem Unglauben zu lassen oder der Strafe dafür gewärtig zu sein.

واقوام آخرین فی العالب حتی :Schluss یؤدین الجالید وهم صاغرون وللکه بقوق مولانا جل لکره لا شرهکه له وهو حسبی ونعم النصیر المعین،

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 13, f. 58—60. 378; 13, f. 58—60. 423, 13, f. 61—63. 524, 13, f. 56—58. We. 1550, 13, f. 81—83. Lbg. 214, 13, f. 58. 59.

4335.

1) Mq. 470, 14, f. 52°—53°. Titelüberschrift: الرسالة الهُنْغَذة الى القاضي

توكلت على امير المومنين . . . بسم الله :Anfang الرحمن الرحيم و عبد امير المومنين ومملوكة حمزة بن على بن احمد . . . الي احمد بن محمد بن العوّام الملقب بقاضى القضاة أما بعد فقد تقدمت لنا اليك رسالة المِرْ

Aufforderung an Ahmed ben moh. ben el'awwām, mit dem Beinamen Oberqāḍi, zur
Selbsterkennung und Einsicht in seine Pflichten,
und dass er in Fällen, wo ein Einheitsbekenner
(موخد) vor sein Forum komme in Ehesachen
und sonst, den Betreffenden zu ihm (Hamza)
zur Aburtheilung schicken solle. — Schluss:
فانظر لنفسك فقد اعذرتك مرة بعد اخرى وانذرتك

Geschrieben im Rabi' I des 2. Jahres des Hamza (409/1018); zuletzt: المنتقم من المشركين وهو حسبي ونعم النصير المعين بسيف امير المومنين وهو حسبي ونعم النصير المعين

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 14, f. 60. 61. 373, 14, f. 60. 61. 423, 14, f. 63. 64. 524, 14, f. 58. 59. We. 1550, 14, f. 83-85. Lbg. 214, 14, f. 59-61.

2) Mq. 470, 15, f. 53°—57°. Titelüberschrift: الهناجاة مناجاة وليّ الحق

باسمك اللهم سجانك القديم الازلى عرشك الج Anfg: الك اهل التقوي Ein Gebet. — Schluss: ورب المغفرة فلك الحمد كما مننت يا مولانا والحمد لمولانا وهو حسبي ونعم النصير المعين أ

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 15, f. 61-66. 373, 15, f. 62-66. 423, 15, f. 64-69. 524, 15, f. 59-64. We. 1550, 15, f. 85-92. 1544, 7, f. 130-141. Lbg. 214, 15, f. 61-66.

4336.

1) Mq. 470, 16, f. 57^b—60^b. (F. 60 unten im Text ausgebessert.)

الدعاء المستجاب :Titelüberschrift سجانك يا مبدع الاشياء لا من شئ كان ولا :Anfang من ماذة ولا بآلة ولا بمعين . . . سجانك يا مخترع العالمين الخ

Gebet um richtige Erkenntniss Gottes und Bekämpfung der Leidenschaften. — Die Hauptsätze der 1. Hälfte beginnen mit هجانه — Schluss: التائهون من نفى ألوهيتنك عند الاثبات المحض اللايف بعظمتك وجلالك علوا كبيرا تم الدعاء والحد لولانا وحده المعطمتك وجلالك علوا كبيرا تم الدعاء والحد لولانا وحده

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 16, f. 66—69. 373, 16, f. 66—70. 423, 16, f. 69—72. 524, 16, f. 64—67. We. 1550, 16, f. 92—97. 1544, 8, f. 141—149. Lbg. 214, 16, f. 66—69.

2) Mq. 470, 17, f. 60^b—61^b. (F. 60 unten im Text ausgebessert.)

التقديس دعاء :Titelüberschrift السادقيس؛ دعاء لنجاة الموحدين العارفين

توكلت على مولانا الحاكم المعبود :Anfang

انك :Gebet der Gläubigen. — Schluss على للك قدير وباجابة هذا القسم وباجلال الوهيتك كفيل جدير' تم التقديس والحمد لمولانا الخ

Dieselbe Schrift in: Mq.317, 17, f. 69—71. 373, 17, f.70.71. 423, 17, f.73.74. 524, 17, f.67—69. We. 1550, 17, f. 97—99. 1544, 9, f. 150—153. Lbg. 214, 17, f. 69. 70.

3) Mq. 470, 18, f. 62"—63". ذكر معرفة الأمام واسهاء :Titelüberschrift الحدود العلوية روحاني وجسماني

توكلت على مولانا الحاكم المعبود واليه :Anfang اشرنا بالوحدانية في ساير الدهور الاسماء الواقعة على مولاي قايم الزمان الخ Ueber die verschiedenen Namen (in geistiger und körperlicher Beziehung) des Hamza.

الشيخ المقتنى بهاء الدين ولسان المومنين: Schluss وسند الموحدين والحمد لمولانا اله العالمين تت والسلام

Dieselbe Schrift in: Mq.317, 18, f.71. 72. 373, 18, f.71.72. 423, 18, f.74.75. 524, 18, f.69.70. We. 1550, 18, f. 99. 100. 1544, 10, f. 153—156. Lbg. 214, 18, f. 70—71.

4337.

1) Mq. 470, 19, f. 63*_66*.

ر" التحذير والتنبية :Titelüberschrift بسم الازلي القديم والمولي الكريم :Anfang والرب الرحيم الواحد المنزة عن صفة الآحاد الن

Preis Gottes, Aufzählung der ihm (dem Hamza) von Gott verliehenen Stellungen und Grade, Warnung an die Gläubigen, diese seine Bedeutung zu verkennen und Vermahnung zum Gehorsam und zur Dankbarkeit. Die Hauptsätze in der 1. Hälfte beginnen mit 31.

واعتمد في دينه على التوحيد والسدف :Schluss والحدد لمولانا وبه نستعين وهو حسبي ونعم النصير المعين،

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 19, f.72-75. 373, 19, f. 72-75. 423, 19, f. 76-79. 524, 19, f. 70-73. We. 1550, 19, f. 100-106. 1544, 11, f. 156-164. Lbg. 214, 19, f. 72-75.

2) Mq. 470, 20, f. 66^a—69^a.

Titelüberschrift:

الرسانة الموسومة بالإعذار والإنذار الشافية لقلوب اهل الحق من المرض والاختيار

توكلت على مولانا الحاكم بذاته . . . Anfang: . . . من هادي الائمة ونذيرها ومحلس الاولياء ومجيرها . . . أما بعد فالحمد لهن البسنى المجد الخ

Warnung vor den Bestrebungen der Gegner, Ermahnung zu Standhaftigkeit und Pflichttreue.

فافهموا وصيتى ولازموا حدودي :Schluss فطاعتكم لهم كطاعتى والسلام على من التي اناب وتمشك جدودي وتاب' تمت جمد مولانا وحده' Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 20, f.75—78. 373, 20, f.76—79. 423, 20, f.79—83. 524, 20, f. 73—76. We. 1550, 20, f. 106—110. 1544, 12, f. 164—172. Lbg. 214, 20, f. 75—79.

4338.

1) Mq. 470, 21, f. 69*_76*.

رسالة الغيبة الرسالة :Titelüberschrift التى وردت على يد أبى يَعْلا وهي رسالة التحلير بعد الغيبة بشهور عدة وكان الخاص بها اهل جزيرة الشام

توكلت على مولانا القاهر للقُدَر . . . Anfang: ألحمد لمولانا المطلع على السراير العالم بما تكنّم الصماير الخ

Vermahnung zur Abwendung von weltlichen Gelüsten, zur Einkehr in sich und zur
Aufmerksamkeit auf Erfüllung der Pflichten
gegen ihren Herrn. Die meisten Sätze beginnen mit: معشر الأخوان. Nach der Ueberschrift von ابويعلا an die Bewohner der Geziret
essäm überbracht, mehrere Monate nach dem
Verschwinden (Hamzas).

نحيينشل توقون اجوركم وانتم لا .Schluss تظلمون فسجان مولانا عما يظنون الجاهلون ويدعون المبطلون وهو حسبنا وبد نستعين في جميع الامور وهو المعين والنصير' تمت والحمد لمولانا وحده'

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 21, f. 79—86. 373, 21, f. 79—86. 423, 21, f. 83—90. 524, 21, f. 76—84. We. 1550, 21, f. 110—121. 1544, 6, f. 109—129 (f. 129ⁿ, 1 aus 128^h, ult. wiederholt). Lbg. 214, 21, f. 79—87.

2) Mq. 470, 22, f. 76^a—87^a.

كتاب فيد تقسيم :Titelüberschrift العلوم واتبات الحق وكشف المكنون تاليف اسمعيل بن محمد بن حامد التميمي الداعي المشخص ذي مقد المعتق علمه من قائم الزمان حبرة بن على بن احمد النخ

توكلت على مولانا البار الازلتي ... Anfang: الحمد لمعلّ علن العلل وازل الازل الظاهر بلا تحديد في القدم . . . أما بعد فائه لما سأل من رغب الي الجواب عن كتاب يسمّى تقسيم العلوم الخ Die Eintheilung der Wissenschaften und ihr Inhalt auf Wunsch eines Freundes erörtert. Es sind 5 Theile: 2 davon betreffen die Religion (der eine das Aeussere, der andere das Innere), 2 die Natur des Menschen und der Thiere (die Heilkunde), der 5. und wichtigste handelt von dem Imäm, der das in die Erscheinung aus der Verborgenheit getretene göttliche Wesen ist. Verfasst von Ismä'il ben mohammed ben hämid ettemimi.

والحد والنعبة لمولانا وعليه متكلنا في السرّاء : Schluss والصرّاء والشدة والرخاء وهو حسبي ونعم النصير المعين،

Vollendet im Moharram des 3. Jahres des Hamza; zuletzt: بسيف مولانا سجانه وبد استعين

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 22, f. 86—98. 373, 22, f. 86—99. 423, 22, f. 91—102. 524, 22, f. 84—95. We. 1550, 22, f. 121—137. Lbg. 214, 22, f. 87—99.

4339.

1) Mq. 470, 23, f. 876—924. [الرسالة] الموسومة برسالة النزناد :Titelüberschrift والسبيل الواضح للطالب المرتاد

لجد لمولانا لحاكم بذاته المنفرد عن مبدعاته :Anfang ... لم تبلغ هوينه غوامص الافكار ولا تدركه البصاير والابصار

Die völlige Erkenntniss Gottes ist unmöglich; aber wer ihm gehorcht und bekennt, der gelangt, mittelst des Führers aus der Dunkelheit zum Licht, ins Paradies; solche machen die entrinnende Sekte (الفرقة الناجية) aus. Das Paradies und der Lohn ist nicht, wie die übrigen Sekten thun, äusserlich aufzufassen, sondern innerlich; so verbreitet sich die Schrift über Auffassung desselben u. seines Gegensatzes, der Hölle, über Verstand u. Geist — jener gleicht dem Stein, dieser dem Feuerstahl, welcher aus jenem Funken schlage — und die göttliche Einwirkung darauf.

ال هداكم الي طاعته وطاعة وليه الهادي: Schluss التي معرفته وسالك بكم منهج رحمته والجد لمولانا وحده والشكر لقايم الزمان عبده والمولي حسبنا ونعم النصير، HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 23, f. 93-103. 373, 23, f. 99-104. 423, 23, 102-107. 524, 23, f. 95-100. We. 1550, 23, f. 137-144. Lbg. 214, 23, f. 99-104.

2) Mq. 470, 24, f. 92°—97°. Titelüberschrift:

[الرسالة] الموسومة برسالة الشهعة ومثلها في التوحيد ومثل حدودها على المسلك الثالث ورفعت الي المحصوة اللاهوتية وأطلقت بامر مولانا الحاكم المحكيم عرفنا حقيقية بسم الله الرحمن الرحيم،

يا مولانا يا سيدنا يا رجانا لا اله غيرك : *Anfang f.92 • . . نرفع اليك ما انت به اعلم واحكم من قوم موحدين الإ

Die Kerze des Einheitsbekenntnisses besteht aus fünf verborgenen Wesenheiten, nämlich: والتابق والتاب

وسلامه وصلواته . . . على الذي : Schluss f. 96^b : وملامه وصلواته . . . على الذي قايم الزمان الامام الاعظم والنور التمام . . . ورحمة المولي وبركاته وبه استعين تمت . . . ولحده والشكر للامام الهادي عبده

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 24, f.103—108. 373, 24, f.104—110. 423, 24, f.107—112. 524, 24, f. 100—105. We 1550, 24, f. 144—151. Lbg. 214, 24, f. 104—109.

4340.

1) Mq. 470, 25, f. 974—1026.

Titelüberschrift:

[الرسالة] الموسومة بالرشد والهداية نص المجتبي اخنوخ الاوان وادريس الزمان هرمس الهرامسة النفس الكلية والحجّة الصفية الرصيّة حجّة الامام قايم الزمان علينا سلامه ورحبته

الحمد لمولانا الحاكم بذاته المنفرد عن :Anfang مبدعاته الذي ارشد بطاعته عباده الموحدين الخ

Die an sich unmögliche völlige Erkenntniss Gottes wird herbeigeführt durch den von ihm erleuchteten Imam; durch beständiges Streben und durch Vermeiden der Erschlaffung und Achtlosigkeit und des Unglaubens kann der Mensch sich dem Lichte nähern.

فاسمعوا معاشر الاولياء نص هذه :Schluse الرسالة التى وضعتها . . بعون مولانا سجانه وافاضة امام زمانه فاحفظوها كما حفظتكم والسلام والحمد لمولانا وجده والشكر لقايم الزمان عبده

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 25, f.109—115. 378, 25, f.110—116. 423, 25, f.112—117. 524, 25, f.105—111. We. 1550, 25, f.151—160. 1544, 13, f.172—187. Lbg. 214, 25, f.109—115.

2) Mq. 470, 26, f. 102b-104c. Titelüberschrift:

شعُر النفس وما توفيقي الا بالله؛ Verfasser:

قال الشيخ ابو ابرهيم اسمعيل بن تحمد التميمي الداعى الماتحييين الى دين مولانا الى علم الامام Anfang:

الى غاية الغامات قصدي وبغينى الى الحاكم العالى على كل حاكم الي المناسور عوجوا والمموا فليس فتى التوحيد فيه بنادم Schluss:

سيكظم هذا الشعر كل مثافف ويزداد كظما فوق كظم الاكاظم

Qaçıde in 30 Versen (Țawil). Preis des Imam und Aufforderung und Anleitung desselben zum Einheitsbekenntniss.

من الشيخ اسمعيل الي جبل :Die Unterschrift السُمّاق ليقرئ علي كل موحّد وموحدة ارتضى به المُولي سجانه واشاع بنسخه للمستجيبين يتفاوضون

به نشیدا استبراکا به فی کل یوم جدید، نجز والسلام بحمد مولانا ومنه،

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 26, f.115—117. 378, 26, f. 116—118. 423, 26, f. 118—119. 524, 26, f. 111—113. We. 1550, 26, f. 160—163. 1544, 14, f. 187—191. Lbg. 214, 26, f. 115—118.

4341. Mo. 165.

14 Bl. 12mo , c. 14-16 Z. $(12 \times 9^{1}/2; 10^{1}/2 \times 7^{\text{cm}})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Seidenzeng überzogen, nebst Klappe.

Enthält kleine drusische Schriften des Hamza ben 'alı.

1) f. 1b-3a ein Stück aus

البيان في مجري الزمان

ان الباري سجانه ابدع العقل الكلي :Anfang واما الانفس فباقية :Schluse — من نوره اللاهوتي الى الابد ولا يصرها تكرارها في الاجسام ولا تغيير الاقمصة

نحوي رسالة الحاكم حمزة بن على : 4-18 (2 ألم على المدعوة ضوء الشمعة ليلة الجمعة

schärft die Lecture dieser Abhandlung am Freitag Abend und die Geheimhaltung derselben vor Fremden ein. Fängt an: الموحدين ان مولانا سجانه ال غاب غيبة الاستنار الح نعليكم يا اخوتى في دفن هذه عليكم يا اخوتى في دفن هذه F. 46—64 leer.

3) f. 66—134: 55 Fragen und Antworten, die Grundregeln der Drusenlehre betreffend, aus dem Ende des unter 1) (اثخته البيان) genannten Werkes. Beginnt: سؤال ادرزق انت (Ueber dem بقولا مولانا الحاكم سجانه (Ueber dem Worte سؤال steht die betreffende Zahl.) — Schluss: عمذا ليس من طريف البخل لان الدعولا من وكفر من كفر،

صورة المبيناق المؤلف من ولي الزمان : 144-130 (4 حمرة المبيناق المؤلف من ولي الزمان : 144-130 (4 حمرة بن على يتلوه العاقل عند تسليمة دينة واندراجة مع العقال الموحدين يقول انا فلان بن فلان بصحة العقل وبالرضى والاختيار قد تبريت من جميع المداهب الخوصي ومعروما من افادة للحدود واستحق العقوبة عاجلا : Schluss

Glaubensbekenntniss zur Aufnahme in die Drusensekte; erst nach Aussprechen desselben soll die Ueberlieferung der Drusenschriften und die Einweihung in ihre Geheimlehre erfolgen (nach den obigen Worten folgt noch: وبعد ذلك يسلموه العقال كتب الحكة ويوقفوه على الاسرار،

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1800.

4342.

1) Mo. 163, 2, f. 3-4^a.

Titel fehlt. Anfang fehlt, 1 Bl. Das Vorhandene beginnt: (الائمة: الائمة: البار وقت البار الاتماء (الائمة: البعة صاروا عشرين تميز العقل منهم بقوا تسع عشر المخ Behandelt hier die Zahl der (الائمة: (38) المائونون (25) المائل (38) لحجي الموب صلى الله عليه أول ثلث رتب أول الاسس: Schluss وخمسين وأول المائة تسعة وخمسين وأول المائة تسعة وخمسين واول المائة تسعة وخمسين

2) Mo. 163, 3, f. 44-56.

Titelüberschrift: الكالم كنا الثلاتين حدّاً الثلاثين حدّاً المعرفة الا Anfang: قولم ولا يصل احد التي توحيده الا المعرفة وجسمانتي المن المتناسبين ثلاثين حدّاً ومعرفة ووحانتي وجسمانتي المن المواقع المناسبية والسابق والتالي المناسبية المناسبية المناسبية والثلاث خلفا من اخر Schluss: والسبع ائمة وهم تاويلية منمومين المناسبية وهم تاويلية منمومين

3) Mo. 163, 5, f. 6b-7b.

Titelüberschrift:

الحمد لله الذي انبأ بهذه الاسماء والمعانى مراتبهم العقل الكلي النفس الكلية سفير :Anfang القدرة ... أسماؤهم روحانتي السابق التالي الجد الن

Der eigentliche Titel fehlt hier offenbar: er musste etwa معرفة اسماء الامام والقابه sein. Aufzählung der einzelnen verschiedenen Namen, Bei- u. Zunamen etc. des Imäms. — Schluss: امثالهم نور نار شمع قطن حسكة صلى الله عليهم (cf. Mq. 470, f. 62°.)

4343.

1) Mo. 163, 6, f. 7b-29.

ذكر الفصول المسندة :Titeluberschrift عن أمام العارفين ومحجة الطالبين . . . الامير الكبير عبد الله جمال الدين تغمده الله بالرحمة

قوله في الرضا والتسليم لا يظهر لكم حكته الا :Anfg بعد حين الحكة التاسعة والحين الثامنة وفي حقايف الهزل الخ

Aphorismen des Imam, aus einer grossen Menge drusischer Schriften ausgezogen, die Person und Lehre desselben betreffend.

حتى يصبح لهم النظر الحقيقي: Schluss f. 28b: في الكشف وهذا ما انتبي البنا من معانى ذلك الفصول الشويفة . . . في كل وقت وحين الي يوم العرض والدين اجب دعاءنا يا مولانا والحمد لله رب العالمين

Mo. 163, 7, f. 29^a—34^b.
 (Bl. 34 am Rande schadhaft).

Titelüberschrift:

ذكر الفصول التي املاها الشيخ الفاضل . . . معدن الفصل والفصايل منها ما هو من نقله الصحيح ومنها ما هو من فكرة الرجيح الن

قوله في رسالة المعراج الصورة المنقوشة :Anfang في نفس المهندس التي بها ثبتت القواعد والآلات المخ

Aphorismen des Imam, von ihm dictirt, aus verschiedenen Schriften desselben entlehnt.

Schluss fehlt; bricht hier ab mit den Worten: بما سبق من افصاله وجوده بالقدرة واطهار المجالس والسجلات

Die meisten Wörter der letzten Zeile sind beschädigt und nicht zu lesen.

4344. Lbg. 211.

176 Bl. S^{vo}, 13 Z. (16¹/₂ × 10¹/₂; 12¹/₂ × 7³/₄c^m). — Zustand: ziemlich gut, doch am oberen Rande fleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe.

Titel fehlt. Es ist eine Drusenschrift.

Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt f.1*:
وجِسْمُهُ اول درجة تسليم الجسم هو ان الانسان يستعبل جوارحه السبعة فيما خلقها الله له وهي اللسان والعين والانن والبد والرجل والبطن والغرج الخ

Es handelt sich also um Anweisung, wie die 7 Gliedmaassen des Menschen zu benutzen seien, um den göttlichen Vorschriften über Verhalten und Pflichten zu entsprechen; besonders ausführlich wird der 7. Punkt الفرج f. 50 - 79 ال behandelt. Darauf der Abschnitt, wie der Mensch sein Vermögen, dem Willen Gottes entsprechend, zweckmässig anwenden müsse f. 886-1176: وماله يعنى انه لا يتصرف فيه من حيث اختيار نفسه الخ Dann, wie er seine Kinder zu erziehen habe f.1176: وولده في تسليم الولد شروط عظيمة وله مقدمات الج Der letzte Abschnitt fasst Alles zusammen, was der Mensch thun und lassen muss, um den Geboten und Verboten, d. h. dem Willen Gottes, Genüge zu thun f. 1316-176: وجميع ما يملِّكُهُ لمولانا الحاكم جل ذكره٬ هذا كلام عام شامل لجميع ما يملك الانسان المر

وجند الله هم الغالبون : Schluss f. 176^b وحزب الشيطان هم الخاسرون كل هذا من فصل ربّي ليبلوني الشكر ام اكفر ومن شكر فانما يشكر لنفسه ومن كفر فان ربّى غنى كريم^b

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocalisirt, Stichworte roth, Ueberschriften in grösserer Schrift, roth oder auch farbig. — Abschrift c. 1200/1785.

4345. Mo. 164.

268 Bl. kl. Queer $\cdot 16^{\text{mo}}$, 9 Z. $(10 \times 7 \frac{1}{2}; 7 \frac{1}{2} \times 6^{\text{cm}})$. (Bl. 1—27 u. 191—268 ergänzt; Text: $8-9 \times 6 \frac{1}{2} \cdot \frac{\text{cm}}{2}$) — Zustand: unsauber; im Rücken oft ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt; die Ergänzung hat weisseres, weniger glattes Papier. — Einband: brauner Lederband mit Klappe.

Titel fehlt. — Ein Sammelwerk, worin in Vers und Prosa theils drusische, theils güfische und erbauliche Stücke enthalten sind. Das Hauptsächlichste ist:

1) f. 1 "überschrieben: نصل من الجزؤ: es ist damit gemeint die Drusenschrift: التجزؤ الأولى. Dies Stück ist der Schluss dieser Schrift (Mq. 318, 1) und enthält nur 2 Zeilen mehr als dort mitgetheilt sind.

- 2) f. 2°, Zeile 2 bis f. 4°. Einige Stellen aus Drusenschriften. Die erste ist überschrieben: من الحقايق والاندار und beginnt: فصنخوا اسماعكم ايها الاخوان الي داعي الحق واجيبوا للمخار الله الماثر اهل الصبر المخ . Die andere beginnt f. 3°, 1: جعلنا المولي والحاكم ممن وفق نطاعة الحدود المخ الوحيمة صلى عليم اكمل الاجسام مطلقا المخ :7°,5° letzte f. 3°, 7°
- 3) f. 5-10^a Aussprüche Jesu (Reinheit des Herzens; Bestrafung der Gottlosen) und Anderer. (F. 7^b der Lebenszweck des Verständigen, das Jeuseits.)
- 4) f. 10^b—13^a. Ueberschrift: مملك الله على الدمام Anfang: مملى الله على شمس الحقايق على عدد انفاس الحقايق وعلى عدد انفاس الحقايق وعلى عدد كل موج دافق المخ المخات الحقايق وعلى عدد كل موج دافق المخ المخات الحقايق وعلى عدد (wie er f. 13^a, 1. 3 u. öfters genannt ist). Die Wendung معلى الله . . . على عدد والمساع المحاد المحاد فاص يعبوب بهاء على عدد قطر السماء وفاص يعبوب بهاء على عدد قطر السماء
- حديث قصد [سليمان] 27. Ueberschrift: مع السيمة بلقيس وما فيها من المحبر النفيس فقل تعالى مع السيمة بلقيس وما فيها من المحبر النفيس قال تعالى الى وجمت امراة تعلكهم والامراة هي بلقيس بالكسر واسمها ليلا ابنة عميرة بنت عمرو بن الهيثم الرخ Geschichte Soleimāns und der Bilqīs. Zuletzt stirbt sie und wird begraben. Schluss: ودفنت تحت حايط بمدينة تدمر في تابوت من حجر المعرب الله تعالى . . . بصحبة سيم الاكوان عليم الصفو . . . رجها الله تعالى . . . بصحبة سيم الاكوان عليم الصفو الرحيم الرجن ما رمق طرف بانسان وسلم تسليماً
- من فظم الندب الهمام: 6) f.28-47. Ueberschrift في المناس المرحوم المعقور لم الشيخ على فارس المحادث المائة والمائة ألم الشيخ على فارس Gedichte des 'Ali fāris.
- a) f. 28°. Anfung:
 ابدأ باسم الله رب العالمين وبالثنا والشكر للهادي الامين ماحب التقوات والركن المتين خارى المعادات باب الراغبين شطنيل الحكيم Langes Vierzeilen-Gedicht auf den شطنيل الحكيم (f.28°,3) d.h. den Imām. (Dasselbe Lbg.209, f.99°).
- b) f. 36". Auch Vierzeilen. Anfang (Wāfir): انا الفقير الذي قلت مكاسبه انا للفير الذي عمّت مصايبه انا الكسير وما من جبره والي

c) f. 39%. Anfang (Tawil):
يا كوكبا بالشرف اشرق زاهيا ومن افق احبابي تبذيت وافيا
d) f. 43*—47* kleinere Gedichte.

Ausser a) gehören die letzteren — denn b) u. c) sind persönliche Klagen des Dichters zu der Drus en litteratur; in dem letzten Stück f. 47 heisst es: لا شكّ فو انت يا حَبْزَة ويا شَطْنِيلٌ

7) f. 47°. Anfang eines Gedichtes des أبو عبيد الكَفَرْفُوقي

سجان مولانا العلى سجانا خلف الكيان بفعله اتقانا Nur 3 Verse, auch zur Drusenlitteratur gehörig. — Nach f. 47 fehlt etwas.

8) f.48-160°. Titel fehlt; nach der Unterschrift f. 159°: الغصول والأخبار عن مناقب الأبرار الأخبار عن مناقب الأبرار Das Werk enthält Charakterzüge aus dem Leben der Frommen, nach gewissen Fächern geordnet, und zerfällt in 25 Abschnitte. Anfang fehlt. Der erste Abschnitt scheint die Ueberschrift gehabt zu haben: في الجوع والشبع ألجوع والصبر عليه لله تعاني والجوع طعام الله في الأرض يشبع به ابدان الصديقين الخ

ق الارص يشبع به ابدان الصديقين النخ ق قيام الليل والمجاهدة وفصيلتهما 57 فصل .2 في فصايل الصمت وقلّة الكلام 570 فصل .4 في العزلة والوحدة وشرفهما 575 فصل .5 في العزلة والوحدة فصل .10 ; في القنع وشرفه 84 فصل .5 147 فصل .20 ; في الاخلاص في الاعمال 135 فصل .5 في الرضاء بالقضاء وفصيلته 157 فصل .25 ; في الزياء ونمّه على وجدتي المه فقالت لذة ثوابه : 25.0 الرباء ونمّه على وجدتي المه فقالت لذة ثوابه : 850 لمرارة وجعه تمت

9) f. 160°—186°. Erbauliche kurze Anekdoten und Betrachtungen. Darin f. 178° ein Abschnitt über die Gnadengaben der Frommen: فصل في كرامات الأولياء 'قال الخواص كفت في انبادية مرة النخ Nach f. 173 u. 181. fehlt etwas.

10) f. 186°—189°. Ueberschrift: من كلام الشيخ الفاضل المفصال المكنى بالهلال؟ Anfang: الحمد لله الموفق للصواب القابل لمن تاب المطلوب من النساء خصال كثيرة الح

Eigenschaften einer rechtschaffenen Frau. Und f. 187^b von demselben: Eigenschaften des Frommen. Bricht f. 188^a ab mit den Worten: مقبلاً على ربد معرضاً عن

Dann folgt noch f. 1886—1894 ein kleines Stück: من نلام أبراهيم أبن أدهم, dass der Fromme 6 Dinge zu meiden u. dafür 6 Dinge zu thun habe: قال لا تنال درجات الصالحين حتى تجوز ست عقبات F. 1896 u. 190 leer.

11) f. 191—214°. Titelüberschrift fehlt; sie könnte sein: القصيدة العسكرية (cf. We. 230, 1 und besonders bei Lbg. 209). In Vierzeilen. Der Held heisst hier (f. 202°). كمهد المرتصى Das Gedicht schildert das Jüngste Gericht auf Erden. Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt (Basit): هو العلى اله واحد ازلي باز رحيم لكل الناس والملل لقد تدانا لهم باللطف وامتثل بهم فجل عن التشبيه والعدم لعدا لعدم العدم الع

والف الف تحيات قد اجتمعت والف الف سلام نورها لمعت والف الف زكات بالهذي رفعت والف الف صلات كل ما بزغت شمس النهار واوفا بعدها الظلمُ

12) f. 214^b — 216^a. Ohne Ueberschrift. Von 84 Eigenschaften der Frommen — Mo. 225, 4, f. 55^b.

13) f. 216° — 223°. Ohne Ueberschrift, Anfang: الحمد لله الاول بلا بداية الآخر بلا الحمد اله الاول بلا بداية الآخر بلا بناوحدانية والي نيهاية الواحد . . . فمن اقر له بالوحدانية والي روله السادي بالوسيلة والت عنه الامراص الح روقةsches Werkchen, von der Erkenntniss Gottes und ihrer Frucht bei den Menschen. Zuletzt, von f. 221° unten an, cüfische Gedichtstellen; sie hören auf mit dem Verse (Wäfir): عليه من العهيمين كل وقت صلاة دايما فيها القبول عليه من العهيمين كل وقت صلاة دايما فيها القبول

14) f. 224—2354. Ohne Ueberschrift. Anfang: فاذا تم له الرشاد على هذه الصورة المذكورة Aus einem çufischen Werke; über die Stufen der Läuterung zur Erkenntniss Gottes und die Wirkungen der Annäherung an Gott (bes. 2326 ff.). Schluss: ولا تدرك الابصار شيئا الا بالانوار الطاهرة

15) f. 2356—2446. Ein zur Drusenlitteratur gehöriges Stück, das Auftreten des الماه (auch الحاكم genannt), d. h. des الماه , und den
Eintritt des Jüngsten Gerichtes — wobei der
الدرزي به البن البريية getödtet werden, f. 2416 —
schildernd, mit ziemlich vielen auch längeren
Gedichtstücken. Es beginnt hier (Ţawil):

تبارك من اعطاهم العز والقوي وخصصهم بالنور والبوعان : (und schliesst (Ṭawīl) (بالنور es fehlt etwas nach) بيذ رجال كالاسود القساور لطي الطلا منها وحزّ الغلاصم فلاك يوم القيامة يوم الحسرة والندامة

16) f. 245-258. Çüfische Betrachtungen. Der Fromme hat sich vor dem, was der Glaube verbietet, zu hüten und des göttlichen Zornes stets eingedenk zu sein. Woran sich f. 2466 ein Abschnitt في معنى الصبر (verschiedene Aussprüche باب المخلوة والعزلة "tiber die Geduld) und f. 249 schliessen. — Dann folgt f. 2511-2581 ein Abschnitt, der bezeichnet ist als من ابواب اليا عم was für الياس Elias verschrieben ist. Er enthält zuerst kurze Sätze, die mit بعليك anfangen und von f. 254° an mit إياك , und vorschreiben, was der Fromme zu thun und zu lassen habe. عليك بالعقل فانه جمال :Zuerst . Zuletzt - من لا جمال له عليك بالعلم النخ اياك والحجالة فانها تورث الندم وتوقع في الملامة

17) f. 258⁶—259². Einiges über den Propheten جيي بن زكريا .

18) f. 2596—268. Ein Kapitel über Bussfertigkeit, باب التوبة Anfang (nach d. Bism.): باب التوبة على ثلاث معاني اولها الندم الدايم الح قل للنيد التوبة على ثلاث معاني اولها الندم الدايم الح eines Mönches und die des وصية zuletzt etwas von dem frommen على الجرجاني بابوالحسن السري u. dessen Schüler عمروف الكرخي dies letzte ist hier nicht ganz zu Ende, gehört auch wol nicht zu dem obigen Kapitel.

Schrift: f. 28—189 klein, gut, gleichmüssig, vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. F. 1—27 und 191—268 gross, zum Theil flüchtig, im Ganzen deutlich, our zum Theil vocalisirt. — Abschrift von f. 28 ff. um 1750; f. 1 ff. um 1820.

4346. Lbg. 209.

318 Bl. klein Queer- 16mo , 9 Z. (11 × 8: $8-8\frac{1}{2}$ × $5^{3}/_{4}-6^{cm}$). — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: gelblich, ziemlich stark und glatt. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe. — Titel f. 1°:

هذا ترتيب وتاليف في طهور السيد العظيم وقدومه بالعسكر الكريم

الحمد لله رب العالمين ومسبّب : Anfang f. 1° العالمين ومسبّب العاب القابل لمن الأسباب ومالك الرقاب الكريم الوهاب القابل لمن Schluss f. 51° سنات ولجأ اليه واناب المخ وسياتي شرح الثواب أن شاء الله وبه المستعان وهو صاحب الفضل والمن والجود والكرم والاحسان تمت

Gehört zu den Drusenschriften. Es wird in dieser Schrift das Auftreten des Helden und sein siegreicher Heereszug in Prosa geschildert, wie dies sonst oft in längeren Gedichten ge-(Heerqaçide) العسكرية schieht, welche deshalb betitelt werden. Ob mit dem Helden der spurlos verschwundene Elhakim, an dessen Wiedererscheinen die Drusen glauben, oder der Elmehdi, dessen Wiederauftreten eine grössere Menge der Gläubigen hoffte, gemeint sei, kann fraglich erscheinen. Vieles spricht für den Letzteren; aber mit Rücksicht auf Mo. 164, 15, f. 235-244 and Mo. 225, 3 (No. 3319, 3), wo von dem Untergang der den Drusen feindlichen Männer Ibn elberberijje und Eddurzi (oder Eddarazī) die Rede ist und wo der Held Elmofaffar heisst (ebenso wie in We. 230, 1, Vers 2 und in We. 715, 3, wo er mit gleichem Namen als das "zuerst geschaffene" Wesen bezeichnet wird), und mit Rücksicht auf We. 715, 4, wo von dem Siegeszug die Rede ist, und wo f. 95—100 und f. 103—105 offenbar Hamza und die Drusen gemeint sind, doch ist es gewiss, dass unter dem siegreichen Helden Elhäkim zu verstehen sei.

Was die übrigen Stücke dieses Bandes anlangt (f. 52 ff.), so ist ihr Inhalt erbaulicher Art, zum Theil çüfisch. Nur das Gedicht f. 199° ff. von على فارس (= Mo. 164, 6, f. 28° ff.) gehört zur Drusenlitteratur. — In der Unter-

199

schrift f. 1986 ist das Ganze als نبيب, also Sammelwerk, bezeichnet. Es ist darin enthalten: f.526 على في المحلم في من المحلم الحبيب الدنيا وما وقع له من المحلم الحبيب تصلا احمد السبتى وما جري له مع صالح البصري 126° قصلا في بيان مواهب الثواب ومواقع العقاب 121° فصل في ذكر مناقب معروف الكرخي

من قول الشيط على فارس

Ein vierzeiliges Gedicht, anfangend:
ابداً بإسم الله رب العالمين وبالثنا والشكر للهادي الامين
207°-318 [† 1050 Śa'b. (1640)] مناقب الشيخ الفاصل [(1640)] الحمد لله الذي جعل عباده الصالحين:
قدوة للمتقين . . . أما بعد فقد صدر سؤال من بعض اعيان طالبي سلوك طريق الآخرة الخرة الخرام الشيخ Der Verfasser nennt sich bloss خادم الشيخ Auch der eigentliche Name des in diesem Artikel geschilderten frommen Mannes ist nicht angegeben.

Alle diese Artikel haben paränetischen Inhalt. Schrift: ziemlich gross, gut, vocalisirt. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1213 Dü'lhigge (1799).

4347. Mo. 224.

149 Bl. 12mo, 11 Z. (14°/₃ × 10; 11¹/₂—12¹/₂ × 7¹/₃cm). Zustand: nicht ganz sauber; der Rand an einigen Stellen (wie f. 77) schadhaft u. ausgebessert; ebenso am Rücken. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: schwarzer Lederband mit Klappe; der Rücken rothledrig.

Titel fehlt. Anfang ebenso.

Eine Sammlung von Prosa und Gedichtstücken erbaulichen Inhalts. Einiges davon gehört zur Drusenlitteratur.

1) f. 1—46°. Titel und Verfasser fehlt; er ist مرر التحور ... المجمال الكفرقوقي, s. Lbg. 210. Ein alphabetisch geordnetes Werk erbaulichen Inhalts; für jeden Buchstaben ein Stück in Prosa und eines in Versen. Das Prosastück enthält 10 (beim Buchstaben 120) Sätze, deren jeder mit demselben Buchstaben beginnt; ihm folgt das Versstück, immer 10 Verse, deren

Anfangs- und Schlussbuchstabe denselben Buchstaben haben. Die Metra in den Versstücken sind verschieden. Die Prosastücke sind in gereimter Prosa, und zwar so, dass gewöhnlich 2, auch 3 Sätze, den gleichen Ausgang haben.

Buchstabe I beginnt so (f. 1°): مرافر التي أوامر المرافقة التي المحافظة المرافقة ال

يصيع نفيس العمر في غير طاعة : Schluss f. 46° فمن لي بان اهدي الذي ليس يرعوي

- 2) f. 46°—69°. Erbauliche Geschichten: von تو النون f. 46° (Anfang: قال نو النون f. 46° (Anfang: المصري رحّم ركبت الحار في بعض الاسفار الخ المصري الحواص أفراط المحار في بعض الاسفار الخ المواهيم الخواص أفراط أفراط f. 49° عبد الواحد الاسفار الخ شراهيم الخواص أفراط المحار في بعض الاسفار الخواص أفراط المحار في بعض الاسفار الخواص أفراط المحار أفراط المحار المحا
- 3) f.72*—81*. Ermahnung zur Frömmigkeit.
 عذه تحيفة انزلت من الملك العلام على بعص الانبياء الكرام
 (Anfg: إنا نبى بع دنياك باخراك لتقرّبما عندي عيناك الح
 (Ygl. No. 3319, 10.

4) f. 81°—100°. Gleichen Inhalts. من تاليف المرحوم الشيخ محمد الباروكي رحم (كما الأخوان اذكروا اليوم الموعود وعرضكم المخ (Anfg:

Beide Stücke in gereimter Prosa, mit vielen Versstücken untermischt. Vgl. No. 3319, 11.

5) f. 100^b—106^b. Erbauliche Stücke, zum Theil mit Versen untermischt, darunter ein Brief Ja'qūbs an den König Aegyptens (Klage um den verlorenen Jūsuf und Trostantwort).

6) f. 106b-123a.

في مدح السيد الكريم وظهورة بالعسكر العظيم، من نظم المرحوم الشيخ عماد الدين ابن القدم رحم Anfang (Wāfir):

علي الهادي النبي المُختار صَلُوا ومن ينبوع ذكراه تملّوا وفي الاسحار للآيات اتلوا فان الوعد وافانا مجيَّةً Schluss f. 123*:

وتختم بالعملاة وبالسلام على المختار مصباح الظلام مع الانصار والصحب الكرام بالف صلى عليهم والتحيّة

Dieselbe Heeresquoide, aber mit einem anderen Anfang, in We. 230, 1, wo ausführlicher davon die Rede ist. Vgl. No. 3319, 3.

7) f. 1236—1376. 2 Lobgedichte auf Gott, 1 auf Mohammed: من نظم المرحوم المرحوم نظم المرحوم ا

الحمد للمولي قديم الاقادم والشكر للرحمن ربّ المراحم und von demselben ein anderes Gedicht f. 127*, anfangend (Ţawil):

تبارك مولانا الد العوالم ومن علم الاسماء كلا لآنما (die übrigen Verse reimen auf م); von dems. ein Lobgedicht auf Mohammed, f.136, auf. (Kāmil): بسم الالد بدأت انشى قائلا في سيّد لانت بد الارواخ nur 21 Verse vorhanden, dann eine Lücke f. 138—143, welche Blätter unbeschrieben sind.

Und, wie es scheint, von demselben das Gedicht auf لِ Basit f. 144*, dessen Anfang fehlt, und auf دُ Basit f. 145 (الهن الحُبْنَة ما نالوا) und f. 147° auf الله Kāmil (يا مونس الابرار). Vgl. No. 4348, 2.

Schrift: gross, gewandt, deutlich, ganz vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth oder farbig. — Abschrift c. 1700.

4348. Lbg. 210.

240 Bl. 8ve, 13 Z. $(16 \times 10^{1/3}; 11^{1/2} \times 7^{1/2^{cm}})$. — Zustand: nicht recht sauber. — Papier; gelb, stark, dick. — Einband: rothbrauner Lederband.

i) f.1—38. Drusenschrift. Titel und Verfasser f. 16: خور في التوبة المروب النحور في التوبة الغفور مشتمل على والتقرّب التي الحرف في التقرّب التي الرحيم الرّوف تاليف المرحوم الشيخ جمال الدين يوسف المن المرحوم الشيخ سعيد بن على الكفَرْفُوقي الطواوي S. Mo. 224, 1, und No. 3319, 9. Anfang wie No. 3319, 9, und Schluss wie bei Mo. 224.

2) f. 39-240 enthält eine Menge erbaulicher Geschichten, Legenden, Ermahnungen, Sprüche Weiser (besonders Aristoteles u. Plato), frommer Gedichte, Aussprüche Mohammeds, Qoranstellen, u. s. w. — So zuerst f. 39a رداوود بن ایشا 49b ریونس 40a رقتنا شعیا النبی ,سليمان °105 ,هابيل °62 ,خصر °58 ,لوط °54 262° شعیب. F. 64°—67° eine Stelle aus . 127ª desgleichen, مواعظ F.82ª رسائل اخوان الصفا خبر رسول ارسطاطاليس عم الى الاسكندر 4.118 Erbauliches f. 187. 232b. 240a. Briefe von جمال الدين عبد الله ابن امير الغرب التنوخي علم an Verschiedene f. 141°. 158°. 175°. الدين سليمان Gedichte, darunter f. 122 ein Talimis auf die Qaçıde des ابو مدين († 589/1193), deren Anfang: .(No. 3407) ما لذَّه العيش الأحجبة الفقرا الخ Die Gedichte f. 2026-211 stehen ebenso in Spr. 901, f. 73-82. Das Gedicht 212° steht auch Mo. 224, f. 145^a. 217^b—229 steht auch Mo. 224, f. 123b ff. Ein anderes (vierzeilig, auf نُدْ) beginnt f. 229b;

من دام في العَزَّلَهُ فالعزر دائم لَهُ

Schrift; ziemlich gross, gut, vocalisirt. Ueberschriften roth, auch farbig. — Abschrift c. 1200/1785.

4349. We. 715. 5) f. 108"-148.

Format etc. und Schrift wie bei 4). — Bl. 141-148 lose im Einband. — Titelüberschrift und Versasser:

نتاب الخور في النوبة التي الملك النعفور تاليف الشيخ يوسف الحريه من قرية كَفَرْقُوق (liegt im Libanon كفرقوق Der Ort . الحريري :cu leson

= Lbg. 210, 1. We. 237, 13. No. 3319, 9. Aufang wie bei No. 3319, 9 (aber mit voraufgeschicktem الخي من كنت). Aber voraufgeht hier f. 109—111 ein Vorwort, das beginnt: من فصايل لب الالباب اعمل الفصاحة ونمؤ السماحة من فصايل لب الالباب اعمل الفصاحة ونمؤ السماحة . Ein ungenannter Gelehrter hat danach, auf Bitte des oben genannten Verfassers, ein Sentenzenwerk alphabetisch abgefasst, das aber nicht ganz leicht

zu verstehen gewesen; daher hat er es in die vorliegende Form gebracht und ungewöhnliche Ausdrücke möglichst vermieden. Als Schluss hat er poetische Stellen aus einem seiner anderen Werke hinzugefügt (ختنت ذلك بما تنبسر نظبه) und bittet die Leser um Nachsicht. — Was nun diesen Schluss betrifft, so lässt sich darüber eigentlich nicht urtheilen; denn sowol in dieser Handschrift als in Mo. 225 folgt etwas Poetisches von einem Anderen (قال بعصهم, und رقال بعصهم); er muss also beide Male fortgeblieben sein. — Der Verse in dieser Handschrift sind nur 2 (Tawil), auf قيب reimend; das Weitere fehlt; wie viel, lässt sicht nicht sagen.

4350. Mo. 162.

105 Bl. 12mo, 10—12 Z. (14×10¹/₂; 10¹/₂—11¹/₂×8^{cm}). Zustand: unsauber, zum Theil auch fleckig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: schwarzer Lederband mit Klappe.

Titel f. 1° von ganz neuer Hand: قصص ادبية مي الديانة

Darunter steht: Exemples de la morale de la religion Druse.

Ein Sammelband, welcher nicht sowol drusische, als vielmehr cüfische Stücke enthält: nämlich Ermahnungen zur Frömmigkeit und von f. 10° an eine Menge, meistens kurzer, erbaulicher Geschichten. Ob das Ganze entnommen ist dem in der Titelüberschrift angegebenen Werke: من كتاب بغية الطالبين وكفاية الراغبين oder nur ein Stück, kann fraglich sein; das Vorliegende hat überall gleichen Typus, wie es scheint, und kann füglich daher sein.

Der Anfang ist ganz so wie bei No. 3126 angegeben ist; auch das alphabetische Stück steht hier f. 4° ff. Weiterhin aber weicht es doch ab. F. 16°—21° eine längere Geschichte, von منصور بن عمار erzählt: es wird dieselbe Geschichte sein, wie We. 237, 5, aber etwas ausführlicher. Das Weib heisst auch hier نشوان.

HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

1965

F. 58^b ein längeres Gedicht, überschrieben . نَفْسين Eine Ermahnung, an die Seele gerichtet, zur Frömmigkeit und Entsagung. Viele Verse, besonders im Anfang, beginnen mit يا نفس توبي عن جهل وعصيان. Anfang (Basit): يا نفس توبي عن جهل وعصيان

F. 61^b ein anderes, gleichen Inhalts, ebenfalls überschrieben نفسية. Anfang (Basīţ): أعب الغرام بقلب قد مليناهُ من منجر الفان والباق تركناهُ

Dann noch f. 64*-65° einige kürzere Gedichte.

F. 65^b—74^e eine Geschichte von Johannes dem Täufer (جنا الصابغ) in seiner Jugend.

F. 80^b—88^b Geschichte Salomos und der Bilgis und Beschreibung seines Thrones.

F. 886—102a. Titel: مديح مربّع في نعت السيد الكريم وقدومه بالعسكر العظيم٬ ويذكر فعل القيامة الخ Das Gedicht schildert die Freuden und die Schrecken am Tage des jüngsten Gerichts, in Vierzeilen. Es heisst sonst العسكرية. Anfang wie bei We. 237, 3. Der Schluss weicht ab:

صلاة الوَحِدِ المتعال عليه كل وقت وصال عدد ما يعلم الاشكال بلاحد ولا حصر (Incorrect). Dann noch ein Paar kleine bussfertige Gedichte.

Schrift: ziemlich gross, unschön, doch deutlich, vocalisirt. Usberschriften roth. — Abschrift c. 1200/1788.

4351. We. 237.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Ueberschrift:

عسكريظ في ظهور السيد العظيم وقدومه بالعسكر الكريم؛

Anfang: بسم الله امدادي وذكره بدئى وانشادي به نصري واسعادي وقوة عونه ذخري

Gleichfalls eine Heeresqaçide (ausführlicher als die vorige). Schluss f. 16^b:

والف صلاة ثمّ سلام تخصّ السادة الاعلام عليهم دايم الايام بجنح الليل والفَحْرِ 79

4352. Lbg. 212.

126 Bl. kl.-8^{ve}, 11 Z. (15¹/₄ × 10; 11¹/₄ × 6³/₄^{cm}). — Zustand: schmutzig und wasserfleckig; bisweilen ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: branner Lederband mit Klappe. — Titel feblt.

Anfang fehlt; das Vorhandene beginnt f.14: وهذاه الایند فیها ثلاث معان تادیب وتغبید وتهدید الخ

Ein cūfisches Werk, Vorschriften für das sittliche Verhalten des Menschen, in 15 Abschnitten (nicht des genannt). Die Ueberschrift des 1. fehlt (wegen des fehlenden Anfanges).

الاجتهاد على درس المعلوم الشريف غاية الاجتهاد 3. 32° معرفة الفرائص الالهية والمواجب الدينية 32° 3.

معرف العرائص التهيم والمواجب المساء 4. 33 حسن المعاملة في البيع والشراء والاخذ والعطاء 4. 33 والقرض والوفاء وغير ذلك من سائر المعاملات

حسَى الاخلاق ولين الجانب والصبر والاحتمال 36.

ترك الدعاء بالأجمع

ترك الزينة بالكلية طاعرا وباطنا

ترك الحسد 9. 80 ; ترك التكبر والاعجاب 61 . 8

ترك النميمة 11. 105 ; ترك الغيبة 11. 105 مداومة الصلاة في كل يوم

ملازمة السروال دائما صيفا وشتاء شاملا 14. 117 للنساء والرجال

عمارة بيوب الطهارة واستعمال الطهارة دائما 15. 118

ان لم تشهد له ارباب العقول : Schluss f. 118b وفى ذلك كفاية من التوثيف والتشديد لمن له عقل ... ومن الله تعالى نطلب العفو . . . بعد الاعتراف بالمجز . . . وطلب الغفران من الرب الكريم القدير والجد لله الح

Von demselben Verfasser ist dann noch f. 119 ein längeres Gedicht angehängt (وله ايصا), das beginnt (Basit):

لله قوم سنوا بالعلم والعمل برغبة صدقت في طاعة الازل 32 Verse lang (metrisch nicht ganz richtig), und f. 1226—126 ein anderes Gedicht:

العسكرية في وصف فرس الامام صلى الله عليه Anfang (Wāfir):

قريبُ يرا مسبح الحقّ حقّا ويفتق سدّ ذي القرنين فتقا Ist nicht ganz zu Ende; weicht von den übrigen "Heeresqaciden" ab.

Schrift: ziemlich gross, gut, vocalisirt. Ueberschriften roth und grün. — Abschrift c. 1200/1765.

4353. We. 230.

85 Bl. 12mo, 13 Z. (14¹/₂×10¹/₄; 10¹/₂×7^{cm}). — Zustand: lose Blätter u. Lagen: unsauber; zum Theil ausgebessert. — Papier: gelblich, zieml. stark u. etwas glatt. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken. — Titel f. 1^b:

عدة العسكرية المباركة اليف الشيخ عماد الحين ابن المقدّم غفر الله له في نعت النبيّ الكريم وظهورة بالعسكر العظيم'

Anfang f. 2*:

قريب القايم المهدي سيظهر وبالاخمار في الاقطار يُشْهَرُ يكنّا في طُهوره بالمطفَّر تصى الافاق طَلْعَتْهُ البَهِيَّةُ

Dasselbe Gedicht wie Mo. 224, 6, aber mit anderem Anfang. Diese Heeresqaçide, als deren Verfasser hier und in Mo. 224, 6 Imād eddīn ibn elmoqaddam genannt ist, handelt in Viervers-Form (auf —) von der siegreichen Wiederkunft des lange Zeit verschwundenen Herrschers, welcher mit gewaltigem Heer von China herbeizieht. Der grosse Entscheidungstag, welcher bei Mekka ausgekämpft wird, bringt den Sieg der Gläubigen und den Untergang der Gegner. So wird denn der Tag des Gerichts über Gute und Böse geschildert und der Verfasser schliesst mit einer Mahnung an jenen Tag. — Schluss wie bei Mo. 224, 6.

Schrift: gross, gleichmässig, gut, vocalisirt. (Der Text ist besonders in der Vocalisirung oft sehlerhaft.) — Abschrift etwa 1700.

4354.

1) We. 237, 11, f. 50^a-60.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift: هذه عسكريّة من نظم الشيخ أبي عنّ الدين الحلبي في ظهور السيّد العظيم وقدومه بالعسكر الكريم

Diese Heeresqacide beginnt (Tawil): بدأت ببسم المُبْدِع الخلف والصُوَرُ اللهِ على كَلَّ الخَليقة اقتدرُ

Der Schluss fehlt; nach f. 60 ist eine (wol nur kleine) Lücke. Der zuletzt vorhandene Vers ist f. 60°:

وعباس طافوة المداين والقري وغلوة كالمابون لبا به سَعَرٌ

2) We. 237, 4, f. 16b-19. Format etc. u. Schrift wie beit). - Ueberschrift: شعرفى ظهور العسكر وقدوم الغياب

عسكريّلا :Demnach der Titel

Anfang (Bastt) بُشْراك يا قلب فاعن فسمة للحبر لله الهذا بلقا الغيّاب يا تظر Nicht vollständig; diese Heeresqacide hört hier mit Vers 34 auf: لنا بذا الشرف العالى على ملاً والغيرما عقدهم علمًا ولا خبر Nach f. 19 Liluke.

3) We. 715, 3 f. 75b-89a. Format etc. u. Schrift wie bei 2. - Titelüberschrift: عسكريظ لبعصهم في ظهور السيد العظيم وقدوهم بالعسكر الكريم Anfang:

بدأت ببسم من قهر العباد الهي سيدي مولى العباد ببسك نبتدي في كل شي ونختبه حمدى يا مرادي

Heeresqaçide (Wafir): der Held, das zuerst geschaffene Wesen, heisst f. 76°; الملك المظفّر er bricht von China mit seinen Heeresmassen Das Gedicht ist in Vgl. We. 230, 1. 112 Vierzeilen und schliesst mit einem Gebet um Gnade am Jüngsten Tage; zuletzt: ونختم بالصلاة وبالنحية على خير العوالم والبرية

مدا الاوقات صحا والغشية ما ذاتم الكون عامر بالعباد

Noch eine Heeresqueide in No. 3319, 3.

4355. We. 715. 4) f. 89a - 108b.

Format etc. und Schrift wie bei 2). Von f. 103 an sind die Blätter von unten nach oben schräg eingerissen und hängen nur noch etwas in der oberen Hälfte zusammen.

Sechs Gedichte, jedes mit der Ueberschrift: الم ايصا,, also von demselben Ungenannten, der We. 715, 3 verfasst hat.

a) f. 89*_95* Ueberschrieben: ترحيبة. Der Titel rührt daher, weil das Gedicht den am Jüngsten Gericht auftretenden Imam, der von China aus seinen Eroberungszug antritt, feiert und beglückwünscht (mit der Formel

يا مرحبا, Vers 1. 2). Es schliesst mit der Bitte um Gnade. — Anfang (Wafir): الا يا مرحبا اهلا وسهلا بمن كشفوا سنفور الظلم عنا Schluss: والف صلاةً عليهم يا الهي والف تحية يا رت منا

Im Ganzen 100 Verse lang.

b) f. 95°—100°. Gleichfalls ترحيبة überschrieben; hier steht die Bewillkommnung nicht zu Anfang, sondern fast in der Mitte (f.97, 4.5). Der Dichter schildert seine Sehnsucht nach Ankunft der 5 Herren (المادي, f. 95*, 13), die an der Spitze ihren Schaaren aus China herbeikommen, und die (nach f. 90b) ausser dem Obersten, dem Imam des Höchsten, dem Elmotaffar, sind: ابو الحسن بها الدين, ابو الخير, In diesem Gedicht wird ابو ابراهیم und محمد aber Keiner derselben mit besonderem Namen genannt. Es schliesst mit einem Gebet zu Gott um Nachsicht und Verzeihung. 77 Verse lang. Anfang (Basit):

امن تذكّر مغرم فيكم بكم عبد لكم سادتي يدعا محبّكم بعد الصلاة على من هو لنا املا Schluss: ما دام شمس الصحي وتبدو او تنكتمو

(Die Sprache u. Verse sind incorrect; die letzten Worte müssen heissen: تبدو او تنكتم [auf Sonne bezogen]; auch muss es امل für امل heissen.)

- c) f. 101 102 . Ein Titel des Gedichts nicht angegeben. Gleichfalls Sehnsucht nach den "Herren" und speciell f.1016,7 nach dem Imām schildernd. 27 Verse. Anfang (Wāfir): على خير الجماعة هام فكري وحرَّك صامري زاد الغرام (Sonst reimt das Gedicht auf المائية). Schluss: واهدي للرسول أزكا صلاة واثنى بالتحية والسلام
- d) f. 1034-1054. Preis des Imam und Sehnsucht nach ihm. Das Gedicht geht nicht auf Mohammed, wie es scheinen könnte, sondern auf Hamza. Es heisst auf f. 104°: وحمزة حبيبي عبد الأله. Anfang (Motaqūrib): ايا رب صل وزيد السلام على سيد الرسل والانبياة Schluss: derselbe Vers.

e) f. 105° - 107°. Sehnsucht nach dem Imām (f. 1066: حت الامام هَتَّجْ غرامي). Anfang: الله الله الله يكن لى يا رب صلّ وسلم سلّم وصلّ على المصطفى اهدي صلاتي واثنى سلامي وارصل زلاتي سأل رساعي بالخمس داعي Schluss: صب اطاعي ما لم يمل

يا رب صل صل وسلم سلم وصل

(In moderner Gedichtform). Incorrect.

f) f. 1074-108b. Sehnsucht nach den "Herren" und Bitte, ihn nicht im Stich zu lassen (s. bei b). Die 4 Herren sollen am Tage der Rechenschaft Fürbitte für ihn einlegen. 22 Verse lang. Anfang (Basit):

شوقى البكم كما تشويق طمآن للماء فى الحرّ يوما فيه نيران فى باب عِفُوكُ النَّحْتُ وجيبُت مِفتقرا . Schluss ارحم عبيدًا ضعيف الحال وخلاني

4356.

1) We. 230, 10, f. 76*-79°. Format etc. und Schrift wie bei 8. - Ueberschrift: منًا انشده الشبخ ابو علي عبد الملك ترخبا بقدوم السادة الكرام،

Anfang:

اهلا بكم قائمين علينا وترخبا بالواصلين إلَيْنَا Schluss:

على الشفيع المرتجا يوم الحجل يوم نعص تندَّما ايدينا

Ein Gedicht gleichen Inhalts wie We. 715, 4, in welchem die frommen "Herren" verherrlicht werden, mit einem Gebet für den Verfasser selbst.

2) We. 237, 7, f. 33b-42b. Format etc. und Schrift wie bei 1. - Ueberschrift: تخميسة تاليف المرحوم الشيخ يوسف أبون المرحوم الشيخ سعيد ابن المرحوم الشيخ على الكفَرْفُوقِيُّ Anfang (Basit):

يا لايمي أن تَرْم بالعنف تلحاني وتزدري جمع اعمالي وَالْحانِي انا الذي حقّ بالعصيان خسراني

انا للقير الكسير المُسْرِفُ العاني انا الذليل الصليل العاجز الواني

Ein bussfertiges Talimis, mit Bekenntniss und Reue über das übel angewandte, lustergebene Leben. Schluss des Grundgedichtes:

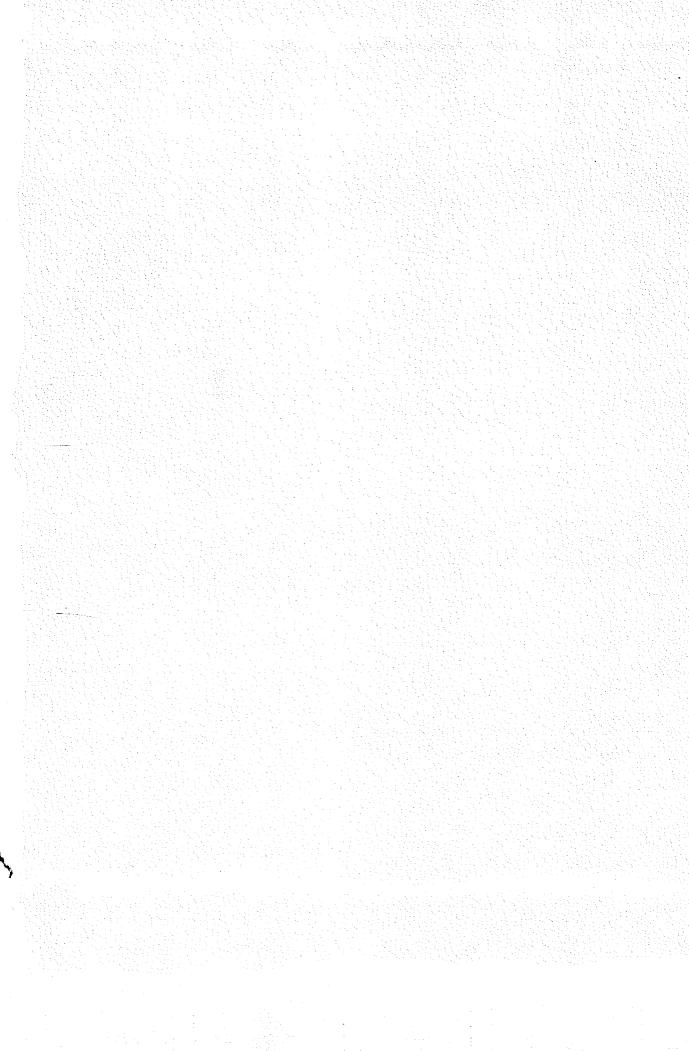
وما ترتَّج وَرُّق في تردده وما تتابع تكرار الجديدان

Mq. 180°, f. 1-54 enthält ein Wörterbuch zu den Drusenschriften, alphabetisch (nach Hebräischer Buchstabenfolge) geordnet, defect.

4357.

Andere Drusenschriften sind:

- ر" الايقاظ والبشارة لاعل الغفلة وآل الحق (1 والطهارة المقتنى
- را الحقائق والانذار والتاديب لجبيع الخلائف (2
- " الشافية لنفوس الموحدين الممرضة لقلوب (3 المقصرين الجاحدين للمقتنى
- ر" العرب؛ الى جميع من بالشامَيُّن الاسفل (4 والاعلى ومن بالصعيد الخ
- ر" اليبي وهداية النفوس الطاهرات ولم الشمل (5 وجمع الشتات المقتنى
- " الهند الموسومة بالتذكار والكمال الى الشيخ (6 الرشيد المسدد المفصال للمقتني
- ر" التفريع والبيان واقامة الحجة لولى الزمان (7 وايصاح المحجة لمن افاء الى التوحيد والايمان
- ر" تاديب الولد العاق من الاولاد الغافل عن تغيير (8 الصور العاصية عند الانتقال في دار المعاد ورجوع الانفس الى السغال بعد العلو بمصاحبة الاصداد
- ر" القاصعة للفرعون الدعي الفاضحة لعقيدة (9 الكذاب المعتوه الشقى للمُقتني
- 10) كا ابى اليقظان للمقتنى
- ر" تمييز الموحدين الطائعين من حزب العصاة (11 الفسقة الناكثين للمقتنى
- ر" من دون قائم الزمان والهادي الي طاعة الرجن (12)
- ر" السفر الى السادة في الدعوة لطاعة ولئي (13) الحق الامام القائم المنتظر المقتنى

عركزالخدمات والابحاث الثفافية

صندوق البريد ۱٤/۵۰۸۳ بيروت – لبنان

(1./0)

سلسلة فهارس المكتبات الخطية النادرة

فهرست المخطوطات العربية بالمكتبة الملكية في برلين ــ المانيا

الجزء الثالث

2707 lb 7A17

اعسداد وليم الورد

برلین ۱۸۹۱

DIE

HANDSCHRIFTEN-VERZEICHNISSE

DER

KÖNIGLICHEN BIBLIOTHEK

ZU BERLIN.

NEUNTER BAND.

VERZEICHNISS

DER

ARABISCHEN HANDSCHRIFTEN

VON

W. AHLWARDT.

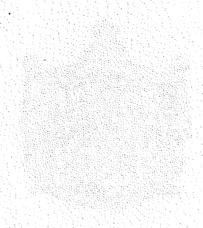
DRITTER BAND.

BERLIN.

A. ASHER & Co.

1891.

THE

Mit dem vorliegenden dritten Bande des Kataloges, welcher die Fächer der Çūfik und des Gebe tes behandelt, ist die islāmische Theologie beendet. Einige Nachträge dazu werden in dem letzten Bande gegeben werden; sie betreffen hauptsächlich Schriften der Glaser'schen Sammlung, welche zur Zeit, als die ersten Bände dieses Werkes im Druck erschienen, noch nicht katalogisirt waren.

Von çūfischen Werken, an denen die arabische Litteratur ungemein reich ist, enthalten die Berliner Sammlungen eine bedeutende Menge. Der hervorragendste und angesehenste Schriftsteller auf diesem Gebiete, Mulijī eddīn ibn el'arabī, gestorben im J. 638/1240, über dessen Leben und Leistungen ich S. 22 u. 23 einige Bemerkungen gemacht habe, ist darin mit vielen seiner grösseren und kleineren Schriften vertreten. Die extreme Richtung, welcher er so zu sagen fröhnt, erschien schon seinen Landsleuten bedenklich; für unseren Gedankengang ist dieselbe schwer verständlich und befreunden werden sich mit seinen phantastischen Grübeleien wol nur Wenige. Anziehender dagegen sind die Werke, deren Zweck erbauliche Betrachtungen über das göttliche Wesen oder Anleitung zur Frömmigkeit und Gottseligkeit ist. Die glaubensfrohe Ueberzeugung, mit welcher die Verfasser reden und die Naivetät ihrer Anschauungen und ihrer Sprache gewinnen den Leser; er versenkt sich

unwillkürlich mit seinem Führer in die Tiefen der Gottheit und es wird ihm zu Muth, als ob er sich am Paradiesgärtlein oder ähnlichen pietistischen Werken erbaue.

Das sechste Buch beschreibt Werke von meistens geringerem Umfange, welche sich auf den in That umgesetzten Glauben, also auf die gottesdienstlichen Handlungen und namentlich auf das Gebet, beziehen. Ich habe dasselbe mit dem Titel Gebet versehen, obgleich ich in mancher Beziehung es lieber praktische Theologie betitelt hätte. Gegenstand einiger Schriften ist zum Beispiel der als Pflicht vorgeschriebene Glaubenskampf zur Vernichtung der Feinde; er ist auch in den Augen der Moslimen eine gottgefällige That, ein Beweis des Glaubens, ein Stück der praktischen Theologie, ist an sich aber keineswegs Gebet. So geht es auch mit den Predigten, Almosen und Wallfahrten: es sind gottesdienstliche Handlungen, aber keine blossen Gebete. Indessen sind diese doch für alle jene Acte die Voraussetzung, sogar die Hauptsache — und danach richtet sich die Benennung. Dazu kommt noch Folgendes.

Der thätige Glaube, welcher mit Inbrunst und völligem Vertrauen, ohne zu prüfen und zu schwanken, die göttlichen Vorschriften selbstlos zu üben und zu erfüllen trachtet, hat den Aberglauben zum Stiefbruder. Sein Grundzug ist Egoismus; nicht auf die fromme Gesinnung kommt es ihm an, sondern bei allem Beten und Thun verfolgt er selbstische irdische Zwecke; sein Gebet hat keine Weihe, sein Thun und Treiben ist kein heiliger Dienst. Zaubern und Wahrsagen, Enträthseln der Zukunft und Deuten der Träume, kurz, alle Gestalten, welche der Aberglaube annehmen mag, sind keine gottesdienstlichen Handlungen, gehören nicht zur praktischen Theologie; aber auch sie sind auf dem Gebiete eines, allerdings auf Irrwege gerathenen, Glaubens entsprungen und so verkehrt ihre Ziele sein mögen, hat der Unglaube doch kein Theil an ihnen. Die Stütze des Aberglaubens ist aber das Gebet; durch dasselbe setzt er sich zu Gott in Beziehung und macht die unsichtbare Welt, welche er sich dadurch erschliesst, seinen Zwecken dienstbar. Da also Glauben und Aber-

glauben sich des Gebetes, wenn auch in verschiedener Weise, bedienen und durch dasselbe ihren Weg zu Gott finden, glaubte ich beide dem Gebet zuweisen zu dürfen. Eine kurze Begründung dafür habe ich S. 496 gegeben; dieselbe steht in Beziehung zu den Ausführungen über das Gebet S. 324 und 325. An dieser Stelle ist eine Eintheilung des Gebetes in verschiedene Arten gegeben und die Unterschiede derselben erklärt worden. Ob man mit einzelnen Namen, wie Herzensgebete (für ad'kār), Stossgebete (alizāb), einverstanden sein wird, steht dahin; ich wenigstens konnte keine passenderen Namen ausfindig machen. Die Bezeichnung "Gebets-Perikopen" (für aurād) habe ich von Anderen entlehnt; sie sagte mir selbst zwar nicht besonders zu, aber "Gebetstücke" gefiel mir noch weniger und ein anderer Ausdruck stand mir nicht zu Gebote.

Die zu Ende des 6. Buches im Anhang behandelten Drusenschriften sind nicht als Anhang zu diesem Buche, sondern zu den vorhergehenden Büchern über die gesammte Theologie anzusehen. Sie hätten auch in der Dogmatik, und zwar in dem 3. Abschnitte des ersten Haupttheils, welcher über Rechtgläubigkeit und Ketzerei handelt, ihre Stelle finden können, aber als eine eigenartige Lehre, welche von den orthodoxen und ketzerischen Glaubens-Auffassungen und Untersuchungen völlig abweicht, so dass sie in den Rahmen jener Theologie durchaus nicht passt, schien es mir zweckmässiger, sie ausserhalb derselben und für sich zu behandeln.

Bei aller Kürze, deren ich mich bei Beschreibung der einzelnen Werke, oft genug wider Willen, besleissigt habe, nimmt die Theologie in diesem Werke einen bedeutenden Raum ein, welcher vielleicht das derselben entgegengebrachte Interesse — von Qorān-Exegese und einigen Traditionswerken abgesehen — übersteigt. Allein die Litteratur hat grade auf dem theologischen Gebiet einen grösseren Umfang als auf irgend einem anderen gewonnen und ihre Wichtigkeit ist von keinem Gläubigen in Frage gestellt; bei der Reichhaltigkeit der Berliner Sammlungen auf diesem Gebiet wird der Leser begreiflich sinden, dass ich dieselbe zur Geltung zu bringen bemüht gewesen bin,

und wird einräumen, dass ich alle Fächer, auch solche, denen keine besonderen Sympathien abzugewinnen sind, mit gleichmässiger Treue zu bearbeiten nicht müde geworden bin. Er wird mir aber auch glauben, dass ich nach jahrelanger Behandlung theologischer Werke froh bin, fortan menschlich näher liegende Gebiete zu betreten. Vielleicht ist es ihm selbst erwünscht.

GREIFSWALD, den 20. Januar 1891.

W. Ahlwardt.